Bundel van de Raadsvergaderingen 2018-2022 van 24 november 2021

Agenda bijlagen

Agenda_raadsvergadering_24_november_2021

21-607 Beantwoording openstaande vragen commissies november 2021

1 Opening

2 Vaststellen agenda

2.a Punt van Orde om agendapunt 5 van agenda te halen

De fractie van de PvdA heeft een punt van orde ingediend om agendapunt 5 "Beschikbaarstelling krediet onderwijshuisvesting 2022" van de agenda af te halen.

3 Vragenuur

3.a Beantwoorden schriftelijke vragen door het college

Er zijn een drietal schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording ingediend:
\- door de VVD inzake huisvesting arbeidsmigranten
\- door de PvdA inzake ontsluiting van een wijk bij calamiteiten
\- door Lokaal Belang inzake participatietraject ontwikkeling schoollocatie Lathum

21-609 211122 SVMBR VVD huisvesting arbeidsmigranten

21-610 211122 SVMBR PvdA Ontsluiting van een wijk bij calamiteiten

21-612 211124 SVMBR LB Participatietraject ontwikkeling schoollocatie Lathum.doc

3.b Mededelingen raadsleden vanuit hun vertegenwoordigende rol in diverse besturen gemeenschappelijke regelingen

3.c Mededelingen college

3.d Wijze van afdoening van de ingekomen stukken

211124 Lijst ingekomen stukken raad 24 november 2021

4 Vaststellen besluitenlijsten van de vorige vergaderingen

De raad wordt gevraagd de concept-besluitenlijsten van de raadsvergaderingen van 20 oktober en 3 november jl. vast te stellen.

1063720 Besluitenlijst raadsvergadering 20 oktober 2021

1063726 Besluitenlijst raadsvergadering 3 november 2021

5 Z/20/377840 Beschikbaarstelling krediet onderwijshuisvesting 2022

De raad wordt voorgesteld:
1\. Kennis te nemen van het 'Onderzoek onderwijshuisvesting locatie Vestersbos' waarin de haalbaarheid is onderzocht van het realiseren van kinderopvang\- en onderwijsvoorzieningen\, aanpassingen in de openbare ruimte en voorzieningen voor bewegingsonderwijs op locatie Vestersbos\.
2\. In te stemmen met de voorkeur van het college voor variant 3A: kinderopvang\- en onderwijsvoorzieningen en aanpassingen in de openbare ruimte voor locatie Vestersbos 4 en een voorziening voor bewegingsonderwijs elders\.
3\. Een voorbereidingskrediet van € 250\.000\,00 beschikbaar te stellen voor het programma 2022 van onderwijshuisvesting en hiermee de projectvoorbereiding te starten voor het realiseren van variant 3A en een voorziening voor bewegingsonderwijs op een nader te bepalen locatie\.
4\. Als kader voor de stedenbouwkundige inpassing het vigerend bestemmingsplan en het 'Onderzoek onderwijshuisvesting locatie Vestersbos' \(2021\) vast te stellen met daarbij nadere ruimtelijke inkadering voor wat betreft bouwhoogtes\, rooilijnen en bouwvlakken\.

Portefeuillehouder: Nanne van Dellen

Door de fracties van Lokaal Belang en CDA is een amendement op dit voorstel ingediend (agendapunt 5a).

Dossier 2656 voorblad

1041955 Raadsvoorstel en raadsbesluit Beschikbaarstelling krediet onderwijshuisvesting 2022

1041955 Geamendeerd getekend raadsbesluit beschikbaarstelling krediet onderwijshuisvesting 2022

1051955 Bijlage 1 verslag LEAJ huisvesting 20 september 2021

1049699 Bijlage 2 Concept programma 2022 onderwijshuisvesting

1035996 Bijlage 3 Notitie Vestersbos onderwijs 4 juni 2021

1027209 Bijlage 4 Onderzoek onderwijshuisvesting locatie Vestersbos (2021)

1027211 Bijlage 5 Begrippenlijst rapport onderwijshuisvesting Vestersbos

1035994 Bijlage 6 Planning (visueel) versie mei 2021

1049522 Bijlage 7 Participatie Vestersbos versie 1 oktober 2021

1035999 Bijlage 8 Q&A Vestersbos 4 juni 2021

1051957 Bijlage 9 Q&A Vestersbos 27 september 2021

1053613 Bijlage 10 Stedenbouwkundige kaders Vestersbos 4

RIB 2021-090 Onderwijshuisvesting 2022

5.a Amendement Lokaal Belang CDA Beschikbaarstelling krediet onderwijshuisvesting 2022 Vestersbos

1063745 Aangenomen amendement Lokaal Belang en CDA inzake beschikbaarstelling krediet onderwijshuisvesting 2022 locatie Vestersbos

6 Z/21/392081 Kapitaalversterking Alliander

De raad wordt voorgesteld:
1\. Kennis te nemen van het verzoek van Alliander N\.V\. tot versterking van de kapitaalstructuur middels het uitgeven van een reverse converteerbare hybride obligatielening;
2\. Geen wensen en bedenkingen te uiten over het voorgenomen besluit van het college om een reverse converteerbare hybride obligatielening aan Alliander te verstrekken voor een bedrag in de range van € 2\.702\.433 \(pro\-rata het aandelen bezit van de gemeente\) tot € 3\.378\.041 \(25% boven pro\-rata\); alvorens het College over gaat tot een definitief besluit\.

Portefeuillehouder: Nanne van Dellen

Nb.
Op deze site staat heel veel informatie over de kapitaalverstrekking en o.a. ook een overzicht van de al gestelde vragen: https://www.alliander.com/nl/kapitaalstructuur/

Dossier 2649 voorblad

1051084 Raadsvoorstel en raadsbesluit Kapitaalversterking Alliander

1051084 Getekend raadsbesluit kapitaalversterking Alliander

1033121 Bijlage 1 Verzoek tot versterking kapitaalstructuur Alliander

21-601 211111 Beantwoording TV SZ 211108 Solvabiliteit naar aanleiding van kapitaalversterking Alliander

21-604 211110 Beantwoording TV PvdA kapitaalversterking Alliander

21-605 211112 Beantwoording TV LB 211111 solvabiliteitsratio kapitaalversterking Alliander

7 HAMERSTUK Z/21/399865 Verordening individuele studietoeslag en Verordening individuele inkomenstoeslag

De raad wordt voorgesteld om:
1\. De Verordening individuele studietoeslag gemeente Zevenaar 2022 vast te stellen en in werking te laten treden op 1 januari 2022 met terugwerking tot 1 september 2021;
2\. De Verordening individuele inkomenstoeslag gemeente Zevenaar 2022 vast te stellen;
3\. De Verordening individuele inkomenstoeslag gemeente Zevenaar 2018 per 1 januari 2022 in te trekken\.

Portefeuillehouder: Belinda Elfrink

*N.B. Naar aanleiding van een vraag gesteld in de commissie Samenleving is dit raadsvoorstel aangepast. Het betreft hier **geen** inhoudelijke maar een technische aanpassing. In de commissie Samenleving is gevraagd naar de inwerkingtreding van de verordening met terugwerkende kracht. Er is hier nogmaals met een jurist naar gekeken. Hoe het er stond was inderdaad niet correct en dit kon tot verwarring leiden. De verordening studietoeslag regelt de inwerking en intrekking van de vorige verordening op zichzelf al correct. **Vervallen** is het beslispunt "De Verordening individuele studietoeslag gemeente Zevenaar 2018 per 1 januari 2022 in te trekken."*

Dossier 2652 voorblad

1052193 Raadsvoorstel en raadsbesluit Verordening studietoeslag en Verordening inkomenstoeslag

1052193 Getekend raadsbesluit verordening studietoeslag en verordening inkomenstoeslag

1052753 Bijlage 1 Verordening individuele studietoeslag gemeente Zevenaar 2022 (getekend)

1052754 Bijlage 2 Verordening individuele inkomenstoeslag gemeente Zevenaar 2022 (getekend)

21-600 211109 Beantwoording TV GL 211105 individuele studietoeslag

8 HAMERSTUK Z/21/398666 Wijziging gemeenschappelijke regeling MGR per 2022

De raad wordt voorgesteld:
1\. Het college toestemming te verlenen de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland \(MGR\) te wijzigen\.
2\. Geen gebruik te maken van de mogelijkheid om wensen en bedenkingen te uiten ten aanzien van de instelling van de nieuw te vormen bestuurscommissies\.
3\. Geen gebruik te maken van het indienen van een zienswijze op de door deze veranderingen gewijzigde begroting MGR 2022\.

Portefeuillehouder: Nanne van Dellen

Dossier 2651 voorblad

1049722 Raadsvoorstel en raadsbesluit Wijziging gemeenschappelijke regeling MGR per 2022

1049722 Getekend raadsbesluit wijziging gemeenschappelijke regeling MGR per 2022

1053100 Bijlage 1 Concept gewijzigde regeling MGR

1053101 Bijlage 2 Toelichting op gewijzigde regeling MGR

1053102 Bijlage 3 Concept Instellingsbesluit bestuurscommissie Zorg

1053103 Bijlage 4 Concept Instellingsbesluit bestuurscommissie Onderwijs

1053104 Bijlage 5 Concept Instellingsbesluit bestuurscommissie Participatie

9 HAMERSTUK Z/21/399736 Beleidsplan Sport en bewegen gemeente Zevenaar 2021-2028

De raad wordt voorgesteld:
1\. Het beleidsplan Sport en Bewegen gemeente Zevenaar 2021\-2028 en de daarin geformuleerde visie\, ambitie en doelstellingen vast te stellen;
2\. Het college de opdracht te geven in samenwerking met de betrokken partijen een uitvoeringsagenda voor het sport\- en beweegbeleid gemeente Zevenaar op te stellen\.

Portefeuillehouder: Nanne van Dellen

Dossier 2637 voorblad

1051921 Raadsvoorstel en raadsbesluit Sport en Bewegen 2021-2028

1051921 Getekend raadsbesluit Sport en Bewegen 2021-2028

1051970 Bijlage 1 Beleidsnota Sport en Bewegen 2021-2028

1052604 Bijlage 2 Sportonderzoek 2020

1052608 Bijlage 2a verslag participatiebijeenkomst

1052609 Bijlage 2b verslag participatiebijeenkomst sportbeleidsplan

10 HAMERSTUK Z/21/399966 Aanvraag nieuwe financiële middelen Starters- en Toekomstbestendig Wonen lening

De raad wordt voorgesteld:
1\. Nieuwe financiële middelen ad\. € 1\.000\.000\, \- beschikbaar te stellen voor het verlenen van Startersleningen binnen de gemeente Zevenaar\.
2\. Nieuwe financiële middelen ad\. € 1\.000\.000\, \- beschikbaar te stellen voor het verlenen van Toekomstbestendig Wonen lening binnen de gemeente Zevenaar\.

Portefeuillehouder: Hans Winters, Carla Koers-de Graaf en Nanne van Dellen

Dossier 2654 voorblad

1052615 Raadsvoorstel en raadsbesluit Aanvraag nieuwe financiële middelen Starters- en Toekomstbestendig Wonen lening

1052615 Getekend raadsbesluit beschikbaarstelling budget voor verlenen startersleningen binnen gemeente Zevenaar

11 HAMERSTUK Z/21/392222 Van Drank- en horecawet naar Alcoholwet

De raad wordt voorgesteld:
1\. De Drank\- en Horecaverordening 2019 Gemeente Zevenaar met terugwerkende kracht per 1 juli 2021 in te trekken\.
2\. De Alcoholverordening 2021 gemeente Zevenaar met terugwerkende kracht per 1 juli 2021 vast te stellen\.
3\. De Toelichting bij de Verordening speelautomatenhal Zevenaar 2020 met terugwerkende kracht per 1 juli 2021 te wijzigen\.
4\. Het Toezicht\- en handhavingsbeleid 2018 – 2022 met terugwerkende kracht per 1 juli 2021 te wijzigen\.
5\. Kennis te nemen van het Handboek evenementen Zevenaar\, de Beleidsregel paracommercie gemeente Zevenaar 2020 en de Beleidsregels Wet bibob gemeente Zevenaar 2018 die door het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester\, ieder voor zover bevoegd\, met terugwerkende kracht per 1 juli 2021 zijn gewijzigd\.

Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk

Dossier 2643 voorblad

1051471 Raadsvoorstel en raadsbesluit i.v.m. Drank- en horecawet naar Alcoholwet

1051471 Getekend raadsbesluit van Drank- en Horecawet naar Alcoholwet

1053277 1. Ledenbrief VNG inzake aanpassingen Alcoholwet

1051466 2. Beleidsregel Wet bibob gemeente Zevenaar 2021 definitieve versie

1051465 3. Beleidsregel paracommercie gemeente Zevenaar 2021 definitieve versie

1051463 4. Handboek evenementen Zevenaar definitieve versie

1051462 5. Toezicht- en handhavingsbeleid Zevenaar 2018-2022 definitieve versie

1051460 6. Toelichting verordening speelautomatenhal Zevenaar 2020 definitieve versie

1051459 7. Alcoholverordening 2021 gemeente Zevenaar definitieve versie (getekend)

1051268 8. Beleidsregel paracommercie gemeente Zevenaar 2021 met wijzigingen behouden

1051240 9. Beleidsregel Wet bibob gemeente Zevenaar 2021 met wijzigingen behouden

1051199 10. Handboek evenementen Zevenaar met wijzigingen behouden

1050311 11. Toezicht- en handhavingsbeleid Zevenaar 2018-2022 met wijzigingen bijhouden

1050305 12. Toelichting verordening speelautomatenhal Zevenaar 2020 met wijzigingen bijhouden

1050299 13. Alcoholverordening 2021 gemeente Zevenaar met wijzigingen behouden

12 HAMERSTUK Z/21/396332 Verordening tot vierde wijziging Algemene Plaatselijke Verordening 2018 Zevenaar

De raad wordt voorgesteld de verordening tot vierde wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening 2018 Zevenaar vast te stellen.

Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk

Dossier 2648 voorblad

1050560 Raadsvoorstel Verordening tot wijziging Algemene Plaatselijke Verordening 2018 Zevenaar -

1050560 Getekend raadsbesluit verordening tot wijziging Algemene Plaatselijke Verordening 2018 Zevenaar - vierde wijziging (2021)

1051950 Bijlage 1 Verordening tot vierde wijziging Algemene Plaatselijke Verordening (APV) 2018 gemeente Zevenaar (getekend)

1043900 Bijlage 2 APV Zevenaar 2018 - met wijzigingen

1052727 Bijlage 3 Vierde wijziging APV 2018 Zevenaar

13 HAMERSTUK Z/21/399310 Regionale agenda 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

De raad wordt voorgesteld:
1\. Kennis te nemen van de regionale agenda 2022 Groene Metropoolregio Arnhem\-Nijmegen\.
2\. Deel te nemen aan de hierin opgenomen vijf opgaven\.
3\. Aan het college opdracht te geven om daartoe de bijgevoegde vijf concept opgaveovereenkomsten af te sluiten en te ondertekenen\.

Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk

Dossier 2641 voorblad

1052737 Raadsvoorstel en raadsbesluit Regionale agenda 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

1052737 Getekend raadsbesluit regionale agenda 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

1030640 Bijlage 1 Raadsbesluit Zienswijze op concept-regionale agenda 2022 (incl.actualisatie 2021),begroting 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en bestuursakkoord Groene MetropoolregioArnhem-Nijmegen,The Economic Board en provincie Gelderland

1051273 Bijlage 2 Overzicht Beantwoording consultatie zienswijzen concept-regionale agenda

1051277 Bijlage 3 Regionale agenda 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

1051275 Bijlage 4 Opgaveovereenkomst Circulaire regio

1051274 Bijlage 5 Opgaveovereenkomst Groene Groeiregio

1051276 Bijlage 6 Opgaveovereenkomst Ontspannen regio

1051270 Bijlage 7 Opgaveovereenkomst Productieve regio

1051271 Bijlage 8 Opgaveovereenkomst Verbonden regio

14 HAMERSTUK Z/18/307496 ontslag voorzitter Rekenkamercommissie

De raad wordt voorgesteld in te stemmen met het ontslag op eigen verzoek van de heer W. van Miltenburg als voorzitter van de Rekenkamercommissie gemeente Zevenaar per 1 november 2021.

Raadsvoorstel en raadsbesluit verzoek ontslag voorzitter Rekenkamercommissie

1062011 Getekend raadsbesluit ontslag voorzitter Rekenkamercommissie

15 Moties vreemd aan de orde van de dag

Er zijn geen moties vreemd aan de orde van de dag ingediend.

16 Sluiting

Agenda raadsvergadering 24 november 2021

Tijd	19:30 uur
Locatie	Digitaal
Voorzitter	L.J.E.M. van Riswijk

1	**Opening**
2	**Vaststellen agenda**
3	**Vragenuur** 3a. Beantwoorden schriftelijke vragen door het college *Er zijn een drietal schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording ingediend:* *- door de VVD inzake huisvesting arbeidsmigranten* *- door de PvdA inzake ontsluiting van een wijk bij calamiteiten* *- door Lokaal Belang inzake participatietraject ontwikkeling schoollocatie Lathum* 3b. Mededelingen raadsleden vanuit hun vertegenwoordigende rol in diverse besturen gemeenschappelijke regelingen 3c. Mededelingen college 3d. Wijze van afdoening van de ingekomen stukken
4	**Vaststellen besluitenlijsten van de vorige vergaderingen** De raad wordt gevraagd de concept-besluitenlijsten van de raadsvergaderingen van 20 oktober en 3 november jl. vast te stellen.
5	**Z/20/377840 Beschikbaarstelling krediet onderwijshuisvesting 2022** De raad wordt voorgesteld: 1. Kennis te nemen van het 'Onderzoek onderwijshuisvesting locatie Vestersbos' waarin de haalbaarheid is onderzocht van het realiseren van kinderopvang- en onderwijsvoorzieningen, aanpassingen in de openbare ruimte en voorzieningen voor bewegingsonderwijs op locatie Vestersbos.

	2. In te stemmen met de voorkeur van het college voor variant 3A: kinderopvang- en onderwijsvoorzieningen en aanpassingen in de openbare ruimte voor locatie Vestersbos 4 en een voorziening voor bewegingsonderwijs elders. 3. Een voorbereidingskrediet van € 250.000,00 beschikbaar te stellen voor het programma 2022 van onderwijshuisvesting en hiermee de projectvoorbereiding te starten voor het realiseren van variant 3A en een voorziening voor bewegingsonderwijs op een nader te bepalen locatie. 4. Als kader voor de stedenbouwkundige inpassing het vigerend bestemmingsplan en het 'Onderzoek onderwijshuisvesting locatie Vestersbos' (2021) vast te stellen met daarbij nadere ruimtelijke inkadering voor wat betreft bouwhoogtes, rooilijnen en bouwvlakken. Portefeuillehouder: Nanne van Dellen Door de fracties van Lokaal Belang en CDA is een amendement op dit voorstel ingediend (agendapunt 5a).
5a	**Amendement Lokaal Belang CDA Beschikbaarstelling krediet onderwijs-huisvesting 2022 Vestersbos**
6	**Z/21/392081 Kapitaalversterking Alliander** De raad wordt voorgesteld: 1. Kennis te nemen van het verzoek van Alliander N.V. tot versterking van de kapitaalstructuur middels het uitgeven van een reverse converteerbare hybride obligatielening; 2. Geen wensen en bedenkingen te uiten over het voorgenomen besluit van het college om een reverse converteerbare hybride obligatielening aan Alliander te verstrekken voor een bedrag in de range van € 2.702.433 (pro-rata het aandelen bezit van de gemeente) tot € 3.378.041 (25% boven pro-rata); alvorens het College over gaat tot een definitief besluit. Portefeuillehouder: Nanne van Dellen
7	**HAMERSTUK Z/21/399865 Verordening individuele studietoeslag en Verordening individuele inkomenstoeslag** De raad wordt voorgesteld om: 1. De Verordening individuele studietoeslag gemeente Zevenaar 2022 vast te stellen en in werking te laten treden op 1 januari 2022 met terugwerking tot 1 september 2021; 2. De Verordening individuele studietoeslag gemeente Zevenaar 2018 per 1 januari 2022 in te trekken;

	3. De Verordening individuele inkomenstoeslag gemeente Zevenaar 2022 vast te stellen; 4. De Verordening individuele inkomenstoeslag gemeente Zevenaar 2018 per 1 januari 2022 in te trekken. Portefeuillehouder: Belinda Elfrink
8	**HAMERSTUK Z/21/398666 Wijziging gemeenschappelijke regeling MGR per 2022** De raad wordt voorgesteld: 1. Het college toestemming te verlenen de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR) te wijzigen. 2. Geen gebruik te maken van de mogelijkheid om wensen en bedenkingen te uiten ten aanzien van de instelling van de nieuw te vormen bestuurscommissies. 3. Geen gebruik te maken van het indienen van een zienswijze op de door deze veranderingen gewijzigde begroting MGR 2022. Portefeuillehouder: Nanne van Dellen
9	**HAMERSTUK Z/21/399736 Beleidsplan Sport en bewegen gemeente Zevenaar 2021-2028** De raad wordt voorgesteld: 1. Het beleidsplan Sport en Bewegen gemeente Zevenaar 2021-2028 en de daarin geformuleerde visie, ambitie en doelstellingen vast te stellen; 2. Het college de opdracht te geven in samenwerking met de betrokken partijen een uitvoeringsagenda voor het sport- en beweegbeleid gemeente Zevenaar op te stellen. Portefeuillehouder: Nanne van Dellen
10	**HAMERSTUK Z/21/399966 Aanvraag nieuwe financiële middelen Starters- en Toekomstbestendig Wonen lening** De raad wordt voorgesteld: 1. Nieuwe financiële middelen ad. € 1.000.000, - beschikbaar te stellen voor het verlenen van Startersleningen binnen de gemeente Zevenaar. 2. Nieuwe financiële middelen ad. € 1.000.000, - beschikbaar te stellen voor het verlenen van Toekomstbestendig Wonen lening binnen de gemeente Zevenaar.

	Portefeuillehouder: Hans Winters, Carla Koers-de Graaf en Nanne van Dellen
11	**HAMERSTUK Z/21/392222 Van Drank- en horecawet naar Alcoholwet** De raad wordt voorgesteld: 1. De Drank- en Horecaverordening 2019 Gemeente Zevenaar met terugwerkende kracht per 1 juli 2021 in te trekken. 2. De Alcoholverordening 2021 gemeente Zevenaar met terugwerkende kracht per 1 juli 2021 vast te stellen. 3. De Toelichting bij de Verordening speelautomatenhal Zevenaar 2020 met terugwerkende kracht per 1 juli 2021 te wijzigen. 4. Het Toezicht- en handhavingsbeleid 2018 – 2022 met terugwerkende kracht per 1 juli 2021 te wijzigen. 5. Kennis te nemen van het Handboek evenementen Zevenaar, de Beleids-regel paracommercie gemeente Zevenaar 2020 en de Beleidsregels Wet bibob gemeente Zevenaar 2018 die door het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester, ieder voor zover bevoegd, met terug-werkende kracht per 1 juli 2021 zijn gewijzigd. Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk
12	**HAMERSTUK Z/21/396332 Verordening tot vierde wijziging Algemene Plaatselijke Verordening 2018 Zevenaar** De raad wordt voorgesteld de verordening tot vierde wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening 2018 Zevenaar vast te stellen. Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk
13	**HAMERSTUK Z/21/399310 Regionale agenda 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen** De raad wordt voorgesteld: 1. Kennis te nemen van de regionale agenda 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. 2. Deel te nemen aan de hierin opgenomen vijf opgaven. 3. Aan het college opdracht te geven om daartoe de bijgevoegde vijf concept opgaveovereenkomsten af te sluiten en te ondertekenen. Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk

14	**HAMERSTUK Z /21/Z/18/307496 Ontslag voorzitter rekenkamercommissie** De raad wordt voorgesteld in te stemmen met het ontslag op eigen verzoek van de heer W. van Miltenburg als voorzitter van de Rekenkamercommissie gemeente Zevenaar per 1 november 2021**.**
15	**Moties vreemd aan de orde van de dag** Er zijn geen moties vreemd aan de orde van de dag ingediend.
16	**Sluiting**

Zevenaar, 16 november 2021

De burgemeester van Zevenaar,
L.J.E.M. van Riswijk

commissie	Portefeuille houder	afdeling	Onderwerp	Vraag, opmerking, toezegging	antwoord
Samenleving	Van Dellen	MO	Onderwijsontwikkelingen	Wethouder zegt toe achtergrondinformatie te verstrekken over de onderwijsontwikkelingen	Verwezen wordt naar 2 bijlagen bij dit overzicht van overgebleven vragen uit de raadscommissies van november
Samenleving	Elfrink	MO	Verordening individuele studietoeslag en Verordening individuele inkomenstoeslag	De wethouder zegt toe dat er een antwoord komt op de vraag of de Participatieraad Zevenaar niet betrokken had moeten worden**.**	Advies van de Participatieraad is niet nodig. De aanpassingen van de verordeningen zijn beleidsarm. Het gaat enerzijds om aanpassingen van bedragen in de verordening individuele studietoeslag (ten gunste van de inwoner en ter voorbereiding op de wettelijke verplichting) en anderzijds gaat het om het aanpassen van verouderde terminologie in de verordening individuele inkomenstoeslag. Om deze reden is er geen advies gevraagd aan de Participatieraad. De Participatieraad is mondeling bijgepraat over deze verordeningen
Samenleving	Elfrink	MO	Verordening individuele studietoeslag en Verordening individuele inkomenstoeslag	Er komt een schriftelijk antwoord op de vraag die gesteld is over de oude en nieuwe verordening studietoeslag: zijn er in de periode 1 september tot en	Het voorstel is op grond van ingewonnen juridisch advies tot stand gekomen. Naar aanleiding van de vragen vanuit de commissie Samenleving over de inwerkingtreding van de

				met 31 december 2021 nu niet twee verschillende verordeningen geldig?	verordening met terugwerkende kracht is hier nogmaals met een jurist naar gekeken. Hoe het er nu staat is inderdaad niet correct en kan tot verwarring leiden. De verordening studietoeslag regelt de inwerking en intrekking van de vorige verordening op zichzelf al correct. Het oorspronkelijke beslispunt twee ('de verordening individuele studietoeslag gemeente Zevenaar 2018 per 1 januari 2022 in te trekken') komt hiermee te vervallen en is als technische wijziging uit het raadsvoorstel gehaald.
Ruimte	Winters	RO	Financiële middelen Starters- en Toekomstbestendig Wonen lening	Wethouder zegt toe dat een schriftelijk antwoord komt op de vraag of Zevenaar meegaat met het verhogen van de maximum prijs (zie gemeente Montferland)	In de verordening staat het volgende onder artikel 2 lid 1 b aangeven: Deze verordening is uitsluitend van toepassing op lening aanvragen: b. markt-/woning en prijssegment: Voor de aankoop van bestaande en nieuwbouwwoningen in de gemeente Zevenaar met een maximale koop(/-aanneem)som van de NHG-grens. Voor de berekening van de hoogte van de Starterslening wordt rekening gehouden met

					eventuele verbeterkosten of meerwerk. De aankoop voldoet altijd aan de meest actuele Voorwaarden en Normen NHG. Wij houden ons dus aan de NHG grens. Indien de NHG grens wordt verhoogd, geldt dat ook voor het toepassingsbereik van de starterslening gemeente Zevenaar.
Ruimte	Koers	BOR	Groot onderhoud N338-Rivierweg	Groot onderhoud N338 – Rivierweg: zijn de passeerstroken opgenomen in het GVVP	Zie voor het antwoord de bijlage bij dit overzicht.
Ruimte	Koers	BOR	Aangenomen motie ja-ja-sticker	De wethouder zegt toe na te gaan of de motie nog wel uitgevoerd kan worden gelet op de berichtgeving dat de sticker niet geplaatst zou kunnen worden vanwege de vrijheid van meningsuiting (uitspraak Gerechtshof gemeente Utrecht).	De uitspraak van het Hof, die door de Hoge Raad is bevestigd, betreft de verspreiding van huis-aan-huisbladen. Die mogen niet geweerd worden met een JA/JA sticker (maar alleen met een NEE/NEE sticker). De Hoge Raad heeft in een andere uitspraak bepaald dat de JA/JA sticker wel als middel ingezet mag worden om ongeadresseerd reclamedrukwerk te weren. Hoewel de tekst van de motie

					over dat onderscheid minder duidelijk is, is uit de behandeling van de motie in de raadsvergadering op te maken dat de bedoeling van de motie is om de JA/JA sticker alleen in te zetten voor het beperken van ongeadresseerd reclamedrukwerk en niet voor huis-aan-huisbladen. Dat is toegestaan en zo zal de gemeente dat ook communiceren naar de inwoners.

Memo

onderwerp	Achtergrondinformatie onderwijs
datum	12 november 2021
deadline	
zaaknummer	Z/20/377840INT/21/1060350
van afdeling/ambtenaar	Maatschappelijke Ontwikkeling / W. Dijkstra
aan afdeling/college/raad	gemeenteraad Zevenaar

Beste leden van de gemeenteraad,

In de commissie Samenleving van 9 november 2021 heeft u gevraagd om meer achtergrond informatie over het onderwijs en de landelijke ontwikkelingen. Portefeuillehouder N. van Dellen heeft u toegezegd om u dit na te sturen.

Hierbij vindt u enige documenten (downloaden via link) en het advies van de Onderwijsraad.

1. De onderwijsraad heeft in april 2021 een advies uitgebracht. Via deze link vindt u meer informatie en kunt u het advies downloaden.
   https://www.onderwijsraad.nl/publicaties/adviezen/2021/04/15/later-selecteren-beter-differentieren

2. Vanaf 2019 zijn verschillende documenten gepubliceerd:
   a. Folder OCW: Wat is 10-14 onderwijs? Zie bijlage.
   b. Website: www.1014onderwijs.nl
   c. Rapport Oberon monitor: tweede tussenrapportage 10-14 (84 blz)
      https://www.oberon.eu/portfolio/monitor-10-14-onderwijs-tweede-tussenrapportage/
   d. Artikel: 10-14 Onderwijsdossier https://static.jellejolles.nl/191213BloemJollesVives.pdf
   e. SCP rapport: Samen of gescheiden?
      https://www.scp.nl/publicaties/publicaties/2021/02/04/samen-of-gescheiden-naar-school
   f. IBO Onderwijshuisvesting funderend onderwijs – een vak apart
      https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/03/12/ibo-onderwijshuisvesting-funderend-onderwijs-een-vak-apart-een-toekomstbestendig-onderwijshuisvestingsstelsel

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Wat is 10–14-onderwijs?

Sommige kinderen zijn gebaat bij een meer geleidelijke overgang van basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs. Daarom loopt er sinds schooljaar 2017/2018 een pilot met 10–14-onderwijs. Dit is een samenwerking tussen het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs, waarbij leerlingen tussen de 10 en 14 jaar op een school les krijgen in een doorlopende leerlijn.

Wat is het doel van 10–14-scholen?

Het doel van 10–14-onderwijs is het optimaliseren van de schoolloopbaan, het bieden van maatwerk en talentontwikkeling. Leerlingen krijgen twee jaar langer de tijd om op een passend niveau terecht te komen in het voortgezet onderwijs.

Wat zijn de kaders voor 10–14-onderwijs?

Het 10–14-onderwijs moet passen binnen de huidige wetten en regels en kan worden aangeboden door één of meer schoolbesturen. Samen moeten deze schoolbesturen primair en voortgezet onderwijs aanbieden. De medezeggenschapsraad moet instemmen met het plan voor 10–14-onderwijs. Scholen die 10–14-onderwijs aanbieden ontvangen hiervoor geen extra financiële middelen via de lumpsum. Als een school het oordeel 'zwak' heeft gekregen van de inspectie, raden we af om met 10–14-onderwijs te starten, omdat dit veel tijd en aandacht vraagt.

Pilot 10–14-onderwijs

Er loopt sinds schooljaar 2017/2018 een pilot met twaalf 10–14-initiatieven die worden gevolgd tot aan het schooljaar 2019/2020. Het onderzoek richt zicht op de verschillende concepten van 10–14, de doelgroep en de effecten van het onderwijs. U kunt wel een 10–14-initiatief beginnen, maar het is niet meer mogelijk om deel te nemen aan de pilot.

Veelgestelde vragen

Bevoegdheden van leraren

Hoe ga ik om met bevoegdheden van leraren voor één schooltype?

Wanneer leerlingen in een gemengde groep leskrijgen en leraren geen bevoegdheid voor zowel basisonderwijs (po) als voortgezet onderwijs (vo) hebben, is vaak een dubbele bezetting nodig in de klas. Op dit moment is hiervoor nog geen oplossing. Wellicht ontstaat binnenkort de mogelijkheid voor 10–14-initiatieven om te werken met een teambevoegdheid. De leraren van po en vo zijn dan gezamenlijk verantwoordelijk voor het onderwijs. Het personeel blijft in dienst van de school van de onderwijssoort waarvoor zij bevoegd is en houdt als individu dezelfde bevoegdheid. Meer informatie hierover volgt.

Geldstromen voor po en vo

Hoe zit het met gescheiden geldstromen voor po en vo?

10–14-initiatieven werken met de reguliere bekostiging voor po- en vo-leerlingen en de besteding hiervan moet voor po en vo worden verantwoord. Bestaande initiatieven nemen daarom bijvoorbeeld op de begroting een post 'innovatie' op en scharen het 10–14-onderwijs daaronder. Helaas is het niet mogelijk om als 10–14-initiatief een eigen BRIN-nummer aan te vragen. Wel kunnen nieuwe initiatieven een subsidieaanvraag indienen voor de subsidie Doorstroomprogramma's po-vo of het LerarenOntwikkelFonds.

Meer informatie:
www.dus-i.nl/subsidies/doorstroomprogrammas-po-vo
www.dus-i.nl/subsidies/lerarenontwikkelfonds

Verplichting van de eindtoets

Hoe zit het met de verplichting van de eindtoets en schooladvies?

Binnen 10–14-onderwijs is de eindtoets in feite een tussentoets. De visie achter 10–14-onderwijs is namelijk om een doorgaande ontwikkeling te creëren en meer ruimte te geven voor een keuze in het vo. De toets is verplicht voor elke leerling in groep 8 (uitzonderingen daargelaten). Het advies is om de toets niet als eindtoets te beschouwen, maar als een voortgangstoets om te zien hoe het staat met de ontwikkeling van leerlingen. Scholen kunnen hiervoor ook een formatieve toets aanbieden. In de communicatie met de ouders en leerlingen is het verstandig om het schooladvies en deze voortgangstoets goed uit te leggen om verwarring te voorkomen.

Inspectie bepaalt de kwaliteit

Hoe bepaalt de inspectie de kwaliteit als er verschillende onderzoekkaders voor po en vo zijn?

De inspectie kan het 10–14-onderwijs met behulp van het reguliere onderzoekskader beoordelen als zij bij een van de deelnemende besturen op bezoek zijn. Ook start de inspectie in 2020 een themaonderzoek naar 10–14-onderwijs.

Meer informatie
Kijk op www.1014onderwijs.nl
of mail naar: kwartiermakers@1014onderwijs.nl

Dit is een uitgave van **Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap**
Den Haag, juli 2019

Bijlage bij overzicht nagekomen vragen/toezeggingen commissievergaderingen november 2021.

Antwoord op de vraag over passeerstroken N338/Rivierweg.

Reactie Provincie Gelderland:

Uit de verkenning is na voren gekomen dat het toepassen van landbouwpasseerhavens op de N338 te weinig soelaas biedt.

Deze conclusie heeft plaatsgevonden op basis van de eerste signalen uit de evaluatiestudie in de Achterhoek: het landbouwverkeer gebruikt ze niet, ze worden gebruikt als parkeerplaats en bij te hoge intensiteiten op de weg komt het landbouwverkeer de hoofdrijbaan niet meer op.

Opgenomen in het GVVP-Zevenaar:

Er lopen diverse provinciale wegen door onze gemeente, maar deze hebben voor de provincie geen regionale functie. De volgende functies worden door de provincie onderscheiden:

- *Ondersteunende weg (N336 door kern Zevenaar);*
- *Lokale ontsluitingsweg (N336 noordelijk van Zevenaar, Hengelder en N811 en N812);*
- *Lokale functie (N811 en N336 tussen Babberich en Zevenaar en binnen Zevenaar).*

Het spanningsveld tussen het grote landbouwverkeer en de kwetsbare verkeersdeelnemers speelt met name op het Gelders eiland een belangrijke rol. Landbouw verkeer zorgt voor (subjectieve) onveiligheid in de dorpen en op schoolfietsroutes. We lobbyen om deze redenen bij de provincie om landbouwverkeer toe te staan op de N811 / Batavenweg. Indien de provincie niet akkoord gaat met het toestaan van landbouwverkeer op de N811, kunnen op daarvoor geschikte delen, fietsvoorzieningen langs de weg opgewaardeerd worden tot parallelwegen. Dit biedt landbouwverkeer de mogelijkheid om daar gebruik van te maken. Een andere mogelijke maatregel is het aanbrengen van passeerstroken op de provinciale wegen. Wij gaan het gesprek met de Provincie Gelderland aan om de mogelijkheden op de provinciale wegen binnen onze gemeentegrenzen (N812, N811, N338 en N336) te onderzoeken. De provincie Gelderland is als wegbeheerder verantwoordelijk voor de besluitvorming en uitvoering van eventuele maatregelen.

Zoals ook in het GVVP vermeld staat hebben wij bij trajectverkenningen aandacht gevraagd voor landbouwverkeer. Voor de N811 heeft dit onlangs geresulteerd in het toestaan van landbouwverkeer op de N811/Batavenweg (ook zonder passeerhavens). Hiermee hebben wij de verkeerssituatie op het lokale wegennetwerk verkeersveiliger kunnen maken. Voor de N338 heeft de Provincie Gelderland geconstateerd dat het toepassen van passeerhavens niet het gewenste effect met zich meebrengen. De Provincie Gelderland beslist als wegbeheerder over de besluitvorming en uitvoering van de verkeersmaatregelen die in de trajectverkenning zijn opgenomen.

Vragen vanuit de raad aan het college:

A. Schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 36 Reglement van Orde (beantwoording binnen 30 dagen)

B. Schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording in de raads- of commissievergadering

C. Technische vragen over onderwerpen geagendeerd voor een commissie- en/of raadsvergadering

D. Overige technische vragen (vragen die geen betrekking hebben op een voorliggend raadsvoorstel of onderwerp op de commissieagenda; beantwoording binnen 30 dagen)

Categorie: ~~A~~ / B / ~~C~~ / ~~D~~ (doorhalen wat niet van toepassing is)

Onderwerp: Huisvesting Arbeidsmigranten

Naam en fractie: P.A. Vos, VVD

Datum indienen: 22 november 2021

Afdeling: …….

Contactpersoon: …….

Inleiding/Aanleiding:

De fractie van de VVD krijgt signalen dat met de komst van de migranten hotels de winkeldiefstallen zijn toegenomen en dat er een toename van agressie is en inwoners lastig gevallen worden.

Vraag/Vragen:

1. Kan de portefeuillehouder aangeven of deze signalen ook bij de gemeente bekend zijn?
2. Kan de portefeuillehouder aangeven hoeveel woningen in onze gemeente vrij zijn gekomen door de komst van deze arbeidsmigranten hotels?

Vragen vanuit de raad aan het college:

A. Schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 36 Reglement van Orde

B. Schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording in de raads- of commissievergadering

C. Technische vragen

Categorie: ~~A~~ / B / ~~C~~ (doorhalen wat niet van toepassing is)

Onderwerp: Ontsluiting van een wijk bij calamiteiten

Naam en fractie: Marcel Lap, PvdA

Datum indienen: 22 november 2021

Afdeling: …….. *(door organisatie in te vullen)*

Contactpersoon: …… *(door organisatie in te vullen)*

Inleiding/Aanleiding:

Maandag 22 november is tijdens werkzaamheden op het voorterrein van het gemeentehuis/de Turmac Cultuurfabriek een explosief gevonden uit de tweede wereldoorlog. Daarop is de omgeving afgezet. Waaronder de Kerkstraat vanaf de Wittenburgstraat tot aan het Stationsplein.
Dit betekent volgens ons dat op dat moment de nieuwbouwwijk Enghuizen niet meer voor autoverkeer (hulpdiensten) bereikbaar is. De Hydrofoor is momenteel de enige ontsluitingsweg van de wijk.

Vraag/Vragen:

1. Is voor de nieuwbouwwijk Enghuizen een calamiteitenontsluiting aanwezig, heeft deze ook gefunctioneerd en zijn hulpdiensten op de hoogte van deze route.
2. In onze gemeente zijn meerdere wijken/buurten met één ontsluitingsweg. Is de calamiteit van maandag aanleiding om bij een evaluatie ook naar de calamiteitenontsluiting bij andere wijken/buurten te kijken.

Vragen vanuit de raad aan het college:

A. Schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 36 Reglement van Orde (beantwoording binnen 30 dagen)

B. Schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording in de raads- of commissievergadering

C. Technische vragen over onderwerpen geagendeerd voor een commissie- en/of raadsvergadering

D. Overige technische vragen (vragen die geen betrekking hebben op een voorliggend raadsvoorstel of onderwerp op de commissieagenda; beantwoording binnen 30 dagen)

Categorie: ~~A /~~ B ~~/ C / D~~ (doorhalen wat niet van toepassing is)

Onderwerp: Participatietraject ontwikkeling schoollocatie Lathum

Naam en fractie: Joost du Croix, Lokaal Belang

Datum indienen: 22 november 2021

Afdeling: …….

Contactpersoon: …….

Inleiding/Aanleiding:

Het college heeft in haar collegeakkoord en de omgevingsvisie terecht veel aandacht geschonken aan onderwerpen als burgerparticipatie, inclusie en leefbaarheid. Met name dat laatste is een belangrijk thema waar het de dorpen binnen onze gemeente betreft.

Wij zijn dan ook van mening dat van uw college een belangrijke inspanning mag worden gevraagd om burgerinitiatieven vanuit de dorpen maximaal te faciliteren en te ondersteunen. Met name waar het gaat om het verdwijnen van voorzieningen - als voorbeeld een dorpsschool - dient elk initiatief om de sociale cohesie te behouden en te versterken omarmd te worden.

Onze fractie bereikt geluiden dat bij een concreet initiatief, de gesloten school in Lathum, de noodzakelijke ondersteuning vanuit uw college door de initiatiefnemers (Dorpsraad Lathum) niet als zodanig wordt ervaren. Dit uit zich in het uitblijven van relevante informatie (zoals concrete randvoorwaarden) waar de initiatiefnemers al bijna een jaar naar vragen, een passieve houding ten aanzien van het meedenken in mogelijkheden (en niet onmogelijkheden) en de rol die de gemeentelijke organisatie kan vervullen in de ondersteuning van dit initiatief.

Vragen:

1. Onderschrijft uw college nog steeds het beleidsuitgangspunt dat leefbaarheid van de dorpen een belangrijke en waar mogelijk maximale inspanning van de bestuurlijke en gemeentelijke organisatie verdient?

2. Bent u bereid de Dorpsraad Lathum de noodzakelijke randvoorwaarden te verstrekken die nodig zijn om aan een serieuze planontwikkeling te kunnen werken. Te denken valt aan condities en (financiële) voorwaarden, ruimtelijk visie, ondersteuning in de verwerving van middelen via de Provincie, zoals bijvoorbeeld de provinciale regeling Dorpendeal?

3. Bent u bereid om samen met de Dorpsraad Lathum nu reeds een tijdelijke invulling te geven aan het schoolgebouw anders dan het in (duur) beheer te geven van een leegstandsbeheerder?

4. Bent u bereid voor dit proces/project bestuurlijke en ambtelijke capaciteit in te zetten zodat een goede vorm van co-creatie (met gezamenlijk gedragen partnerschap en verantwoordelijkheden) mogelijk wordt?

5. Bent u bereid om in samenspraak met de Dorpsraad Lathum een projectplanning af te spreken voor een goede planontwikkeling en concrete uitwerking?

Lijst ingekomen stukken raad t.b.v. raadsvergadering 24 november 2021

Nr.	Datum van ontvangst	Titel	Wijze van afdoening
1.	18-10-2021 – 17-11-2021	Moties vreemd Borstonderzoek vrouwen gemeenten Druten, Hillegom, Beuningen, Bergen op Zoom, Lelystad en Moerdijk	Voor kennisgeving aannemen
2.	18-10-2021	Zienswijze 15 okt. 2021 m.b.t. zonnepanelen Eltenseweg 0299	Ter afdoening in handen stellen van het college
3.	20-10-2021	Ontslag verzoek voorzitter Rekenkamercommissie	Ter afdoening in handen stellen van de griffie
4.	03-11-2021	VNG Ledenbrief 21-073 Hersteloperatie Kinderopvangtoeslagen	Voor kennisgeving aannemen
5.	10-11-2021	Brandbrief Jeugdzorg Nederland 211109 aan alle gemeenten inzake arbeidsmarkt jeugdzorg	Ter afdoening in handen stellen van het college
6.	16-11-2021	Brief Commissariaat voor de media 211115 inzake aanwijzing lokale publieke media-instelling	Voor kennisgeving aannemen
7.	18-11-2021	VNG-Ledenbrief 21-078 stand van zaken Hervormingsagenda Jeugd	Voor kennisgeving aannemen
Raadsinformatiebrieven			
8.	21-10-2021	2021-085 Sociaal jaarverslag 2020	Voor kennisgeving aannemen
9.	05-11-2021	2021-086 Regionale visie publieke gezondheid Gelderland Midden 2021-2025	Voor kennisgeving aannemen
10.	08-11-2021	2021-084 Motie opvang statushouders vergunninghouders	Voor kennisgeving aannemen

Lijst ingekomen stukken raad t.b.v. raadsvergadering 24 november 2021

Nr.	Datum van ontvangst	Titel	Wijze van afdoening
Raadsinformatiebrieven			
11.	17-11-2021	2021-087 Cliëntervaringsonderzoeken WMO en Jeugdhulp gemeente Zevenaar over 2020	Voor kennisgeving aannemen
12.	18-11-2021	2021-093 Covid-19 d.d. 18 november 2021	Voor kennisgeving aannemen
13.	18-11-2021	2021-088 Zienswijze verordening Provincie inzake aanwijzing drinkwater-beschermingsgebieden	Voor kennisgeving aannemen
14.	18-11-2021	2021-090 Onderwijshuisvesting 2022	Voor kennisgeving aannemen
15.	18-11-2021	2021-091 Structurele inzet bodycams voor boa's	Voor kennisgeving aannemen

GEMEENTE ZEVENAAR

Besluitenlijst raadsvergadering 20 oktober 2021

Tijd	19:00 – 19.35 uur: afscheid oud-raadslid Renee Teunissen 19:35 – 21:40 uur: raadsvergadering
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	L.J.E.M. van Riswijk
Aanwezigen	Lokaal Belang: A.H.M. Albers, T.G.H. Boekhorst, E.G.B.M. Buil, J.J. du Croix, E.R. van Essen, A. Ilhan, P.J.M. Putman, T.J.E.M. Riswick-Keultjes; CDA: W.J.M. van Dinther, F.B.M. Evers, F.H.F. Jansen, C.H.M. van Merwijk, J. de Nooij, H.T.W. Visser, W.L.J. ten Have; SP: M. Dunnink, L. van der Velden; PvdA: M.B.M. Jansen, N. Niebuur-Sluiter, M.R.A. Lap; GroenLinks: B.M. Kagei; Sociaal Zevenaar: H.L.M. Meijer; D66: P.W.M. Pollmann; VVD: W.J. Snelders en P.A. Vos
Afwezigen	A. Ok (Lokaal Belang) en H.F.G.M. Staring (Lokaal Belang)
Toelichting	In verband met het afscheid van oud-raadslid voor de VVD Renee Teunissen is deze vergadering om 19.00 uur begonnen.

Afscheid oud-raadslid Renee Teunissen

Mede door corona heeft de gemeenteraad nog geen persoonlijk afscheid kunnen nemen van oud-raadslid voor de VVD Renee Teunissen. Dit afscheid heeft plaatsgevonden in deze raadsvergadering van 19.00 tot 19.35 uur. De heer Teunissen ontvangt na een korte toespraak uit handen van de voorzitter een koninklijke onderscheiding als Lid in de Orde van Oranje Nassau. Er worden verder nog toespraken gegeven door de voorzitter van de fractie van de VVD, de heer Vos, en de vicevoorzitter van de raad, mevrouw Niebuur-Sluiter.

1	**Opening** De vergadering wordt om 19.35 uur door de voorzitter geopend.
2	**Vaststellen agenda** De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3	**Vragenuur** **3a. Beantwoorden schriftelijke vragen door het college** Er is door het CDA een schriftelijke vraag ter mondelinge beantwoording ingediend inzake nabijheid testlocaties testen voor toegang. De vraag wordt ter vergadering door de portefeuillehouder beantwoord. **3b.Mededelingen raadsleden vanuit hun vertegenwoordigende rol in diverse besturen gemeenschappelijke regelingen,** Er zijn geen mededelingen gedaan. **3c. Mededelingen college** De burgemeester laat weten dat hij de Vrijwilligersprijs 2020 op 21 oktober 2021 gaat uitreiken. De raad krijgt hier nog een melding van. **3d. Wijze van afdoening van de ingekomen stukken** Er zijn geen agenderingsverzoeken van ingekomen stukken gedaan.
4	**Vaststellen besluitenlijst van de vorige vergadering** De raad wordt gevraagd de concept-besluitenlijst van de raadsvergadering van 29 september jl. vast te stellen. De fractie van de VVD wenst nog een antwoord op de nadere vraag of de 2e tranche van de coronasubsidie Scalabor is overgemaakt en welke gevolgen dit zou kunnen hebben voor Zevenaar. Toegezegd wordt dat hier nog een antwoord op komt. De besluitenlijst van de vorige vergadering wordt ongewijzigd vastgesteld.
5	**Z/21/397825 2e Voortgangsrapportage (2e VGR 2021)** Er is een amendement ingediend door de fracties van PvdA, SP, VVD en D66. In het amendement wordt voorgesteld de 2e Voortgangsrapportage niet vast te stellen maar voor kennisgeving aan te nemen (besluitpunt 1) en besluitpunt 2 "in te stemmen met de rubrieken "voorstel raad" zoals bij de activiteiten met een oranje en rode status is aangegeven" eruit te halen.

	Gemeenteraad In het debat gaan de raadsleden in op het amendement, de stand van zaken van de bezuinigingen, de meicirculaire en de bijstelling van de algemene uitkering jeugdzorg, het initiatief "Raden in Verzet" die hiertoe heeft bijgedragen, burgerparticipatie, de samenwerking en communicatie binnen de raad/verbetering bestuurscultuur en het zakken van het negatieve saldo naar 2,1 miljoen. Het *college* raadt het amendement af en verwijst naar punt 3 van het raadsvoorstel. Het college is van oordeel dat deze voortgangsrapportage vastgesteld dient te worden. Het amendement wordt verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van PvdA, SP, VVD, D66, GroenLinks en Sociaal Zevenaar (10); de fracties van Lokaal Belang en CDA hebben tegen gestemd (15). De raad besluit om: 1. de 2e Voortgangsrapportage 2021 vast te stellen; 2. in te stemmen met de rubrieken "voorstel raad" zoals bij de activiteiten met een oranje en rode status is aangegeven; 3. het voordelige saldo van deze rapportage (€ 3.032.000) ten gunste te brengen van het begrotingsresultaat 2021. Voor hebben gestemd de leden van de fracties van CDA, Lokaal Belang, GroenLinks en D66 (17). De leden van de fracties van PvdA, SP, VVD en Sociaal Zevenaar hebben tegen gestemd (8).
6	**Z/21/391119 Wijzigen interne klachtenregeling Zevenaar 2018** *Gemeenteraad* Bij de beraadslagingen gaan de raadsleden in op de vorm van de klachten en de bescherming van medewerkers, de eenduidigheid in digitale klachten, de gang van zaken bij het indienen van een klacht via de website, de laagdrempeligheid van het indienen van klachten door ouderen en mensen die laaggeletterd zijn en /of geen DigiD hebben, de suggestie om één mailadres te maken voor het indienen van klachten, de identificatieplicht en hoe daarmee wordt omgegaan bij het indienen van een klacht via een brief en een evaluatie van de klachtenregeling over een jaar.

	College Het college laat weten dat het hier gaat om bejegeningsklachten over medewerkers die werkzaam zijn bij de gemeente. Daarom zit de stap van identificatie ertussen. Onafhankelijke mensen nemen de klachten in behandeling. Nu zijn zaken niet eensluidend geregeld en er zijn klachten tussen wal en schip geraakt. Het voorstel is erop gericht om te voorkomen dat klachten tussen wal en schip raken. Identificatie hoeft niet perse met DigiD, maar kan ook persoonlijk of via paspoort etc. De klachtenprocedure is verankerd in het Burgerlijk Wetboek. Een algemeen mailadres kan overgenomen worden, maar identificatie moet wel plaatsvinden, via DigiD, een kopie van het paspoort of door langs te komen op het gemeentehuis. Artikel 3 biedt voldoende mogelijkheden om een klacht in te dienen. Toezegging: naast het klachtenjaarverslag 2021 (die in 2022 komt) zal er een evaluatie komen van de wijziging van artikel 3, lid 2 van de interne klachtenregeling Zevenaar 2018 die in deze raadsvergadering is vastgesteld Raadslid Boekhorst geeft een stemverklaring af. Hij geeft aan tegen het voorstel te stemmen omdat hij van mening is dat het mogelijk moet zijn om zonder identificatie een klacht via de mail in te dienen. De raad besluit in te stemmen met de wijziging van artikel 3, lid 2 van de klachtenregeling. Voor hebben gestemd de leden van de fracties van Lokaal Belang (met uitzondering van raadslid Boekhorst), CDA, GroenLinks, SP, Sociaal Zevenaar en VVD (20); raadslid Boekhorst (Lokaal Belang) en de leden van de fracties van PvdA en D66 hebben tegen gestemd (5).
7	**HAMERSTUK Z/21/389851 Verstedelijkingsstrategie Groene Metropool ANF 2040** De raad besluit met algemene stemmen om: 1. Het Verstedelijkingsconcept (deel 1) vast te stellen als basis voor de verdere samenwerking met de partners (rijk, regio's en provincies) op het gebied van verstedelijking, economie, bereikbaarheid, groen en leefbaarheid; 2. In te stemmen met de werkwijze en het principe van nadere gebiedsuitwerkingen (deel 2);

	3. De ontwerpprincipes van dit concept door te vertalen naar het eigen lokale omgevingsbeleid.
8	**HAMERSTUK Z/21/395268 Wijziging begroting 2021 Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA)** De raad besluit met algemene stemmen een zienswijze in te dienen tegen de begrotingswijziging 2021 van de ODRA.
9	**HAMERSTUK Z/21/395618 Verordening inburgering gemeente Zevenaar 2022** De raad besluit met algemene stemmen de Verordening inburgering gemeente Zevenaar 2022 vast te stellen.
10	**Moties vreemd aan de orde van de dag** De volgende moties vreemd aan de orde van de dag zijn ingediend: 10.a Motie GroenLinks Ja-Ja Sticker 10.b Motie GroenLinks, SP, PvdA, VVD en D66 Vestersbos 10.c Motie Lokaal Belang, CDA, SP en VVD Woonplicht 10.d Motie VVD Fietsersveiligheid aanleg overnachtingshaven Spijk **10a. Motie GroenLinks Ja-Ja sticker** De fractie geeft een toelichting op de motie. Geen sticker op de brievenbus betekent geen reclame. Als je wel reclame wilt ontvangen, moet je een sticker plakken. Het *college* laat weten deze motie aan de raad over te laten. *Gemeenteraad* In het debat gaan de raadsleden in op de gevolgen voor het milieu/bossen, het "ja, mits"- principe, het feit dat mensen oude stickers moeten verwijderen, het blijven van de nee/nee sticker, de hoeveelheid stickers die er nu zijn, wat te doen met inwoners die wel alles willen ontvangen maar geen sticker willen plakken, het overlaten van dit initiatief aan de Minister, het afwachten van de resultaten in andere gemeenten en het oordeel van de postbezorgers, het

	plastic folie dat om reclamefolders zit, het bereiken van inwoners door ondernemers en winkeliers en hoe de drukker hiermee weet hoeveel folders er gedrukt moeten worden. De motie wordt aanvaard. Voor hebben gestemd de leden van de fracties van GroenLinks, CDA, PvdA, SP en D66 (14). De leden van de fracties van Lokaal Belang, VVD en Sociaal Zevenaar hebben tegen gestemd (11). **10b. Motie GroenLinks, SP, PvdA, VVD en D66 Vestersbos** De fractie van GroenLinks licht de motie toe. *Gemeenteraad* De raadsleden gaan bij de beraadslagingen in op de tijd die onderzoeken in beslag nemen, de vraag waarom er maar op één paard gewed wordt (alleen onderzoek onderwijshuisvesting en geen onderzoek woningbouw) en het kostenplaatje van het doen van een woningbouwonderzoek, het IHP, de constatering dat de vorige raad heeft gepleit voor onderzoek naar mogelijkheden om voor jongeren, starters en ondernemers te bouwen, het doen van een onderzoek naar een IKC op andere locaties, de vraag of er wel gebrek aan woningbouwlocaties is en het breder trekken van het onderzoek naar de omgeving en de buurt. *College* College laat weten dat er nu een haalbaarheidsonderzoek voor onderwijshuisvesting plaatsvindt. Gelet op nut en noodzaak komt deze motie dan ook te vroeg. Er zijn nu 7 potentiële inbreidingslocaties. Mocht uit het haalbaarheidsonderzoek blijken dat onderhuisvesting op deze plek niet raadzaam is, dan kan altijd nog gekeken worden naar woningbouw. College zegt dat er een aantal te ontwikkelen woningbouwlocaties zijn en een aantal vastgoedlocaties waarvoor participatie wordt gedaan. De motie wordt verworpen. Voor hebben gestemd de leden van de fracties van GroenLinks, SP, PvdA, VVD, D66 en Sociaal Zevenaar (10). De leden van de fracties van Lokaal Belang en CDA hebben tegen gestemd (15).

GEMEENTE ZEVENAAR

10c. Motie Lokaal Belang CDA SP VVD Woonplicht

De fractie van het CDA licht de motie toe.

Gemeenteraad
In het debat gaan de raadsleden in op het opkopen en wegkapen van woningen door investeerders en de vraag hoe groot dat probleem is, de constatering dat dit probleem niet aan de orde is bij hele dure woningen, de juridische haalbaarheid, het creëren van kansen voor starters op de woningmarkt d.m.v. deze motie, de constatering dat er tot 2030 nog woningbehoefte is, falend woningbeleid, de visie dat er gebouwd moet worden en dat Zevenaar moet groeien richting de Groene Metropoolregio, het op gang brengen van de doorstroom, het risico dat investeerders ervoor kiezen om geen goedkope woningen meer te bouwen en je hiermee dus wel het koopgedrag bevordert maar niet het huurgedrag (goedkope huizen worden opgekocht voor verhuur/juridische gevolgen voor verhuur) en het duurder worden van bestaande woningbouw.

College
College heeft contact opgenomen met de gemeente Montferland die hier ook mee bezig is, maar dit is nog niet door de raad van Montferland goedgekeurd. Er zijn wel toezeggingen gedaan, waardoor deze motie dus opgepakt kan worden gezamenlijk met de gemeente Montferland. College gaat ermee aan de slag als de motie wordt aangenomen.

De motie wordt aanvaard. Alleen het lid van de fractie van Sociaal Zevenaar heeft tegen gestemd (1). De overige leden van de fracties hebben voor gestemd (24).

10d. Motie VVD Fietsersveiligheid aanleg overnachtingshaven Spijk

De VVD licht de motie toe.

Het *college* laat weten dat de aannemer bereid is om mee te werken en aanpassingen te doen. Het college is dagelijks in gesprek en er wordt aan gewerkt.

De VVD laat weten hiermee de motie in te trekken.

11	**Sluiting** De voorzitter sluit onder dankzegging de vergadering om 21.40 uur.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 24 november 2021.

De griffier,
W.M. van der Vlies

De burgemeester,
L.J.E.M. van Riswijk

GEMEENTE ZEVENAAR

Besluitenlijst raadsvergadering 3 november 2021 (Meerjarenbegroting 2022-2025)

Tijd	15:00 - 22:00 uur
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	L.J.E.M. van Riswijk
Aanwezigen	A.H.M. Albers, T.G.H. Boekhorst, E.G.B.M. Buil, J.J. du Croix, W.J.M. van Dinther, M. Dunnink, E.R. van Essen, F.B.M. Evers (vanaf 19.30 uur), A. Ilhan, F.H.F. Jansen, M.B.M. Jansen, B.M. Kagei, M.R.A. Lap, H.L.M. Meijer, C.H.M. van Merwijk, N. Niebuur-Sluiter, J. de Nooij, A. Ok, P.W.M. Pollmann, P.J.M. Putman, T.J.E.M. Riswick-Keultjes, H.T.W. Visser, W.L.J. Voetdijk-ten Have en P.A. Vos
Afwezigen	W.J. Snelders, H.F.G.M. Staring en L. van der Velden

1	**Opening** De vergadering wordt om 15.00 uur geopend.
2	**Vaststellen agenda** De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld. **Behandelschema Meerjarenbegroting 2022-2025:** • Eerste termijn: Algemene Beschouwingen: beschouwende opmerkingen van de fracties op de begroting en toelichting op de eventuele door de desbetreffende fractie ingediende amendementen en moties. De Algemene Beschouwingen worden aangemerkt als eerste termijn. Deze eerste ronde is zonder interrupties. • Schorsing • 19:30 u. Reactie van het College op de Algemene Beschouwingen en dan met name een reactie op het advies op de ingediende amendementen en moties. • Schorsing: 15 minuten

	• Tweede termijn, debat/discussie tussen de fracties over de amendementen, de begroting en de moties. Hier kan ook worden geïnterrumpeerd. • Schorsing: 15 minuten • Stemmingen. - Voor zover het college nog geen reactie heeft gegeven op (nieuwe of gewijzigde) amendementen of moties, kan er nog een korte reactie worden gegeven. - De stemmingen over het raadsvoorstel over de MJB, te beginnen met de amendementen, dan de MJB en dan de moties.
3	**Algemene Beschouwingen** Er worden door de fracties beschouwende opmerkingen gemaakt over de begroting en de ingediende moties en amendementen worden toegelicht (5 minuten per fractie). De algemene beschouwingen zijn terug te beluisteren op de website van de gemeente Zevenaar: "vergadering live volgen of terugkijken – raadsvergadering 3 november 2021" Reactie *college* op de algemene beschouwingen: Inleiding: wat de stelpost compensatie jeugdzorg betreft laat het college weten dat deze door de toezichthouder wel opgenomen mocht worden om onomkeerbare bezuinigingen te voorkomen, maar wel met het advies om dit geld niet direct in te zetten voor nieuw beleid. Het college heeft hiervoor van de gezamenlijke provincies een leidraad ontvangen die ook door de raad is ontvangen. Er zit dus geen nieuw beleid in de begroting, want dan betreft het weer een toename van de structurele lasten en dat is niet wenselijk. De ingediende amendementen voorzien voornamelijk in het terugdraaien van de in 2019 noodzakelijk ingevoerde bezuinigingen en zijn structureel van aard, waardoor er weer een grote financiële druk op het (nieuwe) college komt te liggen. Het college raadt de volgende amendementen af: *nummers*: 1 en 2: zie inleiding; 3: terrasbelasting is niet in rekening gebracht en in 2023 ook nog niet; 4: het is juist het verzoek van de ondernemers om het op deze manier op te pakken en er is een evaluatie geweest; college heeft geen signalen ontvangen dat ondernemers hier niet meer achter staan; 5: wordt afgeraden, gelet op het stadium en het onderzoek; 6: het college voert de eerder ingediende motie uit, de NME blijft bestaan; college is in onderhan-

GEMEENTE ZEVENAAR

	deling met Kunstwerk! en zodra de resultaten hiervan bekend zijn wordt de raad geïnformeerd en wat de financiën betreft komt er nog een voorstel naar de raad; 7: zelfde als bij amendement 3, besluit kan hierover een jaar later worden genomen; 8: de verenigingen hoeven de subsidies niet terug te betalen en de verenigingen hebben nog voldoende subsidie; 9: er loopt op dit moment een compliment namens het college via Caleidoz; college zet het geld liever in voor collectieve mantelzorgondersteuning; op de dag van de Mantelzorg (13 november) haalt het college op wat mantelzorgers nodig hebben; 10: is pas aan de orde in 2023, kan uitgesteld worden; betreft stelpost jeugdzorg en het college kan nog geen geld uitgeven waar nog niet de beschikking over is; 11: het college blijft bij het argument dat sociaal raadslieden anders moet gaan werken en we zitten in een transitiefase; vanuit het herstelplan komen hier extra middelen voor 2022 voor; 12: de kosten worden nu op een andere manier vergoed, gaat nu via een collectieve ziektekostenverzekering waarvoor men zich via de gemeente moet aanmelden en de bijdragen vergoed worden door Menzis; 13: bij woninginrichting volgt het college de Nibud-norm voor een voldoende basisinrichting; niet alles hoeft 100% nieuw, kan ook voor een gedeelte 2e-hands; omliggende gemeenten zitten op een lager percentage; 14: de Gelrepas is behouden gebleven, maar is efficiënter ingericht; administratiekosten zijn lager geworden door de bezuiniging (samen met andere gemeenten); het Kindpakket blijft behouden behalve "de stad in-bonnen"; op de rest van het Kindpakket is nooit bezuinigd; 15: heeft een corona-effect; bedrag wordt eenmalig vrijgemaakt voor de komende jaren; er zijn weinig activiteiten waardoor dit nog een jaar doorgeschoven kan worden. Amendement 16 initiatief woningbouw wordt door het college gesteund. Het college ziet dit amendement als een extra stimulans om te bouwen en wil het amendement graag inzetten. Het college raadt de motie af. Bij motie van 3 juli 2019 geeft het college al uitvoering aan de opdracht. Er is afgelopen zomer door de Stichting Beeldenroute een presentatie/burgerinitiatief gestart voor een verbinding tussen de Factory Outlet en het centrum. Een en ander zit nog in de verkenningsfase. Het college onderschrijft de kunst als middel voor de uitwerking van de plannen en de stichting wordt hierbij betrokken. Er moet instemming worden verkregen van de convenantpartners en dat vergt tijd. De motie is te vroeg. Het college informeert de raad hierover in het voorjaar van 2022.

	Overige opmerkingen *college*: Wat het openbaar groen betreft wordt de planning en personele inzet jaarlijks bepaald. Het Integrale Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR) komt in het voorjaar naar de raad toe. Hierin zit ook de inrichting van de openbare ruimte. De raad stelt dan opnieuw de kwaliteit van de openbare ruimte vast die nu op een laag niveau staat. De evaluatie van het parkeerbeleid komt in december. Wat duurzaamheid betreft is de website opnieuw ingericht en dat gaat nu een stuk beter. De behandeling van subsidieaanvragen ligt nu bij een organisatie en een en ander gaat een stuk eenvoudiger. Het college zal pogingen doen om een vaccinatielocatie zoveel mogelijk dichtbij te organiseren. Eventueel komt er een vaccinatiebus. College zoekt naar een combinatie.
4	**Z/21/397592 Vaststelling Meerjarenbegroting 2022-2025** De volgende **amendementen** zijn ingediend: - A1. Amendement PvdA VVD D66 SP Afschaffen hondenbelasting m.i.v. 2022 - A2. Amendement PvdA D66 VVD SP Verlagen van de OZB vanaf 2022 (terugdraaien beleid 2019) - A3. Amendement VVD GL SP PvdA D66 Terugdraaien verhoging terrasbelasting Zevenaar - A4. Amendement VVD afschaffen reclamebelasting stad Zevenaar - A5. Amendement PvdA VVD GL SP D66 Locatie Vestersbos - A6. Amendement PvdA D66 GL SP Behoud financiële middelen NME - A7. Amendement PvdA VVD GL SP Uniek Sporten en Sportcontact (MJB) - A8. Amendement PvdA D66 GL Behoud subsidie Culturele festivals en Muziekstad (MJB) - A9. Amendement PvdA VVD GL SP Mantelzorg - A10. Amendement PvdA VVD GL SP Budget vrijwilligerswerk - A11. Amendement PvdA D66 GL SP Halveren subsidie sociale raadsliedenwerk MJB - A12. Amendement PvdA VVD GL SP Bijzondere bijstand eigen bijdrage kosten Wmo niet meer vergoeden - A13. Amendement PvdA GL SP Bijzondere bijstand - huisinrichting (MJB) - A14. Amendement PvdA VVD GL SP Kindpakket en Gelrepas (MJB) - A15. Amendement PvdA VVD GL SP DoeDuiten - A16. Amendement CDA LB VVD PvdA D66 MJB 22-25 initiatief woningbouw De volgende **motie** is ingediend: - M1. Motie PvdA D66 Beeldenroute Zevenaar

GEMEENTE ZEVENAAR

	Gemeenteraad In het debat gaan de fracties in op de hoogte van het weerstandsvermogen en hoe deze berekend wordt, het verschil in incidenteel/structureel geld en de visie van de Provincie over incidentele en structurele voorstellen, het budget van de duurzaamheidsmaatregelen, de verhoging van de Algemene Reserve, de snelheid voor het behalen van de klimaatdoelstellingen, de hoeveelheid laadpalen voor elektrische auto's, de kwaliteitsnorm van de openbare ruimte/het uitstellen van het IBOR, de NME (aanpassing amendement), de relatie van de begroting met de septembercirculaire, de vraag wie de premie van de collectieve zorgverzekering betaalt, de reclamebelasting, het amendement over woningbouw (de vraag of college er wel alles aan gedaan heeft, de relatie met het woningcontingentenbeleid, de kosten die met het onderzoek gemoeid zijn, de Woondeal en flexwoningen), de hondenbelasting, de verlaging van de OZB, het haalbaarheidsonderzoek Vestersbos/onderwijs-huisvesting, het expertisecentrum Mantelzorg en de subsidie sociaal raadslieden. *College* Het college is van mening dat een aantal amendementen te vroeg komen en dat het nu niet het moment is om bezuinigingen terug te draaien. De financiële ruimte is er niet en zit in incidentele voorstellen. Vanwege de leidraad Provincie wordt het lastiger om incidenteel geld uit te geven en het college moet goed onderbouwen waarom het incidenteel is. Het zit in de methodiek. Subsidies voor duurzaamheid worden van tevoren door Provincie getoetst. Een deel van de stelposten worden gecompenseerd door de septembercirculaire. Ook de aankoop van grond 7Poort 2 heeft een behoorlijk effect op de reservegelden. De Provincie gaat naar alle waarschijnlijkheid wel akkoord met de 1,5 miljoen voor duurzaamheidsmaatregelen (is incidenteel). Het weerstandsvermogen gaat erover of de gemeente risico's, die zich plotseling kunnen voordoen, kan ondervangen. De risico's zijn verkleind o.a. door de grondexploitatie Groot Holthuizen. De uitgave van gronden is zeker incidenteel. Er komen meer trajecten die een aanslag doen op het weerstandsvermogen. Eind van het jaar komt er een laadpalenvisie en daarbij ook de invulling in de openbare ruimte. Zevenaar doet mee met de laadpalenstructuur van de provincies Gelderland en Overijssel. Dan krijgt de gemeente er ook wat gratis. Zevenaar hoeft niet alles te betalen. Het college denkt dat de 1,5 miljoen duurzaamheidsopgave wel gehaald gaat worden. Er ligt een plan van aanpak/menukaart vastgoed waarin het bedrag van 1,5 miljoen incidenteel zit. Hiervoor wordt nu eerst het beleid gemaakt en dan komt er een voorstel richting de raad wat de financiering betreft.

	Wat het IBOR betreft vindt er een inventarisatie/harmonisatie plaats om het beheer in beeld te krijgen, waarbij gekeken wordt naar alle wegen en de gehele openbare ruimte. Deze zitten nu in beheerplannen. Daarna wordt het beleid aangepast. De NME blijft bestaan waarbij de manier waarop en de financiële consequenties later worden bekeken. De raad krijgt vóór het eind van het jaar (via een raadsvoorstel danwel een RIB) informatie over stand van zaken NME (hoe en financiële consequenties). In de eerder aangenomen motie wordt het college opgedragen om de gelden voor de NME elders te zoeken. Wat de collectieve zorgverzekering betreft betaalt de gemeente een deel mee. Maar deze is niet zo hoog als dat de gemeente de gehele bijdrage moet betalen. Het is een voorliggende voorziening. Reclamebelasting: college heeft regelmatig overleg met de ondernemers in de binnenstad. De BIZ is niet doorgegaan en men was positief over de reclamebelasting. College heeft geen andere signalen gekregen. Ook is college van oordeel dat het geen oneigenlijk gebruik is, omdat er een nieuw convenant met de stichting aan vast zit en de gelden die binnen worden gehaald worden door de stichting ook gebruikt voor activiteiten in de binnenstad. Ook zal er een evaluatie plaatsvinden. Na een korte schorsing laat de fractie van de PvdA weten dat amendement 6 over de NME is aangepast in die zin dat de ingezette financiële bezuiniging op de NME voor één jaar (2022) wordt teruggedraaid en niet voor 2022 t/m 2025. Hiermee vervalt de bezuiniging en het is geen nieuw beleid. Verder merkt de fractie op dat de ingediende amendementen 2 miljoen kosten voor de komende 4 jaar, waardoor er nog 28 miljoen in de spaarpot overblijft (de hondenbelasting en OZB buiten beschouwing gelaten). Naar aanleiding van de wijziging van het amendement merkt het *college* op dat het resultaat ten laste gebracht dient te worden van het resultaat 2022 en dat de septembercirculaire geen onderdeel uitmaakt van de begroting. De derde bullet zou uit het aangepaste amendement verwijderd moeten worden. Na opnieuw een korte schorsing wordt dit bijgesteld en laat het college weten dat de ingediende amendementen overeind kunnen blijven als we de septembercirculaire onderdeel laten uitmaken van deze begroting. Raadslid mevrouw Niebuur-Sluiter legt een stemverklaring af ten aanzien van het voorstel over de Meerjarenbegroting 2022-2025: Het blijkt dat de amendementen die de fractie (tijdig) heeft ingediend allemaal technisch niet volledig zijn. Volgens de fractie heeft niemand de moeite genomen om de amendementen dusdanig te lezen om de fractie tijdig

	te informeren dat deze technisch niet helemaal in orde zijn en dat dit met een kleine aanpassing opgelost had kunnen worden. Hieruit blijkt volgens de fractie een nonchalance richting de amendementen waarvan het college denkt: "die gaan het toch niet halen" en daarmee neemt het college de fractie niet serieus. "Het doet er niet toe." Mevrouw Niebuur-Sluiter laat weten hierdoor persoonlijk aangeslagen te zijn. De fractie vindt deze situatie zeer kwalijk voor het democratische gehalte van de gemeenteraad. De fractie van de PvdA zegt dan ook het vertrouwen op in het voltallige college. *Stemmingen amendementen:* - A1. Amendement PvdA VVD D66 SP afschaffen hondenbelasting m.i.v. 2022 is verworpen. Voor stemden de leden van de fracties van de PvdA, VVD, D66, SP en raadslid Albers van Lokaal Belang (7) en tegen stemden de leden van de fracties: Lokaal Belang (m.u.v. raadslid Albers), CDA, GroenLinks en Sociaal Zevenaar (17). - A2. Amendement PvdA D66 VVD SP verlagen van de OZB vanaf 2022 (terugdraaien beleid 2019) is verworpen. Voor stemden de leden van de fracties van de PvdA, D66, VVD en SP (6). Tegen stemden de leden van de fracties van Lokaal Belang, CDA, GroenLinks en Sociaal Zevenaar (18). - A3. Amendement VVD GL SP PvdA D66 terugdraaien verhoging terrasbelasting Zevenaar is verworpen. Voor stemden de leden van de fracties van VVD, GroenLinks, SP, PvdA, D66 en Sociaal Zevenaar (8). Tegen stemden de leden van de fracties van Lokaal Belang en CDA (16). - A4. Amendement VVD afschaffen reclamebelasting stad Zevenaar is verworpen. Voor stemden de leden van de fracties van VVD, GroenLinks, PvdA, SP en Sociaal Zevenaar (7). Tegen stemden de leden van de fracties van Lokaal Belang, CDA en D66 (17). - A5. Amendement PvdA VVD GL SP D66 Locatie Vestersbos is verworpen. Voor stemden de leden van de fracties van PvdA, VVD, GroenLinks, SP, D66 en Sociaal Zevenaar (8). Tegen stemden de leden van de fracties van Lokaal Belang en CDA (16). - A6. Amendement PvdA D66 GL SP behoud financiële middelen NME (ter vergadering aangepast) is met algemene stemmen aanvaard. - A7. Amendement PvdA VVD GL SP Uniek Sporten en Sportcontact (MJB) is verworpen. Voor stemden de leden van de fracties van de PvdA, VVD, GroenLinks, SP en D66 (7). Tegen stemden de leden van de fracties van Lokaal Belang, CDA en Sociaal Zevenaar (17). - A8. Amendement PvdA D66 GL Behoud subsidie Culturele festivals en Muziekstad (MJB) is verworpen. Voor stemden de leden van de fracties van de PvdA, D66, GroenLinks, SP en VVD (7). Tegen stemden de leden van de fracties van Lokaal Belang, CDA en Sociaal Zevenaar (17).

GEMEENTE ZEVENAAR

	- A9. Amendement PvdA VVD GL SP Mantelzorg is verworpen. Voor stemden de leden van de fracties van de PvdA, VVD, GroenLinks, SP, GroenLinks en D66 (8). Tegen stemden de leden van de fracties van Lokaal Belang en CDA (16). - A10. Amendement PvdA VVD GL SP Budget vrijwilligerswerk is verworpen. Voor stemden de leden van de fracties van PvdA, VVD, GroenLinks, SP, D66 en Sociaal Zevenaar (8). Tegen stemden de leden van de fracties van Lokaal Belang en CDA (16). - A11. Amendement PvdA D66 GL SP Halveren subsidie sociale raadsliedenwerk MJB is verworpen. Voor stemden de leden van de fracties van de PvdA, D66, GroenLinks, SP en Sociaal Zevenaar (7). Tegen stemden de leden van de fracties van Lokaal Belang, CDA en VVD (17). - A12. Amendement PvdA VVD GL SP Bijzondere bijstand eigen bijdrage kosten Wmo niet meer vergoeden is verworpen. Voor stemden de leden van de fracties van de PvdA, VVD, GroenLinks, SP, D66 en Sociaal Zevenaar (8). Tegen stemden de leden van de fracties van Lokaal Belang en CDA (16). - A13. Amendement PvdA GL SP Bijzondere bijstand - huisinrichting (MJB) is verworpen. Voor stemden de leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, SP, VVD, D66 en Sociaal Zevenaar (8). Tegen stemden de leden van de fracties van Lokaal Belang en CDA (16). - A14. Amendement PvdA VVD GL SP Kindpakket en Gelrepas (MJB) is verworpen. Voor stemden de leden van de fracties van de PvdA, VVD, GroenLinks, SP, D66 en Sociaal Zevenaar (8). Tegen stemden de leden van de fracties van Lokaal Belang en CDA (16). - A15. Amendement PvdA VVD GL SP DoeDuiten is verworpen. Voor stemden de leden van de fracties van de PvdA, VVD, GroenLinks, SP, D66 en Sociaal Zevenaar (8). Tegen stemden de leden van de fracties van Lokaal Belang en CDA (16). - A16. Amendement CDA LB VVD PvdA D66 MJB 22-25 initiatief woningbouw is aanvaard. Voor stemden de leden van de fracties van CDA, Lokaal Belang (m.u.v. raadslid Ok), VVD, PvdA, D66, SP en Sociaal Zevenaar (22). Tegen stemden de leden van de fractie van GroenLinks en raadslid Ok (Lokaal Belang) (2). *Stemming motie:* - M1. Motie PvdA D66 Beeldenroute Zevenaar is verworpen. Voor stemden de leden van de fracties van PvdA, D66, SP en GroenLinks (6). Tegen stemden de leden van de fracties van Lokaal Belang, CDA, VVD en Sociaal Zevenaar (18).

GEMEENTE ZEVENAAR

	Stemming raadsvoorstel: De raad besluit: 1. De meerjarenbegroting 2022 – 2025 vast te stellen overeenkomstig het aangeboden ontwerp. 2. De bezuinigingsmaatregel "Stopzetten financiering NME" stop te zetten met ingang van 1 januari 2022 voor de duur van één jaar. Daarmee wordt in de ingezette financiële bezuiniging op de NME voor één jaar teruggedraaid. | | 2022 | | NME | € 150.000 | De financiële gevolgen te verwerken in de begroting 2022-2025 en hiervoor de financiële ruimte uit de septembercirculaire 2021 te gebruiken. 3. Indien nodig maximaal € 150.000 te onttrekken aan de algemene reserve voor de personele capaciteit benodigd voor het ontwikkelen van een plan voor woningbouw t.b.v. starters en doorstroming. Dit plan dient uiterlijk in het eerste kwartaal van 2022 gereed te zijn. Voor uitvoering van dit plan voor woningbouw € 3.000.000 te onttrekken aan de Algemene Reserve. Toewijzing daarvan vindt plaats na een raadsvoorstel. Voor stemden de leden van de fracties van Lokaal Belang, CDA, VVD, D66 en Sociaal Zevenaar (19). Tegen stemden de leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks en SP (5).
5	**Sluiting** De voorzitter sluit onder dankzegging de vergadering om 22.00 uur.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 24 november 2021.

De griffier,
W.M. van der Vlies

De burgemeester,
L.J.E.M. van Riswijk

Raadsvergaderingen 2018-2022

Dossiernummer	2656
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	24 november 2021
Agendapunt	5
Omschrijving	Z/20/377840 Beschikbaarstelling krediet onderwijshuisvesting 2022

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergaderingen 2018-2022	24 november 2021

Toelichting

T.b.v. de raadsvergadering van 24 november 2021.

Z04FA75C165

Raadsvoorstel

Onderwerp	Beschikbaarstelling krediet onderwijshuisvesting 2022
Zaaknummer	Z/20/377840
Documentnummer	INT/21/1041955
Portefeuillehouder	Nanne van Dellen
Portefeuille	Onderwijs
Behandelend ambtenaar/afdeling	W. Dijkstra / Maatschappelijke Ontwikkeling
Telefoon	0316-595307
E-mail	w.dijkstra@zevenaar.nl

1. Samenvatting

De gemeente zorgt samen met de schoolbesturen van het Primair en Voortgezet Onderwijs (PO en VO) voor goede schoolgebouwen voor onze schoolgaande kinderen. Het college wil de doorlopende leerlijn voor kinderen van 0-16 jaar een krachtige impuls geven door zowel voor PO als voor VO vervangende nieuwbouw te realiseren op één locatie. Het college verzoekt de raad een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen voor de projectvoorbereiding voor het realiseren kinderopvang- en onderwijsvoorzieningen, aanpassingen in de openbare ruimte en op een nader te bepalen locatie een voorziening (gymzaal) voor het bewegingsonderwijs en de turnvereniging. Het college vraagt de raad daarnaast om de kaders voor de stedenbouwkundige inpassing voor locatie Vestersbos vast te stellen, mede gebaseerd op het gecombineerde haalbaarheidsonderzoek en de dialoog met partners en belanghebbenden.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor:

1. Kennis te nemen van het 'Onderzoek onderwijshuisvesting locatie Vestersbos' waarin de haalbaarheid is onderzocht van het realiseren van kinderopvang- en onderwijsvoorzieningen, aanpassingen in de openbare ruimte en voorzieningen voor bewegingsonderwijs op locatie Vestersbos.
2. In te stemmen met de voorkeur van het college voor variant 3A: kinderopvang- en onderwijsvoorzieningen en aanpassingen in de openbare ruimte voor locatie Vestersbos 4 en een voorziening voor bewegingsonderwijs elders.
3. Een voorbereidingskrediet van € 250.000,00 beschikbaar te stellen voor het programma 2022 van onderwijshuisvesting en hiermee de projectvoorbereiding te starten voor het realiseren van variant 3A en een voorziening voor bewegingsonderwijs op een nader te bepalen locatie.
4. Als kader voor de stedenbouwkundige inpassing het vigerend bestemmingsplan en het 'Onderzoek onderwijshuisvesting locatie Vestersbos' (2021) vast te stellen met daarbij nadere ruimtelijke inkadering voor wat betreft bouwhoogtes, rooilijnen en bouwvlakken.

3. Waarom naar de raad

U heeft het budgetrecht. Dit betreft ook de middelen die we besteden aan onderwijshuisvesting. In de meerjarenbegroting is opgenomen dat voor onderwijshuisvesting de kredieten via een separaat raadsvoorstel beschikbaar gesteld dienen te worden. Het college heeft de wettelijke bevoegdheid (en plicht) om een bekostigingsplafond, een programma en overzicht (op basis van de gedane aanvragen) jaarlijks voor 31 december vast te stellen, maar kan dit niet doen zonder dat u beslist over de benodigde middelen.

Zevenaar financiert samen met de gemeenten Duiven en Montferland de huisvesting van het voortgezet onderwijs in de Liemers. Raadsinformatieavonden over het 'Onderzoek onderwijshuisvesting locatie Vestersbos' hebben in juni 2021 plaatsgevonden in uw raad en die van Duiven en Montferland. Deze samenwerking is al sinds 25 jaar vastgelegd in de Gemeenschappelijk Regeling voor Huisvesting van het Voortgezet Onderwijs in de Liemers (GRHVOL). De begroting van de GRHVOL is de basis voor de bijdragen van de deelnemende gemeenten aan de GRHVOL.

U heeft de bevoegdheid om ruimtelijke kaders voor de gemeente Zevenaar vast te stellen. Voor de nu voorliggende plannen, zoals in het 'Onderzoek onderwijshuisvesting locatie Vestersbos' zijn beschreven, is een stedenbouwkundige inpassing voor de locatie Vestersbos 4 noodzakelijk. Wij vragen u om het vigerend bestemmingsplan aangevuld met de ruimtelijke randvoorwaarden van het hier genoemde onderzoeksrapport en een verdere inkadering met het oog op een goede stedenbouwkundige inpassing vast te stellen als ruimtelijk kader. Hiermee starten we de planologische procedure voor Vestersbos 4 op.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

De gemeente voldoet hiermee aan de wettelijke zorgplicht voor adequate huisvesting van scholen, zowel in het primair onderwijs (PO) als in het voortgezet onderwijs (VO). Voor de huisvesting van het VO in de Liemers voldoen we samen met de gemeenten Duiven en Montferland aan deze zorgplicht.

Met het voorbereidingskrediet voor het programma 2022 van onderwijshuisvesting starten we de projectvoorbereiding. Dit resulteert in

a) vastgelegde (intentie-)overeenkomsten met partners en belanghebbenden (LiemersNovum, Quadraam, Ataro B.V., kinderopvangorganisatie Zonnekinderen en THOR Zwaluwen);
b) een programma van eisen, uitgewerkt op basis van het programma van wensen uit het 'onderzoek onderwijshuisvesting locatie Vestersbos';
c) één (of meerdere) schetsontwerpen / massastudies met onderbouwing van de verkeerskundige ontsluiting;
d) op basis van bovenstaande een doorrekening van de investeringskosten;
e) een beheersplan (projectorganisatie, planning, communicatieplan).

We informeren en betrekken partners en belanghebbenden, waaronder een klankbordgroep, over de voortgang van de projectvoorbereiding en de inspraakmogelijkheden van de planologische procedure.

Op basis van een inhoudelijk, financieel en ruimtelijk uitgewerkt plan doen we uw raad vervolgens een voorstel voor het beschikbaar stellen van een uitvoeringskrediet. Het uitvoeringskrediet heeft als doel om de kinderopvang- en onderwijsvoorzieningen en aanpassingen in de openbare ruimte op Vestersbos te realiseren plus een voorziening voor het bewegingsonderwijs en de turnvereniging op een nader te bepalen locatie.

Met een vastgesteld ruimtelijk kader kan de planologische procedure voor de locatie Vestersbos opgestart worden. Deze procedure dient te zijn afgerond voordat de grond vrijgegeven wordt voor de start van de bouw.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 U heeft in september 2020 krediet beschikbaar gesteld voor een haalbaarheidsonderzoek naar de huisvesting voor het PO op locatie Vestersbos.

Dit onderzoek is gecombineerd met een haalbaarheidsonderzoek voor het VO. Het rapport is in april 2021 opgeleverd en met partners en belanghebbenden besproken. Onder partners en belanghebbenden verstaan wij: schoolbesturen LiemersNovum en Quadraam, gemeente Zevenaar, GRHVOL, Ataro B.V., turnvereniging THOR Zwaluwen, kinderopvangorganisatie Zonnekinderen, omwonenden en buurtbewoners locatie Vestersbos 4, alle schoolbesturen en kinderopvangorganisaties. Daarnaast hebben schoolbesturen contacten met hun leerlingen, ouders en personeel van de scholen Wissel, Tamboerijn en Liemers College om hen te informeren over de ontwikkelingen. Op basis van het onderzoeksrapport en de gesprekken met partners en belanghebbenden doen wij u het voorliggende voorstel.

1.2 Dialoog met inwoners (en met name omwonenden) is van belang, ook in de toekomst.
Vanaf februari 2021 zijn in een vroeg stadium omwonenden, buurtbewoners en inwoners van Zevenaar betrokken en geïnformeerd over de plannen. In de bijlage vindt u een overzicht van de activiteiten in het kader van participatie (versie 1 oktober 2021) en de Q&A Vestersbos (juni 2021 en september 2021) met een inhoudelijke terugkoppeling van de vragen die bij omwonenden leven. In een nog samen te stellen klankbordgroep blijven we omwonenden betrekken bij die aspecten van de plannen die effect hebben op hun woonomgeving.

2.1 Variant 3 A doet recht aan de wens om de doorgaande leerlijn van PO naar VO een impuls te geven en tegelijkertijd het ruimtebeslag op Vestersbos 4 te optimaliseren.
We stimuleren de kwaliteit van het onderwijs door ruimte te geven aan het realiseren van kinderopvang- en onderwijsvoorzieningen voor PO en VO voor een doorgaande leerlijn van 0 tot 16 jaar op één locatie. In de bijlage vindt u deze visie verder uitgewerkt in een notitie van de schoolbesturen LiemersNovum en Quadraam (zie: notitie Vestersbos onderwijs 4 juni 2021). De noodzaak voor vervangende nieuwbouw van de basisscholen de Wissel en de Tamboerijn is vastgesteld op basis van de leerling-prognose en de staat van beide gebouwen (resp. 1969 en 1968). De noodzaak voor vervangende nieuwbouw voor het VO (bouwjaar 1980) is vastgesteld in overleg met de gemeenten Duiven en Montferland (GRHVOL). Het huidige aantal m2 voor het Liemers College krimpt met dit plan met ong. 4000 m2 die zij niet meer nodig hebben, gezien de leerling-prognose voor de Liemers. De voorkeur van de schoolbesturen gaat uit naar twee verschillende gebouwen; dit is het idee van een campus.
Voor het soepel en veilig verlopen van verkeer naar en van school of kinderopvang in samenhang met het verkeer uit de omgeving, zijn investeringen in de openbare ruimte noodzakelijk. Twee mogelijke varianten zijn beschreven in het 'onderzoek onderwijshuisvesting locatie Vestersbos'.
Om voldoende fysieke ruimte te houden voor het maken van een geschikt ontwerp dat past in de omgeving en zorgen van omwonenden voor overlast in de avond- en weekenduren door de aanwezigheid van een voorziening voor het bewegingsonderwijs hebben we besloten hiervoor een locatiestudie uit te voeren. Een nieuwe gymzaal is nodig voor het bewegingsonderwijs en de turnvereniging omdat de huidige gymzaal De Brug aan vervanging dan wel renovatie toe is en op grote loopafstand van de locatie Vestersbos ligt.

3.1 Het bekostigingsplafond, programma 2022 en/of overzicht 2022 dienen nog vastgesteld te worden.
LiemersNovum en Quadraam hebben in 2021 beide tijdig een aanvraag ingediend voor een voorziening in de huisvesting (vervangende nieuwbouw) voor hun scholen. In het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) van de gemeente met de schoolbesturen is overeenstemming bereikt over de huisvestingsaanvragen voor 2022 (zie verslag huisvestingsoverleg d.d. 20 september 2021). Het college heeft het bekostigingsplafond en het programma 2022 in concept vastgesteld (d.d. 12 oktober 2021). Om de huidige aanvragen te honoreren en verder uit te werken is het noodzakelijk dat u een voorbereidingskrediet beschikbaar stelt. Vervolgens stelt het college het definitieve bekostigingsplafond, programma 2022 en/of overzicht 2022 vast.

3.2 Het is een wettelijke verplichting om jaarlijks een bekostigingsplafond, programma en overzicht voor onderwijshuisvesting vast te stellen.
In artikelen 99 t/m 101 van de Wet op het Primair Onderwijs, de artikelen 76j t/m 76l van de Wet op het Voortgezet Onderwijs en in de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs Zevenaar 2020 (artikelen 11 en 12) is vastgelegd op basis waarvan aanvragen toegekend dan wel afgewezen kunnen worden. Hierin is ook de adviserende rol van de schoolbesturen benoemd. Toegekende aanvragen plaatsen we op het programma, niet toegekende aanvragen komen op het overzicht.

3.3 Een voorbereidingskrediet is noodzakelijk om de projectvoorbereiding te starten.
Het college neemt uitsluitend voorzieningen in de huisvesting in het programma op voor zover met de voorzieningen in het kalenderjaar volgend op het jaar van vaststelling redelijkerwijs een aanvang kan worden gemaakt dan wel kunnen worden gerealiseerd (art. 95 WPO derde lid onder a, art. 76f WVO derde lid onder a). Gezien de complexiteit van het realiseren van kinderopvang-, onderwijsvoorzieningen en aanpassingen in de openbare ruimte én in samenhang met het realiseren van een gymzaal op een nader te bepalen locatie willen we de projectvoorbereiding starten.

4.1 Door een stedenbouwkundig kader vast te stellen, stelt u randvoorwaarden voor de planologische procedure Vestersbos 4.
Op basis van een aangepast kader kan de planologische procedure gestart worden om de huidige plannen te realiseren, zoals in het 'Onderzoek onderwijshuisvesting locatie Vestersbos' (2021) beschreven. We stellen voor, na uitgebreid overleg met betrokken schoolbesturen, de gemeenten Duiven en Montferland en met name de participatie van omwonenden de volgende aanpassingen te doen voor de uitwerking van de plannen:

a. de maximale hoogte van het bouwvlak aan de Stationsstraat op drie bouwlagen te handhaven,
b. de maximale hoogte van het tweede bouwvlak op twee bouwlagen te stellen,
c. het handhaven van de huidige rooilijnen (= grenzen aan het bouwvlak, conform de huidige bebouwing) aan de straten Vestersbos en Stationsstraat,
d. de afstand tussen schoolgebouwen en perceelsgrenzen van omwonenden (Heldringstraat en Pelgromstraat) te stellen op minimaal tien meter (in plaats van de huidige vier meter), maar eventuele kleine bouwwerken zoals bergingen en fietsenstalling in deze zone wel mogelijk te maken met een bouwhoogte in dit gebied op maximaal 3,25 meter,
e. de bestaande primaire entrée aan de Stationsstraat te behouden en eventueel een secundaire entrée aan het Vestersbos te onderzoeken.

Zie de bijlage voor een grafische uitwerking van de stedenbouwkundige kaders voor Vestersbos 4.

Tijdens de planologische procedure bestaat de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen bij de gemeente Zevenaar en in beroep te kunnen gaan bij de Raad van State tegen voorgenomen dan wel vastgestelde plannen. Op onderstaande afbeelding kunt u zien uit welke fases deze planologische procedure bestaat.

4.2 Rekening houden met de mogelijke gevolgen van de te realiseren kinderopvang- en onderwijsvoorzieningen voor de woonomgeving is het van belang om te zorgen voor een situatie waarin school en omwonenden als goede buren met elkaar kunnen leven.

Na een aantal jaren van relatieve rust op de locatie na de sluiting van de school, hebben de plannen voor herontwikkeling van Vestersbos 4 voor scholen en kinderopvang onrust veroorzaakt in de buurt. Via digitale informatieavonden, brieven, mails en individuele gesprekken met omwonenden zijn zorgen geuit over o.a. de grootschaligheid van het plan, de gevolgen hiervan voor het verkeer en de verwachte overlast tijdens de bouw en nadat de kinderopvang en scholen hun intrek hebben genomen. In een nog samen te stellen klankbordgroep blijven we omwonenden betrekken bij die aspecten van de plannen die effect hebben op hun woonomgeving.
Ook met schoolbesturen hebben we gesproken over het thema 'goede buren'. Dat willen de schoolbesturen zowel van elkaar als van de buurt zijn. Zij hebben uitdrukkelijk uitgesproken dat zij zowel tijdens het ontwerp- en bouwproces als na realisatie van de bouw een goede relatie met de buurt op willen bouwen en behouden. Met het vaststellen van randvoorwaarden die deels tegemoet komen aan de wensen en zorgen van de omwonenden geeft u richting en draagt u bij aan de mogelijkheden voor omwonenden en schoolbesturen om goede buren te worden.

Alternatieven
2.1 De raad stemt niet in met het uitwerken van variant 3A uit het 'onderzoek onderwijshuisvesting locatie Vestersbos'.
Vanwege de gewenste spreiding van het basisonderwijs in de stad Zevenaar en de impuls die wij aan de doorgaande leerlijn willen geven, is er geen andere locatie dan Vestersbos 4 geschikt voor dit plan. Het onderzoek laat zien dat alle varianten passen op de locatie, hoewel dit in de meest uitgebreide variant (PO + VO + sportvoorziening, variant 1A/B) passen en meten wordt. Het college heeft daarom de voorkeur uitgesproken voor variant 3A (PO + VO, sportvoorziening elders). Misschien heeft u een voorkeur voor een andere variant. Daar kunt u toe besluiten. In het onderzoeksrapport zijn de financiële gevolgen van de andere varianten op een rijtje gezet. Het in de kadernota 2022-2025 gehonoreerde (investerings)krediet is gebaseerd op variant 3A. Een keuze voor variant 2A/B (PO + sportvoorziening) betekent dat er geen ruimtelijke invulling wordt gegeven aan de impuls voor de doorgaande leerlijn. De relatie met schoolbesturen, met name Quadraam, en de GRHVOL wordt geschaad. Het risico op juridische procedures die tijd en geld kosten en niet ten goede komen aan het onderwijs is aanwezig.

3.1 De raad stelt het voorbereidingskrediet voor het programma 2022 niet beschikbaar.
In het geval dat u het voorbereidingskrediet niet of deels beschikbaar stelt, dan kunnen we geen Projectplan Vestersbos uitwerken. Wij stellen dan een aangepast bekostigingsplafond, programma 2022 en/of overzicht 2022 vast en voldoen niet aan de wettelijke zorgplicht.

4.1 De raad stelt geen of aangepaste kaders vast voor de ruimtelijke procedure over Vestersbos 4.
Als u geen kaders vast stelt, laat u de mogelijkheid om in een vroeg stadium invloed uit te oefenen op de stedenbouwkundige inpassing ongebruikt. Als u de kaders aangepast vaststelt, gebruikt u uw recht om richting te geven aan de stedenbouwkundige inpassing en hiermee bij te dragen aan mogelijkheden voor schoolbesturen en omwonenden om goede buren te worden.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
Het definitieve bekostigingsplafond, programma en/of overzicht 2022 stellen wij vast nadat u het voorbereidingskrediet beschikbaar heeft gesteld voor het starten van de projectvoorbereiding.
We maken afspraken met schoolbesturen LiemersNovum en Quadraam en sluiten (intentie-) overeenkomsten af met partners en belanghebbenden. We zetten het programma van wensen (zie rapport onderzoek onderwijshuisvesting locatie Vestersbos) om in een programma van eisen (PvE). Op basis van het PvE maken we een (of meerdere) schetsontwerp/massastudie met onderbouwing voor de verkeerskundige ontsluiting. We informeren en betrekken partners en belanghebbenden, waaronder een klankbordgroep, over de voortgang van de planvorming en de inspraakmogelijkheden van planologische

procedures. Dit laten we doorrekenen zodat we op basis van een inhoudelijk, financieel en ruimtelijk uitgewerkt plan u een voorstel kunnen doen voor het beschikbaar stellen van een uitvoeringskrediet. Het uitvoeringskrediet heeft als doel om de kinderopvang- en onderwijsvoorzieningen en aanpassingen in de openbare ruimte op Vestersbos te realiseren plus een gymzaal op een nader te bepalen locatie.

7. Klimaat en duurzaamheid

Bij het bouwen van scholen voldoen we aan de wettelijke eisen van o.a. het bouwbesluit. Hieronder vallen ook de eisen rond klimaat en duurzaamheid. We sluiten aan bij de warmtevisie en ideeën over circulaire economie. In het onderzoek onderwijshuisvesting locatie Vestersbos worden genoemd: aardgasvrij, minimaal niveau BENG (bijna energie-neutraal) / voorkeur voor ENG (energie-neutraal), hergebruik van materialen uit huidige gebouw, gebruik van duurzame en te hergebruiken materialen, natuur-inclusief bouwen, duurzaam ingerichte buitenruimte. Schoolbesturen investeren zelf ook in energiebesparende maatregelen. Hiermee geven we uitwerking aan de gestelde ambities om in 2025 een energie- en CO_2-neutrale organisatie en in 2040 een energie- en CO_2-neutrale samenleving te willen zijn.

8. Communicatie

Alle schoolbesturen ontvangen bericht zodra het college het bekostigingsplafond, programma en/of overzicht 2022 heeft vastgesteld. De schoolbesturen LiemersNovum en Quadraam ontvangen separaat bericht over de afhandeling van hun aanvraag. Omwonenden van de locatie Vestersbos ontvangen schriftelijk bericht over uw besluit. Dat sturen we ook naar inwoners die in een eerder stadium interesse hebben getoond. De turnvereniging THOR Zwaluwen en Ataro B.V. informeren wij eveneens schriftelijk.

Wij informeren u via raadsinformatiebrieven (minimaal 1 x per jaar) over de stand van zaken en ontwikkelingen op het gebied van onderwijshuisvesting. Vanwege de betrokkenheid van de gemeenten Duiven en Montferland bij de huisvesting voor het VO sturen we ook een raadsinformatiebrief over dit project naar deze gemeenteraden (minimaal 1 x per jaar).

Wij communiceren richting inwoners en lokale organisaties over de planning en ontwikkelingen met betrekking tot de planologische procedure en onderwijshuisvesting via de gemeentelijke kanalen. Communicatie vindt plaats gedurende het gehele proces en de wijze waarop is afhankelijk van de fase van het project. Het communicatietraject wordt per fase vastgelegd in een communicatieplan met bijbehorende planning. Het meenemen van schoolbesturen, kinderopvangorganisatie, Ataro B.V., turnvereniging THOR Zwaluwen en omwonenden Vestersbos maakt deel uit van het communicatieplan.

In de bijlage vind u de uitgebreide planning van het proces tot nu toe. Uit onderstaande afbeelding blijkt in welke fase van het proces we nu zitten en welke fases nog volgen. We willen nu de definitiefase starten.

9. Kosten, baten en dekking

In de meerjarenbegroting 2022-2025 is rekening gehouden met de (kapitaal)lasten van de in totaal te verwachten investeringen (beschikbaar te stellen kredieten).

De eerste stap betreft de projectvoorbereiding, zowel door de gemeentelijke organisatie als met partners en belanghebbenden. Hiervoor vragen wij om het beschikbaar stellen van een voorbereidingskrediet. Een voorbereidingskrediet is in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Zevenaar 2020

vastgesteld op maximaal 10% van de totale investeringssom. We verzoeken u om € 250.000,00 beschikbaar te stellen. Dit krediet wordt gedekt uit de in de Kadernota 2022-2025 gehonoreerde middelen voor onderwijshuisvesting locatie Vestersbos.

In onderstaande tabel vind u een inschatting van de totale investeringssom:

Activiteit	**Investering**	**Dekking**	**Beschikbaar**	**Toelichting**
Basisonderwijs	6.760.000	ja	nee	Vervangende bouw Wissel en Tamboerijn
Voortgezet onderwijs	6.850.000	ja	nee	Vervangende bouw Zonegge / Liemers College
Kinderopvang	1.183.000	Ja	nee	Huurprijs berekenen
Gymzaal (incl. turnen)	2.350.000	Ja	nee	Inclusief 50.000 voor parkeervoorziening
Verkeersaanpassingen	650.000	Ja	nee	Aanpassingen Stationsstraat en Vestersbos
Slopen bestaande bouw	445.000	ja	nee	Bestaande bouw Vestersbos
Boekwaarden	1.056.000	ja	nee	Bestaande bouw en gymzaal (afh. van locatie)
Planologische procedure	60.000	ja	ja	Restant krediet onderzoek herontwikkeling Vestersbos
totaal	**19.354.000**			

10. Bijlagen
De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	Z/21/382747/INT/21/1051955	Verslag LEAJ huisvestingsoverleg d.d. 20 september 2021
2.	Z/20/377840/INT/21/1049699	Concept programma 2022 onderwijshuisvesting
3.	Z/20/351006/INT/21/1035996	Notitie Vestersbos onderwijs 4 juni 2021
4.	Z/20/351006/INK/21/1027209	Onderzoek onderwijshuisvesting locatie Vestersbos (2021)
5.	Z/20/351006/INT/21/1027211	Begrippenlijst rapport onderwijshuisvesting Vestersbos
6.	Z/20/351006/INT/21/1035994	Planning (visueel) versie mei 2021
7.	Z/20/351006/INT/21/1049522	Participatie Vestersbos versie 1 oktober 2021
8.	Z/20/351006/INT/21/1035999	Q&A Vestersbos versie 4 juni 2021
9.	Z/20/351006/INT/21/1051957	Q&A Vestersbos versie 27 september 2021
10.	Z/20/351006/INT/21/1053613	Stedenbouwkundige kaders Vestersbos 4

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris
Danielle Jansen

De burgemeester
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Beschikbaarstelling krediet onderwijshuisvesting 2022
Zaaknummer	Z/20/377840
Documentnummer	INT/21/1041955

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

gelezen het verslag van het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) met de schoolbesturen op d.d. 20 september 2021,

gelet op artikel 189 van de Gemeentewet, artikel 91 van de Wet op het Primair Onderwijs en artikel 76b van de Wet op het Voortgezet Onderwijs,

besluit:

1. Kennis te nemen van het 'Onderzoek onderwijshuisvesting locatie Vestersbos' waarin de haalbaarheid is onderzocht van het realiseren van kinderopvang- en onderwijsvoorzieningen, aanpassingen in de openbare ruimte en voorzieningen voor bewegingsonderwijs op locatie Vestersbos.
2. In te stemmen met de voorkeur van het college voor variant 3A: kinderopvang- en onderwijsvoorzieningen en aanpassingen in de openbare ruimte voor locatie Vestersbos 4 en een voorziening voor bewegingsonderwijs elders.
3. Een voorbereidingskrediet van € 250.000,00 beschikbaar te stellen voor het programma 2022 van onderwijshuisvesting en hiermee de projectvoorbereiding te starten voor het realiseren van variant 3A en een voorziening voor bewegingsonderwijs op een nader te bepalen locatie.
4. Als kader voor de stedenbouwkundige inpassing het vigerend bestemmingsplan en het 'Onderzoek onderwijshuisvesting locatie Vestersbos' (2021) vast te stellen met daarbij nadere ruimtelijke inkadering voor wat betreft bouwhoogtes, rooilijnen en bouwvlakken.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 24 november 2021.

De griffier	De burgemeester
W. van der Vlies	L.J.E.M. van Riswijk

GEMEENTE ZEVENAAR

Raadsbesluit

Onderwerp	Beschikbaarstelling krediet onderwijshuisvesting 2022
Zaaknummer	Z/20/377840
Documentnummer	INT/21/1041955

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

gelezen het verslag van het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) met de schoolbesturen op d.d. 20 september 2021;

gelet op artikel 189 van de Gemeentewet, artikel 91 van de Wet op het Primair Onderwijs en artikel 76b van de Wet op het Voortgezet Onderwijs;

besluit:

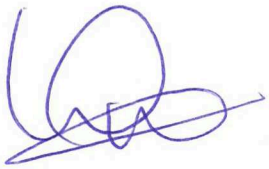
1. Kennis te nemen van het 'Onderzoek onderwijshuisvesting locatie Vestersbos' waarin de haalbaarheid is onderzocht van het realiseren van kinderopvang- en onderwijsvoorzieningen, aanpassingen in de openbare ruimte en voorzieningen voor bewegingsonderwijs op locatie Vestersbos.
2. Kennis te nemen van de onderzoeksvoorkeur van het college voor variant 3A: kinderopvang- en onderwijsvoorzieningen en aanpassingen in de openbare ruimte voor locatie Vestersbos 4 en een voorziening voor bewegingsonderwijs elders, niet zijnde op het huidige NME-terrein.
3. Een aanvullende onderzoeksrichting in te brengen beschreven als variant 2A: kinderopvang- en onderwijsvoorzieningen 0 – 12 jaar, een voorziening voor bewegingsonderwijs en aanpassingen in de openbare ruimte voor locatie Vestersbos 4. Bij het onderzoek naar deze variant (2A) dient (als verbijzondering) nadrukkelijk onderzocht te worden of de optie om enkel het PO inclusief voorzieningen en bewegingsonderwijs te huisvesten op locatie Vestersbos 4 beter past.
4. De uitkomsten van de beide onderzoeken naar de varianten 3A en 2A (inclusief de bovengenoemde verbijzondering) dienen aan de raad voorgelegd te worden, zodat er een betere afweging gemaakt kan worden of er überhaupt een variant op deze locatie geschikt is.
5. Een voorbereidingskrediet van € 250.000,00 beschikbaar te stellen voor het programma 2022 van onderwijshuisvesting en hiermee de projectvoorbereiding te starten voor het nader onderzoeken van de varianten 2A en 3A.

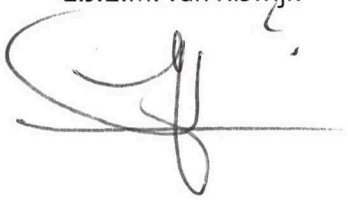
6. Als kader voor de stedenbouwkundige inpassing het vigerend bestemmingsplan en het 'Onderzoek onderwijshuisvesting locatie Vestersbos' (2021) vast te stellen met daarbij nadere ruimtelijke inkadering voor wat betreft bouwhoogtes, rooilijnen en bouwvlakken.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 24 november 2021.

De griffier,
W.M. van der Vlies

De burgemeester,
L.J.E.M. van Riswijk

Verslag LEAJ huisvestingsoverleg, maandag 20 september 2021 van 13.30-14.30 uur
Locatie: Liemers College, locatie Zonegge

Aanwezig: *Onderwijs*: Pieter-Jan Buhler (Liemers Novum), Roger Klinkers (Quadraam), Sandra van Diessen (De Overlaat, Algemeen basisonderwijs Rijnwaarden), Dorine Vaes (De Schilderspoort) *Kinderopvang*: Dany Ytsma (Zonnekinderen), Mieke Bakens (Humankind, vervanger Ans Romeijn) *Gemeente Zevenaar*: Wytske Dijkstra (beleidsmedewerker), Leny Thuss (beleidsmedewerker), Nanne van Dellen (wethouder) en Eva Nass (notulist)

Niet aanwezig: Wilfried van Dongen (Zonnekinderen), Monique Beekman (ELMO-Kinderopvang), Cees van Helvoirt (Paulusschool), Ans Romeijn (Humankind), Natalie Vels (Villa Pip), Dafne Thielking/ Inge te Winkel (KDV Liemers Lotus)

1. Opening en vaststellen agenda
NvD opent de vergadering en alle aanwezigen stellen zich voor. Er komt een gesprek met ItW van KDV Liemers Lotus (NvD en WD). De agenda wordt vastgesteld.

2. Mededelingen
- WK Volleybal 2022; dames.
NvD: het WK volleybaltoernooi (dames) wordt georganiseerd in Nederland en Polen.
Het is een evenement met veel exposure. Zevenaar is een van de gastgemeenten. Samen met gemeente Duiven is ingezet op Duitsland en dit is toegewezen. Er wordt inzet verwacht bij het organiseren van clinics, workshops, etc. Ataro, verenigingen, bedrijfsleven en scholen worden benaderd om mee te helpen. Er zijn ook een aantal tegenprestaties; er rijdt een bus rond, mogelijkheden i.v.m. gastheerschap, aantal vrijkaarten beschikbaar. De wedstrijden in Nederland worden gespeeld in het Arnhem (Gelredome), Apeldoorn en Rotterdam. Morgen is de kick-off, het toernooi start over een jaar in september 2022. Er wordt nu niks van de scholen verwacht, scholen worden benaderd. LT is contactpersoon naar de dorpsraden toe.

3. Verslag 7 juni 2021 *(zie bijlage 1)*
Verslag van 7 juni 2021 wordt ongewijzigd vastgesteld. Met dank aan EN.

WD; er staan een aantal afspraken in het verslag. De update hiervan;
- Afspraak tussen Lars Grims en Roger Klinkers. Initiatief ligt bij RK, hij kan contact opnemen met Lars Grims. NvD: Liander volgt eigen beleid en kijkt in eerste instantie naar uitbreiding van het bestaande station. De vraag over teveel opwekking van stroom waar niks mee gedaan wordt komt meer binnen. Liander vraagt een kapitaalinjectie aan provincies en gemeenten om in de nabije toekomst aan de duurzaamheidsopgave te kunnen voldoen en dit verzoek komt binnenkort in het college en mogelijk daar op volgend in raad aan de orde.

- Afspraak: de leerlingenprognoses van de Schilderspoort ontbraken in het prognoseoverzicht van het vorige overleg en zijn inmiddels gemaakt en gedeeld. Punt staat vandaag ter bespreking op de agenda.

- Afspraak: vanuit het vorige overleg is verzocht om Liemers brede afspraken te maken inzake Corona. Als dit gebeurt, graag de gemeente informeren. Er is op dit moment geen behoefte om dit verder op te pakken.

- Afspraak: informatie delen over project Vestersbos bij interesse. Er zijn geen verzoeken ontvangen voor het ontvangen van meer informatie.

4. Concept programma onderwijshuisvesting 2022 *(zie bijlage 2)*
NvD: vervangende nieuwbouw IKC's Wissel en Tamboerijn + Liemers College (locatie Zonegge - Vestersbos). WD: Formeel wordt het concept programma eerst besproken in Op Overeenkomst Gericht Overleg (OOGO) met de schoolbesturen. Het verslag hiervan wordt meegestuurd aan college en raad.

Vestersbos
WD: de twee haalbaarheidsonderzoeken zijn afgerond. Het college heeft voorkeur om op locatie Vestersbos twee IKC's te realiseren, samen met Zonnekinderen. Voor het voortgezet onderwijs wordt uitgegaan van brede brugklassen mavo, havo en vwo. Locaties van de Wissel, Tamboerijn en Zonegge komen vrij. Omwonenden zijn gevraagd wat zij van de plannen vinden. Na het laatste individuele gesprek wordt er terugkoppeling gegeven aan omwonenden. Dit wordt met schoolbesturen en kinderopvangorganisaties gedeeld. Nadat de raad een besluit heeft genomen, worden nadere afspraken gemaakt met betrokkenen en eenieder geïnformeerd. We zijn met een locatiestudie bezig voor een gymzaal, om locatie Vestersbos minder vol te kunnen bouwen.

NvD: vraagt aan de deelnemende schoolbesturen of iedereen het eens is met het concept programma onderwijshuisvesting 2022. De deelnemers geven akkoord.

SvD: kondigt een aanvraag voor de komende jaarlijkse cyclus aan in verband met plannen voor de Overlaat in Tolkamer.

5. Bouwprojecten
NvD: Twee nieuwe projecten leveren twee nieuwe projectleiders op. LT voor Carrousel/De Maatjes en WD voor Vestersbos.

- Carrousel / de Maatjes: Kardinaal de Jongstraat

LT: Carrousel / de Maatjes loopt voorspoeding. De omgeving en het terrein is onderzocht. Er is goed overleg geweest en er kan dit jaar een start gemaakt worden.
PJ: er is een goede stap gemaakt met de Maatjes en HumanKind, waardoor de bouw kan starten.
LT: het buitenterrein moet nog bekeken worden. PJB: nu De Carrousel en straks Vestersbos. In dit tempo wordt er elk jaar een school aangepakt, mooi toekomstbeeld. NvD: inmiddels is de kadastrale splitsing van het pand Carrousel/de Maatjes afgewikkeld.

- Sterrenschool / Lotus: Guido Gezellestraat

IKC Gimbornhof is begin september 2021 geopend.
WD; Het concept met bewegen is erg leuk. Ik denk dat het interessant is om eens een kijkje te nemen. PJB; Mee eens. Het is een mooie opening en een goed proces geweest. Mooi dat het er staat. NvD; er was eerst wat weerstand, m.n. vanuit ouders, maar achteraf zijn veel complimenten ontvangen.

6. **Leerlingprognose SBO de Schilderspoort** *(zie bijlage 3)*
DV; de leerlingprognose van de Schilderspoort ontbraken tijdens het vorige overleg. De gemeente heeft leerlingprognose voor SBO laten opstellen. De cijfers laten een stabiel beeld zien, maar houden geen rekening met onderwijsinhoudelijke zaken. Het is een fijne prognose, maar we kijken breder dan de cijfers en het moet elk jaar opnieuw worden bekeken. SBO is altijd afhankelijk van verwijzingen door basisscholen. SBO is ook een plek voor leerlingen uit het regulier basisonderwijs (zoals Leerplein). PJB; groei van het aantal leerlingen is in deze niet goed. Er wordt ingezet op inclusief onderwijs, krimp in de cijfers zou goed zijn.

RK; is er een relatie tussen het aantal leerlingen voor praktijkscholen en deze prognose?

DV; de populatie is veranderd, er is meer verdichting en meer uitstroming richting VSO-3 en -4. Het is moeilijk om hier harde cijfers op te leggen, maar ze hebben zeker invloed op elkaar. Er was een automatische beweging van Schilderspoort naar praktijkschool Symbion (Didam). Ouders kijken nu breder en leerlingen verspreiden zich in het praktijkonderwijs op verschillende locaties. Er wordt gekeken naar samenwerking en het is goed om de lijntjes te leggen, hier wordt volop aan gewerkt.
WD; de prognose is bedoeld als input voor de notitie over huisvesting. Initiatief hiervoor ligt bij DV.
DV; Op Mercurion is ook het samenwerkingsverband gevestigd. Dat nemen we hierin mee. NvD; er zijn meerdere beleidsvelden bij betrokken, waaronder onderwijs.

7. Planning 2022
WD; deze activiteiten uit de uitvoeringsagenda van het IHP 2020-2036 willen we in 2022 oppakken.

- Huurprijsbeleid
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs & bewegingsonderwijs; deze moet aangepast worden i.v.m. nieuw wetsvoorstel inzake teldatum (start 2023). De uitvoering van het landelijke beleid moet worden doorgevoerd in lokaal beleid.
- Eigendomsoverdracht schoolgebouwen voor zover van toepassing; aantal schoolgebouwen zijn eigendom van gemeente (Schilderspoort en De Bem). Komend jaar willen we dit juridisch eigendom overdragen aan de schoolbesturen.
- Verduurzaming schoolgebouwen; komt elke jaar terug op de agenda en Lars Grims wordt daarvoor uitgenodigd.
- Passend onderwijs en huisvesting: DV komt met een notitie.
- Actualisatie GRHVOL; er is een regeling met Duiven en Montferland. Door de wetsverandering over gemeenschappelijke regelingen moet deze regeling aangepast worden.

RK; Geldt het huurprijsbeleid ook voor Ataro?
Nvd; Wel als het gemeentelijke gebouwen (bijvoorbeeld de Cultuurhal) betreft. Ataro bepaalt voor derden zelf de prijs die zij in rekening brengt.
NvD; het vooraf jaarlijks afspreken van huurtarieven voor buitensportaccommodaties en sporthallen, welke eigendom van de gemeente zijn, is losgelaten, Ataro bepaalt dit zelf. Voor o.a. snellere besluitvorming en efficiënter kunnen werken is er destijds een gemeentelijke BV opgericht. De gemeente ziet Ataro tegenwoordig ook steeds meer als partner bij het invulling geven aan en het behalen van onder andere beleidsdoelen binnen het Sociaal domen (sport, etc.).
LT; er zijn geen vaste prijzen opgenomen voor onderwijs.
NvD; als Ataro zich teveel huur vraagt voor de accommodaties prijzen ze zichzelf uit de markt. De vrijheid heeft Ataro nu een half/driekwart jaar en er wordt gemonitord hoe dit gaat.

8. Rondvraag
PJB; vanaf 1 oktober is het hoofdkantoor van Liemers Novum op Mercurion 10 i.p.v. Voltastraat.

LT; per 1 oktober gaat Suvis-regeling deel 2 in. Aanvragen die al zijn ingediend en nog niet zijn afgehandeld, worden eerst opgepakt. Nieuwe aanvragen kunnen worden ingediend.

NvD heeft in de krant vernomen dat BLOS (een landelijke kinderopvangorganisatie) Zonnekinderen overneemt. DY licht toe dat Margriet Hofstee, Arjan Wientjes en Wilfried van Dongen Zonnekinderen gaan verlaten, waarschijnlijk eind van het jaar. DY is de opvolger van WvD in dit overleg.

9. Sluiting/ volgende LEAJ huisvestingsoverleg in 2022
De volgende LEAJ overleggen worden ingepland voor 2022. In 2021 staat er geen LEAJ huisvestingsoverleg op de planning.

NvD sluit de vergadering.

Concept Programma 2022

Er zijn in 2021 de volgende aanvragen ontvangen voor opneming in het programma 2022 (art. 6, Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs gemeente Zevenaar 2020). De toegekende aanvragen zijn op het Programma 2022 geplaatst. De afgewezen aanvragen komen op het Overzicht 2022.

Ramingen zijn meegenomen in de kadernota. Nadat de raad budget beschikbaar heeft gesteld, stelt het college het programma en overzicht definitief vast.

Concept Programma 2022

nr	Datum	Aanvrager	Voorziening	School	Raming
1	29-01-2021	LiemersNovum	Vervangende bouw	IKC de Wissel en IKC Tamboerijn	€ 6.760.000,00
2	29-01-2021	Quadraam	Vervangende bouw	Liemers college, locatie Zonegge	€ 6.850.000,00
Bekostigingsplafond 2022					**€ 13.610.000,00**

1. *Vervangende bouw IKC de Wissel en IKC Tamboerijn*

Het gebouw aan Westeinde 101 (Zevenaar) voor IKC de Wissel is aan vervanging toe. De leerlingenprognose 2021 geeft aan dat de school voor meerdere jaren capaciteit nodig heeft. Het gebouw, uit 1967, voldoet niet meer aan de onderwijskundige eisen van deze tijd. Uit onderzoek (2020) naar de staat van het gebouw blijkt dat er geen sprake is van achterstallig onderhoud, maar er komen een aantal grote vervangingen aan die veel kosten met zich meebrengen. Ditzelfde geldt voor het schoolgebouw aan de Paganinistraat 17 (Zevenaar, IKC Tamboerijn), uit 1969.
In 2020/2021 is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd om zowel de Wissel als de Tamboerijn, mogelijk in combinatie met het VO en een sportvoorziening, op één locatie te realiseren. Onderzocht is de locatie Vestersbos in Zevenaar, waarmee beide scholen hun voedingsgebied behouden. Bovenstaande raming is bestemd voor het basisonderwijs, dus exclusief de kinderopvang 0-4 jarigen.

2. *Vervangende bouw Liemers college, locatie Zonegge*

De gemeente Zevenaar is samen met de gemeenten Duiven en Montferland verantwoordelijk voor de huisvesting van het Voortgezet Onderwijs (GRHVOL). De kosten worden gedeeld naar rato van het aantal leerlingen. Aanvragen van het schoolbestuur worden beoordeeld en toegekend (of afgewezen) door de gemeente waarin de school die het betreft gevestigd is. Om die reden bespreken we deze aanvraag in dit overleg. De locatie Zonegge van het Liemers college is gebouwd in 1980. Er wordt onderwijs op mavo niveau gegeven. Het aantal leerlingen is echter gedaald en het gebouw staat voor een groot deel leeg. In 2020 is een QuickScan uitgevoerd om te onderzoeken welke opties voor het VO haalbaar zijn. Op basis hiervan is in 2020/2021 een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd om het VO mogelijk in combinatie met IKC de Wissel en IKC Tamboerijn en een sportvoorziening op één locatie te realiseren. Onderzocht is de locatie Vestersbos in Zevenaar, waarmee de aansluiting van het VO met het PO versterkt wordt.

Voorkeur college voor locatie Vestersbos

Het college heeft de voorkeur uitgesproken voor het combineren van PO en VO (inclusief kinderopvang) op de locatie Vestersbos en voor een gymzaal een andere locatie te zoeken.

Onderwijsvisie
Beide schoolbesturen, LiemersNovum en Quadraam, hebben hun intentie uitgesproken en deze verder uitgewerkt in een notitie om de doorgaande lijn voor de kinderen te versterken. Zij verwachten door de intensievere samenwerking op een gezamenlijke locatie een vliegwieleffect te creëren voor alle kinderen van Zevenaar e.o. Op de nieuwe locatie willen zij leerlingen meer kansen bieden om het onderwijs te volgen op het moment en het niveau dat het beste bij de leerling aansluit. Dit betekent brede brugklassen (jaar 1 en 2) om de keuze voor mavo, havo, vwo vanaf jaar 3 te kunnen volgen. Zie de notitie (d.d. 4 juni 2021) voor meer achtergrondinformatie over deze onderwijsvisie.

Dromen, doen, bouwen,

Visienota samenwerking doorgaande lijn 0-16 jaar Vestersbos, juni 2021

*

Inhoud

Aanleiding en achtergrond **2**

1. Betrokken partijen **2**

1.1. IKC De Wissel en IKC De Tamboerijn 3

1.2. Kinderopvang Zonnekinderen 4

1.3. Liemers College, locatie Zonegge 4

1.4. Huidige samenwerking tussen IKC's en Liemerscollege Zonegge 5

2. Visie op samenwerking **6**

2.1. Waarom samenwerken? 6

2.2. Gezamenlijke ambitie 6

2.3. Onze leidende principes 7

3. Kansen van samenwerking, bestaande praktijk en voorbeelden **8**

4. Randvoorwaarden en uitgangspunten voor een vervolg **11**

5. Tot slot **12**

Aanleiding en achtergrond

De gemeente Zevenaar[1] onderzoekt samen met de schoolbesturen LiemersNovum en Quadraam de mogelijkheden voor invulling van de locatie Vestersbos. Op deze locatie worden twee IKC's van Liemers Novum gerealiseerd: IKC De Wissel en IKC De Tamboerijn. Een scenario dat momenteel op haalbaarheid wordt onderzocht is het scenario waarin op de locatie Vestersbos, aanvullend aan de IKC's, ook de brede brugklas en bovenbouw mavo van het Liemers College worden gehuisvest.

De besturen van Quadraam en Liemers Novum hebben in juli 2020 een intentieverklaring getekend (bijlage 1) waarin zij o.a. hun ambitie om een soepele overgang van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs te realiseren hebben bekrachtigd. Het huisvesten van voorzieningen voor kinderopvang, primair- en voortgezet onderwijs in elkaars nabijheid biedt volgens betrokken organisaties mooie kansen om samenwerking te stimuleren en om de visie op de doorgaande lijn voor kinderen van 0 tot 16 jaar in de praktijk verder in te vullen. Een dergelijke samenwerking past ook in de landelijke ontwikkelingen rond 10-14-onderwijs, de gemeentelijke ambities zoals verwoord in het Onderwijskansenbeleid 2020-2023, de inhoudelijke kaders van het actuele gemeentelijk Integraal Huisvestingsplan en de zeven beloften die samen het "Liemers Lijstje" vormen.

In het komen tot een zorgvuldig afgewogen keuze voor één van de scenario's speelt de visie van partners op samenwerking uiteraard een belangrijke rol. In het onlangs door ICS opgestelde onderzoeksrapport (Onderzoek onderwijshuisvesting locatie Vestersbos, 22 maart 2021) is een eerste globale samenwerkingsvisie opgenomen, waaraan het zogenaamde "Liemerslijstje" en de inhoud van de eerder genoemde intentieverklaring ten grondslag ligt. Ten behoeve van de besluitvorming in de gemeenteraden in juni 2021 over invulling van de locatie Vestersbos is aan Quadraam en Liemers Novum gevraagd een verdiepingsslag te maken op deze visie.

In voorliggende notitie delen besturen graag hun (aangescherpte) visie op samenwerking en op hoe deze in de praktijk gestalte zou kunnen krijgen. Een visie die overigens voortvloeit uit de gezamenlijk gevoelde verantwoordelijkheid een doorgaande lijn te realiseren voor alle leerlingen in de regio De Liemers en die zich dus niet beperkt tot de leerlingen van De Wissel, De Tamboerijn en Het Liemerscollege. De ambitie om kansen te creëren voor kinderen door een nauwe samenwerking tussen primair en voortgezet onderwijs is een brede ambitie die verder reikt dan samenwerking op de locatie Vestersbos.

Het vestigen van IKC's De Wissel, De Tamboerijn en het Liemerscollege op één locatie door partijen wordt gezien als een kans en stimulans om voor leerlingen een brug te slaan tussen primair en voortgezet onderwijs en om daarbij gebruik te maken van elkaars expertise en waar mogelijk/ gewenst ruimten. Bestuurders beschouwen deze notitie in dat kader als vertrekpunt voor en ondersteunend aan het gesprek met de gemeente(n) hierover.

1. Betrokken partijen

Voordat we onze visie en ideeën over samenwerking schetsen, geven we in dit hoofdstuk een korte beschrijving van betrokken partijen. Daarbij besteden we in het bijzonder aandacht aan de (overeenkomsten in de) pedagogische en onderwijskundige uitgangspunten van de twee IKC's en het Liemerscollege. Deze vormen immers belangrijke kaders voor de overkoepelende visie op

[1] De gemeenten Zevenaar, Montferland en Duiven zijn via een gemeenschappelijke regeling betrokken bij de besluitvorming over de realisatie van huisvestingsvoorzieningen voor voortgezet onderwijs.

samenwerking. Voor uitgebreide informatie over de uitgangspunten van het onderwijs op de scholen verwijzen we naar de desbetreffende schoolgidsen, -plannen en websites.

1.1. IKC De Wissel en IKC De Tamboerijn

Integraal Kind Centrum (IKC) De Wissel (+/- 300 lln po) en IKC De Tamboerijn (+/-220 lln po) zijn voorzieningen voor kinderen van 0 tot 13 jaar in Zevenaar, waar vroeg- en voorschoolse educatie, peuterspeelzaal, kinderdagopvang (baby- en peutergroep), buitenschoolse opvang en primair onderwijs samen komen. De IKC's bevinden zich op 10 minuten loopafstand van elkaar. In de IKC's werken leerkrachten en pedagogisch medewerkers inmiddels al zo'n 5 jaar samen. De samenwerking in het IKC tussen scholen kinderopvangorganisatie De Zonnekinderen laat zich wel omschrijven als "cheek to cheek"-samenwerking: een duurzame samenwerking vanuit één pedagogische - en onderwijskundige doorgaande leerlijn voor kinderen (en vanuit een eenhoofdige aansturing).

Kinderen op De Wissel en De Tamboerijn kunnen gedurende 52 weken per jaar tussen 07.00 uur en 18.30 uur gebruik maken van diverse dagarrangementen. Tussen de voorschoolse - en schoolse periode is inmiddels sprake van een drempelloze overgang. Zo stromen kinderen die gebruik maken van de peuteropvang binnen de IKC's moeiteloos door naar de basisschool en Buitenschoolse opvang (BSO). De kleuterklassen ondernemen veel activiteiten met de peuters en de peuters nemen op hun beurt ook regelmatig een kijkje bij de kleuters. Zo raken zij spelenderwijs vertrouwd met de gezichten en omgeving. De buitenschoolse opvang en kinderdagopvang ondernemen ook activiteiten samen. Binnen het IKC is sprake van één zorglijn waarin de pedagogisch medewerkers, de Interne Begeleiders, mentoren kinderopvang, zorgmedewerker en het consultatiebureau samenwerken.

De Wissel en De Tamboerijn vallen beide onder het bevoegd gezag van Samenwerkingsstichting LiemersNovum. Deze stichting houdt 25 scholen voor primair onderwijs in stand van verschillende denominaties: openbaar, katholiek, protestants-christelijk, interconfessioneel of algemeen-bijzonder.

<u>Belangrijke uitgangspunten in het strategisch plan 2019-2023 van Liemersnovum:</u>

- Kwalitatief sterk en eigentijds onderwijs.
- Actief in samenwerking in de doorgaande lijn van 0-13, recht doen aan de individuele ontwikkelbehoefte van kinderen, streven naar een passende plek voor elk kind
- Veelkleurigheid: de organisatie kent een diversiteit aan onderwijsconcepten en levensbeschouwingen. Diversiteit van scholen, medewerkers en leerlingen wordt gezien als een verrijking en inspiratie. Aansluiten bij de diversiteit aan talenten en interesses van leerlingen en medewerkers is een belangrijke pijler in de visie van Liemers Novum.
- Een professionele cultuur waarin samen leren en ontwikkelen, ruimte voor experimenteren kenmerkend is.
- Midden in de maatschappij; een nieuwsgierige en open houding als het gaat om ideeën, vraagstukken en opvattingen die leven binnen de organisatie en in de maatschappelijke omgeving, investeren in duurzame samenwerking met partners binnen en buiten de organisatie.

Binnen de kaders van het strategisch beleid van Liemers Novum geven beide IKC's invulling aan de ontwikkeling van hun organisatie. Zonder de eigenheid van de IKC's tekort te willen doen zien we dat beide IKC's elkaar voor een belangrijk deel vinden in waarden en pedagogische- en onderwijskundige uitgangspunten. <u>Daarin staan vooral centraal:</u>

- Een brede ontwikkeling van leerlingen (naast de basisvakken), met een focus op mogelijkheden en talenten van kinderen en aandacht voor o.a. onderzoekend leren, digitalisering, kritisch denken, persoonsvorming, praktijkgericht aanbod.
- Een veilige en geborgen sfeer, waarin kinderen vertrouwen en ruimte krijgen om zelf (begeleid) sturing te geven aan hun ontwikkeling en leerproces.
- Samen: kinderen, medewerkers en ouders maken deel uit van een gemeenschap, waarin ontmoeting, oefenen in samenleven, betrokkenheid bij elkaar en bij de wereld om hen heen belangrijke aspecten zijn.

1.2. Kinderopvang Zonnekinderen

Kinderopvang (KO) Zonnekinderen is een professionele organisatie die "kwalitatief hoogstaande, betekenisvolle en vooruitstrevende kinderdagopvang, peuterspeelzaalwerk, buitenschoolse opvang en gastouderopvang" in de regio biedt. KO Zonnekinderen maakt integraal onderdeel uit van beide IKC's en de visie van KO Zonnekinderen sluit dan ook naadloos aan bij die van het IKC. De organisatie wil in samenwerking met de partners in het IKC kinderen een plek bieden waar zij zich maximaal kunnen ontwikkelen, zich veilig voelen en hun talenten ontdekken en ontwikkelen. De missie van Zonnekinderen komt tot uitdrukking in de slogan 'Ieder kind als stralend middelpunt' en in de kernwaarden:

Samenwerken *Deskundigheid* *Talent* *Passie* *Plezier*

Omdat de gebouwen van de IKC's onvoldoende ruimte bieden voor het huisvesten van alle opvanggroepen, maken zowel De Wissel als de Tamboerijn gebruik van locatie Het Talent. Het Talent biedt dagopvang voor kinderen van 0-4 jaar en er is een peutergroep voor kinderen van 2-4 jaar. Daarnaast is er een kleinschalige BSO gevestigd in Het Talent. Deze BSO-locatie verzorgt in samenwerking met andere BSO-locaties een dagelijks breed activiteitenaanbod op het gebied van Sport, Cultuur, Natuur & Avontuur, Multimedia en Wereldwijsheid.

1.3. Liemers College, locatie Zonegge

Het Liemerscollege, locatie Zonegge is onderdeel van Quadraam Gelderse Onderwijsgroep in Duiven. Quadraam biedt onderwijs in 14 middelbare scholen in de regio Arnhem, De Liemers en Overbetuwe. Het bestuur van Quadraam biedt vanuit een aantal bovenschoolse kaders richting én ruimte voor de onderwijsontwikkeling op de scholen en onderscheidt daarin drie centrale ontwikkellijnen:

1. **Ontschotting in de doorgaande lijn**, dat wil zeggen dat niet het (knellende) systeem en huidige ordeningsprincipes als leeftijd, aanleg en verwachtingen in het onderwijs leidend zijn, maar principes als nieuwsgierigheid, verwondering en creativiteit.
2. **Scholen als lerende gemeenschappen en ontmoetingsplaatsen,** waarin eerder genoemde principes worden vertaald naar het denken in mogelijkheden, naar kijken met een open blik naar jezelf, de ander en de wereld om je heen, naar het samen onderzoeken en kennis delen.
3. **Inrichten van flexibele organisaties**, waarin volop ruimte kan worden geboden aan andere manieren van werken, aan eigen leerroutes, eigen verantwoordelijkheid en aan samen leren.

Voor het onderwijs op het Liemerscollege is in dat kader kenmerkend:

- **Eigentijds onderwijs**, waarin leerlingen veel ruimte ervaren om zelf keuzes te maken
- **Een brede vorming staat voorop**; naast kernvakken ontwikkelen leerlingen belangrijke vaardigheden, zoals samenwerken, onderzoeken en organiseren. Leerlingen worden gestimuleerd in hun ontwikkeling tot zelfstandige mensen die met een gezonde kritische blik kunnen kijken naar maatschappelijke vraagstukken.
- **In verbinding met elkaar en de omgeving.** Leerlingen en medewerkers vormen samen een dynamische gemeenschap waarin men naar elkaar omziet en waarin met en van elkaar geleerd wordt. Leerlingen zijn betrokken bij de omgeving en verkennen die omgeving vanuit de veiligheid van school en leren hoe zij een bijdrage kunnen leveren aan die omgeving.
- **Gericht op groei**. Hoge verwachtingen, vertrouwen en plezier vormen de basis om tot leren en ontwikkeling te komen. Niet alleen voor leerlingen, maar voor iedereen in de organisatie.
- **Veiligheid**. Leerlingen en medewerkers werken in een veilige en positieve leeromgeving waarin gereflecteerd wordt op het eigen leerproces en waarin je ook van fouten mag leren.

Locatie Zonegge is een kleinschalige locatie met een aanbod voor mavo (vmbo-t) en mavo-beroepsgericht (vmbo-gl). Verder is de locatie de thuisbasis voor het Agora-onderwijs (6 jaar). Binnen de beroepsgerichte mavo biedt de school het profiel D&P, waarmee leerlingen zich breed kunnen oriënteren op de beroepspraktijk. Bij eventuele nieuwbouw op de locatie Vestersbos wordt uitgegaan van het realiseren van een brede brugklas die toegang biedt tot mavo, havo en vwo, gecombineerd met de mavo-bovenbouw.

1.4. Huidige samenwerking tussen IKC's en Liemerscollege Zonegge

Tussen Liemers Novum en de scholen voor voortgezet onderwijs in de regio vindt het gesprek over samenwerking in de doorgaande lijn al enige tijd plaats. Vanuit de behoefte in de praktijk worden steeds vaker gezamenlijke initiatieven ontwikkeld. TechnoPlaza is daarvan een mooi voorbeeld: jaarlijks gaan leerlingen uit groep zes, zeven en acht drie dagen naar TechnoPlaza op locatie Zonegge om daar kennis te maken met techniek.

IKC De Tamboerijn en De Wissel bieden werken samen in het aanbieden van extra uitdaging in project- en praktijkgroepen. Voor leerlingen van groep 2 t/m groep 8. De projectlessen bestaan voor een deel uit projectmatig werken, er wordt een beroep gedaan op het creatieve denkvermogen van leerlingen en leerlingen krijgen opdrachten mee waar zij in de klas zelfstandig aan verder kunnen werken. Samenwerken, presenteren, doorzetten en mindset zijn belangrijke onderdelen van de projectgroeples. Voor leerlingen in de bovenbouw met een meer praktische instelling is er een meer praktijkgericht aanbod in de praktijkgroep. Ongeveer één keer per maand krijgen leerlingen in groepjes diverse praktijklessen. Zo wordt er gekookt, gewerkt met techniek en ICT, bieden leerlingen ondersteuning in de peuter- en kleutergroepen en zijn er regelmatig lessen op locatie, bijvoorbeeld door een kijkje te nemen bij bedrijven of instanties in de omgeving van Zevenaar en door het volgen van masterclasses op het voortgezet onderwijs (Symbion en/of Het Liemerscollege). Leerlingen kunnen zich op deze manier oriënteren op het praktijkgericht vervolgonderwijs. Voor leerlingen die in de gangbare theoretische context gefrustreerd en onzeker kunnen raken, biedt de praktijkgroep de mogelijkheid succeservaringen op te doen en te bouwen aan vertrouwen in eigen kunnen.

De samenwerking tussen De Wissel en De Tamboerijn en het Liemerscollege locatie Zonegge beperkt zich momenteel nog voornamelijk tot het informeren van ouders en leerlingen van groep 8 over de mogelijkheden van het vervolgonderwijs en het waar nodig zorgdragen voor een warme overdracht van de leerkracht groep 8 naar de onderbouwcoördinatoren in het voortgezet onderwijs. Voor het wegwijs maken van leerlingen uit groep 8 biedt het Liemerscollege een speciaal programma (zie ook de tabel in hoofdstuk 3).

2. Visie op samenwerking

Onze visie op samenwerking in de doorgaande lijn van 0-13 jaar binnen de IKC's staat inmiddels als een huis. In deze visienota ligt de focus dan ook op het doortrekken van deze doorgaande lijn naar het voortgezet onderwijs. We bouwen daarbij voort op de gezamenlijke waarden, de pedagogische – en onderwijskundige uitgangspunten van de betrokken IKC's en het Liemerscollege, de strategische kaders van Quadraam en Liemers Novum en de zeven beloften van het Liemers Lijstje.

7 beloften Liemers Lijstje:

- *We zien wie je bent, en je merkt dat we in je geloven.*
- *Wij hebben hoge verwachtingen van elkaar.*
- *Je hebt altijd zelf een keuze.*
- *Leren is leuk en kan overal.*
- *Je weet wat je moet leren en wat je ermee kunt doen.*
- *Jouw leeromgeving is boeiend, inspirerend en uitdagend.*
- *Als het samen kan, doen we het niet alleen.*

2.1. Waarom samenwerken?

Samenwerken doen we primair in het belang van de kinderen. Centrale vraag die we onszelf daarbij stellen is hoe we het beste bij kunnen dragen aan de persoonlijke, sociale en cognitieve groei van kinderen. In het huidige onderwijssysteem blijken leerlingen nog onvoldoende kans te krijgen op het volgen van onderwijs dat recht doet aan hun capaciteiten en ontwikkeling (zie tekstkader Onderwijsraad). Wij willen ons gezamenlijk inspannen om kansen van kinderen te vergroten, o.a. door de drempel tussen primair en voortgezet onderwijs op te heffen en kinderen brede keuzemogelijkheden te bieden.

2.2. Gezamenlijke ambitie

Binnen de mogelijkheden van het huidige onderwijsstelsel willen wij voor leerlingen van 0 tot en met 16 jaar in de regio De Liemers een ononderbroken ontwikkeling realiseren. De onderwijs- en ontwikkelvraag van de leerling staat daarbij centraal. Op termijn willen we komen tot een hoogwaardig en aansprekend onderwijs- en activiteitenaanbod en een drempelloze overgang tussen voorschools, basis- en voortgezet onderwijs. Als het om samenwerking gaat kijken we daarbij overigens breed in de regio naar waar we elkaar kunnen opzoeken en versterken. Visieontwikkeling en samenwerking in de doorgaande lijn zijn dan ook niet exclusief voor "Vestersbos", maar vinden al in een bredere regionale setting plaats[2] . We zijn er wel van overtuigd dat het in elkaars nabijheid vestigen van beide IKC's en het Liemers College ontmoeting en uitwisseling kan stimuleren en zo een extra impuls kan geven aan samenwerking.

Actueel: Onlangs heeft De Onderwijsraad een vurig pleidooi gehouden voor het later selecteren en bieden van meer flexibel onderwijs op maat. De Onderwijsraad heeft het nieuw te vormen kabinet opgeroepen werk te maken van een stelselwijziging die meer recht doet aan de capaciteiten en ontwikkeling van alle leerlingen. (**Rapport Onderwijsraad: Later selecteren, beter differentiëren (april 2021)**

[2] Liemers Novum PO, Innerwaard PO, projectgroepe PO/VO, Liemers College VO, Candeacollege VO, Symbion Pro, Zonnekinderen KO, Samenwerkingsverbadn De Liemers PO/VO, Schilderspport SBAO. Binnen deze samenwerking worden diverse initiatieven ontwikkeld.

2.3. Onze leidende principes

We hebben onze gezamenlijke ambitie vertaald in een aantal uitgangspunten die leidend zullen zijn bij het invullen van onze samenwerking en het maken van keuzes daarin:

1. Leerling voorop: we zien jou en geloven in jouw talenten

De onderwijs- en ontwikkelvraag vraag van de leerlingen staat voorop. We willen kinderen echt zien, hen de ruimte geven om zichzelf te kunnen zijn, hun talenten en mogelijkheden te ontdekken, te ontwikkelen en hun eigen weg te (durven) kiezen. Dat betekent dat we de overgang willen maken naar een ontwikkelingsgerichte werkwijze, waarin observatie, reflectie en gesprek belangrijke 'instrumenten' zijn.

2. Actief leren en praktijkgericht leren

Bij het "zien" van kinderen hoort ook dat zij zich kunnen ontwikkelen in een veilige en stimulerende omgeving. Een omgeving waarin ze zich geborgen weten en waarin hun leefwereld het vertrekpunt vormt. Een rijke omgeving ook, die uitdaagt en prikkelt om te leren. Leerlingen ontwikkelen belangrijke vaardigheden, zoals onderzoeken, kritisch- en creatief denken, problemen oplossen, samenwerken en communiceren. We willen daarnaast (meer) ruimte bieden om de praktijkgerichte leerbehoefte van leerlingen te ontwikkelen. Leren gebeurt op school, maar ook buiten traditionele kaders (buiten school, in de praktijk, vak- en niveau-overstijgend).

3. Nieuwsgierige en open houding

Onze nieuwsgierige houding richting zich niet alleen op de kinderen, maar ook op elkaar als professionals en op de samenwerking die we met elkaar aangaan. We zijn nieuwsgierig naar elkaars (onderwijs)praktijk, zoeken elkaar op en zoeken naar vormen om samen te leren en te experimenteren.

4. Kwaliteit en vergroten van innovatiekracht

Kwalitatief goed onderwijs vormt de basis voor aantrekkelijk en uitdagend onderwijs. We zijn er van overtuigd dat samenwerken de innovatiekracht en opbrengsten van de scholen verhoogt. Door kennis, expertise en creativiteit te bundelen verwachten wij dat scholen beter in staat zijn een antwoord te geven op actuele (maatschappelijke) ontwikkelingen en vraagstukken in het onderwijs.

5. We doen het samen.

Samen heeft voor ons in de eerste plaats te maken met gezamenlijke verantwoordelijkheid en betrokkenheid. "Samen" komt ook tot uitdrukking in het samen werken met ouders, onze belangrijkste partners, en met andere partners in de omgeving. We zoeken actief de verbinding en stellen steeds de vraag: wat kunnen wij samen doen om onze leerlingen zo goed mogelijk te begeleiden in hun ontwikkeling?

"Samen leven"

Door samen te werken in de doorgaande lijn van 0-16 jaar zullen kinderen van verschillende leeftijden en achtergronden elkaar ontmoeten. We zien dat als een verrijking, maar als het gaat om ontmoeting en de inrichting van de gebouwen en buitenruimtes sluiten we uiteraard aan bij de leeftijden van kinderen. Kinderen moeten zich geborgen en veilig weten in een kleinschalige setting (zie ook hoofdstuk 5).

"Samen leven"-lokale gemeenschap

Onze IKC's en vo-school staan midden in de gemeenschap. We willen kinderen van alle leeftijden leren om te zorgen voor elkaar en de wereld om hen heen. Dus verbinden we ze met de wereld

om ons heen: halen de maatschappij naar binnen door aan te sluiten op actuele, maatschappelijke ontwikkelingen.

We willen als samenwerkende organisaties ook nadrukkelijk een goede buur zijn. Niet alleen binnen de gebouwen, maar ook in de omgeving willen we aandacht hebben voor het welzijn van elkaar. Dat betekent o.a. dat we actief het gesprek aangaan met omwonenden. Over wederzijds begrip en respect, maar ook over hele praktische zaken, zoals het schoonhouden van de omgeving en geluidsoverlast.

3. Kansen van samenwerking, bestaande praktijk en voorbeelden

Het huisvesten van beide IKC's en het Liemerscollege als goede buren op de locatie Vestersbos biedt kansen om dat wat we denken en dromen echt uit te gaan werken in concrete plannen.

In de samenwerkingsprojecten die wij voor ogen hebben onderscheiden we de volgende lijnen:

1. **Zachte landing, groeien naar wat past**
2. **Uitbreiden onderwijs- en activiteitenaanbod**
3. **Peer2peer-onderwijs**
4. **Uitwisselen van kennis en expertise**

We lichten elke lijn hieronder toe aan de hand van bestaande praktijken en nog uit te werken samenwerkingsvormen/-voorbeelden. De voorbeelden richten zich grotendeels, maar niet uitsluitend op de locatie Vestersbos; zoals eerder genoemd reikt onze ambitie verder dan de muren van onze drie organisaties en willen we deze lijnen breder in de regio uitzetten. Samenwerking op Vestersbos zien we in die zin ook als een vliegwiel voor een ontwikkeling die we in de breedte ambiëren.

We permitteren het ons in dit stadium om ongelimiteerd te dromen over mogelijkheden van samenwerking. We benadrukken echter wel dat een aantal van de voorbeelden die we noemen vragen om facilitering in tijd, middelen, scholing, fysieke ruimte (m2) en om duidelijkheid over bevoegdheden en juridische constructies. In een periode waarin zowel het primair als voortgezet onderwijs te maken heeft met kwantitatieve en kwalitatieve personeelstekorten en een hoge werkdruk willen we zorgvuldig kijken naar haalbaarheid van genoemde samenwerking en beginnen met het "plukken van "laaghangend fruit", daar waar er vanuit (de behoefte, motivatie en mogelijkheden in) de praktijk concrete kansen liggen. Zie ook hoofdstuk 4: "Randvoorwaarden en uitgangspunten voor een vervolg."

1. Zachte landing, groeien naar wat past
Brede brugklassen Met het oog op de eerder genoemde adviezen van de Onderwijsraad en ook vanuit onze eigen visie is het belangrijk dat leerlingen terechtkomen op een plek die echt bij ze past. In de brede brugklassen van het Liemerscollege kunnen leerlingen makkelijker van niveau wisselen en meer tijd nemen om te ontdekken waar hun kwaliteiten en interesses liggen (én daarin ook meer zelfvertrouwen ontwikkelen.)
Tussenjaar po-vo Een andere variant om kinderen een kans te bieden om zich door te ontwikkelen op punten die nog aandacht nodig hebben is het inbouwen van een tussenjaar, een groep 9. In zo'n tussenjaar kunnen leerlingen een jaartje langer op de basisschool blijven. Zij ontwikkelen extra

cognitieve-, sociaal-emotionele en vo-vaardigheden als huiswerk maken, plannen, presenteren, zodat ze beter voorbereid naar het vo doorstromen.
Momenteel moeten leerlingen voor wie de overstap naar het voortgezet onderwijs te groot is uitwijken naar het brugjaar Jan Lighthart, onderdeel van het Olympus-college in Arnhem. Het gezamenlijk opzetten van een tussenjaar biedt kansen om alle leerlingen in regio De Liemers in een vertrouwde omgeving, dicht bij huis, te laten te wennen aan het voortgezet onderwijs.

Agora
Agora onderwijs is honderd procent gestoeld op het leren vanuit eigen nieuwsgierigheid en belangstelling van jongeren. Geen programma, geen niveaus en coaches in plaats van docenten. Op dit moment wordt Agora voornamelijk bezocht door leerlingen vanaf twaalf jaar. We zien kansen om jongere leerlingen eerder een plek te bieden op Agora.

2. Uitbreiden onderwijs- en activiteitenaanbod onderzoekend en praktijkgericht leren

Technoplaza (bestaande praktijk)
Basisschoolleerlingen kunnen op dit moment al gebruik maken van het techniekokaal van het Liemerscollege en maken zo op een leuke en zinvolle manier kennis met techniek, wetenschap èn met het voortgezet onderwijs. Waar leerlingen met een meer praktische instelling in de gangbare theoretische context gefrustreerd en onzeker kunnen raken, doen zij hier succeservaringen op en bouwen aan vertrouwen in eigen kunnen.
De nabijheid van de IKC's en het Liemerscollege biedt wellicht mogelijkheden om het gebruik van het Techniekokaal, ook buiten schooltijden, te intensiveren.

Project- en praktijkgroepen - samenwerking aanbod D&P
IKC De Wissel en De Tamboerijn (en collega IKC's!) bieden leerlingen met een praktische instelling de mogelijkheid praktijkervaringen op te doen in en buiten de school. We zien goede kansen om hier de verbinding te leggen met het aanbod binnen het profiel D&P. Ook in het realiseren van een gezamenlijk aanbod voor leerlingen die extra uitdaging zoeken zien wij goede kansen in samenwerking. Een voorbeeld daarvan is bijvoorbeeld het opzetten van een **Techlab/ natuurlab,** waar leerlingen leren programmeren, laboratoriumproefjes doen, onderzoek in de natuur, enz.

Samenwerking lokale omgeving en bedrijfsleven
We willen leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs stimuleren om op verkenning uit te gaan en te onderzoeken hoe de wereld in elkaar zit. Ook met levensechte opdrachten en uitdagingen. In project/praktijkgroepen, Topklassen, klusklassen, doe/tech/natuurlabs, project XXL (Maatschappelijke Diensttijd). We willen daartoe de samenwerking met bedrijven en maatschappelijke organisaties in het gezamenlijke netwerk van De Tamboerijn, De Wissel, en het Liemerscollege benutten en ook andere scholen laten deelnemen.

Samenwerking Zonnekinderen- activiteitenaanbod en vervoer
We willen de mogelijkheden onderzoeken om het aanbod van de BSO Zonnekinderen met één of 2 jaar uit te breiden, zodat het aanbod ook voor leerlingen van 11-14 jaar interessant blijft. We zien veel overeenkomsten in het aanbod van de scholen en de activiteiten rond Sport, Cultuur, Natuur & Avontuur, Multimedia en Wereldwijsheid. Gedachten gaan ook uit naar het opzetten van een (financieel laagdrempelig) aanbod van huiswerkbegeleiding.

In het kader van het project Sterk Techniek Onderwijs werken het Liemerscollege en Zonnekinderen al samen in het organiseren van vervoer naar diverse bedrijven. De busjes van de buitenschoolse opvang staan binnen de reguliere schooltijden stil en kunnen goed ingezet worden voor bedrijfsbezoeken of maatschappelijke uitjes.

3. Peer2peer-onderwijs

Peer2peer – leerlingen vo ondersteunen leerlingen po
Het Liemerscollege werkt al met Peer2Peer-onderwijs, een vorm van samenwerkend leren, waarin vo-leerlingen nieuwe brugklassers wegwijs maken in het voortgezet onderwijs. De zogenaamde "Peer Leader" vangt de nieuwe lichting brugklassers op en helpt ze de weg in de school te ontdekken. De "Peer Tutor" coacht leerlingen met een achterstand in een bepaald vak. De Tutor spijkert bij, ondersteunt bij het maken van huiswerk en helpt bij de voorbereiding op toetsen en presentaties.
Dit peer2peer onderwijs zou eenvoudig doorgetrokken kunnen worden naar groep 8-leerlingen, zodat leerlingen al voordat zij in de brugklas komen, worden meegenomen in de wereld van het voortgezet onderwijs.
Voor de leerlingen is het prettig om een peer te hebben omdat de peer dicht aansluit bij hun belevingswereld. Voor de peer zelf is het een veilige situatie om in te oefenen en peers blijken het leuk te vinden om een voorbeeldfunctie te vervullen.

Tutors Leesonderwijs
Het inzetten van peers of tutors is een effectief middel voor een deel van de kinderen die extra aandacht op het gebied van lezen - of bij andere vakken - nodig hebben. Zo worden op de IKC's bovenbouwleerlingen/ leerlingen in de projectgroepen al ingezet om voor te lezen bij de kleuters en peuters of om bij het lezen te ondersteunen. Ook voor leerlingen uit de brugklas kan dit een aantrekkelijke optie zijn, waarin ook de eigen leesvaardigheid wordt versterkt.

Begeleiding "plus"-leerlingen primair onderwijs, technoplaza
Leerlingen uit het vo kunnen ondersteuning bieden in project- en praktijkgroepen van het basisonderwijs. De oudere peers kunnen zo hun eigen onderzoeks- en praktische vaardigheden versterken, werken aan hun sociale vaardigheden en hun zelfvertrouwen.

Creëren van ervaringsplekken (o.a. vanuit profiel D&P/ leerlijn Sport Liemerscollege)
Een ander voorbeeld waarin leerlingen van het voortgezet onderwijs ervaring kunnen opdoen is door het organiseren van sportdagen of sportactiviteiten voor het basisonderwijs. We zien in dat kader ook mooie kansen in samenwerking tussen de sectie gymnastiek van het Liemerscollege en de sportcoaches van de BSO Zonnekinderen.

Mavo-leerlingen die geïnteresseerd zijn in een vervolgopleiding tot onderwijsassistent, pedagogisch medewerker of beroep in de verzorging kunnen in het basisonderwijs en de ikc's snuffelen aan de onderwijs- en kinderopvangpraktijk.

4. Uitwisselen van kennis en expertise in de doorgaande lijn

Opzetten van professionele leergemeenschappen po-vo, samen ontwikkelen,
De samenwerking tussen basis- en voortgezet onderwijs biedt medewerkers de mogelijkheid om op een nieuwe en leuke manier met hun vak bezig te zijn, om hun expertise en interesses op meerdere plekken in te zetten. o.a. bij het vormgeven aan onderwijsinnovaties, het ontwikkelen van doorlopende leerlijnen op de vakgebieden rekenen, taal, techniek, ICT/mediawijsheid.
De insteek van een professionele leergemeenschap is breed: wat kunnen we van elkaar leren, hoe kunnen we ons onderwijs/ aanbod aantrekkelijker, beter maken?

Uitwisseling tussen docenten VO en PO
Een voorbeeld van uitwisseling is het samenwerken in het verzorgen van de Engelse lessen op IKC's. Leerkrachten en docenten VO kunnen samenwerken aan de voorbereiding van lessen en het is ook denkbaar dat docenten VO lessen voor leerlingen in het primair onderwijs verzorgen.
Het VO heeft in pedagogisch-didactische zin veel te leren van de leerkrachten in het primair onderwijs (o.a. meer holistische benadering versus verkokering agv vakspecialisme). We zien kansen in het uitwisselen van ervaringen en expertise op dat gebied.

Het zou fantastisch zijn als in de toekomst leerkrachten uit het primair onderwijs af en toe mee kunnen draaien in de brugklassen om leerlingen een zachte landing te geven. Verder zien we mogelijkheden in het versterken van het taal- en reken-/wiskunde onderwijs in de onderbouw van het voortgezet onderwijs, door het inzetten van basisschoolleerkrachten/ reken-/leesspecialisten die instructies op maat verzorgen.
Doorgaande lijn in de zorg en ICT We denken hier aan het doortrekken van de bestaande doorgaande lijn binnen het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs en het inzetten van specialisten. Dat betekent het verder ontwikkelen van samenwerking in de ondersteuning en begeleiding van leerlingen, het organiseren van kijkbezoeken, gezamenlijke studiebijeenkomsten PO-VO voor intern begeleiders po en zorgcoördinatoren/ orthopedagoog vo, vroeg signalering, gebruik maken van elkaars expertise. Alle scholen hebben in het afgelopen Coronajaar een enorme ontwikkeling doorgemaakt in het verzorgen van online-onderwijs. We zien goede kansen om opgedane ervaringen en expertise met elkaar te verbinden.

4. Randvoorwaarden en uitgangspunten voor een vervolg

Een gedeelde en gedragen ambitie en visie zijn uiteraard belangrijke randvoorwaarden voor een duurzame en betekenisvolle samenwerking. Dat hebben we in de samenwerking binnen het basisonderwijs ervaren. In de samenwerking die we voorstaan onderscheiden we nog enkele andere randvoorwaarden en uitgangspunten die met name in de vertaling van onze visie naar de praktijk op de locatie Vestersbos wezenlijk zijn :

Borgen van keuzevrijheid
In de samenwerking die we op Vestersbos beogen gaan we niet uit van een gesloten systeem, van één voorziening voor leerlingen van 0-16 jaar. Los van wettelijke en juridische grenzen hechten we aan eigenheid van scholen en van vrije keuzemogelijkheden voor alle leerlingen uit Zevenaar en omgeving. We willen elkaar versterken in onze gemeenschappelijke uitgangspunten en gebruik maken van elkaars kwaliteiten, ervaringen, docenten en ruimten. We zijn echter niet elkaars verlengstuk/ vooropleiding. Het is voor de leerlingen van De Tamboerijn en De Wissel dus zeker geen verplichting om door te stromen naar de brede brugklas van Het Liemerscollege. Daarnaast is het natuurlijk zo dat leerlingen van andere basisscholen uit Zevenaar of omgeving gewoon in het eerste jaar van het Liemerscollege kunnen instromen.

Samenwerking vanuit ontmoeting in de praktijk.
In het benutten van kansen rond een drempelloze aansluiting willen we zorgvuldige stappen zetten. Kwaliteit en draagvlak gaan daarin wat ons betreft voor tijd. Liemers Novum heeft als bestuur in dit proces niet alleen te maken met de uitdaging om de samenwerking met het voortgezet onderwijs verder vorm en inhoud te geven, maar ook om de IKC's De Tamboerijn en De Wissel samen te brengen in één gebouw. Het is onze overtuiging en ervaring dat samenwerking pas echt een succes kan worden als deze vanuit betrokkenheid en motivatie in de bestaande onderwijspraktijk ontstaat. En dat begint met ontmoeting, met het binnen stappen in een andere wereld, met het bezoeken en bevragen van elkaars praktijk en ideeën, bij het luisteren naar elkaar. Voor de samenwerking op Vestersbos betekent dat voor ons: klein beginnen vanuit ontmoeting in de praktijk en op plekken waar de eerste concrete kansen liggen, en van daaruit verder uitbouwen van samenwerking.

Goede buren in afzonderlijke gebouwen
Vanuit principes rond eigenheid en behoud van keuzemogelijkheden én de wens het onderwijs kleinschalig te organiseren gaan we voor Vestersbos uit van huisvesting van afzonderlijke gebouwen voor voortgezet en primair onderwijs (inclusief opvang). Als goede buren willen we verder vorm gaan geven aan samenwerking en bruggen bouwen tussen beide werelden.

De veiligheid en behoefte van het kind staat in het vormgeven van de gebouwen voor ons voorop. Dat betekent dat de binnen- en buitenruimtes afgestemd moeten zijn op de leeftijdsgroep en dat ruimtes zodanig geclusterd en ingericht moeten worden dat kinderen van alle leeftijden zich thuis en veilig voelen.

Vormgeving en indeling gebouwen ondersteunend aan visie
De manier waarop een schooi/kindvoorziening wordt ontworpen en gebouwd bepaalt in belangrijke mate het leer- en ontwikkelingsklimaat voor de leerlingen, leerkrachten, docenten en andere professionals. In onze visie op samenwerking zijn het creëren van maximale keuzemogelijkheden, ontwikkelingsgericht, gepersonaliseerd onderwijs, ontmoeting en leren van elkaar belangrijke elementen. De nieuwe onderwijsgebouwen zouden daaraan ondersteunend moeten zijn. Ook duurzaamheid zien wij als een belangrijk aspect van de gebouwen en is in onze visie ook direct gekoppeld aan een gezond gebouw met een gezond binnenklimaat en dus goede werk- en leeromstandigheden voor medewerkers en leerlingen.

Een duurzaam gebouw is uiteraard ook energiezuinig en minimaliseert afval. We denken in dat kader mooie verbindingen met het onderwijs te kunnen leggen. Niet alleen vanuit het perspectief bij te kunnen dragen aan een betere wereld, maar ook vanuit de praktijkgerichte oriëntatie die we leerlingen willen bieden. Denk aan het monitoren van energieverbruik, lessen rondom technologie en duurzaamheid, enz.

Met een duurzaam gebouw bedoelen we tenslotte een gebouw met een divers en waar mogelijk flexibel en multifunctioneel ruimte-aanbod, dat zich kan aanpassen aan de onderwijsbehoeften. Voor de kinderopvang in de IKC's gaan we uit van in het gebouw geïntegreerde groepen. Uitgangspunt voor De BSO-locatie is om zoveel mogelijk gemeenschappelijke en flexibele ruimtes te gebruiken in het IKC-gebouw. Ook zien we goede mogelijkheden in het gezamenlijk gebruiken van ruimten als de praktijk-/onderzoeksruimtes van het Liemerscollege (NaSK, techniek, verzorging)- zowel binnen als buiten schooltijd. Een verdere verkenning van deze mogelijkheden en naar een ruimtelijke vertaling van onze visie zal in een volgende fase bij het opstellen van het programma van eisen moeten worden opgepakt.

5. Tot slot

Uit deze notitie blijkt onze bereidheid en ons enthousiasme om samen concreet invulling te gaan geven aan het ontwikkelen van een doorgaande lijn van 0-16 jaar. We vinden elkaar in belangrijke mate in de visie op de ontwikkeling van kinderen/ jongeren en hebben onze gedeelde uitgangspunten vastgelegd. Het verder vormgeven aan onze samenwerking op een gezamenlijke locatie zien we als een stimulans voor het realiseren van onze gezamenlijke ambities en om een prachtige kans om dromen om te gaan zetten in concrete plannen en daden.

Zevenaar, 4 juni 2021

LiemersNovum

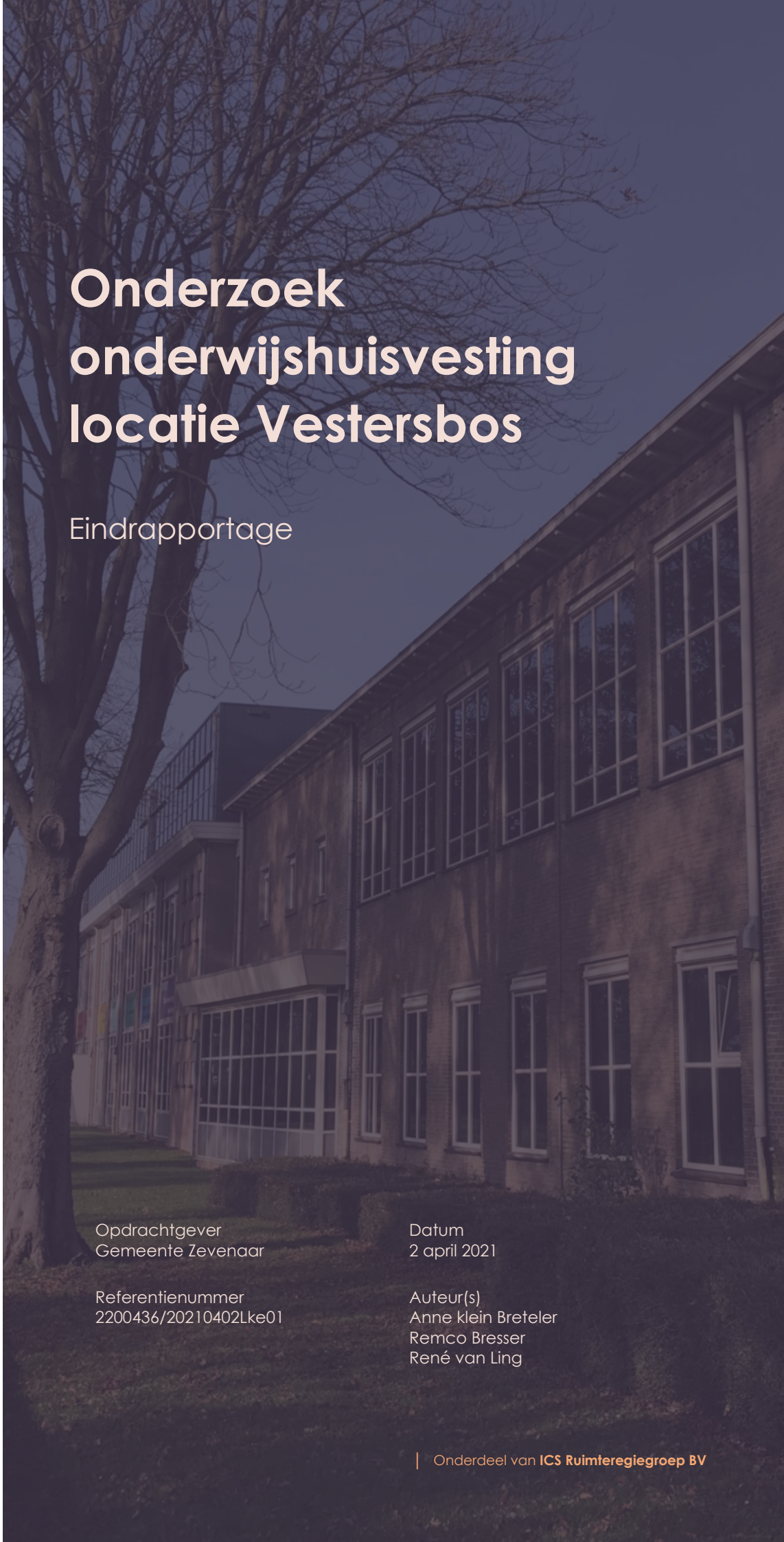
Zonnekinderen

Liemers College

ICS
ADVISEURS

Onderzoek onderwijshuisvesting locatie Vestersbos

Eindrapportage

Opdrachtgever
Gemeente Zevenaar

Datum
2 april 2021

Referentienummer
2200436/20210402Lke01

Auteur(s)
Anne klein Breteler
Remco Bresser
René van Ling

Onderdeel van **ICS Ruimteregiegroep BV**

ICS
ADVISEURS

Inhoudsopgave

1. Inleiding 4

2. Voorwaarden locatie Vestersbos 5
2.1 Algemeen 5
2.2 Toegankelijkheid en verkeer 6
2.2.1 Ontsluiting gemotoriseerd verkeer 6
2.2.2 Ontsluiting langzaam verkeer 7
2.3 Bestemmingsplan 7
2.4 Voorzieningen in de omgeving 8
2.4.1 Spoorlijn 8
2.4.2 Molen 8
2.5 Aanvullende bepalingen 9
2.5.1 Waterinfiltratie 9
2.5.2 Cultuurhistorische waardenstelling 10
2.5.3 Duurzaamheid 10
2.5.4 Geluidsoverlast 11

3. Visie en ambitie 12
3.1 Doel doorgaande leerlijn 0-16 jaar 12
3.2 Samenwerking 12
3.3 Synergie 13

4. Ruimtebehoefte 15
4.1 Onderwijs 15
4.1.1 Uitgangspunten 15
4.1.2 Kinderopvang 15
4.1.3 Primair onderwijs - LiemersNovum 16
4.1.4 Voortgezet onderwijs – Quadraam/Liemers College 16
4.2 Sport 16
4.3 Ruimtebehoefte buitenruimte 17
4.3.1 Buitenruimte spelen en verblijven 18
4.3.2 Parkeren 18
4.3.3 Fietsparkeren 18
4.4 Te onderzoeken varianten 19

De inhoud van deze uitgave is eigendom van ICSadviseurs B.V. te Zwolle. Enkel de opdrachtgever waarmee ICSadviseurs B.V. een overeenkomst is aangegaan, heeft een gebruiksrecht voor deze uitgave. De inhoud en omvang van dat gebruiksrecht zijn vastgelegd in de algemene voorwaarden van ICSadviseurs B.V., d.d. december 2008, dan wel in de overeenkomst zoals hiervoor bedoeld. Elk ander gebruik van deze uitgave, door opdrachtgever en of derden is uitgesloten, inhoudende dat niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, via internet, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ICSadviseurs B.V.

4.4.1 Variant 1: Onderwijsprogramma 0 -16 jaar en bewegingsonderwijs 20
4.4.2 Variant 2: Onderwijsprogramma 0-12 jaar en bewegingsonderwijs 21
4.4.3 Variant 3: Onderwijsprogramma 0-16 jaar zonder bewegingsonderwijs 21

5. Verkenning inpassing op locatie 22
5.1 Ruimtelijke randvoorwaarden 22
5.2 Ontsluiting en parkeervoorziening 22
5.3 Ruimtelijke inpassing varianten 24

6. Financiële consequenties 26
6.1 Uitgangspunten voor investeringskostenraming 26
6.2 Investeringsoverzicht 26
6.3 Kosten planontwikkeling, participatie en planschade 28
6.4 Bijkomende kosten inrichting openbare ruimte 28
6.5 Tijdelijke huisvesting 28
6.6 Vergelijk investeringsbedragen met VNG-normbedragen 28
6.7 Subsidiekansen en eventuele btw-voordelen 29
6.8 Dekking van de investering 30
6.9 Mogelijkheden woningbouw Vestersbos 31
6.10 Ontwikkelpotentie locaties IKC's en Zonegge 31
6.11 Boekwaarden huidig vastgoed 32

7. Verkenning bouwheerschap en eigendom 33
7.1 Bouwheerschap 33
7.2 Eigendomsmodellen 33
7.3 Mogelijkheden tot externe financiering en doordecentralisatie 35
7.4 Advies eigendom, bouwheerschap, beheer en exploitatie 36

8. Communicatie 37

9. Samenvatting en conclusie 39
9.1 Multi-criteria analyse van de varianten 39
9.2 Conclusie en advies 39

Bijlage 1: Ruimteprogramma's 41

Bijlage 2: Multi-criteria analyse 44

1. Inleiding

De voormalige technische school aan het Vestersbos wordt al geruime tijd niet meer gebruikt voor onderwijs. De gemeente Zevenaar onderzoekt samen met de schoolbesturen LiemersNovum en Quadraam of het mogelijk is op deze locatie een onderwijsvoorziening te realiseren die ruimte biedt aan de kinderopvang en het basisonderwijs van IKC de Wissel en IKC de Tamboerijn en de onderbouw mavo/havo/vwo en bovenbouw mavo van het Liemers College. Het aanbod van het onderwijs op één locatie maakt een soepele overgang van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs beter mogelijk. Omdat de gemeente Zevenaar samen met de gemeenten Montferland en Duiven beslissen over het voortgezet onderwijs in De Liemers, zijn deze gemeenten ook betrokken bij het haalbaarheidsonderzoek.

In het haalbaarheidsonderzoek zijn verschillende mogelijkheden voor onderwijs op de locatie Vestersbos onderzocht. In de ideale situatie komt er een kindcentrum voor kinderen van 0 tot 16 jaar. Wanneer dit niet mogelijk is, dan is het alternatief een kindcentrum voor kinderen van 0 tot 12 jaar en kijken we naar andere mogelijkheden voor het voortgezet onderwijs op een andere locatie in Zevenaar. Ook is onderzocht of er genoeg ruimte is om één of twee gymzalen op de locatie te kunnen realiseren. De inpassingsstudie is toegelicht aan en besproken met de direct aanwonenden. Ook zijn de plannen met andere belanghebbenden, zoals Ataro en de molenaar van de Buitenmolen, besproken.

In voorliggende rapportage worden de resultaten van het haalbaarheidsonderzoek weergegeven. Het rapport is als volgt opgebouwd:

- Inventarisatie stedenbouwkundige kenmerken en voorwaarden van de locatie;
- Gezamenlijke visie en ambitie op de onderwijsvoorziening;
- Ruimtebehoefte voor de onderwijsvoorziening;
- Inpassing van het programma op de locatie;
- Financiële consequenties inpassing;
- Verkenning eigendom, beheer, bouwheerschap en exploitatie;
- Bevindingen van belanghebbenden;
- Samenvatting en conclusies.

2. Voorwaarden locatie Vestersbos

2.1 Algemeen

Om in beeld te brengen wat de mogelijkheden en beperkingen van de locatie zijn, is een stedenbouwkundige inventarisatie uitgevoerd. Hierbij is een analyse van de omgeving gemaakt en zijn de verkeersaspecten en het bestemmingsplan en andere voor de locatie van toepassing zijnde voorwaarden geïnventariseerd.

Locatie Vestersbos 4

De locatie Vestersbos 4 wordt begrensd door het Vestersbos aan de oostzijde en de Stationsstraat in het zuiden. Ten noorden en westen wordt de locatie begrensd door de tuinen gelegen achter de woningen van de Pelgromstraat en de Heldringstraat.

Stationsstraat

Vestersbos

Pelgromstraat

Heldringstraat

Zowel de Pelgromstraat als de Heldringstraat en het Vestersbos zijn wegen gelegen in een woonwijk ten behoeve van de directe ontsluiting van deze wijk en de woningen. De Stationsstraat kent een breder straatprofiel en deze weg ontsluit het station van Zevenaar. Direct grenzend aan de Stationsstraat bevindt zich de spoorlijn met daarachter de Ringbaan Zuid.

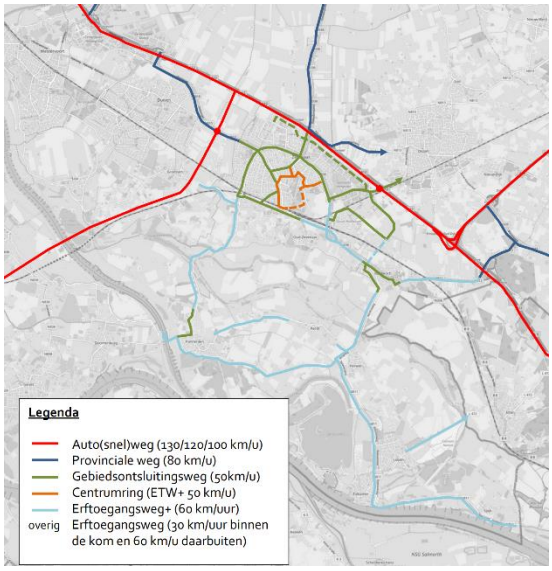
2.2 Toegankelijkheid en verkeer

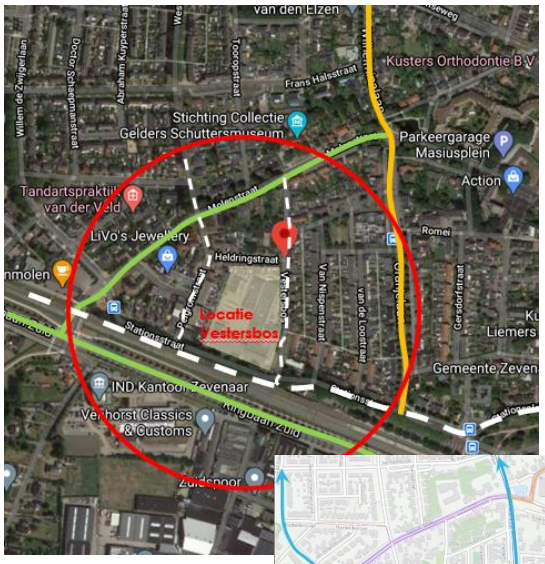
2.2.1 Ontsluiting gemotoriseerd verkeer

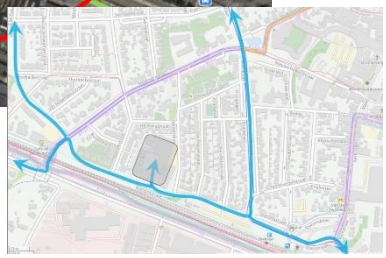
Binnen het gemeentelijk verkeers- en vervoersplan zijn de ambities en het verkeersbeleid van de gemeente Zevenaar vastgelegd. Binnen dit plan is een structuur van wegen uitgezet die aansluit op het hoofdwegennet rondom Zevenaar.

Binnen deze hoofdstructuur wordt onderscheid gemaakt tussen de snelweg, de provinciale weg, de gebiedsontsluitingswegen, de centrumring en de erftoegangswegen. De gemeente Zevenaar wenst het gemotoriseerd verkeer op een beperkt aantal geselecteerde wegen af te wikkelen. Deze geselecteerde wegen verzorgen de aansluiting op het hoofdwegennet en zorgen voor een goede bereikbaarheid van de voorzieningen. Op de niet-geselecteerde wegen krijgt het gemotoriseerd verkeer een lagere prioriteit. Het verkeer wordt hiermee zoveel mogelijk om de woonomgeving heen geleid.

Binnen verblijfsgebieden krijgen de langzaam-verkeersdeelnemers prioriteit.

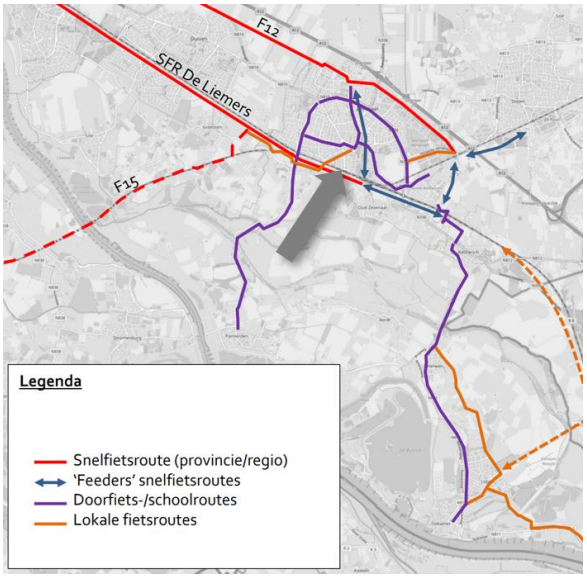

Dit betekent voor de locatie Vestersbos dat deze in zijn geheel wordt ontsloten door niet geselecteerde toegangswegen. De Stationsstraat is hiermee de meest logische en directe verbinding met de geselecteerde ontsluitingswegen. Zowel het Vestersbos, de Heldringstraat als de Pelgromstraat zijn kleinschalige woonstraten en derhalve in de huidige opzet niet geschikt als ontsluiting voor deze locatie wanneer hier een onderwijsvoorziening wordt gerealiseerd.

2.2.2 Ontsluiting langzaam verkeer

Binnen hetzelfde document verkeersbeleid wordt ook de ambitie neergelegd het fietsverkeer binnen de gemeente te stimuleren. Dit houdt in dat het aantrekkelijker wordt gemaakt de fiets te gebruiken voor kleinere afstanden en dat vraagt om het creëren van logische, comfortabele en veilige fietsverbindingen. Hiertoe worden de verblijfsgebieden ingericht met wegen die maximaal 30 km/h toestaan. Het lokale fietsnetwerk wordt verbonden met het snelfietsroutenetwerk zodat bestemmingen met de fiets goed, veilig en op een aantrekkelijke manier kunnen worden bereikt.

Daarnaast heeft de gemeente Zevenaar zich tot doel gesteld alle schoolomgevingen duurzaam en veilig in te richten. Er dient bij de inrichting van het gebied rondom de school rekening te worden gehouden met alle vormen van verkeer. Hierin wordt lopen en fietsen gestimuleerd en het brengen en halen van kinderen met de auto onaantrekkelijk gemaakt. Een goede en veilige voetgangers- en fietsverbinding van de school heeft daarmee de hoogste prioriteit. De omgeving rondom de school moet worden voorzien van goede oversteekplekken, een goede wachtruimte voor ouders (met fiets) en een duidelijke inrichting die het verkeersgedrag reguleert.

De locatie Vestersbos leent zich goed voor een directe aansluiting op zowel de snelfietsroutes, de lokale fietsroute als de doorfiets-/schoolroutes.

2.3 Bestemmingsplan

Het bestemmingsplan staat voor de locatie Vestersbos 4 bebouwing toe met een maatschappelijke bestemming. Hiertoe is op de plankaart een bouwvlak aangegeven. Van dit aangegeven bebouwingsvlak mag max. 75% worden bebouwd. De maximale bouwhoogte is aangegeven op 12 meter voor de zone gelegen aan de Stationsstraat en 4 meter voor het bouwvlak hierachter, grenzend aan de Vestersbos en de tuinen van de Pelgrom- en Heldringstraat.

- De oppervlakte van het totale perceel is **12.708 m²**
- Het aangegeven bebouwingsvlak bedraagt **8.900 m²**
- Hiervan mag maximaal 75% worden bebouwd, hetgeen inhoudt dat **6.675 m²** bouwoppervlak maximaal mag worden gerealiseerd.

Voor de gronden buiten het aangegeven bouwvlak (binnen het perceel) geldt dat zij ten dienste van de bestemming mogen worden gebruikt. Te denken valt aan parkeerplaatsen, paden, ontsluiting van het terrein, speelterrein en groenvoorziening.

2.4 Voorzieningen in de omgeving

2.4.1 Spoorlijn

Ten zuiden van de locatie ligt de spoorverbinding Arnhem-Winterswijk. In 2019 is een omgevingsadvies aangevraagd voor de ontwikkeling van Vestersbos ten behoeve van de bouw van een school of woningen nabij het spoor. Gekeken is naar de nabijgelegen spoorlijn vanuit de aspecten fysieke veiligheid en gezondheid. Bij de ontwikkelingsplannen van deze locatie moet rekening worden gehouden met het mogelijk transport van gevaarlijke stoffen. Dat stelt eisen aan de uitwerking van de bouwplannen en in het gebruik aan de aanwezigheid van ter zake kundige bedrijfshulpverlening afgestemd op de mate van zelfredzaamheid van aanwezige personen.

Vanuit het oogpunt gezondheid is gekeken naar de blootstelling aan geluid ten gevolge van de spoorlijn. De berekende geluidsbelasting aan de zuidzijde van deze locatie bedraagt 60-65 dB. Dit houdt in dat aan de zijde van de Stationsstraat een geluidsluwe gevel moet worden gerealiseerd. Dat betekent dat in deze gevel geen te openen raamdelen aanwezig zullen zijn en de geluidsisolatie dient dermate goed te zijn dat binnen geen overlast van het geluid wordt ervaren.

2.4.2 Molen

Op de hoek Stationsstraat/Molenstraat vlakbij de spoorlijn staat de korenmolen “Buitenmolen”. De Buitenmolen, welke dateert uit de eerste helft van de vijftiende eeuw, is in 1965 aangekocht door de gemeente en onlangs gerestaureerd ter behoud en gebruik van de molen als werktuig en monument. Om dit blijvend gebruik te kunnen bewerkstelligen moet er rekening worden gehouden met de molenbiotoop. De molenbiotoop heeft betrekking op de gehele omgeving van de molen, voor zover die van invloed is op de belevingswaarde van de molen als werktuig en monument. De biotoop vertaalt zich in een zone van 400 meter rond de molen.

Door middel van een rekenregel wordt de aan te houden afstand en hoogte van omliggende bebouwing aangegeven. Dit houdt in dat voor de omgeving van de molen een bouwbeperking geldt. Deze bouwbeperking geldt voor een zone rondom de molen met een straal van 400 meter. Berekening van de toegestane bouwhoogte volgens deze formule laat zien dat een eventuele gewenste 2-laagse bouw (ca. 8,5 meter voor een schoolgebouw) pas mogelijk is op een afstand van 265 meter van de molen. De afstand tussen de molen en het perceel is ca. 130 meter.

Een 2-laagse bebouwing op de locatie Vestersbos 4 is in strijd met deze uitgangspunten. Voor gebouwen die in de huidige situatie al hoger zijn dan volgens deze formule is toegestaan, geldt dat deze (ook na een verbouw of vervanging) zo hoog mogen blijven.

Op basis van de huidige bebouwing geldt dat aan de Stationsstraat 2-/3-laagse bouw mag worden gerealiseerd. Voor het achterliggende deel van het plangebied geldt deze vrijstelling niet. Dit deel van het plangebied ligt achter de 2-laagse woningbouw met plat dak in de Pelgromstraat.

Over de mogelijkheid hier een 2-laagse school te bouwen heeft overleg met de molenaar plaatsgevonden. Positionering van de locatie, ten oosten van de molen, laat zien dat deze buiten de dominante windrichting (zuidwest) is gesitueerd. De molenaar heeft in een persoonlijk gesprek aangegeven geen probleem te zien voor de draaiuren van de molen als de bebouwing op de Vestersbos in zijn geheel 2/3 lagen hoog zou zijn.

2.5 Aanvullende bepalingen

Bij de verkenning van mogelijkheden op dit perceel spelen ook gemeentelijke voorwaarden met betrekking tot de waterhuishouding, waterinfiltratie, cultuurhistorische waardenstelling en duurzaamheid een rol. De consequenties van deze gestelde voorwaarden voor de ontwikkeling van dit project zijn benoemd en op hoofdlijnen meegenomen in deze haalbaarheidsstudie. De verdere uitwerking hiervan zal in het vervolg op het haalbaarheidsonderzoek moeten worden opgepakt.

2.5.1 Waterinfiltratie

Het watertakenplan De Liemers is een integraal beleidsplan voor stedelijk water, riolering en zuivering binnen De Liemers. In dit plan zijn de plannen voor de gezamenlijke watertaken verwoord door de Liemerse waterorganisaties. Hiervan maakt de gemeente Zevenaar deel uit.

Uitgangspunt voor de verwerking van hemelwater bij nieuwbouwprojecten binnen de gemeente Zevenaar is dat de perceeleigenaar verantwoordelijk is voor de verwerking hiervan op het eigen terrein. Hiertoe worden de volgende uitgangspunten gehanteerd (conform het landelijk beleid vastgelegd in de Wet Milieubeheer):

- Gescheiden houden van hemelwater en vuilwater;
- Hemelwater bij voorkeur bovengronds afvoeren naar oppervlakte of bodem;
- In geval van nieuwbouw zal het hemelwater alleen worden ingezameld door de gemeente als het niet redelijkerwijs op eigen terrein te verwerken is.

Als uitgangspunt voor dit project moet ervan worden uitgegaan dat een voorziening moet worden opgenomen voor verwerken van het hemelwater op eigen terrein (bv. door het aanleggen van een wadi)

2.5.2 Cultuurhistorische waardenstelling

Het huidige pand gelegen aan de Stationsstraat en het Vestersbos, de R.K. Lagere Technische School, is gebouwd in 1953 in de stijl van de Delftse School. Door de vele latere verbouwingen en uitbreidingen is het gebouw veel van haar authenticiteit kwijtgeraakt waardoor het niet voldoet aan de gestelde criteria voor de gemeentelijke monumentenlijst. De school is wel een representatief voorbeeld van naoorlogse gestapelde scholenbouw met lokalen aan een gangenstructuur en centraal geplaatste trappenhuizen. De school is van belang voor het oeuvre van de architect R. van Remmen en de uit de eerste bouwtijd afkomstige en bewaard gebleven binnenafwerking. De wandschilderingen en glas-in-lood zijn interessante objecten om te behouden.

De met A aangeduide gebouwdelen betreffen het oorspronkelijke en oudste deel van de school. Hier bevinden zich de authentieke belangwekkende elementen.

2.5.3 Duurzaamheid

De gemeentelijke ambities op gebied van duurzaamheid zijn gericht op:[1]

- Het realiseren van de klimaatdoelstellingen van Parijs eerder dan afgesproken, in 2040 een energieneutrale en aardgasvrije samenleving;
- Implementeren van de circulaire economie, dit wordt door de gemeente Zevenaar vertaald in:
    - Een andere wijze van ontwerpen;
    - Een andere wijze van opdrachtverlening;
    - Andere financiële afwegingen (bijv. total cost of ownership);
    - Van afval naar grondstof.

Daarnaast is in de reeds vastgestelde warmtetransitie-visie per wijk binnen Zevenaar aangegeven wanneer het proces om een alternatief voor gas te vinden wordt ingezet met als doel 'van het gas af' te realiseren.

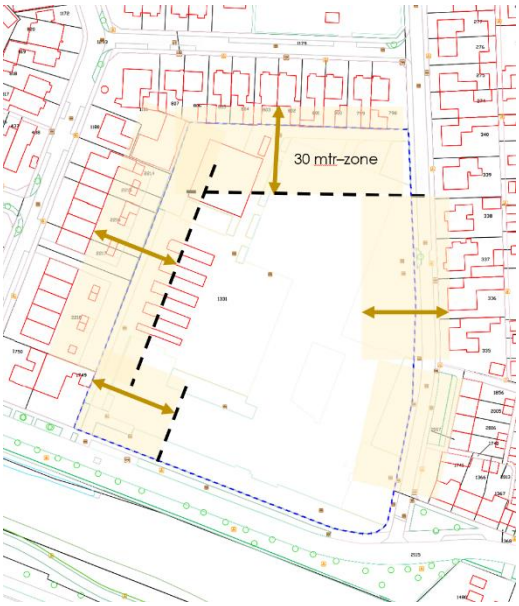
Als dit ambitieniveau wordt doorvertaald naar de beoogde realisatie van de nieuwe onderwijshuisvesting aan het Vestersbos dient in de vervolgfase rekening te worden gehouden met deze ambities. Dat betekent dat in de fase van het opstellen van het Programma van Eisen de volgende voorwaarden mee zullen moeten worden genomen en nader uitgewerkt:

- Aardgasvrij gebouw;
- Milieuvriendelijk gebouw;
- Minimaal op niveau BENG, voorkeur gaat uit naar ENG[2];
- Hergebruik van materialen afkomstig uit de huidige school (hergebruik op deze locatie of elders);
- Gebruik van duurzame en te hergebruiken materialen;
- Natuurinclusief bouwen;
- Een duurzaam ingerichte buitenruimte.

[1] uit: inputdocument kwalitatieve randvoorwaarden duurzaamheid en circulariteit - gemeente Zevenaar
[2] (B)ENG staat voor (bijna) energieneutraal gebouw.

2.5.4 Geluidsoverlast

In paragraaf 2.4.1. is aandacht besteed aan de geluidsoverlast afkomstig van de spoorlijn op de geluidsgevoelige onderwijsvoorziening. Aan de andere kant dient ook te worden bezien in hoeverre het kindcentrum overlast veroorzaakt naar de omliggende woningen. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft een handreiking opgesteld voor bedrijven in relatie tot woningbouw (de handreiking Bedrijven en milieuzonering). Deze handreiking kan ook worden gebruikt voor scholen (IKC's). Voor een school is in de handreiking aangegeven dat een richtafstand van minimaal 30 meter geldt tot woningen of andere gevoelige functies. Deze afstand moet worden gerekend vanaf de buitenspeelruimte bij de school. Als het speelterrein op kortere afstand van de woningen wordt gerealiseerd, moet een onderbouwing worden gegeven waarom toch sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Doel van deze norm is het voorkomen van geluidhinder in nieuwe situaties.

Voor wegen met een maximale snelheid van 30 km per uur is een akoestisch onderzoek op basis van de Wet geluidhinder niet nodig. De ontsluiting van het eigen terrein en het inrichten van parkeerplaatsen en een K&R-zone op eigen terrein behoeven niet te worden getoetst aan de Wet geluidhinder. Wel verdient het aanbeveling de omgevingsdienst regio Arnhem te betrekken in deze plannen en aanvullend om advies te vragen.

3. Visie en ambitie

3.1 Doel doorgaande leerlijn 0-16 jaar

Het gezamenlijk geformuleerde doel voor de onderwijsvoorziening op de locatie Vestersbos is het bieden van kwalitatief goed onderwijs dat toegankelijk is en aansluit op de behoefte van het individuele kind. Binnen de doorlopende leerlijn van 0-16 jaar willen partijen een compleet onderwijsaanbod dat meegroeit met de behoefte van het kind. Begeleiding en coaching ondersteunt kinderen in hun groei- en ontwikkelproces en biedt ruimte en tijd om dit in hun eigen tempo te doen. Het doel is kinderen in hun kracht te zetten, hierbij te ondersteunen en te laten groeien. De uitgangspunten geformuleerd in het Liemers-lijstje vormen hiervoor de basis.

Het Liemers-lijstje 'de belofte aan de kinderen':

- We zien wie je bent, en je merkt dat we in je geloven.
- Wij hebben hoge verwachtingen van elkaar.
- Je hebt altijd zelf een keuze.
- Leren is leuk en kan overal.
- Je weet wat je moet leren en wat je ermee kunt doen.
- Jouw leeromgeving is boeiend, inspirerend en uitdagend.
- Als het samen kan, doen we het niet alleen.

In het visiestuk opgesteld door de Stichting Samenwerkingsbestuur LiemersNovum en de Stichting Quadraam geven beide partijen aan in hun onderlinge samenwerking verder vorm te willen geven aan de overgang tussen primair onderwijs en voortgezet onderwijs. Zoals de overgang tussen kinderopvang en primair onderwijs binnen de IKC's inmiddels op een natuurlijke manier verloopt en volledig aansluit op de ontwikkelbehoefte van het kind. Ook wenst men de overgang tussen primair en voortgezet onderwijs op deze manier in de lijn van de persoonlijke ontwikkeling van het kind vorm te geven. Leerlingen maken de overstap naar het voortgezet onderwijs wanneer ze eraan toe zijn en niet omdat ze aan het einde van groep 8 zijn beland. Leerlingen die eerder toe zijn aan verdieping en verbreding op het primair onderwijs kunnen gebruikmaken van de samenwerking en deze vinden op het voortgezet onderwijs. Op de locatie Vestersbos doet zich de unieke mogelijkheid voor deze doorlopende leerlijn (van primair onderwijs tot en met het tweede leerjaar VO) nu op één locatie vorm te geven.

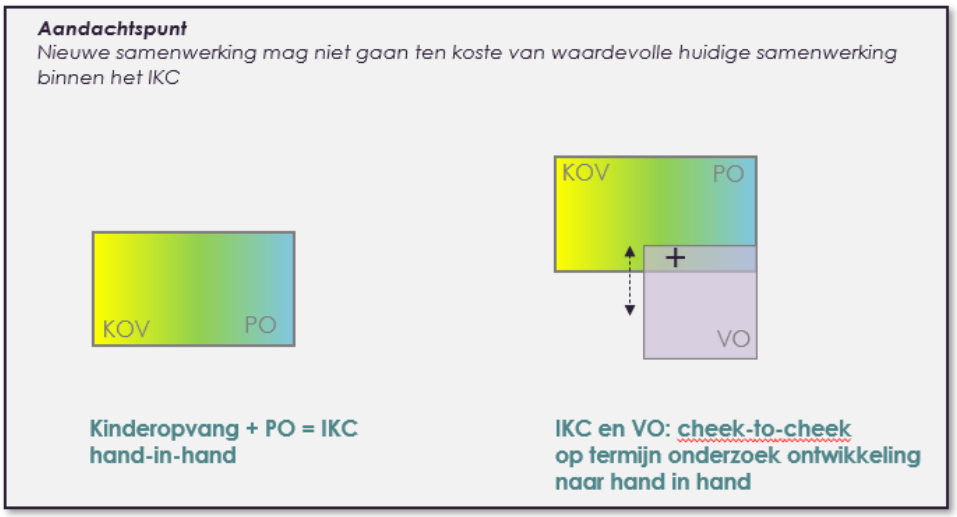
De school als ontmoetingsplek, een prettige, veilige, bruisende en stimulerende leergemeenschap.

3.2 Samenwerking

Belangrijk voor de samenwerking is het respectvol omgaan met elkaars eigenheid en het behoud van het stevig fundament dat er al ligt binnen de bestaande IKC's. Hierop willen partijen bouwen en ontwikkelen. Dit vraagt om het gezamenlijk verder brengen van de visie en het concretiseren hiervan. Dat ontwikkelproces vraagt tijd en inzet van de partners. In de voorbereidingsfase en ontwikkeling van de nieuwbouwplannen is deze tijd er. Er wordt geadviseerd hier samen stappen in te zetten die in de vertaling van het uiteindelijk op te stellen Ruimtelijk Functioneel Programma van Eisen worden vertaald naar ruimte.

De samenwerking tussen kinderopvang en primair onderwijs heeft zich inmiddels ontwikkeld naar een **'hand-in-hand-samenwerking'**. Dit is een intensieve samenwerking waarbinnen partijen volledig dezelfde doelen nastreven en activiteiten gezamenlijk organiseren als zijnde één organisatie.

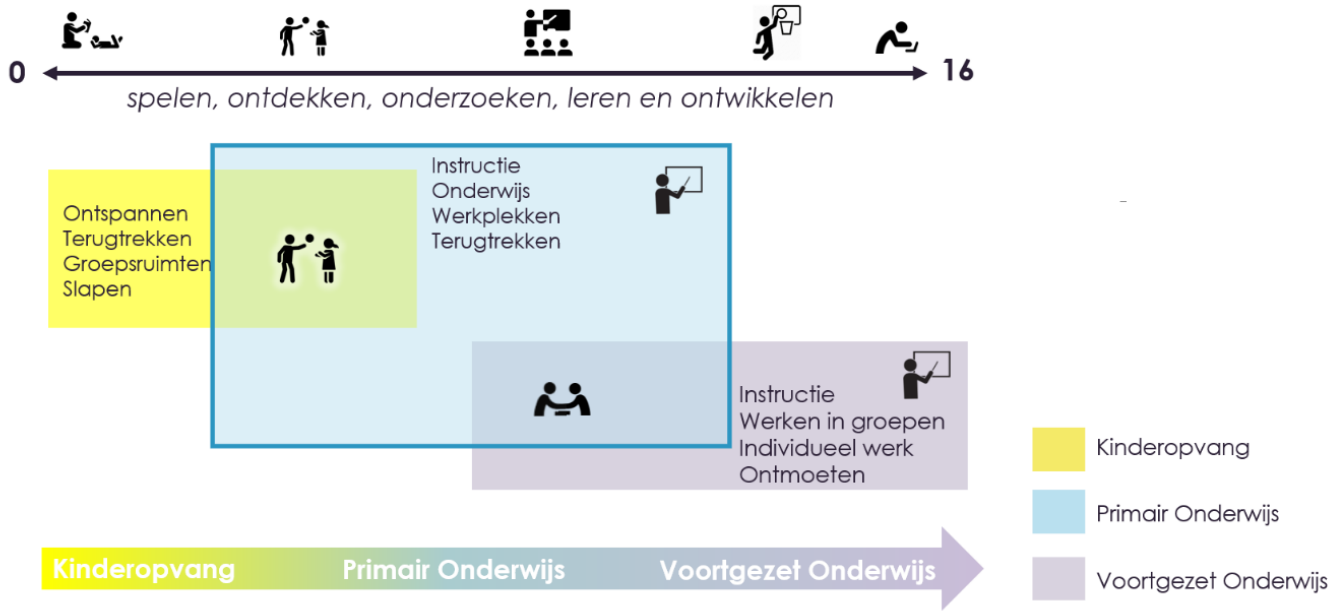
De samenwerking tussen (KOV + PO =) IKC en het VO wordt benoemd als een **'cheek-to-cheek-samenwerking'**. Deze vorm gaat ervan uit dat partijen in het nastreven van gezamenlijke doelen elkaar opzoeken, hierover in gesprek zijn of gaan en gezamenlijke activiteiten organiseren. Alle partijen sluiten niet uit dat ook deze samenwerking kan uitgroeien naar een intensere vorm, maar geven aan dat dit zich in de tijd zal moeten gaan ontwikkelen en vormen.

3.3 Synergie

Gezamenlijk is verkend op welke manier binnen de totale leer- en ontwikkelomgeving activiteiten kunnen worden georganiseerd en waar de onderlinge grens kan vervagen. **Waar lopen activiteiten en ruimten in elkaar over?**

Bij deze verkenning wordt als belangrijke randvoorwaarde aangegeven dat de veiligheid en behoefte van het kind voorop staat en dat te allen tijde de omgeving binnen en buiten de school veilig is en als zodanig wordt ervaren door de kinderen. Dit houdt in dat deze is ingericht en afgestemd op de leeftijdsgroep en dat er een zorgvuldige clustering en functionele organisatie van ruimten is die ervoor zorgt dat kinderen van alle leeftijden zich thuis en veilig voelen.

In bovenstaand schema is de doorgaande leerlijn en de overgang tussen de onderdelen verbeeld. Het vervagen van de grenzen is gekoppeld aan de leeftijd en de behoefte van kinderen. Samen organiseren van activiteiten en benutten van ruimten sluit hierop aan. In de overgangszones ontmoeten kinderen elkaar en worden grenzen verlegd. Ook wordt gezocht naar samenwerkingen die grensoverschrijdend zijn in de vorm van begeleiding van jonge kinderen door oudere kinderen. Zorgdragen voor elkaar en leren van elkaar is grens- en leeftijdoverstijgend. Zo kunnen ook verbanden worden gelegd tussen het VO en de kinderopvang. Als mogelijkheden voor gezamenlijke activiteiten en de daarmee samenhangende ruimten zijn genoemd:

- Ontmoeting en ontspanning
- Onderzoeken
- Teambijeenkomsten, scholing medewerkers
- Muziek maken
- Handvaardigheid, creatief
- Culturele activiteiten, musical, voorstelling, vieringen
- Gym, beweging, sport
- Tutorleren, zorg en IB
- Bibliotheek

Een verdere verkenning van deze mogelijkheden zal bij het opstellen van het Programma van Eisen worden opgepakt. In deze fase wordt dieper ingegaan op de visie ten aanzien van onderwijs, de daarbij behorende vertaling in ruimten en de mogelijke uitwerking van samenwerkingsvormen binnen de ter beschikking staande ruimten.

In hoofdstuk 4 zal de ruimtebehoefte worden bepaald voor de onderdelen.

4. Ruimtebehoefte

Om inzicht te krijgen in het huisvestingsprogramma voor kinderopvang, basisonderwijs, voortgezet onderwijs en bewegingsonderwijs zijn met de betrokken partijen gesprekken gevoerd. In dit programma is onderscheid gemaakt tussen de te realiseren m² gebouw (BVO), de te realiseren buitenruimte als speel- en verblijfsgebied en de aanvullende voorzieningen zoals parkeerplekken en fietsenstalling (terreinprogramma). Op basis van deze gesprekken, de geprognotiseerde leerlingaantallen, de invulling van kinderopvang en buitenschoolse opvang is het indicatieve gebouw- en terreinprogramma bepaald. Daarbij is gebruikgemaakt van onze ervaringsgetallen voor IKC's en scholen voor voortgezet onderwijs. Dit programma per aanbieder en het totale gebouw- en terreinprogramma is in de projectgroep besproken en vastgesteld.

Ervan uitgaande dat (een deel van) de huisvesting in meerdere bouwlagen kan worden gerealiseerd, is het gebouw- en terreinprogramma vertaald in een ruimtebehoefte voor het perceel. Deze ruimtebehoefte moet worden ingepast binnen de beschikbare oppervlakte van het perceel. Op deze ruimtebehoefte wordt een opslagpercentage van 15% toegepast. Deze is nodig voor een goede ruimtelijke inpassing op de locatie met betrekking tot de volgende aspecten:

- Een zorgvuldige inpassing van het gebouw in de omgeving, afscherming van tuinen en het realiseren van een zekere afstand naar de straat en daarmee de tegenoverliggende woningen;
- Ruimte voor het optimaliseren van de functionele inpassing op het perceel;
- Reservering voor de ontsluiting op het terrein voor auto's;
- Wacht- en ontmoetingsruimte voor ouders tijdens brengen en halen.

In bijlage 1 zijn de onderliggende uitgangspunten ten behoeve van het bepalen van het indicatieve huisvestingsprogramma en de ruimtebehoefte terug te vinden in schema's. Deze zijn ontwikkeld om grip te krijgen op de noodzakelijke te realiseren ruimte. Deze mogen nadrukkelijk niet worden gelezen als Programma van Eisen voor de nieuwbouw en dienen alleen voor het kaderen van de ruimtebehoefte ten behoeve van het onderzoek naar de haalbaarheid van de plannen.

4.1 Onderwijs

4.1.1 Uitgangspunten

Momenteel wordt door de beide IKC's (de Tamboerijn en de Wissel) al intensief samengewerkt met de Kinderopvang Zonnekinderen. Ook voor de locatie Vestersbos waar beide IKC's een plek zullen krijgen, zal sprake zijn van een intensieve samenwerking tussen onderwijs en kinderopvang die zich vertaalt in de doorlopende leerlijn 0-12 jaar. Hieronder wordt een korte omschrijving gegeven van de ruimtebehoefte van deze functies die bij de ruimtelijke inpassing op de locatie zullen worden samengevoegd en benoemd als IKC.

4.1.2 Kinderopvang

Voor de kinderopvang wordt uitgegaan van 3 groepen kinderdagopvang voor kinderen in de leeftijd van 0-4 en 2-4 jaar. De groepen bieden elk ruimte aan 16 kindplaatsen. Totaal zijn dit 48 kindplaatsen voor de kinderdagopvang. Daarnaast wordt ervan uitgegaan dat de buitenschoolse opvang gebruik zal maken van de beschikbare ruimten binnen de scholen. Voor het bepalen van de ruimtebehoefte van de kinderopvang heeft overleg plaatsgevonden met Zonnekinderen, de huidige partner van LiemersNovum binnen deze IKC's. Deze ruimtebehoefte moet in dit stadium als indicatief worden gezien en deze zal in de vervolgfase verder worden ontwikkeld. Uitgangspunt voor dit deel van het programma is een reële en kostendekkende huur.

4.1.3 Primair onderwijs - LiemersNovum

Voor beide scholen primair onderwijs de Wissel en de Tamboerijn is de ruimtebehoefte, conform de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs, gebaseerd op de geprognosticeerde leerlingaantallen voor 2036. Hiervoor zijn de in opdracht van de gemeente opgestelde lange-termijnprognoses gehanteerd. Dit houdt in dat voor IKC de Wissel wordt gerekend met 259 leerlingen en voor IKC de Tamboerijn met 182 leerlingen (samen 441 leerlingen).

LiemersNovum geeft aan dat de huidige leerlingenprognoses van de scholen laten zien dat de beide IKC's over 2 jaar samen 530 leerlingen zullen hebben. Deze groei is zichtbaar in de klassen met de jongste kinderen en het aantal van 530 leerlingen is gebaseerd op de instroom en de doorstroom van huidige leerlingen. Dat zijn 89 leerlingen meer dan het nu gehanteerde uitgangspunt, gebaseerd op de prognose over 15 jaar.

Ruimtebehoefte BVO IKC

De totale ruimtebehoefte voor de IKC's (inclusief kinderopvang en BSO) bedraagt:

Ruimtebehoefte (in m²) BVO	kindpl/ll	Gebouw (m²)	Uitgangspunten
Speelomgeving 0-4 jaar	48	387	3 groepen van 16 kinderen, 48 kindplaatsen
Ruimtebehoefte IKC de Wissel	259	1503	5,03 m² per leerling +vaste voet 200 m²
Ruimtebehoefte IKC de Tamboerijn	182	1115	5,03 m² per leerling +vaste voet 200 m²

4.1.4 Voortgezet onderwijs – Quadraam/Liemers College

Quadraam wenst voor het Liemers College samen met LiemersNovum en de kinderopvang op de locatie Vestersbos een doorgaande leerlijn neer te zetten voor de doelgroep 0 tot 16 jaar. Hiertoe zal op deze locatie worden gewerkt met brede brugklassen (leerjaar 1 en 2) op niveau mavo, havo en vwo. Daarnaast wenst Quadraam ook de bovenbouw mavo van het Liemers College op de locatie Vestersbos te huisvesten. Het uitgangspunt voor de totale omvang van het voortgezet onderwijs op de locatie Vestersbos is 320 leerlingen (12 groepen). Het zwaartepunt ligt in leerjaar 1-2 op 8 groepen totaal. Voor de bovenbouw wordt op deze locatie uitgegaan van 4 groepen categorale mavo. De leerlingen die na de brugklas doorstromen naar havo en vwo zullen na het tweede leerjaar overgaan naar de locatie Heerematen van het Liemers College.

Voor de bepaling van de ruimtebehoefte is gewerkt met de in de verordening gehanteerde normgetallen per leerling, zijnde 5,8 m² per leerling. Daarnaast is de ruimtebehoefte voor de aanvullende en ondersteunende ruimten (een deel van de vaste voet van het Liemers College) bepaald aan de hand van benchmarkgetallen. Deze benchmark resulteert in een aanvullende ruimtebehoefte van 561 m². Deze gehanteerde oppervlakte biedt de mogelijkheid om een zelfstandig draaiende vestiging op deze locatie te huisvesten. Uiteraard kan ook gebruik worden gemaakt van ruimten in de andere scholen van het Liemers College voor onderwijsondersteunende functies. Dit mag echter niet ten koste gaan van de functionaliteit van een zelfstandig draaiende vestiging.

Ruimtebehoefte BVO VO

Ruimtebehoefte (in m²) BVO	kindpl/ll	Gebouw (m²)	Uitgangspunten
VO-onderwijs	320	2417	5,8 m2 per leerling (havo, vwo en tl) incl. vaste voet

4.2 Sport

Voor de analyse van de ruimtebehoefte voor sport is de notitie Sport & Bewegingsonderwijs 2020 d.d. juni 2020 van de gemeente Zevenaar als input gehanteerd. De in deze notitie aangehouden uitgangspunten voor de capaciteit en afstandscriteria zijn toegepast in de uitgevoerde analyse.

IKC de Wissel maakt gebruik van sporthal Lentemorgen, IKC de Tamboerijn gebruikt gymzaal De Brug. Gymzaal De Brug wordt daarnaast gebruikt door IKC Carrousel. Gymzaal De Brug dient te worden vervangen óf grondig te worden gerenoveerd en uitgebreid. Deze vervanging kan worden gerealiseerd op de locatie Vestersbos. Door het bewegingsonderwijs van IKC Carrousel te verplaatsen naar de vrijvallende capaciteit in sporthal Lentemorgen, is het bewegingsonderwijs voor het primair onderwijs met de nieuwbouw van een gymzaal op de locatie Vestersbos passend gehuisvest. Wanneer het ruimtelijk gezien niet mogelijk is om een gymzaal te realiseren op de locatie Vestersbos, dan is het wenselijk binnen een afstand van 1 km van de schoollocatie een gymzaal te realiseren[3]. Mogelijkheden hiervoor zijn onder andere de vrijkomende locatie van IKC de Tamboerijn (0,7 km hemelsbreed, 1,0 km lopen) of vervangende nieuwbouw of renovatie van De Brug (0,9 km hemelsbreed, 1,1 km lopen) of de vrijkomende locatie van het Liemers Centrum voor Natuur Milieu Educatie (NME), direct nabij de beoogde locatie gelegen aan de Vestersbos, aan de overzijde van de Heldringstraat.

Voor het voortgezet onderwijs is capaciteit beschikbaar in sporthal Heerenmäten. Deze capaciteit is niet geheel toereikend om te voorzien in de volledige behoefte van alle leerlingen van het voortgezet onderwijs op de locaties Vestersbos en Heerenmäten. Door de restcapaciteit van de gymzaal voor het primair onderwijs in te zetten voor het voortgezet onderwijs is er voldoende capaciteit. Een andere optie is om ruimte te benutten in sporthal Lentemorgen. Het Liemers College heeft aangegeven sterk de voorkeur te geven aan een gymzaal voor het voortgezet onderwijs op de locatie Vestersbos. De afstand van de locatie Vestersbos naar de sporthal Heerenmäten is ca. 1,5 km. Daarmee ligt de sporthal Heerenmäten binnen het afstandscriterium voor voortgezet onderwijs, maar kost het reizen van leerlingen naar deze locatie veel onderwijstijd.

Bij sloop van gymzaal De Brug wordt het gebruik door verenigingen verplaatst naar de nieuwbouwlocatie Vestersbos. Gymzaal De Brug wordt intensief gebruikt door de turnvereniging. Om het gebruik door de turnvereniging te faciliteren is in het haalbaarheidsonderzoek rekening gehouden met enige extra ruimte voor de turnvereniging.

Op basis van bovenstaande uitgangspunten wordt geconcludeerd dat het noodzaak is om één gymzaal te realiseren, ter vervanging van gymzaal De Brug. Het heeft de nadrukkelijke voorkeur van de scholen om deze gymzaal op de locatie Vestersbos te realiseren. Daarnaast wordt onderzocht of het mogelijk is een tweede gymzaal voor het voortgezet onderwijs te realiseren op de locatie.

Ruimtebehoefte BVO-sport

Ruimtebehoefte (in m²) BVO sport	Gebouw (m² BVO)		Uitgangspunten
minimaal	688	m²	opzet 1 gymzaal / turnvoorziening
optimaal	1165	m²	opzet 2 gymzalen / turnvoorziening

4.3 Ruimtebehoefte buitenruimte

Buiten de oppervlakte nodig voor het gebouw, zoals hierboven omschreven, moet ook rekening worden gehouden met de inrichting van de buitenruimte. De buitenruimte rondom het gebouw vraagt om ruimtereservering voor:

- speel- en buitenruimte voor de scholen en kinderopvang;
- ruimte nodig voor parkeren en brengen en halen van kinderen;

[3] De gemeente Zevenaar hanteert voor de locatie voor bewegingsonderwijs een maximale afstand van 1 km hemelsbreed voor het primair onderwijs en 2 km voor het voortgezet onderwijs. De verordening van de gemeente Zevenaar stelt een maximale afstand van 3,5 km langs de kortste en voor de leerling voldoende begaanbare en veilige weg.

- ruimte voor het stallen van fietsen;
- bergruimten en stalling containers.

4.3.1 Buitenruimte spelen en verblijven

De eis voor buitenruimte te realiseren bij de kinderopvang bedraagt 144 m², gebaseerd op de minimale norm van 3 m² per kindplaats. Voor het primair onderwijs moet worden gekeken naar de aanwezige leerlingaantallen. Bij 182 leerlingen (de Tamboerijn) geldt de rekenregel 300+3*(L-100) hetgeen resulteert in een buitenspeelruimte van 546 m². De Wissel met 259 leerlingen heeft recht op een buitenruimte van 600 m².

Het voortgezet onderwijs heeft recht op 315 m² buitenruimte. In onderstaand overzicht is de ruimtebehoefte voor spelen en verblijven doorgerekend. Dit resulteert in een totale oppervlakte van 1.655 m². Hierbij is ook rekening gehouden met de noodzakelijke ruimte voor berging van spelmateriaal, containerberging en opslag van andere materialen.

	kind/ll	opp	
buitenruimte bij IKC en VO			
De wissel	259	600	m²
Tamboerijn	182	546	m²
Kinderopvang	48	144	m²
Liemers College	320	315	m²
reservering bergruimten		50	m²
totaal buitenruimte spelen en verblijven		**1655 m2**	

4.3.2 Parkeren

Alle benodigde parkeerplaatsen zullen op het eigen terrein worden gerealiseerd. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de vaste parkeerplaatsen die gedurende de gehele dag worden gebruikt (medewerkers van de school en kinderopvang) en parkeerplaatsen die alleen worden gebruikt om leerlingen te brengen en te halen. De zogenaamde Kiss&Ride-parkeerplaatsen. Deze laatste parkeervoorziening leent zich voor dubbel-gebruik buiten de breng- en haaltijden. Als de positie van deze K&R-zone goed wordt gekozen, kan deze worden gecombineerd met de buitenspeelruimte.

Voor het bepalen van de noodzakelijke parkeerplaatsen zijn de voorschriften uit het bestemmingplan gehanteerd, waarna in overleg met de verkeerskundige een aantal verhogingen op het aantal te realiseren plaatsen is doorgevoerd. Deze verhoging is gebaseerd op de inschatting van de verkeerskundige en eerdere berekeningen op basis van de CROW-richtlijnen. Ten behoeve van de sportvoorziening hoeven aanvullend geen extra plaatsen te worden gerealiseerd aangezien de sportaccommodatie alleen buiten de schooltijden beschikbaar komt voor derden. De aanwezige parkeerplaatsen voor de school kunnen in dat geval worden gebruikt door bezoekers van de sportzaal.

Per saldo dienen 89 parkeerplaatsen op eigen terrein te worden gerealiseerd. Hiervan zijn 37 parkeerplaatsen vaste plaatsen (52 plaatsen kunnen als K&R-plek worden uitgevoerd) (zie overzicht ruimtereservering parkeren auto's en fietsen in paragraaf 4.3.3).

4.3.3 Fietsparkeren

Naast de ruimtereservering voor auto's moet bij de bouw van een kindcentrum ook worden gerekend met de ruimte die nodig is om fietsen te stallen. Deze is gebaseerd op de CROW-norm die aangeeft dat voor een school voor primair onderwijs per 10 leerlingen 5 fietsparkeerplaatsen moeten worden gerealiseerd. Daarnaast is in overleg met de gemeente Zevenaar gerekend met één fietsparkeerplek voor alle leerlingen van het VO en een overdekte stalling voor de medewerkers.

Berekening fietsenstalling - parkeerplaatsen				m2 ruimtebehoefte		
fietsenstalling				1,5 m2 per fiets		
PO afhankelijk van leerlingaantal	221	fietsen		331	m²	
VO	320	fietsen		480	m²	
fietsenstalling algemeen	28	fietsen		42	m²	
TOTAAL fietsenstalling					**853**	**m²**
parkeerplaatsen				25 m2 per parkeerpl.		
onderwijs PO vast	13	parkeerplaatsen		325		
Kiss&Ride zone	43	parkeerplaatsen		1.075		
onderwijs VO vast	14	parkeerplaatsen		350		
Kiss&Ride zone	3	parkeerplaatsen		75		
kinderopvang totaal	10	parkeerplaatsen		250		
Kiss&Ride zone	6	parkeerplaatsen		150		
sportvoorziening niet apart opgenomen	19	parkeerplaatsen		0		
TOTAAL parkeerplaatsen	89	pp		2.225	**2.225**	**m²**

Overzicht ruimtereservering parkeren auto's en fietsen zoals omschreven in 4.3.2. en 4.3.3.

4.4 Te onderzoeken varianten

De ruimtebehoefte voor het totale programma is opgebouwd uit:

- Gebouwoppervlak
- Buitenspeel- en -verblijfsruimte
- Parkeren van auto's en fietsen
- Kiss&Ride-zone
- Bergruimte

Naast de benoemde ruimten is een toegang en weg op het terrein nodig om de parkeervoorziening te ontsluiten. Rondom het gebouw moet ruimte aanwezig zijn voor groen en wachtruimte voor ouders. De inpassing naast en tegenover woningen dient zorgvuldig te gebeuren met behulp van groen en andere inrichtingselementen. Hiervoor is een toeslag van 15% op het ruimteprogramma gehanteerd. Voor de volgende varianten zijn de mogelijkheden en beperkingen van een inpassing van het programma op de locatie onderzocht.

Naast variant 1 waarin het totale programma is opgenomen zijn ook twee andere varianten voor inpassing van een beperkter programma op de locatie Vestersbos verkend:

- Variant 1 2 IKC's en VO en 1 of 2 gymzalen
- Variant 2 2 IKC's en 1 gymzaal (voortgezet onderwijs zal elders worden gehuisvest)
- Variant 3 2 IKC's en VO (voor de sportzalen wordt een andere locatie gezocht)

Daarnaast zijn ook nog 2 andere mogelijkheden bekeken:

- 1 IKC, VO en gymzaal.
  Eén van de IKC's zou dan op één van de vrijkomende huidige locaties kunnen worden gerealiseerd. Deze variant is voor LiemersNovum niet acceptabel, aangezien met de beide IKC's, de teams en MR-en is ingezet op een gezamenlijke nieuwbouw op deze locatie.
- 2 IKC's, deel VO en 1 gymzaal.
  Gedacht kan worden aan het realiseren van 1 of 2 brugjaren voor het voortgezet onderwijs op deze locatie. Door Quadraam is aangegeven deze versnippering niet acceptabel te vinden voor de continuïteit die zij de leerlingen willen bieden.

Deze varianten worden, ten gevolge van het standpunt zoals ingenomen door LiemersNovum en Quadraam, als niet haalbaar gekwalificeerd en maken derhalve geen deel uit van het verdere onderzoek.

In de onderzochte varianten is vooralsnog geen rekening gehouden met synergievoordeel als gevolg van een gezamenlijke huisvesting. Zoals in paragraaf 3.3 is aangegeven, moeten de samenwerkingsmogelijkheden en de vertaling daarvan bij het opstellen van het Programma van Eisen nader worden uitgewerkt. Op dit moment is dit nog onvoldoende uitgewerkt om hiervoor een reële inschatting op te kunnen nemen. In de volgende paragrafen worden de onderzochte varianten toegelicht. De mogelijkheid om een derde bouwlaag op te nemen voor de zone direct gelegen aan de Stationsstraat is in de doorrekening van de varianten nu niet meegenomen. Deze mogelijkheid maakt deel uit van de volgende fase - de definitiefase - als er een volledig programma is ontwikkeld en een zorgvuldige inpassing (ontwerp) op de locatie wordt gemaakt.

4.4.1 Variant 1: Onderwijsprogramma 0 -16 jaar en bewegingsonderwijs

De totale ruimtebehoefte voor het gehele programma (twee IKC's, het voortgezet onderwijs en 1 of 2 gymzalen) wordt uitgewerkt in variant 1 en is hieronder in een overzicht weergegeven.

In variant 1A wordt uitgegaan van het totale onderwijsprogramma inclusief 1 gymzaal. In dit geval bedraagt de noodzakelijke oppervlakte van het terrein ca. 9.975 m² in geval van 2-laagse bouw voor het totale onderwijsprogramma. Indien gedeeltelijk zal worden gekozen voor 1-laagse bouw is ca. 11.350 m² terreinoppervlak noodzakelijk.

	oppervlakte	2 bouwlagen 60-40%	1 bouwlaag onderdeel IKC	opmerkingen
Gebouw oppervlakte		bouwoppervlak		
Ruimtebehoefte IKC	3.006 m²	1.803 m²	3.006 m²	2 bouwlagen of 1 bouwlaag
Ruimtebehoefte VO	2.417 m²	1.450 m²	1.450 m²	in 2 bouwlagen realiseren
Ruimtebehoefte sport (minimaal)	688 m²	688 m²	688 m²	1 bouwlaag
totale ruimtebehoefte BVO	**6.110 m²**	**3.941 m²**	**5.144 m²**	
buitenruimte bij IKC en VO				
totaal buitenruimte spelen en verblijven		1.655 m²	1.655 m²	
reservering fietsenstalling		852 m²	852 m²	
parkeren en K&R		2.225 m²	2.225 m²	
totale ruimtebehoefte terrein		**4.732 m²**	**4.732 m²**	
totaal benodigd oppervlak		8.674 m²	9.876 m²	
totaal benodigd oppervlak inclusief toeslag 15%		**9.975 m²**	**11.357 m²**	

Variant 1A

In variant 1B wordt uitgegaan van de realisatie van 2 gymzalen. De noodzakelijke oppervlakte van het terrein bedraagt dan ca. 10.500 m². In geval van deels 1-laagse bouw is ca. 11.900 m² terreinoppervlak noodzakelijk.

	oppervlakte	2 bouwlagen 60-40%	1 bouwlaag onderdeel IKC	opmerkingen
Gebouw oppervlakte		bouwoppervlak		
Ruimtebehoefte IKC	3.006 m²	1.803 m²	3.006 m²	2 bouwlagen of 1 bouwlaag
Ruimtebehoefte VO	2.417 m²	1.450 m²	1.450 m²	in 2 bouwlagen realiseren
Ruimtebehoefte sport (optimaal)	1.165 m²	1.165 m²	1.165 m²	1 bouwlaag
totale ruimtebehoefte BVO	**6.588 m²**	**4.419 m²**	**5.621 m²**	
buitenruimte bij IKC en VO				
totaal buitenruimte spelen en verblijven		1.655 m²	1.655 m²	
reservering fietsenstalling		853 m²	853 m²	
parkeren en K&R		2.225 m²	2.225 m²	
totale ruimtebehoefte terrein		**4.733 m²**	**4.733 m²**	
totaal benodigd oppervlak		9.152 m²	10.354 m²	
totaal benodigd oppervlak inclusief toeslag 15%		**10.524 m²**	**11.907 m²**	

Variant 1B

4.4.2 Variant 2: Onderwijsprogramma 0-12 jaar en bewegingsonderwijs

Binnen variant 2 zal het programma voor basisonderwijs en kinderopvang alsmede 1 gymzaal worden gerealiseerd op de locatie Vestersbos. Het programma voor het voortgezet onderwijs zal op een locatie elders worden gerealiseerd.

Voor de locatie Vestersbos betekent dit dat in geval van totaal 2-laagse bouw ca. 6.900 m² terrein nodig is. In geval van 1-laagse bouw is ca. 8.300 m² nodig.

	oppervlakte	2 bouwlagen 60-40%	1 bouwlaag onderdeel IKC	opmerkingen
Gebouw oppervlakte		bouwoppervlak		
Ruimtebehoefte IKC	3.006 m²	1.803 m²	3.006 m²	2 bouwlagen of 1 bouwlaag
Ruimtebehoefte VO	0 m²	0 m²	0 m²	geen VO opgenomen in deze variant
Ruimtebehoefte sport	688 m²	688 m²	688 m²	1 bouwlaag
totale ruimtebehoefte BVO	**3.693 m²**	**2.491 m²**	**3.693 m²**	
buitenruimte bij IKC				
totaal buitenruimte spelen en verblijven		1.340 m²	1.340 m²	
reservering fietsenstalling		372 m²	372 m²	
parkeren en K&R		1.800 m²	1.800 m²	
totale ruimtebehoefte terrein		**3.512 m²**	**3.512 m²**	
totaal benodigd oppervlak		6.003 m²	7.205 m²	
totaal benodigd oppervlak inclusief toeslag 15%		**6.904 m²**	**8.286 m²**	

Variant 2

Voor het voortgezet onderwijs wordt vooralsnog uitgegaan van een vervangende nieuwbouw voor 320 leerlingen op de locatie Zonegge. De ruimtebehoefte is gelijk aan de ruimtebehoefte die in variant 1 voor de nieuwbouw voor het voortgezet onderwijs is aangehouden. De nieuwbouw is daarmee op maat voor het aantal leerlingen. Met 320 leerlingen is sprake van een relatief kleine locatie, wat voor Quadraam leidt tot een ongunstige exploitatie. Quadraam heeft aangegeven het ook als een reële, nog nader te onderzoeken optie te zien om de leerlingen te huisvesten in een in- en uitbreiding op de locatie Heerenmäten.

Bij variant 2 wordt onderscheid gemaakt in variant 2A: zonder gymzaal voor het voortgezet onderwijs (leerlingen sporten elders) en variant 2B: met gymzaal voor het voortgezet onderwijs.

4.4.3 Variant 3: Onderwijsprogramma 0-16 jaar zonder bewegingsonderwijs

Binnen de derde variant die is onderzocht zal het totale onderwijsprogramma op de locatie Vestersbos worden gehuisvest. Voor de sportvoorziening zal een andere geschikte locatie worden gezocht. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in 1 gymzaal (variant 3A) en 2 gymzalen (variant 3B).

	oppervlakte	2 bouwlagen 60-40%	1 bouwlaag onderdeel IKC	opmerkingen
Gebouw oppervlakte		bouwoppervlak		
Ruimtebehoefte IKC	3.006 m²	1.803 m²	3.006 m²	2 bouwlagen of 1 bouwlaag
Ruimtebehoefte VO	2.417 m²	1.450 m²	1.450 m²	in 2 lagen te realiseren
Ruimtebehoefte sport	0 m²	0 m²	0 m²	geen sportzaal opgenomen
totale ruimtebehoefte BVO	**5.423 m²**	**3.254 m²**	**4.456 m²**	
buitenruimte bij IKC en VO				
totaal buitenruimte spelen en verblijven		1.655 m²	1.655 m²	
reservering fietsenstalling		852 m²	852 m²	
parkeren en K&R		2.225 m²	2.225 m²	
totale ruimtebehoefte terrein		**4.732 m²**	**4.732 m²**	
totaal benodigd oppervlak		7.986 m²	9.188 m²	
totaal benodigd oppervlak inclusief toeslag 15%		**9.184 m²**	**10.566 m²**	

Variant 3

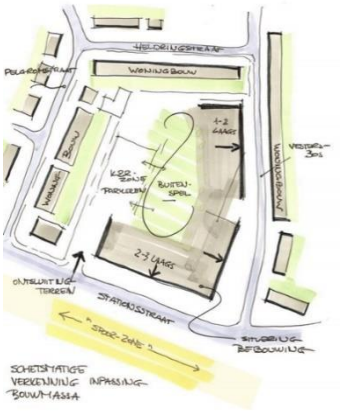
In dit geval is ca. 9.200 m² terrein noodzakelijk voor 2-laagse bouw of 10.570 m² voor 1-laagse bouw. Met een perceeloppervlak van ca. 12.700 m² is de voorlopige conclusie dat het gehele programma theoretisch en rekenkundig gezien past op het perceel. Of en in hoeverre dit wenselijk is binnen de bestaande situatie is afhankelijk van veel verschillende factoren. Hierop wordt in het volgende hoofdstuk nader ingegaan.

5. Verkenning inpassing op locatie

5.1 Ruimtelijke randvoorwaarden

Bij de eerste verkenning van de inpassing van de gewenste onderwijsvoorziening op deze locatie zijn de voorwaarden zoals in hoofdstuk 2 geschetst meegenomen.

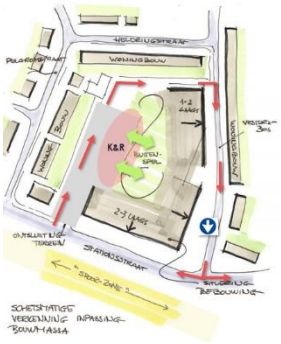
De volgende uitgangspunten zijn gehanteerd voor de ruimtelijke inpassing:

- De gevels worden gesitueerd aan de Stationsstraat en het Vestersbos, om deze te laten aansluiten bij het straatbeeld;
- Rekening houden met de oriëntatie van de woningen aan de Pelgromstraat en Heldringstraat, en de privé-zone en achtertuinen respecteren (inkijk voorkomen);
- Rekening houdend met de geluidsbelasting van de spoorlijn wordt een 'dove'gevel gesitueerd aan de Stationsstraat;
- Rekening houdend met de geluidsbelasting vanaf het speelplein naar de omliggende woningen wordt gerekend met een afstand van 30 meter tussen speelplein en de gevel van de omliggende woningen.
- In verband met de mogelijkheid zoals aangegeven in het bestemmingsplan wordt de maximaal te realiseren hoogte aan de Stationsstraat benut. Voordeel van deze bouwmassa is dat de ruimte erachter minder geluidsbelasting kent;
- Speelpleinen en buitenruimte voor kleine kinderen worden gesitueerd aan de meer privé georiënteerde (zon)zijde;
- De ontsluiting voor auto's en de parkeervoorziening alsmede K&R-zone wordt op eigen terrein gerealiseerd in de overgang tussen het speelplein en de achtertuinen van de woningen aan de Pelgromstraat;
- De K&R-zone die grenst aan het speelterrein wordt geschikt gemaakt voor dubbelgebruik (buiten de breng- en haaltijden betrekken bij het speelplein);
  De toegangsweg is buiten de breng- en haaltijden van de scholen afsluitbaar, om een veilige speelvoorziening te kunnen realiseren.

5.2 Ontsluiting en parkeervoorziening

In overleg met de verkeerskundige van de gemeente is de toegankelijkheid van het terrein voor auto's en de aansluiting hiervan op het wegennet nader onderzocht. Hierin zijn twee opties ontwikkeld, gebaseerd op bovenstaande uitgangspunten en de aangegeven richtlijnen verkeersafwikkeling binnen Zevenaar.

1. Ontsluiting loopt via de toegang van het terrein aan de Stationsstraat. Aansluitend wordt het parkeerterrein en de K&R-zone ingericht. Auto's kunnen hier langsrijden, even stilstaan of een parkeerplek zoeken. Men verlaat het terrein aan het Vestersbos. Om het autoverkeer zoveel mogelijk buiten de woonwijken af te wikkelen wordt door de verkeerskundige geadviseerd hier een eenrichtingsverkeer van te maken die weer aansluit op de Stationsstraat.

2. De tweede mogelijkheid is de situatie waarbij op het terrein een lus wordt gemaakt en op de Stationsstraat naast de inrit waar ook de uitrit is gesitueerd. In dit geval wordt door de verkeerskundige geadviseerd de Stationsstraat als eenrichtingsverkeer (komende vanaf het station) uit te werken. Doorstroom bij de in- en uitgang van het scholencomplex kan dan beter worden gewaarborgd.

In beide gevallen zal een veilige omgeving rondom de school worden gecreëerd door de huidige verkeersafwikkeling aan te passen in de vorm van eenrichtingsverkeer voor de Stationsstraat dan wel voor het Vestersbos. Daarnaast moet rekening worden gehouden met een goede aansluiting op de fietsroutes en wordt geadviseerd een afgescheiden fietspad in te richten aan de Stationsstraat. Het Vestersbos zal in beide situaties worden ingericht als een straat waar de auto te gast is, waarbij veilige oversteekplaatsen aanwezig zijn, gekoppeld aan de entrees met bijbehorende wachtruimten voor de school.

K&R-zone

Voorbeelden van een K&R-zone geschikt voor dubbelgebruik. De situatie Vestersbos leent zich goed voor dit dubbelgebruik door de afsluitbaarheid van de toegang van het terrein buiten de breng- en haaltijden van kinderen.

5.3 Ruimtelijke inpassing varianten

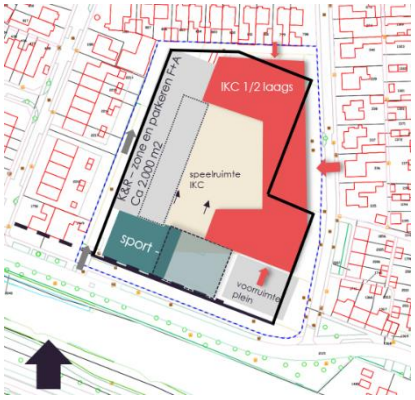
Variant 1

De variant waarin het totale programma (incl. 1 of 2 gymzalen) wordt gerealiseerd, loopt tegen de grenzen van de mogelijkheden op deze locatie aan. Er is nauwelijks ruimte over voor ontwerpvrijheid en zorgvuldige inpassing rekening houdend met alle randvoorwaarden uit de omgeving. Alle ruimte zal moeten worden benut om het programma in te kunnen passen. Dit houdt in dat de keuze voor 2-laagse bouw voor het bouwblok aan de Vestersbos en een strakke situering tegen de Vestersbos noodzakelijk zijn om de minimale speelruimte op het terrein te kunnen realiseren.

Inpassing op locatie variant 1

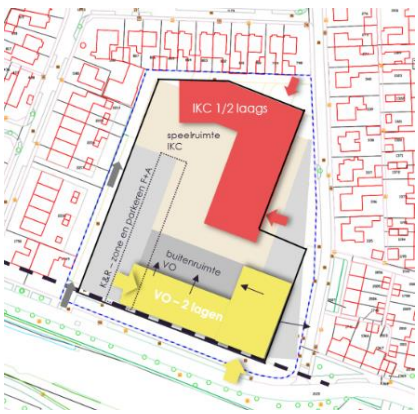
Variant 2

Inpassing op locatie variant 2

Binnen variant 2 (realisatie van het programma zonder voortgezet onderwijs) blijft er ruimte over op het terrein. Hiermee ontstaat meer ontwerpvrijheid en kan eenvoudiger rekening worden gehouden met alle omgevingsvoorwaarden. Het is mogelijk het ruimteprogramma in te passen binnen de voorschriften opgesteld in het bestemmingsplan. De contouren van het bouwvlak kunnen in dit geval worden overgenomen indien gewenst. Maar ook is een 1-laagse bouw aan de Vestersbos ruimtelijk gezien een passende oplossing. Er is ruimte aanwezig, wat de mogelijkheid biedt om stedenbouwkundig verder te onderzoeken wat gewenst is in deze situatie. Dat geldt zowel voor de zone aan de Stationsstraat als de zone aan het Vestersbos.

Variant 3

In de derde variant is de sportvoorziening niet opgenomen. Hierdoor ontstaat enige extra ruimte voor de inpassing van de gewenste volumes voor de onderwijsvoorziening. Dit geeft de mogelijkheid om de gebouwmassa aan te passen aan het bebouwingsvlak zoals opgenomen in het bestemmingsplan. Eventueel kan hier ook de

mogelijkheid van deels 1-laagse bouw worden overwogen.

Inpassing op locatie variant 3

NB. Deze inpassingsschetsen moeten worden gelezen als globale verkenning van de massa op de locatie en nadrukkelijk niet als ontwerp. Bij de verdere uitwerking zal een meer gedetailleerde inpassing moeten worden gedaan waarbij positionering van de bouwdelen gebaseerd op het gewenste ruimtelijk programma zorgvuldig kan worden ingepast. Doel van deze schetsmatige verkenning is te onderzoeken of de gewenste bouwmassa past binnen de randvoorwaarden die gelden voor deze locatie.

6. Financiële consequenties

De drie varianten met subvarianten voor de locatie Vestersbos leiden tot verschillende investeringen. Vooraf moet worden gemeld dat investeringskostenramingen voor de verschillende varianten alleen te vergelijken zijn wanneer in alle varianten rekening wordt gehouden met het totaal te realiseren ruimteprogramma. Bij keuze van scenario 2 betekent dit bijvoorbeeld dat investeringen voor realisatie van het volledige programma over twee locaties worden verspreid. Dit heeft effect op bouwkosten, het ontwikkeltraject en bijbehorende risico's. Om die reden is in het kostenoverzicht onderscheid gemaakt tussen investeringen die op locatie Vestersbos worden gedaan en investeringen die op andere, al dan niet nader te bepalen locaties worden gedaan.

6.1 Uitgangspunten voor investeringskostenraming

De volgende uitgangspunten voor de investeringskostenoverzichten zijn gehanteerd:

Technische ambitie en kwaliteit:
- BENG (Bouwbesluit 2021);
- Frisse Scholen Klasse B;
- Hoge geluidsisolatie-eisen als gevolg van de naastgelegen spoorlijn.

Algemene uitgangspunten:
- Bouwkosten op basis van actuele kengetallen, gebaseerd op ervaringen van ICSadviseurs bij vergelijkbare projecten;
- Voor kinderopvang is hetzelfde prijsniveau aangehouden als voor de ruimte voor basisonderwijs, waarbij voorzien is in o.a. binnenwanden, wand-, vloer- en plafondafwerking, sanitair en vaste inrichting zoals pantry's;
- Er is rekening gehouden met bijkomende kosten, zoals kosten voor ontwerp, projectbegeleiding, advisering, leges en aansluitkosten;
- Bij de gehanteerde kengetallen voor sloop en bouwrijp maken is geen rekening gehouden met eventuele kosten voor sanering van asbest of sanering van bodemverontreiniging;
- De investeringsbedragen zijn prijspeil maart 2021. Daarnaast is rekening gehouden met een indexering tot aan start bouw, waarbij is aangenomen dat deze uiterlijk eind 2023 plaatsvindt. Het betreft structurele indexering, de conjuncturele prognose is niet opgenomen vanwege de dermate grote onzekerheidsmarge. Deze indexering is gebaseerd op de BDB-indexcijfers. Onzeker is of de toekomstige prijspeilontwikkeling en de door de gemeente te hanteren indexering van de begroting hiermee in lijn zijn. De in de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gehanteerde normbedragen worden jaarlijks geïndexeerd met het MEV-cijfer[4]. Deze index kan aanzienlijk afwijken van de bouwkostenontwikkeling;
- Er is sprake van één ontwikkeltraject en één bouwstroom;
- Inrichtingskosten zijn niet opgenomen in de investeringskosten. Aangenomen is dat de scholen verhuizen en geen budget beschikbaar wordt gesteld voor eerste inrichting.

6.2 Investeringsoverzicht

In onderstaand overzicht zijn de investeringen per variant weergegeven. De verschillende varianten zijn hieronder nogmaals beknopt samengevat:

[4] Macro Economische Verkenning, deze wordt jaarlijks door het CPB gepubliceerd.

- Variant 1A: 2 IKC's, voortgezet onderwijs en sportvoorziening (1 gymzaal) inclusief de bijbehorende buitenruimten en voorzieningen;
- Variant 1B: 2 IKC's, voortgezet onderwijs en sportvoorziening (2 gymzalen) inclusief de bijbehorende buitenruimten en voorzieningen;
- Variant 2A: 2 IKC's en sportvoorziening (1 gymzaal) op locatie Vestersbos. Realiseren voorziening voortgezet onderwijs exclusief sportvoorziening op de locatie Zonegge;
- Variant 2B: 2 IKC's en sportvoorziening (1 gymzaal) op locatie Vestersbos. Realiseren voorziening voortgezet onderwijs inclusief sportvoorziening op de locatie Zonegge;
- Variant 3A: 2 IKC's en voortgezet onderwijs op locatie Vestersbos. Realiseren van sportvoorziening (1 gymzaal) op nader te bepalen locatie;
- Variant 3B: 2 IKC's en voortgezet onderwijs op locatie Vestersbos. Realiseren van sportvoorziening (2 gymzalen) op nader te bepalen locatie.

	Investeringen Vestersbos	**Variant 1A**	**Variant 1B**	**Variant 2A**	**Variant 2B**	**Variant 3A**	**Variant 3B**
A	Grondkosten (sloop/bouwrijp)	€ 444.780	€ 444.780	€ 444.780	€ 444.780	€ 444.780	€ 444.780
B	Bouwkosten	€ 10.419.163	€ 11.063.113	€ 6.451.320	€ 6.451.320	€ 9.491.578	€ 9.491.578
	Speelomgeving 0-4 jaar	€ 650.160	€ 650.160	€ 650.160	€ 650.160	€ 650.160	€ 650.160
	Ruimtebehoefte IKC de Wissel	€ 2.525.040	€ 2.525.040	€ 2.525.040	€ 2.525.040	€ 2.525.040	€ 2.525.040
	Ruimtebehoefte IKC de Tamboerijn	€ 1.873.200	€ 1.873.200	€ 1.873.200	€ 1.873.200	€ 1.873.200	€ 1.873.200
	VO-onderwijs	€ 3.804.358	€ 3.804.358			€ 3.804.358	€ 3.804.358
	Sportvoorziening	€ 928.800	€ 1.572.750	€ 928.800	€ 928.800		
	Plein, K&R, fiets- autoparkeren	€ 637.605	€ 637.605	€ 474.120	€ 474.120	€ 638.820	€ 638.820
C	Inrichtingskosten	PM	PM	PM	PM	PM	PM
D	Bijkomende kosten	€ 2.216.244	€ 2.347.610	€ 1.406.804	€ 1.406.804	€ 2.027.017	€ 2.027.017
E	Onvoorzien	€ 1.308.019	€ 1.385.550	€ 830.290	€ 830.290	€ 1.196.338	€ 1.196.338
F	Belastingen (btw)	€ 2.746.839	€ 2.909.656	€ 1.743.610	€ 1.743.610	€ 2.512.309	€ 2.512.309
G	Financieringen / indexatie	€ 531.186	€ 562.672	€ 337.181	€ 337.181	€ 485.833	€ 485.833
	Investering incl. btw	€ 17.666.232	€ 18.713.381	€ 11.213.986	€ 11.213.986	€ 16.157.854	€ 16.157.854
	/m² BVO	€ 2.891	€ 2.841	€ 3.037	€ 3.037	€ 2.980	€ 2.980

	Investeringen andere locaties	**Variant 1A**	**Variant 1B**	**Variant 2A**	**Variant 2B**	**Variant 3A**	**Variant 3B**
A	Grondkosten (sloop/bouwrijp)	€ -	€ -	€ 264.425	€ 264.425	€ 250.000	€ 250.000
B	Bouwkosten	€ -	€ -	€ 3.804.358	€ 4.762.490	€ 1.239.088	€ 1.865.165
	VO-onderwijs			€ 3.804.358	€ 3.804.358		
	Sportvoorziening				€ 958.132	€ 1.239.088	€ 1.865.165
C	Inrichtingskosten	PM	PM	PM	PM	PM	PM
D	Bijkomende kosten	€ -	€ -	€ 776.089	€ 971.548	€ 252.774	€ 380.494
E	Onvoorzien	€ -	€ -	€ 484.487	€ 599.846	€ 174.186	€ 249.566
F	Belastingen	€ -	€ -	€ 1.017.423	€ 1.259.677	€ 365.791	€ 524.088
G	Financieringen / indexatie	€ -	€ -	€ 196.750,25	€ 243.597,58	€ 70.737,01	€ 101.348,70
	Investering incl. btw	€ -	€ -	€ 6.543.533	€ 8.101.584	€ 2.352.576	€ 3.370.662
				€ 2.707	€ 2.747	€ 3.419	€ 2.893

Investeringen openbare ruimte	**Variant 1A**	**Variant 1B**	**Variant 2A**	**Variant 2B**	**Variant 3A**	**Variant 3B**
Aanpassingen openbare ruimte	€ 650.000	€ 650.000	€ 650.000	€ 650.000	€ 650.000	€ 650.000
Totaal investering openbare ruimte	€ 650.000	€ 650.000	€ 650.000	€ 650.000	€ 650.000	€ 650.000

Investeringen tijdelijke huisvesting	**Variant 1A**	**Variant 1B**	**Variant 2A**	**Variant 2B**	**Variant 3A**	**Variant 3B**
Vestersbos	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Andere locaties	€ -	€ -	€ 797.610	€ 797.610	€ -	€ -
Totaal investering tijdelijke huisvesting	€ -	€ -	€ 797.610	€ 797.610	€ -	€ -

Overige kosten	Variant 1A	Variant 1B	Variant 2A	Variant 2B	Variant 3A	Variant 3B
Afboeking locaties	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Planschade	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Bestemmingsplanwijziging	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Gemeentelijke kosten, PL, participatie	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Totaal overige kosten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -

Totaalinvestering	Variant 1A	Variant 1B	Variant 2A	Variant 2B	Variant 3A	Variant 3B
Vestersbos	€ 17.666.232	€ 18.713.381	€ 11.213.986	€ 11.213.986	€ 16.157.854	€ 16.157.854
Andere locaties	€ -	€ -	€ 6.543.533	€ 8.101.584	€ 2.352.576	€ 3.370.662
Openbare ruimte	€ 650.000	€ 650.000	€ 650.000	€ 650.000	€ 650.000	€ 650.000
Tijdelijke huisvesting	€ -	€ -	€ 797.610	€ 797.610	€ -	€ -
Overige kosten	PM	PM	PM	PM	PM	PM
totaalinvestering incl. btw	€ 18.316.232	€ 19.363.381	€ 19.205.128	€ 20.763.180	€ 19.160.430	€ 20.178.515

6.3 Kosten planontwikkeling, participatie en planschade

Kosten die toe te schrijven zijn aan de gemeente en gevolg zijn van eventuele bestemmingsplanwijzigingen, participatietrajecten en effecten daarvan (zoals planschade of schadeloosstellingen/compensaties voor de molenbiotoop) zijn in het investeringsoverzicht als PM-post opgenomen en zullen in een nader stadium met de gemeente moeten worden ingevuld. Deze kostenpost is sterk afhankelijk van de keuze voor het participatietraject en de rol van de gemeente. Planschade is afhankelijk van in hoeverre de nog te ontwikkelen plannen afwijken van het huidige bestemmingsplan. Wanneer de nieuwbouw wordt gerealiseerd binnen de huidige contouren van het bestemmingsplan zal waarschijnlijk geen sprake zijn van planschade. In dat geval zullen er ook geen negatieve gevolgen zijn voor de molenbiotoop.

6.4 Bijkomende kosten inrichting openbare ruimte

Als gevolg van de ontwikkeling op het Vestersbos zullen diverse verkeersmaatregelen moeten worden getroffen. Door de gemeente zijn deze kosten voor alle varianten geraamd op € 650.000, waarbij rekening is gehouden met het kunnen compenseren van de btw uit het btw-compensatiefonds. Daarbij is aangenomen dat de aard en de omvang van de aanpassingen in de diverse varianten niet wezenlijk verschilt.

6.5 Tijdelijke huisvesting

Bij variant 2A en 2B zal als gevolg van herbouw van de VO-locatie aan de Zonegge tijdelijke huisvesting nodig zijn. Hierbij zijn de uitgangspunten die zijn gehanteerd zoals in de in 2019 door Aestate opgestelde rapportage, getoetst en geïndexeerd naar maart 2021.

6.6 Vergelijk investeringsbedragen met VNG-normbedragen

In de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs van de gemeente Zevenaar is gesteld dat de kosten voor nieuwbouw worden vergoed op basis van de normbedragen die in de verordening zijn opgenomen. In hiernavolgend overzicht is een vergelijk gemaakt tussen de geraamde kosten op basis van reële kengetallen en de normvergoeding die op grond van de verordening zou worden verstrekt.

Conform verordening	Variant 1A	Variant 1B	Variant 2A	Variant 2B	Variant 3A	Variant 3B
Gemeente Zevenaar (inrichting openbaar)	€ 650.000	€ 650.000	€ 650.000	€ 650.000	€ 650.000	€ 650.000
Sloop	€ 444.780	€ 444.780	€ 444.780	€ 444.780	€ 444.780	€ 444.780
Tijdelijke huisvesting			€ 797.610	€ 797.610		
KO speelomgeving	€ 1.168.730	€ 1.160.657	€ 1.213.835	€ 1.213.835	€ 1.183.018	€ 1.183.018
PO IKC de Wissel	€ 3.792.365	€ 3.792.365	€ 3.792.365	€ 3.792.365	€ 3.792.365	€ 3.792.365
PO IKC de Tamboerijn	€ 2.967.191	€ 2.967.191	€ 2.967.191	€ 2.967.191	€ 2.967.191	€ 2.967.191
Gymzaal PO	€ 1.367.699	€ 1.367.699	€ 1.367.699	€ 1.367.699	€ 1.367.699	€ 1.367.699
Gymzaal VO		€ 1.394.816		€ 1.394.816		€ 1.394.816
VO	€ 6.850.074	€ 6.850.074	€ 6.850.074	€ 6.850.074	€ 6.850.074	€ 6.850.074
verordening + vergoeding sloop/huisvesting	€ 17.240.839	€ 18.627.582	€ 18.083.554	€ 19.478.370	€ 17.255.127	€ 18.649.943
Investeringsraming:	€ 18.316.232	€ 19.363.381	€ 19.205.128	€ 20.763.180	€ 19.160.430	€ 20.178.515
verschil	€ -1.075.392	€ -735.799	€ -1.121.575	€ -1.284.810	€ -1.905.304	€ -1.528.573

In het vergelijk zijn de geraamde kosten voor de aanpassing van het openbaar gebied van sloop, tijdelijke huisvesting en kinderopvang bij de investeringsbedragen volgens de normvergoeding opgeteld, om tot een passend vergelijk te komen. Uit dit vergelijk blijkt dat de berekening van de investeringen op basis van de normvergoeding in alle varianten substantieel lager uitvalt dan de investeringsraming op basis van actuele kostenkengetallen, variërend van € 736.000 in variant 1B tot ruim € 1,9 miljoen in variant 3A.

6.7 Subsidiekansen en eventuele btw-voordelen

Subsidiekansen

Door de subsidiedeskundige van de gemeente Zevenaar is een inventarisatie uitgevoerd van mogelijke subsidies. De subsidiemogelijkheden hebben met name betrekking op de thema's duurzaamheid en de gebouwde omgeving. Reguliere investeringen in onderwijshuisvesting kunnen niet vanuit projectsubsidies worden ondersteund. Projectsubsidies hebben vooral betrekking op bijzondere en vernieuwende kenmerken van het project. Hieronder zijn de belangrijkste bijzonderheden vermeld:

- *Subsidies duurzame energie:* De investeringssubsidie voor duurzame energie en energiebesparing is sinds 2020 niet meer toepasbaar op nieuwbouwprojecten. Voor het opwekken van duurzame energie kan een exploitatiesubsidie worden aangevraagd. Deze regeling is met name bedoeld voor grootverbruikaansluitingen, waarbij sprake is van teruglevering aan het elektriciteitsnet. In september 2021 wordt deze regeling weer opengesteld en worden de dan geldende voorwaarden bekendgemaakt. Omdat voor de aanvraag van subsidies doorgaans een uitgewerkt plan en een omgevingsvergunning nodig is, adviseren wij tijdens het ontwerpproces de ontwikkelingen van subsidies voor duurzame energie te blijven monitoren.
- *Steengoed Benutten.* Deze subsidieregeling van de provincie Gelderland is bedoeld voor het verbeteren van de fysieke omgeving door een ruimtelijke kwaliteitsimpuls: leegstaande gebouwen renoveren of slopen en vervangen met aantrekkelijke bebouwing. De aanpak van de omliggende openbare ruimte moet ook een onderdeel vormen (groen, verkeer, parkeren, etc.). Afhankelijk van de activiteiten waarvoor subsidie wordt aangevraagd, varieert het maximale subsidiebedrag van € 100.000 tot € 500.000. Ook is er een subsidie beschikbaar voor de planvorming, businesscases of draagvlak bij het herbestemmen van gebieden of gebouwen. Deze subsidie is 50% en bedraagt maximaal € 50.000. Invulling van de subsidie is maatwerk en wordt bepaald in gesprek tussen provincie en gemeente. Deze subsidie lijkt kansrijk voor het project Vestersbos.
- *Groene schoolpleinen*. Deze regeling van de provincie Gelderland betreft subsidie voor het vergroenen van schoolpleinen. Schoolbesturen moeten de subsidie aanvragen. De aanplant van bomen en struiken is bijvoorbeeld subsidiabel. De subsidie is 75% van de subsidiabele kosten tot maximaal € 17.500. Aanvragen zijn mogelijk tot eind 2021. De aanleg moet zijn gerealiseerd binnen 2 jaar na toekenning van de subsidie.

Gezien het nog te doorlopen proces van besluitvorming, ontwerp en uitvoering is niet te verwachten dat deze subsidie zal worden toegekend. Wanneer de regeling wordt verlengd kan er alsnog gebruik van worden gemaakt.

- *Specifieke Uitkering stimulering sport*. Sinds 1 januari 2019 kunnen gemeenten, sportverenigingen en sportstichtingen de btw die hen in rekening wordt gebracht voor investeringen in sport niet meer in aftrek brengen. Om de ontwikkeling en instandhouding van sportaccommodaties en de aanschaf van sportmaterialen te stimuleren, kunnen gemeenten sinds die datum gebruikmaken van de Regeling specifieke uitkering stimulering sport. Het gebruik van de sportaccommodaties voor bewegingsonderwijs komt niet voor subsidie in aanmerking, de verhuur aan verenigingen wel. Bij een aanvraag moet op basis van het werkelijk gebruik een verdeling worden gemaakt van de uren bewegingsonderwijs en binnensport. De subsidie bedraagt 17,5% van de (subsidiabele) bestedingen.

Gezien de hoge mate van onzekerheid over toekenning van eventuele subsidies zijn er geen subsidieopbrengsten ingerekend in het plan.

BTW-voordelen

Wanneer (een deel van) het buitenterrein als openbaar gebied wordt ingericht en ook buiten schooltijden toegankelijk is voor de wijk, dan is het mogelijk de btw over de aanleg van het terrein te compenseren. Het maken van openbaar gebied beperkt echter de beheersmogelijkheden van het terrein in de avond- en nacht in relatie tot overlast en kan leiden tot aansprakelijkheidsvraagstukken bij ongevallen bij gebruik van de speeltoestellen. Derhalve is er nog niet gerekend met een btw-voordeel.

Voor verhuur aan of investering door de kinderopvang moet in principe worden aangenomen dat hier geen btw-voordeel te behalen valt. Kinderopvang is vrijgesteld van btw indien zij voldoen aan de bepalingen in artikel 1.1 van de Wet kinderopvang. Dit uitgangspunt wordt gehanteerd. Kinderopvangorganisaties zullen dus niet opteren voor btw-belaste verhuur of zullen btw op investeringen niet in aftrek brengen. De btw is niet te compenseren zoals dat voor bepaalde investeringen door gemeenten wel geldt.

Op het moment dat een onderwijsinstelling en een kinderopvangorganisatie samenwerken en in dat kader diensten aan elkaar verlenen of kosten delen, dienen partijen in beginsel btw aan elkaar in rekening te brengen. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan het uitlenen van personeel door de ene partij aan de andere partij. Doordat partijen deze btw niet in aftrek mogen brengen, werkt de samenwerking kostenverhogend (VNG, Handreiking btw in de samenwerking tussen Onderwijs en Kinderopvang). Er zijn mogelijkheden de btw-druk te verlagen, maar dit reikt te ver voor deze fase van het onderzoek en betreft slechts enkele mogelijkheden voor mogelijke samenwerking tussen onderwijs en kinderopvang. Afhankelijk van de samenwerking zullen de fiscale aspecten verder kunnen worden onderzocht.

6.8 Dekking van de investering

De investering op Vestersbos (en andere locaties) zal in basis geschieden door drie partijen: de gemeente Zevenaar voor dekking van de kosten van het basisonderwijs (inclusief de gymzaal voor het basisonderwijs), de gemeenschappelijke regeling (GRHVOL) voor de dekking van de kosten voor het voortgezet onderwijs (inclusief een eventuele gymzaal voor het voortgezet onderwijs), en de kinderopvang als externe partij.

Dekkingsmiddelen	Variant 1A	Variant 1B	Variant 2A	Variant 2B	Variant 3A	Variant 3B
Gemeente Zevenaar (inrichting openbc	€ 650.000	€ 650.000	€ 650.000	€ 650.000	€ 650.000	€ 650.000
Opbrengsten verkoop gronden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Eigen bijdrage schoolbesturen PO	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Eigen bijdrage schoolbesturen VO	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Investering Kinderopvang	€ 1.168.730	€ 1.160.657	€ 1.213.835	€ 1.213.835	€ 1.183.018	€ 1.183.018
Subsides	PM	PM	PM	PM	PM	PM
GRHVOL - VO	€ 6.882.661	€ 8.266.641	€ 7.341.143	€ 8.899.194	€ 6.971.891	€ 8.657.222
Gemeente Zevenaar (PO + rest)	€ 9.614.840	€ 9.286.082	€ 10.000.151	€ 10.000.151	€ 10.355.522	€ 9.688.276
Totaal Dekkingsmiddelen	€ 18.316.232	€ 19.363.381	€ 19.205.128	€ 20.763.180	€ 19.160.430	€ 20.178.515

De eigen bijdrage van de schoolbesturen is gesplitst in het voortgezet onderwijs en het basisonderwijs. Voor het basisonderwijs is ervan uitgegaan dat geen eigen bijdrage wordt gehanteerd omdat er geen extra investeringen worden gedaan die binnen afzienbare tijd worden terugverdiend (uitgangspunt BENG/Bouwbesluit). Voor het voortgezet onderwijs is een PM-post opgenomen, afspraken zullen nog moeten worden gemaakt tussen gemeente en/of GRHVOL en schoolbestuur Quadraam.

Voor de ruimte voor de kinderopvang wordt ervan uitgegaan dat deze investering door de gemeente wordt gedaan en wordt gedekt uit op basis van passende en kostendekkende huurafspraken te ontvangen huuropbrengsten. In de definitiefase zullen samenwerkingsafspraken voor de kinderopvang nader worden uitgewerkt en wordt bezien of er met de kostprijsdekkende huur voor de kinderopvangorganisatie sprake is van een marktconforme huur en een haalbare businesscase. Wanneer dat niet het geval is, moet het programma worden bijgesteld tot een kleinere, efficiëntere omvang. Aangezien de investering voor het al dan niet aan te passen programma wordt gedekt uit de huuropbrengsten, heeft een aanpassing geen consequenties voor de haalbaarheid van het project. Wel is het van belang om bij aanvang van het project met de beoogde aanbieder van kinderopvang de afspraken over het ontwikkelproces en de nog te sluiten huurovereenkomst (duur en huurprijsniveau en van toepassing zijnde voorwaarden) vast te leggen in een samenwerkingsovereenkomst. Ook is het van belang om vóór aanvang van de bouw een huurovereenkomst te sluiten, om daarmee de financiële risico's voor de bouwheer en verhuurder te kunnen beperken.

6.9 Mogelijkheden woningbouw Vestersbos

Wanneer besloten wordt tot een variant met alleen het basisonderwijs op de locatie Vestersbos, dan resteert op het perceel ruimte voor de ontwikkeling van woningbouw. In onze visie is het een goede optie om aan deze ruimte invulling te geven door aan de Stationsstraat een appartementengebouw te realiseren. Deze vormt dan gelijk de afscheiding voor het spoorweggeluid voor de IKC's. Kanttekening daarbij is dat voor deze appartementen ook zal moeten worden voorzien in een geluidsluwe gevel aan de zijde van het spoor, wat de mogelijkheden voor verblijfsruimte aan deze zijde beperkt. Afhankelijk van de stedenbouwkundige invulling op de locatie kan worden gekozen voor (half-)verdiept parkeren onder het gebouw of parkeren op maaiveld. Onzes inziens is het ruimtelijk mogelijk circa 15 appartementen te realiseren in een 3-laagse bebouwing. Bij de ontwikkeling zou een beperkte grondopbrengst kunnen worden gerealiseerd. Deze opbrengst betreft in orde van grootte circa 1% van de totaalinvestering op de gehele locatie en zit daarmee binnen de onzekerheidsmarges van het project. Derhalve is de opbrengstpotentie niet meegenomen in de dekkingsmiddelen.

6.10 Ontwikkelpotentie locaties IKC's en Zonegge

Als gevolg van het combineren van het ruimteprogramma op één locatie ontstaan mogelijkheden om de locaties van IKC de Tamboerijn, IKC de Wissel en het Liemers College locatie Zonegge te herontwikkelen tot bijvoorbeeld woningbouw. Een globale berekening voor de potentiële opbrengsten van deze locaties geeft

aan dat bij herontwikkeling naar woningbouw de opbrengsten in het gunstigste geval circa 5% van de totaalinvestering van het ruimteprogramma bedraagt. Dit zit binnen de onzekerheidsmarges die passen bij de status van het project en is daarom niet meegenomen in de dekkingsmiddelen.

6.11 Boekwaarden huidig vastgoed

In de investeringskostenoverzichten is geen rekening gehouden met lasten als gevolg van het afboeken van boekwaarden die op de bestaande huisvesting aanwezig zijn. Quadraam heeft op de locatie Zonegge nog een boekwaarde van ca. € 1,2 miljoen, die bij terugvallen van de locatie aan de gemeente door Quadraam moet worden afgeboekt.

7. Verkenning bouwheerschap en eigendom

Met gemeente en schoolbesturen zijn diverse mogelijkheden voor eigendom, bouwheerschap, beheer en exploitatie van de te realiseren voorziening met elkaar verkend. De resultaten van deze verkenning zijn in dit hoofdstuk weergegeven.

7.1 Bouwheerschap

Uitgangspunt conform de WPO en de WVO is dat het bouwheerschap in principe bij de schoolbesturen ligt. Gemeente en schoolbesturen geven beide de voorkeur aan dit uitgangspunt. Omdat tijdens de ontwikkeling van een gebouw keuzes worden gemaakt die van invloed zijn op de exploitatie van het gebouw (onderhoud, energielasten) ligt het voor de hand dat de partij die het grootste risico draagt over de gebouwexploitatie ook als bouwheer moet kunnen sturen in de ontwikkelfase. Doorgaans ligt dit risico bij de eigenaar, maar de eigenaar kan de verantwoordelijkheid voor het onderhoud ook doorleggen naar één of meerdere gebruikers. In feite staat de keuze voor het bouwheerschap daarmee los van de keuze voor wie eigenaar is en kan het eigendom bij oplevering worden ingericht in de meest passende eigendomsvormen.

Het heeft de voorkeur om de nieuwbouw als één project of combinatie van projecten te ontwikkelen en te realiseren. Dit leidt tot schaalvoordelen voor ontwerp, projectbegeleiding en uitvoeringskosten (één bouwplaats, één uitvoeringsorganisatie).

7.2 Eigendomsmodellen

Het uitgangspunt in de wetgeving is dat het schoolbestuur in principe juridisch eigenaar is van de onderwijshuisvesting (gebouw en terrein). Ook hiervoor staat het partijen vrij andere afspraken te maken en de eigendomsverhouding anders in te richten. De gemeente heeft het economisch eigendom (claimrecht): zodra een school ophoudt te bestaan, vervalt de huisvesting aan de gemeente.

Kinderopvang is een commerciële functie die in feite losstaat van onderwijs. Doorgaans huurt de kinderopvangorganisatie voor een lange termijn van de gemeente of schoolbestuur. Ook is het mogelijk dat de kinderopvangorganisatie zelf eigenaar is van het kinderopvanggedeelte binnen het gebouw.

Wanneer alle functies zijn gehuisvest in één gebouw, ontstaat de vraag op welke wijze het eigendom kan worden georganiseerd. Hiervoor zijn meerdere modellen denkbaar. Deze modellen worden hieronder toegelicht. Daarbij zijn de meest relevante voor- en nadelen weergegeven.

Schoolbestuur als eigenaar

Partijen kunnen ervoor kiezen om het juridisch eigendom volledig onder te brengen bij één van de schoolbesturen. Dit schoolbestuur geeft onderwijsruimte in medegebruik aan het andere schoolbestuur en verhuurt de ruimte aan de kinderopvang. Omdat het verhuur van onderwijsruimte betreft, heeft de kinderopvangorganisatie beperkte huurrechten en kan de verhuur worden beëindigd wanneer de ruimte nodig is voor onderwijs. De gemeente stelt dat de verhuur van ruimten van een schoolgebouw door een schoolbestuur een belemmering kan vormen voor het inroepen van het economisch claimrecht door de gemeente. Vanwege dit risico is deze variant voor de gemeente geen geschikte optie.

Gemeente als eigenaar

Partijen kunnen er ook voor kiezen het juridisch eigendom onder te brengen bij de gemeente. De gemeente geeft de onderwijsruimte in gebruik aan de schoolbesturen en gemeente en schoolbesturen maken afspraken

over de vergoeding van de exploitatielasten. De gemeente verhuurt de kinderopvangruimte aan de kinderopvang. Deze ruimte maakt geen onderdeel uit van de onderwijsruimte. De gemeente kan als eigenaar desgewenst de verantwoordelijkheid voor het onderhoud doorleggen naar de schoolbesturen.

Voordelen:

- De gemeente verhuurt de ruimte voor kinderopvang, bepaalt welke organisaties van het IKC gebruikmaken en kan de huurprijzen in overeenstemming brengen met haar huurprijsbeleid en met de Wet Markt en Overheid;
- Wijzigingen in ruimtegebruik kunnen eenvoudig worden gewijzigd door aanpassing van de afspraken over medegebruik en vergoeding van de exploitatielasten;
- De gemeente kan de gymlokalen beschikbaar stellen aan het basisonderwijs en voortgezet onderwijs (tegen vergoeding materiële instandhouding);
- De gemeente heeft sturing op het gebruik van de gymvoorziening door verenigingen in de avonden en weekenden. De gemeente of Ataro is in dit geval aanspreekpunt voor de verenigingen en voor de buurt in geval van overlast in de avonden en weekenden.

Nadelen:

- De schoolbesturen hebben geen regie over hun huisvesting;
- De financiële exploitatierisico's en leegstandsrisico's liggen bij de gemeente. De gemeente kan deze middels te maken exploitatieafspraken (deels) doorleggen naar de schoolbesturen door de onderwijshuisvesting in gebruik te geven als ware het eigendom van de schoolbesturen.

Gesplitst eigendom (aandeel eigendom in geheel middels appartementsrecht)

Een andere optie is om het eigendom te splitsen en de partijen ieder een aandeel in het eigendom te geven middels het uitgeven van appartementsrechten, waarbij een VvE ontstaat. Afspraken over gezamenlijk gebruik en kosten van gezamenlijke voorzieningen worden vastgelegd in de splitsingsakte en het reglement van de VvE. De splitsing wordt bij notariële akte vastgelegd. De VvE heeft een bestuur dat beslist over het gezamenlijk deel. De VvE is verantwoordelijk voor het technisch onderhoud, tenzij zij dat via een beheerovereenkomst bij één of meerdere partijen neerlegt.

Bij splitsing in appartementsrechten kunnen de onderdelen gericht worden geleverd aan het basis- en voortgezet onderwijs. Zo komen de appartementsrechten bij die partij te liggen die eindgebruiker is. Voor de kinderopvangruimte wordt dan een separaat appartementsrecht gecreëerd dat ofwel eigendom is van de kinderopvangorganisatie of in eigendom zal verblijven bij de gemeente. De gemeente kan dat appartementsrecht tegen marktconforme huur verhuren aan de kinderopvangorganisatie.

Voordelen:

- Alle partijen zijn eigenaar van hun eigen huisvesting en delen de verantwoordelijkheid over het geheel;
- De ruimte voor kinderopvang kan door de gemeente als eigenaar tegen marktconforme en kostprijsdekkende huurprijs worden verhuurd aan de kinderopvangorganisatie;
- De gymvoorziening kan in eigendom worden ondergebracht bij de gemeente, waarmee de gemeente sturing heeft op het gebruik van de gymvoorziening door verenigingen in de avonden en weekenden;
- Het beheer kan ondergebracht worden in de VvE, er is daardoor geen aparte beheerentiteit nodig;
- De splitsing in appartementsrechten dwingt partijen vooraf goed na te denken over de toekomstige constructie;
- Op een VvE is dwingend recht van toepassing, daarmee liggen de uitgangspunten voor een belangrijk deel wettelijk vast waardoor het niet nodig is deze nog separaat vast te leggen;
- Bij terugloop van het leerlingenaantal heeft iedere partij het leegstandsrisico over haar eigendom.

Nadelen:

- Regie en zeggenschap over het eigendom van het gebouw als geheel is er niet. Wijze van zeggenschap (stemrecht en aandeel) is vastgelegd in de statuten van de VvE. Verschuiving van ruimtegebruik tussen gebruikers laat zich lastig formaliseren bij splitsing middels appartementsrechten. Dit vergt overdracht van een deel van het eigendom en aanpassing van de splitsing bij notariële akte;
- Het splitsen van het gebouw en het inrichten van een VvE leidt tot transactiekosten (o.a. kosten voor een notaris);
- Na het effectueren van de splitsing liggen de afspraken vast waarmee het niet mogelijk is af te wijken van de gestelde bepalingen.

Een nog op te richten stichting (of andere rechtsvorm) is eigenaar van het gebouw

Het is ook mogelijk het eigendom bij een derde onder te brengen. Hierbij kan worden gedacht aan een op te richten entiteit, zoals een stichting. Deze derde verhuurt de ruimten of geeft deze ruimten in gebruik. De verantwoordelijkheid voor het technische gebouwbeheer ligt bij de eigenaar.

Voordelen:

- Er is sprake van een gelijkwaardige eigendomssituatie voor de schoolbesturen;
- De derde kan, onder garantstelling van de gemeente, tegen gunstige voorwaarden een lening afsluiten voor de financiering van de nieuwbouw;
- De derde kan ruimte voor kinderopvang verhuren tegen een marktconforme huurprijs;
- Gebruiksafspraken kunnen worden vastgelegd in verhuurovereenkomsten tussen de derde en gebruikers, wijzigingen in gebruik kunnen worden aangepast in overeenkomsten;
- Leegstandsrisico ligt bij derde (in geval van een op te richten stichting indirect bij de gemeente vanwege de garantstelling).

Nadelen:

- Aanpassingen van de huisvesting moet door of in overleg met de derde worden uitgevoerd;
- De gemeente heeft geen of minder sturing op het gebruik van de gymvoorziening door verenigingen in de avonden en weekenden, tenzij dit gebruik door de derde wordt doorgelegd naar de gemeente.

7.3 Mogelijkheden tot externe financiering en doordecentralisatie

Verkend is of vormen van externe financiering of partiële doordecentralisatie voordelen bieden ten opzichte van de traditionele eigendoms- en beheervormen. Hierbij kan een derde, in de vorm van een op te richten stichting, of één van de schoolbesturen onder garantstelling van de gemeente(n), tegen gunstige voorwaarden een lening afsluiten op de kapitaalmarkt. De lasten voor de gemeente(n) zouden hierbij lager kunnen zijn dan de op basis van de rekenrente bepaalde kapitaalslasten, wanneer de gemeente de investering financiert. Doordat de gemeente gezien de lage rentestanden al geruime tijd tegen gunstige voorwaarden kan lenen, is dit voordeel echter niet te verwachten (de huidige omslagrente waarmee de gemeente Zevenaar rekent is voor 2021 voorlopig vastgesteld op 0,07%). De organisatorische en bestuurlijke voordelen kunnen ook een argument zijn te kiezen voor doordecentralisatie: de stichting (of schoolbestuur bij doordecentralisatie aan en schoolbestuur) heeft dan bijvoorbeeld zelf de vrijheid het gebouw optimaal te benutten en te verhuren. Vanwege de langjarige samenwerkingen en huurcontracten voor de kinderopvang is deze mogelijkheid van weinig toegevoegde waarde (waar dat mogelijk wel het geval kan zijn bij bijvoorbeeld Kulturhusen of MFA's).

7.4 Advies eigendom, bouwheerschap, beheer en exploitatie

Op dit moment kan er nog geen definitieve keuze worden gemaakt voor de best toepasbare organisatievormen voor eigendom, beheer en exploitatie. De principekeuzes over de eigendomsconstructie kunnen pas worden gemaakt wanneer duidelijk is of er sprake is van één of meerdere al dan niet aan elkaar grenzende gebouwen en helder is wat de wenselijke en noodzakelijke mate van samenwerking in beheer en onderhoud is. De inhoud van de samenwerking is onzes inziens leidend in de keuze voor de gebouwopzet en de mate van verwevenheid van de ruimteprogramma's van de verschillende gebruikers.

In de afweging van de eigendomsvormen spelen de volgende aspecten een rol:

- Vanwege het risico het economisch claimrecht niet te kunnen inroepen bij verhuur van de kinderopvangruimte door het schoolbestuur is het voor de gemeente geen optie dat één van de schoolbesturen het gebouw volledig in eigendom heeft;
- De mate waarin de gemeente zeggenschap wil hebben in de verhuur van de kinderopvangruimte of hiervoor juist de vrijheid wil geven aan een derde is bepalend voor de afweging al dan niet te kiezen voor het eigendom onder te brengen bij een derde, in de vorm van een op te richten stichting. Er is geen sprake van een financieel voordeel bij een doordecentralisatie of externe financiering in deze eigendomsvorm.
- Wanneer de gemeente zelf sturing wil houden op de verhuur van de ruimte voor kinderopvang, dan is het ofwel mogelijk dat de gemeente het eigendom in zijn geheel bij haar houdt, of dat ervoor wordt gekozen het eigendom in appartementsrechten uit te geven. In de eerste eigendomsvorm moet ingebruikgeving middels te sluiten overeenkomsten worden geregeld. Voordeel daarvan is dat aanpassingen relatief eenvoudig kunnen worden doorgevoerd. Wanneer wordt gekozen voor een VvE worden eigendoms- en beheerafspraken geregeld middels het dwingend recht van de VvE. Ook dan hebben partijen de mogelijkheid om met elkaar afspraken te maken over beheer, onderhoud en gemeenschappelijke ruimten. Deze afspraken moeten echter voorafgaand aan de splitsing goed worden doordacht. Na het effectueren van de splitsing liggen de afspraken vast.

De keuze voor het bouwheerschap hangt, naast de vraag welke organisatie bereid en toegerust is de nieuwbouwopgave aan te sturen, samen met de afspraken over de toekomstige gebouwexploitatie. Daarbij ligt het voor de hand dat de partij die het grootste risico draagt over de gebouwexploitatie ook als bouwheer kan sturen in de ontwikkelfase. Bij veel overlappende belangen verdient het de voorkeur een projectorganisatie in te richten waarbij gemeente en schoolbesturen in een stuurgroep tijdens het ontwikkelproces gezamenlijk de fasedocumenten van de ontwerpfasen vaststellen.

Wij adviseren in de definitiefase (Programma van Eisen) de principekeuzes te maken over eigendom, bouwheerschap, projectorganisatie en beheer en exploitatie. Daarmee is vanaf het begin van het ontwerptraject duidelijk wie leidend is in de ontwikkeling van de voorziening en welke partij de contractpartij is voor de ontwerpende partijen en in latere fase de uitvoerende partijen.

Gedurende het ontwerpproces kunnen de afspraken over beheer en exploitatie nader worden uitgewerkt. Ons advies met betrekking tot het beheer is om het zo simpel als mogelijk te houden. Maak alleen afspraken over gezamenlijk beheer en onderhoud wanneer dit vanuit gezamenlijk gebruik noodzakelijk is of efficiënter is door schaalvoordeel. Hiermee wordt onnodige administratieve last voorkomen en wordt voorkomen dat aanpassingen in gebruik leiden tot aanpassing van overeenkomsten en reglementen en eigendommen.

8. Communicatie

De plannen voor het kindcentrum op de locatie Vestersbos zijn besproken met direct belanghebbenden zoals de huidige aanbieder van kinderopvang bij de twee IKC's Zonnekinderen, Ataro, de molenaar van de Buitenmolen en de direct aanwonenden. Voor de direct aanwonenden van het Vestersbos, Heldringstraat, Pelgromstraat en Stationsstraat is een online-informatiebijeenkomst georganiseerd. Daarnaast zijn omwonenden (buurt) schriftelijk geïnformeerd over de plannen en is hen gevraagd opmerkingen en suggesties kenbaar te maken. De inwoners van Zevenaar zijn middels een publicatie in de Zevenaar Post en berichten op de sociale mediakanalen van de gemeente geattendeerd op de plannen en verwezen naar de toelichting op de projectwebsite van de gemeente.

Doel van de consultatie was om te inventariseren wat de directe aanwonenden en de buurt vinden van de inpassing van het onderwijsprogramma op de locatie Vestersbos. Hiertoe is aan de hand van een presentatie van de voorlopige resultaten van het haalbaarheidsonderzoek in een schets aan de aanwonenden en de buurt toegelicht hoe het programma op hoofdlijnen kan worden ingepast op de locatie. Ook is toegelicht welke afwegingen moeten worden gemaakt en welke aspecten nog nader zullen worden onderzocht. In een latere fase van het project zal een klankbordgroep worden ingericht, waarin omwonenden en ouders van de leerlingen hun bevindingen op het plan kunnen uiten.

De gekozen vorm van burgerparticipatie betreft 'raadplegen', de tweede stap op de participatieladder.[5] Aanwonenden hadden tijdens de informatiebijeenkomst de mogelijkheid vragen te stellen over de scenario's en de consequenties. Directe aanwonenden en de buurt konden via een reactieformulier via de projectwebsite hun zorgen, bedenkingen en suggesties kenbaar maken. Op deze wijze zijn er 40 inhoudelijke reacties op de plannen gegeven, waarvan 24 van bewoners van de direct aangrenzende straten en 16 uit een bredere omgeving.

Hieronder is een samenvatting weergegeven van de aard en inhoud van de reacties.

- De omwonenden verwachten een toename van de verkeersdrukte, vooral als gevolg van het breng- en haalverkeer van kinderen van de IKC's. Men verwacht een toename van de huidige parkeeroverlast en er worden onveilige verkeerssituaties verwacht als gevolg van de toegenomen verkeersbewegingen;
- Diverse malen is aangegeven dat men geluidsoverlast verwacht van verkeer, spelende kinderen en ouders;
- Door een aantal reflectanten wordt gerefereerd aan de overlast die zij in het verleden ervaren hebben van de leerlingen van het Liemers College. Men vreest met de voorliggende plannen overlast en vandalisme;
- Een aantal omwonenden geeft aan overlast te verwachten van het gebruik van de gymzaal/-zalen in de avonden en weekenden door binnensportverenigingen. Dat betreft met name geluidsoverlast door vertrekkende sporters in de late uren;
- Een aantal omwonenden geeft aan dat hun woongenot zal afnemen als gevolg van de beoogde plannen. Met name aan het Vestersbos wordt ervaren dat de bebouwing te hoog wordt en mogelijk te dicht op de woningen komt. Men verwacht een waardevermindering van hun woning;
- Een aantal reflectanten doet de suggestie om de druk van het programma te verlagen door alleen een voorziening voor 0 tot 12 jaar te realiseren;
- Er wordt aangegeven dat men graag eerder betrokken had willen worden bij de keuzes voor de herbestemming van de locatie. Diverse malen is aangegeven dat men graag woningbouw op deze locatie wil, mede om de druk op de lokale woningmarkt te verlichten;

[5] In de participatieladder worden vijf niveaus van burgerparticipatie onderscheiden: informeren, raadplegen, adviseren, coproduceren en meebeslissen.

- Een reflectant heeft bedenkingen geuit over de huisvesting van kinderopvang en basisonderwijs in relatie tot voortgezet onderwijs en vraagt zich af of deze combinatie voor kinderen wenselijk is. Ook wordt aangegeven dat sommige ouders juist willen kiezen voor een kleinschaliger school zoals de Wissel;
- Een beperkt aantal reflectanten geeft aan de plannen vanwege de clustering van de functies een goed idee te vinden;
- Een aantal reflectanten geeft aan in de verdere planvorming graag deel te willen nemen aan de Klankbordgroep.

Op basis van de inhoud en toon van de reacties concluderen wij dat de omgeving in algemene zin negatief staat ten opzichte van de plannen. De bevindingen zijn meegenomen in de beoordeling van de verschillende varianten in het volgende hoofdstuk.

Wij adviseren op korte termijn aan de buurt terug te koppelen welke reacties zijn ontvangen en te informeren over wat er in het besluitvormingsproces en het vervolgtraject wordt gedaan met de ontvangen reacties. Voor een goede participatie van de buurt is het aan te bevelen een eventuele voorkeursvariant voorafgaand aan besluitvorming door het college, de GRHVOL en de gemeenteraad inhoudelijk te bespreken met de belanghebbenden en reacties mee te laten wegen in de besluitvorming.

9. Samenvatting en conclusie

9.1 Multi-criteria analyse van de varianten

Om een zorgvuldige vergelijking tussen de verschillende varianten te kunnen maken, zijn de varianten beoordeeld op een aantal criteria. De varianten zijn in deze multi-criteria analyse beoordeeld met een positieve beoordeling (+ of ++), een redelijke beoordeling (-/+) of een negatieve beoordeling (- of -/-). In deze multi-criteria analyse zijn de volgende criteria opgenomen:

- **Visie realiseren** - doorgaande leerlijn 0-16 jaar;
- **Planinhoudelijk** - inpassing van het gewenste ruimteprogramma op de locatie Vestersbos;
- **Proces** - aanpassing bestemmingsplan en gevolgen voor proces;
- **Draagvlak** - hoe wordt vanuit de omgeving op de plannen gereageerd en welke inschatting hoort hierbij;
- **Financieel** - de financiële consequenties van de keuzes, zowel op gebied van investering als exploitatie.

Voor alle varianten is een A- en B-versie uitgewerkt waarbij in de A-versie 1 gymzaal deel uitmaakt van de plannen en in de B-versie ook de 2e gewenste gymzaal voor VO is opgenomen.

De multi-criteria analyse is opgenomen in bijlage 2.

9.2 Conclusie en advies

De wens gezamenlijk vorm te geven aan de doorgaande ontwikkellijn van 0 tot 16 jaar, om zo een meer op de behoefte van het kind toegesneden overgang tussen primair en voortgezet onderwijs te kunnen bewerkstelligen, maakt deel uit van de haalbaarheidsstudie naar de mogelijkheden op de locatie Vestersbos. Aan de doorgaande leerlijn 0-12 jaar wordt binnen de IKC's al jaren invulling gegeven. De uitbreiding en realisatie van de samenwerking om te komen tot de 0-16 jaar ontwikkellijn op deze locatie biedt een unieke kans en zal op inhoud gezamenlijk door IKC's en VO verder moeten worden uitgewerkt in de definitiefase.

Het ruimteprogramma voor de gewenste onderwijsvoorziening omvat naast de benodigde ruimte voor de schoolgebouwen zelf ook een behoorlijke behoefte aan buitenruimte. Er moet rekening worden gehouden met speelpleinen, fietsenstallingen, parkeervoorzieningen en de ontsluiting van het terrein. Ook moet binnen de locatie het halen en brengen van de jonge kinderen op een veilige manier worden opgelost. De uiteindelijke totale ruimtebehoefte voor het onderwijsprogramma behorend bij de 0-16 jaar leerlijn is omvangrijk en past 'theoretisch' op de beschikbare locatie Vestersbos. Wel moet worden geconcludeerd dat deze ruimtevraag in alle opzichten de grenzen van de locatie opzoekt en dat ontwerpvrijheden zijn geminimaliseerd door de vereiste strakke inpassingsmogelijkheden en randvoorwaarden.

Voor de locatie Vestersbos gelden vanuit verschillende in dit rapport uitgewerkte invalshoeken belangrijke randvoorwaarden. Deze randvoorwaarden (spoorlijn, omliggende woningen en bijbehorende ontsluitingswegen, molenbiotoop) leggen beperkingen op aan de wijze waarop de bebouwing kan worden ingepast. Tijdens het opgestarte participatietraject werd duidelijk hoe door omwonenden tegen de inpassing van deze onderwijsvoorziening op de locatie Vestersbos wordt aangekeken. Zorgen werden geuit over de gevolgen voor hun leefomgeving (omvang van het in te passen programma en overlast t.g.v. de verkeersaantrekkende werking, spelende kinderen en de inpassing van het bouwvolume).

Om een goede en zorgvuldige afweging te kunnen maken omtrent de wenselijkheid (en haalbaarheid) van de realisatie van het totale ruimteprogramma op deze locatie is de vergelijking tussen realisatie van het totale programma op de locatie Vestersbos en gedeeltelijke realisatie op de locatie Vestersbos en deels elders (varianten B en C) in kaart gebracht.

Binnen variant 1(realisatie van het totale programma op de locatie Vestersbos) krijgt de visie, realisatie van de doorgaande leerlijn 0-16 jaar, alle mogelijkheden en kan hier bij de verdere uitwerking gezamenlijk invulling aan worden gegeven. Op de overige parameters (planinhoudelijk, proces en draagvlak) scoort deze variant minder goed. De ruimtebehoefte is van dusdanige omvang dat in alle opzichten de grenzen van het perceel moeten worden opgezocht. Dit houdt in dat zowel de bouwhoogte aan de Vestersbos (2-laags) als de voorgevelrooilijn buiten de grenzen zoals aangegeven in het bestemmingsplan zullen vallen. Stedenbouwkundig gezien kan deze keuze verantwoord worden vormgegeven. De verwachting is wel dat dit op bezwaren vanuit de omgeving zal stuiten. Datzelfde geldt voor de uitwerking van de parkeervoorziening, de K&R-zone en de inrichting van de speelomgeving voor kinderen. Door de beperkte ruimte voor inpassing van het gehele programma is de ontwerpvrijheid beperkt en zullen de randvoorwaarden gesteld vanuit de omgeving de plaats en positie van de verschillende onderdelen op voorhand vastleggen. Hiermee komt een zorgvuldige inpassing van het programma, waarbij ook rekening wordt gehouden met de belangen van de direct omwonenden, fors onder druk te staan.

In variant 2 komt de realisatie van het voortgezet onderwijs op deze locatie te vervallen. Hiermee vervalt de mogelijkheid om de gewenste doorgaande ontwikkellijn op één locatie te faciliteren. Door het laten vervallen van dit onderdeel van het programma ontstaat op de locatie meer ontwerpvrijheid waardoor ook rekening kan worden gehouden met de eisen (en wensen) die vanuit de omgeving aan de inpassing worden gesteld.

Door de sportvoorziening op deze locatie te laten vervallen (variant 3) ontstaat iets meer vrijheid voor de inpassing op de locatie dan in variant 1. Voor deze variant geldt ook het voorkeursscenario om 2-laags te bouwen en mogelijk de bebouwingslijn op te rekken richting Vestersbos om daarmee deze extra ruimte ten goede te laten komen aan de zorgvuldige uitwerking en ontwerpvrijheid ten behoeve van het gebouw en de inpassing van de parkeer-, K&R- en speelvoorziening.

De verschillen tussen de varianten in financiële zin worden bepaald door het al dan niet toevoegen van een gymzaal voor het voortgezet onderwijs, het aantal locaties waarop het programma wordt gerealiseerd en het al dan niet nodig zijn van tijdelijke huisvesting. Als gevolg van deze verschillen is variant 1 (volledige programma op de locatie Vestersbos) de meest gunstige. Variant 2 valt duurder uit doordat ook kosten voor sloop en bouwrijp maken zijn opgenomen voor de locatie Zonegge en omdat er tijdelijke huisvesting is voorzien. Variant 3 valt duurder uit dan variant 1 omdat er sprake is van een extra locatie voor de gymzaal.

De uiteindelijke keuze zal moeten worden gemaakt door alle belangen zorgvuldig te wegen. Het belang dat aan de verschillende parameters wordt gehecht en daarmee de uiteindelijke weging in de onderlinge vergelijking zal door de gemeente moeten worden beoordeeld teneinde hierin een keuze voor het meest wenselijke scenario te kunnen maken.

Bijlage 1: Ruimteprogramma's

1.1 Ruimteprogramma kinderopvang

Ruimtestaat IKC Zevenaar - de wissel en de tamboerijn / onderdeel 0-4 jaar

Opgesteld door ICSadviseurs: Anne klein Breteler
Datum: 27-1-2020
Status: concept
Betreft: Gebouwgebonden functies

nr.	omschrijving functies	Specificatie aantal	type	m^2/eenh.	Oppervlakte in m^2
1.	**Speelomgeving (leeftijd 0-6) / kinderopvangomgeving** *conform uitgangspunten Zonnekinderen Duiven*				
1.1	Entree KOV	1	ruimte	10	10
1.2	Opstelruimte kinderwagens en buggy's	1	stuk	8	8
1.3	Garderobe KOV	1	stuk	6	6
1.4	Groepsruimte	3	ruimte	56	168
1.5	Slaapkamers	3	ruimte	12	36
1.7	Pantry in groepsruimte	3	blok	3	0
1.8	Sanitaire unit met aankleedtafels 2 gr	1	ruimte	12	12
1.9	Sanitaire unit peutergroep	1	ruimte	9	9
1.10	Berging	3	ruimte	3	9
1.11	Speellokaal met berging	1	ruimte	90	0
1.12	Was- en droogruimte	1	ruimte	4	4
1.13	Hoekenplein	1	ruimte	50	25
1.14	kantoor en teamruimte				
	TOTAAL SPEELOMGEVING functioneel nuttig (fno)				287
	Ruimtebehoefte kinderopvang (BVO) b/n verhouding 1,35				**387**
2.	**Speelomgeving en ruimtebehoefte BSO**				
	te realiseren aantal kindplaatsen BSO			74	kindplaatsen
	Deze ruimte is opgenomen in het programma van de school				
3.	**Buitenruimte kinderopvang**				
	separate speelruimte 0-2 jarigen				
	BSO maakt gebruik van speelplein algemeen				
	totaal te realiseren speelruimte kov	48			**144**

1.2 Ruimteprogramma één gymzaal

minimale opzet gymzaal - 1 zaal			
Onderdeel	**Aantal**	**NVO m²**	**Totaal m²**
Gymzaal			
Sporthal	1	308	308
Toestellenberging	1	20	20
		Subtotaal sporthal	*328*
Nevenruimten			
docent- en EHBO ruimte	1	8	8
scheidsrechterkleedkamer	1	7	7
kleedruimten	2	25	50
doucheruimte	2	11	22
toiletten	2	2,5	5
toilet minder valide	1	5	5
werkkast	1	4	4
opslagruimte	1	6	6
entree/tochtportaal	1	8	8
		Subtotaal nevenruimten	*115*
NETTO oppervlakte sport			*443*
Bruto/nuttig verhouding (bij sportvoorziening) 1,2		*20%*	*89*
BRUTO oppervlakte sport			**532**
Aanvullend in geval van turnzaal			
turnzaal	1	120	120
	1	10	10
NETTO oppervlakte turnen			*130*
Bruto/nuttig verhouding (bij sportvoorziening) 1,2		*20%*	*26*
BRUTO oppervlakte extra in geval van turnzaal			**156**
sporthal incl turnzaal			**688**

1.3 Ruimteprogramma twee gymzalen

opzet sporthal met 2 zalen			
Onderdeel	**Aantal**	**NVO m²**	**Totaal m²**
Gymzaal			
Sporthal	1	616	616
Toestellenberging	2	20	40
		Subtotaal sporthal	*656*
Nevenruimten			
docent- en EHBO ruimte	1	8	8
scheidsrechterkleedkamer	0	7	0
kleedruimten	4	25	100
doucheruimte	4	11	44
toiletten	4	2,5	10
toilet minder valide	1	5	5
werkkast	1	4	4
opslagruimte	1	6	6
entree/tochtportaal	1	8	8
		Subtotaal nevenruimten	*185*
NETTO oppervlakte sport			*841*
Bruto/nuttig verhouding (bij sportvoorziening) 1,2		*20%*	*168*
BRUTO oppervlakte sport			**1009**
Aanvullend in geval van turnzaal			
turnzaal	1	120	120
	1	10	10
NETTO oppervlakte turnen			*130*
Bruto/nuttig verhouding (bij sportvoorziening) 1,2		*20%*	*26*
BRUTO oppervlakte extra in geval van turnzaal			**156**
sporthal incl turnzaal			**1165**

Bijlage 2: Multi-criteria analyse

separaat bijgevoegd.

ICS
ADVISEURS

De hoogste kwaliteitseisen aan onze dienstverlening. Een goed gebouw begint met het beste idee.

Colofon

Datum: 2 april 2021
Auteur(s): Anne klein Breteler, Remco Bresser en René van Ling

info@icsadviseurs.nl
088 - 235 04 27

Begrippenlijst Vestersbos

April 2021

Kenmerk Z/20/351006/INT/1027211

Begrip	**Betekenis**
BDB-indexcijfers	Bouw(kosten)data
BENG	Bijna Energie Neutraal Gebouw
BTW	Belasting toegevoegde waarde / omzetbelasting
BVO	Bruto vloeroppervlakte
CROW	Onafhankelijk kenniscentrum voor infrastructuur, openbare ruimte en verkeer en vervoer
Doorgaande (leer)lijn	Ononderbroken ontwikkeling van kinderen
ENG	Energie neutraal Gebouw
Frisse scholen klasse A, B of C	Eis t.a.v. het energielabel / laag energiegebruik en gezond binnenmilieu als het gaat om luchtkwaliteit, temperatuur, comfort, licht en geluid
GRHVOL	Gemeenschappelijke Regeling Huisvesting Voortgezet Onderwijs de Liemers
IB	Interne begeleiding
IKC	Integraal Kindcentrum
K&R-zone	Kiss&Ride zone: breng- en haalzone
KOV	Kinderopvang
MEV	Macro-economische verkenning
MFA	Multi-functionele accommodatie
PM	Pro memorie
PO	Primair onderwijs
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
VO	Voortgezet onderwijs
VvE	Vereniging van Eigenaren
WPO	Wet Primair Onderwijs
WVO	Wet Voortgezet Onderwijs

Planning Vestersbos

ZEVENAAR

December 2020 - maart 2021
Haalbaarheidsonderzoek naar onderwijshuisvesting op de locatie Vestersbos

4 maart 2021
Digitale informatieavond omwonenden Vestersbos / projectpagina website Zevenaar

april / mei 2021
Overleggen met schoolbesturen en gemeenten Duiven / Montferland

25 mei 2021
Zevenaars college spreekt voorkeur uit

27 mei 2021
Digitale informatieavond omwonenden Vestersbos en mensen die gereageerd hebben

Juni 2021
Raadsinformatieavonden Zevenaar, Duiven en Montferland

Juni - september 2021
(digitale) informatieavond met omwonenden

September 2021
Overleg schoolbesturen en kinderopvang

9 november 2021
Definitief voorstel in Commissie Samenleving

24 november 2021
Definitief voorstel in raadsvergadering Zevenaar

December 2021
Collegebesluit Programma Onderwijshuisvesting 2022

Klankbordgroep samenstellen

2022
Bestemmingsplan herziening (dit geldt voor elke variant)

2022 / 2023
Voorbereiding bouw project Vestersbos

Memo

onderwerp	Participatie Vestersbos
datum	1 oktober 2021
zaaknummer	Z/20/351006INT/21/1049522
van afdeling/ambtenaar	Maatschappelijke Ontwikkeling / Wytske Dijkstra
aan afdeling/college/raad	College en raad / bijlage bij raadsvoorstel

Inleiding
In deze memo vindt u een overzicht van de activiteiten die tot nu toe zijn ondernomen om inwoners van Zevenaar te betrekken bij de ontwikkelingen rond Vestersbos 4 in stad Zevenaar. Daarnaast blikken we vooruit naar de activiteiten die we op termijn gaan inzetten. Dit is afhankelijk van de besluitvorming in de raad over de ontwikkelingen rond Vestersbos.

Aan de planontwikkeling voor locatie Vestersbos zijn vele gesprekken vooraf gegaan met organisaties om te onderzoeken welke ontwikkeling gewenst en haalbaar is. Het gaat om gesprekken met de schoolbesturen LiemersNovum en Quadraam, Ataro B.V., gemeenten Duiven en Montferland (via de Gemeenschappelijke Regeling Huisvesting Voortgezet Onderwijs in de Liemers / GRHVOL) en de turnvereniging THOR Zwaluwen. Deze gesprekken zijn verschillend in aantal en gewicht.

In dit document richten we ons op de participatie/dialoog met inwoners van Zevenaar. De groep varieert van omwonenden van de locatie Vestersbos tot ouders en kinderen van 0 tot 16 jaar die verbonden zijn aan de basisscholen de Wissel, de Tamboerijn en het Liemers College, en inwoners die sporten bij de turnvereniging. De communicatie met ouders, leerlingen, schoolpersoneel en turners verloopt via de scholen en de turnvereniging. De communicatie met omwonenden van Vestersbos is een taak van de gemeente Zevenaar.

Participatie met omwonenden en belangstellende inwoners
In september 2020 heeft de raad besloten om een haalbaarheidsonderzoek uit te laten voeren voor vervangende nieuwbouw van basisonderwijs (IKC's de Wissel en de Tamboerijn) op de locatie Vestersbos. Het college heeft dit, in overeenstemming met de GRHVOL, met een haalbaarheidsonderzoek naar de huisvesting van het voortgezet onderwijs gecombineerd. Uitdrukkelijk is aan het externe onderzoeksbureau de opdracht meegegeven om advies te geven over de communicatie met buurt en omwonenden en deze hierbij ook te betrekken. Dit is gebeurd. Alle inwoners van Zevenaar zijn geïnformeerd via de gemeentelijke kanalen. Denk hierbij aan de website, de Zevenaar Post en de sociale media.
Met omwonenden en buurt zijn specifieke communicatie-activiteiten ondernomen. Een belemmerende factor waren (en zijn) de corona-maatregelen. Dit botst met de wens om persoonlijk in gesprek te gaan, bijvoorbeeld via (inloop)bijeenkomsten of wijkbezoeken. Dit hebben we zo goed mogelijk opgelost door individueel met omwonenden in gesprek te omwonenden. Over het algemeen waren dit constructieve gesprekken. Verschillende mensen dat ze in een individueel gesprek makkelijker kwijt konden wat ze willen zeggen.

In onderstaande tabel zijn de activiteiten weergegeven in relatie tot de belangstelling en deelname van inwoners van Zevenaar, waaronder omwonenden (totaal aantal woningen 44).

Datum	Plaats	Activiteit	Deelname
26 februari – 14 maart 2021	Website www.zevenaar.nl/ vestersbos	opvragen informatie / reactie op plannen	20 omwonenden Vestersbos 24 belangstellenden
4 maart 2021	Digitaal	Info avond (ICS adviseurs, schoolbesturen en gemeente)	14 omwonenden Vestersbos
21 april 2021	Brief	Uitnodiging voor digitale avond op 27 mei 2021	Gestuurd aan omwonenden en belangstellenden
26 mei 2021	Gemeentehuis	Petitie	Ondertekend door 42 omwonenden Vestersbos Aangeboden door 4 omwonenden aan wethouder Nanne van Dellen
27 mei 2021	Digitaal	Info avond (ICS adviseurs, schoolbesturen en gemeente)	22 omwonenden Vestersbos 4 belangstellenden
4 juni 2021	Mail	Q&A Vestersbos (4 juni 2021)	Gestuurd aan omwonenden en belangstellenden
18 juni 2021	Brief	Uitnodiging voor individuele gesprekken	Gestuurd aan omwonenden en belangstellenden
Maand juli	Gemeentehuis	Individuele gesprekken	12 omwonenden Vestersbos 1 buurt Vestersbos
Maand september	Gemeentehuis	Individuele gesprekken	2 omwonenden Vestersbos 1 buurt Vestersbos
27 september 2021	Brief	Q&A Vestersbos (27 september 2021)	Gestuurd aan omwonenden en belangstellenden
19 oktober 2021	Gemeentehuis	Inloopbijeenkomst	Alle omwonenden en buurtbewoners zijn uitgenodigd.

In de bijlage vindt u de Q&A Vestersbos d.d. 4 juni 2021 en de Q&A Vestersbos d.d. 27 september 2021 met hierin de vragen en antwoorden uit de contacten met omwonenden en buurtbewoners.

Toekomst
Na besluitvorming in de raad, informeren we de omwonenden en belangstellenden over dit besluit.
Het idee is om vervolgens een klankbordgroep op te richten van omwonenden en belangstellenden. Een aantal omwonenden wil hieraan deelnemen. Thema's die hierin aan bod komen gaan vooral over mogelijke aanpassingen in de openbare ruimte maar ook over het ontwerp, de planning en het voorkomen van schade en overlast tijdens en na de bouw.

ZEVENAAR

Q&A locatie Vestersbos

VERSIE 4 JUNI 2021

ZEVENAAR

Q&A nieuwe invulling Vestersbos

De vragen en antwoorden over de nieuwe invulling van locatie Vestersbos vindt u hieronder per thema: algemeen, participatie, onderwijs, ruimte en verkeer. De onderstaande vragen zijn verzameld op basis van de reacties van inwoners via de projectpagina www.zevenaar.nl/vestersbos en de informatieavonden van 4 maart 2021 en 27 mei 2021.

Algemeen

- **Waarom is er niet gekozen voor (gedeeltelijke) woningbouw?**
  We zijn op de hoogte van de wens voor (gedeeltelijke) woningbouw. De locatie Vestersbos heeft een huidige bestemming voor onderwijs. Daarom bekijken we de mogelijkheden voor onderwijs. Woningbouw is wel overwogen. Maar gezien de behoefte en huidige bestemming heeft onderwijs de prioriteit. Als gevolg van ontwikkelingen in het onderwijs in Zevenaar zijn we namelijk op zoek naar een nieuwe locatie voor onderwijs. Vestersbos is geschikt omdat de locatie voor onderwijs bestemd is. Het haalbaarheidsonderzoek is uitgevoerd om te kijken of het gewenste concept ook te realiseren is.

- **Is het mogelijk om alleen kinderopvang en basisonderwijs op de locatie te realiseren om de druk op de locatie te verminderen?**
  In het haalbaarheidsonderzoek zijn, zoals u weet, diverse scenario's onderzocht. Zowel met als zonder voortgezet onderwijs. Alle varianten zijn erop getoetst of ze (ruimtelijk) inpasbaar zijn en welke effecten dit heeft op de bebouwing en omgeving. Het haalbaarheidsonderzoek geeft een eerste indicatie op hoofdlijnen. Bij de verdere uitwerking en in het kader van het bestemmingsplan wordt er een nieuw onderzoek gedaan. Hierin wegen we af of er sprake blijft van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Wij begrijpen dat dit voor u van belang is.
  Indien de ruimtelijke effecten als gevolg van de schaal (toch) te groot blijken, kunnen we de beoogde voorziening niet inpassen en komt deze er niet in deze vorm.

Participatie

- **Waarom zijn wij niet eerder betrokken bij de herbestemming?**
  Wij hebben u zo vroeg mogelijk betrokken bij de planvorming. Toen bekend was dat er een onderzoek gestart werd, hebben wij u hierover geïnformeerd en de mogelijkheid gegeven tot inspraak. Die inspraak waarderen wij zeer. Daarom blijven we gedurende de rest van het proces ook graag met u in gesprek. Op dit moment is er nog geen definitief besluit genomen over de planontwikkeling. De komende periode organiseren wij meerdere mogelijkheden om de meningen, ideeën en vragen te verzamelen, deze voor zover mogelijk te beantwoorden en mee te nemen in de besluitvorming.

- **Kunnen er aparte bijeenkomsten komen voor buurt en andere geïnteresseerden, bijv. per onderwerp? Kan er een fysieke bijeenkomst georganiseerd worden?**
  We bekijken op dit moment de mogelijkheden om een fysieke bijeenkomst te organiseren. Hierbij zijn we afhankelijk van de op dat moment geldende corona maatregelen. We willen dat op een veilige manier kunnen organiseren voor u. We bekijken ook of we dit zo kunnen inrichten dat het per onderwerp kan. Het lijkt erop dat er dat er steeds meer mogelijk is. Zodra er duidelijkheid is over een fysieke bijeenkomst, informeren wij u hierover.

- **Wil de gemeente de buurt wel betrekken bij het bestemmingsplan?**
  Het is voor iedereen fijn om te komen tot een plan waar iedereen achter staat. Daarom betrekken wij de buurt juist graag vroegtijdig in de verdere planuitwerking. Dit is dus ruim voor

een eventueel nieuw of herzien bestemmingsplan. Een bestemmingsplan is het planologisch document. Hier binnen moet de beoogde voorziening passen. Past het plan al binnen het huidige bestemmingsplan? Dan is een nieuw bestemmingsplan niet nodig.
In het huidige bestemmingsplan ligt er een maatschappelijke bestemming op de locatie Vestersbos. Bij een bestemmingsplan herziening worden altijd de omwonenden betrokken. Belanghebbenden, zoals omwonenden, hebben altijd het recht en de mogelijkheid om zienswijzen en bezwaren in te dienen. Dit zijn juridische procedures met strakke regels waar de we ons aan moeten houden.

- **Deelname aan klankbordgroep**
  Zodra een besluit is genomen over de bestemming van de locatie, richten wij een klankbordgroep op. We nodigen omwonenden, andere inwoners en belanghebbenden uit om deel te nemen.

Onderwijs

- **Is het combineren van kinderopvang, basisonderwijs en voortgezet onderwijs verstandig?**
  In onze ogen zien wij hier juist kansen om bij te dragen aan de persoonlijke, sociale en cognitieve groei van kinderen. In het huidige onderwijssysteem blijken leerlingen nog onvoldoende kans te krijgen op het volgen van onderwijs dat recht doet aan hun capaciteiten en ontwikkeling. Door de drempel tussen primair en voortgezet onderwijs op te heffen en kinderen brede keuzemogelijkheden te bieden, creëren we juist kansen. Leerlingen kunnen op deze manier hun keuze voor het voortgezet onderwijs maken op het moment dat zij er aan toe zijn en hebben ondertussen meer mogelijkheden om onderwijs op hun eigen niveau te volgen. Het voortgezet onderwijs en het basisonderwijs inclusief kinderopvang worden in aparte gebouwen gehuisvest. Zie het als goede buren!

- **Is clustering van functies een goed idee?**
  Schoolbesturen sluiten zich aan bij dit idee. In de uitvoering van de bouw van de clustering geldt het uitgangspunt 'goede buren'. Hierin geven we de samenwerking tussen basis- en voortgezet onderwijs verder vorm.

- **Is de combinatie van onderwijsvormen en de hoeveelheid kinderen op deze locatie wel goed voor het welzijn van het kind?**
  We geven het welzijn van het kind graag prioriteit. Door de onderwijsvormen te combineren en specialisten in te zetten doen we dat. We kijken naar de samenwerking in de ondersteuning en begeleiding van leerlingen, het organiseren van kijkbezoeken en meer. We kunnen meer en beter gebruikmaken van elkaars kennis en de lijntjes tussen de diverse specialisten zijn veel korter. Daarnaast hebben alle scholen in het afgelopen coronajaar een enorme ontwikkeling doorgemaakt in het verzorgen van online-onderwijs. Er zijn goede kansen om opgedane ervaringen en expertise met elkaar te verbinden. Dit geldt overigens Liemers breed. Het bouwen in elkaars nabijheid biedt de mogelijkheid hier een extra impuls aan te geven.

- **Hoe houden leraren in de gaten wat er moet gebeuren in de doorgaande leerlijn?**
  De samenwerking tussen basis- en voortgezet onderwijs biedt medewerkers de mogelijkheid om op een nieuwe en leuke manier met hun vak bezig te zijn, om hun expertise en interesses op meerdere plekken in te zetten. o.a. bij het vormgeven aan onderwijsinnovaties, het ontwikkelen van doorlopende leerlijnen op de vakgebieden rekenen, taal, techniek, ICT/mediawijsheid. De insteek van een professionele leergemeenschap is breed: wat kunnen we van elkaar leren, hoe

kunnen we ons onderwijs/ aanbod aantrekkelijker, beter maken? Door in elkaars nabijheid als goede buren gehuisvest te zijn, leer je elkaars wereld beter en sneller begrijpen.

- **Houden leraren toezicht op alcohol en taalgebruik van leerlingen?**
  Leraren houden toezicht op het gedrag van de leerlingen en spreken hen hier op aan. Er wordt voor wat betreft alcoholgebruik ook samen gewerkt met o.a. zorginstanties en politie als dat nodig is.

- **Is er een combinatie van basisonderwijs met logopedie of kindertherapie mogelijk?**
  Het basisonderwijs kent al mooie combinaties met bijvoorbeeld logopedie. Deze mogelijkheden verkennen we in een vervolgtraject.

- **Wat wordt er gedaan aan geluidsoverlast spelende kinderen en ouders en voorkomen van vandalisme (uit verleden)?**
  De schoolbesturen willen als samenwerkende organisaties ook nadrukkelijk een goede buur zijn voor de omgeving en aandacht hebben voor elkaars welzijn. Dat betekent o.a. dat ze actief het gesprek aangaan met omwonenden. Over wederzijds begrip en respect, maar ook over hele praktische zaken, zoals het schoonhouden van de omgeving en geluidsoverlast.

Ruimte

- **Veroorzaakt een gymzaal op Vestersbos overlast in avonden en weekenden door vertrekkende sporters in avonduren?**
  Het college is van mening dat het programma te vol als er naast de onderwijsvoorziening voor basis- en voortgezet onderwijs, ook een gymzaal gerealiseerd wordt op Vestersbos. Daarom zoeken we naar een andere locatie voor een gymzaal. Daarmee voorkomen we overlast op de locatie Vestersbos in de avonden en weekenden door sporters.

- **Welke locaties worden onderzocht voor de gymzaal?**
  Het college heeft besloten (25 mei 2021) om een locatiestudie uit te laten voeren naar een geschikte locatie voor een gymzaal. In het rapport worden de locaties Vestersbos 2 (huidige NME), Paganinistraat 17 (huidige Tamboerijn) en de Van Beethovenstraat 50 (huidige gymzaal de Brug) genoemd. Deze en mogelijk andere locaties in een straal van 1000 meter worden bekeken op o.a. eigendomssituatie, inpasbaarheid, bestemmingsplan. De studie moet nog plaatsvinden; er is dus nog geen besluit en ook geen voorkeurslocatie bekend.

- **Hoe zit het met de NME (Natuur en Milieu Educatie), aangezien die als locatie onderzocht wordt voor de sporthal?**
  De locatie van de NME is in het rapport genoemd als mogelijke locatie voor een gymzaal (dus niet: een sporthal). De NME is op zoek naar een andere locatie. Het is echter nog onbekend wanneer hier duidelijkheid over komt.

- **Neemt het woongenot af door de komst van een onderwijsvoorziening? Als in een te hoge bebouwing aan de kant Vestersbos, te dicht op de woningen of zelfs waardevermindering?**
  Het effect op het woongenot zal iedereen anders ervaren. Het haalbaarheidsonderzoek gaat uit van 2-laagse bebouwing. Op dit moment staat langs de Vestersbos / achterzijde Heldringstraat 1-laags bebouwing en langs de Stationsstraat 3-laagsbebouwing. Om de beoogde onderwijsvoorziening haalbaar te maken op dit perceel is 2-laags bebouwing noodzakelijk. De

  bouwhoogte langs de Vestersbos en achterzijde Heldringstraat neemt dan dus inderdaad toe. Het effect op het woongenot en de stedenbouwkundige inpassing van de bebouwing nemen we mee in de afweging of het wel of niet in de beoogde vorm door kan gaan. De omgeving bestaat uit 2 laags bebouwing met/zonder kap. De bouwmassa waar het haalbaarheidsonderzoek van uit is gegaan sluit aan op de omgeving en is stedenbouwkundig inpasbaar.

- **Is het mogelijk grond bij te kopen aan tuinkant van de Heldringstraat?**
  Als we het plan verder gaan uitwerken is er zeker aandacht voor een goede overgang tussen tuinen en het terrein Vestersbos. Denk hierbij ook aan aandacht voor de erfafscheiding. Als we extra ruimte vinden, kan een stukje tuinuitbreiding overwogen worden. Het is hierbij wel noodzakelijk om te kijken of er ruimtelijk een acceptabele situatie gecreëerd kan worden. Achtertuinen met een verschillende diepte is niet wenselijk voor beheer, onderhoud en eigendom.

- **Is er ruimte voor een speeltuin/park/groen in de wijk?**
  Dit is een heldere wens die we in overweging nemen bij de verdere planvorming.

- **In 2014 schijnt een toezegging gedaan te zijn door wethouder van Norel voor woningbouw op deze locatie. Waarom wordt hier niet aan vastgehouden?**
  Bij de herontwikkeling van Vestersbos is woningbouw in het verleden inderdaad vaker genoemd. Ook is vanuit onderwijshuisvesting aandacht gebleven voor deze plek als reservering voor toekomstige onderwijsplannen. Dit is vanwege de geografische verdeling van scholen over de gemeente, de grootte en de bestemming van deze plek en de bereikbaarheid. Bij vraag 1 onder het kopje 'Algemeen' leest u waarom we inzetten op onderwijs op deze locatie.

- **Waarom komen er geen (huur)woningen op deze locatie?**
  Op dit moment verkennen we een onderwijsvoorziening op de locatie Vestersbos. Mocht dit geheel of gedeeltelijk wijzigen in woningbouw, dan hebben wij zeker aandacht voor de betaalbaarheid. We gaan hier nu niet verder op in, omdat de keuze voor huur of koopwoningen nu (nog) niet aan de orde is.

- **Kunnen de schoolgebouwen niet op een andere locatie gebouwd worden, bv Zonegge en Juvenaat?**
  Zaken als beschikbaarheid, locatiegrootte en plek binnen de gemeente (in het kader van spreiding) wegen nadrukkelijk mee in de zoektocht naar een passende plek. De basisschoollocaties die vrijkomen, zijn te klein. Het Juvenaat is geen gemeentelijk eigendom, als gebouw beschermd en niet geschikt. Daarnaast lopen daar op dit moment andere ontwikkelingen. Zonegge valt af vanwege spreiding van de onderwijsvoorzieningen over de gemeente.

- **Wat wordt er gedaan met achterblijvende schoollocaties?**
  Op basis van de locatie- en gebouweigenschappen wordt gekeken naar een nieuwe invulling die past in de gemeentelijke doelstellingen (bijvoorbeeld wonen of groen) en de financiële mogelijkheden.

Verkeer

- **Hoe gaan jullie om met de toenemende verkeersdrukte vanwege halen en brengen?**
  Mocht een van de voorgestelde varianten daadwerkelijk gerealiseerd worden, dan verandert uiteraard de verkeerssituatie. Het gaat hier om gemotoriseerd verkeer (personenauto's) en langzaam verkeer (fietsers en voetgangers). In de volgende fase van het onderzoek onderzoeken we of en hoe de infrastructuur de toename van verkeer vlot en veilig kan verwerken. Uiteraard houden we rekening met verkeersmaatregelen om de verkeersveiligheid voor alle weggebruikers te bevorderen.

- **Komt er geen extra parkeeroverlast?**
  Het uitgangspunt is dat parkeren op eigen terrein opgevangen wordt. Dit betekent dus dat auto's en fietsen parkeren op het terrein van Vestersbos. Hier toetsen we ook op in de volgende fase bij de bestemminsplan procedure. Dit betekent dus dat het geen parkeeroverlast op zou moeten leveren in de omgeving. De parkeerdruk (pre-corona) door (lang) parkeerders nemen we mee in het vervolgonderzoek.

- **Hoe gaan jullie om met onveilige verkeerssituaties?**
  Dit is onderdeel van de nadere uitwerking.

- **Hoe zit het met geluidsoverlast?**
  De maximum snelheid in het plangebied ligt nu op 30 km/u. Dit blijft ook bij een eventuele nieuwe onderwijsvoorziening zo. Voor wegen met een maximale snelheid van 30 km per uur is een akoestisch onderzoek op basis van de Wetgeluidhinder niet nodig. Wel is in het haalbaarheidsonderzoek aanbevolen om de omgevingsdienst regio Arnhem te betrekken in deze plannen en om aanvullend advies te vragen.

- **De Stationsstraat is nu al een snelweg. Wat wordt daar aan gedaan?**
  Op dit moment geldt daar een maximum snelheid van 30 km/u. In de volgende fase werken we de gewenste herinrichting van de Stationsstraat uit. Hierbij kijken we naar aanvullende maatregelen om de snelheid te handhaven. Denk hierbij aan het toevoegen van verkeersplateau's, parkeervakken, een vrij liggend fietspad en/of het versmallen van de rijbaan. Om deze verschillende verkeersmaatregelen goed af te wegen is verder onderzoek en verkeersontwerp nodig.

- **Klopt het dat een school meer verkeer aantrekt dan een woonwijk?**
  Het is moeilijk om het verschil tussen de precieze hoeveelheid verkeer bij een school of een woonwijk in te schatten voor Vestersbos. Dit komt omdat het niet duidelijk is welke type woningen/appartementen mogelijk zijn op de locatie en we dit op dit moment ook niet onderzoeken. Het mobiliteitsprofiel van een school en woningen is wel duidelijk verschillend: scholen hebben op werkdagen gedurende twee tijdsperiodes een piekmoment (start school en einde school). Grofweg komt dit neer op 200 dagen / jaar vanwege vakanties en weekenden. Een woonwijk genereert gedurende 365 dagen per jaar een continue stroom verkeer verdeeld over de dag en avond.

ZEVENAAR

Q&A locatie Vestersbos

VERSIE 27 september 2021

ZEVENAAR

Q&A Individuele gesprekken Vestersbos

De vragen en antwoorden vanuit de individuele gesprekken met omwonenden en buurtbewoners van locatie Vestersbos vindt u hier (geanonimiseerd en in algemene bewoordingen). Deze zijn onderverdeeld in verschillende fasen van het proces: ruimtelijke procedure, ontwerp openbare ruimte, ontwerp gebouwen en buitenruimte, bouwvoorbereiding en tijdens bouw, na realisatie van de bouw. De individuele gesprekken zijn in de maanden juli en september 2021 gehouden.

Participatie en inspraakmogelijkheden

- **Kan ik meedoen aan de klankbordgroep?**
  Zodra een besluit is genomen door de gemeenteraad over de plannen voor de locatie, richten wij een klankbordgroep op. We nodigen omwonenden, andere inwoners en belanghebbenden uit om deel te nemen. Meer informatie hierover volgt.

- **Wanneer kan ik invloed uitoefenen op het besluit dat de raad neemt?**
  U kunt inspreken tijdens de commissievergadering (voorafgaand aan de raadsvergadering) waarin dit onderwerp op de agenda staat. De commissie Samenleving vergadert op 9 november 2021. De raadsvergadering is op 24 november 2021. U kunt daarvoor contact opnemen met de griffie. Meer informatie vindt u op https://www.zevenaar.nl/uw-invloed.

- **Op welke manier kan ik bezwaar maken tegen de plannen?**
  Tijdens de ruimtelijke procedure kunt u bezwaar maken in juridische zin. U kunt dan eerst uw zienswijze indienen bij de gemeente. De gemeente geeft vervolgens aan op welke manier zij met uw zienswijze om wil gaan. Als u het daar niet mee eens bent, kunt u bezwaar indienen. Dan gaat u in beroep bij de Raad van State. Uiteindelijk beslist de Raad van State of uw bezwaar gegrond is. De ruimtelijke procedure start in 2022.

- **Komen er nog fysieke bijeenkomsten voor omwonenden en belangstellenden?**
  Nu alle individuele gesprekken zijn afgerond, doet het college een voorstel aan de gemeenteraad om hier op 24 november 2021 over te besluiten. U kunt met medewerkers van de gemeente en schoolbesturen LiemersNovum en Quadraam (Liemers College) hierover in gesprek tijdens een inloopbijeenkomst op dinsdagmiddag 19 oktober 2021. Het is ook mogelijk om per e-mail contact op te nemen met de gemeente. Dit kan via vestersbos@zevenaar.nl

Fase: ruimtelijke procedure

- **Is het mogelijk om te zorgen dat er geen 2 laagse bouw komt?**
  Het bestemmingsplan bepaalt de maximale hoogte die mogelijk is. Voor deze plannen is een 2 laags gebouw noodzakelijk om alle functies (gebouw, parkeren, spelen) op het terrein in te passen.

- **Is het mogelijk dat het gebouw niet dichterbij mijn woning komt als het huidige gebouw is?**
  Ja, dat is mogelijk. Het bestemmingsplan bepaalt de grenzen van het bouwvlak. Dat zijn de grenzen waarbinnen gebouwd kan worden. Ruimtelijke kaders, zoals het bestemmingsplan, worden door de gemeenteraad vastgesteld.

- **Kan er gezorgd worden dat er minder leerlingen en minder grote gebouwen komen op de locatie?**
  Het is aan de gemeenteraad om te beslissen over de ruimtelijke kaders en over de financiële middelen die nodig zijn voor het realiseren van onderwijs-, verkeer- en sportvoorzieningen. Het college zoekt vanwege deze zorg van omwonenden naar een andere locatie voor de gymzaal om de druk op de locatie Vestersbos te verlichten.

- **Waar komt de gymzaal? Hopelijk niet op locatie van de NME?**
  Het college heeft op 25 mei 2021 besloten om een locatiestudie uit te laten voeren naar een geschikte locatie voor een gymzaal. We onderzoeken verschillende locaties waaronder Vestersbos 2 (huidige NME), Paganinistraat 17 (huidige Tamboerijn) en de Van Beethovenstraat 50 (huidige gymzaal de Brug). Deze en mogelijk andere locaties in een straal van 1000 meter worden bekeken op o.a. eigendomssituatie, inpasbaarheid enbestemmingsplan. De studie is gestart; er is nu nog geen besluit en ook geen voorkeurslocatie bekend.

Fase: Ontwerp openbare ruimte
De volgende vragen komen (verder) aan bod tijdens de ontwerpfase.
- **Hoe wordt gezorgd voor verkeersveiligheid in de buurt voor auto's, fietsen en voetgangers?**
- **Kunt u ervoor zorgen dat er geen 1 richtingsverkeer komt op Vestersbos?**
- **Het huidige verkeer over Vestersbos rijdt erg hard. Kan er ook wat worden gedaan om sluipverkeer tegen te gaan?**
- **Is er voldoende ruimte voor parkeren, zowel voor personeel als voor buurt?** In het 'onderzoek onderwijshuisvesting locatie Vestersbos' is rekening gehouden met de benodigde ruimte voor parkeren van personeel en kiss & ride op basis van verkeerskundige normen.
- **Hoe worden paden naast woningen in buurt gebruikt? Hoe wordt overlast voorkomen?**
- **Hoe ziet inrit / uitrit voor verkeer eruit?**
- **Is er ruimte voor een speeltuin/park/groen in de wijk?**
- **Wat wordt gedaan aan het voorkomen van wateroverlast?**
- **Is het mogelijk om een deel van de grond van de gemeente te kopen?**
- **Hoe wordt het onderhoud van openbaar groen geregeld?**

Fase: Ontwerp van gebouwen en directe omgeving
De volgende vragen komen aan bod tijdens de ontwerpfase.
- **Waar komt de toegang tot de school (scholen)?**
- **Is er toegang tot het schoolterrein buiten schooltijd?**
- **Komt er inkijk in mijn woning?**
- **Wat zijn de mogelijkheden voor een groene afscheiding?**
- **Hoe wordt de toegang tot achterkant van mijn woning?**
- **In hoeverre beïnvloedt schaduw van het gebouw de energieopname van zonnepanelen op mijn woning?**

Fase: Bouwvoorbereiding en tijdens bouw
- **Wat wordt er gedaan om schade aan woning door bouwwerkzaamheden te voorkomen en/of op te lossen?**
  Tijdens de bouwvoorbereiding worden hierover afspraken gemaakt met omwonenden.

- **Wanneer beginnen de bouwwerkzaamheden?**
  Als alles volgens planning loopt, is dat in 2023 / 2024.

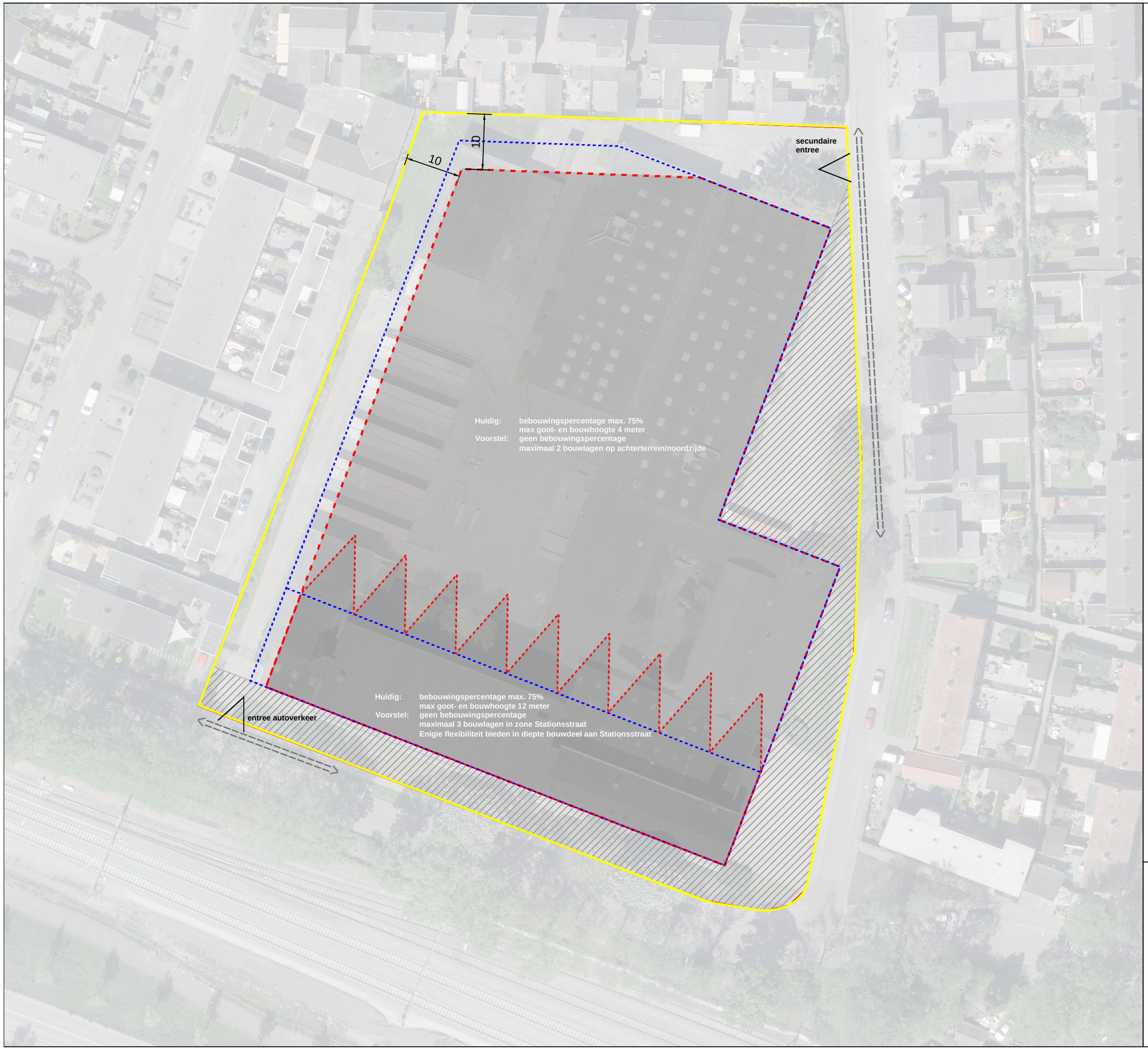
- **Wanneer is de bouw afgerond en gaan de leerlingen naar school?**
  Als alles volgens planning loopt, is dat in september 2024.

- **Hoe wordt overlast tijdens de bouw zoveel mogelijk voorkomen?**
  Tijdens de bouwvoorbereiding worden hierover afspraken gemaakt met omwonenden.

Fase: Na realisatie van de bouw

- **Hoe wordt overlast door aanwezigheid van de scholen voorkomen of aangepakt?**
  De schoolbesturen willen als samenwerkende organisaties ook nadrukkelijk een goede buur zijn voor de omgeving en aandacht hebben voor elkaars welzijn. Dat betekent o.a. dat ze actief het gesprek aangaan met omwonenden. Over wederzijds begrip en respect, maar ook over hele praktische zaken, zoals het schoonhouden van de omgeving en geluidsoverlast.

- **Wat wordt er gedaan met vrijkomende schoollocaties van de Wissel, de Tamboerijn en Zonegge?**
  Op basis van de locatie- en gebouweigenschappen wordt gekeken naar een nieuwe invulling die past in de gemeentelijke doelstellingen (bijvoorbeeld wonen of groen) en de financiële mogelijkheden. Dat is nu nog niet bekend.

Stedenbouwkundige kaders herontwikkeling Vestersbos

Deze kaart toont het stedenbouwkundig vertrekpunt voor de verdere ontwikkeling van de onderwijsfunctie op de locatie Vestersbos.
Hierbij wordt zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij het geldende bestemmingsplan. Voor de schoolgebouwen wordt hierbij ingezet op een grotere afstand tot de aangrenzende woningen. Het hoofdaccent in de bebouwing blijft gelegen aan de Stationsstraat met een maximale bouwhoogte in drie bouwlagen. Voor het centrale deel wordt de bouwhoogte opgerekt om een school van twee bouwlagen mogelijk te maken.

Het maximale bebouwingspercentage wordt losgelaten Aan de zijde Stationsstraat.is hier in de huidige situatie reeds aan voorbij gegaan. Voor het middengebied wordt door verkleining van het bouwvlak het te bebouwen gebied reeds ingeperkt.
Overigens zullen noodzakelijke functies als speelterrein en parkeervoorziening er vermoedelijk toe leiden dat de uiteindelijke situatie niet direct veel meer bebouwingsoppervlakte zal kennen dan momenteel het geval is.

De aan de wegen Vestersbos en Stationsstraat gelegen zone voor de buitenruimte zal nadrukkelijk representatief ingericht moeten worden, met ruimte voor zowel groen en de noodzakelijke toegangen voor bezoekers en verkeer. De toegang voor autoverkeer zal gesitueerd zijn aan de zijde Stationsstraat, globaal op de plek van de huidige toegang met waar mogelijk iets meer afstand tot het naastgelegen perceel. Een secundaire toegang is mogelijk aan de zijde Vestersbos. Hier is doorgang van langzaam verkeer mogelijk, alsmede toegang bij calamiteiten.

- Grens plangebied
- Bouwmogelijkheden huidig bestemmingsplan
- Bouwmogelijkheden voorstel aanpassing
- Flexibele grens
- Representatieve buitenruimte
- Entree verkeer binnen zone <======>

Ruimtelijke kaders

Locatie Vestersbos 4

RAADSINFORMATIEBRIEF – Nr. 2021-090

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum	16 november 2021
Zaaknummer	Z/20/377840 /ADV/21/1060282
Onderwerp	RIB 2021-090 Onderwijshuisvesting 2022
Portefeuillehouder	N. van Dellen

Contactpersoon	Wytske Dijkstra
E-mail	W.Dijkstra@zevenaar.nl
Telefoon	0316-595307

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding
Bij de bespreking van het raadsvoorstel over de beschikbaarstelling van het krediet onderwijshuisvesting 2022 in de Commissie Samenleving (d.d. 9 november 2021) heeft de portefeuillehouder de heer Van Dellen toegezegd om na te gaan of de beslispunten in het voorstel op de juiste manier verwoord zijn. Daarnaast heeft de portefeuillehouder gezegd dat de gemeenteraad de ruimte houdt om in de vervolgfase afwijkende besluiten te nemen.

Reactie van college
Het raadsvoorstel dat voorligt over de beschikbaarstelling van het krediet onderwijshuisvesting 2022 heeft betrekking op de voorbereiding (definitiefase) en is correct verwoord en opgesteld vanuit de voorkeursvariant van het college. Het blijft mogelijk dat als u hier nu mee instemt, u later een afwijkend standpunt kunt innemen en aldus besluit.

Context
- ☐ Actueel maatschappelijk onderwerp/probleem
- ☐ Collegeprogramma
- x Motie/amendement/toezegging
- ☐ Anders, namelijk

Toezegging
Tijdens de bespreking van het raadsvoorstel over de beschikbaarstelling van het krediet onderwijshuisvesting 2022 is twijfel ontstaan over waar u mee instemt als u instemt met beslispunt 3.

Daarnaast is gevraagd of het woord 'definitief' in de bijlage 'Planning (visueel) versie mei 2021' (Z/20/351006/INT/21/1035994) betekent dat de raad te zijner tijd geen ander standpunt meer kan innemen en als zodanig dient te besluiten.

De portefeuillehouder de heer Van Dellen heeft toegezegd met een reactie te komen om enige twijfel hierover weg te nemen. De reactie van het college vindt u in deze raadsinformatiebrief.

Raadsvoorstel
Het raadsvoorstel dat voorligt over de beschikbaarstelling van het krediet onderwijshuisvesting 2022 heeft betrekking op de voorbereiding (definitiefase) en is correct verwoord en opgesteld vanuit de voorkeursvariant van het college: variant 3A. Het raadsvoorstel maakt onderscheid tussen het op dit moment voorliggende verzoek om een voorbereidingskrediet en het toekomstige verzoek om een uitvoeringskrediet. Pas als u besluit een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen kan de daadwerkelijke realisatie beginnen.

Als u kiest voor de voorbereiding van een andere variant, dan kan dat. Dat is een politieke keuze. Mogelijke gevolgen daarvan hebben wij in het raadsvoorstel aangegeven. In dat geval kunt u van ons verwachten dat wij ons inspannen om eventuele negatieve gevolgen te voorkomen. Door het beschikbaar stellen van een voorbereidingskrediet maakt u het mogelijk om, als u later instemt met het beschikbaar stellen van een uitvoeringskrediet, de realisatie vervolgens voorspoedig op te pakken conform de geldende kaders.

Definitief?
In de bijlage 'planning (visueel) versie mei 2021 is aangegeven dat een definitief voorstel in de commissie Samenleving en de raad wordt besproken op resp. 9 en 24 november 2021. In deze planning is daarnaast aangeven dat er vanaf juni 2021 nog diverse raadplegingen zijn met gemeenten, omwonenden en schoolbesturen/kinderopvang. Het woordje 'definitief' verwijst in deze context naar het voorstel dat het college in 2021 op basis van deze besprekingen aan de raad doet. Het verwijst op die manier naar het standpunt van het college t.o.v. de varianten in het haalbaarheidsonderzoek (2021).

Uw raad vraagt zich af of als u instemt met het voorliggende voorstel u daarmee op een later moment toch een ander besluit kan nemen. Het korte antwoord: ja, dat kan, in ieder geval op twee manieren:

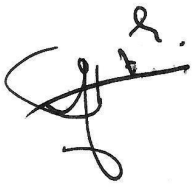
1. In het kader van de planologische procedure vragen wij u te zijner tijd om een aangepast bestemmingsplan vast te stellen. Dat is het moment om te beoordelen of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening, die voldoet aan beleid, wet- en regelgeving en inclusief een belangenafweging.
2. Nadat het bestemmingsplan is vastgesteld en aanvullend onderzoek is verricht vragen wij u om een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen. Afhankelijk van de uitkomsten van dit onderzoek kunt u besluiten om dit uitvoeringskrediet volledig, deels of niet beschikbaar te stellen.

Communicatie en vervolgproces
Deze raadsinformatiebrief is bestemd voor de raad en is openbaar. Wij sturen de brief ook aan de schoolbesturen LiemersNovum en Quadraam.

Vervolgproces
De besluitvorming over het raadsvoorstel vindt plaats op 24 november 2021 in de raad.
Vervolgens neemt het college een besluit over het bekostigingsplafond, het programma en/of overzicht 2022 voor de onderwijshuisvesting voor het eind van dit jaar 2021.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Danielle Jansen
secretaris

Lucien van Riswijk
burgemeester

LOKAAL BELANG ZEVENAAR

CDA Zevenaar

Amendement: Beschikbaarstelling krediet onderwijshuisvesting 2022 / Vestersbos

De ondergetekenden stellen volgend amendement voor bij voorstel Beschikbaarstelling krediet onderwijshuisvesting 2022 (Z/20/377840):

De raad besluit:

1. Kennis te nemen van het 'Onderzoek onderwijshuisvesting locatie Vestersbos' waarin de haalbaarheid is onderzocht van het realiseren van kinderopvang- en onderwijsvoorzieningen, aanpassingen in de openbare ruimte en voorzieningen voor bewegingsonderwijs op locatie Vestersbos.
2. In te stemmen met de voorkeur van het college voor variant 3A: kinderopvang- en onderwijsvoorzieningen en aanpassingen in de openbare ruimte voor locatie Vestersbos 4 en een voorziening voor bewegingsonderwijs elders.
3. Een voorbereidingskrediet van € 250.000,00 beschikbaar te stellen voor het programma 2022 van onderwijshuisvesting en hiermee de projectvoorbereiding te starten voor het realiseren van variant 3A en een voorziening voor bewegingsonderwijs op een nader te bepalen locatie.
4. Als kader voor de stedenbouwkundige inpassing het vigerend bestemmingsplan en het 'Onderzoek onderwijshuisvesting locatie Vestersbos' (2021) vast te stellen met daarbij nadere ruimtelijke inkadering voor wat betreft bouwhoogtes, rooilijnen en bouwvlakken.

wordt gewijzigd in:

1. Kennis te nemen van het 'Onderzoek onderwijshuisvesting locatie Vestersbos' waarin de haalbaarheid is onderzocht van het realiseren van kinderopvang- en onderwijsvoorzieningen, aanpassingen in de openbare ruimte en voorzieningen voor bewegingsonderwijs op locatie Vestersbos.
2. Kennis te nemen van de onderzoeksvoorkeur van het college voor variant 3A: kinderopvang- en onderwijsvoorzieningen en aanpassingen in de openbare ruimte voor locatie Vestersbos 4 en een voorziening voor bewegingsonderwijs elders, niet zijnde op het huidige NME-terrein.
3. Een aanvullende onderzoeksrichting in te brengen beschreven als variant 2A: kinderopvang- en onderwijsvoorzieningen 0 – 12 jaar, een voorziening voor bewegingsonderwijs en aanpassingen in de openbare ruimte voor locatie Vestersbos 4. Bij het onderzoek naar deze variant (2A) dient (als verbijzondering) nadrukkelijk onderzocht te worden of de optie om enkel het PO inclusief voorzieningen en bewegingsonderwijs te huisvesten op locatie Vestersbos 4 beter past.
4. De uitkomsten van de beide onderzoeken naar de varianten 3A en 2A (inclusief de bovengenoemde verbijzondering) dienen aan de raad voorgelegd te worden, zodat er een betere afweging gemaakt kan worden of er überhaupt een variant op deze locatie geschikt is.
5. Een voorbereidingskrediet van € 250.000,00 beschikbaar te stellen voor het programma 2022 van onderwijshuisvesting en hiermee de projectvoorbereiding te starten voor het nader onderzoeken van de varianten 2A en 3A.

6. Als kader voor de stedenbouwkundige inpassing het vigerend bestemmingsplan en het 'Onderzoek onderwijshuisvesting locatie Vestersbos' (2021) vast te stellen met daarbij nadere ruimtelijke inkadering voor wat betreft bouwhoogtes, rooilijnen en bouwvlakken.

Toelichting
Als eerste maakt de toelichting van het college in de Raadsinformatiebrief (nr. 2021-090) voor ons duidelijk dat de voorgestelde voorkeur van het college om een onderzoeksvoorkeur gaat. Wij oordelen dat daarmee een variant ongewenst onderbelicht is. Wij stellen daarom voor om variant 2A ook mee te nemen in de onderzoeksopzet.

Op het moment dat alle informatie van de verschillende toegezegde rapportages (verkeersplan, planologische inrichting etc. voor beide varianten (2A en 3A) beschikbaar is, zal een definitief besluit genomen kunnen worden. Enkel dan kunnen wij als gemeenteraad goed en volledig afwegen of en hoe onderwijshuisvesting op de locatie Vestersbos kan plaats vinden. Deze informatie is dus van elementair belang voor de vervolgfase en besluitvorming hierover.

Daarnaast willen wij, op basis van het relaas van de insprekers tijdens de raadscommissie Samenleving inzake de ontwikkelingen onderwijshuisvesting aan het Vestersbos, meegaan in de gemelde zorgen van de insprekers. Daarom stellen wij vast dat het huidige NME-terrein geen optie is voor een voorziening voor bewegingsonderwijs is en als zodanig ook niet onderzocht dient te worden.

Wij gaan er ten slotte van uit dat het gevraagde voorbereidingskrediet à € 250.000 toereikend is voor het nader onderzoeken en rapporteren over de twee varianten.

Zevenaar, 24 november 2021

J.J. du Croix, Lokaal Belang Zevenaar

F.H.F. Jansen, CDA Zevenaar

Dit amendement is aangenomen in de vergadering van 24 november 2021.

Stemverhouding:

Voor stemden de leden van de fracties: Lokaal Belang en CDA (16)
Tegen stemden de leden van de fracties: PvdA, VVD, D66, SP, Sociaal Zevenaar en GroenLinks (10)

De griffier,
W.M. van der Vlies

De voorzitter,
L.J.E.M. van Riswijk

Raadsvergaderingen 2018-2022

Dossiernummer	2649
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	24 november 2021
Agendapunt	6
Omschrijving	Z/21/392081 Kapitaalversterking Alliander

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergaderingen 2018-2022	24 november 2021

Toelichting

T.b.v. de raadsvergadering van 24 november 2021

Raadsvoorstel

Onderwerp	Kapitaalversterking Alliander
Zaaknummer	Z/21/392081
Documentnummer	INT/21/1051084
Portefeuillehouder	Nanne van Dellen
Portefeuille	Financiën
Behandelend ambtenaar/afdeling	Astrid Peters
Telefoon	0316-595349
E-mail	A.Peters@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Alliander heeft bij haar aandeelhouders het verzoek gedaan om deel te nemen in een obligatielening. Deze kapitaalversterking is nodig om te investeren in de energietransitie. De komende jaren moet de capaciteit van de elektriciteitsnetten op veel plekken worden verdubbeld. Dit vergt grootschalige investeringen. Om het daarvoor benodigde kapitaal bij elkaar te krijgen, is versterking van het eigen vermogen van Alliander nodig.

2. Raadsvoorstel

1. Kennis te nemen van het verzoek van Alliander N.V. tot versterking van de kapitaalstructuur middels het uitgeven van een reverse converteerbare hybride obligatielening;
2. geen wensen en bedenkingen te uiten over het voorgenomen besluit van het college om een reverse converteerbare hybride obligatielening aan Alliander te verstrekken voor een bedrag in de range van € 2.702.433 (pro-rata het aandelen bezit van de gemeente) tot € 3.378.041 (25% boven pro-rata);alvorens het College over gaat tot een definitief besluit.

3. Waarom naar de raad

In artikel 169 lid 4 van de Gemeentewet is opgenomen dat het College de Raad vooraf inlichtingen geeft wanneer de Raad daarom verzoekt of wanneer een besluit ingrijpende gevolgen kan hebben voor de gemeente. In dat geval moet de raad in de gelegenheid worden gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.. Deze kapitaalversterking valt onder dit regiem.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Met het verstrekken van de lening ondersteunen wij Alliander als aandeelhouder bij de financiering van de extra investeringen die zij moet doen om de energietransitie zoals opgenomen in het Klimaatakkoord mogelijk te maken. Deze lening draagt bij aan de realisatie van de Regionale Energie en Klimaat Strategie (RES).

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 De lening aan Alliander dient de publieke taak.

In de wet FiDo en in de Financiële Verordening is vastgelegd dat het verstrekken van een lening kan worden overwogen op het moment dat het publiek/ maatschappelijk belang hiermee gediend is. Alliander

heeft als netbeheerder de wettelijke taak om de distributie van energie in goede banen te leiden en dient daarmee de publieke taak.
De uitvoering van het Klimaatakkoord, het faciliteren van particuliere initiatieven, verdergaande digitalisering van het netwerk en het beheer van de vitale infrastructuur zijn wettelijke taken die in de komende jaren voor Alliander een structureel hoger activiteiten- en investeringsniveau betekenen. De hieruit voortkomende werkzaamheden zijn bovendien randvoorwaardelijk voor de realisatie van de Regionale Energie Strategieën.

1.2 Als publieke aandeelhouder medeverantwoordelijk voor de maatschappelijke opgave van Alliander.
Alliander staat – net als de andere netbeheerders Stedin en Enexis - voor grote investeringen die nodig zijn om de energietransitie mogelijk te maken en om de energievoorziening voor iedereen betrouwbaar, betaalbaar en bereikbaar te houden. De overgang naar een duurzame energievoorziening maakt forse uitbreidingen en verzwaringen van de netwerken van Alliander noodzakelijk. Daarvoor moet het investeringsniveau de komende 10 jaar worden verdubbeld ten opzichte van de afgelopen jaren. Als aandeelhouder van Alliander hebben wij een medeverantwoordelijkheid om te zorgen dat Alliander dit kan realiseren.

1.3 Investeringen komen ten goede aan het energienetwerk in onze gemeente.
Energietransitie en duurzaamheid vraagt om grote investeringen. Deze lening draagt bij aan de realisatie van de Regionale Energie en Klimaat Strategie (RES). Meer concreet zal Alliander (op termijn) ook meer moeten investeren in onze gemeente. Bijvoorbeeld om de capaciteit van het elektriciteitsnetwerk en onderstations te verzwaren ten behoeve van het opwekken van (extra) duurzame energie.
In de Liemers groeit de vraag naar transportcapaciteit sneller dan de capaciteit van het net hierop aangepast kan worden. Momenteel worden daarom in de Liemers tijdelijke maatregelen doorgevoerd om de capaciteit van de netwerken te vergroten. Op termijn is het de bedoeling om te investeren in een duurzame en structurele oplossing.

1.4 Bijdrage aan kapitaaluitbreiding zorgt voor continuïteit in investeringen in energietransitie.
De energietransitie leidt tot een sterke kapitaalbehoefte voor Alliander. Dit zal zij grotendeels financieren met het aantrekken van vreemd vermogen op de kapitaalmarkt. Het is echter ook noodzakelijk om het eigen vermogen te versterken om tegen maatschappelijk verantwoorde kosten de continuïteit van de investeringen in de energietransitie te borgen. Met het verstrekken van de gevraagde lening wordt hieraan bijgedragen.

1.5 Kapitaalversterking van Alliander loopt volgens 3 sporen.
Om de benodigde investeringen te kunnen financieren, zet Alliander in op een drietal sporen:

1. Binnen de eigen organisatie is een kostenbesparingsoperatie uitgevoerd. Daarmee alleen kan het eigen vermogen echter niet voldoende toenemen.
2. Een lobby richting de rijksoverheid om de inkomenssystematiek te verbeteren is ingezet, maar die kan pas op zijn best op langere termijn tot verbeteringen leiden.
3. Daarom wordt nu aan de aandeelhouders gevraagd om bij te dragen aan een versterking van het eigen vermogen van Alliander, door middel van de obligatielening.

1.6 Marktconforme financiële voorwaarden lening.
Gedurende de looptijd van de reverse converteerbare hybride obligatielening zal de gemeente een vaste rentevergoeding ontvangen. De rentevergoeding is marktconform waarmee het verstrekken van een

lening financieel aantrekkelijker is dan het geld op de bank te laten staan. De rentevergoeding is hoger dan het rentebedrag dat de gemeente betaalt over haar leningenportefeuille bij de BNG. Oftewel de opbrengsten zijn hoger dan de kosten en we behouden het dividend.

1.7 Niet-deelnemen kan tot negatieve financiële effecten leiden.
Het is niet verplicht om deel te nemen aan de kapitaalversterking. Dit heeft met name impact indien de lening op termijn wordt omgezet in aandelen. Bij niet-deelnemen zal het aandelenkapitaal van de gemeente verwateren waardoor ook de dividendinkomsten minder zullen worden. Het financieel effect daarvan is moeilijk te bepalen, omdat de waarde van het aandeel nog bepaald moet worden. Verder heeft Alliander het recht om van de voorgenomen lening af te zien als de ondergrens van € 550 miljoen niet wordt gehaald. De kapitaalstructuur moet dan op een andere manier worden versterkt, waarbij Alliander aangeeft dat inhouding van dividend voor de komende jaren een reële alternatieve mogelijkheid is.

1.8 Afspraken over doelmatige besteding en verantwoording.
Om de doelmatige aanwending van de financiering en de verantwoording daarover te borgen, zijn tussen Alliander en het Grootaandeelhoudersoverleg een aantal afspraken gemaakt. Kleinere gemeenten zoals Zevenaar zijn via het NUVAL platform vertegenwoordigd in het Grootaandeelhoudersoverleg. Deze afspraken behelzen onder meer dat Alliander strategiesessies organiseert met aandeelhouders en met het Grootaandeelhoudersoverleg waarin voorgenomen investeringen en andere ontwikkelingen worden gedeeld. Verder zal Alliander een specifieke rapportage opstellen ten behoeve van de leninggevers die onder meer ingaat op de beoogde aanwending van de Lening, een procesbeschrijving van de beoogde aanwending, een rapportage over de daadwerkelijke aanwending en een mogelijke validatie van de aanwending door een accountant.

1.9 Gelet op de opgave van de energietransitie zijn we bereid tot 25% boven het pro-rata deel te nemen.
Hiermee wordt het risico voor Alliander kleiner dat beneden het bodem bedrag wordt ingetekend. Bij voorkeur vraagt Alliander om voor 25% extra deel te nemen om zeker te stellen dat het benodigde bedrag bijeen wordt gebracht, in het geval niet alle aandeelhouders inschrijven op de lening. Hier wordt alleen gebruik van gemaakt wanneer niet alle aandeelhouders bereid zijn om pro-rata deel te nemen. De verwachting is echter dat de extra 25% niet volledig nodig is omdat de meeste gemeenten in ieder geval pro-rata deelnemen en de Provincie Gelderland 25% boven het pro-rata deel intekent.

Alternatieven
Er zijn twee alternatieven onderzocht. Een alternatief is de uitgifte van nieuwe aandelen, maar die mist het voordeel van marktconforme rente. Een andere variant is het staken van dividendbetalingen, maar dat is ongunstig voor de aandeelhoudersbelangen. Wettelijke beperkingen voor tariefsverhogingen en gemaximaliseerde winst maken financiering uit eigen middelen voor Alliander niet mogelijk. Financiering met vreemd vermogen kent echter ook zijn beperkingen. Hierdoor kan uiteindelijk de A-rating bij kredietbeoordelaars onder druk komen te staan.

Kanttekeningen
Na conversie liggen gemeentelijke middelen vermoedelijk voor lange tijd vast in de onderneming
De verwachting is dat de lening wordt omgezet in aandelen; 2/3 deel in 2025 en 1/3 deel in 2028. Conversie kan overigens enkel plaatsvinden wanneer aan de vastgestelde voorwaarden voor conversie wordt voldaan. Daarmee is er een reëel risico dat de gemeentelijke middelen die met de lening zijn gemoeid voor lange tijd vastliggen in de onderneming. De aandelen zijn beperkt verhandelbaar doordat ze alleen overdraagbaar zijn aan andere publieke aandeelhouders die (deels) in het verzorgingsgebied van Alliander zijn gevestigd. Hierbij wordt ook opgemerkt dat in de loop van de tijd de waarde van de onderneming en daarmee ook de aandelen kan fluctueren.

Risicobeheer
Er zijn geen publiekrechtelijke belemmeringen voor het verstrekken van de lening. Uit oogpunt van staatssteun, Wet Markt & Overheid en de Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido) zijn er geen beletselen om in te gaan op het financieringsverzoek van Alliander. Passend binnen de regels (wet Fido, wet Markt & Overheid en Europese aanbestedingsregels) wendt Alliander de lening aan voor uitoefening van haar publieke taak tegen marktconforme voorwaarden.

Met het verstrekken van de lening loopt de gemeente een debiteurenrisico.
Het verstrekken van de lening leidt ertoe dat de gemeente het (debiteuren)risico loopt dat Alliander de lening niet terug kan betalen. Het betreft een achtergestelde lening wat in dit geval concreet inhoudt dat er een groter risico is indien er niet terugbetaald kan worden, andere schulden gaan dan immers voor. De verwachting is evenwel dat dit risico beperkt is; Alliander is een financieel solide bedrijf met een waardering van kredietbeoordelaars met een A rating. Daarnaast opereert Alliander in een gereguleerde markt waardoor sprake is van een gegarandeerde afname en binnen de kaders van de toezichthouder ACM ook een mate van winst ("redelijke vergoeding") mag maken.
In de berekening van het weerstandsvermogen houden we als zekerheid een risicobedrag aan van 20% van het bedrag van de lening.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
Uiterlijk op 1 december 2021 neemt het college het besluit inzake deelname richting Alliander naar aanleiding van de wensen en bedenkingen vanuit de raad. Op 2 december 2021 is de Buitengewone aandeelhoudersvergadering Alliander, met als doel het mogelijk maken van aandelenuitgifte in geval van conversie en ondertekenen leningsovereenkomst.

7. Klimaat en duurzaamheid
In Zevenaar staat het thema duurzaamheid hoog op de agenda; we willen in 2040 CO_2 neutraal zijn (ambitie uit het coalitieakkoord). Hier is een (snelle) voortgang van de energietransitie noodzakelijk. De huidige netwerken zijn onvoldoende geschikt voor deze energietransitie. Uitbreidingen en verzwaringen van de netwerken zijn daarom noodzakelijk. Deelnemen in een obligatielening heeft als doel dat Alliander kan blijven investeren in energietransitie en duurzaamheid.
Het nieuwe IPCC-rapport (Climate Change 2021 – the Physical Science Basis - 07.08.2021) presenteert alarmerende conclusies. Het rapport toont de urgentie aan om ook als lokale overheid (extra) in te zetten op het halen van de klimaatdoelen. Het kunnen beschikken over toereikende netwerken is essentieel. Daarom is het van belang dat ook de gemeente Zevenaar zich hiervoor inzet.

8. Communicatie
Alliander heeft op haar website diverse vragen en antwoorden opgenomen. Zie hiervoor: https://www.alliander.com/nl/kapitaalstructuur/

De planning en procedure is als volgt:

Datum	Activiteit
31 mei 2021	Alliander heeft het verzoek tot versterking van de kapitaalstructuur aan al haar aandeelhouders gestuurd
25 augustus 2021	Informatiesessie Alliander voor wethouders en adviseurs
22 september	Extra platformvergadering Nuval

September / oktober	Informatiesessies Alliander voor gemeenteraden
15 oktober 2021	Informeren Alliander over voornemen deelname lening (middels formulier 3A bij informatiepakket)
1 december 2021	Uiterste datum besluit inzake deelname richting Alliander aangeven (middels formulier 3B bij het informatiepakket)
2 december 2021	Buitengewone aandeelhoudersvergadering Alliander (met als doel aandelenuitgifte mogelijk te maken in geval van conversie) en ondertekenen leningsovereenkomst (indien van toepassing)
3 december 2021	Toewijzing op basis van de inschrijvingen (indien van toepassing)
15 december 2021	Formele uitgifte van de lening (indien van toepassing)

9. Kosten, baten en dekking

De nu voorgestelde 'reverse converteerbare hybride obligatielening' is als optimaal resultaat naar voren gekomen in de afweging tussen belangen van Alliander en de aandeelhouders. Voor Alliander biedt de lening ten opzichte van vreemd vermogen het voordeel dat de helft van de lening, zolang die niet is omgezet in aandelen, boekhoudkundig als eigen vermogen wordt gezien. Onafhankelijke adviseurs KPMG (financieel) en Stek (juridisch) bevestigen dat de voorgestelde reverse converteerbare obligatielening onder de voorgestelde voorwaarden uit financieel respectievelijk juridisch oogpunt marktconform en evenwichtig is. Een onafhankelijke adviseur valideert de noodzaak voor conversie en bepaalt de conversieprijs waartegen de lening wordt omgezet in aandelen. Wanneer de lening (deels) wordt geconverteerd – en dus wordt omgezet in reguliere aandelen – vervalt het gegarandeerde rendement via de ontvangen rente, maar hierdoor blijft Alliander de komende jaren wel in staat om over de uitstaande aandelen dividend te betalen.

De belangrijkste kenmerken van de reverse converteerbare hybride obligatielening staan in onderstaande tabel.

Kenmerken lening	
Type lening	Reverse converteerbare hybride obligatielening
Hoofdsom € 600 miljoen	€ 600 miljoen
Looptijd	60 jaar, tenzij eerder afgelost of geconverteerd
Rentevaste periode	Tarief wordt elke 10 jaar vastgezet
Rentevaste vergoeding	Marktconforme opslag van 1,975% boven 10-jaars swap rate
Cumulatieve rentebetalingen	Er is mogelijkheid tot uitstel rentebetaling, maar rente wordt altijd uitbetaald
Mogelijke aflossing	Door Alliander bij elke renteherziening of eerder onder bepaalde voorwaarden
Conversie	Onder strikte voorwaarden kan de lening door Alliander worden geconverteerd naar gewone aandelen
Uitgifte	15 december 2021

Aandeelhouderschap gemeente in Alliander

De gemeente Zevenaar is aandeelhouder van Alliander met een belang van 0,45% van de in totaal 136.794.964 aandelen. Wettelijk is bepaald dat de aandelen van netwerkbedrijven als Alliander niet in private handen mogen zijn. Alle aandelen zijn dan ook in handen van een aantal provincies, waterschappen en gemeenten. Het belang van de gemeente bij het aandeelhouderschap is tweeledig: de

gemeente kan (enige) invloed uitoefenen op het beleid van Alliander en de gemeente ontvangt dividend van Alliander als het resultaat dat toelaat. In de afgelopen jaren is door Alliander aan de gemeente Zevenaar een dividend uitgekeerd van gemiddeld € 500.000 per jaar.

Financieel effect in de meerjarenbegroting
Zevenaar past het principe van totaalfinanciering toe. Er is geen directe relatie tussen de omvang van de verstrekte lening aan Alliander en de door Zevenaar af te sluiten leningen om in haar financieringsbehoefte te voorzien. De vergoede rente is met ± 2% marktconform en de rentebaat wordt meegenomen in de totale berekening van de financieringsbehoefte van de gemeente. De interne rekenrente bedraagt 0,4%. Netto levert de obligatielening ons jaarlijks € 43.000 op (1,6% over € 2,7 miljoen). Indien de pro-rata intekening benodigd is, wordt het resultaat hoger, namelijk maximaal 1,6% van € 3,4 miljoen. Het positieve rente-resultaat verwerken wij in de begroting bij het onderdeel treasury. Op termijn zal Alliander naar verwachting de lening converteren oftewel omzetten naar nieuw uit te geven aandelen, welke in plaats van rente een dividendopbrengst opleveren. Op basis van de huidige inzichten verwachten we na de conversie een variabel en niet gegarandeerd rendement in dezelfde orde van grootte als de rente op de lening. De dividenduitkering is echter wel afhankelijk van de winstrealisatie van Alliander. De lening heeft een gunstig effect op onze ratio's van de schuldquote en het structurele exploitatiesaldo; en een (beperkt) ongunstig effect op de solvabiliteit.

10. Bijlagen
De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	1033121	Verzoek tot kapitaalversterking Alliander
2.	link vragen en antwoorden: https://www.alliander.com/nl/kapitaalstructuur/	

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Kapitaalversterking Alliander
Zaaknummer	Z/21/392081
Documentnummer	INT/21/1051084

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat Alliander heeft verzocht om een versterking van de kapitaalstructuur;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar;

gelet op artikel 169, lid 4 van de Gemeentewet

besluit:

1. Kennis te nemen van het verzoek van Alliander N.V. tot versterking van de kapitaalstructuur middels het uitgeven van een reverse converteerbare hybride obligatielening;
2. Geen wensen of bedenkingen te uiten over het voorgenomen besluit van het college om een reverse converteerbare hybride obligatielening aan Alliander te verstrekken voor een bedrag in de range van € 2.702.433 (pro-rata het aandelenbezit van de gemeente) tot € 3.378.041 (25% boven pro-rata).

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 24 november 2021 .

De griffier	De burgemeester
W. van der Vlies	L.J.E.M. van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Kapitaalversterking Alliander
Zaaknummer	Z/21/392081
Documentnummer	INT/21/1051084

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat Alliander heeft verzocht om een versterking van de kapitaalstructuur;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar;

gelet op artikel 169, lid 4 van de Gemeentewet

besluit:

1. Kennis te nemen van het verzoek van Alliander N.V. tot versterking van de kapitaalstructuur middels het uitgeven van een reverse converteerbare hybride obligatielening;
2. Geen wensen of bedenkingen te uiten over het voorgenomen besluit van het college om een reverse converteerbare hybride obligatielening aan Alliander te verstrekken voor een bedrag in de range van € 2.702.433 (pro-rata het aandelenbezit van de gemeente) tot € 3.378.041 (25% boven pro-rata).

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 24 november 2021 .

De griffier,
W.M. van der Vlies

De burgemeester,
L.J.E.M. van Riswijk

GEMEENTE ZEVENAAR
- 1 JUNI 2021
INGEKOMEN

Locatiecode 2PB1111, Postbus 50, 6920 AB Duiven

Aan het college van
de gemeente Zevenaar

Bezoekadres
Utrechtseweg 68
6812 AH Arnhem
Postadres
Locatiecode 2PB1111
Postbus 50
6920 AB Duiven

www.alliander.com

Datum
31 mei 2021

Betreft
Verzoek tot versterking kapitaalstructuur Alliander

Geacht college,

U bent aandeelhouder van Alliander en Alliander is verantwoordelijk voor de vitale energie-infrastructuur in uw gemeente. De energietransitie en het Klimaatakkoord hebben enorme impact op onze taak als netbeheerder. Dit is aanleiding geweest om in het najaar van 2020 gesprekken met onze grootaandeelhouders op te starten over versterking van de kapitaalstructuur van Alliander. U ontving hier al eerder informatie over in ons schrijven van 2 oktober 2020 en 17 februari 2021. Tijdens de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA) van 7 april 2021 zijn wij uitgebreid ingegaan op de achtergrond en noodzaak van versterking van de kapitaalstructuur. Tevens is aangegeven dat een concreet en individueel financieringsverzoek op korte termijn zou volgen. Met dit voorliggende verzoek doen wij een beroep op u als aandeelhouder om ons te steunen bij de uitvoering van onze publieke taak.

Financiering van de energietransitie
Alliander werkt volop mee aan het realiseren van een duurzame energievoorziening, vanuit het maatschappelijke belang om energie voor iedereen betrouwbaar, betaalbaar en bereikbaar te houden. Dat is waar wij iedere dag aan werken. Door ons netwerk continue te verbeteren bereiden wij het voor op de toekomst, waarin iedereen duurzame energie kan gebruiken, produceren en delen.

De energietransitie versnelt en leidt tot meer duurzame lokale opwek én een groeiende vraag naar elektrisch vermogen. Dit vraagt grote aanpassingen van het energiesysteem. Als gevolg hiervan moet de capaciteit van onze elektriciteitsnetten de komende jaren op veel plekken worden verdubbeld.

Dit vergt grootschalige investeringen in onze netten en wij verwachten dat de totale investeringen op korte termijn oplopen tot ongeveer € 1,2 miljard per jaar. Dat is meer dan een verdubbeling ten opzichte van de afgelopen jaren. Door de combinatie van sterk toenemende investeringen, lange terugverdientijden (+/- 40 jaar) en lage rendementen, neemt de financieringsbehoefte van Alliander sterk toe. Onze investeringen worden voornamelijk gefinancierd met behulp van vreemd vermogen, waar ook voldoende eigen vermogen tegenover moet staan.

Om de benodigde investeringen te kunnen financieren, werken wij parallel aan een drietal sporen:
- Wendbare, slagvaardige en kostenefficiënte organisatie: in 2018 zijn wij een kostenbesparingsprogramma gestart om zowel de kosten van de organisatie te verlagen als de productiviteit te verhogen. Fundament onder het programma is de continue aandacht voor

het verhogen van het kostenbewustzijn in de gehele organisatie en het kritisch afwegen welke activiteiten echt nodig zijn om ons werk, met behoud van veiligheid en kwaliteit, te kunnen uitvoeren. Daarnaast richt het programma zich op het vereenvoudigen en verbeteren van de processen, onder andere door activiteiten te standaardiseren en te digitaliseren. Hiermee willen we slimmer en efficiënter gaan werken. Het afgelopen jaar is ook gewerkt aan een nieuwe inrichting van de Alliander organisatie. Deze reorganisatie is ingegeven door de grote hoeveelheid werk en de hoge investeringen die het gevolg zijn van de energietransitie. Als gevolg van deze reorganisatie verdwijnen 200 arbeidsplaatsen. Op 1 januari 2021 is de nieuwe organisatie van start gegaan;

- Verbeteren inkomstensystematiek: er vinden momenteel intensieve gesprekken plaats met de Autoriteit Consument & Markt (ACM) om de inkomstensystematiek van netbeheerders beter toe te snijden op de uitdagingen van de energietransitie. Ook worden gesprekken gevoerd met ACM en de ministeries van Financiën en Economische Zaken en Klimaat (EZK) over mogelijke oplossingen voor het bredere financieringsprobleem in de sector.
- Versterken eigen vermogen: om de investeringen te doen en tegelijkertijd financieel solide te blijven, is aanvullend eigen vermogen nodig. Zonder additioneel eigen vermogen, neemt de kredietwaardigheid van Alliander af en zijn wij onvoldoende in staat om de investeringen te financieren tegen acceptabele rentekosten.

De afgelopen maanden heeft Alliander samen met de leden van het Grootaandeelhoudersoverleg[1] verkend op welke wijze de kapitaalstructuur van Alliander kan worden versterkt. Zoals hiervoor aangegeven, hebben we de voortgang van deze verkenning op verschillende momenten met u gedeeld. Deze gesprekken zijn in constructieve sfeer verlopen, met oog voor zowel het belang van Alliander als dat van alle aandeelhouders.

Op basis van deze gesprekken is Alliander voornemens om de kapitaalstructuur te versterken door uitgifte van een reverse converteerbare hybride obligatielening ter grootte van € 600 miljoen. Een dergelijke lening telt bij uitgifte al voor 50% mee als eigen vermogen en kan, wanneer nodig, te zijner tijd deels of geheel worden omgezet in aandelen. Op deze wijze kan de financiële soliditeit van Alliander worden geborgd, blijft Alliander in staat om de komende jaren dividend aan de aandeelhouders uit te keren en kunnen wij onze publieke taak als netbeheerder blijven realiseren.

Concreet verzoek
Het totaal benodigde bedrag van de reverse converteerbare hybride obligatielening bedraagt € 600 miljoen, met een minimale ondergrens van € 550 miljoen. Dit laatste betekent dat wanneer voor minder dan € 550 miljoen wordt ingeschreven, Alliander het recht heeft om van de voorgenomen lening af te zien. De kapitaalstructuur moeten dan op een andere manier worden versterkt, waarbij inhouding van dividend tot de mogelijkheden behoort. De verdere voorwaarden en condities die bij de reverse converteerbare hybride obligatielening horen, zijn opgenomen in de leningsovereenkomst (zie bijlagen 2A, 2B, 2C). Ook zijn bijgevoegd een Letter of Comfort van KPMG en van STEK (zie bijlagen 4A en 4B). Hierin geven de onafhankelijke adviseurs, die het Grootaandeelhoudersoverleg hebben bijgestaan, aan dat het voorstel dat wij u doen op zorgvuldige wijze is ontstaan en de voorwaarden solide zijn.

De hoogte van uw obligatielening wordt in beginsel bepaald naar rato van uw aandelenbezit, zodat bij een eventuele conversie van de lening naar aandelen geen wijziging in de aandelenverhoudingen optreedt. Echter, om zeker te stellen dat het benodigde bedrag bijeengebracht wordt, wordt u ook gevraagd om aan te geven of u bereid bent om meer dan pro-rata deel te nemen, bij voorkeur 25% boven het pro-rata aandeel. Hier wordt alleen gebruik van gemaakt wanneer niet alle aandeelhouders bereid zijn om pro-rata deel te nemen.

[1] Het Grootaandeelhoudersoverleg bestaat uit bestuurlijke vertegenwoordigers van de aandeelhouders Gelderland, Friesland, Noord Holland, Amsterdam en namens het Nuval-platform en de oud-EWR-gemeenten.

Volgens het aandeelhoudersregister beschikt uw gemeente over 616.132 aandelen in Alliander N.V. Dit is 0,450%. Het concrete verzoek betreft daarmee een bedrag van minimaal € 2.702.433.

Om zicht te krijgen op uw bereidheid tot deelname en uw besluitvormingsproces, stellen wij het op prijs om uiterlijk 15 oktober 2021 geïnformeerd te worden over uw voornemen. Hiertoe hebben wij bijgevoegd format opgesteld (zie bijlage 3A). U kunt hierop ook aangeven of u bereid bent op de Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders (BAvA) van Alliander van 2 december 2021 de Raad van Bestuur aan te wijzen als bevoegd orgaan tot uitgifte van aandelen en tot het beperken of uitsluiten van het voorkeursrecht van bestaande aandeelhouders bij de uitgifte van aandelen als gevolg van een mogelijke conversie van de obligatielening.

Uiterlijk op 1 december 2021 ontvangen wij graag uw definitieve besluit tot deelname aan de obligatielening. Ook hiervoor is een formulier in de bijlage toegevoegd (zie bijlage 3B). Hierop kunt u zowel uw minimale als uw maximale participatie in de lening opnemen. Uitgifte van de obligatielening is voorzien voor 15 december 2021.

Ondersteuning van uw besluitvormingsproces
Wij realiseren ons dat ons verzoek om een zorgvuldige afweging vraagt en wij willen u in uw besluitvormingsproces optimaal ondersteunen. Daartoe organiseren wij op 16 en 18 juni 2021 informatiebijeenkomsten voor collegeleden en adviseurs. Hiervoor ontvangt u separaat een uitnodiging.

Ten behoeve van het politieke besluitvormingsproces worden in september en oktober meerdere verdiepende informatiebijeenkomsten georganiseerd voor gemeenteraden en Provinciale Staten.

Achterliggend treft u meer informatie over de noodzaak voor versterking van de eigen vermogenspositie, de drie sporen om de benodigde investeringen te kunnen financieren en het beoogde instrument voor de kapitaalversterking.

Tot slot
Wij beseffen dat wij met dit financieringsverzoek een fors beroep op u doen. Echter, gezien het belang van de continuïteit van onze investeringen in de energietransitie en gelijktijdig de wens om onze dividenduitkering aan u te kunnen behouden, doen wij met klem een beroep op u om te participeren voor tenminste uw pro-rata aandeel.

Mocht u naar aanleiding van deze brief en het achterliggende informatiepakket nog vragen of opmerkingen hebben, dan kunt u via mail contact opnemen met Walter Bien (walter.bien@alliander.com) of Michiel Olij (michiel.olij@alliander.com).

Met vriendelijke groet,

Maarten Otto,
voorzitter Raad van Bestuur/CEO

Walter Bien,
lid Raad van Bestuur/CFO

Bijlagen:
1 Presentatie achtergrondinformatie Versterking kapitaalstructuur Alliander
2A Engelstalige leningsdocumentatie
2B Nederlandse vertaling leningsdocumentatie
2C Term sheet
3A Format Mededeling voorgenomen collegebesluit
3B Format definitieve collegebesluit
4A Letter of comfort KPMG
4B Letter of comfort Stek

Achterliggende informatie

De maatschappelijke opdracht van Alliander

Alliander zorgt ervoor dat het licht brandt, de huizen warm of koel zijn en bedrijven draaien. Zowel vandaag als in het duurzame morgen.

In het Klimaatakkoord is de afspraak gemaakt dat in 2030 70% van alle elektriciteit uit hernieuwbare bronnen komt. Dat gebeurt onder meer door met Regionale Energiestrategieën (RES-en) tot 35 TWh duurzame opwek op land te komen. Tegelijk groeit de vraag naar elektriciteit. Auto's worden elektrisch, de industrie vervangt olie en gas door duurzame opgewekte stroom en huizen worden op een duurzame manier verwarmd.

Deze afspraken betekenen een enorme verandering voor ons werk. Het elektriciteitsnet, ooit aangelegd om te voorzien in de vraag naar energie, is in 2030 veranderd in een multifunctionele verbinder van vraag, aanbod en opslag. Om dat mogelijk te maken moet het elektriciteitsnet drastisch worden verbouwd, uitgebreid en bestaande gasnetten worden aangepast. In feite herontwerpen wij het hele energiesysteem.

Om de afspraken uit het Klimaatakkoord waar te maken, wacht ons de komende tien jaar een enorme hoeveelheid werk. Het is onze maatschappelijke opdracht om dat werk gedaan te krijgen en dit vergt onder meer dat we voldoende financieringsruimte hebben om de voor de energietransitie benodigde investeringen te kunnen doen. Het is immers noodzakelijk dat Nederland de klimaatdoelen haalt en dat klanten - ook naar de toekomst toe - de capaciteit en energie krijgen die zij nodig hebben.

Alliander moet kunnen blijven investeren

Om de capaciteit van het net te verdubbelen, moet de komende 10 jaar evenveel werk worden verzet als in de afgelopen 40 jaar en moet het investeringsniveau worden verdubbeld ten opzichte van de afgelopen jaren.

De sterke toename van investeringen leidt tot substantieel hogere afschrijvingen en financieringslasten. Deze hogere kosten worden op basis van het huidige wettelijk kader met enkele jaren vertraging, over een periode van circa 40 jaar (= de economische levensduur van de infrastructuur) doorberekend in de tarieven voor huishoudens en bedrijven. Door deze lange terugverdientijden, wordt Alliander gedwongen om de sterk toenemende investeringen in toenemende mate voor te financieren. Ook omdat de gereguleerde inkomsten – als gevolg van de zeer lage rente in het afgelopen decennium – hiervoor onvoldoende ruimte bieden.

Door de combinatie van sterk toenemende investeringen, lange terugverdientijden en lage rendementen neemt de financieringsbehoefte van Alliander sterk toe. Hiervoor wordt vreemd vermogen aangetrokken, waar voldoende eigen vermogen tegenover moet staan.

De investeringsopgave van Alliander vereist dat wij een robuust en kredietwaardig netwerkbedrijf zijn, zodat wij ook in de toekomst onze maatschappelijke taak kunnen blijven uitvoeren. Dit betekent onder andere dat wij:

- onze stabiele A rating moeten behouden om financiering aan te kunnen blijven trekken tegen acceptabele voorwaarden, en
- een financiële buffer hebben om risico's op te kunnen vangen, ook op de langere termijn.

Werken aan verschillende sporen

De financiering van de energie-infrastructuur is een vraagstuk dat alle netwerkbedrijven in Nederland raakt. De gezamenlijke netbeheerders hebben daarom de financieringsbehoefte van de hele sector in beeld gebracht[2] en een aantal oplossingsrichtingen verkend met het ministerie van EZK, het ministerie van Financiën, de ACM en VNG/IPO. Deze oplossingen lopen langs de assen van: (i) een wendbare, slagvaardige en kostenefficiënte organisatie, (ii) verbeteren van de inkomstensystematiek en (iii) versterking van het eigen vermogen. Uiteindelijk is een breed en gecombineerd samenspel van oplossingsrichtingen noodzakelijk om de financiële uitdagingen als gevolg van oplopende investeringen in de energietransitie op te vangen.

[2] Zie rapport PwC (i.o.v. NBNL) De energietransitie en de financiële impact voor netbeheerders

Wendbare, slagvaardige en kostenefficiënte organisatie De komende jaren moet Alliander meer werk verzetten, snel reageren op ontwikkelingen in het energiesysteem en samen met partners het energiesysteem van de toekomst ontwerpen en maken. Daartoe werken wij aan een slagvaardige, wendbare en kostenefficiënte organisatie.

In 2018 zijn wij een meerjarig, organisatie-breed kostenbesparingsprogramma gestart om zowel de kosten te verlagen als de productiviteit te verhogen. Centraal hierin staan de continue aandacht voor het verhogen van het kostenbewustzijn in de gehele organisatie en het kritisch afwegen welke activiteiten nodig zijn om ons werk - met behoud van veiligheid en kwaliteit - te kunnen uitvoeren. Wij richten ons ook op het aanscherpen van inkoopafspraken en op het verlagen van de indirecte kosten. Tevens richt het programma zich op het vereenvoudigen en verbeteren van de processen, onder andere door activiteiten te standaardiseren en te digitaliseren. Met al deze maatregelen is ultimo 2020 ruim € 100 miljoen structureel bespaard ten opzichte van 2017. Dit betreft zowel kostenreducties als efficiëntieverbeteringen. Daarnaast werkt Alliander aan slimme oplossingen en innovaties om de capaciteit van het bestaande elektriciteitsnet beter te benutten en investeringen te beperken.

Verbeteren inkomstensystematiek
Er vinden momenteel intensieve gesprekken plaats met de Autoriteit Consument & Markt (ACM) om de inkomstensystematiek van netbeheerders beter toe te snijden op de uitdagingen van de energietransitie. Ook worden gesprekken gevoerd met ACM en de ministeries van Financiën en Economische Zaken en Klimaat (EZK) over mogelijke oplossingen voor het bredere financieringsprobleem in de sector.

Kapitaalversterking door aandeelhouders
Versterking van het eigen vermogen is noodzakelijk om het financiële fundament van Alliander te verstevigen. Vanaf oktober 2020 heeft Alliander daarom onderzocht op welke wijze in de kapitaalbehoefte van Alliander kan worden voorzien en welke rol aandeelhouders hierin kunnen spelen. Op basis van deze gesprekken wil Alliander de kapitaalstructuur versterken door uitgifte van een reverse converteerbare hybride obligatielening ter grootte van € 600 miljoen.

Beoogd financieringsinstrument
Met de leden van het Grootaandeelhoudersoverleg zijn verschillende financieringsopties verkend, met als doel te komen tot een optie die past bij de kapitaalbehoefte van Alliander en oog heeft voor de belangen van de aandeelhouders. De leden van het Grootaandeelhoudersoverleg zijn gedurende het gehele proces bijgestaan door hun eigen adviseurs van KPMG Advisory (financieel) en Stek Advocaten (juridisch).

De verschillende opties voor een kapitaalinjecties zijn uitgebreid afgewogen. Hierbij is onder meer gekeken naar een nieuwe uitgifte van aandelen en beperking van het dividend. Alles afwegende bleek een reverse converteerbare hybride lening van € 600 miljoen voor zowel de aandeelhouders als Alliander het meest geëigende instrument passend bij de huidige omstandigheden. Met de beoogde obligatielening blijft Alliander komende jaren in staat dividend uit te keren en de investeringen in de energietransitie te continueren.

De belangrijkste kenmerken van een dergelijke lening zijn:

Hybride karakter:	De lening heeft het karakter van zowel eigen als vreemd vermogen, Dit hangt samen met de zeer lange looptijd (60 jaar indien er niet wordt afgelost of geconverteerd) en het achtergestelde karakter. Concreet betekent dit dat de lening bij uitgifte al voor 50% meetelt als eigen vermogen.
Recht van conversie:	Het is een reverse converteerbare lening, wat betekent dat de leningnemer (Alliander NV) het recht heeft de lening gedeeltelijk of geheel om te zetten in aandelen, indien de A rating op grond van objectieve omstandigheden onzeker wordt.

Rendement en risico:	Zolang de lening uitstaat wordt een marktconforme rente vergoed. Het risicoprofiel van Alliander is zeer laag.
Signaal aan de markt:	Met de beoogde aandeelhouderslening krijgt de kapitaalmarkt een duidelijk signaal dat de aandeelhouders Alliander steunen.
Formele uitgifte obligatielening:	Naar verwachting 15 december 2021

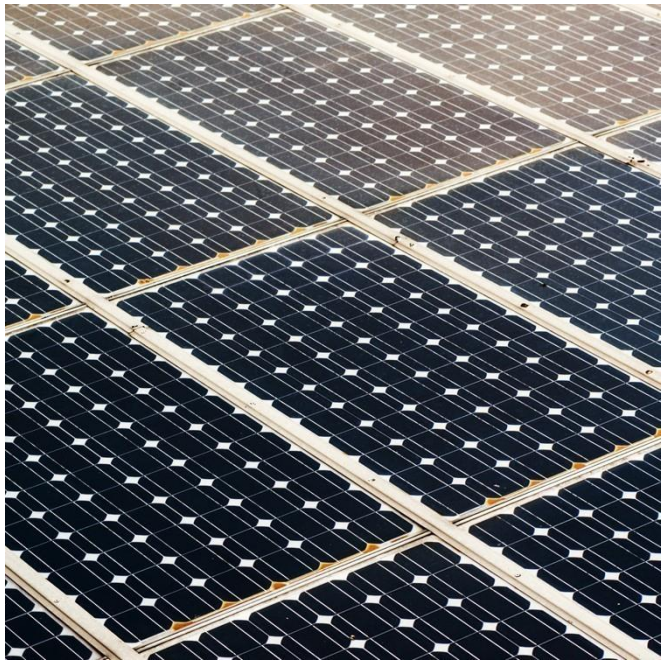
BIJLAGE 1 – Achtergrond-informatie Versterking kapitaalstructuur Alliander

Introductie en inhoudsopgave

Verzoek aan aandeelhouders voor versterking kapitaalstructuur Alliander

Introductie

- Deze presentatie geeft een nadere toelichting op het verzoek van Alliander aan haar aandeelhouders voor versterking van de kapitaalstructuur.
- In sectie 1 van deze presentatie wordt het verzoek op hoofdlijnen toegelicht. In de bijlagen zijn verdiepingen opgenomen voor verschillende relevante thema's.

Inhoudsopgave

Sectie 1: Versterking kapitaalstructuur Alliander — Pagina 3

Sectie 2: Bijlagen

- Bedrijfsprofiel Alliander — Pagina 17
- Groei Alliander door energietransitie — Pagina 21
- Sector regulering en financiering van de energietransitie — Pagina 31
- Financieel beleid Alliander — Pagina 36
- Instrumenten voor versterken eigen vermogen — Pagina 40
- Kenmerken van voorkeursinstrument — Pagina 52
- Mogelijk financieel arrangement met de BNG — Pagina 57

Versterking kapitaalstructuur Alliander

Versterking kapitaalstructuur Alliander

Alliander geeft vorm aan de energietoekomst van Nederland. Een toekomst waarin iedereen duurzame energie kan gebruiken, produceren en delen.

Missie Alliander

Alliander staat voor een energievoorziening die iedereen onder gelijke condities toegang geeft tot betrouwbare, betaalbare en duurzame energie. Dat is waar wij iedere dag aan werken.

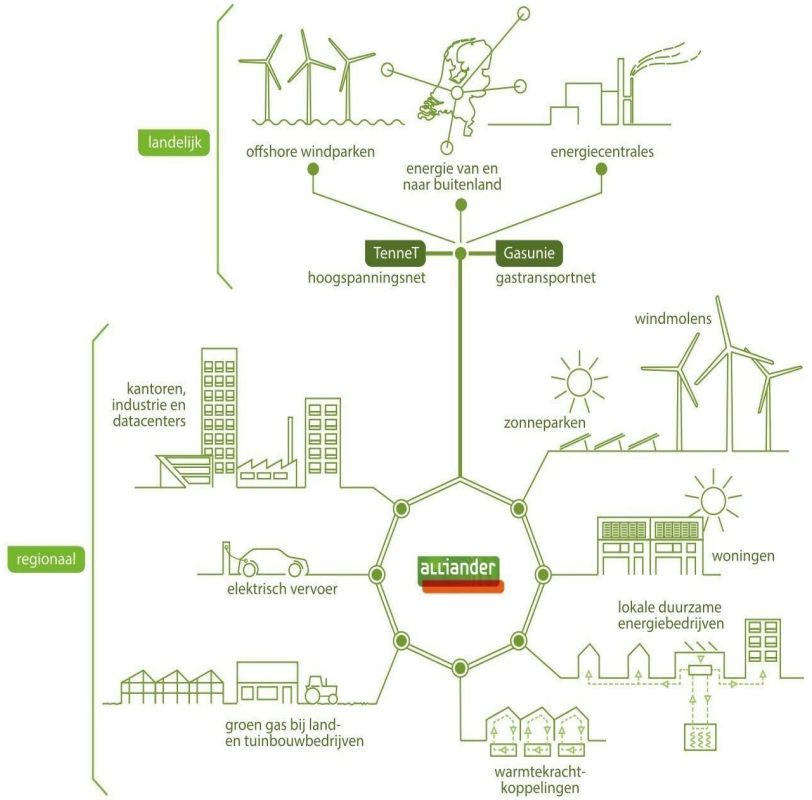
Alliander ontwikkelt en beheert energienetten. Via onze kabels en leidingen ontvangen ruim drie miljoen Nederlandse huishoudens en bedrijven elektriciteit, gas en warmte. We beheren meer dan 90.000 km elektriciteitsnet en 40.000 km gasnet en zijn er trots op dat onze netten tot één van de betrouwbaarste ter wereld behoren.

We zorgen ervoor dat het licht brandt, de huizen warm zijn en de bedrijven draaien. Dit doen we vanuit het maatschappelijk belang om energie voor iedereen betrouwbaar, betaalbaar en bereikbaar te houden.

Werkgebied

Onze plaats in de energieketen

Meer informatie

Versterking eigen vermogenspositie Alliander

De energietransitie versnelt en leidt tot meer duurzame lokale opwek en een groeiende vraag naar elektrisch vermogen

Klimaatakkoord

In het Klimaatakkoord is de afspraak gemaakt dat in 2030 70% van alle elektriciteit uit hernieuwbare bronnen komt. Dat gebeurt onder meer door met Regionale Energiestrategieën (RES-en) tot 35 TWh duurzame opwek op land te komen.

Tegelijk groeit de vraag naar elektriciteit. Auto's worden elektrisch, de industrie vervangt olie en gas door duurzame opgewekte stroom en huizen worden op een duurzame manier verwarmd.

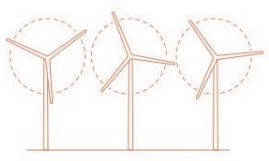
Huidige ontwikkelingen

De overgang naar een duurzame energievoorziening is in volle gang. Op steeds meer daken liggen zonnepanelen en op veel plaatsen verrijzen windparken. Elektrisch vervoer komt sterk op. En gemeenten spreken de ambitie uit van het aardgas af te gaan en over te stappen naar duurzame alternatieven.

De toename van duurzaam opgewekte energie en groeiende elektrificatie betekenen dat onze netten fors moeten worden uitgebreid en verzwaard. Dit vraagt grote aanpassingen van het energiesysteem.

Klimaatakkoord: doelen 2030

35 terawatt-uur duurzame energie

1,5 miljoen woningen van het aardgas

1,2 miljoen laadpunten

Bijdrage Alliander aan energietransitie (2019 -2020)

Opgesteld vermogen zonne-energie

3.444 MW +55%

2.222 MW in 2019

Opgesteld vermogen windenergie

1.714 MW +30%

1.321 MW in 2019

Ingevoede hoeveelheid groen gas

54,9 miljoen m^3 +33%

41,4 miljoen m^3 in 2019

Aantal publieke laadpalen

8.459 +39%

6.066 in 2019

Meer informatie

Versterking kapitaalstructuur Alliander

De capaciteit van onze elektriciteitsnetten moet op veel plekken worden verdubbeld, waardoor onze investeringen oplopen tot € 1,2 miljard per jaar

Capaciteitstoename

De afspraken uit het Klimaatakkoord betekenen een enorme verandering voor ons werk. Het elektriciteitsnet, ooit aangelegd om te voorzien in transport van energie van de centrale naar de klant is in 2030 veranderd in een multifunctionele verbinder van vraag, aanbod en opslag.

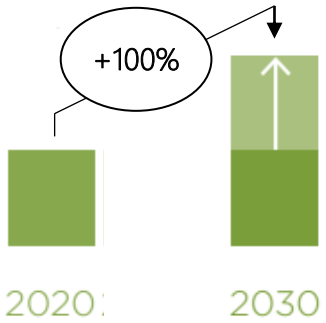
Om dat mogelijk te maken moet het elektriciteitsnet drastisch worden uitgebreid. In feite herontwerpen wij het hele energiesysteem.

Als netbeheerder staat Alliander voor de opdracht om de capaciteit van het elektriciteitsnet op een groot aantal plekken te verdubbelen in 2030.

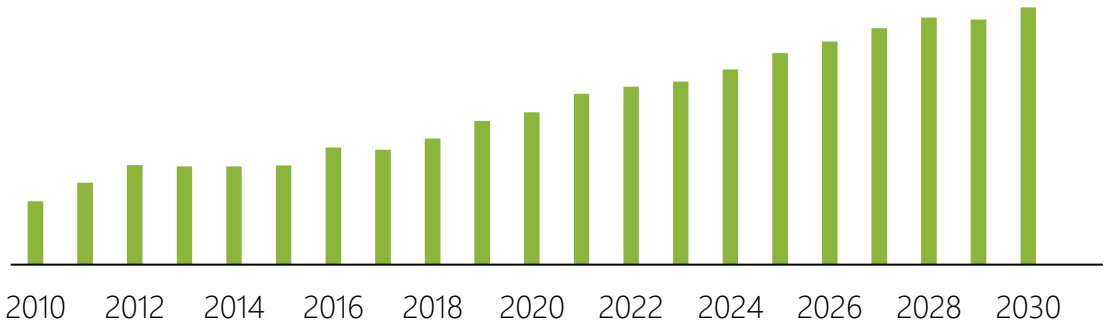
Toenemende investeringen

- Om de capaciteit van het net te verdubbelen, moet de komende 10 jaar evenveel werk worden verzet als in de afgelopen 40 jaar en moet het investeringsniveau worden verdubbeld ten opzichte van de afgelopen jaren.
- De investeringen voor Alliander – voor de periode 2021-2030 – zullen gemiddeld € 1,2 miljard per jaar bedragen
- Op de lange termijn (na 2030) neemt de onzekerheid over de benodigde investeringen toe, maar de verwachting is niet dat de investeringen zullen dalen
- De groeiende investeringen en de financiering daarvan is een vraagstuk dat alle netwerkbedrijven in Nederland raakt.

Verdubbeling van de netcapaciteit

Investeringen Alliander per jaar – 2010 t/m 2030

Meer informatie

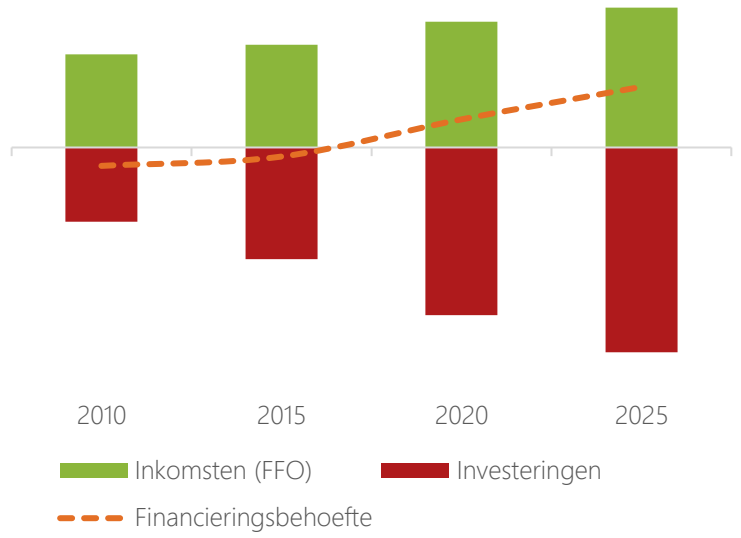
Versterking kapitaalstructuur Alliander

Door de combinatie van sterk toenemende investeringen, lange terugverdientijden en lage rendementen, neemt de financieringsbehoefte van Alliander sterk toe

Toenemende financieringsbehoefte Alliander

- De sterke toename van investeringen leidt tot substantieel hogere afschrijvingen en financieringslasten. Deze hogere kosten worden op basis van het huidige wettelijk kader met enkele jaren vertraging, over een periode van circa 40 jaar (= de economische levensduur van de infrastructuur), doorberekend in de tarieven voor huishoudens en bedrijven.
- Door deze lange terugverdientijden wordt Alliander gedwongen om de groeiende investeringen in toenemende mate te voorfinancieren.
- Door de combinatie van sterk toenemende investeringen, lange terugverdientijden en lage rendementen neemt de financieringsbehoefte van Alliander sterk toe. Hiervoor wordt vreemd vermogen aangetrokken, waar voldoende eigen vermogen tegenover moet staan.
- De investeringsopgave van Alliander vereist dat wij een robuust en kredietwaardig netwerkbedrijf zijn, zodat wij ook in de toekomst onze maatschappelijke taak kunnen blijven uitvoeren. Dit betekent onder andere dat wij:
  - onze A rating moeten behouden (welke ook het uitgangspunt is voor de regulatorische kapitaalvergoeding welke is vastgesteld door de ACM), om financiering aan te kunnen blijven trekken tegen acceptabele voorwaarden, en;
  - een financiële buffer hebben om risico's op te kunnen vangen.

Toenemende financieringsbehoefte

Inkomsten uitgedrukt in FFO Funds From Operations (vrije kasstroom). Getoonde grafiek ter illustratie.

Meer informatie

Versterking kapitaalstructuur Alliander

Om de benodigde investeringen te kunnen financieren, werken wij parallel aan een drietal sporen

Alliander

- In 2018 is Alliander gestart met een kostenbesparingsprogramma om zowel de kosten te verlagen als productiviteit te verhogen.
- Daarnaast werkt Alliander aan slimme oplossingen en innovaties om de capaciteit van het bestaande elektriciteitsnet beter te benutten en investeringen te beperken.
- Tot slot worden er aanvullende kasstromen gegenereerd buiten het gereguleerde domein.

Alliander stuurt op kostenbesparingen en zet actief in op innovaties en alternatieve kasstromen. Dit biedt echter onvoldoende ruimte om de benodigde investeringen zelf te bekostigen.

Overheid

- Er vinden momenteel intensieve gesprekken plaats met de Autoriteit Consument & Markt (ACM) om de inkomstensystematiek van netbeheerders beter toe te snijden op de uitdagingen van de energietransitie.
- Ook worden gesprekken gevoerd met ACM en de ministeries van Financiën en Economische Zaken en Klimaat (EZK) over mogelijke oplossingen voor het bredere financieringsprobleem in de sector.

De gesprekken met EZK en Financiën worden de komende tijd gecontinueerd, maar eventuele resultaten worden pas op de lange(re) termijn verwacht.

Aandeelhouders

- Om de investeringen in de energietransitie te kunnen doen en tegelijkertijd financieel solide te blijven, is versterking van de kapitaalstructuur nodig.
- Zonder versterking van de kapitaalstructuur, neemt de kredietwaardigheid van Alliander af (met hogere rentelasten tot gevolg) en is Alliander onvoldoende in staat om de investeringen te financieren tegen acceptabele renteniveaus.

Het Grootaandeelhoudersoverleg herkent de noodzaak van versterking van de kapitaalstructuur. Gezamenlijk zijn verschillende mogelijkheden verkend.

Versterking kapitaalstructuur Alliander

Na een zorgvuldig proces is in samenspraak met het Grootaandeelhoudersoverleg gekozen voor een reverse converteerbare hybride obligatielening van € 600 miljoen

Reverse converteerbare hybride obligatielening

De verschillende opties voor een kapitaalinjectie zijn uitgebreid afgewogen. Hierbij is onder meer gekeken naar

- Geen dividend vanaf boekjaar 2021;
- Uitgifte nieuwe aandelen, en
- Reverse converteerbare hybride obligatielening

Uiteindelijk heeft Alliander in samenspraak met de Grootaandeelhouders gekozen voor uitgifte van een **reverse convertible hybride obligatielening** ter grootte van **€ 600 miljoen**.

Voordelen voor aandeelhouders en Alliander

Een dergelijke lening heeft het karakter van zowel eigen als vreemd vermogen (= hybride) en telt bij uitgifte al voor 50% mee als eigen vermogen.

Bovendien heeft Alliander het recht de lening gedeeltelijk of geheel om te zetten in aandelen (= reverse converteerbaar), als de A rating op grond van objectieve omstandigheden onzeker wordt.

Op deze wijze:

- Wordt de **financiële solliditeit** van Alliander geborgd
- Blijft Alliander in staat om de komende jaren **dividend aan de aandeelhouders** uit te keren en krijgen de aandeelhouders een **aantrekkelijk marktconform rendement** op de lening
- Kan Alliander zijn maatschappelijke opdracht blijven realiseren en de **investeringen in de energietransitie continueren**

De omvang van de gevraagde lening, de voorwaarden waartegen de lening wordt verstrekt en de rentevergoeding zijn getoetst door Stek (juridisch) en KPMG (financieel). Deze onafhankelijke adviseurs, die het Grootaandeelhoudersoverleg hebben bijgestaan, geven aan dat het voorstel van Alliander op zorgvuldige wijze is ontstaan en de voorwaarden solide zijn. Zie voor meer informatie de letters of comfort van KPMG en Stek (BIJLAGE 4A en 4B).

Meer informatie

Versterking kapitaalstructuur Alliander

De lening combineert de eigenschappen van een hybride lening met die van een reverse converteerbare lening

Beknopte kenmerken (zie BIJLAGE 2A, 2B en 2c)

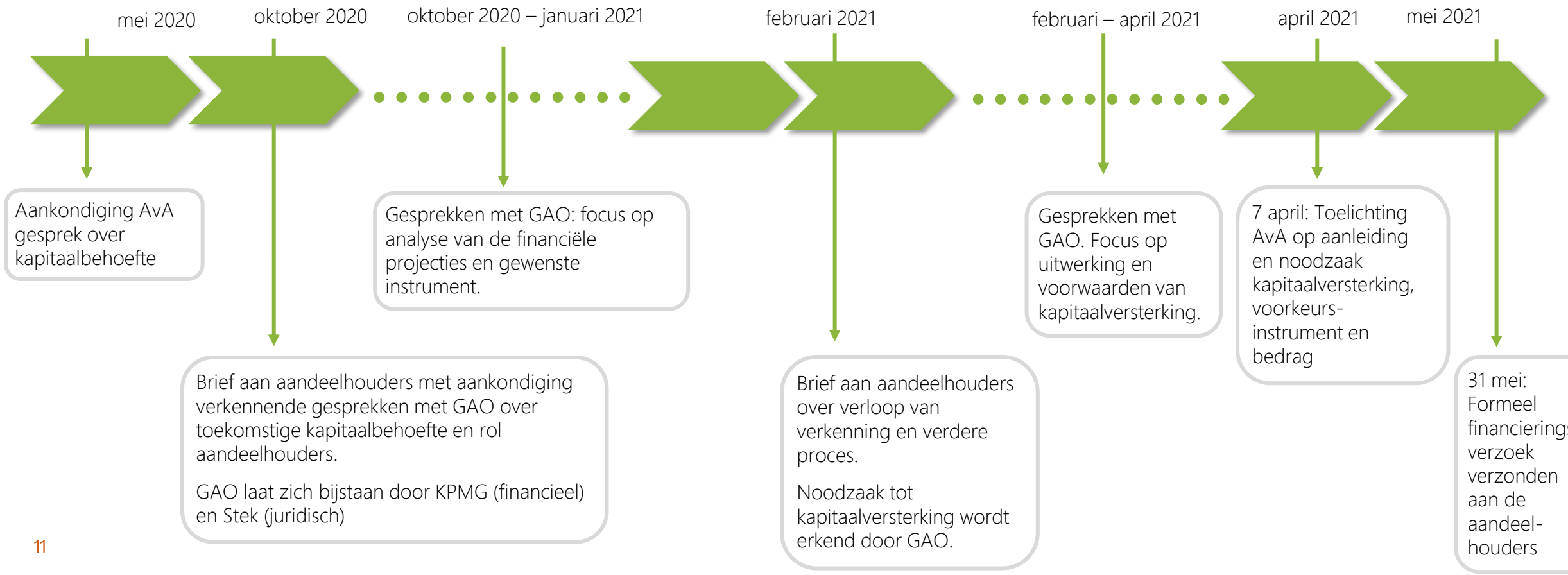
Type lening	Reverse converteerbare hybride obligatielening
Hoofdsom	€ 600 miljoen
Looptijd	60 jaar, tenzij eerder afgelost of geconverteerd
Rentevaste periode	Tarief wordt elke 10 jaar vastgezet
Rentevaste vergoeding	Marktconforme opslag van 1,975% boven 10-jaars swap rate *)
Cumulatieve rentebetalingen	Er is mogelijkheid tot uitstel rentebetaling, maar rente wordt altijd uitbetaald
Mogelijke aflossing	Door Alliander bij elke renteherziening of eerder onder bepaalde voorwaarden
Conversie	Onder strikte voorwaarden kan de lening door Alliander worden geconverteerd naar gewone aandelen
Uitgifte	15 december 2021

*) de 10-jaars swap rate is een veel gebruikte basis waarmee de rente voor leningen wordt bepaald. De swap rate wordt dagelijks continue genoteerd en gepubliceerd.

Meer informatie

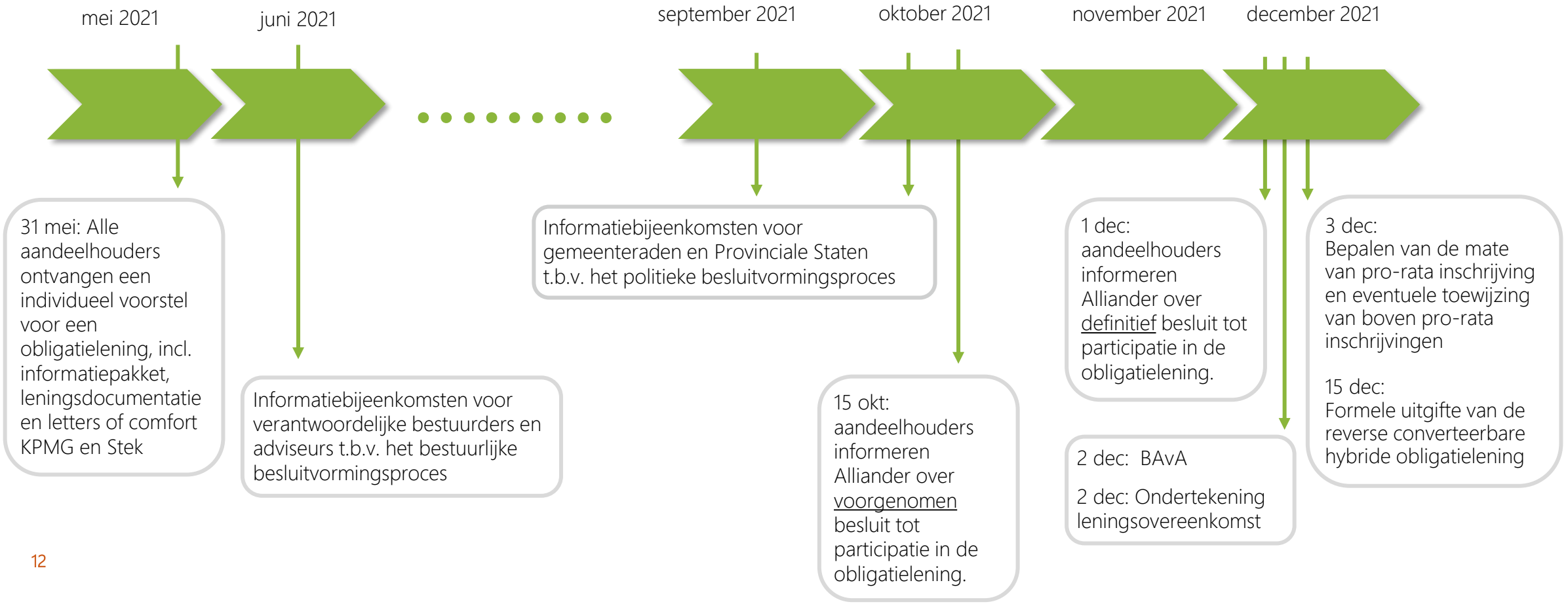
Versterking kapitaalstructuur Alliander

Het afgelopen jaar hebben we een zorgvuldig en intensief proces doorlopen met het Grootaandeelhoudersoverleg (GAO) en hun adviseurs

Versterking kapitaalstructuur Alliander

Tot aan de formele uitgifte van de lening worden de volgende vervolgstappen beoogd

Versterking kapitaalstructuur Alliander

Concreet verzoek aan aandeelhouders

- Het totaal benodigde bedrag van de reverse converteerbare hybride obligatielening bedraagt € 600 miljoen, met een minimale ondergrens van € 550 miljoen. Dit laatste betekent dat Alliander het recht heeft om af te zien van de lening op het moment dat voor minder dan € 550 miljoen wordt ingeschreven door de aandeelhouders. In een dergelijke situatie, zal versterking van de kapitaalstructuur op een andere wijze gerealiseerd moeten worden en lijkt inhouding van het dividend onvermijdelijk.

- Aandeelhouders wordt gevraagd om pro-rata deel te nemen. Om zeker te stellen dat het benodigde bedrag bijeengebracht wordt, worden de aandeelhouders gevraagd om aan te geven in hoeverre zij bereid zijn om meer dan pro-rata deel te nemen, bij voorkeur 25% boven het pro-rata aandeel.

- Om de uitkomst van het proces goed in te kunnen schatten, ontvangt Alliander graag uiterlijk 15 oktober 2021 het voorgenomen collegebesluit (BIJLAGE 3A). Hierop kan ook de bereidheid worden aangegeven om de Raad van Bestuur aan te wijzen als bevoegd orgaan tot uitgifte van aandelen in geval mogelijke conversie van de obligatielening.

- Aandeelhouders wordt gevraagd om Alliander uiterlijk op 1 december 2021, middels het bijgevoegde formulier (zie BIJLAGE 3B, te informeren over het definitieve besluit tot participatie in de obligatielening.

- Op 2 december 2021 vindt er een Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders (BAvA) plaats ten einde Alliander N.V. in staat te stellen aandelen uit te geven indien aan de specifieke voorwaarden van de leningsdocumentatie wordt voldaan. In overeenstemming met het bepaalde in artikel 6 en 7 van de statuten van Alliander N.V. wordt voorgesteld te besluiten tot aanwijzing van de Raad van Bestuur als bevoegd orgaan tot uitgifte van aandelen in verband met een mogelijke conversie van de obligatielening en tot het beperken of uitsluiten van het voorkeursrecht van bestaande aandeelhouders bij de uitgifte van aandelen, voor de duur van 5 jaar vanaf de datum van de BAvA. Zolang de lening uitstaat moet dit besluit ieder jaar opnieuw worden genomen.

Versterking kapitaalstructuur Alliander

Concreet verzoek aan aandeelhouders

Op 3 december wordt de mate van pro-rata inschrijvingen en eventuele toewijzing van boven pro-rata inschrijvingen bepaald.

Dit gaat volgens de hieronder volgende regels:

1. In het geval dat het totaal van alle inschrijvingen groter is dan EUR 550 miljoen en kleiner dan EUR 600 miljoen krijgt iedereen precies het bedrag waarvoor is ingeschreven.
2. In het geval dat het totaal van de inschrijvingen groter is dan EUR 600 miljoen, wordt eerst iedereen een percentage van de obligatielening toegewezen dat gelijk is aan maximaal het percentage aandelenbelang van de inschrijver in Alliander. Dit zijn de Initial Allocated Commitments.
3. Het deel van de obligatie lening dat dan nog niet is toegewezen is de Remaining Available Sum. Alliander zal dit bedrag verdelen onder de boven pro-rata inschrijvers in verhouding met het aandeel van iedere boven pro-rata inschrijver op het totale bedrag dat door de boven pro-rata inschrijvers boven pro-rata is ingeschreven.

Zie hiervoor de leningsdocumentatie, artikel 5 (BIJLAGE 2A, 2B en 2C).

Versterking kapitaalstructuur Alliander

Tot slot

- Wij beseffen dat wij met dit financieringsverzoek een fors beroep op onze aandeelhouders doen, maar gezien het belang van de continuïteit van onze investeringen in de energietransitie en gelijktijdig de wens om onze dividenduitkering te behouden, doen wij met klem een beroep op iedere aandeelhouder om te participeren voor (tenminste) het pro-rata deel in de voorgenomen reverse converteerbare hybride obligatielening.

- Voor vragen of opmerkingen kunt u via mail contact opnemen met
  - Walter Bien, walter.bien@alliander.com
  - Michiel Olij, michiel.olij@alliander.com

Bijlagen

Bedrijfsprofiel Alliander

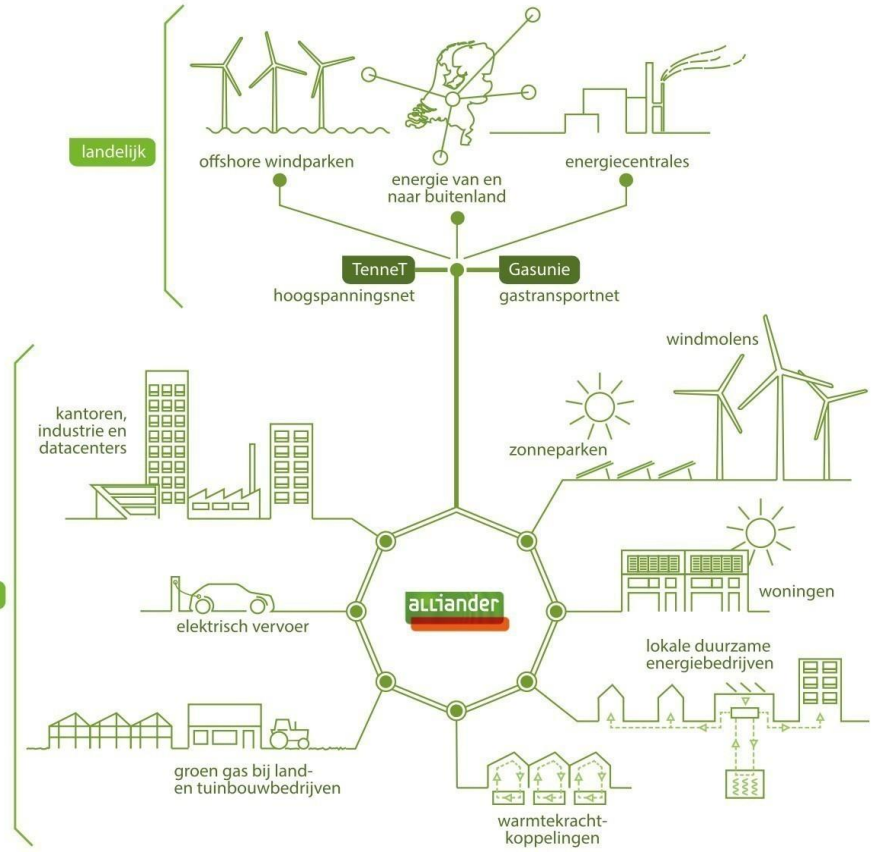
Bedrijfsprofiel Alliander

Onze rol in de energieketen

- Alliander N.V. is een netwerkbedrijf dat bestaat uit een groep bedrijven met ongeveer 7.000 medewerkers. Samen staan we voor hoogwaardige kennis van het energienet. We investeren in de ontwikkeling van het energienet en verkennen en realiseren innovatieve oplossingen. Met onze stakeholders overleggen we over toekomstplannen en dragen we oplossingen aan voor complexe vraagstukken op het gebied van de energietransitie. Dit doen we vanuit het maatschappelijk belang om energie voor iedereen betrouwbaar, betaalbaar en bereikbaar te houden.

- Netbeheerder Liander, onderdeel van Alliander, heeft de wettelijke taak de gas- en elektriciteitsnetwerken te beheren en te ontwikkelen. We staan 24/7 klaar om storingen te verhelpen, want zonder energie staat alles stil. Energie die wij distribueren, komt onder meer uit energiecentrales, windparken en import via de landelijke elektriciteits- en gasnetten van respectievelijk TenneT en Gasunie. Liander werkt samen met veel partijen in de energiesector en organisaties die willen innoveren op het gebied van energie. De netbeheerder zorgt voor een juiste data-uitwisseling met onder andere leveranciers in de huidige energiemarkt en werkt samen met overheden rondom vraagstukken over de warmtetransitie. Daarnaast helpen we organisaties bij innovaties met onze datadiensten en we werken samen aan ontwikkeling van de vraag- en aanbodgestuurde flexibele energiemarkt. Daarnaast leveren steeds meer consumenten en bedrijven energie die ze zelf produceren terug aan onze energienetten. Hierdoor ontstaat een wisselwerking en verwevenheid tussen vraag en aanbod van energie.

- Andere onderdelen van ons netwerkbedrijf faciliteren actief markten met producten en diensten die bijdragen aan een toekomstbestendig energienet. We bouwen en onderhouden de infrastructuur en managen vraag en aanbod van energie. We maken inzichtelijk wie, wanneer, waar en in welke hoeveelheid energie produceert of verbruikt. Als onafhankelijke partij geven wij klanten inzichten die hen helpen bij de ontwikkeling van hun energievoorziening. Wij laten de mogelijkheden van het energienet zien en zijn duidelijk over de maatschappelijke kosten die verschillende keuzes met zich meebrengen.

Bedrijfsprofiel Alliander

Alliander bestaat uit een groep bedrijven waarvan Liander de grootste is

Onze bedrijven

Liander

- Netbeheerder Liander beheert en ontwikkelt het energienet in haar werkgebied. De netbeheerder heeft de maatschappelijke taak miljoenen consumenten en bedrijven dagelijks van gas en elektriciteit te voorzien. Liander omvat ruim 90% van de omzet van de Alliander groep.

Kenter

- Kenter is een dienstverlener op het gebied van energievoorzieningen, meetdiensten en laadoplossingen. Kenter plaatst onder meer transformatoren, meters, levert meetdata en geeft inzicht in energieverbruik met online (verbruiks)analyses.

Telecomcluster Alliander

- Alliander Telecom levert telecommunicatie voor besturing en beveiliging van kritische infrastructuur (zoals de energienetwerken). Utility Connect biedt draadloze datacommunicatie aan voor o.a. slimme meters. TReNT levert glasvezeldiensten in Oost-Nederland. 450connect exploiteert een draadloos communicatienetwerk voor kritische infrastructuur, door nauwe samenwerking met de Duitse netwerksector.

Firan

- Firan ontwikkelt, realiseert en exploiteert netten voor o.a. warmte en koude, zonnestroom, windenergie en CO_2. Samen met publieke en private partners werkt Firan aan de energietransitie voor gebouwen, gebieden en gemeenten.

ENTRNCE

- ENTRNCE heeft een digitaal handelsplatform ontwikkelt waar zij alle mogelijke energietransacties tussen leveranciers en verbruikers in de energiemarkt faciliteert.

Hoe wij georganiseerd zijn

Alliander AG (Duitsland)

- Alliander AG is met name op kleinere schaal actief in Noordrijn-Westfalen en Berlijn waar zij elektriciteits- en gasnetten, openbare verlichting en verkeerslichten beheert.

Qirion

- Qirion onderhoudt het hoog- en middenspanningsnet in een deel van Nederland en creëert duurzame en innovatieve oplossingen voor nieuwe en bestaande energienetten.

Overige dochterondernemingen

- Overige activiteiten waaronder bodemonderzoek, grondwerk en uitvoering en Smart Grid technologie worden verricht door respectievelijk Qterra, Stam & Co en Locamation.

Bedrijfsprofiel Alliander

2020 in cijfers

Kerncijfers

Netto-omzet

2,0 € miljard

1,9 € miljard in 2019

Balanstotaal

9,4 € miljard

8,8 € miljard in 2019

Omvang netwerk elektriciteit

92.000 km

91.000 km in 2019

Omvang netwerk gas

42.000 km

42.000 km in 2019

Resultaat

224 € miljoen

253 € miljoen in 2019

Investeringen materiële vaste activa

890 € miljoen

834 € miljoen in 2019

Aantal klantaansluitingen

5,8 miljoen

5,8 miljoen in 2019

Aantal eigen medewerkers

5.881 fte

5.703 fte in 2019

Uitvalduur elektriciteit

23,2 minuten

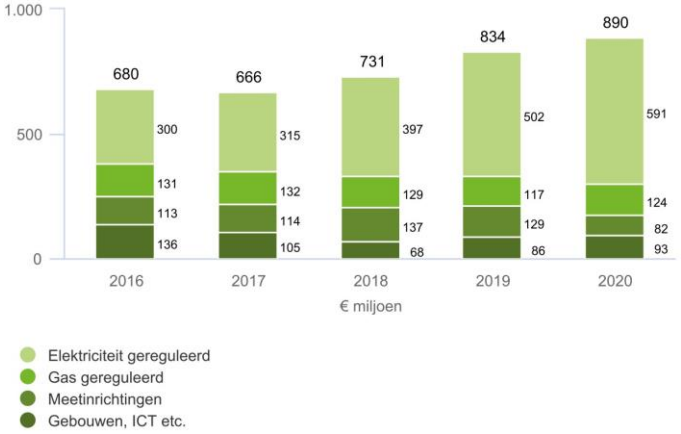
21,9 minuten in 2019

Lost Time Injury Frequency

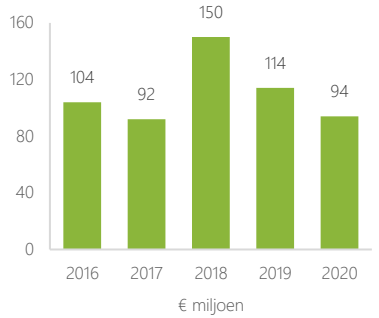
1,8

2,1 in 2019

Bruto investeringen

Dividend

Groei Alliander door energietransitie

Groei Alliander door energietransitie

CO_2 reductie is de kern van het klimaatakkoord en heeft grote invloed op de elektriciteitssector

Drijvers		Doelstellingen	Maatregelen
P2H	Industrie 57,2 Mton[1]	• 2030: 21.5 Mton CO_2 reductie • 2050: Nagenoeg emissievrije industrie	• Nationale CO_2 heffing i.c.m. verlaging Europese emissierechten • Waterstof als energiedrager voor procesindustrie (tot 600° C) • Verplicht stellen van CO_2 beperkende maatregelen met maximaal 5 jaar terugverdientijd
	Elektriciteit opwekking 45,2 Mton[1]	• 2030: 32.8 Mton CO_2 reductie • 2050: Emissievrije productie	• Opschalen hernieuwbare elektriciteitsopwekking met 84 TWh in 2030 • Focus op wind op zee • Afbouw kolencentrales tot 2030
	Verkeer en vervoer 35,6 Mton[1]	• 2030: 10.6 Mton CO_2 reductie • 2050: Emissievrij verkeer	• Inzet op 100% aandeel van elektrische auto's in nieuwverkoop na 2030 • Verlagen van zakelijke (auto)kilometers met 8 miljard in 2030
	Landbouw 26,9 Mton[1]	• 2030: 4.7 Mton CO_2 reductie • 2050: Balans tussen opslag & productie van hernieuwbare energie/ biomassa en emissie van onvermijdbare uitstoot	• Elektrisch verwarmen kassen en gebruik restwarmte • Verduurzamen veehouderij (precisiebemesting, kunstmest vervanging) • Inrichten van land en wateroppervlak op CO2 vastlegging en gebruik
	Gebouwde omgeving 24,4 Mton[1]	• 2030: 9.1 Mton CO_2 reductie • 2050: Alle woningen en gebouwen goed geïsoleerd, duurzaam verwarmd en voorzien van schone elektriciteit	• Verduurzaming van 1,5 miljoen bestaande woningen in 2030 • Jaarlijks verduurzamen van 50.000 woningen en gebouwen vanaf 2021 en 200.000 per 2030 d.m.v. aardgasvrije nieuwbouw, subsidiëren van verduurzaming huidige woning

Bronnen: Strategy & PwC, Klimaatakkoord, IPCC

[1]Mton CO_2 equivalent uitstoot in 2018.

Groei Alliander door energietransitie

De energietransitie vereist dat er de komende jaren sterk geïnvesteerd moeten worden in de energie-infrastructuur in Nederland

(Inter)nationale klimaatdoelen

Op 1 januari 2020 is de Klimaatwet ingegaan, waarin de CO_2 doelstellingen van 49% reductie in 2030 en 95% in 2050 zijn vastgelegd. De Europese Klimaatwet scherpt deze doelstellingen verder aan.
De energietransitie vereist dat de gehele energie-infrastructuur in Nederland de komende jaren verzwaard wordt, omdat de elektriciteitsvraag in 2050 verdubbeld is.
Onze grootste uitdaging is ervoor te zorgen dat de energie-infrastructuur hiervoor op tijd klaar is.

Nieuwe vereisten aan de elektriciteits- en gasnetten

Elektriciteitsverbruik neemt toe	• Sterk toenemende vraag door elektrificatie • Opkomst van datacenters
Systeem wordt meer decentraal	• Hogere peakload en een 'tweerichtingsverkeer' in alle netvlakken • Balancering meer in regionale netten
Hernieuwbare energie is niet stuurbaar	• Belangrijke rol biomassa/biogas en waterstof richting 2050 • Relatief veel geïnstalleerd vermogen nodig per eenheid opwek
Wind op Zee zal aangesloten worden	• Realisatie beide fases Wind op Zee richting 2030 • TenneT wettelijk verplicht tot aanleg net op zee • Investeringen op land door TenneT
Hogere volatiliteit in het dagprofiel	• Meer weersafhankelijk door opwek achter de meter • Toename volatiliteit door toename elektrisch vervoer • Sturing op moment en hoogte van elektriciteitsverbruik

Bron: Strategy & PwC

Consequenties voor de netbeheerders

1. Verzwaren van het net
2. Aanleg nieuwe infrastructuur
3. Nieuwe aansluitingen

Groei Alliander door energietransitie

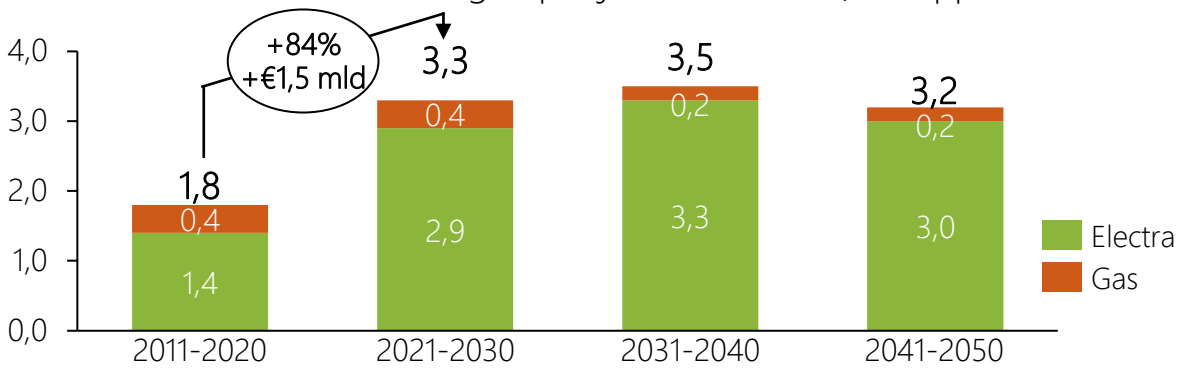
Door de investeringen in de energie infrastructuur zal de kapitaalbehoefte van de sector en Alliander de komende 20 jaar sterk toenemen

Investeringen

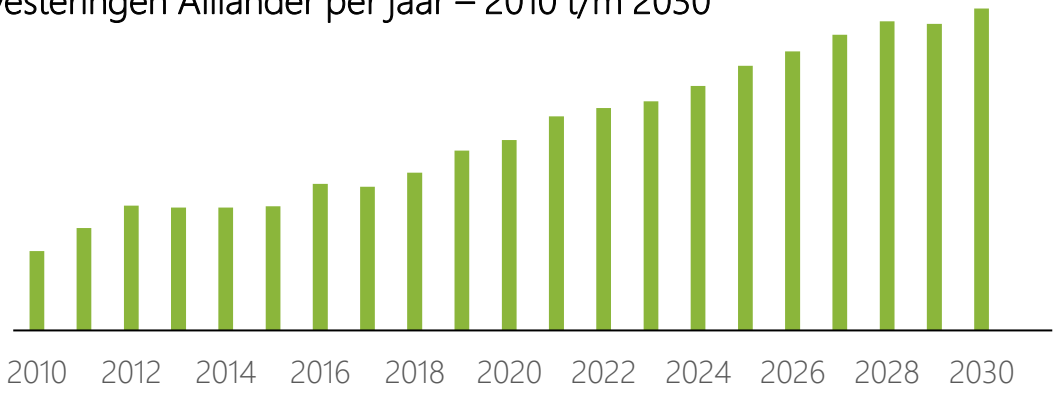
- TenneT, Alliander, Enexis en Stedin zullen per jaar gezamenlijk gemiddeld €1,5 miljard extra gaan investeren – een verdubbeling ten op zichte van het recente gemiddelde investeringsniveau. Gezamenlijk moeten zij € 102 miljard investeren in het elektriciteitsnet en de regionale gasnetten.
- Door de benodigde investeringen in het hoogspanningsnet alsmede het net op zee, is de verwachting dat de kosten die TenneT doorberekent aan Regionale Netbeheerders ("RNB's") ook zullen stijgen
- De investeringen van Alliander zijn sinds 2018 aan het stijgen. Deze stijging zal de komende jaren versneld worden ingegeven door de energietransitie. De investeringen voor Alliander – voor de periode 2019-2030 – zullen gemiddeld €1,2 miljard per jaar bedragen
- Op de lange termijn (na 2030) neemt de onzekerheid over de benodigde investeringen toe, maar de verwachting is niet dat de investeringen zullen dalen
- De verhoogde investeringen zullen primair gefinancierd worden met vreemd vermogen. Dit is echter alleen mogelijk indien er tevens nieuw eigen vermogen beschikbaar wordt gesteld, waarmee de rating en voor Alliander belangrijke ratio's in stand gehouden kunnen worden.

Investeringen TenneT, Alliander, Enexis en Stedin

Gemiddelde netto investeringen per jaar 2011-2050 (reëel pp 2020 in €mld)[1]

Investeringen Alliander per jaar – 2010 t/m 2030

[1]*Netto getallen zijn investeringen minus klantbijdragen, exclusief prijseffect, exclusief meters, exclusief GTS*

Bronnen: Rapport Fien, Liander, Enexis, Stedin, TenneT

Groei Alliander door energietransitie

We werken nauw samen met onze stakeholders om de doelstellingen te realiseren

Werkpakket Alliander

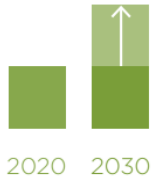

Zonneparken, datacenters en andere snel ontwikkelende energie-intensieve sectoren vragen steeds meer energie.

De energietransitie vraagt om intensieve samenwerking tussen gemeenten, provincies, netbeheerders en andere partners binnen en buiten de energiesector.

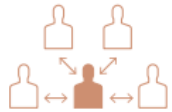
Capaciteitstoename

Als netbeheerder staat Liander voor de opdracht om de capaciteit van het elektriciteitsnet op een groot aantal plekken minstens te hebben verdubbeld in 2030.

Onze focus

Om de afspraken uit het Klimaatakkoord waar te maken, hebben we als maatschappij een enorme hoeveelheid werk te verzetten in het komende decennium. Als netbeheerder bereiden we ons zo voor:

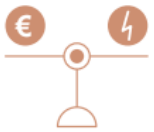
We zetten in op een integraal transitieplan samen met stakeholders. In essentie herontwerpen we als maatschappij het gehele energiesysteem

We investeren proactief in ons netwerk op basis van regionale energiestrategieën, klantcontacten en systeemstudies

We vergroten productiviteit en efficiency en richten ons op innovatie, standaardisatie en het inzetten van tijdelijke concepten

Het nog optimaler benutten van het bestaande net om de maatschappelijke kosten zo laag mogelijk te houden

Groei Alliander door energietransitie

Werkpakket Liander - investeringen in Friesland

Friesland

- Voor de komende tijd wordt ingezet op investeringen in de diverse onder- en regelstations en het versterken van het distributienet met grote 20 kV-ringen, om te voldoen aan de verwachte capaciteitsvraag als gevolg van zonopwek en de industrievraag.
- Als eerste worden belangrijke stations in het zuidelijke deel van Friesland (Wolvega en Oosterwolde) en het noordoostelijke deel (Dokkum – Holwerd – Ameland) verzwaard en wordt op veel plaatsen het middenspanningsnet versterkt om transportbeperkingen op te lossen en een toekomstbestendig net te maken. Daarna worden de stations Lemmer en Bergum beiden uitgebreid met nieuwe 110/20 kV-transformatoren van 80 MVA.
- Daarnaast wordt een nieuw onderstation bij Bolsward gebouwd, dat ook ingezet wordt om de groei in duurzame energie in het zuidwesten van de provincie op te vangen. Tevens worden verdere plannen met TenneT gemaakt voor een geheel nieuw onderstation nabij Leeuwarden om verdere toekomstige groei op te vangen.
- Voor de periode tot 2029 voorziet Liander op dit moment voor de regio Friesland (en Noordoostpolder) dat van de zeventig stations circa veertig stuks overbelast raken. Liander is daarom voornemens om circa dertig nieuwe stations te stichten en er circa veertig uit te breiden. Verdere concretisering van deze investeringen zal plaatsvinden via de RES.

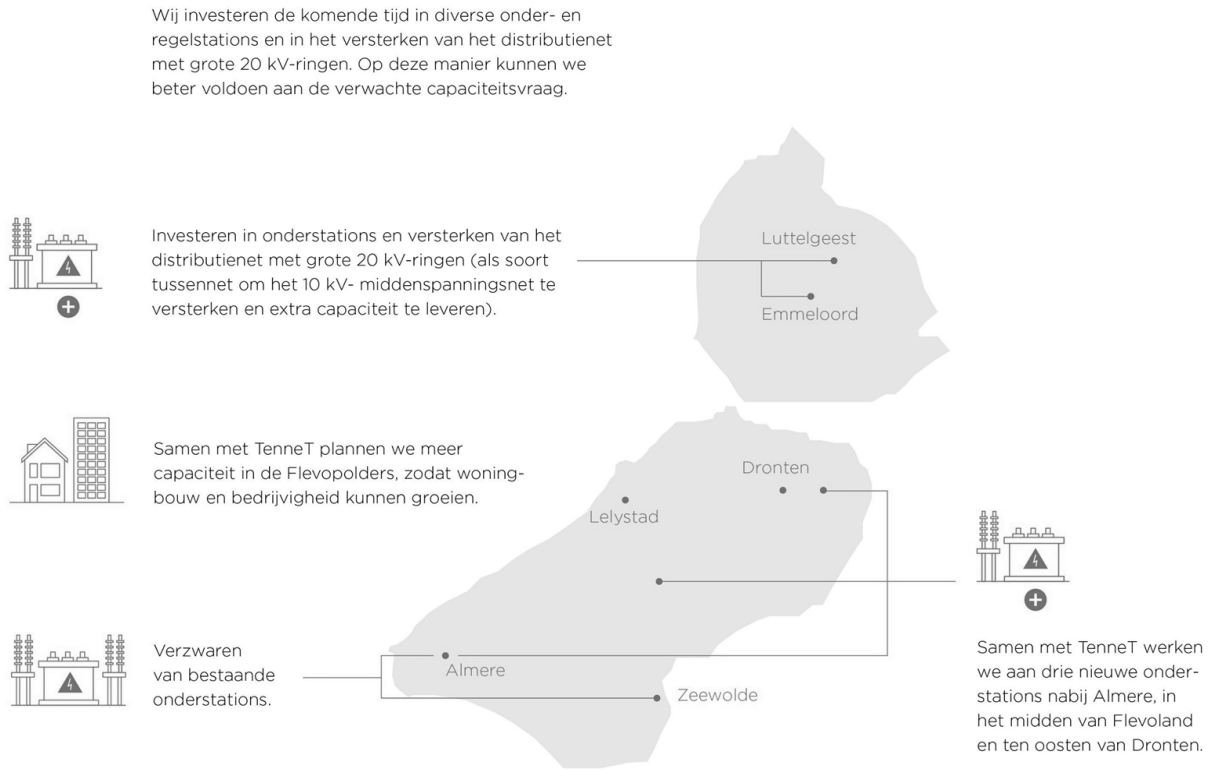

Groei Alliander door energietransitie

Werkpakket Liander - investeringen in Flevoland

Flevoland

- Om de knelpunten het hoofd te bieden investeert Liander in de Noordoostpolder in de onderstations Emmeloord en Luttelgeest en het versterken van het distributienet met grote 20 kV-ringen. Deze 20 kV-ringen worden als het ware een tussennet om het 10 kV- middenspanningsnet te versterken en extra capaciteit te leveren.
- In de Flevopolder worden bestaande onderstations uitgebreid (onder andere Dronten, Lelystad, Zeewolde en Almere) en wordt samen met TenneT gewerkt aan drie nieuwe onderstations (nabij Almere, in het midden van de polder en ten oosten van Dronten).
- De verzwaringen van de onderstations Dronten, Lelystad in het oosten van de Flevopolder zijn voornamelijk voor duurzame opwek. Daarnaast worden binnen de planperiode twee nieuwe onderstations gebouwd (in het midden van de polder en ten oosten van Dronten) voor het aansluiten van duurzame opwek.
- Het onderstation Zeewolde wordt verzwaard. Enerzijds zien we een grote vraag voor wat betreft duurzame opwek en anderzijds de komst van datacentra. Ook de verdere ontwikkeling van de woningbouw in Oosterwold en bedrijventerrein Stichtsekant worden hiermee gefaciliteerd. Een nieuw te realiseren onderstation Almere is voornamelijk bedoeld voor de stad Almere. Om verdere groei in het oosten van Almere voor zowel woningbouw als ook bedrijvigheid mogelijk te maken wordt met TenneT samen de planvorming opgestart voor een schaalsprong in de benodigde capaciteit in de westzijde van de Flevopolder
- Voor de periode tot 2029 voorziet Liander op dit moment voor de regio Flevoland dat van de 38 stations circa 24 stuks overbelast raken. Liander is daarom voornemens om circa vijf nieuwe stations te stichten en er circa twintig stations uit te breiden. Verdere concretisering van deze investeringen zal plaatsvinden via de RES.

Groei Alliander door energietransitie

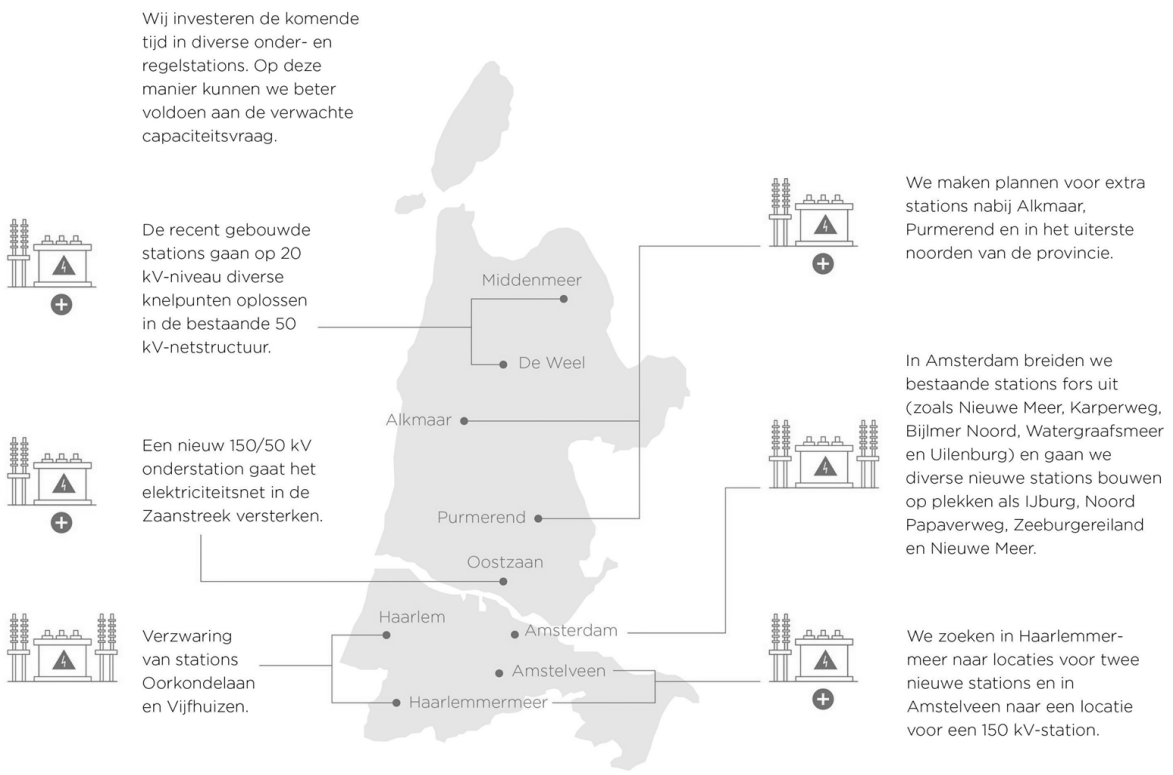
Werkpakket Liander - investeringen in Noord-Holland

Noord-Holland

- In het noordelijke deel van Noord-Holland wordt geïnvesteerd in verzwaringen van diverse stations. De recent gestichte stations Middenmeer en De Weel gaan op 20 kV-niveau diverse knelpunten oplossen in de bestaande 50 kV-netstructuur. Daarnaast wordt een nieuw 150/50 kV onderstation bij Oostzaan gebouwd om het elektriciteitsnet in de Zaanstreek te versterken. Voor de verdere tijdshorizon worden nu ook al plannen gemaakt voor extra stations nabij Alkmaar en het uiterste noorden van de provincie. De noodzaak hiervoor en de geografische locatie zal vanuit de RES onderbouwd worden.

- In Amsterdam vindt een grote uitbreiding plaats van bestaande stations (zoals Nieuwe Meer, Karperweg, Bijlmer Noord, Watergraafsmeer en Uilenburg) en worden diverse nieuwe stations gebouwd op plekken als IJburg, Noord Papaverweg, Zeeburgereiland en Nieuwe Meer. Hiervoor werkt Liander nauw samen met de gemeente Amsterdam. Verder wordt in Haarlem gewerkt aan de verzwaring van station Oorkondelaan en in Haarlemmermeer aan station Vijfhuizen. Tevens wordt in de Haarlemmermeer gezocht naar een locatie voor twee nieuwe stations en wordt in Amstelveen met de gemeente ook naar een locatie voor een nieuw 150 kV-station gezocht om het bestaande elektriciteitsnet te uit te breiden voor de sterk toenemende vermogensvraag.

- Voor de periode tot 2029 voorziet Liander op dit moment voor de regio Noord-Holland dat van de 46 stations circa dertig stuks overbelast raken. Liander is daarom voornemens om minimaal tien nieuwe stations te stichten (oplopend tot circa 24) en er minimaal 25 uit te breiden (oplopend tot 32). Verdere concretisering van deze investeringen zal plaatsvinden via de RES.

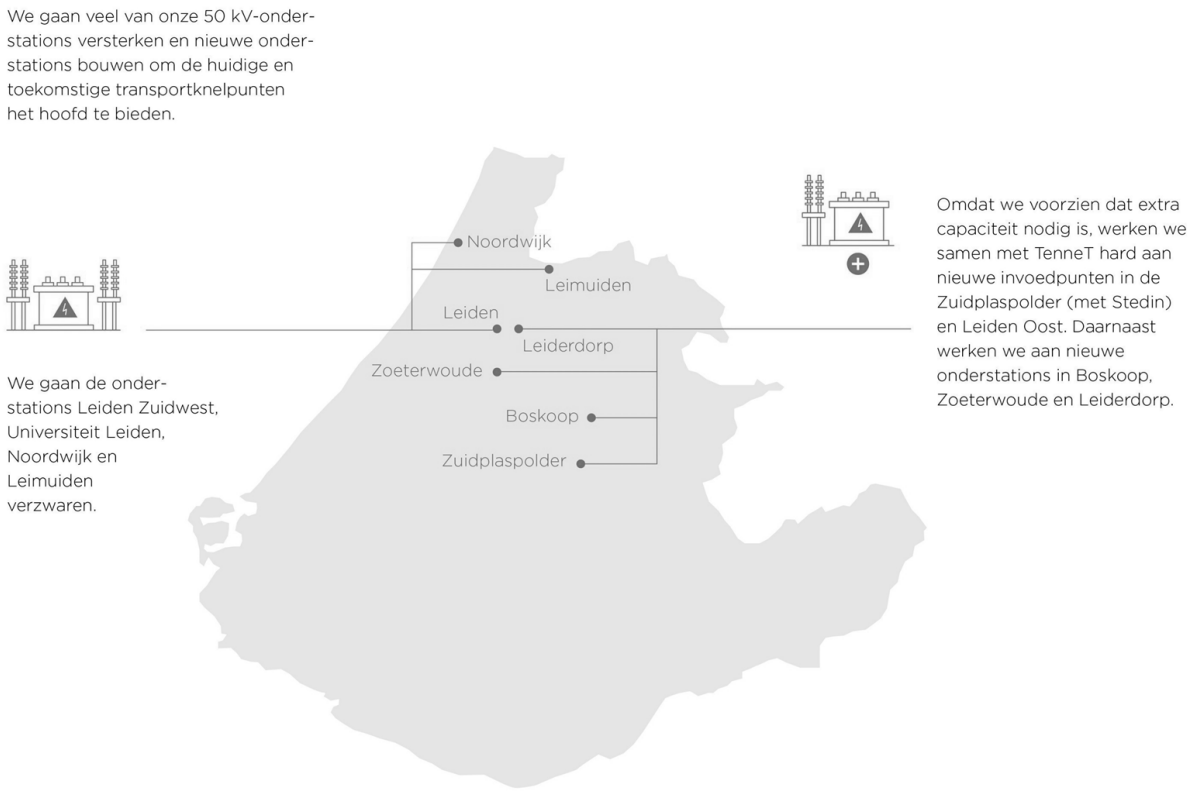

Groei Alliander door energietransitie

Werkpakket Liander - investeringen in Zuid-Holland

Zuid-Holland

- Liander dient veel van haar 50 kV-onderstations te versterken en nieuwe onderstations te bouwen om de huidige en toekomstige transportknelpunten het hoofd te bieden. Verzwaring van de onderstations Zoeterwoude, Leiden Zuidwest, Leiden Rijksuniversiteit, Leiderdorp, Noordwijk en Leimuiden staan op stapel, waarvoor in de komende jaren eerst de benodigde ruimte moet worden gevonden. Tevens wordt momenteel voortvarend gewerkt om het nieuwe onderstation Boskoop en de nieuwe invoedingspunten vanuit TenneT, Zuidplaspolder (samen met TenneT en Stedin) en Leiden Oost (samen met TenneT) tot stand te brengen.
- Voor de periode tot 2029 voorziet Liander op dit moment voor de regio Zuid-Holland dat van de achttien stations circa vijf stuks overbelast raken. Liander is daarom voornemens om circa tien nieuwe stations te stichten en er circa vijf uit te breiden. Verdere concretisering van deze investeringen zal plaatsvinden via de RES.

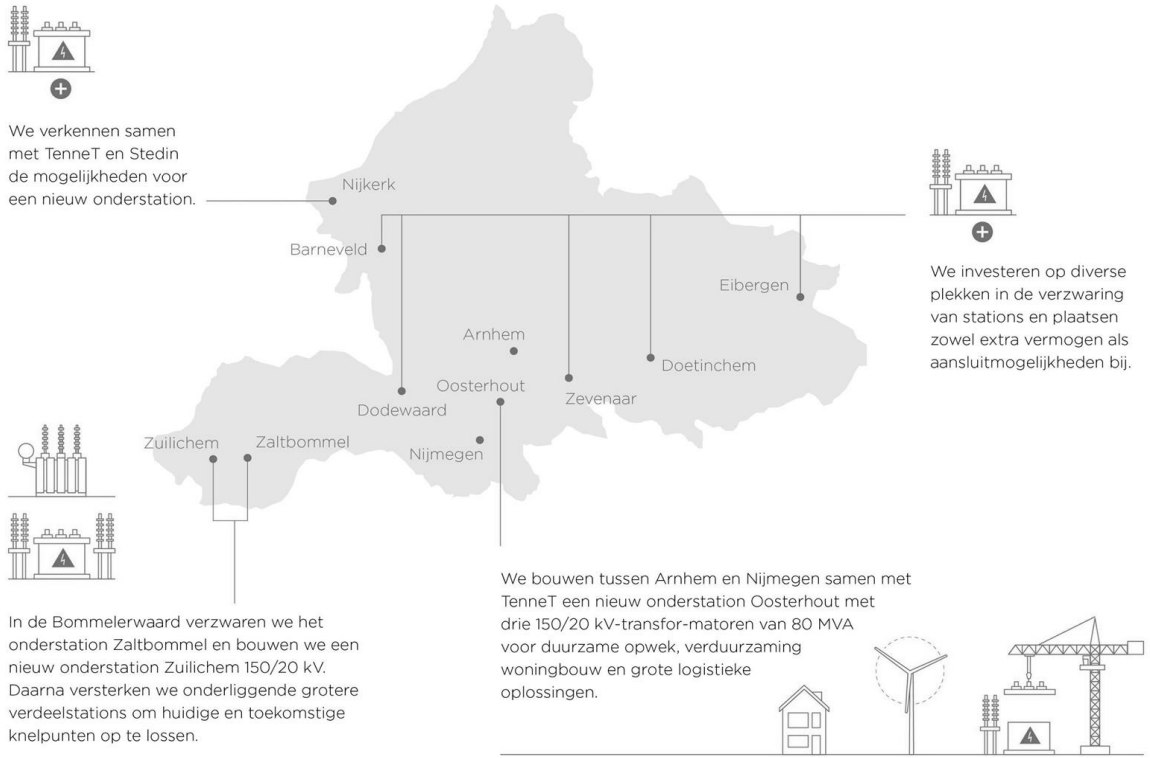

Groei Alliander door energietransitie

Werkpakket Liander - investeringen in Gelderland

Gelderland

- Liander investeert op diverse plekken in verzwaring van stations. De stations Barneveld, Dodewaard, Zevenaar, Doetinchem en Eibergen zijn hier voorbeelden van. Zowel extra vermogen als ook aansluitmogelijkheden worden bijgeplaatst.
- De grotere projectgebieden zijn de Bommelerwaard en het knooppunt Arnhem - Nijmegen. In deze twee gebieden worden ook geheel nieuwe stations (in samenspraak met TenneT) gebouwd voor verdere versterking van het elektriciteitsnet.
- In de Bommelerwaard wordt onderstation Zaltbommel verder verzwaard met 150/20 kV en wordt een nieuw onderstation 150/20 kV gebouwd in Zuilichem. Daarna worden bijna alle onderliggende grotere verdeelstations versterkt om huidige en toekomstige knelpunten op te lossen.
- In het gebied tussen Arnhem en Nijmegen wordt enerzijds volop ingezet op grote logistieke oplossingen en anderzijds speelt de duurzame opwek en verduurzaming van woningbouw een grote rol. Om knelpunten het hoofd te bieden wordt samen met TenneT een nieuw onderstation Oosterhout gesticht met drie 150/20 kV-transformatoren van 80 MVA.
- Voor de verdere toekomst worden in de buurt van Nijkerk de mogelijkheden voor een nieuw onderstation samen met TenneT en Stedin verkend. De groei ten noorden en oosten van Amersfoort zal immers verder doorgaan gezien de gunstige ligging nabij de snelweg A1. Om deze groei beter te kunnen voorspellen zet Liander samen met de omgevingspartners in op de RES als instrument.
- Voor de periode tot 2029 voorziet Liander op dit moment voor de regio Gelderland dat van de 39 stations circa 28 stuks overbelast raken. Liander is daarom voornemens om circa vijftien nieuwe stations te stichten en er circa zeven uit te breiden. Verdere concretisering van deze investeringen zal plaatsvinden via de RES.

Sectorregulering en financiering van de energietransitie

Sectorregulering en financiering van de energietransitie

De markt waarin Alliander actief is wordt gereguleerd door de ACM

Regulering in Nederland

Als netbeheerder heeft Alliander de wettelijke taak om consumenten en bedrijven dagelijks van gas en elektriciteit te voorzien. Dit moet tegen de voorwaarden die hun basis vinden in de Elektriciteitswet.
De regionale netbeheerders werken in een gereguleerde markt zonder directe concurrentie. Het is immers niet kostenefficiënt om meerdere netten naast elkaar aan te leggen. Gelet op de monopolistische marktstructuur houdt de Autoriteit Consument & Markt (ACM) toezicht.
De ACM is verantwoordelijk voor de regulering van de transmissiesysteembeheerders ("TSO's") en regionale netbeheerders van de elektriciteitsvoorziening en aardgasnetten in Nederland en doet dit middels 3 tot 5-jarige reguleringsperioden.

Regulatorische doelen

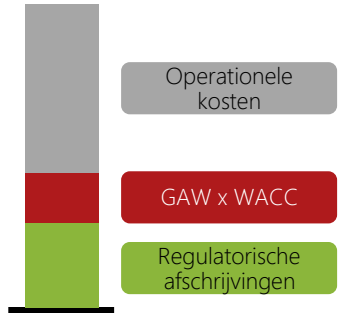
- Netwerkbeheerders prikkelen om op een efficiënte manier te opereren
- Voorkomen dat netbeheerders tarieven doorbelasten boven het (efficiënte) kostenniveau
- Netwerkbeheerders een passend rendement op hun investeringen laten maken
- Optimale transportkwaliteit aanmoedigen (voor elektriciteits-RNBs)

Gereguleerde tarifering en rendement

De ACM stelt de maximum transport- en aansluittarieven vast in de tarievenbesluiten. Deze tarieven worden zo vastgesteld dat de aanleg, het beheer en de exploitatie van de energienetten de economische kosten van de investeringen dekt.
De tarieven bestaan uit twee componenten: (i) de kapitaallasten en (ii) de operationele kosten.

- De kapitaallasten bestaan uit afschrijvingen en een vermogenskostenvergoeding voor de verschaffers van vreemd en eigen vermogen. De vermogenskostenvergoeding volgt uit het product van de gewogen gemiddelde vermogenskostenvoet (WACC voor weighted average cost of capital) en de gereguleerde activawaarde (GAW).
- De operationele kosten zijn kosten voor personeel, inkoop van goederen, inkoopkosten bovenliggende netbeheerder en diensten die nodig zijn om de taken uit te voeren.

Toegestane inkomsten RNB's

Aan het begin van de reguleringsperiode bepaalt de ACM de GAW en de afschrijvingstermijnen voor verschillende activacategorieën. De afschrijvingen en de vermogenskostenvergoeding worden opgenomen in de maatstafregulering en landen in de tarieven van de netbeheerders. Gedurende de looptijd van de investeringen vindt vergoeding hierover plaats via de tarieven aan klanten, waardoor deze op lange termijn kostendekkend zijn. Bij groei zijn de uitgaven op korte termijn daardoor echter hoger dan de inkomsten.

Sector regulering en financiering van de energietransitie

Simultaan zetten 3 factoren uit de regulering druk op de netto kasstroom van de netbeheerders

Drie simultane effecten

1. Wanneer investeringen sterk stijgen, stijgen de inkomsten niet navenant en neemt de financieringsbehoefte toe op de middellange termijn

2. Wanneer de gereguleerde WACC daalt neemt de financieringsbehoefte verder toe

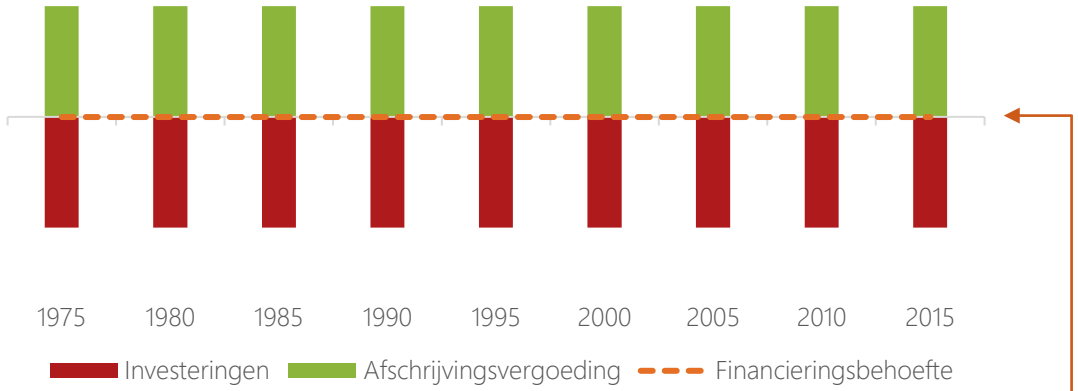
3. Inkomsten worden bepaald op basis van historische kosten, waardoor deze achterlopen bij toenemende kosten

Sectorregulering en financiering van de energietransitie

Factor 1: Wanneer investeringen sterk stijgen, stijgen de inkomsten niet navenant en neemt de financieringsbehoefte toe

Ideaalcomplex: stabiel patroon investeringen

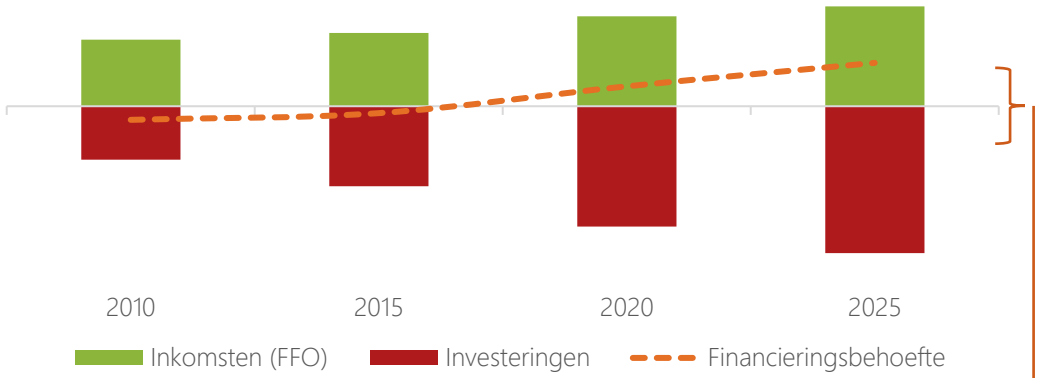
1

- Inkomsten uit investeringen bestaan uit een vermogenskostenvergoeding plus een vergoeding gelijk aan de afschrijving.
- Bij een stabiel niveau van investeringen lopen de afschrijvingsvergoedingen op tot een niveau waarop ze de nieuwe investeringen volledig dekken. Dit noemen we een ideaalcomplex.

Bron: Strategy & PwC

Energietransitie: blijvend hoge investeringen

Inkomsten uitgedrukt in FFO (vrije kasstroom). Getoonde grafiek ter illustratie

De financieringsbehoefte zal toenemen door een combinatie van:

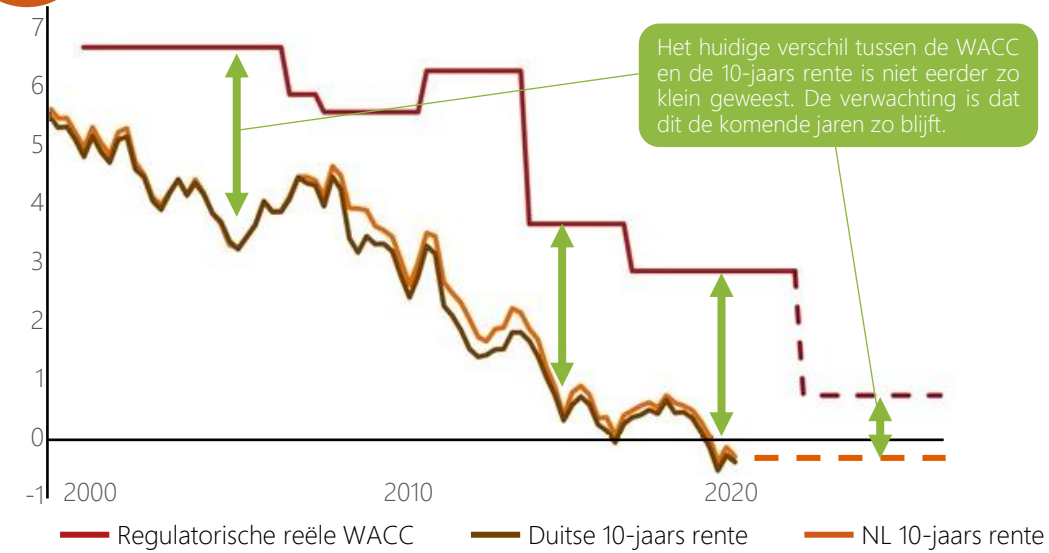
- Sterk toenemende investeringen;
- Een lange terugverdientijd (~40 jaar), en;
- Lage rendementen.

Als dit voor een lange periode zo blijft (energietransitie) zal de resulterende financieringsbehoefte blijven toenemen. Deze behoefte wordt ingevuld door het aantrekken van schuld (vreemd vermogen).

Sectorregulering en financiering van de energietransitie

Factor 2 & 3: Een dalende WACC verlaagt de inkomsten. Kosten stijgen maar vergoeding vindt plaats op basis van (lagere) historische kosten

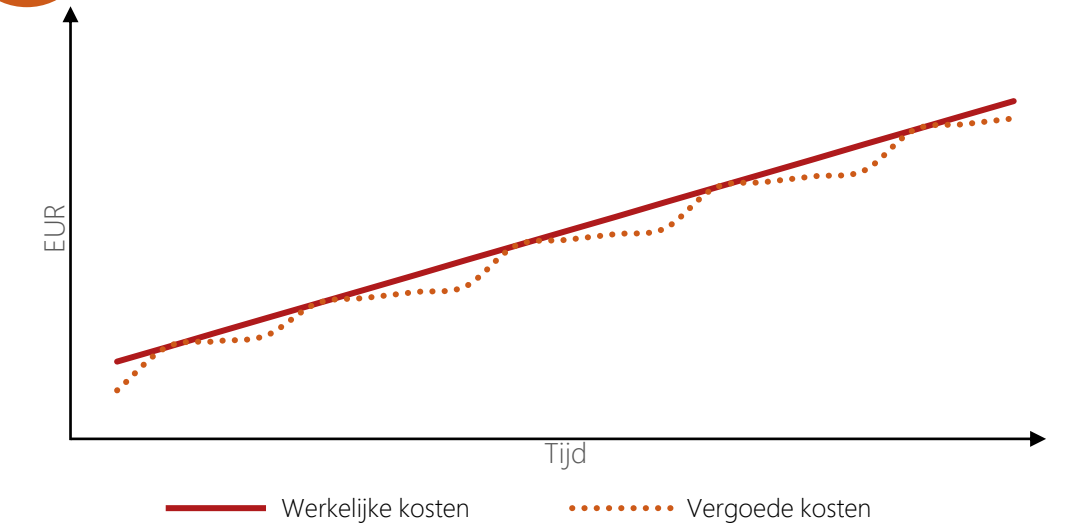
2 Dalende reële WACC en rente

- Een dalende rentestand heeft voordelen, namelijk dat het aantrekken van financiering goedkoper wordt. Echter, voor de regionale netbeheerders heeft het ook nadelen omdat de inkomsten (eg. het gereguleerde tarief en rendement) afnemen. De ACM kijkt daarbij naar de Duitse en Nederlandse rente.
- De ACM stelt deze vergoeding periodiek vast op basis van marktdata. De verwachting is dat voor de komende reguleringsperiode de kapitaalsvergoeding naar beneden wordt bijgesteld. Hierdoor nemen de inkomsten af en zal er dus ook minder beschikbare ruimte zijn voor het financieren van de energietransitie.

Uitgaande van een daling van de gereguleerde WACC vóór belastingen naar 0,7% (structureel laag) in de nieuwe reguleringsperiode.
Bron: Strategy & PwC

3 Stijgende kosten RNB

- De kosten die Alliander vergoed krijgt worden bepaald op basis van de gemiddelde historische gemaakte kosten van de netbeheerders.
- Wanneer de kosten een blijvende stijging laten zien, zullen de inkomsten voor de regionale netbeheerders permanent achterblijven, wat een grote impact heeft op het bedrijfsresultaat en daarmee ook op de kredietratio's van Alliander.
- Door het effect van de 'zaagtand' schommelt het beeld enigszins gedurende elke reguleringsperiode. Dit raakt direct het resultaat en daarmee ook de dividenden.

Financieel beleid Alliander

Financieel beleid Alliander

Bijgesteld financieel beleid past bij uitdaging van energietransitie

Financieel beleid ondersteunt strategie Alliander

Het financieel beleid ondersteunt het algemene beleid en de strategie van Alliander. Het beleid richt zich op:

1) het te allen tijde beschikken over voldoende middelen om te kunnen voldoen aan de regulatorische en financiële verplichtingen van de onderneming,
2) een adequaat aandeelhouders rendement en
3) bescherming voor obligatiehouders en andere vreemd vermogen verschaffers, met behoud van financiële draagkracht, discipline, flexibiliteit om te groeien en te investeren in onze onderneming.

Het handhaven van een solide A rating* profiel is een belangrijk onderdeel van het beleid. Zo behoudt Alliander een goede uitgangspositie om tegen gunstige voorwaarden vreemd vermogen aan te trekken en om te kunnen groeien als onderneming. De belangrijkste ratio in het bepalen van de rating is de beschikbare operationele kasstromen ten opzichte van de schuldpositie (FFO/netto schuld).

* *Rating agencies beoordelen bedrijven op hun financiële stabiliteit en de kans op tijdige betaling van aflossing en rente. De hoogst haalbare rating is AAA. Beneden BBB komt een bedrijf in de gevarenzone vanuit het perspectief van kredietverleners. Bij de door Alliander nagestreefde A rating zullen kredietverleners tegen gunstige voorwaarden geld ter beschikking stellen omdat de kans op rentebetaling en aflossing zeer groot is. De ACM gaat in haar tariefregulering ook uit van een A rating.*

Energietransitie heeft geleid tot bijstellen beleid

Door ontwikkelingen vanuit de energietransitie staat met name deze FFO / netto schuld verhouding sterk onder druk:

- De energietransitie vraagt om forse investeringen, waardoor de schuldpositie in rap tempo oploopt. De beschikbare operationele kasstromen (FFO) nemen veel minder snel toe.
- Hierdoor daalt de FFO/netto schuld verhouding. Hoe lager deze ratio, hoe lager de rating en de kredietwaardigheid.
- Het vermogen om meer schuld aan te trekken komt daarmee in gevaar en de rentelasten stijgen.

Tegelijkertijd is er binnen de wens om een solide A rating profiel te handhaven ruimte voor een lagere ondergrens in het eigen beleid. Ook bij een FFO/netto schuld verhouding van ten minste 15% zal dit rating profiel behouden kunnen blijven. Derhalve is in mei 2021 in het financiële beleid de streefwaarde van 20% verlaagd naar 15%.

In de voorwaarden van de obligatielening is overeengekomen dat Alliander de lening kan converteren in aandelen als de FFO/netto schuld ratio structureel onder de 16% komt. Op deze manier wordt geborgd dat er tijdig kan worden ingegrepen indien de FFO/netto schuld ratio dichtbij 15% komt.

De volgende sheets gaan in op de belangrijkste kenmerken van het nieuwe beleid en bieden een toelichting op de wijzigingen.

Financieel beleid Alliander

Kenmerken van bijgesteld beleid en wijzigingen t.o.v. huidig beleid (I)

Algemene uitgangspunten

- Zekerstellen van een adequate omvang van liquide middelen en gecommitteerde kredietfaciliteiten;
- Te allen tijde zeker stellen van toegang tot de kapitaalmarkt;
- Zekerstellen van een gebalanceerd aflossingsschema
- Handhaving van een buffer ten opzichte van reguleringscriteria conform Besluit Financieel Beheer Netbeheer (BFBN) waarbij Alliander niet de grens opzoekt;
- Centrale financiering van bedrijfsonderdelen* en centraal cash management;
- Schulden worden in principe op Alliander N.V. niveau aangetrokken
- Onderdeel van bedrijfsbeleid en strategie;
- Transparante berichtgeving;

De algemene uitgangspunten blijven ongewijzigd.

Financieel kader

- FFO/netto schuld verhouding ≥15%
- Rentedekking ≥ 3,5
- Netto schuldratio ≤ 60%
- Solide A ratingprofiel
- Voldoen aan de regulatorische vereisten voor de netbeheerders (BFBN)

- Minimum FFO/netto schuld ratio is aangepast van 20% naar 15%. Het financieel beleid is en blijft gericht op behoud van een A rating profiel. Het bestaande minimum van 20% is echter strikter dan noodzakelijk voor het A rating profiel. De grens van 15% is meer in lijn met dit profiel en biedt daarmee meer financiële ruimte.

*) met betrekking tot financiering van non-core activiteiten, van entiteiten waarover Alliander geen 100% control heeft of in andere specifieke gevallen wordt door Treasury, na overleg met de Raad van Bestuur, andere financieringsvormen overwogen.

Financieel beleid Alliander

Kenmerken van bijgesteld beleid en wijzigingen t.o.v. huidig beleid (II)

Dividendbeleid

- Stabiel dividend
- Pay-out: 45% van de winst na belastingen, gecorrigeerd voor fair value mutaties, periodieke vergoedingen voor leningen die via het eigen vermogen worden verwerkt en bijzondere posten die niet hebben geleid tot kasstromen, tenzij investeringen of financiële criteria een hogere toevoeging aan de algemene reserves vereisen
- Solvabiliteit minimaal 30%

In het nieuwe beleid wordt verduidelijkt dat de periodieke vergoedingen voor leningen die onder International Financial Reporting Standards (IFRS) als eigen vermogen zijn geclassificeerd, gecorrigeerd worden op de dividendgrondslag. Dit doet recht aan preferente positie van de hybride schuldhouders t.o.v. de aandeelhouders.

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

De verschillende mogelijke financiële instrumenten zijn beoordeeld aan de hand van onderstaande randvoorwaarden en criteria

Randvoorwaarden	Toelichting
Solide credit rating	Gelet op de regulatoire kapitaalvergoeding (vastgesteld door de ACM) streeft Alliander naar tenminste een A-rating.
Aandeelhoudersflexibiliteit	Het instrument moet de flexibiliteit bieden aan aandeelhouders om onafhankelijk van elkaar te besluiten om te participeren.

Criteria aan instrument	Toelichting (NB: er is geen verschillende zwaarte aan de verschillende criteria toegekend)
Effectiviteit	De mate waarin een instrument bijdraagt aan het versterken van het eigen vermogen en behoud van een A-rating. Dit verschilt per instrument, bepaalde instrumenten worden door de rating agencies deels als vreemd vermogen geclassificeerd (geen 100% weging als eigen vermogen).
Financiële flexibiliteit*	Flexibiliteit kan worden bereikt door trapsgewijs kapitaal aan te trekken, de mogelijkheid om schuld naar eigen vermogen te converteren en/of de mogelijkheid om de betaalverplichting (tijdelijk) uit te kunnen stellen.
Fiscale aftrekbaarheid**	In hoeverre komt de vergoeding op het financieel instrument in aanmerking voor een fiscale korting uit hoofde van renteaftrekbaarheid en overige fiscaal relevante aspecten met financiële gevolgen.
Kosten	(i) De hoogte van de verschuldigde vergoeding op het financiële instrument. (ii) De impact op de winst- en verliesrekening en de balans van Alliander.
Eenvoud	De instrumenten verschillen in complexiteit, uitvoerbaarheid, transparantie, in hoeverre overeenstemming nodig is tussen de aandeelhouders, juridische implicaties (e.g. statutenwijziging, onderhandse of notariële akte, goedkeuring AvA) en de transactiekosten gemoeid met het financiële instrument.
Aantrekkelijkheid voor de aandeelhouders***	De mate waarin het interessant is voor de aandeelhouder om te participeren in het instrument.

** Flexibiliteit geniet de voorkeur omdat hierdoor (ceteris paribus) minder beslag wordt gelegd op het vermogen van de aandeelhouders en daarmee wordt een hoger rendement (%) op geïnvesteerd vermogen gerealiseerd.*

*** Dit criterium is enkel van toepassing op instrumenten die een vreemd vermogen karakter hebben (en rente met zich meedragen).*

**** Gedefinieerd als criterium maar inhoudelijk ter beoordeling gelaten door de aandeelhouders.*

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

Een overzicht van de mogelijke financiële instrumenten die nader zijn uitgewerkt en onderzocht

A	Instrument	Beschrijving
A	Agiostorting	Eenvoudige vorm van onvoorwaardelijk kapitaal.
B	Gewone aandelen huidige klasse (nieuwe uitgifte)	Recht op zeggenschap en een aandeel in de winst in de vorm van dividend.
C	Gewone aandelen nieuwe klasse met beperking stemrecht (nieuwe uitgifte)	Geven de mogelijkheid om te differentiëren in winst en/of stemrecht t.o.v. bestaande gewone aandelen.
D	(Cumulatief) preferente aandelen	Recht op een vast dividend met voorrang op gewone aandelen.
E	Achtergestelde lening (of 'hybride lening')	Lening met een hogere rentecoupon op basis van het hogere risicoprofiel. Kan (deels) als eigen vermogen classificeren in de berekeningen van vermogensratio's bij rating agencies en (bank)convenanten.
F	Senior lening	Vaste of variabele rentecoupon met ('senior') leningsvoorwaarden en vooraf vastgestelde looptijd.
G	Reverse converteerbare obligatielening	Een lening met optie om te converteren naar aandelen leidend tot een (gelijktijdige) verhoging van het eigen vermogen en verlaging van vreemd vermogen.
	Inhouden dividend	Niet verder beoordeeld omdat dit als zeer onaantrekkelijk voor de aandeelhouders is beoordeeld en conform het financieel beleid van Alliander gestreefd wordt naar bestendige betaling van dividend

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

A: Agiostoring

Eenvoudige vorm van onvoorwaardelijk kapitaal. Uitvoerbaar op voorwaarde dat alle aandeelhouders pro rata participeren in de storting

+

- Directe versterking van het eigen vermogen
- Minder vreemd vermogen en daarmee in de toekomst een hoger dividend
- Zeer eenvoudig qua uitvoering

—

- Kan alleen plaatsvinden als alle aandeelhouders pro-rata hun aandelen belang mee doen
- Geen extra vergoeding op de kapitaalstorting
- Sterk, maar eenmalig signaal naar de kapitaalmarkt

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

B: Gewone aandelen huidige klasse (nieuwe uitgifte)

Deze variant zorgt voor een permanente aanvulling van het eigen vermogen.

+ Directe versterking van het eigen vermogen

+ Minder vreemd vermogen en daarmee in de toekomst een hoger dividend

— Sterk maar eenmalig signaal naar de markt door commitment aandeelhouders

— Notariële akte(n) van uitgifte vereist

— Waardering nodig. Indien niet alle aandeelhouders pro rata participeren in de nieuwe uitgifte beperkte wijziging van zeggenschapsverhoudingen.

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

C: Gewone aandelen nieuwe klasse met beperking stemrecht (nieuwe uitgifte)

Deze variant zorgt voor een permanente aanvulling van het eigen vermogen waarbij differentiatie mogelijk is tussen economische rechten en zeggenschap.

+

- Directe versterking van het eigen vermogen
- Minder vreemd vermogen en daarmee in de toekomst een hoger dividend
- Bij toetreding van nieuwe aandeelhouders verbreding van de aandeelhoudersbasis (pluspunt voor rating agencies)

—

- Sterk maar eenmalig signaal naar de markt door commitment aandeelhouders
- Notariële akte(n) van uitgifte vereist
- Waardering nodig indien niet alle aandeelhouders pro rata participeren in de nieuwe uitgifte
- Statutenwijziging vereist

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

D: (Cumulatief) preferente aandelen

Deze vorm van financiële instrumenten geeft een vast rendement aan aandeelhouders en hebben structuur eigenschappen op basis waarvan kredietbeoordelaars ze (gedeeltelijk) meetellen als eigen vermogen.

+ Wordt niet a priori als 100% eigen vermogen beschouwd en hierdoor is meer kapitaal nodig om dezelfde rating te bewerkstelligen
+ Minder vreemd vermogen en daarmee in de toekomst een hoger dividend
+ Nieuwe klasse aandelen kan als klasse worden ingetrokken met terugbetaling (kapitaal-verminderingsprocedure)

— Sterk maar eenmalig signaal naar de markt door commitment aandeelhouders
— Notariële akte(n) van uitgifte vereist
— Aanvullende laag in vermogensstructuur, derhalve verhoging van complexiteit met subjectieve pricing
— Statutenwijziging vereist
— Leidt tot structurele ongelijkheid c.q. prioriteit voor bepaalde aandeelhouders

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

E: Achtergestelde lening (of 'hybride lening')

Deze lening heeft karakteristieken van zowel vreemd- als eigen vermogen. Deze dient wel te voldoen aan voorwaarden als (i) achtergesteldheid (ii) (zeer) lange looptijd en (iii) uitstelmogelijkheden ten aanzien van rente- en aflosverplichtingen. Dit type lening is verhoudingsgewijs duur en kan ook van de kapitaalmarkt worden aangetrokken.

+ Telt doorgaans voor 25-75% mee als eigen vermogen afhankelijk van de voorwaarden
+ Optie uitstel rente en aflossing (bij niet perpetual)
+ Rente aftrekbaar onder voorwaarden (waaronder niet winstafhankelijk gestructureerd)
+ Kan ook via de kapitaalmarkt bij derden worden aangetrokken

— Er is meer kapitaal nodig om dezelfde ratingimpact te bewerkstelligen
— Eigen vermogen weging door rating agencies vermindert in de loop van de tijd richting de einddatum
— Hogere rente dan gewone (senior) lening

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

F: Senior lening

Senior lening heeft een lage rentevergoeding maar telt niet mee als eigen vermogen en dus geen verbetering van de kapitaalstructuur. Dit type vermogen zal logischerwijs uit de reguliere kapitaalmarkt worden gehaald.

+

- Rente fiscaal aftrekbaar
- Veruit de voordeligste manier van financieren gezien zeer lage rente standen
- Pricing en voorwaarden zijn objectief vast te stellen op basis van vergelijkbare transacties in de markt

—

- Geen versterking van het eigen vermogen
- A-rating blijft bij toenemende behoefte aan financiering niet behouden
- Beperkingen vanuit bankconvenanten en eisen ACM op gebied van solvabiliteit
- Vervroegde aflossing normaliter alleen met betalen van boeterente

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

G Reverse converteerbare obligatielening

Een lening met optie om te converteren naar aandelen leidend tot een (gelijktijdige) verhoging van het eigen vermogen en verlaging van vreemd vermogen. Kan tot conversie veel kenmerken delen met die van een achtergestelde lening. Bij een conversierecht voor Alliander als leningnemer is sprake van een ‘reverse convertible’ .

+ Rente tot aan conversie fiscaal aftrekbaar
+ Telt tot aan conversie voor een deel mee als eigen vermogen (veelal 50%)
+ Optie geeft flexibiliteit aan Alliander om schuld te verlagen op gewenste timing
+ Relatief hoge rente vergoeding door conversierecht van Alliander en illiquiditeit
+ Sterk signaal aan de markt

— Complexer instrument door optie-element, derhalve meer afstemming nodig met aandeelhouders en rating agencies en fiscus
— Indien conversie niet plaatsvindt vervalt na verloop van tijd de gedeeltelijke behandeling als eigen vermogen
— Voor Alliander relatief duur instrument

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

Na een zorgvuldig totstandkomingsproces is gekozen voor de reverse converteerbare hybride obligatielening

Analyse financiële instrumenten

Gegeven de randvoorwaarden met betrekking tot het behoud van een solide credit rating en de gewenste aandeelhoudersflexibiliteit is in samenspraak met de aandeelhouders gekozen voor de reverse convertible hybride obligatielening als voorkeursinstrument.

Reverse converteerbare hybride obligatielening

Deze optie combineert de voor- en nadelen van een hybride lening met die van een reverse converteerbare lening. Het instrument is **effectief** vanwege de conversieoptie voor Alliander naar aandelen (wanneer nodig) en het **vaste rendement voor participerende aandeelhouders** tot het moment van conversie. Bovendien is de rente onder voorwaarden **fiscaal aftrekbaar** voor Alliander. Gegeven de onzekerheid omtrent de timing en omvang van het benodigde kapitaal is flexibiliteit (het kunnen terugbetalen en/of converteren van de lening) van groot belang.

Kenmerken

- Een achtergestelde lening met een lange looptijd
- Vaste rentecoupon
- Mogelijkheid om rentebetalingen uit te stellen. Uitgestelde betalingen zijn te allen tijden betaalbaar, ook als Alliander dividenden uitkeert of andere betalingen doet onder soortgelijke instrumenten
- Met optie voor Alliander om (o.b.v. objectieve triggers) de lening om te zetten in aandelen: eigen vermogen vergroten én schuld verlagen zonder aanvullend kapitaal op te halen.
- Indien de optie niet tussentijds wordt uitgeoefend, bestaat naar keuze van Alliander aan het einde van de looptijd en bij renteherziening de mogelijkheid van aflossing van de hoofdsom.

Kenmerken van voorkeursinstrument

Kenmerken van voorkeursinstrument

Kenmerken van de reverse converteerbare hybride obligatielening

Beknopte kenmerken

Type lening	Reverse converteerbare hybride obligatielening
Leningverstrekkers	Aandeelhouders van Alliander
Hoofdsom	€ 600 miljoen
Looptijd	60 jaar, tenzij eerder afgelost of geconverteerd
Rentevaste periode	Tarief wordt elke 10 jaar vastgezet
Rentevergoeding	Twee werkdagen voor de transactiedatum zal het tarief worden vastgesteld op basis van de basisrente en afgesproken risico-opslag, waarbij de totale rente niet lager dan 0% kan zijn. Afgesproken rente is 1,975% boven 10-year swap rate.
Renteherziening	Voor het eerst in 2031, daarna elke 10 jaar
Cumulatieve rentebetalingen	Er is mogelijkheid tot uitstel rentebetaling, maar rente blijft altijd betaalbaar
Mogelijke aflossing	Door Alliander bij elke renteherziening of eerder onder bepaalde voorwaarden
Conversie	Onder voorwaarden kan de lening door Alliander worden geconverteerd naar aandelen op basis van een waardering van het aandeel op het moment van de conversie
Uitgifte	15 december 2021

Zie ook de volgende pagina en de bijgevoegde leningsdocumentatie (BIJLAGE 2A, 2B en 2C)

Kenmerken van voorkeursinstrument
Reverse converteerbare hybride obligatielening

Overige voorwaarden

- Optionele aflossing en Aflossing bij Speciale Gebeurtenissen:
  - Verlies aftrekbaarheid rente, verlies 50% eigen vermogen toekenning door kredietbeoordelaars en als Alliander reeds 80% van de lening heeft teruggekocht.
- Substitutie of Aanpassing in plaats van een Aflossing bij Speciale Gebeurtenissen[1]
- De overige clausules in de lening zijn standaard clausules voor hybride instrumenten, behalve de conversiemogelijkheid
- De lening is overdraagbaar tussen aandeelhouders, tenzij de overdracht wijzigingen in de zeggenschap tot gevolg heeft
- De renteopslag is marktconform vastgesteld, zie volgende pagina

Conversie van de hybride obligatielening

- Alliander heeft de mogelijkheid om de lening geheel of gedeeltelijk te converteren in aandelen. Dit recht ontstaat wanneer:
  - Alliander een lagere credit rating krijgt dan A (S&P) of A2 (Moody's)
  - Kredietbeoordelaars aankondigen dat de rating naar verwachting op korte termijn onder de A/A2 (creditwatch) zal worden aangepast
  - De FFO/Netto schuld structureel onder 16% komt
  - De gedelegeerde bevoegdheid tot uitgifte van aandelen aan het bestuur van Alliander ongeldig is verklaard, wordt ingetrokken of een resterende geldigheid van 3 maanden of minder heeft.

[1]*Standaard clausules voor een hybride instrument*

Kenmerken van voorkeursinstrument

Indicatieve rente

Toelichting

- Door de interne benchmark methode te combineren met de beschikbare marktdata van de externe benchmark methode kan een prijspunt bepaald worden voor een nieuwe, achtergestelde, hybride lening met een eerste call datum over 10 jaar.

1. De actuele spread boven de swap rate van de huidige hybride lening van Alliander bedraagt circa 0,95% op grond van de huidige single A issue rating. Dit is circa 59 basispunten goedkoper dan vergelijkbare instrumenten met BBB- rating in de markt.
2. De opslag (zonder conversiepremie) in de markt voor 10 jaar is berekend op circa 2,13%. Gecorrigeerd voor het ratingvoordeel voor Alliander van 59 basispunten bedraagt de opslag indicatief 1,55%.
3. De opslag voor het conversie recht (optie element) in de lening is (kwalitatief) bepaald op 20 basispunten op grond van de gewenste triggers voor het conversierecht voor Alliander.
4. De illiquiditeitsopslag voor verminderde verhandelbaarheid van de lening is (kwalitatief) bepaald op 22,5 basispunten. De marktconforme opslag bedraagt daarmee in totaal 1,975%

Prijsbepaling 10-jaars indicatieve rente hybride lening Alliander

	Rente opbouw	
	10-jaars opslag op basis van (BBB-) regresssie-analyse	2,13%
1	Ratingvoordeel	(0,59%)
2	**Indicatieve marktconforme opslag (10 jaar)**	**1,55%**
3	Opslag voor het conversierecht	0,20%
4	Illiquiditeitspremie	0,225%
	Indicatieve gefixeerde all-in spread	**1,975%**
	10-jaars swap rate per 17/5/21	0,14%
	Indicatieve all-in rente converteerbare hybride lening	**2,115%**

Op basis van een actuele 10-jaars swap rate van 0,14% per 17/5/21 bedraagt de indicatieve rente in totaal 2,115% voor Alliander. Swap rate wordt bij het aangaan van de lening definitief vastgesteld op basis van openbare noteringen en kan in december 2021 hoger of lager staan. De opslag van 1,975% staat vast.

Kermerken van het voorkeursinstrument

Procedure in geval van conversie

De lening kan onder bepaalde objectieve omstandigheden worden geconverteerd in gewone aandelen. Deze omstandigheden zijn:
(i) een rating downgrade,
(ii) een credit watch of
(iii) een structurele daling van de FFO/Netto schuld ratio onder de 16%.
In deze situaties heeft Alliander het recht een bedrag van minimaal € 200 miljoen van de uitstaande lening te converteren in aandelen.

Bij conversie wordt het volgende zorgvuldige proces doorlopen:
In samenspraak met een Lenders Committee van de aandeelhouders wordt een onafhankelijke adviseur aangesteld (een Independent Valuation Service Provider)
Deze onafhankelijke adviseur valideert de noodzaak voor conversie, het voorgestelde te converteren bedrag en bepaalt de conversieprijs waartegen leningdelen worden omgezet in aandelen Alliander
Het Lenders Commitee laat met een eigen adviseur een fairness opinion uitvoeren op het werk van de Independent Valuation Service provider
Indien overeenstemming op alle punten vindt conversie plaats.

In geval van een down grade of credit watch situatie wordt hetzelfde proces doorlopen, echter ontbreekt de nadere toets op het te converteren bedrag.

Mogelijk financieel arrangement met de BNG

Financiering bij BNG Bank

Achtergrond BNG Bank

BNG Bank is van en voor de publieke sector. Bij de BNG draait het niet om zoveel mogelijk winst, maar om maximale maatschappelijke impact. Dat is de drijfveer.

- BNG Bank, waarvan u aandeelhouder bent, is begin 20e eeuw opgericht door Vereniging van Nederlandsche Gemeenten (VNG) om bij te dragen aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken
- BNG Bank richt zich specifiek op de publieke sector in Nederland en het vergroten van klantpartnerschap
  - Stelt de publieke sector in staat maatschappelijke doelstellingen te realiseren
- BNG Bank heeft vier *Sustainable Development Goal* doelstellingen waarvan er twee uitstekend aansluiten bij de energietransitie en de uitdaging van Alliander:
  - Betaalbare duurzame energie
  - Duurzame steden en gemeenschappen
- Wat kan BNG Bank voor aandeelhouders van Alliander betekenen wat betreft de deelname in de obligatielening?
  - BNG Bank biedt financiering aan voor alle looptijden tegen zo laag mogelijke prijzen
  - BNG Bank stelt financieringsoplossingen en expertise ter beschikking waarmee klanten hun maatschappelijke doelstellingen realiseren
  - BNG Bank bouwt aan langdurige relaties met stakeholders en speelt proactief in op hun behoeften

Financiering bij BNG Bank

Indicatie van rente tarieven

BNG Bank biedt aandeelhouders financiering tegen aantrekkelijke voorwaarden

BNG faciliteert verschillende type financieringen. Er kan gekozen worden:

- tussen rentevaste geldleningen of leningen met renteaanpassingen naar verloop van tijd (bijvoorbeeld aangepast aan de reguleringsperioden).
- tussen geldleningen met kortere looptijden of leningen met een langere looptijd.
- tussen aflossingsvrije leningen en leningen met lineair of annuïtair aflossingsprofiel.

Voor indicatieve rentetarieven, zie de tabel hiernaast.

(rentetarieven volgen de markt en veranderen per minuut; voor up to date indicaties kunt u contact opnemen met uw accountmanager)

	Aflossingsvrij	Annuïtair
rentevastperiode		
5 jaar	-/- 0,10%	-/- 0,20%
10 jaar	0,30%	0,05%
20 jaar	0,75%	0,50%
30 jaar	0,80%	0,65%
40 jaar	0,85%	0,75%
50 jaar	0,85%	0,75%

Indicatie van de rentetarieven van BNG Bank
- *tarieven op 28-05-2020*
- *geldig voor gemeenten en provincies*
- *tarieven op basis van contante storting*

Financiering bij BNG Bank

Contactgegevens en proces

Alle gemeenten en provincies zijn reeds klant bij BNG Bank

- Voor het aangaan van een lange termijn financiering t.b.v. een investering in Alliander, adviseren wij om contact op te nemen met de accountmanager van uw gemeente/provincie of te bellen met de accountdesk van BNG Bank:
  tel. 070 – 308 1740
- Of gebruik kan worden gemaakt van de BNG hangt mede af van de financiële situatie bij de Gemeente of Provincie.
- BNG Bank kan en mag u uitdrukkelijk niet adviseren wel of niet tot aankoop van een convertible over te gaan.
- Mocht u interesse hebben in een informatie sessie over verschillende type leningen (met/zonder tussentijdse aflossing, verschillende looptijden, vaste/variabele rente), dan kunt u uw interesse ook bij Alliander kenbaar maken. Bij voldoende gegadigden zullen we in samenwerking met de BNG Bank een webinar organiseren om u te informeren en waar u ook uw vragen kunt stellen.

EINDE

BIJLAGE 2A

EUR 600,000,000
FIXED RATE CONVERTIBLE SHAREHOLDER LOAN FACILITY

2 DECEMBER 2021

ALLIANDER N.V.
as Borrower

and

THE SHAREHOLDERS
as the Lenders

ALLEN & OVERY
Legal Consultants

Allen & Overy LLP

0031821-0000769 EUO3: 2002225271.20

CONTENTS

Clause **Page**

1. Definitions and Interpretation 1
2. Subordination 12
3. The Facility 13
4. Purpose 13
5. Allocation of Commitments 13
6. Conditions of Utilisation 14
7. Loans 14
8. Repayment and Prepayment 14
9. Substitution or Variation 16
10. Costs of Utilisation 16
11. Interest 17
12. Conversion 18
13. Taxation 22
14. Mitigation by the Lenders 24
15. Costs and Expenses 25
16. Representations and Warranties 25
17. Undertakings 28
18. Events of Default 29
19. Changes to Parties 31
20. Lender Committee 32
21. The Closing Agent 32
22. Conduct of business by the Lenders and the Closing Agent 33
23. Administration 33
24. Notices 35
25. Calculations and Certificates 36
26. Partial Invalidity 36
27. Remedies and Waivers 37
28. Amendments and Waivers 37
29. Counterparts 37
30. Governing Law 37
31. Execution of the Agreement by Attorney 37
32. Enforcement 37

Schedule

1. The Lenders 38
2. Conditions precedent 39
3. Form of request 40
4. Form of Transfer Certificate 41
5. Form of Commitment Proposal 43
6. Valuation Framework 44

Signatories 45

THIS EUR 600,000,000 FIXED RATE CONVERTIBLE SHAREHOLDER LOAN FACILITY (the **Agreement)** is made on 2 December 2021.

BETWEEN:

(1) **ALLIANDER N.V.**, a public company (*naamloze vennootschap*) incorporated under the laws of the Netherlands and registered with the Dutch Chamber of Commerce under number 34108286 (the **Borrower**);

(2) **THE SHAREHOLDERS** of the Borrower listed in Schedule 1 (The Lenders) as Lenders (the **Lenders**); and

(3) [●], in its capacity as closing agent (the **Closing Agent**).

IT IS AGREED:

1. DEFINITIONS AND INTERPRETATION

1.1 Definitions

In this Agreement:

10 Year Swap Rate means, in respect of any Reset Period, the mid-swap rate expressed as an annual rate for swap transactions in euro with a term of 10 years commencing on the relevant Reset Date as displayed on Bloomberg screen "[●]" or, if such rate is not displayed on such screen as at the relevant time, the mid-swap rate expressed as an annual rate for swap transactions in euro with a term of 10 years commencing on the relevant Reset Date as displayed on such other page or service as the Borrower and the Lender Committee (acting on the instructions of the Majority Lenders) jointly determine may replace it for the purposes of displaying swap rates of leading reference banks for swaps in euro (in each case, the **Reset Screen Page**) as at 11:00 a.m. (Central European time) on the relevant Reset Date. In the event that the relevant 10 Year Swap Rate does not appear on the Reset Screen Page on the relevant Reset Date, the 10 Year Swap Rate will be the Reset Reference Bank Rate on such Reset Date;

10 Year Swap Rate Quotations means, in relation to any Reset Period, the arithmetic mean of the bid and offered rates for the annual fixed leg (calculated on a 30/360 day count basis) of a fixed-for-floating euro interest rate swap which (a) has a term of ten years commencing on the relevant Reset Date, (b) is in an amount that is representative of a single transaction in the relevant market at the relevant time with an acknowledged dealer of good credit in the swap market, and (iii) has a floating leg based on the 6-month EURIBOR rate (calculated on the basis of the actual number of days elapsed and a year of 360 days) or, if the 6-month EURIBOR rate is no longer being calculated or administered as at the relevant Reset Date, any alternative rate which has replaced EURIBOR in customary market usage for the purposes of determining floating rates of interest in respect of euro-denominated securities (the **Alternative Rate**) or any successor to or replacement of EURIBOR which is formally recommended by any Relevant Nominating Body (the **Successor Rate**), as adjusted by a spread (which may be positive or negative), or the formula or methodology for calculating a spread, in either case, which the IFA determines is required to be applied to the Alternative Rate or the Successor Rate (as the case may be) to reduce or eliminate, to the extent reasonably practicable in the circumstances, any economic prejudice or benefit (as the case may be) to the Lenders as a result of the replacement of EURIBOR rate with the Successor Rate or the Alternative Rate (as the case may be) (the **Adjustment Spread**), each as determined by the IFA. The Alternative Rate or the Successor Rate and any Adjustment Spread will be notified to the Borrower by the IFA, and promptly thereafter by the Borrower to the Lenders, provided however, that if the IFA determines, in good faith and following consultation with the Borrower, that there is no Successor Rate and clear market consensus

as to whether any rate has replaced EURIBOR in customary market usage for the purposes of determining floating rates of interest in respect of euro-denominated securities, the IFA may determine an appropriate alternative rate and Adjustment Spread, and the decision of the IFA will be binding on the Borrower, the Lender Committee and the Lenders. If the IFA is unable to determine an appropriate alternative rate, the Reset Reference Bank Rate for the relevant period will be in the case of each Reset Period other than the Reset Period commencing on the First Reset Date, the Reset Reference Bank Rate in respect of the immediately preceding Reset Period, or (ii) in the case of the Reset Period commencing on the First Reset Date, equal to the last available 10 year mid-swap rate for euro swap transactions, expressed as an annual rate, on the Reset Screen Page;

2018 Securities mean the €500,000,000 Reset Perpetual Capital Securities issued by the Borrower on 8 February 2018 (XS1757377400);

Additional Amount means any additional amount payable by the Borrower under and in accordance with Clause 13.2(c);

Arrears of Interest has the meaning provided in Clause 11.4(b);

Articles of Association means the articles of association (*statuten*) of the Borrower as amended from time to time;

Authorisation means an authorisation, consent, approval, resolution, licence, exemption, filing, registration or declaration;

Business Day means, a day (other than a Saturday or Sunday) on which banks are open for general business in the Netherlands;

A **Change of Control** shall be deemed to have occurred at each time (whether or not approved by the Management Board or Supervisory Board of the Borrower) that any person or persons (**Relevant Person(s)**) acting in concert or any person or persons acting on behalf of any such Relevant Person(s), at any time directly or indirectly or acquire(s) or come(s) to own (A) more than 50 per cent. of the issued Ordinary Shares of the Borrower or (B) such number of the shares in the capital of the Borrower carrying more than 50 per cent. of the voting rights normally exercisable at a general meeting of shareholders of the Borrower;

Closing Date means 15 December 2021;

Commitment Proposal means a document substantially in the form set out in Schedule 5 (Form of Commitment Proposal);

Commitments means, in relation to each Lender, the amount set opposite its name in Schedule 1 (The Lenders) and the amount of any other Commitment transferred to it under this Agreement, in each case to the extent not cancelled, reduced or transferred by it under this Agreement;

a **Compulsory Arrears of Interest Settlement Event** shall have occurred:

(a) if the Borrower declares, resolves on, pays or distributes a dividend or makes a payment (other than a dividend in the form of shares) on any of the shares in its share capital;

(b) if the Borrower declares, pays or distributes a dividend or makes a payment on any Parity Obligations, except where such dividend or payment was not discretionary under the terms of such Parity Obligations;

(c) if the Borrower redeems, repurchases or otherwise acquires any of the shares in its share capital (other than (a) in connection with any employee benefit plans or similar arrangements

with or for the benefit of employees, officers, directors or consultants, (b) as a result of the exchange or conversion of one class or series of capital stock for another class or series of capital stock or (c) as a result of any equity swap or asset swap or similar arrangement concluded by the Borrower with a third party); or

(d) if the Borrower redeems, repurchases or otherwise acquires any Parity Obligations, except for (a) redemption of Parity Obligations on their scheduled maturity date, or (b) a conversion into or exchange for shares in the share capital of the Borrower, or (c) if the Borrower offers to prepay, repurchase or otherwise acquire the Loans and Parity Obligations in whole or in part in a public offer where the amounts of the Loans and Parity Obligations repurchased or acquired are in proportion to their principal amounts then outstanding;

Conversion Date has the meaning provided in in Clause 12.4(e);

Conversion Event means:

(a) a downgrade of the Borrower's long term issuer credit rating below:

(i) [A] by S&P;

(ii) [A2] by Moody's; or

(iii) a similar rating level by another credit rating agency (A) that is recognised by the Dutch Central Bank and (B) with whom the Borrower has a contractual relationship pursuant to which the Borrower is assigned a long term issuer credit rating (a **Recognised Credit Rating Agency**);

(b) one of the credit ratings set out under paragraph (a) above being put under Credit Watch, or being subject to a similar rating action that could lead to a downgrade to a level one notch below [A] by S&P, [A2] by Moody's or from a similar rating level by a Recognised Credit Rating Agency;

(c) the FFO/Net Debt Ratio falls below 16% and the Borrower expects, based on reasonable assumptions, that within 18 months after the date by reference to which it is determined that it has fallen below 16% (i) the FFO/Net Debt Ratio will not increase to at least 16% or (ii) the FFO/Net Debt Ratio will fall below 15%; or

(d) the Issuance Authorisation being declared null and void, revoked or having a remaining validity of 3 months or less;

Conversion Notice has the meaning provided in Clause 12.4(a);

Conversion Price has the meaning provided in Clause 12.1(b);

Conversion Right has the meaning provided in Clause 12.1(a);

Conversion Shares means the Ordinary Shares to be issued and delivered to the Lenders by the Borrower on the Settlement Date on and subject to the terms set out in Clause 12 (Conversion);

Credit Watch means the Borrower being included on a list of a Rating Agency or a Recognised Credit Rating Agency which signals that it may downgrade the Borrower's credit rating;

Default means an Event of Default or any event or circumstance specified in Clause 23 (Events of Default) which would (with the expiry of a grace period, the giving of notice, the making of any

determination under this Agreement or any combination of any of the foregoing) be an Event of Default;

Deferred Interest Payment has the meaning given to it in Clause 11.4(a);

Deferral Notice has the meaning given to it in Clause 11.4(a);

Dutch Civil Code means *Burgerlijk Wetboek*;

Electricity Act 1998 means the Act of 2 July 1998 of the Netherlands, concerning the rules on production, transportation and supply of electricity (*Elektriciteitswet 1998*), as amended from time to time and most recently by the Act of 27 March 2019 amending the Electricity Act 1998 (Stb. 2019, 123) of the Netherlands;

Electricity Network means an electricity network (*net*) as described in Section 1, Subsection 1, sub i, of the Electricity Act 1998 which is owned and operated by one or more entities of the Group pursuant to Chapter 3 of the Electricity Act 1998;

EURIBOR means the Euro Interbank Offered Rate;

Euro or € or EUR means the currency introduced at the start of the third stage of economic and monetary union pursuant to the Treaty establishing the European Community, as amended;

Event of Default means any event or circumstance specified as such in Clause 18 (Events of Default);

Facility means the euro term loan made available under this Agreement as described in Clause 3 (The Facility);

FFO/Net Debt Ratio means the Borrower's reported 12-months result after taxes, (A) corrected for (i) changes in the deferred tax assets and liabilities, (ii) the equity component of compensation for the Loans, (iii) exceptional items and (iv) fair value changes, (B) increased by the balance of depreciation and amortisation of tangible and intangible fixed assets and of income received in advance and (C) divided by the net debt position;

First Reset Date means 15 December 2031;

Gas Act means the Act of 22 June 2000 of the Netherlands, concerning the rules on transportation and supply of natural gas (*Gaswet*), as amended from time to time and most recently by the Act of 27 March 2019 amending the Gas Act (Stb. 2019, 123) of the Netherlands;

Gas Network means a gas network (*gastransportnet*) as described in Section 1, Subsection 1, sub d, of the Gas Act which is owned and operated by one or more entities in the Group pursuant to paragraph 1.2 of the Gas Act;

Group means the Borrower and its Subsidiaries and **member of the Group** shall be construed accordingly;

Heat Act means the Act of 17 June 2013 of the Netherlands, concerning rules on supply of heat (*Warmtewet*), as amended from time to time and most recently by the Act of 4 July 2018 amending the Heat Act (Stb. 2018, 311) of the Netherlands;

Heat Network means an energy distribution network as defined in the Heat Act;

Hybrid Securities or **Hybrid Loans** means securities or loans that at the time of their sale or issuance have been and are continuing to be assigned "equity credit" (or such other nomenclature used by S&P from time to time);

IFA means an independent financial adviser of international reputation or an independent financial adviser with appropriate expertise appointed by the Borrower in its sole discretion;

IFRS means the international financial reporting standards within the meaning of IAS Regulation 1606/2002;

Independent Valuation Opinion means the most recent opinion prepared on behalf of the Borrower at the start of each regulatory period applicable to the Borrower pursuant to the Sector Regulation, in accordance with, amongst other things, a valuation framework for purposes of valuating the Ordinary Shares, as included in Schedule 6 (Valuation Framework);

Independent Valuation Service Provider means an independent financial institution of international reputation, an independent accountancy firm of international standing or independent financial adviser with appropriate expertise;

Initial Allocated Commitments has the meaning given to it in Clause 5.1(b);

Interest Payment means in respect of an interest payment on an Interest Payment Date, the amount of interest payable for the relevant Interest Period applicable to a Loan;

Interest Payment Date means in relation a Loan, the last day of each Interest Period applicable to such Loan;

Interest Period means, in relation to a Loan, each period determined in accordance with Clause 11 (Interest);

Interest Rate means:

(a) for any year until the First Reset Date, the rate per annum agreed between the Borrower and the Lenders in accordance with Clause 10.2 (Interest rate for any year until the First Reset Date);

(b) for any year from the First Reset Date, a rate per annum which shall be the aggregate of:

(i) the Margin; and

(ii) the applicable 10 Year Swap Rate, as determined two Business Days prior to the applicable Reset Date,

provided that if such aggregate is less than zero, the interest rate shall be deemed to be zero;

Issuance Authorisation means the authority delegated to the management board of the Borrower in accordance with section 2:96 of the Dutch Civil Code to issue such number of ordinary shares with the purpose of converting the Conversion Amount into Ordinary Shares in accordance with the terms of this Agreement as set out in the authorisation for the maximum statutory period of 5 years, as said authority is in place or renewed on a yearly basis;

Junior Instruments means the Ordinary Shares, any preference shares in the capital of the Borrower and, if there are any preference shares outstanding, any other instruments outstanding which by their terms are expressed to rank *pari passu* with the preference shares, such instruments;

Lender means each Lender included in Schedule 1 (The Lenders) and each Shareholder which becomes a lender under the Loan in accordance with Clause 5 (Allocation of Commitments);

Lender Committee means a committee of Lenders that may be installed by the Lenders in accordance with Clause 20 (Lender Committee);

Liquidation Preference means an amount equal to the aggregate outstanding principal amount of the Loan together with any accrued and unpaid interest (including Arrears of Interest) up to the date of a Winding-up of the Borrower;

Loan means the term loan facility made available under this Agreement on the Closing Date;

Loan Amount means EUR 600,000,000;

Majority Lenders means a Lender or Lenders whose Commitments aggregate more than 66⅔ per cent. of the Total Commitment (or, if the Commitments have been reduced to zero, aggregated more than 66⅔ per cent. of the Commitments immediately prior to that reduction);

Mandatory Settlement Date means the earlier of:

(a) the tenth (10) Business Day following the occurrence of a Compulsory Arrears of Interest Settlement Event;

(b) the date on which the Loans are repaid in accordance with Clause 8 (Repayment and Prepayment) or Clause 18 (Events of Default); or

(c) the Conversion Date in respect of a Loan,

provided that in respect of item (c) above, a Mandatory Settlement Date shall only occur in respect of such part of a Loan that is converted into Ordinary Shares in accordance with Clause 12 (Conversion) and not in respect of such part of a Loan that remains outstanding thereafter;

Margin means 1.975 per cent. per annum;

Market Abuse Regulation means Regulation (EU) No 596/2014 of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 on market abuse, as amended;

Material Adverse Effect means a material adverse effect on:

(a) the business, assets, operations or financial condition of the Group; or

(b) the ability of the Borrower to perform its payment obligations under this Agreement;

Mitigation Period shall have the meaning given to such term in Clause 14.1(a);

Moody's means Moody's France SAS;

Ordinary Shares means fully paid ordinary shares in the capital of the Borrower currently with a par value of €1 (one Euro) each;

Oversubscribing Lender means a Lender that has provided a Commitment Proposal that is in excess of its Relevant Pro Rata Loan Amount;

Parity Obligations means any obligations of the Borrower which rank, or are expressed to rank, *pari passu* with the Loans, including the 2018 Securities;

Party means a party to this Agreement;

Pricing Report shall have the meaning given to such term in Clause 10.2(d);

Qualifying Loan means a loan that contains terms not materially less favourable to the Lenders than the terms of the Loan (as reasonably determined by the Borrower (in consultation with an independent investment bank or counsel of international standing)) and provided that a certification to such effect (and confirming that the conditions set out in paragraph (a) to (h) below have been satisfied) of two senior financial officers of the Borrower shall have been delivered to the Lenders prior to the substitution or variation of the relevant Loan upon which certificate the Lenders shall rely absolutely, **provided that**:

(a) the qualifying loan shall be entered into by the Borrower or any wholly-owned direct or indirect Subsidiary of the Borrower with a guarantee of the Borrower, such that the Lenders have the same material rights and claims as provided under the Loan;

(b) the qualifying loan (and/or, as appropriate, the guarantee as aforesaid) shall, upon a Winding-up of the Borrower, rank *pari passu* with the Loan;

(c) the qualifying loan shall contain terms which provide for at least the same interest rate from time to time applying to the Loan and preserve the same interest payment dates;

(d) the qualifying loan shall preserve the obligations (including the obligations arising from the exercise of any right) of the Borrower as to prepayment of the Loan, including (without limitation) as to timing of, and amounts payable upon, such prepayment;

(e) the qualifying loan shall preserve any existing rights to any accrued interest, any Deferred Interest Payment and any other amounts payable under the Loan which, in each case, has accrued to Lenders and not been paid;

(f) the qualifying loan shall preserve the conversion mechanism and Issuance Authority mechanism agreed upon in this Agreement;

(g) the qualifying loan shall not contain terms providing for loss absorption through principal write-down; and

(h) the qualifying loan shall otherwise contain substantially identical terms to the Loans, save where (without prejudice to the requirement that the terms are not materially less favourable to Lenders than the terms of the Loans as described above) any modifications to such terms are required to be made to avoid the occurrence or effect of a Rating Event, a Tax Deduction Event or, as the case may be, a Withholding Tax Event, provided that any such modifications required for Dutch tax purposes shall only be permitted if the Borrower has certified to the Lenders that it has consulted with and obtained written advice to this effect from a reputable tax advisor for purposes of such modification;

Rating Agency means Moody's or any of its subsidiaries and their successors or S&P or any of its subsidiaries and their successors or any rating agency substituted for any of them (or any permitted substitute of them) by the Borrower from time to time;

Rating Event means (i) any Rating Agency, which has assigned a sponsored credit rating to the Borrower, or Recognised Rating Agency publishes any amendment to, clarification of, or change in hybrid capital methodology or a change in the interpretation thereof after the date of this Agreement, as a result of which the Loans would no longer be eligible for the same or a higher category of "equity credit" or such similar nomenclature as may be used by that Rating Agency or Recognised Rating Agency from time to time to describe the degree to which the terms of an instrument are supportive of

the Borrower's senior obligations, attributed to the Loans at the Closing Date or, if later, at the time when S&P first publishes its confirmation of the "equity credit" attributed by it to the Loans (an **Equity Credit Change**) or (ii) the Borrower has received confirmation from any Rating Agency, which has assigned a sponsored rating to the Borrower, or Recognised Rating Agency that due to any amendment to, clarification of, or change in hybrid capital methodology or a change in the interpretation thereof, an Equity Credit Change has occurred. For the purposes of this definition, **sponsored rating** means a credit rating assigned by a credit rating agency with whom the Borrower has a contractual relationship pursuant to which the Loans are assigned a rating and the Loans are assigned an equity credit;

Relevant Amount means, at any Relevant Time, the aggregate principal amount of the Borrower's outstanding Hybrid Securities and Hybrid Loans at that time;

Relevant Nominating Body means:

(a) the central bank for the Euro, or any central bank or other supervisory authority which is responsible for supervising the administrator of EURIBOR; or

(b) any working group or committee sponsored by, chaired or co-chaired by or constituted at the request of (i) the central bank for the Euro, (ii) any central bank or other supervisory authority which is responsible for supervising the administrator of EURIBOR, (iii) a group of the aforementioned central banks or other supervisory authorities or (iv) the Financial Stability Board or any part thereof;

Relevant Pro Rata Loan Amount means in respect of each Lender the pro rata Loan Amount calculated by reference to the aggregate of Ordinary Shares held by it to the aggregate of Ordinary Shares held by all Shareholders;

Relevant Time means the time of the first prepayment after the applicable Closing Date or, if the aggregate principal amount of the Borrower's outstanding Hybrid Securities and Hybrid Loans have increased after the applicable Closing Date, the time of the first prepayment after the most recent increase;

Remaining Available Sum means the Loan Amount minus the Initial Allocated Commitments;

Repayment Date has the meaning given to it in Clause 8.2;

Repayment Notice has the meaning given to it in Clause 8.3;

Representation means each of the representations and warranties set out in Clause 16.1 (Representations and warranties);

Request means a request for a Loan, substantially in the form of Schedule 3 (Form of request);

Reset Date means the First Reset Date and each date falling on the tenth anniversary of the First Reset Date;

Reset Period means the period from one Reset Date to the next following Reset Date;

Reset Reference Bank Rate means the percentage rate determined by the Borrower and the Lender Committee (acting on the instructions of the Majority Lenders) jointly on the basis of the 10 Year Swap Rate Quotations provided by five leading swap dealers in the interbank market selected by the Borrower and the Lender Committee (the **Reset Reference Banks**) to the Borrower and the Lender Committee at approximately 11am (Central European time) on the relevant Reset Date. If (a) at least three quotations are provided, the 10 Year Swap Rate will be determined by the Borrower and the Lender Committee on the basis of the arithmetic mean (or, if only three quotations are provided, the

median) of the quotations provided, eliminating the highest quotation (or, in the event of equality, one of the highest) and the lowest quotation (or, in the event of equality, one of the lowest); (b) if only two quotations are provided, the Reset Reference Bank Rate will be the arithmetic mean of the quotations provided; (c) if only one quotation is provided, the Reset Reference Bank Rate will be the quotation provided; and if no quotations are provided, the Reset Reference Bank Rate for the relevant period will be (i) in the case of each Reset Period other than the Reset Period commencing on the First Reset Date, the Reset Reference Bank Rate in respect of the immediately preceding Reset Period, or (ii) in the case of the Reset Period commencing on the First Reset Date, equal to the last available 10 year mid-swap rate for euro swap transactions, expressed as an annual rate, on the Reset Screen Page;

Sector Regulation means any mandatory regulatory requirement pursuant to EU or the Netherlands energy sector regulation, including but not limited to any mandated reorganisation, amalgamation, acquisition, disposal or consolidation of an Electricity Network and/or Gas Network and/or Heat Network;

Securities means any securities including, without limitation, shares in the capital of the Borrower, or options, warrants or other rights to subscribe for or purchase or acquire shares in the capital of the Borrower;

Selected Independent Valuation Service Provider has the meaning provided in Clause12.3(b);

Senior Obligations means all subordinated or unsubordinated obligations of the Borrower other than (a) Parity Obligations; and (b) Junior Instruments;

Substantial Repurchase Event shall be deemed to occur if prior to the giving of the relevant notice of prepayment the Borrower or any of its Subsidiaries repurchases (and effects corresponding cancellations) or prepays all Loans in respect of 80% or more in the aggregate principal amount of the Loans;

Settlement Date means the date on which the Ordinary Shares are delivered on exercise of the Conversion Right;

Shareholders means the holders of Ordinary Shares in the capital of the Borrower from time to time;

S&P means S&P Global Ratings Europe Limited or any successor to its rating business;

Subsidiary means an entity of which a person has direct or indirect control or owns directly or indirectly more than 50 per cent. of the voting capital or similar right of ownership and **control** for this purpose means the power to direct the management and the policies of the entity whether through the ownership of voting capital, by contract or otherwise;

Tax means any tax, levy, impost, duty or other charge, or withholding of a similar nature (including any penalty or interest payable in connection with any failure to pay or any delay in paying any of the same);

Tax Deduction Event means that the Borrower has obtained an opinion in writing from a reputable firm of tax advisors of good standing (pre-approved by the Majority Lenders, such approval not unreasonably to be withheld), a decision of the Dutch tax authorities and/or a court ruling to the effect that interest payments under any of the Loans were, but are or will no longer be, tax-deductible by the Borrower for Dutch corporate income tax purposes by reason of:

(i) any actual or proposed change in or amendment to the laws, regulations or rulings of the Netherlands or any political subdivision or taxing authority thereof or therein; or

(ii) any actual or proposed change in the official application or interpretation of such laws, regulations or rulings; or

(iii) any action which shall have been taken by any taxing authority or any court of competent jurisdiction of the Netherlands or any political subdivision or taxing authority thereof or therein, whether or not such action was taken or brought with respect to the Borrower,

which change, amendment or execution becomes effective, taking of action occurs, or proposal is made, on or after the date of this Agreement and **provided that** such Tax Deduction Event cannot be avoided by the Borrower taking all reasonable measures available to it;

Termination Date means 15 December 2081;

Transfer Certificate means a certificate, substantially in the form of Schedule 4 (Form of Transfer Certificate) or any other form agreed between the Majority Lenders and the Borrower;

Total Commitments means the aggregate of the Commitments;

Unpaid Sum means any sum due and payable but unpaid by the Borrower under this Agreement;

Utilisation means the utilisation of a Loan under the Facility;

Utilisation Date means each date on which the Facility is utilised;

Winding-up means a situation where or the event that (i) an order is made or a decree or resolution is passed for the winding-up, liquidation or dissolution of the Borrower, or (ii) a trustee (*curator*) is appointed by the competent District Court in the Netherlands in the event of bankruptcy (*faillissement*) affecting the whole or a substantial part of the undertaking or assets of the Borrower and such appointment is not discharged within 30 days; and

Withholding Tax Event means that the Borrower has obtained an opinion in writing from a reputable firm of tax advisors of good standing (pre-approved by the Majority Lenders, such approval not unreasonably to be withheld) to the effect that the Borrower would be required to pay Additional Amounts upon the next due date for a payment in respect of any of the Loans by reason of:

(i) any actual or proposed change in or amendment to the laws, regulations or rulings of the Netherlands or any political subdivision or taxing authority thereof or therein; or

(ii) any actual or proposed change in the official application or interpretation of such laws, regulations or rulings; or

(iii) any action which shall have been taken by any taxing authority or any court of competent jurisdiction of the Netherlands or any political subdivision or taxing authority thereof or therein, whether or not such action was taken or brought with respect to the Borrower,

which change, amendment or execution becomes effective, taking of action occurs, or proposal is made, on or after the date of this Agreement and **provided that** such Withholding Tax Event cannot be avoided by the Borrower taking all reasonable measures available to it.

1.2 Construction

(a) Unless a contrary indication appears, any reference in this Agreement to:

(i) the list of contents and headings are for ease of reference only and shall not be taken into account in construing this Agreement;

(ii) "Clauses" and "Schedules" are to be construed as references to the clauses of, and schedules to, this Agreement;

(iii) the words "include(s)", "including" and "in particular" shall be construed as being by way of illustration or emphasis only and shall not be construed as, nor shall they take effect as, limiting the generality of any preceding words;

(iv) the expression "this Clause" shall, unless followed by reference to a specific provision, be deemed to refer to the whole clause (not merely the clause, paragraph or other provision) in which the expression occurs;

(v) any "assignee" of a person shall include any person who has assumed all or some of the rights and/or obligations of the relevant person, whether by assignment (*cessie*), transfer of contract (*contractsoverneming*), novation or otherwise;

(vi) "in writing" means any communication made by letter or email;

(vii) "assets" includes revenues, property and rights of every kind, present, future, actual and contingent and whether tangible or intangible (including uncalled share capital);

(viii) the words "other" and "otherwise" shall not be construed *ejusdem generis* with any preceding words where a wider construction is possible;

(ix) words importing the "plural" shall include the "singular" and vice versa and words importing genre shall include any genre;

(x) any "person" or "Person" includes one or more of that person's assignees, transferees, successors in title, delegates, sub-delegates and appointees (in the case of a Party, in so far as such assignees, transferees, successors in title, delegates, sub-delegates and appointees are permitted) and any person, firm, company, corporation, government, state or agency of a state or any association, trust or partnership (whether or not having separate legal personality);

(xi) a "regulation" includes any regulation, rule, official directive, request or guideline (whether or not having the force of law, but if not having the force of law, only if the persons to whom it is intended to apply generally comply with it) of any governmental, intergovernmental or supranational body, agency, department or regulatory, self-regulatory or other authority or organisation;

(xii) any "statute" or "statutory provision" includes any statute or statutory provision which amends, extends, consolidates or replaces it, or which has been amended, extended, consolidated or replaced by it, and any orders, regulations, instruments or other subordinate legislation made under it; and

(xiii) this "Agreement" or any other agreement or instrument is a reference to the Agreement or other agreement or instrument as amended, varied, novated, supplemented or replaced from time to time.

(b) Unless the contrary intention appears, a reference to a "month" or "months" is a reference to a period starting on one day in a calendar month and ending on the numerically corresponding day in the next calendar month, except that:

(i) if the numerically corresponding day is not a Business Day, the period shall end on the next Business Day in that calendar month in which that period is to end if there is one, or if there is not, on the immediately preceding Business Day;

(ii) if there is no numerically corresponding day in that month in which that period is to end, that period shall end on the last Business Day in that month; and

(iii) notwithstanding paragraph (a) above, a period which commences on the last Business Day of a month will end on the last Business Day in the next month or the calendar month in which it is to end, as appropriate.

The above rules will only apply to the last month of any period.

(c) Unless the contrary intention appears, a reference to a "year" or "years" is a reference to a period starting on one day in a calendar month and ending on the numerically corresponding day in the next calendar year, except that:

(i) (subject to Clause 1.2(b)) if the numerically corresponding day is not a Business Day, that period shall end on the next Business Day in that calendar year in which that period is to end if there is one or, if there is not, on the immediately preceding Business Day;

(ii) if there is no numerically corresponding day in the calendar year in which that period is to end, that period shall end on the last Business Day in that calendar year; and

(iii) if an Interest Period begins on the last Business Day of a calendar year, that Interest Period shall end on the last Business Day in the calendar year in which that Interest Period is to end.

The above rules (a) to (c) will only apply to the last year of any period.

(d) Section, clause and schedule headings are for ease of reference only.

1.3 Third party rights

(a) Unless expressly provided to the contrary in this Agreement, a person who is not a Party has no right to enforce or to enjoy the benefit of any term of this Agreement.

(b) Notwithstanding any term of this Agreement, the consent of any person who is not a Party is not required to rescind or vary this Agreement at any time.

1.4 Dutch terms

In this Agreement, a reference to:

(a) a "necessary action to authorise" includes without limitation, where applicable, compliance with any requirements of *Wet op de ondernemingsraden* (Works Councils Act of the Netherlands);

(b) any "step or procedure" taken in connection with insolvency proceedings includes a Dutch entity having filed a notice under section 36 of the *Invorderingswet 1990* (Tax Collection Act of the Netherlands); and

(c) a "merger" includes a *juridische fusie*.

2. SUBORDINATION

(a) Obligations under the Facility (including in respect of interest and Arrears of Interest) are unsecured and subordinated in accordance with this Clause 2. In the event of the Winding-up

of the Borrower, the Lenders shall be entitled to claim a cash payment equal to the Liquidation Preference. Such claim of the Lenders under the Facility shall rank:

(i) junior to the Senior Obligations;

(ii) *pari passu* with the Parity Obligations; and

(iii) senior only to the Junior Instruments.

(b) Accordingly, no amounts shall be payable in such Winding-up of the Borrower in respect of the Facility unless all the claims of all other Senior Obligations shall have been paid in full.

(c) Subject to applicable law, no Lender may exercise or claim any right of set-off in respect of any amount owed to it by the Borrower arising under or in connection with the Facility and each Lender will be deemed to have waived all such rights of set-off.

(d) This Clause 2 is an irrevocable stipulation (*derdenbeding*) for the benefit of the creditors of the Senior Obligations and each such creditor may rely on and enforce this Clause 2 under Section 6:253 of the Dutch Civil Code.

3. THE FACILITY

Subject to the terms of this Agreement, the Lenders make available to the Borrower a euro term loan facility in a maximum aggregate amount equal to the Total Commitments.

4. PURPOSE

4.1 Purpose

The Borrower shall apply all amounts borrowed by it under the Facility towards its general corporate and working capital purposes, including but not limited to refinancing of its existing financial indebtedness.

4.2 Monitoring

No Lender is bound to monitor or verify the application of any amount borrowed pursuant to this Agreement.

5. ALLOCATION OF COMMITMENTS

The Commitments of each Lender shall be established and allocated in accordance with the provisions of this Clause 5.

5.1 Lenders

(a) Each Lender shall no later than 10 Business Days prior to the Closing Date, deliver to the Borrower a duly completed and executed Commitment Proposal.

(b) Upon receipt of all Commitment Proposals, the Borrower shall allocate the available commitments, taking into account the Loan Amount and provided that if the aggregate of the Commitment Proposals exceed the Loan Amount, each Lender's allocated Commitments shall be no greater than the proportion born by the aggregate of Ordinary Shares held by it to the aggregate of Ordinary Shares held by all Shareholders. The total commitments so allocated shall constitute the **Initial Allocated Commitments**.

(c) If the Remaining Available Sum is greater than zero, the Borrower shall allocate the Remaining Available Sum to each Oversubscribing Lender, by allocating a Commitment to each such Oversubscribing Lender which is a percentage of the Remaining Available Sum equal to the percentage of the amount by which its Commitment Proposal exceeds the Relevant Pro Rata Loan Amount relative to the Remaining Available Amount.

(d) The Borrower shall, no later than 8 Business Days prior to the Closing Date, inform each Lender of its final Commitments and deliver to each Lender an updated Schedule 1 (The Lenders) setting out the final Commitments of each Lender on the Closing Date.

6. CONDITIONS OF UTILISATION

6.1 Conditions precedent to utilisation

(a) The Borrower may not deliver a Request unless the Closing Agent has received all the documents and other evidence listed in Schedule 2 (Conditions precedent) in form and substance satisfactory to the Closing Agent. The Closing Agent shall notify the Borrower and the Lenders promptly upon being so satisfied.

(b) Other than to the extent that the Majority Lenders notify the Closing Agent in writing to the contrary before the Closing Agent gives the notification described in paragraph (a) above, the Lenders hereby authorise (but do not require) the Closing Agent to give that notification. The Closing Agent shall not be liable for any damages, costs or losses whatsoever as a result of giving any such notification.

6.2 Further conditions precedent

The obligations of each Lender to participate in any Loan are subject to the further conditions precedent that on both the date of the Request and the Utilisation Date for that Loan, the Borrower represents and warrants for the benefit of the Lenders that:

(a) no Default has occurred and is continuing or would result from the proposed Loan; and

(b) the Representations made by the Borrower (other than the representations set out in Clause 16.7 (No Conversion Event) and Clause 17.11(Tax Deduction)) by reference to the facts and circumstances then existing were true in all material respects.

7. LOANS

7.1 Delivery of a request

The Borrower shall utilise the Facility by delivery to the Closing Agent of a duly completed Request not later than 5 Business Days prior to the Closing Date.

7.2 Lenders' participation

If the conditions set out in this Agreement have been met, each Lender shall make its participation in each Loan available by the applicable Closing Date.

8. REPAYMENT AND PREPAYMENT

8.1 The Borrower shall repay the Loans in full on the Termination Date.

8.2 The Borrower may, if it gives the Lenders no earlier than 45 days' and no later than 15 days' notice, prepay the whole of the Loans (together with any accrued and unpaid interest and any outstanding Arrears of Interest up to (but excluding) the date of repayment), as follows:

(a) on any Reset Date at 100% of the outstanding principal amount of each Loan; or

(b) on any Business Day following the occurrence of a Rating Event, a Substantial Repurchase Event, a Tax Deduction Event or a Withholding Tax Event, in each case at 101% of the outstanding principal amount of each Loan, (each such prepayment date, a **Repayment Date**).

8.3 Any notice of repayment given by the Borrower pursuant to this Clause 8 (a **Repayment Notice**) shall be irrevocable. The Repayment Notice shall specify:

(a) the Repayment Date;

(b) the principal amount of the Loans outstanding, in each case as at the latest practicable date prior to the publication of the Repayment Notice; and

(c) the amount of accrued interest and Arrears of Interest (if any) payable in respect of the Loans on the Repayment Date.

8.4 Cancellation

If all or part of any Lender's participation in a Loan is repaid or in respect of which Conversion Rights are exercised, an amount of that Lender's Commitment (equal to the amount of participation which is repaid or the amount of the Loan in respect of which Conversion Rights are exercised) will be deemed to be cancelled on the date of repayment or the Conversion Date, as applicable.

8.5 Multiple notices

If more than one notice of repayment is given pursuant to this Clause 8, the first of such notices shall prevail.

8.6 Re-borrowing

The Borrower may not re-borrow any part of the Facility which is repaid or in respect of which Conversion Rights have been exercised pursuant to Clause 12 (Conversion).

8.7 Limitation

The Borrower shall not prepay all or any part of a Loan or cancel all or any part of the Commitment except at the times and in the manner expressly provided for in this Agreement.

8.8 Prepayment intention

The Borrower intends (without thereby assuming a legal or contractual obligation) that it will prepay the Loans only to the extent that the part of the aggregate outstanding principal amount of the Loans to be prepaid which was assigned "equity credit" (or such similar nomenclature used by S&P from time to time) at the time of the entering into of the Loans does not exceed such part of the net proceeds received by the Borrower or any Subsidiary of the Borrower after the applicable Closing Date but on or prior to the date of such prepayment from the sale or issuance of securities or the borrowing of a loan by the Borrower or such Subsidiary to third party purchasers or from third party lenders (other than group entities of the Borrower) which are assigned by S&P "equity credit" (or such similar nomenclature used by S&P from time to time) (but taking into account any changes in hybrid capital

methodology or another relevant methodology or the interpretation thereof since the entering into of the Loans), unless:

(a) the long-term corporate credit rating assigned by S&P to the Borrower at the time of such prepayment is at least equal to the rating at the time of the last additional hybrid issuance and the Borrower is comfortable that such rating would not fall below this level, as a result of such prepayment;

(b) in the case of a prepayment, such prepayment is, taken together with relevant repurchases or redemptions of other Hybrid Securities or Hybrid Loans of the Borrower: (i) in any period of 12 consecutive months starting at the Relevant Time, of less than 10% of the Relevant Amount; or (ii) in any period of 10 consecutive years starting at the Relevant Time, of less than 25% of the Relevant Amount, provided that such prepayment has no materially negative effect on the Borrower's credit profile;

(c) if, in the case of a prepayment, such prepayment is in an amount necessary to allow the Borrower's aggregate amount of hybrid capital remaining outstanding after such prepayment to remain below the maximum aggregate principal amount of hybrid capital to which S&P would assign equity content under its prevailing methodology;

(d) the Loans are prepaid pursuant to a Substantial Repurchase Event, or a Tax Deduction Event, a Withholding Tax Event or a Rating Event;

(e) the Loans are not assigned an "equity credit" by S&P (or such similar nomenclature then used by S&P) at the time of such prepayment; or

(f) such prepayment occurs on or after the Reset Date falling on 15 December 2051.

9. SUBSTITUTION OR VARIATION

The Borrower may, upon the occurrence of a Rating Event, a Tax Deduction Event or a Withholding Tax Event, at any time, without the consent of the relevant Lenders, either: (a) substitute the Loans (in full) for; or (b) vary the terms of the Loans with the effect that the Loans remain or become, as the case may be, a Qualifying Loan. The Lenders shall be obliged to co-operate with such substitution or variation.

10. COSTS OF UTILISATION

10.1 Interest

The rate of interest on the Loan is the Interest Rate.

10.2 Interest rate for any year until the First Reset Date

(a) The interest rate for any Interest Period until the First Reset Date will be calculated by reference to the midpoint of a range of 10 Year Swap Rates that is quoted on each of the second to seventh Business Day before the Closing Date by Ernst & Young together with KPMG (the **Selected Parties**), rounded to the nearest 5 basis points, in accordance with this Clause 10.2.

(b) Two Business Days prior to the Closing Date, the applicable 10 Year Swap Rate as determined pursuant to paragraph (a) above will be added to the Margin to create the interest rate applicable to the Loan.

(c) For purposes of paragraph (a) and (b) above, any reference to a 'Reset Date' in the definition of 10 Year Swap Rate shall be deemed to refer to each of the second to seventh Business Day before to the Closing Date.

(d) A Pricing Report will be drafted by the Selected Parties, which will be shared with the Borrower and Lenders, excluding any information that cannot be made public on the basis of applicable law (including, for avoidance of doubt, the Market Abuse Regulation) (the **Pricing Report**).

10.3 Payment of interest

The Borrower shall pay accrued interest on each Loan on the last day of each Interest Period with the final interest payment in respect of each Loan being paid on the earlier of the Termination Date and the applicable Repayment Date for the Loan.

11. INTEREST

11.1 Interest Periods

(a) Subject to paragraph (d) below, interest accrued on the Loans shall be payable in arrears and calculated by reference to successive Interest Periods of one (1) years' duration (or such shorter period as may be agreed between the Borrower and the Lender, acting reasonably, with respect to: (i) the Repayment Date for the Loans; or (ii) the last Interest Period in respect of the Loans).

(b) Interest on the Loans shall be calculated and payable on the basis of the actual number of days elapsed in a 360-day year.

(c) No Interest Period for the Loans shall extend beyond the earlier of the Termination Date and the applicable Repayment Date.

(d) The first Interest Period for the Loan starts on the Closing Date. The first Interest Period ends on the first anniversary of the Closing Date.

11.2 Non-business days

If an Interest Period would otherwise end on a day which is not a Business Day, that Interest Period will instead end on the next Business Day in that calendar month (if there is one) or the preceding Business Day (if there is not) and the Interest payable shall be adjusted accordingly.

11.3 Accrual of interest

Each Loan will cease to bear interest:

(a) where the Conversion Right shall have been exercised by the Borrower, from the relevant Conversion Date (subject as provided in Clause 12 (Conversion)); or

(b) where such Loan is repaid pursuant to Clause 8 (Repayment and Prepayment) or Clause 18 (Events of Default), from the due date for repayment thereof unless, upon due presentation thereof, payment of principal in respect of such Loan is improperly withheld or refused, in which event interest will continue to accrue at the rate specified in Clause 10.1 (Interest) (both

before and after judgment) until the day on which all sums due in respect of a Loan up to that day are received by or on behalf of the relevant Lender.

11.4 Optional deferral of interest by the Borrower

(a) The Borrower may, at its discretion, elect to defer all or part of any Interest Payment (a **Deferred Interest Payment**) which is otherwise scheduled to be paid on an Interest Payment Date by giving notice (a **Deferral Notice**) of such election to the Lenders in accordance with Clause 24 (Notices) not less than 10 Business Days prior to the relevant Interest Payment Date. Subject to Clause 11.5 (Mandatory settlement of interest), if the Borrower elects not to make all or part of any Interest Payment on an Interest Payment Date, then it will not have any obligation to pay such interest on the relevant Interest Payment Date and any such non-payment of interest will not constitute an Event of Default or any other breach of its obligations under this Agreement or for any other purpose.

(b) Any Deferred Interest Payment shall itself bear interest (such further interest together with the Deferred Interest Payment, being **Arrears of Interest**), at the Interest Rate prevailing from time to time, from (and including) the date on which (but for such deferral) the Deferred Interest Payment would otherwise have been due to be made to (but excluding) the relevant optional settlement date of such Arrears of Interest specified in the Deferral Notice or, as appropriate, such other date on which such Deferred Interest Payment is paid in accordance with Clause 11.5 (Mandatory settlement of interest), in each case such further interest being compounded to the Loans on each Interest Payment Date.

(c) Non-payment of Arrears of Interest shall not constitute a default by the Borrower under this Agreement or for any other purpose, unless such payment is required in accordance with Clause 11.5 (Mandatory settlement of interest).

11.5 Mandatory settlement of interest

Notwithstanding the provisions of this Clause 11 relating to the ability of the Borrower to defer Interest Payments, the Borrower shall pay any outstanding Arrears of Interest, in whole but not in part, on the first occurring Mandatory Settlement Date following the Interest Payment Date on which a Deferred Interest Payment first arose.

12. CONVERSION

12.1 Conversion Right

(a) If

(i) a Conversion Event has occurred and as long as it is continuing; or

(ii) the Majority Lenders have so requested and the Borrower has so agreed,

and subject to and as provided in this Agreement, the Borrower shall be entitled to convert each Loan and any outstanding Arrears of Interest, together with any accrued and unpaid interest to (but excluding) the relevant Conversion Date (together, the **Convertible Amount**) relating to such Loan into new and/or existing Ordinary Shares, as determined by the Borrower, credited as fully paid (a **Conversion Right**).

If the Lenders do not agree with the Convertible Amount as determined by the Borrower, the Selected Independent Valuation Service Provider shall be requested to determine the Convertible Amount and any such determination shall be binding on all Parties.

(b) The number of Ordinary Shares to be issued on exercise of a Conversion Right in respect of a Loan shall be determined by dividing the Convertible Amount outstanding on the Conversion Date by the market value per Ordinary Share (such value per Ordinary Share, as calculated in accordance with Clause 12.2, the **Conversion Price**) in effect on the relevant Conversion Date.

(c) Conversion Rights may only be exercised in respect of the Convertible Amount in relation to such Loan (if any).

(d) The resultant Conversion Price, if not an integral multiple of €1.00 (one Euro), shall be rounded down to the nearest whole multiple of €1.00 (one Euro). The part of the Conversion Price that will not be converted because of the aforementioned rounding off, will be paid in cash by the Borrower to the relevant Lenders before issuing the Conversion Shares.

(e) Fractions of Conversion Shares will not be issued to the Lenders upon the exercise of a Conversion Right and no cash payment will be made in lieu thereof.

(f) Any interest amounts unpaid and accrued during the period from (and including) the dividend payment date immediately preceding the relevant Conversion Date to (but excluding) the relevant Conversion Date, forming part of the Convertible Amount relating to a Loan, shall be deducted by the Borrower from any dividend amount payable in respect of the Ordinary Shares received by a Lender following exercise by the Borrower of its Conversion Right on the dividend payment date immediately succeeding the relevant Conversion Date.

(g) The Borrower undertakes that prior to the exercise by it of its Conversion Right, it shall use its best efforts to investigate whether in its sole determination it is commercially feasible to issue Hybrid Loans or Hybrid Securities to parties other than the Lenders instead of exercising its Conversion Right and the Borrower will discuss this investigation with the Lender Committee. In making such determination the Borrower shall amongst other things take into account its funding plan, its financial policy framework and any guidance received from the Rating Agencies in respect of the impact of any decision not to exercise its Conversion Right on the Borrower's credit ratings and the FFO/Net Debt Ratio.

(h) Upon the first exercise by the Borrower of its Conversion Right, each Loan, together with any accrued and unpaid interest to (but excluding) the relevant Conversion Date and any outstanding Arrears of Interest, shall be converted into Ordinary Shares in accordance with this Clause 13.1 for an amount at least equal to EUR 200,000,000 in aggregate principal amount of the Loans or, in the case or the occurrence of an event mentioned under (c) of the definition of Conversion Event, any amount in excess of EUR 200,000,000 in aggregate principal amount of the Loans that as determined by the Selected Independent Valuation Service Provider is required to accomplish that an event mentioned under (c) of the definition of Conversion Event no longer occurs. The Borrower shall provide the substantiated analysis of such determination by the Selected Independent Valuation Service Provider to the Lenders prior to the exercise of its Conversion Right. Any such exercise by the Borrower of its Conversion Right shall be for a *pro rata* part of each Loan.

(i) Upon the exercise by the Borrower of its Conversion Right in the case or the occurrence of an event mentioned under (c) of the definition of Conversion Event, the Selected Independent Valuation Service Provider shall validate the expectation of the Borrower that within 18 months after the date by reference to which it is determined that it has fallen below 16% (i) the FFO/Net Debt Ratio will not increase to at least 16% or (ii) the FFO/Net Debt Ratio will fall below 15% and shall include such validation in the valuation report referred to in Clauses 12.2 and 12.3. If no such validation can be made by the Selected Independent Valuation

Service Provider a Conversion Event mentioned under (c) of the definition of Conversion Event shall be deemed not to have occurred.

(j) If as a result of the exercise by the Borrower of its Conversion Right a Change of Control would occur, the Convertible Amount of the Loan of the Lender that would as a result of such exercise by the Borrower of its Conversion Right directly or indirectly or acquire(s) or come(s) to own (A) more than 50 per cent. of the issued Ordinary Shares of the Borrower or (B) such number of the shares in the capital of the Borrower carrying more than 50 per cent. of the voting rights normally exercisable at a general meeting of shareholders of the Borrower, will be determined by the Borrower in such a manner that a Change of Control shall not occur and any remaining amount of the Loan of that Lender not converted into Ordinary Shares shall be repaid by the Borrower to that Lender on the relevant Conversion Date.

12.2 Conversion Price

(a) The Conversion Price shall be calculated by the Selected Independent Valuation Service Provider, which shall prepare a valuation report for this purpose. Upon receipt of the valuation report, the Borrower shall request Lender Committee to appoint an Independent Valuation Service Provider to prepare a fairness opinion in respect of the valuation report for the benefit of the Lenders. For this purpose, the valuation report prepared by the Selected Independent Valuation Service Provider shall be shared with the Independent Valuation Service Provider appointed by the Lender Committee and the valuation report will be available for inspection by the Lender Committee at the registered office of the Borrower.

(b) The Selected Independent Valuation Service Provider shall base the valuation of the Ordinary Shares on:

(i) events, circumstances and assumptions assuming a Conversion Event has occurred based on events, circumstances and assumptions on the last day of the month ending prior to the date of the Conversion Notice;

(ii) the premise of value and framework assumptions, which were used in the most recent Independent Valuation Opinion, as included in Schedule 6 (Valuation Framework), to the extent possible and considered to be reasonable by the Selected Independent Valuation Service Provider.

12.3 Independent Valuation Service Provider

(a) The Conversion Notice sent by the Borrower to the Lenders shall include the details of no more than three parties that the Borrower would be willing to appoint as Independent Valuation Service Provider.

(b) Within 3 Business Days of receipt by the Lenders of the Conversion Notice, the Lender Committee shall select one of the three proposed parties as Independent Valuation Service Provider (the **Selected Independent Valuation Service Provider**) and shall inform the Borrower accordingly. In case the Borrower is not so informed or the Lenders have not made a selection, in each case within 3 Business Days of receipt by the Lenders of the Conversion Notice, it shall appoint, in its sole discretion, any of the three parties suggested to the Lenders in the Conversion Notice.

(c) The engagement of the Selected Independent Valuation Service Provider shall provide for a 60-day term to prepare the valuation report and promptly deliver the valuation results to the Borrower.

(d) Should the Selected Independent Valuation Service Provider not issue the valuation report in accordance with the terms of this Clause 12 or significantly qualify the valuation:

(i) the Borrower shall immediately inform the Lenders in writing; and

(ii) the Borrowers and the Lenders shall appoint a different valuation services provider in accordance with this Clause 12.3.

(e) The Selected Independent Valuation Service Provider will be given access to the Borrower's most recent long term financial plan taking into account the facts and circumstances which have precipitated the Conversion Event, and other information reasonably required by the Selected Independent Valuation Service Provider in order to prepare the valuation on the basis of a non-disclosure agreement and will be made an insider for the purposes of the Market Abuse Regulation.

12.4 Procedure for exercise of Conversion Right

(a) The Conversion Right may be exercised by the Borrower by delivering to the Lenders, during usual business hours, a duly completed and signed notice of conversion (a **Conversion Notice**) stating the Convertible Amount and specifying the outstanding principal amount of the Loans, the amount of any accrued and unpaid interest and any amount of Arrears of Interest related thereto, the Borrower's explicit statement of exercise of the Conversion Right, the Conversion Event that has resulted in the Conversion Right and a substantiation thereof, the names and details of the three proposed Independent Valuation Service Providers, a confirmation that the proposed conversion will comply with applicable fiscal and other laws and regulations applicable to the Borrower and containing such further information as may reasonably be required pursuant to this Agreement.

(b) Conversion Rights shall be exercised subject in each case to any applicable fiscal and other laws or regulations applicable to the Borrower.

(c) If the delivery of the Conversion Notice as described in paragraph (a) above is made after the end of normal business hours or on a day which is not a Business Day in the Netherlands, such delivery shall be deemed for all purposes of this Agreement to have been made on the next following Business Day.

(d) A Conversion Notice, once delivered, shall be irrevocable.

(e) The conversion date in respect of a Loan (the **Conversion Date**) shall be the first day of the second calendar month immediately following the receipt by the Borrower of the valuation report prepared by the Selected Independent Valuation Service Provider, or such later date as may be agreed by the Borrower and the Lender Committee (acting on the instructions of the Majority Lenders) in writing.

(f) Upon the delivery of a Conversion Notice and if required for purposes of effectuating the Conversion Right, the Borrower shall promptly:

(i) provide evidence of the Issuance Authorisation; and

(ii) if required, call a shareholders' meeting for the purpose of amending the Articles of Association and increasing the share capital of the Borrower by an amount to be calculated in accordance with the Conversion Price, subject to applicable law; and

(iii) provide a draft notarial deed of issue of shares with an irrevocable power of attorney to be signed by each Lender for the execution of the notarial deed of issue of shares.

The Borrower and the Shareholders, and to the extent required under applicable law or the Articles of Association, the Lenders, shall take any such action, at the cost and expense of the Borrower, as may be necessary to effect the registration and effectiveness of the capital increase.

12.5 Ordinary Shares

Ordinary Shares issued upon exercise of Conversion Rights will be fully paid and will in all respects rank *pari passu* with the fully paid Ordinary Shares in issue on the relevant Conversion Date, except in any such case for any right excluded by mandatory provisions of applicable law and except that such Ordinary Shares will not rank for (or, as the case may be, the relevant holder shall not be entitled to receive) any rights, distributions or payments the record date or other due date for the establishment of entitlement for which falls prior to the relevant Conversion Date.

12.6 Limitations on ownership of Ordinary Shares

The Lenders acknowledge that the Ordinary Shares issued upon conversion of any Loan are subject to the provisions of Dutch corporate law and the limitations on ownership in accordance with the Articles of Association of the Borrower, relating to the requirement that the Borrower must at all times be directly or indirectly owned or controlled by the Dutch State, municipalities or provinces.

12.7 Issuance Authorisation

Each year the Lenders and other shareholders of the Borrower shall be asked by the Borrower to cast their vote at a shareholders' meeting of the Borrower, in favour of such a resolution to ensure that the Issuance Authorisation again has a validity of the maximum statutory period of 5 years.

13. TAXATION

13.1 Definitions

(a) In this Agreement:

(i) **Protected Party** means a Lender which is or will be subject to any liability, or required to make any payment, for or on account of Tax in relation to a sum received or receivable (or any sum deemed for the purposes of Tax to be received or receivable) under this Agreement.

(ii) **Tax Credit** means a credit against, relief or remission for, or repayment of any Tax.

(iii) **Tax Deduction** means a deduction or withholding for or on account of Tax from a payment under this Agreement.

(iv) **Tax Payment** means either the increase in a payment made by an Obligor to a Lender under Clause 13.2 (Tax gross-up) or a payment under Clause 13.3 (Tax indemnity).

13.2 Tax gross-up

(a) The Borrower shall make all payments to be made by it without any Tax Deduction, unless a Tax Deduction is required by law.

(b) The Borrower shall promptly upon becoming aware that it must make a Tax Deduction (or that there is any change in the rate or the basis of a Tax Deduction) notify the Lender Committee accordingly. Similarly, a Lender shall notify the Lender Committee on becoming so aware in respect of a payment payable to that Lender. If the Lender Committee receives such notification from a Lender it shall notify the Borrower.

(c) If a Tax Deduction is required by law to be made by the Borrower, the amount of the payment due from the Borrower shall be increased to an amount (the **Additional Amount**) which (after making any Tax Deduction) leaves an amount equal to the payment which would have been due if no Tax Deduction had been required.

(d) If the Borrower is required to make a Tax Deduction, it shall make that Tax Deduction and any payment required in connection with that Tax Deduction within the time allowed and in the minimum amount required by law.

(e) Within thirty days of making either a Tax Deduction or any payment required in connection with that Tax Deduction, the Borrower shall deliver to the Lender Committee for the Lender entitled to the payment such evidence reasonably satisfactory that the Tax Deduction has been made or (as applicable) any appropriate payment paid to the relevant taxing authority.

13.3 Tax indemnity

(a) The Borrower shall (within three Business Days of demand by the Lender Committee) pay to a Protected Party an amount equal to the loss, liability or cost which that Protected Party determines will be or has been (directly or indirectly) suffered for or on account of Tax by that Protected Party in respect of this Agreement.

(b) Paragraph (a) above shall not apply:

(i) with respect to any Tax assessed on a Lender if that Tax is imposed on or calculated by reference to the net income (deemed) received or receivable by that Lender; or

(ii) to the extent a loss, liability or cost is compensated for by an increased payment under Clause 13.2 (Tax gross-up).

(c) A Protected Party making, or intending to make a claim under paragraph (a) above shall promptly notify the Lender Committee of the event which will give, or has given, rise to the claim, following which the Lender Committee shall notify the Company.

(d) A Protected Party shall, on receiving a payment from the Borrower under this Clause 13.3, notify the Lender Committee.

13.4 Tax credit

If the Borrower makes a Tax Payment and the relevant Lender determines that:

(a) a Tax Credit is attributable to an increased payment of which that Tax Payment forms part, to that Tax Payment or to a Tax Deduction in consequence of which that Tax Payment was required; and

(b) that Lender has or could have obtained and utilised that Tax Credit,

the Lender shall pay an amount to the Borrower which that Lender determines will leave it (after that payment) in the same after-Tax position as it would have been in had the Tax Payment not been required to be made by the Borrower.

13.5 Stamp taxes

The Borrower shall pay and, within three Business Days of demand, indemnify each Lender against any cost, loss or liability that Lender incurs in relation to all stamp duty, registration and other similar Taxes payable in respect of this Agreement.

13.6 Value added tax

(a) All amounts expressed to be payable under this Agreement by any Party to a Lender which (in whole or in part) constitute the consideration for any supply for VAT purposes are deemed to be exclusive of any VAT which is chargeable on that supply, and accordingly, subject to paragraph (b) below, if VAT is or becomes chargeable on any supply made by any Lender to any Party under this Agreement and such Lender is required to account to the relevant tax authority for the VAT, that Party must pay to such Lender (in addition to and at the same time as paying any other consideration for such supply) an amount equal to the amount of the VAT (provided such Lender promptly provides an appropriate VAT invoice to that Party).

(b) If VAT is or becomes chargeable on any supply made by any Lender (the **Supplier**) to any other Lender (the **Recipient**) under this Agreement, and any Party other than the Recipient (the **Relevant Party**) is required by the terms of this Agreement to pay an amount equal to the consideration for that supply to the Supplier (rather than being required to reimburse or indemnify the Recipient in respect of that consideration):

(i) (where the Supplier is the person required to account to the relevant tax authority for the VAT) the Relevant Party must also pay to the Supplier (at the same time as paying that amount) an additional amount equal to the amount of the VAT. The Recipient must (where this paragraph (a) applies) promptly pay to the Relevant Party an amount equal to any credit or repayment the Recipient receives from the relevant tax authority which the Recipient reasonably determines relates to the VAT chargeable on that supply; and

(ii) (where the Recipient is the person required to account to the relevant tax authority for the VAT) the Relevant Party must promptly, following demand from the Recipient, pay to the Recipient an amount equal to the VAT chargeable on that supply but only to the extent that the Recipient reasonably determines that it is not entitled to credit or repayment from the relevant tax authority in respect of that VAT.

(c) Where this Agreement requires any Party to reimburse or indemnify a Lender for any cost or expense, that Party shall reimburse or indemnify (as the case may be) such Lender for the full amount of such cost or expense, including such part thereof as represents VAT, save to the extent that such Lender reasonably determines that it is entitled to credit or repayment in respect of such VAT from the relevant tax authority.

(d) In relation to any supply made by a Lender to any Party under this Agreement, if reasonably requested by such Lender, that Party must promptly provide such Lender with details of that Party's VAT registration and such other information as is reasonably requested in connection with such Lender's VAT reporting requirements in relation to such supply.

14. MITIGATION BY THE LENDERS

14.1 Mitigation

(a) If any circumstances arise which could result in any amount becoming payable under or pursuant to, or cancelled pursuant to, any of Clause 13 (Taxation) and Clause 8 (Repayment and Prepayment), the Parties will consult with each other until the expiry of thirty (30) days (each such period, a **Mitigation Period**) to try to find a means of avoiding or mitigating the effect of such additional payment obligation, but subject always to the Borrower's right pursuant to Clause 8 (Repayment and Prepayment).

(b) No Party will be obliged to implement any arrangement proposed during the consultations referred to in paragraph (a) above.

(c) Paragraph (a) above does not in any way limit the obligations of the Borrower under this Agreement.

(d) The Majority Lenders may, by written notice to the Borrower, terminate the Mitigation Period at any time if:

(i) an Event of Default has occurred and is continuing; or

(ii) the continuation of the consultations would cause the Lenders to breach any applicable law.

14.2 Limitation of liability

(a) The Borrower shall promptly indemnify the Lenders for all costs and expenses reasonably incurred by any of the Lenders as a result of steps taken by a Lender under Clause 14.1 (Mitigation). The Lenders shall reasonably substantiate the amount of, and the grounds for, any such claim for indemnification.

(b) The Lenders are not obliged to take any steps under Clause 14.1 (Mitigation) if, in the opinion of the Majority Lenders, to do so might be prejudicial to the Lenders.

15. COSTS AND EXPENSES

15.1 Transaction costs

Each of the Parties will be responsible for their own costs and expenses (including legal fees) incurred by them in connection with the negotiation, preparation, printing and execution of this Agreement and any other documents referred to in this Agreement. Any costs and expenses for account of the Lenders that are incurred by the Borrower will be set-off against any dividend amounts in respect of Ordinary Shares payable to the Lenders on the immediately succeeding dividend payment date.

15.2 Amendment costs

If the Borrower requests an amendment, waiver or consent, the Borrower shall reimburse the Lenders for the amount of all documented costs and expenses (including legal fees) reasonably incurred by the Lenders in responding to, evaluating, negotiating or complying with that request or requirement. The Lenders shall provide such Borrower with an invoice setting out such costs and expenses in reasonable detail.

15.3 Enforcement costs

The Borrower shall immediately on demand, pay to the Lenders the amount of all costs and expenses (including legal fees of one legal advisor to the Lenders) incurred by the Lenders in connection with the enforcement of, or the preservation of any rights under, this Agreement.

16. REPRESENTATIONS AND WARRANTIES

16.1 Representations and warranties

Each of the Lenders has entered into this Agreement in reliance on the representations given in this Clause 16, and the Borrower, unless the context requires otherwise, makes the representations set out in this Clause 16.

16.2 Status

It is a public company, duly incorporated and validly existing under the laws of the Netherlands.

16.3 Binding obligations

The obligations expressed to be assumed by it in this Agreement are, subject to any general principles of law limiting its obligations which are specifically referred to in any legal opinion delivered pursuant to Clause 7 (*Conditions of Utilisation*), legal, valid, binding and enforceable obligations.

16.4 Non-conflict with Other Obligations

The entry into and performance by it of, and the transactions contemplated by, this Agreement do not and will not conflict with:

(a) any law or regulation applicable to it;

(b) its or any of its Subsidiaries' constitutional documents; or

(c) any agreement or instrument binding upon it or any of its Subsidiaries or any of its or any of its Subsidiaries' assets or constitute a default or termination event (however described) under any such agreement or instrument,

in each case to the extent it has or is reasonably like to have a Material Adverse Effect.

16.5 Power and authority

It has the power to enter into and perform, and has taken all necessary action to authorise, (i) the entry into and performance of, this Agreement and (ii) the transactions contemplated by this Agreement.

16.6 No Default

No Default is outstanding or will result from the execution of, or the performance of any transaction contemplated by, this Agreement.

16.7 No Conversion Event

No Conversion Event has occurred.

16.8 Governing Law and Enforcement

Subject to any qualifications or reservations as to matters of law of general application as set out in any legal opinion delivered pursuant to Clause 7 (*Conditions of Utilisation*),

(a) the choice of Dutch law as the governing law of this Agreement will be recognised and enforced in the Netherlands; and

(b) any judgment obtained in the Netherlands in relation to this Agreement will be recognised and enforced in the Netherlands.

16.9 Centre of main interests and establishments

For the purposes of Regulation (EU) 2015/848 of the European Parliament and of the Council of 20 May 2015 on insolvency proceedings (the **Regulation**), its centre of main interest (as that term is used

in Article 3(1) of the Regulation) is situated in the Netherlands and it has no "establishment" (as that term is used in Article 2(10) of the Regulation) in any other jurisdiction.

16.10 No Misleading Information

Any information provided in writing by it or its representatives in connection with the entering into of this Agreement was true and accurate in all material respects as at the date it was provided and no information has been given or withheld that results in such information being untrue or misleading in any material respect, provided that the Borrower makes no representation or warranty as to the completeness or accuracy of forecasts, estimates, projections, statements of intent or statements of opinion provided to the Lenders or their representatives and advisers.

16.11 Tax Deduction

(a) It takes the position that it is not required to make any Tax Deduction from any payment it may make under this Agreement to a Lender.

(b) It takes the position that the deduction of interest paid, accrued or otherwise due under this Agreement is not restricted on the basis of article 10, paragraph 1, sub a, b or d, of the Corporate Tax Act (*Wet op de vennootschapsbelasting 1969*).

16.12 Tax status

No notice under Article 36 Tax Collection Act (*Invorderingswet 1990*) has been given by the Borrower.

16.13 Tax payment and filings

(a) It has duly and punctually paid and discharged all Taxes imposed upon it or its assets within the time period allowed without incurring recovery interest (*invorderingsrente*) or penalties (save to the extent that (i) payment is being contested in good faith, (ii) it has maintained adequate reserves for the payment of such Taxes and (iii) payment can be lawfully withheld).

(b) It is not (and none of its Subsidiaries is) materially overdue in the filing of any Tax returns and it is not (and none of its Subsidiaries) is overdue in the payment of any amount in respect of Tax, in each case to the extent having or being reasonably likely to have a material adverse effect.

(c) No claims or investigations are being or are reasonably likely to be conducted against it (or any of its Subsidiaries) with respect to Taxes such that a liability of, or claim against, any member of the Group would have or would be reasonably likely to have a material adverse effect.

16.14 Stamp duty

No stamp, transaction, registration or similar taxes are assessable or payable in the Netherlands in connection with the execution, delivery, performance and enforcement of this Agreement.

16.15 Times for making representations

(a) The representations set out in this Clause 16 are made by the Borrower on the date of this Agreement.

(b) Unless a representation is expressed to be given at a specific date, each representation (other than the representations set out in Clause 16.7 (No Conversion Event) and Clause 16.11 (Tax

Deduction)) is deemed to be repeated by the Borrower on each Closing Date, on the date of each Utilisation Request and the first day of each Interest Period.

(c) The representation set out in Clause 16.7 (No Conversion Event) is deemed to be repeated by the Borrower on each Closing Date.

(d) When a representation is made (or repeated as set out above) after the date of this Agreement, it will be deemed to be made (or repeated as set out above) by reference to the facts and circumstances then existing at the time made (or repeated as set out above), taking into account any changes in law since the date of this Agreement.

17. UNDERTAKINGS

The undertakings in this Clause 17 remain in force from the date of this Agreement for as long as any Commitment is in force or any amount is outstanding under this Agreement. The Borrower shall, save with the prior approval of the Majority Lenders,

(a) not in any way modify the rights attaching to the Ordinary Shares with respect to voting, dividends or liquidation nor issue any other class or type of equity share capital carrying any rights which are more favourable than such rights attaching to the Ordinary Shares, but so that nothing in this paragraph (a) shall prevent:

(i) any consolidation, reclassification or subdivision of the Ordinary Shares;

(ii) any modification of such rights which is not, in the determination in its absolute discretion of an independent financial adviser (pre-approved by the Majority Lenders, such approval not unreasonably to be withheld), prejudicial to the interests of the Lenders;

(iii) any alteration to the articles of association of the Borrower made in connection with the matters described in this Clause 17 to the extent permitted under this Clause 18 or which is supplemental or incidental to any of the foregoing (including any amendment made to enable or facilitate procedures relating to such matters and any amendment dealing with the rights and obligations of holders of Securities, including Ordinary Shares, dealt with under such procedures);

(iv) any issue of equity share capital where the issue of such equity share capital results, or would, but for the provisions of Clause 12.4 (Procedure for exercise of Conversion Right) relating to roundings, otherwise result in an adjustment to, or a consideration with respect to the determination of, the Conversion Price;

(v) any issue of equity share capital or modification of rights attaching to the Ordinary Shares, where prior thereto the Borrower shall have instructed an independent financial adviser to determine in its absolute discretion what (if any) adjustments should be made to, or considerations should be made with respect to the determination of, the Conversion Price as being fair and reasonable to take account thereof and such independent financial adviser shall have determined in its absolute discretion either that no adjustment or consideration is required or that an adjustment to or consideration in respect of the determination of the Conversion Price is required and, if so, the new Conversion Price as a result thereof and the basis upon which such adjustment or consideration in respect of the determination is to be made and, in any such case, the date on which the adjustment or consideration in respect of the determination shall take effect (and so that the adjustment or consideration in respect of the determination shall be made and shall take effect accordingly)*;*

(b) not make any issue, grant or distribution or take or omit to take any other action if the effect thereof would be that, on the exercise of Conversion Rights, Ordinary Shares could not, under any applicable law then in effect, be legally issued as fully paid;

(c) not reduce its issued share capital or any uncalled liability in respect thereof, or any non-distributable reserves, except:

(i) pursuant to the terms of issue of the relevant share capital;

(ii) by means of a purchase or redemption of share capital of the Borrower to the extent, in any such case, permitted by applicable law;

(iii) where the reduction does not involve any distribution of assets;

(iv) solely in relation to a change in the currency in which the nominal value of the Ordinary Shares is expressed;

(v) to create distributable reserves;

(vi) by way of transfer to reserves as permitted under applicable law;

(vii) where the reduction is permitted by applicable law and an independent financial adviser, acting as expert and in its absolute discretion, advises that the interests of the Lenders will not be materially prejudiced by such reduction;

(viii) where the reduction is permitted by applicable law and results in an adjustment to, or a consideration with respect to the determination of, the Conversion Price or is otherwise taken into account for the purposes of determining whether such an adjustment or consideration with respect to the determination should be made; or

(ix) provided that, without prejudice to the other provisions of this Agreement, the Borrower may exercise such rights as it may from time to time be entitled pursuant to applicable law to purchase, redeem or buy back its Ordinary Shares and any depositary or other receipts or certificates representing Ordinary Shares without the consent of any Lender;

(d) provide to the Lenders, by no later than 5 Business Days prior to the Closing Date, all of the documents and evidence referred to in Schedule 2 (Conditions precedent) in form and substance satisfactory to the Lenders (acting reasonably) provided that the conditions may be waived by the Lenders in whole or in part; and

(e) pay and discharge all Taxes due and payable by it prior to the accrual of any fine or penalty for late payment, unless (and only to the extent that) (i) payment of those Taxes is being contested in good faith, (ii) adequate reserves are being maintained for those Taxes and the costs required to contest them (iii) the payment can be lawfully withheld and (iv) failure to pay those Taxes is not reasonably likely to have a material adverse effect.

18. EVENTS OF DEFAULT

Each of the events or circumstances set out in this Clause 18 is an Event of Default (save for Clause 18.4 (Acceleration)).

18.1 Non-payment of principal

The Borrower does not pay any amount of principal payable under this Agreement at the place and in the currency in which it is expressed to be payable within 14 days of the due date.

18.2 Non-payment of interest

Subject to Clause 11.4 (Optional deferral of interest by the Borrower), the Borrower does not pay any amount of interest payable under this Agreement at the place and in the currency in which it is expressed to be payable within 14 days of the due date.

18.3 Insolvency proceedings

An order is made or an effective resolution is passed for the Winding-up of the Borrower except in any such case for the purpose of and followed by a merger, reconstruction or amalgamation the terms of which have been previously approved by Majority Lenders.

18.4 Acceleration

(a) On and at any time after the occurrence of an Event of Default which is continuing the Majority Lenders may:

(i) by notice to the Borrower cancel the Commitment whereupon it shall immediately be cancelled;

(ii) in the case of Clause 18.1 (Non-payment of principal) and Clause 18.2 (Non-payment of interest)), at their discretion and, subject to any applicable laws, without further notice, institute proceedings for the Winding-up of the Borrower in the Netherlands (but not elsewhere) and/or prove in any Winding-up of the Borrower, but may take no other action in respect of such default; and

(iii) in the case of Clause 18.3 (Insolvency proceedings), declare the Loans immediately become due and repayable at their outstanding principal amount together with accrued interest and any Arrears of Interest and/or prove in the Winding-up of the Borrower, subject always to the ranking provided in Clause 2 (Subordination).

(b) Subject as provided in this Clause 18.4, a Lender may at its discretion and without further notice institute such proceedings or take such steps or actions against Borrower as it may think fit to enforce any term or condition binding on the Borrower but in no event shall the Borrower, by virtue of the institution of any such proceedings, steps or actions, be obliged to pay any sum or sums, in each case, sooner than the same would otherwise have been payable by it.

(c) No remedy against the Borrower, other than as referred to in this Clause 18, shall be available to the Lenders whether for the recovery of amounts owing under this Agreement or in respect of any breach by the Borrower of any of its other obligations under or in respect of this Agreement.

19. CHANGES TO PARTIES

19.1 Transfers

(a) In this Clause 19:

Transfer Date means, for a Transfer Certificate, the later of:

(A) the proposed Transfer Date specified in the relevant Transfer Certificate; and

(B) the date on which the New Lender or the Borrower, as applicable, executes the relevant Transfer Certificate.

(b) The Borrower may not assign any of its rights or transfer any of its rights or obligations under this Agreement without the prior written consent of all the Lenders.

(c) A Lender (the **Existing Lender**) may transfer its contractual position in accordance with Section 6:159 Dutch Civil Code to:

(i) any other Lender (a **New Lender**), provided such Lender is a Shareholder at the time of the transfer and provided that such transfer does not result in a Change of Control; and

(ii) the Borrower,

in each case, in accordance with applicable law (including, for avoidance of doubt, the Market Abuse Regulation).

(d) The Borrower and each Lender agree and confirm that it in advance provided its co-operation (as required by Section 6:159 Dutch Civil Code) to any transfer which complies with paragraph (c) above.

(e) Any reference in this Agreement to a Lender includes a New Lender but excludes a Lender if no amount is or may be owed to or by it under this Agreement.

19.2 Procedure for transfer

(a) Subject to the conditions set out in Clause 19.1 (Transfers) a transfer is effected in accordance with paragraph (b) below when the New Lender or the Borrower, as applicable, executes an otherwise duly completed Transfer Certificate delivered to it by the Existing Lender.

(b) On the Transfer Date:

(i) the entire or part of the legal relationship under the Agreement of the existing Lender which is a party to the Transfer Certificate, expressed to be transferred thereby, will be transferred to the New Lender or the Borrower, as applicable, by way of an assumption of contract (*contractsoverneming*) pursuant to Section 6:159 Dutch Civil Code; and

(ii) the New Lender shall become a Party as a **Lender**.

(c) The New Lender shall notify the Borrower of any transfer promptly on execution of the Transfer Certificate in respect of such transfer and shall as soon as reasonably practicable after it has executed a Transfer Certificate, send to the Borrower a copy of that Transfer Certificate.

(d) The Existing Lender shall notify the Borrower promptly of any proposed transfer.

20. LENDER COMMITTEE

(a) The Majority Lenders shall, within 6 months from the date of this Agreement, establish a committee of Lenders whose Commitments aggregate more than 10 per cent. of the Total Commitment (or, if the Commitments have been reduced to zero, aggregated more than 10 per cent. of the Commitments immediately prior to that reduction) (the **Lender Committee**).

(b) The Lender Committee shall (i) promptly when constituted inform the Borrower of the identity of its members, (ii) promptly inform the Borrower of any changes in its members and (iii) at all times ensure that the Borrower is in possession of the relevant contact details of each member of the Lender Committee.

(c) The Lender Committee shall have an administrative role only for purposes of organising the group of Lenders and, if required, supporting the role of the Closing Agent under the documentation.

21. THE CLOSING AGENT

21.1 No fiduciary duties

Nothing in this Agreement constitutes the Closing Agent as trustee or fiduciary of any other person.

21.2 Rights and discretions of the Closing Agent

(a) The Closing Agent may rely on:

(i) any representation, warranty, notice or document believed by it to be genuine, correct and appropriately authorised; and

(ii) any statement made by any person regarding any matters which may reasonably be assumed to be within his knowledge or within his power to verify.

(b) The Closing Agent may assume (unless it has received notice to the contrary) that:

(i) no Default has occurred (unless it has actual knowledge of a Default arising under Clause 18.1 (Non-payment of principal) and/or Clause 18.2 (Non-payment of interest);

(ii) any right, power, authority or discretion vested in any Party has not been exercised; and

(iii) any notice or request delivered or made by the Borrower is made on behalf of and with the consent and knowledge of the Borrower.

(c) The Closing Agent may engage, pay for and rely on the advice or services of any lawyers, accountants, surveyors or other experts.

(d) The Closing Agent may act in relation to this Agreement through its personnel and agents.

(e) Notwithstanding any other provision of this Agreement to the contrary, the Closing Agent shall not be obliged to do or omit to do anything if it would or might in its reasonable opinion constitute a breach of any law or regulation or a breach of a fiduciary duty or duty of confidentiality.

21.3 Exclusion of liability

(a) No Party (other than the Closing Agent) may take any proceedings against any officer, employee or agent of the Closing Agent in respect of any claim it might have against the Closing Agent or in respect of any act or omission of any kind by that officer, employee or agent in relation to this Agreement and any officer, employee or agent of the Closing Agent may rely on this Clause 21.3 subject to Clause 1.3 (Third party rights). This paragraph (a) constitutes an irrevocable third party stipulation for no consideration (*onherroepelijk derdenbeding om niet*) as referred to in Section 6:253 Dutch Civil Code for the benefit of any officer, employee or agent of the Closing Agent.

(b) The Closing Agent will not be liable for any delay (or any related consequences) in crediting an account with an amount required under this Agreement to be paid by the Closing Agent if the Closing Agent has taken all necessary steps as soon as reasonably practicable to comply with the regulations or operating procedures of any recognised clearing or settlement system used by the Closing Agent for that purpose.

22. CONDUCT OF BUSINESS BY THE LENDERS AND THE CLOSING AGENT

No provision of this Agreement will:

(a) interfere with the right of the Lenders or the Closing Agent to arrange its affairs (tax or otherwise) in whatever manner it thinks fit;

(b) oblige the Lenders or the Closing Agent to investigate or claim any credit, relief, remission or repayment available to it or the extent, order and manner of any claim; or

(c) oblige the Lenders or the Closing Agent to disclose any information relating to its affairs (tax or otherwise) or any computations in respect of Tax,

except as expressly otherwise set out herein.

23. ADMINISTRATION

23.1 Payments

(a) Payments of principal and interest in respect of a Loan will be made by transfer to the registered account of the Lenders.

(b) All payments in respect of a Loan are subject to all applicable fiscal and other laws and regulations.

23.2 Application of certain payments

(a) If a Lender receives a payment that is insufficient to discharge all the amounts then due and payable by the Borrower under this Agreement or receives any surplus amounts, such Lender shall apply that payment or such amounts towards the obligations of the Borrower under this Agreement in the following order:

(i) first, in or towards payment *pro rata* of any unpaid fees, costs and expenses of a Lender under this Agreement (as certified by that Lender upon request of the Borrower (such certification being conclusive evidence of such fees, costs and expenses and without the Lender being required to provide any further evidence in this respect));

(ii) secondly, in or towards payment *pro rata* of any accrued interest, Arrears of Interest, fee or commission due but unpaid under this Agreement;

(iii) thirdly, in or towards payment *pro rata* of any principal due but unpaid under this Agreement; and

(iv) fourthly, in or towards payment *pro rata* of any sum due but unpaid under this Agreement.

(b) If a Lender (a **Recovering Lender**) receives or recovers any amount from the Borrower in excess of the pro rata amount it is entitled to under this Agreement, then:

(i) the Recovering Lender shall, within 3 Business Days, notify details of the receipt or recovery, to the Lenders;

(ii) the Lender Committee (acting on the instructions of the Majority Lenders) shall determine whether the receipt or recovery is in excess of the amount the Recovering Lender is entitled to under this Agreement; and

(iii) the Recovering Lender shall, within 3 Business Days of demand by the Lender Committee (acting on the instructions of the Majority Lenders), pay to the Lenders an amount (the **Sharing Payment**) equal to such receipt or recovery less any amount which the Lender Committee (acting on the instructions of the Majority Lenders) determines may be retained by the Recovering Lender as its share of any payment to be made, in accordance with this Agreement.

(c) The Lenders shall treat the Sharing Payment as if it had been paid by the Borrower to the Lenders and the Lender Committee (acting on the instructions of the Majority Lenders) shall instruct the relevant Lenders to distribute the Sharing Payment between the Lenders (other than the Recovering Lender) in accordance with the terms of this Agreement towards the obligations of the Borrower to such Lenders.

(d) Clause 23.1 (Payments) will override any appropriation made by the Borrower.

23.3 No set-off permissible by the Borrower

(a) All payments to be made by the Borrower under this Agreement shall be calculated and be made without (and free and clear of any deduction for) set-off or counterclaim.

(b) Paragraph (a) above shall not apply to any payments to be made by the Borrower in relation to any rights and obligations the Borrower acquired from an Existing Lender in accordance with Clause 19.1(c).

23.4 Business Days

(a) Any payment which is due to be made on a day that is not a Business Day shall be made on the next Business Day in the same calendar month (if there is one) or the preceding Business Day (if there is not).

(b) During any extension of the due date for payment of any principal or Unpaid Sum under this Agreement interest is payable on the principal or Unpaid Sum at the rate payable on the original due date and in accordance with the provisions of Clause 10.3 (Payment of interest).

23.5 Currency of amount

(a) Subject to this Clause 23.5, Euro is the currency of account and payment for any sum due from the Borrower under this Agreement.

(b) Each payment in respect of costs, expenses or Taxes shall be made in the currency in which the costs, expenses or Taxes are incurred.

(c) Any amount expressed to be payable in a currency other than Euro shall be paid in that other currency.

24. NOTICES

24.1 Communications in writing

Any communication to be made under or in connection with this Agreement shall be made in writing.

24.2 Addresses

(a) Except as provided below, the contact details of each Party for all communications in connection with this Agreement are those notified by that Party for this purpose to the Closing Agent on or before the date it becomes a Party.

(b) The contact details of the Borrower for this purpose are:

Address:	Utrechtseweg 68 6812 AH Arnhem The Netherlands
Email:	[●]
Attention:	[●]

(c) The contact details of the Closing Agent for this purpose are:

Address:	[●]
Email:	[●]
Attention:	[●]

(d) Any communication or document made or delivered by one person to another under or in connection with this Agreement will only be effective, if by way of letter, when it has been left at the relevant address or 5 Business Days after being deposited in the post postage prepaid in an envelope addressed to it at that address,

and, if a particular department or officer is specified as part of its address details provided under this Clause 24.2 (Addresses), if addressed to that department or officer.

24.3 Electronic communication

(a) Any communication to be made between the Parties under or in connection with this Agreement may be made by electronic mail or other electronic means, if the Parties:

(i) agree that, unless and until notified to the contrary, this is to be an accepted form of communication;

(ii) notify each other in writing of their electronic mail address and/or any other information required to enable the sending and receipt of information by that means; and

(iii) notify each other of any change to their address or any other such information supplied by them.

(b) Any electronic communication made between the Parties will be effective only when actually received in readable form and in the case of any electronic communication made by the Borrower to the Closing Agent or the Lender Committee, as applicable, only if it is addressed in such a manner as the Closing Agent or the Lender Committee, as the case may be, shall specify for this purpose.

24.4 English language

(a) Any notice given under or in connection with this Agreement must be in English.

(b) All other documents provided under or in connection with this Agreement must be:

(i) in English; or

(ii) if not in English, and if so required by the Lender, accompanied by a certified English translation and, in this case, the English translation will prevail unless the document is a constitutional, statutory or other official document.

25. CALCULATIONS AND CERTIFICATES

25.1 Certificates and determinations

Any certification or determination by the Borrower of a rate or amount under this Agreement is, in the absence of manifest error, conclusive evidence of the matters to which it relates.

25.2 Day count convention

Any interest, commission or fee accruing under this Agreement will (unless otherwise expressly stated in this Agreement) accrue from day to day and is calculated on the basis of the actual number of days elapsed and a year of 360 days.

26. PARTIAL INVALIDITY

If, at any time, any provision of this Agreement is or becomes illegal, invalid or unenforceable in any respect under any law of any jurisdiction, neither the legality, validity or enforceability of the remaining provisions nor the legality, validity or enforceability of such provision under the law of any other jurisdiction will in any way be affected or impaired.

27. REMEDIES AND WAIVERS

No failure to exercise, nor any delay in exercising, on the part of the Lenders, any right or remedy under this Agreement shall operate as a waiver, nor shall any single or partial exercise of any right or remedy prevent any further or other exercise or the exercise of any other right or remedy. The rights and remedies provided in this Agreement are cumulative and not exclusive of any rights or remedies provided by law.

28. AMENDMENTS AND WAIVERS

Any term of this Agreement may be amended or waived only with the written consent of the Majority Lenders and the Borrower and any such amendment or waiver will be binding on all Parties.

29. COUNTERPARTS

This Agreement may be executed in any number of counterparts, and by each party on separate counterparts. Each counterpart is an original, but all counterparts shall together constitute one and the same instrument.

30. GOVERNING LAW

This Agreement and any non-contractual obligations arising out of or in connection with it are governed by Dutch law.

31. EXECUTION OF THE AGREEMENT BY ATTORNEY

If a Party incorporated in the Netherlands, is represented by an attorney in connection with the signing and/or execution of this Agreement or any other agreement, deed or document referred to in this Agreement or made pursuant to this Agreement, it is hereby expressly acknowledged and accepted by the other Parties that the existence and scope of the attorney's authority and the effect of attorney's exercise or purported exercise of his authority shall be governed by Dutch law.

32. ENFORCEMENT

(a) The courts of Amsterdam, the Netherlands have exclusive jurisdiction to settle any dispute arising out of or in connection with this Agreement (including a dispute relating to the existence, validity or termination of this Agreement or any non-contractual obligation arising out of or in connection with this Agreement) (a **Dispute**).

(b) The Parties agree that the courts of Amsterdam, the Netherlands are the most appropriate and convenient courts to settle Disputes and accordingly no Party will argue to the contrary.

SCHEDULE 1

THE LENDERS

Name	Commitment (€)
[●]	[●]
[●]	[●]
[●]	[●]
[●]	[●]
[●]	[●]
[●]	[●]
[●]	[●]
[●]	[●]

SCHEDULE 2

CONDITIONS PRECEDENT

1. The borrower

(a) A copy of the constitutional documents of the Borrower, including an up-to-date extract of the trade register of the chamber of commerce.

(b) A copy of a resolution of the board of directors of the Borrower:

(i) approving the terms of, and the transactions contemplated by, this Agreement and resolving that it execute this Agreement;

(ii) authorising a specified person or persons to execute this Agreement on its behalf; and

(iii) authorising a specified person or persons, on its behalf, to sign and/or despatch all documents and notices to be signed and/or despatched by it under or in connection with this Agreement.

(c) A copy of a resolution of the supervisory board of the Borrower evidencing its approval of the execution of, and the terms of, and the transactions contemplated by, this Agreement.

(d) Evidence of (i) the request for advice from each works council, or central or European works council with jurisdiction over the transactions contemplated by this Agreement and (ii) positive or neutral advice and, to the extent subject to conditions, such conditions shall not (A) lead, or be reasonably expected to lead, to a breach of the terms of this Agreement and (B) be negative for the Lenders.

2. Legal opinion

(a) A legal opinion of Allen & Overy LLP, legal advisers to the Borrower, substantially in the form distributed to the Lenders prior to signing this Agreement.

(b) A tax opinion of KPMG Meijburg, tax advisers to the Borrower, substantially in the form distributed to the Lenders prior to signing this Agreement.

3. Financial update

A financial update to be provided by the Borrower to KPMG no later than 15 September 2021 consisting of (i) the Borrower's Interim Accounts (S1) (including the Borrower's semi-annual balance sheet), (ii) an impact analysis of published and final "methode besluit" on financial projections, (iii) a trading update of Capex and (iv) an overview of other events or developments which may have a significant impact on the net debt position or financial forecast of the Borrower.

4. Other documents and evidence

Evidence that any fees, costs and expenses due from the Borrower have been paid or will be paid by the date of this Agreement.

SCHEDULE 3

FORM OF REQUEST

To: **[●]** as Closing Agent

From: Alliander N.V.

Date: 8 December 2021

Alliander N.V. – EUR 600,000,000 Fixed Rate Convertible Shareholder Loan Facility dated 2 December 2021 (the **Agreement)**

1. We refer to the Agreement. This is a Request.

2. We wish to borrow a Loan on the following terms:

   (a) Utilisation Date: 15 December 2021

   (b) Amount: €600,000,000

3. Payment instructions are: **[●]**.

4. We confirm that each condition precedent under the Agreement which must be satisfied on the date of this Request is so satisfied.

5. We represent and warrant for the benefit of the Lenders that:

   (a) no Default is continuing or would result from the proposed Loan; and

   (b) the Representations made by us (other than the representations set out in Clause 17.7 (*No Conversion Event*) and Clause 17.11 (*Tax Deduction*)) by reference to the facts and circumstances then existing were true in all material respects.

6. This Request is irrevocable.

Alliander N.V.

By:

SCHEDULE 4

FORM OF TRANSFER CERTIFICATE

To: [**[●]** as New Lender (the **New Lender**)]/[the Borrower]

From: [**THE EXISTING LENDER**] (the **Existing Lender**)

Date: **[●]**

Alliander N.V. – EUR 600,000,000 Fixed Rate Convertible Shareholder Loan Facility dated 2 December 2021 (the **Agreement)**

We refer to the Agreement. This is a Transfer Certificate.

1. The Existing Lender transfers by way of transfer of contract to the [New Lender]/[Borrower] the Existing Lender's rights and obligations referred to in the Schedule below in accordance with the terms of the Agreement.

2. The proposed Transfer Date is **[●]**.

3. [On the Transfer Date the New Lender becomes Party to the Agreement as a Lender.]

4. [The administrative details of the New Lender for the purposes of the Agreement are set out in the Schedule.]

5. This Transfer Certificate acts as notice to the Borrower of the transfer referred to in this Transfer Certificate.

6. This Transfer Certificate may be executed in any number of counterparts and this has the same effect as if the signatures on the counterparts were on a single copy of this Transfer Certificate.

7. This Transfer Certificate and any non-contractual obligations arising out of or in connection with it are governed by Dutch law.

8. This Transfer Certificate has been entered into on the date stated at the beginning of this Transfer Certificate.

THE SCHEDULE

Rights and obligations to be transferred

[*insert relevant details, including applicable Commitment (or part)*]

[**Administrative details of the New Lender**

[*insert address for notices and payment details etc.]*]

[EXISTING LENDER]/[BORROWER]	**[NEW LENDER]**
By: [●]	By: **[●]**
By: [●]	

SCHEDULE 5

FORM OF COMMITMENT PROPOSAL

To: Alliander N.V.

From: **[●]**

Date: **[*a date no later than 1 December*] 2021**

Alliander N.V. – EUR 600,000,000 Fixed Rate Convertible Shareholder Loan Facility to be dated 2 December 2021 (the **Agreement)**

1. We refer to the Agreement. This is a Commitment Proposal.

2. We are the legal owner of **[●]** Ordinary Shares in the Borrower.

3. We confirm that our proposed Commitment is EUR **[●]**.

4. We acknowledge that our final Commitment will be allocated by you in accordance with Clause 5 (Allocation of Commitments) of the Agreement.

5. Our administrative details for the purposes of the Agreement are set out below:

   [●].

6. This Commitment Proposal is irrevocable.

[●]

By:

SCHEDULE 6

VALUATION FRAMEWORK

Valuation will be based on the fair market value principle:

Fair market value is the price at which the shares of the Borrower would change hands between a willing buyer and a willing seller, neither being under any compulsion to buy or to sell and both having reasonable knowledge of relevant facts.

Fair value will be determined using generally accepted valuation methodologies, preferably the income approach is deployed. In case part of shares will be transferred, the valuation will be based on *pro rata parte* of the 100% value (i.e. no discounts due to lack of control and/or liquidity).

SIGNATORIES

The Borrower

Alliander N.V.

By _____	By _____
Name:	Name:
Title:	Title:

[LENDER AND CLOSING AGENT SIGNATURE PAGES TO BE ADDED]

BIJLAGE 2B

BIJ VERSCHILLEN TUSSEN DE ENGELSE VERSIE EN DE NEDERLANDSE VERSIE VAN DE CONVERTEERBARE AANDEELHOUDERSLENING MET VASTE RENTE IS DE TEKST VAN DE ENGELSE VERSIE LEIDEND

EUR 600.000.000
CONVERTEERBARE AANDEELHOUDERSLENING MET VASTE RENTE

2 DECEMBER 2021

ALLIANDER N.V.
als Leningnemer

en

DE AANDEELHOUDERS
als de Leningverstrekkers

ALLEN & OVERY
Legal Consultants

Allen & Overy LLP

INHOUDSOPGAVE

Artikel **Pagina**

1. Definities en interpretatie....1
2. Achterstelling....13
3. De Faciliteit....14
4. Doel....14
5. Toewijzing van Commitments....14
6. Trekkingsvoorwaarden....15
7. Leningen....16
8. Aflossing en Vervroegde Aflossing....16
9. Vervanging of Aanpassing....17
10. Trekkingskosten....18
11. Rente....18
12. Conversie....20
13. Belastingheffing....24
14. Mitigeren door de Leningverstrekkers....27
15. (On)kosten....27
16. Verklaringen en Garanties....28
17. Algemene verplichtingen....30
18. Verzuimgebeurtenissen....32
19. Wijzigingen in de partijen....33
20. Leningverstrekkerscommissie....34
21. De Closing Agent....35
22. Bedrijfsvoering van de Leningverstrekkers en de Closing Agent....36
23. Administratie....36
24. Kennisgevingen....38
25. Berekeningen en bekrachtigingen....39
26. Partiële Nietigheid....40
27. Rechtsmiddelen en Afstandsverklaringen....40
28. Wijzigingen en Afstandsverklaringen....40
29. Ondertekening in veelvoud....40
30. Toepasselijk recht....40
31. Ondertekening van de Overeenkomst door een Gevolmachtigde....40
32. Handhaving....40

Bijlagen

1. De Leningverstrekkers....42
2. Opschortende voorwaarden....43
3. Model van een verzoek....45
4. Model van het Transfer Certificaat....46
5. Model voor een Commitment Voorstel....48
6. Waarderingskader....49

Signatories....50

DEZE EUR 600.000.000 CONVERTEERBARE AANDEELHOUDERSLENING MET VASTE RENTE (de **Overeenkomst)** is gedateerd 2 december 2021.

TUSSEN:

(1) **ALLIANDER N.V.**, een naamloze vennootschap opgericht naar Nederlands recht en ingeschreven in de Kamer van Koophandel onder nummer 34108286 (de **Leningnemer**);

(2) **DE AANDEELHOUDERS** van de Leningnemer genoemd in Schedule 1 (De Leningverstrekkers) als Leningverstrekkers (de **Leningverstrekkers**); en

(3) [●], in de hoedanigheid van closing agent (de **Closing Agent**).

ER WORDT OVEREENGEKOMEN:

1. DEFINITIES EN INTERPRETATIE

1.1 Definities

In deze Overeenkomst:

10-jaars Swaprente: de mid-swaprente met betrekking tot een Herzieningsperiode uitgedrukt als een jaarlijkse rente voor swaptransacties in euro met een looptijd van 10 jaar die aanvangt op de betreffende Herzieningsdatum zoals gepubliceerd op Bloombergscherm "[●]", of, indien er geen rente beschikbaar is op dit scherm op het betreffende moment, de mid-swaprente uitgedrukt als jaarlijkse rente voor swaptransacties in euro met een looptijd van 10 jaar die aanvangt op de betreffende Herzieningsperiode op een andere pagina of informatiedienst waarvan de Leningnemer en de Leningverstrekkerscommissie (hierbij optredend volgens de instructies van de Meerderheid van Leningverstrekkers) gezamenlijk bepalen dat deze het Bloomberg-scherm kunnen vervangen voor het publiceren van swaprentes van toonaangevende referentiebanken voor swaps in euro (in beide gevallen, de **Herzieningsrente Schermpagina**) om 11:00 uur (Centraal Europese Tijd) op de betreffende Herzieningsdatum. Indien de betreffende 10-jaars Swaprente niet wordt gepubliceerd op de Herzieningsrente Schermpagina op de betreffende Herzieningsdatum, dan geldt op deze Herzieningsdatum de Referentiebank Herzieningsrente als 10-jaars Swaprente;

10-jaars Swaprente Quotations: met betrekking tot een Herzieningsperiode het rekenkundig gemiddelde van bied- en laattarieven voor de jaarlijkse vaste rente (vastgesteld op een 30/360-dagen-basis) van een renteswap van vaste naar variabele rente in euro (a) met een looptijd van tien jaar die aanvangt op de betreffende Herzieningsdatum, (b) van een omvang die representatief is voor een enkele transactie in de betreffende markt op het betreffende moment bij een erkende dealer met een goede kredietwaardigheid in de swapmarkt en (iii) waarvan de variabele rente is gebaseerd op het 6-maands EURIBOR-tarief (berekend op basis van het aantal werkelijk verstreken dagen en een jaar van 360 dagen) of, indien het 6-maands EURIBOR-tarief niet meer wordt vastgesteld of gepubliceerd, een alternatieve rente die EURIBOR heeft vervangen in het dagelijks gebruik op de markt voor het bepalen van variabele rentetarieven van effecten in euro's (de **Alternatieve Rente**) of een opvolger of vervanger van EURIBOR die formeel wordt aanbevolen door een Relevant Nominating Body (de **Vervangingsrente**), plus een spread (die zowel positief als negatief kan zijn) of de formule of methodologie voor de berekening van een spread, waarvan, in elk der gevallen, de OFA heeft vastgesteld dat deze moet worden toegepast op de Alternatieve Rente of de Vervangingsrente (welke van toepassing is) om, in zoverre dit redelijkerwijs haalbaar is, economische schade of voordeel voor de Leningverstrekkers als gevolg van de vervanging van het EURIBOR-tarief door de Vervangingsrente of de Alternatieve rente (de **Aanpassingsspread**), beide zoals vastgesteld door de OFA, te verminderen of te voorkomen. De OFA stelt de Leningnemer op de hoogte van de Alternatieve Rente of de Vervangingsrente en een Aanpassingsspread, waarop de Leningnemer

onverwijld de Leningverstrekkers informeert, met dien verstande dat wanneer de OFA te goeder trouw en in overleg met de Leningnemer vaststelt dat er geen Vervangingsrente en geen duidelijke marktconsensus is over een mogelijke vervangende rente voor EURIBOR naar goed gebruik op de markt voor het vaststellen van variabele rentetarieven voor effecten uitgedrukt in euro's, de OFA een passende alternatieve rente en Aanpassingsspread vaststelt, waarbij de beslissing van de OFA bindend is voor de Leningnemer, de Leningverstrekkerscommissie en de Leningverstrekkers. Als de OFA niet bij machte is om een passende alternatieve rente vast te stellen, is de Referentiebank Herzieningsrente voor de betreffende periode voor iedere Herzieningsperiode, behoudens de Herzieningsperiode die aanvangt op de Eerste Herzieningsdatum, de Referentiebank Herzieningsrente zoals die gold in de voorgaande Herzieningsperiode, of (ii) als de Herzieningsperiode aanvangt op de Eerste Herzieningsdatum, de laatst beschikbare 10-jaars mid-swaprente voor swaptransacties in euro's, uitdrukt als een jaarlijkse rente, op de Herzieningsrente Schermpagina.

2018-Effecten: de Eeuwigdurende Achtergestelde Obligatielening van € 500.000.000 die door Leningnemer is uitgegeven op 8 februari 2018 (XS1757377400);

Bijkomend Bedrag: een bijkomend bedrag te betalen door de Leningnemer voortvloeiend uit en in overeenstemming met Artikel 13.2(c);

Achterstallige Rente: heeft de daaraan in Artikel 11.4(b) toegekende betekenis;

Statuten: de statuten van de Leningnemer zoals van tijd tot tijd gewijzigd;

Goedkeuring: een goedkeuring, instemming, toestemming, besluit, vergunning, vrijstelling, deponering, registratie of verklaring;

Werkdag: een dag (uitgezonderd zaterdagen en zondagen) waarop banken in Nederland geopend zijn voor algemene diensten;

Wijziging in Zeggenschap: wordt geacht te hebben plaatsgevonden (al dan niet met instemming van de Raad van Bestuur of de Raad van Commissarissen van de Leningnemer) indien een of meerdere personen (**Relevant(e) Perso(o)n(en)**) die in onderling overleg handelt/handelen of perso(o)n(en) die of uit naam van Relevant(e) Perso(o)n(en) handelt/handelen, direct of indirect (A) meer dan 50 procent van de uitstaande Gewone Aandelen van de Leningnemer of (B) een zodanig aantal aandelen in het kapitaal van de Leningnemer verwerft (verwerven) of verkrijgt (verkrijgen) dat hier meer dan 50% van de stemrechten aan is verbonden die normaliter kunnen worden uitgeoefend in een algemene aandeelhoudersvergadering;

Afsluitdatum: 15 december 2021;

Commitment Voorstel: een document dat wezenlijk de vorm heeft zoals weergegeven in Schedule 5 (Model voor een Commitment Voorstel);

Commitments: het bedrag dat met betrekking tot iedere Leningverstrekker in Schedule 1 (De Leningverstrekkers) achter zijn naam staat vermeld en het bedrag van andere Commitments die uit hoofde van Overeenkomst aan hem zijn overgedragen, voor zover deze niet overeenkomstig de bepalingen van deze Overeenkomst zijn ingetrokken, verlaagd of door hem zijn overgedragen;

een **Verplichte Vereffening van Achterstallige Rente** vindt plaats:

(a) als de Leningnemer dividend aankondigt, hiertoe besluit, betaalt of uitkeert of een betaling doet (anders dan een dividend in de vorm van aandelen) over aandelen in zijn aandelenkapitaal;

(b) als de Leningnemer dividend aankondigt, betaalt of uitkeert of een betaling doet over Gelijkwaardige Verplichtingen, tenzij dit dividend of deze uitkering onder de bepalingen van een Gelijkwaardige Verplichting niet discretionair is.

(c) als de Leningnemer aandelen inkoopt, terugkoopt of op andere wijze verkrijgt (anders dan (a) in relatie tot een beloningsregeling voor het personeel of gelijksoortige regelingen met of ten gunste van werknemers, directieleden, directeuren of consultants, (b) als gevolg van de omruiling of conversie van een klasse of serie van aandelenkapitaal voor een andere klasse of serie van aandelenkapitaal of (c) als gevolg van een aandelenruil of activaruil of gelijksoortige regeling zoals overeengekomen door de Leningnemer en een derde partij); of

(d) als de Leningnemer Gelijkwaardige Verplichtingen intrekt, inkoopt of op andere wijze verkrijgt, tenzij in het geval van (a) aflossing van Gelijkwaardige Verplichtingen op de geplande vervaldatum, of (b) conversie naar of omruiling in aandelen van het aandelenkapitaal van de Leningnemer, of (c) als de Leningnemer voorstelt om de Leningen en de Gelijkwaardige Verplichtingen geheel of gedeeltelijk af te lossen, terug te kopen of op andere wijze te verkrijgen middels een openbare bieding waarbij de bedragen van de Leningen en de Gelijkwaardige Verplichtingen die worden teruggekocht of verkregen in proportie zijn met de uitstaande hoofdsommen op dat moment.

Conversiedatum: heeft de daaraan in Artikel 12.4(e) toegekende betekenis;

Conversie Event:

(a) een downgrade van de kredietrating voor langlopende kredieten van de Leningnemer naar een rating lager dan:

(i) [A] door S&P;

(ii) [A2] door Moody's, of

(iii) een gelijkwaardige rating door een ander kredietbureau (A) dat wordt erkend door De Nederlandse Bank en (B) waarmee de Leningnemer een contractuele verbintenis heeft waaronder de Leningnemer een kredietrating voor langlopende kredieten is toegekend (een **Erkend Ratingbureau**);

(b) een van de kredietratings zoals opgenomen in lid (a) above onder Credit Watch komt te vallen of er een gelijksoortige gebeurtenis plaatsvindt die kan leiden tot een downgrade naar één niveau onder [A] door S&P, [A2] door Moody's, of naar een gelijkwaardig ratingniveau van een Erkend Ratingbureau;

(c) de FFO/Nettoschuld-ratio is lager dan 16% en de Leningnemer verwacht op basis van redelijke aannames dat binnen 18 maanden na de datum waarop is vastgesteld dat deze ratio lager is dan 16% (i) de FFO / Nettoschuld-ratio niet gaat stijgen naar ten minste 16% of (ii) de FFO / Nettoschuld-ratio lager zal worden dan 15%, of

(d) de Aanwijzing tot Uitgifte nietig wordt verklaard, wordt ingetrokken of een resterende geldigheid heeft van 3 maanden of minder;

Conversienotificatie: heeft de daaraan in Artikel 12.4(a) toegekende betekenis;

Conversiekoers: heeft de daaraan in Artikel 12.1(b) toegekende betekenis;

Conversierecht: heeft de daaraan in Artikel 12.1(a) toegekende betekenis;

Conversie-aandelen: de Gewone Aandelen die worden uitgegeven en geleverd aan de Leningverstrekkers door de Leningnemer op de Vereffeningsdatum uit hoofde van en in overeenstemming met de voorwaarden zoals uiteengezet in Artikel 12 (Conversie);

Credit Watch: de Leningnemer is opgenomen op een lijst van een Ratingbureau of een Erkend Ratingbureau waarmee het signaal wordt afgegeven dat dit bureau overweegt om de kredietrating van de Leningnemer te verlagen;

Verzuim: een Verzuimgebeurtenis of enig andere gebeurtenis of omstandigheid als bedoeld in Artikel 23 (Verzuimgebeurtenis) die (na afloop van een hersteltermijn, het sturen van een ingebrekestelling, het komen tot een vaststelling uit hoofde van deze Overeenkomst of een combinatie hiervan) een Verzuimgebeurtenis oplevert.

Uitgestelde Rentebetaling: heeft de daaraan in Artikel 11.4(a) toegekende betekenis;

Uitstelverzoek: heeft de daaraan in Artikel 11.4(a) toegekende betekenis;

BW: het Burgerlijk Wetboek;

Elektriciteitswet 1998: Wet van 2 juli 1998, houdende regels met betrekking tot de productie, het transport en de levering van elektriciteit, zoals van tijd tot tijd gewijzigd, voor het laatst door de Wet van 27 Maart 2019 tot wijziging van de Elektriciteitswet 1998 (Stb. 2019/123);

Elektriciteitsnetwerk: een elektriciteitsnetwerk (*net*) zoals beschreven in artikel 1, eerste lid, onderdeel i van de Elektriciteitswet 1998 dat in eigendom is en wordt beheerd door een of meerdere entiteiten van de Groep, in overeenstemming met hoofdstuk 3 van de Elektriciteitswet 1998;

EURIBOR: de Euro Interbank Offered Rate;

Euro of € of EUR: de valuta die is geïntroduceerd aan het begin van de derde fase van de economische en monetaire unie voortkomend uit het Verdrag tot oprichting van Europese Gemeenschap, zoals gewijzigd;

Verzuimgebeurtenis: een in Artikel 18 (Verzuimgebeurtenissen) genoemde gebeurtenis of omstandigheid;

Faciliteit: de uit hoofde van deze Overeenkomst beschikbaar gestelde lening in euro's, zoals omschreven in Artikel 3 (De Faciliteit);

FFO/Nettoschuldratio: het gerapporteerde resultaat na belastingen van de Leningnemer, (A) gecorrigeerd voor (i) veranderingen in de uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen, (ii) het aandelencomponent van de vergoeding voor de Leningen, (iii) buitengewone baten en lasten en (iv) aanpassingen van reële waardes, (B) verhoogd met de nettowaarde van de afschrijvingen op materiële en immateriële vaste activa en van vooruitontvangen opbrengsten en (C) gedeeld door de netto schuldpositie;

Eerste Herzieningsdatum: 15 december 2031;

Gaswet: Wet van 22 juni 2000, houdende regels met betrekking tot het transport en de levering van gas, zoals van tijd tot tijd gewijzigd, voor het laatst door de Wet van 27 Maart 2019 tot wijziging van de Gaswet (Stb. 2019/123);

Gasnetwerk: een gasnetwerk (*gastransportnet*) zoals beschreven in artikel 1, eerste lid, onderdeel d van de Gaswet dat in eigendom is en wordt beheerd door een of meerdere entiteiten van de Groep, in overeenstemming met artikel 1.2 van de Gaswet;

Groep: de Leningnemer en zijn Dochterondernemingen, waarbij **lid van de Groep** op dezelfde wijze dient te worden geïnterpreteerd;

Warmtewet: Wet van 17 juni 2013, houdende regels met betrekking tot de levering van warmte, zoals van tijd tot tijd gewijzigd, voor het laatst door de Wet van 4 juli 2018 tot wijziging van de Warmtewet (Stb. 2018/311);

Warmtenet: een energietransportnetwerk zoals gedefinieerd in de Warmtewet;

Hybride Effecten of **Hybride Leningen**: effecten of leningen die op het moment dat zij worden verkocht of uitgegeven en daarna worden gezien als 'equity credit' (of een andere nomenclatuur die van tijd tot tijd door S&P wordt gebruikt);

OFA: een onafhankelijke financieel adviseur met een internationale reputatie of een onafhankelijke financieel adviseur met passende deskundigheid die door de Leningnemer naar eigen oordeel wordt aangesteld;

IFRS: de internationale grondslagen voor financiële verslaggeving als bedoeld in IAS-Verordening 1606/2002;

Onafhankelijke Waarderingsopinie: de meest recente opinie opgesteld uit naam van de Leningnemer aan het begin van iedere reguleringsperiode die van toepassing is op de Leningnemer uit hoofde van de Regulering van de Sector, in overeenstemming met, onder andere, een waarderingskader voor het waarderen van de Gewone Aandelen, zoals opgenomen inSchedule 6 (Waarderingskader);

Onafhankelijke Waarderingsadviseur: een onafhankelijk financiële instelling met een internationale reputatie, een onafhankelijke accountant van internationale standing of een onafhankelijke financieel adviseur met passende deskundigheid;

Initiële Toegewezen Commitments: heeft de daaraan in Artikel 5.1(b) toegekende betekenis;

Rentebetaling: het rentebedrag dat met betrekking tot een rentebetaling op een Rentebetaaldag moet worden betaald over de betreffende Renteperiode van een Lening;

Rentebetaaldatum: inzake een Lening, de laatste dag van een Renteperiode zoals van toepassing op deze Lening;

Renteperiode: inzake een Lening, een vastgestelde periode in overeenstemming met Artikel 11 (Rente);

Rentepercentage:

(a) voor ieder jaar tot de Eerste Herzieningsdatum het jaarlijkse rentetarief zoals overeengekomen tussen de Leningnemer en de Leningverstrekkers in overeenstemming met Artikel 10.2 (Rentepercentage voor ieder jaar tot de Eerste Herzieningsdatum):

(b) voor ieder jaar vanaf de Eerste Herzieningsdatum, een jaarlijks rentetarief dat is opgebouwd uit:

(i) de Marge; en

(ii) de toepasselijke 10-jaars Swaprente, vastgesteld twee Werkdagen voorafgaand aan de toepasselijke Herzieningsdatum,

met dien verstande dat indien deze som lager is dan nul, het rentepercentage nul is;

Aanwijzing tot Uitgifte: de bevoegdheid die aan de raad van bestuur van de Leningnemer is gedelegeerd in overeenstemming met artikel 2:96 BW om een zodanig aantal gewone aandelen uit te geven met als doel om het Conversiebedrag te converteren naar Gewone Aandelen in overeenstemming met de bepalingen van deze Overeenkomst, zoals opgenomen in de aanwijzing voor een maximale statutaire periode van 5 jaar, waarbij de aanwijzing ofwel van kracht blijft of jaarlijks wordt hernieuwd;

Junior Instrumenten: Gewone Aandelen, preferente aandelen in het kapitaal van de Leningnemer en, indien er preferente aandelen uitstaan, andere instrumenten die dezelfde rang innemen (*pari passu*) als de preferente aandelen;

Leningverstrekker: iedere Leningverstrekker zoals opgenomen inSchedule 1 (De Leningverstrekkers) en iedere Aandeelhouder die een leningverstrekker wordt uit hoofde van de Lening in overeenstemming met Artikel 5 (Toewijzing van Commitments);

Leningverstrekkerscommissie: een commissie van Leningverstrekkers die door de Leningverstrekkers kan worden aangesteld in overeenstemming met Artikel 20 (Leningverstrekkerscommissie);

Liquidatiepreferentie: een bedrag gelijk aan de totale uitstaande hoofdsom van de Lening plus alle opgebouwde en onbetaalde rente (inclusief Achterstallige Rente) per de datum van de Ontbinding van de Leningnemer;

Lening: de uit hoofde van deze Overeenkomst beschikbaar gestelde leningsfaciliteit op de Afsluitdatum;

Leningsbedrag: EUR 600.000.000;

Meerderheid van Leningverstrekkers: een of meerdere Leningverstrekker(s) waarvan de gezamenlijke Commitments meer dan 66⅔ bedragen van de Totale Commitment (of, indien de Commitments zijn afgenomen naar nul, meer dan 66⅔ van de Commitments bedroegen direct voorafgaand aan deze verlaging);

Verplichte Vereffeningsdatum: de eerste van:

(a) de tiende (10) Werkdag na het plaatsvinden van een Verplichte Vereffening van Achterstallige Rente;

(b) de datum waarop de Leningen worden terugbetaald in overeenstemming met Artikel 8 (Aflossing en Vervroegde Aflossing) of Artikel 18 (Verzuimgebeurtenissen);

(c) of de Conversiedatum van een Lening,

met dien verstande dat in het geval van (c) een Verplichte Vereffeningsdatum alleen plaatsvindt voor het gedeelte van een Lening dat is geconverteerd naar Gewone Aandelen in overeenstemming met Artikel 12 (Conversie) en niet voor het gedeelte van een Lening dat daarna blijft uitstaan;

Marge: 1,975 procent per jaar;

Europese Verordening marktmisbruik: Verordening (EU) nr. 596/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende marktmisbruik, zoals gewijzigd;

Materieel Nadelig Effect: een wezenlijk nadelig effect op:

(a) de bedrijfsvoering, bezittingen, activiteiten of financiële status van de Leningnemer; of

(b) de mogelijkheid van de Leningnemer om zijn verplichtingen uit hoofde van deze Overeenkomst na te komen;

Mitigatieperiode: heeft de betekenis die daaraan is toegekend in Artikel 14.1(a);

Moody's: Moody's France SAS;

Gewone Aandelen: volledig volgestorte gewone aandelen in het aandelenkapitaal van de Leningnemer met momenteel een nominale waarde van € 1 (één euro) per aandeel;

Overschrijvende Leningverstrekker: een Leningverstrekker die een Commitment Voorstel indient dat hoger ligt dan zijn Gerechtigde Pro Rata Leningsbedrag;

Gelijkwaardige Verplichtingen: alle verplichtingen van de Leningnemer die dezelfde rang innemen (*pari passu*) als de Leningen, waaronder de 2018-Effecten;

Partij: een partij bij deze Overeenkomst;

Rentevaststellingsverslag: heeft de betekenis die daaraan is toegekend in Artikel 10.2(d);

Kwalificerende Lening: een lening waarvan de voorwaarden niet wezenlijk minder gunstig zijn voor de Leningverstrekkers dan de voorwaarden van de Lening (zoals in redelijkheid vastgesteld door de Leningnemer (in overleg met een investeringsbank of een advocaat met een internationale reputatie)), waarbij door twee senior financiële functionarissen van de Leningnemer hierover een bekrachtiging is afgeven (waarbij wordt bevestigd dat aan de voorwaarden zoals opgenomen in artikel (a) tot en met (h) below wordt voldaan) aan de Leningverstrekkers alvorens substitutie of aanpassing van de betreffende Lening plaatsvindt, waarbij Leningverstrekkers volledig op de bekrachtiging van Leningnemer vertrouwen, **met dien verstande dat**:

(a) de kwalificerende lening wordt aangetrokken door de Leningnemer of een directe of indirecte 100%-Dochtermaatschappij van de Leningnemer met een garantie van de Leningnemer, waaronder de Leningverstrekkers dezelfde materiële rechten en vorderingen hebben als onder de Lening;

(b) de kwalificerende lening (en/of, wat van toepassing is, genoemde garantie) bij Ontbinding van de Leningnemer dezelfde rang inneemt (*pari passu*) als de Lening;

(c) de voorwaarden van de kwalificerende lening voorzien in ten minste hetzelfde rentepercentage zoals dat van tijd tot tijd van toepassing is op de Lening en dezelfde rentebetaaldata;

(d) de kwalificerende lening dezelfde verplichtingen voor de Leningnemer bevat (waaronder de verplichtingen die voortvloeien uit de uitoefening van een recht) met betrekking tot vervroegde aflossing van de Lening, inclusief (maar niet beperkt tot) de timing en de te betalen bedragen van een vervroegde aflossing;

(e) de kwalificerende lening de bestaande rechten bevat met betrekking tot opgebouwde rente, Uitgestelde Rentebetalingen en andere te betalen bedragen uit hoofde van de Lening die, in ieder geval, verschuldigd zijn aan de Leningverstrekkers en nog niet zijn betaald;

(f) de kwalificerende lening het conversiemechanisme en de Aanwijzing tot Uitgifte bevat zoals overeengekomen in deze Overeenkomst;

(g) de kwalificerende lening geen bepalingen bevat die voorzien in verliezen door het afschrijven van de hoofdsom; en

(h) de kwalificerende lening in overige opzichten wezenlijk dezelfde voorwaarden bevat als de Leningen, tenzij (onverminderd de vereiste dat de voorwaarden niet wezenlijk minder gunstig mogen zijn voor de Leners dan de voorwaarden van de Leningen zoals hierboven beschreven) wijzigingen van de voorwaarden is vereist om een Aanpassing van de Rating, of de gevolgen daarvan, een Belastinginhouding of een Voorheffing te voorkomen, met dien verstande dat dergelijke wijzigingen die worden vereist door de Nederlandse belastingwetgeving alleen zijn toegestaan indien de Leningnemer aan de Leningverstrekkers bekrachtigt dat hij advies hierover heeft ingewonnen en schriftelijk heeft ontvangen van een gerespecteerde fiscaal adviseur met het oog op deze aanpassing;

Ratingbureau: Moody's of een van zijn dochtermaatschappijen en zijn rechtsopvolgers of S&P en een van zijn dochtermaatschappijen en hun rechtsopvolgers of een ratingbureau dat door de Leningnemer van tijd tot tijd als vervanger van deze bureaus wordt aangesteld (of een toegestane vervanging daarvan);

Aanpassing van de Rating: (i) een Ratingbureau dat door de Leningnemer is aangesteld om een rating toe te kennen en hiervoor wordt betaald, of een Erkend Ratingbureau publiceert na de datum van deze Overeenkomst een wijziging, verduidelijking of aanpassing van de methodologie gebruikt voor hybride leningen of een aanpassing van de interpretatie daarvan, waardoor de Leningen niet langer in aanmerking komen voor dezelfde of een hogere categorie binnen 'equity credit' of een andere nomenclatuur zoals van tijd tot tijd gebruikt door dat Ratingbureau of Erkend Ratingbureau, om de mate vast te stellen waarin de voorwaarden van een instrument bijdragen aan de senior verplichtingen van de Leningnemer, toegekend aan de Leningen op de Afsluitdatum of, indien op een later tijdstip, wanneer S&P voor de eerste keer de 'equity credit' publiceert die het toekent aan de Leningen (een **Wijziging van Equity Credit**) of (ii) de Leningnemer ontvangt bekrachtiging van een Ratingbureau dat een rating heeft toegekend aan de Leningnemer en daarvoor wordt betaald, of van een Erkend Ratingbureau, dat een Wijziging van Equity Credit heeft plaatsgevonden als gevolg van een wijziging, verduidelijking of aanpassing van de methodologie gebruikt voor hybride leningen of een aanpassing van de interpretatie daarvan; Met het oog op deze definitie betekent **een rating waarvoor wordt betaald** een kredietrating toegekend door een ratingbureau waarmee de Leningnemer een contractuele relatie is aangegaan om de Leningen een rating toe te kennen en de Leningen te kwalificeren als ‘equity credit’;

Uitstaande Hoofdsom: de op een Relevant Moment totale uitstaande hoofdsom van de uitstaande Hybride Effecten en Hybride Leningen van de Leningnemer op dat moment;

Relevant Nominating Body:

(a) de centrale bank van de euro of een andere centrale bank of toezichthoudende instantie die verantwoordelijk is voor het toezicht op de beheerder van EURIBOR;

(b) een werkgroep of commissie die wordt betaald door, wordt voorgezeten of mede voorgezeten door of is opgesteld op verzoek van (i) de centrale bank van de euro of een andere centrale bank of toezichthoudende instantie die verantwoordelijk is voor het toezicht op de beheerder van EURIBOR, (ii) een groep van genoemde centrale banken of andere toezichthoudende instanties of (ii) de Raad voor financiële stabiliteit of een onderdeel daarvan;

Gerechtigde Pro Rata Leningsbedrag: het pro rata Leningsbedrag van een Leningverstrekker berekend op basis van het totaal aantal Gewone Aandelen dat door die Leningverstrekker wordt aangehouden gedeeld door alle Gewone Aandelen die door alle Aandeelhouders worden aangehouden;

Relevant Moment: het moment waarop de eerste vervroegde aflossing plaatsvindt na de toepasselijke Afsluitdatum of, indien de totale uitstaande hoofdsom van de uitstaande Hybride Effecten en Hybride Leningen van de Leningnemer na de toepasselijke Afsluitdatum is verhoogd, het moment waarop de eerste vervroegde aflossing na de meest recente verhoging plaatsvindt;

Resterende Beschikbare Som: het Leningsbedrag minus de Initiële Toegewezen Commitments;

Aflosdatum: heeft de daaraan in Artikel 8.2 toegekende betekenis;

Aflosverzoek: heeft de daaraan in Artikel 8.3 toegekende betekenis;

Verklaringen: alle verklaringen en garanties zoals opgenomen in Artikel 16.1 (Verklaringen en garanties);

Verzoek: een verzoek om een Lening, wezenlijk in de vorm zoals weergegeven in Schedule 3 (Model van een verzoek);

Herzieningsdatum: de Eerste Herzieningsdatum en iedere datum die valt op de tiende verjaardag na de Eerste Herzieningsdatum;

Herzieningsperiode: de periode tussen de ene Herzieningsdatum en de volgende Herzieningsdatum;

Referentiebank Herzieningsrente: het percentuele tarief zoals gezamenlijk vastgesteld door Leningnemer en de Leningverstrekkerscommissie ((hierbij optredend volgens de instructies van de Meerderheid van Leningverstrekkers) op basis van de 10-jaars Swaprente Quotations, die door vijf toonaangevende swapdealers in de interbancaire markt, die zijn geselecteerd door de Leningnemer en de Leningverstrekkerscommissie (de **Herzieningsreferentiebanken**), zijn aangeleverd aan de Leningnemer en de Leningverstrekkerscommissie om circa 11:00 uur (Centraal Europese Tijd) op de betreffende Herzieningsdatum; Indien (a) ten minste drie quotations zijn ontvangen wordt de 10-jaars Swaprente vastgesteld door de Leningnemer en de Leningverstrekkerscommissie op basis van het rekenkundig gemiddelde (of als er slechts drie quotations zijn aangeleverd, de mediaan) van de ontvangen quotations, waarbij de hoogste quotation (of in het geval de twee hoogste quotations gelijk zijn, één van deze twee hoogste) en de laagste quotation (of in het geval de twee laagste quotations gelijk zijn, één van deze twee laagste) worden geschrapt; (b) slechts twee quotations zijn ontvangen is de Referentiebank Herzieningsrente het rekenkundig gemiddelde van de twee ontvangen quotations; (c) slechts één quotation is ontvangen dan is de Referentiebank Herzieningsrente de quotation die is ontvangen, en als er geen enkele quotation is ontvangen, dan is de Referentiebank Herzieningsrente gelijk aan die van de voorgaande Herzieningsperiode, of (ii) als de Herzieningsperiode aanvangt op de Eerste Herzieningsdatum, de laatste beschikbaar 10-jaars mid-swaprente voor swaptransacties in euro's, uitdrukt als een jaarlijkse rente, op de Herzieningsrente Schermpagina.

Sectorregulering: dwingende wettelijke vereisten uit hoofde van Europese of Nederlandse regulering van de energiesector, waaronder maar niet beperkt tot verplichte reorganisatie, samenvoeging, overname, vervreemding of consolidatie van een Elektriciteitsnetwerk en/of een Gasnetwerk en/of een Warmtenet;

Effecten: alle effecten, waaronder maar niet beperkt tot aandelen in het kapitaal van de Leningnemer, of opties, warrants of andere rechten om zich in te schrijven voor aandelen in het kapitaal van de Leningnemer of deze te kopen of te verwerven;

Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur: heeft de daaraan in Artikel 12.3(b) toegekende betekenis;

Senior Verplichtingen: alle achtergestelde of niet-achtergestelde verplichtingen van de Leningnemer anders dan (a) Gelijkwaardige Verplichtingen; en (b) Junior Instrumenten;

Substantiële Terugkoop: vindt plaats indien de Leningnemer of een Dochtermaatschappij, nadat hiertoe een verzoek tot vervroegde aflossing is ingediend, op alle Leningen 80% of meer van de uitstaande hoofdsom van de Leningen terugkoopt (met de hieruit volgende doorhalingen) of vervroegd aflost;

Vereffeningsdatum: de datum waarop de Gewone Aandelen worden geleverd na uitoefening van de Conversierechten;

Aandeelhouders: de houders van Gewone Aandelen in het aandelenkapitaal van de Leningnemer van tijd tot tijd;

S&P: S&P Global Ratings Europe Limited of elke rechtsopvolger van zijn ratingactiviteiten;

Dochteronderneming: een rechtspersoon waarover een persoon direct of indirect zeggenschap heeft of waarvan een persoon meer dan de helft van het stemgerechtigde kapitaal of gelijksoortige eigendomsrechten bezit, waarbij **zeggenschap** in dit geval de bevoegdheid inhoudt om het beheer en het beleid van de rechtspersoon te bepalen, door middel van eigendom van stemgerechtigd kapitaal, middels een overeenkomst of op andere wijze;

Belastingen: alle belastingen, heffingen, accijnzen of andere lasten of inhoudingen van vergelijkbare aard (inclusief boetes en rente die daarover verschuldigd is vanwege een uitgebleven of te late afdracht);

Belastinginhouding: de ontvangst door Leningnemer van een schriftelijke opinie van een gerespecteerd kantoor van fiscale adviseurs van goede reputatie (vooraf goedgekeurd door de Meerderheid van Leningverstrekkers, waarbij deze goedkeuring niet onredelijk mag worden onthouden), een besluit van de Nederlandse belastinginstanties en/of een gerechtelijke uitspraak waaruit voortvloeit dat rentebetalingen uit hoofde van de Leningen fiscaal aftrekbaar waren, maar niet langer fiscaal aftrekbaar zijn of zullen zijn door de Leningnemer uit hoofde van de Nederlandse vennootschapsbelasting, als gevolg van:

(i) een daadwerkelijke of voorgestelde wijziging of aanpassing van de wetten, regelgeving of rulings in Nederland of een politieke onderafdeling of belastinginstantie;

(ii) een daadwerkelijke of voorgestelde wijziging in de formele toepassing of interpretatie van deze wetten, regelgeving of rulings;

(iii) een handeling van een belastinginstantie of bevoegde rechtbank in Nederland of een politieke onderafdeling of belastinginstantie, ongeacht of deze handeling werd uitgevoerd of gedaan met het oog op de Leningnemer,

waardoor een wijziging, aanpassing of uitvoering van kracht wordt, een handeling plaatsvindt, of een voorstel wordt gedaan, op of na de datum van deze Overeenkomst en **met dien verstande dat** een Belastinginhouding niet kan worden voorkomen door de Leningnemer die hiertoe alle redelijke maatregelen heeft genomen die tot zijn beschikking staan;

Beëindigingsdatum: 15 december 2081;

Transfercertificaat: een certificaat, wezenlijk in de vorm van Schedule 4 (Model van het Transfer Certificaat) of op een andere wijze overeengekomen tussen de Meerderheid van Leningverstrekkers en de Leningnemer;

Totale Commitments: het totale bedrag van de Commitments;

Openstaand Bedrag: elk uit hoofde van deze Overeenkomst verschuldigd en opeisbaar bedrag dat nog niet door de Leningnemer is voldaan.

Trekking: de trekking van een Lening onder de Faciliteit;

Trekkingsdatum: iedere datum waarop onder de Faciliteit wordt getrokken;

Ontbinding: een situatie of omstandigheid waarin (i) een beschikking wordt gegeven of een vonnis wordt uitgesproken of een besluit wordt genomen tot ontbinding, vereffening of liquidatie van de Leningnemer, of (ii) een curator wordt aangesteld door de bevoegde rechtbank in Nederland in geval van een faillissement dat betrekking heeft op het geheel of een aanzienlijk deel van de onderneming of het vermogen van de Leningnemer en deze aanstelling niet binnen 30 dagen wordt opgeheven; en

Voorheffing: de ontvangst door Leningnemer van een schriftelijke opinie van een gerespecteerd kantoor van fiscale adviseurs van goede reputatie (vooraf goedgekeurd door de Meerderheid van Leningverstrekkers, waarbij deze goedkeuring niet onredelijk mag worden onthouden), waaruit voortvloeit dat de Leningnemer een Bijkomend Bedrag dient te betalen op de eerstvolgende vervaldatum waarop een betaling dient plaats te vinden met betrekking tot een Lening als gevolg van:

(i) een daadwerkelijke of voorgestelde wijziging of aanpassing van de wetten, regelgeving of rulings in Nederland of een politieke onderafdeling of belastinginstantie;

(ii) een daadwerkelijke of voorgestelde wijziging in de formele toepassing of interpretatie van deze wetten, regelgeving of rulings;

(iii) een handeling van een belastinginstantie of bevoegde rechtbank in Nederland of een politieke onderafdeling of belastinginstantie, ongeacht of deze handeling werd uitgevoerd of gedaan met het oog op de Leningnemer,

waardoor een wijziging, aanpassing of uitvoering van kracht wordt, een handeling plaatsvindt, of een voorstel wordt gedaan, op of na de datum van deze Overeenkomst en **met dien verstande dat** een Voorheffing niet kan worden voorkomen door de Leningnemer die hiertoe alle redelijke maatregelen heeft genomen die hem tot beschikking staan;

1.2 Interpretatie

(a) Tenzij uit de context anders blijkt, een verwijzing in deze Overeenkomst naar:

(i) de inhoudsopgave en kopjes boven de artikelen is uitsluitend opgenomen ter verwijzing en dient geen onderdeel te vormen bij de interpretatie van deze Overeenkomst;

(ii) "Artikelen" en "Bijlagen" dient te worden opgevat als verwijzing naar de artikelen en bijlagen van deze Overeenkomst;

(iii) de woorden "inclusief", "met inbegrip van" en "in het bijzonder" wordt uitsluitend ter illustratie of benadrukking gebruikt en dient niet te worden opgevat als een beperking van de algemene strekking van voorafgaande woorden, noch als een beperking van die strekking;

(iv) de uitdrukking "dit Artikel" heeft betrekking op, tenzij deze gevolgd wordt door een verwijzing naar een specifieke bepaling, het gehele artikel (niet alleen naar de titel van het artikel, het lid of een andere bepaling), waarnaar de uitdrukking verwijst;

(v) een "cessionaris" van een persoon betreft een persoon die alle of een deel van de rechten en/of verplichtingen van de betreffende persoon op zich neemt, hetzij door cessie, contractsoverneming, novatie of anderszins;

(vi) "schriftelijk" betekent alle communicatie per brief of e-mail;

(vii) "activa" betekent alle huidige, toekomstige en voorwaardelijke inkomsten, bezittingen en rechten, zowel materieel en immaterieel (inclusief niet-opgevraagd aandelenkapitaal);

(viii) de woorden "overig(e)" en "anders(zins)" dient niet *ejusdem generis* te worden opgevat met voorafgaande woorden als een bredere interpretatie mogelijk is;

(ix) woorden uitgedrukt in het meervoud hebben ook betrekking op het enkelvoud en woorden in de mannelijke, vrouwelijke of onzijdige vorm hebben ook betrekking op ieder ander geslacht;

(x) een "persoon" of "Persoon" heeft betrekking of alle cessionarissen, rechtsopvolgers, rechtverkrijgenden, gedelegeerde, ondergedelegeerde, en aangestelde personen (in het geval van een Partij, voor zover een cessionaris, rechtsopvolger, rechtverkrijgende, gedelegeerde, ondergedelegeerde, en aangestelde personen is toegestaan) en iedere persoon, firma, vennootschap, regering, staat of agentschap van een staat of elke vereniging, trust of partnerschap (al dan niet met een afzonderlijke rechtspersoonlijkheid);

(xi) "regelgeving" betreft alle regels, voorschriften, officiële richtlijnen, verzoeken of aanwijzingen (al dan niet met rechtskracht, maar indien zonder kracht van wet, alleen indien de personen op wie het voorschrift van toepassing is, zich er in het algemeen aan houden) uitgevaardigd door een overheids-, intergouvernementeel of supranationaal lichaam, instelling, departement of andere toezichthouder of zelfregulerende toezichthouder of andere autoriteit of organisatie;

(xii) een "wet" of "wettelijke bepaling" omvat tevens elke wet of wettelijke bepaling die deze wijzigt, uitbreidt, consolideert of vervangt, of die door deze wet of wettelijke bepaling is gewijzigd, uitgebreid, geconsolideerd of vervangen, alsmede alle besluiten, verordeningen, instrumenten of andere ondergeschikte wetgeving die op grond daarvan zijn vastgesteld; en

(xiii) deze "Overeenkomst" of enige andere overeenkomst of akte is een verwijzing naar de Overeenkomst of andere overeenkomst of akte zoals die van tijd tot tijd wordt gewijzigd, gevarieerd, vernieuwd, aangevuld of vervangen.

(b) Tenzij uit de context anders blijkt is een verwijzing naar een "maand" of naar "maanden" een verwijzing naar een periode die begint op een dag in een kalendermaand en eindigt op de numeriek overeenkomstige dag in de volgende kalendermaand, met dien verstande dat:

(i) indien de numeriek overeenkomstige dag geen Werkdag is, de periode eindigt op de eerstvolgende Werkdag in die kalendermaand waarin die periode dient te eindigen indien deze er is, of indien deze er niet is, op de onmiddellijk daaraan voorafgaande Werkdag;

(ii) indien er in die maand geen numeriek overeenkomstige dag is waarop die periode dient te eindigen, die periode dan eindigt op de laatste Werkdag van die maand; en

(iii) behoudens lid (a) above, een periode die aanvangt op de laatste Werkdag van een maand eindigt op de laatste Werkdag van de volgende maand of de kalendermaand waarin deze dient te eindigen, wat van toepassing is.

Bovenstaande geldt alleen voor de laatste maand van een periode.

(c) Tenzij uit de context anders blijkt is een verwijzing naar een "jaar" of naar "jaren" een verwijzing naar een periode die begint op een dag in een kalendermaand en eindigt op de numeriek overeenkomstige dag in de volgende kalenderjaar, met dien verstande dat:

(i) (behoudens Artikel 1.2(b)) indien de numeriek overeenkomstige dag geen Werkdag is, die periode eindigt op de eerstvolgende Werkdag in dat kalenderjaar waarin die periode dient te eindigen indien deze er is, of indien deze er niet is, op de onmiddellijk daaraan voorafgaande Werkdag;

(ii) indien er in dat kalenderjaar geen numeriek overeenkomstige dag is waarop die periode dient te eindigen, die periode dan eindigt op de laatste Werkdag van dat kalenderjaar; en

(iii) indien een Renteperiode aanvangt op de laatste Werkdag van een kalenderjaar, die Renteperiode dan eindigt op de laatste Werkdag van het kalenderjaar waarin die Renteperiode eindigt.

Bovenstaande regels (a) tot en met (c) gelden alleen voor het laatste jaar van een periode.

(d) Titels van artikelen, leden en bijlagen dienen slechts het leesgemak.

1.3 Rechten van Derden

(a) Tenzij uitdrukkelijk anders is bepaald in deze Overeenkomst heeft een persoon die geen partij is geen recht om een bepaling van deze Overeenkomst af te dwingen of om hier voordeel uit te behalen.

(b) Behoudens de bepalingen van deze Overeenkomst is er nooit instemming benodigd van een persoon die geen Partij is om deze Overeenkomst te beëindigen of aan te passen.

1.4 Nederlandse termen

In deze Overeenkomst:

(a) omvat een "noodzakelijke handeling om toestemming te verkrijgen" zonder beperking, indien van toepassing, het voldoen aan de vereisten van de Wet op de ondernemingsraden;

(b) houdt elke "stap of procedure" die in verband met een insolventieprocedure wordt ondernomen ook in dat een Nederlands rechtspersoon een kennisgeving uit hoofde van artikel 36 van de Invorderingswet 1990 heeft ingediend; en

(c) kan "fusie" ook een juridische fusie betekenen.

2. ACHTERSTELLING

(a) Verplichtingen onder de Faciliteit (inclusief met betrekking tot rente en Achterstallige Rente) zijn niet gedekt door zekerheden (onderpand) en zijn achtergesteld in overeenstemming met dit Artikel 2. In het geval van Ontbinding van de Leningnemer hebben de Leningverstrekkers

recht op een uitbetaling in contanten in overeenstemming met de Liquidatiepreferentie. Deze vordering van de Leningverstrekkers onder de Faciliteit is wat betreft rangorde:

(i) ondergeschikt aan de rang van Senior Verplichtingen;

(ii) *pari passu* met de Gelijkwaardige Verplichtingen; en

(iii) uitsluitend van een hogere categorie dan de Junior Instrumenten.

(b) Dienovereenkomstig zijn er geen bedragen te voldoen in het geval van Ontbinding van de Leningnemer onder de Faciliteit, tenzij alle vorderingen van alle andere Senior Verplichtingen volledig zijn voldaan.

(c) In overeenstemming met toepasselijk recht mag geen enkele Leningverstrekker een recht uitoefenen of opeisen voor verrekening van een bedrag dat de Leningnemer aan hem is verschuldigd in het kader van of verband houdend met de Faciliteit en een Leningverstrekker wordt geacht afstand te hebben gedaan van ieder recht op verrekening.

(d) Dit Artikel 2 betreft een derdenbeding ten gunste van de schuldeisers van de Senior Verplichtingen en een schuldeiser kan zich beroepen op dit Artikel 2 en naleving afdwingen in overeenstemming met artikel 6:253 BW.

3. DE FACILITEIT

De Leningverstrekkers stellen, met inachtneming van de bepalingen van deze Overeenkomst, een leningsfaciliteit aan de Leningnemer beschikbaar in euro voor een maximaal totaalbedrag gelijk aan de Totale Commitments.

4. DOEL

4.1 Doel

Alle door de Leningnemer onder de Faciliteit geleende gelden moeten worden aangewend ter financiering van algemene bedrijfs- en werkkapitaalbehoeften, inclusief maar niet beperkt tot de herfinanciering van bestaande financiële schulden.

4.2 Controle

De Leningsverstrekkers zijn niet gehouden de toepassing van de uit hoofde van deze Overeenkomst geleende gelden te controleren of verifiëren.

5. TOEWIJZING VAN COMMITMENTS

De Commitments van iedere Leningverstrekker worden vastgesteld en toegewezen in overeenstemming met de bepalingen van dit Artikel 5.

5.1 Leningverstrekkers

(a) Elke Leningverstrekker dient niet later dan 10 Werkdagen voorafgaand aan de Afsluitdatum een correct ingevuld en ondertekend Commitment Voorstel in bij de Leningnemer.

(b) Na ontvangst van alle Commitment Voorstellen zal de Leningnemer de beschikbare commitments toewijzen, daarbij rekening houdend met het Leningsbedrag en met dien verstande dat indien het totaalbedrag van de Commitment Voorstellen hoger is dan Leningsbedrag, de toegewezen Commitment voor iedere Leningverstrekker niet hoger is dan

het naar rato door hem aangehouden totaal aantal Gewone Aandelen ten opzichte van het totaal aantal Gewone Aandelen zoals die worden aangehouden door alle Aandeelhouders. De totale commitments die worden toegewezen betreffen de **Initiële Toegewezen Commitments**

(c) Indien de Resterende Beschikbare Som groter is dan nul, dan wijst de Leningnemer de Resterende Beschikbare Som toe aan de Overschrijvende Leningverstrekkers door een Commitment toe te wijzen aan een Overschrijvende Leningverstrekker op basis van een percentage van de Resterende Beschikbare Som dat gelijk is aan het percentage van het bedrag waarmee zijn Commitment Voorstel het Gerechtigde Pro Rata Leningsbedrag overschrijft ten opzichte van de Resterende Beschikbare Som.

(d) De Leningnemer stelt iedere Leningverstrekker uiterlijk 8 Werkdagen voorafgaand aan de Afsluitdatum op de hoogte van zijn definitieve Commitments en zal aan iedere Leningverstrekker een hernieuwd Schedule 1 (De Leningverstrekkers) leveren waarop alle definitieve Commitments van alle Leningverstrekkers op de Afsluitdatum vermeld staan.

6. TREKKINGSVOORWAARDEN

6.1 Opschortende voorwaarden voor trekking

(a) Leningnemer kan alleen een Verzoek indienen indien de Closing Agent alle in Schedule 2 (Opschortende voorwaarden) vermelde documenten en overige bewijsstukken heeft ontvangen, in een voor de Closing Agent aanvaardbare vorm en inhoud. De Closing Agent stelt de Leningnemer en de Leningverstrekkers onmiddellijk in kennis zodra hij dit heeft vastgesteld.

(b) De Leningverstrekkers autoriseren hierbij de Closing Agent om de kennisgeving zoals beschreven in paragraaf (a) above af te geven (maar verplichten hem daartoe niet), tenzij de Meerderheid van Leningverstrekkers de Closing Agent voorafgaand deze kennisgeving schriftelijk anders informeren. De Closing Agent is niet aansprakelijk voor schades, kosten of verliezen als gevolg van het afgeven van deze kennisgeving.

6.2 Aanvullende opschortende voorwaarden

De Leningverstrekkers zijn uitsluitend verplicht om te participeren in een Lening onder de volgende opschortende voorwaarden die inhouden dat de Leningnemer op zowel de datum van het Verzoek als op de Trekkingsdatum van een Lening verklaart en garandeert aan de Leningverstrekkers dat:

(a) er geen sprake is van een Verzuim of een voortdurend Verzuim en deze niet kan ontstaan als gevolg van de voorgenomen Lening; en

(b) de Verklaringen van de Leningnemer (anders dan de verklaringen in Artikel 16.7 (Geen Conversie Event) en Artikel 17.11 (Belastinginhouding)) onder verwijzing naar de toen geldende feiten en omstandigheden in alle wezenlijke opzichten waarheidsgetrouw zijn.

7. LENINGEN

7.1 Indienen van een verzoek

De Leningnemer verricht een trekking onder de Faciliteit door het indienen bij de Closing Agent van een volledig ingevuld Verzoek uiterlijk 5 Werkdagen voorafgaand aan de Afsluitdatum.

7.2 Participatie Leningverstrekkers

Iedere Leningverstrekker stelt zijn deel van iedere Lening per de toepasselijke Afsluitdatum beschikbaar zodra aan de in deze Overeenkomst opgenomen voorwaarden is voldaan.

8. AFLOSSING EN VERVROEGDE AFLOSSING

8.1 De Leningnemer lost de Leningen volledig af op de Beëindigingsdatum.

8.2 De Leningnemer kan, indien hij hier de Leningverstrekkers hiervan minimaal 15 dagen en maximaal 45 dagen van tevoren van in kennis stelt, de gehele Lening (plus alle opgebouwde en onbetaalde rente en openstaande Achterstallige Rente tot aan (maar met uitsluiting van) de dag van de terugbetaling)) als volgt vervroegd aflossen:

(a) op iedere Herzieningsdatum voor 100% van de uitstaande hoofdsom van iedere Lening; of

(b) op elke Werkdag na het plaatsvinden van een Aanpassing van de Rating, een Substantiële Terugkoop, een Belastinginhouding of een Voorheffing, in alle gevallen voor 101% van de uitstaande hoofdsom van iedere Lening, (iedere dag waarop zo'n vervroegde aflossing plaatsvindt wordt aangeduid als een **Aflosdatum**.

8.3 Een verzoek tot aflossing door de Leningnemer in overeenstemming met dit Artikel 8 (een **Aflosverzoek**) is onherroepelijk. In het Aflosverzoek worden vermeld:

(a) de Aflosdatum;

(b) de hoofdsom van de uitstaande Leningen, in alle gevallen op de laatst haalbare datum voorafgaand aan het indienen van het Aflosverzoek; en

(c) het bedrag aan opgebouwde rente en Achterstallige Rente (indien van toepassing) dat voldaan moet worden uit hoofde van de Leningen op de Aflosdatum.

8.4 Intrekking

Indien een participatie van een Leningverstrekker geheel of gedeeltelijk is afgelost of de Conversierechten van deze participatie zijn uitgeoefend, dan wordt een bedrag ter hoogte van de Commitment van die Leningverstrekker (gelijk aan het bedrag van de participatie die is afgelost of het bedrag van de Lening waarvoor de Conversierechten zijn uitgeoefend) opgezegd op de dag van de aflossing of de Conversiedatum, welke van toepassing is.

8.5 Meerdere verzoeken

Indien meer dan één verzoek voor aflossing wordt ingediend in overeenstemming met dit Artikel 8, dan heeft het eerste verzoek voorrang.

8.6 Opnieuw lenen

De Leningnemer kan een deel van de Faciliteit die is afgelost of waarvan de Conversierechten zijn uitgeoefend in overeenstemming met Artikel 12 (Conversie) niet opnieuw lenen.

8.7 Beperking

De Leningnemer kan een Lening niet geheel of gedeeltelijk vervroegd aflossen of de Commitment geheel of gedeeltelijk opzeggen anders dan op de momenten en op de wijze zoals uitdrukkelijk opgenomen in deze Overeenkomst.

8.8 Voornemen tot vervroegde aflossing

Het is de intentie van de Leningnemer (zonder hierbij een juridische of contractuele verplichting aan te gaan) om de Leningen vervroegd af te lossen, uitsluitend voor zover het gedeelte van de totale uitstaande hoofdsom van de Leningen waarvan het voornemen is om vervroegd af te lossen dat werd gezien als 'equity credit' (of een andere nomenclatuur die van tijd tot tijd door S&P wordt gebruikt) op het moment van het aangaan van de Leningen niet hoger is dan het gedeelte van de netto-opbrengsten die zijn ontvangen door de Leningnemer of door Dochterondernemingen van de Leningnemer na de betreffende Afsluitdatum maar op of voorafgaand aan de datum van deze vervroegde aflossing uit de verkoop of uitgifte van effecten of door het aantrekken van een lening door de Leningnemer of een Dochtermaatschappij bij derde partijen of van andere financiers (anders dan groepsentiteiten van de Leningnemer) die door S&P wordt gekenmerkt als 'equity credit' (of een andere nomenclatuur die van tijd tot tijd door S&P wordt gebruikt) (rekening houdend met wijzigingen in de methodologie voor hybride kapitaal of een andere relevante methodologie of interpretatie ervan na het aangaan van de Leningen), tenzij:

(a) de rating voor langlopende kredieten zoals toegekend door S&P aan de Leningnemer op het moment van een vervroegde aflossing ten minste gelijk is aan de rating op het moment van de laatste additionele uitgifte van hybride kapitaal en de Leningnemer vertrouwen heeft dat deze rating niet lager zal worden dan die rating als gevolg van de vervroegde aflossing;

(b) bij een vervroegde aflossing deze vervroegde aflossing, samen met een inkoop of terugkoop van andere Hybride Effecten of Hybride Leningen van de Leningnemer, plaatsvindt: (i) in een periode van 12 opeenvolgende maanden, aan te vangen op het Relevante Moment, of minder dan 10% van de Uitstaande Hoofdsom; of (ii) in een periode van 10 opeenvolgende jaren, aan te vangen op het Relevante Moment, of minder dan 25% van de Uitstaande Hoofdsom, met dien verstande dat deze vervroegde aflossing geen materieel negatief effect heeft op de kredietwaardigheid van de Leningnemer;

(c) in het geval van een vervroegde aflossing deze vervroegde aflossing een dusdanig bedrag omvat waardoor het totale bedrag aan hybride kapitaal van de Leningnemer dat uitstaat na deze vervroegde aflossing lager is dan de maximale totale hoofdsom aan hybride kapitaal waaraan S&P een equity-component toekent onder de gehanteerde methodologie;

(d) de Leningen vervroegd worden afgelost als gevolg van een Substantiële Terugkoop, een Belastinginhouding, een Voorheffing of een Aanpassing van de Rating;

(e) de Leningen niet worden bestempeld als 'equity credit' door S&P (of een andere nomenclatuur die van tijd tot tijd door S&P wordt gebruikt) op het moment van de vervroegde aflossing; of

(f) de vervroegde aflossing plaatsvindt op of na de Herzieningsdatum van 15 december 2051.

9. VERVANGING OF AANPASSING

De Leningnemer kan na het plaatsvinden van een Substantiële Terugkoop, een Belastinginhouding, een Voorheffing of een Aanpassing van de Rating op ieder moment zonder goedkeuring van de

betreffende Leningverstrekkers: (a) de (volledige) Leningen vervangen door een Kwalificerende Lening; of (b) de voorwaarden van de Leningen aanpassen waardoor de Leningen een Kwalificerende Lening blijven of worden, welke van toepassing is. De Leningverstrekkers zijn verplicht mee te werken aan een dergelijke vervanging of aanpassing.

10. TREKKINGSKOSTEN

10.1 Rente

De rente op de Lening is het Rentepercentage.

10.2 Rentepercentage voor ieder jaar tot de Eerste Herzieningsdatum

(a) De rente voor een Renteperiode tot aan de Eerste Herzieningsdatum wordt berekend op basis van het middelste punt van een range van 10 jaar Swaprentes die wordt gepubliceerd op elke tweede tot zevende Werkdag voorafgaand aan de Afsluitdatum door Ernst & Young samen met KPMG (de **Aangewezen Partijen**), afgerond op de dichtstbijzijnde 5 basispunten, in overeenstemming met dit Artikel 10.2.

(b) Twee Werkdagen voorafgaand aan de Afsluitdatum wordt de toepasselijke 10-jaars Swaprente, zoals vastgesteld in overeenstemming met bovenstaande paragraaf (a), opgeteld bij de Marge om tot de rente te komen die van toepassing is op de Lening.

(c) Ten behoeve van bovenstaande paragrafen (a) en (b), iedere verwijzing naar een 'Herzieningsdatum' in de definitie van de 10-jaars Swaprente verwijst naar iedere tweede tot zevende Werkdag voorafgaand aan de Afsluitdatum.

(d) Er wordt een Rentevaststellingsverslag opgesteld door de Aangewezen Partijen, dat wordt gedeeld met de Leningnemer en de Leningverstrekkers, met uitzondering van informatie die niet openbaar mag worden gemaakt op basis van toepasselijke wet- en regelgeving (inclusief, ter vermijding van twijfel, de Marktmisbruikverordening) (het **Rentevaststellingsverslag**).

10.3 Rentebetaling

De Leningnemer betaalt de opgebouwde rente over iedere Lening op de laatste dag van iedere Renteperiode, waarbij de laatste rentebetaling voor iedere Lening zal worden betaald op de Beëindigingsdatum of de toepasselijke Aflosdatum van de Lening, indien deze vroeger valt.

11. RENTE

11.1 Renteperiodes

(a) Behoudens paragraaf (d) below wordt de rente op de Leningen betaald in termijnen en berekend op basis van opeenvolgende Renteperiodes met een looptijd van één (1) jaar (of een kortere periode indien dit is overeengekomen tussen de Leningnemer en de Leningverstrekker, in alle redelijkheid, met betrekking tot: (i) de Aflosdatum van de Leningen; of (ii) de laatste Renteperiode van de Leningen).

(b) De Rente over de Leningen wordt berekend en is verschuldigd op basis van het feitelijke aantal verstreken dagen en een jaar van 360 dagen.

(c) Geen enkele Renteperiode van de Leningen loopt langer door dan de vroegste van de Beëindigingsdatum en de toepasselijke Aflosdatum.

(d) De eerste Renteperiode van de Leningen vangt aan op de Afsluitdatum. De eerste Renteperiode eindigt op de eerste verjaardag na de Afsluitdatum.

11.2 Niet-Werkdagen

Indien een Renteperiode zou eindigen op een dag die geen Werkdag is, eindigt deze Werkdag in plaats daarvan op de eerstvolgende Werkdag in die kalendermaand (indien deze er is) of de voorgaande Werkdag (als deze er niet is) en wordt de verschuldigde rente dienovereenkomstig aangepast.

11.3 Opbouw van rente

Er wordt geen rente opgebouwd over een Lening:

(a) wanneer het Conversierecht is uitgeoefend door de Leningnemer, vanaf de betreffende Conversiedatum (in overeenstemming met Artikel 12 (Conversie)); of

(b) indien een Lening wordt afgelost in overeenstemming met Artikel 8 (Aflossing en Vervroegde Aflossing) of Artikel 18 (Verzuimgebeurtenissen), vanaf de vervaldag voor deze aflossing, tenzij, nadat hier een deugdelijk voorstel toe is gedaan, de aflossing van de hoofdsom van deze Lening ten onrechte wordt tegengehouden of geweigerd, in welk geval de rente blijft worden opgebouwd tegen het tarief zoals opgenomen in Artikel 10.1 (Rente) (zowel voor als na de beoordeling ervan) tot de dag waarop alle verschuldigde bedragen met betrekking tot een Lening tot die dag zijn ontvangen door of uit naam van de betreffende Leningverstrekker.

11.4 Optioneel uitstel van rente door de Leningnemer

(a) De Leningnemer kan, naar eigen inzicht, kiezen om een Rentebetaling geheel of gedeeltelijk uit te stellen (een **Uitgestelde Rentebetaling**), die gepland stond om betaald te worden op een Rentebetaaldatum, door een kennisgeving in te dienen (een **Uitstelverzoek**) met deze keuze aan de Leningverstrekkers in overeenstemming met Artikel 24 (Kennisgevingen), ten minste 10 Werkdagen voorafgaand aan de betreffende Rentebetalingsdatum. Behoudens Artikel 11.5 (Verplichte vereffening van de rente), als de Leningnemer verkiest om een Rentebetaling niet of niet geheel te voldoen op een Rentebetaaldatum, dan is hij niet verplicht om deze rente op de betreffende Rentebetaaldatum te voldoen, en dientengevolge vormt het niet voldoen van rente geen Verzuimgebeurtenis of een schending van de verplichtingen voortkomend uit deze Overeenkomst of op enige andere wijze.

(b) Over elke Uitgestelde Rentebetaling is rente verschuldigd (waarbij een dergelijke rente samen met de Uitgestelde Rentebetalingen de **Achterstallige Rente** vormt), tegen de van tijd tot tijd geldende Rente, vanaf (en met inbegrip van) de dag waarop (zonder dit uitstel) de Uitgestelde Rentebetaling verschuldigd was geweest tot (maar met uitsluiting van) de betreffende optionele vereffeningsdatum van Achterstallige Rentebetalingen zoals opgenomen in het Uitstelverzoek of, welke van toepassing is, een andere datum waarop de Uitgestelde Rentebetalingen dienen te worden betaald in overeenstemming met Artikel 11.5 (Verplichte vereffening van de rente), waarbij in beide gevallen deze rente op iedere Rentebetaaldatum wordt toegevoegd aan de Leningen.

(c) Het niet voldoen van Achterstallige Rente wordt niet beschouwd als een verzuim door de Leningnemer uit hoofde van deze Overeenkomst of op enige andere wijze, tenzij een betaling verplicht is uit hoofde van Artikel 11.5 (Verplichte vereffening van de rente).

11.5 Verplichte vereffening van de rente

Onverminderd de bepalingen van dit Artikel 11 met betrekking tot het vermogen van de Leningnemer om Rentebetalingen uit te stellen, dient de Leningnemer alle uitstaande Achterstallige Rente in zijn

geheel (niet gedeeltelijk) te voldoen op de eerstvolgende Verplichte Vereffeningsdag na de Rentebetaaldag waarop een Uitgestelde Rentebetaling voor het eerst plaatsvond.

12. CONVERSIE

12.1 Conversierecht

(a) Als

(i) er sprake is van een Conversie Event en voor zolang deze aanhoudt, of

(ii) als de Meerderheid van Leningverstrekkers hierom hebben verzocht en de Leningnemer hiermee instemt,

en onder voorbehoud van en in overeenstemming met deze Overeenkomst, is de Leningnemer gerechtigd om iedere Lening en alle Achterstallige Rente, samen met opgebouwde of onbetaalde rente tot aan (maar met uitsluiting van) de betreffende Conversiedatum (gezamenlijk het **Converteerbare Bedrag**) met betrekking tot een Lening te converteren in nieuwe en/of bestaande volledig volgestorte Gewone Aandelen, te bepalen door de Leningnemer (een **Conversierecht**).

Indien de Leningverstrekkers niet instemmen met het Conversiebedrag zoals vastgesteld door de Leningnemer, dan wordt de Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur verzocht om het Converteerbare Bedrag vast te stellen en deze vaststelling is bindend voor alle Partijen.

(b) Het aantal Gewone Aandelen dat wordt uitgegeven als gevolg van de uitoefening van een Conversierecht uit hoofde van een Lening, wordt vastgesteld door het uitstaande Converteerbare Bedrag op de Conversiedatum te delen door de marktwaarde per Gewoon Aandeel (dit is de waarde per Gewoon Aandeel zoals vastgesteld overeenkomstig Artikel 12.2, de **Conversieprijs**), die van kracht is op de relevante Conversiedatum.

(c) Conversierechten mogen alleen worden uitgeoefend uit hoofde van het Converteerbare Bedrag met betrekking tot een Lening (indien deze er is).

(d) De hieruit voortvloeiende Conversieprijs wordt, indien deze geen integraal veelvoud is van € 1,00 (één euro), naar beneden afgerond op het dichtstbijzijnde gehele veelvoud van € 1,00 (één euro). Het deel van de Conversieprijs dat niet wordt geconverteerd als gevolg van bovenstaande afronding, wordt in contanten voldaan door de Leningnemer aan de Leningverstrekkers voorafgaand aan de uitgifte van de Conversie-aandelen.

(e) Er worden geen fracties uitgegeven van Conversie-aandelen aan de Leningverstrekkers bij de uitoefening van een Conversierecht en er vindt geen betaling in contanten plaats ter compensatie hiervan.

(f) Onbetaalde en opgebouwde rentebedragen gedurende de periode van (en met inbegrip van) de dag van de dividenduitkering direct voorafgaand aan de betreffende Conversiedatum tot (maar met uitsluitsel van) de betreffende Conversiedatum, die onderdeel zijn van het Conversiebedrag met betrekking tot een Lening, worden door de Leningnemer afgetrokken van het te betalen dividend uit hoofde van de Gewone Aandelen die door de Leningverstrekker worden ontvangen na uitoefening door de Leningnemer van zijn Uitoefeningsrecht op de dag van de dividenduitkering direct volgend op de betreffende Conversiedatum.

(g) De Leningnemer verplicht zich ertoe om voorafgaand aan de uitoefening van zijn Conversierecht alles in het werk te stellen om te onderzoeken of het naar zijn eigen oordeel commercieel haalbaar is om Hybride Leningen of Hybride Effecten uit te geven aan andere

partijen dan de Leningverstrekkers in plaats van zijn Conversierecht uit te oefenen, en de Leningnemer zal dit onderzoek bespreken met de Leningverstrekkerscommissie. Bij het vaststellen van dit oordeel houdt de Leningnemer onder andere rekening met zijn financieringsplan, zijn financiële beleidskader en richtlijnen ontvangen van de Ratingbureaus met betrekking tot de impact van een besluit om het Conversierecht niet uit te oefenen op de rating van de Leningnemer en op de FFO/Nettoschuld-ratio.

(h) Bij de eerste uitoefening door de Leningnemer van zijn Conversierecht wordt iedere Lening, samen met opgebouwde en onbetaalde rente tot (maar met uitsluitsel van) de betreffende Conversiedatum en openstaande Achterstallige Rente geconverteerd naar Gewone Aandelen in overeenstemming met dit Artikel 13.1 voor een totaalbedrag van ten minste EUR 200.000.000 aan totale hoofdsom van de Leningen, of in het geval van een gebeurtenis zoals opgenomen onder (c) van de definitie van een Conversie Event, een bedrag van meer dan EUR 200.000.000 aan totale hoofdsom van de Leningen waarvan door de Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur is vastgesteld dat het benodigd is om een gebeurtenis zoals genoemd onder (c) van de definitie van een Conversie Event niet meer te laten plaatsvinden. De Leningnemer levert een onderbouwde analyse aan van een dergelijke vaststelling door de Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur aan de Leningverstrekkers voorafgaand aan de uitoefening van zijn Conversierecht. Iedere uitoefening door de Leningnemer van zijn Conversierecht vindt plaats voor een *pro rata* gedeelte van iedere Lening.

(i) Indien de Leningnemer zijn Conversierecht uitoefent in het geval van een gebeurtenis zoals genoemd onder (c) van de definitie van een Conversie Event, dient de Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur de verwachting van de Leningnemer te bekrachtigen dat de FFO/Net Debt-ratio binnen 18 maanden na de datum waarop is vastgesteld dat deze lager is dan 16%, (i) niet zal stijgen naar ten minste 16% of (ii) zal dalen onder de 15% en deze bekrachtiging op te nemen in het waarderingsrapport zoals genoemd in Artikel 12.2 en 12.3. Als deze bekrachtiging niet kan worden opgesteld door de Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur is er geen sprake van een Conversie Event in overeenstemming met (c) van de definitie van een Conversie Event.

(j) Indien als gevolg van de uitoefening van de Leningnemer van zijn Conversierecht een Wijziging in Zeggenschap zou plaatsvinden, dan wordt het Converteerbare Bedrag van de Lening van die Leningverstrekker die als gevolg van een dergelijke uitoefening door de Leningnemer van zijn Uitoefenrecht direct of indirect (A) meer dan 50 procent van de uitstaande Gewone Aandelen van de Leningnemer verwerft of verkrijgt of (B) een zodanig aantal aandelen in het kapitaal van de Leningnemer verkrijgt die meer dan 50 procent van de stemrechten inhouden die normaliter kunnen worden uitgeoefend in een algemene aandeelhoudersvergadering, zal door de Leningnemer op zodanige wijze worden vastgesteld dat er geen Wijziging in Zeggenschap plaatsvindt en het resterende bedrag van de Lening van de betreffende Leningverstrekker dat niet in Gewone Aandelen wordt geconverteerd, door de Leningnemer aan die Leningverstrekker worden terugbetaald op de betreffende Conversiedatum.

12.2 Conversieprijs

(a) De Conversieprijs wordt berekend door de Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur, die voor dit doeleinde een waarderingsrapport opstelt. Na ontvangst van het waarderingsrapport verzoekt de Leningnemer de Leningsverstrekkerscommissie om een Onafhankelijke Waarderingsadviseur te benoemen om een fairness opinie af te geven met betrekking tot het waarderingsrapport ten behoeve van de Leningverstrekkers. Hiertoe wordt het waarderingsrapport dat is opgesteld door de Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur gedeeld met de Onafhankelijke Waarderingsadviseur die is aangesteld

door de Leningsverstrekkerscommissie en het waarderingsrapport wordt ter inzage beschikbaar gesteld door de Leningverstrekkers op het hoofdkantoor van de Leningnemer.

(b) De Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur baseert de waardering van de Gewone Aandelen op:

(i) gebeurtenissen, omstandigheden en aannames waarbij er vanuit wordt gegaan dat een Conversie Event heeft plaatsgevonden naar aanleiding van gebeurtenissen, omstandigheden en aannames op de laatste dag van de maand die eindigt voorafgaand aan de datum van de Conversienotificatie;

(ii) de aannames van de uitgangspunten en het framework van de meest recent opgestelde Onafhankelijke Waarderingsopinie, zoals opgenomen in Schedule 6 (Waarderingskader), voor zover dit mogelijk is en deze door de Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur als redelijk worden beschouwd.

12.3 Onafhankelijke Waarderingsadviseur

(a) De Conversienotificatie dat wordt ingediend door de Leningnemer aan de Leningverstrekkers bevat de gegevens van niet meer dan drie partijen die de Leningnemer zou willen benoemen als Onafhankelijke Waarderingsadviseur.

(b) Binnen 3 Werkdagen na ontvangst door de Leningverstrekkers van het Leningverzoek selecteert de Leningverstrekkerscommissie een van de drie voorgestelde partijen als Onafhankelijke Waarderingsadviseur (de **Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur**) en stelt de Leningnemer hiervan op de hoogte. Indien de Leningnemer niet wordt geïnformeerd of de Leningverstrekkers geen selectie maken benoemt de Leningnemer, in beide gevallen binnen 3 Werkdagen na ontvangst van de Leningverstrekkers van het Leningverzoek, naar eigen inzicht een van de drie aan de Leningverstrekkers voorgestelde partijen in de Conversienotificatie.

(c) De aanstelling van de Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur kent een looptijd van 60 dagen om het waarderingsrapport op te stellen en de waarderingsresultaten onverwijld in te dienen bij de Leningnemer.

(d) In het geval dat de Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur geen waarderingsrapport oplevert in overeenstemming met de bepalingen van dit Artikel 12 of de waardering significant in twijfel trekt, dan:

(i) stelt de Leningnemer onverwijld de Leningverstrekkers hiervan schriftelijk in kennis; en

(ii) benoemen de Leningnemer en de Leningverstrekkers een andere waarderingsadviseur in overeenstemming met dit Artikel 12.3.

(e) De Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur krijgt van de Leningnemer toegang tot het meest recente financiële langetermijnplan, waarbij rekening wordt gehouden met feiten en omstandigheden die hebben geleid tot het Conversie Event, en andere informatie die naar alle redelijkheid wordt gevraagd door de Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur voor het opstellen van de waardering, op basis van een geheimhoudingsverklaring en waarbij de

Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur als insider wordt gekenmerkt uit hoofde van de Marktmisbruikverordening.

12.4 Procedure voor de uitoefening van het Conversierecht

(a) Het Conversierecht kan door de Leningnemer worden uitgeoefend door bij de Leningverstrekkers, tijdens gewone kantooruren, een volledig ingevuld en ondertekend verzoek tot conversie (een **Conversienotificatie**) in te dienen, waarin het Converteerbare Bedrag en de uitstaande hoofdsom van de Leningen worden vermeld, het bedrag aan opgebouwde en onbetaalde rente en het bedrag aan Achterstallige Rente over deze leningen, de expliciete verklaring van de Leningnemer zijn Conversierecht te willen uitoefenen, het Conversie Event dat heeft geresulteerd in het Conversierecht en een onderbouwing hiervan, de namen en gegevens van de drie voorgestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseurs, een bevestiging dat de voorgestelde conversie voldoet aan toepasselijke fiscale en andere wet- en regelgeving die van toepassing is op Leningnemer, en andere informatie die in alle redelijkheid is vereist uit hoofde van deze Overeenkomst.

(b) Conversierechten worden in elk geval uitgeoefend met inachtneming van alle toepasselijke fiscale en andere wet- en regelgeving die op de Leningnemer van toepassing zijn.

(c) Indien de indiening van de Conversienotificatie zoals beschreven in lid (a) above na sluiting van normale kantooruren of op een dag die geen Werkdag is in Nederland plaatsvindt, dan wordt deze indiening uit hoofde van deze Overeenkomst beschouwd als te hebben plaatsgevonden op de eerstvolgende Werkdag.

(d) Een Conversienotificatie is na indiening onherroepelijk.

(e) De conversiedatum met betrekking tot een Lening (de **Conversiedatum**) is de eerste dag van de tweede kalendermaand direct volgend op de ontvangst door de Leningnemer van het waarderingsrapport dat is opgesteld door de Geselecteerde Onafhankelijke Waarderingsadviseur, of op een latere datum zoals schriftelijk overeengekomen door de Leningnemer en de Leningverstrekkerscommissie (hierbij optredend volgens de instructies van de Meerderheid van Leningverstrekkers).

(f) Na indiening van een Conversienotificatie en indien vereist voor het uitoefenen van het Conversierecht zal de Leningnemer onverwijld:

(i) bewijs aanleveren van de Aanwijzing tot Uitgifte; en

(ii) indien vereist een aandeelhoudersvergadering bijeenroepen om de Statuten aan te passen en het aandelenkapitaal van de Leningnemer te verhogen met een bedrag dat is vastgesteld op basis van de Conversieprijs, met inachtneming van toepasselijke wetgeving;

(iii) een concept aanleveren van een notariële akte voor de uitgifte van de aandelen met een onherroepelijke volmacht ter ondertekening door alle Leningverstrekkers voor het passeren van de notariële akte voor de uitgifte van de aandelen.

De Leningnemer en de Aandeelhouders, en in zoverre vereist door de toepasselijke wet of de Statuten, de Leningverstrekkers, nemen op kosten en voor rekening van de Leningnemer alle maatregelen die nodig kunnen zijn om de registratie en de uitvoering van de kapitaalverhoging te bewerkstelligen.

12.5 Gewone Aandelen

Gewone aandelen die worden uitgegeven als gevolg van de uitoefening van de Conversierechten zullen volgestort zijn en zijn in alle opzichte in rang gelijk (*pari passu*) aan de uitstaande volgestorte Gewone Aandelen op de betreffende Conversiedatum, tenzij in het geval dat een recht niet is toegestaan door dwingende bepalingen van toepasselijk recht en tenzij deze Gewone Aandelen niet in aanmerking komen voor rechten, uitkeringen of betalingen (of, in voorkomend geval, de betreffende houder niet gerechtigd is om te ontvangen) waarvan de registratiedatum of andere vervaldatum voor de vaststelling van het recht daarop voorafgaand aan de relevante Conversiedatum valt.

12.6 Beperkingen op het eigendom van Gewone Aandelen

De Leningverstrekkers erkennen dat de uitgegeven Gewone Aandelen uit hoofde van de conversie van een Lening onderworpen zijn aan de bepalingen van het Nederlandse vennootschapsrecht en de eigendomsbeperkingen overeenkomstig de Statuten van de Leningnemer, met betrekking tot de eis dat de Leningnemer ten alle tijden direct of indirect in eigendom moet zijn of onder zeggenschap moet staan van de Nederlandse Staat, gemeenten of provincies.

12.7 Aanwijzing tot Uitgifte

De Leningverstrekkers en de andere aandeelhouders van de Lenignemer worden jaarlijks verzocht door de Leningnemer om hun stem uit te brengen op de aandeelhoudersvergadering van de Leningnemer in het voordeel van een besluit om zeker te stellen dat de Aanwijzing tot Uitgifte wederom voor een maximale statutaire periode van 5 jaar geldig is.

13. BELASTINGHEFFING

13.1 Definities

(a) In deze Overeenkomst:

(i) **Beschermde Partij**: een Leningverstrekker waarop een verplichting rust of zal komen te rusten tot de afdracht van Belasting over uit hoofde van deze Overeenkomst ontvangen of te ontvangen bedragen (of een bedrag dat voor de toepasselijke Belastingen geacht wordt te zijn of te worden ontvangen).

(ii) **Belastingkrediet**: een krediet op, of vrijstelling of kwijtschelding van, of teruggaaf van, Belastingen.

(iii) **Belastinginhouding**: een aftrek of inhouding in verband met Belastingen op ontvangen bedragen uit hoofde van deze Overeenkomst.

(iv) **Belastingbetaling**: de verhoging van een door een Leningnemer aan een Leningverstrekker voldaan bedrag op grond van Artikel 13.2 (Fiscale brutering) of een voldaan bedrag op grond van Artikel 13.3 (Belastingvrijwaring).

13.2 Fiscale brutering

(a) De Leningnemer voldoet alle door hem verschuldigde bedragen zonder daarop Belasting in te houden, tenzij Belastinginhouding wettelijk is voorgeschreven.

(b) De Leningnemer stelt de Leningverstrekkerscommissie er onmiddellijk van in kennis zodra de Leningnemer gewaarwordt dat hij verplicht is tot Belastinginhouding (of van een wijziging in het tarief of de grondslag voor Belastinginhouding). Een Leningverstrekker stelt eveneens de Leningverstrekkerscommissie in kennis zodra hij zich bewust wordt van een aan die

Leningverstrekker verschuldigd bedrag. De Leningverstrekkerscommissie stelt Leningnemer van de ontvangst van een dergelijke kennisgeving van een Leningverstrekker in kennis.

(c) Wanneer wettelijk is voorgeschreven dat een Leningnemer verplicht is tot een Belastinginhouding, wordt het door die Leningnemer verschuldigde bedrag verhoogd met een zodanig bedrag (het **Additionele Bedrag**) dat (na de Belastinginhouding) een bedrag overblijft gelijk aan het bedrag dat verschuldigd zou zijn zonder de Belastinginhouding.

(d) Wanneer een Leningnemer verplicht is een Belastinginhouding te doen, zal die Leningnemer aan deze verplichting voldoen en voldoet alsmede alle overige in verband daarmee af te dragen bedragen binnen de gestelde termijn en voor het wettelijk voorgeschreven minimumbedrag.

(e) De Leningnemer verstrekt de Leningverstrekkerscommissie ten behoeve van de Leningverstrekker die recht heeft op betaling uiterlijk dertig dagen na de Belastinginhouding of het voldoen van een bedrag in verband met die Belastinginhouding een bewijs in een aanvaardbare vorm dat de Belastinginhouding heeft plaatsgevonden of (waar van toepassing) een passend bedrag is afgedragen aan de betreffende belastingdienst.

13.3 Belastingvrijwaring

(a) De Leningnemer dient (binnen drie Werkdagen na daartoe door de Leningverstrekker te zijn verzocht) aan een Beschermde Partij een bedrag te betalen gelijk aan het verlies, de aansprakelijkheid of kosten die volgens de desbetreffende Beschermde Partij vanwege Belastingen voor hem zijn ontstaan (direct of indirect) uit hoofde van deze Overeenkomst.

(b) Bovenstaande paragraaf (a) above is niet van toepassing:

(i) ten aanzien van Belastingen die zijn opgelegd aan een Leningverstrekker wanneer die Belastingen zijn opgelegd over of berekend met verwijzing naar de door die Leningverstrekker ontvangen of te ontvangen netto-inkomsten (of een bedrag dat geacht wordt te zijn of worden ontvangen); of

(ii) voor zover het verlies, de aansprakelijkheid of de kosten worden gecompenseerd door een verhoogde betaling als bedoeld in Artikel 13.2 (Fiscale brutering).

(c) Een Beschermde Partij die op grond van paragraaf (a) above een vordering indient of voornemens is dit te doen, stelt de Leningverstrekkerscommissie onverwijld in kennis van de gebeurtenis die aanleiding heeft gegeven of zal geven voor die vordering, waarvan de Leningverstrekkerscommissie de Leningnemer vervolgens in kennis stelt.

(d) Een Beschermde Partij stelt de Leningverstrekkerscommissie in kennis van elke ontvangst van een betaling van een Leningnemer uit hoofde van dit Artikel 13.3.

13.4 Belastingkrediet

Wanneer de Leningnemer een Belastingbetaling verricht en de betreffende Leningverstrekker stelt vast dat:

(a) een Belastingkrediet van toepassing is op een verhoogde betaling waarvan die Belastingbetaling deel uitmaakt, of op die Belastingbetaling of op een Belastinginhouding in verband waarmee de Belastingbetaling moest plaatsvinden; en

(b) de Leningverstrekker heeft dat Belastingkrediet verkregen en aangewend,

dan voldoet de Leningverstrekker een bedrag aan de Leningnemer waarvan de Leningverstrekker vaststelt dat deze daardoor (na voldoening) in dezelfde positie verkeert, post-Belastingen, als het geval zou zijn geweest als de Leningnemer niet verplicht was geweest tot de Belastingbetaling.

13.5 Overdrachtsbelasting

De Leningnemer betaalt en vrijwaart binnen drie Werkdagen na verzoek iedere Leningverstrekker voor alle kosten, verliezen of verplichtingen voor een Leningverstrekker met betrekking tot zegel-, registratie- of vergelijkbare Belastingen te voldoen uit hoofde van deze Overeenkomst.

13.6 Belasting over de toegevoegde waarde

(a) Alle bedragen die uit hoofde van deze Overeenkomst door een Partij aan een Leningverstrekker zijn verschuldigd die (geheel of gedeeltelijk) een vergoeding bevatten voor leveringen voor BTW worden geacht exclusief BTW te zijn die wordt gerekend over die levering, en dienovereenkomstig, overeenkomstig lid (b) below, indien BTW is verschuldigd of verschuldigd gaat zijn over een levering die gedaan is door een Leningverstrekker aan een Partij uit hoofde van deze Overeenkomst en deze Leningverstrekker BTW-plichtig is voor de relevante belastinginstantie, dan dient deze Partij aan deze Leningverstrekker (in aanvulling op en op hetzelfde moment als de betaling van een andere vergoeding voor de levering) een bedrag te voldoen dat gelijk is aan het BTW-bedrag (waarbij de Leningverstrekker onverwijld een passende BTW-factuur verstrekt aan die Partij).

(b) Indien BTW verschuldigd is of wordt over een levering van een Leningverstrekker (de **Leverancier**) aan een andere Leningverstrekker (de **Ontvanger**) uit hoofde van deze Overeenkomst, en een Partij anders dan de Ontvanger (de **Betreffende Partij**) uit hoofde van de bepalingen van deze Overeenkomst verplicht is om een bedrag te voldoen dat gelijk is aan de vergoeding voor die levering aan de Leverancier (anders dan wanneer de Betreffende Partij verplicht is om de Ontvanger voor deze vergoeding te vergoeden of te vrijwaren):

(i) (in het geval dat de Leverancier de tot voldoening van de BTW gehouden persoon is) de Betreffende Partij dient ook een aanvullend bedrag gelijk aan het bedrag van de BTW te voldoen (op hetzelfde moment als het voldoen van dit bedrag). De Ontvanger voldoet onverwijld (indien paragraaf (a) van toepassing is) aan de Betreffende Partij een bedrag gelijk aan een krediet of teruggave dat de Ontvanger ontvangt van de betreffende belastinginstantie die door de Ontvanger in alle redelijkheid wordt vastgesteld als de BTW die is verschuldigd is over de levering, en

(ii) (in het geval dat de Ontvanger de tot voldoening van de BTW gehouden persoon is) de Betreffende Partij voldoet onverwijld, na verzoek van de Ontvanger, aan de Ontvanger een bedrag dat gelijk is aan de BTW die wordt berekend over de levering, maar alleen voor zover door de Ontvanger in redelijkheid is vastgesteld dat hij niet in aanmerking komt voor krediet of teruggave met betrekking tot deze BTW door de betreffende belastinginstantie.

(c) Wanneer uit hoofde van deze Overeenkomst een Partij verplicht is om een Leningverstrekker te vergoeden of te vrijwaren voor kosten of uitgaven, dan vergoedt of vrijwaart die Partij (welke het geval is) de Leningverstrekker voor het hele bedrag van deze kosten of uitgaven, inclusief het gedeelte dat de BTW betreft, behoudens voor de mate waarin de Leningverstrekker in alle redelijkheid vaststelt dat hij recht heeft op krediet of teruggave met betrekking tot deze BTW van de betreffende belastinginstantie.

(d) Met betrekking tot een Levering door een Leningverstrekker aan een Partij uit hoofde van deze Overeenkomst, dient een Partij de Leningverstrekker, indien zij daar in alle redelijkheid om verzoekt, de gegevens aan te leveren ten aanzien van de BTW-registratie van die Partij en

andere informatie die in alle redelijkheid kan worden opgevraagd uit hoofde van de BTW-rapportageverplichtingen van de Leningverstrekker ten aanzien van de levering.

14. MITIGEREN DOOR DE LENINGVERSTREKKERS

14.1 Beperking

(a) Indien zich omstandigheden voordoen die kunnen leiden tot het ontstaan van verschuldigde bedragen als gevolg van of in overeenstemming met, of introkken worden in overeenstemming met Artikel 13 (Belastingheffing) en Artikel 8 (Aflossing en Vervroegde Aflossing), treden Partijen met elkaar in overleg binnen een periode van dertig (30) dagen (een **Mitigatieperiode**) om te trachten het effect van deze bijkomende betalingsverplichting te voorkomen of te beperken, maar te allen tijde met in achtneming van de rechten van Leningnemer uit hoofde van Artikel 8 (Aflossing en Vervroegde Aflossing).

(b) Een Partij is nooit verplicht om regelingen zoals voorgesteld gedurende het overleg waarnaar wordt verwezen in paragraaf (a) above te adopteren.

(c) Bovenstaande paragraaf (a) above beperkt op geen enkele wijze de voor de Leningnemer uit deze Overeenkomst voortvloeiende verplichtingen.

(d) De Meerderheid van Leningverstrekkers kunnen op ieder moment de Mitigatieperiode beëindigen door een schriftelijke kennisgeving in te dienen bij de Leningnemer wanneer:

(i) er sprake is van een Verzuimgebeurtenis die nog steeds voortduurt; of

(ii) de voortzetting van het overleg zorgt dat Leningverstrekkers in overtreding zijn van toepasselijke wet- en regelgeving.

14.2 Beperking van aansprakelijkheid

(a) De Leningnemer vrijwaart onmiddellijk elke Leningverstrekkers tegen alle door die Leningverstrekker in redelijkheid gemaakte kosten en uitgaven als gevolg van de door hem genomen stappen overeenkomstig Artikel 14.1 (Beperking). De Leningverstrekkers dienen het bedrag van de vordering tot schadeloosstelling en de gronden waarop het is gebaseerd in alle redelijkheid te onderbouwen.

(b) De Leningverstrekkers zijn niet verplicht tot het nemen van de stappen als bedoeld in Artikel 14.1 (Beperking) als, naar de mening van de Meerderheid der Leningverstrekkers, dit nadelig zou kunnen zijn voor de Leningverstrekkers.

15. (ON)KOSTEN

15.1 Transactiekosten

Iedere Partij is verantwoordelijk voor zijn eigen kosten en uitgaven (waaronder juridische kosten) die zijn opgelopen door hen in verband met de onderhandelingen, voorbereidingen, afdrukken en uitvoeren van deze Overeenkomst en alle andere documenten waarnaar wordt verwezen in deze Overeenkomst. Kosten en uitgaven voor rekening van de Leningverstrekkers die zijn voldaan door de Leningnemer worden verrekend met een dividendbetaling uit hoofde van de Gewone Aandelen die betaalbaar is aan de Leningverstrekkers op de eerstvolgende dividendbetaaldatum.

15.2 Wijzigingskosten

Wanneer de Leningnemer verzoekt om een aanpassing, afstand of toestemming, dan vergoedt Leningnemer de Leningverstrekkers het bedrag van alle vastgelegde kosten en uitgaven (inclusief juridische kosten) die de Leningverstrekkers in alle redelijkheid hebben gemaakt in verband met het reageren op, beoordelen van, onderhandelen over of voldoen aan dat verzoek of voorschrift. De Leningverstrekkers leveren een factuur aan bij de Leningnemer van alle kosten en uitgaven in redelijk detail.

15.3 Handhavingskosten

De Leningnemer verbindt zich de Leningverstrekkers onverwijld na hun verzoek de kosten en uitgaven (inclusief juridische kosten van één juridische adviseur voor de Leningverstrekkers) te vergoeden die de Leningverstrekkers hebben gemaakt in verband met het handhaven of in stand houden van uit deze Overeenkomst voortvloeiende rechten.

16. VERKLARINGEN EN GARANTIES

16.1 Verklaringen en garanties

Elke Leningverstrekker is deze Overeenkomst aangegaan op basis van de in dit Artikel 16 opgenomen verklaringen en garanties, en de Leningnemer, tenzij uit de context anders blijkt, verstrekt de verklaringen in dit Artikel 16.

16.2 Status

Het is een naamloze vennootschap, rechtsgeldig opgericht, en bestaand, naar Nederlands recht.

16.3 Bindende verplichtingen

De verplichtingen door hem op zich genomen uit hoofde van deze Overeenkomst, zijn, met inachtneming van algemene juridische voorbehouden waarnaar specifiek wordt verwezen in een juridische opinie volgend uit Artikel 7 (*Trekkingsvoorwaarden*), rechtsgeldige, geldige, bindende en afdwingbare verplichtingen.

16.4 Geen strijdigheid met andere verplichtingen

De inwerkingtreding en uitvoering van, en de transacties overwogen in, deze Overeenkomst, zijn niet en komen niet in strijd met:

(a) een daarop toepasselijke wet of daarop toepasselijk voorschrift;

(b) zijn statuten of de statuten van een Dochteronderneming; of

(c) een overeenkomst of instrument dat bindend is voor hem of een van zijn Dochterondernemingen of (een deel van) zijn vermogen of dat van een Dochteronderneming of vormen een niet-nakoming of beëindiging (hoe dan ook omschreven) uit hoofde van een dergelijke overeenkomst of dergelijk instrument,

voor zover een dergelijke strijdigheid een Materieel Nadelig Effect heeft of zou kunnen hebben.

16.5 Macht en bevoegdheid

Hij is bevoegd om (i) deze Overeenkomst en (ii) de door deze Overeenkomst beoogde transacties aan te gaan en uit te voeren en hij heeft alle noodzakelijke maatregelen genomen om de daartoe benodigde goedkeuringen te verlenen.

16.6 Geen verzuim

Er is geen sprake van een Verzuim noch wordt dit in redelijkheid verwacht te zullen voortvloeien uit de inwerkingtreding of uitvoering van, of uit een transactie overwogen in, deze Overeenkomst.

16.7 Geen Conversie Event

Er heeft zich geen Conversie Event voorgedaan.

16.8 Toepasselijk Recht en Rechtsbevoegdheid

Behoudens beperkingen of voorbehouden voortvloeiend uit de algemene strekking van de wet zoals opgenomen in een juridische opinie die is aangeleverd uit hoofde van Artikel 7 (*Trekkingsvoorwaarden*),

(a) wordt de keuze voor het Nederlandse recht dat van toepassing is op de Overeenkomst erkend en afgedwongen in Nederland, en

(b) wordt iedere rechterlijke uitspraak die in Nederland wordt verkregen met betrekking tot de Overeenkomst erkend en afgedwongen in Nederland.

16.9 Centrum van voornaamste belangen en vestigingen

Voor de strekking van Verordening (EU) 2015/848 van 20 mei 2015 betreffende insolventieprocedures (herschikking) (de **Verordening**), is het centrum van de voornaamste belangen (in de zin van artikel 3(1) van de Verordening) gelegen in Nederland en heeft hij geen vestigingen (in de zin van artikel 2(10) van de Verordening) in een ander land.

16.10 Geen onjuiste verklaringen

Alle informatie die door hem of zijn vertegenwoordigers bij het aangaan van deze Overeenkomst schriftelijk is verstrekt was in wezenlijk opzicht juist en correct op het moment waarop deze is verstrekt en er is geen informatie verstrekt of onthouden waardoor deze informatie in wezenlijk opzicht onjuist of misleidend was, met dien verstande dat de Leningnemer geen verklaring of garantie afgeeft met betrekking tot de volledigheid of juistheid van voorspellingen, inschattingen of (voorgenomen) opinies die zijn verstrekt aan de Leningverstrekkers of hun vertegenwoordigers en adviseurs.

16.11 Belastinginhouding

(a) Hij van mening is dat er is geen verplichting tot Belastinginhouding rust op een betaling die hij verricht op grond van deze Overeenkomst aan een Leningverstrekker.

(b) Hij van mening is dat de aftrek van betaalde, opgebouwde of anderzijds verschuldigde rente uit hoofde van deze Overeenkomst niet wordt beperkt door artikel 10, sectie 1, lid a, b of d van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969.

16.12 Fiscale status

Er is door de Leningnemer geen mededeling op grond van artikel 36 van de Invorderingswet 1990 gedaan.

16.13 Belastingbetaling- en registratie

(a) Hij heeft alle Belastingen die hem of zijn activa werden opgelegd, naar behoren en tijdig betaald en voldaan binnen de toegestane termijn zonder invorderingsrente of boetes (behalve voor zover (i) de betaling te goeder trouw wordt betwist, (ii) hij voldoende reserves heeft aangehouden voor de betaling van deze Belastingen en (iii) de betaling rechtmatig kan worden ingehouden).

(b) Hij noch een Dochtermaatschappij is die materieel achterstallig is met het indienen van belastingaangiften en niet (en geen enkele Dochtermaatschappij is) achterstallig is met de betaling van een bedrag met betrekking tot Belastingen, voor in elk geval die mate waarin dit een wezenlijk nadelig effect heeft of redelijkerwijs waarschijnlijk zal hebben.

(c) Er zijn geen vorderingen of onderzoeken gaande of redelijkerwijs te verwachten tegen hem (of een Dochtermaatschappij) uit hoofde van Belastingen waarbij een aansprakelijkheid van of een vordering tegen een lid van de Groep een wezenlijk nadelig effect zou hebben of redelijkerwijs te verwachten zou zijn.

16.14 Zegelrecht

Er zijn in Nederland geen zegel-, transactie-, registratie- of soortgelijke belastingen te heffen of verschuldigd in verband met de uitvoering, levering, uitvoering en handhaving van deze Overeenkomst.

16.15 Moment van verklaren

(a) De verklaringen in dit Artikel 16 zijn door de Leningnemer afgelegd op de datum van deze Overeenkomst.

(b) Tenzij een verklaring uitdrukkelijk op een specifieke datum is afgelegd, wordt iedere verklaring (anders dan de verklaringen in Artikel 16.7 (Geen Conversie Event) en Artikel 16.11 (Belastinginhouding)) geacht opnieuw te worden afgelegd door de Leningnemer op elke Afsluitdatum, de datum van ieder Trekkingsverzoek en de eerste dag van iedere Renteperiode.

(c) De verklaringen in Artikel 16.7 (Geen Conversie Event) worden geacht opnieuw te worden afgelegd door de Leningnemer op elke Afsluitdatum.

(d) Indien een verklaring wordt gedaan (of opnieuw wordt gedaan zoals hierboven beschreven) na de datum van deze Overeenkomst, wordt deze geacht om te zijn gedaan (of opnieuw te worden gedaan zoals hierboven beschreven) met verwijzing naar de op dat moment geldende feiten en omstandigheden, met inachtneming van aanpassingen van de wet na de datum van deze Overeenkomst.

17. ALGEMENE VERPLICHTINGEN

De in dit Artikel 17 bedoelde verplichtingen gelden vanaf de datum van deze Overeenkomst en blijven van kracht zolang er nog een bedrag onder de Overeenkomst uitstaat of Commitments van kracht zijn. De Leningnemer verbindt zich, behoudens de voorafgaande goedkeuring van de Meerderheid van Leningverstrekkers,

(a) op geen enkele wijze de rechten behorende bij de Gewone Aandelen met betrekking tot stemmen, dividenden of liquidatie aan te passen noch een andere klasse of type aandelen in het aandelenkapitaal met rechten die gunstiger zijn dan de rechten behorende bij de Gewone Aandelen uit te geven, met dien verstande dat niets in deze paragraaf (a) het volgende in de weg staat:

(i) samenvoegen, herclassificatie of splitsen van de Gewone Aandelen;

(ii) een aanpassing van rechten die, naar eigen inzicht vast te stellen door een onafhankelijke financiële adviseur (vooraf goedgekeurd door de Meerderheid van Leningverstrekkers, waarbij deze goedkeuring niet onredelijk mag worden onthouden), niet ten nadele zijn van het belang van de Leningverstrekkers;

(iii) wijzigingen van de statuten van de Leningnemer uit hoofde van zaken zoals opgenomen in dit Artikel 17 voor zover toegestaan door dit Artikel 18 of die aanvullend of bijkomstig zijn aan voorgaand bepalingen (waaronder een aanpassing om procedures uit hoofde van dergelijke zaken mogelijk te maken of te faciliteren en wijzigingen die betrekking hebben op de rechten en verplichten van de houders van Effecten, waaronder Gewone Aandelen, waarop deze procedures betrekking hebben);

(iv) een uitgifte van aandelenkapitaal waarbij de uitgifte van dit aandelenkapitaal leidt, of, in overeenstemming met de bepalingen van Artikel 12.4 (Procedure voor de uitoefening van het Conversierecht) inzake afrondingsverschillen, anderszins zou leiden tot een aanpassing van of een vergoeding uit hoofde van de vaststelling van de Conversieprijs;

(v) een uitgifte van aandelenkapitaal of een aanpassing van de rechten van de Gewone Aandelen, waar voorafgaand aan deze wijziging de Leningnemer een onafhankelijke financiële adviseur aanstelt die naar eigen inzicht vaststelt welke (indien nodig) aanpassingen gemaakt dienen te worden of welke vergoeding is verschuldigd met betrekking tot de vaststelling van de Conversieprijs zodat dit redelijk en billijk is, waarbij de onafhankelijke financiële adviseur naar eigen inzicht vaststelt dat ofwel geen aanpassing of vergoeding benodigd is of dat een aanpassing of vergoeding met betrekking tot de vaststelling van de Conversieprijs benodigd is en, indien dit het geval is, de nieuwe Conversieprijs als gevolg hiervan en de basis waarop deze aanpassing of vergoeding met betrekking tot de vaststelling is vereist en, in een dergelijk geval, de datum waarop de aanpassing of vergoeding met betrekking tot de vaststelling in effect treedt (waarbij de aanpassing of vergoeding met betrekking tot de vaststelling dienovereenkomstig wordt gedaan en uitgevoerd)*;*

(b) geen uitgifte, toezegging of uitkering te doen of te handelen of niet te handelen indien dit tot ertoe kan leiden dat de Gewone Aandelen, ontstaan door de uitoefening van het Conversierecht, onder het dan geldende toepasselijke recht, niet wettelijk als volgestort kunnen worden uitgegeven;

(c) het geplaatste aandelenkapitaal of een niet-uitgeoefende aansprakelijkheid daarop, of een andere niet-uitkeerbare reserve, niet te verlagen, behalve:

(i) uit hoofde van de bepalingen van de uitgifte van het betreffende aandelenkapitaal;

(ii) door de koop of inkoop van aandelenkapitaal van de Leningnemer voor zover, in elk van de gevallen, toegestaan door toepasselijke wet- en regelgeving;

(iii) wanneer de verlaging geen uitkering van activa inhoudt;

(iv) alleen met betrekking tot een aanpassing van de valuta waarin de nominale waarde van de Gewone Aandelen wordt uitgedrukt;

(v) om uitkeerbare reserves te creëren;

(vi) om reserves over te dragen zoals toegestaan onder toepasselijke wet- en regelgeving;

(vii) wanneer de verlaging is toegestaan onder toepasselijke wet- en regelgeving en een onafhankelijke financiële adviseur, hierbij optredend als deskundige en naar eigen inzicht, adviseert dat de belangen van de Leningverstrekkers niet wezenlijk worden geschaad door de verlaging;

(viii) wanneer de verlaging is toegestaan onder toepasselijke wet- en regelgeving en zorgt voor een aanpassing van, of een betaling uit hoofde van de vaststelling van, de Conversieprijs of anderszins in overweging wordt genomen, om te bepalen of deze aanpassing of betaling ten aanzien van de vaststelling moet worden gedaan; of

(ix) met dien verstande dat, zonder afbreuk te doen aan de andere bepalingen van deze Overeenkomst, het de Leningnemer is toegestaan rechten uit te oefenen zoals hem van tijd tot tijd is toegestaan onder toepasselijke wet- en regelgeving om zijn Gewone Aandelen, certificaten of andere certificaatbewijzen van Gewone Aandelen te kopen, in te kopen of terug te kopen zonder instemming van een Leningverstrekker;

(d) de Leningverstrekkers, uiterlijk 5 Werkdagen voorafgaand aan de Afsluitdatum, alle documenten en bewijsstukken te verstrekken waarnaar wordt verwezen in Schedule 2 (Opschortende voorwaarden) in een voor de Leningverstrekkers (naar alle redelijkheid) aanvaardbare vorm en inhoud, waarbij de Leningverstrekkers geheel of gedeeltelijk afstand kunnen doen van de voorwaarden; en

(e) alle Belastingen die hem werden opgelegd en door hem te voldoen zijn, betaalt en voldoet binnen de toegestane termijn zonder invorderingsrente of boetes, tenzij (en alleen voor zover mogelijk) (i) de betaling van deze Belastingen te goeder trouw wordt betwist, (ii) hij voldoende reserves heeft aangehouden voor de betaling van deze Belastingen en de kosten van de betwisting van deze Belastingen (iii) de betaling rechtmatig kan worden ingehouden en (iv) het verzaken van het betalen van deze Belastingen niet waarschijnlijk zorgt voor een wezenlijk nadelig effect.

18. VERZUIMGEBEURTENISSEN

Iedere van de in dit Artikel 18 genoemde gebeurtenis of omstandigheid levert een Verzuimgebeurtenis op (uitgezonderd Artikel 18.4 (Bespoediging)).

18.1 Betalingsverzuim van de hoofdsom

De Leningnemer verzuimt een op grond van deze Overeenkomst verschuldigde aflossing van de hoofdsom te betalen op de plaats en in de munteenheid die daarvoor is gespecificeerd binnen 14 dagen na de vervaldatum.

18.2 Betalingsverzuim van rente

Behoudens Artikel 11.4 (Optioneel uitstel van rente door de Leningnemer) verzuimt de Leningnemer een op grond van deze Overeenkomst verschuldigd bedrag aan rente te betalen op de plaats en in de munteenheid die daarvoor is gespecificeerd binnen 14 dagen na de vervaldatum.

18.3 Insolventieprocedures

Een vonnis wordt uitgesproken of een effectief besluit wordt genomen in de aandeelhoudersvergadering voor de Ontbinding van de Leningnemer, tenzij deze, in elk geval, plaatsvindt ten behoeve van en wordt gevolgd door een fusie, reorganisatie of samenvoeging waarvan de voorwaarden eerder al zijn goedgekeurd door de Meerderheid van Leningverstrekkers.

18.4 Bespoediging

(a) Bij en op ieder moment na het zich voordoen van een Verzuimgebeurtenis dat voortduurt kan de Meerderheid van Leningverstrekkers:

(i) door middel van een kennisgeving aan de Leningnemer de Commitment opzeggen, waarna deze onmiddellijk is opgezegd;

(ii) in het geval van Artikel 18.1 (Betalingsverzuim van de hoofdsom) en Artikel 18.2 (Betalingsverzuim van rente) naar eigen inzicht en met inachtneming van de toepasselijke wet- en regelgeving, zonder verdere kennisgeving, een procedure voor de Ontbinding van de Leningnemer in Nederland (maar niet elders) opstarten en/of getuigen in een Ontbinding van de Leningnemer, maar geen andere actie ondernemen met betrekking tot een dergelijk verzuim; en

(iii) in het geval van Artikel 2 (Achterstelling), de Leningen, alsmede de daarover opgebouwde rente en Achterstallige rente onmiddellijk invorderbaar en opeisbaar verklaren en/of getuigen in de Ontbinding van de Leningnemer, te allen tijde onderhevig aan de rangorde zoals opgenomen in Artikel 18.3 (Insolventieprocedures).

(b) Een Leningverstrekker kan, in overeenstemming met dit Artikel 18.4, naar eigen inzicht en zonder verdere kennisgeving procedures opstarten of stappen nemen of handelingen verrichten jegens de Leningnemer die hij nodig acht om bepalingen en voorwaarden waaraan de Leningnemer gebonden is, af te dwingen, maar kan nooit de Leningnemer verplichten, door middel van deze procedures, stappen of handelingen, een som of sommen te betalen, in elk geval, eerder dan dat deze anders betaalbaar zou(den) zijn.

(c) De Leningverstrekkers hebben geen andere rechtsmiddelen jegens de Leningnemer tot hun beschikking, anders dan waarnaar wordt verwezen in dit Artikel 18, voor het terugvorderingen van bedragen die verschuldigd zijn uit hoofde van deze Overeenkomt of met betrekking tot een schending door de Leningnemer van een van zijn verplichtingen uit hoofde van of in relatie tot deze Overeenkomst.

19. WIJZIGINGEN IN DE PARTIJEN

19.1 Overdrachten

(a) In dit Artikel 19 is:

de **Overdrachtsdatum** in het kader van een Transfer Certificaat de latere datum van:

(A) de voorgestelde Overdrachtsdatum zoals vermeld in dat Transfer Certificaat; en

(B) de datum waarop de Nieuwe Leningverstrekker of de Leningnemer, welke van toepassing is, het betreffende Transfer Certificaat ondertekent.

(b) De Leningnemer is niet gerechtigd een recht toe te wijzen of een recht of verplichting uit hoofde van deze Overeenkomst over te dragen zonder de voorafgaande schriftelijke goedkeuring van alle Leningverstrekkers.

(c) Een Leningverstrekker (de **Bestaande Leningverstrekker**) mag zijn contractuele positie overdragen in overeenstemming met artikel 6:159 BW aan:

(i) een andere Leningverstrekker (een **Nieuwe Leningverstrekker**), dien te verstande dat deze Leningverstrekker een Aandeelhouder is op het moment van de overdracht en met dien verstande dat deze overdracht niet resulteert in een Wijziging in Zeggenschap; en

(ii) de Leningnemer,

in elk geval, in overeenstemming met toepasselijke wet- en regelgeving (inclusief, ter vermijding van twijfel, de Marktmisbruikverordening).

(d) De Leningnemer en alle Leningverstrekkers stemmen in en bekrachtigen bij voorbaat hun medewerking te verlenen (zoals vereist door artikel 6:159 BW) aan een overdracht die in overeenstemming is met paragraaf (c) above.

(e) Iedere verwijzing in deze Overeenkomst naar een Leningverstrekker is ook een verwijzing naar een Nieuwe Leningverstrekker, maar sluit een Leningverstrekker uit wanneer deze geen bedrag aanhoudt of mag aanhouden uit hoofde van deze Overeenkomst.

19.2 Procedure voor overdracht

(a) Met inachtneming van het bepaalde in Artikel 19.1 (Overdrachten) vindt een overdracht plaats overeenkomstig de bepalingen van paragraaf (b) below op het moment waarop de Nieuwe Leningverstrekker of de Leningnemer, welke van toepassing is, het aan hem door de Bestaande Leningverstrekker verstrekte correct ingevulde Overdrachtsakte (op de handtekening na) ondertekent.

(b) Per de Leveringsdatum:

(i) gaat de gehele of gedeeltelijke juridische relatie uit hoofde van de Overeenkomst over van de bestaande Leningverstrekker die partij is bij het Transfer Certificaat, waarop is aangegeven dat deze relatie zal worden overgedragen, over naar de Nieuwe Leningverstrekker of de Leningnemer, welke van toepassing is, door middel van contractsoverneming in overeenstemming met artikel 6:159 BW, en

(ii) wordt de Nieuwe Leningverstrekker een Partij als **Leningverstrekker**.

(c) De Nieuwe Leningverstrekker stelt de Leningnemer onverwijld op de hoogte van een overdracht na de ondertekening van het Transfer Certificaat dat betrekking heeft op deze overdracht zo snel als haalbaar is nadat hij het Transfer Certificaat heeft ondertekend, waarbij een afschrift van dat Transfer Certificaat wordt verzonden naar de Leningnemer.

(d) De Bestaande Leningverstrekker stelt de Leningnemer onverwijld op de hoogte van een voorgenomen overdracht.

20. LENINGVERSTREKKERSCOMMISSIE

(a) De Meerderheid van Leningverstrekkers benoemt binnen 6 maanden na de datum van deze Overeenkomst een commissie van Leningverstrekkers waarvan de gezamenlijke

Commitments meer dan 10 procent bedragen van de Totale Commitment (of, indien de Commitments zijn afgenomen naar nul, meer dan 10 procent van de Commitments bedroegen direct voorafgaand aan deze verlaging) (de **Leningverstrekkerscommissie**).

(b) De Leningverstrekkerscommissie (i) stelt de Leningnemer onverwijld na benoeming op de hoogte over de identiteit van de leden, (ii) stelt de Leningnemer onverwijld op de hoogte over veranderingen van de leden en (iii) draagt zorg dat de Leningnemer te allen tijde beschikt over de juiste contactgegevens van alle leden van de Leningverstrekkerscommissie.

(c) De Leningverstrekkerscommissie heeft een administratieve functie uitsluitend uit hoofde van het organiseren van de groep van Leningverstrekkers en, indien nodig, voor het ondersteunen van de Closing Agent in het kader van de documentatie.

21. DE CLOSING AGENT

21.1 Geen fiduciaire plichten

Niets in deze Overeenkomst maakt de Closing Agent tot trustee of fiduciair van een andere persoon.

21.2 Rechten en discretionaire bevoegdheden van de Closing Agent

(a) De Closing Agent mag vertrouwen op:

(i) iedere verklaring, garantie, kennisgeving of document waarvan wordt aangenomen dat deze waarachtig en juist is en afdoende goedgekeurd; en

(ii) iedere verklaring van een persoon inzake een onderwerp waarvan in alle redelijkheid kan worden aangenomen dat deze binnen zijn kennis en controlebevoegdheid ligt.

(b) De Closing Agent mag ervan uitgaan (tenzij hij kennisgeving van het tegendeel heeft ontvangen) dat:

(i) er geen sprake is van een Verzuim (tenzij hij feitelijk wetenschap heeft van een Verzuim op grond van Artikel 18.1 (Betalingsverzuim van de hoofdsom) en/of Artikel 18.2 (Betalingsverzuim van rente));

(ii) een aan een Partij toegekend(e) recht, bevoegdheid, machtiging of discretionaire bevoegdheid niet is uitgeoefend; en

(iii) een kennisgeving of verzoek door de Leningnemer is gedaan namens en met de toestemming en wetenschap van de Leningnemer.

(c) De Closing Agent kan gebruikmaken van de diensten van advocaten, accountants, inspecteurs en deskundigen en afgaan op hun advies en deze daarvoor vergoeden.

(d) De Closing Agent kan met betrekking tot deze Overeenkomst optreden via zijn werknemers en agenten.

(e) Onverminderd bepalingen in deze Overeenkomst waaruit het tegenovergestelde blijkt, is de Closing Agent niet verplicht om te handelen of niet te handelen als dat naar zijn eigen redelijke mening in strijd is of zou kunnen zijn met wet- of regelgeving of een fiduciaire verplichting of uit vertrouwelijkheidsplicht.

21.3 Uitsluiting van aansprakelijkheid

(a) Geen enkele Partij (anders dan de Closing Agent) kan een procedure opstarten tegen een functionaris, medewerker of agent van de Closing Agent uit hoofde van een mogelijke vordering jegens de Closing Agent of uit hoofde van het handelen of het niet handelen op welke manier dan ook door die functionaris, medewerker of agent met betrekking tot deze Overeenkomst en iedere functionaris, medewerker of agent van de Closing Agent kan hierbij vertrouwen op dit Artikel 21.3 met in achtneming van Artikel 1.3 (Rechten van Derden). Deze paragraaf (a) bevat een onherroepelijk derdenbeding om niet zoals naar verwezen wordt in sectie 6:253 BW ten gunste van een functionaris, medewerker of agent van de Closing Agent.

(b) De Closing Agent is niet aansprakelijk voor enige vertraging (of de gevolgen daarvan) in het bijschrijven op een rekening van bedragen die op grond van deze Overeenkomst door de Closing Agent voldaan moet worden indien de Closing Agent zo snel mogelijk alle noodzakelijke maatregelen heeft genomen teneinde te voldoen aan de regelgeving of operationele procedures van het door de Closing Agent voor dat doeleinde gebruikte erkende clearing- of verrekeningssysteem.

22. BEDRIJFSVOERING VAN DE LENINGVERSTREKKERS EN DE CLOSING AGENT

Een bepaling in deze Overeenkomst

(a) belemmert niet het recht van de Leningverstrekkers of de Closing Agent om zijn zaken (belastingen en anderszins) te regelen zoals hij goeddunkt;

(b) verplicht de Leningverstrekkers of de Closing Agent niet een aan hem beschikba(a)r(e) krediet, aftrek, kwijtschelding of aflossing, of de omvang, volgorde of wijze van een vordering, te onderzoeken of te vorderen; of

(c) verplicht de Leningverstrekkers of de Closing Agent niet informatie met betrekking tot zijn zaken (belastingen en anderszins) dan wel berekeningen met betrekking tot Belastingen bekend te maken,

tenzij uitdrukkelijk anders hierin uiteengezet.

23. ADMINISTRATIE

23.1 Betalingen

(a) Betalingen van de hoofdsom en de rente uit hoofde van een Lening worden gedaan door overboeking naar de geregistreerde bankrekening van de Leningverstrekkers.

(b) Alle betalingen uit hoofde van een Lening zijn onderworpen aan alle toepasselijke fiscale en andere wet- en regelgeving.

23.2 Aanwending van bepaalde betalingen

(a) Indien een Leningverstrekker een betaling ontvangt die onvoldoende is om aan alle door de Leningnemer te betalen en verschuldigde bedragen te voldoen uit hoofde van deze Overeenkomst, of als hij additionele bedragen ontvangt, wendt de Leningverstrekker dit betaalde bedrag aan voor de verplichtingen van de Leningnemer die voortvloeien uit deze Overeenkomst in de volgende volgorde:

(i) als eerste om *pro rata* onbetaalde vergoedingen, kosten en uitgaven van een Leningverstrekker uit hoofde van deze Overeenkomst te voldoen (zoals opgegeven

door de Leningverstrekker op verzoek van de Leningnemer) (waarbij deze opgave geldt als voldoende bewijs voor deze vergoedingen, kosten en uitgaven en zonder de Leningverstrekker te verzoeken hierover verdere bewijsstukken aan te leveren));

(ii) ten tweede om *pro rata* betalingen te doen van opgebouwde rente, Achterstallige Rente, onbetaalde maar verschuldigde vergoedingen of commissies uit hoofde van deze Overeenkomst;

(iii) ten derde om *pro rata* betalingen te doen van onbetaalde maar verschuldigde hoofdsommen uit hoofde van deze Overeenkomst; en

(iv) ten vierde om *pro rata* betalingen te doen van alle andere onbetaalde maar verschuldigde bedragen uit hoofde van deze Overeenkomst.

(b) Wanneer een Leningverstrekker (een **Innende Leningverstrekker**) een bedrag van de Leningnemer ontvangt of int dat hoger is dan het op grond van deze Overeenkomst aan hem verschuldigde pro rata bedrag, dan:

(i) stelt de Innende Leningverstrekker de Leningverstrekkers binnen 3 Werkdagen van de bijzonderheden van de ontvangst of inning in kennis;

(ii) stelt de Leningverstrekkerscommissie (hierbij optredend volgens de instructies van de Meerderheid van Leningverstrekkers) vast of het ontvangen of geïnde bedrag hoger is dan het op grond van deze Overeenkomst aan de Innende Leningverstrekker verschuldigde bedrag; en

(iii) betaalt de Innende Leningverstrekker aan de Leningverstrekkers binnen 3 Werkdagen na een verzoek daartoe van de Leningverstrekkerscommissie (hierbij optredend volgens de instructies van de Meerderheid van Leningverstrekkers) een bedrag (de **Gedeelde Betaling**) gelijk aan het ontvangen of geïnde bedrag, na aftrek van een bedrag waarvan de Leningverstrekkerscommissie (hierbij optredend volgens de instructies van de Meerderheid van Leningverstrekkers) vaststelt dat dit mag worden ingehouden door de Innende Leningverstrekker als diens deel van een uit hoofde van deze Overeenkomst uit te voeren betaling.

(c) De Leningverstrekkers behandelen de Gedeelde Betaling als ware deze voldaan door de Leningnemer aan de Leningverstrekkers en de Leningverstrekkerscommissie (hierbij optredend volgens de instructies van de Meerderheid van Leningverstrekkers) draagt de betreffende Leningverstrekkers op om de Gedeeltelijke Betaling te verdelen over de Leningverstrekkers (met uitsluiting van de Innende Leningverstrekker), overeenkomstig de bepalingen van deze Overeenkomst ter voldoening van de verplichtingen van de Leningnemer jegens deze Leningverstrekkers.

(d) Het bepaalde in Artikel 23.1 (Betalingen) prevaleert over de eventueel door de Leningnemer opgegeven volgorde.

23.3 Geen verrekening toegestaan door de Leningnemer

(a) Alle te verrichte betalingen die door de Leningnemer op grond van deze Overeenkomst worden gedaan, dienen te worden berekend en plaats te vinden zonder (en vrij te zijn van inhoudingen in het kader van) enige verrekening of tegenvordering.

(b) Paragraaf (a) above heeft geen betrekking op een betaling door de Leningnemer uit hoofde van rechten en verplichtingen die door de Leningnemer zijn verkregen van een Bestaande Leningverstrekker uit hoofde van Artikel 19.1(c).

23.4 Werkdagen

(a) Een bedrag dat dient te worden betaald op een dag die geen Werkdag is, dient op de volgende Werkdag in dezelfde kalendermaand (als deze dag er is) of de vorige Werkdag (als deze dag er niet is) te worden betaald.

(b) In geval van een verlenging van de vervaldag voor aflossing van een hoofdsom of een Openstaand Bedrag onder deze Overeenkomst is over de hoofdsom of het Openstaand Bedrag rente verschuldigd tegen het op de oorspronkelijke vervaldatum toepasselijke percentage en in overeenstemming met de bepalingen van Artikel 10.3 (Rentebetaling).

23.5 Valuta van een bedrag

(a) Uit hoofde van dit Artikel 23.5 is de euro de valuta van rekening en betaling voor iedere som die door een Leningnemer onder deze Overeenkomst is verschuldigd.

(b) Iedere betaling van kosten, uitgaven en Belastingen vindt plaats in de valuta waarin de kosten, uitgaven of Belastingen worden gemaakt of geheven.

(c) Ieder bedrag waarvan wordt opgegeven dat het voldaan moet worden in een andere valuta dan de euro, dient te worden voldaan in die andere valuta.

24. KENNISGEVINGEN

24.1 Schriftelijke mededelingen

Alle mededelingen die uit hoofde van of in verband met deze Overeenkomst worden gedaan, dienen schriftelijk te geschieden.

24.2 Adressen

(a) Uitgezonderd de gegevens die hieronder zijn opgenomen, zijn de contactgegevens van iedere Partij voor alle berichtgeving uit hoofde van deze Overeenkomst de contactgegevens die door die Partij voor dit doel zijn opgegeven bij de Closing Agent op of voorafgaand het moment waarop deze Partij een Partij wordt.

(b) De contractgegevens van de Leningnemer voor dit doel zijn:

Adres:	Utrechtseweg 68 6812 AH Arnhem Nederland
E-mail:	[●]
Ter attentie van:	[●]

(c) De contractgegevens van de Closing Agent voor dit doel zijn:

Adres:	[●]
E-mail:	[●]
Ter attentie van:	[●]

(d) Berichtgeving of documenten die door de ene persoon aan de andere worden gedaan of afgeleverd op grond van of in verband met deze Overeenkomst hebben alleen rechtskracht indien, bij verzending per brief, deze zijn achtergelaten op het betreffende adres of 5 Werkdagen zijn verstreken na terpostbezorging met voldoende frankering en in een aan dat adres gerichte envelop,

en, indien een bepaalde afdeling of functionaris is gespecificeerd in het kader van de adresgegevens zoals vermeld in dit Artikel 24.2 (Adressen), indien gericht aan die afdeling of functionaris.

24.3 Elektronische communicatie

(a) Alle berichtgeving tussen twee Partijen die op grond van of in verband met deze Overeenkomst worden gedaan, mogen per elektronische post of op andere elektronische wijze worden verstuurd, indien de Partijen:

(i) overeenkomen, tenzij en totdat zij elkaar van het tegendeel in kennis stellen, dat dit een aanvaardbare communicatiemethode is;

(ii) elkaar schriftelijk in kennis stellen van hun elektronische mailadres en/of andere gegevens die nodig is/zijn om de verzending en ontvangst van informatie op die wijze mogelijk te maken; en

(iii) elkaar in kennis stellen van een wijziging in hun adres of in andere door hen verstrekte gegevens.

(b) Iedere elektronische communicatie die plaatsvindt tussen twee Partijen wordt uitsluitend geacht daadwerkelijk te zijn ontvangen indien ontvangen in leesbare vorm en in het geval van een elektronische communicatie van de Leningnemer aan de Closing Agent of de Leningverstrekkerscommissie, welke van toepassing is, uitsluitend indien geadresseerd op de door de Closing Agent of de Leningverstrekkerscommissie voor dat doeleinde opgegeven wijze.

24.4 Engelse taal

(a) Alle kennisgevingen die worden gedaan op grond van of in verband met deze Overeenkomst dienen te worden opgesteld in de Engelse taal.

(b) Alle overige documenten die worden verstrekt op grond van of in verband met deze Overeenkomst dienen te worden opgesteld:

(i) In de Engelse taal; of

(ii) indien niet in de Engelse taal, en indien de Leningverstrekker daarom verzoekt, vergezeld te gaan van een beëdigde Engelse vertaling, in welk geval de Engelse vertaling prevaleert, tenzij het een oprichtings-, wettelijk of ander officieel document betreft.

25. BEREKENINGEN EN BEKRACHTIGINGEN

25.1 Bekrachtigingen en vaststellingen

Een uit hoofde van deze Overeenkomst door de Leningnemer bekrachtigd of vastgesteld percentage of bedrag vormt sluitend bewijs voor de zaken waarop het betrekking heeft, tenzij er sprake is van onmiskenbare fouten.

25.2 Dagtelling

Rente, provisie of een vergoeding die op grond van deze Overeenkomst wordt opgebouwd, wordt (tenzij uitdrukkelijk anders vastgesteld in deze Overeenkomst) per dag opgebouwd en berekend op basis van het daadwerkelijke aantal dagen dat is verstreken en een jaar bestaande uit 360 dagen.

26. PARTIËLE NIETIGHEID

Indien op enig moment een bepaling in deze Overeenkomst in enig opzicht krachtens een wet van een rechtsgebied onwettig, ongeldig of niet-afdwingbaar is of wordt, worden de wettigheid, geldigheid of afdwingbaarheid van de resterende bepalingen en de wettigheid, geldigheid of afdwingbaarheid van die bepaling op grond van het recht van een ander rechtsgebied op geen enkele wijze ongeldig of aangetast.

27. RECHTSMIDDELEN EN AFSTANDSVERKLARINGEN

Het niet of niet tijdig uitoefenen door een Leningverstrekker van enig recht of rechtsmiddel onder deze Overeenkomst wordt niet geïnterpreteerd als een afstandsverklaring van dat recht of rechtsmiddel, noch sluit een eenmalige of gedeeltelijke uitoefening van een recht of rechtsmiddel de verdere of andere uitoefening of de uitoefening van een ander recht of rechtsmiddel niet uit. De in deze Overeenkomst vastgelegde rechten en rechtsmiddelen zijn cumulatief en sluiten in de wet neergelegde rechten en rechtsmiddelen niet uit.

28. WIJZIGINGEN EN AFSTANDSVERKLARINGEN

Een bepaling van deze Overeenkomst kan slechts worden gewijzigd of buiten werking gesteld met de schriftelijke toestemming van de Meerderheid van Leningverstrekkers en de Leningnemer en deze wijziging of buitenwerkingstelling is bindend voor alle Partijen.

29. ONDERTEKENING IN VEELVOUD

Deze Overeenkomst kan in een willekeurig aantal exemplaren worden ondertekend, en door iedere partij in meerdere exemplaren. Ieder exemplaar is een origineel document, maar gezamenlijk vormen zij een en hetzelfde instrument.

30. TOEPASSELIJK RECHT

Op deze Overeenkomst en de niet-contractuele verplichtingen die daaruit voortvloeien of daarmee verband houden is Nederlands recht van toepassing.

31. ONDERTEKENING VAN DE OVEREENKOMST DOOR EEN GEVOLMACHTIGDE

Wanneer een Partij, gevestigd in Nederland, wordt vertegenwoordigd door een gevolmachtigde in verband met de ondertekening en/of uitvoering van deze Overeenkomst of een ander(e) overeenkomst, akte of document als genoemd in deze Overeenkomst of opgesteld uit hoofde van deze overeenkomst, dan erkennen en aanvaarden de andere Partijen hierbij uitdrukkelijk dat het bestaan en de reikwijdte van de bevoegdheid van de gevolmachtigde en de gevolgen van het uitoefenen of het voorgenomen uitoefenen door de gevolmachtigde van zijn bevoegdheid worden beheerst door het Nederlands recht.

32. HANDHAVING

(a) De rechtbanken van Amsterdam, Nederland zijn bij uitsluiting bevoegd om geschillen die voortvloeien uit of verband houden met deze Overeenkomst te beslechten (waaronder geschillen die betrekking hebben op het bestaan, de geldigheid of beëindiging van deze

Overeenkomst of iedere niet-contractuele verplichting die voortvloeien uit of verband houden met deze Overeenkomst) (**Geschillen**).

(b) De Partijen komen overeen dat de rechtbanken van Amsterdam, Nederland het meest geschikt en conveniërend zijn voor het beslechten van Geschillen en geen der Partijen zal het tegendeel beweren.

SCHEDULE 1

DE LENINGVERSTREKKERS

Naam	**Commitment (€)**
[●]	[●]
[●]	[●]
[●]	[●]
[●]	[●]
[●]	[●]
[●]	[●]
[●]	[●]
[●]	[●]

SCHEDULE 2

OPSCHORTENDE VOORWAARDEN

1. De Leningnemer

(a) Een afschrift van de statuten van Leningnemer, inclusief een actueel uittreksel van de Kamer van Koophandel.

(b) Een afschrift van een besluit van de directie van de Leningnemer waarin:

(i) de bepalingen en de voorgenomen transacties uit hoofde van deze Overeenkomst worden goedgekeurd en een goedkeurend besluit is opgenomen ten aanzien van de ondertekening van deze Overeenkomst;

(ii) een gespecificeerde persoon wordt bevoegd om deze Overeenkomst uit naam van de directie te ondertekenen; en

(iii) een gespecificeerde persoon of gespecificeerde personen wordt/worden bevoegd om uit naam van de directe alle documenten en kennisgevingen te tekenen en/of hier opvolging aan te geven die door de directie dienen te worden ondertekend en/of opgevolgd onder of uit hoofde van deze Overeenkomst.

(c) Een afschrift van een besluit van de raad van commissarissen van de Leningnemer waaruit blijkt dat de raad van commissarissen instemt met de ondertekening en met de bepalingen van deze Overeenkomst en de voorgenomen transacties die hieruit volgen.

(d) Bewijs van (i) het adviesverzoek aan alle ondernemingsraden of centrale of Europese ondernemingsraden met inspraak over de voorgenomen transacties die voortvloeien uit deze Overeenkomst en (ii) een positief of neutraal advies waarbij, indien dit voorwaardelijk is, deze voorwaarden niet (A) leiden of in alle redelijkheid naar verwachting leiden tot een schending van de voorwaarden van deze Overeenkomst en (B) negatief zijn voor de Leningverstrekkers.

2. Juridische opinie

(a) Een juridische opinie van Allen & Overy LLP, de juridisch adviseurs van de Leningnemer, wezenlijk in de vorm zoals aan de Leningverstrekkers is verstrekt voorafgaand aan de ondertekening van deze Overeenkomst.

(b) Een fiscale opinie van KPMG Meijburg, de fiscale adviseurs van de Leningnemer, wezenlijk in de vorm zoals aan de Leningverstrekkers is verstrekt voorafgaand aan de ondertekening van deze Overeenkomst.

3. Financiële update

Een financiële update door Leningnemer te verstrekken aan KPMG uiterlijk 15 september 2021 die bestaat uit (i) de tussentijdse resultaten van de Leningnemer (S1) (inclusief de halfjaarlijkse balans van de Leningnemer), (ii) een impactanalyse van het gepubliceerde en definitieve 'methode besluit' met betrekking tot de financiële prognoses, (iii) een trading update van de capex en (iv) een overzicht van andere gebeurtenissen of ontwikkelingen die een significante impact kunnen hebben op de netto schuldpositie of de financiële vooruitzichten van de Leningnemer.

4. Overige documenten en bewijsstukken

Bewijs dat alle vergoedingen, kosten en uitgaven die zijn verschuldigd door de Leningnemer zijn betaald of zullen zijn betaald op de datum van deze Overeenkomst.

SCHEDULE 3

MODEL VAN EEN VERZOEK

Aan: **[●]** als Closing Agent

Van: Alliander N.V.

Datum: **8 december 2021**

Alliander N.V. – EUR 600.000.000 converteerbare aandeelhouderslening met vaste rente met datum 2 december 2021 (de **Overeenkomst)**

1. Wij verwijzen naar de Overeenkomst. Dit is een Verzoek.

2. Wij wensen een Lening af te sluiten tegen de volgende voorwaarden:

   (a) Trekkingsdatum: **15 december 2021**

   (b) Bedrag: € 600.000.000

3. Betalingsinstructies: **[●]**.

4. Wij bevestigen dat aan alle opschortende voorwaarden van de Overeenkomst, waaraan moet worden voldaan op de datum van dit Verzoek, is voldaan.

5. We verklaren en garanderen aan de Leningverstrekkers dat:

   (a) geen sprake is van een voortdurend Verzuim en deze niet kan ontstaan als gevolg van de voorgestelde Lening; en

   (b) de Verklaringen van ons (anders dan de verklaringen in Artikel 17.7 (*Geen Conversie Event*) en Artikel 17.11 (*Belastinginhouding*)) onder verwijzing naar de toen geldende feiten en omstandigheden in alle wezenlijke opzichten waarheidsgetrouw zijn.

6. Dit Verzoek is onherroepelijk.

Alliander N.V.

Door:

SCHEDULE 4

MODEL VAN HET TRANSFER CERTIFICAAT

Aan: [**[●]** als Nieuwe Leningverstrekker (de **Nieuwe Leningverstrekker**)]/[de Leningnemer]

Van: [**DE BESTAANDE LENINGVERSTREKKER**] (de **Bestaande Leningverstrekker**)

Datum: **[●]**

Alliander N.V. – EUR 600.000.000 converteerbare aandeelhouderslening met vaste rente met datum 2 december 2021 (de **Overeenkomst)**

Wij verwijzen naar de Overeenkomst. Dit is een Transfer Certificaat.

1. De Bestaande Leningverstrekker draagt door middel van contractoverneming aan de [Nieuwe Leningverstrekker]/[Leningnemer] de rechten en verplichtingen van de Bestaande Leningverstrekker waarnaar wordt verwezen in onderstaande Bijlage in overeenstemming met de bepalingen van de Overeenkomst.

2. De voorgestelde Overdrachtsdatum is **[●]**.

3. [Op de Overdrachtsdatum wordt de Nieuwe Leningverstrekker Partij bij de Overeenkomst als een Leningverstrekker.]

4. [De administratieve gegevens van de Nieuwe Leningverstrekker uit hoofde van de Overeenkomst staan in de Bijlage.]

5. Dit Transfer Certificaat is een kennisgeving aan de Leningnemer van de overdracht zoals opgenomen in dit Transfer Certificaat.

6. Dit Transfer Certificaat mag in ieder aantal exemplaren worden ondertekend en dit heeft dezelfde werking als wanneer één exemplaar van dit Transfer Certificaat was ondertekend.

7. Op dit Transfer Certificaat en de niet-contractuele verplichtingen die daaruit voortvloeien of daarmee verband houden is Nederlands recht van toepassing.

8. Dit Transfer Certificaat is aangegaan op de datum als vermeld aan het begin van dit Transfer Certificaat.

DE BIJLAGE

Over te dragen rechten en verplichtingen

[*vul relevante gegevens in, waaronder de (gedeeltelijke) Commitment die van toepassing is*]

[**Administratieve gegevens van de Nieuwe Leningverstrekker**]

[*vul het adres voor berichtgevingen en de betalingsgegevens etc. in]*]

[BESTAANDE LENINGVERSTREKKER]/[LENINGNEMER]

Door: [●]

Door: [●]

[NIEUWE LENINGVERSTREKKER]

Door: **[●]**

SCHEDULE 5

MODEL VOOR EEN COMMITMENT VOORSTEL

Aan: Alliander N.V.

Van: **[●]**

Datum: **[uiterlijk 30 november] 2021**

Alliander N.V. – EUR 600.000.000 converteerbare aandeelhouderslening met vaste rente met datum 2 december 2021 (de **Overeenkomst)**

1. Wij verwijzen naar de Overeenkomst. Dit is een Commitment Voorstel.

2. We zijn de juridische eigenaren van **[●]** Gewone Aandelen van de Leningnemer.

3. We bevestigen dat onze voorgestelde Commitment EUR **[●]** bedraagt.

4. We stemmen in dat onze definitieve Commitment door u wordt toegewezen in overeenstemming met Artikel 5 (Toewijzing van Commitments) van de Overeenkomst.

5. Onze administratieve gegevens uit hoofde van de Overeenkomst zijn hieronder opgenomen:

   [●].

6. Dit Commitment Voorstel is onherroepelijk.

[●]

Door:

SCHEDULE 6

WAARDERINGSKADER

De waardering wordt gebaseerd op het beginsel van de reële marktwaarde:

De reële marktwaarde is de koers waartegen de aandelen van de Leningnemer zouden worden verhandeld tussen een tot een transactie bereid zijnde koper en een tot een transactie bereid zijnde verkoper waarbij op beiden geen enkele druk ligt om te kopen of te verkopen en die beiden beschikken over voldoende kennis van de relevante feiten.

De reële waarde wordt vastgesteld op basis van algemeen geaccepteerde waarderingsmethodieken, waarbij bij voorkeur de inkomstenmethode wordt gehanteerd. Indien een gedeelte van de aandelen wordt overgedragen, dan wordt de waardering gebaseerd op een *pro rata parte* van de 100%-waarde (er wordt dus geen afwaardering toegepast vanwege het ontbreken van zeggenschap en/of liquiditeit).

ONDERTEKENING

De Leningnemer

Alliander N.V.

Door _____	Door _____
Naam:	Naam:
Functie:	Functie:

[TEKENPAGINA'S LENINGVERSTREKKER EN CLOSING AGENT NOG TOE TE VOEGEN]

BIJLAGE 2C

ALLIANDER N.V.

("Alliander")

TERM SHEET HYBRIDE CONVERTEERBARE AANDEELHOUDERSLENING

Hieronder volgt een vereenvoudigde term sheet van de belangrijkste bepalingen van de hybride converteerbare aandeelhouderslening. De Engelse tekst van de hybride converteerbare aandeelhouderslening is leidend.

Clausule	**Inhoud**	**Vindplaats in de hybride converteerbare aandeelhouderslening**
Hoofdsom	EUR 600.000.000.	Definitie van "Loan Amount".
Betaalmomenten	Er is een commitmentmoment op 1 december 2021 en een betaalmoment op 15 december 2021.	Artikel 5.1(a). Artikel 7.2 en definitie van "Closing Date".
Conversierecht	Alliander verkrijgt het recht om de lening in aandelen om te zetten als: (i) de [A of A2] credit rating bij respectievelijk S&P of Moody's of een vergelijkbare credit rating: (a) daalt onder het [A/A2] niveau, of (b) onder "creditwatch" onder het hierboven onder (a) genoemde niveau voor een downgrade komt te staan; (ii) de FFO/Net Debt ratio onder 16% komt en Alliander, op basis van redelijke assumpties, verwacht dat binnen 18 maanden vanaf de referentiedatum (a) de FFO/Net Debt Ratio niet tot tenminste 16% zal stijgen of (b) de FFO/Net Debt Ratio onder de 15% zal vallen; of (iii) de gedelegeerde bevoegdheid tot uitgifte van aandelen aan het bestuur van Alliander ongeldig is verklaard, wordt ingetrokken of een resterende geldigheid van 3 maanden of minder heeft.	Definitie van "Conversion Event".

	Het conversierecht is een recht, maar niet een verplichting van Alliander. Indien Alliander geen gebruik maakt van het conversierecht, en de situaties hierboven onder (i) tot en met (iii) doen zich niet meer voor of zijn hersteld, dan vervalt het recht van conversie voor dat moment.	
	De leningverstrekkers kunnen Alliander te allen tijde het conversierecht in andere gevallen dan hierboven genoemd onder (i) tot en met (iii) geven o.b.v. een meerderheidsbesluit dat gesteund wordt door de leningverstrekkers die samen 2/3^{e} van de uitstaande leensom verstrekken.	Artikel 12.1(a).
	Alliander verplicht zich haar best te doen om voor het uitoefenen van het conversierecht te onderzoeken of het commercieel haalbaar is om andere hybride obligaties uit te geven of hybride leningen aan te trekken in plaats van het uitoefenen van het conversierecht.	Artikel 12.1(g).
	Bij de eerste uitoefening van het conversierecht zal Alliander de lening in aandelen omzetten voor een bedrag dat minimaal gelijk is aan EUR 200.000.000 in nominale waarde van de lening of, in het geval van (ii) hierboven, zoveel meer als Alliander beoordeelt noodzakelijk is om de onder (ii) hierboven genoemde omstandigheid te repareren. Conversie vindt *pro rata* voor elke leningverstrekker plaats.	Artikel 12.1(h).
	Bij de oefening van Alliander van haar conversierecht in het geval van (ii) hierboven, zal een door de leningverstrekkers aangewezen waarderingsdeskundige de verwachtingen van Alliander zoals in bovengenoemde paragraaf valideren. Als die verwachtingen niet gevalideerd kunnen worden door de waarderingsdeskundige zal het conversierecht in het geval van	Artikel 12.1(i).

	(ii) niet geacht uitgeoefend te mogen worden. Als door uitoefening van het conversierecht een leningverstrekker direct of indirect meer dan 50% van de uitstaande aandelen of stemrechten op een algemene vergadering van aandeelhouders zou verkrijgen (een **Change of Control**), zal de lening van die leningstrekker gedeeltelijk worden geconverteerd zodat er zich geen Change of Control voordoet en voor het overige worden afgelost.	Artikel 12.1(j).
Uitoefening van het conversierecht	Indien Alliander ervoor kiest om de lening om te zetten in aandelen (conversie) dan wordt de uitstaande nominale waarde van de lening vermeerderd met eventueel opgeschorte rente en aangegroeide, maar nog niet betaalde rente, omgezet in een gelijke marktwaarde van de aandelen. Alliander zal in ruil voor de lening conversieaandelen uitgeven. Bij conversie zal aangegroeide, maar nog niet betaalde rente sinds de vorige dividenddatum worden verrekend met de eerstvolgende betaling van dividend, zodat de leningverstrekkers over een bepaalde periode niet zowel op rente als dividend zullen hebben. De marktwaarde van de aandelen zal door een onafhankelijke derde partij worden bepaald op het moment van uitoefening van het conversierecht.	Artikel 12.1(a). Artikel 12.1(f). Artikel 12.2(a).
Overdraagbaarheid	De lening mag worden overgedragen tussen aandeelhouders van Alliander, tenzij deze overdracht een Change of Control gevolg kan hebben. Alliander geeft in de lening bij voorbaat toestemming voor een dergelijke overdracht.	Artikel 19.1(c).
Rang	Verplichtingen onder de lening (inclusief rente en opgeschorte rente) zijn achtergesteld en niet	Artikel 2. Definitie van “Senior Obligations”, “Parity

	gedekt door zekerheden (onderpand).	Obligations" en "Junior Instruments".
Achterstelling	Bij een faillissement van Alliander rangschikt de vordering van de leningverstrekkers: (a) vóór vorderingen van aandeelhouders; (b) gelijk aan vorderingen van andere achtergestelde schulden waarvan de achterstelling gelijk is aan de lening (inclusief de uitstaande hybride obligaties van Alliander); en (c) na schulden die niet zijn achtergesteld (inclusief de uitstaande senior obligaties van Alliander) en achtergestelde schulden, anders dan die op gelijke wijze met, of verder zijn achtergesteld dan, de lening.	Artikel 2. Definitie van "Senior Obligations", "Parity Obligations" en "Junior Instruments".
Interest – Marge	De marge (opslag) boven de basisrente is 1,975%.	Definitie van "Margin".
Interest	Alliander zal een vaste basisrente betalen die op vooraf vaststelde momenten zal worden herzien. De totale rentevergoeding zal bestaan uit de Interest – Marge (zie hierboven) en een 10-jaars basisrente (swap). De vaste rente zal voor het eerst in 2031 en daarna iedere 10 jaar worden herzien voor veranderingen in de basisrente (swap).	Artikel 10.
Optionele opschorting van rentebetalingen	Alliander heeft te allen tijde het recht om het geheel of deel van de rentebetalingen op te schorten, en vervolgens om deze op een later moment naar keuze alsnog (geheel of gedeeltelijk) te betalen. Eerder niet-betaalde rente moet verplicht worden betaald als:	Artikel 11.4. Artikel 11.5 en definitie van "Mandatory Settlement Date"

	(a) Alliander een niet-verplichte dividendbetaling doet (anders dan een stock dividend) of een niet-verplichte betaling onder andere gelijk gerangschikte schulden doet; (b) Alliander eigen aandelen aflost, inkoopt of anderszins verkrijgt (behoudens bepaalde uitzonderingen, zoals ivm werknemers aandelenplannen, conversie van een klasse aandelen in een andere klasse of als gevolg van een equity of asset swap met derden); (c) Alliander andere gelijk gerangschikte schulden aflost, inkoopt of anderszins verkrijgt (behoudens bepaalde uitzonderingen, zoals bij einde looptijd); (d) de lening wordt (al dan niet vervroegd) afgelost; (e) er is sprake van een Tekortkoming (zie hieronder); of (f) bij conversie van (een deel van) de lening, maar alleen voor het te converteren deel. Niet-betaalde rente draagt dezelfde rente als de lening.	en "Compulsory Arrears of Interest Settlement Event". Artikel 11.4(b).
Looptijd	60 jaar	Definitie van "Termination Date".
Vroegtijdige aflossing	Alliander mag de lening aflossen bij iedere renteherziening (als eerste in 2031 en daarna iedere rentebetaaldatum). Of eerder, als: (a) de lening niet meer door S&P of Moody's voor ten minste 50% als eigen	Artikel 8.1 en 8.2.

	vermogen wordt beschouwd; (b) de rente op de lening niet meer belasting aftrekbaar is; (c) er bronbelasting wordt geheven die Alliander uiteindelijk moet betalen; of (d) Alliander al 80% van de lening heeft afgelost of teruggekocht. Alliander zal de uitstaande hoofdsom van de verstrekte lening samen met alle nog niet-betaalde rente en overige verschuldigde bedragen tegen 101% van de uitstaande nominale waarde terugbetalen indien een van de omstandigheden genoemd onder (a) t/m (d) zich voordoet.	
Substitutie of aanpassing in plaats van een aflossing bij speciale gebeurtenissen	Indien een van de omstandigheden genoemd in (a) tot en met (c) onder "Vroegtijdige aflossing" hierboven zich voordoet, mag Alliander de lening aanpassen of vervangen met het enkele doel de hierboven genoemde omstandigheden te repareren mits dit geen bijzonder nadelige gevolgen met zich meebrengt voor de leningverstrekkers. Alliander zal zonder voorafgaande instemming van de leningverstrekkers o.a. niet de looptijd, rang, achterstelling, rente en conversievoorwaarden mogen aanpassen.	Artikel 9 en definitie van "Qualifying Loan".
Tekortkomingen	Als (i) onder voorbehoud van Alliander's rechten beschreven onder "Optionele opschorting van rentebetalingen", Alliander verzuimt in betalingen van hoofdsom of rente en dit verzuim niet hersteld wordt binnen 14 dagen, of (ii) er een (voorstadium van) faillissement is (tenzij dit gebeurt in het kader van een fusie of herstructurering die vooraf is goedgekeurd door een meerderheid van leningverstrekkers), dan mogen	Artikel 18.

	in de situatie onder (i) de leningverstrekkers een faillissementsprocedure starten tegen Alliander en in de situatie onder (ii) is de lening direct opeisbaar.	
Additionele bedragen	Alliander moet zorgen dat de leningverstrekkers de rente en de hoofdsom ontvangen zonder inhoudingen van bronbelasting.	Artikel 13.2.
Vervangingsintentie	Alliander neemt zich voor om bij een vervroegde aflossing van de Lening een gelijke hoeveelheid (verondersteld door S&P) eigen vermogen aan te trekken. Een aantal uitzonderingen zijn van toepassing.	Artikel 8.8
Overige rechten en plichten van de aandeelhouders	De lening zal de rechten en plichten van de aandeelhouders en Alliander over en weer niet doen veranderen. Alliander behoudt de ruimte om binnen het afgestemde financiële beleid nieuwe obligaties uit te geven, ook hybride obligaties.	N.v.t.
Geldend recht	Nederlands recht.	Artikel 30.

Uiterlijk 15 oktober 2021 mailen
aan Alliander, michiel.olij@alliander.com

Bijlage 3A - Mededeling voorgenomen collegebesluit

Graag heeft Alliander zo snel mogelijk zicht op de mate waar in de aandeelhouders in (willen) gaan op het verzoek tot kapitaalversterking. We stellen het dan ook zeer op prijs om uiterlijk op 15 oktober 2021 geïnformeerd te worden over uw collegevoornemen op ons verzoek.

Mededeling

Het college van ……. heeft het verzoek van Alliander N.V. tot het verstrekken van een reverse converteerbare hybride obligatielening voorgelegd aan Provinciale Staten / gemeenteraad*.

Na behandeling door Provinciale Staten / gemeenteraad* neemt het college naar verwachting op…… een definitief besluit.

Het college is voornemens:

☐ een obligatielening te verstrekken van:

- ☐ meer dan naar rato van het aandelenbezit, nl maximaal € ….
- ☐ naar rato van het aandelenbezit, nl € ….
- ☐ minder dan naar rato van het aandelenbezit, nl € ….

☐ niet deel te nemen in de reverse converteerbare hybride obligatielening.

Verder is het college wel / niet* voornemens om op de Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders (BAvA) van Alliander d.d. 2 december 2021 in stemmen met het voorstel om de Raad van Bestuur aan te wijzen als bevoegd orgaan tot uitgifte van aandelen en tot het beperken of uitsluiten van het voorkeursrecht van bestaande aandeelhouders bij de uitgifte van aandelen als gevolg van een (gedeeltelijke) conversie van de reverse converteerbare hybride obligatielening, voor de duur van 5 jaar vanaf de datum van de BAvA.

Gemeente/provincie* ……., datum ……..

Naam ……..….

Functie …….

*Doorhalen wat niet van toepassing is

Uiterlijk 1 december 2021 16.00 uur mailen aan Alliander, michiel.olij@alliander.com

Bijlage 3B - Mededeling definitief collegebesluit

Graag ontvangen wij het definitieve collegebesluit op het verzoek tot kapitaalversterking uiterlijk op 1 december 2021. Dit betreft een bindende toezegging tot deelneming.

Mededeling

Het college van …….heeft kennis genomen van het verzoek van Alliander N.V. tot het verstrekken van een reverse converteerbare hybride obligatielening met bijbehorende documentatie, w.o. de leningsvoorwaarden, en:

☐ heeft besloten tot deelneming in de reverse converteerbare hybride obligatielening voor een bedrag van:

- ☐ € ……..(maximale toezegging meer dan naar rato van het aandelenbezit)
- ☐ € ……..(naar rato van het aandelenbezit)
- ☐ € ……. (minder dan naar rato van het aandelenbezit)

en is bereid tot het tekenen van de bijbehorende leningsovereenkomst op 2 december 2021.

☐ heeft besloten niet deel te nemen in de reverse converteerbare hybride obligatielening.

Gemeente/provincie* ……., datum ……..

Burgemeester / Commissaris van de Koning*…….

Ondertekening……..

**Doorhalen wat niet van toepassing is*

KPMG Advisory N.V.
P.O. Box 74500
1070 DB Amsterdam
The Netherlands

Laan van Langerhuize 1
1186 DS Amstelveen
The Netherlands
Telephone +31 (0)20 656 7890
www.kpmg.com/nl

Persoonlijk en vertrouwelijk
Aandeelhouders van Alliander N.V.

Our ref. 21.495 RS/WB/JvdA

Onderwerp: Letter of Comfort inzake Project Kavera

Amstelveen, 31 mei 2021

Geachte heer/mevrouw,

De aandeelhouders van Alliander N.V. (“Alliander”) hebben op 31 mei 2021 een financieringsverzoek ontvangen voor een bijdrage in de financiering van aan de energietransitie gerelateerde benodigde investeringen door Alliander als onderdeel van project Kavera.

KPMG Advisory N.V. (“KPMG”), treedt op als financieel adviseur voor de aandeelhouders van Alliander inzake project Kavera, vertegenwoordigd door de deelnemers van het groot aandeelhoudersoverleg (“GAO”) en de klankbordgroep (“KBG”) (gezamenlijk de “Opdrachtgevers”).

KPMG is verzocht een letter of comfort af te geven inzake het op 31 mei 2021 door Alliander verstuurde financieringsverzoek. In deze letter of comfort wordt voor de aandeelhouders van Alliander een oordeel gegeven over het voorgestelde instrument alsmede het doorlopen proces.

1) Achtergrond

De energietransitie leidt de komende jaren tot een significante stijging van de investeringen voor netbeheerders in Nederland. Alliander verwacht dat de totale investeringen op korte termijn oplopen tot meer dan € 1 miljard per jaar, meer dan een verdubbeling ten opzichte van de afgelopen jaren. Vanwege de uitgestelde regulatorische vergoeding voor de kosten van de investeringen, moeten de benodigde investeringen voorgefinancierd worden door Alliander. Een belangrijk deel van de hieruit resulterende kapitaalbehoefte kan Alliander financieren met vreemd vermogen. Om echter voldoende kredietwaardig te blijven is Alliander voornemens om de eigen vermogenspositie te versterken. In deze hoedanigheid heeft Alliander in 2020 project Kavera geïnitieerd.

Alliander is voornemens om de eigen vermogenspositie te versterken door uitgifte van een reverse converteerbare hybride aandeelhouderslening ter grootte van € 600 miljoen.

2) Vertegenwoordiging aandeelhouders

De aandelen van Alliander zijn in handen van meer dan 70 Nederlandse provincies en gemeenten. Met betrekking tot project Kavera treedt KPMG op als adviseur van de aandeelhouders van Alliander, vertegenwoordigd door het GAO en de KBG. De deelnemers van het GAO en de KBG zijn vertegenwoordigers van de grootaandeelhouders, zijnde de provincies Gelderland, Friesland en Noord-Holland, de gemeente Amsterdam alsmede vertegenwoordigers van de overige aandeelhouders, samengevoegd in clusters (het Nuval platform en Oud-EWR gemeenten).

3) Opdracht KPMG

Alliander heeft het GAO en de KBG medio 2020 benaderd ter voorbereiding op project Kavera. Opdrachtgevers hebben kort hierna KPMG aangesteld als hun onafhankelijk financieel adviseur inzake project Kavera.

KPMG heeft in haar advies als raamwerk voor de benodigde werkzaamheden een drietal werkstromen geïdentificeerd en deze werkstromen gedurende het proces in detail geanalyseerd en uitgewerkt:

— Beoordeling van de kapitaalbehoefte Alliander;

— Inventarisatie van de overwegingen, randvoorwaarden en voorkeuren van de groot aandeelhouders; en

— Beoordeling van het voorkeursinstrument van Alliander.

4) Aanpak en conclusies

Beoordeling kapitaalbehoefte Alliander
KPMG heeft een analyse op het financiële prognosemodel van Alliander uitgevoerd en de belangrijkste onderliggende inputparameters zijn door middel van benchmark analyses getoetst. Op basis hiervan zijn de door Alliander geschetste prognoses als niet onrealistisch beoordeeld. Op basis van gevoeligheidsanalyses merkt KPMG op dat de uitkomsten van de analyses sterk beïnvloed worden door enkele inputparameters met een relatief hoge onzekerheid, zoals de veronderstelde regulatorische WACC en de hoogte van de investeringsagenda alsmede de snelheid van de uitrol van deze investeringsagenda. Alliander heeft als onderdeel van project Kavera meerdere initiatieven opgezet om de kapitaalbehoefte zo veel mogelijk te reduceren. KPMG merkt op dat de meest concrete en/of geïmplementeerde initiatieven in de prognoses zijn verwerkt.

Momenteel heeft Alliander een solide 'Investment Grade' credit rating van AA-/Aa2. Deze credit rating ligt boven de minimale wettelijke norm voor Nederlandse netbeheerders (BBB-) en is gemiddeld hoger dan vergelijkbare Nederlandse (semi-)publieke infrastructuurbedrijven. Door KPMG is een credit rating analyse uitgevoerd om een inschatting te maken van de mogelijkheden van het aantrekken van financiering in de markt. Ondanks de huidige beperkte impact van een rating downgrade op de verwachte rentelasten van nieuw aan te trekken schuld, onderkent KPMG het belang van het behoud van een stabiele A-rating. Een stabiele A-rating kan zorgdragen voor voldoende toegang tot de kapitaalmarkt en biedt hiernaast een belangrijke buffer om onverwachte financiële tegenvallers op te vangen.

KPMG heeft op basis van beoordelingscriteria van diverse credit rating agencies een analyse uitgevoerd op de door Alliander opgestelde financiële prognoses en daaruit volgende kapitaalbehoefte. Op grond hiervan is KPMG meermaals in gesprek getreden met Alliander. Daarnaast is er uitgebreid discussie gevoerd over de interpretatie van de uitgangspunten van het financiële beleid van Alliander. Na diverse afstemmingsrondes en vervolganalyses is door KPMG geconcludeerd dat de door Alliander vastgestelde kapitaalbehoefte van € 600 miljoen niet onredelijk is, gegeven het doel een robuust financieel beleid te kunnen garanderen tot ten minste het eind van de volgende reguleringsperiode (2026).

Inventarisatie overwegingen, randvoorwaarden en voorkeuren van groot aandeelhouders
De overwegingen, randvoorwaarden en voorkeuren van de groot aandeelhouders vormde, in combinatie met de kapitaalbehoefte, de basis voor de beoordeling van diverse financieringsinstrumenten. KPMG heeft, in samenwerking met de juridisch adviseur van Opdrachtgevers (Stek Advocaten B.V., “Stek”), deze overwegingen, randvoorwaarden en voorkeuren in kaart gebracht.

Op basis van gesprekken en toelichtingen gedurende meerdere overleggen met de KBG en het GAO is geconcludeerd dat de groot aandeelhouders over het algemeen bereid zijn om additioneel te participeren als Alliander geen andere financieringsopties heeft. Nadrukkelijk werd als voorwaarde van participatie aangegeven dat alle overige financieringsopties zijn onderzocht en als minder aantrekkelijk of onvoldoende zijn beoordeeld. Vanuit het perspectief van de groot aandeelhouders wordt waarde gehecht aan (verdere financiële onderbouwing van) het minimaliseren van de kapitaalbehoefte, rekening houdend met mogelijkheden van het aantrekken van extern kapitaal alsmede de geïdentificeerde onzekerheden van de prognoses.

Beoordeling voorgenomen instrument Alliander
Op basis van de analyse van de hoogte en gevoeligheid van de kapitaalbehoefte alsmede de geïdentificeerde overwegingen, randvoorwaarden en voorkeuren van de groot aandeelhouders zijn diverse potentiële financieringsinstrumenten in detail beoordeeld. Op basis hiervan komt de door Alliander voorgestelde reverse converteerbare hybride lening als meest aantrekkelijk naar voren.

Algemene beschrijving instrument
Een reverse converteerbare hybride lening is een langlopend financieringsinstrument dat onder bepaalde voorwaarden door de leningnemer geconverteerd kan worden in aandelen. Tot aan conversie kan het instrument onder bepaalde voorwaarden deels als eigen vermogen gekwalificeerd worden door rating agencies.

Tot aan het moment van conversie ontvangen de leningverstrekkers een vast rendement (rentecoupon) op de reverse converteerbare hybride lening. De betaling van deze rente kan onder voorwaarden worden uitgesteld, maar blijft wel verschuldigd. Op het moment dat vooraf overeengekomen conversiegronden zich voordoen, kan deze lening deels of geheel omgezet worden in aandelen.

Reverse converteerbare hybride aandeelhouderslening Alliander
In het geval van de door Alliander voorgenomen reverse converteerbare hybride aandeelhouderslening zal eventuele conversie plaats vinden in aandelen van gewone klasse. Tot aan de eventuele conversie zal het instrument naar verwachting voor 50% meetellen als eigen vermogen voor de rating agency S&P. Kort voor conversie zal een waardeanalyse uitgevoerd

worden (en gevalideerd door een onafhankelijke waarderingsdeskundige) om een marktconforme conversieprijs te waarborgen. Na conversie zal het geconverteerde deel van de lening door de aandeelhouders volledig als eigen vermogen kwalificeren en bestaat het rendement niet meer uit een rentecoupon, maar uit een eventuele dividenduitkering.

Gegeven de timing en hoogte van de kapitaalbehoefte, de mate van onzekerheid van de financiële prognoses alsmede de overwegingen, randvoorwaarden en voorkeuren van groot aandeelhouders concludeert KPMG dat de door Alliander voorgestelde reverse converteerbare hybride lening duidelijke voordelen biedt ten opzichte van overige onderzochte financiële instrumenten. Het betreft een flexibel instrument voor de participerende aandeelhouders aangezien de lening pas wordt omgezet in aandelen wanneer dit nodig is. Tot aan een eventuele conversie wordt een rentecoupon ontvangen en indien de kapitaalbehoefte significant lager uitvalt dan verwacht kan Alliander de lening niet converteren en onder voorwaarden aflossen. Het verstrekken van de reverse converteerbare hybride aandeelhouderslening geeft – net als een directe uitgifte van aandelen – tevens een belangrijk en tijdig signaal af aan zowel de credit agencies als overige vermogensverschaffers dat de aandeelhouders bereid zijn bij te springen.

Marktconforme rente
In algemene zin is de rentecoupon die een lening moet opbrengen afhankelijk van onder meer de looptijd, kredietwaardigheid van de leningnemer, achterstelling en andere voorwaarden van de lening. In het kader van de voorgenomen uitgifte van de reverse converteerbare hybride aandeelhouderslening heeft Alliander een analyse uitgevoerd naar de rente op deze lening. De rente wordt grofweg opgebouwd uit een basis rente en een renteopslag hierop. De basisrente weerspiegelt de (vrijwel) risicovrije rente voor het verstrekken van financiering. Als inschatting hiervoor wordt de ‘Euribor swaprente’ voor de looptijd van de lening gehanteerd. Om een marktconforme renteopslag in te schatten dat recht doet aan de specifieke eigenschappen en risico van de lening, heeft Alliander een analyse uitgevoerd op basis van vergelijkbare instrumenten die Alliander reeds heeft uitgegeven (aan niet-aandeelhouders) en deze vergeleken met marktdata van vergelijkbare instrumenten van andere ondernemingen met een vergelijkbaar profiel (actief in de infrastructuur sector, ‘investment grade’ en met grotendeels publieke aandeelhouders). Hiernaast is bij het bepalen van de renteopslag rekening gehouden met de conversiemogelijkheid door Alliander en met de beperkte liquiditeit van de lening (de lening is immers beperkt overdraagbaar, enkel aan andere publieke aandeelhouders). Alliander heeft op basis van deze analyse een renteopslag bepaald voor de reverse converteerbare lening van 1,975%. Alliander neemt het risico van schommelingen van de renteopslag tot de beoogde datum van het aangaan van de lening voor haar rekening en heeft de renteopslag derhalve gefixeerd op 1,975%.

Door KPMG is geconcludeerd dat de door Alliander uitgevoerde berekeningsmethode voldoet aan internationaal gangbare maatstaven voor marktconformiteit. De berekende renteopslag bevindt zich tevens binnen de door KPMG bepaalde acceptabele marktopslag bandbreedte voor de voorgenomen reverse converteerbare hybride aandeelhouderslening rekening houdend met de kenmerken van deze lening.

5) Doorlopen proces

KPMG is van mening dat project Kavera zorgvuldig en transparant is ingestoken. Hierbij hebben de adviseurs van de aandeelhouders voldoende toegang gehad tot de benodigde informatie en relevante personen binnen Alliander. Sinds medio 2020 heeft Alliander meerdere keren met de KBG en het GAO gesproken inzake project Kavera. Deze gesprekken zijn in constructieve sfeer verlopen, met oog voor zowel de belangen van de aandeelhouders als van Alliander.

Met vriendelijke groeten,

KPMG Advisory N.V.

Belangrijke opmerkingen

Voor het doel van deze letter of comfort is KPMG uitgegaan van en/of heeft KPMG vertrouwd op de juistheid en volledigheid van alle (waaronder door of namens Alliander en/of adviseurs) verkregen informatie of informatie afkomstig uit openbare bronnen of van derden. KPMG is niet verantwoordelijk voor onafhankelijke verificatie van, en heeft de informatie met betrekking tot Alliander ook niet onafhankelijk geverifieerd. KPMG aanvaardt geen aansprakelijkheid voor dergelijke informatie en, voor zover betrekking hebbend op door de Alliander verstrekte informatie, is het management van Alliander hiervoor verantwoordelijk.

KPMG heeft aangenomen dat alle ontvangen en besproken toekomstgerichte financiële informatie zoals gebruikt in de analyses in alle redelijkheid zijn opgesteld en dat die informatie een juiste weergave is van de actuele omstandigheden en verwachtingen van het management van Alliander ten aanzien van de toekomstige verwachte financiële prestaties van Alliander en haar dochterondernemingen.

KPMG gaat ervan uit dat aan haar geen informatie is achtergehouden die een materiele impact zou kunnen hebben op de aannames onderliggend aan of op de uiteindelijke uitkomsten van onze werkzaamheden. Alliander heeft bevestigd aan KPMG dat de informatie die door Alliander en adviseurs aan KPMG ter beschikking is gesteld in alle aspecten compleet, niet misleidend is in de vorm van haar opzet/beschrijving, en geen onjuistheden bevat en daardoor betrouwbaar is om als basis van deze letter of comfort te dienen.

Deze letter of comfort is uitsluitend voor gebruik door, en ten behoeve van, Opdrachtgevers en is geen advies van KPMG aan individuele aandeelhouders van Alliander om wel of niet te participeren in de door Alliander voorgenomen uitgifte van de reverse hybride converteerbare aandeelhouderslening. Andere partijen kunnen geen rechten ontlenen aan deze letter of comfort of vertrouwen op de inhoud daarvan.

KPMG is aangesteld door Opdrachtgevers. Alle andere partijen die betrokken zijn bij project Kavera dienen zelf separaat advies in te winnen aangaande juridische, fiscale, financiële, accounting technische en overige aspecten die verband houden met project Kavera. KPMG accepteert dienaangaande geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid.

KPMG's bevindingen zijn opgesteld op basis van de economische, financiële, monetaire, markt- en overige condities zoals deze bestonden op, en op de informatie die ons verstrekt is tot, 21 mei 2021. Wijzigingen na deze datum ten aanzien van deze condities of van de informatie zouden de aannames waarop deze bevindingen zijn gebaseerd kunnen wijzigen en zouden derhalve ook letter of comfort zelf kunnen wijzigen. In dat geval is KPMG er niet toe gehouden de letter of comfort te vernieuwen, wijzigen of te herbevestigen.

stek

advocaten

Postbus 10180
1001 ED Amsterdam

Leidseplein 29
1017 PS Amsterdam
T 020 530 52 00
F 020 530 52 99
www.stek.com

Aan : De aandeelhouders van Alliander N.V.

Onderwerp : Letter of Comfort inzake Project KaverA

Amsterdam, 31 mei 2021

Geachte heer, mevrouw,

1 Introductie

1.1 Wij verwijzen naar het financieringsverzoek van Alliander N.V. (**Alliander**) aan haar aandeelhouders ten behoeve van investeringen die verband houden met de energietransitie, zoals uiteengezet in de brief van Alliander gedateerd 31 mei 2021 (**Kapitaalverzoek**).

1.2 Stek is voor het financieringsproces aangesteld als juridisch adviseur van de aandeelhouders van Alliander, vertegenwoordigd door de leden van het Grootaandeelhoudersoverleg (**GAO**) en de Klankbordgroep (**KBG**) van Alliander (**Opdrachtgevers**). In dat kader is ons verzocht om deze brief op te stellen.

2 Procesverloop

2.1 In de periode vanaf oktober 2020 tot en met januari 2021 hebben tussen Alliander en het GAO en hun adviseurs verkennende gesprekken plaatsgevonden over de investeringsopgave van Alliander, het Kapitaalverzoek en mogelijke financieringsinstrumenten.

2.2 KPMG heeft in verband met Project KaverA, onafhankelijk van Alliander, opgetreden als financieel adviseur van de Opdrachtgevers.

2.3 Stek en KPMG hebben de belangen en overwegingen van de aandeelhouders in kaart gebracht en besproken met het GAO en de KBG. Deze belangeninventarisatie is als uitgangspunt gebruikt tijdens besprekingen met Alliander.

2.4 Belangrijke voorwaarden voor deelname voor de meeste aandeelhouders zijn dat (i) alle overige financieringsopties zijn onderzocht en als minder aantrekkelijk of onvoldoende zijn beoordeeld; (ii) voldoende aandacht uitgaat naar (een financiële onderbouwing van) het minimaliseren van de kapitaalbehoefte; en (iii) een doelmatige besteding en verantwoording van de publieke middelen wordt geborgd.

Stek Advocaten B.V. is gevestigd te Amsterdam en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 34215701. Op alle werkzaamheden zijn van toepassing de algemene voorwaarden van Stek Advocaten B.V. Deze algemene voorwaarden bevatten onder meer een beperking van aansprakelijkheid, zijn gedeponeerd ter griffie van de Rechtbank te Amsterdam, kunnen worden geraadpleegd op www.stek.com en worden op verzoek kosteloos toegezonden.

2.5 In februari 2021 is door Alliander, na akkoord door de GAO, besloten tot het nader uitwerken van de reverse converteerbare hybride obligatielening (de **Lening**) als voorkeursinstrument. In de periode vanaf februari 2021 tot de datum van deze brief zijn de voorwaarden van de Lening uitonderhandeld met Alliander en nader uitgewerkt in een leningsovereenkomst (**Leningsovereenkomst**). Verder zijn afspraken met Alliander gemaakt over een doelmatige besteding van de financiering en verantwoording hierover, zoals nader omschreven in paragraaf 5 van deze brief.

2.6 De Leningsovereenkomst is tot stand gekomen na diverse onderhandelingsrondes. Op grond van mandaat van de KBG heeft Stek de meeste juridische onderdelen uitonderhandeld met Alliander en haar externe juridisch adviseur. De KBG en het GAO zijn daarover steeds geïnformeerd en inhoudelijke onderwerpen zijn door Stek steeds vooraf besproken. In de eindfase van het proces zijn het GAO en de KBG direct betrokken geweest bij de onderhandelingen over de Leningsovereenkomst.

2.7 Gedurende het gehele proces heeft wekelijks overleg plaatsgevonden tussen de KBG en haar adviseurs. Daarnaast hebben twee vertegenwoordigers van de KBG wekelijks nog aanvullend overleg gehad met KPMG en Stek. Het GAO is regelmatig geïnformeerd en bestuurlijke afstemming heeft steeds plaatsgevonden voorafgaand aan onderhandelingen met Alliander.

2.8 Stek is van mening dat het proces om te komen tot de Lening als voorkeursinstrument en de onderhandelingen over de Leningsovereenkomst met Alliander zorgvuldig zijn opgezet en vervolgens transparant en prudent zijn doorlopen.

3 Keuze voorkeursinstrument

3.1 Door Alliander zijn verschillende mogelijke financieringsinstrumenten voorgesteld. Door Stek en KPMG zijn zelfstandig verschillende financieringsinstrumenten in detail beoordeeld (waaronder de door Alliander voorgestelde financieringsinstrumenten) gelet op de hoogte van de kapitaalbehoefte van Alliander en de belangen en overwegingen van de aandeelhouders.

3.2 Gegeven de timing en hoogte van het Kapitaalverzoek, de mate van onzekerheid van de financiële prognoses en de geïnventariseerde belangen en overwegingen van de aandeelhouders, onderschrijft Stek de keuze van Alliander voor de Lening als voorkeursinstrument.

3.3 De Lening is een flexibel en proportioneel instrument voor de participerende aandeelhouders omdat de Lening pas wordt geconverteerd in aandelen indien en voor zover dit daadwerkelijk nodig is. Het instrument is voor aandeelhouders financieel aantrekkelijk omdat tot aan conversie een rente wordt ontvangen. Mocht de kapitaalbehoefte uiteindelijk significant lager uitvallen dan kan Alliander besluiten om de Lening niet te converteren of onder voorwaarden vervroegd af te lossen. De Lening is

daarnaast doelmatig en effectief omdat deze vanaf de uitgifte voor 50% als eigen vermogen wordt beoordeeld en een signaal afgeeft aan zowel de *credit rating agencies* als overige vreemd vermogen verschaffers.

4 Leningsvoorwaarden

4.1 Het is aan de leningnemer (Alliander) en de leninggevers (aandeelhouders) om de voorwaarden van de Lening overeen te komen. In beginsel bestaat daarbij een hoge mate van contractsvrijheid. Bij het vaststellen van de leningsvoorwaarden wordt deze contractsvrijheid wel beperkt door een aantal factoren, zoals het doel van het instrument, boekhoudkundige en fiscale vormvereisten, de verplichting van Alliander om financiële stakeholders gelijk te behandelen, de beleidscriteria van betrokken *credit rating agencies* en internationaal heersende maatstaven voor hybride financieringsinstrumenten.

4.2 De concept Leningsovereenkomst is opgesteld door de externe juridisch adviseur van Alliander. Vanwege de betrokkenheid van *credit rating agencies* is de Leningsovereenkomst in het Engels opgesteld.

4.3 Uitgangspunt bij het opstellen van de Leningsovereenkomst is geweest om marktconforme voorwaarden te hanteren. Stek is van mening dat de juridische voorwaarden van de Leningsovereenkomst passend zijn gelet op het doel van de financiering, de voorwaarden van bestaande hybride financieringsinstrumenten van Alliander, rekening houdend met zowel de geïnventariseerde belangen en overwegingen van de aandeelhouders als de belangen van Alliander. Stek meent dat de leningsvoorwaarden, in combinatie met de afspraken over een doelmatige besteding en verantwoording, de belangen van de aandeelhouders als leninggevers op een adequate manier borgen.

5 Doelmatige besteding en verantwoording

5.1 Om de doelmatige aanwending van de financiering en rapportage en verantwoording daarover te borgen, zijn tussen Alliander en het GAO een aantal afspraken gemaakt. Deze afspraken behelzen onder meer dat Alliander eenmaal per reguleringsperiode een strategiesessie zal organiseren met het GAO en een strategiesessie met alle aandeelhouders. Daarnaast zal Alliander jaarlijks een strategiesessie organiseren met het GAO waarin voorgenomen investeringen en andere ontwikkelingen door Alliander worden gedeeld en door leden van het GAO zienswijzen naar voren kunnen worden gebracht. Verder zal Alliander een specifieke rapportage opstellen ten behoeve van de leninggevers die onder meer ingaat op de beoogde aanwending van de Lening, een procesbeschrijving van de beoogde aanwending, een rapportage over de daadwerkelijke aanwending en een mogelijke validatie van de aanwending door een accountant.

5.2 Gelet op de belangen en overwegingen van de aandeelhouders wordt naar het oordeel van Stek met de voorgenoemde afspraken, in combinatie met de leningsvoorwaarden, de

doelmatige aanwending en verantwoording van de geïnvesteerde middelen op adequate wijze geborgd.

6 Staatssteun

6.1 Aangezien de aandeelhouders van Alliander provincies en gemeenten zijn, moet bij het Kapitaalverzoek rekening worden gehouden met het Europese staatssteunrecht ter voorkoming van onrechtmatige staatssteun. Er is geen sprake van staatssteun indien de kapitaalversterking op marktconforme voorwaarden geschiedt.

6.2 KPMG heeft, als financieel deskundige onafhankelijk van Alliander, de aandeelhouders van Alliander geadviseerd over de beoogde financiering van Alliander en heeft de kapitaalbehoefte, de omvang en de invulling daarvan beoordeeld vanuit het perspectief van de aandeelhouders.

6.3 Aannemende dat de analyses door KPMG op adequate wijze zijn verricht en op een wijze zoals een rationele particuliere aandeelhouder deze zou (laten) verrichten, is Stek van oordeel dat het aannemelijk is dat de aandeelhouders van Alliander als ´particuliere aandeelhouders´ kunnen beslissen over hun deelname aan de Lening in welk geval geen sprake zal zijn van staatssteun.

7 Wet financiering decentrale overheden

7.1 In de Wet financiering decentrale overheden (**Wet Fido**) zijn regels opgenomen over het financieringsbeleid van openbare lichamen (zoals provincies en gemeenten). Het verstrekken van de Lening zal moeten voldoen aan de Wet Fido. De aandeelhouders zullen in hun hoedanigheid van 'openbare lichamen' moeten kunnen motiveren dat en waarom de Lening wordt verstrekt ten behoeve van een publieke taak. Wat moet worden verstaan onder de 'publieke taak' wordt door de Wet Fido (bewust) niet nader ingevuld en overgelaten aan de openbare lichamen.

7.2 Stek is van mening dat de aandeelhouders goede argumenten hebben om te beargumenteren dat het verstrekken van de Lening gezien moet worden als het verstrekken van een lening ten behoeve van een publieke taak en daarmee in dit opzicht kan voldoen aan de Wet Fido. Het is aan de individuele aandeelhouders om vast te stelen of aan deze en de overige (financiële) voorwaarden van de Wet Fido en daarop gebaseerde regelgeving wordt voldaan, waaronder het Besluit leningsvoorwaarden decentrale overheden en de Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden.

Hoogachtend,

Stek Advocaten B.V.

Belangrijke opmerkingen

Voor het doel van deze letter of comfort is Stek uitgegaan van en/of heeft Stek vertrouwd op de juistheid en volledigheid van alle (waaronder door of namens Alliander en/of adviseurs) verkregen informatie of informatie afkomstig uit openbare bronnen of van derden. Stek is niet verantwoordelijk voor onafhankelijke verificatie van, en heeft de informatie met betrekking tot Alliander ook niet onafhankelijk geverifieerd. Stek aanvaardt geen aansprakelijkheid voor dergelijke informatie.

Stek heeft aangenomen dat alle ontvangen en besproken toekomstgerichte informatie zoals gebruikt in onze analyses in alle redelijkheid zijn opgesteld en dat die informatie een juiste weergave is van de actuele omstandigheden en verwachtingen van het management van Alliander ten aanzien van de toekomstige verwachte prestaties en ontwikkelingen van Alliander en haar dochterondernemingen.

Stek gaat ervan uit dat aan haar geen informatie is achtergehouden die een materiële impact zou kunnen hebben op de aannames onderliggend aan of op de uiteindelijke uitkomsten van onze werkzaamheden. Stek veronderstelt dat de informatie die door Alliander en adviseurs aan Stek ter beschikking is gesteld in alle aspecten compleet, niet misleidend is, en geen onjuistheden bevat en daardoor betrouwbaar is om als basis van onze advisering en deze letter of comfort te dienen.

Deze letter of comfort is uitsluitend voor gebruik door, en ten behoeve van, de Opdrachtgevers en is geen advies van Stek om wel of niet te participeren in de Lening. Andere partijen kunnen geen rechten ontlenen aan deze letter of comfort of vertrouwen op de inhoud daarvan. Deze letter of comfort doet geen cliëntrelatie ontstaan tussen Stek en individuele aandeelhouders van Alliander.

Stek is voor het financieringsproces aangesteld als juridisch adviseur van de Opdrachtgevers. Alle andere partijen die betrokken zijn bij Project KaverA dienen zelf separaat advies in te winnen aangaande juridische, fiscale, financiële, accounting technische en overige aspecten die verband houden met Project KaverA. Stek accepteert dienaangaande geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid.

Stek heeft juridisch geadviseerd over onderwerpen naar Nederlands recht die vielen binnen onze overeenkomst van opdracht met de Opdrachtgevers. Wij hebben uitdrukkelijk niet geadviseerd over fiscale, financiële, accounting, strategische en overige aspecten die verband houden met Project KaverA.

De analyses en adviezen van Stek, waaronder deze letter of comfort, zijn opgesteld op basis van feiten en omstandigheden zoals deze bestonden op, en op de informatie die ons verstrekt is tot, de datum van deze brief. Wijzigingen in feiten of omstandigheden, of informatie verstrekt, na deze datum zouden de analyses en adviezen van Stek kunnen wijzigen en zouden derhalve ook deze letter of comfort zelf kunnen wijzigen. In dat geval

is Stek er niet toe gehouden de letter of comfort te vernieuwen, te wijzigen of te herbevestigen.

De algemene voorwaarden van Stek zijn van toepassing op al onze dienstverlening, waaronder onze dienstverlening in het kader van Project KaverA, en deze zijn vindbaar op onze website: https://stek.com/nl/algemene-voorwaarden.

Vragen vanuit de raad aan het college:

A. Schriftelijke vragen ex artikel 36 RvO

B. Schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording in de raad

C. Technische vragen

Categorie : C comm middelen 11-11-21

Onderwerp : Solvabiliteit naar aanleiding van kapitaalversterking Alliander

Naam en fractie : Huub Meijer Sociaal Zevenaar

Inleiding/Aanleiding:
Naar aanleiding van raadsvoorstel t.b.v. kapitaalversterking Alliander.

Vraag/Vragen:

1. In het raadsbesluit spreekt u over een (beperkt) ongunstig effect op de solvabiliteit van onze gemeente. Kunt u aangeven wat dit ongunstig effect exact is?

Antwoord:
De solvabiliteit wordt berekend door het totale eigen vermogen te delen door het totaal van de passiva. Indien de gemeente een lening verstrekt van 2,7 miljoen, neemt het totaal van de passiva toe met 2,7 miljoen.

Zonder de lening bedraagt de solvabiliteitsratio ultimo 2021 24,1% (47.935/198.919)
Bij een extra passiva van 2,7 miljoen wordt dit ratio 23,8% (47.935 / 201.619).
De cijfers komen uit de geprognosticeerde balans uit de MJB 2022-2025.

Vragen vanuit de raad aan het college:

A. Schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 36 Reglement van Orde

B. Schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording in de raads- of commissievergadering

C. Technische vragen

Categorie: ~~A / B~~ / C (doorhalen wat niet van toepassing is)

Onderwerp: Z/21/392081 Kapitaalversterking Alliander

Naam en fractie: Cock de Winter, PvdA Zevenaar

Datum indienen: 10-11-2021

Afdeling: …….. *(door organisatie in te vullen)*

Contactpersoon: …… *(door organisatie in te vullen)*

Inleiding/Aanleiding:
In de Commissie Middelen van 11-11-2021 is dit onderwerp geagendeerd,
De Raad wordt voorgesteld om Alliander een lening te verstrekken. De doelen waarvoor Alliander deze middelen nodig heeft worden ook ondersteund door de fractie van de PvdA. Echter wij hebben hier over volgende vragen.

Vraag/Vragen:

1. Op welke wijze wordt voorzien in de financiering van de lening door de gemeente. Komt deze uit eigen middelen of wordt hiervoor een lening afgesloten?

antwoord:
Zevenaar werkt volgens de principes van totaalfinanciering. Er is geen direct verband tussen de verstrekte lening en aan te trekken leningen. Voor nieuwe investeringen en ook voor uit te zetten geldleningen rekenen we met een interne rekenrente van 0,4%.

2. Kan worden aangegeven wat de gevolgen zijn van het verstrekken van de lening op de reservepositie van de gemeente en het weerstandsvermogen?

antwoord:
Deze heeft geen gevolgen voor de algemene reserve, de lening betreft geen dekkingsvraagstuk, wel een financieringsvraagstuk. Financiering zelf heeft geen invloed

op de reservepositie van de gemeente. Uiteindelijk heeft de verstrekte lening wel een (gering) effect op de weerstandsratio, omdat het benodigde weerstandsvermogen na een actualisatie iets hoger wordt vanwege het risico. De nieuwe ratio komt dan uit op 6,43. (was in de vastgestelde begroting 6,72)

3. Wordt de aandelen die de gemeente thans heeft ook als risico gezien, nu in het Raadsvoorstel is aangegeven dat 20% van de lening als risicobedrag wordt aangemerkt?

antwoord
Nee het huidige aandelenpakket is niet aangemerkt als een financieel risico in ons systeem van risicobeheersing. De huidige aandelen staan met de nominale waarde op de balans. Wel is een risico opgenomen voor het lager uitvallen van de uitgekeerde dividendinkomsten van Alliander. Het dividend op de aandelen is een onzekere factor en daarmee een risico.

4. Waarom wordt er niet direct tot een aandelenemissie besloten? De lening wordt naar verwachtring in 2025 al voor een groot deel in aandelen omgezet. Het argument van verwatering dat in het Raadsvoorstel staat lijkt ons nu niet ter zake doende, omdat na 4 jaar al tot omzetting naar aandelen wordt overgegaan.

Voor het antwoord verwijzen wij naar de Q&A van Alliander:
De behoefte aan versterking het eigen vermogen is gefaseerd in tijd, maar we willen niet bij herhaling bij onze aandeelhouders aankloppen. Daarom is gekozen voor het instrument van een reverse converteerbare hybride obligatielening. Dit instrument geldt op moment van uitgifte voor de kredietbeoordeling voor 50% als eigen vermogen en bij conversie voor 100% eigen vermogen. De uit te geven aandelen delen dan volledig mee in de winst. Het instrument biedt een gegarandeerd rendement tot aan de conversie. Hiermee willen we de aandeelhouders een aantrekkelijk voorstel doen. Voor de conversie zijn heldere criteria opgesteld, de belangrijkste is als de A rating in gevaar komt.

5. Er worden wel alternatieve financieringsmogelijkheden genoemd in het voorstel, waarbij externe financiering niet gewenst is omdat uiteindelijk de A-rating onder druk kan komen te staan. Waarom ziet u dit als risico? Immers Alliander wordt voor een zeer groot deel door de overheid gefinancierd.

antwoord
Provinciale en gemeentelijke overheden zijn wel de aandeelhouders van de onderneming, maar verder is Alliander een commerciële onderneming, die niet wordt ondersteund door de overheid. Aan de andere kant (ook uit Q&A) is Alliander wel met de andere netbeheerders intensief in gesprek met het Rijk over aanpassing van de reguleringssystematiek. Aanpassing van de regulering of eventuele participatie vanuit het Rijk zijn op korte termijn niet te verwachten. De energietransitie loopt echter ook na 2030 door en we rekenen erop dat dat Rijk ook stappen zet. Het Rijk kijkt echter op dit moment nadrukkelijk naar de aandeelhouders om een stap te zetten.

6. Zijn alle mogelijkheden van alternatieve financieringsvormen onderzocht? Zo ja, kunt u hiervan een opsomming geven?

Antwoord
Alternatieve mogelijkheden voor de gewenste financiering van de investeringen in het elektriciteitsnetwerk zijn: Inhouden dividend, onttrekken uit kapitaalmarkt of verbreding van de huidige aandeelhoudersbasis. Daarnaast zijn er andere sporen waar Alliander op in zet, met name kostenbesparing binnen de eigen organisatie en verbetering van de inkomenssystematiek.

Vragen vanuit de raad aan het college:

A. Schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 36 Reglement van Orde

B. Schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording in de raads- of commissievergadering

C. Technische vragen

Categorie: ~~A / B~~ / C (doorhalen wat niet van toepassing is)

Onderwerp: Solvabiliteitsratio naar aanleiding van kapitaalversterking Alliander

Naam en fractie: Tjeerd Boekhorst. Lokaal Belang

Datum indienen: 11 november 2021

Afdeling: …….. *(door organisatie in te vullen)*

Contactpersoon: …… *(door organisatie in te vullen)*

Inleiding/Aanleiding:

Naar aanleiding van de beantwoording van de vraag van Sociaal Zevenaar, heeft de fractie van Lokaal Belang toch enkele aanvullende vragen c.q. opmerkingen:

Vraag/Vragen:

1. Aangegeven wordt “De solvabiliteit wordt berekend door het totale eigen vermogen te delen door het totaal van de passiva”.

   Het de Handleiding houdbaarheidstest gemeentefinanciën van de VNG: Solvabiliteitsratio -100% x ((Algemene Reserve + Bestemmingsreserve + Resultaat van de rekening) : Balanstotaal).

   Welke omschrijving van de solvabiliteitsratio is de juiste?
   antwoord:
   komt op het zelfde neer, eigen vermogen delen door totaal vermogen.
   De algemene reserve, bestemmingsreserve en het resultaat van de rekening vallen allen onder het eigen vermogen en het totaal van de passiva is gelijk aan het balanstotaal.
   Officieel is er het volgende geschreven in de Regeling kengetallen:

(https://wetten.overheid.nl/BWBR0036853/2019-04-01):

	Vaststelling kengetal solvabiliteitsratio in %	: (A/B) x 100%)
	Voor de begroting:	**Voor het jaarverslag:**
A	Een raming van het totale eigen vermogen.	Het eigen vermogen, bedoeld in artikel 42, eerste lid, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, dat op de balans wordt opgenomen.
B	Een raming van het totaal van de passiva.	Het totaal aan alle passiva (vaste en vlottende passiva) die ingevolge artikel 41 respectievelijk 47, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, op de balans wordt opgenomen.

Artikel 42. Lid 1 BBV: Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

2. Tevens wordt aangegeven: “Indien de gemeente een lening verstrekt van 2,7 miljoen, neemt het totaal van de passiva toe met 2,7 miljoen”

   Naar onze mening dient er een verschil gemaakt te worden hoe de gemeente de lening aan Alliander gaat verstrekken. Zie hiertoe ook de schriftelijke vraag van de PvdA.

   Zijn onze volgende stellingen dan ook juist:

   Indien de lening aan Alliander door de gemeente verstrekt gaat worden met eigen bezittingen, dus met activa, verandert het balanstotaal niet en heeft het géén invloed op de solvabiliteitsratio?
   Antwoord:
   Deze stelling is juist maar niet van toepassing in Zevenaar.
   Op dit moment heeft de Gemeente Zevenaar vaste schulden bij de bank van ruim 100 miljoen (de totaalfinanciering). De Gemeente heeft dus geen overschot in liquide middelen (geld op de bank). Het uitgangspunt is dan ook dat de totale schulden verhoogd worden met de te verstrekken 2,7 miljoen.

   De lening welke aan Alliander verstrekt gaat worden, gaat door de gemeente Zevenaar zelf ook weer geleend worden. Hierdoor stijgt het vreemde vermogen en tevens stijgt hierdoor de passiva en ook stijgt het balanstotaal. Hierdoor wordt de solvabiliteitsratio verslechterd?
   Antwoord:
   Deze stelling is juist en van toepassing in Zevenaar. Het eigen vermogen blijft ongewijzigd (teller), het vreemd vermogen neemt toe en hiermee ook het totaal vermogen (noemer).

3. Op basis van de verslechtering van de solvabiliteitsratio gaat onze fractie er dan ook van uit dat de obligatielening aan Alliander door de gemeente Zevenaar gefinancierd gaat worden doordat de gemeente Zevenaar zelf weer een lening aangaat. Doordat het principe van de totaalfinanciering wordt toegepast, wordt uitgegaan van een rente van 0,4% er hierdoor 1,6% rendement op de obligatielening wordt gehaald.

   Als de obligatielening door Alliander wordt afgelost (dus niet wordt omgezet in aandelenkapitaal), wordt dan ook de lening welke de gemeente Zevenaar aangaat ook afgelost?
   Antwoord:
   We werken volgens de principes van totaalfinanciering. Op verschillende momenten per jaar wordt de financieringsbehoefte bekeken, en indien de lening wordt afgelost dan is er

in totaal een lagere financieringsbehoefte.

Als de obligatielening door Alliander wordt omgezet in aandelenkapitaal, hoe gaat de lening welke de gemeente Zevenaar aangaat, dan afgelost worden?
Antwoord:
Gemeente Zevenaar hanteert totaalfinanciering. Er is geen sprake van projectfinanciering (het aantrekken van lenigen voor een specifiek project), dus ook de aflossing van de lopende schulden heeft geen verband met een specifiek project.

Als de obligatielening door Alliander wordt omgezet in aandelenkapitaal, wordt er geen rente meer van Alliander ontvangen. Doch dient de gemeente Zevenaar wel de rente over haar lening te betalen. Waarop baseert u de opmerking: “niet gegarandeerd rendement in dezelfde orde van grootte als de rente op de lening”? Deze bedraagt bij ± 2%, € 54.000 (op basis van het bedrag van € 2.702.433).
Het dividend van Alliander over het boekjaar 2020 is vastgesteld op € 93,8 miljoen, in 2019 bedroeg dit zelfs iets meer € 113,6 miljoen.
De gemeente Zevenaar heeft een belang van 0,45% in Alliander en verkrijgt dus een dividend over het boekjaar 2020 € 422.100.

Antwoord:
Gemeente Zevenaar heeft geen invloed op het wel of niet uitkeren van dividend door Alliander. Het is dus geen garantie voor de Gemeente Zevenaar dat er dividend wordt ontvangen. Dit is afhankelijk van de jaarresultaten en het dividendbeleid van Alliander.

Vraag en antwoord uit de Q&A: (wat is het verwachte rendement na conversie?)
Op basis van de huidige projecties van winstgevendheid na conversie verwachten we een variabel en niet gegarandeerd rendement in dezelfde orde grootte als de rente op de lening. Winstgevendheid is van veel factoren afhankelijk o.a. van de ontwikkeling van de gereguleerde kapitaalkostenvergoeding (WACC) en de investeringen, het is dus niet gegarandeerd.

Raadsvergaderingen 2018-2022

Dossiernummer	2652
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	24 november 2021
Agendapunt	7
Omschrijving	HAMERSTUK Z/21/399865 Verordening individuele studietoeslag en Verordening individuele inkomenstoeslag

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergaderingen 2018-2022	24 november 2021

Toelichting

T.b.v. de raadsvergadering van 24 november 2021.

Raadsvoorstel

Onderwerp	Verordening individuele studietoeslag en Verordening individuele inkomenstoeslag
Zaaknummer	Z/21/399865
Documentnummer	INT/21/1052193
Portefeuillehouder	B. Elfrink
Portefeuille	minimabeleid
Behandelend ambtenaar/afdeling	R. Boenink, afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling
Telefoon	0316 595429
E-mail	r.boenink@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Studenten die niet kunnen bijverdienen naast hun studie vanwege een medische beperking kunnen een individuele studietoeslag van de gemeente ontvangen. Het gaat om studenten die ook studiefinanciering ontvangen. Op dit moment verschilt de hoogte van deze aanvullende toeslag per gemeente. Er is een wetswijziging in de maak waarmee de hoogte van de studietoeslag voor alle studenten in het land gelijk wordt gesteld. Op dit moment is deze wetswijziging (onderdeel van het breed offensief) controversieel verklaard. Omdat het onduidelijk is wanneer deze wetswijziging precies ingaat, heeft het Ministerie van SZW gemeenten opgeroepen om hierop niet te wachten en alvast te anticiperen op deze wetswijziging. Hieraan wordt met dit voorstel tegemoet gekomen. Daarnaast is tegelijkertijd de tekst van de verordening individuele inkomenstoeslag geactualiseerd.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. De Verordening individuele studietoeslag gemeente Zevenaar 2022 vast te stellen en in werking te laten treden op 1 januari 2022 met terugwerking tot 1 september 2021;
2. De Verordening individuele inkomenstoeslag gemeente Zevenaar 2022 vast te stellen;
3. De Verordening individuele inkomenstoeslag gemeente Zevenaar 2018 per 1 januari 2022 in te trekken.

3. Waarom naar de raad

Het vaststellen van verordeningen is een bevoegdheid van de gemeenteraad. In de Participatiewet is in artikel 8 de opdracht neergelegd om voor de individuele studietoeslag bij verordening de hoogte van de toeslag en de frequentie van betalen te regelen. Voor de individuele inkomenstoeslag is in artikel 8 van de Participatiewet vastgelegd dat bij verordening regels gesteld moeten worden met betrekking tot de hoogte van de individuele inkomenstoeslag en de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de begrippen langdurig en laag inkomen.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Door de Verordening individuele studietoeslag aan te passen lopen we vooruit op aankomende wetswijzigingen en wordt gehoor gegeven aan de oproep van het Ministerie van SZW om de beoogde doelgroep die recht heeft op een studietoeslag beter te ondersteunen. De verhoging van de studietoeslag is nodig om uiteindelijk het beoogde doel van de regeling te bereiken, namelijk om jongeren met een structurele medische beperking, die niet kunnen bijverdienen naast hun studie, extra steun in de rug te geven en te stimuleren om de stap te zetten naar school of een studie. Dit geeft hen een betere

uitgangspositie op de arbeidsmarkt.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1. 1. Door het aanpassen van de individuele studietoeslag worden studenten met een arbeidsbeperking beter in staat gesteld een studie te volgen.

Gemeenten bepalen nu nog zelf de hoogte van de studietoeslag en hierin bestaan grote verschillen. Gemeente Zevenaar verstrekt op dit moment een toeslag van € 1.110,- per 6 maanden (per maand is dit € 185,-). Voorgesteld wordt om, gezien de aanstaande wetswijziging en de oproep van de Rijksoverheid, de studietoeslag te verhogen naar € 300,- per maand voor 21-jarigen en ouder. Voor studenten jonger dan 21 jaar wordt een afgeleide van het wettelijk minimumloon gebruikt. Met aanpassing van het bedrag voor de studietoeslag geven we studenten met een medische beperking de benodigde extra (financiële) steun in de rug, en stimuleren we hen de stap te zetten naar school te gaan of een studie te volgen, wat een betere uitgangspositie geeft op de arbeidsmarkt. Hiermee wordt deze doelgroep tegemoet gekomen in het nadeel als gevolg van hun structurele medische beperking ten opzichte van niet medisch beperkte studenten. Kijkende naar de duur en start van het schooljaar is het logisch om deze aanpassing voor de huidige ontvangers van individuele studietoeslag met terugwerkende kracht vanaf 1 september 2021 in te laten gaan.

Daarnaast is het wettelijke criterium dat een persoon aantoonbaar niet in staat moet zijn om het minimumloon te verdienen gewijzigd in het criterium dat de persoon door een medische beperking niet kan bijverdienen. Dit is in de toelichting op de verordening geactualiseerd.

2.1 De huidige Verordening individuele inkomenstoeslag is verouderd en moet worden geactualiseerd.

De Verordening individuele inkomenstoeslag gemeente Zevenaar 2018 gebruikt een verouderde terminologie die de leesbaarheid niet ten goede komt, bijvoorbeeld waar het gaat om het begrip 'referteperiode'. Ook regelt de verordening meer dan waar de Participatiewet toe opdraagt en worden wettelijke bepalingen herhaald in de gemeentelijke regels. Met de nieuwe opzet van de verordening wordt dat gerepareerd en volgen we de Participatiewet met gelijkluidende begrippen die de verordening voor de lezer duidelijker maken.

Alternatieven

Een alternatief is om geen nieuwe verordeningen vast te stellen.

-Voor de Verordening individuele studietoeslag betekent dit dat de gemeente geen gehoor geeft aan de oproep van het Rijk om de bedragen van de studietoeslag al te harmoniseren voordat dit wettelijk geregeld is. Gevolg is dat studenten uit de gemeente Zevenaar een lager bedrag blijven ontvangen dan landelijk als reëel wordt gezien.

-Voor de Verordening inkomenstoeslag betekent dit dat de gemeente een verouderde verordening heeft.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

-Verantwoording vindt plaats via de reguliere planning & control cyclus.

-De verordeningsplicht voor de individuele studietoeslag vervalt wanneer de wetswijziging in gaat. Er worden dan beleidsregels aan het college voor gelegd.

7. Klimaat en duurzaamheid

Met de aanpassing van de individuele studietoeslag worden studenten met een medische beperking beter ondersteund en in staat gesteld om een studie te volgen. Dit geeft hen een betere en meer duurzame uitgangspositie op de arbeidsmarkt.

8. Communicatie

Na vaststelling van de verordeningen worden deze gepubliceerd.

9. Kosten, baten en dekking

De voorgestelde wijziging van de verordening heeft financiële gevolgen. Hoeveel precies is afhankelijk van het aantal studenten dat hiervan gebruik maakt. Kijkend naar het huidige aantal deelnemers, verwachten we in 2021 ongeveer € 5.520,- meer uit te geven voor de studietoeslag. Deze meerkosten in 2021 kunnen worden gedekt uit de beschikbaar gestelde incidentele coronamiddelen voor minimabeleid. Daarnaast verwachten we in 2022 ongeveer € 16.560,- meer kwijt te zijn voor de studietoeslag. Deze meerkosten zijn gedekt, omdat in de budgetten voor het minimabeleid rekening is gehouden met de jaarlijkse indexering. We volgen deze financiële ontwikkelingen en rapporteren hierover in de planning en control cyclus.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INT/21/1052753	Verordening individuele studietoeslag gemeente Zevenaar 2022
2.	INT/21/1052754	Verordening individuele inkomenstoeslag gemeente Zevenaar 2022

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Verordening studietoeslag en Verordening inkomenstoeslag
Zaaknummer	Z/21/399865
Documentnummer	INT/21/1052193

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat het noodzakelijk is de verlening van individuele studietoeslag en individuele inkomenstoeslag bij verordening te regelen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikelen 8, eerste lid, aanhef en onderdeel c, en derde lid, en 36b van de Participatiewet.

besluit:

1. De Verordening individuele studietoeslag gemeente Zevenaar 2022 vast te stellen en in werking te laten treden op 1 januari 2022 met terugwerking tot 1 september 2021;
2. De Verordening individuele inkomenstoeslag gemeente Zevenaar 2022 vast te stellen;
3. De Verordening individuele inkomenstoeslag gemeente Zevenaar 2018 per 1 januari 2022 in te trekken.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 24 november 2021

De griffier	De burgemeester
W. van der Vlies	L.J.E.M. van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Verordening studietoeslag en Verordening inkomenstoeslag
Zaaknummer	Z/21/399865
Documentnummer	INT/21/1052193

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat het noodzakelijk is de verlening van individuele studietoeslag en individuele inkomenstoeslag bij verordening te regelen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikelen 8, eerste lid, aanhef en onderdeel c, en derde lid, en 36b van de Participatiewet.

besluit:

1. De Verordening individuele studietoeslag gemeente Zevenaar 2022 vast te stellen en in werking te laten treden op 1 januari 2022 met terugwerking tot 1 september 2021;
2. De Verordening individuele inkomenstoeslag gemeente Zevenaar 2022 vast te stellen;
3. De Verordening individuele inkomenstoeslag gemeente Zevenaar 2018 per 1 januari 2022 in te trekken.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 24 november 2021.

De griffier,
W.M. van der Vlies

De burgemeester,
L.J.E.M. van Riswijk

Verordening individuele studietoeslag gemeente Zevenaar 2022

Intitulé

Verordening individuele studietoeslag gemeente Zevenaar 2022

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 oktober 2021;

gelet op de artikelen 8, eerste lid, aanhef en onderdeel c, en derde lid, en 36b van de Participatiewet;

besluit vast te stellen de hierna volgende Verordening individuele studietoeslag gemeente Zevenaar 2022.

Verordening individuele studietoeslag gemeente Zevenaar 2022

Artikel 1 Begripsbepalingen

1. In deze verordening wordt verstaan onder:
   a. college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zevenaar;
   b. individuele studietoeslag: de toeslag als bedoeld in artikel 36b van de wet;
   c. wet: de Participatiewet.
2. Begrippen die in deze verordening worden gebruikt en niet nader zijn omschreven, hebben dezelfde betekenis als in de wet.

Artikel 2 Verzoek

Een verzoek als bedoeld in artikel 36b van de wet, wordt ingediend middels een door het college vastgesteld formulier onder bijvoeging van de in het formulier gevraagde bewijsstukken.

Artikel 3 Hoogte

1. Aan personen die voldoen aan de in artikel 36b van de wet gestelde voorwaarden, verleent het college een individuele studietoeslag.
2. De individuele studietoeslag, bedoeld in het eerste lid, wordt per kalendermaand betaald en bedraagt per kalendermaand voor:
   a. 21-jarigen en ouder: € 300,-;
   b. 20-jarigen: € 240,-;
   c. 19-jarigen: € 180,-;
   d. 18-jarigen: € 150,-.
3. De hoogte van de individuele studietoeslag als bedoeld in het tweede lid wordt bepaald aan de hand van de leeftijd van de rechthebbende op de eerste dag van de kalendermaand waarin de betaling plaatsvindt.

Artikel 4 Overgangsrecht

1. Een inwoner in de leeftijd van 18 jaar aan wie een recht op individuele studietoeslag is toegekend op grond van de Verordening individuele studietoeslag 2018 houdt recht op een individuele studietoeslag naar de hoogte bepaald in die verordening tot het moment van zijn 19e verjaardag.
2. Aanvragen die zijn ingediend onder de Verordening individuele studietoeslag gemeente Zevenaar 2018 en waarop nog niet is beslist bij het in werking treden van deze verordening, worden afgehandeld krachtens deze verordening.
3. Op bezwaarschriften tegen een besluit op grond van de Verordening individuele studietoeslag gemeente Zevenaar 2018, wordt beslist met inachtneming van die verordening.

Artikel 5 Hardheidsclausule
Het college kan afwijken van de bepalingen in deze verordening, indien de belangen die zijn gediend met toepassing van deze verordening niet opwegen tegen de zwaarwegende belangen die afwijking van deze verordening in een individueel en specifiek geval wenselijk maken.

Artikel 6 Intrekking
De Verordening individuele studietoeslag gemeente Zevenaar 2018 wordt ingetrokken.

Artikel 7 Inwerkingtreding
Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2022 en werkt terug tot 1 september 2021.

Artikel 8 Citeertitel
Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening individuele studietoeslag gemeente Zevenaar 2022.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 24 november 2021.

De griffier,
W.M. van der Vlies

De burgemeester,
L.J.E.M. van Riswijk

Toelichting

Een onderdeel van de Participatiewet is de studieregeling 'individuele studietoeslag'. Hiermee heeft het college de mogelijkheid mensen, van wie is vastgesteld dat ze vanwege hun medische beperking niet bij kunnen verdienen naast hun studie , een individuele studietoeslag te verstrekken als ze studeren. Het afronden van een studie versterkt de positie op de arbeidsmarkt. Een diploma is een bewijs tegenover werkgevers dat iemand gemotiveerd is en veel in zijn mars heeft.

Mensen met een arbeidshandicap hebben volgens de regering een extra steuntje in de rug nodig als het gaat om studeren. Voor hen is de drempel om te lenen een stuk hoger, omdat de kans op een baan later lager is. Een studieregeling stimuleert mensen om toch de stap te zetten om naar school te gaan of een studie te gaan volgen. Ook biedt het een financiële compensatie voor het feit dat het voor deze groep vaak moeilijk is om de studie te combineren met een bijbaan (TK 2013-2014, 33 161, nr. 125, p. 2).

De individuele studietoeslag moet worden aangemerkt als een vorm van bijzondere bijstand (artikel 5, onderdeel d, van de Participatiewet). De individuele studietoeslag is niet gerelateerd aan bepaalde kosten. Het is een inkomensondersteunende maatregel voor mensen van wie is vastgesteld dat ze niet in staat zijn het minimumloon te verdienen.

Verordeningsplicht

De Invoeringswet Participatiewet legt de gemeenteraad de verplichting op in een verordening regels vast te stellen over het verlenen van een individuele studietoeslag. Deze verordeningsopdracht is neergelegd in artikel 8, eerste lid, onderdeel c, van de Participatiewet. De regels moeten in ieder geval betrekking hebben op de hoogte en de frequentie van de betaling van de individuele studietoeslag (artikel 8, derde lid, van de Participatiewet).

Discretionaire bevoegdheid

Het verlenen van een individuele studietoeslag is een discretionaire bevoegdheid van het college. Dit betekent dat het college aan personen die voldoen aan de voorwaarden van artikel 36b, eerste lid, van de Participatiewet, een individuele studietoeslag kan toekennen, maar hiertoe niet is gehouden. Het college kan in beleidsregels aangeven of bepaalde groepen niet in aanmerking komen voor een studietoeslag. Het college kan in plaats daarvan - en in aanvulling op artikel 36b, eerste lid, van de Participatiewet - in beleidsregels aangeven wie, wanneer en op grond van welke nadere voorwaarden recht heeft op een individuele studietoeslag.

Voorwaarden individuele studietoeslag

Een persoon die behoort tot de doelgroep voor ondersteuning bij de arbeidsinschakeling als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de Participatiewet kan een aanvraag indienen voor een individuele studietoeslag. Artikel 36b, eerste lid, van de Participatiewet spreekt overigens zowel over verzoek als aanvraag. Het college kan op een dergelijk verzoek – gelet op de individuele omstandigheden van een persoon - een individuele studietoeslag verlenen. Hiervoor is vereist dat deze persoon op de datum van de aanvraag:

- 18 jaar of ouder is;
- recht heeft op studiefinanciering op grond van de Wet studiefinanciering 2000 of recht heeft op een tegemoetkoming op grond van hoofdstuk 4 van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten;
- geen in aanmerking te nemen vermogen als bedoeld in artikel 34 van de Participatiewet heeft; en
- door een structurele medische beperking tijdens de studie geen inkomsten kan verwerven.

Dat een persoon recht moet hebben op studiefinanciering of een WTOS-tegemoetkoming, betekent niet dat deze persoon ook daadwerkelijk studiefinanciering of een tegemoetkoming moet ontvangen. Het recht op studiefinanciering bestaat, afhankelijk van iemands gekozen opleiding, leeftijd en inkomen. Of van dit recht gebruik gemaakt wordt is niet in de Participatiewet geregeld en is geen vereiste voor het ontvangen van een individuele studietoeslag op grond van de Participatiewet. Voor het recht op een individuele studietoeslag is het dan ook voldoende dat een persoon recht heeft op studiefinanciering of een tegemoetkoming. De persoon zal - als aanvrager van de toeslag -

aannemelijk moeten maken dat hij recht op studiefinanciering of een tegemoetkoming heeft, bijvoorbeeld door een beschikking van DUO of door een bewijs van inschrijving bij een bepaalde opleiding te overleggen.
Voor de beoordeling of een persoon een structurele medische beperking heeft kan het college een medisch advies opvragen.

De artikelen 12, 43, 49 en 52 van de Participatiewet zijn niet van toepassing bij verlening van de individuele studietoeslag (artikel 36b, tweede lid, van de Participatiewet). De aanvraag moet worden ingediend bij het college. Een individuele studietoeslag kan niet als lening worden verstrekt als een persoon met de studietoeslag schulden wil aflossen. Artikel 49 van de Participatiewet is namelijk niet van toepassing op de individuele studietoeslag (artikel 36b, tweede lid, van de Participatiewet). Ook artikel 52 van de Participatiewet is niet van toepassing op de individuele studietoeslag (artikel 36b, tweede lid, van de Participatiewet). Dit maakt dat de individuele studietoeslag niet kan worden verstrekt in de vorm van een voorschot.

Hoogte

In 2019 heeft het ministerie van SZW een wetswijziging aangekondigd om de individuele studietoeslag voor jongeren met een medische beperking landelijk gelijk te trekken en vast te stellen op maximaal € 300 per maand. De behandeling van de wetswijziging is op verzoek van de Tweede Kamer uitgesteld. Daarom vragen VNG en het ministerie van SZW gemeenten om, waar mogelijk, alvast in de geest van het wetsvoorstel en de harmonisatie van bedragen voor de studietoeslag, de hoogte van de individuele studietoeslag aan te passen. Met deze verordening geeft de gemeente Zevenaar gehoor aan die oproep.

Verordening Individuele Inkomenstoeslag gemeente Zevenaar

Intitulé

Verordening individuele inkomenstoeslag gemeente Zevenaar 2022

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 oktober 2021;

gelet op de artikelen 8, eerste lid, aanhef en onderdeel b, en tweede lid, en artikel 36 van de Participatiewet en artikel 147, eerste lid, van de Gemeentewet;

besluit vast te stellen de hierna volgende Verordening individuele inkomenstoeslag Zevenaar 2022.

Verordening individuele inkomenstoeslag Zevenaar 2022.

Artikel 1 Begripsbepalingen.

1. In deze verordening wordt verstaan onder:
   a. college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zevenaar;
   b. langdurig: een aaneengesloten periode van 12 maanden;
   c. laag inkomen: een inkomen dat niet hoger is dan 110 procent van de toepasselijke bijstandsnorm;
   d. wet: de Participatiewet.
2. Begrippen die in deze verordening worden gebruikt en niet nader zijn omschreven, hebben dezelfde betekenis als in de wet.

Artikel 2 Verzoek

Een verzoek als bedoeld in artikel 36, eerste lid, van de wet, wordt ingediend middels een door het college vastgesteld formulier onder bijvoeging van de in het formulier gevraagde bewijsstukken.

Artikel 3 Hoogte

1. Voor personen die langdurig een laag inkomen hebben en voldoen aan de overige in artikel 36 van de wet gestelde voorwaarden, bedraagt de individuele inkomenstoeslag per jaar:
   a. indien het betreft een gezin: € 535,-
   b. indien het betreft een alleenstaande: € 375,-.
2. Als één gehuwde binnen een gezin is uitgesloten van het recht op een individuele inkomenstoeslag ingevolgde de artikelen 11 of 13, eerste lid, van de wet, dan wordt de hoogte van de individuele inkomenstoeslag voor de rechthebbende echtgenoot bepaald op het bedrag dat voor de rechthebbende echtgenoot als alleenstaande of als alleenstaande ouder zou gelden op grond van het voorgaande lid.
3. De bedragen genoemd in het eerste lid worden jaarlijks vanaf 1 januari 2023 geïndexeerd overeenkomstig de ontwikkelingen van de consumentenprijsindex volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek. De bedragen worden naar boven afgerond op hele euro's.

Artikel 4 Hardheidsclausule

Het college kan afwijken van de bepalingen in deze verordening, indien de belangen die zijn gediend met toepassing van deze verordening niet opwegen tegen de zwaarwegende belangen die afwijking van deze verordening in een individueel en specifiek geval wenselijk maken.

Artikel 5 Intrekking

De Verordening individuele inkomenstoeslag gemeente Zevenaar 2018 wordt ingetrokken.

Artikel 6 Inwerkingtreding
Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2022.

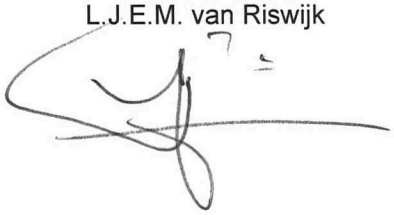
Artikel 7 Citeertitel
Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening individuele inkomenstoeslag gemeente Zevenaar 2022.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 24 november 2021.

De griffier,
W.M. van der Vlies

De burgemeester,
L.J.E.M. van Riswijk

Toelichting

Algemeen

Aan de bijstand ligt het uitgangspunt ten grondslag dat het normbedrag, bedoeld ter voorziening in de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan met inbegrip van een component reservering, in beginsel toereikend is. Toch kan de financiële positie van mensen die langdurig op een minimuminkomen zijn aangewezen onder druk komen te staan als er na verloop van tijd geen enkel perspectief lijkt te zijn om door inkomen uit arbeid het inkomen te verhogen. Om die reden is bij de invoering van de Wet werk en bijstand in 2004 de langdurigheidstoeslag in het leven geroepen. Sinds 1 januari 2009 is de langdurigheidstoeslag gedecentraliseerd. Ook is de langdurigheidstoeslag sinds die datum een bijzondere vorm van (categoriale) bijzondere bijstand. Sinds 1 januari 2015 vervangt de individuele inkomenstoeslag de langdurigheidstoeslag. Sindsdien is het verlenen van de toeslag geen gebonden bevoegdheid meer, maar een discretionaire bevoegdheid. Dit betekent dat het college een individuele inkomenstoeslag kan verlenen als een persoon voldoet aan de voorwaarden daarvoor. Het college kan in beleidsregels aangeven welke groepen niet in aanmerking komen voor individuele inkomenstoeslag en in welke gevallen personen uitzicht hebben op inkomensverbetering.

Vast te leggen regels in verordening

De individuele inkomenstoeslag is niet gerelateerd aan bepaalde kosten. Het is een inkomensondersteunende maatregel voor bepaalde personen die langdurig een laag inkomen hebben en daarbij, gelet op de omstandigheden van die persoon, geen uitzicht hebben op inkomensverbetering (artikel 36, eerste lid, van de Participatiewet). Bij verordening moeten regels vastgesteld worden over het verlenen van een individuele inkomenstoeslag als bedoeld in artikel 36 van de Participatiewet. Deze regels moeten in ieder geval betrekking hebben op de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de begrippen 'langdurig' en 'laag inkomen'. Op grond van deze verordening is geen sprake van een laag inkomen bij een inkomen hoger dan 110% van de toepasselijke bijstandsnorm. Daarnaast moet bij verordening de hoogte van de individuele inkomenstoeslag bepaald worden. Het college kan in (wetsinterpreterende) beleidsregels aangeven wanneer sprake is van 'geen uitzicht op inkomensverbetering'. Gelet op de tekst van artikel 8, tweede lid, van de Participatiewet hoeft dit criterium niet te worden vastgelegd in de verordening. Bij de beoordeling van het criterium 'geen uitzicht op inkomensverbetering' moet het college rekening houden met de omstandigheden van de persoon. In artikel 36, tweede lid, van de Participatiewet is bepaald dat tot die omstandigheden in ieder geval worden gerekend:

- de krachten en bekwaamheden van de persoon, en;
- de inspanningen die de persoon heeft verricht om tot inkomensverbetering te komen

Wijziging leefvorm

In de Participatiewet is bepaald dat het begrip 'gezin' zowel betrekking heeft op gehuwden met of zonder kinderen en op alleenstaande ouders met kinderen. Deze verordening sluit daarop aan. De leefvorm (alleenstaande, alleenstaande ouder of gehuwd) van een persoon kan wijzigen, bijvoorbeeld als gehuwden individuele inkomenstoeslag aanvragen, maar zij over een gedeelte van de betreffende periode als alleenstaande moeten worden aangemerkt. Personen moeten dan ook over dat deel aan de voorwaarden voldoen om voor individuele inkomenstoeslag in aanmerking te komen. Gehuwden moeten immers zowel gezamenlijk als afzonderlijk aan de voorwaarden voldoen.

Vragen vanuit de raad aan het college:

A. Schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 36 Reglement van Orde

B. Schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording in de raads- of commissievergadering

C. Technische vragen

Categorie: ~~A / B /~~ C (doorhalen wat niet van toepassing is)

Onderwerp: Individuele studietoeslag

Naam en fractie: Bart Kagei, GroenLinks

Datum indienen: 5 november 2021

Afdeling: Maatschappelijke Ontwikkeling

Contactpersoon: Rianne Boenink

Inleiding/Aanleiding:
Ik zie dat in de nieuwe verordening individuele studietoeslag 18- en 19-jarigen erop achteruit gaan.

Vraag/Vragen:

1. Hoeveel inwoners maken momenteel gebruik van de individuele studietoeslag, opgesplitst in 18, 19, 20 en 21 jaar en ouder?

Antwoord:
In 2021 hebben tot nu toe 12 inwoners gebruik gemaakt van de individuele studietoeslag.
De verdeling hiervan naar leeftijd is als volgt:

18 jaar:	1 inwoner
21 jaar of ouder:	11 inwoners

Voor inwoners van 18 jaar is een overgangsrecht van toepassing, waardoor ze na besluitvorming van de nieuwe verordening er niet op achteruit gaan.

Raadsvergaderingen 2018-2022

Dossiernummer	2651
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	24 november 2021
Agendapunt	8
Omschrijving	HAMERSTUK Z/21/398666 Wijziging gemeenschappelijke regeling MGR per 2022

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergaderingen 2018-2022	24 november 2021

Toelichting

T.b.v. de raadsvergadering van 24 november 2021.

Raadsvoorstel

Onderwerp	Wijziging gemeenschappelijke regeling MGR per 2022
Zaaknummer	Z/21/398666
Documentnummer	INT/21/1049722
Portefeuillehouder	N. van Dellen
Portefeuille	MGR
Behandelend ambtenaar/afdeling	R. Dekker/MO
Telefoon	5181
E-mail	r.dekker@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Op 1 januari 2022 treedt de nieuwe Wet inburgering in werking. De gemeente krijgt de regie op de inburgering. In dat kader stellen wij voor het contractmanagement inburgeringstrajecten met dezelfde datum bij de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR) onder te brengen. Dit is voor de MGR een nieuwe opdracht, waardoor de regeling gewijzigd moet worden. Ook een aantal kleinere noodzakelijke aanpassingen worden met deze wijziging verwerkt. Het is aan de raad om aan het college toestemming te verlenen om de regeling te mogen wijzigen.
Tegelijkertijd geeft de wijziging van de regeling aanleiding om de governance van de MGR te stroomlijnen. De raad heeft de mogelijkheid vooraf wensen of bedenkingen aan te geven bij het instellen van de drie aangepaste bestuurscommissies in de MGR, maar wij zien hiertoe geen aanleiding. Ook adviseren wij de raad geen zienswijze in te dienen op de hiermee verband houdende begrotingswijziging.

2. Raadsvoorstel

1. Het college toestemming te verlenen de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR) te wijzigen.
2. Geen gebruik te maken van de mogelijkheid om wensen en bedenkingen te uiten ten aanzien van de instelling van de nieuw te vormen bestuurscommissies.
3. Geen gebruik te maken van het indienen van een zienswijze op de door deze veranderingen gewijzigde begroting MGR 2022.

3. Waarom naar de raad

Conform het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) moet de raad het college toestemming geven om een gemeenschappelijke regeling te mogen wijzigen.
Tevens kan de raad wensen en bedenkingen uiten ten aanzien van de instellingsbesluiten van de bestuurscommissies in de MGR.
De raad moet tenslotte ook in de gelegenheid worden gesteld om zijn zienswijze te geven op een conceptbegroting dan wel een te herziene begroting van de gemeenschappelijke regeling.
Het college geeft met dit voorstel tevens invulling aan hetgeen hierover is opgenomen in de nota Verbonden Partijen.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Wijziging van de regeling maakt het voor de MGR mogelijk per januari 2022 de opdracht contractmanagement inburgeringstrajecten voor Zevenaar uit te gaan voeren. Hiermee kan Zevenaar adequate uitvoering geven aan de nieuwe Wet inburgering, die per 1 januari 2022 van kracht is.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

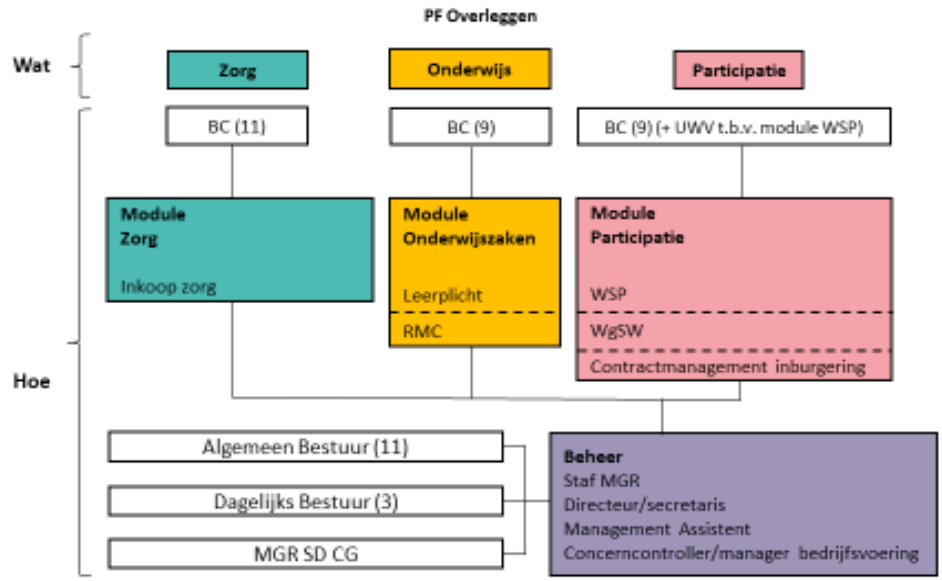
1.1 Wijziging van de regeling is nodig om de MGR de nieuwe opdracht contractmanagement inburgeringstrajecten uit te kunnen laten voeren

Het contractmanagement inburgeringstrajecten sluit gedeeltelijk aan op het al bestaande takenpakket van de MGR. Zo kan er gebruik worden gemaakt van de bij de MGR aanwezige ervaring en expertise op het terrein van de inkoop. Het contractmanagement zelf betreft voor de MGR een nieuwe taak, die echter goed past binnen de doelstelling van de MGR.
Tegelijkertijd worden een aantal kleinere noodzakelijke wijzigingen in de regeling doorgevoerd. Dit betreft met name aanpassing van het artikel over archivering, de benamingen van de modules en de omschrijving van het takenpakket van het WSP. Dit in verband met de herijking van de opdracht, mede in het kader van de wet SUWI. In de toelichting bij de wijziging worden de achtergronden hiervan weergegeven (bijlage 2).
Omdat het in regionaal verband beleggen van het contractmanagement inburgering de uitvoering van de wettelijke verplichtingen die Zevenaar op het gebied van inburgering heeft ondersteunt, adviseren wij u het college toestemming te verlenen om voor de regelingswijziging te stemmen.

1.2 De werkwijze van de MGR verandert niet door de voorgestelde wijziging van de bestuurscommissies

Bij de uitwerking van de wijziging van de regeling is gekeken hoe de nieuwe opdracht op een logische manier in de governance van de MGR kan worden ondergebracht. Uitgangspunten waren daarbij overzichtelijkheid, streven naar integraliteit en kruisbestuiving tussen de modules en bestuurlijke drukte beperken.
Om te voorkomen dat er bij iedere nieuwe opdracht een nieuwe module met eigen bestuurscommissie wordt gevormd, is gekozen voor een herinrichting van de MGR rond drie programma's: Zorg, Onderwijs en Participatie.
Ieder programma kent een eigen bestuurscommissie. Deze bestuurscommissie heeft een adviserende rol voor één of meer samenwerkingsmodules. Deze werkwijze sluit aan bij de opzet van het uitvoeringsprogramma en de begroting van de MGR. Deelnemende gemeenten aan een samenwerkingsmodule hebben een adviserende rol en betalen voor de betreffende module.

De nieuwe governance is als volgt:

De vier bestaande bestuurscommissies (Inkoop, Onderwijs, WgSW en WSP) worden daarbij vervangen door drie nieuwe bestuurscommissies: Zorg, Onderwijs en Participatie. De vertegenwoordiging van Zevenaar in deze bestuurscommissie wijzigt niet.
Het instellen van een bestuurscommissie is een bevoegdheid van het AB van de MGR. Vooraf kan de raad wensen of bedenkingen kenbaar maken bij de instellingsbesluiten van de bestuurscommissies. Het AB zal daarmee rekening houden, voordat zij een besluit neemt tot instellen van deze drie bestuurscommissies. Omdat er aan de werkwijze van de MGR in feite niks verandert, adviseren wij u om geen gebruik te maken van de mogelijkheid wensen of bedenkingen mee te geven aan het AB van de MGR.

1.3 De begrotingswijziging voor 2022 is beperkt
Conform de Wgr stellen wij de raad in de gelegenheid om zijn zienswijze te geven op een conceptbegroting dan wel een te herziene begroting van de MGR. Het toevoegen van de nieuwe opdracht betekent een uitbreiding van werkzaamheden voor de MGR. De daarmee gepaard gaande structurele kosten zijn beperkt, maar betekenen een wijziging van de MGR begroting voor 2022 en verder. De incidentele kosten die in 2021 gemaakt worden, worden direct aan de deelnemende gemeenten gefactureerd. Zie ook de financiële paragraaf.
Vanwege de omvang van het bedrag dat voor Zevenaar met de opdracht gemoeid is en de dekking hiervan uit voor dit doel ontvangen rijksmiddelen, stellen wij voor om hier nu geen aparte zienswijze op in te dienen.

Alternatieven
Het is mogelijk af te zien van deelname aan de nieuwe module contractmanagement inburgeringstrajecten. Vraag is echter of wij het vervolgens zelfstandig efficiënt en kostenbewust georganiseerd krijgen.
Het wijzigen van de regeling staat in feite los van het besluit tot deelname aan de nieuwe module. Wanneer tenminste twee derde van de 11 deelnemende gemeenten toestemming verlenen tot wijziging van de regeling, kan dit doorgevoerd worden.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
De raad wordt, naast het jaarlijkse voorstel over jaarrekening en begroting, ook bij de gemeentelijke kadernota en bij voortgangsrapportages geïnformeerd over de MGR. Daarnaast is er regelmatig ambtelijk en bestuurlijk overleg met de MGR.

7. Klimaat en duurzaamheid
N.v.t.

8. Communicatie
N.v.t.

9. Kosten, baten en dekking
De kosten voor de uitvoering van het contractmanagement inburgeringstrajecten zijn met het RPO Participatie en de bestuurscommissie Participatie afgestemd en door het AB besloten en worden opgenomen in een wijziging van de begroting voor 2022 van de MGR.
Voor Zevenaar gaat het in 2021 om een bedrag van € 3.546,- incidenteel en vanaf 2022 een bedrag van € 7.702,- structureel. De financiële mutatie verwerken wij in de 1e VGR 2022.
Dekking voor deze bijdragen komt uit de door Zevenaar voor de inburgering ontvangen rijksmiddelen.

10. Bijlagen
De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INT/21/1053100	Concept gewijzigde regeling MGR.
2.	INT/21/1053101	Toelichting gewijzigde regeling MGR.
3.	INT/21/1053102	Concept Instellingsbesluit bestuurscommissie Zorg.
4.	INT/21/1053103	Concept Instellingsbesluit bestuurscommissie Onderwijs.
5.	INT/21/1053104	Concept Instellingsbesluit bestuurscommissie Participatie.

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Wijziging gemeenschappelijke regeling MGR per 2022
Zaaknummer	Z/21/398666
Documentnummer	INT/21/1049722

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat wij het contractmanagement inburgeringstrajecten per 2022 onder willen brengen bij de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR),

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), de geldende Gemeenschappelijke Regeling 'Modulaire Gemeenschappelijke regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland' en de nota verbonden partijen (2019).

besluit:

1. Het college toestemming te verlenen de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR) te wijzigen.
2. Geen gebruik te maken van de mogelijkheid om wensen en bedenkingen te uiten ten aanzien van de instelling van de nieuw te vormen bestuurscommissies.
3. Geen gebruik te maken van het indienen van een zienswijze op de door deze veranderingen gewijzigde begroting MGR 2022.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 24 november 2021

De griffier	De burgemeester
W. van der Vlies	L.J.E.M. van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Wijziging gemeenschappelijke regeling MGR per 2022
Zaaknummer	Z/21/398666
Documentnummer	INT/21/1049722

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat wij het contractmanagement inburgeringstrajecten per 2022 onder willen brengen bij de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR);

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), de geldende Gemeenschappelijke Regeling 'Modulaire Gemeenschappelijke regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland' en de nota verbonden partijen (2019).

besluit:

1. Het college toestemming te verlenen de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR) te wijzigen.
2. Geen gebruik te maken van de mogelijkheid om wensen en bedenkingen te uiten ten aanzien van de instelling van de nieuw te vormen bestuurscommissies.
3. Geen gebruik te maken van het indienen van een zienswijze op de door deze veranderingen gewijzigde begroting MGR 2022.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 24 november 2021

De griffier,
W.M. van der Vlies

De burgemeester,
L.J.E.M. van Riswijk

Gewijzigde regeling Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland (MGR)

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Wageningen, Westervoort en Zevenaar, ieder voor zover zij bevoegd zijn, overwegen het volgende:

- in het sociaal domein is op uitvoerend niveau samenwerking tussen de gemeenten in de regio geboden;
- met een modulair in te vullen gemeenschappelijke regeling wordt meer samenhang en doelmatigheid in de samenwerking tussen de gemeenten in de regio gerealiseerd;
- aan de gemeenschappelijke regeling kunnen samenwerkingsmodules worden toegevoegd;
- gemeenten bepalen zelf of zij aan een samenwerkingsmodule deelnemen;

Gelet op de artikelen 1, eerste en derde lid en 8, eerste lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

Gelet op de verkregen toestemming van de gemeenteraden voor het wijzigen van deze regeling;

Gelet op de wens van deelnemende gemeenten om samenhang aan te brengen in de taken die in het sociaal domein worden uitgevoerd binnen de samenwerkingsmodules, worden de samenwerkingsmodules ondergebracht bij drie Programma's; Zorg (samenwerkingsmodule Inkoop Zorg), Onderwijs (samenwerkingsmodule RBL) en Participatie (samenwerkingsmodules WSP, WgSW en Contractmanagement Inburgeringstrajecten). Ieder Programma heeft een bestuurscommissie;

Gelet op de wens van gemeenten die willen deelnemen in de samenwerkingsmodule Contractmanagement Inburgeringstrajecten en deze samenwerkingsmodule daarom onder willen brengen bij het Programma Participatie in de regeling;

Gelet op de wens om enkele actualisaties te doen in de regeling als het gaat om de formulering van de archiefverplichting en formulering van de taken van samenwerkingsmodules.

BESLUITEN:

aan te gaan de volgende

MODULAIRE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING SOCIAAL DOMEIN CENTRAAL GELDERLAND

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

a. basistaken: coördinerende, adviserende en ondersteunende werkzaamheden die ten behoeve van de besluitvorming door de voorzitter, het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur worden uitgevoerd;
b. college: college van burgemeester en wethouders;
c. deelnemer: een college dat deelneemt aan het samenwerkingsverband;

d. Gedeputeerde Staten: Gedeputeerde Staten van Gelderland;
e. directeur: het directielid zoals genoemd in artikel 3 van het Organisatiebesluit MGR SDCG 2019.
f. programma: een inhoudelijk samenhangend geheel van samenwerkingsmodules;
g. raad: gemeenteraad;
h. regeling: onderhavige gemeenschappelijke regeling;
i. samenwerkingsmodule: één of meerdere samenhangende taken die het samenwerkingsverband voor de deelnemers kan uitvoeren;
j. samenwerkingsverband: het openbaar lichaam als bedoeld in artikel 2 van deze regeling;
k. submodule: nadere onderverdeling van taken binnen een samenwerkingsmodule;
l. uitvoeringsprogramma: een nadere uitwerking van het uitvoeringsplan, zijnde een jaarlijks programma waarin de activiteiten van het samenwerkingsverband worden aangegeven, met daarbij een overzicht van de benodigde financiële en personele middelen;
m. uitvoeringsplan: visie voor de komende vier jaar ten aanzien van de door het samenwerkingsverband uit te voeren taken;
n. wet: de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Artikel 2 Openbaar lichaam

1. Er is een openbaar lichaam, genaamd “Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland”.
2. Het openbaar lichaam is gevestigd in Arnhem.

Artikel 3 Bestuursorganen

Het samenwerkingsverband kent de volgende bestuursorganen:
a. het algemeen bestuur;
b. het dagelijks bestuur;
c. de voorzitter.

HOOFDSTUK 2 BELANGEN, TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

Artikel 4 Belangen

Het samenwerkingsverband behartigt de belangen van de deelnemers binnen het sociaal domein.

Artikel 5 Modulair karakter van het samenwerkingsverband

1. De regeling biedt een algemeen kader voor samenwerking op het gebied van het sociaal domein binnen de regio en voorziet in samenwerkingsmodules, zoals in de bijlagen bij deze regeling opgenomen.
2. Een deelnemer besluit via het aangaan van een dienstverleningsovereenkomst als bedoeld in het artikel 6 tweede lid van deze regeling of aan een samenwerkingsmodule wordt deelgenomen en aan welke submodule(s) voor zover van toepassing.

Artikel 6 Taken samenwerkingsverband en samenwerkingsmodules

1. Ter behartiging van de in artikel 4 genoemde belangen heeft het samenwerkingsverband de volgende taken:
   a. het uitvoeren van de basistaken;
   b. het uitvoeren van de taken uit de samenwerkingsmodules.
2. Over het uitvoeren van taken sluit de deelnemer per samenwerkingsmodule een afzonderlijke dienstverleningsovereenkomst af met het samenwerkingsverband.
3. Het dagelijks bestuur van het samenwerkingsverband stelt eens per vier jaar een model-dienstverleningsovereenkomst en algemene bepalingen vast.

Artikel 7 Bevoegdheden

1. De deelnemers dragen geen bevoegdheden over aan het openbaar lichaam, met uitzondering van de bevoegdheden zoals opgenomen in bijlage 4 van deze regeling.
2. De deelnemers verlenen ieder afzonderlijk de mandaten, volmachten en machtigingen aan het openbaar lichaam die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de taken.

Artikel 8 Beperking privaatrechtelijke bevoegdheden

Het samenwerkingsverband is behoudens instemming van de deelnemers niet bevoegd tot:

a. het vestigen van opstal-, pand- en hypotheekrechten;
b. het afgeven van garanties of andere waarborgen;
c. het in erfpacht aannemen of uitgeven van roerende of onroerende zaken;
d. het in eigendom aannemen of uitgeven van onroerende zaken;
e. het oprichten van en het deelnemen in een rechtspersoon;
f. commerciële dienstverlening aan private partijen.

HOOFDSTUK 3 HET ALGEMEEN BESTUUR

Artikel 9 Taken en bevoegdheden

1. Aan het algemeen bestuur behoren de taken en bevoegdheden toe die in de wet aan het algemeen bestuur zijn opgedragen, alsmede alle bevoegdheden die voorts in deze regeling aan dit orgaan worden opgedragen en niet aan het dagelijks bestuur of de voorzitter zijn opgedragen.
2. Het algemeen bestuur kan besluiten tot het wijzigen van de submodules en tot het vaststellen van het uitvoeringsplan en uitvoeringsprogramma.
3. Het algemeen bestuur kan de volgende bevoegdheden niet overdragen:
   a. het vaststellen van het uitvoeringsplan en uitvoeringsprogramma;
   b. het instellen van bestuurscommissies;
   c. het wijzigen van submodules.

Artikel 10 Samenstelling en zittingsduur

1. Iedere deelnemer wijst uit zijn midden één lid aan als lid van het algemeen bestuur. Gelijktijdig wordt een plaatsvervangend lid aangewezen.
2. Een lid van het algemeen bestuur heeft zitting in het algemeen bestuur gedurende dezelfde periode als de zittingsduur van het college die het vertegenwoordigt. Indien het lid in de nieuwe zittingsperiode opnieuw deel uitmaakt van het college kan hij terstond opnieuw worden aangewezen als lid van het algemeen bestuur.
3. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt zodra een lid ophoudt burgemeester of wethouder van de vertegenwoordigde gemeente te zijn.
4. Een lid van het algemeen bestuur dat tussentijds ontslag neemt, stelt de voorzitter van het algemeen bestuur hiervan op de hoogte. Het ontslag gaat in zodra in de opvolging is voorzien.

Artikel 11 Werkwijze en vergaderorde

1. Het algemeen bestuur stemt bij meerderheid van stemmen, tenzij anders in deze regeling is bepaald.
2. Het aantal stemmen per lid van het algemeen bestuur per gemeente wordt jaarlijks op 1 januari aan de hand van de volgende staffel berekend. Basis daarvoor is het inwonertal van de gemeente op basis van de meest recente CBS-cijfers.

Tot 20.000	=	1 stem
20.000 - 50.000	=	2 stemmen

50.000 -100.000	=	3 stemmen
100.000 -	=	4 stemmen

3. Het algemeen bestuur vergadert tenminste tweemaal per jaar en voorts zo dikwijls als de voorzitter of het dagelijks bestuur dit nodig oordeelt of ten minste twee leden van het algemeen bestuur daarom verzoeken.
4. Het algemeen bestuur kan op grond van de wet besluiten om met gesloten deuren te vergaderen, maar niet over de volgende onderwerpen:
   a. het uitvoeringsplan en het uitvoeringsprogramma;
   b. de begroting, de wijzigingen daarvan en de jaarrekening;
   c. het doen van een uitgave, voordat de begroting of de begrotingswijziging waarbij deze uitgave is geraamd, is goedgekeurd;
   d. het liquidatieplan.

HOOFDSTUK 4 HET DAGELIJKS BESTUUR

Artikel 12 Taken en bevoegdheden

Tot de taken en de bevoegdheden van het dagelijks bestuur van de regeling behoren naast de bevoegdheden in artikel 33b van de wet:

a. het beheer van activa en passiva van het samenwerkingsverband;
b. de zorg, voor zover deze niet aan anderen toekomt, voor de controle op het geldelijke beheer en de boekhouding.

Artikel 13 Samenstelling en zittingsduur

1. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en twee andere leden, door het algemeen bestuur uit zijn midden aan te wijzen en te ontslaan.
2. Een lid van het dagelijks bestuur blijft aan totdat in de opvolging is voorzien. Het lid kan, indien hij opnieuw is aangewezen tot lid van het algemeen bestuur, terstond opnieuw worden benoemd.
3. Een lid van het dagelijks bestuur kan te allen tijde ontslag nemen. Hij deelt zijn ontslag mee aan het algemeen bestuur en aan het college dat het aangaat. Het ontslag gaat in zodra in de opvolging is voorzien.

Artikel 14 Werkwijze en vergaderorde

1. Het dagelijks bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter dit nodig oordeelt of tenminste twee leden van het dagelijks bestuur zulks schriftelijk, onder opgave van de te behandelen onderwerpen verzoeken, in welk laatste geval de vergadering binnen twee weken plaatsvindt.
2. De artikelen 54, 56, 58 en 59 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing.
3. Over personen wordt schriftelijk, over zaken mondeling gestemd.
4. Ieder aanwezig lid brengt één stem uit.
5. Het dagelijks bestuur kan een of meer van zijn leden machtigen tot uitoefening van een of meer van zijn bevoegdheden, tenzij de regeling waarop de bevoegdheid steunt zich daartegen verzet.

HOOFDSTUK 5 DE VOORZITTER

Artikel 15 Taken en bevoegdheden

1. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.
2. De voorzitter tekent de stukken die van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur uitgaan.

3. De voorzitter vertegenwoordigt het samenwerkingsverband in en buiten rechte. Hij kan de vertegenwoordiging opdragen aan een door hem aan te wijzen gemachtigde.
4. De plaatsvervangend voorzitter wordt door het algemeen bestuur uit zijn midden aangewezen.

HOOFDSTUK 6 DE COMMISSIES

Artikel 16 Adviescommissies

1. Het algemeen bestuur kan vaste adviescommissies instellen voor advisering aan het algemeen bestuur.
2. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter kunnen tijdelijke adviescommissies instellen voor advisering aan hen.
3. Het orgaan bevoegd tot instelling van een adviescommissie, stelt de bevoegdheden en samenstelling van de betreffende commissie bij instellingsbesluit vast.

Artikel 17 Bestuurscommissies

Het algemeen bestuur kan bestuurscommissies instellen met het oog op de behartiging van bepaalde belangen.

HOOFDSTUK 7 INLICHTINGEN, VERANTWOORDING EN ONTSLAG

Artikel 18 Het dagelijks bestuur ten opzichte van het algemeen bestuur (inlichtingenplicht)

Het dagelijks bestuur geeft -in aanvulling op artikel 19a, tweede lid van de wet- het algemeen bestuur de door één of meer leden gevraagde inlichtingen.

Artikel 19 De voorzitter ten opzichte van het algemeen bestuur (inlichtingen- en verantwoordingsplicht en ontslag)

1. De voorzitter is aan het algemeen bestuur verantwoording schuldig over het door hem gevoerde bestuur.
2. De voorzitter geeft het algemeen bestuur alle inlichtingen die het algemeen bestuur voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.
3. De voorzitter geeft het algemeen bestuur de door een of meer leden gevraagde inlichtingen.
4. De voorzitter kan door het algemeen bestuur worden ontslagen, indien de voorzitter het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit.

Artikel 20 Het dagelijks bestuur, algemeen bestuur, bestuurscommissies en de voorzitter ten opzichte van raden (inlichtingenplicht)

1. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur, bestuurscommissies en de voorzitter geven aan de raden van de deelnemende gemeenten alle inlichtingen die voor een juiste beoordeling van de door hen uitgevoerde activiteiten nodig is. Daarnaast geven zij aan de raden van de deelnemende gemeenten de door één of meer leden van die raden gevraagde inlichtingen.
2. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur, bestuurscommissies en de voorzitter geven tenminste tweemaal per kalenderjaar informatie aan de raden over de uitgevoerde activiteiten van het samenwerkingsverband.
3. Het dagelijks bestuur, algemeen bestuur, bestuurscommissies en de voorzitter geven de rekenkamer van de deelnemende gemeenten, alle inlichtingen die de rekenkamer nodig acht voor het doen van onderzoek.

Artikel 21 Leden algemeen bestuur ten opzichte van hun college en hun raden (inlichtingen- en verantwoordingsplicht en ontslag)

1. Een lid van het algemeen bestuur is de deelnemer die dit lid heeft aangewezen verantwoording verschuldigd over de door hem in dat bestuur gevoerde beleid. De verantwoording vindt plaats op de wijze zoals bij de deelnemer gebruikelijk dan wel voorgeschreven is.
2. Een lid van het algemeen bestuur verschaft de deelnemer die dit lid heeft aangewezen alle inlichtingen die door de deelnemer worden verlangd. De inlichtingen worden verschaft op de wijze zoals bij de deelnemer gebruikelijk dan wel voorgeschreven is.
3. Een lid van het algemeen bestuur kan door de deelnemer die dit lid heeft aangewezen worden ontslagen, indien het lid het vertrouwen van de deelnemer niet meer bezit.
4. Het lid van het algemeen bestuur voldoet aan de verantwoordings- en inlichtingenplicht ten opzichte van de raad van de deelnemer die dit lid heeft aangewezen op de wijze zoals bij de deelnemer gebruikelijk dan wel voorgeschreven is.

HOOFDSTUK 8 HET PERSONEEL

Artikel 22 Personeel

1. Het dagelijks bestuur is belast met het aanstellen van medewerkers als ambtenaar, het tewerkstellen op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht en het schorsen en ontslaan van het personeel.
2. Voor het personeel van het samenwerkingsverband gelden de door het algemeen bestuur vast te stellen arbeidsvoorwaardenregelingen en andere algemene voorschriften en bepalingen.

Artikel 23 Directie

De directie is belast met de leiding van de organisatie en de zorg voor een juiste taakvervulling in de organisatie. Het aantal leden van de directie en de taken en bevoegdheden van deze leden worden bepaald bij het door het dagelijks bestuur vast te stellen (organisatie-)besluit.

HOOFDSTUK 9 HET UITVOERINGSPLAN EN HET UITVOERINGSPROGRAMMA

Artikel 24 Uitvoeringsplan

1. Het algemeen bestuur stelt een uitvoeringsplan vast waarin in grote lijnen wordt aangegeven wat het algemeen bestuur van het samenwerkingsverband voornemens is uit te voeren. Het algemeen bestuur kan een of meer onderdelen van het uitvoeringsplan afzonderlijk vaststellen.
2. Het uitvoeringsplan beslaat een periode van vier jaar. Jaarlijks kan het algemeen bestuur besluiten over bijstelling van het uitvoeringsplan.

Artikel 25 Uitvoeringsprogramma

Het algemeen bestuur stelt voor ieder jaar een uitvoeringsprogramma vast, waarin de activiteiten van het samenwerkingsverband worden aangegeven. Het uitvoeringsprogramma bevat voorts in ieder geval een overzicht van de voor de verwezenlijking van de activiteiten benodigde financiële en personele middelen.

Artikel 26 Totstandkoming

De totstandkoming van het uitvoeringsplan en het uitvoeringsprogramma geschiedt op een overeenkomstige wijze als in artikel 27, eerste tot en met vijfde lid, van deze regeling, voor de begroting is aangegeven.

HOOFDSTUK 10 FINANCIËLE BEPALINGEN

Artikel 27 Begrotingsprocedure

1. Indien het algemeen bestuur voor de samenwerkingsmodule een bestuurscommissie heeft ingesteld, dan zenden de bestuurscommissies van de modules voor 1 maart een ontwerpbegroting van de modules voor het komende kalenderjaar, vergezeld van een toelichting, toe aan het dagelijks bestuur van de MGR.
2. Het dagelijks bestuur zendt vóór 1 april een ontwerpbegroting van het samenwerkingsverband voor het komende kalenderjaar, vergezeld van een toelichting, toe aan de raden van de deelnemende gemeenten. De ontwerpbegroting van het samenwerkingsverband bestaat uit de geconsolideerde ontwerpbegrotingen van de modules aangevuld met de overhead kosten van de MGR.
3. De ontwerpbegroting wordt door de besturen van de deelnemende gemeenten voor eenieder ter inzage gelegd en tegen betaling van de kosten algemeen verkrijgbaar gesteld. Artikel 190, tweede lid en derde lid, van de Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing.
4. De raden van de deelnemende gemeenten kunnen binnen acht weken bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.
5. Het algemeen bestuur stelt de begroting vast vóór 15 juli in het jaar, voorafgaande aan dat jaar, waarvoor de begroting dient.
6. Meteen na de vaststelling zendt het algemeen bestuur, zo nodig, de begroting aan de raden van de deelnemende gemeenten, die daarover bij Gedeputeerde Staten hun zienswijze naar voren kunnen brengen.
7. Het dagelijks bestuur zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, maar in ieder geval vóór 1 augustus aan Gedeputeerde Staten.
8. Het bepaalde in dit artikel is, met uitzondering van de genoemde data, van overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting, behoudens die wijzigingen die niet tot een verhoging van de gemeentelijke bijdragen leiden.

Artikel 28 Bijdragen van de gemeenten

1. In de begroting wordt aangegeven welke bijdrage elke afzonderlijke gemeente verschuldigd is voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft.
2. Het algemeen bestuur bepaalt met tweederde meerderheid van stemmen de algemene kostenverdeelsleutel voor de kosten van de basistaken, niet zijnde de kosten voor de samenwerkingsmodules. Als algemene kostenverdeelsleutel geldt een kostenverdeling naar rato van het jaarlijks op 1 januari bepaald inwonertal van de deelnemende gemeenten op basis van de meest recente CBS-cijfers.
3. De kostenverdeelsleutel voor de samenwerkingsmodules worden bepaald in de bijlagen bij de regeling.
4. De deelnemers betalen bij wijze van voorschot jaarlijks op 1 januari, op 1 april, op 1 juli en op 1 oktober telkens een kwart van de in lid 1 bedoelde bijdrage.
5. De deelnemers dragen er zorg voor dat het samenwerkingsverband te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al haar verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.

Artikel 29 Jaarrekening

1. Het dagelijks bestuur biedt de jaarrekening over het afgelopen jaar en het jaarverslag, daarbij gevoegd de accountantsverklaring, bedoeld in artikel 213, derde lid, van de Gemeentewet en het verslag van bevindingen, bedoeld in artikel 213, vierde lid, van de Gemeentewet, jaarlijks vóór 1 april ter vaststelling aan het algemeen bestuur aan onder gelijktijdige toezending aan de raden van de gemeenten.
2. Het algemeen bestuur stelt de jaarrekening vast vóór 1 juli, volgende op het jaar waarop deze betrekking heeft.
3. De jaarrekening wordt binnen twee weken na vaststelling, maar in ieder geval vóór 15 juli, met alle bijbehorende stukken en het jaarverslag aan Gedeputeerde Staten aangeboden.
4. Vaststelling van de jaarrekening strekt het dagelijks bestuur tot décharge, behoudens later in rechte gebleken valsheid in geschrifte of andere onregelmatigheden.
5. In de jaarrekening wordt het door elk van de deelnemende gemeenten over het desbetreffende jaar werkelijk verschuldigde bedrag opgenomen.
6. De kosten worden verdeeld over de deelnemende gemeenten volgens de kostenverdeelsleutel, zoals bedoeld in bijlage 1, artikel 8, bijlage 2, artikel 7 en bijlage 3 artikel 7 en bijlage 4 artikel 8 van deze regeling.
7. Mocht enig exploitatiejaar een batig saldo opleveren:
   a. dan kan daaraan bij besluit van het algemeen bestuur, op advies van de bestuurscommissie(s) van de samenwerkingsmodule(s) waaruit het batig saldo voortvloeit of het dagelijks bestuur wat betreft een batig saldo bij de MGR beheerorganisatie, een bestemming worden gegeven.
   b. dan vindt dotatie op een bestemmingsreserve plaats na het opstellen van de jaarrekening.
8. (Uit)betaling van enig verschil tussen het op grond van artikel 28 van deze regeling bepaalde en het werkelijk verschuldigde, vindt plaats meteen na de mededeling van de vaststelling van de jaarrekening.

HOOFDSTUK 11 HET ARCHIEF

Artikel 30 Zorg voor archiefbescheiden

1. Het dagelijks bestuur is belast met de zorg voor de archiefbescheiden van de organen van het samenwerkingsverband, overeenkomstig een door het algemeen bestuur, met inachtneming van artikel 40 van de Archiefwet 1995 vast te stellen regeling (Archiefverordening), die aan Gedeputeerde Staten wordt meegedeeld.
   Het dagelijks bestuur is tevens belast met de zorg voor de archiefbescheiden die worden gevormd krachtens de aan het samenwerkingsverband gedelegeerde taken.
   De zorg voor archiefbescheiden die ontstaan uit hoofde van de door de deelnemende gemeenten gemandateerde taken berust bij deze gemeenten.
2. Voor de bewaring van de op grond van artikel 12, eerste lid en artikel 13 van de Archiefwet 1995 over te brengen archiefbescheiden van de bij deze regeling ingestelde bestuursorganen is aangewezen het Gelders Archief.
3. De directeur is belast met het beheer van de archiefbescheiden waarvoor MGR SDCG zorgdrager is en voor de archiefbescheiden die ontstaan uit hoofde van de door de deelnemende gemeenten gemandateerde taken, voor zover MGR SDCG de enige archiefvormer is en voor zover deze archiefbescheiden niet zijn overgedragen naar de archiefbewaarplaats.
4. De archivaris van de MGR SDCG is belast met het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden waarvoor MGR SDCG zorgdrager is, voor zover deze archiefbescheiden niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats.

5. Met het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden die ontstaan uit hoofde van de door deelnemende gemeenten gemandateerde taken is belast de archivaris van de desbetreffende gemeente.

HOOFDSTUK 12 TOETREDING, UITTREDING, WIJZIGING EN OPHEFFING

Artikel 31 Toetreding tot de regeling

1. Een college kan tot de regeling toetreden krachtens een daartoe strekkend besluit van het college na verkregen toestemming van diens raad.
2. Toetreding tot de regeling kan slechts plaatsvinden na een daartoe strekkend besluit van de meerderheid van het aantal deelnemers na verkregen toestemming van de raden van deze deelnemers.
3. Het algemeen bestuur kan voorwaarden verbinden aan de toetreding van een nieuwe deelnemer en regelt de gevolgen daarvan.

Artikel 32 Uittreding uit de regeling

1. Een deelnemer kan uit de regeling treden krachtens een daartoe strekkend besluit van de deelnemer na verkregen toestemming van diens raad. Daarbij wordt een opzegtermijn van één jaar in acht genomen, ingaande per 1 januari van het eerstvolgende kalenderjaar.
2. Uittreding is niet eerder mogelijk dan nadat overeenkomstig artikel 35 de deelname aan een samenwerkingsmodule of submodule is beëindigd.
3. Het voornemen tot uittreding wordt bij aangetekende brief bekend gemaakt aan de voorzitter van het samenwerkingsverband.
4. Een deelnemer kan uit de regeling treden onder betaling van een uittreedsom die gelijk is aan de bijdrage die de deelnemer op grond van de kostenverdeelsleutel als bedoeld in artikel 28, tweede lid, van deze regeling verschuldigd was aan het samenwerkingsverband over het jaar voorafgaand aan het moment dat de deelnemer het besluit tot uittreding kenbaar heeft gemaakt.

Artikel 33 Aansprakelijkheid

Het samenwerkingsverband verzekert zich tegen:

a. Civielrechtelijke aansprakelijkheid (wettelijke aansprakelijkheid) voor schade aan personen en goederen;
b. Wettelijke aansprakelijkheid voor vermogensschade.

Artikel 34 Deelname aan een bestaande samenwerkingsmodule en submodule(s)

1. Een deelnemer kan besluiten aan een reeds bestaande samenwerkingsmodule deel te nemen en voor zover van toepassing aan daaronder vallende submodule(s).
2. Een deelnemer die wil deelnemen aan een samenwerkingsmodule/submodule van de regeling maakt dit voornemen schriftelijk kenbaar aan het dagelijks bestuur.
3. De financiële, juridische, personele en organisatorische consequenties worden door het dagelijks bestuur in kaart gebracht.
4. Alle kosten die met starten van deelname aan de samenwerkingsmodule/submodule gepaard gaan, komen ten laste van de nieuwe deelnemer.
5. De deelnamekosten, zoals bedoeld in het vierde lid, worden alleen ten laste van de nieuwe deelnemer gebracht indien het besluit tot deelname daadwerkelijk is genomen. De deelnamekosten zijn opgebouwd uit eenmalige kosten, bestaande uit de noodzakelijke investeringen die ten behoeve van de start van de deelname worden gemaakt en contant gemaakte tijdelijke kosten, bestaande uit de transitiekosten die gedurende 2 jaar na toetreding noodzakelijk zijn om projectmatig de bedrijfsvoeringsactiviteiten te integreren.

6. Het algemeen bestuur neemt een besluit over de voorwaarden tot deelname aan een samenwerkingsmodule/submodule, waarbij de financiële, juridische, personele en organisatorische consequenties worden betrokken. Dit wordt schriftelijk aan de betreffende gemeente meegedeeld.

Artikel 35 Beëindiging deelname aan een samenwerkingsmodule dan wel submodule

1. Een deelnemer kan deelname aan een samenwerkingsmodule dan wel submodule beëindigen na een daartoe strekkend besluit van de deelnemer.
2. Beëindiging van deelname aan de samenwerkingsmodule dan wel submodule is slechts mogelijk onder de voorwaarde dat tussen het samenwerkingsverband en de deelnemer een vaststellingsovereenkomst wordt gesloten over de gevolgen van de beëindiging, waaronder financiële gevolgen.
3. Het algemeen bestuur stelt regels vast ten aanzien van de wijze waarop de gevolgen van de beëindiging aan de samenwerkingsmodule of submodule worden bepaald en in de vaststellingsovereenkomst worden vastgelegd. Dit besluit behoeft tweederde van de uitgebrachte stemmen.
4. In de regels als bedoeld in het derde lid wordt indien noodzakelijk opgenomen dat ten behoeve van de vaststelling van de beëindigingskosten een onafhankelijke registeraccountant wordt ingeschakeld. De opdracht daartoe wordt verstrekt door het algemeen bestuur in overleg met de deelnemer die de deelname aan een samenwerkingsmodule dan wel submodule beëindigt.
5. In de vaststellingsovereenkomst wordt in ieder geval opgenomen dat de deelnemer na beëindiging van een samenwerkingsmodule dan wel submodule, ook in het geval de deelnemer is uitgetreden uit de regeling overeenkomstig artikel 32, maximaal vijf jaar na beëindiging van de deelname aan een samenwerkingsmodule dan wel submodule aansprakelijk blijft bij het intreden van risico's voortvloeiende uit de periode dat de betreffende deelnemer afnemer was van een samenwerkingsmodule dan wel submodule indien en voor zover deze intredende risico's leiden tot een kostenverhoging voor het samenwerkingsverband en betrekking hebben op de periode dat de betreffende deelnemer nog afnemer was van de samenwerkingsmodule dan wel submodule.

Artikel 36 Wijziging van de regeling

1. De regeling kan worden gewijzigd krachtens een daartoe strekkend besluit van twee derde van het aantal deelnemers na verkregen toestemming van de raden van deze deelnemers
2. Onder wijziging van de regeling wordt in ieder geval verstaan het toevoegen, wijzigen of opheffen van een samenwerkingsmodule in de regeling.
3. Elke deelnemende gemeente en het algemeen bestuur is bevoegd een wijziging in de regeling aan de besturen van de deelnemende gemeenten in overweging te geven via een daartoe strekkend voorstel. Het dagelijks bestuur zendt het voorstel van de deelnemende gemeenten of het algemeen bestuur toe aan de besturen van de deelnemende gemeenten.

Artikel 37 Opheffing en liquidatie van de regeling

1. De regeling wordt opgeheven na een daartoe strekkend besluit van tweederde van het aantal deelnemers na verkregen toestemming van de raden van deze deelnemers.
2. In geval van opheffing van de regeling besluit het algemeen bestuur tot liquidatie. Het algemeen bestuur geeft een onafhankelijk accountant de opdracht om een liquidatieplan op te stellen. Hierbij kan van de bepalingen van de regeling worden afgeweken.
3. Het liquidatieplan wordt door het algemeen bestuur, de raden van de gemeenten gehoord, vastgesteld.
4. Het liquidatieplan voorziet ook in de gevolgen die de beëindiging heeft voor het personeel als bedoeld in hoofdstuk 8 van deze regeling.

5. Bij opheffing van de gemeenschappelijke regeling wordt ten aanzien van de archiefbescheiden een voorziening getroffen conform art. 4 lid 1 van de Archiefwet 1995.
6. Het liquidatieplan geeft regels voor de wijze waarop de deelnemende gemeenten, voor zover het saldo ontoereikend is, zorgdragen voor de nakoming van de verplichtingen van het samenwerkingsverband. Daarbij wordt uitgegaan van de kostenverdeelsleutel als bedoeld in artikel 28, tweede lid, van de regeling.
7. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de liquidatie.
8. De organen van het samenwerkingsverband blijven in functie totdat de liquidatie is voltooid.

HOOFDSTUK 13 SLOTBEPALINGEN

Artikel 38 Duur van de regeling

De regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.

Artikel 39 Inwerkingtreding

De regeling treedt in werking op 1 januari 2022, nadat deze op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt.

Artikel 40 Overgangsrecht

Regelingen, besluiten, privaatrechtelijke rechtshandelingen en overige beslissingen en handelingen die zijn vastgesteld, genomen en verricht, voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze gemeenschappelijke regeling onder toepassing van de regeling bedoeld in artikel 41, gelden als regelingen, besluiten, privaatrechtelijke rechtshandelingen en overige beslissingen en handelingen onder de toepassing van deze gemeenschappelijke regeling.

Artikel 41 Intrekking oude regeling

Deze regeling dient ter vervanging van de bestaande Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland. De Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland in werking getreden op 1 januari 2019, wordt ingetrokken.

Artikel 42 Citeertitel

De regeling wordt aangehaald als: Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland.

Artikel 43 Toezending aan Gedeputeerde Staten

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente waar het samenwerkingsverband is gevestigd draagt zorg voor de in artikel 26, eerste lid van de wet voorgeschreven toezending en de in artikel 26, derde lid, van de wet voorgeschreven bekendmaking van de regeling aan Gedeputeerde Staten.

Bijlagen:

BIJLAGE 1 Samenwerkingsmodule Inkoop Zorg

Artikel 1 Begripsbepaling

In deze samenwerkingsmodule wordt verstaan onder:

a. inkoop: inkoop van individuele voorzieningen in het kader van de Jeugdwet en maatwerkvoorzieningen in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO 2015)
b. contractbeheer: het registreren en actualiseren van contractinformatie zoals productcodes, tarieven e.d.;
c. contractmanagement: het meten (monitoren) van de contractafspraken en het sturen op de kwaliteit en de kosten van de contracten en indien nodig, het voeren van escalatiegesprekken;
d. projecten: op inkoop gerichte projecten op basis van vraag en behoefte vanuit de gemeente(n);
e. samenwerkingsmodule: onderhavige samenwerkingsmodule Inkoop Zorg;
f. submodule: de zorgvormen binnen deze samenwerkingsmodule, gericht op specifieke individuele voorzieningen in het kader van de Jeugdwet en specifieke maatwerkvoorzieningen in het kader van de WMO 2015 en komen tot stand zoals weergegeven in artikel 5 van deze bijlage.

Artikel 2 Belangen

Het samenwerkingsverband behartigt binnen de samenwerkingsmodule Inkoop Zorg de belangen van de aan de samenwerkingsmodule deelnemende gemeenten op het gebied van inkoop van dienstverlening dan wel goederen binnen het sociaal domein.

Artikel 3 Samenwerkingsmodule Inkoop Zorg

1. De samenwerkingsmodule Inkoop Zorg bevat de volgende taken:
   a. inkoop van dienstverlening dan wel goederen binnen het sociaal domein die wordt georganiseerd vanuit de MGR;
   b. het contractbeheer samenhangend met de inkoop;
   c. het contractmanagement samenhangend met de inkoop;
   d. uitvoeren van op inkoop gerichte projecten;
2. De deelnemer is gehouden bij deelname aan een submodule ook deel te nemen aan het contractbeheer- en contractmanagement van die submodule.

Artikel 4 Beëindiging deelname aan een samenwerkingsmodule en submodule

Beëindiging van deelname aan de samenwerkingsmodule dan wel submodule kan plaatsvinden door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de voorzitter van samenwerkingsverband met inachtneming van een opzegtermijn van zes maanden.

Artikel 5 Keuze en taken Submodules Inkoop Zorg

1. Op advies van de bestuurscommissie stelt het algemeen bestuur conform art. 25 en 27 jaarlijks in het uitvoeringsprogramma en begroting vast welke taken voor welke submodules worden uitgevoerd;
2. De deelnemers bepalen middels een DVO aan welke submodules zij deelnemen;
3. Deelname aan submodules wordt afgerekend conform artikel 6 van deze bijlage.

Artikel 6 Financiële bijdragen

De kosten van een submodule worden in de verrekening uitsluitend ten laste gebracht van de aan de submodule deelnemende gemeenten naar rato van het jaarlijks op 1 januari bepaalde inwonertal van de deelnemende gemeenten op basis van de meest recente CBS-cijfers.

Artikel 7 Verkoop van diensten

1. Het samenwerkingsverband kan op niet-commerciële basis diensten verkopen aan derden binnen de kaders van de op grond van deze samenwerkingsmodule gemandateerde bevoegdheden.
2. Indien een bestuurscommissie is ingesteld, dient zij akkoord te gaan met het aangaan van de dienstverlening zoals bedoeld in het eerste lid.

BIJLAGE 2 Samenwerkingsmodule Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL)

Artikel 1 Begripsbepaling

In deze samenwerkingsmodule wordt verstaan onder:

a. Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL): organisatieonderdeel van het samenwerkingsverband MGR.
b. RMC-functie: Regionale Meld- en Coördinatiefunctie zoals bedoeld in de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB), Wet op de expertisecentra (WEC) en Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO).
c. Samenwerkingsmodule: onderhavige samenwerkingsmodule RBL.
d. regionale middelen: bestaan uit de uitkering regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (RMC). Voor RMC is het zowel de specifieke uitkering regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten als de specifieke uitkering regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten.
e. VSV: jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een havo of vwo diploma of minimaal een mbo-2 diploma.

Artikel 2 Belangen

Het samenwerkingsverband behartigt binnen de samenwerkingsmodule Regionaal Bureau Leerlingzaken de belangen van de aan de samenwerkingsmodule deelnemende gemeenten op het gebied van de Leerplichtwet 1969 en de RMC-functie.

Artikel 3 Samenwerkingsmodule Regionaal Bureau Leerlingzaken

1. De samenwerkingsmodule Regionaal Bureau Leerlingzaken bestaat uit twee submodules: Leerplichtwet en RMC
2. De samenwerkingsmodule Regionaal Bureau Leerlingzaken bevat de volgende taken:
   a. De submodule Leerplicht bevat de volgende taak: uitvoering Leerplichtwet 1969
   b. De submodule RMC bevat de volgende taak: uitvoering wettelijke taken RMC

Artikel 4 Bevoegdheden

1. Bij deelname aan de submodule Leerplichtwet worden alle bevoegdheden die volgens de Leerplichtwet 1969 aan de colleges toekomen gemandateerd aan het samenwerkingsverband.
2. Bij deelname aan de submodule RMC worden alle bevoegdheden die volgens de WEB, WEC en WVO inzake de RMC-functie aan het college van de gemeente Arnhem als contactgemeente toekomen gemandateerd aan het samenwerkingsverband.
3. De gemandateerde bevoegdheden kunnen in ondermandaat worden gegeven aan medewerkers die de samenwerkingsmodule uitvoeren, met uitzondering van de bevoegdheid tot het vaststellen van de instructie voor de leerplichtambtenaren.

Artikel 5 Beëindiging deelname aan een samenwerkingsmodule dan wel submodule

Beëindiging van deelname aan de samenwerkingsmodule dan wel submodule kan plaatsvinden door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de voorzitter van samenwerkingsverband met inachtneming van een opzegtermijn van 1 jaar.

Artikel 6 Financiële Bijdragen

1. Ten behoeve van de uitvoering van de activiteiten genoemd in artikel 3 is een deelnemende gemeente aan deze samenwerkingsmodule financiële bijdragen verschuldigd op basis van de volgende berekeningswijze per submodule:
   a. Leerplicht:
      i. De totale loonsom voor de verschillende functies wordt vastgesteld, uitgaande van de loonsom op 1 januari 2021;
      ii. De gemeentelijke bijdragen worden, evenredig verdeeld op basis van leerlingenaantallen (1 fte voor 3.800 leerplichtige leerlingen) en gecorrigeerd naar VSV problematiek;
      iii. De gemeentelijke bijdragen worden telkens voor vier jaar vastgesteld, voor het eerst weer in 2025.
      iv. Evenredige verdeling van de kosten van de management-, beleids-, gegevensbeheer en administratieve functies tussen VSV en leerplicht;
   b. RMC: wordt gefinancierd vanuit Rijksmiddelen voor RMC regio Arnhem.

Artikel 7 Verkoop van diensten

1. Het samenwerkingsverband kan op niet-commerciële basis diensten verkopen aan derden binnen de kaders van de op grond van deze samenwerkingsmodule gemandateerde bevoegdheden.
2. Indien een bestuurscommissie is ingesteld, dient zij akkoord te gaan met het aangaan van de dienstverlening zoals bedoeld in het eerste lid.

BIJLAGE 3 Samenwerkingsmodule Werkgeversservicepunt

Artikel 1 Begripsbepaling

In deze samenwerkingsmodule wordt verstaan onder:

a. Samenwerkingsmodule: onderhavige samenwerkingsmodule Werkgeverservicepunt.

Artikel 2 Belangen

Het samenwerkingsverband behartigt binnen de samenwerkingsmodule Werkgeversservicepunt de belangen van de aan de samenwerkingsmodule deelnemende gemeenten en het UWV op het gebied van de dienstverlening aan werkgevers in relatie tot het plaatsen van de doelgroepen waarvoor zij een re-integratieverantwoordelijkheid hebben.

Artikel 3 Doel en taken samenwerkingsmodule Werkgeversservicepunt

De basisdienstverlening van het WSP bestaat uit:

1. Het WSP is strategisch partner voor werkgevers met betrekking tot arbeidsmarkt-, wervings- en HR vraagstukken.
2. Het vervullen van vacatures bij werkgevers voor werkzoekenden met bijzondere aandacht voor de volgende doelgroepen:
   - Participatiewet- uitkeringsgerechtigden, waaronder doelgroep Banenafspraak;
   - Wajong-uitkeringsgerechtigden;
   - WIA-uitkeringsgerechtigden;
   - WW-uitkeringsgerechtigden.
3. Het opbouwen, onderhouden en uitdragen van kennis en informatie ten aanzien van de arbeidsmark en sociale wet- en regelgeving, en waar nodig doorverwijzen naar betrokken ketenpartners.
4. Het adviseren over en faciliteren van werkgevers bij het aanvragen van voorzieningen en subsidies.
5. Het adviseren over en faciliteren van het anders organiseren van werk zodat ook mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een duurzame werkplek kunnen krijgen. Hierbij wordt onder meer gebruik gemaakt van een aanbodgerichte benadering, bijvoorbeeld functiecreatie.
6. Het bevorderen van een inclusieve arbeidsmarkt in de arbeidsmarktregio Midden-Gelderland door onder meer te bouwen aan een stevig netwerk van werkgevers en de in de regio actieve ondernemersnetwerken.

Artikel 4 Bevoegdheden

1. De bevoegdheden die de Participatiewet en de Wet banenafspraak toebedelen aan de colleges en betrekking hebben op de onder artikel 3 lid 1 omschreven taken, worden gemandateerd aan het samenwerkingsverband.
2. De gemandateerde bevoegdheden kunnen in ondermandaat worden gegeven aan medewerkers die de samenwerkingsmodule uitvoeren.

Artikel 5 Beëindiging deelname aan een samenwerkingsmodule en submodule

Beëindiging van deelname aan de samenwerkingsmodule dan wel submodule kan plaatsvinden door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de voorzitter van samenwerkingsverband met inachtneming van een opzegtermijn van één jaar.

Artikel 6 Financiële bijdragen

Ten behoeve van de uitvoering van de taken genoemd in artikel 3, worden de kosten die samenhangen met het WSP gezamenlijk gedragen door de aan deze module deelnemende gemeenten. De kosten worden verdeeld op basis van het inwoneraantal per gemeente naar rato van het op 1 januari bepaalde inwonertal van de deelnemende gemeenten op basis van de meest recente CBS-cijfers.

Artikel 7 Verkoop van diensten

1. Het samenwerkingsverband kan op niet-commerciële basis diensten verkopen aan derden binnen de kaders van de op grond van deze samenwerkingsmodule gemandateerde bevoegdheden.
2. De bestuurscommissie dient akkoord te gaan met het aangaan van de dienstverlening zoals bedoeld in het eerste lid.

BIJLAGE 4 Samenwerkingsmodule Werkgeverschap SW

Artikel 1 Begripsbepaling

In deze samenwerkingsmodule wordt verstaan onder:

a. Wsw: Wet sociale werkvoorziening
b. SW: Sociale Werkvoorziening.
c. Samenwerkingsmodule: de onderhavige samenwerkingsmodule Werkgeverschap SW , hierna: WgSW;
d. Buitengemeente: de gemeente die geen deelnemer is aan de samenwerkingsmodule WgSW.

Artikel 2 Belangen

Het samenwerkingsverband behartigt binnen de samenwerkingsmodule de belangen van de aan de samenwerkingsmodule WgSW deelnemende gemeenten op het gebied van het op rechtmatige en doelmatige wijze invulling geven aan de wettelijke taken op het gebied van het werkgeverschap voor de SW-medewerkers en de overige taken zoals benoemd in artikel 4, eerste lid, sub b.

Artikel 3 Deelname aan de samenwerkingsmodule

Deelname aan deze samenwerkingsmodule is slechts mogelijk onder de voorwaarde dat de deelnemende gemeente aan deze samenwerkingsmodule een rechtsgeldig aanwijzingsbesluit heeft genomen als bedoeld in artikel 2, tweede lid, van de Wsw voor de uitvoering van de *activiteiten die gericht zijn op arbeidstoeleiding en -begeleiding van Sw-medewerkers* ***aan een andere organisatie***.

Artikel 4 Samenwerkingsmodule Werkgeverschap SW

1. De samenwerkingsmodule WgSW bevat de volgende taken:
   a. het uitvoeren van de taken behorend bij het werkgeverschap van SW medewerkers, als bedoeld in artikel 2 eerste lid van de Wsw. Hieronder wordt in elk geval verstaan: het zorgdragen voor de uitbetaling en financiering van de loonlasten en hiermee samenhangende kosten van werknemers zoals het bijhouden van de salarisadministratie, besluiten over in- en uitdiensttreding, de aanpassing van het dienstverband, de individuele aanpassing van het salaris (niet zijnde als gevolg van cao-afspraken) en de eventueel daaruit voortvloeiende (gerechtelijke) procedures. Daarnaast betreft het taken op het terrein van personeels- en arbeidsomstandighedenbeleid en -uitvoering die via een DVO zijn opgedragen aan de organisatie die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de arbeidstoeleiding en – begeleiding van de SW-medewerkers op basis van het aanwijzingsbesluit van deelnemende gemeenten.
   b. Overige taken en verplichtingen die voortvloeien uit de opheffing van Werkvoorziening Midden-Gelderland (handelend onder de naam Presikhaaf Bedrijven) en het onderbrengen van de verplichtingen van de Stichting Personeel Presikhaaf bij de samenwerkingsmodule WgSW.

2. Indien een bestuurscommissie is ingesteld kan de bestuurscommissie het algemeen bestuur voorstellen de samenwerkingsmodule te wijzigen.

Artikel 5 Bevoegdheden

Ter uitvoering van de in artikel 4, eerste lid, onder a, genoemde taak dragen de deelnemende gemeenten hun bevoegdheden en verplichtingen uit de Wsw over aan het samenwerkingsverband.

Artikel 6 Beëindiging deelname aan de samenwerkingsmodule

1. Deelname aan onderhavige samenwerkingsmodule eindigt zodra het huidige aanwijzingsbesluit niet wordt voortgezet, tenzij er blijvend wordt voldaan aan de voorwaarden van artikel 3 van deze samenwerkingsmodule en over de uitvoerbaarheid van artikel 4 eerste lid.
2. Beëindiging van deelname als bedoeld in het eerste lid, geschiedt onder de voorwaarden zoals geregeld in artikel 35, tweede, derde, vierde en vijfde lid, van de regeling, als ware de deelnemende gemeente zijn deelname aan deze samenwerkingsmodule zelf heeft beëindigd.
3. Onverminderd het eerste en tweede lid kan beëindiging van deelname aan deze samenwerkingsmodule als bedoeld in artikel 35, eerste lid, van de regeling plaatsvinden door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de voorzitter van samenwerkingsverband met inachtneming van een opzegtermijn van één jaar.

Artikel 7 Financiële bijdragen

1. Ten behoeve van de uitvoering van de taken genoemd in artikel **4**, eerste lid, worden de kosten gezamenlijk gedragen door de aan deze module deelnemende gemeenten.
2. De kosten voor jaar t worden jaarlijks verdeeld op basis van het procentuele aandeel in het aantal arbeidsjaren (AJ) per gemeente op basis van de bezettingsaantallen zoals bekend op 31 oktober t-1 voor de deelnemende gemeenten gezamenlijk.
3. De kosten die samenhangen met het Werkgeverschap van de Sw medewerkers uit de buitengemeenten worden conform de in het tweede lid gedefinieerde verdeelsleutel verdeeld over de deelnemende gemeenten waarbij de bijdrage door het Rijk wordt ontvangen via één gemeente.

Artikel 8 Verkoop van diensten

1. Het samenwerkingsverband kan op niet-commerciële basis diensten verkopen aan derden binnen de kaders van de op grond van deze samenwerkingsmodule gemandateerde bevoegdheden.
2. Indien een bestuurscommissie is ingesteld, dient zij akkoord te gaan met het aangaan van de dienstverlening zoals bedoeld in het eerste lid.

Bijlage 5: Samenwerkingsmodule Contractmanagement inburgeringstrajecten:

Artikel 1 Begripsbepaling

In deze samenwerkingsmodule wordt verstaan onder:

a. Wet inburgering: De Wet Inburgering die op 1 januari 2022 in werking treedt.
b. Inburgeringstrajecten: De trajecten die de deelnemende gemeenten hebben ingekocht teneinde de nieuwkomer in staat te stellen aan zijn inburgeringsplicht als bedoeld in art 6, eerste lid, Wet Inburgering te voldoen.

Artikel 2 Belangen

De samenwerkingsmodule behartigt de belangen van de aan de deelnemende gemeenten op het gebied van contractmanagement van inburgeringstrajecten op basis van de taken zoals vermeld in artikel 3.

Artikel 3 Doel en taken submodule contractmanagement inburgeringstrajecten

1. Het hoofddoel van het contractmanagement inburgeringstrajecten is de uitvoering van de inburgeringstrajecten volgen en zo nodig bijsturen.

2. De taken bestaan uit:
- contractbeheer en contractmanagement;
- toegankelijk maken contractinformatie;
- informatie ophalen over behalen van resultaten;
- contractgesprekken op grond van informatie en signalen;
- rapportage;

Artikel 4 Bevoegdheden

1. De bevoegdheden die de Wet Inburgering toebedeelt aan de colleges en betrekking heeft op de onder artikel 3 omschreven taken, worden gemandateerd aan het samenwerkingsverband.
2. De gemandateerde bevoegdheden kunnen in ondermandaat worden gegeven aan medewerkers die de samenwerkingsmodule uitvoeren.

Artikel 5 Beëindiging deelname aan een samenwerkingsmodule

Beëindiging van deelname aan de samenwerkingsmodule kan plaatsvinden door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de voorzitter van het samenwerkingsverband met inachtneming van een opzegtermijn van één jaar.

Artikel 6 Financiële bijdragen

Ten behoeve van de uitvoering van de taken genoemd in artikel 3, worden de kosten die samenhangen met het Contractmanagement Inburgeringstrajecten gezamenlijk gedragen door de aan deze samenwerkingsmodule deelnemende gemeenten. De kosten worden verdeeld op

basis van het inwoneraantal per gemeente naar rato van het op 1 januari bepaalde inwonertal van de deelnemende gemeenten op basis van de meest recente CBS-cijfers.

Artikel 7 Verkoop van diensten

1. Het samenwerkingsverband kan op niet-commerciële basis diensten verkopen aan derden binnen de kaders van de op grond van deze samenwerkingsmodule gemandateerde bevoegdheden.
2. De bestuurscommissie dient akkoord te gaan met het aangaan van de dienstverlening zoals bedoeld in het eerste lid.

Toelichting Regeling MGR

Toelichting
Deze toelichting hoort bij de MODULAIRE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING SOCIAAL DOMEIN CENTRAAL GELDERLAND (MGR).

Algemeen
Bij het opstellen van deze regeling is uitgegaan van de door de colleges vastgestelde Notitie G12 regionale samenwerkingsvorm van 3 november 2015. Daarin staat dat bij het kiezen van de meest passende samenwerkingsvorm wordt uitgegaan van de volgende inrichtingsprincipes:

1. *een samenwerkingsvorm die het flexibel kunnen toe-en uittreden mogelijk maakt en met een zo beperkt mogelijke uittredingssanctie*
2. *een samenwerkingsvorm waarin het publiekrechtelijk toezicht optimaal geborgd is, met oog voor en ruimte aan de positie voor de raden en de colleges*
3. *daarnaast is het streven om de bestuurlijke drukte te beperken waar dat kan zodat tempo en daadkracht aan de dag gelegd kan worden*
4. *een ondersteuningsstructuur die mean en lean is: niet meer personele inzet dan nodig voor een goede regionale procesgang en uitvoering van taken*
5. *een besluitvormingsprocedure die uitgaat van gelijkwaardigheid en consensus waarbij een kwalitatieve meerderheid van stemmen bepalend is als consensus niet mogelijk blijkt.*

In november 2015 hebben de colleges hun voorkeur uitgesproken voor een gemeenschappelijk openbaar lichaam met een modulaire gemeenschappelijke regeling (MGR)

Daarnaast is in januari 2016 een bestuurlijke opdracht gegeven dat in deze regeling niet wordt opgenomen wat al bij wet is geregeld en waarvan niet afgeweken wordt.

In april 2016 besluiten de colleges besluiten deel te nemen aan het Interactief aankoop systeem (IAS) en geven aan voor welke percelen. Dit IAS vormt de basis voor de MGR. Na oprichting van de MGR wordt de samenwerkingsmodule inkoop in feite gevormd door het IAS.

In december 2016 is de bestuurlijke afspraak gemaakt om artikelen over het beëindigen van een samenwerkingsmodule in de regeling op te nemen en het dienstverleningshandvest niet in de regeling te laten terugkomen.

In september 2017 besluit het algemeen bestuur van de MGR aan de deelnemende gemeenten een gewijzigde regeling voor te leggen waarin de samenwerkingsmodules Onderwijszaken en Werkgeverservicepunt aan de regeling worden toegevoegd en voorwaarden voor het deelnemen aan en het beëindigen van een samenwerkings- en submodule zijn verwerkt.

Op 4 juli 2018 heeft het algemeen bestuur van de MGR een voorgenomen besluit genomen om de nieuwe module Werkgeverschap SW onder te brengen bij de MGR. Dit vraagt om een aanpassing van de regeling. Het algemeen bestuur heeft daarom besloten aan de deelnemende gemeenten een gewijzigde regeling voor te leggen waarin de samenwerkingsmodule Werkgeverschap SW aan de regeling wordt toegevoegd en enkele verbeteringen aan te brengen in de formulering van de regeling.

Op 23 september 2021 heeft het algemeen bestuur van de MGR een voorgenomen besluit genomen om de nieuwe samenwerkingsmodule Contractmanagement Inburgeringstrajecten onder te brengen bij de MGR. Dit vraagt om een aanpassing van de regeling. Het algemeen bestuur heeft daarom besloten aan de deelnemende gemeenten een gewijzigde regeling voor te leggen waarin de samenwerkingsmodule Contractmanagement Inburgeringstrajecten aan de

regeling wordt toegevoegd en waarin enkele verbeteringen zijn aangebracht in de formulering van de regeling. Om de integraliteit te bevorderen is besloten om uit te gaan van drie Programma's te weten: Zorg, Onderwijs en Participatie en daar de betreffende samenwerkingsmodules onder te brengen en per Programma met één bestuurscommissie te gaan werken.

Artikelsgewijze toelichting MGR

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

Dit artikel bevat enkele algemene begripsbepalingen die gelden voor de gehele gemeenschappelijke regeling.

Artikel 2 Openbaar lichaam

Dit artikel bepaalt dat er een zogenoemd gemeenschappelijk openbaar lichaam wordt ingesteld krachtens artikel 1, eerste lid, gelezen in samenhang met artikel 8, eerste lid, van de wet. Het gemeenschappelijk openbaar lichaam bezit rechtspersoonlijkheid en kan dus zelfstandig privaatrechtelijke rechtshandelingen verrichten. Er is onder meer gekozen voor een gemeenschappelijk openbaar lichaam om de optie open te houden om in de toekomst beleidsmatige taken in te brengen.

Tot slot bepaalt het artikel dat het gemeenschappelijk openbaar lichaam gevestigd is te Arnhem (volgens artikel 10 lid 3 van de wet is het aanwijzen van een plaats van vestiging vereist). Deze vestigingsplaats bepaalt onder andere welke rechtbank bevoegd is kennis te nemen van eventuele procedures en dat de gedeputeerde staten van de provincie Gelderland interbestuurlijk toezichthouder is.

Daarnaast is de vestigingsplaats van belang in verband met artikel 42 van deze regeling. Het gemeentebestuur van de vestigingsplaats zendt de regeling aan gedeputeerde staten van de provincie Gelderland en maakt de regeling bekend in de Staatscourant.

Artikel 3 Bestuursorganen

Het bestuur van het gemeenschappelijk openbaar lichaam bestaat uit een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur en een voorzitter (art. 12, eerste lid, van de wet). Daarnaast kunnen bestuurscommissies worden ingesteld. In deze regeling is die mogelijkheid geopend in artikel 17. De directie of een directielid is geen bestuursorgaan.

HOOFDSTUK 2 BELANGEN, TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

Artikel 4 Belangen

De regio wil de mogelijkheid hebben om modules onder de MGR te kunnen brengen. Om dit mogelijk te maken wordt het belang van de MGR in zo breed mogelijk perspectief beschreven in artikel 4. De regeling behartigt immers de belangen van de deelnemers binnen het sociaal domein. Het belang bakent de bevoegdheden van (het bestuur van) het gemeenschappelijk openbaar lichaam af. De specifieke belangen van een samenwerkingsmodule worden geconcretiseerd in de artikelen over de samenwerkingsmodule.

Artikel 5 Modulair karakter

De regeling is modulair opgebouwd om deze eenvoudig te kunnen uitbreiden met nieuwe samenwerkingsmodules. Om samenhang te brengen in de samenwerkingsmodules wordt vanaf 2022 gewerkt met 3 Programma's Zorg, Onderwijs en Participatie. Er kunnen meerdere samenwerkingsmodules onder één Programma worden gebracht.

Artikelen 6 Taken samenwerkingsverband en samenwerkingsmodules

Als de deelnemers in een later stadium nieuwe samenwerkingsmodules aan de MGR willen toevoegen, betekent dit een wijziging van de regeling (artikel 36, tweede lid, van de regeling). Als daar eenmaal toe is besloten wordt de regeling gewijzigd in die zin dat een nieuw artikel over die samenwerkingsmodule in een bijlage bij de regeling wordt toegevoegd, waarin de taken van die nieuwe samenwerkingsmodules worden omschreven. De bijlage bij de regeling maakt integraal onderdeel uit van de regeling. Ook een wijzing van de bijlage moet dus worden aangemerkt als een wijziging van de regeling waarop artikel 36 van toepassing is. Deelnemers kunnen vervolgens besluiten om aan deze nieuwe samenwerkingsmodule deel te nemen (zie artikel 34 van de regeling). Er wordt vervolgens op grond van artikel 6, tweede lid, een afzonderlijke dienstverleningsovereenkomst afgesloten met het openbaar lichaam, de MGR. Op de dienstverleningsovereenkomsten zijn algemene bepalingen van toepassing.

Als in de toekomst raadsbevoegdheden worden overgedragen aan de MGR, hebben de raden een verdergaande rol dan het geven van toestemming voor het treffen van de regeling als bedoeld in artikel 1, tweede lid, van de wet. De raden moeten in dat geval ook instemmen met het treffen van de regeling als deelnemer aan de regeling. De regeling moet bij het overdragen van raadsbevoegdheden op verschillende punten worden gewijzigd, bijvoorbeeld de bepalingen over vertegenwoordiging in het algemeen bestuur dan wel de term deelnemers.

Artikel 7 Bevoegdheden

De deelnemers dragen geen bevoegdheden over aan de MGR. Bij afzonderlijk besluit mandateren de deelnemers de bevoegdheden. Een uitzondering hierop zijn de taken uit module Werkgeverschap SW, zoals verwoord in bijlage 4. Voor het overdragen van het werkgeverschap van de wsw medewerkers naar de MGR is delegatie nodig.

Artikel 8 Beperking privaatrechtelijke bevoegdheden

Met deze bepaling worden de bevoegdheden van de bestuursorganen van het openbaar lichaam beperkt. Dit zijn bevoegdheden die het openbaar lichaam vanwege zijn rechtspersoonlijkheid op grond van de wet zelf heeft. Met deze bepaling worden de financiële risico's voor de deelnemers die hiermee samenhangen beperkt, omdat de deelnemers vooraf eerst hiermee dienen in te stemmen. Wanneer het algemeen bestuur hiertoe over wil gaan is hiervoor vooraf toestemming nodig van deelnemende gemeenten.

HOOFDSTUK 3 HET ALGEMEEN BESTUUR

Artikel 9 Taken en bevoegdheden

Het algemeen bestuur staat aan het hoofd van het gemeenschappelijk openbaar lichaam (art. 12, tweede lid, van de wet). Dit betekent onder meer dat het algemeen bestuur eindverantwoordelijk is voor het gemeenschappelijk openbaar lichaam. In het algemeen bestuur zijn alle deelnemers vertegenwoordigd.

Dit artikel beschrijft de taken en bevoegdheden van het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur kan zijn bevoegdheden overdragen aan het dagelijks bestuur met uitzondering van de taken benoemd in artikel 33a, tweede lid, van de wet en artikel 9, derde lid, van de regeling.

Artikel 10 Samenstelling en zittingsduur

Deze regeling omvat een collegeregeling omdat het gaat om collegebevoegdheden die het samenwerkingsverband gaat uitvoeren. Het betreft in beginsel een samenwerkingsverband gericht op uitvoerende taken. Op grond van artikel 13, zesde lid van de wet kiest iedere deelnemer (in dit geval het college) uit zijn midden het lid van het algemeen bestuur (artikel 13, zesde lid, van de wet). In de regeling is gekozen voor één lid van het algemeen bestuur per deelnemer. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt van rechtswege wanneer men ophoudt lid te zijn van het college dat het lid heeft aangewezen (artikel 13, zesde lid van de wet dat artikel 13, tweede lid van overeenkomstige toepassing verklaart).

Om te voldoen aan de gedachte van verlengd lokaal bestuur is het van belang dat deelnemers vertegenwoordigd zijn in het algemene bestuur. Daarom is in de regeling bepaald dat een plaatsvervangend lid van het algemeen bestuur wordt aangewezen om op die wijze vertegenwoordiging van de deelnemer in het algemeen bestuur zoveel mogelijk te borgen. De plaatsvervanging geldt uitsluitend voor de werkzaamheden als lid van het algemeen bestuur. Mocht het lid van het algemeen bestuur ook voorzitter zijn of lid van het dagelijks bestuur, dan geldt de plaatsvervanging niet voor de werkzaamheden als voorzitter of lid van het dagelijks bestuur. De plaatsvervanging van de voorzitter (een zelfstandig bestuursorgaan) is geregeld in artikel 15, vierde lid van de regeling. Voor leden van het dagelijks bestuur kunnen geen plaatsvervangers worden benoemd. Bij vervanging met een tijdelijk of incidenteel karakter kan worden volstaan met een interne vervangingsregeling binnen het dagelijks bestuur, zoals gebruikelijk is bij het college.

Artikel 11 Werkwijze en vergaderorde

Bij de totstandkoming van het aantal stemmen is rekening gehouden met de volgende inwonersaantallen per 1-1-2021:

Arnhem	*162.424*
Doesburg	*11.064*
Duiven	*25.066*
Lingewaard	*46.822*
Overbetuwe	*48.214*
Renkum	*31.417*
Rheden	*43.525*
Rozendaal	*1.726*
Wageningen	*39.635*
Westervoort	*15.014*
Zevenaar	*44.096*

De uitkomst van de staffel is dat de leden van het algemeen bestuur per 1 januari 2022 het volgende aantal stemmen hebben:

Deelnemer	***Aantal stemmen***
Arnhem	*4*
Doesburg	*1*
Duiven	*2*

Lingewaard	*2*
Overbetuwe	*2*
Renkum	*2*
Rheden	*2*
Rozendaal	*1*
Wageningen	*2*
Westervoort	*1*
Zevenaar	*2*
Totaal	*21*

In het algemeen bestuur worden besluiten genomen met een meerderheid van stemmen. Een stemming is geldig wanneer meer dan de helft van het aantal leden dat zitting heeft aan de stemming heeft deelgenomen (artikel 29, eerste lid Gemeentewet). Daarbij mag geen rekening worden gehouden met meervoudige stemrechten, het gaat om het aantal leden. Leden die zich onthouden van stemming tellen daarbij niet mee.

In artikel 11, vierde lid van de regeling is bepaald over welke onderwerpen het algemeen bestuur niet in beslotenheid kan vergaderen. Het uitgangspunt van de wet (art. 22 lid 3) is dat de vergaderingen van het algemeen bestuur van een gemeenschappelijk openbaar lichaam openbaar zijn. In artikel 22 van de wet is bepaald dat het algemeen bestuur een uitzondering op dit uitgangspunt kan maken. Vergaderingen kunnen in beslotenheid worden gehouden als de voorzitter van het algemeen bestuur dit nodig oordeelt óf als een vijfde van de aanwezige leden daar om verzoekt. Op een dergelijk verzoek beslist het algemeen bestuur, waarbij een afweging gemaakt moet worden tussen het belang van openbaarheid en het belang van vertrouwelijkheid.

In artikel 22, eerste lid van de wet worden artikelen van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing verklaard op het houden en de orde van de vergaderingen van het algemeen bestuur, voor zover de wet daarvan niet is afgeweken:

- *artikel 16: vaststellen reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden*
- *artikel 17: frequentie van vergaderen*
- *artikel 20: quorum voor opening vergadering*
- *artikel 22: onschendbaarheid en verschoningsrecht*
- *artikel 26: handhaving orde vergadering*
- *artikel 28: niet deelname aan stemming*
- *artikel 29: quorum voor geldige stemming*
- *artikel 30: totstandkoming beslissing*
- *artikel 31: geheime stembriefjes*
- *artikel 32: overige stemmingen*
- *artikel 33a: ondertekening stukken*
- *artikel 33: ambtelijke bijstand*

Een lid van het algemeen bestuur heeft altijd stemrecht. Dit stemrecht kan het lid niet worden ontnomen. Een lid van het algemeen bestuur stemt alleen niet wanneer het besluit een gelegenheid betreft die hem rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaat of waarbij hij als vertegenwoordiger is betrokken, of over de vaststelling of goedkeuring van de rekening van een lichaam waartoe hij rekenplichtig is of tot wiens bestuur hij hoort (artikel 28, eerste lid Gemeentewet). Deze bepaling moet terughoudend worden uitgelegd omdat het onthouden van stemrecht een inbreuk zou zijn op de rechten van de vertegenwoordiger en daarmee op het democratisch proces (vergelijk Abrs d.d. 1 april 2015, ECLI:NL:RVS: 2015:1010). Het ligt niet

voor de hand dat het lid zich moet onthouden van stemmen over zaken die de gemeente aangaat.
In de regeling kan derhalve niet worden bepaald, dat slechts die deelnemers die de taken ook daadwerkelijk afnemen (lees deelnemen aan een samenwerkingsmodule dan wel submodule) in het algemeen bestuur mogen stemmen over die taken. Mochten er in de toekomst meer samenwerkingsmodules worden toegevoegd en het aantal deelnemers daaraan sterk verschilt dan kan het een optie zijn om bestuurscommissies voor (bepaalde) samenwerkingsmodules in te stellen, waarin vertegenwoordigers van de aan die samenwerkingsmodules deelnemende gemeenten zitten .
Het algemeen bestuur draagt dan haar bevoegdheden ten aanzien van die samenwerkingsmodule over aan de bestuurscommissie. Om bestuurlijke drukte te voorkomen zou je in de bestuurscommissie de leden van het algemeen bestuur kunnen benoemen die de deelnemers vertegenwoordigen die aan de samenwerkingsmodule meedoen. Vervolgens plan je de vergadering van een bestuurscommissie achter de vergadering van het algemeen bestuur. Dit zou je -voor zover gewenst- ook op submoduleniveau kunnen doen.

Een andere mogelijkheid is een gentlemens agreement dat de leden van het algemeen bestuur van de deelnemers die niet deelnemen aan een samenwerkingsmodule, zich onthouden van stemrecht.
Dat is echter niet geheel in lijn met hetgeen hiervoor uiteen is gezet over het onthouden van stemrecht.

HOOFDSTUK 4 HET DAGELIJKS BESTUUR

Artikel 12 Taken en bevoegdheden

Dit artikel regelt de taken en bevoegdheden van het dagelijks bestuur.

Artikel 13 Samenstelling en zittingsduur

Leden van het dagelijks bestuur blijven aan totdat in hun opvolging is voorzien. Hierdoor wordt geregeld dat er in de tussenliggende periode tussen verkiezingen en het kiezen van een dagelijks bestuur uit het midden van het nieuwe algemeen bestuur geen dagelijks bestuur aanwezig is.

Een lid van het dagelijks bestuur dat ontslag wil nemen legt dat voor aan het algemeen bestuur. Pas wanneer het algemeen bestuur een nieuw lid van het dagelijks bestuur heeft aangewezen, kan het ontslag van het lid van het dagelijks bestuur ingaan.

De wet bevat geen bepalingen over het benoemen van plaatsvervangers voor de leden van het dagelijks bestuur. Bij vervanging met een tijdelijk of incidenteel karakter kan worden volstaan met een interne vervangingsregeling binnen het dagelijks bestuur, zoals gebruikelijk is bij het college.

Artikel 14 Werkwijze en vergaderorde

Op grond van artikel 14 van de wet bestaat het dagelijks bestuur uit de voorzitter en ten minste twee andere leden, door en uit het algemeen bestuur aan te wijzen. Er is in de regio afgesproken dat het dagelijks bestuur uit drie leden bestaat.

De wet bevat geen bepalingen over de besluitvorming en vergaderorde van het dagelijks bestuur, zoals bij het algemeen bestuur. Dat is vrij te regelen in de regeling of in het door het dagelijks bestuur vast te stellen reglement van orde. Het ligt voor de hand daarbij aan te sluiten bij de bepalingen over het college: artikel 52-54, 56, 58, 59 en 59a Gemeentewet. Het is niet mogelijk om geheimhouding (vergelijk artikel 55 Gemeentewet) of immuniteit (vergelijk artikel 57

Gemeentewet) te regelen, omdat daarvoor een expliciete grondslag in een wet in formele zin is vereist omdat daarbij wordt afgeweken van algemene wettelijke normen.

HOOFDSTUK 5 DE VOORZITTER

Artikel 15 Taken en bevoegdheden

Dit artikel regelt de aanwijzing van de (plaatsvervangend) voorzitter. Op grond van artikel 13, negende lid, van de wet moet de voorzitter door en uit het algemeen bestuur aangewezen worden. De voorzitter is een eenhoofdig bestuursorgaan (artikel 12, eerste lid, van de wet) en is voorzitter van zowel het algemeen bestuur als het dagelijks bestuur (artikel 12, derde lid, van de wet). De voorzitter beschikt over één stem in beide bestuursorganen. De aanwijzing van de voorzitter kan niet aan het dagelijks bestuur worden gedelegeerd.

De plaatsvervangend voorzitter vervangt de voorzitter zowel in het algemeen bestuur als in het dagelijks bestuur.

HOOFDSTUK 6 DE COMMISSIES

Artikel 16 Adviescommissies

Dit artikel is gebaseerd op artikel 24 van de wet. Het algemeen bestuur regelt de bevoegdheden en samenstelling van deze commissies van advies. Er kunnen eventueel raadsleden in een adviescommissie worden benoemd.

Artikel 17 Bestuurscommissies

Dit artikel voorziet in de mogelijkheid van het algemeen bestuur om bestuurscommissies in te stellen (op grond van artikel 25, eerste lid, van de wet). Het is aan het algemeen bestuur om bestuurscommissies in te stellen. Het algemeen bestuur regelt de samenstelling van de bestuurscommissie, haar taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties jegens het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. Op grond van artikel 25, tweede lid, van de wet gaat het algemeen bestuur pas over tot de instelling van de in het eerste lid bedoelde commissies nadat de raden van de deelnemende gemeenten van dit voornemen op de hoogte zijn gesteld en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen.

De bestuurscommissie is verantwoordelijk voor de inhoudelijke voorbereiding op de begroting en het activiteitenplan- en programma. De bestuurscommissie geeft hierover een advies aan het algemeen bestuur.
De bestuurscommissie heeft een rol voor de samenwerkingsmodules die vallen onder het betreffende programma. Dit wordt in het instellingsbesluit van de betreffende bestuurscommissie vastgesteld.

Er is bewust voor gekozen om geen bepaling in de regeling op te nemen over een eventuele vergoeding aan leden van een advies- of bestuurscommissie, omdat burgemeester, wethouders, raadsleden, ambtenaren en gemeentesecretarissen reeds uit hoofde van hun functie een vergoeding ontvangen.

HOOFDSTUK 7 INLICHTINGEN, VERANTWOORDING EN ONTSLAG

Artikel 18 Het dagelijks bestuur ten opzichte van het algemeen bestuur (inlichtingenplicht)

Dit artikel is slechts beperkt van omvang omdat artikel 19a, eerste lid van de wet reeds bepalingen bevat over de verantwoordings- en inlichtingenplicht, almede het ontslag.

Artikel 19a, eerste lid, van de wet regelt de verantwoording van de (leden van het) dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur over het door het dagelijks bestuur gevoerde bestuur. Het tweede lid gaat over het verstrekken van inlichtingen die het algemeen bestuur nodig heeft voor het uitoefenen van zijn taak. Het derde lid gaat over het ontslag van een lid van het dagelijks bestuur door het algemeen bestuur bij een gebrek aan vertrouwen. Een ontslagen lid van het dagelijks bestuur blijft wel lid van het algemeen bestuur. De rechter treedt niet in de beoordeling van de gronden waarop het algemeen bestuur tot ontslag van het lid van het dagelijks bestuur heeft besloten.

Het informatierecht voor individuele leden van het algemeen bestuur ontbreekt echter in artikel 19a, van de wet. Vandaar dat dit in dit artikel is opgenomen.

Als één of meer leden van het algemeen bestuur inlichtingen vragen aan het dagelijks bestuur dan verstrekt het dagelijks bestuur deze inlichtingen niet alleen aan degenen die inlichtingen vragen, maar ook aan de overige leden van het algemeen bestuur. Hiermee wordt bewerkstelligd dat alle leden van het algemeen bestuur over dezelfde inlichtingen beschikken.

Artikel 19 De voorzitter ten opzichte van het algemene bestuur (inlichtingen- en verantwoordingsplicht en ontslag)

De voorzitter is een apart orgaan. De wet zwijgt over de verantwoordingsplicht van de voorzitter, maar dat wil niet zeggen dat de voorzitter geen verantwoordingsplicht heeft. Het ligt voor de hand dit te regelen in de regeling analoog aan artikel 180 Gemeentewet. Daarmee zijn deelnemende gemeentebesturen vrij om te bepalen of de voorzitter kan worden ontslagen, door wie en op welke gronden. Het ligt voor de hand aan te sluiten bij artikel 13, negende lid, van de wet en het algemeen bestuur die bevoegdheid te verlenen. Volgens de Memorie van Toelichting bij de wet wordt het ontslagrecht van de leden van het dagelijks bestuur ook van toepassing geacht op de voorzitter. Dit past echter niet in de systematiek dat de voorzitter een apart orgaan is. Hij wordt benoemd als voorzitter en is als zodanig lid van het dagelijks bestuur en wordt niet benoemd als lid van het dagelijks bestuur en zou dus ook niet als zodanig ontslagen moeten worden.

Artikel 20 Het dagelijks bestuur, algemeen bestuur, bestuurscommissies en de voorzitter ten opzichte van de raden (inlichtingenplicht)

Net als bij artikel 19 worden de inlichtingen niet alleen verstrekt aan degenen die inlichtingen vragen, maar aan de voltallige raad. Hiermee wordt bewerkstelligd dat alle leden van de raad over dezelfde inlichtingen beschikken.

Het verstrekken van inlichtingen door het algemeen bestuur aan de raad is al geregeld in artikel 18, eerste lid van de wet.

Er geldt geen verantwoordingsplicht van leden van het dagelijks bestuur jegens raden of colleges, zodat het artikel hierover niets bepaalt. Dit zou de collegialiteit van het dagelijks bestuur doorbreken. Zie ook artikel van Rob de Greef in de Gemeentestem van 14 november 2013, nr. 7395/13, nr. 110 “Wet gemeenschappelijke regelingen en de dualisering van het gemeente- en provinciebestuur; De wijziging van de Wet gemeenschappelijk regelingen en aanverwante regelgeving onder de loep genomen (deel 1)”.

Artikel 21 Leden algemeen bestuur ten opzichte van hun college en hun raden (inlichtingen, en verantwoordingsplicht en ontslag)

Op grond van artikel 19, eerste lid van de wet is bij een collegeregeling artikel 16, eerste lid (verantwoordingsplicht), tweede lid (inlichtingenplicht) en vijfde lid (geheimhouding) van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de raden respectievelijk één of meer leden van die raden. Artikel 16 spreekt over het lid van het algemeen bestuur dat door de raad is aangewezen en daarvoor moet worden gelezen het lid van het algemeen bestuur dat door het college is aangewezen. Dit betekent dat op grond van artikel 16 de regeling nadere bepalingen moet bevatten. Die komen in dit artikel terug.

De opgenomen verantwoordingsplicht van het lid van het algemeen bestuur jegens de raad laat onverlet dat leden van het algemeen bestuur in hun hoedanigheid van collegelid tevens ter verantwoording kunnen worden geroepen op grond van artikel 169 Gemeentewet. Ook het enquêterecht van de raad is van toepassing op het lid van het algemeen bestuur en de raad kan de rekenkamer verzoeken een onderzoek in te stellen naar het bestuur van het samenwerkingsverband. De raad heeft geen ontslagrecht, maar als de wethouder of burgemeester het vertrouwen van de raad verliest kan de raad hem ontslaan of een aanbeveling tot ontslag doen (art. 61b, tweede lid Gemeentewet). Dit ontslag leidt automatisch tot ontslag als lid van het algemeen bestuur.

HOOFDSTUK 8 HET PERSONEEL

Artikel 22 Personeel

Dit artikel beschrijft de bevoegdheid van het dagelijks bestuur om personeel in dienst te nemen, te schorsen en te ontslaan. Daarnaast bepaalt het tweede lid van dit artikel dat het algemeen bestuur een arbeidsvoorwaardenregeling vaststelt en de daarbij horende algemene voorschriften en bepalingen. De basis voor deze arbeidsvoorwaardenregeling is vanaf 2020 de CAO-SGO. Uit artikel 33 van de wet vloeit voort dat deze bevoegdheid bij het algemeen bestuur berust; er is niet voor gekozen deze bevoegdheid bij het dagelijks bestuur te beleggen.
Het dagelijks bestuur is conform art. 33b bevoegd arbeidsovereenkomsten te sluiten met ambtenaren of personele inzet op basis van een ander type overeenkomst te regelen. Denk hierbij aan inhuur van personeel.

Artikel 23 Directie

Er is gekozen voor de term directie, zonder een uitbreiding met bepalingen over aantal, taken en bevoegdheden van de directieleden. De directie kan uit één lid (bijv. een secretaris-directeur) of meerdere leden (bijv. secretaris en directeur) bestaan. In het organisatiebesluit kunnen het aantal leden worden opgenomen, en de taken en bevoegdheden van de directieleden. Zo voorkom je bij eventuele uitbreiding van het aantal directieleden en daardoor wijziging van de bevoegdheidsverdeling dan wel bij wijziging van bevoegdheden dat de regeling moet worden aangepast.

HOOFDSTUK 9 HET UITVOERINGSPLAN EN HET UITVOERINGSPROGRAMMA

Artikel 24 Uitvoeringsplan

Het algemeen bestuur stelt een uitvoeringsplan voor een periode van vier jaren vast.
Het uitvoeringsplan kan jaarlijks worden bijgesteld.

Artikel 25 Uitvoeringsprogramma

Het algemeen bestuur stelt voor ieder jaar een uitvoeringsprogramma vast, waarin de activiteiten van het samenwerkingsverband worden aangegeven, met daarbij een overzicht van de benodigde financiële en personele middelen.

Artikel 26 Totstandkoming

Het uitvoeringsplan en het uitvoeringsprogramma komen op een zelfde wijze tot stand als de begroting, zoals vermeld in artikel 27, eerste tot en met het vijfde lid van deze regeling.

HOOFDSTUK 10 FINANCIËLE BEPALINGEN

De artikelen van hoofdstuk 10 van de regeling hebben betrekking op de financiële administratie, de termijnen en de totstandkoming van de begroting en jaarrekening op grond van de artikelen 34, 34b en 35 van de wet.

Artikel 27 Begrotingsprocedure

In de regeling is in artikel 27, eerste lid en artikel 29, eerste lid afgeweken van de uiterste termijnen die in de wet staan. Begin 2016 hebben de griffiers van de regio Centraal Gelderland alle gemeenschappelijke regelingen waarin hun gemeente deelneemt verzocht om deze termijnen te hanteren bij het aanleveren van de stukken aan de raden om een tijdige en zorgvuldige behandeling door de raad te waarborgen, waarbij de stukken zoveel mogelijk op één moment binnen komen. Hierdoor is de raad beter in de gelegenheid het proces van zienswijze te organiseren. Tevens loopt het proces van de begroting en de jaarrekening tegelijk. Overigens is in de regio Rijk van Nijmegen en regio Rivierenland eenzelfde verzoek richting gemeenschappelijke regelingen gegaan.

Als het algemeen bestuur voor de samenwerkingsmodule een bestuurscommissie heeft ingesteld, dan zenden de bestuurscommissies van die module een ontwerpbegroting van de samenwerkingsmodules toe aan het dagelijks bestuur van de MGR.
Niet de bestuurscommissies, maar het dagelijks bestuur stelt de ontwerpbegroting vervolgens vast en stuurt deze voor een zienswijze naar de raden van de deelnemende gemeenten.

Uit de artikelen 212-213 van de Gemeentewet volgt dat er een financiële verordeningen moet worden opgesteld. Dit is daarom niet apart opgenomen in de regeling.

Artikel 28 Bijdragen van de gemeenten

Het exacte bedrag voor de basistaken en de samenwerkingsmodules wordt jaarlijks in de begroting opgenomen.

Daarnaast omschrijft artikel 28, tweede lid, de kostenverdeelsleutel voor de basistaken (de samenwerkingsmodule-overstijgende kosten) die het openbaar lichaam uitvoert. In de regio is afgesproken dat de verrekening van deze kosten plaatsvindt naar rato van het aantal inwoners. Daarnaast wordt de kostenverdeelsystematiek van elke individuele samenwerkingsmodule en/of submodule vastgelegd in bijlage bij de regeling). Alle kosten worden zoveel mogelijk toegerekend naar module- of submoduleniveau, zodat alleen deelnemende gemeenten betalen voor de geleverde diensten. Hierdoor is er geen sprake van restkosten.

Artikel 29 Jaarrekening

Uit het wettelijk systeem vloeit voort, dat de deelnemers aan een gemeenschappelijke regeling er te allen tijde voor moeten zorgen dat het gemeenschappelijk openbaar lichaam over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te voldoen.

In lid 7 is opgenomen dat het mogelijk is op (sub)module niveau of op MGR beheer niveau een bestemmingsreserve te vormen voor overlopende/doorlopende kosten.

Om het budgetrecht van het algemeen bestuur en de controle daarop door de raden van de deelnemende gemeenten op het terrein van reserves tot zijn recht te laten komen, zal het instellen van reserves bij afzonderlijk besluit door het algemeen bestuur op advies van de bestuurscommissie betreffende een samenwerkingsmodule of dagelijks bestuur betreffende de MGR beheerorganisatie dienen plaats te vinden.

Het rechtstreeks verantwoorden van de uitgaven op reserves is niet toegestaan. Deze uitgaven behoren als last op het betreffende programma(deel) te worden verantwoord. Hiertegenover staat dan een onttrekking aan de reserve. Uitzondering hierop betreft de resultaat bestemming uit het vorige boekjaar. Conform de uitspraak van de commissie BBV worden deze mutaties wel rechtstreeks op de betreffende reserve verantwoord.

Het instellen van een bestemmingsreserve dient plaats te vinden bij afzonderlijk besluit van het algemeen bestuur, op advies van de bestuurscommissie van de betreffende samenwerkingsmodule of het DB betreffende een bestemmingsreserve voor de MGR beheerorganisatie. In dit besluit zal expliciet het volgende moeten worden aangegeven:

- *de omschrijving van het doel waarvoor de reserve of voorziening moet worden gevormd*
- *de vermelding van het motief voor de instelling*
- *de minimale omvang (bij reserves in verband met risico's) en/of maximale omvang*
- *de omvang en de wijze van stortingen en onttrekkingen (structureel of incidenteel), inclusief de onderbouwing daarvan*
- *de dekking van de storting*
- *de looptijd.*

HOOFDSTUK 11 HET ARCHIEF

Artikel 30 Archivering

Op grond van artikel 40 van de Archiefwet 1995 (Archiefwet) moet de gemeenschappelijke regeling bepalingen bevatten over het archief. Deze moeten zoveel mogelijk overeenkomstig de Archiefwet worden vormgegeven. Om die reden is aansluiting gezocht bij de bepalingen zoals die op grond van de Archiefwet voor de gemeenten gelden.
Het Gelders Archief is aangewezen als bewaarplaats voor blijvend te bewaren informatieobjecten.
Waar de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor archiefzorg berust is afhankelijk van de wijze van bevoegdheidstoekenning. Bij delegatie en attributie is dit het bestuur van het openbaar lichaam. Bij mandaat blijven de deelnemende gemeentebesturen verantwoordelijk. Als niet is bepaald welk college zorgdrager is dan is dat het college van de vestigingsplaats. Er worden afspraken met de deelnemende gemeenten gemaakt voor het beheer van archiefwerkzaamheden voor gemandateerde taken. Deze worden in een addendum bij de DVO vastgelegd.

HOOFDSTUK 12 TOETREDING, UITTREDING, WIJZIGING EN OPHEFFING REGELING

Deze gemeenschappelijke regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd en moet om die reden op grond van artikel 9, eerste lid, van de wet bepalingen bevatten over toe- en uittreding, wijziging en opheffing van de regeling. Op grond van artikel 9, tweede lid, van de wet bevat de regeling waarbij een openbaar lichaam wordt ingesteld bepaling over de vereffening van het vermogen ingeval het openbaar lichaam wordt ontbonden.
Besluiten over toetreding tot en uittreding uit de regeling, alsook wijziging van en opheffing van de regeling worden niet door het algemeen bestuur genomen, maar door de deelnemers zelf na verkregen toestemming van hun raden. De laatstgenoemde toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang. Uitgangspunt van de wet is dat

ten aanzien van toetreding tot, wijziging en opheffing van de regeling (let op niet uittreding uit de regeling) bij unanimiteit wordt besloten (dus alle deelnemers moeten een positief besluit nemen), tenzij de regeling anders bepaald. In deze regeling is van dit uitgangspunt afgeweken.

De bepalingen van de wet over toe- en uittreding zien niet op deelname aan of beëindiging van deelname aan samenwerkingsmodules. Derhalve is gekozen voor een andere terminologie en zijn er aparte bepalingen over opgenomen.

Artikel 31 Toetreding tot regeling
Een gemeente kan tot de regeling toetreden krachtens een daartoe strekkend besluit van het college en na verkregen toestemming van de gemeenteraad. Vervolgens moet een meerderheid van alle deelnemers instemmen met de toetreding. Het algemeen bestuur kan voorwaarden verbinden aan de toetreding van een gemeente tot de regeling. Denk aan een bijdrage aan een eventuele reserve die de andere deelnemers hebben opgebouwd of het moment van toetreding. Daardoor worden eventuele risico's van toetreding voor de overige deelnemers beperkt. Gelet hierop en de gewenste flexibiliteit hoeft slechts een meerderheid van de deelnemers in te stemmen met toetreding van een nieuwe deelnemer.

Artikel 32 Uittreding uit regeling
Een besluit tot uittreding is een eenzijdig besluit van de deelnemer die besluit uit de regeling te treden. Andere deelnemers kunnen een besluit tot uittreding niet blokkeren. Op grond van artikel 9, eerste lid van de wet houdt dit artikel bepalingen in over de gevolgen van uittreding, namelijk de uittreedsom.
De uittreedsom is gerelateerd aan de bijdrage van artikel 28, tweede lid, de zogenaamde samenwerkingsmodule-overstijgende kosten. Daarmee staat op voorhand vast welk bedrag moet worden betaald. Daarmee wordt onduidelijkheid voorkomen over wat onder directe en indirecte kosten van uittreding moet worden verstaan.

De uittreedsom is gebaseerd op de bijdrage van het jaar voorafgaand aan het uittredingsbesluit omdat de bijdrage voor dat jaar vaststaat en voor het lopende jaar middels een begrotingswijziging nog gewijzigd kan worden.

De uittreedsom is gebaseerd op de bijdrage van de deelnemer aan de kosten voor de basistaken zoals die golden in het jaar voorafgaand aan het uittredingsbesluit. Omdat de verwachting is dat kosten voor de basistaken gelet op de aard van deze taken niet snel zullen veranderen zal de uittreedsom niet aan grote fluctuaties onderhevig zijn en strategisch uittreden niet in de hand werken.
De uittreedsom staat los van de kosten die samenhangen met de beëindiging van de deelname aan een samenwerkingsmodule.

Uittreding uit de regeling is mogelijk nadat eerst de deelname aan de samenwerkings- of submodules is beëindigd. Bijna alle kosten worden gemaakt in de samenwerkingsmodules of submodules, welke kosten sneller aan verandering onderhevig kunnen zijn. De afrekenmethodiek is als volgt. Bij uittreding zal eerst de deelname aan de samenwerkingsmodules worden beëindigd en de kosten daarvan worden afgerekend op de wijze zoals bepaald in artikel 35. Daarmee zijn de kosten die samenhangen met de samenwerkingsmodule gedekt. De kosten voor de "algemeenheid" (bijv. overhead) die dan overblijven om over af te rekenen bij uittreding uit de regeling zullen relatief beperkt zijn.

Artikel 33 Aansprakelijkheid

Geen toelichting nodig.

Artikel 34 Deelname aan een bestaande samenwerkingsmodule

In lijn met artikel 34 besluit een deelnemer tot deelname aan een bestaande samenwerkingsmodule en kan het algemeen bestuur de gevolgen van dit besluit regelen of nadere voorwaarden aan deelname verbinden. Uitgangspunt is dat eenmalige kosten bij de start worden gedragen door de nieuwe deelnemer. Structurele kosten worden gedeeld door alle deelnemers aan de module. Voor de nieuwe deelnemer zullen de kosten bekend zijn voordat wordt besloten deel te nemen aan een samenwerkingsmodule, zodat men hierdoor niet verrast kan worden.

Artikel 35 Beëindigen van deelname aan een samenwerkingsmodule
In een vaststellingsovereenkomst tussen de gemeente die de deelname beëindigt en het dagelijks bestuur van de MGR worden afspraken gemaakt over het beëindigen van de deelname aan de samenwerkingsmodule en de verplichtingen die daaruit voortvloeien. Denk aan (de wijze waarop) de kosten van beëindiging van de deelname aan een samenwerkingsmodule wordt bepaald. Omdat per samenwerkingsmodule dan wel submodule een andere berekenmethodiek gewenst kan zijn, is hierover niets concreter bepaald in de regeling.
Een overeenkomst is wederkerig dus er moet eerst overeenstemming zijn over de voorwaarden van beëindiging van een module voordat beëindiging plaats kan vinden. Het dagelijks bestuur en het betreffende college zullen het dus eens moeten worden. Daarbij is dit artikel en zijn de regels van het algemeen bestuur (derde lid) weliswaar van toepassing,. maar het gaat om de concrete invulling van de voorwaarden (bijv. wat is toerekenbaar, wat is het definitieve bedrag; wat wordt in natura overgenomen e.d.) en overeenstemming van de gevolgen daarvan.

Ten behoeve van de samenwerkingsmodules worden door het openbaar lichaam de MGR meerjarige contracten aangegaan (bijvoorbeeld een huurcontract of arbeidscontracten). De verplichtingen uit deze contracten lopen soms door tot na beëindiging van deelname van een gemeente aan een samenwerkings- of submodule. Het is daarom onwenselijk dat gemeenten, ondanks de opzegtermijn als bedoeld in artikelen 5 in de BIJLAGE 1, 2, en 3 bij het beëindigen van een samenwerkingsmodule (waarin een gemeente nog betaalt voor deelname en aansprakelijk blijft), zonder verdergaande consequenties uit die module kunnen stappen. Daarom is er in lid vijf een bepaling opgenomen op grond waarvan gemeenten ook na beëindiging van deelname aansprakelijk zijn voor de rechtshandelingen die zijn aangegaan door het openbaar lichaam de MGR voor de uitvoering van een samenwerkingsmodule. Die aansprakelijkheid ziet alleen op de rechtshandelingen uit de periode dat een deelnemende gemeente nog afnemer was van de samenwerkingsmodule. De aansprakelijkheidstermijn waarop deze bepaling van toepassing is, is vijf jaar en komt in de vaststellingsovereenkomst te staan. Daarbij is aangesloten bij de algemene verjaringstermijn van vorderingen tot schadevergoeding in het Burgerlijk Wetboek van vijf jaar Hiermee is zo veel mogelijk rekening houden met het belang van de deelnemende gemeente die uit een samenwerkingsmodule stapt als met het belang van de deelnemende gemeenten die achterblijven in een samenwerkingsmodule.

Artikel 36 Wijziging van de regeling
De regeling kan worden gewijzigd na een daartoe strekkend besluit van tweederde van het aantal deelnemers na verkregen toestemming van de raden van deze deelnemers. De toestemming door de raden kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang. Besluiten wat betreft de wijziging en opheffing van de 'overkoepelende' regeling kunnen dus alleen worden genomen wanneer er tweederde meerderheid daartoe besloten heeft.
Onder wijziging van een regeling valt ook de toevoeging, wijziging of opheffing van een samenwerkingsmodule. Daarvoor is derhalve toestemming van de raad nodig.

Artikel 37 Liquidatie van de regeling
Opheffing van de regeling betekent dat er geen regeling meer is en dat er dus geen bevoegdheden meer zijn, maar het openbaar lichaam is er dan nog. Daarvoor is ontbinding van het openbaar lichaam nodig. Het openbaar lichaam houdt pas op te bestaan als deze qua personeel leeg is. Derhalve moet na opheffing van de regeling het openbaar lichaam worden ontbonden en het vermogen vereffend. Op grond van artikel 9, tweede lid van de wet bevat de

regeling bepalingen over de vereffening van het vermogen ingeval het openbaar lichaam wordt ontbonden.
De regeling kan worden opgeheven na een daartoe strekkend besluit van tweederde van het aantal deelnemers na verkregen toestemming van de raden van deze deelnemers. Er is gekozen voor een tweederde meerderheid en geen gewone meerderheid, omdat in het laatste geval er nog voldoende deelnemers kunnen zijn om de regeling voort te zetten. De andere deelnemers kunnen dan uittreden.
In geval van opheffing van de regeling besluit het algemeen bestuur tot liquidatie en regelt het de financiële en andere gevolgen van de opheffing in een liquidatieplan. Hierbij kan van de bepalingen van de regeling worden afgeweken. Met een onafhankelijke registeraccountant wordt een accountant bedoeld die niet werkzaam is bij en geen opdrachten verricht voor één van de deelnemende gemeenten.
Uit artikel 9, derde lid van de wet volgt dat het openbaar lichaam na zijn ontbinding blijft voortbestaan voor zover dit voor de vereffening van zijn vermogen nodig is. De organen van het openbaar lichaam blijven in functie totdat de liquidatie is voltooid om eventuele beslissingen te kunnen nemen. Tot de taak vereffenen van vermogen kan ook het inroepen van de geschillenregeling behoren.
In lid 5 is opgenomen wat er moet gebeuren met archiefbescheiden bij liquidatie van de gemeenschappelijke regeling.

HOOFDSTUK 13 SLOTBEPALINGEN

Artikel 38 Duur van de regeling
De regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.

Artikel 39 Inwerkingtreding
Geen toelichting nodig.

Artikel 40 Intrekking oude regeling
Geen toelichting nodig.

Artikel 41 Citeertitel
Geen toelichting nodig

Artikel 42 Toezending aan Gedeputeerde staten
Dit volgt uit artikel 26 van de wet.

BIJLAGE 1 Samenwerkingsmodule Inkoop Zorg

Artikel 3 en 5 Samenwerkingsmodule Inkoop Zorg en submodules Inkoop Zorg

Met deze bepaling worden de taken die de samenwerkingsmodule Inkoop Zorg bevat omschreven en wordt de samenhang met de submodules verduidelijkt. Vanaf de nieuwe inkoop in 2020 wordt gesproken over zorgvormen. Daarbij gaat het om de volgende zorgvormen:

a. Huishoudelijke ondersteuning
b. Beschermd Wonen
c. Begeleiding
d. Groepsbegeleiding
e. Activerend Werk
f. Behandeling
g. Verblijf
h. Jeugdbescherming

De bevoegdheid tot wijziging van de submodules Inkoop Zorg is bij het algemeen bestuur gelegd, omdat hiervoor anders een wijziging van de regeling op grond van artikel 36 van de regeling nodig zou zijn. De colleges zouden dan tot wijziging moeten besluiten na ontvangen toestemming van de raden. De huidige indeling van submodules is geen vaststaand gegeven en wordt doorontwikkeld, onder meer door ervaring die wordt opgedaan in de praktijk dan wel door verschuiving van taken dan wel door innovatie. De bestuurscommissie geeft via het uitvoeringsprogramma en begroting van de samenwerkingsmodule een advies aan het algemeen bestuur om een besluit te nemen over welke taken voor welke submodules worden uitgevoerd. Hiermee kan snel, eenvoudig en adequaat gereageerd worden op ontwikkelingen.

Artikel 6 Financiële bijdragen
Alle kosten worden toegerekend naar module- of submoduleniveau, zodat alleen deelnemende gemeenten betalen voor de geleverde diensten. Hierdoor is er geen sprake van restkosten.

Artikel 7 Verkoop van diensten
Het samenwerkingsverband kan op niet-commerciële basis diensten verkopen aan derden binnen de kaders van de op grond van deze samenwerkingsmodule gemandateerde bevoegdheden. Met derden wordt in dit geval deelnemers bedoeld die niet aan de betreffende module deelnemen. Het samenwerkingsverband kan ook diensten of projecten voor deelnemende gemeenten uitvoeren die buiten de reguliere DVO-afspraken vallen. Deze worden dan op dezelfde wijze behandeld als dienstverlening aan derden. De bestuurscommissie van de betreffende module dient in alle gevallen akkoord te gaan met het aangaan van de dienstverlening aan derden.

BIJLAGE 2 Samenwerkingsmodule Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL)

De naam van de samenwerkingsmodule Onderwijszaken is gewijzigd in Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL), in lijn met hoe de organisatie naar buiten treedt.

BIJLAGE 3 Samenwerkingsmodule Werkgeversservicepunt

De taken en samenwerking tussen UWV en de MGR, namens de gemeenten is in 2021 herijkt, mede op basis van wijziging in de wet- en regelgeving (SUWI). De taken in de regeling zijn

daarop aangepast. De samenwerking tussen UWV en de MGR die is vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst is ook herijkt.

BIJLAGE 4 Samenwerkingsmodule Werkgeverschap SW
*De betreffende bijlage heeft tot doel het overhevelen van **het werkgeverschap** naar de MGR inclusief de overige taken van de te liquideren GR Werkbedrijf Midden Gelderland (Presikhaaf Bedrijven (PHB)).*

BIJLAGE 5 Samenwerkingsmodule Contractmanagement Inburgeringstrajecten.

Vanaf 2022 werken gemeenten samen op het vlak van de Wet Inburgering. In 2021 is er een aanbesteding geweest voor de inburgeringstrajecten. De gemeenten willen het contractmanagement gezamenlijk uitvoeren en hebben de MGR verzocht dit onder te brengen bij het programma participatie. Daarvoor is een aparte bijlage opgesteld waarin de taken zijn weergegeven.

TOT SLOT

Klachtrecht
De MGR heeft een Klachtenregeling. Deze is in te zien via de website. Inwoners en andere betrokkenen wordt daarmee duidelijkheid geboden hoe het bestuursorgaan omgaat met klachten en er wordt verwezen naar de mogelijkheid om, bij ontevredenheid over de afhandeling, de klacht voor te leggen aan de Ombudsman.

Bezwaar & beroep
Inwoners kunnen bezwaar indienen bij de overheid die een beslissing heeft genomen. Tegen de beslissing op het bezwaar kan vervolgens beroep worden ingesteld. De wettelijke basis voor bezwaar en beroep is te vinden in de Algemene wet bestuursrecht en soms in specifieke wetten, zoals de Leerplichtwet.

Geschillenregeling
De geschillenregeling van artikel 28 van de wet is van toepassing. Deze heeft uitsluitend betrekking op geschillen over de toepassing van de regeling en niet over het al dan niet treffen van een regeling of over de inhoud van een te treffen regeling. Hetzelfde geldt voor geschillen over wijziging, opheffing van of uittreding uit een regeling, tenzij het geschil betrekking heeft op de toepassing van in de regeling opgenomen regels ter zake. Meestal gaat het om het al dan niet nemen van besluiten.

Voor zover het geschil betrekking heeft op een besluit of een handeling die daarmee gelijk te stellen is, gaat het om een procedure van administratief beroep. Tegen het in administratief beroep genomen besluit van gedeputeerde staten, staat beroep open bij de bestuursrechter. Gaat het niet om een besluit of handeling die daarmee gelijk te stellen is, dan heeft het besluit van gedeputeerde staten het karakter van een primair besluit waartegen bezwaar openstaat gevolgd door beroep bij de rechtbank.

Toelichting wijzigingen regeling MGR

Aanleiding wijzigingen

De aanleiding voor de wijziging van de regeling staat vermeld in de aanhef.

Het gaat om het aanbrengen van samenhang in de taken in het sociaal domein die in opdracht van de deelnemende gemeenten worden uitgevoerd binnen de samenwerkingsmodules. Daarvoor worden de samenwerkingsmodules ondergebracht bij drie Programma's; Zorg (samenwerkingsmodule Inkoop Zorg), Onderwijs (samenwerkingsmodule RBL) en Participatie (samenwerkingsmodules WSP, Werkgeverschap SW en Contractmanagement Inburgeringstrajecten). Ieder Programma heeft een bestuurscommissie.

Daarnaast willen gemeenten taken onderbrengen in een nieuwe samenwerkingsmodule Contractmanagement Inburgeringstrajecten en deze samenwerkingsmodule onder brengen bij het Programma Participatie in de regeling.

Verder is er de wens gelijktijdig enkele updates te doen in de regeling als het gaat om de formulering van de archiefverplichting en formulering van de taken van samenwerkingsmodules.

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

e. directeur: het directielid zoals genoemd in artikel 3 van het Organisatiebesluit MGR SDCG 2019.
f. programma: een inhoudelijk samenhangend geheel van samenwerkingsmodules;

Aan dit artikel is de definitie van directeur toegevoegd, omdat hier in art 30 naar verwezen wordt. Verder is het begrip programma toegevoegd. Daarbij wordt aangegeven dat een programma kan bestaan uit één of meerdere samenwerkingsmodules die inhoudelijk een samenhangend geheel vormen.

Financieel worden de samenwerkingsmodules die onder één programma vallen afzonderlijk begroot en afgerekend met de deelnemende gemeenten. Daarin verandert er niets.

Artikel 17 Bestuurscommissies

Het algemeen bestuur kan bestuurscommissies instellen met het oog op de behartiging van bepaalde belangen.

Op grond van art. 25 lid 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen kan het AB een bestuurscommissie instellen als de regeling daarin voorziet. Dat past in de governance van de MGR en daarom zijn er ook bestuurscommissies ingesteld. Daarbij bundelen we nu de samenwerkingsmodules in het kader van participatie en brengen die bij één bestuurscommissie onder. Dat is ook mogelijk als er bij andere programma's extra samenwerkingsmodules worden ondergebracht.

Lid 2 van dit artikel is vervallen, omdat er al bestuurscommissies gevormd zijn. Details komen in het instellingsbesluit van de bestuurscommissies te staan. Deze wordt gelijk met de wijziging van de regeling voor wensen en bedenkingen voorgelegd bij de gemeenteraden.

HOOFDSTUK 11 HET ARCHIEF

Artikel 30 Zorg voor archiefbescheiden

1. Het dagelijks bestuur is belast met de zorg voor de archiefbescheiden van de organen van het samenwerkingsverband, overeenkomstig een door het algemeen bestuur, met inachtneming van artikel 40 van de Archiefwet 1995 vast te stellen regeling (Archiefverordening), die aan Gedeputeerde Staten wordt meegedeeld.
   Het dagelijks bestuur is tevens belast met de zorg voor de archiefbescheiden die worden gevormd krachtens de aan het samenwerkingsverband gedelegeerde taken.
   De zorg voor archiefbescheiden die ontstaan uit hoofde van de door de deelnemende gemeenten gemandateerde taken berust bij deze gemeenten.
2. Voor de bewaring van de op grond van artikel 12, eerste lid en artikel 13 van de Archiefwet 1995 over te brengen archiefbescheiden van de bij deze regeling ingestelde bestuursorganen is aangewezen het Gelders Archief.
3. De directeur is belast met het beheer van de archiefbescheiden, waarvoor MGR SDCG zorgdrager is en voor de archiefbescheiden die ontstaan uit hoofde van de door de deelnemende gemeenten gemandateerde taken, voor zover deze archiefbescheiden niet zijn overgedragen naar de archiefbewaarplaats.
4. De archivaris van de MGR SDCG is belast met het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden waarvoor MGR SDCG zorgdrager is, voor zover deze archiefbescheiden niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats.
5. Met het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden die ontstaan uit hoofde van de door deelnemende gemeenten gemandateerde taken is belast de archivaris van de desbetreffende gemeente.

Dit artikel is aangepast aan deze passage van de Handreiking inrichting informatie en archiefbeheer bij samenwerkingsverbanden (verbonden partijen) van Lopai uit 2017 en in afstemming met regionale contactpersonen archiefwerkzaamheden voor gemandateerde taken en de archivaris van het Gelders Archief.

De concrete afspraken over de uitvoering van werkzaamheden in kader van archivering van gemandateerde taken komen als addendum bij de DVO.

De tekst over archiefbescheiden bij opheffing van de gemeenschappelijke regeling is ondergebracht bij art. 37 lid 5

Art. 37 lid 5

Bij opheffing van de gemeenschappelijke regeling wordt ten aanzien van de archiefbescheiden een voorziening getroffen conform art. 4 lid 1 van de Archiefwet 1995.

Art. 39 – staat dat deze wijziging ingaat op 1 januari 2022.

In **art. 40** wordt aangegeven dat de alle besluiten of andere handelingen, die op grond van de vorige regeling zijn genomen, onverkort doorgang vinden en wordt aangenomen dat deze zjin genomen op basis van de nieuwe regeling.

In **art. 41** wordt aangegeven dat de vorige regeling die van toepassing was vanaf 1 januari 2019 hiermee wordt ingetrokken.

Bijlagen

De tekst van de bijlagen is enigszins aangepast. Dit is enerzijds wijziging van benaming van een samenwerkingsmodule en aanpassing van de taken. Daarnaast zijn enkele artikelen die betrekking hebben op de rol van de bestuurscommissie uit de bijlage verwijderd en opgenomen in het instellingsbesluit van de betreffende bestuurscommissie.

Bijlage 1: Samenwerkingsmodule Inkoop Zorg

Samenwerkingsmodule Inkoop is gewijzigd in samenwerkingsmodule Inkoop Zorg. Daarmee is duidelijker wat deze module doet voor de deelnemende gemeenten

In art. 1 lid 7 is de term zorgvorm toegevoegd, zoals we die hanteren. Daarmee is iedere zorgvorm een submodule in het kader van deze regeling. De verwijziging was artikel 7, maar is artikel 5 geworden, omdat 2 artikelen die betrekking hebben op de bestuurscommissies zijn vervallen.

Bijlage 2: Samenwerkingsmodule Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL)

De benaming van de samenwerkingsmodule Onderwijszaken is aangepast in Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL), omdat de werkzaamheden onder deze naam worden uitgevoerd. De bestuurscommissie gaat bestuurscommissie Onderwijs heten, omdat het programma zo heet.

Art. 3.

Deze samenwerkingsmodule kent twee submodules, Leerplicht en RMC. Alle 9 deelnemende gemeenten nemen momenteel deel aan beide submodules. De financiering van deze twee submodules is wel verschillend. Het onderdeel kwalificatieplicht, waarin de vorige versie van de regeling werd gesproken is deels onderdeel van submodule leerplicht en deels van submodule RMC. Het is niet nodig hier een aparte submodule van te maken.

Art. 6 – hier is een update uitgevoerd. De jaartallen zijn aangepast en het sluit aan bij de systematiek die eerder is vastgesteld en in de begroting is verwerkt.

Bijlage 3: Samenwerkingsmodule Werkgeversservicepunt.

Art. 3 is geupdate op basis van afspraken over taken van deze samenwerkingsmodule, mede ingegeven door wijziging in wet- en regelgeving (SUWI)

Bijlage 4 Samenwerkingsmodule Werkgeverschap SW

Hier zijn alleen de artikelen over de bestuurscommissie verwijderd.

Bijlage 5: Samenwerkingsmodule Contractmanagement Inburgeringstrajecten

Dit is een nieuwe bijlage, waarin de taken en afspraken voor deze module zijn opgenomen in lijn met de andere samenwerkingsmodules. Deze module valt onder het programma participatie en de bestuurscommissie participatie.

Wijzigingen toelichting

Bij **algemeen** is aangevuld welke toevoeging en wijziging het AB voornemens is door te voeren.

In **art. 5** wordt toegelicht waarom meerdere samenwerkingsmodules onder één programma kunnen vallen.

Art. 11 – de aantallen inwoners van de 11 gemeenten zijn opgenomen met de stand van 1-1-2021.

Dit leidt niet tot wijzigingen in het aantal stemmen van de betreffende gemeenten met ingang van 1-1-2022.

Art. 17 Bestuurscommissie

In de toelichting wordt verwezen naar concrete afspraken over bestuurscommissies in het instellingsbesluit dat voor wensen en bedenkingen naar de raden gaat. Hier staat ook vermeld dat er per programma een bestuurscommissie wordt ingesteld, die gaat over de samenwerkingsmodules die onder dat programma vallen.

Art. 30 Archivering

Deze toelichting is aangepast op det tekst en gebaseerd op de Handreiking inrichting informatie en archiefbeheer bij samenwerkingsverbanden (verbonden partijen) van Lopai uit 2017 en in afstemming met regionale contactpersonen archiefwerkzaamheden voor gemandateerde taken en de archivaris van het Gelders Archief.

De concrete afspraken over de uitvoering van werkzaamheden in kader van archivering van gemandateerde taken komen als addendum bij de DVO.

De tekst over archiefbescheiden bij opheffing van de gemeenschappelijke regeling is ondergebracht bij art. 37 lid 5

Bijlage 1: Hierbij is sprake van een naamswijziging – samenwerkingsmodule Inkoop Zorg en zijn de zorgvormen de submodules. De zorgvormen die de module Inkoop Zorg heeft zijn nu opgenomen in deze toelichting.

Bijlage 2: hier is de naam gewijzigd in Samenwerkingsmodule Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL).

Bijlage 3: hier is een toelichting gegeven waarom de taken zijn gewijzigd.

Bijlage 5: Hier is een korte toelichting gegeven over de nieuwe samenwerkingsmodule Contractmanagement Inburgerlingstrajecten.

TOT SLOT

Klachtrecht.

De MGR heeft een klachtenregeling opgesteld. De afspraken over het behandelen van klachten wordt opgenomen in een addendum bij de DVO van de betreffende samenwerkingsmodule.

Ook is er een tekst opgenomen over bezwaar- en beroep. Eventuele bijzonderheden per module, worden ook in het addendum bij de DVO van de betreffende samenwerkingsmodule opgenomen.

Instellingsbesluit Bestuurscommissie Zorg

Het algemeen bestuur van de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland (MGR SDCG)

Gelet op artikel 17 van de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland (MGR SDCG) alsmede op artikel 25 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

Regelend de taken, bevoegdheden, samenstelling en werkwijze van de Bestuurscommissie Zorg hierna te noemen 'de commissie', alsmede de verhouding van de commissie ten opzichte van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling;

Besluit vast te stellen:

Instellingsbesluit Bestuurscommissie Zorg

Artikel 1 Begripsbepalingen
In dit besluit wordt aangesloten bij de begripsomschrijvingen van artikel 1 van de regeling.
Verder wordt in dit besluit verstaan onder:

a. Commissie: de Bestuurscommissie Zorg
b. Regeling: Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland (MGR SDCG)
c. Beheerbureau: de ambtelijke ondersteuning van de Bestuurscommissie Zorg

Art. 2: Instelling, doel en taken

1. Er is een commissie als bedoeld in artikel 25 van de Wet gemeenschappelijke regelingen ter uitoefening van de taken en bevoegdheden op het gebied van Zorg;
2. De commissie heeft als doel het namens de deelnemers op rechtmatige en doelmatige wijze invulling geven aan de (wettelijke) taken op het gebied van Zorg van de deelnemende gemeenten aan één of meer samenwerkingsmodules horend bij het programma Zorg.
3. De commissie heeft een adviserende rol ten behoeve van de taken en bevoegdheden zoals vermeld bij de betreffende samenwerkingsmodules in de bijlage van de regeling, alsook in de dienstverleningsovereenkomst die tussen deelnemende gemeenten en de MGR over deze samenwerking is gesloten.
4. De commissie is verantwoordelijk voor de behartiging van de belangen en regionale uitvoering van de taken en bevoegdheden van de samenwerkingsmodules als bedoeld in artikel 2, 3 en 5 van bijlage 1 van de Regeling.
5. De commissie is, gelet op artikel 27 eerste lid van de Regeling verantwoordelijk voor het opstellen van de modulebegrotingen en stelt jaarlijks voor 1 maart een

voorstel modulebegroting voor het komende begrotingsjaar op voor de samenwerkingsmodule en stuurt deze naar het dagelijks bestuur.
6. De commissie bereidt een uitvoeringsplan en uitvoeringsprogramma voor op samenwerkingsmodule niveau en stuurt dit vóór 1 maart naar het dagelijks bestuur.
7. De commissie stelt een modulespecifieke tekst op, op basis van de dienstverleningsovereenkomst zoals bedoeld in artikel 6 tweede lid van de Regeling op grond van de door het dagelijks bestuur vastgestelde model.
8. De commissie kan het algemeen bestuur voorstellen de submodules te wijzigen.

Artikel 4 Samenstelling

1. De leden van de commissie zijn de leden van de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten, tot wiens portefeuille de uitvoering van Onderwijs behoort.
2. De leden kunnen zich laten vervangen door een ander lid van hun college van burgemeester en wethouders.
3. De commissie kiest uit haar midden een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter.
4. De commissie kan besluiten dat personen worden toegelaten om als waarnemer aan de vergadering deel te nemen.

Artikel 5 De voorzitter

1. De voorzitter voert de besluiten van de commissie uit.
2. De voorzitter vertegenwoordigt de commissie in en buiten rechte.
3. Alle stukken die van de commissie uitgaan worden door de voorzitter medeondertekend.
4. De voorzitter wordt uitgenodigd voor de vergaderingen van het algemeen bestuur en behartigt daar de doelstelling van de commissie.

Artikel 6 De secretaris

1. Het dagelijks bestuur benoemt een secretaris van de commissie.
2. De secretaris van de commissie staat de commissie bij de uitoefening van haar taak terzijde.
3. Alle stukken die van de commissie uitgaan worden door de secretaris van de commissie medeondertekend.
4. De secretaris geeft leiding aan het beheerbureau.

Artikel 7 Vergaderingen

1. De commissie vergadert zo dikwijls als haar voorzitter dit nodig oordeelt, of tenminste een derde deel van het aantal leden zulks schriftelijk en met opgaaf van redenen aan de voorzitter verzoekt.
2. Ontvangt de voorzitter een verzoek als bedoeld in het vorige lid, dan heeft de vergadering binnen veertien dagen plaats nadat het verzoek de voorzitter heeft bereikt.

3. De voorzitter draagt er zorg voor dat de oproepingen, spoedeisende gevallen uitgezonderd, tenminste vijf dagen voor de vergadering aan de leden worden toegezonden.
4. De agenda wordt ter kennisname verzonden aan de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemers.
5. Artikel 56 van de Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 8 Werkwijze

1. De commissie kan voor zijn vergaderingen een reglement van orde vaststellen.
2. De vergaderingen van de commissie zijn openbaar. Er kan met gesloten deuren worden vergaderd wanneer dit door tenminste een vijfde deel van het aantal aanwezige leden wordt verlangd of de voorzitter het nodig acht. Artikel 23 Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 9 Besluitvorming

1. Besluitvorming vindt plaats bij meerderheid van stemmen.
2. Het aantal stemmen per lid van de commissie wordt jaarlijks op 1 januari bepaald naar inwonertal van de gemeente op basis van de meest recente CBS-cijfers, aan de hand van de volgende staffel: Tot 20.000 inwoners = 1 stem; 20.000 - 50.000 inwoners = 2 stemmen; 50.000 – 100.000 inwoners = 3 stemmen; >100.000 inwoners = 4 stemmen.
3. Leden kunnen zich bij stemming bij schriftelijke machtiging laten vertegenwoordigen door een ander lid.
4. Alleen de ter vergadering aanwezige of vertegenwoordigende deelnemers kunnen aan een stemming deelnemen.
5. De voorzitter van de commissie neemt aan de beraadslaging deel en heeft, met inachtneming van het eerste lid, stemrecht.

Artikel 10 Verslaglegging

1. Van elk van de vergaderingen van de commissie wordt door de secretaris een verslag gemaakt dat de namen van de aanwezigen bevat, alsmede een beknopte zakelijke weergave van hetgeen is besloten, met een opgave van eventueel gehouden stemmingen.
2. Het verslag wordt in de eerstvolgende vergadering van de commissie vastgesteld.
3. Het vastgestelde verslag wordt verzonden aan het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.

Artikel 11 Inlichtingen en verantwoording

1. De commissie verstrekt gevraagd en ongevraagd inlichtingen aan het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur van het samewerkingsverband.
2. De commissie verstrekt gevraagd en ongevraagd inlichtingen aan de bestuursorganen van de deelnemers.
3. De commissie legt periodiek verantwoording af aan het algemeen bestuur over de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de taken van de commissie.
4. De secretaris informeert de algemeen secretaris periodiek over de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de taken van de commissie.

Artikel 12 Ambtelijke ondersteuning
Voor de uitoefening van haar taak maakt de commissie gebruik van medewerkers van het beheerbureau en/of ambtelijke ondersteuning vanuit de deelnemende gemeenten.

Artikel 13 Overige bepalingen
In gevallen waarin dit besluit niet voorziet neemt het algemeen bestuur een besluit.

Artikel 14 Inwerkingtreding en intrekking
1. Dit besluit treedt in werking op een nader te bepalen datum nadat het overeenkomstig artikel 32k van de Wet gemeenschappelijke regelingen door het dagelijks bestuur is bekendgemaakt.
2. Met de inwerkingtreding van dit besluit vervalt het Instellingsbesluit Bestuurscommissie Inkoop d.d. 8 december 2017.

Artikel 15 Citeertitel
Dit besluit kan worden aangehaald als Instellingsbesluit Bestuurscommissie Zorg.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur d.d.

Instellingsbesluit Bestuurscommissie Onderwijs

Het algemeen bestuur van de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland (MGR SDCG)

Gelet op artikel 17 van de Modulaire Gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland (MGR SDCG) alsmede op artikel 25 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

Regelend de taken, bevoegdheden, samenstelling en werkwijze van de Bestuurscommissie Onderwijs hierna te noemen 'de commissie', alsmede de verhouding van de commissie ten opzichte van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling;

Besluit vast te stellen:

Instellingsbesluit Bestuurscommissie Onderwijs

Artikel 1 Begripsbepalingen
In dit besluit wordt aangesloten bij de begripsomschrijvingen van artikel 1 van de regeling.
Verder wordt in dit besluit verstaan onder:

a. Commissie: de Bestuurscommissie Onderwijs
b. Regeling: Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland (MGR SDCG)
c. Beheerbureau: de ambtelijke ondersteuning van de Bestuurscommissie Onderwijs

Art. 2: Instelling, doel en taken

1. Er is een commissie als bedoeld in artikel 25 van de Wet gemeenschappelijke regelingen ter uitoefening van de taken en bevoegdheden op het gebied van Onderwijs.
2. De commissie heeft als doel het namens de deelnemers op rechtmatige en doelmatige wijze invulling geven aan de (wettelijke) taken op het gebied van Onderwijs van de deelnemende gemeenten aan deze samenwerkingsmodule.
3. De commissie heeft een adviserende rol ten behoeve van de taken en bevoegdheden zoals vermeld bij de samenwerkingsmodule in de bijlage van de regeling, alsook in de dienstverleningsovereenkomsten die tussen deelnemende gemeenten en de MGR over deze samenwerkingen zijn gesloten.
4. De commissie is verantwoordelijk voor de behartiging van de belangen en regionale uitvoering van de taken en bevoegdheden van de samenwerkingsmodule RBL als bedoeld in artikel 2 en 3 van bijlage 2 van de Regeling.

5. De commissie is, gelet op artikel 27 eerste lid van de Regeling verantwoordelijk voor het opstellen van de modulebegrotingen en stelt jaarlijks voor 1 maart een voorstel modulebegroting voor het komende begrotingsjaar op per samenwerkingsmodule en stuurt deze naar het dagelijks bestuur.
6. De commissie bereidt een uitvoeringsplan en uitvoeringsprogramma per samenwerkingsmodule voor en stuurt dit voor 1 maart naar het dagelijks bestuur.
7. De commissie stelt een modulespecifieke tekst op, op basis van de dienstverleningsovereenkomst zoals bedoeld in artikel 6 tweede lid van de Regeling op grond van de door het dagelijks bestuur vastgestelde model.
8. De commissie kan het algemeen bestuur voorstellen de submodules te wijzigen.

Artikel 4 Samenstelling

1. De leden van de commissie zijn de leden van de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten, tot wiens portefeuille de uitvoering van Onderwijs behoort.
2. De leden kunnen zich laten vervangen door een ander lid van hun college van burgemeester en wethouders.
3. De commissie kiest uit haar midden een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter.
4. De commissie kan besluiten dat personen worden toegelaten om als waarnemer aan de vergadering deel te nemen.

Artikel 5 De voorzitter

1. De voorzitter voert de besluiten van de commissie uit.
2. De voorzitter vertegenwoordigt de commissie in en buiten rechte.
3. Alle stukken die van de commissie uitgaan worden door de voorzitter medeondertekend.
4. De voorzitter wordt uitgenodigd voor de vergaderingen van het algemeen bestuur en behartigt daar de doelstelling van de commissie.

Artikel 6 De secretaris

1. Het dagelijks bestuur benoemt een secretaris van de commissie.
2. De secretaris van de commissie staat de commissie bij de uitoefening van haar taak terzijde.
3. Alle stukken die van de commissie uitgaan worden door de secretaris van de commissie medeondertekend.
4. De secretaris geeft leiding aan het beheerbureau.

Artikel 7 Vergaderingen

1. De commissie vergadert zo dikwijls als haar voorzitter dit nodig oordeelt, of tenminste een derde deel van het aantal leden zulks schriftelijk en met opgaaf van redenen aan de voorzitter verzoekt.
2. Ontvangt de voorzitter een verzoek als bedoeld in het vorige lid, dan heeft de vergadering binnen veertien dagen plaats nadat het verzoek de voorzitter heeft bereikt.

3. De voorzitter draagt er zorg voor dat de oproepingen, spoedeisende gevallen uitgezonderd, tenminste vijf dagen voor de vergadering aan de leden worden toegezonden.
4. De agenda wordt ter kennisname verzonden aan de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemers.
5. Artikel 56 van de Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 8 Werkwijze

1. De commissie kan voor zijn vergaderingen een reglement van orde vaststellen.
2. De vergaderingen van de commissie zijn openbaar. Er kan met gesloten deuren worden vergaderd wanneer dit door tenminste een vijfde deel van het aantal aanwezig leden wordt verlangd of de voorzitter het nodig acht. Artikel 23 Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 9 Besluitvorming

1. Besluitvorming vindt plaats bij meerderheid van stemmen.
2. Het aantal stemmen per lid van de commissie wordt jaarlijks op 1 januari bepaald naar inwonertal van de gemeente op basis van de meest recente CBS-cijfers, aan de hand van de volgende staffel: Tot 20.000 inwoners = 1 stem; 20.000 - 50.000 inwoners = 2 stemmen; 50.000 – 100.000 inwoners = 3 stemmen; >100.000 inwoners = 4 stemmen.
3. Leden kunnen zich bij stemming bij schriftelijke machtiging laten vertegenwoordigen door een ander lid.
4. Alleen de ter vergadering aanwezige of vertegenwoordigende deelnemers kunnen aan een stemming deelnemen.
5. De voorzitter van de commissie neemt aan de beraadslaging deel en heeft, met inachtneming van het eerste lid, stemrecht.

Artikel 10 Verslaglegging

1. Van elk van de vergaderingen van de commissie wordt door de secretaris een verslag gemaakt dat de namen van de aanwezigen bevat, alsmede een beknopte zakelijke weergave van hetgeen is besloten, met een opgave van eventueel gehouden stemmingen.
2. Het verslag wordt in de eerstvolgende vergadering van de commissie vastgesteld.
3. Het vastgestelde verslag wordt verzonden aan het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.

Artikel 11 Inlichtingen en verantwoording

1. De commissie verstrekt gevraagd en ongevraagd inlichtingen aan het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur van het samewerkingsverband.
2. De commissie verstrekt gevraagd en ongevraagd inlichtingen aan de bestuursorganen van de deelnemers.
3. De commissie legt periodiek verantwoording af aan het algemeen bestuur over de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de taken van de commissie.
4. De secretaris informeert de algemeen secretaris periodiek over de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de taken van de commissie.

Artikel 12 Ambtelijke ondersteuning
Voor de uitoefening van haar taak maakt de commissie gebruik van medewerkers van het beheerbureau en/of ambtelijke ondersteuning vanuit de deelnemende gemeenten.

Artikel 13 Overige bepalingen
In gevallen waarin dit besluit niet voorziet neemt het algemeen bestuur een besluit.

Artikel 14 Inwerkingtreding en intrekking
1. Dit besluit treedt in werking op een nader te bepalen datum nadat het overeernkomstig artikel 32k van de Wet gemeenschappelijke regelingen door het dagelijks bestuur is bekendgemaakt.
2. Met de inwerkingtreding van dit besluit vervalt het Instellingsbesluit Bestuurscommissie Onderwijszaken d.d. 8 december 2017.

Artikel 15 Citeertitel
Dit besluit kan worden aangehaald als Instellingsbesluit Bestuurscommissie Onderwijs.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur d.d.

Instellingsbesluit Bestuurscommissie Participatie

Het algemeen bestuur van de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland (MGR SDCG)

Gelet op artikel 17 van de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland (MGR SDCG) alsmede op artikel 25 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

Regelend de taken, bevoegdheden, samenstelling en werkwijze van de Bestuurscommissie Participatie hierna te noemen 'de commissie', alsmede de verhouding van de commissie ten opzichte van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling;

Besluit vast te stellen:

Instellingsbesluit Bestuurscommissie Participatie

Artikel 1 Begripsbepalingen
In dit besluit wordt aangesloten bij de begripsomschrijvingen van artikel 1 van de regeling.
Verder wordt in dit besluit verstaan onder:

a. Commissie: de Bestuurscommissie Participatie
b. Regeling: Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland (MGR SDCG)
c. Beheerbureau: de ambtelijke ondersteuning van de Bestuurscommissie Participatie

Art. 2: Instelling, doel en taken

1. Er is een commissie als bedoeld in artikel 25 van de Wet gemeenschappelijke regelingen ter uitoefening van de taken en bevoegdheden op het gebied van Participatie;
2. De commissie heeft als doel het namens de deelnemers op rechtmatige en doelmatige wijze invulling geven aan de (wettelijke) taken op het gebied van Participatie van de deelnemende gemeenten aan deze samenwerkingsmodules, te weten de samenwerkingsmodules WSP, Werkgeverschap SW en Contractmanagement Inburgeringstrajecten.
3. De commissie heeft een adviserende rol ten behoeve van de taken en bevoegdheden zoals vermeld bij de samenwerkingsmodules WSP, WgSW en Contractmanagement Inburgeringstrajecten in de bijlagen van de regeling, alsook in de dienstverleningsovereenkomsten die tussen deelnemende gemeenten en de MGR over deze samenwerkingen zijn gesloten.
4. De commissie is verantwoordelijk voor de behartiging van de belangen en regionale uitvoering van de taken en bevoegdheden van de samenwerkingsmodules WSP, Werkgeverschap SW en Contractmanagement

Inburgeringstrajecten als bedoeld in artikel 2 en 3 van bijlage 3, 4 en 5 van de Regeling.

5. De commissie is, gelet op artikel 27 eerste lid van de Regeling verantwoordelijk voor het opstellen van de modulebegrotingen en stelt jaarlijks voor 1 maart een voorstel modulebegroting voor het komende begrotingsjaar op voor iedere samenwerkingsmodule en stuurt deze naar het dagelijks bestuur.
6. De commissie bereidt een uitvoeringsplan en uitvoeringsprogramma voor op samenwerkingsmodule niveau en stuurt dit voor 1 maart naar het dagelijks bestuur.
7. De commissie stelt een modulespecifieke tekst op, op basis van de dienstverleningsovereenkomst zoals bedoeld in artikel 6 tweede lid van de Regeling op grond van het door het dagelijks bestuur vastgestelde model.

Artikel 4 Samenstelling

1. De leden van de commissie zijn de leden van de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten, tot wiens portefeuille de uitvoering van de Participatiewet behoort.
2. De leden kunnen zich laten vervangen door een ander lid van hun college van burgemeester en wethouders.
3. De commissie kiest uit haar midden een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter.
4. De commissie kan besluiten dat personen worden toegelaten om als waarnemer aan de vergadering deel te nemen.

Artikel 5 De voorzitter

1. De voorzitter voert de besluiten van de commissie uit.
2. De voorzitter vertegenwoordigt de commissie in en buiten rechte.
3. Alle stukken die van de commissie uitgaan worden door de voorzitter medeondertekend.
4. De voorzitter wordt uitgenodigd voor de vergaderingen van het algemeen bestuur en behartigt daar de doelstelling van de commissie.
5. De commissie besluit een vertegenwoordiger van het UWV als waarnemer deel te laten nemen aan de commissie, daar waar het WSP gerelateerde zaken betreft.

Artikel 6 De secretaris

1. Het dagelijks bestuur benoemt een secretaris van de commissie.
2. De secretaris van de commissie staat de commissie bij de uitoefening van haar taak terzijde.
3. Alle stukken die van de commissie uitgaan worden door de secretaris van de commissie medeondertekend.
4. De secretaris geeft leiding aan het beheerbureau.

Artikel 7 Vergaderingen

1. De commissie vergadert zo dikwijls als haar voorzitter dit nodig oordeelt, of tenminste een derde deel van het aantal leden zulks schriftelijk en met opgaaf van redenen aan de voorzitter verzoekt.
2. Ontvangt de voorzitter een verzoek als bedoeld in het vorige lid, dan heeft de vergadering binnen veertien dagen plaats nadat het verzoek de voorzitter heeft bereikt.
3. De voorzitter draagt er zorg voor dat de oproepingen, spoedeisende gevallen uitgezonderd, tenminste vijf dagen voor de vergadering aan de leden worden toegezonden.
4. De agenda wordt ter kennisname verzonden aan de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemers.
5. Artikel 56 van de Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 8 Werkwijze

1. De commissie kan voor zijn vergaderingen een reglement van orde vaststellen.
2. De vergaderingen van de commissie zijn openbaar. Er kan met gesloten deuren worden vergaderd wanneer dit door tenminste een vijfde deel van het aantal aanwezige leden wordt verlangd of de voorzitter het nodig acht. Artikel 23 Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 9 Besluitvorming

1. Besluitvorming vindt plaats bij meerderheid van stemmen.
2. Het aantal stemmen per lid van de commissie wordt jaarlijks op 1 januari bepaald naar inwonertal van de gemeente op basis van de meest recente CBS-cijfers, aan de hand van de volgende staffel: Tot 20.000 inwoners = 1 stem; 20.000 - 50.000 inwoners = 2 stemmen; 50.000 – 100.000 inwoners = 3 stemmen; >100.000 inwoners = 4 stemmen.
3. Leden kunnen zich bij stemming bij schriftelijke machtiging laten vertegenwoordigen door een ander lid.
4. Alleen de ter vergadering aanwezige of vertegenwoordigende deelnemers kunnen aan een stemming deelnemen.
5. De voorzitter van de commissie neemt aan de beraadslaging deel en heeft, met inachtneming van het eerste lid, stemrecht.

Artikel 10 Verslaglegging

1. Van elk van de vergaderingen van de commissie wordt door de secretaris een verslag gemaakt dat de namen van de aanwezigen bevat, alsmede een beknopte zakelijke weergave van hetgeen is besloten, met een opgave van eventueel gehouden stemmingen.
2. Het verslag wordt in de eerstvolgende vergadering van de commissie vastgesteld.
3. Het vastgestelde verslag wordt verzonden aan het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.

Artikel 11 Inlichtingen en verantwoording

1. De commissie verstrekt gevraagd en ongevraagd inlichtingen aan het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur van het samenwerkingsverband.

2. De commissie verstrekt gevraagd en ongevraagd inlichtingen aan de bestuursorganen van de deelnemers.
3. De commissie legt periodiek verantwoording af aan het algemeen bestuur over de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de taken van de commissie.
4. De secretaris informeert de algemeen secretaris periodiek over de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de taken van de commissie.

Artikel 12 Ambtelijke ondersteuning
Voor de uitoefening van haar taak maakt de commissie gebruik van medewerkers van het beheerbureau en/of ambtelijke ondersteuning vanuit de deelnemende gemeenten.

Artikel 13 Overige bepalingen
In gevallen waarin dit besluit niet voorziet neemt het algemeen bestuur een besluit.

Artikel 14 Inwerkingtreding en intrekking
1. Dit besluit treedt in werking op een nader te bepalen datum nadat het overeernkomstig artikel 32k van de Wet gemeenschappelijke regelingen door het dagelijks bestuur is bekendgemaakt.
2. Met de inwerkingtreding van dit besluit vervalt het Instellingsbesluit Bestuurscommissie Werkgeversservicepunt d.d. 8 december 2017 en het Instellingsbesluit Bestuurscommissie Werkgeverschap SW Midden Gelderland d.d. 6 december 2018.

Artikel 15 Citeertitel
Dit besluit kan worden aangehaald als Instellingsbesluit Bestuurscommissie Participatie.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur d.d.

Raadsvergaderingen 2018-2022

Dossiernummer	2637
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	24 november 2021
Agendapunt	9
Omschrijving	HAMERSTUK Z/21/399736 Beleidsplan Sport en bewegen gemeente Zevenaar 2021-2028

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergaderingen 2018-2022	24 november 2021

Toelichting

T.b.v. de raadsvergadering van 24 november 2021.

Raadsvoorstel

Onderwerp	Sport en Bewegen 2021-2028
Zaaknummer	Z/21/399736
Documentnummer	INT/21/1051921
Portefeuillehouder	N. van Dellen
Portefeuille	Sport
Behandelend ambtenaar/afdeling	F. de Geus/ Maatschappelijke Ontwikkeling
Telefoon	0316-595 311
E-mail	F.deGeus@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Het huidige beleidsplan sport had een looptijd tot 2021 en daarom stellen wij u voor het beleidsplan Sport en Bewegen 2021-2028 vast te stellen. Sport en Bewegen draagt op verschillende manieren bij aan gezondheid, welbevinden en leefbaarheid in Zevenaar. Daarom is ons sport- en beweegbeleid primair gericht op een zo hoog mogelijke deelname aan sport en beweeg-activiteiten van onze inwoners.
Wij adviseren u in te stemmen met de visie, ambitie en doelstellingen. Ten slotte stellen wij u voor ons de opdracht te verstrekken voor het opstellen van de uitvoeringsagenda met de verdeling van de middelen.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. Het beleidsplan Sport en Bewegen gemeente Zevenaar 2021-2028 en de daarin geformuleerde visie, ambitie en doelstellingen vast te stellen;
2. Het college de opdracht te geven in samenwerking met de betrokken partijen een uitvoeringsagenda voor het sport- en beweegbeleid gemeente Zevenaar op te stellen.

3. Waarom naar de raad

Het vaststellen van de visie en het beleidskader voor de komende jaren is een bevoegdheid van de gemeenteraad.
Met het vaststellen van de voorliggende visie en beleidskader wordt de raad in staat gesteld om kaders vast te stellen en beter te sturen op de doelen. Daarmee kunt u het college de opdracht geven voor een uitvoeringsagenda, die toeziet op het nastreven van de visie en het behalen van de doelen.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Hoofddoelstelling van het beleid is dat zoveel mogelijk inwoners van Zevenaar deelnemen aan sport en bewegen. In 2020 voldeed, volgens het onderzoek sportdeelname (december 2020), 35% van de inwoners aan de beweegnorm. Het beoogde resultaat is dat dit percentage stijgt tot 40 % in 2028.
Om deze hoofddoelstelling te realiseren richten we ons de komende jaren op de volgende doelen.
In de eerste plaats streven wij naar grotere sport- en beweegdeelname onder verschillende doelgroepen, met specifieke aandacht voor jongeren, ouderen en mensen met een beperking. In de tweede plaats richten we ons op voldoende ruimte en accommodaties voor sport en bewegen. In de derde plaats willen we graag meer vitale sportverenigingen en sportaanbieders.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1. Visie op sport en bewegen sluit aan bij de Zevenaarse Beleidsvisie Sociaal Domein

De visie op sport en bewegen in Zevenaar is dat Sport en bewegen een gezonde en actieve levensstijl bevordert. Daarnaast zorgen sport en bewegen voor sociale samenhang en leefbaarheid in wijk en dorp en bevordert het de deelname van mensen aan de samenleving. Het voorkomt dat mensen in een isolement raken. Door zo bij te dragen aan het welbevinden van inwoners voorkomt of beperkt sport en bewegen een beroep op zorg en ondersteuning.

1.2. Met ons Sport- en beweegbeleid doen we wat nodig is

Op het gebied van sport en bewegen heeft de gemeente een aantal wettelijke verplichtingen. In de eerste plaats moet de gemeente voor het primair onderwijs voorzien in ruimte voor gymonderwijs voor een vastgesteld aantal uren per week. In de tweede plaats bepaalt het VN-verdrag voor rechten van personen met een handicap (2016) dat personen met een handicap in staat worden gesteld om deel te nemen aan recreatie, vrijetijdsbesteding en sportactiviteiten. In de derde plaats is de gemeente verantwoordelijk om bij te dragen aan de opzet, uitvoering en afstemming van preventieprogramma's, onder meer voor gezondheidsbevordering (Wet publieke gezondheid).

1.3. Met dit nieuwe beleidsplan actualiseren en vernieuwen we het bestaande beleid

Het bestaande beleidskader de Sportnota 2013-2020, "Zin in Sport" moest worden geactualiseerd. Vertrekpunt voor de nieuwe visie op sport en bewegen blijft: *"De gemeente Zevenaar streeft naar voldoende aantrekkelijke, bereikbare en betaalbare sportvoorzieningen, waarbij multifunctioneel gebruik en samenwerking tussen sportverenigingen, maatschappelijke organisaties en de gemeente centraal staat."*
Kern van het nieuwe beleid is de versterkte verbinding met de doelstellingen en ambities vanuit het sociaal domein. Naast dat sport leuk en aantrekkelijk is om te doen, leggen we nog meer de nadruk op de functie van sport als middel om bij te dragen aan doelstellingen op het gebied van gezondheid, welbevinden en zorg.

1.4. De betrokken partijen zijn positief over het beleidsplan

In de zomer van 2021 is in een drietal bijeenkomsten gesproken met Sportverenigingen, Onderwijs, Kinderopvang, Sportcontact Zevenaar en dorpsraden. Op deze bijeenkomsten is van verschillende kanten input geleverd op de plannen. Deze input is verwerkt in een concept beleidsplan, dat op 21 september 2021, nogmaals is besproken met de sportverenigingen. Zij kunnen zich goed vinden in de visie en doelstellingen.

2.1. *In de uitvoeringsagenda beschrijven we de activiteiten die we gaan doen om de doelen te behalen*

Dit doen we in samenspraak met de berokken organisaties die (mede)verantwoordelijk zijn voor de uitvoering. Het gaat hierbij onder andere om ATARO BV, Sportcontact Zevenaar, Sportakkoord Zevenaar, Sportverenigingen, Sportaanbieders, het onderwijs, zorginstellingen en welzijnsorganisaties.

Alternatieven

Geen

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Met het beleidskader en de visie gaat het college aan de slag en stelt een uitvoeringsagenda op, in samenspraak met de partners. De voortgang op de doelstellingen uit het beleidsplan worden gerapporteerd in de reguliere planning- en control cyclus. In 2022 leggen wij op basis van de resultaten een evaluatie aan u voor. We sturen bij op basis van data (PDCA-cyclus).

7. Klimaat en duurzaamheid

Het verhogen van deelname aan sport en beweegactiviteiten draagt bij aan vele maatschappelijke doelstellingen. Uit onderzoek naar de Social Return On Investment (SROI) is gebleken dat elke euro die geïnvesteerd wordt in sport en bewegen 2,5 euro oplevert. Bijvoorbeeld aan gezondheidswinst.

8. Communicatie

Na vaststelling van de notitie Onderwijskansenbeleid maken wij deze bekend via de gemeentepagina en website. Betrokken partijen ontvangen het vastgestelde beleidskader.

9. Kosten, baten en dekking

Het nieuwe beleidsplan kan worden uitgevoerd binnen de huidige beschikbare middelen.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	1051970	Beleidsplan Sport en Bewegen gemeente Zevenaar 2021-2028
2.	1052604	Bijlage 1 Sportonderzoek 2020
3.	1052608	Bijlage 2a Verslag participatiebijeenkomst
4.	1052609	Bijlage 2b Verslag participatiebijeenkomst sportbeleidsplan

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Sport en Bewegen 2021-2028
Zaaknummer	Z/21/399736
Documentnummer	INT/21/1051921

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat het huidige beleidsplan geactualiseerd dient te worden ;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

besluit:

1. Het beleidsplan Sport en Bewegen gemeente Zevenaar 2021-2028 en de daarin geformuleerde visie, ambitie en doelstellingen vast te stellen:
2. Het college de opdracht te geven in samenwerking met de betrokken partijen een uitvoeringsagenda voor het port- en beweegbeleid gemeente Zevenaar op te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 24 november 2021

De griffier	De burgemeester
W. van der Vlies	L.J.E.M. van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Sport en Bewegen 2021-2028
Zaaknummer	Z/21/399736
Documentnummer	INT/21/1051921

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat het huidige beleidsplan geactualiseerd dient te worden;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

besluit:

1. Het beleidsplan Sport en Bewegen gemeente Zevenaar 2021-2028 en de daarin geformuleerde visie, ambitie en doelstellingen vast te stellen:
2. Het college de opdracht te geven in samenwerking met de betrokken partijen een uitvoeringsagenda voor het sport- en beweegbeleid gemeente Zevenaar op te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 24 november 2021.

De griffier,
W.M. van der Vlies

De burgemeester,
L.J.E.M. van Riswijk

Beleidsplan Sport en Bewegen 2021-2028

September 2021

Gemeente Zevenaar

Inhoud

1. Inleiding
2. Context

2.1 Wettelijke taken en verplichtingen

2.2 Landelijke en regionale trends en ontwikkelingen

2.3 Sport en bewegen in Zevenaar

3. Gemeentelijke visie en ambities

3.1 Visie sport en bewegen Zevenaar

3.2 Ambities en doelen sport- en beweegbeleid

   a. Stimuleren van sport en beweegdeelname onder verschillende doelgroepen
   b. Ruimte voor sport en bewegen
   c. Vitale sportverenigingen en sportaanbieders

4. Randvoorwaarden
5. Bijlagen

1. Inleiding

Het belang van sport in Zevenaar wordt breed erkend en ondersteund. We kunnen trots zijn op de stappen die de afgelopen jaren zijn gezet, waarbij vanuit sport en bewegen steeds meer de verbinding is gezocht met andere gemeentelijke beleidsvelden. De wereld van sport en bewegen verandert snel en vraagt om een actualisatie van het beleid in Zevenaar. We blijven natuurlijk inzetten op meer bewegen en het zo goed mogelijk faciliteren van de grote groep actieve sporters. We willen nóg nadrukkelijker dan in het verleden de verbinding maken naar de ambities binnen het sociaal domein.

Ambities sociaal domein

In de Beleidsvisie Sociaal Domein 2020-2023 zijn de ambities en principes beschreven voor het sociale domein. Deze brede visie is daarmee richtinggevend voor de Beleidsvisie Sport en Bewegen. We geven in dit plan aan op welke manier we bijdragen aan de Beleidsvisie Sociaal Domein 2020-2023. We gaan de potentie en preventieve kracht van sport en bewegen nog veel beter benutten en zetten in op verbinding met andere werkvelden binnen de gemeente, maar ook met partners in de stad en regio.

Totstandkoming

De visie zoals beschreven in de Sportnota 2013-2020, "Zin in Sport" is het vertrekpunt:

> *"De gemeente Zevenaar streeft naar voldoende aantrekkelijke, bereikbare en betaalbare sportvoorzieningen, waarbij multifunctioneel gebruik en samenwerking tussen sportverenigingen, maatschappelijke organisaties en de gemeente centraal staat."*

In 2020 is, net als in 2016, een onderzoek uitgevoerd naar de sportdeelname in Zevenaar en een verenigingsmonitor. De resultaten van het sportdeelname onderzoek en de verenigingsmonitor (december 2020, bijlage 1) geven een beeld van de resultaten van de afgelopen jaren op het gebied van sport en bewegen.

Bij het schrijven van dit beleidsplan Sport en Bewegen zijn onze netwerkpartners geraadpleegd. In een aantal (digitale) bijeenkomsten is de opzet van dit plan besproken met vertegenwoordigers van Sport Contact Zevenaar, sportverenigingen, onderwijs, kinderopvang, welzijnsorganisaties, dorpsraden, zorgpartners en Ataro. In bijlage 2 vindt u een weergave van deze gesprekken. Opmerkingen uit deze bijeenkomsten zijn verwerkt in dit plan.

Leeswijzer

In dit beleidsplan vindt u in het tweede hoofdstuk het wettelijke kader en de landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen op het gebied van sport en bewegen. In het derde hoofdstuk zijn de visie en ambities opgenomen voor de beleidsperiode 2021-2028. Tenslotte wordt in het laatste hoofdstuk ingegaan op de randvoorwaarden.

2. Context

2.1 Wettelijke taken en verplichtingen

De gemeente heeft een aantal wettelijke verplichtingen op het gebied van sport en bewegen. In de eerste plaats moet de gemeente voor het primair onderwijs voorzien in ruimte voor gymonderwijs voor een vastgesteld aantal uren per week. In de tweede plaats bepaalt het VN-verdrag voor rechten van personen met een handicap (2016) dat personen met een handicap in staat worden gesteld om deel te nemen aan recreatie, vrijetijdsbesteding en sportactiviteiten. Onder andere door te zorgen voor toegankelijke sportlocaties. In de derde plaats is de gemeente verantwoordelijk om bij te dragen aan de opzet, uitvoering en afstemming van preventieprogramma's, onder meer voor gezondheidsbevordering (Wet publieke gezondheid).

Wij vinden de meerwaarde van sport en bewegen voor onze inwoners zo groot dat we meer doen dan de beperkte wettelijke taken. Daarom blijven we sport en bewegen in brede zin faciliteren en ondersteunen.

2.2 Landelijke en regionale trends en ontwikkelingen

Landelijk gezien zijn er veel trends en ontwikkelingen op het gebied van sport en bewegen. Onderstaand zijn de belangrijkste trends en ontwikkelingen met betrekking tot sport en bewegen weergeven.

Sport en Corona
Tijdens de coronacrisis is er veel aandacht geweest voor de effecten voor sportverenigingen. Zowel de landelijke overheid als de gemeenten hebben maatregelen genomen om sportverenigingen te helpen bij de gevolgen van de crisis. De komende periode zal blijken wat de lange termijn gevolgen zijn voor de sport- en beweegsector. Er wordt gevreesd voor teruglopende ledenaantallen en minder vrijwilligers. Aan de andere kant heeft de corona-pandemie het belang van een gezonde leefstijl, met aandacht voor sport en bewegen, versterkt.

Sport en bewegen verandert
Sport en bewegen wordt, naast een doel op zich, steeds vaker ingezet als middel om doelen op het gebied van positieve gezondheid, participatie, sociale cohesie, leefbaarheid, inburgering, citymarketing en economie te realiseren. Binnen het veld van sport en bewegen vindt steeds meer samenwerking plaats tussen sport(verenigingen), onderwijs, kinderopvang, de zorg en het bedrijfsleven.

De vraag naar sport en bewegen verandert
Mensen sporten vaker ongebonden op zelfgekozen locaties en tijden. Er is meer vraag naar flexibel aanbod in combinatie met goede voorzieningen. Sporten zoals fitness, wandelen, fietsen, hardlopen en zwemmen vormen de top 5 van de meest beoefende sporten in Zevenaar (sportdeelname onderzoek 2020).
Er is nog steeds een grote behoefte aan samen sporten en bewegen, maar mede door het gebruik van sociale media wordt samen sporten en bewegen anders georganiseerd.

De sportvereniging verandert
Door veranderend sport- en beweeg gedrag hebben veel verenigingen te maken met teruglopende ledenaantallen, teruglopende beschikbaarheid van vrijwillig kader en een veranderende betrokkenheid van leden.

Verenigingen reageren verschillend op deze ontwikkelingen. Er is een groep verenigingen dat zich meer extern oriënteert en zich richt op meer maatschappelijke activiteiten en vernieuwend aanbod. Vaak wordt hier samengewerkt met andere sportverenigingen en maatschappelijk partners en vindt verdergaande professionalisering plaats. Een ander deel van de verenigingen houdt vast aan het bestaande aanbod.

De ruimte voor sport en bewegen verandert
Sportaccommodaties worden steeds vaker multifunctioneel gebruikt. Zorg, onderwijs, kinderopvang en andere organisaties maken medegebruik van de faciliteiten. De eisen die aan accommodaties worden gesteld, worden hoger. Het gaat hierbij om eisen op het gebied van duurzaamheid, toegankelijkheid en wensen van gebruikers

Omgevingswet
In de nieuwe Omgevingswet is er meer aandacht voor de verbinding tussen de fysieke leefomgeving en de andere beleidsterreinen. Dit betekent meer aandacht en kansen voor een beweegvriendelijke leefomgeving.

Het Nationaal Sportakkoord
In 2018 is op initiatief van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een Nationaal Sportakkoord opgesteld. Het Sportakkoord is erop gericht om sport zo leuk en toegankelijk mogelijk te maken voor álle Nederlanders, in álle levensfasen. Zo wordt de volledige potentie van sport en bewegen beter benut. Dit akkoord is onder andere ondertekend door VSG en NOC*NSF. Gelderland heeft het sportakkoord ondertekend als representant van de bestuurslaag van de provincies. Een belangrijk onderdeel van het Nationaal Sportakkoord is de ambitie om te komen tot provinciale en lokale Sportakkoorden.

Het Gelders Sportakkoord
De provincie Gelderland heeft voor de statenperiode een beleidsagenda Gelderland Sport 2020-2023 opgesteld. Het coalitieakkoord "Samen voor Gelderland" vormt hiervoor de inhoudelijk basis. Met de beleidsagenda Gelderland Sport 2020-2023 wordt er vier jaar lang ingezet op:

- Speciale aandacht voor de maatschappelijke functie van sport;
- Het stimuleren van de verbindende kracht van sport en de positieve effecten op de volksgezondheid;
- Het bijdragen aan de toegankelijkheid van sport;
- Het ondersteunen van verenigingen die zich willen inzetten voor gezonde voeding in sportkantines, de inzet van vrijwilligers en het verduurzamen van accommodaties;
- Het ondersteunen van clubs om zich verder te ontwikkelingen tot krachtige open en vitale verenigingen en investeren in talentontwikkeling.

Samen met partners is er in 2021 een provinciaal sportakkoord 2.0 afgesloten. In het Gelders Sportakkoord ligt de focus op zes thema's, die aansluiten aan bij de pijlers van het Nationaal Sportakkoord:

- Inclusief sporten
- Duurzame sportinfrastructuur
- Vitale sport- en beweegaanbieders
- Positieve sportcultuur

- Een leven lang bewegen
- Topsport inspireert

2.3 Sport en bewegen in Zevenaar

Sportdeelname onderzoek 2020 en verenigingsmonitor
Bij de ontwikkeling van de sportnota "Zin in Sport" 2013-2020 is gestart met een sportdeelname onderzoek en verenigingsmonitor (bijlage 1). In 2020 is dit onderzoek op dezelfde wijze uitgevoerd als in voorgaande jaren zodat de resultaten met elkaar vergeleken kunnen worden en dit ook input biedt voor dit beleidsplan Sport en Bewegen 2021-2028.

De belangrijkste resultaten van deze onderzoeken vindt u hieronder:

Beweegnorm
- De Beweegnorm geeft aan welk deel van de bevolking dagelijks voldoende beweegt. Hierbij gaat het om een half uur matig intensieve lichaamsbeoefening per dag. In de gemeente Zevenaar voldoet 35% van de inwoners aan de Beweegnorm (2016: 33%).

Sportaccommodaties
- Inwoners beoordelen de sportaccommodaties in de gemeente Zevenaar met een 7,8 (2016: 7,5). Het meest tevreden zijn zij over de bereikbaarheid, toegankelijkheid en de openingstijden van de accommodaties. Het minst tevreden zijn inwoners over de sanitaire voorzieningen;
- Ruim driekwart van de inwoners voelt zich veilig bij en rondom de sportaccommodaties (2016: 75%).

Sport en bewegen in de openbare ruimte
- Ongeveer een derde vindt de openbare ruimte uitnodigen om te gaan sporten. Inwoners geven aan dat ze voorzieningen als beweegmogelijkheden voor ouderen, een openbare (outdoor) fitnessaccommodatie en hardloop- en wandelroutes nog missen in de gemeente.

Verenigingen
- De grootste knelpunten voor sportverenigingen zijn het behouden en vinden van vrijwilligers en het werven van leden;
- 47% van de sportverenigingen geeft aan over voldoende leden te beschikken (2016: 44%). Ongeveer driekwart van de verenigingen zou hun ledenbestand graag zien stijgen;
- 64% van de sportverenigingen geeft aan over voldoende vrijwilligers te beschikken (2016: 40%). Het samenbrengen van vraag en aanbod van vrijwilligers blijft een uitdaging;
- Verenigingen willen graag aan de voorkant betrokken worden om inhoudelijk mee te praten over sport gerelateerde onderwerpen. Verenigingen wensen de mogelijkheid om mede invloed uit te oefenen op het te ontwikkelen beleid en om zich voor te bereiden op de effecten van dat beleid.

Lokaal Sportakkoord Zevenaar
In Zevenaar is gehoor gegeven aan de oproep om te komen tot een Lokaal Sportakkoord. De gemeente Zevenaar heeft zich in 2019 aangesloten bij de landelijke regeling Sportakkoorden en in 2020 is in Zevenaar een Lokaal Sportakkoord ontwikkeld en ondertekend. Het ontwikkelen van dit akkoord is tot stand gekomen door een samenwerking van +/- 40 partijen uit de sport, onderwijs, zorg en welzijn.

Met het Zevenaars Sportakkoord streven we ernaar om sport en bewegen in de gemeente een impuls te geven door vanuit verschillende sectoren de handen ineen te slaan. De gezamenlijke ambitie die daarbij uitgesproken is, is de volgende:

> "Een leven lang plezier in sport en bewegen voor alle inwoners van de gemeente Zevenaar"

Om de ambitie te verwezenlijken is er in 2020 met negen projecten gestart:

1. Bewegen met fysieke/verstandelijke beperking
2. Sporten met kwetsbare jeugd
3. Sporten in de kleine kern
4. Participatietraject op de sportvereniging
5. Beweegaanbod voor peuters
6. Meer vrijwilligers in korte tijd
7. Vertrouwenscontactpersoon
8. Bezettingsgraad verhogen
9. Energiescan

Combinatiefunctionarissen sport Zevenaar

Sinds 1 juli 2020 zijn de combinatiefunctionarissen sport ondergebracht bij Sportbedrijf Ataro B.V. Dit is een uitwerking van het Raadsbesluit Verzelfstandigingsplan Sportbedrijf Zevenaar (24 juni 2015) om een aantal gemeentelijke taken op het gebied van sport over te brengen naar het sportbedrijf. De uitkomsten van het onderzoek van de Rekenkamercommissie Zevenaar in 2019 over de verzelfstandiging van een sportbedrijf onderschrijven deze keuze.

Met de inzet van de combinatiefunctionarissen wordt het model "positieve gezondheid" – een van de leidende principes uit onze Beleidsvisie Sociaal Domein – geïmplementeerd. Sport en bewegen worden ingezet als middel, waarbij samenwerking wordt gezocht met het onderwijs, zorg, sport en welzijn.

De bevolking verandert

De gemeente Zevenaar telt in 2021 44.086 inwoners en zal volgens de prognose in 2050 gegroeid zijn naar 46.420 inwoners (Primos Prognose, ABF Research 2021). Dit betekent in Zevenaar een groei van 5,3% tot 2050, terwijl de landelijke bevolking stijgt met 11,5% tot 2050.

3. Gemeentelijke visie en ambities

De overkoepelende doelstelling (opgave) in het sociaal domein is het vergroten van de kansen en mogelijkheden van inwoners. Hiervoor richten we ons op de gehele samenleving als een systeem, omdat een krachtige samenleving bijdraagt om de kansen en mogelijkheden van kwetsbare inwoners te vergroten. We sluiten daarbij aan bij de kracht van de Zevenaarse samenleving in de vorm van eigen kracht, stimulering en versterking van informele netwerken en algemene voorzieningen. Daar waar nodig bieden we een vangnet voor kwetsbare inwoners.

Op 29 januari 2020 is de 'Beleidsvisie Sociaal Domein 2020-2023' vastgesteld door de gemeenteraad. De Beleidsvisie Sociaal Domein is voor de gemeente Zevenaar als een paraplu voor alle beleidsplannen binnen het Sociaal Domein.

De in de Beleidsvisie Sociaal Domein geformuleerde ambities en leidende principes zijn ook voor de Beleidsvisie Sport en Bewegen van toepassing.

Het gaat om de volgende ambities:

De leidende principes die in Zevenaar worden gehanteerd bij het realiseren van de ambities binnen het sociaal domein zijn:

1. Rechtszekerheid – We doen wat nodig is
2. Primaire levensbehoeften – Eigen verantwoordelijkheid
3. Positieve Gezondheid – Samen verantwoordelijk
4. Van en voor inwoners – Inclusieve samenleving
5. Integrale benadering – De mens centraal
6. Participatie – Netwerk samenleving
7. Regionale samenwerking – Slim volgen in de basis en vooroplopen waar nodig

Met het formuleren van onze visie en ambities op het gebied van sport en bewegen dragen wij bij aan het realiseren van de ambities en leidende principes uit de Beleidsvisie Sociaal Domein.

3.1 Visie sport en bewegen Zevenaar

De algemene visie sport en bewegen in de gemeente Zevenaar is de volgende:

Sport en bewegen bevordert een gezonde en actieve levensstijl. Daarnaast zorgen sport en bewegen voor sociale samenhang en leefbaarheid in wijk en dorp en bevordert het de deelname van mensen aan de samenleving. Het voorkomt dat mensen in een isolement raken. Door zo bij te dragen aan het welbevinden van inwoners voorkomt of beperkt sport en bewegen een beroep op zorg en ondersteuning. Daarom is ons sport- en beweegbeleid primair gericht op een zo hoog mogelijke deelname aan sport en beweeg-activiteiten van onze inwoners.

Bij het realiseren van deze visie geven we als gemeente veel ruimte voor initiatieven van inwoners, buurten, verenigingen, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Als gemeente willen we hierbij verbinden, stimuleren en faciliteren.

3.2 Ambitie en doelen sport- en beweegbeleid

Op basis van onze visie op het gebied van sport en bewegen willen we graag dat zoveel mogelijk inwoners deelnemen aan sport en bewegen. In 2020 voldoet, volgens het onderzoek sportdeelname (december 2020), 35% van de inwoners aan de beweegnorm. Onze ambitie is dat dit percentage stijgt tot 40 % in 2028.

Om deze ambitie te realiseren richten we ons de komende jaren op de volgende doelen:

a. Stimuleren van sport en beweegdeelname onder verschillende doelgroepen, met specifieke aandacht voor jongeren, ouderen en mensen met een beperking.

b. Ruimte voor sport en bewegen

c. Vitale sportverenigingen en sportaanbieders

In een nog op te stellen uitvoeringsagenda werken wij de doelstellingen in samenspraak met onze netwerkpartners (zie bijlage 3) verder uit tot concrete acties. Als gemeente houden wij de regie op het ontwikkelen en volgen van de uitvoeringsagenda.

a. Stimuleren sport- en beweegdeelname

Sport- en beweegdeelname in Zevenaar is de laatste jaren licht stijgend en dat willen we graag versterken. Wel zijn er specifieke doelgroepen waar deelname achter blijft. Deze doelgroepen zijn divers en vragen om een specifieke aanpak. In Zevenaar richten we ons extra op kinderen, jongeren, ouderen, chronisch zieken en kwetsbare groepen met een achterstand in sport- en beweegdeelname.

De komende jaren richten we ons op vier specifieke doelen waarbij de uitvoering per doel is toegelicht in de omrande vakken.

1. *De gemiddelde sport en beweegdeelname van kinderen in de leeftijd van 4-12 jaar stijgt tot minimaal het landelijk gemiddelde percentage (2020 landelijk 56%, Zevenaar 51% bron: Sportdeelname Onderzoek 2020)*

- *Stimuleren van een gezonde leefstijl met voldoende beweging*
  We stimuleren, onder andere door de inzet van combinatiefunctionarissen, dat scholen, kinderopvang, BSO en sportverenigingen structureel aandacht besteden aan een gezonde leefstijl met voldoende beweging. We continueren onze deelname aan het landelijke programma Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG). Hierbij richten we ons ook op de groep van 2-4 jarigen. Extra aandacht hebben we voor die kinderen die, door welke oorzaak dan ook, een achterstand hebben in sport- en beweegdeelname of extra ondersteuning kunnen gebruiken.
- *Organiseren en promoten van sportaanbod op school, in de wijken en kernen*
  Organiseren van tussen- en naschoolse activiteiten. We leggen, onder andere door de inzet van combinatiefunctionarissen, verbindingen tussen scholen en sportverenigingen en zorgen dat kinderen kunnen kennismaken met lokaal sport- en beweegaanbod. Ook faciliteren we sportverenigingen bij het zichtbaar maken en promoten van kennismakingsactiviteiten voor kinderen.

2. *Meer jongeren van 12-18 jaar voldoen in 2020 aan de landelijke beweegnorm*

Het sport- en beweeggedrag verandert sterk wanneer jongeren naar de middelbare school gaan. We zien ook veel jongeren de reguliere sportvereniging verlaten.

- *Verbindingen tussen middelbare scholen, sportverenigingen en sportaanbieders*
  We stimuleren, onder andere door de inzet van combinatiefunctionarissen de samenwerking tussen jongeren, middelbare scholen, sportverenigingen en sportaanbieders om aantrekkelijk mogelijkheden te creëren voor sporten en bewegen. Bijvoorbeeld clinics, naschools sportaanbod of beweegvriendelijke inrichting van de openbare ruimte.

3. *Verhogen van sport- en beweegdeelname van senioren*

Sporten en bewegen is voor senioren van groot belang om vitaal te blijven en anderen te ontmoeten.

- *Begeleiden van mensen naar een geschikte sport en beweegactiviteit*
  Onder andere door de inzet van combinatiefunctionarissen stimuleren we senioren, die nog weinig bewegen, bij het vinden van een geschikte sport- en beweegactiviteit. We richten ons speciaal op die groep waarbij voldoende bewegen kan voorkomen dat zij intensievere zorg en ondersteuning nodig hebben in de toekomst. Hiervoor werken wij samen met zorgverleners, sport- en beweegaanbieders, dorps- en buurthuizen, verzorgingshuizen en belangenorganisaties voor ouderen.
- *Aanbieden van zorg-sport programma's*
  Samen met partners bieden we sport- en beweegprogramma's aan voor senioren.

4. *Verhogen van sport- en beweegdeelname onder kwetsbare groepen*

Onder een aantal kwetsbare groepen ligt de sportdeelname lager dan het gemiddelde. Het gaat hier vooral om mensen met een beperking of chronische aandoening en mensen met een laag inkomen. Sport en bewegen draagt voor deze groep bij aan zelfredzaamheid en gezondheid.

- *Sport en bewegen financieel toegankelijk*
  We continueren de inzet van de Gelrepas en de samenwerking met Stichting Leergeld De Liemers om financiële drempels om te gaan sporten zoveel mogelijk weg te nemen.

- *Participeren door sporten en bewegen*
  We onderzoeken de mogelijkheden om sport en bewegen onderdeel te laten zijn van programma's gericht op inburgering en betaald werk.

- *Gezonde leefstijl*
  We stimuleren de ontwikkeling en deelname aan programma's die gericht zijn op een gezonde leefstijl. Dit doen we onder andere door de samenwerking tussen sportverenigingen, sportaanbieders, onderwijs en zorg te stimuleren. De Gecombineerde Leefstijl Interventie (GLI) is een voorbeeld waarbij mensen met overgewicht worden geholpen door professionals met het ontwikkelen van een gezonde leefstijl met voldoende beweging.

- *Ontwikkelen aangepast sporten*
  We willen zoveel mogelijk mensen met een beperking laten meedoen aan sport en beweegactiviteiten. Hiervoor stimuleren wij samenwerking tussen onderwijs, zorgorganisaties, sportverenigingen, sportaanbieders. Per 1 januari 2023 vervalt de gemeentelijke bijdrage aan Uniek Sporten. Dit is een vastgestelde bezuiniging (Gemeenteraad, 7 november 2019). In 2022 komen wij, ter voorbereiding van de begroting 2023, met voorstellen hoe wij het stimuleren van sportdeelname van mensen met een beperking kunnen vormgeven.

b. Ruimte voor Sporten en Bewegen

Sportvoorzieningen zijn een belangrijke voorwaarde om te kunnen sporten en bewegen. Bijvoorbeeld voor onderwijs, verenigingssport, buurtsport en anders georganiseerde sport. De gemeente zorgt voor verschillende binnen- en buitensportaccommodaties, waaronder het gemeentelijk zwembad, sportparken, sporthallen en gymzalen. De organisatie van sport- en bewegen ligt zoveel mogelijk bij verenigingen, aanbieders en inwoners zelf. De gemeente wil de komende jaren een goede basis infrastructuur hiervoor blijven faciliteren. Hiermee levert de gemeente haar grootste financiële bijdrage aan sport. Hierin is het belangrijk dat sport- en beweegaccommodaties duurzaam, veilig en toegankelijk zijn en aansluiten bij de wensen en behoeften van gebruikers.

Sport en bewegen vindt niet alleen plaats in zalen of binnen de hekken van een sportpark. De openbare ruimte wordt steeds meer gebruikt. Bewegen begint bij de voordeur. De kwaliteit van het wegdek, hoeveelheid verkeer en verlichting/veiligheid zijn bepalend voor de wandel- of fietsroute die mensen kiezen, en kunnen stimuleren of juist belemmeren.

De komende jaren richten we ons op drie specifieke doelen:

1. *Gemeentelijke sportaccommodaties moeten voor iedereen bereikbaar, toegankelijk, schoon veilig en betaalbaar zijn*

   We richten ons op het in stand houden, realiseren van een optimale bezetting, multifunctioneel gebruik, goede toegankelijkheid en het versterken van een open en uitnodigend karakter van sportvoorzieningen. Dit betekent dat we gaan onderzoeken of accommodaties voldoende worden gebruikt en of er voldoende financiële draagkracht bij de vereniging is om een eigen sportaccommodatie te rechtvaardigen. Hierbij zullen we afwegen of de kosten van een sportvoorziening in verhouding staan tot de maatschappelijke opbrengsten. Uiteraard houden we ook rekening met de geografische spreiding over de verschillende kernen.

- *In stand houden van gemeentelijke sportvoorzieningen*
  We houden het kwaliteitsniveau van onze accommodaties op peil. We professionaliseren onze relatie met het gemeentelijk sportbedrijf Ataro door het afsluiten van een Dienstverleningsovereenkomst (DVO) waarin we afspraken over wijze van beheer, onderhoud en serviceniveau vastleggen.

- *Faciliteren van verenigingen*
  We ondersteunen verenigingen bij investeringen in hun eigen accommodaties. Samen met de Stichting Waarborgfonds Sport verlenen we garantstellingen voor leningen.

- *Optimale bezetting sportvoorzieningen*
  In Zevenaar hebben we veel voorzieningen, maar deze zijn vooral op piekmomenten in gebruik. We streven naar een optimale bezetting door de bezetting van accommodaties inzichtelijk te maken en samenwerking en medegebruik tussen verenigingen en anderen te stimuleren.

- *Fysiek toegankelijke voorzieningen*
  We zorgen dat alle inwoners kunnen meedoen door sportvoorzieningen fysiek goed toegankelijk te maken. Hierbij gaat het om de voorziening zelf maar ook de openbare ruimte. Extra aandacht besteden we aan de toegankelijkheid voor mindervaliden, ouderen en mensen met een beperking.

- *Inzetten op duurzaamheid*
  Zowel bij onze eigen accommodaties als die van de verengingen zullen we maatregelen nemen en stimuleren om te verduurzamen. Dit doen we onder andere door gebruik te maken van landelijke en provinciale subsidiemaatregelen die duurzaamheid stimuleren.

2. *Centraliseren van sportparken*

   Om in de toekomst als sportvereniging een aantrekkelijk aanbod te kunnen aanbieden, wordt onderlinge samenwerking en verbinding met andere partners steeds belangrijker. Vanuit deze gedachte is er een visie met betrekking tot de centralisatie van sportparken ontwikkeld. Met deze visie wil de gemeente meer samenwerkingen realiseren tussen verenigingen en hiermee toe werken naar het bundelen en samen onderbrengen van verenigingen. Nauwe samenwerking en het delen van voorzieningen dragen bij aan vitale en toekomstbestendige verenigingen.

- *Onderzoeken van mogelijkheden tot centralisering en samenwerking*
  We geven de komende jaren prioriteit aan het onderzoeken van mogelijkheden tot centralisering en samenwerking op sportparken. In 2021 is op sportpark Hengelder begonnen om samen met betrokken verenigingen en geïnteresseerde partners te onderzoeken welke kansen nauwe samenwerking biedt voor de verenigingen.

3. *Ruim baan voor sport en bewegen in de openbare ruimte*

Sport en bewegen vindt voor een groot deel plaats in de openbare ruimte. Veel ongeorganiseerde sport- en beweegactiviteiten maken gebruik van openbare voorzieningen. Bij het inrichten van de openbare ruimte willen we meer aandacht besteden aan de beweegvriendelijkheid. Bij ruimtelijke ontwikkelingen kijken we hoe de omgeving kan uitnodigen tot sport, bewegen, spel en ontmoeting.

- *Sport en bewegen betrekken bij de (her)inrichting van de openbare ruimte*
  Bij ruimtelijke plannen kijken we hoe we de omgeving beweegvriendelijk kunnen inrichten. Dit doen we samen met inwoners en andere betrokken partijen.

- *Uitdagende speel- en sportplekken*
  Bij de (her)inrichting van openbare speel- en sportplekken in de wijken en kernen zorgen we voor een uitdagende inrichting. Deze kan afwijken van de traditionele speeltuin inrichting en ontwikkelen we samen met de betrokkenen.

c. Vitale sportverenigingen en sportaanbieders

Nederland kent een sterke verenigingscultuur. Dit geldt zeker ook voor de gemeente Zevenaar. Sportverenigingen dragen bij aan een breed sportaanbod en bieden bij uitstek de plek waar binding tussen mensen ontstaat. Zij vervullen hiermee een belangrijke maatschappelijke rol en zijn onmisbare partners op het gebied van sport en bewegen.

Sportverenigingen staan ook onder druk doordat het steeds moeilijker wordt vrijwilligers te mobiliseren en te behouden. In een tijd van veranderende vraag naar sportactiviteiten wordt van verenigingen veel gevraagd. Verenigingen denken na over nieuwe manieren van verenigen, vernieuwd activiteitenaanbod en hun rol in de lokale gemeenschap.

Gezien het grote maatschappelijke belang willen we:

1. *Sportverenigingen ondersteunen bij hun ontwikkeling naar een vitale club*

   Een vitale club heeft een aantrekkelijk sport- en beweegaanbod, is financieel gezond en heeft voldoende kwalitatief vrijwillig kader. Het activiteitenaanbod draagt bij aan de sportiviteit, gezondheid en welzijn van zowel de eigen leden als de rest van bevolking. De vitale sportvereniging is in staat om in te spelen op ontwikkelingen in de samenleving.

- *Thema en netwerkbijeenkomsten*
  Sport Contact Zevenaar zorgt onder andere door het organiseren van kennisuitwisselingsmomenten voor ondersteuning van sportverenigingen. De sportverenigingen beschikken zelf over heel veel kennis en op deze manier wordt deze kennis ontsloten.

- *Platformfunctie voor sport en beweegaanbod*
  Door middel van kennismakingsprogramma's voor sportactiviteiten worden sportverenigingen ondersteund bij het benaderen van nieuwe jeugdleden.

- *Verenigingsondersteuning*
  Sportverenigingen kunnen op verschillende plekken ondersteuning krijgen. Als gemeente ondersteunen we verenigingen door het beschikbaar stellen van sportaccommodaties en stellen we onder andere subsidie beschikbaar voor jeugdleden. Verder stimuleren we onderlinge kennisuitwisseling door het subsidiëren van Sport Contact Zevenaar. Sport Contact Zevenaar organiseert thema-avonden en faciliteert ontmoeting tussen de sportverenigingen.
  Voor sport specifieke ondersteuning kunnen sportverenigingen een beroep doen op hun eigen sportbond.

- *Vrijwilligersbeleid*
  De gemeente ondersteund ook de vrijwilligers van sportverenigingen door het aanbieden van een gratis vrijwilligersverzekering.

2. *Meer sportverenigingen leveren een bijdrage aan het oplossen van vraagstukken in het sociale domein*

   Met het toenemende belang van sport en bewegen als middel willen we graag vaker met sportverenigingen samenwerken om maatschappelijke doelen te realiseren.

- *Sportakkoord*
  Met de uitwerking van het Lokaal Sportakkoord Zevenaar werken sportverenigingen en gemeente steeds intensiever samen om maatschappelijke doelen, ook breder dan het sportbeleid, te realiseren. Binnen de stuurgroep van het sportakkoord worden prioriteiten gesteld en afspraken gemaakt met betrokken partners.

4. Randvoorwaarden

In de Beleidsvisie Sociaal Domein 2020-2023 staan drie randvoorwaarden die bijdragen aan het monitoren en bijsturen van beleid en uitvoering om de Plan-Do-Check-Act (PDCA)-cyclus te doorlopen:

- Financiële beheersbaarheid
- Inrichting opdrachtgever-opdrachtnemer
- Data gestuurd werken. In 2024 herhalen we het sportdeelname onderzoek en de verenigingsmonitor.

Deze randvoorwaarden gelden ook voor het realiseren van dit beleidsplan Sport en Bewegen.

Om dit beleidsplan Sport en Bewegen succesvol te kunnen realiseren, is een succesvolle samenwerking met en tussen alle betrokken partners en sportverenigingen essentieel. Deze samenwerking op het gebied van sport en bewegen is in veel gevallen geen opdrachtgever-opdrachtnemer relatie. Als gemeente zijn we soms regiehouder en in andere situaties maken we inhoudelijke afspraken op basis van partnerschap.

Een belangrijke opdrachtgever-opdrachtnemer-relatie is die tussen de gemeente en Ataro.

Sportbedrijf Ataro

Het gemeentelijk sportbedrijf Ataro BV voert een belangrijk deel van het sport- en beweegbeleid uit. Het gaat hierbij om beheer en exploitatie van sportaccommodaties en programma's op het gebied van sport- en beweegstimulering (o.a. combinatiefuncties en Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG)).

Als uitwerking van het raadsbesluit van 24 februari 2021 over de Governance van ATARO BV zetten we komende jaren, door middel van een Dienstverleningsovereenkomst (DVO), in op verdere professionalisering van de opdrachtgever-opdrachtnemer-relatie tussen de gemeente en Ataro. Verder gaan we nader invulling geven aan de kader stellende rol van de gemeenteraad via de reguliere P&C-cyclus.

Uitvoeringsagenda

Deze brede visie op sport en bewegen wordt vertaald naar een uitvoeringsagenda waarin we zullen aangeven welke concrete acties zullen worden uitgevoerd. Deze uitvoeringsagenda wordt in samenwerking met de betrokken partijen opgesteld door het college van B&W.

7. Bijlagen

1. Sportdeelname onderzoek en de verenigingsmonitor Zevenaar 2020
2. Verslagen Netwerkbijeenkomsten
3. Overzicht Netwerkpartners

RESULTATEN SPORTDEELNAME ONDERZOEK & VERENIGINGSMONITOR

DECEMBER 2020

GEMEENTE ZEVENAAR

Inhoud

Samenvatting 4
1. Inleiding 7
2. Sportdeelname onderzoek inwoners 8
2.1. Inleiding 8
2.2. Beweeggedrag 9
2.3. Sportdeelname en sportfrequentie 10
2.4. Redenen om te sporten 13
2.5. Sportvoorkeuren 14
2.6. Organisatievorm 15
2.7. Locatie sportbeoefening 16
2.8. Sportaccommodaties 18
2.9. Sportvoorzieningen en – mogelijkheden in de openbare ruimte 22
2.10. Niet sporten 22
2.11. Betrokken bij sportvereniging 23
3. Sportdeelname onderzoek basisscholen 26
3.1. Inleiding 26
3.2. Bewegen 27
3.3. Sporten 29
3.4. Buiten spelen 33
3.5. Bewegingsonderwijs 35
3.6. Sjors Sportief 37
3.7. Zwemdiploma's 38
3.8. Toekomstwensen en communicatie 39
4. Verenigingsmonitor 41
4.1. Algemene kenmerken 41
4.2. Ledenopbouw 42
4.3. Kader 44
4.4. Knelpunten 46
4.5. Beleid 46
4.6. Toekomst 47
4.7. Ondersteuningsbehoeften 47
4.8. Accommodatie 49
4.9. Samenwerking 49
4.10 Nevenactiviteiten 50

4.11 Regelingen 51
4.12 Lokaal Sportakkoord 51
5. Conclusie en aanbevelingen 52
5.1. Sportdeelname onderzoek inwoners 52
5.2. Sportdeelname onderzoek basisscholen 54
5.3. Verenigingsmonitor 56
Literatuurlijst 59
Bijlage 1. Onderzoeksopzet 60
Bijlage 2. Vragenlijst Sportdeelname onderzoek inwoners 61
Bijlage 3. Vragenlijst Sportdeelname onderzoek basisscholen 67
Bijlage 4. Vragenlijst Verenigingsmonitor 74

Samenvatting

Onderstaand zijn de resultaten van de Sportmonitor Zevenaar 2020 puntsgewijs samengevat. De resultaten zijn, waar mogelijk, vergeleken met de resultaten van de Sportmonitor Zevenaar uit 2016 en met landelijke cijfers. Daarbij wordt met symbolen aangegeven of de resultaten hoger, lager of gelijk zijn aan de resultaten uit 2016.

Sportdeelname onderzoek inwoners

↑ 1. De Beweegnorm schrijft voor dat inwoners ten minste vijf dagen per week een half uur matig intensieve lichaamsbeoefening hebben. 35% van de inwoners in de gemeente Zevenaar voldoet aan deze norm. In 2016 was dit 33%.

↑ 2. 94% van de inwoners in gemeente Zevenaar geeft aan meer dan 12 keer per jaar aan sport te doen. In 2016 was dit 85%. Het landelijk gemiddelde is 73%.

3. De belangrijkste redenen om te sporten zijn lichaamsbeweging/gezondheid (94%), het opbouwen van conditie, kracht en/of lenigheid (67%), plezier (56%) en lekker buiten zijn (55%)

4. Fitness is de populairste sport is, daarna wandelsport, fietsen, hardlopen en zwemmen.

5. 29% van de sportende inwoners van de gemeente Zevenaar sport het vaakst in georganiseerd verband (als lid van een sportvereniging). In 2016 was dit 26%. 28% van de inwoners sport via een commerciële aanbieder (2016: 25%). 30% van de sportende inwoners van de gemeente Zevenaar geeft aan dit ongeorganiseerd te doen (2016: 42%).

↑ 6. 74% van de sportbeoefening vindt plaats binnen de eigen gemeente, 26% vindt elders plaats. In 2016 was dit 70% om 30%.

↑ 7. De inwoners van Zevenaar beoordelen de sportvoorzieningen als geheel gemiddeld met een 7,8. In 2016 was dit een 7,5.

↓ 8. Ruim driekwart (77%) van de inwoners ervaart de sportaccommodaties altijd als veilig. In 2016 ervaarde 79% van de inwoners de sportaccommodaties als altijd veilig.

↓ 9. 35% van de sportende inwoners van de gemeente Zevenaar vindt dat de sportvoorzieningen en -mogelijkheden in de openbare ruimte uitnodigen om te sporten/bewegen. 43% heeft hier geen antwoord op. In 2016 vond 48% van de sportende inwoners dat de voorzieningen in de gemeente uitnodigen om te sporten/bewegen.

↓ 10. 55% van de sporters in de gemeente Zevenaar is (zeer) tevreden over de sportvoorzieningen- en mogelijkheden in de openbare ruimte. In 2016 was dit 60%.

11. Lichamelijke problemen of ziekte worden door de meeste niet-sportende inwoners van de gemeente Zevenaar aangegeven als reden om niet te sporten (42%). Een kwart (25%) van de niet-sportende groep vindt sporten te duur. In 2016 vond 43% van de niet-sportende inwoners sporten te duur.

↓ 12. 33% van de niet-sportende inwoners geeft aan in de toekomst (weer) zin te hebben om te sporten. In 2016 was dit 43%.

↑ 13. 47% van de inwoners van de gemeente Zevenaar is in het afgelopen jaar betrokken geweest bij een sportvereniging als vrijwilliger en/of betaalde kracht. In 2016 was dit 30%. 11% van deze groep inwoners was betrokken in een betaalde functie, 50% vervulde één of meer vrijwillige functies bij een sportvereniging.

Sportdeelname onderzoek basisscholen

↑ 14. 51% van de leerlingen uit de gemeente Zevenaar beweegt tenminste vijf dagen per week minimaal 60 minuten per dag. In 2016 was dit 45% van de leerlingen. 56% van de kinderen/jongeren in Nederland beweegt minimaal vijf dagen per week.

↑ 15. Het merendeel van de leerlingen (63%) gaat vijf dagen per week lopend of met de fiets naar school. Dit is meer dan in 2016 (61%)

= 16. 89% van de leerlingen in de gemeente Zevenaar doet aan sport. Dit is gelijk aan 2016.

↑ 17. 94% van de leerlingen in de gemeente Zevenaar sport minimaal 12 keer per jaar. In 2016 was dit 88%.

18. De leerlingen in de gemeente Zevenaar sporten voornamelijk omdat het leuk is (90%) en omdat het gezond is (69%).

= 19. Voetbal is de populairste sport (26%), gevolgd door dansen (16%), turnen (8%), paardensport (7%) en skeeleren/skaten (6%). Deze cijfers komen grotendeels overeen met de cijfers uit 2016.

↑ 20. 82% van de leerlingen doet aan sport bij een sportvereniging. De sportvereniging is daarmee voor deze doelgroep de belangrijkste aanbieder van sport. In vergelijking met het landelijke cijfer (80%) scoort de gemeente Zevenaar hoger.

↑ 21. Ongeveer 21% van de leerlingen sport bij een commerciële aanbieder. In 2016 was dit 19%. Dit percentage is lager dan het landelijk gemiddelde van 23%.

22. Ruim een kwart (29%) van niet-sportende leerlingen weten niet waarom ze niet aan sport doen. 14% vindt sporten niet leuk, 13% weet niet wat er te doen is en 8% van de leerlingen geven aan niet te sporten omdat het te duur is.

↓ 23. Twee-derde (66%) van de niet-sportende leerlingen geeft aan in de toekomst wel (weer) te willen gaan sporten. In 2016 was dit 88%.

↓ 24. 97% van de leerlingen speelt weleens buiten. In 2016 was dit 99%.

↑ 25. Meer dan de helft (59%) van de leerlingen ervaart de speelplaatsen in de buurt/wijk als (heel erg) leuk. In 2016 was dit 48%.

↑ 26. 89% van de leerlingen vindt de gymlessen (heel erg) leuk. Dit is meer dan in 2016, toen 84% van de leerlingen de gymlessen als (heel erg) leuk beoordeelde.

↑ 27. Ongeveer een-derde (32%) van de leerlingen nam deel aan de activiteiten van Sjors Sportief. Dit is meer dan in 2016, toen 17% van de leerlingen deelnamen aan Sjors Sportief. Van de deelnemers aan Sjors Sportief vond bijna driekwart dit (heel erg) leuk (72%). Slechts 2% vond het niet leuk om aan Sjors Sportief mee te doen. Ongeveer een-derde (33%) van de deelnemers is door Sjors Sportief lid geworden van een vereniging.

↓ 28. 96% van de leerlingen in de gemeente Zevenaar beschikt over een zwemdiploma. In 2016 was dit 97%. Landelijk beschikt gemiddeld 95% over een zwemdiploma.

↑ 29. 38% van de leerlingen beschikt over het volledige Zwem-ABC. Dit percentage komt overeen met het landelijk gemiddelde van 38%, en is een stijging ten opzichte van 2016 toen 30% van de leerlingen in de gemeente Zevenaar over het volledige Zwem-ABC beschikte.

Verenigingsmonitor

↑ 30. Het gemiddelde ledenaantal van sportverenigingen in de gemeente Zevenaar is 259 leden. In 2016 hadden sportverenigingen gemiddeld 224 leden.

↑ 31. Bijna de helft (47%) van de sportverenigingen geeft aan over voldoende leden te beschikken. Vier jaar geleden gaf 44% van de sportverenigingen aan over voldoende leden te beschikken.

↑ 32. Ongeveer driekwart (75%) van de sportverenigingen zou graag zien dat het ledenbestand van hun vereniging wordt uitgebreid. In 2016 gaf 58% van de sportverenigingen aan hun ledenbestand graag te willen zien groeien.

↓ 33. De sportverenigingen in de gemeente Zevenaar beschikken gemiddeld over 47 vrijwilligers per vereniging. Vier jaar geleden waren dit gemiddeld 71 vrijwilligers per vereniging.

↑ 34. 64% van de sportverenigingen geeft aan over voldoende vrijwilligers te beschikken. In 2016 was dit 40%.

= 35. Ongeveer 39% van de sportverenigingen heeft betaalde krachten in dienst van de vereniging. Vier jaar geleden had 48% van de sportverenigingen betaalde krachten in dienst. Deze betaalde medewerkers zijn gemiddeld 15 uur in dienst van de vereniging. Vier jaar geleden waren deze medewerkers gemiddeld 28 uur per week actief binnen de vereniging.

↑ 36. Het overgrote deel van de sportverenigingen (86%) geeft aan knelpunten te ervaren. In 2016 was het aantal sportverenigingen dat knelpunten ervaarde 83%.

= 37. De grootste knelpunten voor sportverenigingen zijn het behouden en vinden van vrijwilligers (61%) en het werven van leden (56%). Ook in 2016 waren dit de grootste knelpunten voor sportverenigingen in de gemeente Zevenaar (resp. 57% en 49%).

↓ 38. 42% van de sportverenigingen beschikt over een beleidsplan. Vier jaar geleden had 49% van de sportverenigingen een beleidsplan.

↓ 39. Iets meer dan de helft (52%) van de sportverenigingen is (heel erg) positief over haar eigen toekomst. Vier jaar geleden was 60% van de sportverenigingen (heel erg) positief over de toekomst.

↓ 40. Bijna een derde (31%) van de sportverenigingen geeft aan in enige vorm ondersteuning te kunnen gebruiken. In 2016 was dit 34% van de sportverenigingen.

= 41. De sportverenigingen geven aan met name ondersteuning te kunnen gebruiken op het gebied van ledenwerving (43%), vrijwilligerswerving (43%), de toekomst van de vereniging (34%) en PR en communicatie (29%). Dit komt in grote lijnen overeen met 2016.

↓ 42. 41% van de sportverenigingen geeft aan graag ondersteuning te krijgen met de inzet van een buurtsportcoach/combinatiefunctionaris. Vier jaar geleden gaf nog 55% van de sportverenigingen aan op deze manier ondersteuning te willen ontvangen.

= 43. De meeste sportverenigingen (81%) werkten in het afgelopen jaar (seizoen) met minimaal één andere organisatie samen. In 2016 gaf 77% van de sportverenigingen aan met minimaal één andere organisaties te hebben samengewerkt. Landelijk werkt 80% van de sportverenigingen samen met andere organisaties.

↓ 44. Ruim de helft (58%) van de sportverenigingen geeft aan andere activiteiten te hebben georganiseerd voor haar leden (en niet-leden) naast het reguliere sportaanbod. In 2016 gaf 76% van de sportverenigingen aan dit te hebben gedaan.

45. 33% van de verenigingen is niet bekend met het Jeugdsportfonds of de Gelrepas.

46. 72% van de verenigingen is bekend met het Lokaal Sportakkoord Zevenaar.

1. Inleiding

De gemeente Zevenaar schrijft een nieuwe beleidsvisie voor sport en bewegen. De beleidsvisie biedt kaders voor wat de gemeente Zevenaar doet voor haar inwoners op het gebied van sport en bewegen. Voorafgaand aan de ontwikkeling van de nieuwe beleidsvisie is dit sportonderzoek uitgevoerd.

Om de resultaten en voortgang van het sport- en beweegbeleid te monitoren voerde de gemeente Zevenaar in 2012 en in 2016 eenzelfde sportonderzoek uit. Door het onderzoek in 2020 te herhalen worden trends en ontwikkelingen inzichtelijk en ontstaat er input voor de nieuwe beleidsvisie voor sport en bewegen. In 2024 volgt er een volgende meting.

Het onderzoek is gericht op drie doelgroepen: volwassenen, jeugd en sportverenigingen. Voor deze doelgroepen is elk een afzonderlijk onderzoek uitgevoerd. In totaal namen 440 volwassenen, 564 kinderen en 33 sportverenigingen deel aan de onderzoeken.

Na deze inleiding volgen in hoofdstuk twee de resultaten van het sportdeelname onderzoek onder inwoners van 12 t/m 80 jaar. De resultaten van de het sportdeelname onderzoek voor basisschoolleerlingen van groep 5 t/m groep 8 worden gepresenteerd in hoofdstuk drie en in hoofdstuk vier staat de verenigingsmonitor centraal. De belangrijkste conclusies komen aan bod in hoofdstuk vijf. Op basis hiervan zijn aanbevelingen geformuleerd voor de gemeente Zevenaar.

2. Sportdeelname onderzoek inwoners

2.1. Inleiding

De sport- en beweegmonitor is gehouden onder inwoners van de gemeente Zevenaar in de leeftijd van 12 t/m 80 jaar. Er hebben uiteindelijk 440 inwoners deelgenomen aan het onderzoek. Meer informatie over de onderzoeksopzet wordt beschreven in hoofdstuk 1 van de bijlagen.

Om een gedetailleerd beeld te krijgen van het profiel van de sporters en niet-sporters in de gemeente Zevenaar is een aantal achtergrondvariabelen in kaart gebracht. Ten opzichte van de bevolkingssamenstelling in de gemeente Zevenaar is een kleine ondervertegenwoordiging in het aantal inwoners van 12 t/m 21 jaar en 21 t/m 30 jaar. Deze verschillen zijn echter minimaal.

Geslacht	%
Man	51%
Vrouw	49%

Opleidingsniveau	%
Lager onderwijs	1%
LBO, VBO, VMBO	9%
HAVO, VWO	7%
MBO	31%
HBO	40%
WO, Universiteit	8%
Anders	4%

Afkomst	%
Nederland	97%
Elders	3%

Postcode	%
6904	18%
6901	16%
6903	15%
6905	8%
6987	7%
6909	6%
6915	6%
6902	5%
6986	4%
6988	4%
6916	3%
6913	3%
6911	2%
6914	1%
6917	1%

Huishoudenssituatie	%
Twee volwassenen, geen thuiswonende kinderen	40%
Twee volwassenen met thuiswonend(e) kind(eren)	34%
Alleenstaand	21%
Eenouder met thuiswonend(e) kind(eren)	3%
Anders	2%

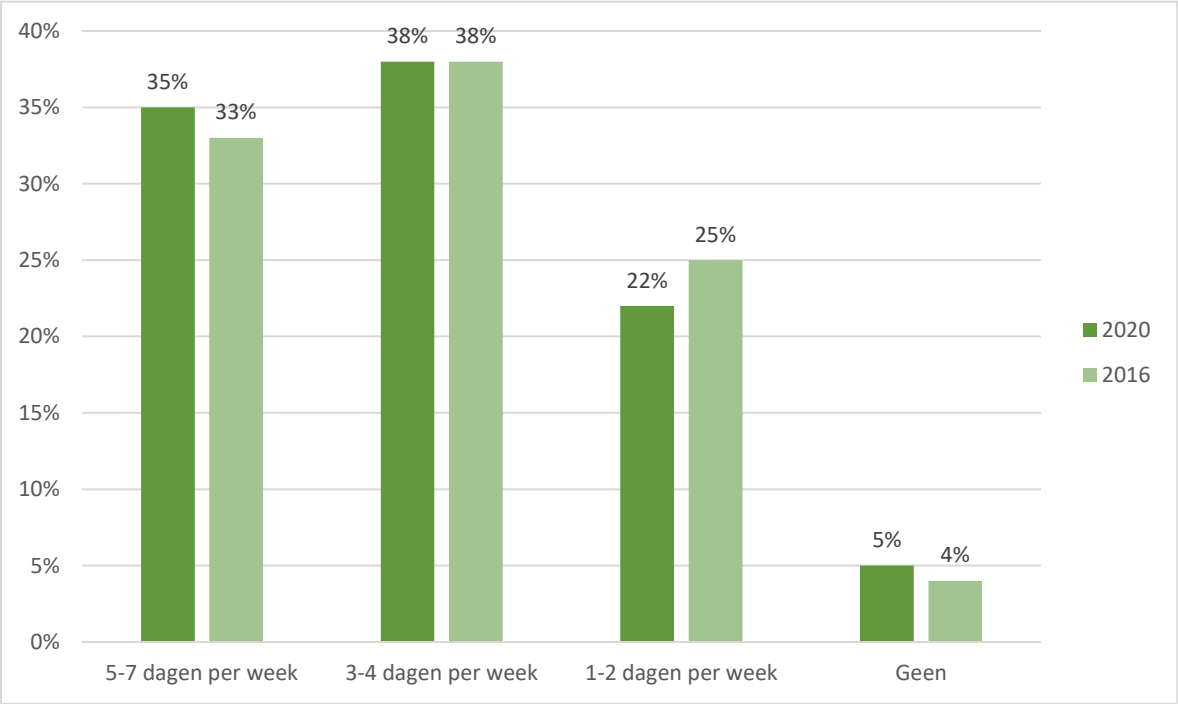
Leeftijd	%
12-21 jaar	5%
21-30 jaar	7%
31-40 jaar	13%
41-50 jaar	16%
51-60 jaar	17%
61-70 jaar	22%
70 jaar en ouder	20%

Beperking of chronische aandoening*	%
Geen	70%
Chronische aandoening (cara, diabetes, reuma, etc.)	24%
Lichamelijke beperking	9%
Auditieve beperking (doof, slechthorend)	3%
Visuele beperking (blind, slechtziend)	1%

*Meerdere antwoorden mogelijk

2.2. Beweeggedrag

Om het beweeggedrag van de inwoners in de gemeente Zevenaar in kaart te brengen is gebruik gemaakt van de Beweegnorm. Deze norm schrijft voor dat inwoners tenminste vijf dagen per week een half uur matig intensieve lichaamsbeweging hebben die ten minste even inspannend is als stevig doorlopen of fietsen. In de gemeente Zevenaar voldoet 35% van haar inwoners aan de Beweegnorm. Dit is een lichte stijging ten opzicht van 2016, toen 33% voldeed aan deze norm. De resultaten van 2020 en 2016 worden weergegeven in figuur 2.1.

Figuur 2.1. Beweegnorm

Vrouwen en mannen voldoen even vaak aan de beweegnorm in de gemeente Zevenaar. Zowel 35% van de vrouwen, als 35% van de mannen beweegt namelijk minimaal vijf dagen per week één half uur matig intensief. In 2016 voldeden vrouwen (37%) vaker aan de beweegnorm dan mannen (31%). De resultaten op basis van het geslacht zijn weergegeven in tabel 2.1.

Tabel 2.1 Beweegnorm in relatie tot geslacht

Aantal dagen	2020	2016		
	Totaal	Totaal	Man	Vrouw
Geen	5%	4%	6%	5%
1-2 dagen per week	22%	25%	24%	19%
3-4 dagen per week	38%	38%	35%	41%
5-7 dagen per week	35%	33%	35%	35%

De leeftijdsgroepen 21 tot en met 30 jaar (19%) en 31 tot en met 40 jaar (22%) voldoen het minst vaak aan de beweegnorm. In 2016 was de leeftijdsgroep 21 tot en met 30 jaar (44%) een leeftijdsgroep die het vaakst aan de beweegnorm voldeed. De leeftijdsgroepen jonger dan 21 jaar (45%) en 61 tot en met 70 jaar (44%) voldoen het vaakst aan de beweegnorm. Dit is opvallend aangezien in 2016 de leeftijdsgroep jonger dan 21 jaar het vaakst aan de beweegnorm voldeed (50%).

Tabel 2.2 Beweegnorm in relatie tot leeftijdsgroep

Aantal dagen	Geen	1-2 dagen p/w	3-4 dagen p/w	5-7 dagen p/w
Jonger dan 21 jaar	9%	9%	36%	45%
21-30 jaar	0%	23%	58%	19%
31-40 jaar	3%	29%	45%	22%
41-50 jaar	7%	22%	39%	32%
51-60 jaar	6%	24%	28%	42%
61-70 jaar	4%	20%	31%	41%
71 jaar en ouder	7%	19%	41%	33%

2.3. Sportdeelname en sportfrequentie

De inwoners is gevraagd of ze de afgelopen twaalf maanden een sport hebben beoefend. Volgens de Richtlijn Sportdeelname Onderzoek (RSO) worden inwoners tot sporter gerekend als zij minimaal twaalf keer per jaar sporten. 94% van de inwoners van de gemeente Zevenaar voldoet aan deze norm. De sportdeelname onder inwoners in de gemeente Zevenaar ligt boven de gemiddelde sportdeelname in Nederland, aangezien 73% van de Nederlandse bevolking aan sport doet (SCP, 2018). Ten opzichte van 2012 en 2016 is de sportdeelname gestegen. De gemiddelde sportdeelname in 2016 was 85% en in 2012 84%.

6% van de inwoners die een sport beoefenen doen dit minder dan één keer per maand en voldoen daardoor niet aan de norm voor sportdeelname. 27% van de sporters sport één tot vier keer per maand (12 tot 59 keer per jaar) en 34% van de inwoners sport 2 à 3 keer per week (60 tot 119 keer per jaar). Ongeveer een derde (33%) van de inwoners sport gemiddeld drie of meer keer per week (vaker dan 119 keer per jaar).

Tabel 2.3 Aantal keer sporten

Frequentie	%
Minder dan 1 keer per maand	6%
Gemiddeld 1 tot 4 keer per maand	27%
Gemiddeld 2 tot 3 keer per week	34%
Gemiddeld 3 of meer keer per week	33%

53% van de Nederlanders in de leeftijd van 12 jaar en ouder sport wekelijks (CBS, 2019). In de gemeente Zevenaar gaat het om 67% van de respondenten van 12 jaar en ouder, die 60 keer per jaar of vaker (wekelijks) aan sport doet.

2.3.1. Sportdeelname en sportfrequentie in relatie tot geslacht

Mannen doen iets vaker aan sport per jaar dan vrouwen in de gemeente Zevenaar. 95% van de mannen voldoet aan de norm voor sportdeelname, tegenover 91% van de vrouwen. In 2016 lag dit anders. Toen voldeed 88% van de vrouwen en 83% van de mannen aan de norm voor sportdeelname. De verschillen in sportfrequentie tussen mannen en vrouwen zijn ongeveer gelijk. In tabel 2.4 wordt de sportfrequentie in verhouding tot het geslacht weergegeven.

Tabel 2.4 Sportfrequentie in relatie tot het geslacht

Frequentie	2020		2016	
	Man	Vrouw	Man	Vrouw
Minder dan 1 keer per maand	5%	9%	3%	6%
Gemiddeld 1 tot 4 keer per maand	27%	28%	18%	20%
Gemiddeld 2 tot 3 keer per week	33%	34%	47%	49%
Gemiddeld 3 of meer keer per week	35%	29%	33%	25%

2.3.2. Sportdeelname in relatie tot leeftijd

De leeftijdsgroep 21 tot en met 30 jaar (97%) en de leeftijdsgroep 70 jaar en ouder (95%) voldoen het vaakst aan de norm voor sportdeelname. De leeftijdsgroep jonger dan 21 jaar omvat de grootste groep deelnemers die niet voldoet aan de norm voor sportdeelname (9%). Daartegenover staat dat deze leeftijdsgroep wel de groep is die het vaakst 3 of meer keer per week sport (45%). In tabel 2.5 is de sportdeelname inzichtelijk gemaakt op basis van leeftijd. Ten opzichte van 2016 zijn met name de oudere leeftijdsgroepen meer gaan sporten. Waar in 2016 75% van de inwoners van 71 jaar en ouder voldeed aan de norm voor sportdeelname, is dit in 2020 95%.

Tabel 2.5 Voldoen aan norm sportdeelname in relatie tot leeftijdsgroep

Leeftijdsgroep	2020	2016
Jonger dan 21 jaar	91%	90%
21-30 jaar	97%	87%
31-40 jaar	94%	89%
41-50 jaar	93%	83%
51-60 jaar	92%	89%
61-70 jaar	92%	86%
71 jaar en ouder	95%	75%

2.3.3. Sportdeelname in relatie tot opleidingsniveau

Het opleidingsniveau heeft een belangrijke invloed op de sportdeelname. Uit onderzoek blijkt dat hoger opgeleiden vaker sporten dan mensen die lager opgeleid zijn. De laatste jaren zijn de verschillen qua sportdeelname tussen hoger en lager opgeleiden groter geworden (CBS, 2019). In de gemeente Zevenaar is dit niet (meer) aan de orde. Waar in 2016 minder lager opgeleide inwoners voldoen aan de norm voor sportdeelname is dit in 2020 gelijk. De resultaten zijn weergeven in tabel 2.6.

Tabel 2.6 Sportdeelname in relatie tot opleidingsniveau

Opleidingsniveau	2020	2016
Laag (basisschool, lbo, vmbo, mavo)	94%	67%
Midden (havo, vwo, mbo)	93%	86%
Hoog (hbo, universiteit)	93%	89%

2.3.4. Sportdeelname in relatie tot gezinssituatie

Alleenstaanden (95%) voldoen het vaakste aan de norm voor sportdeelname. Dit is opvallend aangezien de alleenstaanden in 2016 de groep was die het minst voldeed aan de norm voor sportdeelname (75%). Eenouder gezinnen (78%) met thuiswonend(e) kind(eren) voldoen het minst vaak aan de norm voor sportdeelname. Alleenstaanden (38%) en twee volwassen, zonder thuiswonende kinderen (37%) sporten het vaakst 3 of meer keer per week in de gemeente Zevenaar. Tabel 2.7 geeft de relatie tussen sportdeelname en de gezinssituatie weer.

Tabel 2.7 Sportdeelname in relatie tot gezinssituatie

Gezinssituatie	2020	2016
Twee volwassenen met thuiswonend(e) kind(eren)	94%	91%
Twee volwassenen, geen thuiswonende kinderen	93%	86%
Eenouder gezin met thuiswonend(e) kind(eren)	78%	86%
Alleenstaanden	95%	75%

2.3.5. Sportdeelname in relatie tot gezondheid

Er is geen verschil in de sportdeelname van mensen met of zonder een beperking. Zowel 93% van de inwoners met als zonder een beperking voldoen aan de norm voor sportdeelname. Inwoners met een beperking is gevraagd of zij de afgelopen twaalf maanden een sport hebben beoefend. Inwoners met een chronische aandoening (94%) voldoen het vaakst aan de norm voor sportdeelname in de gemeente Zevenaar. Inwoners met een auditieve beperking voldoen het minst vaak aan de norm voor sportdeelname (87%). Vier jaar geleden behoorden de inwoners met een auditieve beperking tot de groep die het vaakst aan de norm voor sportdeelname voldeed (83%). Verder hebben er onvoldoende inwoners met een visuele of verstandelijke beperking deelgenomen aan het onderzoek om de sportdeelname te kunnen berekenen. In tabel 2.8 wordt de sportdeelname in relatie tot beperking weergegeven.

Tabel 2.8 Sportdeelname in relatie tot beperking

Beperking of chronische aandoening	2020	2016
Chronische aandoening	94%	83%
Lichamelijke beperking	92%	76%
Auditieve beperking	87%	75%
Visuele beperking	-	-
Verstandelijke beperking	-	-

2.3.6. Sportdeelname in relatie tot afkomst

Deze paragraaf laat de onderzoeksresultaten in relatie tot de afkomst van de inwoners zien. In totaal is 92% van de inwoners geboren in Nederland. 96% van de deelnemers die aangeven niet in Nederland te zijn geboren voldoet aan de norm voor sportdeelname, tegenover 93% van de deelnemers die aangeeft in Nederland te zijn geboren. In 2016 voldeed de groep deelnemers die aangaf in Nederland te zijn geboren het vaakst aan de norm voor sportdeelname (86%). Van de groep deelnemers die niet in Nederland geboren is voldeed in 2016 77% aan de norm.

2.3.7. Sportdeelname in relatie tot postcode

Deze paragraaf laat de relatie zien tussen de sportdeelname en de postcode van inwoners uit de gemeente Zevenaar. De sportdeelname in de kern Pannerden (postcode 6911) is het hoogst (100%). De sportdeelname is relatief gezien het laagst in Lathum (postcode 6988). 86% van de inwoners wonend op deze postcode voldoet aan de norm voor sportdeelname. De sportdeelname van 2020 per postcode laat gelijke trends met 2016 zien, zie tabel 2.9. Postcodes waar de respons te laag was, zijn in de berekening gemiddelde sportdeelname niet meegeteld.

Tabel 2.9 Sportdeelname in relatie tot postcode

Postcode	2020	2016
6901 (Zevenaar)	93%	84%
6902 (Zevenaar)	90%	-
6903 (Zevenaar)	98%	90%
6904 (Zevenaar)	93%	83%
6905 (Zevenaar)	93%	81%
6909 (Babberich)	96%	87%
6911 (Pannerden)	100%	-
6913 (Aerdt)	90%	-
6915 (Lobith)	95%	-
6916 (Tolkamer)	90%	-
6986 (Angerlo)	93%	82%
6987 (Giesbeek)	91%	93%
6988 (Lathum)	86%	-

2.4. Redenen om te sporten

Aan de sportende inwoners van de gemeente Zevenaar is gevraagd wat hun belangrijkste redenen zijn om te sporten. Voor vrijwel alle sportende inwoners (94%) is lichaamsbeweging/gezondheid een belangrijke reden. Daarnaast blijken het opbouwen van conditie, kracht en/of lenigheid (66%), lekker buiten zijn (55%) en plezier (56%) de belangrijkste drijfveren om te sporten. Dit waren in 2016 ook de belangrijkste redenen om te sporten. Alle redenen om te sporten zijn weergegeven in tabel 2.10.

Tabel 2.10 Redenen om te gaan sporten

Reden	2020	2016
Lichaamsbeweging/ gezondheid	94%	92%
Opbouw van conditie, kracht en/of lenigheid	66%	56%
Lekker buiten zijn	55%	51%
Leuke activiteit/ plezier	56%	50%
Gezelligheid/ sociale contacten	47%	46%
Uitlaatklep voor dagelijks leven/ ontspanning	50%	45%
Afslanken/ uiterlijk	30%	33%
Prestatie, jezelf verbeteren	20%	19%
Competitie, meten met anderen	12%	11%
Advies opvolgen van arts/ fysiotherapeut	9%	9%
Niet duur	7%	6%
Leren nieuwe vaardigheden	8%	5%

De belangrijkste redenen voor mannen om te sporten zijn lichaamsbeweging/ gezondheid, opbouw van conditie, kracht en lenigheid en voor het plezier. Voor vrouwen zijn lichaamsbeweging/ gezondheid, opbouw van conditie, kracht en lenigheid en lekker buiten zijn de belangrijkste redenen om te sporten. Vrouwen sporten vaker dan mannen met de reden om af te slanken, vanwege het uiterlijk en vanwege het opvolgen van het advies van een arts of fysiotherapeut.

Tabel 2.11 Redenen om te gaan sporten in relatie tot geslacht

Reden	2020		2016	
	Man	Vrouw	Man	Vrouw
Lichaamsbeweging/ gezondheid	92%	96%	90%	95%
Opbouw van conditie, kracht en/of lenigheid	66%	66%	55%	60%
Lekker buiten zijn	56%	55%	51%	53%
Leuke activiteit/ plezier	62%	51%	51%	48%
Gezelligheid/ sociale contacten	47%	46%	47%	49%
Uitlaatklep voor dagelijks leven/ ontspanning	48%	52%	50%	42%
Afslanken/ uiterlijk	22%	39%	28%	43%
Prestatie, jezelf verbeteren	24%	16%	23%	18%
Competitie, meten met anderen	18%	5%	16%	6%
Advies opvolgen van arts/ fysiotherapeut	7%	10%	5%	11%
Niet duur	4%	10%	5%	9%
Leren nieuwe vaardigheden	6%	8%	3%	7%

Gekeken naar leeftijd valt een aantal resultaten op. Naarmate inwoners ouder worden blijft de reden lichaamsbeweging en gezondheid belangrijkste reden om te sporten en bewegen. Enkele redenen die minder van belang worden naarmate de inwoners ouder worden zijn redenen als afslanken, prestatie, jezelf verbeteren en competitie steeds minder belangrijkere redenen om te sporten. Andersom geldt dit voor het opbouwen van conditie, kracht en/of lenigheid, prestatie en competitie.

Deze redenen vinden inwoners van jonger dan 21 jaar tot en met 40 jaar belangrijkere redenen om te sporten dan oudere inwoners.

Tabel 2.12 Redenen om te gaan sporten in relatie tot leeftijd

Reden	< 21 jaar	21-30 jaar	31-40 jaar	41-50 jaar	51-60 jaar	61-70 jaar	> 70 jaar
Lichaamsbeweging/ gezondheid	95%	90%	96%	92%	97%	95%	91%
Opbouw van conditie, kracht en/of lenigheid	77%	73%	77%	72%	69%	66%	42%
Lekker buiten zijn	27%	60%	57%	57%	56%	61%	54%
Leuke activiteit/ plezier	77%	67%	54%	61%	63%	55%	45%
Gezelligheid/ sociale contacten	59%	37%	50%	49%	48%	45%	40%
Uitlaatklep voor dagelijks leven/ ontspanning	59%	80%	64%	62%	61%	34%	19%
Afslanken/ uiterlijk	41%	60%	41%	39%	38%	19%	4%
Prestatie, jezelf verbeteren	45%	23%	21%	26%	22%	18%	3%
Competitie, meten met anderen	32%	17%	13%	8%	9%	9%	7%
Advies opvolgen van arts/ fysiotherapeut	5%	3%	9%	10%	8%	10%	6%
Niet duur	0%	7%	2%	8%	9%	10%	6%
Leren nieuwe vaardigheden	27%	10%	13%	8%	3%	4%	1%

2.5. Sportvoorkeuren

Inwoners is gevraagd welke sporten ze in de laatste twaalf maanden hebben beoefend. Uit de resultaten blijkt dat fitness (34%) het meest wordt beoefend in de gemeente Zevenaar. Fitness wordt gevolgd door wandelsport (32%) en wielersport (19%). De populairste sport in de gemeente Zevenaar is de afgelopen jaren veranderd, in 2016 was dit namelijk wandelen terwijl in 2012 hardlopen de populairste vorm van sportbeoefening was in de gemeente Zevenaar. In tabel 2.13 wordt de top 10 van sporten voor de gemeente Zevenaar weergegeven.

De onderzoeksresultaten laten zien dat er verschillen zijn met betrekking tot geslacht. Mannen doen vaker aan wielrennen, hardlopen, tennis, golf, skiën en veldvoetbal dan vrouwen. De vrouwen in de gemeente Zevenaar beoefenen daarentegen vaker de wandelsport, zwemsport, fitness en aerobics.

Tabel 2.13 Top 10 sporten in de gemeente Zevenaar

Sport	2020	2016	Man	Vrouw
Fitness (cardio/kracht)	34%	29%	32%	36%
Wandelsport	32%	30%	26%	39%
Wielrennen/ Mountainbiken/ Toerfietsen	19%	21%	27%	11%
Hardlopen/ Joggen/ Trimmen	17%	24%	18%	16%
Zwemsport (excl. waterpolo)	15%	17%	12%	18%
Tennis	9%	11%	13%	5%
Aerobics/ Steps/ Spinning	7%	11%	5%	11%
Veldvoetbal	5%	10%	8%	2%
Golf	5%	4%	7%	2%
Skiën/ Langlaufen/ Snowboarden	5%	8%	5%	4%

De vergelijking op basis van leeftijd laat zien dat wandelsport populairder wordt naarmate inwoners ouder worden. Fitness en hardlopen worden juist minder populair naarmate inwoners ouder worden. Wielrennen en zwemsport blijven even populair naarmate inwoners ouders worden.

Tabel 2.14 Top 5 sporten in de gemeente Zevenaar in relatie tot leeftijd

Sport	< 21 jaar	21-30 jaar	31-40 jaar	41-50 jaar	51-60 jaar	61-70 jaar	> 70 jaar
Fitness (cardio/kracht)	45%	22%	61%	43%	36%	27%	32%
Wandelsport	14%	31%	16%	33%	32%	42%	35%
Wielrennen/ Mountainbiken/ Toerfietsen	14%	25%	13%	14%	17%	20%	20%
Hardlopen/ Joggen/ Trimmen	36%	2%	32%	22%	30%	5%	21%
Zwemsport (excl. waterpolo)	14%	11%	26%	22%	13%	13%	14%

2.6. Organisatievorm

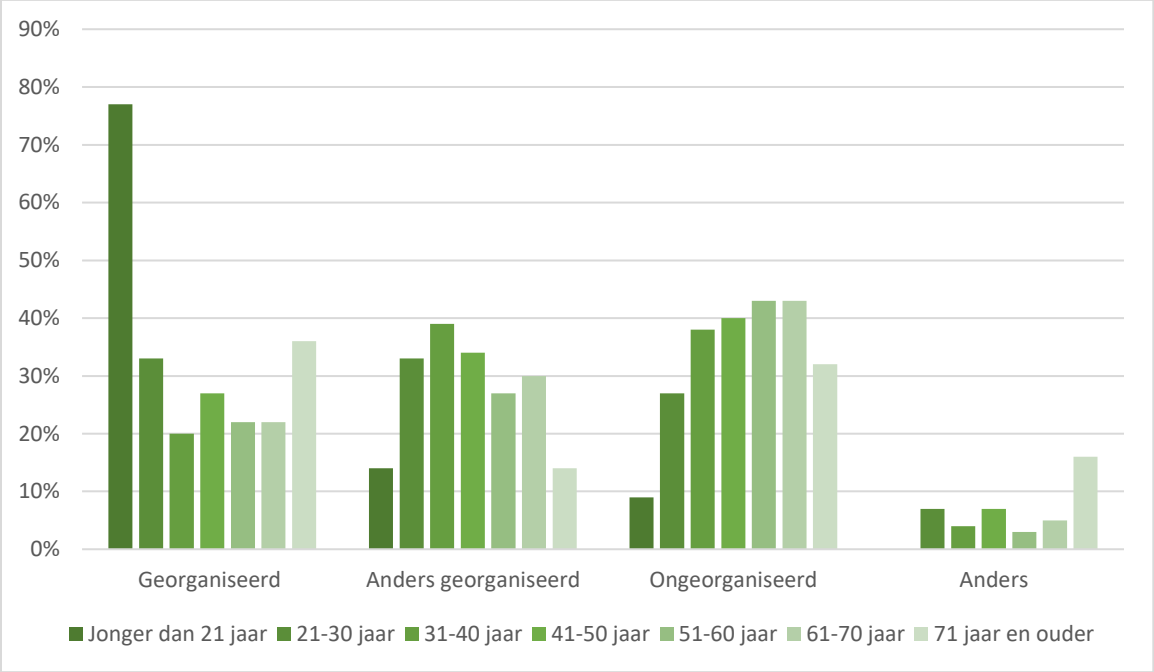
Aan inwoners is gevraagd in welk verband ze het afgelopen jaar het vaakst hebben gesport. 29% van de inwoners van de gemeente Zevenaar sport het vaakst in georganiseerd verband. 29% van de inwoners sport het vaakst in een anders georganiseerd verband, zoals bij commerciële aanbieders of via welzijnswerk en 36% van de inwoners sport het vaakst ongeorganiseerd (bijv. wandelsport, hardlopen, wielrennen) Ongeorganiseerd sporten is hiermee de populairste vorm van sportbeoefening in de gemeente Zevenaar. Dit komt overeen met de landelijke cijfers. De overige inwoners (7%) geven aan op andere manieren te sporten.

Tabel 2.15 Organisatievorm in relatie tot geslacht

Organisatievorm	2020	2016	Man	Vrouw
Georganiseerd (sportvereniging)	29%	26%	36%	21%
Anders georganiseerd (commerciële aanbieders, evenement, sociaal cultureel werk, beweegcoaches etc.)	29%	25%	23%	34%
Ongeorganiseerd	36%	42%	37%	36%
In ander verband	7%	7%	4%	10%

Op basis van geslacht zijn enkele verschillen zichtbaar. Zo sporten mannen vaker bij een vereniging (36%) dan vrouwen (21%). Vrouwen (32%) sporten daarentegen vaker bij commerciële aanbieders dan mannen (22%). Dit komt overeen met het beeld van 2016.

Naarmate de inwoners ouder worden sporten ze minder vaak bij een sportvereniging en vaker alleen of in ongeorganiseerd verband. De leeftijdsgroep jonger dan 21 jaar (77%) sport het vaakst bij de sportvereniging en de leeftijdsgroep 31 tot en met 40 jaar is het vaakst terug te vinden bij de sportschool of commerciële aanbieder (39%). Figuur 2.2 geeft inzicht in de resultaten op basis van leeftijd.

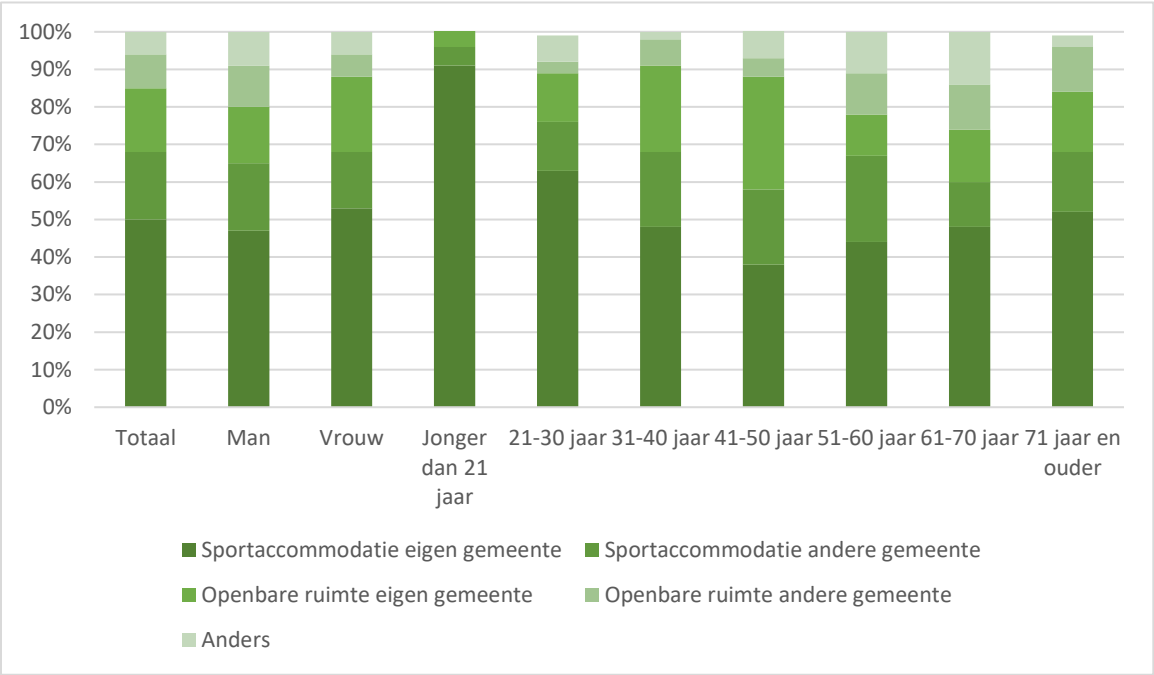
Figuur 2.2 Organisatievorm in relatie tot leeftijd

2.7. Locatie sportbeoefening

Aan inwoners is gevraagd waar zij het vaakst sporten. De helft van de inwoners in de gemeente Zevenaar beoefent de sport bij sportaccommodaties in de eigen gemeente, zoals een voetbalveld, tennisbaan, sporthal, fitnesscentrum, of zwembad. 17% van de inwoners maakt gebruik van sportvoorzieningen in de openbare ruimte in de eigen gemeente, zoals een park, bos, basketbalpleintje, skatebaan en trapveldjes (in 2016 was dit 22%). 18% van de inwoners sport bij sportaccommodaties buiten de gemeente Zevenaar. De sportvoorzieningen buiten de gemeente Zevenaar worden door 9% van de inwoners gebruikt voor sportbeoefening. Samengevat vindt ongeveer 74% van de sportbeoefening plaats binnen de eigen gemeente. 26% van de sportbeoefening wordt elders (in een andere gemeente) verricht. Dit betekent een lichte stijging in het sporten binnen de eigen gemeente, in 2016 was het namelijk 70% om 30%.

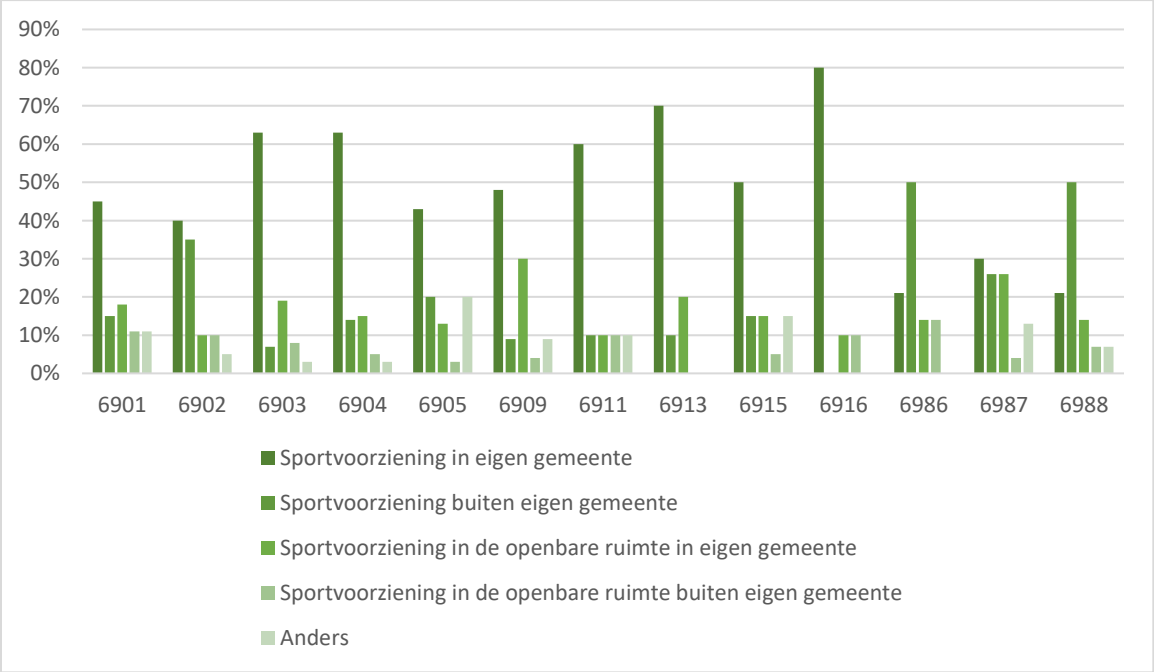
Vrouwen (53%) sporten vaker dan mannen (47%) in een sportaccommodatie in de eigen gemeente. Daarnaast sporten vrouwen (11%) ook vaker dan mannen (6%) in de openbare ruimte in de eigen gemeente. Mannen sporten vaker dan vrouwen in een sportaccommodatie of in de openbare ruimte buiten de eigen gemeente.

Naarmate inwoners ouder worden sporten ze minder vaak in een sportaccommodatie in de eigen gemeente. Met name de leeftijdsgroep jonger dan 21 jaar (91%) en 21 tot en met 30 jaar (63%) sport vaak in een sportaccommodatie in de eigen gemeente. Inwoners ouder dan 70 jaar (52%) sporten ook redelijk vaak in een sportaccommodatie binnen de eigen gemeente. Sporten in de openbare ruimte wordt veel door volwassenen gedaan. Alle resultaten zijn weergegeven in figuur 2.3.

Figuur 2.3 Locatie sportbeoefening in relatie tot geslacht en leeftijd

Op basis van postcode valt op dat inwoners wonend in Aerdt (6913), Tolkamer (6916) en Zevenaar (postcodes 6903 en 6904) relatief gezien veel bij sportaccommodaties binnen de eigen gemeente sporten. Inwoners uit Angerlo (6986) en Lathum (6988) sporten relatief gezien veel bij sportaccommodaties buiten de eigen gemeente. Tevens valt op dat inwoners uit Babberich (6909) relatief gezien veel in de openbare ruimte binnen de eigen gemeente sporten. Inwoners uit Angerlo (postcode 6986) sporten vaker dan andere inwoners in de openbare ruimte buiten de eigen gemeente. De resultaten zijn weergegeven in figuur 2.4.

Figuur 2.4 Locatie sportbeoefening in relatie tot postcode

2.8. Sportaccommodaties

Aan sportende inwoners van de gemeente Zevenaar is gevraagd van welke sportaccommodatie zij het meest gebruik maken. Bent Sports en het Fitnesscentrum Zevenaar worden vaak genoemd. Hieronder vindt u een overzicht van de meest genoemde antwoorden. De grootte van de letters geeft aan in welke mate de accommodatie genoemd is.

De sportaccommodaties liggen over het algemeen het vaakst op 0 tot 3 kilometer afstand van de inwoners in de gemeente Zevenaar. Dit is bij 60% van de inwoners uit de gemeente Zevenaar het geval. Opvallend is dat de afstand die inwoners reizen naar sportaccommodaties met de jaren groter wordt. In tabel 2.16 worden deze resultaten weergegeven.

Tabel 2.16 Afstand tot sportaccommodaties

Afstand	2020	2016	2012
0 tot 3 kilometer	60%	65%	67%
4 tot 6 kilometer	19%	19%	18%
7 tot 9 kilometer	10%	8%	5%
10 kilometer of meer	12%	9%	10%

Daarnaast zijn inwoners gevraagd op welke wijze zij naar de sportaccommodatie toe gaan. De meeste inwoners uit de gemeente Zevenaar (49%) gaan met de auto of motor, gevolgd door de (brom) fiets (40%). Er is één wezenlijk verschil merkbaar bij deze resultaten, vergeleken met 2016/2012. Tegenwoordig is het meest voorkomende vervoersmiddel de auto of motor, terwijl dit in de voorgaande jaren de (brom)fiets was. Mogelijk komt dit doordat de afstand naar de sportaccommodaties met de jaren toeneemt. In tabel 2.17 worden de resultaten weergegeven.

Tabel 2.17 Vervoersmiddel naar sportaccommodaties

Vervoersmiddel	2020	2016	2012
Te voet	11%	9%	58%
Met de (brom)fiets	40%	50%	
Met de auto of motor	49%	41%	41%
Met het openbaar vervoer	0%	0%	1%

Inwoners die te voet naar een sportaccommodatie gaan, doen dit alleen wanneer de sportaccommodatie zich op 0 tot 3 kilometer bevindt. Dit geldt ook voor de meeste inwoners die met de (brom)fiets gaan (85%). 9% van de inwoners die op de (brom)fiets gaat, legt 4 tot 6 kilometer af. Als de accommodatie verder weg ligt, gaat vrijwel iedereen met de auto of motor. Daarnaast valt op dat 31% van de inwoners die met de auto of motor gaat 0 tot 3 kilometer hoeft af te leggen.

2.8.1. Tevredenheid sportaccommodaties

Aan de inwoners die aangaven dat ze een sport beoefenen, is de vraag gesteld in welke mate ze tevreden zijn over de huidige sportaccommodaties in de gemeente Zevenaar. Inwoners zijn het meest tevreden over de bereikbaarheid en toegankelijkheid en openingstijden van de accommodaties. Het meest ontevreden zijn inwoners over de sanitaire voorzieningen (douche/toilet).

Tabel 2.18 Tevredenheid sportaccommodaties

Factor	N.v.t.	Zeer ontevreden	Ontevreden	Neutraal	Tevreden	Zeer tevreden
Openingstijden	9%	5%	4%	7%	37%	38%
Bereikbaarheid en toegankelijkheid	7%	3%	2%	6%	39%	43%
Kwaliteit Vloer/veld/bassin	10%	5%	5%	10%	39%	31%
Hoeveelheid aangeboden materialen	18%	3%	2%	8%	39%	29%
Kwaliteit materialen	18%	3%	2%	9%	37%	31%
Kleedruimten	19%	4%	6%	15%	35%	22%
Sanitair	16%	3%	8%	15%	36%	21%
Horeca	32%	2%	3%	12%	29%	22%

Ook is aan sportende inwoners gevraagd om een cijfer te geven over de sportaccommodatie waarvan gebruikt gemaakt wordt. De meeste inwoners (42%) geven de sportaccommodatie een 8. Het gemiddelde cijfer is een 7,8. De (algemene) tevredenheid over de sportaccommodaties is gestegen ten opzichte van vorige jaren. In 2016 werd gemiddeld een 7,5 gegeven, in 2012 gemiddeld een 7,6. Wanneer wordt vergeleken op basis van geslacht, valt op dat meer vrouwen dan mannen een onvoldoende geven voor de kwaliteit van de sportaccommodaties. In tabel 2.19 zijn de resultaten weergegeven.

Tabel 2.19 Tevredenheid sportaccommodaties in relatie tot geslacht

Cijfer	2020	2016	Man	Vrouw
1	1%	0%	2%	0%
2	0%	0%	0%	1%
3	1%	1%	0%	0%
4	1%	2%	1%	1%
5	2%	3%	1%	4%
6	6%	12%	7%	5%
7	22%	26%	23%	21%
8	42%	43%	37%	47%
9	20%	15%	25%	16%
10	5%	1%	4%	5%

Kijkend naar de verschillen in leeftijd blijkt dat inwoners tot en met 30 jaar het meest tevreden zijn over de sportaccommodaties in de gemeente Zevenaar. Zij beoordelen de sportaccommodaties gemiddeld met een 8. Naarmate inwoners ouder worden neemt de tevredenheid af. Inwoners vanaf 61 jaar en ouder zijn weer positiever over de kwaliteit van de sportaccommodaties. De resultaten zijn weergegeven in tabel 2.20.

Tabel 2.20 Tevredenheid sportaccommodaties in relatie tot leeftijd

Cijfer	< 21 jaar	21-30 jaar	31-40 jaar	41-50 jaar	51-60 jaar	61-70 jaar	> 70 jaar
1	0%	0%	0%	3%	2%	2%	0%
2	0%	0%	0%	0%	2%	0%	0%
3	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
4	0%	0%	3%	0%	2%	2%	0%
5	5%	0%	8%	0%	0%	4%	0%
6	5%	12%	5%	3%	8%	5%	6%
7	48%	24%	10%	23%	24%	21%	19%
8	33%	44%	49%	43%	42%	37%	46%
9	5%	16%	18%	25%	18%	26%	25%
10	5%	4%	8%	5%	2%	4%	4%

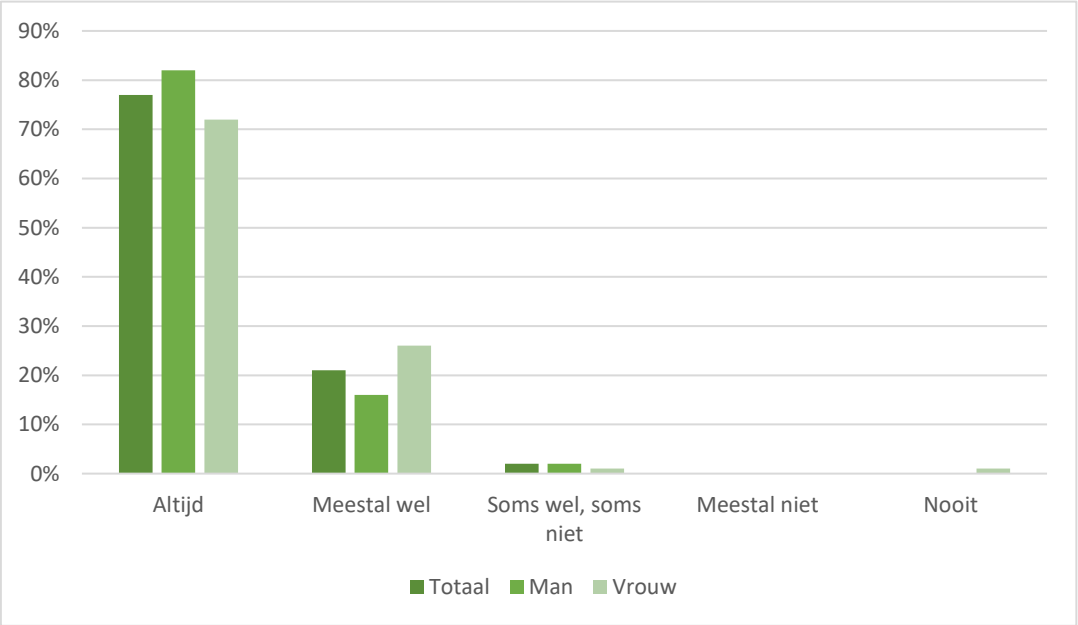
De tevredenheid over de accommodaties gesplitst op basis van postcode laat zien dat er over het algemeen weinig verschillen zijn. Inwoners uit Zevenaar, wonend op postcode 6902, beoordelen de sportaccommodaties het best met een 8,1. Inwoners wonend in Tolkamer (6916) en Zevenaar (6905) beoordelen de sportaccommodaties over het algemeen als minst goed. Ten opzichte van 2016 beoordelen de inwoners uit de verschillende kernen de sportaccommodaties allemaal beter, behalve in Zevenaar (6905), zie tabel 2.21.

Tabel 2.21 Tevredenheid sportaccommodaties in relatie tot postcode (gemiddeld cijfer)

Postcode	2020	2016
6901 (Zevenaar)	7,8	7,8
6902 (Zevenaar)	8,1	-
6903 (Zevenaar)	7,8	7,4
6904 (Zevenaar)	7,9	7,7
6905 (Zevenaar)	7,3	7,5
6909 (Babberich)	7,9	7,6
6911 (Pannerden)	7,8	-
6913 (Aerdt)	7,4	-
6915 (Lobith)	7,9	-
6916 (Tolkamer)	7,3	-
6986 (Angerlo)	7,8	7,3
6987 (Giesbeek)	7,4	6,9
6988 (Lathum)	7,6	-

2.8.2. Veiligheid sportaccommodaties

Deze paragraaf laat zien in welke mate de inwoners zich veilig voelen bij en rondom de sportaccommodaties in de gemeente Zevenaar. 77% van de inwoners ervaart deze altijd als veilig. In 2016 ervaarde 79% van de inwoners de sportaccommodaties als altijd veilig. Het veiligheidsgevoel van inwoners rondom sportaccommodaties is daarmee licht gedaald ten opzichte van 2016. Vrouwen in de gemeente Zevenaar voelen zich minder vaak altijd veilig dan mannen. 72% van de vrouwen geeft aan zich altijd veilig te voelen tegenover 82% van de mannen. Figuur 2.5 laat alle resultaten van de inwoners zien met betrekking tot veiligheid van de sportaccommodaties in de gemeente Zevenaar.

Figuur 2.5 Veiligheid rondom sportaccommodaties in de gemeente Zevenaar

Gekeken naar verschillen op basis van leeftijd valt op dat inwoners tussen 41 en 50 jaar zich het minst veilig voelen. Op basis van postcodes valt op dat inwoners uit Zevenaar, vooral wonend op postcode 6901, zich relatief gezien minder veilig voelen. Over het algemeen verschillen de postcodes weinig en is het gevoel van veiligheid groot. In tabel 2.23 worden de resultaten weergegeven.

Tabel 2.23 Veiligheid rondom sportaccommodaties in relatie tot postcode

Postcode	Altijd	Meestal wel	Soms wel, soms niet	Meestal niet	Nooit
6901 (Zevenaar)	77%	15%	5%	0%	3%
6902 (Zevenaar)	88%	12%	0%	0%	0%
6903 (Zevenaar)	81%	19%	0%	0%	0%
6904 (Zevenaar)	79%	21%	0%	0%	0%
6905 (Zevenaar)	72%	24%	4%	0%	0%
6909 (Babberich)	67%	33%	0%	0%	0%
6911 (Pannerden)	75%	25%	0%	0%	0%
6913 (Aerdt)	88%	12%	0%	0%	0%
6915 (Lobith)	56%	44%	0%	0%	0%
6916 (Tolkamer)	63%	37%	0%	0%	0%
6986 (Angerlo)	90%	0%	10%	0%	0%
6987 (Giesbeek)	75%	19%	6%	0%	0%
6988 (Lathum)	91%	9%	0%	0%	0%

2.9. Sportvoorzieningen en – mogelijkheden in de openbare ruimte

In deze paragraaf wordt ingegaan op de beoordeling van de sportvoorzieningen en –mogelijkheden in de openbare ruimte. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om (de aanwezigheid van) wandel- en fietspaden, natuurgebieden, basketbalpleintjes, skatebanen, trapveldjes etc. Uit de resultaten blijkt dat 35% van de sportende inwoners vindt dat de openbare voorzieningen in de gemeente Zevenaar uitnodigen om te gaan sporten. Dit is een daling t.o.v. 2016, toen nog 48% vond dat de openbare voorzieningen uitnodigden om te sporten. 22% van de inwoners vindt dat ze niet uitnodigen om te sporten (dit was 18% in 2016) en 43% geeft aan het antwoord niet te weten.

55% van de inwoners in de gemeente Zevenaar is (zeer) tevreden over de sportvoorzieningen- en mogelijkheden in de openbare ruimte. In 2016 was dit 60%. In tabel 2.24 zijn de resultaten weergegeven.

Tabel 2.24 Tevredenheid sportvoorzieningen- en mogelijkheden in de openbare ruimte

Mate van tevredenheid	2020	2016
Zeer tevreden	5%	5%
Tevreden	50%	55%
Niet tevreden, niet ontevreden	24%	21%
Ontevreden	5%	4%
Zeer ontevreden	3%	2%
Geen mening	13%	13%

Op de vraag welke voorziening er ontbreekt in de openbare ruimte in de gemeente Zevenaar, worden antwoorden als ‘beweegmogelijkheden voor ouderen’, ‘baan in de buitenlucht voor outdoor activiteiten’, openbare fitnessaccommodatie’, ‘fitnesscentrum in Giesbeek’, ‘trimbaan’, ‘hardloop- en wandelroutes’ vaak genoemd.

2.10. Niet sporten

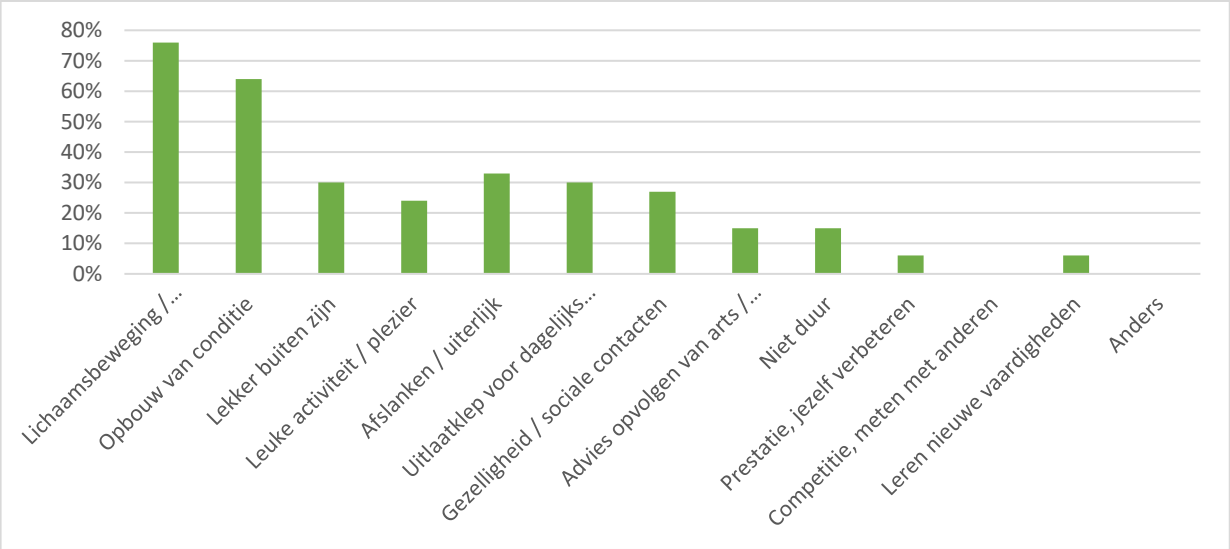
Ongeveer 15% van de inwoners in de gemeente Zevenaar voldoet niet aan de sportdeelname. De inwoners die aangeven niet aan sport te doen is gevraagd wat de reden is dat ze niet aan sport doen. Uit de resultaten blijkt dat lichamelijke problemen of ziekte de belangrijkste reden is (42%) om niet te sporten. Hierbij is er een verschuiving zichtbaar waarbij in 2016 het te duur vinden van sport nog de voornaamste reden was om niet te sporten (43% t.o.v. 25% in 2020). Andere redenen zijn het te duur vinden van sport (25%) en het hebben van een beperkte motivatie (23%).

Zowel mannen als vrouwen ervaren lichamelijke problemen of ziekte als belangrijkste reden om niet te sporten. In 2016 was de belangrijkste reden om niet te sporten dat het te duur was om te sporten. Mannen ervaren vaker dan vrouwen tijdsgebrek en de angst voor blessures om niet te sporten. Vrouwen ervaren vaker dan mannen een beperkte motivatie als belangrijkste reden.

Tabel 2.25 Reden om niet (meer) te sporten

Reden	2020	2016	Man	Vrouw
Sporten is te duur	25%	43%	22%	30%
Lichamelijke problemen/ziekte	42%	29%	44%	40%
Tijdgebrek	12%	29%	13%	10%
Beperkte motivatie/niet leuk om te doen	23%	25%	19%	30%
Houd het niet zo lang vol	13%	14%	19%	5%
Angst voor blessures	4%	11%	6%	0%
Het weer, de duisternis	4%	7%	3%	5%
Gevoel niet mee te kunnen komen	13%	7%	16%	10%
Geen mensen om samen te sporten en bewegen	10%	7%	13%	5%
Anders	23%	7%	28%	15%

Inwoners die aangaven niet aan sport te doen, gaven in 33% van de gevallen aan zin te hebben om (weer) te gaan sporten. 37% heeft hier geen zin in en 31% geeft aan misschien (weer) te willen sporten. Van de inwoners die aangeven (weer) te willen gaan sporten, blijkt dat 76% dit zou doen vanwege zijn/haar gezondheid en lichaamsbeweging. Ook het opbouwen van conditie, kracht en/of lenigheid (64%) en afslanken (33%) wordt door veel inwoners genoemd. Figuur 2.7 laat de redenen zien waarom inwoners (weer) zouden gaan sporten.

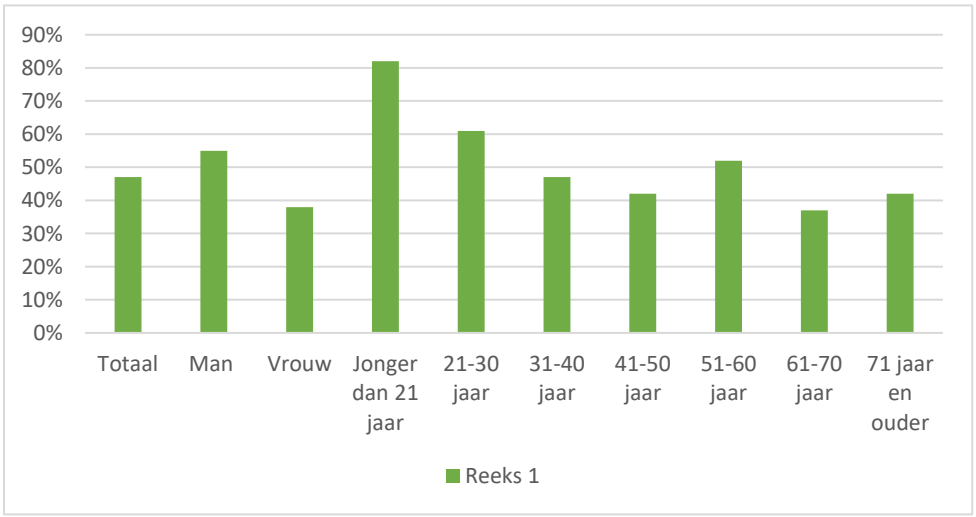

Figuur 2.7 Redenen om weer te gaan sporten

Ook is gevraagd wat er moet gebeuren om weer te gaan sporten (open vraag). Veel inwoners geven aan dat sport beter betaalbaar moet worden of dat de financiële situatie moet verbeteren. Daarnaast wordt ook begeleiding, motivatie en meer laagdrempelige mogelijkheden om te sporten genoemd.

2.11. Betrokken bij sportvereniging

Bijna de helft van de inwoners in de gemeente Zevenaar (47%) geeft aan in het afgelopen jaar betrokken te zijn geweest bij een sportvereniging als vrijwilliger en/of betaalde kracht. Figuur 2.8 laat de verschillen op basis van geslacht en leeftijd zien. 55% van de mannen is betrokken bij een sportvereniging tegenvoer 38% van de vrouwen. Kijkend naar leeftijd zijn inwoners jonger dan 21 jaar (82%) het vaakst betrokken bij een sportvereniging. Inwoners van 61 tot en met 70 jaar (37%) zijn het minst vaak betrokken.

Figuur 2.8 Betrokkenheid bij sportvereniging in relatie tot geslacht en leeftijd

2.11.1. Betaalde werkzaamheden

11% van de inwoners in de gemeente Zevenaar die betrokken is bij een sportvereniging verricht betaalde werkzaamheden voor een sportvereniging. Afgezet tegen het totaal aantal inwoners betekent dit dat 5% van de inwoners in de gemeente Zevenaar betaalde werkzaamheden in de sport verricht. Ten opzichte van 2016 is het aantal inwoners dat betaalde werkzaamheden verricht in de gemeente Zevenaar gelijk gebleven.

Van de inwoners die aangeven betaalde werkzaamheden te verrichten geeft 7% aan dit als trainer, coach of leider te doen. 2% van de inwoners is scheidsrechter, grensrechter, lijnrechter en/of jurylid. In tabel 2.27 worden de resultaten weergegeven.

Tabel 2.27 Betaalde werkzaamheden

Soort werkzaamheden	2020	2016
Nee	89%	82%
Trainer, coach, leider	7%	8%
Scheidsrechter, grensrechter, lijnrechter, jurylid	2%	7%
Bestuursfunctie	2%	4%
Bar- of kantinediensten	2%	4%
Organisatie van wedstrijden of toernooien	2%	3%
Beheer, onderhoud, schoonmaak	2%	3%
Anders	3%	4%

Inwoners die betaalde werkzaamheden verrichten is gevraagd hoe vaak zij dit doen. 59% van deze inwoners verricht enkele keren per jaar deze werkzaamheden. 35% van de inwoners doet wekelijks betaalde werkzaamheden bij een sportvereniging en 6% van de inwoners doet dit dagelijks.

Inwoners die betaalde werkzaamheden verrichten doen dit voornamelijk omdat zij iets willen betekenen voor hun sportvereniging (39%). Daarnaast vinden inwoners het leuk om deze werkzaamheden te verrichten (19%). Voor 10% voelde het als een verplichting om te doen. Dit is een verschil ten opzichte van 2016 toen 0% zich verplicht voelde. Bij ‘anders’ werd een aantal keer aangegeven dat inwoners deze werkzaamheden verrichten, omdat het hun werk is. In tabel 2.28 zijn de resultaten weergegeven.

Tabel 2.28 Redenen om betaalde werkzaamheden uit te voeren

Reden	2020	2016	2012
Iets voor mijn sport(vereniging) wil betekenen	39%	47%	26%
Leuk	19%	27%	37%
Persoonlijke ontwikkeling	13%	7%	11%
Wil betrokken blijven bij de sport, aangezien ik niet meer kan sporten	3%	7%	9%
Familielid/bekende van mij doet het ook	3%	7%	0%
Acht mezelf daartoe in staat	13%	0%	11%
Voel me verplicht	10%	0%	6%
Het werd me aangeraden	0%	0%	0%
Anders	58%	40%	0%

2.11.2. Vrijwillige werkzaamheden

50% van de inwoners die betrokken is bij een sportvereniging verricht vrijwilligerswerk voor een sportvereniging. Afgezet tegen het totaal aantal inwoners betekent dit dat ongeveer 23% van de inwoners in de gemeente Zevenaar vrijwilligerswerk verricht in de sport.

Het minste vrijwilligerswerk wordt verricht door inwoners in de leeftijdsgroepen 61 tot en met 70 jaar (71%) en 21 tot en met 30 jaar (63%). Inwoners van 41 tot en met 50 jaar verrichten relatief gezien het vaakst vrijwilligerswerk.

Van de inwoners die aangeven vrijwilligerswerk bij een sportvereniging te verrichten geeft 16% aan dit als trainer, coach of leider te doen, daarnaast geeft ook 16% aan een bestuursfunctie te vervullen. 14% van de inwoners organiseert wedstrijden, toernooien of activiteiten, doet beheer, onderhoud of schoonmaak of draait bar- of kantinediensten. 7% is actief als scheidsrechter, grensrechter, lijnrechter en/of jurylid. In tabel 2.29 worden de resultaten weergegeven.

Tabel 2.29 Soort vrijwillige werkzaamheden

Soort vrijwilligerswerk	2020	2016
Nee	50%	11%
Trainer, coach, leider	16%	35%
Organisatie van wedstrijden of toernooien	14%	33%
Scheidsrechter, grensrechter, lijnrechter of jurylid	7%	23%
Bestuursfunctie	16%	21%
Bar- of kantinediensten	14%	18%
Beheer, onderhoud, schoonmaak	14%	12%
Anders	7%	20%

Inwoners die vrijwilligerswerk bij een sportvereniging verrichten is gevraagd hoe vaak zij dit doen. 4% van deze inwoners geeft aan dit dagelijks te doen. 48% van deze inwoners verricht wekelijks vrijwillige werkzaamheden. 18% van de inwoners doet dit maandelijks en 31% doet dit enkele keren per jaar.

Inwoners die vrijwillige werkzaamheden verrichten doen dit voornamelijk omdat zij iets willen betekenen voor hun sportvereniging (77%). Daarnaast vinden inwoners het leuk om deze werkzaamheden te verrichten (47%). In tabel 2.30 worden de resultaten weergegeven.

Tabel 2.30 Redenen voor vrijwillige werkzaamheden uit te voeren

Reden	2020	2016
Iets voor mijn sport(vereniging) wil betekenen	77%	68%
Leuk	47%	53%
Acht mezelf daartoe in staat	22%	25%
Persoonlijke ontwikkeling	19%	19%
Voel me verplicht	18%	14%
Het werd me aangeraden	4%	5%
Wil betrokken blijven bij de sport, aangezien ik niet meer kan sporten	3%	3%
Familielid/bekende van mij doet het ook	3%	3%
Anders	13%	10%

3. Sportdeelname onderzoek basisscholen

3.1. Inleiding

In totaal hebben 564 leerlingen uit de groepen 5 t/m 8 van de basisscholen in de gemeente Zevenaar deelgenomen aan de sportdeelname onderzoek onder basisscholen. Meer informatie over de onderzoeksopzet is beschreven in hoofdstuk 1 van de bijlagen. Aan de leerlingen is gevraagd een aantal algemene kenmerken in te vullen. Er is gevraagd naar: geslacht, leeftijd, school, groep en afkomst. Het maken van een vergelijking op basis van de scholen tussen 2016 en 2020 is vrijwel niet mogelijk. Er zijn slechts twee scholen die de vragenlijst in zowel 2016 als 2020 hebben ingevuld, namelijk De Tamboerijn en St. Franciscus. In onderstaande tabellen worden de algemene kenmerken van de leerlingen weergegeven.

Geslacht	%
Jongen	44%
Meisjes	56%

School	%
De Tamboerijn	12%
De Trompetter	7%
Tragellijn	14%
Lindenhage	20%
St. Franciscus	12%
St. Martinusschool	3%
De Bem	10%
Het Scathe	2%
Overlaat	18%
De Wissel	1%

Leeftijd	%
8 jaar	12%
9 jaar	25%
10 jaar	25%
11 jaar	30%
12 jaar	7%
13 jaar	1%

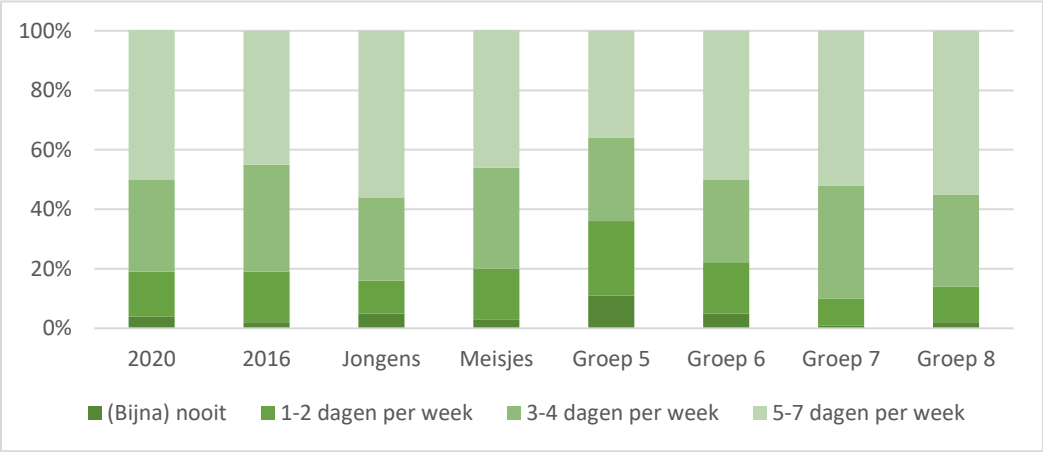
Groep	%
Groep 5	13%
Groep 6	26%
Groep 7	23%
Groep 8	38%

Geboorteland	Respondent	Vader	Moeder
Nederland	92%	81%	81%
Ander land	6%	9%	12%
Weet ik niet	2%	10%	7%

3.2. Bewegen

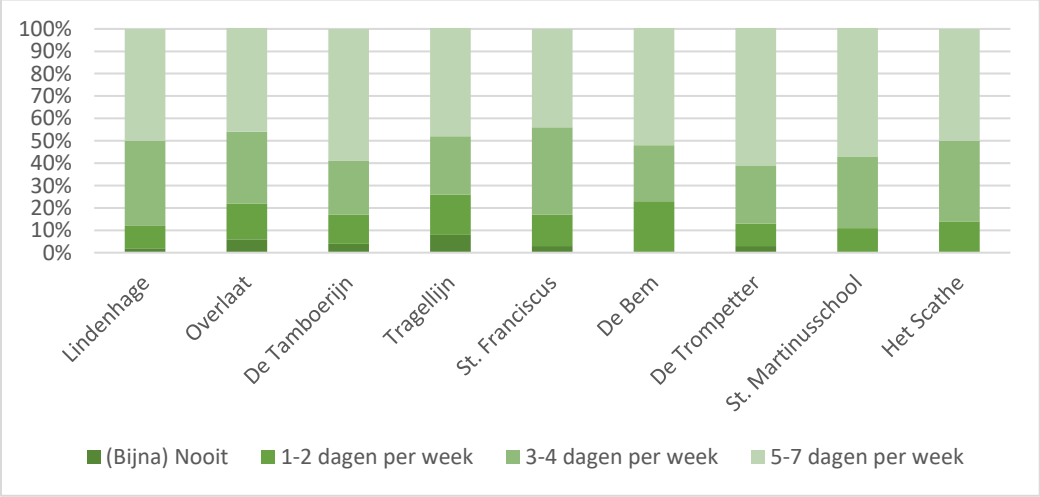
3.2.1. Beweeggedrag

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de mate waarin de leerlingen voldoen aan de Beweegnorm. De Beweegnorm schrijft voor dat kinderen dagelijks minimaal 60 minuten per dag matig intensief moeten bewegen ter bevordering van de gezondheid. Tot matig intensief bewegen behoort niet alleen sporten, maar ook (stevig) wandelen, fietsen en buiten spelen. Ruim de helft (51%) van de leerlingen beweegt tenminste vijf dagen per week minimaal 60 minuten per dag. In 2016 was dit 45%. Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS, 2019) beweegt 56% van de kinderen/jongeren in Nederland minimaal vijf dagen per week. Jongens (56%) in de gemeente Zevenaar voldoen vaker aan de beweegnorm dan meisjes (47%). Hoe ouder de leerlingen, des te vaker voldoen ze aan de beweegnorm. Leerlingen uit groep 8 voldoen het vaakst aan de beweegnorm (58%) en leerlingen uit groep 5 minst vaak (36%).

Figuur 3.1 Beweegfrequentie in relatie tot geslacht en leeftijd

Als op basis van de beweegnorm onderscheid wordt gemaakt tussen de basisscholen in de gemeente Zevenaar valt op dat leerlingen van basisscholen De Trompetter, De Tamboerijn, en de St. Martinusschool het vaakst vijf tot zeven dagen in de week minimaal één uur bewegen. Op basisschool de Trompetter is dit percentage 62%, op basisschool De Tamboerijn 59% en op de St. Martinusschool 58%. Kanttekening hierbij is dat alleen de groep 8 van de St. Martinusschool heeft deelgenomen en het resultaat daardoor enigszins vertekend kan zijn. Leerlingen van basisscholen St. Franciscus (44%) en Overlaat (47%) bewegen het minst vaak vijf dagen per week minimaal één uur per dag. Figuur 3.2 geeft de relatie weer tussen de beweegfrequentie en de basisscholen.

Figuur 3.2 Beweegfrequentie in relatie tot basisscholen in de gemeente Zevenaar

Als wordt vergeleken op basis van afkomst valt op dat de leerlingen die niet in Nederland zijn geboren (51%) bijna even vaak voldoen aan de beweegnorm als kinderen die in een ander land zijn geboren (50%). In 2016 was dit verschil groter toen 45% van de kinderen die in Nederland geboren is voldeed aan de beweegnorm ten opzichte van 33% van de kinderen die in een ander land zijn geboren. Opvallend is dat 33% van de kinderen die in Nederland geboren is 3-4 dagen per week een uur matig intensief beweegt waar 16% van de kinderen die in een ander land geboren zijn dit doen. Tabel 3.1 geeft de relatie weer tussen de beweegfrequentie en de afkomst van de leerlingen.

Tabel 3.1 Beweeggedrag in relatie tot afkomst

Frequentie	In Nederland geboren	In een ander land geboren
(Bijna) Nooit	3%	16%
1 - 2 dagen per week	14%	18%
3 - 4 dagen per week	33%	16%
5 - 7 dagen per week	51%	50%

3.2.2. Vervoer naar school

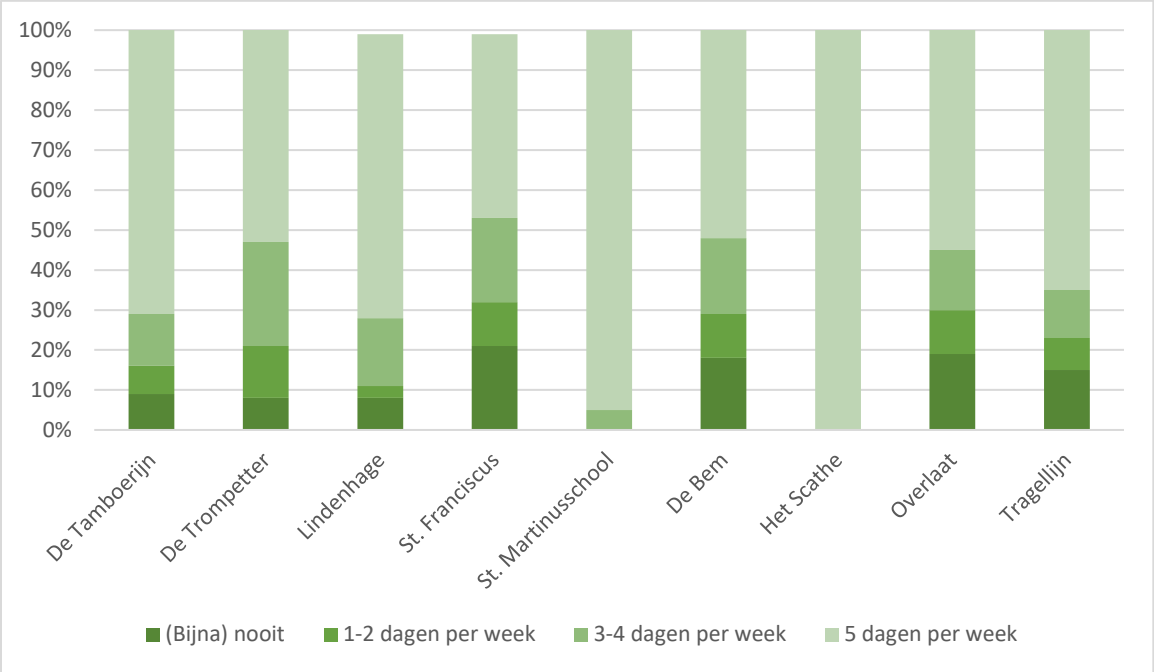
De leerlingen is gevraagd hoe vaak zij lopend of met de fiets naar school gaan. Het merendeel van de leerlingen (63%) gaat vijf dagen per week lopend of met de fiets naar school. In 2016 was dit 61%. 16% van de leerlingen doet dit drie tot vier dagen per week en 12% doet dit één tot twee dagen per week. 13% van de leerlingen gaat (bijna) nooit lopend of met de fiets naar school.

Wanneer op basis van groep wordt vergeleken in welke mate leerlingen lopend of met de fiets naar school gaan, valt op dat leerlingen naarmate ze ouder worden steeds vaker lopend of fietsend naar school gaan. Dit was in 2016 ook het geval. 73% van de leerlingen uit groep 8 gaat iedere dag fietsend of lopend naar school tegenover 37%% van de leerlingen uit groep 5, 57% van de leerlingen uit groep 6 en 67% van de leerlingen uit groep 7.

Tabel 3.2 Fietsend en lopend naar school in relatie tot groep

Frequentie	2020	2016	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8
(Bijna) Nooit	13%	11%	27%	16%	9%	8%
1-2 dagen per week	8%	12%	15%	9%	7%	6%
3-4 dagen per week	16%	17%	21%	18%	16%	13%
5 dagen per week	63%	61%	37%	57%	67%	73%

Tevens zijn er verschillen in vervoer zichtbaar tussen de basisscholen in de gemeente Zevenaar. De resultaten zijn zichtbaar in figuur 3.3. Leerlingen van basisscholen Het Scathe, St. Martinusschool, De Tamboerijn en Lindenhage gaan relatief gezien het vaakst alle dagen per week lopend of fietsend naar school. Kanttekening hierbij is dat alleen de groep 8 van de St. Martinusschool en Het Scathe hebben deelgenomen en het resultaat daardoor enigszins vertekend kan zijn. Leerlingen van basisschool St. Franciscus gaan het minst vaak alle dagen per week lopend of fietsend naar school (46%).

Figuur 3.3 Beweegfrequentie in relatie tot basisscholen in de gemeente Zevenaar

De leerlingen is daarnaast de vraag gesteld hoe lang zij onderweg zijn van huis naar school. Het grootste deel van de leerlingen (62%) is minder dan 10 minuten per dag onderweg naar school, gevolgd door 28% van de leerlingen die 10 tot 20 minuten per dag onderweg zijn naar school. Deze resultaten komen in grote lijnen overeen met 2016. Tabel 3.3 geeft inzicht in alle resultaten.

Tabel 3.3 Tijd die leerlingen onderweg zijn naar school

Tijd	2020	2016
Minder dan 10 minuten per dag	62%	58%
10 tot 20 minuten per dag	28%	25%
20 tot 30 minuten per dag	5%	10%
30 minuten tot een uur per dag	3%	5%
Langer dan een uur per dag	2%	2%

3.3. Sporten

3.3.1.Sportdeelname en sportfrequentie

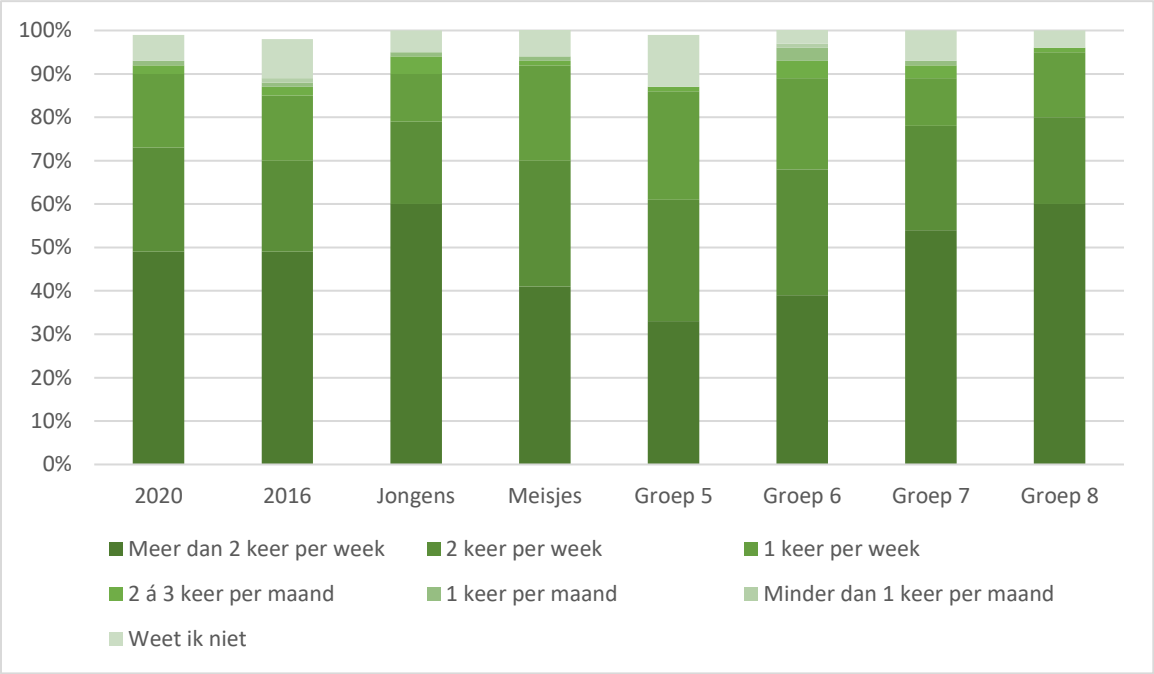
Om de sportdeelname van leerlingen te achterhalen is de vraag gesteld of leerlingen buiten schooltijd aan sport doen. 89% van de leerlingen in de gemeente Zevenaar geeft aan buiten schooltijd aan sport te doen. Dit percentage is gelijk aan het percentage van 2016. In 2012 was dit 93%.

De Richtlijn Sportdeelname Onderzoek (RSO) geeft aan dat leerlingen minimaal twaalf keer per jaar moeten sporten om als sporter gezien te worden. 94% van de leerlingen in de gemeente Zevenaar sport voldoet aan deze richtlijn. In 2016 was dit 88%.Landelijk gezien voldoet 92% van de kinderen tussen zes en elf jaar aan deze norm (SCP, 2018).

Wanneer de resultaten omtrent sporten buiten schooltijd wordt vergeleken op basis van geslacht blijkt dat er nauwelijks verschil is tussen jongens (95%) en meisjes (93%). Kinderen uit groep 5 voldoen over het algemeen minder vaak aan de norm voor sportdeelname dan andere groepen. 88% van de leerlingen uit groep 5 voldoet aan de sportdeelname tegenover 93% uit groep 7 en 96% uit groep 6 en 8.

Leerlingen is daarnaast de vraag gesteld hoe vaak zij per week aan sport doen.79% van de kinderen in Nederland tussen de acht en twaalf jaar sport wekelijks (CBS en RIVM, 2017). 91% van de leerlingen in de gemeente Zevenaar sport wekelijks. Dit is een stijging ten opzichte van 2016 toen 84% van de leerlingen in de gemeente Zevenaar aangaf minimaal wekelijks te sporten.

De sportfrequentie van jongens is hoger dan die van meisjes. Waar 60% van de sportende jongens vaker dan twee keer per week sport, geldt dit voor 41% van de meisjes. Kijkend naar de verschillen in groep valt op dat bij leerlingen uit groep 8 de hoogste sportfrequentie aanwezig is. Binnen deze leeftijdscategorie sport 80% van de sportende leerlingen minimaal 2 keer per week.

Figuur 3.4 Sportfrequentie sportende leerlingen in relatie tot geslacht en leeftijd

De resultaten zijn tevens per basisschool vergeleken. Wat opvalt is dat leerlingen van De Tragellijn, St. Franciscus en De Trompetter minder vaak aan de norm voor sportdeelname voldoen dan leerlingen van andere basisscholen. Leerlingen van de St. Martinusschool en Het Scathe doen relatief gezien veel aan sport. De resultaten zijn weergegeven in tabel 3.4.

Tabel 3.4 Vergelijking sportdeelname (minimaal 12x per jaar sport) in relatie tot scholen

School	2020	2016
St. Martinusschool	100%	-
Het Scathe	100%	-
Overlaat	98%	-
Lindenhage	96%	-
De Tamboerijn	95%	97%
De Bem	94%	-
De Trompetter	92%	-
St. Franciscus	91%	91%
Tragellijn	85%	-

3.3.2. Redenen om te sporten

De leerlingen is gevraagd naar de redenen waarom zij aan sport doen. Het merendeel van de leerlingen geeft aan dat zij sporten omdat het leuk (90%) en gezond (69%) is. Daarnaast zijn ook het in conditie blijven (31%), met vrienden samen zijn (30%) en het goed zijn in sport (28%) belangrijke redenen voor leerlingen om te sporten. De volgorde van redenen zijn vrijwel gelijk aan 2016. Tabel 3.5 geeft de meest populaire redenen weer waarom de leerlingen in de gemeente Zevenaar aan sport doen.

Tabel 3.5 Redenen voor sportbeoefening onder leerlingen

Reden	2020	2016
Omdat het leuk is	90%	93%
Omdat het gezond is	69%	63%
Om in conditie / op gewicht te komen/blijven	31%	38%
Om met vrienden samen te zijn	30%	26%
Omdat ik goed ben in sport	28%	24%
Om te ontspannen	22%	18%
Om gespierd te worden	13%	16%
Om aan anderen te laten zien wat ik kan	14%	11%
Om ergens bij te horen	4%	3%
Om populair te zijn	3%	1%
Weet ik niet	3%	2%
Anders	7%	10%

3.3.3. Sportvoorkeuren

Leerlingen gaven aan welke sport(en) zij doen. De meeste leerlingen doen aan voetbal (26%), gevolgd door dansen (16%), turnen (8%), paardensport (7%) en skeeleren/skaten (6%). Deze cijfers komen in grote lijnen overeen met de cijfers uit 2016. Voetbal is net als in 2016 de populairste sport. Tabel 3.6 geeft de tien meest beoefende sporten bij de basisscholieren in de gemeente Zevenaar weer. In tabel 3.7 wordt de top vijf sporten van jongens en meisjes in de gemeente Zevenaar weergegeven.

Tabel 3.6 Populairste sporten leerlingen

Top 10 Sporten	2020	2016
1. Veldvoetbal	26%	29%
2. Danssport	16%	14%
3. Gymnastiek/turnen	8%	6%
4. Paardensport	7%	8%
5. Skeeleren/skaten	6%	5%
6. Hockey	5%	6%
7. Zaalvoetbal	5%	2%
8. Wandelen	5%	1%
9. Judo	4%	6%
10. Volleybal	4%	4%

Tabel 3.7 Populairste sporten in relatie tot geslacht

Top 5 Jongens	%	Top 5 Meisjes	%
1. Veldvoetbal	47%	1. Dansen	25%
2. Zaalvoetbal	9%	2. Gymnastiek/turnen	14%
3. Judo	7%	3. Paardensport	12%
4. Wielrennen/mountainbike/fietsen	5%	4. Veldvoetbal	9%
5. Vecht- en verdedigingssporten	4%	5. Skeeleren/Skaten	8%

3.3.4. Organisatievorm

Deze paragraaf geeft antwoord op de vraag waar sportende leerlingen hun sport beoefenen. Dit kan bijvoorbeeld zijn bij een sportvereniging, bij een dansschool, manege, zwembad of sportschool, thuis, speelveld in de buurt en/of op straat. De leerlingen konden meerdere antwoorden invullen, waardoor het percentage boven 100% uitkomt. 82% van de sportende leerlingen doet aan sport bij een sportvereniging. Omgerekend is dit 73% van het totaal aantal leerlingen (inclusief niet-sporters). De sportvereniging blijft daarmee, net zoals in 2016 (72%), voor deze doelgroep veruit de belangrijkste aanbieder van sport. In vergelijking met landelijke cijfers (80%) scoort de gemeente Zevenaar redelijk gelijk. 21% van de sportende leerlingen en 18% van het totaal aantal leerlingen sport bij een commerciële aanbieder. Dit percentage is nagenoeg gelijk aan het landelijk gemiddelde van 23% (SCP, 2018).

Als er wordt vergeleken op basis van geslacht valt op dat jongens (85%) vaker actief zijn bij een sportvereniging dan meisjes (80%). Daartegenover staat dat meisjes (29%) hun sport vaker beoefenen bij een dansschool, fitnesscentrum of manege (commerciële aanbieder) dan jongens (8%). Dit beeld is gelijk aan 2016. Tabel 3.8 geeft de relatie tussen de organisatievorm van de betreffende sport in relatie tot geslacht weer.

Tabel 3.8 Organisatievorm sporters in relatie tot geslacht

Vorm	2020	2016	Jongens	Meisjes
Sportvereniging	82%	72%	85%	80%
Fitnesscentrum, sportschool, dansschool of manege	20%	22%	8%	29%
Thuis	25%	22%	31%	21%
Op straat	15%		19%	11%
Speelveld in de buurt	18%	-	24%	14%
Weet ik niet	4%	3%	4%	5%
Anders	17%	13%	17%	18%

Het grootste gedeelte van de leerlingen die aangeeft te sporten bij een sportvereniging is DCS Zevenaar, TTV Zevenaar, S.V. OBW, SDZZ, T.H.O.R. Zwaluwen of NLG.

Leerlingen die geen lid zijn van een sportvereniging weten vaak niet waarom zij hier geen lid van zijn (49%). 27% sport liever op een andere manier en 2% van de leerlingen geeft aan dat sporten te duur is. Het aantal leerlingen dat aangeeft dat sporten te duur is, is ten opzichte van 2016 gedaald. Opvallend is dat het aantal leerlingen dat aangeeft de sport die ze leuk vinden niet in de buurt is stijgt. Tabel 3.9 laat alle redenen zien waarom de leerlingen geen lid zijn van een vereniging.

Tabel 3.9 Redenen waarom leerlingen geen lid zijn van een sportvereniging

Reden	2020	2016
Ik sport liever op een andere manier	27%	27%
Het is te duur	2%	7%
De sport die ik leuk vind kan ik niet in mijn buurt doen	10%	4%
Weet ik niet	49%	58%
Anders	15%	13%

3.3.5. Niet sporten

In deze paragraaf wordt ingegaan op de motieven waarom leerlingen niet aan sport doen. 11% van de leerlingen gaf aan niet aan sport te doen. De niet-sporters kregen vervolgens de vraag wat de belangrijkste reden was waarom zij niet aan sport doen. De meeste leerlingen (29%) geven aan niet te weten waarom zij niet aan sport doen of er geen tijd voor te hebben (15%). Het argument geen

tijd was in 2016 hoger dan in 2020 (26%). Daarnaast geeft 8% van de leerlingen aan niet te sporten omdat het te duur is. Bij het antwoordmogelijkheid 'anders' wordt regelmatig aangegeven dat leerlingen binnenkort (weer) een sport gaan doen of nog sporten uitproberen. Tabel 3.10 geeft alle resultaten op de vraag weer.

Tabel 3.10 Redenen waarom leerlingen niet (meer) aan sport doen

Reden	2020	2016
Ik heb er geen tijd voor	15%	26%
Het is te duur	8%	15%
Ik vind sporten niet leuk	14%	9%
Ik ben er niet goed in	8%	3%
Ik weet niet wat er te doen is	12%	3%
Weet ik niet	29%	26%
Anders	34%	47%

Ongeveer twee-derde (68%) van de niet-sportende leerlingen geeft aan in de toekomst wel (weer) te willen gaan sporten. De andere leerlingen (32%) geven aan dit niet te willen. De redenen die de niet-sporters hebben om toch (weer) te gaan sporten worden in tabel 3.11 weergegeven. 84% van de leerlingen geeft hierbij aan dat ze sport leuk vinden en 70% zou (weer) gaan sporten omdat het gezond is. Verschillende leerlingen (36%) zouden tevens weer gaan sporten omdat zij zo in conditie blijven en/of op gewicht komen. Opvallend is dat 23% van de leerlingen aangeeft weer te willen sporten om met vrienden samen te zijn. In 2016 was dit 3%. Bij deze vragen was het mogelijk meerdere antwoorden in te vullen.

Tabel 3.11 Redenen om (weer) te gaan sporten

Reden	2020	2016
Omdat het leuk is	84%	83%
Omdat het gezond is	70%	60%
Om in conditie / op gewicht te komen/blijven	36%	40%
Om gespierd te worden	11%	13%
Omdat ik goed ben in sport	15%	13%
Om te ontspannen	7%	10%
Om met vrienden samen te zijn	23%	3%
Om aan anderen te laten zien wat ik kan	2%	3%
Weet ik niet	0%	3%
Anders	7%	0%

3.4.Buiten spelen

Deze paragraaf heeft betrekking op het gedrag van leerlingen uit de gemeente Zevenaar op het gebied van buiten spelen. Aan de leerlingen is gevraagd in welke mate zij gemiddeld per week buiten spelen. Uit het onderzoek blijkt dat 97% van de leerlingen weleens buiten speelt. Dit percentage is iets gedaald ten opzichte van 2016 (99%).

48% van de leerlingen geeft aan vaker dan 4 keer per week buiten te spelen (2016: 45%). 23% van de leerlingen geeft aan 3 tot 4 keer per week buiten te spelen (2016: 26%), 14% van de leerlingen speelt 1 tot 2 keer per week buiten (2016: 13%) en 3% van de leerlingen speelt nooit buiten (2016: 1%). 12% van de leerlingen geeft aan niet te weten hoe vaak hij/zij buiten speelt (2016: 15%). Kijkend naar het geslacht wordt zichtbaar dat er nagenoeg geen significant verschil is in de mate van buitenspelen. Het enige significante verschil is zichtbaar tussen jongens en meisjes die nooit

buitenspelen waarbij er significant meer jongens (5%) dan meisjes (2%) zijn die nooit buiten spelen. Verder zijn er ook weinig verschillen zichtbaar op basis van groep.

Aan leerlingen is gevraagd waar zij buitenspelen. De populairste plaatsen zijn het schoolplein (65%), de speeltuin (63%) en op straat (51%). In 2016 was het schoolplein ook de populairste plaats om te spelen (55%). Het trapveldje wordt (wederom) aanzienlijk minder als speelplaats genoemd ten opzichte van 2016 en 2012. De resultaten worden weergegeven in tabel 3.12.

Tabel 3.12 Soort speelplaats

Speelplaats	2020	2016	2012
Schoolplein	65%	55%	60%
Speeltuin	63%	52%	56%
Straat	51%	50%	66%
Trapveldje	18%	32%	50%
Skatebaan	13%	7%	11%
Anders	34%	6%	/

59% van de leerlingen ervaart de speelplaatsen in de buurt/wijk als (heel erg) leuk. In 2016 was dit 48%. 9% van de leerlingen geeft aan de speelplaatsen (helemaal) niet leuk te vinden. De speelplaatsen worden door meisjes iets positiever ervaren dan door jongens. Tabel 3.13 geeft de relatie tussen de tevredenheid over de speelplaatsen in de buurt/wijk en het geslacht weer.

Tabel 3.13 Tevredenheid speelplaatsen in de buurt/wijk in relatie tot geslacht

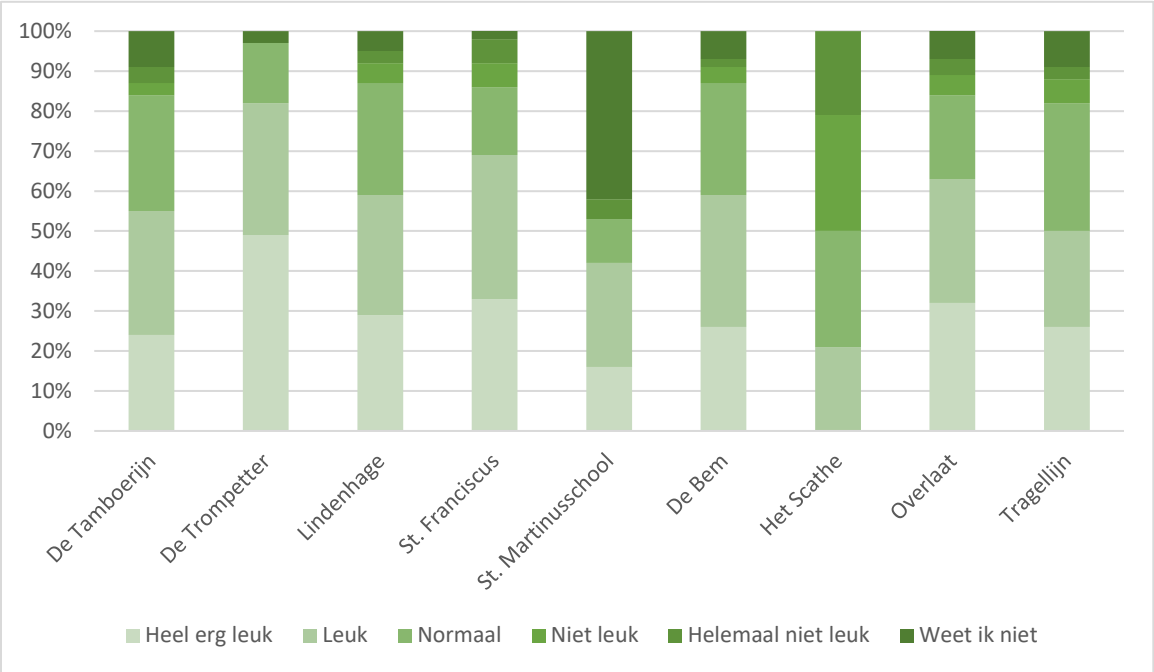
Tevredenheid	2020	2016	Jongens	Meisjes
Heel erg leuk	29%	17%	30%	27%
Leuk	30%	31%	26%	34%
Normaal	25%	32%	26%	23%
Niet leuk	5%	7%	6%	4%
Helemaal niet leuk	4%	7%	4%	3%
Weet ik niet	7%	6%	7%	8%

Als de tevredenheid wordt vergeleken op basis van leeftijd valt op dat hoe ouder leerlingen worden, hoe minder leuk de speelplaatsen worden beoordeeld. Leerlingen uit groep 6 zijn het meest positief, 71% van deze leerlingen ervaart de speelplaatsen als (heel erg) leuk. Groep 8 is het minst positief, aangezien de speelplaatsen door 45% van hen als (helemaal niet) leuk wordt ervaren. Dit komt overeen met de resultaten van 2016. Tabel 3.14 geeft de relatie weer tussen de groepen en de tevredenheid over de speelplaatsen in de buurt/wijk.

Tabel 3.14 Tevredenheid speelplaatsen in de buurt/wijk in relatie tot leeftijd

Tevredenheid	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8
Heel erg leuk	36%	39%	30%	18%
Leuk	28%	32%	35%	27%
Normaal	20%	16%	20%	35%
Niet leuk	4%	3%	5%	7%
Helemaal niet leuk	4%	3%	2%	5%
Weet ik niet	8%	6%	8%	8%

Als de tevredenheid per school wordt vergeleken valt op dat leerlingen van basisscholen De Trompetter, St. Franciscus en Overlaat het meest positief zijn, aangezien de speelplaatsen door respectievelijk 82%, 69% en 62% van de leerlingen (heel erg) leuk wordt ervaren. Figuur 3.5 geeft de relatie weer tussen de basisscholen en de tevredenheid over de speelplaatsen in de buurt/wijk.

Figuur 3.5 Tevredenheid over de speelplaatsen in de buurt/wijk in relatie tot basisschool

3.5. Bewegingsonderwijs

Aan de leerlingen is gevraagd in welke mate zij tevreden zijn over de gymlessen die zij op school krijgen. De gymlessen zijn geëvalueerd op basis van tevredenheid en verbetermogelijkheden. Over het algemeen zijn de leerlingen uit de gemeente Zevenaar (heel erg) tevreden over de gymlessen. 89% van de leerlingen vindt de gymlessen (heel erg) leuk. Dit resultaat is gestegen ten opzichte van 2016. Destijds beoordeelde 84% van de leerlingen de gymlessen als (heel erg) leuk. In tabel 3.15 worden de resultaten weergegeven.

Tabel 3.15 Tevredenheid gymlessen

Tevredenheid	2020	2016	2012
Heel erg leuk	60%	43%	28%
Leuk	29%	41%	49%
Normaal	9%	14%	20%
Niet leuk	0%	1%	1%
Helemaal niet leuk	1%	0%	1%
Weet ik niet	1%	0%	1%

De gymlessen worden door zowel jongens als meisjes als heel positief ervaren, aangezien 91% van de jongens de lessen als (heel erg) leuk ervaart en 88% van de meisjes. In 2016 vonden jongens de gymlessen over het algemeen leuker dan meisjes. Tabel 3.16 geeft inzicht in de resultaten in relatie tot geslacht.

Tabel 3.16 Tevredenheid gymlessen in relatie tot geslacht

Tevredenheid	Jongens	Meisjes
Heel erg leuk	59%	61%
Leuk	32%	27%
Normaal	8%	10%
Niet leuk	0%	0%
Helemaal niet leuk	1%	0%
Weet ik niet	0%	2%

Wanneer de gymlessen per basisschool worden vergeleken valt op dat er weinig verschillen zichtbaar zijn. De gymlessen op basisschool De Trompetter worden het meest positief beoordeeld. 97% van de leerlingen ervaren de gymlessen als (heel erg) leuk. De school waarbij de tevredenheid over de gymlessen relatief het minst hoog is, is basisschool Lindenhage. Daar ervaart 82% van de leerlingen de gymlessen als (heel erg) leuk. Wanneer er gekeken wordt naar een beoordeling van (helemaal niet) leuk, zijn er nagenoeg geen verschillen te zien tussen de scholen in de gemeente Zevenaar. Tabel 3.17 laat de tevredenheid over de gymlessen in relatie tot de basisscholen in gemeente Zevenaar zien.

Tabel 3.17 Tevredenheid gymlessen in relatie tot basisscholen

School	Heel erg leuk	Leuk	Normaal	Niet leuk	Helemaal niet leuk	Weet ik niet
De Tamboerijn	54%	33%	10%	0%	0%	3%
De Trompetter	89%	8%	3%	0%	0%	0%
Lindenhage	43%	38%	15%	1%	1%	2%
St. Franciscus	59%	29%	12%	1%	0%	0%
St. Martinusschool	58%	37%	5%	0%	0%	0%
De Bem	67%	28%	5%	0%	0%	0%
Het Scathe	50%	36%	14%	0%	0%	0%
Overlaat	70%	23%	4%	0%	2%	1%
Tragellijn	63%	28%	9%	0%	0%	0%

De leerlingen werd gevraagd wat zij zouden willen veranderen aan de gymlessen. Zij hadden daarbij de mogelijkheid meerdere antwoorden aan te kruisen. 64% van de leerlingen gaf aan vaker gymles per week te willen hebben. Ook in 2016 was dit het meest genoemde antwoord. Destijds wilde 61% van de leerlingen vaker gymles per week. Daarnaast wil 31% van de leerlingen meer diversiteit zien in het aanbod en 19% wil minder vaak stilstaan en wachten. In tabel 3.18 wordt aangegeven wat leerlingen het liefst veranderd zouden willen zien.

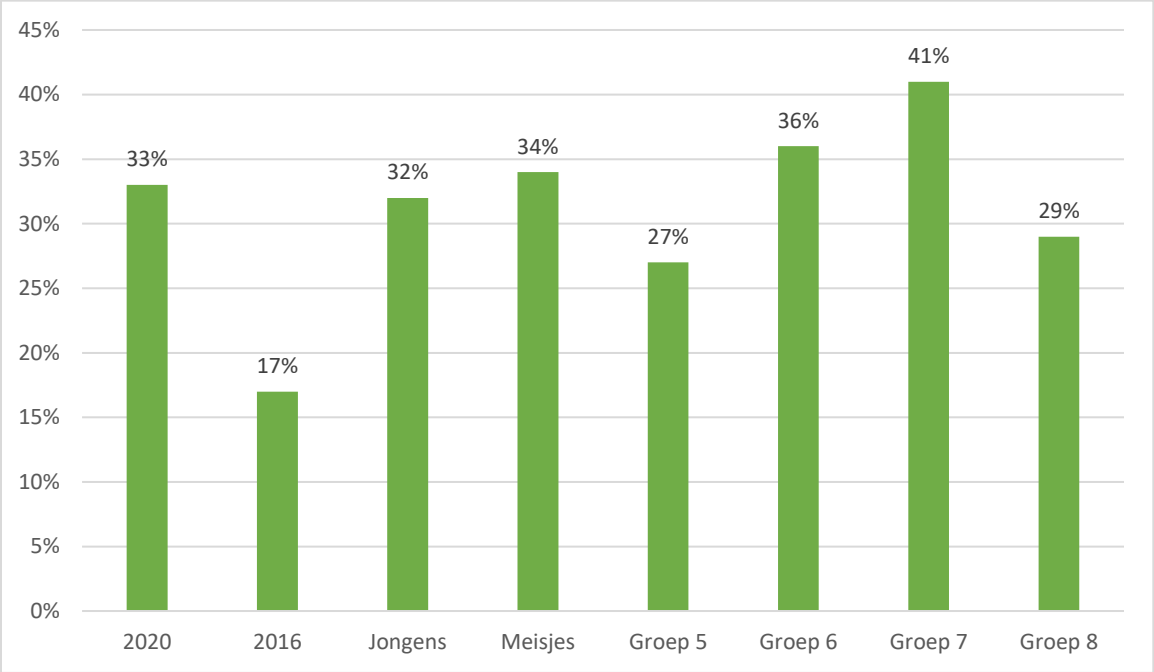
Tabel 3.18 Veranderingen gymlessen

Veranderingen aan gymlessen	2020	2016
Niets, het is prima zo	15%	12%
Vaker gymles per week	64%	61%
Verschillende sporten en spelen	31%	35%
Minder vaak stilstaan en wachten	19%	31%
Meer buiten gymen	17%	27%
Les krijgen van sportverenigingen (kennismaking)	9%	16%
Minder vaak gymles per week	2%	1%
Weet ik niet	5%	2%
Anders	8%	10%

3.6. Sjors Sportief

Deze paragraaf staat in het teken van Sjors Sportief. Aan de hand van Sjors Sportief kunnen leerlingen van de basisscholen in de gemeente Zevenaar op een laagdrempelige manier kennismaken met een grote verscheidenheid aan sporten en creatieve activiteiten, zonder lid te worden van een club of vereniging. Alle activiteiten vinden na school plaats. Uit het onderzoek bleek dat 33% van de leerlingen deelnam aan activiteiten van Sjors Sportief (kennismakingslessen). Dit is een stijging ten opzichte van 2016, toen 17% van de leerlingen had deelgenomen aan Sjors Sportief.

Meisjes nemen iets vaker deel aan activiteiten van Sjors Sportief dan jongens, respectievelijk 34% en 32%. Bij de vergelijking op basis van leeftijd valt op dat leerlingen uit groep 7 vaker deelnamen (41%) dan de andere groepen. Figuur 3.6 geeft de relatie weer tussen de deelname aan Sjors Sportief in verhouding tot leeftijd en geslacht.

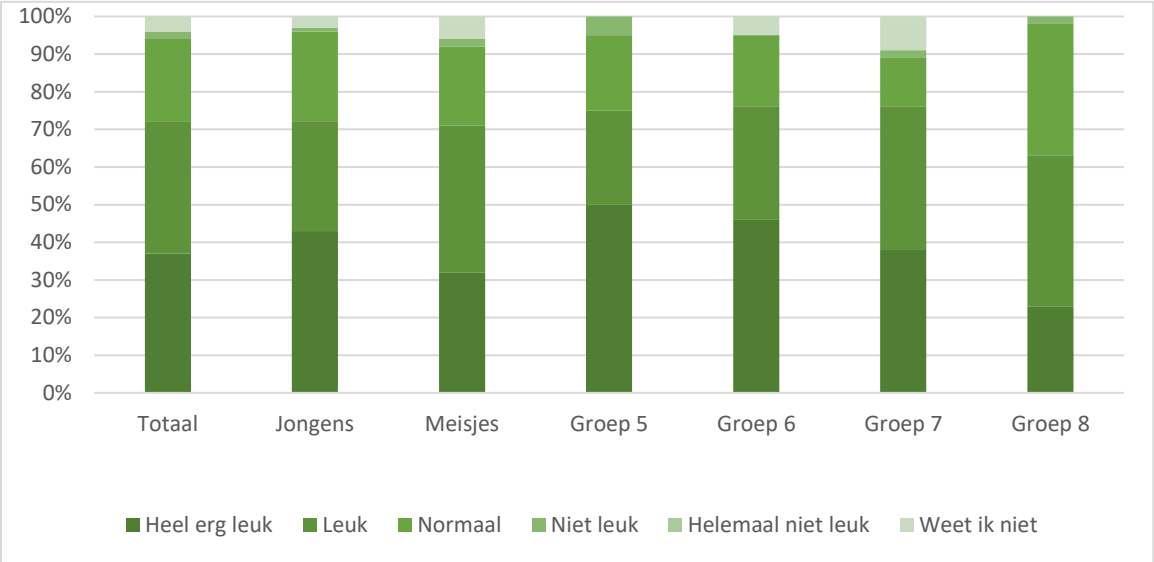
Figuur 3.6 Deelname aan Sjors Sportief in relatie tot geslacht en leeftijd

In totaal is 72% van de leerlingen (heel erg) tevreden over de activiteiten van Sjors Sportief. Dit komt overeen met de resultaten uit 2016 (71%). In tabel 3.19 zijn de resultaten met betrekking tot de tevredenheid over Sjors Sportief weergegeven.

Tabel 3.19 Tevredenheid over Sjors Sportief

Mate van tevredenheid	2020	2016
Heel erg leuk	37%	29%
Leuk	35%	52%
Normaal	22%	13%
Niet leuk	2%	2%
Helemaal niet leuk	0%	4%
Weet ik niet	4%	0%

Jongens en meisjes zijn even positief over Sjors Sportief. 72% van de jongens vindt Sjors Sportief (heel erg) leuk tegenover 71% van de meisjes. Vergeleken op basis van groep is te zien dat leerlingen uit groep 8 Sjors Sportief minder leuk vinden. In groep 8 vindt 63% van de leerlingen Sjors Sportief (heel erg) leuk, terwijl dit in de andere groepen 74-76% is. Figuur 3.7 geeft de tevredenheid in relatie tot geslacht en leeftijd weer.

Figuur 3.7 Tevredenheid over Sjors Sportief in relatie tot geslacht en leeftijd

35% van de leerlingen geeft aan dat zij door Sjors Sportief lid zijn geworden van een vereniging (2016: 15%). 21% van de leerlingen geeft aan misschien door Sjors Sportief lid te zijn geworden van een vereniging (2016: 8%). 44% van de leerlingen geeft aan niet lid te zijn geworden van een vereniging door deelname aan Sjors Sportief (2016: 77%).

3.7. Zwemdiploma's

In het sportdeelname onderzoek is aan leerlingen gevraagd over hoeveel zwemdiploma's zij beschikken. In totaal beschikt 95% van de leerlingen in de gemeente Zevenaar over een zwemdiploma. Landelijk beschikt ook 95% over een zwemdiploma (Floor & Tiessen-Raaphorst, 2018). 89% van de leerlingen heeft vervolgens ook zijn/haar zwemdiploma B gehaald. Dit percentage is hoger dan het landelijk gemiddelde (84%). 38% van de leerlingen in Zevenaar beschikt over zwemdiploma C. Dit percentage is gelijk aan het landelijk gemiddelde dat over zwemdiploma C beschikt. In 2016 beschikte meer leerlingen over zwemdiploma A, maar hebben minder leerlingen vervolgdiploma's behaald. In tabel 3.20 zijn de resultaten zichtbaar, ook worden hier de resultaten voor jongens en meisjes weergegeven. Meisjes blijken vaker over een zwemdiploma te beschikken dan jongens.

Tabel 3.20 Mate van zwemdiploma's in relatie tot geslacht

Zwemdiploma's	2020	2016	Jongens	Meisjes
Ik heb geen zwemdiploma's	2%	2%	4%	2%
A	95%	97%	91%	95%
B	89%	87%	88%	87%
C	38%	30%	36%	35%
Zwemvaardigheid 1	7%	3%	7%	3%
Zwemvaardigheid 2	4%	1%	4%	3%
Zwemvaardigheid 3	3%	1%	2%	1%
Weet ik niet	2%	1%	2%	2%

Op basis van leeftijd/groep zijn de verschillen niet groot zijn. Leerlingen uit groep 8 beschikken het vaakst over een zwemdiploma. 96% van de leerlingen uit groep 8 heeft zwemdiploma A behaald. Leerlingen uit groep 8 beschikken echter minder vaak dan andere groepen over het volledig Zwem-ABC. In tabel 3.21 worden resultaten per groep weergegeven.

Tabel 3.21 Mate van zwemdiploma's in relatie tot groep

Zwemdiploma's	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8
Ik heb geen zwemdiploma's	9%	2%	2%	0%
A	84%	93%	95%	96%
B	83%	87%	91%	91%
C	29%	44%	43%	35%
Zwemvaardigheid 1	7%	5%	6%	8%
Zwemvaardigheid 2	5%	2%	2%	5%
Zwemvaardigheid 3	3%	1%	3%	4%
Weet ik niet	5%	3%	1%	0%

Als wordt gekeken naar basisscholen in de gemeente Zevenaar zijn er nauwelijks verschillen zichtbaar. Leerlingen van basisschool De Tragellijn beschikken relatief gezien het minst vaak over zwemdiploma A (88%). Leerlingen van basisschool Het Scathe beschikken relatief gezien het minst vaak over het volledige Zwem-ABC (14%).

Evenals de landelijke cijfers aantonen, beschikken leerlingen die in Nederland zijn geboren uit de gemeente Zevenaar (97%) vaker over minimaal één zwemdiploma dan leerlingen die niet in Nederland zijn geboren (83%).

3.8. Toekomstwensen en communicatie

De leerlingen kregen de mogelijkheid aan te geven wat zij nog zouden willen doen met sport, dat zij op dit moment nog niet doen. Hierbij waren meerdere antwoorden mogelijk. Ongeveer een kwart van de leerlingen (25%) geven aan niets anders te willen doen. Daarnaast geeft 37% van de leerlingen aan niet te weten wat ze nog zouden willen doen met sport. 11% van de leerlingen zou graag bij een vereniging willen sporten. Deze resultaten komen redelijk overeen met 2016. In tabel 3.22 zijn de resultaten van deze vraag weergegeven.

Tabel 3.22 Toekomstwensen leerlingen

Wensen	2020	2016
Niets	25%	29%
Sporten bij een vereniging	11%	13%
Meedoen aan een sportevenement	9%	9%
Sporten in de buurt/op straat	10%	9%
Sporten via naschoolse sportactiviteiten	6%	6%
Weet ik niet	37%	30%
Anders	12%	12%

De leerlingen zijn tevens gevraagd welke sporten zij missen in de buurt. Hierbij gaven de meeste leerlingen aan het huidige aanbod voldoende te vinden of niet te weten welke sport ontbreekt. Daarnaast werd een aantal keer voetbal/trapveldje, handbal, tennis en basketbal genoemd.

Kijkend naar hoe de doelgroep bereikt wil worden wanneer er sportieve activiteiten worden georganiseerd, blijkt dat e-mail (30%) en Instagram (26%) het populairst zijn. Ten opzichte van 2016 valt op dat er een verschuiving is in sociale media die gebruikt worden. Tegenwoordig wordt ook Instagram, Snapchat, Whatsapp en TikTok genoemd. In tabel 3.23 worden de resultaten weergegeven en vergeleken met 2016.

Tabel 3.23 Communicatie sportieve activiteiten.

Communicatiemiddelen	2020	2016
E-mail	30%	36%
Facebook	22%	26%
Website	19%	21%
School(krant)	24%	19%
Twitter	5%	5%
Snapchat	19%	/
Instagram	26%	/
Anders	24%	23%

Bij ‘Anders’ werd door leerlingen onder andere ingevuld dat ze via TikTok, Whatsapp en via school benaderd willen worden.

4. Verenigingsmonitor

4.1. Algemene kenmerken

Voor dit onderzoek zijn ongeveer 50 sportverenigingen uit de gemeente Zevenaar aangeschreven. 36 sportverenigingen en -aanbieders namen deel aan dit onderzoek. Tabel 4.1. laat zien welke sportverenigingen hebben deelgenomen aan het onderzoek. Daarnaast wordt weergegeven wat de functie is van de persoon die de vragenlijst heeft ingevuld. De vragenlijst is voornamelijk ingevuld door voorzitters, secretarissen en/of penningmeesters van de betreffende sportverenigingen. Enkele sportverenigingen hebben de vragenlijst meerdere keren ingevuld. De meest onvolledige reactie(s) is verwijderd.

Tabel 4.1 Deelnemende sportaanbieders

Aanbieders	Functie	Hoofdsport
Atletiekvereniging de Liemers*	Bestuurslid	Atletiek
Badmintonclub Zevenaar*	Voorzitter	Badminton
Basketiers'71*	Penningsmeester	Basketbal
B.C. Giesbeek	Penningsmeester	Badminton
Biljartvereniging de Buitenmolen	Secretaris	Carambole biljart
Biljartvereniging 't Anker	Secretaris	Biljarten
Duikteam Sub Aqua Libera	Penningsmeester	Duiken en snorkelen
GSV'38*	Secretaris	Voetbal
Gymnastiekvereniging T.H.O.R. – Zwaluwen*	Penningsmeester	Turnen en gymnastiek
Handbalvereniging OBW*	Voorzitter	Handbal
Handboogvereniging St-Anna*	Voorzitter	Handboogsport
HSV De Breuly*	Penningmeester	Hengelsport
HSV De Rietvoorn	Penningmeester	Naar stek lopen
HSV Ons genoegen	Voorzitter	(Wedstrijd)vissen
Judokwai Giesbeek e.o.*	Voorzitter	Judo
Omnivereniging Pajodos	Voorzitter	Tennis, badminton, volleybal, gymnastiek
PSV De Boleemruiters*	Voorzitter	Paarden- en ponysport
RKPSC	Secretaris	Voetbal
ROHDA	Bestuurslid	Volleybal
SDZZ	Voorzitter	Voetbal
Schutterij St. Andreas 't Grieth Zevenaar	Secretaris	Handboogschieten
Scouting Abel Tasman	Penningmeester	Zeilen en roeien
Sportclub Rijnland	Penningmeester	Voetbal
Stichting Sportaccommodatie Pannerden	Coördinator fitness afdeling	Fitness
SV Babberich*	Voorzitter	Voetbal
SV DSC Zevenaar*	Voorzitter	Voetbal
SV Gelderseiland	Secretaris	Tennis, voetbal
Tennisvereniging De Does	Penningmeester	Tennis
Tennisvereniging Pannerden	Voorzitter	Tennis
Tennisvereniging de Rackets	Voorzitter	Tennis
Tennisvereniging Zevenaar*	Penningmeester	Tennis
TTV Zevenaar*	Bestuurslid	Tafeltennissen

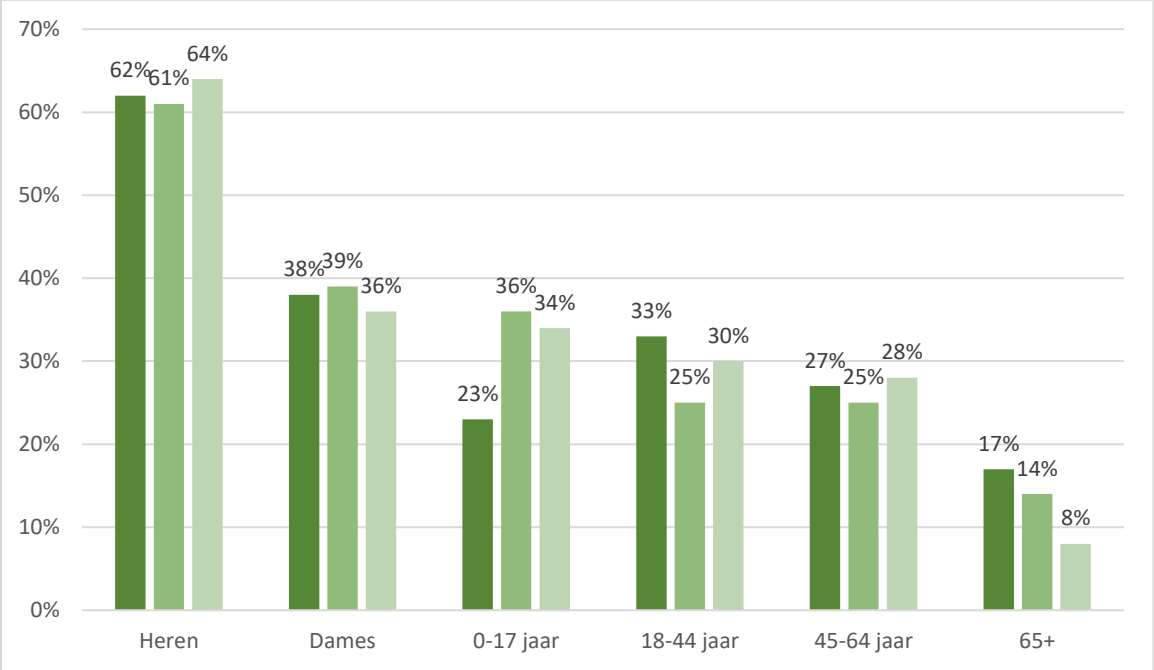
Volleybalvereniging Labyellov	Secretaris	Volleybal
VV Angerlo Vooruit*	Voorzitter	Voetbal
Watersportvereniging Giesbeek*	Secretaris	Watersport
ZRC de Duuvels*	Voorzitter	Rugby

* Ook deelgenomen in 2016 (17 verenigingen)

4.2. Ledenopbouw

Het gemiddelde ledenaantal van sportverenigingen in de gemeente Zevenaar is 259 leden. Vier jaar geleden was het gemiddelde ledenaantal 224. Dit betekent dat de sportverenigingen overal het algemeen meer leden hebben gekregen. De kleinste sportvereniging telt 17 leden, en de grootste sportvereniging 1236 leden.

De leeftijdscategorie die het best vertegenwoordigd is bij de sportverenigingen zijn mensen van 18 t/m 44 jaar (33%). De groep 65-plussers zijn het minst vertegenwoordigd binnen de sportverenigingen (16%). Ongeveer 15% van de sportverenigingen heeft geen jeugdleden (0 t/m 17 jaar) en ongeveer 24% van de sportaanbieders heeft geen ouderen (65-plussers) in zijn ledenbestand. Vier jaar geleden was de groep jeugdleden (0 t/m 17 jaar) nog het best vertegenwoordigd in het ledenbestand van de sportverenigingen (36%).

Figuur 4.1 Ledenopbouw aanbieders

In tabel 4.2 wordt de ledenopbouw per sportvereniging weergegeven. Ongeveer 38% van de sportverenigingen heeft minder dan 100 leden bij hun vereniging. 27% van de verenigingen heeft tussen de 100 en 250 leden en 35% heeft meer dan 250 leden.

Tabel 4.2 Ledenopbouw per aanbieder per leeftijdscategorie

Aanbieders	0-17	18-44	45-64	65+	Totaal
Atletiekvereniging de Liemers*	109	74	109	15	**307**
Badmintonclub Zevenaar*	24	19	40	7	**90**
Basketiers'71*	69	44	24	3	**140**
B.C. Giesbeek	0	10	14	1	**25**
Biljartvereniging de Buitenmolen	0	11	22	20	**53**
Biljartvereniging 't Anker	0	2	10	5	**17**

Duikteam Sub Aqua Libera	12	23	26	6	**67**
GSV'38*	85	113	25	0	**223**
Gymnastiekvereniging T.H.O.R. – Zwaluwen*	262	38	18	72	**390**
Handbalvereniging OBW*	75	50	10	0	**135**
Handboogvereniging St-Anna*	4	10	6	5	**25**
HSV De Breuly*	\	\	\	\	****
HSV De Rietvoorn	40	400	200	138	**778**
HSV Ons genoegen	40	400	360	200	**1000**
Judokwai Giesbeek e.o.*	40	1	0	0	**41**
Omnivereniging Pajodos	63	37	36	21	**157**
PSV De Boleemruiters*	23	32	18	20	**93**
RKPSC	127	166	20	0	**313**
ROHDA	17	20	16	3	**56**
SDZZ	\	\	\	\	****
Schutterij St. Andreas 't Grieth Zevenaar	11	77	122	64	**274**
Scouting Abel Tasman	56	18	4	0	**78**
Sportclub Rijnland	172	144	1	0	**317**
Stichting Sportaccommodatie Pannerden	5	35	55	5	**100**
SV Babberich*	0	59	51	38	**148**
SV DSC Zevenaar*	385	400	0	0	**785**
SV Gelderseiland	25	145	140	21	**331**
Tennisvereniging De Does	12	12	43	33	**100**
Tennisvereniging Pannerden	2	11	36	22	**71**
Tennisvereniging de Rackets	0	0	7	140	**147**
Tennisvereniging Zevenaar*	12	33	71	226	**342**
TTV Zevenaar*	18	13	38	20	**89**
Volleybalvereniging Labyellov	65	48	35	40	**188**
VV Angerlo Vooruit*	187	173	90	55	**505**
Watersportvereniging Giesbeek*	78	216	671	271	**1236**
ZRC de Duuvels*	29	29	32	0	**90**
Totaal	**2047**	**2860**	**2350**	**1451**	**8708**

Het overgrote deel (97%) van de sportverenigingen geeft aan leden te hebben met een Westerse afkomst, 61% van de verenigingen heeft ook leden van een niet-Westerse afkomst. Verder heeft bijna de helft (47%) van de sportaanbieders leden met een handicap of chronische aandoening, 39% niet betalende leden of leden van wie de contributie betaald wordt door derden en 6% van de verengingen heeft vluchtelingen of asielzoekers in hun ledenbestand. De resultaten worden weergegeven in tabel 4.3.

Tabel 4.3 Doelgroepen bij sportaanbieders

	%
Leden van Westerse afkomst	*97%*
Leden van niet-Westerse afkomst	*61%*
Leden met een handicap en /of chronische aandoening	*47%*
Niet betalende leden of leden van wie de contributie door derden betaald wordt	*39%*
Vluchtelingen / asielzoekers	*6%*

Een derde (33%) van de sportverenigingen geeft aan een (sterke) stijging in ledenaantallen te hebben doorgemaakt in de afgelopen twee jaar. Daarnaast is in 36% van de gevallen het ledenaantal ongeveer gelijk gebleven en bij 31% van de sportaanbieders is het ledenaantal (sterk) gedaald. Over het geheel gezien zijn de sportverenigingen in ledenaantallen gestegen ten opzichte van vier jaar geleden.

Desondanks ervaart iets meer dan de helft van de verenigingen (53%) het huidige ledenbestand als ‘te weinig’. De andere helft van de sportaanbieders (47%) ervaart het huidige ledenbestand als ‘voldoende’ en géén van de sportverenigingen (0%) ervaart het ledenbestand als ‘te veel’. Ongeveer driekwart van de sportverenigingen (75%) heeft de ambitie om het ledenbestand te laten ‘groeien’, 22% wil graag dat het ledenbestand stabiliseert en voor 3% van de sportverenigingen is het onduidelijk wat hun ambitie is op het gebied van het ledenbestand. De ambities om te groeien zijn over het algemeen flink gestegen ten opzichte van vier jaar geleden. Toen gaf 58% van de sportverenigingen aan de ambitie te hebben om het ledenbestand verder uit te breiden.

Bijna alle sportverenigingen hanteren geen ledenstop of wachtlijst voor hun vereniging (97%), een enkele vereniging geeft aan niet te weten of er een ledenstop of wachtlijst gehanteerd wordt voor hun vereniging (3%). In 2016 hanteerden 6% van de sportverenigingen nog een wachtlijst of ledenstop, dit jaar hanteert géén enkele vereniging een wachtlijst.

78% van de sportverenigingen omschrijft zichzelf als een recreantenvereniging en ongeveer een vijfde van de verenigingen (19%) ziet zichzelf zowel als recreanten – als een topsportvereniging. In 2016 gaf 47% van de sportverenigingen aan zich te zien als recreanten – en als topsportvereniging.

4.3. Kader

De sportverenigingen hebben een aantal vragen beantwoord over vrijwilligers en betaalde krachten. Het merendeel van de sportverenigingen geeft aan problemen te ervaren om voldoende vrijwilligers te werven (62%). Ongeveer een derde van de sportverenigingen geeft namelijk aan over te weinig vrijwilligers te beschikken (33%). Vier jaar geleden gaf nog bijna de helft (49%) van de sportverenigingen aan over te weinig vrijwilligers te beschikken. Bijna twee derde van de sportverenigingen geeft aan over voldoende vrijwilligers te beschikken (64%) en op een klein deel van de verenigingen (3%) is deze vraag niet van toepassing.

De sportverenigingen in de gemeente tellen gemiddeld 47 vrijwilligers per vereniging. Vier jaar geleden waren dit gemiddeld 71 vrijwilligers per vereniging. Het aantal vrijwilligers per aanbieder loopt uiteen. Er is geen één vereniging die aangeeft geen vrijwilliger(s) te hebben binnen hun vereniging. Ten opzichte van vier jaar geleden is te zien dat het aantal vrijwilligers bij Atletiekvereniging de Liemers, S.V. Babberich, S.V. DCS Zevenaar en v.v. Angerlo Vooruit relatief sterk gedaald is. Een sterke stijging in het aantal vrijwilligers vond plaats bij PSV De Boleemruiters en Watersportvereniging Giesbeek. Tabel 4.4 geeft de resultaten met betrekking tot het aantal vrijwilligers per sportvereniging weer.

Tabel 4.4 Vrijwilligers per aanbieder

Aanbieders	2020	2016
Atletiekvereniging de Liemers*	40	90
Badminton Club Zevenaar*	12	4
Basketiers '71*	27	20
B.C. Giesbeek	3	Niet deelgenomen
Biljartvereniging de Buitenmolen	5	Niet deelgenomen
Biljartvereniging 't Anker	4	Niet deelgenomen
Duikteam Sub Aqua Libera	25	Niet deelgenomen
GSV '38*	130	120
Gymnastiekvereniging T.H.O.R. – Zwaluwen*	40	30
Handbalvereniging OBW*	30	47
Handboog vereniging St-Anna*	3	Niet deelgenomen
HSV De Breuly*	30	Niet deelgenomen
HSV DE Rietvoorn	6	Niet deelgenomen
H.S.V. Ons Genoegen	10	Niet deelgenomen
Judokwai Giesbeek e.o.*	10	3
Omnivereniging Pajodos	20	Niet deelgenomen
PSV De Boleemruiters*	120	70
RKPSC	80	Niet deelgenomen
ROHDA	15	Niet deelgenomen
SDZZ	35	Niet deelgenomen
Schutterij St. Andreas 't Grieth Zevenaar	50	Niet deelgenomen
Scouting Abel Tasman	20	Niet deelgenomen
Sportclub Rijnland	85	Niet deelgenomen
Stichting Sportaccommodatie Pannerden	12	Niet deelgenomen
SV Babberich*	30	75
S.V. DCS Zevenaar*	125	400
SV Gelderseiland	50	Niet deelgenomen
Tennisvereniging De Does	20	Niet deelgenomen
Tennisvereniging Pannerden	8	Niet deelgenomen
Tennisvereniging De Rackets	25	Niet deelgenomen
Tennisvereniging Zevenaar*	15	15
TTV Zevenaar*	40	30
Volleybalvereniging Labyellov	50	Niet deelgenomen
v.v. Angerlo Vooruit*	207	300
Watersportvereniging Giesbeek*	300	125
ZRC de Duuvels*	20	25
Totaal	**1702**	

Ongeveer 39% van de sportverenigingen heeft betaalde krachten in dienst. Deze betaalde krachten zijn gemiddeld 16 uur per week in dienst van de sportvereniging. In 2016 waren deze betaalde krachten gemiddeld 28 uur per week in dienst van de sportvereniging. De sportverenigingen met de grootste inzet van betaalde medewerkers zijn Watersportvereniging Giesbeek (82 uur per week) en V.V. Angerlo Vooruit (50 uur per week).

Hoe meer leden een sportvereniging heeft, hoe groter de inzet van betaalde medewerkers. Grote sportaanbieders (meer dan 250 leden) zetten gemiddeld 12,3 uur per week betaalde krachten in. Middelgrote sportaanbieders (100 t/m 250 leden) zetten gemiddeld 7 uur per week betaalde krachten in en kleine sportaanbieders (tot 100 leden) gemiddeld 1,4 uur per week. De betaalde

medewerkers bij sportverenigingen zijn gemiddeld gezien minder uren per week ingezet bij de sportvereniging, dan in 2016.

4.4. Knelpunten

De sportverenigingen zijn meer knelpunten gaan ervaren dan vier jaar geleden. In 2016 gaf 17% van de sportverenigingen aan geen knelpunten te ervaren, nu geeft nog 14% van de sportaanbieders aan geen knelpunten te ervaren. De sportverenigingen die momenteel geen knelpunten ervaren zijn Sportvereniging GSV '38, Tennisvereniging Pannerden, Biljartvereniging de Buitenmolen, Handboog vereniging St-Anna en Biljartvereniging ’t Anker.

De grootste knelpunten voor sportverenigingen zijn het vinden en behouden van vrijwilligers (61%) en leden (56%). De knelpunten rondom het vinden en behouden van vrijwilligers en leden zijn in beide gevallen licht gestegen ten opzichte van 2016. Daarnaast ervaren sportaanbieders knelpunten rondom hun accommodatie (28%) en PR en communicatie (28%). Tabel 4.5 laat zien wat de meeste voorkomende knelpunten zijn voor de sportverenigingen in de gemeente.

Tabel 4.5 Knelpunten sportverenigingen

Knelpunten	2020	2016	2012
Vrijwilligerswerving	61%	57%	30%
Ledenwerving	56%	49%	27%
Financiële positie	19%	29%	17%
Accommodatie	28%	29%	20%
PR en communicatie	28%	23%	23%
Wet- en regelgeving	14%	11%	3%
Beleidsmatig werken	8%	6%	7%

4.5. Beleid

42% van de sportaanbieders in de gemeente beschikt over een beleidsplan. In 2016 beschikte 49% van de sportverenigingen een beleidsplan.

Grote sportaanbieders (58%) beschikken vaker over een beleidsplan dan kleine (11%) en middelgrote (46%) sportaanbieders. Vier jaar geleden beschikten middelgrote aanbieders (69%) nog vaker over een beleidsplan dan kleine en grote sportaanbieders.

De besturen van sportverenigingen geven aan zich de komende jaren met name in te gaan zetten voor het behouden en werven van leden (89%), het behouden en werven van vrijwilligers (50%) en het samenwerken met andere verenigingen (36%). Het samenwerken met andere verenigingen is gestegen ten opzichte van vier jaar geleden, toen gaf nog maar 11% van de besturen van sportverenigingen aan zich in te gaan zetten voor samenwerking met andere verenigingen.

Tabel 4.6 Onderwerpen bestuur

Onderwerpen	2020	2016	2012
Behoud en/of werving leden	89%	74%	70%
Behoud en/of werving vrijwilligers	50%	49%	50%
Sfeer en cultuur van de vereniging	25%	34%	40%
Financiën	22%	20%	23%
Ontwikkelen van nieuw sportaanbod	19%	20%	10%
Beheer en onderhoud van de accommodatie	28%	17%	30%
Publiciteit en reclame	11%	14%	23%
Behoud en/of werving van kader	3%	14%	/

Samenwerking met andere vereniging(en)	36%	11%	7%
Opzetten van aanvullende diensten	3%	3%	3%
Realiseren van (top)sportambities	3%	3%	3%
Anders	0%	6%	10%

64% van de sportverenigingen had de afgelopen twee jaar nieuwe voornemens, doelstellingen of plannen op papier gezet met betrekking tot het functioneren van de vereniging. Vier jaar geleden had 49% van de sportaanbieders voornemens, doelstellingen of plannen op papier staan.

Middelgrote (78%) en kleine (62%) sportaanbieders hebben vaker hun voornemens op papier gezet dan grote sportverenigingen (58%). Vier jaar geleden waren het ook de middelgrote aanbieders (54%) die hun voornemen vaker op papier hadden gezet. Met name de kleine sportaanbieders zijn hun voornemens vaker op papier gaan zetten.

De sportverenigingen in de gemeente Zevenaar met nieuwe voornemens, doelstellingen of plannen is de vraag gesteld waar het bestuur zich het komende jaar met name voor in gaat zetten. Iets meer dan de helft (58%) van de sportverenigingen gaat zich met name richten op het behoud en/of werving vrijwilligers. 56% van de sportaanbieders gaat daarnaast aan de slag met het behoud en/of werving van leden en 36% met jeugd.

4.6. Toekomst

De sportverenigingen zijn gevraagd naar hun toekomstperspectief. 52% van de sportaanbieders is (heel erg) positief over haar eigen toekomst. In 2016 was 60% van de sportaanbieders (heel erg) positief over de toekomst van haar eigen vereniging. In 2012 was dit 70%. De verenigingen kijken dus steeds negatiever naar het toekomstperspectief. Kanttekening voor 2020 is de coronacrisis.

Tabel 4.7 Toekomstperspectief sportverenigingen

Mate van toekomstperspectief	2020	2016	2012
Heel erg positief	8%	3%	11%
Positief	44%	57%	59%
Neutraal	33%	29%	22%
Negatief	11%	11%	8%
Heel erg negatief	2%	0%	0%

De kleine sportaanbieders (62%) zijn het vaakst (heel erg) positief gestemd over de toekomst van hun vereniging. 44% van de middelgrote sportaanbieders en 42% van de grote sportaanbieders is (heel erg) positief over de toekomst van de vereniging.

V.V. Angerlo Vooruit en Handboogschutterij St. Anna zijn de enige sportverenigingen die hun toekomst heel erg positief in zien. Een aanbieder die haar toekomst heel erg negatief in ziet is Stichting Sportaccommodatie Pannerden.

4.7. Ondersteuningsbehoeften

De sportverenigingen zijn gevraagd of zij behoefte hebben aan verenigingsondersteuning. Ongeveer een derde van de sportaanbieders (31%) geeft aan behoefte te hebben aan ondersteuning. Bijna de helft van de sportverenigingen (47%) weet niet of dat zij behoefte hebben aan ondersteuning. In tabel 4.8 worden de resultaten weergegeven.

Tabel 4.8 Ondersteuningsbehoeften

	2020	2016	2012
Ja	31%	34%	30%
Nee	22%	31%	37%
Weet ik niet	47%	34%	33%

Grote sportaanbieders (58%) hebben vaker behoefte aan verenigingsondersteuning dan kleine (8%) en middelgrote (22%) sportaanbieders. Verder blijkt dat met name de kleine (69%) en middelgrote (56%) sportaanbieders niet weten of dat zij behoefte hebben aan verenigingsondersteuning.

In tabel 4.9 is te zien aan welke vorm van ondersteuning sportverenigingen behoefte hebben. 41% van de sportverenigingen geeft aan de ondersteuning te willen ontvangen in de vorm van de inzet van een combinatiefunctionaris die beschikbaar is voor advies en ondersteuning. Daarnaast geeft 35% van de sportaanbieders aan ondersteuning te willen ontvangen in de vorm van een digitale portal met uitwisselingsmogelijkheid van goede voorbeelden, documenten en ruimte voor vragen.

Tabel 4.9 Behoefte ondersteuningsvormen

Onderwerpen	2020	2016
Inzet van de combinatiefunctionaris die beschikbaar is voor advies en ondersteuning	41%	55%
Thema-avonden met gastsprekers over bovengenoemde (of andere) onderwerpen	21%	22%
Mailadres waar vragen gesteld kunnen worden	26%	17%
Digitale portal met uitwisselingsmogelijkheid van goede voorbeelden, documenten en ruimte voor vragen	35%	48%
Anders	26%	-

Tabel 4.10 laat zien op welke vlakken ondersteuning door de verenigingsondersteuner gewenst is. De sportaanbieders wensen met name ondersteuning te krijgen op het gebied van ledenwerving (43%) en vrijwilligerswerving (43%). Ook bij de toekomst van de vereniging (34%) en op het gebied van PR en communicatie (29%) kunnen de verenigingen ondersteuning gebruiken. Ten opzichte van 2016 is de behoefte aan ondersteuning op alle onderwerpen kleiner geworden.

Tabel 4.10 ondersteuning gebruiken bij

Onderwerpen	2020	2016	2012
Vrijwilligerswerving	43%	74%	50%
Ledenwerving	43%	61%	68%
De toekomst van de vereniging	34%	57%	38%
Financiën en sponsoring	26%	52%	38%
P.R. en communicatie	29%	39%	38%
Beleidsmatig werken	14%	30%	25%
Kennis van regels en wetten	17%	22%	25%

De verenigingen zijn gevraagd of dat zij een rol voor een combinatiefunctionaris of buurtsportcoach binnen hun vereniging zien weggelegd. Een derde van de verenigingen (31%) geeft aan geen rol te zien weggelegd voor een buurtsportcoach binnen hun vereniging. 34% van de verenigingen denkt dat een buurtsportcoach kan helpen bij het promoten van activiteiten of de vereniging. Daarnaast denkt 20% van de sportaanbieders dat de buurtsportcoach van waarde kan zijn bij het opleiden van trainers en vrijwilligers en 17% gelooft dat een buurtsportcoach kan helpen bij beleidsmatige ondersteuning van het kader.

4.8. Accommodatie

De helft van de sportaanbieders in de gemeente geeft aan over een eigen sportaccommodatie of-complex te beschikken. De term ‘eigen’ is ruim geïnterpreteerd. Ook wanneer de voorzieningen waarvan de aanbieder gebruik maakt niet in eigendom zijn van de aanbieder, maar zij wel verantwoordelijk is voor het dagelijkse beheer en onderhoud ervan, is er sprake van een eigen sportaccommodatie of -complex.

Het zijn met name de grote sportverenigingen (58%) en de middelgrote sportverenigingen (56%) die beschikken over een eigen sportaccommodatie met kantine. 31% van de kleine sportaanbieders beschikt over een eigen sportaccommodatie. Verder blijkt dat bij 61% van de sportaanbieders de accommodatie of het complex ook wordt gebruikt door andere aanbieders of organisaties.

Tabel 4.11 Accommodatie delen

	2020	2016
Ja, door andere verenigingen/organisaties die dezelfde sport aanbieden	14%	41%
Ja, door andere verenigingen/organisaties die een andere sport aanbieden	42%	35%
Ja, door organisaties met een meer maatschappelijke karakter	28%	41%
Nee	39%	29%

Het overgrote deel van de sportverenigingen geeft aan open te staan voor het delen van de accommodatie en/of het complex met andere organisaties en/of aanbieders.

4.9. Samenwerking

De meeste sportaanbieders in de gemeente (81%) hebben in het afgelopen jaar (seizoen) met minimaal één andere organisatie samengewerkt. Het vaakst wordt er samengewerkt met de gemeente (42%), de school (36%), een andere sportaanbieder (31%) en de sportbond (31%). Dit komt overeen met de monitor van 2016.

Tabel 4.12 Partijen waarmee wordt samengewerkt

Samenwerking met	2020	2016
Geen	19%	23%
Gemeente	42%	43%
School	36%	34%
Sportbond	31%	31%
Combinatiefunctionaris	14%	23%
Andere sportaanbieder	31%	14%
Huisarts / fysiotherapie	11%	14%
Bedrijven	11%	14%
Naschoolse- en buitenschoolse opvang	14%	11%
Revalidatie- en/of zorginstelling	3%	6%
Anders	8%	9%

De sportverenigingen die het afgelopen jaar met andere organisaties hebben samengewerkt, is de vraag gesteld welke overwegingen hierbij een rol speelden. De redenen die door verenigingen worden aangehaald om samen te gaan werken, zijn met name het werven van nieuwe leden (58%), ze zien het als maatschappelijke taak van de vereniging (53%), het levert inkomsten op die de vereniging goed kan gebruiken (42%) en de goede PR die het oplevert voor de vereniging (42%). Wat opvalt ten opzichte van 2016 is dat een samenwerking meer als belangrijkere overweging wordt gezien om samen te werken en dat een goede PR een minder belangrijkere overweging is geworden. Tabel 4.13 geeft inzicht in de resultaten.

Tabel 4.13 Overwegingen om samen te werken

	2020	2016
Zien we als een maatschappelijke taak van de vereniging	53%	67%
Levert nieuwe leden op	58%	59%
Is in het algemeen goede PR voor de vereniging	42%	56%
Levert inkomsten op die de vereniging goed kan gebruiken	42%	41%
Verhoogt de kwaliteit/deskundigheid van de vereniging	22%	22%
Belangrijke aanvulling op het aanbod	31%	14%
Is onderdeel van subsidieafspraken met de gemeente	14%	14%
Anders	11%	11%

Daarnaast is aan de sportverenigingen gevraagd op welke manier er is samengewerkt met andere verenigingen. 56% van de sportaanbieders geeft aan af en toe overleg te hebben of ideeën uit te wisselen met voorzitters en andere leden van het bestuur. Ook wordt er vaker samengewerkt door middel van samenwerkingsverbanden op het gebied van training geven en competitie (22%) en door het delen van een multifunctionele accommodatie met andere verenigingen (22%).

Tabel 4.14 Samenwerking tussen verenigingen

	2020	2016
We hebben op geen enkele manier samengewerkt met andere sportverenigingen	17%	11%
We hebben af en toe overleg en wisselen ervaringen uit (voorzitters en soms andere leden van het bestuur).	56%	56%
We hebben echte samenwerkingsverbanden met andere vereniging(en) op het gebied van training geven en competitie.	22%	30%
We delen een multifunctionele accommodatie met andere vereniging(en).	22%	19%
We hebben echte samenwerkingsverbanden met andere vereniging(en) op het gebied van gezamenlijke inkoop, gezamenlijke administratie, samen opzetten van een scheidsrechtercursus, etc.	8%	4%
We hebben een gezamenlijk bestuur met andere vereniging(en)	6%	4%
Anders	19%	19%

4.10 Nevenactiviteiten

Naast het reguliere sportaanbod organiseren veel sportaanbieders ook andere activiteiten voor hun leden en activiteiten voor niet-leden. De aanbieders is de vraag gesteld of zij het afgelopen jaar naast het reguliere sportaanbod (trainingen, wedstrijden, competitie, lessen e.d.) ook andere activiteiten organiseerden. 58% van de sportverenigingen geeft aan andere activiteiten te hebben georganiseerd voor haar leden (en niet-leden). In 2016 gaf nog 75% van de sportaanbieders aan andere activiteiten te hebben georganiseerd. De meeste sportaanbieders (58%) hebben deze activiteiten zelf georganiseerd.

Tabel 4.15 Nevenactiviteiten

	2020	2016
Geen	31%	24%
Geheel door de sportaanbieder zelf	58%	65%
In samenwerking met andere organisaties georganiseerd	6%	26%
Vanuit de gemeente georganiseerd (bijv. sportstimuleringsprojecten)	3%	24%
In samenwerking met de bond georganiseerd	3%	12%

4.11 Regelingen

Er zijn binnen de gemeente Zevenaar een aantal financiële regelingen beschikbaar voor gezinnen met een laag sociaaleconomische status, o.a. het Jeugdsportfonds en de Gelrepas. Er is de deelnemers gevraagd in hoeverre zij bekend zijn met het bestaan van deze financiële regelingen. 28% van de sportaanbieders in de gemeente geeft aan bekend te zijn met zowel de Gelrepas als het Jeugdsportfonds. 6% van de sportverenigingen is alleen bekend met het Jeugdsportfonds en 33% alleen met de Gelrepas. Verder is 33% van de sportaanbieders niet bekend met beide regelingen. De resultaten worden weergegeven in tabel 4.16.

Tabel 4.16 Bekendheid met financiële regelingen

	%
Beiden	28%
Alleen Jeugdsportfonds	6%
Alleen Gelrepas	33%
Geen van beiden	33%

4.12 Lokaal Sportakkoord

De gemeente Zevenaar werkte dit jaar aan een Lokaal Sportakkoord. Deze is ondertekend door betrokken organisaties. Het Lokaal Sportakkoord is gemaakt door en voor inwoners van de gemeente Zevenaar. Bijna drie kwart (72%) van sportaanbieders in de gemeente is bekend met het Lokale Sportakkoord Zevenaar.

5. Conclusie en aanbevelingen

In dit hoofdstuk zijn de conclusies en aanbevelingen van de sportonderzoeken gepresenteerd. De aanbevelingen zijn een vervolg op de eerder beschreven conclusie(s). De aanbevelingen zijn cursief weergegeven en omringd door een kader.

5.1. Sportdeelname onderzoek inwoners

Inwoners in de gemeente Zevenaar sporten vaker dan het landelijk gemiddelde

De Beweegnorm geeft aan welk deel van de bevolking dagelijks voldoende beweegt. In de gemeente Zevenaar voldoet 35% van haar inwoners aan deze Beweegnorm. De leeftijdsgroep 21-30 jaar (19%), 31-40 jaar (22%) en 41-50 jaar (32%) voldoen het minst vaak aan de beweegnorm.

"Besteed aandacht aan sport- en beweegstimulering onder (jong)volwassenen (21-50 jaar). Stimuleer bijvoorbeeld sportaanbieders/verenigingen om aanbod te creëren voor ouders van (jonge) kinderen. Er liggen kansen om deze doelgroep (meer) in beweging te krijgen op tijden dat hun kinderen ook aan het sporten zijn, bijvoorbeeld tijdens de zwemles van kinderen."

94% van de inwoners van 12 tot 80 jaar in de gemeente Zevenaar sport meer dan 12 keer per jaar en voldoet daarmee aan de Richtlijn Sport Onderzoek (RSO). De sportdeelname onder inwoners in de gemeente Zevenaar ligt boven de gemiddelde sportdeelname in Nederland (73%). Ten opzichte van 2016 is de sportdeelname gestegen. Destijds voldeed 85% aan de RSO norm. Fitness is de populairste sport onder inwoners uit de gemeente Zevenaar, gevolgd door wandel- en wielersport.

Mannen doen iets vaker aan sport per jaar dan vrouwen in de gemeente Zevenaar. De leeftijdsgroep 21 tot en met 30 jaar en de leeftijdsgroep 70 jaar en ouder voldoen het vaakst aan de norm voor sportdeelname. De leeftijdsgroep jonger dan 21 jaar omvat de grootste groep deelnemers die niet voldoet aan de norm voor sportdeelname. Daartegenover staat dat de leeftijdsgroep wel de groep is die het vaakst 3 of meer keer per week sport.

Op basis van huishoudenssituatie zijn er verschillen zichtbaar. Eenoudergezinnen met thuiswonende kinderen nemen het minst vaak deel aan sport. Er is geen verschil in sportdeelname op basis van opleidingsniveau en tussen mensen met en mensen zonder een beperking in de gemeente Zevenaar.

"Blijf inzetten op het begeleiden van mensen met een beperking naar sport- en beweegaanbod. Dit vraagt om extra inzet, betrokkenheid en kennis vanuit sport- en beweegaanbieders, zorg, welzijn en andere organisaties. Steun en adviseer sportaanbieders die zich hierin willen ontwikkelen. Werk hierin regionaal samen met Uniek Sporten."

Lichaamsbeweging en gezondheid is de voornaamste reden waarom de sportende inwoners van de gemeente Zevenaar een sport beoefenen. Daarnaast blijken het opbouwen van conditie, kracht en/of lenigheid, lekker buiten zijn en plezier de belangrijkste drijfveren om te sporten.

"Stimuleer een gezonde leefstijl onder de inwoners van de gemeente Zevenaar. Benadruk dat sport, beweging en gezonde voeding hieraan bijdraagt door bijvoorbeeld voorlichting te geven over een gezonde leefstijl. Houdt daarbij rekening met dat veel inwoners door de coronacrisis minder aan sport en bewegen doen."

Lichamelijke problemen of ziekte is de belangrijkste reden om niet te sporten. Andere redenen zijn het te duur vinden van sport (dit geldt voor een kwart van de niet-sporters) en het hebben van een beperkte motivatie.

"Maak inwoners met een laag inkomen bekend met de GelrePas. De GelrePas is een kaart die korting geeft bij activiteiten als een dagje uit, het volgen van cursussen of het lidmaatschap van een vereniging. De GelrePas is bedoeld voor inwoners met een inkomen tot maximaal 120% van de bijstandsnorm."

Een-derde van de inwoners die aangeven niet aan sport te doen, geven aan zin te hebben om (weer) te gaan sporten. Betaalbaarheid, begeleiding, motivatie en meer laagdrempelige mogelijkheden worden genoemd als factoren die belangrijk zijn om (weer) te gaan sporten.

"Breng het sport- en beweegaanbod in kaart, zodat inwoners weten welke mogelijkheden er zijn om te sporten en bewegen. Breidt bijvoorbeeld de systematiek van Sjors Sportief uit naar andere doelgroepen. Ook de beweegcoach senioren kan worden ingezet om inwoners te motiveren en te begeleiden bij het vinden van een geschikt sport- en beweegaanbod. Door middel van een fitheidsscan kan meer inzicht worden verkregen in de mogelijkheden van de inwoner. Laat mensen daarnaast op een laagdrempelige manier instappen in verschillende sporten zodat ze eerder geneigd zijn om deze stap (weer) te zetten."

Ongeorganiseerd sporten is de populairste vorm van sportbeoefening
36% van de sportende inwoners sport in ongeorganiseerd verband. 29% van de inwoners van de gemeente Zevenaar sport het vaakst in georganiseerd verband (als lid van een sportvereniging) en ook 29% van de inwoners sport in een anders georganiseerd verband, zoals bij commerciële aanbieders of via welzijnswerk.

Ongeveer een-derde vindt de openbare ruimte uitnodigen om te gaan sporten
35% van de sportende inwoners vindt dat de openbare voorzieningen in de gemeente Zevenaar uitnodigen om te gaan sporten. Dit is een daling t.o.v. 2016. 22% van de inwoners vindt dat ze niet uitnodigen om te sporten. 43% geeft aan het niet te weten. 55% van de inwoners in de gemeente Zevenaar is (zeer) tevreden over de sportvoorzieningen in de openbare ruimte. In 2016 was dit 60%.

"Ongeorganiseerd sporten is de populairste vorm van sportbeoefening. Daarom is het belangrijk om aandacht te besteden aan een beweegvriendelijke omgeving en openbare ruimte. Inwoners geven aan dat ze voorzieningen als beweegmogelijkheden voor ouderen, een openbare (outdoor) fitnessaccommodatie en hardloop- en wandeloutes nog missen in de gemeente."

Inwoners beoordelen de sportaccommodaties in de gemeente Zevenaar met een 7,8
Inwoners zijn het meest tevreden over de bereikbaarheid, toegankelijkheid en openingstijden van de accommodaties. Het meest ontevreden zijn inwoners over de sanitaire voorzieningen (douche/toilet). Inwoners beoordelen de sportaccommodaties in het algemeen met een 7,8. In 2016 werd gemiddeld een 7,5 gegeven.

"Zet in op een veilig sportklimaat. Voorkom ongewenst gedrag en bestraf dit. Stimuleer dat sport- en beweegaanbieders gedragsregels opstellen en deze ook naleven. Onderzoek daarnaast ook de mogelijkheid voor het inzetten van een vertrouwenscontactpersoon voor (sport)verenigingen"

77% van de inwoners voelt zich veilig bij en rondom de sportaccommodaties
Het gevoel van veiligheid bij sportaccommodaties is gedaald ten opzichte van 2016 (75%). Vrouwen in de gemeente Zevenaar voelen zich minder vaak altijd veilig dan mannen. 72% van de vrouwen geeft aan zich altijd veilig te voelen tegenover 82% van de mannen. Vooral inwoners uit Zevenaar, Angerlo en Giesbeek voelen zich minder veilig.

Een kwart van de inwoners is als vrijwilliger betrokken bij een sportvereniging
Bijna de helft van de inwoners in de gemeente Zevenaar geeft aan het afgelopen jaar betrokken te zijn geweest als vrijwilliger en/of betaalde kracht. 24% van de inwoners in de gemeente Zevenaar heeft het afgelopen jaar vrijwilligerswerk verricht. In 2018 heeft het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) berekend dat 9% van de Nederlanders als vrijwilliger actief is in de sport. Relatief gezien telt de gemeente Zevenaar veel vrijwilligers in de sport.

"De inzet van vrijwilligers moet gekoesterd en beloond worden. Dat vraagt een stuk waardering die verder gaat dan een vrijwilligersprijs. Het vraagt ook om actieve betrokkenheid en het op waarde schatten van wat vrijwilligers doen en dat overheid en professionals hen ook die ruimte en waardering bieden. Denk hierbij ook aan andere vormen van beloning van vrijwilligerswerk, bijvoorbeeld het investeren in deskundigheidsbevordering."

5.2. Sportdeelname onderzoek basisscholen

Leerlingen in de gemeente Zevenaar bewegen minder vaak dan het landelijk gemiddelde
51% van de leerlingen beweegt tenminste vijf dagen per week minimaal 60 minuten per dag. Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS, 2019) beweegt 56% van de kinderen/jongeren in Nederland minimaal vijf dagen per week. Eén van de activiteiten die onder de beweegnorm valt, is het lopen of fietsen naar school. Het merendeel van de leerlingen (63%) gaat vijf dagen per week lopend of met de fiets naar school.

Als op basis van de beweegnorm onderscheid wordt gemaakt tussen de basisscholen in de gemeente Zevenaar valt op dat leerlingen van basisscholen De Trompetter, De Tamboerijn, en de St. Martinusschool het vaakst vijf tot zeven dagen in de week minimaal één uur bewegen en leerlingen van basisscholen St. Franciscus en Overlaat het minst vaak.

"Besteed op scholen aandacht aan het belang van bewegen, gezonde leefstijl en gezonde voeding. Betrek hier ook de ouders bij. De ouders moeten bewust worden gemaakt van het belang van een gezonde leefstijl. Dit kan bijvoorbeeld door het delen van beweegtips of het starten van voedingsprojecten. De JOGG-coach vervult hierin een belangrijke rol."

94% van de leerlingen in de gemeente Zevenaar sport minimaal twaalf keer per jaar. Landelijk gezien voldoet 92% van de kinderen tussen zes en elf jaar aan de norm van minimaal 12 keer per jaar sporten. In 2016 voldeed 88% van de leerlingen aan deze norm. Het percentage leerlingen dat aan sport doet in de gemeente Zevenaar is de afgelopen jaren gelijk gebleven. De belangrijkste reden voor leerlingen om te sporten is voornamelijk omdat zij het leuk vinden. Ook gezondheid is voor hen een belangrijke reden.

Niet sportende leerlingen willen in de toekomst wel (weer) sporten
11% van de leerlingen doet niet aan sport. De meeste leerlingen geven aan niet te weten waarom zij niet aan sport doen of er geen tijd voor te hebben. 8% van de leerlingen geeft aan niet te sporten omdat het te duur is. Ongeveer twee-derde van de niet-sportende leerlingen geeft echter aan in de toekomst wel (weer) te willen gaan sporten.

"Maak de mogelijkheden voor minima inzichtelijk zodat de kinderen waarvoor het te duur is ook kunnen gaan sporten.''

De sportvereniging is de belangrijkste aanbieder van sport
73% van de leerlingen is lid van een sportvereniging. In vergelijking met landelijke cijfers (80%) scoort de gemeente Zevenaar onder het gemiddelde. 18% van het totaal aantal leerlingen sport bij een commerciële aanbieder. Dit percentage is lager dan het landelijk gemiddelde (23%). Jongens zijn vaker actief zijn bij een sportvereniging dan meisjes. Daarentegen beoefenen meisjes hun sport vaker bij een dansschool, fitnesscentrum of manege. De populairste sport is voetbal, gevolgd door dansen, gymnastiek/turnen, paardensport en skeeleren/skaten.

Minder dan helft van de leerlingen is tevreden over de speelplaatsen
48% van de leerlingen in de gemeente Zevenaar speelt vaker dan vier keer per week buiten. Iets meer dan de helft van de leerlingen (59%) ervaart de speelplaatsen als (heel erg) leuk. Dit is een stijging ten opzichte van 2016 (48%). De speelplaatsen worden door meisjes positiever ervaren dan door jongens. Als de tevredenheid wordt vergeleken op basis van leeftijd valt op dat hoe ouder leerlingen worden, hoe minder leuk de speelplaatsen worden beoordeeld. Leerlingen van basisschool De Trompetter zijn het meest positief over de speelplaats, 82% van de leerlingen ervaart de speelplaats als (heel erg) leuk.

"Betrek inwoners bij de (her)inrichting van speelplaatsen en laat hen zelf plannen maken. Geef daarbij vooral de leerlingen een stem. Kies bij voorkeur voor centrale aantrekkelijke speelplaatsen en laat de buurtsportcoach hier regelmatig activiteiten organiseren."

Leerlingen zijn over het algemeen tevreden over de gymlessen
De gymlessen op basisscholen worden door 89% van de leerlingen als (heel erg) leuk ervaren. In 2016 was dit percentage 84%. De beoordeling van leerlingen wordt bevestigd door het resultaat dat 64% van de leerlingen graag zou zien dat het aantal gymlessen per week verhoogd zou worden. Daarnaast wil 31% van de leerlingen meer diversiteit zien in het tijdens de gymlessen.

"Breng de beweegvaardigheid van de leerlingen met een monitoringsinstrument in beeld en pas het beweegaanbod aan op het niveau van de leerling. Wanneer leerlingen beweegactiviteiten uitoefenen waarbij ze worden uitgedaagd, zullen ze dit als positief ervaren en meer plezier krijgen in de gymlessen.''"

35% is door deelname aan Sjors Sportief lid geworden van een sportvereniging
In totaal is 72% van de leerlingen (heel erg) tevreden over de activiteiten van Sjors Sportief. 35% van de leerlingen is door Sjors Sportief lid geworden van een vereniging. Dit zijn positieve resultaten.

"Blijf investeren in sportstimulering en -kennismaking via Sjors Sportief. Zorg dat alle scholen hieraan mee doen. Sjors Sportief heeft de afgelopen jaren zijn werking bewezen en veel kinderen werden lid van een sportvereniging."

Leerlingen beschikken vaker dan het landelijk gemiddelde over het volledige Zwem-ABC
In totaal beschikt 96% van de leerlingen in de gemeente Zevenaar over een zwemdiploma. Dit is ongeveer gelijk aan het landelijk gemiddelde (95%). 38% van de leerlingen in de gemeente Zevenaar beschikt over het volledige Zwem-ABC. Ook dit percentage is gelijk aan het landelijk gemiddelde. Evenals de landelijke cijfers, beschikken leerlingen die in Nederland zijn geboren uit de gemeente Zevenaar vaker over minimaal één zwemdiploma dan leerlingen die niet in Nederland zijn geboren. 19% van de leerlingen die niet in Nederland geboren zijn uit de gemeente Zevenaar beschikt niet over een zwemdiploma, tegenover 2% van de leerlingen die in Nederland zijn geboren. Deze cijfers komen overeen met de cijfers uit 2016, op dit gebied valt er dus nog vooruitgang te boeken binnen de gemeente Zevenaar.

"Maak ouders van kinderen die niet in Nederland zijn geboren bewust van het belang van het behalen van een zwemdiploma en wijs hen op het Jeugdsportfonds dat gebruikt kan worden voor het bekostigen van de zwemlessen. Zet daarnaast tevens in op natte lessen onder schooltijd"

Nieuwe vormen van communicatie
Leerlingen willen via nieuwe communicatievormen geïnformeerd worden over waar en wanneer er sportieve activiteiten worden georganiseerd. Zo wil 26% via Instagram en 19% via Snapchat geïnformeerd worden over activiteiten. E-mail (30%) en via de school(krant) (24%) zijn ook populaire communicatiemiddelen onder de jongeren. Leerlingen geven ook aan via WhatsApp benadert te willen worden.

"Stel een communicatieplan op voor hoe de leerlingen bereikt worden over sport- en beweegactiviteiten. Kies daarbij voor een zo laagdrempelig mogelijke manier van communicatie."

5.3. Verenigingsmonitor

Sportaanbieders zijn in ledenaantal gestegen
De leeftijdscategorie die het best vertegenwoordigd is bij sportverenigingen zijn mensen van 18 t/m 44 jaar (33%). 65-plussers zijn het minst vertegenwoordigd (16%). Ongeveer 15% van de sportaanbieders heeft geen jeugdleden (0 t/m 17 jaar) en 24% van de aanbieders heeft geen ouderen (65-plussers) in zijn ledenbestand.

Een derde (33%) van de sportaanbieders geeft aan een (sterke) stijging in ledenaantallen te hebben doorgemaakt. In 36% van de gevallen is het ledenaantal ongeveer gelijk gebleven en bij 31% van de aanbieders is het ledenaantal (sterk) gedaald. Over het geheel gezien zijn de sportverenigingen in ledenaantallen gestegen ten opzichte van vier jaar geleden. 53% van de verenigingen geeft aan over een te klein ledenaantal te beschikken en zou 75% graag zien dat het ledenbestand van hun vereniging wordt uitgebreid. In 2016 gaf 49% van de verenigingen aan ledenwerving als knelpunt te ervaren, momenteel is dit 56%. Vandaar dat ook 89% van de sportaanbieders de komende jaren willen inzetten op ledenwerving en –behoud.

"Stimuleer en help sportaanbieders aanbod te ontwikkelen voor doelgroepen waar zij zich nu niet op richten, denkend aan jongste jeugd, ouders, ouderen en mensen met een beperking. Promoot tevens het sportaanbod van de sportaanbieders op de wijze zoals Sjors Sportief. Zie hiervoor Max Vitaal als voorbeeld."

Sportaanbieders beschikken over minder vrijwilligers dan in 2016
Naast het resultaat dat veel sportaanbieders vinden dat zij te weinig leden hebben, ervaren veel verenigingen een 'vrijwilligersprobleem'. Het gemiddelde aantal vrijwilligers per sportaanbieder is ten opzichte van 2016 gedaald van 71 naar 47 vrijwilligers. Vrijwilligerswerving is als knelpunt binnen sportaanbieders gestegen van 57% in 2016 naar 61% in 2020.

"Breng vraag en aanbod van vrijwilligers bij elkaar. Adviseer de verenigingen om een plan op te stellen om meer vrijwilligers te vinden en binden. Stuur er daarbij op aan dat verenigingen een vrijwilligerscoördinator aanstellen die zicht houdt op wat de vrijwilligers doen. Ondersteun ze daarbij door bijvoorbeeld een workshop meer vrijwilligers in korte tijd te organiseren."

Helft van de sportaanbieders positief over toekomst
Ongeveer de helft (52%) van de sportverenigingen is (heel erg) positief over de toekomst van haar vereniging. Een derde (33%) va de sportverenigingen is neutraal ten opzichte van de toekomst van haar vereniging en 13% is (heel erg) negatief. Daarbij geeft 36% van de verenigingen aan zich in de toekomst in te zetten voor samenwerking met andere verenigingen.

"Stimuleer onderlinge samenwerking tussen beweegaanbieders. De verenigingsondersteuner kan deze partijen bij elkaar brengen. Blijf daarnaast investeren in de samenwerking tussen beweegaanbieders en het onderwijs. Samenwerking tussen verenigingen kan een oplossing zijn voor verenigingen die negatief zijn over de toekomst."

Helft van de sportaanbieders weet niet of ze behoefte hebben aan verenigingsondersteuning
Ongeveer een derde (31%) van de sportaanbieders geeft aan verenigingsondersteuning te wensen. Sportverenigingen wensen met name ondersteuning te krijgen op het gebied van leden- en vrijwilligerswerving en de toekomst van de vereniging. Sportaanbieders zouden bovenstaande ondersteuning het liefst willen verkrijgen via de inzet van een combinatiefunctionaris of verenigingsondersteuner. Verder valt op dat bijna de helft (47%) van de sportverenigingen aan geeft niet te weten of dat zij behoefte hebben aan verenigingsondersteuning. Het lijkt erop dat veel verenigingen niet precies weten wat een verenigingsondersteuner kan betekenen voor de sportvereniging.

"Informeer sportverenigingen over de mogelijkheden tot verenigingsondersteuning en benoem concreet wat een verenigingsondersteuner kan betekenen voor een sportvereniging. Faciliteer daarbij naar behoefte op de volgende thema's: ledenwerving, werving/selectie vrijwilligers, opstellen van beleidsplannen en communicatie."

Een derde van de sportaanbieders is niet bekend met financiële regelingen
Iets meer dan een kwart (28%) van de sportverenigingen in de gemeente is bekend met zowel het Jeugdsportfonds als de Gelrepas. 6% van de sportaanbieders is alleen bekend met het Jeugdsportfonds en 33% alleen met de Gelrepas. Daarnaast is een derde (33%) van de sportaanbieders niet bekend met zowel het Jeugdsportfonds en de Gelrepas.

"Breng verenigingen (actief) op de hoogte van het bestaan van het Jeugdsportfonds en de Gelrepas. Geef verenigingen de informatie zodat zij deze kunnen delen met hun jeugdleden en ouders/verzorgers."

Driekwart van de sportverenigingen is bekend met het lokaal sportakkoord
De gemeente Zevenaar werkte dit jaar aan een Lokaal Sportakkoord. 72% van de verenigingen is bekend met het Lokaal Sportakkoord Zevenaar.

"Breng het lokaal sportakkoord bij alle sport- en beweegaanbieders onder de aandacht en stimuleer daarbij dat ze aanhaken op de acties. Ook zijn er kansen om via de Sportlijn workshops in te zetten die verenigingen bij vraagstukken kunnen helpen."

Literatuurlijst

Gezondheidsenquete/Leefstijlmonitor, CBS i.s.m. RIVM (2014-2019)

Vrijetijdsomnibus, SCP i.s.m. CBS, 2018

Floor, C. en Tiessen-Raaphorst, A. (2019). Zwemvaardigheid 2018. Factsheet. Mulier Instituut, Utrecht.

Sociaal en Cultureel Planbureau, (2018). Rapportage Sport 2018. Den Haag.

NOC*NSF, (2018). *Zo sport Nederland*. Arnhem

Bijlage 1. Onderzoeksopzet

Om een goed beeld te krijgen van het sport en beweeggedrag in de gemeente Zevenaar zijn drie doelgroepen benaderd:

- Inwoners ontvingen thuis per post een uitnodigingsbrief met een verwijzing naar een digitale vragenlijst. Naast de brief zijn inwoners via social media geïnformeerd over het Sportdeelname onderzoek.
- Leerlingen van het basisonderwijs groep 5 t/m 8 kregen op school een digitale vragenlijst aangeboden.
- Sportaanbieders zijn per e-mail benaderd om deel te nemen aan het onderzoek.

Door de eenduidigheid van onderzoeksmethoden zijn de cijfers goed vergelijkbaar met onderzoeken in andere Nederlandse gemeenten. De onderzoeksopzet voldoet aan de Richtlijn Sportdeelname Onderzoek en aan de Beweegnorm.

De onderzoeksopzet is kwantitatief van aard. Per doelgroep hieronder een korte omschrijving van de onderzoeksmethode en de respons.

Sportdeelname onderzoek

Een willekeurig gekozen groep van 3.500 inwoners van 12 tot en met 79 jaar ontving de uitnodigingsbrief thuis per post, met het verzoek de vragen via internet in te vullen. Er is gekozen voor deze leeftijdsgroep vanwege de vergelijking die daardoor gemaakt kan worden met landelijke onderzoeken.

De inwoners zijn geselecteerd op basis van een aselecte steekproef via de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Op basis van cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek wordt het aantal inwoners variërend van 12 tot en met 79 jaar geschat op 36.250 inwoners. De vereiste steekproefgrootte was 652 op basis van een betrouwbaarheidsniveau van 99% en een foutenmarge van 5% (standaard percentage). Uiteindelijk hebben 440 inwoners deelgenomen aan het onderzoek, een respons van 12,5% (op basis van het aantal aangeschreven inwoners). De respons is echter voldoende voor een representatief beeld van het sport- en beweeggedrag van deze doelgroep in de gemeente Zevenaar.

Sportdeelname onderzoek basisscholen

Leerlingen uit de groepen 5 t/m 8 van zes basisscholen in de gemeente Zevenaar vulden de vragenlijst in. De verwachte steekproefgrootte was 460 leerlingen op basis van een betrouwbaarheidsniveau van 99% en een foutenmarge van 5% (standaard percentage). Uiteindelijk hebben 564 leerlingen deelgenomen aan het onderzoek. De respons is ruim voldoende voor een representatief beeld van het sport- en beweeggedrag van deze doelgroep in de gemeente Zevenaar. Het is echter jammer dat niet iedere basisschool aan het onderzoek heeft deelgenomen.

Verenigingsmonitor

Ongeveer 50 sportaanbieders in de gemeente Zevenaar zijn benaderd voor deelname aan de verenigingsmonitor. Per aanbieder werd één bestuurslid/eigenaar gevraagd de vragenlijst in te vullen. In totaal hebben 36 sportaanbieders de vragenlijst ingevuld. Daarmee heeft 72% van de sportaanbieders die zijn aangeschreven deelgenomen aan het onderzoek.

Bijlage 2. Vragenlijst Sportdeelname onderzoek inwoners

1. Hoeveel dagen per week beweegt u minimaal een half uur matig intensief (denk aan wandelen, fietsen, sporten etc.)

☐ Geen
☐ 1 – 2 dagen per week
☐ 3 – 4 dagen per week
☐ 5 – 7 dagen per week

2. Welke sport of sporten heeft u in de afgelopen twaalf maanden beoefend?

☐ Aerobics / Steps / Spinning
☐ Atletiek
☐ Badminton
☐ Basketbal
☐ Biljart / Poolbiljart / Snooker
☐ Bowling
☐ Bridge
☐ Dammen
☐ Danssport
☐ Darts
☐ Duiksport
☐ Fitness (cardio/kracht)
☐ Golf
☐ Gymnastiek / Turnen
☐ Handbal
☐ Hardlopen / Joggen / Trimmen
☐ Hockey
☐ Honkbal / Softbal
☐ Jeu de Boules
☐ Judo
☐ Kano
☐ Klimsport / Bergwandelen
☐ Andere sport, namelijk:
☐ Korfbal
☐ Midgetgolf
☐ Motorsport
☐ Paardensport
☐ Roeien
☐ Schaatsen
☐ Schaken
☐ Schietsport
☐ Skeeleren / Skaten
☐ Skiën / Langlaufen / Snowboarden
☐ Squash
☐ Tafeltennis
☐ Tennis
☐ Vecht- en verdedigingssporten (excl. Judo)
☐ Veldvoetbal
☐ Volleybal
☐ Wandelsport
☐ Waterpolo
☐ Wielrennen / Mountainbiken / Toerfietsen
☐ Zaalvoetbal
☐ Zeilen / Surfen
☐ Zwemsport (excl. Waterpolo)
☐ Ik beoefen geen sport

3. Waarom doet u niet (meer) aan sport?

☐ Lichamelijke problemen / ziekte
☐ Houd het niet zo lang vol
☐ Beperkte motivatie / niet leuk om te doen
☐ Tijdgebrek
☐ Het weer, de duisternis
☐ Sporten is te duur
☐ Geen mensen om samen te sporten en bewegen
☐ Angst voor blessures
☐ Gevoel niet mee te kunnen komen
☐ Geen of beperkte voorzieningen/mogelijkheden in de buurt
☐ Andere reden, namelijk:

4. Heeft u (weer) zin om te sporten

☐ Ja
☐ Nee
☐ Misschien

5. U geeft aan te willen sporten. Wat moet er gebeuren om ervoor te zorgen dat u gaat sporten?

6. Waarom zou u (weer) willen sporten?

☐ Lichaamsbeweging / gezondheid
☐ Opbouw van conditie, kracht en/of lenigheid
☐ Lekker buiten zijn
☐ Leuke activiteit / plezier
☐ Afslanken / uiterlijk
☐ Uitlaatklep voor dagelijks leven / ontspanning
☐ Gezelligheid / sociale contacten
☐ Advies opvolgen van arts / fysiotherapeut
☐ Niet duur
☐ Prestatie, jezelf verbeteren
☐ Competitie, meten met anderen
☐ Leren nieuwe vaardigheden
☐ Andere reden, namelijk:

7. Waarom sport u?

☐ Lichaamsbeweging / gezondheid
☐ Opbouw van conditie, kracht en/of lenigheid
☐ Lekker buiten zijn
☐ Leuke activiteit / plezier
☐ Afslanken / uiterlijk
☐ Uitlaatklep voor dagelijks leven / ontspanning
☐ Gezelligheid / sociale contacten
☐ Advies opvolgen van arts / fysiotherapeut
☐ Niet duur
☐ Prestatie, jezelf verbeteren
☐ Competitie, meten met anderen
☐ Leren nieuwe vaardigheden
☐ Andere reden, namelijk:

8. Hoeveel keer heeft u in de afgelopen twaalf maanden in totaal (incl. trainingen) gesport?

☐ 1 – 11 keer (minder dan 1 keer per maand)
☐ 12 – 59 keer (gemiddeld 1 tot 4 keer per maand)
☐ 60 – 119 keer (gemiddeld 5 tot 10 keer per maand = 2 tot 3 keer per week)
☐ 120 keer of meer (meer dan 10 keer per maand = 3 of meer keer per week)

9. In welk verband heeft u het vaakst gesport in de afgelopen twaalf maanden?
☐ Als lid van een sportvereniging
☐ Als abonnee/lid van een fitnesscentrum of andere commerciële sportaanbieder
☐ Als deelnemer aan een georganiseerd sportevenement
☐ In groepsverband, georganiseerd door uzelf, familie, vrienden en/of kennissen
☐ Alleen, ongeorganiseerd
☐ Via het sociaal-cultureel werk, sportbuurtwerk of welzijnswerk
☐ Anders, namelijk:

10. Waar sport u het vaakst?
☐ Sportaccommodatie in eigen gemeente (zoals voetbalveld, tennisbaan, sporthal, fitnesscentrum, zwembad, etc.)
☐ Sportaccommodatie buiten eigen gemeente
☐ Sportvoorzieningen in de openbare ruimte in eigen gemeente (zoals park, bos, basketbalpleintje, skatebaan, trapveldje, etc.)
☐ Sportvoorzieningen in de openbare ruimte buiten eigen gemeente

11. Bent u in de afgelopen twaalf maanden betrokken geweest bij een sportvereniging?
☐ Ja
☐ Nee

12. Heeft u in de afgelopen twaalf maanden één of meer betaalde functies bij een sportvereniging vervuld?
☐ Ja, Bestuursfunctie
☐ Ja, Trainer, coach, leider
☐ Ja, Scheidsrechter, grensrechter, lijnrechter, jurylid
☐ Ja, Beheer/onderhoud/schoonmaak
☐ Ja, Bar- of kantinediensten
☐ Ja, Organisatie van wedstrijden/toernooien/activiteiten
☐ Ja, Anders, namelijk:
☐ Nee

13. Hoe vaak verricht u *betaalde* werkzaamheden bij een sportvereniging?
☐ Dagelijks
☐ Wekelijks
☐ Maandelijks
☐ Enkele keren per jaar

14. Om welke reden(en) bent u deze *betaalde* functie(s) gaan vervullen?
☐ Omdat mij dat leuk leek
☐ Omdat het goed is voor mijn persoonlijke ontwikkeling
☐ Omdat ik mij daartoe verplicht voelde
☐ Omdat ik iets voor mijn sport(vereniging) wilde betekenen
☐ Omdat ik niet meer kan sporten maar wel bij de sport betrokken wil blijven
☐ Omdat ik mijzelf daartoe goed in staat achtte
☐ Omdat een familielid/bekende van mij dat deed
☐ Omdat iemand mij dat heeft aangeraden

☐ Weet ik niet / geen mening
☐ Anders, namelijk:

15. Heeft u in de afgelopen twaalf maanden één of meer *vrijwillige* functies binnen een sportvereniging?

☐ Ja, Bestuursfunctie
☐ Ja, Trainer, coach, leider
☐ Ja, Scheidsrechter, grensrechter, lijnrechter, jurylid
☐ Ja, Beheer/onderhoud/schoonmaak
☐ Ja, Bar- of kantinediensten
☐ Ja, Organisatie van wedstrijden/toernooien/activiteiten
☐ Ja, Anders, namelijk:
☐ Nee

16. Hoe vaak verricht u *vrijwillige* werkzaamheden binnen een sportvereniging?

☐ Dagelijks
☐ Wekelijks
☐ Maandelijks
☐ Enkele keren per jaar

17. Om welke reden(en) bent u deze *vrijwillige* functie(s) gaan vervullen?

☐ Omdat mij dat leuk leek
☐ Omdat het goed is voor mijn persoonlijke ontwikkeling
☐ Omdat ik mij daartoe verplicht voelde
☐ Omdat ik iets voor mijn sport(vereniging) wilde betekenen
☐ Omdat ik niet meer kan sporten maar wel bij de sport betrokken wil blijven
☐ Omdat ik mijzelf daartoe goed in staat achtte
☐ Omdat een familielid/bekende van mij dat deed
☐ Omdat iemand mij dat heeft aangeraden
☐ Weet ik niet / geen mening
☐ Anders, namelijk:

18. Zou u de naam van de sportvoorziening willen geven waar u in de afgelopen twaalf maanden het vaakst gebruik van heeft gemaakt?

19. Wat is ongeveer de afstand tussen uw woonadres en deze sportvoorziening?

☐ 0 tot 3 kilometer
☐ 4 tot 6 kilometer
☐ 7 tot 9 kilometer
☐ 10 kilometer of meer

20. Op welke wijze gaat u meestal naar deze sportvoorziening?

☐ Te voet
☐ Met de (brom)fiets
☐ Met de auto of motor
☐ Met het openbaar vervoer

21. Voelt u zich veilig rondom de sportvoorziening?

☐ Altijd
☐ Meestal wel
☐ Soms wel, soms niet
☐ Meestal niet
☐ Nooit

22. Kunt van de onderstaande oorzaken aangeven of dit (on)belangrijk is in het feit dat u zich (soms) niet veilig voelt rondom de sportvoorziening?

☐ Onvoldoende verlichting
☐ Onvoldoende overzicht
☐ Onvoldoende formeel toezicht vanuit sportvoorziening
☐ Onvoldoende uitwijkmogelijkheden
☐ Aanwezigheid van hangjongeren e.d.

23. Hoe tevreden bent u over…

☐ De openingstijden/beschikbaarheid van de sportvoorziening?
☐ De bereikbaarheid en toegankelijkheid van de accommodatie?
☐ De kwaliteit van de sportvloer/het veld/het bassin?
☐ De hoeveelheid aangeboden materialen (bijvoorbeeld doelen, netten, ballen, apparaten)?
☐ De kwaliteit van de aangeboden materialen?
☐ De kleedruimten in algemene zin?
☐ De douches en toiletten in algemene zin?
☐ De kwaliteit/service van de horecafaciliteiten?

24. Hoe beoordeelt u de sportvoorziening als geheel? Cijfers 1 t/m 10

25. Welke sportaccommodatie of -voorziening ontbreekt naar uw mening in het huidige aanbod in Zevenaar?

26. In hoeverre bent u tevreden over de sportvoorzieningen en -mogelijkheden in de openbare ruimte in Zevenaar? (denk aan wandel- en fietspaden, natuurgebieden, basketbalpleintje, skatebaan, trapveldje etc.)

☐ Zeer tevreden
☐ Tevreden
☐ Niet tevreden/ontevreden
☐ Ontevreden
☐ Zeer ontevreden
☐ Geen mening

27. Nodigen de sportvoorzieningen en –mogelijkheden in de openbare ruimte in Zevenaar uit om te sporten?

☐ Ja
☐ Nee, waarom niet?:

☐ Weet ik niet

28. Wat is uw geslacht?

☐ Man

☐ Vrouw

29. Wat is uw leeftijd?

☐ Jonger dan 21 jaar

☐ 21 – 30 jaar

☐ 31 – 40 jaar

☐ 41 – 50 jaar

☐ 51 – 60 jaar

☐ 61 jaar en ouder

30. Waar bent u geboren?

☐ In Nederland

☐ In een ander land, namelijk:

31. Welke huishoudensituatie is het meest op u van toepassing?

☐ Alleenstaand

☐ Twee volwassenen, geen thuiswonende kinderen

☐ Twee volwassenen met thuiswonend(e) kind(eren)

☐ Eén-ouder met thuiswonend(e) kind(eren)

☐ Anders, namelijk:

32. Heeft u een beperking of chronische aandoening?

☐ Ja, een lichamelijke beperking

☐ Ja, een auditieve beperking (doof, slechthorend)

☐ Ja, een visuele beperking (blind, slechtziend)

☐ Ja, een verstandelijke beperking

☐ Ja, een chronische aandoening (cara, hart- en vaatziekten, artrose, diabetes, cva, reuma, rugaandoeningen, etc.)

☐ Nee

33. Wat voor onderwijs volgt u nu of wat is het hoogste diploma dat u heeft behaald?

☐ Lager onderwijs, basisschool, speciaal onderwijs

☐ LBO, VBO, VMBO Basis- of Kaderberoepsgerichte leerweg

☐ HAVO, VWO (Atheneum, Gymnasium)

☐ MBO

☐ HBO

☐ WO, Universiteit

☐ Anders, namelijk:

34. Wat is uw postcode?

Als u nog opmerkingen heeft naar aanleiding van deze vragenlijst dan kunt u deze hieronder kwijt.

Bijlage 3. Vragenlijst Sportdeelname onderzoek basisscholen

1. Ben je een jongen of een meisje?

☐ Jongen
☐ Meisje

2. Wat is jouw leeftijd?

☐ 8 jaar
☐ 9 jaar
☐ 10 jaar
☐ 11 jaar
☐ 12 jaar
☐ 13 jaar

3. Op welke school zit je?

☐ De Carrousel
☐ De Fonkelsteen
☐ Ds. Jonkersschool
☐ De Schilderspoort
☐ De Tamboerijn
☐ De Trompetter
☐ De Wissel
☐ Het Kofschip
☐ Lindenhage
☐ Paulusschool
☐ St. Franciscus
☐ St. Martinusschool
☐ De Bem
☐ Sterrenschool Zevenaar

4. In welke groep zit je?

☐ Groep 6
☐ Groep 7
☐ Groep 8

5. Ben je in Nederland geboren?

☐ Ja
☐ Nee, in een ander land, namelijk:
☐ Weet ik niet

6. Is jouw vader in Nederland geboren?

☐ Ja

☐ Nee, in een ander land, namelijk:
☐ Weet ik niet

7. Is jouw moeder in Nederland geboren?
☐ Ja
☐ Nee, in een ander land, namelijk:
☐ Weet ik niet

8. De volgende vragen gaan over de sporten die jij afgelopen jaar hebt gedaan. De sporten die je tijdens de gymlessen hebt gedaan tellen niet mee.
Welke sport(en) doe jij na schooltijd?

☐ Aerobics / Steps / Spinning
☐ Atletiek
☐ Badminton
☐ Basketbal
☐ Biljart / Poolbiljart / Snooker
☐ Bowling
☐ Bridge
☐ Dammen
☐ Danssport
☐ Darts
☐ Duiksport
☐ Fitness (cardio/kracht)
☐ Golf
☐ Gymnastiek / Turnen
☐ Handbal
☐ Hardlopen / Joggen / Trimmen
☐ Hockey
☐ Honkbal / Softbal
☐ Jeu de Boules
☐ Judo
☐ Kano
☐ Klimsport / Bergwandelen
☐ Andere sport, namelijk:
☐ Korfbal
☐ Midgetgolf
☐ Motorsport
☐ Paardensport
☐ Roeien
☐ Schaatsen
☐ Schaken
☐ Schietsport
☐ Skeeleren / Skaten
☐ Skiën / Langlaufen / Snowboarden
☐ Squash
☐ Tafeltennis
☐ Tennis
☐ Vecht- en verdedigingssporten (excl. Judo)
☐ Veldvoetbal
☐ Volleybal
☐ Wandelsport
☐ Waterpolo
☐ Wielrennen / Mountainbiken / Toerfietsen
☐ Zaalvoetbal
☐ Zeilen / Surfen
☐ Zwemsport (excl. Waterpolo)
☐ Ik doe geen sport

9. Waarom doe jij niet (meer) aan sport? (Meerdere antwoorden mogelijk)
☐ Ik vind sporten niet leuk
☐ Ik weet niet wat er te doen is
☐ Het is te duur
☐ Ik heb er geen tijd voor
☐ Ik ben er niet goed in
☐ Weet ik niet
☐ Anders, namelijk:

10. Heb je (weer) zin om te sporten?

☐ Ja

☐ Nee

11. Waarom zou je (weer) gaan sporten? (Meerdere antwoorden mogelijk)

☐ Omdat het leuk is

☐ Om in conditie/op gewicht te komen/blijven

☐ Om gespierd te worden

☐ Om met vrienden samen te zijn

☐ Om ergens bij te horen

☐ Omdat ik goed ben in sport

☐ Om aan anderen te laten zien wat ik kan

☐ Om populair te zijn

☐ Om te ontspannen

☐ Weet ik niet

☐ Anders, namelijk:

12. Wat zou je nodig hebben om (weer) te gaan sporten?

13. Waarom sport jij? (Meerdere antwoorden mogelijk)

☐ Omdat het leuk is

☐ Omdat het gezond is

☐ Om in conditie/op gewicht te komen/blijven

☐ Om gespierd te worden

☐ Om met vrienden samen te zijn

☐ Om ergens bij te horen

☐ Omdat ik goed ben in sport

☐ Om aan anderen te laten zien wat ik kan

☐ Om te ontspannen

☐ Weet ik niet

☐ Anders, namelijk:

14. Hoe vaak sport jij?

☐ Meer dan 2 keer per week

☐ 2 keer per week

☐ 1 keer per week

☐ 2 á 3 keer maand

☐ 1 keer per maand

☐ Minder dan 1 keer per maand

☐ Weet ik niet

15. Waar doe je aan sport na schooltijd? (Meerdere antwoorden mogelijk)

☐ Bij een sportvereniging
☐ Bij een dansschool/fitnesscentrum/manege/zwembad
☐ Thuis/op straat
☐ Weet ik niet
☐ Anders, namelijk:

16. Ben je lid van een sportvereniging?

☐ Ja, welke?
☐ Nee

17. Waarom ben je geen lid van een sportvereniging?

☐ Ik sport liever op een andere manier
☐ De sport die ik leuk vind kan ik niet in mijn buurt doen
☐ Het is te duur
☐ Weet ik niet
☐ Anders, namelijk:

18. Hoeveel dagen per week beweeg je minimaal 1 uur (denk bijvoorbeeld aan lopen, rennen, fietsen, sporten en buiten spelen)?

☐ (Bijna) Nooit
☐ 1 – 2 dagen per week
☐ 3 – 4 dagen per week
☐ 5 – 7 dagen per week

19. Hoeveel dagen per week ga jij lopend of fietsend naar school?

☐ (Bijna) Nooit
☐ 1 – 2 dagen per week
☐ 3 – 4 dagen per week
☐ 5 dagen per week

20. Hoe lang ben je lopend of fietsen per dag onderweg van huis naar school en van school naar huis?

☐ Minder dan 10 minuten per dag
☐ 10 tot 20 minuten per dag
☐ 20 tot 30 minuten per dag
☐ 30 minuten tot een uur per dag
☐ Langer dan een uur per dag

21. Hoe vaak per week speel je buiten?

☐ Nooit
☐ 1 á 2 keer per week
☐ 3 á 4 keer per week
☐ Meer dan 4 keer per week

☐ Weet ik niet

22. Waar speel je buiten?
☐ Schoolplein
☐ Straat
☐ Trapveldje
☐ Speeltuin
☐ Skatebaan

23. Wat vind je van de speelplaatsen bij jou in de wijk of buurt?
☐ Heel erg leuk
☐ Leuk
☐ Normaal
☐ Niet leuk
☐ Helemaal niet leuk
☐ Weet ik niet

24. Zou je meer gaan sporten wanneer er verschillende sporten georganiseerd worden in de speelplaatsen of op de sportvelden bij jou in de wijk of buurt?
☐ Ja
☐ Nee
☐ Weet ik niet

25. Wat vind je van de openbare ruimte in Zevenaar? (Denk bijvoorbeeld aan basketbalpleintjes, skatebanen, trapveldjes)
☐ Heel erg leuk
☐ Leuk
☐ Normaal
☐ Niet leuk
☐ Helemaal niet leuk
☐ Weet ik niet

26. Welke zwemdiploma's heb je gehaald?
☐ Ik heb geen zwemdiploma's
☐ A
☐ B
☐ C
☐ Zwemvaardigheid 1
☐ Zwemvaardigheid 2
☐ Zwemvaardigheid 3
☐ Weet ik niet

27. Wat vind je van de gymles op school?

☐ Heel erg leuk
☐ Leuk
☐ Normaal
☐ Niet leuk
☐ Helemaal niet leuk
☐ Weet ik niet

28. Wat zou je anders willen met gymles op school?
☐ Vaker gymles per week
☐ Verschillende sporten en spelen
☐ Meer buiten gymen
☐ Minder vaak stilstaan en wachten
☐ Les van sportverenigingen (kennismakingslessen)
☐ Niets, het is prima zo
☐ Weet ik niet
☐ Anders, namelijk:

29. Heb je deelgenomen aan Sjors Sportief?
☐ Ja
☐ Nee

30. Wat vond je van Sjors Sportief
☐ Heel erg leuk
☐ Leuk
☐ Normaal
☐ Niet leuk
☐ Helemaal niet leuk
☐ Weet ik niet

31. Ben je door Sjors Sportief lid geworden van een sportvereniging?
☐ Ja
☐ Nee
☐ Misschien

32. Wat zou je nog willen doen met sport, wat je op dit moment nog niet doet?
☐ Niets
☐ Sporten in de buurt/op straat
☐ Sporten bij een sportvereniging
☐ Sporten via naschoolse sportactiviteiten
☐ Meedoen aan een sportevenement
☐ Weet ik niet
☐ Iets anders, namelijk:

33. Welke sport zou je graag in de buurt zien die er nu nog niet is?

34. Hoe kunnen we je laten weten wat er te doen is aan sportieve activiteiten?

☐ Via Facebook
☐ Via Twitter
☐ Via de school(krant
☐ Via e-mail
☐ Via een aparte website op internet
☐ Anders, namelijk:

Bijlage 4. Vragenlijst Verenigingsmonitor

1. Wat is de naam van uw vereniging?

2. Wat is uw functie binnen de vereniging?

☐ Voorzitter
☐ Secretaris
☐ Penningmeester
☐ Bestuurslid
☐ Eigenaar/manager/directeur
☐ Anders

3. Welke (hoofd)sport (of sport-/beweegactiviteit) biedt uw vereniging aan?

4. Hoe is het ledenbestand opgebouwd? (peildatum 1-1-2020)

5. Hoe heeft het ledenaantal zich de afgelopen twee jaar ontwikkeld?

☐ Sterk gestegen
☐ Gestegen
☐ Ongeveer gelijk gebleven
☐ Gedaald
☐ Sterk gedaald

6. Hoe kijkt uw vereniging aan tegen het huidige aantal leden?

☐ Te veel
☐ Voldoende
☐ Te weinig
☐ Weet ik niet

7. Welke ambitie heeft uw vereniging qua aantal leden?

☐ Groei
☐ Stabilisering
☐ Vermindering
☐ Weet ik niet

8. Welke van de onderstaande doelgroepen zijn lid bij vereniging (meerdere antwoorden mogelijk)?

☐ Leden van Westerse afkomst
☐ Leden van niet-Westerse afkomst
☐ Leden met een handicap en / of chronische aandoening (bijv. geestelijk, lichamelijk, gedragsstoornis)
☐ Niet betalende leden of leden van wie de contributie betaald wordt door derden (bijv. gemeente of Jeugdsportfonds)
☐ Vluchtelingen / asielzoekers

9. Hanteert uw vereniging momenteel een wachtlijst/ledenstop?
☐ Ja
☐ Nee
☐ Weet ik niet

10. Hoe ziet u uw vereniging? Als…
☐ Topsportvereniging
☐ Recreantenvereniging
☐ Beide

11. Zijn er topsporters in uw vereniging?
☐ Ja
☐ Nee

12. Beschikt uw vereniging momenteel over voldoende vrijwilligers?
☐ Ja
☐ Nee
☐ Niet van toepassing

13. Hoeveel vrijwilligers en betaalde medewerkers waren er afgelopen jaar (seizoen) binnen uw vereniging actief?

14. Voor hoeveel uur per week heeft u betaalde medewerkers in dienst?

15. Tegen welke knelpunten loopt uw sportvereniging aan?
☐ Geen
☐ Ledenwerving
☐ Vrijwilligerswerving
☐ Financiële positie
☐ Beleidsmatig werken
☐ Kennis van regels en wetten
☐ PR en Communicatie
☐ Accommodatie
☐ Anders, namelijk

16. Heeft uw sportvereniging een beleidsplan?
☐ Ja
☐ Nee

17. Waar zet het bestuur zich het komende jaar met name voor in (maximaal drie aankruisen)?
☐ Behoud en/of werving van leden
☐ Ontwikkelen van nieuw aanbod
☐ Opzetten van aanvullende diensten (bijv. kinderopvang)

☐ Sfeer en cultuur van de vereniging
☐ Behoud en/of werving van vrijwilligers
☐ Behoud en/of werving van professioneel kader
☐ Financiën
☐ Beheer en onderhoud van de accommodatie
☐ Publiciteit en reclame
☐ Samenwerking met andere vereniging(en)
☐ Realiseren van (top)sportambities
☐ Anders, namelijk

18. Heeft de vereniging de afgelopen twee jaar nieuwe voornemens, doelstellingen of plannen op papier gezet met betrekking tot het functioneren van de vereniging?
☐ Ja
☐ Nee

19. Op welke onderwerpen hebben deze voornemens, doelstellingen of plannen betrekking?
☐ Vrijwilligers/verenigingskader
☐ Sporttechnische zaken
☐ Sportmedische zaken
☐ Financiën
☐ Behoud en/of werving van leden
☐ Activiteitenaanbod
☐ Naschoolse opvang
☐ PR en communicatie
☐ Deskundigheidsbevordering/opleiding verenigingskader
☐ Samenwerking onderwijs
☐ Jeugd
☐ Specifieke doelgroepen
☐ Accommodatie
☐ Competitie
☐ Anders, namelijk

20. Hoe ziet u de toekomst van de vereniging?
☐ Heel erg positief
☐ Positief
☐ Neutraal
☐ Negatief
☐ Heel erg negatief
☐ Weet ik niet

21. Heeft uw vereniging een eigen sportaccommodatie of – complex? De term ‘eigen’ is ruim geïnterpreteerd. Ook wanneer de voorzieningen waarvan de vereniging gebruik maakt niet in eigendom zijn van de vereniging, maar zij wel verantwoordelijk is voor het dagelijkse beheer en onderhoud ervan, is er sprake van een eigen sportaccommodatie of -complex.

☐ Ja
☐ Nee

22. Wordt de accommodatie ook door andere verenigingen of organisaties gebruikt?
☐ Ja, door andere verenigingen/organisaties die dezelfde sport aanbieden
☐ Ja, door andere verenigingen/organisaties die een andere sport aanbieden
☐ Ja, door andere organisaties met een meer maatschappelijk karakter (BSO, onderwijs, etc.)
☐ Nee

23. Staat uw vereniging ervoor open dat andere verenigingen of organisaties gebruik maken van uw accommodatie?
☐ Ja
☐ Nee

24. Heeft uw vereniging het afgelopen jaar/seizoen naast het reguliere sportaanbod (hoofdactiviteit) ook andere activiteiten georganiseerd voor leden?
☐ Ja, geheel door vereniging zelf georganiseerd
☐ Ja, in samenwerking met de bond georganiseerd
☐ Ja, vanuit de gemeente georganiseerd (bijv. sportstimuleringsprojecten)
☐ Ja, met andere organisaties georganiseerd
☐ Nee

25. Wat heeft dit voor uw vereniging opgeleverd?

26. Staat uw vereniging open voor het organiseren van andere activiteiten?
☐ Ja
☐ Nee

27. Met welke van de onderstaande organisaties heeft u vereniging het afgelopen jaar/seizoen samengewerkt? We spreken van samenwerking als er sprake is van gezamenlijke acties / activiteiten van twee of meer zelfstandig blijvende organisaties die elkaar aanvullen om gezamenlijke of wederzijds afhankelijke doelen te bereiken.
☐ Geen
☐ Gemeente
☐ Andere sportaanbieder
☐ Combinatiefunctionaris
☐ School
☐ Naschoolse- en buitenschoolse opvang
☐ Buurt-/wijk-/welzijnsorganisatie
☐ Sportbond
☐ Revalidatie- en/of zorginstelling
☐ Huisarts/Fysiotherapie
☐ Bedrijven
☐ Anders, namelijk

28. Staat u open voor een samenwerking met een andere vereniging?

☐ Ja

☐ Nee

29. Welke overwegingen spelen voor uw vereniging mee om met andere organisaties samen te werken?

☐ Levert nieuwe leden op

☐ Levert inkomsten op die de vereniging goed kan gebruiken

☐ Is onderdeel van subsidie-afspraken met gemeente

☐ Is in het algemeen goede PR voor de vereniging

☐ Belangrijke aanvulling op het verenigingsaanbod

☐ Zien we als een maatschappelijke taak van de vereniging

☐ Verhoogt de kwaliteit/deskundigheid van de vereniging

☐ Anders, namelijk

30. Op welke manier heeft uw vereniging het afgelopen jaar/seizoen samengewerkt met andere sportvereniging(en)?

☐ We hebben op geen enkele manier samengewerkt met andere sportverenigingen

☐ We hebben af en toe overleg en wisselen ervaringen uit (voorzitters en soms andere leden van het bestuur)

☐ We hebben echte samenwerkingsverbanden met andere vereniging(en) op het gebied van training geven en competitie

☐ We hebben echte samenwerkingsverbanden met andere vereniging(en) op het gebied van gezamenlijke inkoop, gezamenlijke administratie, samen opzetten van een scheidsrechtercursus, etc.

☐ We delen een multifunctionele accommodatie met andere vereniging(en)

☐ We hebben een gezamenlijk bestuur met een andere vereniging(en)

☐ Anders, namelijk

31. Heeft uw vereniging behoefte aan verenigingsondersteuning?

☐ Ja

☐ Nee

☐ Weet ik niet

32. Kunt u in onderstaand overzicht aangeven bij welke onderwerpen u ondersteuning wenst te hebben?

☐ Ledenwerving

☐ Vrijwilligerswerving

☐ Financiën en sponsoring

☐ Beleidsmatig werken

☐ Kennis van regels en wetten

☐ PR en communicatie

☐ De toekomst van de sportvereniging

☐ Anders, namelijk:

33. Op welke wijze ziet u dit ondersteuningsaanbod in de praktijk?

☐ Inzet van de buurtsportcoach die beschikbaar is voor advies en ondersteuning
☐ Thema-avonden met gastsprekers over bovengenoemde (of andere) onderwerpen
☐ Mailadres waar vragen gesteld kunnen worden
☐ Digitale portal met uitwisselingsmogelijkheid van goede voorbeelden, documenten en ruimte voor vragen
☐ Anders, namelijk

34. Ziet u een rol voor de combinatiefunctionaris binnen uw vereniging weggelegd, zo ja, welke rol is dat (meerdere antwoorden mogelijk)?

☐ Ik zie geen rol voor de combinatiefunctionaris weggelegd
☐ Het opleiden van trainers en vrijwilligers
☐ Promoten van activiteiten of de vereniging
☐ Beleidsmatige ondersteuning van het bestuurlijk kader
☐ Anders, namelijk:

35. Zijn jullie bekend met bestaande regelingen (Jeugdsportfonds, Gelrepas) voor gezinnen met een lage sociaaleconomische status?

☐ Beiden
☐ Alleen Jeugdsportfonds
☐ Alleen Gelrepas
☐ Geen van beiden

36. Zijn jullie bekend met het Lokale Sportakkoord Zevenaar?

☐ Ja
☐ Nee

Als u nog opmerkingen heeft naar aanleiding van deze vragenlijst dan kunt u deze hieronder kwijt.

Verslag Participatie Bijeenkomst Sportbeleid Gemeente Zevenaar, gericht op zorg- en welzijnsorganisaties, onderwijsinstellingen, dorpsraden en kinderopvang organisaties

Datum: 29-06-2021
Tijd: 15:30-16:45
Locatie: Digitaal via Microsoft Teams

Aanwezig: Toon Derksen (De Meent Angerlo), Leanne Bonte (Bewust Gezond), Eddie van Kooij (Dorpsraad Pannerden), Marinthe Ruegebrink (KDV Toverhoed), Carlo Bouwman (Herwen Actief), Alice Sessink-Gennissen (Kinderopvang De Boefies), Inge Hendriks (Paulusschool Giesbeek). Vanuit gemeente Zevenaar beleidsmedewerkers Maatschappelijke Ontwikkeling Bert Filius en Fleur de Geus.

Welkom en korte inleiding door Fleur de Geus
Fleur heet iedereen welkom en geeft een korte inleiding over waarom we bij elkaar zitten. Korte inventarisatie van wie er is en uitnodiging om vanavond met elkaar in gesprek te gaan over input voor de sportnota en het richting geven daaraan.

Presentatie Bert Filius: Hoofdlijnen beleidsvisie sport en bewegen
(Zie PowerPoint presentatie)
Nieuwe beleidsvisie gaat over sport én bewegen en is dus breder dan sport alleen. Dit zijn hoofdlijnen voor de komende jaren. In de uitvoeringsagenda, welke later wordt samengesteld, worden acties en thema's per jaar uitgewerkt. Er is op 30 juni jl. een vergelijkbare bijeenkomst georganiseerd om dezelfde punten door te nemen met de verschillende sportverenigingen.

Gesprekken op basis van drie centrale thema's
Veel punten hieronder hebben raakvlakken met alle thema's, maar zijn vermeld onder punt 1.

1. *Sport en bewegen als middel*

- Behoefte aan inzet combinatiefunctionarissen (CF) in Giesbeek, gericht op activiteiten voor de kinderen.
- Voor de kinderen van groep 1 tot groep 6 wordt weinig georganiseerd. Het zou mooi zijn als er een peuteraanbod komt.
    - Suggestie die al eerder per email was binnengekomen: Springlap is bewegend leren voor peuters en kleuters. Heel leuk als dit door de gemeente aangeschaft kan worden en dan door het jaar heen op de locaties laten komen (https://springlab.nl/)
    - BSO activiteiten in de sporthal voor iedereen
- Vraag is waarom Ataro ertussen moet zitten? Is het niet makkelijker om op een andere manier sportactiviteiten en -mogelijkheden te realiseren?
    - Ataro is bezig om het aanbod te verbreden. Niet direct in samenwerking met scholen, maar er zit wel verandering aan te komen.
- Het is lastig om als gymdocent met leerlingen te fietsen. Daarnaast worden leraren gekort op gym uren. Hierdoor zijn er situaties waarin kleuters op school moeten gymmen. Wellicht kan er in samenwerking met de gemeente een plan worden opgezet om buiten school te gymmen. Docenten staan vaak open voor ideeën rondom extra sporten, maar hebben er geen tijd voor.
- Er zijn ook mogelijkheden tot verbinding tussen sport voor de jongste kinderen en ouderenzorg, alhoewel de leeftijdsgroep hiertussen niet moet worden vergeten.
- Enthousiasme werkt verbindend.

- Het realiseren van een trapveldje in Pannerden duurt nu al zo'n 3-4 jaar. Het is nu een project van Pannerden en Caleidoz en eerder is er een handtekeningen actie opgezet door kinderen van de basisschool. Het is jammer dat er pas actie wordt ondernomen als er een openlijk bericht op Facebook wordt geplaatst.
- In Lobith zijn ouderen en kinderen met overgewicht een groot probleem (en niet alleen daar). Er zijn voor deze doelgroepen weinig opties om in beweging te komen. Via de huisarts of fysio zijn er de Gecombineerde Leefstijlinterventie (GLI) trajecten, maar de zorgaanbieders krijgen te weinig geld vanuit de zorgverzekering. Na de GLI zijn er geen opties. Deze mensen gaan niet naar de sportschool. Alles begint bij een stukje bewustwording. Wat zijn de opties? Goed om al op de basisschool te beginnen met voedingslessen, of zelfs op het consultatiebureau. Zeker nu met corona is er voor dit soort zaken te weinig tijd en geld.
- Kinderen kunnen op school al worden gestimuleerd, ook met voeding. Er zijn voorbeelden van kinderen die van hun eigen zakgeld traktaties moeten halen. In de kinderopvang wordt soms gewerkt met een traktatiebeleid, maar je kunt niet alles verwachten van de ouders. Daarom wordt er soms gekozen om zelf traktaties te maken op de opvang.

2. *Ruimte voor sport en bewegen*

- Sportzaal van Giesbeek wordt amper gebruikt, iedereen wil in Lentemorgen zitten. Hier valt nog flink wat te halen mbt het optimaal benutten van sportaccommodaties.
- Samenwerkingen met andere aanbieders om optimaal gebruik te maken van de buitenruimte, zoals met wandelroutes.

3. *Sterke en vitale sportverenigingen en sportaanbieders*

- Het voeding aanbod in de sportkantines is veel ongezonder dan vroeger. Bij wie ligt deze verantwoordelijkheid? De ouders geven de kinderen geld mee om tussendoor iets te halen en soms worden aankopen opgeschreven. Kleine moeite om bekers water neer te zetten ipv limonade. Ligt de verantwoordelijkheid bij kantines, de verenigingen zelf, de gemeente, bij de ouders?

Verdere proces

- Alles wat vanmiddag is gezegd is input voor nieuwe beleidsnota
- Wanneer de sportnota naar het college is gegaan en besluitvorming heeft plaatsgevonden, dan is het openbaar. Vervolgens wordt het stuk dit najaar besproken in de gemeenteraad en kan met ook daar inspreken via een commissie. Zodra dit moment bekend is, wordt het gedeeld met de deelnemers.
- De presentatie en het verslag worden na afloop rondgestuurd.

Verslag Participatie Bijeenkomst Sportbeleid Gemeente Zevenaar

Datum: 30-06-2021
Tijd: 19:30-21:15
Locatie: Digitaal via Microsoft Teams

Aanwezig: Driecus Reedijk (Ataro), Frank Schaapsmeerders (Schaakclub De Hooge Bongert), John Kummeling (VV SDZZ), René van Leeuwen (SV DCS), Judith Mulder (LIOS Lobith), Bert Amorij (Judokwai Giesbeek), Richard Kemperman (Politiek Café Zevenaar), Manuel ter Maat (Hockey Vereniging Zevenaar), Alexander Irausquin (Tutenberg Manege Vakantieboerderij), Wim van Weert (MC ASOM), Henk Grootoonk (JBC Zevenaar), André de Gier (ZRC de Duuvels), Jacqueline van Pelt-Pastoor (De Liemers Breedtesport), Toon Janssen (HSV De Breuly), René van Heugten (THOR-Zwaluwen Zevenaar), Janneke Eijbersen (THOR-Zwaluwen Zevenaar), Erik Lubbers (SV OBW), Femke Senhorst (Angerlo Vooruit). Vanuit gemeente Zevenaar beleidsmedewerkers Maatschappelijke Ontwikkeling: Piet Gesthuizen, Bert Filius en Fleur de Geus. Gespreksleider van de avond: Liesbeth van de Weerdhof.

Welkom en korte inleiding door Liesbeth van de Weerdhof
Liesbeth heet iedereen welkom en geeft een korte inleiding over waarom we bij elkaar zitten. Korte inventarisatie van wie er is en uitnodiging om vanavond met elkaar in gesprek te gaan over input voor de sportnota en het richting geven daaraan.

Presentatie Bert
(Zie PowerPoint presentatie)
Nieuwe beleidsvisie gaat over sport én bewegen en is dus breder dan sport alleen. Dit zijn hoofdlijnen voor de komende jaren. In de uitvoeringsagenda, welke later wordt samengesteld, worden acties en thema's per jaar uitgewerkt.

Reacties/opmerkingen:
- Sport is meer dan alleen bewegen
- Hoeveel sportverenigingen zijn er in Zevenaar en hoeveel nemen nu deel? +/- 60-70 totaal en hier 14. Hierbij zijn niet de commerciële sportaanbieders meegerekend.
- Besluit over toekomst Zaal de Brug? → termijn onbekend, wordt meegenomen in de uitvoeringsagenda
- Voor het jeugdschaken in Zevenaar zijn veel mogelijkheden en is goede manier van ontwikkelen.
- De conclusies en plannen uit de vorige twee opgestelde en goedgekeurde sportnota's worden meegenomen in deze nieuwe nota.

Gesprekken op basis van drie centrale thema's

1. Sport en bewegen als middel (kan ook geestelijke beweging zijn)

Liesbeth vraagt om opmerkingen en vragen in de chat te plaatsen, als eerste input:
- In het sportakkoord is hier al over nagedacht, maar gemeente vraagt hier om concrete input

- Meer speeltuinen in de dorpen voor kinderen maar ook sport mogelijkheden voor volwassenen.
    - Reactie: Eens. Beweging om sportaccommodaties bij elkaar te trekken om alles efficiënt te maken. Maar wat Judith beschrijft is om het op meerdere plekken zo in te delen (Bert Amorij)
    - Losstaand: Thema 1 en thema 3 mist combinatie zorg, waar juist mogelijkheden liggen om zorg en sport te combineren. (Jacqueline van Pelt) Ook ZZP trainingskamp en sportvereniging combinaties in de hele gemeente.
    - Reactie: Speeltuinen - er zijn verschillende dorpen waar schaaktafels neergezet zijn in sportparken buiten (Frank Schaapsmeerders) → *reactie Liesbeth: DoeDuiten als suggestie voor financiering vanuit de gemeente*
- Als het eerst thema een uitgangspunt is, dan zou je je ambitie moeten bijstellen
- Op dit moment zijn er maar 2 scholen waar het schoolschaak geregeld is. Dus in samenwerking met het onderwijs kan hierin wellicht verbetering gebracht worden
- Ruimere publicatiemogelijkheden voor clubs om hun events te publiceren (MC ASOM). Toelichting: evenementen waar meer mensen aan deel kunnen nemen, e.g. opendag schaakclub, om laagdrempelig/eenvoudig een evenement te kunnen aanbieden.
    - Reactie: Nodig alle verenigingen uit om een kijkje te nemen op de website van ATARO Sportservice. Aanmelden, kosteloos activiteit kenbaar maken en dan wordt het gecomm met iedereen die de sportwebsite volgt (Driecus Reedijk). Link: www.atarosportservice.nl/activiteiten/
    - Aangelinkte vraag: Hoe kom je in contact met niet sportverenigingen zoals bijv de zorg. Kan hier een platform voor komen? → Sportcontact!!
        - Reactie: Woonachtig in Zevenaar en hij sport. Wijst ook op Sportcontact (Richard Kemperman) www.sportcontactzevenaar.nl/index.php/verenigingen
        - Klopt idd, maar met de ontwikkelingen die er de laatste jaren zijn wordt er echt gewerkt aan een platform vanuit het Sportakkoord (Jacqueline van Pelt). Bericht: Publicaties van sportevents kan binnenkort op de aanstaande website van het Lokaal Sportakkoord!
        - Er moet een platform komen waarin wij de zorg/onderwijs kunnen vinden, hetgeen wat geen sport aanbiedt zodat je samen kunt komen tot het organiseren van dingen. Sportakkoord werd er op basis van enquête doorheen geduwd, terwijl er veel potentieel in zit. We proberen het zelf, maar kunnen het niet alleen. Platform vanuit de gemeente nodig. Er zijn heel veel overeenkomsten met het sportakkoord, waar we het een jaar geleden ook over gehad hebben (Andre de Gier).
            - Reactie: Het Lokaal Spottakkoord probeert antwoord te geven op jouw opmerking (Rene van Leeuwen)
- Het zou goed zijn om voor verschillende doelgroepen programma's te ontwikkelen (Bert Amorij). Toelichting: We praten in algemeenheden (thema's/wensen), maar voor de specifieke sport en bewegen doelgroepen zijn verschillende dingen nodig om de mensen aan het bewegen/sporten te krijgen. Doen wat nodig is, is te minimaal.
- Veel variatie aanbieden

- Een paar jaar geleden was er een ‘sportmarkt’ (Richard Kemperman). Toelichting: aantal keer georganiseerd, opzet was niet helemaal succesvol. Letterlijke markt en mensen zijn niet heel enthousiast.
    - Sportmarkt als vast item op kalender zetten en goed promoten (Wim van Weert)
    - Werkte idd niet zo goed, maar voor de jeugd is er Sjors Sportief. Ook eenzelfde variant voor volwassenen (Jacqueline van Pelt)
    - Nationale Sportweek deelname door ons. Is niet alleen winkelend publiek, maar wanneer je het breed insteekt bereid je ook veel kids (Janneke Eijbersen)
- Maak sport laagdrempelig → zie bovenstaande
- Zorgen dat natuur, parken, vijvers etc behouden blijft, liefst uitbreiden (zie eerste punt)
- Meer dan enkel faciliterende rol. Tijd van verenigingen ook zeer beperkt (Rene van Heugten). Toelichting: Als THOR willen ze meer doen voor bewegen voor ouderen. Caleidoz kan dat helaas niet meer aanbieden. Vereniging bestaat uit vrijwilligers/bestuurders met een baan ernaast. Lastig om op te zetten. Nodig: meer zaalruimte, extra leiding. Aansluiten bij vorig punt: alleen doen wat nodig is, is wat krapjes. Nota vaststellen met stevige ambitie? Dan is het goed om beroep te doen op verenigingen en te kijken wat zij kunnen betekenen. Faciliterende rol niet genoeg om initiatieven te ondersteunen. → aansluitende opmerking: Gymnastiekvereniging: Meer accommodatie mogelijkheden aanbieden om een breder sportprogramma aan te kunnen bieden. Weer deelnemen aan nationale sportweek op Raadhuisplein
- Probleem met vrijwilligers waardoor vereniging gedwongen kan worden om te stoppen. Poppetje om verenigingen te verbinden zodat zo’n rol misschien een baan kan worden. Werken vanuit dienst van de gemeente om banen te creëren en verenigingen overeind te houden (Judith Mulder).
    - Reactie: CF, hebben nog ruimte om extra taken op te pakken. Biedt aan om in gesprek te gaan en de mogelijkheden te bekijken (Driecus Reedijk)
    - Reactie: Gemeente kan en moet meer praktische ondersteuning bieden. ATARO ondersteunt op commerciële basis. (Rene van Leeuwen). Ook toevoeging: Spijker op z’n kop: professionele hulp is er, maar zijn aangewezen op verenigingen die geen fulltime baan kunnen bieden. Ligt koppeling met onderwijs/geven van gym. Hier liggen kansen om daar winst te halen. Verenigingen kunnen dat zelf niet doen. Oproep Driecus is mooi, maar niet voldoende.
        - Liesbeth: CF zijn er al en misschien moet er worden uitgediept?
        - CF: Combinatie met CF kunnen zorgen voor link met onderwijs. Mbt reactie Bert waar verenigingen tegenaan lopen.. VB hiervan: subsidiebeleid. Giga verantwoording moeten afleggen, bijna een diploma voor nodig. Subsidiebeleid wordt aangepakt door de gemeente, duurt een tijd lang door de fusie. Ligt nu in de ijskast en is dus nog steeds lastig. Dus: wanneer je verenigingen wilt ondersteunen moet je de druk en de regelgeving voor de verenigingen verminderen (Richard Kemperman, Manuel ter Maat is het er mee eens).
        - CF wellicht wat beter opleiden of op een andere manier specialisten van verenigingen inzetten? (Janneke Eijbersen)

        - Reactie: Mee eens, zeker combi met (basis-)onderwijs (Rene van Heugten)
    - Reactie: Je merkt dat bij bestuur van verenigingen steeds meer verantwoordelijkheden komen te liggen, misschien kan gemeente daarin ondersteunen. Niet verantwoordelijkheid wegnemen, maar om die verantwoordelijkheid beter te waarborgen (Bert Amorij).
        - Morgen gaat de wet Btr in werking, bestuurders kunnen aansprakelijk worden gesteld voor doen en laten (MC ASOM)

2. Ruimte voor sporten en bewegen

Gesprek:

- Heeft moeite met: gemeente probeert hen vanuit alle kanten te benaderen. Zijn ondertussen 3 jaar bezig met het sportakkoord en er gebeurt niks. Vrijwilligers zijn er veel mee bezig, ook in avonduren. Ziet vanuit de gemeente niet dat er echt iets opgepakt wordt. Bal ligt nog steeds bij de gemeente, ik wil actie zien (Manuel ter Maat). Liesbeth: zoals? Reactie: Hier worden oproepen gedaan om verbindingen te realiseren en er moet een functionaris komen die ook echt wat gaat doen. Initiatiefgroep Hengelder is een mooi initiatief, maar ook daar ligt de bal bij de verenigingen. Als een vereniging het voor elkaar heeft, dan is er geen behoefte aan ondersteuning (Manuel ter Maat)
    - Reactie: Sportbeleid 2013-2020 bekeken en dan nu met het opstellen van de uitvoeringsagenda. Wat is er nu daadwerkelijk gebeurd vanuit de oude sportnota? Voorziet dat het nu weer vaag blijft. Rapportage met juiste intenties, maar uiteindelijk gebeurt er niets. Het is allemaal vrijwilligerswerk, willen meewerken, maar er is echt meer ondersteuning nodig als we iets willen bereiken (Jaqueline van Pelt).
    - Reactie: Ik kom bij de vrijwilligers regelmatig tegen dat mensen graag iets willen doen maar bang zijn de uitkering kwijt te raken. BIjvoorbeeld een lid dat moeite heeft om bijvoorbeeld openlijk met een bosmaaier te werken. Kunnen die mensen geen vrijgeleide krijgen voor vrijwilligerswerk. Potentieel zijn daar heel mogelijkheden. Verder merk ik dat vrijwilligers heel graag gewaardeerd worden als je als bestuur regelmatig iets leuks voor ze doet (Toon Janssen)
    - Reactie: Zoals er wordt gevraagd om mee te praten komt er geen beweging. Is bang voor de verkiezingen en een nieuwe wethouder. Zorg voor evaluatie van hetgeen wat je in gang zet. Thema 2: financiën en sport zijn in de hand van één wethouder...en thema 2 vergt investering in geld dus zit deze wethouder in een spagaat? (Richard Kemperman)
        - Reactie: Als je het omdraait wordt het veel makkelijker, geld geven en verenigingen de mogelijkheid geven om het goed te verdelen. Oeverloze geklets zijn we beu (Manuel ter Maat).
        - Sport voor ouderen is goed geregeld, mooie voorzieningen (Frank Schaapsmeerders).
- Beweegvriendelijke buitenruimte houdt ook in: hangplekken en vandalisme aanpakken zodat m.n. kinderen en ouderen veilig kunnen bewegen (Toon Janssen).

- Liemers Breedtesport is onderdeel van Gelders Sportakkoord, een van de doelstellingen: 20 plekken waar inclusief sporten wordt gerealiseerd, beweeg en activiteiten routes is een mogelijkheid voor in Zevenaar (Jacqueline van Pelt)
- Senioren proberen te bereiken om naar Hengelder toe te komen. Zolang het niet in de Hoge Bongerd is wordt het moeilijk en moeten mensen worden heen en weer gereden met busjes. De wil voor multifunctioneel ruimtegebruik vraagt om het afbreken van muren. Men moet niet alleen voor eigen eilandje spreken. VB van verleden: hockey en mensen met een handicap waarbij mensen kennis konden maken met sporten. Is heel kleinschalig (Richard Kemperman)
    - Reactie: De wil moet er zijn (Rene van Leeuwen)
    - Reactie: Je moet die mensen echt persoonlijk benaderen (Toon Janssen)
- Laat kinderen weer buitenspelen. Speeltuinen en veilige speelomgevingen op loopafstand (Judith Mulder)
    - Reactie: Binnen de gemeente moet het binnen de diverse afdelingen ook bekend zijn dat men bezig is met het een nieuwe sportnota. In mijn omgeving zie ik hier weinig van terug. In nieuwe wijken kun je hier goed op inspelen (Richard Kemperman)
    - Reactie: Uit Giesbeek. Met eigen geld een speeltuin aangelegd, wat eigenlijk door de gemeente moet worden gedaan. Nu ligt de verantwoordelijkheid bij de bedrijven (Aleksander Irausquin)

3. Sterke en vitale sportverenigingen en sportaanbieders

- Voldoende geld/middelen. Niet alleen vanuit de gemeente, ook door contributies en sponsoring. Als je dat vanuit de gemeente wilt uitdragen, dan moet je dat ook faciliteren. Vorig jaar gehoord dat de middelen teruggedraaid zullen worden, maar dat werkt alleen maar tegen (Manuel ter Maat)
- Vrijwilligers (Judith Mulder)
- Mss kun je gebruik maken van een omni vereniging. Dat maakt sporten laagdrempelig, ook financieel (Bert Amorij). Toelichting: nu ben je lid van 1 vereniging, maar een omnivereniging met allerlei afdelingen.
    - Omnivereningingen zie ik niet zitten, ook omdat het een doodsteek is voor een sportcultuur (Andre de Gier)
        - Reactie: Als vrijwilliger motiveert het niet om de ene keer voor 20 en de andere keer voor 3 kids les te geven (Judith Mulder)
        - Omnivereniging gaat daarom niet werken. Iedere vereniging heeft eigen identiteit en wil dit behouden. Omnigebruik van gebouw kan evt, maar niet fungeren als omniparaplu (Manuel ter Maat). Dit ook mbt morgen (bezoek ICS Hengelder) waarbij er al gesproken wordt over een omnivereniging. Je moet eerst als verenigingen bij elkaar komen voordat je zoiets gaat roepen.
- Gemeente zouden bij de jeugd een deel van de contributie moeten betalen. Bij onze vereniging hebben alle jeugdleden een gratis lidmaatschap. Kan natuurlijk niet bij andere sporten, maar kijk eens of die jeugdcontributie omlaag kan (Toon Janssen).
- Naschools sportaanbod vraagt een flinke financiële bijdrage van de ouders. Grote drempel om de kids niet te laten deelnemen (Frank Schaapsmeerders)
    - Reactie: 10 eu is voor veel gezinnen heel veel geld (Toon Janssen)

    - Reactie: www.leergelddeliemers.nl (Richard Kemperman) en Gelrepas (Rene van Leeuwen)
- Positie van meeste sportclubs vergt een bepaald bestuur/management. Als er toch geld naar consultants moet (e.g. haalbaarheidsonderzoek) kun je er ook voor kiezen om clubs te ondersteunen op financieel en bestuurlijk beleid. Dan wordt het een uitvoerende taak waar clubs in de toekomst iets mee kunnen. Zo worden ze financieel wat minder afhankelijk van de subsidies. We zijn allemaal vrijwilligers, maar de een draait ook wat lastiger dan de ander (Andre de Gier)

WVTTK

- Vorige notas nog niet in uitvoering genomen is bijzonder (Wim van Weert). Liesbeth: gaat meer om evaluatie, uitvoering is wel degelijk gedaan.

Proces

- Alles wat is gezegd is input voor nieuwe beleidsnota
- Zit er nu ook een financiële opzet bij?
    - Reactie: Dat deel hoort bij de uitvoeringsagenda, waarbij het in de begrotingscyclus komt. Voor nieuwe middelen betekent dit dat het dit jaar niet meer beschikbaar komt
- Terugkoppeling voor deelnemers op wat vanavond besproken is? (Bert Amorij) Reageren op 0.5 versie ipv 0.9, als het al de raad komt.
    - Reacties: veel mensen zijn het hier mee eens. Kortsluiten met wethouder.
- Wethouder moet wel echt aansluiten → ook breed gedragen
- Andere bijeenkomsten ook geweest? (Rene van Leeuwen). Bert: ja, vanuit andere invalshoek.

Actiepunten

- Presentatie en uitgewerkte verslag nasturen
- Link sturen wanneer stuk naar college is gegaan en besluitvorming is geweest, dan is het openbaar. Dit gaat daarna naar de gemeenteraad, via een commissie waar men kan inspreken.

Dit najaar wordt de nota besproken in de gemeenteraad.

College neemt besluit, wanneer het in commissie wordt besproken wordt het openbaar en dan kan er nog input worden geleverd

Raadsvergaderingen 2018-2022

Dossiernummer	2654
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	24 november 2021
Agendapunt	10
Omschrijving	HAMERSTUK Z/21/399966 Aanvraag nieuwe financiële middelen Starters- en Toekomstbestendig Wonen lening

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergaderingen 2018-2022	24 november 2021

Toelichting

T.b.v. de raadsvergadering van 24 november 2021.

Z053AD7DE2E

Raadsvoorstel

Onderwerp	Aanvraag nieuwe financiële middelen Starters- en Toekomstbestendig Wonen lening
Zaaknummer	Z/21/399966
Documentnummer	INT/21/1052615
Portefeuillehouder	N. van Dellen, H. Winters en C. Koers – De Graaf
Portefeuille	Financiën en Ruimtelijke ordening
Behandelend ambtenaar/afdeling	L. Aries en L. Grims
Telefoon	0316-595467 – 0316-595440
E-mail	l.aries@zevenaar.nl – l.grims@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Als gemeente Zevenaar verlenen wij de Starterslening en Toekomstbestendig Wonen Lening aan particulieren ten aanzien van woningaankoop, -verbetering en -verduurzaming. Door middel van de Starterslening wil de gemeente starters een steuntje in de rug geven om over te kunnen gaan tot het kopen van een woning. In 2020 is opnieuw de Starterslening ingezet binnen de gemeente Zevenaar. Nu ruim 14 maanden later zijn de beschikbaar gestelde financiële middelen uitgeput.

Met de Toekomstbestendig Wonen Lening wil de gemeente i.s.m. de provincie Gelderland particulieren woningeigenaren een financiële impuls geven aan het verduurzamen en het toekomstbestendig maken van de bestaande particuliere woningvoorraad in gemeente Zevenaar. De provincie Gelderland financiert 50% van de leningen. In juli 2019 is deze lening beschikbaar gesteld. Nu ruim 2 jaar later zijn de beschikbaar gestelde financiële middelen nagenoeg uitgeput.

Met dit voorstel vragen wij uw raad om nieuwe financiële middelen beschikbaar te stellen, zodat ook in de toekomst de Startersleningen en de Toekomstbestendig Wonen Lening verstrekt kunnen worden.

2. Raadsvoorstel

Wij adviseren u om:

1. Nieuwe financiële middelen ad. € 1.000.000, - beschikbaar te stellen voor het verlenen van Startersleningen binnen de gemeente Zevenaar.
2. Nieuwe financiële middelen ad. € 1.000.000, - beschikbaar te stellen voor het verlenen van Toekomstbestendig Wonen Lening binnen de gemeente Zevenaar.

3. Waarom naar de raad

De raad is het bevoegd orgaan om financiële middelen beschikbaar te stellen.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Met het inzetten van de Starterslening werken wij aan betere kansen voor starters/ jonge huishoudens door verruiming van het instrumentarium. Dit, zodat deze doelgroepen betere toegang krijgen tot de koopwoningmarkt. Het woningaanbod en de keuzemogelijkheid wordt vergroot en de doorstroming van de huurmarkt naar de koopmarkt wordt bevorderd. Een Starterslening kan net het zetje in de rug zijn om over te kunnen gaan tot koop.

Het doel van inzetten van de Toekomstbestendigheidslening is meerledig:
1. Het energieverbruik in de bestaande particuliere woningvoorraad verminderen en huiseigenaren ondersteunen de woning aardgasvrij-gereed te maken;
2. De hoeveelheid duurzaam opgewekte energie te laten toenemen;
3. De sanering van asbestdaken te stimuleren;
4. Inwoners een financiële mogelijkheid bieden om woningen levensloopbestendig te maken en sloop en funderingsherstelwerkzaamheden uit te voeren.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 en 2.1 Voor het verstrekken van de leningen zijn nieuwe financiële middelen nodig
In het kader van de Starterslening heeft gemeente Zevenaar tot nu toe (vanaf juni 2020) 58 leningen **voorlopig** toegewezen. De aanvragers kunnen dan met de voorlopige toewijzing een lening aanvragen bij Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVn). Bij SVn zijn 42 leningen verstrekt (vijf in 2020 en 37 in 2021), voor een totaalbedrag van € 945.162,50. Daarnaast zijn vijf leningen gereserveerd bij SVn voor een bedrag van € 94.396,50 en 11 voorlopig toegewezen leningen kunnen nog worden aangevraagd bij de SVn.

In het kader van de Toekomstbestendig Wonen Lening heeft gemeente Zevenaar (vanaf juli 2019) 244 leningen toegewezen waarvan 193 in het kader van de voormalige Duurzaamheidslening (looptijd 2016 tot juli 2019) en 51 voor de Toekomstbestendig Wonen lening. Het gaat in totaal om een bedrag van € 1.398.059,- van de in totaal beschikbaar gestelde budget van € 1.520.000,-.

Zonder nieuwe financiële middelen kunnen geen nieuwe Startersleningen en/of Toekomstbestendig Wonen leningen verstrekt worden. Om leningen te kunnen blijven verstrekken, moeten nieuwe financiële middelen beschikbaar gesteld worden.

1.2 en 2.2 Zonder nieuwe financiële middelen wordt de Starterslening per direct stopgezet en zullen ook de beschikbaar gestelde financiële middelen voor de Toekomstbestendig Wonen lening uitgeput raken
Onder het vorige argument in dit voorstel is het aantal toegewezen, gereserveerde en eventueel nog aan te vragen leningen bij de SVn aangegeven. De totaalsom heeft het plafond van het beschikbaar gestelde budget al bereikt. Wanneer geen nieuw budget beschikbaar wordt gesteld, moet de Starterslening per direct worden stopgezet. Ook het budget voor de Toekomstbestendig Wonen Lening zal uitgeput raken waardoor de lening dient te worden stopgezet.

1.3 en 2.3 De provincie Gelderland financiert ook (nog steeds) mee.
De provincie Gelderland heeft in maart 2020 haar actieplan Wonen 2020-2025 vastgesteld. Met het actieplan wil de provincie het tekort aan huizen – en vooral het tekort aan betaalbare huizen- in Gelderland terugdringen. Een onderdeel van het instrumentarium dat zij hebben inzet voor de betaalbaarheid is het meefinancieren van de starterslening. Zij financieren voor 50 procent mee met de startersleningen, zolang budget beschikbaar is. Gemeenten kunnen niet vooraf budget claimen.

Op 27 februari 2019 heeft provincie Gelderland de Verordening Toekomstbestendig Wonen Gelderland vastgesteld. De leningen worden voor 50% gefinancierd door de provincie, de andere 50% financiert de gemeente. Op deze manier kunnen we met dezelfde financiële inspanning dubbel zoveel inwoners bedienen. Zowel de Starterslening als de Toekomstbestendig Wonen Lening worden dus meegefinancierd vanuit de provincie.

Alternatieven
Voor zowel de Starterslening en de Toekomstbestendig Wonen Lening zijn geen alternatieven beschikbaar tegen dezelfde maatschappelijke voorwaarden.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

De voorwaarden waaraan moet worden voldaan om in aanmerking te komen voor de Starterslening en Toekomstbestendig Wonen Lening zijn opgenomen in de *Verordening Starterslening Zevenaar 2020* en *Verordening Toekomstbestendig Wonen Gelderland, gemeente Zevenaar 2019*. Deze verordeningen heeft uw raad in respectievelijk 2020 en 2019 vastgesteld.

Wij vragen uw raad het bestaande budget te verhogen met € 2.000.000,-, waarbij € 1.000.000,- ten behoeve van de uitvoering van de *Verordening Starterslening 2020 Gemeente Zevenaar* en € 1.000.000,- ten behoeve van de uitvoering van de *Verordening Toekomstbestendig Wonen Gelderland, gemeente Zevenaar 2019* en deze middelen budgettair neutraal toe te voegen aan de reeds bestaande revolverende fondsen. De middelen worden bij Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVn) ondergebracht.

Het effect van de Starterslening en Toekomstbestendig Wonen Lening worden inzichtelijk gemaakt aan de hand van door SVn opgestelde kwartaalrapportages gebaseerd op gefinancierde leningen. De *Verordening Starterslening 2020 Gemeente Zevenaar* en *Verordening Toekomstbestendig Wonen Gelderland* worden jaarlijks in de P&C cyclus geëvalueerd en worden indien nodig bijgesteld.

7. Klimaat en duurzaamheid

Gemeente Zevenaar is op weg naar een energie- en CO_2-neutrale gemeente in 2040. De Toekomstbestendig Wonen Lening draagt bij aan het behalen van deze ambitie en doelstelling door inwoners te ondersteunen het energieverbruik in de woning te verminderen, de hoeveelheid duurzame energie te laten toenemen, en woningen aardgasvrij-gereed te maken.

8. Communicatie

Wanneer uw raad positief besluit over het beschikbaar stellen van nieuwe financiële middelen voor de Starterslening en Toekomstbestendig Wonen Lening, dan wordt een persbericht verzonden om dit kenbaar te maken aan onze inwoners. Ook wordt dit onderwerp toegelicht in het wekelijkse persgesprek. Daarnaast vindt berichtgeving plaats via de gemeentelijke website, in de gemeentepagina en via sociale media.

9. Kosten, baten en dekking

Het verstrekken van de leningen wordt uitgevoerd door Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland (SVn). De provincie Gelderland, gemeente Zevenaar en SVn hebben hiervoor een rekening courant afgesloten en de provincie en gemeente zorgen dat SVn beschikt over de financiële middelen (voorlopig gemaximeerd bedrag). Feitelijk betekent dit dat de provincie en gemeente een deel van het banksaldo overhevelt naar de rekening courant met de SVn. Wanneer de gemeente onvoldoende saldo heeft, moet hiervoor worden geleend en daarover betaalt de gemeente rente. Rente en aflossing van de verleende leningen vloeien maandelijks terug op de rekening courant (revolverend fonds). Registratie van het revolverend fonds vindt budgettair neutraal plaats.

SVn rekent beheerskosten aan de gemeente voor het beheren van de Starterslening en Toekomstbestendig Wonen lening en het opstellen van kwartaalrapportages. De jaarlijkse beheerkosten bedragen vanaf 2022 respectievelijk een bedrag van € 3.000,- per jaar en 0,5% over de restschuld van de verstrekte leningen (jaarlijkse peildatum is 31 december). De beheerskosten voor de gemeente komen ten

laste van het bedrag dat beschikbaar wordt gesteld voor de Starterslening en Toekomstbestendig Wonen Lening. De eventuele afsluitkosten (afhankelijk van de leningsvorm) worden door de lener betaald aan SVn.

Voor de gemeente zijn het risico en de kosten vrijwel nihil. SVn beoordeelt de kredietwaardigheid van leningaanvragers. Er bestaat echter altijd het risico van oninbaarheid van verstrekte leningen. Leningen die niet (volledig) worden afgelost, moeten worden afgeboekt. Dit risico zal worden opgenomen in de risicoparagraaf van de gemeente.
De Starterslening is geborgd door NHG (annuïtair dalend). Sinds een aantal jaar borgt NHG-max 90% van de restschuld en draagt de geldverstrekker 10% eigen risico. In geval van de Starterslening is dit 'eigen risico' voor rekening van SVn die hiervoor een voorziening getroffen heeft. Dat betekent dat de kans op oninbaarheid van een lening voor gemeente Zevenaar verwaarloosbaar klein is.

Daarnaast geeft SVn aan dat sinds de ter beschikkingstelling van de Duurzaamheidslening in 2009 (in gemeente Zevenaar is deze leningsvorm in juli 2019 overgegaan in de Toekomstbestendig Wonen Lening), circa 0,05% van de particulieren aan wie een lening is verstrekt een betalingsprobleem heeft. De SVn treft hiervoor een betalingsregeling. Nadere cijfers van het percentage leningen dat daadwerkelijk moet worden afgeboekt zijn niet beschikbaar.

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Z053AD7DE2E

Raadsbesluit

Onderwerp Starterslening gemeente Zevenaar
Zaaknummer
Documentnummer

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat het van belang wordt geacht om de Startersleningen en de Toekomstbestendig Wonen Lening te kunnen blijven verlenen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 147 en 149 van de Gemeentewet .

besluit:

1. Een nieuw budget van € 1.000.000, - beschikbaar te stellen voor het verlenen van Startersleningen binnen de gemeente Zevenaar;
2. Een nieuw budget van € 1.000.000, - beschikbaar te stellen voor het verlenen van Toekomstbestendig Wonen Lening binnen de gemeente Zevenaar.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 24 november 2021.

De griffier
W. van der Vlies

De burgemeester
L.J.E.M. van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Starterslening gemeente Zevenaar
Zaaknummer	Z/21/399966
Documentnummer	INT/21/1052615

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat het van belang wordt geacht om de Startersleningen en de Toekomstbestendig Wonen Lening te kunnen blijven verlenen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 147 en 149 van de Gemeentewet ;

besluit:

1. Een nieuw budget van € 1.000.000, - beschikbaar te stellen voor het verlenen van Startersleningen binnen de gemeente Zevenaar;
2. Een nieuw budget van € 1.000.000, - beschikbaar te stellen voor het verlenen van Toekomstbestendig Wonen Lening binnen de gemeente Zevenaar.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 24 november 2021.

De griffier,
W.M. van der Vlies

De burgemeester,
L.J.E.M. van Riswijk

Raadsvergaderingen 2018-2022

Dossiernummer	2643
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	24 november 2021
Agendapunt	11
Omschrijving	HAMERSTUK Z/21/392222 Van Drank- en horecawet naar Alcoholwet

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergaderingen 2018-2022	24 november 2021

Toelichting

T.b.v. de raadsvergadering van 24 november 2021.

Raadsvoorstel

Onderwerp	Raadsvoorstel en raadsbesluit i.v.m. Drank- en horecawet naar Alcoholwet
Zaaknummer	Z/21/392222
Documentnummer	INT/21/1051471
Portefeuillehouder	L. van Riswijk
Portefeuille	Drank- en horeca / OOV
Behandelend ambtenaar/afdeling	L. Brons, VTH
Telefoon	0316 595 334
E-mail	l.brons@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Per 1 juli 2021 is de Alcoholwet in werking getreden. Deze wetswijziging vraagt om aanpassing van gemeentelijke regelgeving en besluitvorming gerelateerd aan de reikwijdte van de Alcoholwet. Alle verwijzingen naar de Drank- en Horecawet in onze gemeentelijke regelgeving en besluitvorming worden middels dit voorstel omgezet naar de relevante bepalingen uit de Alcoholwet.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. De **Drank- en Horecaverordening 2019 Gemeente Zevenaar** met terugwerkende kracht per 1 juli 2021 in te trekken.
2. De **Alcoholverordening 2021 gemeente Zevenaar** met terugwerkende kracht per 1 juli 2021 vast te stellen.
3. De **Toelichting bij de Verordening speelautomatenhal Zevenaar 2020** met terugwerkende kracht per 1 juli 2021 te wijzigen.
4. Het **Toezicht- en handhavingsbeleid 2018 – 2022** met terugwerkende kracht per 1 juli 2021 te wijzigen.
5. Kennis te nemen van het **Handboek evenementen Zevenaar**, de **Beleidsregel paracommercie gemeente Zevenaar 2020** en de **Beleidsregels Wet bibob gemeente Zevenaar 2018** die door het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester, ieder voor zover bevoegd, met terugwerkende kracht per 1 juli 2021 zijn gewijzigd.

3. Waarom naar de raad

De raad is bevoegd bestuursorgaan ten aanzien van bovenstaande lokale wetgeving.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Het implementeren van de Alcoholwet in de verordeningen en beleidsstukken die nu nog zijn gebaseerd op en verwijzen naar de Drank- en Horecawet.

5. Argument

1. De Alcoholwet moet worden geïmplementeerd

In de huidige verordeningen en de huidige beleidstukken wordt verwezen naar de Drank- en Horecawet. Door de komst van de Alcoholwet per 1 juli 2021 moeten die verwijzingen worden aangepast naar de Alcoholwet, inclusief de juiste artikelnummers. Het is dus nodig dat de gemeentelijke regelgeving wordt aangepast. In dit voorstel zijn veel beslispunten opgenomen. Dat heeft enerzijds te maken met de naamswijziging die drie gemeentelijke bestuursorganen (te weten: gemeenteraad, college van

burgemeester en wethouders en de burgemeester) en hun verschillende bevoegdheden op grond van de verordeningen en de beleidstukken raakt. Ieder bestuursorgaan moet voor de eigen bevoegdheden een besluit nemen ten aanzien van de wijzigingen. Anderzijds heeft het ermee te maken dat het praktischer is gebleken de verordeningen en de beleidstukken, waar de naam Drank- en Horecawet veelvuldig in voorkomt, in te trekken en opnieuw te laten vaststellen in plaats van de wijzigingen elk afzonderlijk in dit voorstel te benoemen.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
Door de voorgestelde vaststelling met terugwerkende kracht per 1 juli 2021 wordt de Alcoholwet juridisch correct geïmplementeerd in de gemeente Zevenaar. Na deze kale implementatie kan in de loop van 2022 worden bezien of de gemeente Zevenaar de inhoudelijke mogelijkheden die de Alcoholwet verder biedt, wil gebruiken. Bij het inventariseren en onderzoeken van de mogelijkheden die de Alcoholwet biedt, wordt in gesprek gegaan met een vertegenwoordiging van de horeca en andere ondernemers. Verder wordt uw raad bij die keuzes betrokken door middel van een informatieve raadsbijeenkomst, een oordeelsvormende commissievergadering en besluitvorming.

De wijzigingen naar aanleiding van de Alcoholwet die betrekking hebben op de Algemene Plaatselijke Verordening en de Legesverordening van de gemeente Zevenaar worden in het reguliere jaarlijkse proces meegenomen. Deze worden uw raad eind dit jaar aangeboden.

7. Klimaat en duurzaamheid
N.v.t.

8. Communicatie
Nadat de gemeenteraad respectievelijk het college en de burgemeester de besluiten tot wijziging van de diverse stukken hebben genomen, wordt de gewijzigde regelgeving en het gewijzigde beleid op de daarvoor vastgestelde wijze bekendgemaakt.

9. Kosten, baten en dekking
N.v.t.

10. Bijlagen

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INT/21/1053277	Ledenbrief VNG inzake aanpassingen Alcoholwet
2.	INT/21/1051466	Beleidsregel Wet bibob gemeente Zevenaar 2021 definitieve versie
3.	INT/21/1051465	Beleidsregel paracommercie gemeente Zevenaar 2021 definitieve versie
4.	INT/21/1051463	Handboek evenementen Zevenaar definitieve versie
5.	INT/21/1051462	Toezicht- en handhavingsbeleid Zevenaar 2018-2022 definitieve versie
6.	INT/21/1051460	Toelichting verordening speelautomatenhal Zevenaar 2020 definitieve versie
7.	INT/21/1051459	Alcoholverordening 2021 gemeente Zevenaar definitieve versie
8.	INT/21/1051268	Beleidsregel paracommercie gemeente Zevenaar 2021 met wijzigingen behouden
9.	INT/21/1051240	Beleidsregel Wet bibob gemeente Zevenaar 2021 met wijzigingen behouden
10.	INT/21/1051199	Handboek evenementen Zevenaar met wijzigingen behouden
11.	INT/21/1050311	Toezicht- en handhavingsbeleid Zevenaar 2018-2022 met

		wijzigingen bijhouden
12.	INT/21/1050305	Toelichting verordening speelautomatenhal Zevenaar 2020 met wijzigingen bijhouden
13.	INT/21/1050299	Alcoholverordening 2021 gemeente Zevenaar met wijzigingen behouden

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Raadsvoorstel en raadsbesluit i.v.m. Drank- en horecawet naar Alcoholwet
Zaaknummer	Z/21/392222
Documentnummer	INT/21/1051471

De raad van de gemeente Zevenaar;

Overwegende dat de invoering van de Alcoholwet per 1 juli 2021 redactionele wijzigingen in de lokale wetgeving vereist;

Gelezen het voorstel van het college en de burgemeester van Zevenaar d.d. 12 oktober 2021 , ieder voor zover bevoegd:

Gelet op de Wet van 16 december 2020 tot wijziging van de Drank- en Horecawet in verband met het Nationaal Preventieakkoord en evaluatie van de wet (Stb. 2021, 26);

besluit:

1. De **Drank- en Horecaverordening 2019 Gemeente Zevenaar** met terugwerkende kracht per 1 juli 2021 in te trekken.
2. De **Alcoholverordening 2021 gemeente Zevenaar** met terugwerkende kracht per 1 juli 2021 vast te stellen.
3. De **Toelichting bij de Verordening speelautomatenhal Zevenaar 2020** met terugwerkende kracht per 1 juli 2021 te wijzigen.
4. Het **Toezicht- en handhavingsbeleid 2018 – 2022** met terugwerkende kracht per 1 juli 2021 te wijzigen.
5. Kennis te nemen van het **Handboek evenementen Zevenaar**, de **Beleidsregel paracommercie gemeente Zevenaar 2020** en de **Beleidsregels Wet bibob gemeente Zevenaar 2018** die door het college en de burgemeester, ieder voor zover bevoegd, met terugwerkende kracht per 1 juli 2021 zijn gewijzigd.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 24 november 2021.

De griffier	De burgemeester
W. van der Vlies	L.J.E.M. van Riswijk

GEMEENTE ZEVENAAR

Raadsbesluit

Onderwerp	Van Drank- en horecawet naar Alcoholwet
Zaaknummer	Z/21/392222
Documentnummer	INT/21/1051471

De raad van de gemeente Zevenaar;

Overwegende dat de invoering van de Alcoholwet per 1 juli 2021 redactionele wijzigingen in de lokale wetgeving vereist;

Gelezen het voorstel van het college en de burgemeester van Zevenaar d.d. 12 oktober 2021 , ieder voor zover bevoegd;

Gelet op de Wet van 16 december 2020 tot wijziging van de Drank- en Horecawet in verband met het Nationaal Preventieakkoord en evaluatie van de wet (Stb. 2021, 26);

besluit:

1. De **Drank- en Horecaverordening 2019 Gemeente Zevenaar** met terugwerkende kracht per 1 juli 2021 in te trekken.
2. De **Alcoholverordening 2021 gemeente Zevenaar** met terugwerkende kracht per 1 juli 2021 vast te stellen.
3. De **Toelichting bij de Verordening speelautomatenhal Zevenaar 2020** met terugwerkende kracht per 1 juli 2021 te wijzigen.
4. Het **Toezicht- en handhavingsbeleid 2018 – 2022** met terugwerkende kracht per 1 juli 2021 te wijzigen.
5. Kennis te nemen van het **Handboek evenementen Zevenaar,** de **Beleidsregel paracommercie gemeente Zevenaar 2020** en de **Beleidsregels Wet bibob gemeente Zevenaar 2018** die door het college en de burgemeester, ieder voor zover bevoegd, met terugwerkende kracht per 1 juli 2021 zijn gewijzigd.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 24 november 2021.

De griffier,
W.M. van der Vlies

De burgemeester,
L.J.E.M. van Riswijk

Aan de leden

Datum
4 mei 2021
Kenmerk
TRE/U202100369
Lbr. 21/032
Telefoonnummer
070-3738393
Bijlage(n)
3

Onderwerp
Alcoholwet en aanpassing Model-APV

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Aanleiding
In 2016 is de Drank- en Horecawet (DHW) geëvalueerd. Deze evaluatie en het in het najaar van 2018 gesloten Nationaal Preventieakkoord vormen de basis voor de wijziging van de DHW. De wijzigingen zijn op 28 januari 2021 in het Staatsblad gepubliceerd (Stbl. 2021, 26). De naam van de wet wijzigt van Drank- en Horecawet in Alcoholwet. Het bijbehorende Alcoholbesluit verkeert nog in de afrondende fase. De nieuwe Alcoholwet treedt naar verwachting per 1 juli 2021 in werking.

Wat zijn de voornaamste wijzigingen?
De Alcoholwet bevat onder meer nieuwe mogelijkheden voor gemeenten om bij verordening te regelen. Het gaat om de volgende bevoegdheden:

- Het Besluit eisen inrichtingen Drank- en Horecawet komt te vervallen. Er zijn een paar uitzonderingen. Zo blijven de minimale oppervlakte-eisen voor een horeca- of een slijterslokaliteit bestaan. Deze blijven respectievelijk minimaal 35 m^2 en 15 m^2. Gemeenten kunnen bij verordening hogere eisen stellen aan de minimale vloeroppervlakte van horeca- en slijterslokaliteiten.
- Gemeenten kunnen bij verordening bepalen dat slijterijen proeverijen mogen organiseren. Gemeenten zijn hiertoe echter niet verplicht. Als gemeenten proeverijen toestaan, geldt dit voor alle slijterijen in de betreffende gemeente. Het Alcoholbesluit zal nadere voorwaarden bevatten waaraan een proeverij moet voldoen.
- In sommige gemeenten met een grote concentratie van alcoholverkooppunten, veroorzaken bezoekers onder invloed van alcohol veel overlast. Gemeenten krijgen daarom de mogelijkheid om bij verordening een gebied aan te wijzen als een zogenoemd

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

alcoholoverlastgebied. Gemeenten kunnen bepalen dat er bepaalde verboden of beperkingen gelden voor dat specifieke gebied.
- Om de overlast van bijvoorbeeld bierfietsen of partyboten of -bussen te beperken kunnen gemeenten regelen dat op dergelijke vervoermiddelen iemand aanwezig moet zijn in het bezit van een diploma sociale hygiëne. In dat geval gaat het toezicht op betreffende vervoermiddelen over van de NVWA naar de gemeente.

De Alcoholwet bevat nog een aantal andere belangrijke wijzigingen. Deze staan vermeld in de bijlage bij deze ledenbrief. Gemeenten zullen in ieder geval in hun verordeningen de verwijzing naar de Drank- en Horecawet moeten aanpassen. Onze Model-APV is in die zin gewijzigd. In de bijlage bij deze ledenbrief zijn hiervoor een was-wordt-tabel en een modelraadsbesluit opgenomen.

Wat betekent dit voor de ambtelijke organisatie?
We verzoeken u uw organisatie te informeren over de aanpassing van de Drank- en Horecawet en over de wijziging van de naam in Alcoholwet. Naast nieuwe onderdelen die gemeenten bij verordening kunnen regelen, hebben sommige wijzigingen gevolgen voor het toezicht en de handhaving. Zie hiervoor de bijlage.

Oproep
Graag vernemen we van gemeenten of en welke onderdelen waarvoor de Alcoholwet een verordenende bevoegdheid gaat geven van essentieel belang zijn. Op basis van de reacties willen we bezien voor welke onderdelen een bepaling in onze Model-APV gewenst is.
U kunt uw inbreng doorgeven aan het Informatiecentrum van de VNG (070 – 373 83 93 of e-mail: info@vng.nl). Ook voor vragen over deze ledenbrief kunt u bij het Informatiecentrum terecht.

De geconsolideerde teksten van de VNG-modellen (met de bijbehorende toelichtingen) zijn te raadplegen via de Kennisbank Decentrale Regelgeving (https://www.decentraleregelgeving.nl).

Bijlagen
Deze ledenbrief bevat drie bijlagen:
Bijlage 1 - Was-wordt-tabel wijziging Model-APV (met korte artikelsgewijze toelichting). Deze kan desgewenst gebruikt worden voor de raadsvoordracht voor de wijziging van de verordening.
Bijlage 2 - Model Raadsbesluit wijziging-APV: Opgemaakt in Word 2.0 format (DROP) voor publicatie, zonder toelichting.
Bijlage 3 – Nadere uitleg Alcoholwet

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr L.K. Geluk
Algemeen directeur

Beleidsregels Wet bibob gemeente Zevenaar 2021

De burgemeester en het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zevenaar, ieder voor zover het zijn bevoegdheden betreft,

overwegende dat;
- de Wet bevordering integriteitbeoordelingen door het openbaar bestuur (hierna: de Wet bibob) hen beleidsruimte verschaft bij de besluitvorming omtrent het toepassen van hun uit deze wet voortvloeiende bevoegdheden;

gelet op;
- Het bepaalde in de Wet bibob;
- Artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb);
- Artikelen 3, 27, 30a , 31 en 32 van de Alcoholwet;
- Artikelen 30b, 30e en 30f van de Wet op de kansspelen
- Artikelen 2:25, 2:28, 2:39 en 3:4 van de Algemene Plaatselijke Verordening 2018 gemeente Zevenaar;
- Artikelen 2.1, 2.20 en 5.19, vierde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
- De Algemene Subsidieverordening;
- Het Inkoop- en aanbestedingsbeleid van de Liemerse gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar en Samenwerking de Liemers;

b e s l u i t :

1. De beleidsregels Wet bibob gemeente Zevenaar 2018 in te trekken;
2. De beleidsregels Wet bibob gemeente Zevenaar 2021 vast te stellen.

Paragraaf 1: Algemeen

Artikel 1.1 Begripsomschrijvingen

1. De definities in artikel 1.1 van de Wet bibob zijn van overeenkomstige toepassing op deze beleidsregels.

2. In deze beleidsregels wordt verstaan onder:
    a. bestuursorgaan: de burgemeester onderscheidenlijk het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zevenaar (ieder voor zover het zijn bevoegdheden betreft);
    b. betrokkene: de aanvrager van een beschikking, de houder van een vergunning, de subsidieontvanger, de natuurlijke persoon of rechtspersoon met wie een vastgoedtransactie is aangegaan of zal worden aangegaan, de gegadigde die wil deelnemen aan een aanbestedingsproces, de natuurlijke persoon of rechtspersoon aan wie een overheidsopdracht is of zal worden gegund, de onderaannemer;
    c. bibob-toets: een toets aan de Wet bibob door het bestuursorgaan / rechtspersoon met een overheidstaak en/of het Bureau bij een aanvraag om beschikking, een verleende beschikking, transactie of een overheidsopdracht. Het eigen onderzoek is een vast onderdeel van de bibob-toets;
    d. bibob-vragenformulieren: vragenlijsten waarin vragen als bedoeld in artikel 30 van de Wet bibob zijn opgenomen;

e. het Bureau: het Landelijk Bureau bibob;
f. eigen onderzoek: het onderzoek door het bestuursorgaan zoals omschreven in artikel 4.2 van deze beleidsregels;
g. overheidsopdracht: een opdracht als beschreven in artikel 1 van de Wet bibob en waarop de Wet bibob kan worden toegepast;
h. rechtspersoon met een overheidstaak: de gemeente Zevenaar;
i. RIEC: Regionaal Informatie en Expertisecentrum Oost-Nederland;
j. vastgoedtransactie: een overeenkomst of een andere rechtshandeling met betrekking tot een onroerende zaak met als doel:
    1. het verwerven of vervreemden van een recht op eigendom of het vestigen, vervreemden of wijzigen van een zakelijk recht;
    2. huur of verhuur;
    3. het verlenen van een gebruiksrecht; of
    4. de deelname aan een rechtspersoon, een commanditaire vennootschap of een vennootschap onder firma die het recht op eigendom of een zakelijk recht met betrekking tot die onroerende zaak heeft of die onroerende zaak huurt of verhuurt.
k. wet: Wet bibob (Wet bevordering integriteitbeoordelingen door het openbaar bestuur).

Artikel 1.2 Doel beleidsregels
In deze beleidsregels geeft het bestuursorgaan aan hoe de wet wordt toegepast bij aanvragen om beschikkingen of intrekkingen van beschikkingen als bedoeld in paragraaf 2 (publiekrechtelijke beschikkingen) van deze beleidsregels. Daarnaast geeft deze beleidsregels aan hoe de rechtspersoon met een overheidstaak de wet toepast bij het aangaan, opschorten of ontbinden van vastgoedtransacties en gunning dan wel intrekking van aanbestedingen (overheidsopdrachten) als bedoeld in paragraaf 3 (privaatrechtelijke transacties) van deze beleidsregels.

Paragraaf 2: Publiekrechtelijke beschikkingen

Artikel 2.1 Toepassingsbereik bij nieuwe beschikkingen.
De toepassing van de wet zal door het bestuursorgaan op de hieronder aangeduide beschikkingen op de volgende wijze plaatsvinden:

1. Uitvoering van de bibob-toets vindt plaats bij elke aanvraag van een nieuw (horeca)bedrijf, voor een beschikking als bedoeld in:
    a. artikel 3 Alcoholwet, niet zijnde een horecabedrijf van een paracommerciële rechtspersoon of een slijtersbedrijf (alcoholvergunning);
    b. artikel 30b van de Wet op de kansspelen; (aanwezigheidsvergunning kansspelautomaat / -automaten);
    c. artikel 2:28 van de Algemene Plaatselijke Verordening; (exploitatievergunning commercieel horecabedrijf, zoals een hotel, restaurant, pension, café, cafetaria, snackbar en discotheek);
    d. artikel 2:39 van de Algemene Plaatselijke Verordening (vergunning speelgelegenheid);
    e. artikel 3:4 van de Algemene Plaatselijke Verordening (exploitatievergunning seksinrichtingen, escortbedrijf).
    f. artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder a., van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (omgevingsvergunning bouwactiviteit), waarbij tevens sprake is van één of meerdere

activiteiten als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder a tot en met e van deze beleidsregels.

2. Uitvoering van de bibob-toets vindt plaats bij elke aanvraag voor een beschikking als bedoeld in:
    a. artikel 2:25 en artikel 2:25A van de Algemene Plaatselijke Verordening (evenementenvergunning bedrijf), voor zover het een evenementenvergunning voor vechtsportwedstrijden of -gala's, bijeenkomsten van 1% motorclubs, dan wel een daarmee gelijk te stellen evenement betreft.

3. Uitvoering van de bibob-toets vindt bij onderstaande aanvragen voor een beschikking plaats, als er sprake is van ambtelijke informatie en/of informatie afkomstig van het Bureau en/of informatie afkomstig van één van de partners uit het samenwerkingsverband RIEC en/of informatie afkomstig van het OM als bedoeld in artikel 26 jo. artikel 11 van de wet, die een aanleiding vormen om te vermoeden dat bij de aanvraag sprake is van een ernstig gevaar als bedoeld in artikel 3 van de wet:
    a. artikel 3 van de Alcoholwet (alcoholvergunning: horecabedrijf, horecabedrijf paracommerciële rechtspersoon en slijtersbedrijf);
    b. artikel 30a van de Alcoholwet (melding wijziging leidinggevende aanhangsel van de alcoholvergunning: horecabedrijf, horecabedrijf paracommerciële rechtspersoon en slijtersbedrijf);
    c. artikel 30b van de Wet op de kansspelen; (aanwezigheidsvergunning kansspelautomaat / -automaten);
    d. artikel 2:25 en artikel 2:25A van de Algemene Plaatselijke Verordening; (evenementenvergunning bedrijf);
    e. artikel 2:28 van de Algemene Plaatselijke Verordening; (exploitatievergunning horecabedrijf, zoals een hotel, restaurant, pension, café, cafetaria, snackbar, discotheek, buurthuis en clubhuis);
    f. artikel 2:39 van de Algemene Plaatselijke Verordening (vergunning speelgelegenheid);
    g. artikel 3:4 van de Algemene Plaatselijke Verordening (exploitatievergunning seksinrichtingen escortbedrijf);
    h. artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder a., van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (omgevingsvergunning bouwactiviteit);
    i. artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder e., van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht voor zover dat onderdeel betrekking heeft op een inrichting als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (omgevingsvergunning inrichting Wet Milieubeheer, waaronder de gevallen die behoren tot de afval en/of vuurwerkbranche);
    j. artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder i., van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, voor zover dat onderdeel betrekking heeft op een activiteit waarvoor bij algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 2.17 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is bepaald, dat de beschikking in het geval en onder de voorwaarden bedoeld in artikel 3 Wet bibob, kan worden geweigerd (omgevingsvergunning beperkte milieutoets, waaronder gevallen die onder de categorie afvalstoffen vermelde activiteiten autodemontage, banden van voertuigen, kunststofafval, medisch en hygiënisch afval, mengen van afval in de betonindustrie en schroot vallen).

4. Uitvoering van de bibob-toets vindt plaats bij aanvragen voor een beschikking die in artikel 2.1, eerste tot en met het derde lid en artikel 2.3 van deze beleidsregels zijn opgesomd, indien:

a. de aanvraag betrekking heeft op een locatie, die gelegen is in een concreet bepaald gebied, dat op basis van een daartoe genomen besluit van het bestuursorgaan is aangewezen als risicogebied;
b. de aanvraag onderdeel uitmaakt van een branche of onderdeel in deze branche, die op basis van een door het bestuursorgaan genomen besluit is aangewezen voor een generieke bibob-toets.

Artikel 2.1a Uitbreiding toepassing bibob-toets bij aanvragen voor een beschikking genoemd in artikel 2.1
Naast de in artikel 2.1 aangeduide gevallen, laat het bestuursorgaan een bibob-toets plaatsvinden als bij navraag door het bestuursorgaan bij het Bureau blijkt, dat tegen de aanvrager van een beschikking, in de afgelopen twee jaar advies is uitgebracht of een adviesaanvraag in behandeling is genomen bij het Bureau.

Artikel 2.1b Beperking toepassing bibob-toets bij aanvragen voor een beschikking genoemd in artikel 2.1
De bibob-toets zal ten aanzien van de in artikel 2.1 aangeduide gevallen niet worden toegepast, ingeval de aanvraag afkomstig is van:
- Overheidsinstanties;
- Semioverheidsinstanties;
- Toegelaten woning(bouw)corporaties (toegelaten door de Minister van Volkshuisvesting conform Woningbesluit 1932 middels een daartoe verstrekte vergunning);
- Door het college van burgemeester en wethouders (hierna college) bij (specifiek) besluit aangewezen aanvragers (b.v. PPS constructies van particuliere ondernemingen en overheid).

Artikel 2.2 Toepassingsbereik bij reeds verleende beschikkingen
1. Het bestuursorgaan past de wet toe met betrekking tot reeds verleende beschikkingen indien:
    a. de verstrekte beschikking betrekking heeft op een locatie, die gelegen is in een concreet bepaald gebied, dat op basis van een daartoe genomen besluit van het bestuursorgaan na de verstrekking van de beschikking is aangewezen als risicogebied;
    b. de verstrekte beschikking onderdeel uitmaakt van een branche of onderdeel in deze branche, die op basis van een door het bestuursorgaan genomen besluit na de verstrekking van de beschikking is aangewezen voor een generieke bibob-toets;
    c. vanuit eigen informatie, vanuit informatie van het Bureau, dan wel vanuit informatie van één of meerdere partners binnen het samenwerkingsverband RIEC, er aanwijzingen zijn dat er sprake is van een ernstig gevaar als bedoeld in artikel 3 van de wet;
    d. informatie als bedoeld in artikel 26 jo. artikel 11 van de wet wordt verkregen vanuit het OM, direct of als reactie op een door haar ontvangen signaal van het Bureau, die duidt op een ernstig gevaar als bedoeld in artikel 3 van de wet;
    e. bekend wordt, dat tegen betrokkene in een andere gemeente bij een bibob-toets een ernstig gevaar is geconstateerd en aan betrokkene alhier een soortgelijke beschikking is verstrekt. In geval aan betrokkene in meerdere gemeenten binnen het samenwerkingsverband RIEC eerder al een soortgelijke beschikking is verleend, verzoekt het bestuursorgaan het RIEC om coördinatie in de bibob-toets.

2. Ten aanzien van de reeds verleende beschikking wordt de volharding in de weigering om de bibob-vragenformulieren volledig ingevuld te retourneren, beschouwd als een ernstig gevaar als genoemd in

artikel 4 jo. artikel 3 van de wet. De reeds verleende beschikking wordt als gevolg daarvan ingetrokken.

Artikel 2.3 Toepassingsbereik bij subsidies
Het bestuursorgaan kan de wet toepassen met betrekking tot een aanvraag voor dan wel de intrekking van een reeds verleende subsidie als bedoeld in de Algemene Subsidieverordening. Een bibob-toets wordt uitgevoerd indien er vanuit:
- eigen ambtelijke informatie en/of;
- informatie verkregen van het Bureau en/of;
- informatie verkregen van een of meerdere partners binnen het samenwerkingsverband RIEC en/of;
- informatie verkregen vanuit het OM conform artikel 26 van de wet (OM-tip);

aanleiding is om te vermoeden dat (bij de aanvraag) sprake is van een ernstig gevaar als bedoeld in artikel 3 van de wet.

Paragraaf 3: Privaatrechtelijke transacties

Artikel 3.1 Toepassingsbereik bij vastgoedtransacties
De rechtspersoon met een overheidstaak kan de wet toepassen met betrekking tot vastgoedtransacties waarbij deze rechtspersoon partij is. Bij de start van elke onderhandeling over het aangaan van een vastgoedtransactie, stelt de rechtspersoon met een overheidstaak de wederpartij ervan in kennis dat een bibob-toets deel kan uitmaken van de procedure.

In de overeenkomst wordt een integriteitsclausule opgenomen, op basis waarvan tot ontbinding, opzegging, vernietiging of opschorting van de overeenkomst kan worden overgegaan.

De bibob-toets wordt beperkt tot de gevallen, die één of meerdere van onderstaande kenmerken hebben:
- behorend tot een als zodanig door het bevoegde bestuursorgaan / rechtspersoon met een overheidstaak vastgestelde risicobranche;
- behorend tot een als zodanig door het bevoegde bestuursorgaan / rechtspersoon met een overheidstaak vastgesteld risicogebied.

Een bibob-toets kan daarnaast worden uitgevoerd als er vanuit:
- eigen ambtelijke informatie en/of;
- informatie verkregen van het Bureau en/of;
- informatie verkregen van een of meerdere partners binnen het samenwerkingsverband RIEC en/of;
- informatie verkregen vanuit het OM conform artikel 26 van de wet (OM-tip);

aanleiding is om te vermoeden dat sprake is van een ernstig gevaar als bedoeld in artikel 3 van de wet.

Artikel 3.2 Toepassingsbereik bij aanbestedingen
De rechtspersoon met een overheidstaak voert de bibob-toets ten aanzien van een gegadigde of onderaannemer in de zin van de wet, alleen uit bij overheidsopdrachten die vallen binnen de wet en die, conform het Inkoop- en aanbestedingsbeleid van de Liemerse gemeenten Duiven, Westervoort, Zevenaar en Samenwerking de Liemers, voor het aanbesteden van werken respectievelijk van diensten en leveringen die openbaar moeten worden aanbesteed.

De bibob-toets vindt bij openbare aanbestedingen alleen plaats als er vanuit :
- eigen ambtelijke informatie en/of;
- informatie verkregen van het Bureau en/of;
- informatie verkregen van een of meerdere partners binnen het samenwerkingsverband RIEC en/of;
- informatie verkregen vanuit het OM conform artikel 26 van de wet (OM-tip);

aanleiding is om te vermoeden dat sprake is van een ernstig gevaar als bedoeld in artikel 3 van de wet.

Paragraaf 4: Uitvoering

Artikel 4.1 Aanvraag (buiten behandeling stellen)
Bij een weigering om de bibob-vragenformulieren volledig ingevuld te retourneren, wordt de aanvrager in de gelegenheid gesteld om binnen een door het bestuursorgaan gestelde termijn de aanvraag voor een beschikking aan te vullen. Een weigering om de gevraagde extra informatie aan te leveren, dan wel onvolledig aan te leveren, leidt tot het buiten behandeling stellen van de aanvraag voor een beschikking (artikel 4:5 van de Awb).

Artikel 4.2 Eigen onderzoek (vast onderdeel van de bibob-toets)
1. Het onderzoek door het bestuursorgaan / de rechtspersoon met een overheidstaak naar het zich voordoen van weigeringsgronden als bedoeld in artikel 3 van de wet bestaat uit:
    a. het beoordelen van de aanvraag tot het verlenen van een beschikking dan wel het beoordelen van een reeds verleende beschikking of het aangaan van een transactie of een opdracht en in dat kader overgelegde gegevens, mede aan de hand van bij het bestuursorgaan / de rechtspersoon met een overheidstaak bekende feiten en omstandigheden, alsmede aan de hand van de ingevulde Indicatorenlijst(en);
    b. het verzamelen, bewerken en analyseren van informatie die, al dan niet via de gegevens zoals vermeld in het bibob-vragenformulier en bijbehorende bijlagen, is verstrekt door de betrokkene en de gegevens die zijn verkregen uit informatiebronnen die het bestuursorgaan / de rechtspersoon met een overheidstaak volgens de wet kan raadplegen.

2. Het bestuursorgaan / de rechtspersoon met een overheidstaak kan zich bij het onderzoek laten ondersteunen door het RIEC.

3. Indien het onder artikel 4.2 van deze beleidsregel, eerste lid, bedoelde onderzoek onvoldoende uitsluitsel geeft over de mate van gevaar dat de in artikel 3 van de wet bedoelde feiten zich zullen voordoen, wordt een advies als bedoeld in artikel 9 van de wet ingewonnen bij het Bureau.

4. Het voornemen om een advies te vragen aan het Bureau wordt gemotiveerd.

Artikel 4.3 Informatieplicht
1. Het bestuursorgaan / de rechtspersoon met een overheidstaak informeert betrokkene schriftelijk over een adviesaanvraag aan het Bureau. Betrokkene wordt daarbij gewezen op de opschorting van de beslistermijn als bedoeld in artikel 31 jo. artikel 15 van de wet (geldt alleen voor beschikkingen). Een afschrift van deze brief wordt gevoegd bij het adviesverzoek aan het Bureau.

2. In geval een van het Bureau ontvangen adviesverzoek leidt tot het voornemen om een gevraagde beschikking te weigeren dan wel een eerder verleende beschikking in te trekken, wordt aan betrokkene een kopie van het adviesrapport ter hand gesteld. Betrokkene wordt daarbij door het bestuursorgaan gewezen op zijn geheimhoudingsplicht als bedoeld in artikel 28 van de wet.

Artikel 4.4 Adviestermijn

1. Indien het bestuursorgaan een advies aanvraagt bij het Bureau wordt, op grond van artikel 31 van de wet, de wettelijke termijn waarbinnen de beschikking dient te worden gegeven, opgeschort voor de duur van de periode die begint met de dag waarop het advies door het Bureau in behandeling wordt genomen en eindigt met de dag waarop het advies is ontvangen. Met dien verstande dat deze opschorting niet langer duurt dan de termijn, zoals genoemd in artikel 15, eerste lid, van de wet.

2. Indien het Bureau het advies niet binnen de in het eerste lid gestelde termijn kan geven, heeft het de mogelijkheid om, op grond van artikel 15, derde lid, van de wet, de termijn te verlengen. Deze verlenging bedraagt niet meer dan de termijn, genoemd in artikel 15, derde lid, van de wet.

3. Het bestuursorgaan informeert betrokkene onverwijld over een verlenging als bedoeld in het vorige lid.

4. De verlenging van de adviestermijn van het Bureau, alsmede eventuele tijdelijke opschorting van de adviestermijn van het Bureau in gevallen als bedoeld in artikel 15, tweede lid, van de wet, leiden tot een verdere opschorting van de wettelijke beslistermijn op de aanvraag van de beschikking.

Artikel 4.5 Beslissing

1. Het bestuursorgaan / de rechtspersoon met een overheidstaak gaat over tot een negatieve beslissing op de aanvraag van de beschikking dan wel inschrijving op een overheidsopdracht of het aangaan van een vastgoedtransactie, dan wel intrekking van een reeds verleende beschikking, indien uit het eigen onderzoek en een eventueel daarop afgegeven advies van het Bureau blijkt dat er sprake is van ernstig gevaar als bedoeld in artikel 3 van de wet. Daarbij zal in geval van een inschrijving op een overheidsopdracht, het geconstateerde ernstig gevaar dienen als versterking van één of meerdere uitsluitingsgronden als genoemd in de Aanbestedingswet 2012.

2. Indien het bestuursorgaan / de rechtspersoon met een overheidstaak voornemens is negatief te beslissen op de aanvraag van de beschikking dan wel inschrijving op een overheidsopdracht op grond van de wet, of het aangaan van een vastgoedtransactie, dan wel een reeds verleende beschikking in te trekken wordt betrokkene in de gelegenheid gesteld daartegen een zienswijze in te brengen.

3. Een door het bestuursorgaan op grond van de wet genomen negatief besluit op de aanvraag voor een beschikking, is voor bezwaar en beroep vatbaar.

4. Het bestuursorgaan / de rechtspersoon met een overheidstaak, die een advies van het Bureau als bedoeld in de wet ontvangt, kan dit advies gedurende twee jaren gebruiken in verband met een andere beslissing.

Paragraaf 5: Afwijkingsbevoegdheid en overgangsrecht

Artikel 5.1 Afwijkingsbevoegdheid
Het bestuursorgaan / de rechtspersoon met een overheidstaak kan op basis van feiten en omstandigheden in bijzondere gevallen gemotiveerd afwijken van de maatregelen zoals deze zijn vastgesteld in deze beleidsregels (artikel 4:84 van de Awb, de zogenaamde inherente afwijkingsbevoegdheid).

Artikel 5.2 Overgangsrecht
Deze beleidsregels is van toepassing op ontvangen aanvragen, aangevangen onderhandelingen en aanbestedingen, en op reeds verleende beschikkingen, aangegane transacties en gegunde overheidsopdrachten, vanaf de datum van inwerkingtreding.

Paragraaf 6: Inwerkingtreding en citeertitel

Artikel 6.1 Inwerkingtreding
De Beleidsregels Wet bibob gemeente Zevenaar 2021 treden met terugwerkende kracht in werking op 1 juli 2021.

Artikel 6.2 Citeertitel
Deze beleidsregels worden aangehaald als de 'Beleidsregels Wet bibob gemeente Zevenaar 2021'.

Aldus besloten door de burgemeester respectievelijk het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zevenaar (ieder voor zover het zijn bevoegdheden betreft) d.d. 12 oktober 2021.

De burgemeester van de gemeente Zevenaar,

drs. L.J.E.M. van Riswijk
Burgemeester en wethouders van Zevenaar,

mr. D. Jansen drs. L.J.E.M. van Riswijk

secretaris burgemeester

Beleidsregel paracommercie gemeente Zevenaar 2021

de burgemeester van de gemeente Zevenaar;

Overwegende dat het op grond van artikel 4 van de Alcoholwet en artikel 2 jo. 17 jo. 18 Alcoholverordening 2021 gemeente Zevenaar noodzakelijk is voorschriften en beperkingen te verbinden aan alcoholvergunningen voor paracommerciële rechtspersonen;

Gelet op het bepaalde in de Alcoholwet, de Algemene wet bestuursrecht, de Gemeentewet en Alcoholverordening Zevenaar 2021;

BESLUIT:
Vast te stellen de volgende beleidsregel ter voorkoming van oneerlijke concurrentie tussen paracommerciële rechtspersonen en commerciële horecabedrijven.

Artikel 1. Begripsbepalingen

a. *Bijeenkomsten van persoonlijke aard*:
Bijeenkomsten, waarbij alcoholhoudende drank wordt genuttigd, die geen direct verband houden met de activiteiten van de paracommerciële rechtspersoon, zoals bruiloften, recepties bij jubilea, verjaardagsfeesten, barbecueavonden of –middagen, bedrijfsfeesten en koffietafels.

Het in gebruik geven van de inrichting of een zaal aan andere paracommerciële rechtspersonen voor de door hen uit te oefenen activiteiten, vallen voor zover het niet gaat om bijeenkomsten van persoonlijke aard, niet onder het bereik van deze bepaling.

b. *Burgemeester:*
De burgemeester van de gemeente Zevenaar

c. *Aw:*
Alcoholwet

d. *Alcoholwet:*
Wet van 7 oktober 1964, tot regeling van de uitoefening van de bedrijven en de werkzaamheid, waarin of in het kader waarvan alcoholhoudende drank wordt verstrekt.

e. *Alcoholverordening*
Op 1 juli 2021 is de Alcoholverordening 2021 gemeente Zevenaar in werking getreden.

f. *Ontheffing:*
Een ontheffing, krachtens artikel 4, vijfde lid van de Alcoholwet, voor een bijzondere gelegenheid van zeer tijdelijk aard, van de aan een vergunning verbonden voorschriften of beperkingen.

g. *Paracommercieel rechtspersoon:*
Een rechtspersoon niet zijnde een naamloze vennootschap of besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, die zich naast activiteiten van recreatieve, sportieve, sociaal-culturele, educatieve, levensbeschouwelijke of godsdienstige aard richt op de exploitatie in eigen beheer van een horecabedrijf.

h. *Reglement:*
Een reglement als bedoeld in artikel 9 van de Alcoholwet, waarin het bestuur van de paracommerciële rechtspersoon waarborgt dat de verstrekking van alcoholhoudende drank in de inrichting gedurende de openingstijden vanuit het oogpunt van sociale hygiëne te allen tijde geschiedt door op dit gebied gekwalificeerde personen.

i. *Vergunning:*
Een vergunning op grond van artikel 3 van de Alcoholwet.

Artikel 2. Voorschriften en beperkingen aan vergunning

Om oneerlijke mededinging te voorkomen verbindt de burgemeester de volgende voorschriften aan een vergunning voor paracommerciële rechtspersonen:

a. Het is verboden bedrijfsmatig alcoholhoudende drank te verstrekken voor gebruik ter plaatse voor, tijdens of na bijeenkomsten van persoonlijke aard.

b. Het is alleen toegestaan om zwak-alcoholhoudende drank te verstrekken gedurende de tijd gelegen tussen één uur voor en twee uur na de hoofdactiviteiten van de vereniging of stichting dan wel de hoofdactiviteiten van een andere vereniging of stichting, die zich richt op activiteiten van recreatieve, sportieve, sociaal-culturele, educatieve, levensbeschouwelijke of godsdienstige aard, mits de activiteiten passen binnen de doelstelling van laatstbedoelde vereniging of stichting.

c. Elke paracommerciële rechtspersoon kan maximaal twee keer per jaar middels een aanvraag een ontheffing verkrijgen voor een activiteit anders dan een activiteit van persoonlijke aard. Voor paracommerciële rechtspersonen met een sociaal- culturele achtergrond (de schutterijen en dorps- en buurthuizen) geldt een maximum van zeven ontheffingen per jaar.

d. Het is verboden om de mogelijkheid tot het houden van bijeenkomsten van persoonlijke aard openlijk aan te prijzen of onder de aandacht te brengen met bijvoorbeeld posters, brochures of publicaties in kranten en tijdschriften.

e. Het is verboden alcoholhoudende drank te verstrekken tussen 01:00 uur en 10.00 uur.

f. De paracommerciële rechtspersonen voeren actief beleid gericht op het voorkomen of beperken van alcoholmisbruik onder jongeren beneden de 18 jaar. Zij stellen hiertoe beleid vast en leggen daar op verzoek van de burgemeester verantwoording over af.

g. Het is verboden te stunten met prijzen van alcoholhoudende drank. Prijsacties van meer dan 25% zijn niet toegestaan.

Artikel 3. Ontheffing

a. Aan de dorps- en buurthuizen en schutterijen (sociaal-culturele instellingen) kan tot een maximum van 7 ontheffingen per jaar worden verleend voor bijeenkomsten anders dan van persoonlijke aard.
b. Voor overige paracommerciële rechtspersonen geldt een maximum van 2 ontheffingen per jaar voor bijeenkomsten anders dan van persoonlijke aard.
c. Een aanvraag voor een ontheffing wordt uiterlijk 6 weken voorafgaand aan de te houden activiteit aangevraagd bij de burgemeester. Voor deze aanvraag zijn leges verschuldigd.

Artikel 4. Weigeren aanvraag ontheffing

De burgemeester kan de aanvraag weigeren indien:

a. De activiteit niet tijdig is aangevraagd;
b. Het maximaal aantal ontheffingen aan de vergunninghouder zijn verleend;
c. De aanvrager niet beschikt over een geldige vergunning;
d. De paracommerciële rechtspersoon geen reglement heeft vastgesteld.

Artikel 5. Hardheidsclausule

In bijzondere omstandigheden kan de burgemeester gemotiveerd van deze beleidsregel afwijken, indien toepassing ervan niet in verhouding staat tot de met deze beleidsregel te dienen doelen.

Artikel 6. Evaluatiebepaling

De burgemeester evalueert deze beleidsregel binnen 24 maanden na inwerkingtreding daarvan.

Artikel 7. Citeertitel, overgang en inwerkingtreding

a. Deze beleidsregel kan worden aangehaald als "Beleidsregel paracommercie gemeente Zevenaar 2021".
b. Eerder opgestelde beleidsregels en pilots aangaande ontheffingen voor paracommerciële rechtspersonen binnen de gemeente Zevenaar en de voormalige gemeenten komen met deze beleidsregel te vervallen.
c. De beleidsregel treedt met terugwerkende kracht op 1 juli 2021 in werking.

Aldus besloten door de burgemeester van Zevenaar d.d. 12 oktober 2021.

Burgemeester van de gemeente Zevenaar,

drs. L.J.E.M. van Riswijk

TOELICHTING

Aanleiding
In 2018 zijn de gemeente Rijnwaarden en Zevenaar gefuseerd tot de gemeente Zevenaar. Na een fusering moet wettelijk binnen 2 jaar het beleid geharmoniseerd zijn. In artikel 4 van de Alcoholwet is bepaald dat de gemeente verplicht is bij verordening nadere regels te stellen over alcohol verstrekking bij paracommerciële rechtspersonen om oneerlijke concurrentie te voorkomen. In oktober 2019 is de Alcoholverordening geharmoniseerd en vastgesteld door de gemeenteraad. In paragraaf 4 (art. 7 t/m 11) van deze verordening zijn conform artikel 4 van de Alcoholwet regels gesteld aan de alcoholverstrekking aan paracommerciële rechstpersonen.

Art 7: start verkoop 1 uur voor aanvang tot uiterlijk 2 uur na afloop activiteit;
Art 9: geen alcohol tijdens bijeenkomst van persoonlijke aard (bruiloften en partijen)
Art 10: geen verkoop sterke drank
Art 11: verstrekken van informatie voor vergunningverlening
Art 17 en 18: de mogelijkheid om ontheffingen te verlenen op artikelen 7, 9 en 10 van deze beleidsregel.

Binnen de twee oude gemeenten zat er een verschil tussen de beleidsregels paracommerciële horeca. Naast de harmonisatie van de verordening was dus ook een harmonisatie van de beleidsregels noodzakelijk.
Om te komen tot een gedragen set aan regels passend bij Zevenaar heeft er een interne en externe consultatieronde plaatsgevonden. Eerst hebben interviews plaatsgevonden met beleidsadviseurs van diverse domeinen (sport, cultuur, economie, welzijn, veiligheid, vergunningverlening en handhaving), bestuurders, politie en Koninklijke Horeca Nederland. Op basis hiervan ontstond een eerste beeld van de gemeente Zevenaar en de rol van de paracommerciële rechtspersonen binnen de nieuwe gemeente Zevenaar.
Vervolgens hebben in maart 2020 drie consultatiebijeenkomsten plaatsgevonden op het gemeentehuis in Zevenaar: Een voor alle sportverenigingen; een voor de commerciële horeca en een voor schutterijen en dorpshuizen[1]. Tot slot heeft het conceptbeleid 6 weken ter inzage gelegen.

De interviews en de consultatiebijeenkomsten geven het volgende beeld: de gemeente Zevenaar is gevormd door meerdere gemeentelijke herindelingen de afgelopen decennia. Zevenaar is de grootste kern met daarom heen diverse andere kernen. De recente maar ook oudere herindelingen zijn nog steeds merkbaar in het DNA en beleid van de huidige gemeente Zevenaar. De gemeente streeft naar eenheid, uniformiteit en heldere regels voor haar inwoners. Daarbij dient er wel aandacht te zijn voor de aard en karakter van de verschillende kernen. De kernen kennen een actief verenigingsleven. Schutterijen en dorpshuizen vervullen met name in de kleinere kernen een belangrijke maatschappelijke rol. Met name in die kernen is er geen of nauwelijks commerciële horeca aanwezig .
Gekeken naar het de praktijk in de verschillende kernen ligt de brandbreedte van het aantal ontheffingen tussen de 2 en 12. De 12 is mede gebaseerd op het aantal activiteiten dat destijds werd georganiseerd door de schutterij in Lobith. Momenteel hanteert de gemeente Zevenaar een pilot waarbij het uitgangspunt 4 ontheffingen is met uitzondering van de vier Zevenaarse schutterijen, zij mogen 7 ontheffingen aanvragen.
Het afgelopen jaar zijn er nauwelijks meldingen gedaan van activiteiten of ontheffingen aangevraagd. Dat kan inhouden dat er geen behoefte aan is of dat ze simpelweg niet worden aangevraagd. Tijdens de consultatiebijeenkomsten gaven met name de sportverenigingen aan geen gebruik te maken van de ontheffingen en geen feestjes van persoonlijke aard te houden. Voor enkele schutterijen en dorpshuizen geldt dat ze niet werden aangevraagd. De reden is een combinatie van administratieve last, onduidelijkheid in de regels en angst het aantal te overschrijden.
De sportverenigingen geven aan dat ze zelf al strikte regels hanteren als het gaat om het schenken van alcohol. De personen op de vergunning hebben de vereiste papieren en barvrijwilligers worden gestimuleerd om de gratis onlinecursus Verantwoord Alcohol Schenken[2] te volgen.
Ten aanzien van sterke drank wordt hier verschillend mee omgegaan door de paracommerciële rechtspersonen. Een deel van de verenigingen doet het bewust niet en maakt hooguit gebruik van kant en

[1] Waar in de toelichting gesproken wordt over dorpshuizen worden dorps- en buurthuizen bedoeld.
[2]Zie de gratis module van het NOC/NSF en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport https://verantwoordalcoholverkopen.nl/sport/#/

klare premixdrankjes[3]. Er zijn ook verenigingen die het onder de toonbank verkopen voor met name die paar oudere leden die graag een borrel drinken. En er zijn verenigingen die zichtbaar sterke drank schenken. Zij geven daarbij aan dat zij een met name een grotere groep oudere leden hebben die graag een borrel drinken na de hoofdactiviteit. Dit zien we vooral bij de schutterijen en dorpshuizen.
De commerciële horeca geeft aan over het algemeen geen oneerlijke concurrentie te ervaren van de paracommerciële horeca. Belangrijk voor de commerciële horeca is daarbij wel dat het aantal ontheffingen beperkt blijft en er geen sprake is van persoonlijke bijeenkomsten. Enkele ondernemers geven ook aan dat ze soms twijfels hebben bij de kernactiviteiten en de gehanteerde eindtijd van maximaal twee uur na de hoofdactiviteit. Als voorbeeld wordt aangegeven dat een overleg wordt aangegrepen om nog even aan de bar door te zakken. De commerciële horeca benadrukt daarom het belang van regelmatige handhaving op zowel de activiteiten als op de leeftijdsgrenzen.
Ten aanzien van de eindtijden geven de sportverenigingen aan behoefte te hebben aan een duidelijke eindtijd. Ook vinden zij het belangrijk dat ook na een uitwedstrijd de mogelijkheid bestaat om iets te drinken op de vereniging.
Vanuit de verenigingen komen verschillende signalen ten aanzien van de uniformiteit van de beleidsregels. Enerzijds is er behoefte aan maximale transparantie, uniformiteit en eenvoudige regels. Anderzijds zijn er verenigingen die vragen om maximaal maatwerk waarbij per vereniging bekeken moet worden wat het beste past op dat moment in die situatie. Dit zijn uitersten die moeilijk toepasbaar zijn binnen één set regels.
Voor met name de dorpshuizen is er behoefte aan duidelijkheid over welke activiteiten wel en niet onder de vergunning vallen. In de dorpshuizen komen meerdere verenigingen samen die daar hun activiteiten organiseren. Dit zijn zowel sportverenigingen als meer sociaal-culturele verenigingen.

Artikel 2 Voorschriften en beperkingen
Het schenken van zwakalcoholhoudende dranken is toegestaan van één uur voor tot twee uur na de **hoofdactiviteit** van de paracommerciële rechtspersoon.[4] Afhankelijk van de paracommerciële rechtspersoon is dat een sportactiviteit, sociaal- culturele of activiteiten ter bevordering van sociale cohesie, educatieve activiteit of levensbeschouwelijke activiteit. De hoofdactiviteit kan dus zijn een voetbaltraining of -wedstrijd, creatie-activiteit, koffiemiddag voor ouderen, repetitie of voorstelling/optreden et cetera.
Deze regel is ook van toepassing op een uitwedstrijd. Na thuiskomst van een uitwedstrijd kan er dus nog twee uur alcohol worden geschonken. De beperking is opgenomen om te voorkomen dat in de inrichting alcohol wordt verstrekt als er geen activiteiten plaatsvinden die passen binnen de doelstelling. Op dagen dat er geen doelstellingsactiviteiten zijn georganiseerd, mag er dus geen alcohol worden geschonken.
Sommige verenigingsgebouwen en dorpshuizen worden gebruikt door meerdere verenigingen. Om de schijn van incidentele zaalverhuur te voorkomen waardoor er oneerlijke concurrentie ontstaat, moet er bij de medegebruiker sprake zijn van structureel en aantoonbaar gebruik van het dorpshuis of verenigingsgebouw.

De commerciële horeca in Zevenaar kent verplichte sluitingstijden. Om oneerlijke concurrentie te voorkomen ligt het in de lijn de verenigingen dan ook een **sluitingstijd** mee te geven. Het is niet toegestaan alcohol te schenken tussen 01.00 uur en 10.00 uur. Tijdens de consultatieronde is door verschillende partijen aangegeven om één standaard eindtijd mee te geven. Daarbij zijn tijden als 20.00 uur en 22.00 uur genoemd. Dit blijkt in de praktijk niet haalbaar omdat sommige verenigingen in de avonduren nog trainingen en wedstrijden hebben. De eindtijd van 01.00 uur geeft de verenigingen de mogelijkheid om na de late wedstrijd of training nog iets te schenken. Tegelijkertijd sluiten de verenigingen eerder dan de reguliere horeca.

Bijeenkomsten van persoonlijke aard zijn niet toegestaan. Dit zijn bijeenkomsten die geen direct verband houden met de activiteit van de desbetreffende paracommerciële rechtspersoon. Denk daarbij aan verjaardagen, bruiloftsfeesten, recepties, koffietafels, jubilea, bedrijfsfeesten, et cetera. Binnen de gemeente Zevenaar zijn er voldoende horecagelegenheden om dergelijke activiteiten te organiseren. Met dit verbod wordt oneerlijke concurrentie met de commerciële horeca voorkomen.
Voor duidelijke incidentele, clubgebonden bijeenkomsten zoals een kampioensfeest, feest bij een eindejaarstoernooi, feestavond voor vrijwilligers, een jubileumfeest voor de voorzitter of een ander bestuurslid

[3] Een zwakalcoholhoudende drank (onder de 15% alcohol) waarbij de fabrikant in de verpakking bijvoorbeeld rum of whisky heeft gemengd met een frisdrank.
[4] Artikel 7 Alcoholverordening 2021 Gemeente Zevenaar

etc. geldt dat deze activiteiten niet als een bijeenkomst van persoonlijke aard worden gezien, maar als een met de kernactiviteit verbonden voortgezette bijeenkomst, zie ook de bijlage.

In de Alcoholverordening Zevenaar 2021 is opgenomen dat paracommerciële inrichtingen tussen de eerder genoemde tijden alleen **zwak-alcoholische drank** mogen schenken, artikel 7 lid 2 van deze beleidsregel. In artikel 10 wordt het verbod op het schenken van sterke drank nog eens benadrukt. In artikel 18 van de Alcoholverordening is de mogelijkheid opgenomen dat de burgemeester een permanente dan wel tijdelijke ontheffing kan verlenen voor het schenken van **sterke drank**. In de toelichting van de Alcoholverordening staat benoemd dat in het kader van de gezondheid en de concurrentiepositie het uitgangspunt is dat een ontheffing niet wordt verleend tenzij….
Een (tijdelijke) ontheffing van het schenken van sterke drank dient expliciet aangevraagd te worden.
De aanvrager moet in de aanvraag beargumenteren waarom het schenken van sterke drank belangrijk is voor de activiteiten en de leden van de vereniging of het dorpshuis. En waarom de burgemeester een (tijdelijke) uitzondering moet maken voor de vereniging of dorpshuis ten aanzien van het verbod op het schenken van sterke drank. Het dorpshuis zal dus expliciet een ontheffing moeten aanvragen voor het schenken van een borrel voor de oudere leden. Het advocaatje, wijn of biertje blijft mogelijk. Onderdeel van de onderbouwing is hoe de vereniging het schenken aan minderjarige en overmatig alcoholgebruik voorkomt.

Het is verboden om te stunten met prijzen van alcoholhoudende drank. **Prijsacties** van meer dan 25% zijn niet toegestaan. Het is de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit die handhaaft. Met deze beleidsregel ontmoedigt de burgemeester overmatige alcoholconsumptie.

De paracommerciële rechtspersonen voeren actief beleid gericht op het voorkomen of beperken van alcoholmisbruik onder jongeren beneden de 18 jaar. Zij stellen hiertoe beleid vast bijvoorbeeld in het bestuursreglement en leggen daarop verzoek van de burgemeester verantwoording over af.

Uniforme openbare voorbereidingsprocedure
Het verlenen van een vergunning voor een paracommerciële rechtspersoon wordt voorbereid met de uniforme voorbereidingsprocedure zoals bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Voordat de burgemeester een definitief besluit neemt, moet een ontwerpbesluit ter inzage worden gelegd. In een huis-aan-huis-blad wordt het ter inzage leggen gepubliceerd. Vervolgens kunnen belanghebbenden hun zienswijze indienen en neemt de burgemeester een definitief besluit.

Tegen het besluit kunnen belanghebbende, die zienswijze hebben ingediend, beroep instellen.

De afwijzing van een aanvraag om een vergunning, volgt de reguliere procedure voor het nemen van besluiten. Het definitieve besluit wordt dus genomen zonder dat een ontwerp ter inzage wordt gelegd. Tegen het besluit om een vergunning te weigeren staat bezwaar en vervolgens beroep open.

Artikel 3 Ontheffingen
De Alcoholwet geeft de burgemeester de bevoegdheid om ontheffing te verlenen van de beperkingen in de vergunning. Voor bijzondere gelegenheden wil de burgemeester ook van deze mogelijkheid gebruikmaken. De wijze waarop de burgemeester gebruikmaakt van de ontheffingsmogelijkheid staat in de artikelen 3 en 4 van deze beleidsregel.

Om oneerlijke concurrentie te voorkomen is er geen ruimte voor ontheffingen voor bijeenkomsten van persoonlijke aard. Voor verjaardagen, bruiloftsfeesten, recepties, koffietafels, condoleancebijeenkomsten, jubilea, bedrijfsfeesten, et cetera zijn er binnen de gemeente voldoende commerciële horecagelegenheden. Wel biedt de burgemeester de mogelijkheid aan paracommerciële rechtspersonen om activiteiten te organiseren die niet direct passen binnen de kernactiviteiten van de vereniging maar ook niet vallen onder bijeenkomsten van persoonlijke aard. Het betreft dan veelal sociaal-culturele activiteiten. Het aantal is tot stand gekomen op basis van de consultatiebijeenkomsten met de verenigingen, dorpshuizen en commerciële horeca in maart 2020.
Door in de vergunning het aantal ontheffingen op te nemen dat kan worden aangevraagd is voor elke vereniging duidelijk waar ze aan toe zijn.
De termijn voor het doen van de aanvraag voor de vergunning en voor een ontheffing is zes weken. Belangrijk is dat de aanvraag volledig en tijdig wordt ingediend. Een aanvraag die later binnenkomt of niet volledig is,

kan worden geweigerd. Het tijdig en volledig indienen van de aanvraag is nodig om deze goed te kunnen beoordelen. Wij hebben ongeveer zes weken nodig om de aanvraag te beoordelen en een beslissing voor te bereiden en te nemen.

Reguliere besluitprocedure
Anders dan het verlenen of wijzigen van de vergunning geldt de reguliere procedure. Het definitieve besluit wordt dus genomen zonder dat een ontwerp ter inzage wordt gelegd. Tegen het verlenen of weigeren van een ontheffing staat voor belanghebbenden bezwaar open.

Artikel 4 Weigeren aanvraag ontheffing
In artikel 4 staan de weigeringsgronden. De kern van de regeling is dat de burgemeester per vergunning een maximaal aantal ontheffingen kan verlenen per jaar. Het maximum is standaard 2 ontheffingen per vergunninghouder per jaar. Voor de schutterijen en dorpshuizen geldt een maximum van 7 ontheffingen per jaar per locatie. Mocht de situatie ontstaan dat er op één locatie meerdere paracommerciële vergunninghouders zijn, dan nog is het maximum van het aantal ontheffingen voor die locatie gesteld op 7. Op die manier wordt voorkomen dat op de locatie alsnog oneerlijke concurrentie ontstaat met de commerciële horeca of dat er sprake is van overlast voor de omgeving.
De extra ontheffingen voor de schutterijen en dorpshuizen zijn wenselijk omdat deze verenigingen van oudsher een verbindende rol hebben in de samenleving en hun locaties door meerdere verenigingen worden gebruikt.

Artikel 5 Hardheidsclausule
Onder bijzondere omstandigheden is de burgemeester bevoegd om van de verordening en beleidsregel af te wijken. Dat geldt als de strikte toepassing van de beleidsregel onder bijzondere omstandigheden leidt tot nadelige of voordelige gevolgen voor één of meer belanghebbenden die onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen. Het moet dan gaan om omstandigheden waarin de verordening en beleidsregel niet voorziet.

Dat heeft tegelijkertijd tot gevolg dat onder normale omstandigheden niet afgeweken mag worden en de verordening en beleidsregel moet worden gevolgd. Het is de aanvrager die de bijzondere omstandigheden moet aanvoeren en zo nodig bewijzen. Alleen als de bijzondere omstandigheden overduidelijk aanwezig zijn, kan van de burgemeester worden verwacht dat hij daar uit eigen beweging rekening mee houdt bij de besluitvorming. Strikt genomen hoeft de hardheidsclausule niet in het beleid opgenomen te worden. De wet voorziet in een algemene formulering van deze clausule.

Artikel 6 Evaluatiebepaling
Het tijdig evalueren van deze beleidsregel is belangrijk. De beleidsregel zal in [….] inwerkingtreden. Na twee jaar wordt deze geëvalueerd. Mochten er tussentijds aanpassingen noodzakelijk blijken waarvoor de evaluatie niet kan worden afgewacht, dan is tussentijdse aanpassing mogelijk. Bij de evaluatie zal in ieder geval het maximumstelsel voor ontheffingen worden geëvalueerd.

Artikel 7 Citeertitel, overgang en inwerkingtreding
Deze beleidsregels zijn de enige geldende beleidsregels ten aanzien van het verlenen van paracommerciële rechtspersonen. Eerdere beleidsregels en pilots binnen de gemeente Zevenaar en de voormalige gemeenten binnen de gemeente Zevenaar komen met het inwerking treden van deze beleidsregel te vervallen.
In de Alcoholverordening Zevenaar 2021 is bepaald dat alle ontheffingen komen te vervallen. Om onduidelijkheid te voorkomen over de juistheid van de eerder verstrekte vergunningen en ontheffingen aan paracommerciële rechtspersonen is het wenselijk dat ze alle paracommerciële rechtspersonen een nieuwe vergunning en ontheffing aanvragen. Dit zorgt voor duidelijkheid bij de paracommerciële rechtspersonen, de commerciële horeca en handhaving. Door een periode van zes maanden in te stellen hebben de paracommerciële rechtspersonen en de gemeente voldoende tijd voor het indienen en verwerken van de aanvragen.

Bijlage 1: Checklist (niet limitatief)
Activiteiten die zonder ontheffing door een vereniging of stichting mogen worden georganiseerd en waarbij alcoholhoudende dranken mogen worden verstrekt:
Sportieve / Recreatieve instellingen: (zoals voetbalvereniging, tennisvereniging, scouting etc)

- trainingsavonden;
- wedstrijden;
- jubileumfeest van het bestuur;
- afscheidsfeest van het bestuur / een bestuurslid;
- feestavond voor vrijwilligers (maximaal 1 a 2 keer per jaar);
- sinterklaas en kerstviering (alleen voor leden);
- nieuwjaarsborrel (alleen voor leden);
- jaarvergaderingen;
- jaarfeest of afsluiting seizoen (maximaal 1 keer per jaar);
- toernooi;
- kampioenschap;
- overige strikt clubgerelateerde feesten voor leden.

Sociaal-culturele instellingen: (zoals dorps- en buurthuizen, schutterijen, carnavalsverenigingen)

- bijeenkomsten / vergaderingen / feesten van en voor verenigingen en stichtingen die gebruik maken van het pand (dus alleen toegankelijk voor leden);
- sociaal-culturele activiteiten gerelateerd aan de kernactiviteiten van de vereniging/stichting (incl. repetities en voorstellingen);
- jubileumfeest van het bestuur;
- afscheidsfeest van het bestuur / een bestuurslid;
- feestavond voor vrijwilligers (maximaal 1 a 2 keer per jaar);
- sinterklaas en kerstviering (alleen voor leden);
- nieuwjaarsborrel (alleen voor leden);
- jaarvergaderingen.

Educatieve instellingen:

- lessen / cursussen (indien alcoholverstrekking hier direct verband mee heeft);
- afstudeerbijeenkomst / diploma-uitreiking;
- schoolfeesten voor leerlingen;
- ouderavond;
- laatste schooldag;
- sportdag voor leerlingen en leraren.

Instellingen van levensbeschouwelijke of godsdienstige aard:

- Alle activiteiten die te maken hebben met levensbeschouwelijke of godsdienstige zaken, zoals bijeenkomsten, cursussen, kerstviering etc;
- Extra attentie: aan personen tot 18 jaar mag in het geheel geen alcoholhoudende drank verstrekt worden.

HANDBOEK

GEMEENTE ZEVENAAR

EVENEMENTEN ZEVENAAR

Inhoudsopgave

1 Inleiding **5**
1.1 Visie van de gemeenteraad Zevenaar 5
1.2 Handboek evenementen Zevenaar 5
1.3 Uitgangspunten handboek 5
2 Wettelijk kader evenementen **6**
2.1 Gemeentewet 6
2.2 Algemene plaatselijke verordening 6
2.3 Afbakening definitie evenement 6
2.3.1 Activiteiten en horeca 6
2.3.2 Reguliere sportactiviteiten 7
2.3.3 Besloten activiteiten 7
2.4 Vergunnings- en meldingsplicht 7
2.5 Samenhangende besluiten met de evenementenvergunning 7
2.5.1 Bevoegdheden gemeente 7
2.5.2 Bevoegdheden provincie 8
2.5.3 Rollenverdeling 8
2.6 Overige wet- en regelgeving met betrekking tot evenementen 8
3 Risicoprofiel en bijbehorende risicocategorie **9**
3.1 Risicoprofiel 9
3.1.1 Het publieksprofiel 9
3.1.2 Het ruimteprofiel 9
3.1.3 Het activiteitenprofiel 10
3.2 Risicocategorie 10
3.2.1 Handreiking evenementenveiligheid 2018 10
3.3 Risicoscan en wederzijdse inspanning 11
4 Het werkproces rondom evenementen **12**
4.1 De meldingsprocedure 12
4.2 De vergunningsprocedure 12
4.2.1 Bevoegd gezag 13
4.2.2 De aanvraag 13
4.2.3 Advisering 14
4.2.4 De reguliere evenementenvergunning 15
4.2.5 De meerjaren evenementenvergunning 16
4.2.6 Evaluatie 16
4.2.7 Processchema's 17
4.2.8 Evenementenkalenders 18
4.2.9 Schaarse vergunningen 18
5 Openbare orde en veiligheid **22**
5.1 Planvorming 22
5.1.1 Veiligheidsplan 22
5.1.2 Beveiligingsplan 22
5.1.3 Verkeersplan 22
5.1.4 Crowd management plan 23
5.1.5 Rollenverdeling en afstemming 23

5.1.6 Modelplannen 24
5.2 Brandveiligheid 24
5.3 Constructieve veiligheid 25
5.4 Begin- en eindtijden 25
5.4.1 Eindtijden 25
5.4.2 Begintijden 26
5.4.3 Op- en afbouw 26
6 Volksgezondheid en milieu 27
6.1 Geluid 27
6.1.1 Geluidnormen 27
6.1.2 Maatwerkvoorschriften 28
6.1.3 Meetpunt geluidnorm 28
6.1.4 Handleiding meten en rekenen 29
6.1.5 Geluid binnen en buiten 29
6.1.6 Best Beschikbare Technieken (verder: BBT) 29
6.1.7 Gehoorschade 29
6.1.8 Melding van geluidsoverlast 30
6.2 Alcohol 30
6.2.1 Ontheffing 30
6.2.2 Verantwoordelijkheden organisator 30
6.2.3 Verhouding ontheffing en terrassen 30
6.3 Geneeskundige hulpverlening 31
6.4 Technische hygiëne zorg 31
6.4.1 Tijdelijke eetgelegenheden 31
6.4.2 Toiletvoorzieningen 31
6.4.3 Lozing op het riool 32
6.4.4 Afvalverwijdering 32
6.5 Natuur 32
6.6 Natura 2000 32
6.7 Stiltegebieden 33
6.8 Duurzaamheid 33
7 Evenementen en bestemmingsplan 34
7.1 Omgevingsvergunning 34
7.2 Aanwijzing evenemententerrein in bestemmingsplan 34
8 Leges 35
8.1 Commercieel en niet-commercieel 35
8.1.1 Evenementen georganiseerd door een niet-commerciële organisatie 35
8.1.2 Evenementen georganiseerd door een commerciële organisatie 35
9 Schade en aansprakelijkheid 36
9.1 Vanuit de organisator 36
9.2 Vanuit de gemeente 36
10 Faciliteiten van gemeente bij evenementen 37
10.1 Faciliteiten van de gemeente 37
10.1.1 Tastbare faciliteiten 37
10.1.2 Niet tastbare faciliteiten 37
10.2 Rolverdeling gemeente en organisator 37

10.3 Proces 37
11 Toezicht en handhaving 38
11.1 Schouw 38
11.1.1 Voorschouw 38
11.1.2 Naschouw 38
11.2 Controles toezichthouders 38
11.3 Naleving en sancties 38
12 Bijlage 1: overige wet- en regelgeving met betrekking tot evenementen 40
13 Bijlage 2: de evenementencyclus 45
14 Bijlage 3: voorbeelden van weigeringen 46
15 Bijlage 4: procesbeschrijving evenementenveiligheid 47
16 Bijlage 5: procesbeschrijving evenementenvergunning 49

1 Inleiding

1.1 Visie van de gemeenteraad Zevenaar

Op de raadsbijeenkomst van 13 maart 2019 heeft de gemeenteraad de volgende voornaamste algemene doelstellingen geuit met betrekking tot de rol van de gemeente bij evenementen:
- Aantrekkelijkheid van de gemeente;
- Tevredenheid van de organisatoren;
- Een faciliterende rol van de gemeente inhoudende actief meedenken en ondersteunen;
- Vanuit regelgeving handelen.

Meer specifiek betekent dat:
- Initiatieven voortvarend oppakken;
- Meedenken vanuit vergunningverlening;
- Vanuit veiligheidsperspectief vergunningen verstrekken;
- Faciliteren in de vorm van pakketten;
- Stimuleren dat evenementen gepromoot worden;
- Actieve houding met betrekking tot (toekomstige) organisatoren.

1.2 Handboek evenementen Zevenaar

De visie van de gemeenteraad in ogenschouw nemend, stellen de burgemeester en het college van burgemeester en wethouders (verder: het college) – ieder voor zover hun bevoegdheid reikt – het handboek evenementen Zevenaar (verder: het handboek) vast. Dit handboek vervangt vorige beleids-/interne regels met betrekking tot evenementen. In het handboek is voor diverse partijen, zoals organisatoren, omwonenden, (hulpverlening)diensten omschreven welke omgangsvoorschriften er zijn rondom de organisatie van evenementen in Zevenaar. De geldende wet- en regelgeving, de huidige jurisprudentie en de bestaande praktijk vormen hierbij de belangrijkste grondslagen.

Het aantal evenementen is zowel landelijk als ook in Zevenaar de afgelopen jaren aanzienlijk toegenomen. Hoewel een toename van evenementen positieve invloed heeft op het imago, economische ontwikkeling en cultuur in Zevenaar, kan een dergelijke toename tevens leiden tot toenemende druk op het woon- en leefklimaat in Zevenaar. Zowel organisatoren als andere belanghebbenden hebben daarom steeds meer behoefte om in een zo vroeg mogelijk stadium te weten of, en zo ja, onder welke voorwaarden een vergunning kan worden verleend. Door in een handboek vast te leggen hoe de gemeente Zevenaar omgaat met initiatieven en aanvragen voor evenementen, wordt dat duidelijker en transparanter. De heldere en praktische spelregels bieden concrete handvatten voor alle betrokkenen.

1.3 Uitgangspunten handboek

De vier uitgangspunten van het handboek houden in dat: (1) het handboek zich richt op een goede kwaliteit van evenementen en op het tegengaan van negatieve effecten; (2) het handboek op draagkracht van betrokkenen rekent; (3) het handboek helder, uitvoerbaar en daadkrachtig is; (4) het handboek voor de hele gemeente Zevenaar geldt.

2 Wettelijk kader evenementen

2.1 Gemeentewet

Artikel 174 Gemeentewet stelt dat de burgemeester belast is met het toezicht op openbare samenkomsten en vermakelijkheden. Ten aanzien van dat toezicht kan de burgemeester bevelen geven die nodig zijn voor de bescherming van veiligheid en gezondheid.

Daarnaast is de burgemeester belast met de uitvoering van verordeningen, die voor dat toezicht gelden. Op grond van artikel 149 Gemeentewet stelt de gemeenteraad lokale regels op in verordeningen, zoals de Algemene Plaatselijke Verordening (verder: APV).

2.2 Algemene plaatselijke verordening

In de APV Zevenaar zijn onder hoofdstuk 2 'Openbare Orde' in afdeling 7 'Evenementen' regels weergegeven voor het houden van evenementen, waarbij de burgemeester het bevoegd bestuursorgaan is.

2.3 Afbakening definitie evenement

Ingevolge artikel 2:24 APV wordt het begrip "evenement" uitgelegd als een *elke voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak*. Op die brede begripsomschrijving zijn in het genoemde artikel enkele uitzonderingen en aanvullingen gemaakt. Tevens is het begrip "klein evenement" opgenomen in het artikel. Hiermee wordt een eendaags evenement bedoeld waar geringe risico's zijn te verwachten en het aantal bezoekers niet meer dan 150 betreft.

Naast de in de APV genoemde uitzonderingen, vallen lang niet alle in de gemeente gehouden activiteiten onder het begrip evenement. Deze activiteiten zijn derhalve niet evenementenvergunningplichtig. Gezien het belang van wel of geen evenementenvergunningplicht, volgt een nadere afbakening.

2.3.1 Activiteiten en horeca

Geen evenementenvergunning is vereist, indien een activiteit wordt georganiseerd binnen een bestaande (horeca)inrichting in de zin van de Alcoholwet en/of de Wet milieubeheer en de activiteit binnen de normale bedrijfsuitoefening van de inrichting valt. Uiteraard gelden in dat geval wel de van toepassing zijnde regels met betrekking tot die inrichting.

Indien de activiteit vanwege de grootschaligheid, de muziekstijl, het verwachte publiek en/of de sluitingstijd niet tot de normale bedrijfsuitoefening van de inrichting behoort, is alsnog een evenementenvergunning vereist.

Paracommercie staat los van evenementen en is geregeld via een andere juridische grondslag en ander onderliggend beleid.

2.3.2 Reguliere sportactiviteiten

Voor een ieder toegankelijke reguliere sportwedstrijden en sporttoernooien is geen evenementenvergunning vereist. Indien de activiteit buitengewone risico's met zich meebrengt, is echter wel een evenementenvergunning vereist in verband met de openbare orde en veiligheid.

2.3.3 Besloten activiteiten

Besloten activiteiten vallen niet onder de definitie van evenement, omdat dergelijke activiteiten niet *voor publiek toegankelijk* zijn. Een activiteit waar het publiek wordt binnengelaten op basis van een uitnodigingenlijst (persoonsgebonden) is derhalve in beginsel een besloten activiteit. Hiervoor is in dat geval geen evenementenvergunning verplicht. Echter, wanneer bijvoorbeeld toch publiekelijk kaarten worden verkocht en/of reclame wordt gemaakt als ware de activiteit openbaar, dan is alsnog sprake van een evenement. In die gevallen is wel een evenementenvergunning vereist.

Voorts kan ten aanzien van een besloten activiteit door het effect op de openbare orde en veiligheid een evenementenvergunning vereist zijn. Men kan bijvoorbeeld denken aan een (grootschalig) bedrijfs- en/of bruiloftsfeest.

Tot slot betekent in dit verband een besloten activiteit enkel dat geen sprake is van een evenement. Het betekent uitdrukkelijk niet dat er automatisch geen regels meer gelden voor de besloten activiteit. Wij raden initiatiefnemers daarom aan om hoe dan ook contact op te nemen met de gemeente.

2.4 Vergunnings- en meldingsplicht

Ingevolge artikel 2:25 APV is het verboden zonder vergunning van de burgemeester een evenement te organiseren.

Voor een klein evenement is geen vergunning vereist mits voldaan wordt aan de voorwaarden genoemd in artikel 2:24 lid 3 APV en het klein evenement uiterlijk 15 werkdagen voorafgaand bij de burgemeester is gemeld.

2.5 Samenhangende besluiten met de evenementenvergunning

Als organisator van een evenement is het belangrijk om te beseffen dat in bepaalde gevallen, naast een evenementenvergunning, andere vergunningen en/of ontheffingen aangevraagd moeten worden. De volgende niet uitputtende opsomming bevat vergunningen en ontheffingen waarvan één of meerdere naast de evenementenvergunning nodig kunnen zijn.

2.5.1 Bevoegdheden gemeente

- Ontheffing voor het schenken van zwak-alcoholhoudende dranken;
- Melding brandveilig gebruik overige plaatsen;
- Melding brandveilig gebruik gebouwen;
- Tijdelijke verkeersmaatregel of een verkeersbesluit;
- Ontheffing geluidshinder;
- Vergunning/melding gebruik gemeentegrond;
- Vergunning voor het innemen van een standplaats;

- Vergunning/melding voor het plaatsen van aankondigingsborden;
- Vergunning/melding voor het houden van een kansspel;
- Kampeerontheffing;
- Omgevingsvergunning voor gebruik in afwijking van het bestemmingsplan.

Een uitleg over wanneer u wat nodig heeft, vindt u op onze website (https://www.zevenaar.nl/vergunningen). Komt u er daar niet uit, neem dan contact op met de gemeente (https://www.zevenaar.nl/contact-met-de-gemeente-zevenaar).

2.5.2 Bevoegdheden provincie

- Ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming;
- Ontheffing voor Tijdelijk Uitzonderlijk Gebruik (TUG) voor het landen/opstijgen van helikopters, luchtballonnen, paramotors en drones;
- Vergunning/melding voor het afsteken van vuurwerk;
- Vergunning plaatsen strokenborden langs de provinciale weg;
- Ontheffing wegwedstrijden.

2.5.3 Rollenverdeling

In het proces rondom de evenementenvergunning (zie hoofdstuk 4) wordt door de vergunningverlener van de gemeente Zevenaar beoordeeld op basis van de aangeleverde informatie en aanvraag of sprake is van samenhangende besluiten. In het geval de gemeente het bevoegd gezag is om te beslissen op die besluiten, is de vergunningverlener eerste aanspreekpunt voor de organisator en zorgt hij voor de afstemming ten behoeve van de samenhangende besluitvormingsprocedures. In het geval de provincie het bevoegd gezag is, dient de organisator zelf contact op te nemen met de provincie Gelderland. Hetzelfde geldt voor gevallen waarin het Rijk bevoegd gezag is.

2.6 Overige wet- en regelgeving met betrekking tot evenementen

In verscheidene wet- en regelgeving zijn regels opgenomen die in meer of minder mate van toepassing zijn op het proces rondom een evenement. In bijlage 1 is ter informatie een niet uitputtende lijst weergegeven met een korte toelichting.

3 Risicoprofiel en bijbehorende risicocategorie

Op basis van de in te schatten risico's die een evenement tot gevolg heeft, wordt een evenement ingedeeld in een bepaalde (risico)categorie. De inschatting houdt verband met de risico's in het kader van de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid en het milieu. Bovendien houden we rekening met de voorzieningen en de genomen maatregelen die nodig zijn om dreigend gevaar en risico's weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken. Tot slot spelen het soort evenement, de samenstelling van het publiek, de plaats en het tijdstip van het evenement een rol in de inschatting van de risico's.

Alomvattend wordt na aanvraag van een evenement een risicoprofiel opgesteld (paragraaf 3.1) en vervolgens op basis daarvan wordt het evenement ingedeeld in een risicocategorie (paragraaf 3.2). In de genoemde paragrafen beschrijven wij welke aspecten daarbij van belang zijn. Tot slot bespreken we hoe de gemeente Zevenaar te werk gaat en welke verwachtingen daarbij horen tussen gemeente en organisatoren (paragraaf 3.3).

3.1 Risicoprofiel

Bij de bepaling van het risicoprofiel wordt voornamelijk gekeken naar de volgende drie aspecten:
- Het publieksprofiel waarbij onder andere wordt gekeken naar het aantal en het type bezoekers;
- Het ruimteprofiel waarbij onder andere wordt gekeken naar de locatie van het evenement, de openbare en/of afgesloten ruimte, de fysieke omstandigheden en de bereikbaarheid;
- Het activiteitenprofiel waarbij onder andere wordt gekeken naar het soort evenement, de duur van het evenement en het datum/tijdstip van het evenement.

3.1.1 Het publieksprofiel

Een volledig publieksprofiel wordt vormgegeven naar aanleiding van de volgende aandachtspunten:
- De aard van het publiek;
- Het doel en de mogelijke verwachtingen van het publiek;
- Het gedrag van het publiek;
- De condities van het publiek;
- Alcohol- en drugsgebruik van het publiek;
- Aanwezigheid als toeschouwer en-/of deelnemer;
- Aanwezigheid van rivaliserende groepen en-/of groepen met verschillende belangen;
- Kennis en-/of ervaringen met (een deel van) het publiek.

3.1.2 Het ruimteprofiel

Een volledig ruimteprofiel wordt vormgegeven naar aanleiding van de volgende aandachtspunten:
- Herkenbaarheid en eventuele afsluiting van het evenemententerrein;
- De fysieke omgevingskenmerken;
- De voorzieningen ten aanzien van stroom, water, crisisbeheersing en communicatie;
- De bereikbaarheid van het evenement voor hulpdiensten en bezoekers;
- De weersomstandigheden.

3.1.3 Het activiteitenprofiel

Een volledig activiteitenprofiel wordt vormgegeven naar aanleiding van de volgende aandachtspunten:
- De aard van het evenement;
- De evenementenkalender en eventuele samenloop van evenementen;
- Tijdsduur en tijdstip van het evenement;
- Historische gegevens van het evenement en-/of vergelijkbare evenementen;
- Eerdere ervaringen met de organisator.

3.2 Risicocategorie

Evenementen worden op basis van het opgestelde risicoprofiel ingedeeld in één van de volgende risicocategorieën:

a. Te melden evenement (o) 'Evenement' waarbij geen risico's te verwachten zijn voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en die geen maatregelen of voorzieningen vergen van het daartoe bevoegd gezag.

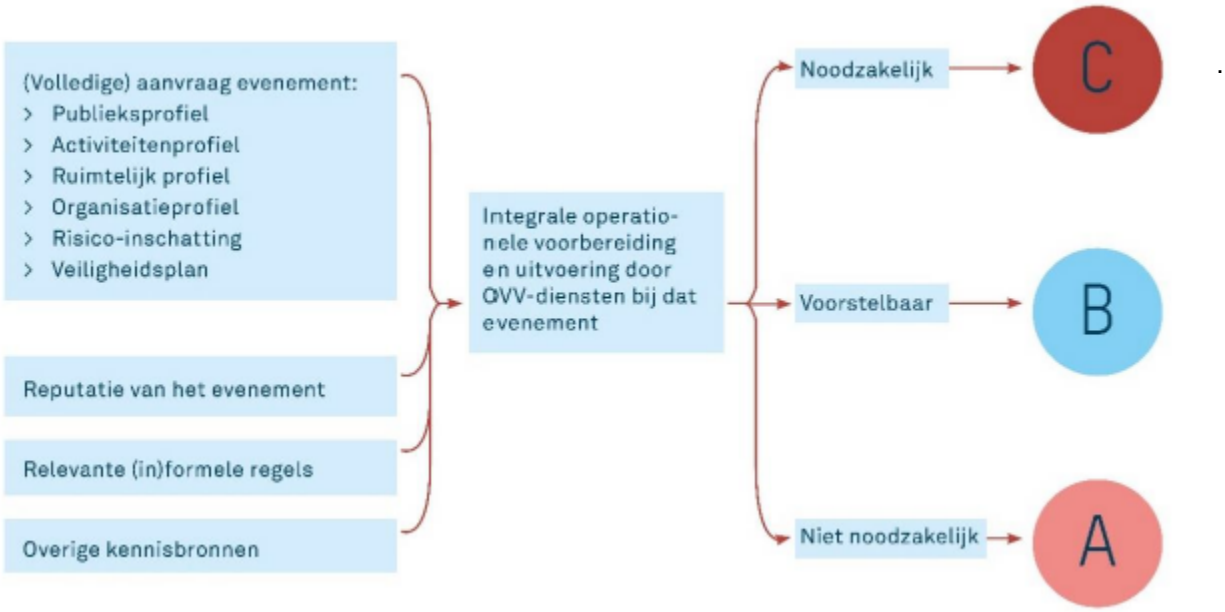
b. Regulier evenement (A): 'Evenement' waarbij het (zeer) onwaarschijnlijk is dat die gebeurtenis leidt tot risico's voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en maatregelen of voorzieningen vergen van het daartoe bevoegd gezag om die dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.

c. Aandacht evenement (B): 'Evenement' waarbij het mogelijk is dat die gebeurtenis leidt tot risico's voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en maatregelen of voorzieningen vergen van het daartoe bevoegd gezag om die dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.

d. Risicovol evenement (C): 'Evenement' waarbij het (zeer) waarschijnlijk is dat die gebeurtenis leidt tot risico's voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en maatregelen of voorzieningen vergen van het daartoe bevoegd gezag om die dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.

3.2.1 Handreiking evenementenveiligheid 2018

De Handreiking evenementenveiligheid (verder: HEV) 2018 van het Instituut Fysieke Veiligheid (verder: IFV) koppelt de elementen besproken in paragraaf 3.1 aan de mate van noodzakelijkheid voor integrale operationele voorbereiding en uitvoering door OOV-diensten bij dat evenement. Wanneer dat niet-noodzakelijk wordt geacht voldoet een behandelaanpak A, wanneer dat voorstelbaar wordt geacht voldoet een behandelaanpak B en wanneer dat noodzakelijk wordt geacht voldoet een behandelaanpak C. De gemeente Zevenaar neemt de behandelaanpak uit de HEV 2018 in zoverre over dat bij het classificeren de mate van noodzakelijkheid voor integrale operationele voorbereiding en uitvoering door OOV-diensten bij dat evenement onderdeel van het uiteindelijk categoriseren van een risicocategorie is. Het schematisch figuur vindt u op de volgende pagina.

Schematisch figuur HEV 2018 behandelaanpak classificatie evenement

3.3 Risicoscan en wederzijdse inspanning

Bij het opstellen van een risicoprofiel gebruikt de gemeente een risicoscan, die in het gehele gebied van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (verder: VGGM) wordt gehanteerd. Op basis van de aangeleverde stukken van de organisator, scant de vergunningverlener de risico's. De risicoscan draagt naast de genoemde behandelaanpak vanuit de HEV 2018 bij aan het bepalen van het risicoprofiel van het evenement en bijbehorende risicocategorie. De uitkomsten zijn de basis voor het verdere verloop van het advies- en vergunningentraject (zie hoofdstuk 4). Van essentieel belang is daarom dat een organisator tijdig voldoende en volledige gegevens verschaft.

4 Het werkproces rondom evenementen

De essentie van een overzichtelijk en praktisch werkproces rondom de meldingsprocedure dan wel de vergunningsprocedure omtrent evenementen staat buiten kijf. Hetgeen de nationale ombudsman in zijn rapport *'van een koude kermis thuiskomen'* in september 2017 nadrukkelijk beschrijft. De daarin beschreven evenementencyclus (zie bijlage 2) en aandachtspunten daaromtrent zijn uitgangspunt in dit handboek.

Hoofdstuk 4 is tweeledig opgebouwd: het eerste deel (hoofdstuk 4.1) heeft betrekking op de meldingsprocedure omtrent evenementen en het tweede deel (hoofdstuk 4.2) heeft betrekking op de vergunningsprocedure omtrent evenementen.

Om simpel te achterhalen welke procedure op uw evenement van toepassing is, vult u het digitale keuzeformulier 'melden of vergunning' in. Het formulier kunt u bovenin de webpagina zien via https://www.zevenaar.nl/evenement-melding-vergunning. Komt u er digitaal niet uit of heeft u vragen, dan kunt u altijd contact opnemen met de gemeente Zevenaar via het algemene telefoonnummer.

4.1 De meldingsprocedure

Onder een klein evenement wordt verstaan: een eendaags evenement. Op grond van artikel 2:24 lid 3 APV is geen vergunning vereist voor een klein evenement, voor zover:
- Het aantal aanwezigen niet meer bedraagt dan 150 personen;
- Het evenement plaatsvindt tussen 10.00 en 23.00 uur;
- Er geen verkeersmaatregelen vereist zijn, anders dan het onttrekken van parkeerplaatsen en het eventueel afsluiten van een straat met een beperkte verkeersfunctie;
- Het evenement voldoet aan de risicocategorie 0 'te melden evenement' (zie hoofdstuk 3.2 onder a);
- De organisator binnen 15 werkdagen voorafgaand aan het evenement daarvan melding heeft gedaan aan de burgemeester;
- De burgemeester niet binnen tien werkdagen na ontvangst van de melding heeft besloten het evenement te verbieden in verband met de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of de bescherming van het milieu. Ofwel de burgemeester heeft besloten om het evenement alsnog als een vergunning plichtig evenement aan te merken.

Het digitale meldingsformulier op de website dient gebruikt te worden (https://www.zevenaar.nl/evenement-melding-vergunning). Komt u er digitaal niet uit of heeft u vragen, dan kunt u altijd contact opnemen met de gemeente Zevenaar via het algemene telefoonnummer.

4.2 De vergunningsprocedure

Indien de meldingsprocedure niet van toepassing is, dient de vergunningsprocedure gevolgd te worden. Door voldoende inzicht te krijgen in het voorgenomen evenement en de bijbehorende risico's, neemt het bevoegd gezag een besluit op basis van een weloverwogen belangenafweging. Wie het bevoegd gezag is, bespreken we allereerst. Vervolgens zetten we de aanvraagprocedure uiteen inclusief een eventueel adviesproces. Daarna gaan we alles rondom de evenementenvergunning als zodanig na. Verder staan we stil bij de evaluatie. Tot slot geven we schematisch het proces weer.

4.2.1 Bevoegd gezag

De burgemeester is het bevoegde bestuursorgaan inzake het besluit omtrent een aanvraag voor een evenementenvergunning. De grondslag is te herleiden naar de verantwoordelijkheid van de burgemeester op het gebied van openbare orde en openbare veiligheid. Daarnaast kan het college van burgemeester en wethouders bevoegd gezag zijn ten aanzien van onder andere geluids-, omgevings- en milieuaspecten. In dit handboek nemen we de 'hoofdbevoegdheid' van de burgemeester als uitgangspunt.

4.2.2 De aanvraag

De aanvraag van een evenementenvergunning kenmerkt zich als uitgangspunt voor de belangenafweging van de burgemeester om tot een besluit te komen. Bovendien is de aanvraag de formele aanvang van de procedure omtrent een evenementenvergunning.

4.2.2.1 Indiener aanvraag

De aanvraag kan door zowel een natuurlijk persoon als een rechtspersoon worden ingediend bij de gemeente.

4.2.2.2 Aanvraagformulier

Het aanvraagformulier op de website van de gemeente Zevenaar dient gebruikt te worden (https://www.zevenaar.nl/evenement-melding-vergunning). Deze is tevens opvraagbaar in een word-bestand. Neemt u daarvoor contact op met de gemeente.

4.2.2.3 Toestemming grondeigenaar

De aanvrager dient schriftelijke toestemming te hebben van de grondeigenaar van de grond(en) waarop het evenement plaatsvindt.

4.2.2.4 Inhoud van de aanvraag

In het kader van een volledige en juiste beoordeling van evenementenvergunningaanvragen, dient de organisator:
- Allereerst een volledig ingevuld en ondertekend aanvraagformulier aan te leveren;
-Ten tweede dient aanvrager, afhankelijk van de aard en omvang van een evenement en de daarmee samenhangende risico's, de benodigde planvorming aan te leveren (zie hoofdstuk 5 paragraaf 1);
- Ten derde dient de aanvrager plattegronden en/of situatietekeningen in te dienen conform het kader van de 'BIJLAGE Situatietekening en plattegrond' aanhangend aan het aanvraagformulier (zie paragraaf 4.2.2.). De gemeente stelt op aanvraag van de organisator plattegronden beschikbaar, waarop de organisator de verschillende objecten op het evenementterrein kan aangeven;
- Tot slot dient aanvrager met de evenementenvergunning samenhangende besluiten (zie voorbeelden in hoofdstuk 2 paragraaf 5) op conforme wijze aan te vragen.

De uiterste termijn voor aanvullingen of wijzigingen ten aanzien van de inhoud van een aanvraag betreffen:
- 2 weken voor de aanvang van een A-evenement;
- 4 weken voor de aanvang van een B- en C-evenement.

De aanvraag mag maximaal 12 maanden voor aanvang van het evenement ingediend worden. Indien een aanvraag eerder wordt ingediend, wordt die aanvraag buiten behandeling gelaten.

Opeenstapeling van aanvragen
In het geval van een opeenstapeling van aanvragen gaat de gemeente zorgvuldig na in hoeverre het mogelijk is om de evenementen toe te staan. In het geval een of meerdere aanvragen voor eenzelfde locatie, datum en tijdstip wordt gedaan en geen samenwerking mogelijk is, handelt de gemeente via het proces beschreven in paragraaf 4.2.9.

4.2.2.5 Termijn voor indiening van een volledige aanvraag
Een redelijke indieningstermijn is van cruciaal belang voor zowel de gemeente als de aanvrager. De gemeente heeft voldoende tijd om een zorgvuldige belangenafweging te maken en de aanvrager heeft zekerheid dat het evenement plaats kan vinden. Ook voor de hulpdiensten is voldoende tijd nodig voor advisering, maar ook bijvoorbeeld om de inzetbaarheid van hulpdiensten te kunnen garanderen.

Per ingang van dit handboek hanteert de gemeente Zevenaar de volgende indieningstermijn voorafgaand op de dag waarop het evenement plaatsvindt:
- 8 weken voor een A-evenement als bedoeld in artikel 2:24 lid 4 sub b APV;
- 12 weken voor een B-evenement als bedoeld in artikel 2:24 lid 4 sub c APV;
- 16 weken voor een C-evenement als bedoeld in artikel 2:24 lid 4 sub d APV.

Indien de aanvraag buiten de termijn wordt ingediend, kan mogelijk geen zorgvuldige afweging gemaakt worden. Mocht dat het geval zijn, dan zal de aanvraag ingevolge artikel 1:8 APV geweigerd worden.

Indien de aanvraag onvolledig wordt ingediend, wordt de aanvraag opgeschort ingevolge artikel 4:5 Awb. De aanvrager krijgt een hersteltermijn van 2 of 4 weken (afhankelijk van risicocategorie van het evenement) om de gegevens aan te vullen. De beslistermijn wordt daarmee opgeschort. In het geval de stukken niet tijdig worden aangevuld, kan de aanvraag buiten behandeling worden gesteld. Een tweede aanvraag is mogelijk zolang deze conform de indieningstermijn en volledig wordt ingediend.

4.2.2.6 Publicatie
Na vaststelling van dit handboek publiceert de gemeente Zevenaar, naast de evenementenvergunningen, de evenementenvergunningaanvragen ten behoeve van transparantie naar inwoners van de gemeente Zevenaar.

4.2.3 Advisering
Afhankelijk van de aard en de omvang van het evenement wordt aan zowel externe partijen (bijv. politie, brandweer, Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (verder: GHOR) en Omgevingsdienst Regio Arnhem (verder: ODRA)) als interne partijen (bijv. adviseur openbare orde en veiligheid, verkeer, milieu, beheer en ruimtelijke ordening) advies gevraagd. Na een intakegesprek met de organisator en ontvangst van een volledige aanvraag, wordt het evenement ingedeeld in een risicocategorie. Die categorie is bepalend voor de mate van advisering. Voor de indeling in een risicocategorie en het opvragen van bijpassend advies, gebruikt de gemeente de evenementenapplicatie 'Live events'. De applicatie maakt onderdeel uit van het 'regionaal kader evenementenbeleid' van de VGGM. Alle evenementen in de gemeente worden opgevoerd in de applicatie, waardoor de betrokken partijen inzicht hebben wanneer welk evenement plaatsvindt.

4.2.3.1 Advisering bij A-evenement
Voor een A-evenement is behoudens uitzonderingen geen advies van de hulpdiensten benodigd. De basisvoorschriften vanuit de VGGM zijn afdoende. Waar nodig wordt maatwerk-advies opgevraagd.

4.2.3.2 Advisering bij B-evenement
Voor een B-evenement brengen politie, brandweer en GHOR een monodisciplinair advies uit aan de gemeente. Vanuit ieders specialisme levert ieders advies een bijdrage aan de gemeente om zorgvuldig te kunnen besluiten op een aanvraag.

4.2.3.3 Advisering bij C-evenement
Voor een C-evenement brengen politie, brandweer en GHOR een multidisciplinair advies uit aan de gemeente. Bij een dergelijk risicovol evenement passen de hulpdiensten het Informatie, Risico en Scenario (IRS) model toe.

4.2.4 De reguliere evenementenvergunning
Zolang het bovenstaande in acht is genomen, leidt dat in beginsel tot een positief besluit van de burgemeester. In deze paragraaf beschrijven wij wanneer dat niet het geval is. Tevens staan we stil bij de vergunning als zodanig en de publicatie daarvan. Tot slot bespreken we de mogelijkheden omtrent intrekken en wijzigen van een vergunning.

4.2.4.1 Weigeringsgronden
Artikel 1:8 APV maakt de volgende weigeringsgronden duidelijk:
- De openbare orde;
- De openbare veiligheid;
- De volksgezondheid;
- De bescherming van het milieu.

In bijlage 3 vindt u een niet-uitputtende opsomming van voorbeelden waarbij sprake is van een geweigerde evenementenvergunning.

4.2.4.2 Besluit
Ingevolge artikel 1:2 lid 1 APV beslist het bevoegd gezag binnen 8 weken na datum ontvangst van de aanvraag. Deze termijn kan eenmalig verlengd worden met 6 weken. Verder zijn de regels uit de hoofdstukken 3 en 4 van de Awb van toepassing.

4.2.4.3 Vergunningvoorschriften
In artikel 1:4 APV is bepaald dat aan ontheffingen en vergunningen voorschriften kunnen worden verbonden. Deze voorschriften strekken slechts tot bescherming van de in paragraaf 4.2.4.1. genoemde belangen. De goedgekeurde planvorming maakt onderdeel uit van de vergunning. De aanvrager dient het evenement uit te voeren conform de vergunning. Aanvrager en gemeente kunnen afspreken om voor aanvang van het evenement het evenemententerrein te schouwen. Ook tijdens het evenement kan gecontroleerd worden door de gemeente. In hoofdstuk 11 wordt toezicht en handhaving nader beschreven.

4.2.4.4 Publicatie
In het kader van een zorgvuldige procedure wordt het besluit op een aanvraag evenementenvergunning zo spoedig mogelijk na bekendmaking gepubliceerd. Het uitgangspunt van de gemeente is minimaal 6 weken

voor aanvang van het evenement gepubliceerd te hebben. De bekendmaking van het besluit geschiedt door toezending van het besluit aan de aanvrager ingevolge artikel 3:41 Awb. De bezwaartermijn van 6 weken vangt de dag na bekendmaking aan.

4.2.4.5 Burgerparticipatie
De gemeente gaat tijdens het vergunningsproces na in hoeverre de aanvrager de omgeving van het evenement 'meeneemt'. Afhankelijk van de aard en omvang van het evenement wordt in samenspraak met de aanvrager besloten om (1) ofwel de nabije omgeving schriftelijk te informeren (2) ofwel een bijeenkomst voor de nabije omgeving te organiseren. De gemeente hanteert een faciliterende rol bij het organiseren van dergelijke bijeenkomsten.

4.2.4.6 Intrekkings- en wijzigingsgronden
De genoemde belangen uit artikel 1:8 APV vormen de grondslag voor een eventuele wijziging of intrekking van de evenementenvergunning. Tevens gelden de gronden genoemd in artikel 1:6 APV, inhoudende:
- Onjuiste of onvolledige verstrekking van informatie;
- Veranderende omstandigheden waardoor intrekking of wijziging noopt ter bescherming van het belang waarvoor de vergunning is vereist;
- Niet nakoming van voorschriften;
- Indien geen gebruik wordt gemaakt van de vergunning;
- Op verzoek van de houder.

De gemeente kan in deze gevallen niet aansprakelijk gesteld worden voor geleden schade door vergunninghouder of derden. Het ligt op hun weg om zich hiervoor te verzekeren.

4.2.4.7 Overkoepelende vergunning
Gereserveerd.

4.2.5 De meerjaren evenementenvergunning
De burgemeester kan besluiten om een jaarlijks terugkomend evenement een meerjaren vergunning te verlenen voor de maximale duur van drie jaren. Onder de volgende voorwaarden komt een aanvrager in aanmerking voor een meerjaren vergunning:
- Het evenement heeft minimaal drie jaren in de gemeente plaatsgevonden;
- Het betreft een A- of een B-evenement;
- Geen eerdere negatieve ervaringen;
- Geen gegrond verklaarde bezwaren ten aanzien van het evenement;
- Jaarlijks dezelfde locatie;
- Jaarlijks dezelfde aard en omvang van het evenement;
- Geringe risico's ten aanzien van de openbare orde en veiligheid.

De meerjaren vergunning kan in ieder geval ingetrokken worden indien een van de onderstaande gevallen van toepassing is:
- Er is sprake van substantiële wijzigingen in de aard, omvang of locatie;
- De voorschriften worden niet nageleefd;
- Er heeft zich een calamiteit voorgedaan;
- Er zijn zwaarwegende klachten binnengekomen;
- De burgemeester om andere redenen het noodzakelijk acht de vergunning in te trekken.

4.2.6 Evaluatie

Zowel ten aanzien van reguliere als meerjaren evenementen geldt, dat:
- Na ieder C-evenement een evaluatieoverleg wordt gehouden waarbij aanvrager, gemeente en hulpdiensten aanwezig zijn;
- Na ieder B-evenement een evaluatieoverleg plaatsvindt tussen aanvrager en gemeente waarbij de hulpdiensten mogelijk aansluiten;
- Na ieder A-evenement geen evaluatie plaatsvindt, mits omstandigheden daartoe nopen.

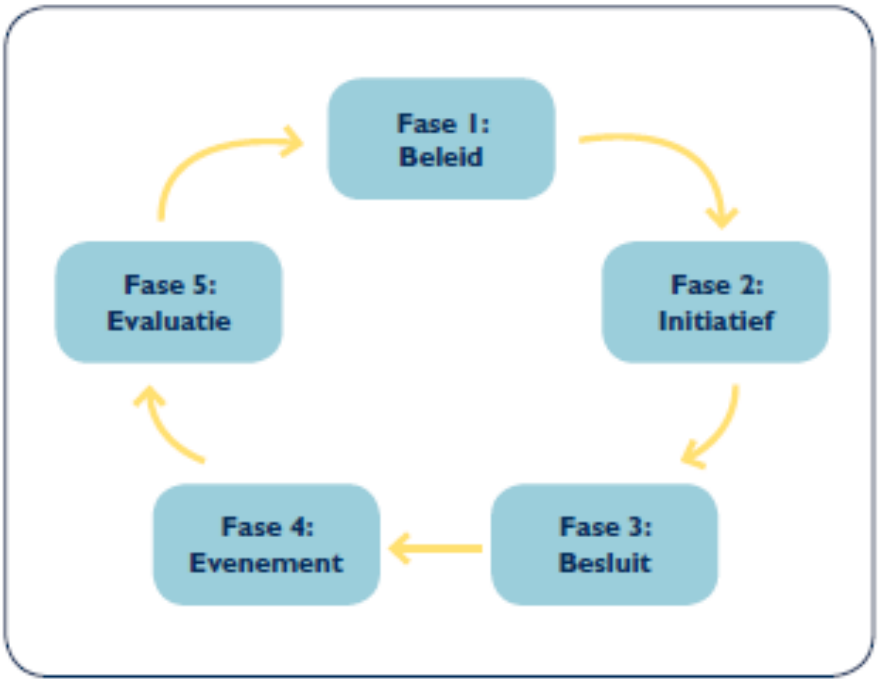
Een evaluatie vindt bij voorkeur binnen 14 dagen na het evenement plaats.

4.2.7 Processchema's

Ter verduidelijking van de processen met betrekking tot evenementen hebben we gekozen voor visuele weergaven.

4.2.7.1 Algemeen

Het algemene proces is het uitgangspunt. Dit proces wordt beschreven als 'de evenementencyclus'.

Dit handboek geeft invulling aan fase 1 'Beleid'. Van belang is dat de basis staat en een eerste stap gezet wordt naar open en helder beleid. Fase 2 t/m 5 passeren de revue in dit handboek. Door bewustzijn van deze fasen, is de gemeente van oordeel dat de meer specifieke schema's deze algemene cyclus in acht nemen.

4.2.7.2 Procesbeschrijving evenementenveiligheid

Veiligheid als uitgangspunt nemend, gebruikt de gemeente het proces weergegeven in bijlage 4.[1] Deze procesbeschrijving is voornamelijk informerend voor alle betrokkenen.

4.2.7.3 Procesbeschrijving evenementenvergunning

Deze procesbeschrijving laat schematisch zien hoe het proces verloopt wanneer de gemeente een evenementenvergunningaanvraag ontvangt. De gemeente gebruikt het proces weergegeven in bijlage 5.[2] Dit proces is met name interessant voor aanvragers.

4.2.8 Evenementenkalenders

Live events:
In live events staat een evenementenkalender van alle evenementen in de regio. Hetgeen van belang is ten aanzien van mogelijke samenloop van evenementen en de capaciteitsplanning van de hulpdiensten. De gemeenten die vallen onder de VGGM vullen de kalender constant aan. De kalender is voor gemeenten en hulpdiensten in de regio Gelderland-Midden.

Interne evenementenkalender:
De gemeente heeft daarnaast een interne evenementenkalender. Alle meldings- en vergunningplichtige evenementen worden daarin bijgehouden. De kalender kan door een ieder worden ingezien. De evenementenkalender is een hulpmiddel voor planning en afstemming. Er kunnen verder geen rechten aan de kalender worden ontleend.

Zevenaarse evenementenkalender via www.indeliemers.nl:
Tot slot wijst de gemeente organisatoren actief op de mogelijkheid om hun evenement meer bekendheid te geven door het aan te melden op de Zevenaarse evenementenkalender (via www.indeliemers.nl). Ter uitvoering hebben we de volgende tekst opgenomen in de begeleidende brief van een evenementenvergunning en in de voorwaarden van de evenementenvergunning.

"Aanmelding evenementen
Organisatoren van evenementen kunnen op de Zevenaarse evenementenkalender eenvoudig en snel een activiteit aanmelden. Plaatsing op inDeLiemers.nl betekent automatisch dat het evenement op de evenementenkalender van Zevenaar staat en in de meeste gevallen ook via twitter wordt doorgegeven. Daarnaast wordt uw activiteit automatisch opgenomen in de Zevenaar-app ; deze is beschikbaar via de Apple Store (iOS) en Google Play (Android)."

4.2.9 Schaarse vergunningen

Een schaarse vergunning is een vergunning waarvan er maar één of een beperkt aantal kan worden verleend terwijl er meer potentiële gegadigden zijn. De beperking van locaties speelt daarbij een belangrijke rol. Op basis van de huidige jurisprudentie kan geen heldere conclusie getrokken worden wanneer in geval van een evenementenvergunning sprake is van een schaarse vergunning. Los van die

[1] Het schema is, in enigszins gewijzigde vorm, ontleend aan een vergelijkbaar schema van de Veiligheidsregio Twente.
[2] Het schema is, in enigszins gewijzigde vorm, ontleend aan een vergelijkbaar schema van de gemeente Alkmaar.

(juridische) discussie is in ieder geval belangrijk om als gemeente de situatie te regelen waarbij wel sprake is van een schaarse vergunning.

Uit rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State en het Hof van Justitie volgt respectievelijk op grond van het nationale gelijkheidsbeginsel en het Europese transparantiebeginsel de rechtsnorm die ertoe strekt dat bij de verdeling van schaarse vergunningen door het bestuur op enigerlei wijze aan (potentiële) gegadigden ruimte moet worden geboden om naar de beschikbare vergunning(en) mee te dingen. Om gelijke kansen te garanderen moet het bestuur een passende mate van openbaarheid verzekeren met betrekking tot de beschikbaarheid van de schaarse vergunning, de verdelingsprocedure, het aanvraagtijdvak en de toe te passen criteria. Het bestuur moet hierover tijdig voorafgaand aan de start van de aanvraagprocedure duidelijkheid scheppen door informatie over deze aspecten bekend te maken via een zodanig medium dat potentiële gegadigden daarvan kennis kunnen nemen.

Indien sprake is van een schaarse vergunning kwestie stuurt de gemeente in eerste instantie op een gezamenlijke oplossing. De gemeente brengt de organisatoren in contact en/of faciliteert waar nodig een overleg/bijeenkomst met een gezamenlijke oplossing als doel.

Mocht een dergelijk overleg niet tot een oplossing leiden, dan bepaalt de burgemeester aan welke aanvrager de evenementenvergunning wordt verleend. Bij deze beoordeling wordt in eerste instantie gebruik gemaakt van de onderstaande vergelijkingscriteria. Wanneer sprake is van een gelijke uitkomst wordt een loting gehouden. De betreffende aanvragers worden uitgenodigd om aanwezig te zijn bij de loting. Ook nadat de vergelijkingscriteria zijn toegepast en er nog één aanvraag overblijft, wordt deze getoetst aan de geldende regels.

Randvoorwaarden:	**Kernvraag:**	**Rating:**	**Beoordeling:**
Inhoud:	Is het voorlopig programma/plan realiseerbaar? (Is er sprake van A-B-C artiest en is dit realiseerbaar met voorbeelden van artiestennamen)	J/N	
Faciliteiten:	Is de grond in eigendom van de gemeente? Zo ja, gaat de gemeente akkoord met een evenement op deze locatie? Zo nee is er toestemming van de grondeigenaar?	J/N	
Budgettair:	Zijn in de voorlopige begroting de reële kosten voor veiligheid, mobiliteit en milieu opgenomen en is deze begroting sluitend?	J/N	
Beoordelingscriteria:			

Ervaring Zevenaar	Aantoonbare positieve ervaring binnen de gemeente Zevenaar met het organiseren van evenementen	20	
Ervaring elders	Aantoonbare positieve ervaring met organiseren vergelijkbaar evenement	20	
Doelgroep bezoekers	Heeft dit evenement een doelgroep die groot genoeg is zodat er eventueel spreiding ontstaat in het aanbod van evenementen (alleen van toepassing bij meerdere evenementen op dezelfde dag)	10	
Beleid	Sluit het evenement aan relevant beleid van gemeente Zevenaar	20	
Uitstraling van het evenement	Professionele uitstraling van het evenement, de technische staat en de staat van onderhoud van bijvoorbeeld een tent en de presentatie van het evenement.	10	
Locatiespreiding	Spreiding van evenementen over de stad (alleen van toepassing bij evenementen die op dezelfde dag op verschillende locaties plaatsvinden)	10	
Spreiding in de tijd	Spreiding van evenementen over het jaar (alleen van toepassing bij evenementen die niet op dezelfde dag plaatsvinden)	10	
Uniek:	Hoe uniek is het evenement aantoonbaar binnen de	10	

	branche? Bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid of activiteiten voor bezoekers.		
Totaal		**110**	

Als de situatie zich voordoet dat sprake is van een schaarse vergunning, geldt voor dat jaar in principe wie het eerste komt wie het eerst maalt. Voor het daaropvolgende jaar wordt door openbare kennismaking de mogelijkheid geboden aan potentiële gegadigden de vergunning aan te vragen en ingevolgde de beschreven criteria al dan niet de vergunning te ontvangen.

5 Openbare orde en veiligheid

Zoals inmiddels meermaals langs is gekomen, vindt de kernbevoegdheid met betrekking tot evenementen zijn grondslag in de openbare orde en veiligheid waarbij de burgemeester het bevoegd gezag is.

5.1 Planvorming

Planvorming is een essentieel onderdeel bij het organiseren van een evenement. Hoe hoger het verwachte risico, hoe belangrijker (en meer omvangrijk) de planvorming. Het gaat erom dat een organisator niet de planvorming enkel maakt om een vergunning te krijgen, maar het gaat erom dat de organisator actief nagedacht heeft over zijn evenement in het geheel en zijn verantwoordelijkheden daaromtrent.

Organisatoren van B- en C-evenementen dienen als algemene regel planvorming op te stellen in verband met de te verwachten risico's. Welke planvorming en de inhoud daarvan bespreekt de gemeente in het vooroverleg met de organisatie. Afhankelijk van het A-evenement kan de gemeente aangeven dat en welke planvorming opgesteld dient te worden. De planvorming moet bij de vergunningaanvraag gevoegd worden.

5.1.1 Veiligheidsplan

Een veiligheidsplan is een waarborg van veiligheid en gezondheid voor, tijdens en na een evenement. Het plan geeft in algemene zin aan:
- Wat er georganiseerd wordt;
- Wat de mogelijke risico's bij het evenement zijn;
- Welke maatregelen de organisator daaromtrent treft;
- De opzet van de organisatie.

De mogelijke risico's en bijpassende maatregelen laten zich het best omschrijven door scenario's te gebruiken. Wie doet wat, wanneer en in welk geval.

5.1.2 Beveiligingsplan

De kern, en het kenmerkende verschil met het veiligheidsplan, is dat een beveiligingsplan beschrijft hoe de organisatie weerstand biedt tegen opzettelijke verstoringen tijdens het evenement. Een inhoudelijk sterk beveiligingsplan geeft inzicht in de te beveiligen belangen in relatie tot die risico's. Dat beveiligingsplan moet aangeven welke beveiligingsmaatregelen ingezet worden en welke weerstand (tegen ongewenst moedwillig handelen) dat oplevert. Daarnaast moet het plan duidelijk zijn over de geaccepteerde risico's, de zogenoemde restrisico's. Wie deze inhoud voor zich heeft liggen, is in staat het beveiligingsniveau te beoordelen.

5.1.3 Verkeersplan

Evenementen kunnen in verschillende mate consequenties hebben voor het verkeer en groen in de omgeving van het evenement. Door deze invloed geeft het verkeersplan in algemene zin aan:
- De wijze van aan- en afvoer van bezoekers en omwonenden;
- De parkeervoorzieningen voor bezoekers;
- De mogelijkheden omtrent openbaar vervoer;

- De benodigde verkeersmaatregelen, zoals eventuele parkeerverbod(en), het afzetten van wegen dan wel bepaalde omleidingen van verkeer;
- De benodigde bewegwijzering;
- Een omschrijving van de bereikbaarheid voor hulpdiensten en het in kaart brengen van calamiteitenroute(n);
- Een omschrijving van de inzet van verkeersregelaars;
- De communicatie over afsluitingen en omleidingen.

Op initiatief van de organisator, weergegeven in het verkeersplan, bepaalt het college welke tijdelijke verkeersmaatregelen op welke manier worden uitgevoerd. Daarnaast neemt het college bij (middel-) grote evenementen een verkeersbesluit over de verkeersmaatregelen voor dat evenement. De organisatie houdt rekening met mogelijk andere bevoegde gezagen zoals de provincie met betrekking tot provinciale wegen en het rijk met betrekking tot rijkswegen.

5.1.3.1 Verkeersregelaars

Wat betreft verkeersregelaars draagt de organisatie de verantwoordelijkheid voor de veiligheid van de deelnemers aan het evenement, het publiek van het evenement en de weggebruikers gerelateerd aan het evenement. Afhankelijk van het evenement wordt de inzet van verkeersregelaars verplicht gesteld door de gemeente. Bij onder andere optochten, sportevenementen en grote festivals spreekt dat voor zich. Het werven, instrueren en inzetten van verkeersregelaars is een verantwoordelijkheid van de organisatie. Er dient tevens door de vergunninghouder een verzekering voor deze verkeersregelaars afgesloten te worden. Volgens de geldende regeling inzake verkeersregelaars dienen de verkeersregelaars gecertificeerd te zijn. Voor certificering is nodig dat de verkeersregelaar de instructie met goed gevolg heeft afgelegd en vervolgens door de burgemeester als zodanig is aangesteld. De aanstelling geldt voor de duur van 1 jaar. De verkeersregelaar staat te allen tijde onder supervisie van de politie.

5.1.4 Crowd management plan

Het crowd management plan bestaat uit de volgende twee aspecten. *Crowd Management:* wat simpelweg het voorbereiden op de komst van een menigte is. De informatie daaromtrent wordt verzameld, risico's worden benoemd en de plannen worden gemaakt. Het gaat om het begeleiden van de menigte waarmee de gewenste orde wordt gecreëerd. Hoe wordt omgegaan met aspecten als het monitoren van het weer, social media, bezoekersstromen is tevens beschreven. Wat betreft de te verwachten weersomstandigheden is het zeer raadzaam om als organisatie een slecht weer plan op te stellen, waarin staat beschreven in welke situatie welke maatregelen worden getroffen. En *Crowd Control:* wat het daadwerkelijk beheersen van de aanwezige mensenmassa is. Het betreft de uitvoerende fase, waarin je als organisator gebruik maakt van de plannen, de aanwezige middelen en menskracht om bezoekersstromen te beïnvloeden. Het gaat om het handhaven van de bestaande orde. De manier van communicatie en de begeleiding vanuit de organisatie dient behandeld te worden.

5.1.5 Rollenverdeling en afstemming

De organisatoren van evenementen zijn verantwoordelijk voor het opstellen van de betreffende planvorming. Het initiatief ligt bij de organisatie van een evenement. De gemeente staat klaar om de organisator te adviseren over planvorming en om desgewenst overleg/bijeenkomst(en) te faciliteren om de planvorming te bespreken in een driehoek van gemeente, hulpdiensten en organisatie.

De informatie in de planvorming stelt de gemeente in staat om de voornemens van de organisator te beoordelen, voorwaarden te stellen aan de evenementenvergunning en toezicht te houden op de veiligheid van het evenement. Op basis van de planvorming kan de inzet van hulpdiensten worden vastgesteld en afgestemd. Als de hulpdiensten weten wat zij van de organisator mogen verwachten, kunnen zij daarop aanhaken en aangeven wat er van hen verwacht mag worden. Door planvorming af te stemmen met de hulpdiensten worden wederzijdse verwachtingen vastgelegd. Dit schept duidelijkheid en stelt partijen in staat om elkaar er op aan te spreken als iets niet wordt gedaan.

5.1.6 Modelplannen

Er zijn verschillende modelplannen (online) te vinden om de te bespreken planvorming vorm te geven. Ga als organisatie niet blind af op een dergelijk model. Een model kan gebruikt worden als leidraad, maar elk evenement is anders. Bruikbare modellen zijn degene die opgesteld zijn door de Nederlandse veiligheidsbranche, veiligheidsregio's en bepaalde private ondernemingen. De gemeente staat klaar om organisatie bij te staan in de keuze van model of opzet van planvorming.

5.2 Brandveiligheid

Goede brandpreventie en goede management op brandveiligheid zijn essentieel om risico's te beperken. Een risicoanalyse is daarom één van de belangrijke onderdelen in het veiligheidsplan. Welke maatregelen worden wanneer genomen en wie is daarvoor aanspraakpunt. Ook ten aanzien van de inrichting, aankleding en het gebruik van een evenemententerrein speelt brandveiligheid een grote rol. Enkele belangrijke punten met betrekking tot de bereikbaarheid waarmee in ieder geval rekening gehouden mee dient te worden zijn:

- Het vrijhouden van brandkranen;
- Alle objecten op het terrein kunnen onbelemmerd bereikt worden;
- Bij wegafsluitingen moet iemand van de organisatie of een verkeersregelaar aanwezig zijn om de hulpdiensten door te laten gaan;
- Bij afsluiting van het evenemententerrein moet duidelijk zijn waar de ingang voor de hulpdiensten is en moet die spoedig opengezet kunnen worden;
- Er dient een doorgang van 3,5 meter breed en 4,2 meter hoog worden vrijgehouden in verband met de doorgang van hulpdiensten.

Sinds 1 januari 2018 is het Besluit gebruik en basishulpverlening overige plaatsen (verder: BBGOP) in werking getreden. Dit besluit regelt brandveiligheid met betrekking tot tijdelijke bouwsels. Een melding is onder andere verplicht in het geval een activiteit wordt georganiseerd waarbij een bouwsel aanwezig is die is bestemd voor 150 of meer personen tegelijkertijd. Er hoeft geen aparte melding ingediend te worden als een evenementenvergunning noodzakelijk is en in dat kader de benodigde gegevens al aangeleverd zijn. De gemeente Zevenaar hanteert die gegevens als vereiste bij een evenementenvergunning waardoor geen aparte melding noodzakelijk is (zie hoofdstuk 4.2.2.4).

Indien (een deel van) een evenement in een gebouw plaatsvindt waarbij meer dan 50 personen tegelijk aanwezig zijn, is een melding brandveilig gebruik via www.omgevingsloket.nl noodzakelijk.

5.3 Constructieve veiligheid

Bij evenementen wordt veelal gebruik gemaakt van verschillende bouwsels zoals podia, tribunes, tenten en decorschermen. Door een samenwerking tussen verschillende gemeenten en de Omgevingsdienst regio Arnhem is een richtlijn opgesteld waarin criteria omtrent constructieve veiligheid bij evenementen zijn omschreven.[3] De richtlijn schetst voorwaarden omtrent een deugdelijke fundering, instortingsgevaar, weersomstandigheden en bezoekersinvloeden van bouwsels. In de evenementenvergunning of omgevingsvergunning kunnen voorwaarden uit de richtlijn opgenomen worden.

Indien (kermis) attracties en/of speeltoestellen onderdeel uitmaken van een evenement, mogen deze geen gevaar vormen voor bezoekers, deelnemers en omgeving. Alle (kermis)attracties en speeltoestellen moeten voldoen aan de voor hen geldende wetgeving. De Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit is bevoegd gezag op dat gebied. Als gemeente checken wij of de benodigde goedkeuringen aanwezig zijn, zoals in het geval van kermisattracties checken we of deze na goedkeuring opgenomen zijn in het register attractietoestellen en speeltoestellen (RAS).

5.4 Begin- en eindtijden

Ter bescherming van woon- en leefmilieu is de regulering van tijden met betrekking tot evenementen van belang. Tevens verschaft regulering duidelijkheid voor alle partijen die betrokken zijn of gevolgen merken van evenementen.

5.4.1 Eindtijden

Voor alle evenementen gelden de volgende door de burgemeester vastgestelde (uiterlijke) eindtijden:

Evenement op:	Evenement in:	Eindtijd m.b.t. muziek, eetgelegenheden en drankverstrekking	Eindtijd leeg evenemententerrein
Vrijdag op zaterdag en zaterdag op zondag of (nationale) feestdag in een centrum/winkelgebied	Open lucht of tent	00.00 uur	00.30 uur
	Bestaand gebouw	01.00 uur	01.30 uur
Vrijdag op zaterdag en zaterdag op zondag of (nationale) feestdag buiten een centrum/winkelgebied	Open lucht of tent	00.30 uur	01.00 uur
	Bestaand gebouw	01.00 uur	01.30 uur

[3] 'Richtlijn voor constructieve toetsingscriteria bij een aanvraag voor een evenementenvergunning', november 2018.

Zondag tot en met donderdag in een centrum/winkelgebied	Open lucht of tent	23:30 uur	00:00 uur
	Bestaand gebouw	00:30 uur	01:00 uur
Zondag tot en met donderdag buiten een centrum/winkelgebied	Open lucht of tent	23:30 uur	00:00 uur
	Bestaand gebouw	00:30 uur	01:00 uur

Wat betreft de sluitingstijden van horeca gelden de tijden op grond van artikel 2:29 APV.

5.4.2 Begintijden

Begintijden zullen in redelijkheid met de gemeente afgestemd moeten worden. Alleen op zondag is het vooralsnog verboden op grond van de Zondagswet om voor 13:00 uur openbare vermakelijkheden te houden. Hiervan kan de burgemeester ontheffing verlenen. Daarnaast is de verwachting dat de Zondagswet binnen afzienbare tijd wordt ingetrokken.

5.4.3 Op- en afbouw

Bij de op- en afbouw van een evenementterrein dient de organisatie rekening te houden met eventuele overlast voor de omgeving. Na 23:00 uur en vóór 07:00 uur mag de organisatie geen overlast gevende op- en afbouwwerkzaamheden uitvoeren.

6 Volksgezondheid en milieu

Volksgezondheid en de bescherming van het milieu zijn weigeringsgronden met betrekking tot het besluit op een aanvraag van een evenementenvergunning. Het belang van duidelijkheid daarover is daarmee gegeven. In de onderstaande paragrafen bespreken we onderwerpen die gerelateerd zijn aan deze weigeringsgronden.

6.1 Geluid

Bepalingen ten aanzien van evenementen uit het 'gemeentelijk geluidbeleid 2008 Zevenaar' werken slechts nog voor zover niet behandeld in deze paragraaf.

Evenementen en geluid zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het doel van deze paragraaf is om de juiste balans te beschrijven tussen enerzijds het faciliteren van activiteiten die horen bij Zevenaar en anderzijds het beperken van overmatige geluidhinder voor omwonenden, ondernemers en bezoekers. Door organisatoren ruimte te geven voor het organiseren van evenementen, is enige mate van geluidhinder onvermijdelijk. Hoewel vele factoren een rol spelen in hoeverre sprake is van hinder, verschaffen we in deze paragraaf duidelijkheid door het vaststellen van realistische en afgewogen geluidnormen bij evenementen.

6.1.1 Geluidnormen

Overlast door muziekgeluid tijdens evenementen spitst zich vrijwel altijd toe op de lage tonen, ofwel de bassen. Daarom wordt door gemeenten steeds vaker een maximale grenswaarde in dB (C) gesteld (in plaats van of tezamen met in dB (A)). Deze twee normen worden als volgt omschreven:

- Een norm in dB(A). Deze weging is speciaal afgestemd op de wijze waarop mensen geluid waarnemen;
- Een norm in dB(C). Deze weging is speciaal afgestemd op geluidniveaus met veel lage tonen.

Er zijn geen landelijk geldende geluidsnormen. In vaste rechtspraak is aanvaard dat de 'Nota evenementen met een luidruchtig karakter uit 1996' (verder: nota) en het RIVM rapport 'Advies maximale geluidsniveaus voor muziekactiviteiten' als uitgangspunt kunnen dienen bij de beoordeling of geluidsoverlast van een evenement al dan niet aanvaardbaar is. Los van de nota blijft er ruimte voor de gemeente om de grens van 'onduldbare hinder' van geval tot geval te beoordelen in ogenschouw nemend de in de inleiding beschreven belangen en de concrete feiten en omstandigheden van het geval.

De gemeente Zevenaar gaat in ogenschouw nemend het bovenstaande bij vergunningverlening uit van de volgende uitgangspunten met betrekking tot grenswaarden voor geluid bij evenementen:
- Op de dansvloer niet hoger dan 103 dB (A) en niet hoger dan 118 dB (C);
- Op de gevels van omliggende geluidgevoelige gebouwen een basisnorm van 75 dB (A) en 90 dB (C);
- In geval van maatwerkvoorschriften ter afwijking van de basisnorm afhankelijk van afstand, aard, duur en tijdstip(pen) van het evenement tussen de 70 – 85 dB (A) en 85 – 100 dB (C) op de gevels van de omliggende geluidgevoelige gebouwen.

6.1.2 Maatwerkvoorschriften

Bij een aantal evenementen is een hogere geluidbelasting onvermijdelijk. Daar staat tegenover dat op bepaalde locaties een lagere geluidbelasting behaald kan worden. Om deze situaties goed te regelen, stelt de gemeente maatwerkvoorschriften op basis van de onderstaande uitgangspunten.

6.1.2.1 Aantal

Het aantal evenementen per jaar op een bepaalde locatie heeft invloed op de grenswaarden van het geluid bij die evenementen. Bij een hoog aantal evenementendagen per jaar per locatie wordt de lage zijde van de bandbreedte gehanteerd. Bij een laag aantal evenementendagen per jaar per locatie kan de grenswaarde, afhankelijk van overige aspecten, aan de hoge zijde van de bandbreedte gehanteerd worden.

6.1.2.2 Afstand

De afstand van het evenement ten opzichte van omliggende geluidgevoelige gebouwen heeft invloed op de haalbaarheid van de basisnorm. Naar mate de afstand tussen het evenemententerrein en omliggende geluidgevoelige gebouwen kleiner is, stijgt de noodzaak voor maatwerkvoorschriften. Afhankelijk van de specifieke afstand en overige aspecten, wordt de grenswaarde bepaald.

6.1.2.3 Aard

De aard van een evenement heeft betrekking op de bedoeling en de concrete inhoudelijke uitvoering van een evenement. Organisatoren organiseren veelal evenementen in een bepaalde branche met een bepaald genre en te verwachten bezoekers. Die factoren hebben hun weerslag op de aard van een evenement en die spelen een rol bij de invulling van de bandbreedte. Een voorbeeld van de toepassing is: evenementen waarbij genres als dance en house ten gehore worden gebracht, komen in aanmerking voor hogere waarden binnen de bandbreedte dan evenementen waarbij (cover)bands ten gehore worden gebracht.

6.1.2.4 Duur

Evenals de aard van een evenement, heeft de duur van een evenement zijn weerslag. Bij meerdaagse evenement is de geluidsoverlast qua duur vanzelfsprekend intensiever dan eendaagse evenementen. Vandaar dat de duur van een evenement invloed heeft op de hoogte van de geluidnormen. Wij nemen als algemeen uitgangspunt: hoe langer een evenement duurt, hoe lager in de bandbreedte.

6.1.2.5 Tijdstip

De tijdstip van een evenement heeft invloed op de beleving voor omwonenden. Naast afstand, aard en duur van het evenement, is zowel de aanvangstijd als de eindtijd een belangrijk element in het geheel van afwegen ten behoeve van de te hanteren geluidnormen. Wij nemen als algemeen uitgangspunt: hoe later in de avond de eindtijd van het evenement of hoe vroeger de aanvangstijd van het evenement in de ochtend, hoe lager in de bandbreedte.

6.1.3 Meetpunt geluidnorm

Het uitgangspunt van het meten is dat wordt gemeten op de gevels van de omliggende geluidgevoelige gebouwen. Geluidnormen hebben namelijk als primair doel de bescherming van omwonenden. Echter, om ook de bezoekers te beschermen wordt gekozen om geluidnormen in de vergunning op te nemen die gelden op 2 meter van de muziekbox. In ieder geval is de organisator verantwoordelijk om de geluidvoorschriften na te leven.

6.1.4 Handleiding meten en rekenen

De basis voor het meten en rekenen voor geluid op en rondom evenementen is 'de Handleiding meten en rekenen industrielawaai 1999' (verder: HMRI). Het toepassen van de HMRI (en de voorloper de IL-HR-13-01) wordt in Nederland wettelijk voorgeschreven voor alle akoestische onderzoeken en metingen voor onder andere industrielawaai en horecageluid. Ook bij evenementengeluid wordt de HMRI doorgaans gebruikt, ook al is dit niet wettelijk geregeld. De HMRI is echter niet onverkort geschikt voor het rekenen met en meten aan evenementengeluid. Vandaar onderstaande toevoegingen en afwijkingen:[4]

- De in de vergunning opgenomen grenswaarde betreft het equivalente (gemiddelde) gewogen geluidniveau:
- Om een representatieve waarde te verkrijgen van de ten gehore gebrachte muziek is de meettijd minimaal 2 minuten;
- De grenswaarde betreft het invallende geluidniveau. Indien gemeten wordt voor een reflecterend gebouw, dient de gemeten waarde met 3 dB gecorrigeerd te worden;
- Op het gemeten geluidniveau wordt geen toeslag voor muziekgeluid (of impuls- of tonaalgeluid) toegepast;
- De geluidbelasting wordt bepaald en gemeten op de hoogte van de betreffende woning(en);
- Geluidmetingen tijdens het evenement hoeven niet binnen het meteoraam zoals bedoeld in de HMRI verricht te worden;
- Er wordt geen meteocorrectie toegepast op het gemeten geluidniveau;
- Er wordt geen bedrijfsduurcorrectie toegepast op het gemeten geluidniveau.

6.1.5 Geluid binnen en buiten

Evenementen binnen een inrichting moeten voldoen aan de geluidnormen conform de Wet Milieubeheer en de APV. Buiten de inrichting, zoals evenementen in de openlucht, moet een zorgvuldige afweging gemaakt worden zoals beschreven in deze paragraaf. Evenementen in tenten, overkappingen en dergelijke worden als openlucht evenementen aangemerkt.

6.1.6 Best Beschikbare Technieken (verder: BBT)

Het uitgangspunt is dat organisatoren de BBT toepassen, inhoudende dat zij podia en speakers op meeste optimale wijze opstellen, richten en afschermen. Ook gebruiken zij de meest optimale technieken, uiteraard in verhouding met de aard en omvang van het evenement.

6.1.7 Gehoorschade

Vanuit het oogpunt van volksgezondheid is aandacht vanuit de organisatie en gemeente van belang voor de bezoekers van een evenement, die worden blootgesteld aan hoge geluidsniveaus. Het risico op gehoorschade is aannemelijk waardoor enerzijds de organisatie maatregelen dient te treffen en de gemeente dit belang meeweegt in de opgestelde geluidnormen. Het convenant 'Preventie gehoorschade versterkte muziek' biedt een goed aanknopingspunt voor zowel de organisator als de gemeente. Preventieve informatie, waarschuwingsborden, geluidsluwe zones, het afschermen van geluidboxen,

[4] Op basis van de uitvoeringsregels evenementen van de gemeente Alkmaar na onderzoek door het GeluidBuro.

oordopjes beschikbaar stellen en optimale techniek zijn mogelijke maatregelen die een organisator kan nemen.

6.1.8 Melding van geluidsoverlast

Bij geluidsoverlast kan daarvan melding gemaakt worden bij de gemeente, de ODRA en de politie. Na elke melding wordt contact opgenomen met de melder. De gemeente controleert de gestelde geluidsnormen bij evenementen in samenwerking met de ODRA. Alle meldingen worden besproken in de evaluatie van het evenement.

6.2 Alcohol

Bij een gedeelte van de evenementen worden alcoholische dranken verkocht door de organisator aan de bezoekers. In het kader van evenementen is het onder bepaalde randvoorwaarden toegestaan om zwak-alcoholhoudende drank te verstrekken. Zwak-alcoholhouden dranken zijn de dranken die minder dan vijftien volumeprocent alcohol bevatten.

6.2.1 Ontheffing

Op grond van artikel 35 lid 1 Alcoholwet (verder: Aw) kan de burgemeester op aanvraag een ontheffing verlenen van het in de genoemde wet gestelde verbod tot uitoefening van een horecabedrijf met betrekking tot het verstrekken van zwak-alcoholhoudende dranken. De ontheffing wordt verleend voor een aangewezen bijzondere gelegenheid en geldt voor maximaal twaalf aaneengesloten dagen. De verstrekking geschiedt onder onmiddellijke leiding van een persoon die:
- de leeftijd van eenentwintig jaar heeft bereikt;
- niet in enig opzicht van slecht levensgedrag is.

Een Verklaring van Sociale Hygiëne (verder: VSH) is sinds 2013 niet meer verplicht. Afhankelijk van het soort evenement, het te verwachten bezoekers en de mate van professionaliteit van de organisatie, kan de burgemeester de eis van een VSH alsnog stellen.

6.2.2 Verantwoordelijkheden organisator

Gezien het belang van volksgezondheid en openbare orde en veiligheid, moet overmatig alcoholgebruik, met name onder de jeugd, tegen worden gegaan. De organisator van een evenement heeft een verantwoordelijkheid waar het gaat om alcoholgebruik binnen de perken te houden en het niet schenken van alcohol aan jeugd onder de 18 jaar. Mogelijke maatregelen ter bevordering van het effect zijn:
- het personeel voor het evenement duidelijk instructies meegeven. Daarvoor zijn ook online cursussen te volgen (zie bijvoorbeeld de Instructie Verantwoord Alcoholschenken);
- voor en tijdens het evenement de geldende (huis)regels openbaren. Bijvoorbeeld ten aanzien van schenktijden, leeftijdsgrenzen en overlast;
- voor en tijdens het evenement polsbandjes verstrekken en daarop toezien.

6.2.3 Verhouding ontheffing en terrassen

Indien een horeca-exploitant een mobiele tap buiten zijn inrichting wil plaatsen (al dan niet op zijn terras), is een ontheffing artikel 35 Aw benodigd.

Zoals in de terrasvergunning staat genoemd, moet indien nodig het terras in verband met evenementen van speciale betekenis op eerste aanzegging worden verwijderd.

6.3 Geneeskundige hulpverlening

In eerste instantie is het van belang dat een organisator van een evenement tijdens het bedenken van het evenement ook nadenkt over eventuele medische en hygiënische maatregelen die getroffen moeten worden. De omvang van de maatregelen is gerelateerd aan de omvang van de te verwachten risico's. Daarnaast is van belang om bewust te zijn van de mogelijkheid van bereikbaarheid voor hulpdiensten en voldoende inzet van EHBO-ers. Bij risicovolle evenementen (zoals sportevenementen of grote festivals) kan een gezondheidsplan voorgeschreven worden. De GHOR kan hierover in overleg met de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (verder: GGD) advies over uitbrengen.

Afhankelijk van het evenement en de bezoekers, dienen voldoende EHBO-ers aanwezig te zijn. Per 500 gelijktijdige bezoekers gedurende het evenement moeten er 2 EHBO'ers aanwezig zijn. Bij evenementen tot 500 bezoekers mogen de EHBO'ers ingevuld worden door BHV'ers zonder neventaak gedurende het evenement. Tussen 500 en 1000 gelijktijdige bezoekers gedurende het evenement moeten er 2 EHBO'ers aanwezig zijn. Vanaf 1000 bezoekers die op hetzelfde moment aanwezig zijn, moet per 500 bezoekers meer die ook op hetzelfde moment aanwezig zijn, 1 EHBO'er worden toegevoegd (dus vanaf 1000 tot 1500 bezoekers 3 EHBO'ers en vanaf 1500 tot 2000 4 EHBO'ers enzovoorts). Tevens dient een AED apparaat en een gecertificeerde AED bediener altijd gedurende het evenement aanwezig te zijn.

6.4 Technische hygiëne zorg

Op grond van de Wet publieke gezondheid is de GGD GHOR verantwoordelijk voor inhoudelijk advies op het gebied van technische hygiëne met betrekking tot de preventie van gezondheidsproblemen. De GHOR treedt op als adviseur in het geval van vergunningverlening. Specifiek op het gebied van evenementen heeft de GHOR een aantal informatieformulieren opgesteld over minimale hygiëne-eisen voor tijdelijke eetgelegenheden, tijdelijke drinkvoorzieningen, toiletten, afvalverwijdering en het lozen van afvalwater. Deze informatie is onderdeel van de evenementenvergunning, maar kan ook in het voorstadium verstrekt worden op aanvraag.

6.4.1 Tijdelijke eetgelegenheden

De organisator is vanuit het Warenwetbesluit verplicht maatregelen te nemen die de kans verkleinen dat medewerkers en bezoekers ziek worden van bedorven eten en drinken. In de hygiënecodes van de Nederlandse Voedsel – en Warenautoriteit (verder: NVWA) staan de veiligheidsmaatregelen voor voedsel voor alle stadia van voedselverwerking. De drie basisprincipes van voedselveiligheid zijn: beheersing van temperatuur, netheid en de controle van de houdbaarheid.

6.4.2 Toiletvoorzieningen

De organisatie van het evenement moet ervoor zorgen dat er voldoende toiletvoorzieningen op het evenemententerrein aanwezig zijn. Als richtlijn geldt hiervoor dat er één toilet per 150 gelijktijdig aanwezige bezoekers moet zijn, inhoudende minimaal 1 dames- en 1 herentoilet en 1 toiletvoorziening voor invaliden.

6.4.3 Lozing op het riool

De organisatie moet er voor zorgen dat niet direct (of indirect via het hemelwaterriool) op het oppervlaktewater of in de bodem wordt geloosd. De toiletten dienen bij voorkeur op een riolering te worden aangesloten. In het centrum van Giesbeek is dat echter niet mogelijk. Is er geen riolering, of onvoldoende lozingscapaciteit, dan dient het toilet- en spoelwater te worden opgevangen en afgevoerd. Dit kan bijvoorbeeld door gebruik te maken van bijvoorbeeld "dixies" of door afvalwaterreservoirs.

6.4.4 Afvalverwijdering

De evenementenorganisatie is zelf verantwoordelijk voor een net en correct gebruik van de openbare ruimte. Het in gebruik genomen terrein moet schoon en in de oorspronkelijke staat worden achtergelaten. Ter voorkoming van zwerfafval moet de organisatie het achtergelaten afval opruimen. Dit geldt niet alleen voor het evenemententerrein maar ook voor het direct aangrenzende gebied.

6.5 Natuur

Evenementen kunnen gevolgen hebben voor de natuur. De kernvraag is of een kortdurend en/of incidenteel evenement gevolgen heeft voor de natuur en welke consequenties die gevolgen hebben. De organisator van een evenement is in eerste instantie verantwoordelijk om die vraag te beantwoorden. De organisator moet de effecten van zijn evenement op de natuur kunnen aantonen. Die effecten kunnen zodanig zijn dat de organisator een ontheffing of een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming nodig heeft, waarbij de provincie Gelderland het bevoegd gezag is.

Ook de gemeente heeft een rol in het kader van evenementen en natuur. Allereerst de zorgplicht om organisatoren te wijzen op hun verantwoordelijkheid. Ten tweede is in een deel van de gevallen in (zowel centrale als decentrale) ruimtelijke regels gevat, waarmee rekening gehouden dient te worden. Ten derde heeft de gemeente in bepaalde mate een verantwoordelijk om de gevolgen van een evenement in de natuur niet zodanig toe te staan dat redelijke grenzen worden overschreden. Onderwerpen die daarbij in ogenschouw genomen worden betreffen:
- Verkeer;
- Periode in het jaar;
- Kwetsbare habitats;
- Geluid;
- Licht;
- Ondergrond.

6.6 Natura 2000

Een deel van de gemeente Zevenaar bestaat uit het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' met het oog op de kwaliteit en soortenrijkdom van de natuur in dat gebied. Daarom zijn in een Natura 2000-gebied instandhoudingsdoelen voor soorten- en vegetatietypen opgesteld. In en rondom die gebieden zijn geen activiteiten toegestaan die dat gebied schade toebrengen. In geval van een dergelijk mogelijk schade veroorzakende activiteit, moet een vergunning of ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming worden aangevraagd bij de provincie Gelderland.

6.7 Stiltegebieden

De provincie Gelderland heeft in de gemeente Zevenaar zogenoemde stiltegebieden aangewezen. In stiltegebieden overheersen geluiden uit de natuur. Verstoringen zijn niet uitgesloten, maar het streven is om de geluidbelasting in stiltegebieden laag te houden. Daardoor is het bijvoorbeeld verboden om een toestel te gebruiken waardoor het ervaren van de natuurlijke geluiden kan worden verstoord. De provincie kan een ontheffing verlenen van het genoemde verbod. Voor meer informatie over dit onderwerp kunt u de Omgevingsverordening Gelderland lezen, contact opnemen met de provincie Gelderland en/of https://opendata.gelderland.nl/toepassing/stiltegebieden bezoeken.

Tot slot is ook aandacht vanuit organisator, derde(n) en gemeente voor de kernkwaliteiten van het Gelders Natuurnetwerk. Alhoewel deze kwaliteiten voornamelijk zien op activiteiten met een meer structureel ruimtelijk karakter.

6.8 Duurzaamheid

Duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen is respectabel ondernemen naar huidige en toekomstige tijdsgeest. In het geval van evenementen reiken we de volgende mogelijkheden aan voor organisatoren en stelt de gemeente zich welwillend op om mee te denken zodat mogelijkheden geconcretiseerd worden.

- Destimuleren van autoverkeer door bijvoorbeeld keuze van locatie of informatievoorziening;
- Gebruik van elektrische middelen;
- Inzet van schone en duurzame energiebronnen;
- Minimale of geen inzet van aggregaten;
- Beperking van afval, scheiden van afval en recycling;
- Gebruik van circulaire producten;
- Invoering van statiegeldsysteem;
- Keuze voor lokale leveranciers of cateraars;
- Verkopen van lokale, seizoensgebonden en/of biologische producten;
- Gebruik van waterbesparende toiletten;
- Bescherming van natuurlijke omgeving;
- Digitale promotie in plaats van plastic/papier.

7 Evenementen en bestemmingsplan

Evenementen hebben, naast de grondslag vanuit openbare orde en veiligheid, een connectie met het omgevingsrecht. Een evenement kan namelijk ruimtelijk/planologisch relevant zijn. Indien een evenement op grond van de jurisprudentiële uitzondering als 'kortdurend en incidenteel' is aan te merken, is geen sprake van ruimtelijke/planologische relevantie. Dan kan volstaan worden met enkel de evenementenvergunning op grond van openbare orde en veiligheid. Indien een evenement niet onder de genoemde uitzondering valt, moet een planologische basis aanwezig zijn waarin de ruimtelijk relevante aspecten rondom evenementen worden geregeld. Indien geen planologische basis aanwezig is of het evenement niet valt binnen de planologische kaders, dan dient een omgevingsvergunning voor afwijkend gebruik van het bestemmingsplan aangevraagd te worden door de organisator van het evenement. Strijdigheid met het bestemmingsplan en daarvoor al dan niet een omgevingsvergunning hebben, is geen weigeringsgrond voor de evenementenvergunning op grond van de APV (zie hoofdstuk 4.2.4.1).

7.1 Omgevingsvergunning

Ingevolge artikel 2.1 lid 1 onder c van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is het verboden een project uit te voeren waarbij de gronden in strijd met het bestemmingsplan worden gebruikt. Artikel 2.12 lid 1 onder a sub 2 Wabo jo. artikel 4 Bijlage II van het Besluit omgevingsrecht (Bor) biedt de mogelijkheid om tijdelijk afwijkend gebruik mogelijk te maken middels omgevingsvergunning. Daarnaast biedt artikel 2.12 lid 1 onder a sub 3 Wabo een structurele mogelijkheid. Als organisator van een evenement is van belang om na te gaan in het bestemmingsplan of een omgevingsvergunning benodigd is. De gemeente staat klaar om de organisator daarbij te helpen. De vergunningaanvraag doet men via https://www.omgevingsloket.nl//.

7.2 Aanwijzing evenemententerrein in bestemmingsplan

Uit de jurisprudentie is gebleken dat in een bestemmingsplan de volgende punten omtrent evenementen opgenomen dienen te zijn: Het aantal toegestane evenementen per jaar, de soort evenementen, de omvang van de evenementen, de maximale bezoekersaantallen, de tijden van het evenement, de geluidsniveaus en verkeersaangelegenheden. De genoemde punten worden meegenomen bij herzieningen van de bestemmingsplannen. In Zevenaar zijn enkele plaatsen bestemd als evenemententerrein. Voor het overige is geconformeerd aan historisch en huidig toegestaan gebruik. Als algemene regel wordt daarbij gehanteerd dat 3 evenementen op een locatie plaats mogen vinden per jaar. Een bestemmingsplan kan men vinden via https://www.ruimtelijkeplannen.nl/.

8 Leges

Op grond van de geldende legesverordening in de gemeente Zevenaar worden leges geheven voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een vergunning, ontheffing of andere beschikking. In geval van een evenement betreft dat in eerste instantie de (meerjaren) evenementenvergunning. Verder betreft het bijvoorbeeld: de ontheffing artikel 35 Aw, ontheffing eindtijden, ontheffing geluidshinder, omgevingsvergunning voor het gebruik in strijd met het bestemmingsplan, etc.

8.1 Commercieel en niet-commercieel

In de legesverordening is ten aanzien van het onderwerp evenementen een onderscheid aangebracht tussen een aanvraag om een evenementenvergunning voor het organiseren van een commercieel en een niet-commercieel evenement. Aangezien geen nadere definitie is opgenomen in die verordening, verduidelijken wij de twee begrippen.

8.1.1 Evenementen georganiseerd door een niet-commerciële organisatie

De opbrengst van het evenement komt ten goede aan instellingen (zoals verenigingen of stichtingen) met een maatschappelijke doelstelling. In dat geval komen de activiteiten (1) in hoofdzaak ten goede aan de gemeenschap van de gemeente Zevenaar en (2) in algemene zin worden een van de volgende belangen behartigd: kerkelijk, levensbeschouwelijk, charitatief, informatief, cultureel of wetenschappelijk belang. Tot slot worden de activiteiten in hoofdzaak verricht door vrijwilligers. De ingeschreven doelstelling van de instelling geeft belangrijke aanwijzingen voor de beoordeling commercieel of niet-commercieel.

8.1.2 Evenementen georganiseerd door een commerciële organisatie

Het evenement heeft een commerciële winstbestemming en komt ten goede aan instellingen (zoals bv's) met een commercieel oogmerk. De ingeschreven doelstelling van de instelling geeft belangrijke aanwijzingen voor de beoordeling commercieel of niet-commercieel.

9 Schade en aansprakelijkheid

Waar schade is, is aansprakelijkheid. Verschillende, al dan niet te voorspellen, situaties kunnen leiden tot schade. Door voor aanvang van een evenement aandacht te hebben voor mogelijke situaties en de gevolgen daarvan, kan de organisator een zorgvuldige inschatting maken van de gevaren en aansprakelijkheden. Ook vanuit het perspectief van de gemeente is er aandacht voor schade en aansprakelijkheid.

9.1 Vanuit de organisator

De organisator is in het geval van een evenement primair verantwoordelijk voor de veiligheid van de deelnemers en het publiek. Daarnaast heeft de gemeente uiteraard een publieke verantwoordelijk ten aanzien van openbare orde en veiligheid. De organisator kan aansprakelijk worden gesteld voor schade door ongevallen die ontstaan als gevolg van het evenement. Die schade kan behoorlijk in de papieren lopen. Daarom is een aansprakelijkheidsverzekering vanuit de organisator van essentieel belang. Verder kunnen een ongevallenverzekering, een annuleringsverzekering en aanvullende verzekering voor waardevolle objecten en/of extreme weersomstandigheden van groot belang zijn om voor het evenement af te sluiten.

9.2 Vanuit de gemeente

In het voorproces van een evenement is aandacht voor mogelijke schade aan het terrein waar het evenement plaatsvindt en welke gevolgen daaraan verbonden worden. In bijzondere gevallen maakt de gemeente daarover afspraken met de organisator. Bij het verlenen van de evenementenvergunning wordt aan de organisatie meegedeeld dat eventuele schade, aangebracht aan het terrein, wordt verhaald op de organisator. In de evenementenvergunning worden voorschriften omtrent schade en aansprakelijk opgenomen, waarin de organisator wordt verplicht ervoor te zorgen dat het evenemententerrein (en de omgeving daarvan) niet wordt verontreinigd en schoon moet worden achtergelaten. Kortom, de vergunninghouder wordt aansprakelijk gesteld voor schade aan gemeentelijke eigendommen of schade aan eigendommen van derden, waarvoor de gemeente wordt aangesproken en die is ontstaan als gevolg van het evenement.

10 Faciliteiten van gemeente bij evenementen

Zoals uit de visie van de gemeenteraad naar voren komt, staat een faciliterende rol van de gemeente Zevenaar voorop bij evenementen. In dit hoofdstuk wordt beschreven wat die faciliterende rol inhoudt en de rolverdeling daarover tussen gemeente en organisator.

10.1 Faciliteiten van de gemeente

In algemene zin bestaan de faciliteiten van de gemeente in twee vormen: tastbare faciliteiten en niet tastbare faciliteiten.

10.1.1 Tastbare faciliteiten

Het betreft:
- Leveren en ophalen van dranghekken en containers;
- Verwerken van afval;
- Leveren en ophalen van verkeersborden;
- Ter beschikking stellen van water- en elektravoorzieningen;
- Mogelijkheden tot reclamevoering.

10.1.2 Niet tastbare faciliteiten

Het betreft:
- Advies bij de aanvraag van het evenement;
- Advies bij de planvorming van het evenement;
- Faciliteren van een overlegplatform voor alle betrokken partijen bij het evenementenproces;
- Instellen, toezicht en handhaving van parkeerverboden;
- Beschikbaar stellen mogelijke evenemententerreinen.[5]

10.2 Rolverdeling gemeente en organisator

Voor de rolverdeling met betrekking tot wat de gemeente wel en niet faciliteert, is het geschetste onderscheid tussen commercieel en niet-commercieel (zie hoofdstuk 8.1) van belang omdat:
- In het geval van niet-commerciële evenementen worden – voor zover mogelijk en naar redelijkheid – de tastbare en niet-tastbare faciliteiten uitgevoerd door de gemeente;
- In het geval van commerciële evenementen worden – voor zover mogelijk en naar redelijkheid – enkel de niet tastbare faciliteiten door de gemeente uitgevoerd. De tastbare faciliteiten kunnen tegen kostendekkend tarief uitgevoerd worden door de gemeente.

10.3 Proces

Aanvrager van het evenement verzoekt de faciliteiten op het aanvraagformulier, mondeling of per e-mail. De vergunningverlener is eerste aanspreekpunt. Daarnaast zorgt die ervoor dat intern een verzoek aan de gemeentewerf wordt gedaan waarin opgenomen staat hetgeen de aanvrager heeft verzocht.

[5] Voor het plaatsen van roerende zaken, niet zijnde motorvoertuigen, op een parkeerapparatuurplaats wordt een tarief berekend van € 3,25 per parkeerapparatuurplaats per dag.

11 Toezicht en handhaving

Een niet te vergeten en niet te onderschatten slot betreft het toezicht en de handhaving in het kader van evenementen.

11.1 Schouw

Voorafgaand en na afloop van een evenement kan worden geschouwd. Een dergelijke voor- en naschouw vindt standaard plaats bij C- en grote B-evenementen. Afhankelijk van het gebruik van het terrein kan ervoor gekozen worden om voor- en/of naschouw tevens bij overige B- en A-evenementen te doen. Elke schouw wordt afgestemd met de aanvrager van het evenement.

11.1.1 Voorschouw

Een voorschouw vindt plaats na de opbouw van het evenement, maar ruim genoeg voor aanvang van het evenement. Op die manier kunnen nog eventuele verbeteringen en/of aanpassingen worden toegepast. Aan de voorschouw nemen normaliter deel: de vergunningverlener, een toezichthouder, de betrokken hulpdiensten en de aanvrager. Wanneer afwijkingen met de vergunning worden geconstateerd, moet passende actie ondernomen worden.

11.1.2 Naschouw

Na afloop van het evenement dient het evenemententerrein in dezelfde staat opgeleverd te worden als de staat waarin het terrein was voor aanvang van dat evenement. Indien dat niet het geval blijkt of er blijkt zelfs schade aangebracht te zijn, dan worden, na verloop van de hersteltermijn, de herstelkosten verhaald op de organisator van het evenement.

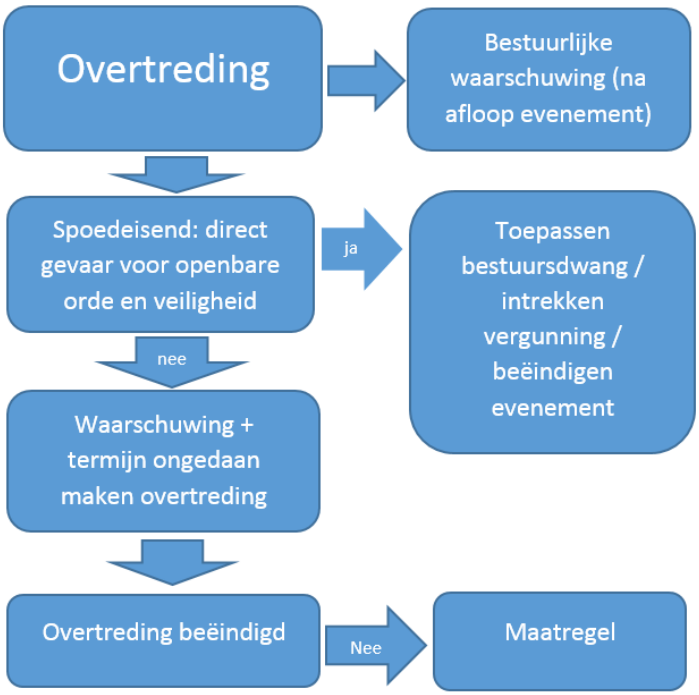
11.2 Controles toezichthouders

De toezichthouders van de gemeente kunnen al dan niet in samenwerking met de hulpdiensten of de ODRA gericht komen controleren bij een evenement. In het toezicht- en handhavingsbeleid gemeente Zevenaar is dat nader uitgewerkt. Er kan gecontroleerd worden op:
- De genomen verkeersmaatregelen;
- De begin- en eindtijden;
- De op- en afbouw;
- Het geluid;
- Effect op de omgeving;
- Alcoholverstrekking;
- Brandveiligheid.

11.3 Naleving en sancties

De verantwoordelijkheid voor het naleven van de geldende regels ligt bij vergunninghouder. Is de aanvrager van de vergunning niet gelijk met organisator van het evenement, maak dan onderlinge afspraken, want de gemeente gaat in dat geval uit van de formele aanvrager van de vergunning (= de vergunninghouder).

Als de verantwoordelijke de regels overtreedt, dan heeft dat gevolgen. Onderstaand schema wordt daarbij als uitgangspunt genomen.

12 Bijlage 1: overige wet- en regelgeving met betrekking tot evenementen

In verschillende wetten, AMvB's, Ministeriele besluiten en verordeningen zijn regels opgenomen die in meer of mindere mate van toepassing zijn op evenementen. Hieronder wordt een niet-uitputtend overzicht gegeven van wetten en overige regelgeving die (mogelijk) van toepassing zijn.

Algemene wet bestuursrecht (Awb)
De Awb bevat regels voor het aanvragen, het nemen en het bekendmaken van besluiten, zoals vergunningen of ontheffingen. De aanvraag moet volledig zijn en de te nemen beslissing moet zorgvuldig worden voorbereid. Het bestuursorgaan moet daarvoor de nodige kennis vergaren over de relevante feiten en belangen. In het kader van evenementen spelen de belangen omtrent veiligheid en de belangen van omwonenden een voorname rol. Tegen een besluit kan een belanghebbende in bezwaar en beroep gaan. In de Awb zijn regels omtrent toezicht opgenomen en ook mogelijkheden tot handhaving (bestuursdwang, dwangsom, boete) in het geval er in strijd met de regelgeving wordt gehandeld. Artikel 4:81 Awb biedt de basis voor het opstellen van beleidsregels door bestuursorganen.

Gemeentewet
De burgemeester is op basis van artikel 172 Gemeentewet belast met de handhaving van de openbare orde. Gelet op artikel 174 van deze wet is de burgemeester tevens belast met het toezicht op openbare samenkomsten en vermakelijkheden alsmede voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven. De burgemeester kan ten behoeve van het handhaven van de openbare orde of het toezicht op openbare gelegenheden bevelen geven die hij noodzakelijk acht. De burgemeester kan zich daarbij laten bijstaan door de politie. Indien zaken (dreigen te) escaleren heeft de burgemeester op grond van de artikelen 175 en 176 van de Gemeentewet daarnaast nog de mogelijkheid tot het geven van noodbevelen of het afkondigen van een noodverordening.

Algemene Plaatselijke Verordening Zevenaar (APV)
In de APV zijn diverse bepalingen opgenomen die gerelateerd zijn aan evenementen. Allereerst zijn er de algemene bepalingen die (in aanvulling op de Awb) betrekking hebben op het aanvragen van vergunningen en ontheffingen en de beslissing daarop. In het belang van openbare orde, openbare veiligheid, volksgezondheid en bescherming van het milieu kan een vergunning of ontheffing worden geweigerd. Deze belangen vormen ook de basis voor het verbinden van voorschriften en beperkingen aan vergunningen en ontheffingen. In artikel 2:25 van de APV is voor het organiseren van een evenement een vergunningplicht opgenomen. Voor het houden van een klein evenement geldt een meldingsplicht. Daarnaast zijn er specifieke bepalingen die (mogelijk) relevant zijn voor evenementen. Zo biedt artikel 4:6 van de APV de basis voor het verlenen van een geluidsontheffing en het verbinden van geluidsvoorschriften met betrekking tot het houden van een evenement.

Legesverordening Zevenaar
Voor het aanvragen en in behandeling nemen van een vergunning of ontheffing wordt leges geheven. Deze heffing is bedoeld om de kosten, die worden gemaakt om de vergunning of ontheffing te kunnen verlenen, te dekken.

Algemene subsidieverordening Zevenaar

Op basis van deze verordening kunnen door het college éénmalige en jaarlijkse subsidies worden verleend aan instellingen voor activiteiten op meerdere beleidsterreinen.

Wet Veiligheidsregio's
De Wet veiligheidsregio's regelt de organisatie van de brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing onder één regionaal bestuur. De gemeente Zevenaar valt onder de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM).

Regionaal Kader Evenementenveiligheid VGGM
De Wet Veiligheidsregio's schrijft voor dat de veiligheidsregio's moeten beschikken over een regionaal beleidsplan, gebaseerd op een vastgesteld regionaal risicoprofiel en rekening houdend met landelijke ontwikkelingen. Een belangrijk onderdeel is de kwaliteitsverbetering van het proces van vergunningverlening voor publieksevenementen.

Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen
Bij inwerkingtreding van dit besluit geldt voor het gehele land dezelfde regelgeving op het gebied van brandveiligheid voor tijdelijke bouwsels. De gemeentelijke Brandbeveiligingsverordening zal dan (mogelijk deels) vervallen.

Wet publieke gezondheid
Binnen de Wet Publieke Gezondheid is één van de gemeentelijke taken het beschermen en bevorderen van de gezondheid van de bevolking. De gemeente moet er bij evenement op toezien dat de gezondheid van de bevolking niet in gevaar komt.

Politiewet
De Politiewet omschrijft de taak van de politie als "de daadwerkelijke handhaving van de rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven". Hieronder vallen ook evenementen. De hulpverlenende taak wordt bovendien zo breed opgevat dat ook veiligheid in preventieve zin, zoals het veiligheidsoverleg vooraf bij evenementen, hieronder geschaard kan worden.

Wet geluidhinder
De Wet geluidhinder bevat een uitgebreid stelsel van bepalingen ter voorkoming en bestrijding van geluidshinder door onder meer industrie, wegverkeer en spoorwegverkeer.

Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit)
Activiteiten die door individuele ondernemers binnen de horeca-inrichting worden georganiseerd zijn festiviteiten maar vallen in bepaalde gevallen – en zeker als ze ook buiten de inrichting plaatsvinden – óók onder het begrip evenement zoals bedoeld in de APV.

Alcoholwet (Aw)
Indien evenementen worden gehouden in een inrichting als bedoeld in de Aw (een horecabedrijf) vervalt in de regel de evenementenbepaling van de APV. Voor het mogen schenken van zwak-alcoholische dranken tijdens evenementen buiten een horecabedrijf is een ontheffing nodig op grond van artikel 35 Aw. De burgemeester kan voor een bijzondere gelegenheid van tijdelijke aard (een aanééngesloten periode van maximaal twaalf dagen), zoals een evenement, ontheffing verlenen. De leidinggevende hoeft geen horecaondernemer te zijn.

Wegenverkeerswet (WVW)
Gelet op de bepalingen in de WVW en het daarop gebaseerd Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990 (RVV) en het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW) is het mogelijk om (gedeelten van) wegen, straten en/of pleinen, die in het beheer en/of eigendom van de gemeente of andere wegbeheerders zijn, af te sluiten ten behoeve van een evenement. In sommige gevallen is voor een dergelijke verkeersmaatregel een verkeersbesluit op basis van die wetgeving nodig. In de WVW is met betrekking tot evenementen bepaald dat een ontheffing nodig is van het verbod voor het houden van wedstrijden met voertuigen op de openbare weg.

Regeling verkeersregelaars 2009
Verkeersregelaars kunnen worden ingezet om verkeersstromen bij tijdelijke wegafzettingen, zoals tijdens evenementen, in goede banen te leiden. In de Regeling verkeersregelaars worden de eisen omschreven waaraan verkeersregelaars moeten voldoen.

Zondagswet
Bij evenementen die op zondag plaatsvinden geldt nog steeds de Zondagswet. Uitgangspunt is dat op zondag voor 13.00 uur geen openbare vermakelijkheden (evenementen) worden gehouden.
Ook is het verboden om op zondag zonder strikte noodzaak geluid te produceren dat op een afstand van meer dan 200 meter van het punt van productie hoorbaar is. Van deze verboden kan de burgemeester ontheffing verlenen, indien er geen verstoring van de zondagsviering of de zondagsrust is te verwachten.

Winkeltijdenwet
De Winkeltijdenwet en de Verordening winkeltijden gemeente Zevenaar geeft aan op welke tijden detailhandel (winkels en uitstallingen langs de weg) is toegestaan. Indien er ten behoeve van een evenement buiten deze tijden om behoefte aan detailhandel bestaat, kan op basis van de wet en verordening vrijstelling c.q. ontheffing worden verleend.

Wet op de kansspelen
Indien tijdens een evenement een kansspel wordt georganiseerd moet hiervoor een vergunning op grond van de Wet op de kansspelen bij de gemeente (college) worden aangevraagd. Het gaat hierbij om loterijen en kleine kansspelen (bingo, rad van fortuin e.d.).

Wet Luchtvaart / Tijdelijk en uitzonderlijk gebruik (TUG)
Op basis van deze wet gelden eisen voor het opstijgen en landen van verschillende typen luchtvaartvoertuigen zoals helikopters, hete luchtballonnen en paramotoren en drones. Daarvoor is een TUG-ontheffing van de provincie nodig. In deze gevallen wordt de burgemeester gevraagd om een verklaring van geen bezwaar (op grond van openbare orde en veiligheid) af te geven.

Wet openbare manifestaties
De burgemeester kan naar aanleiding van een kennisgeving voorschriften en beperkingen stellen of een verbod geven voor een openbare manifestatie.

Besluit veiligheid attractie- en speeltoestellen
De beoordeling van de veiligheid van installaties die vallen onder het Besluit veiligheid attractie- en speeltoestellen ligt bij de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit. De toetsing van de burgemeester op veiligheid zal zich in dit verband beperken tot de plaats van attracties ten opzichte van elkaar en op de aanwezigheid van een veiligheidscertificaat.

Warenwet
De Keuringsdienst van Waren van de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit controleert tijdens evenementen of de professionele en particuliere aanbieders van eet- en drinkwaren zich houden aan de regels van de Warenwet

Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus
Veiligheid bij evenementen is niet alleen een verantwoordelijkheid voor gemeente, politie, brandweer en geneeskundige hulpverlening, maar ook en vooral voor de organisatoren van evenementen. Afhankelijk van de aard en omvang van een evenement kan een eigen bewakings- en/of beveiligingsdienst geëist worden. Op grond van de Wet particuliere beveiligingsorganisatie en recherchebureaus geldt er een aantal eisen voor dergelijke diensten. De burgemeester kan bij evenementen het aantal beveiligers bepalen.

Vuurwerkbesluit
Indien er voornemens zijn om tijdens het evenement vuurwerk tot ontsteking te brengen of gebruik te maken van pyrotechnische speciale effecten (PSE), zal erbij de provincie melding gedaan moeten worden of een vergunning worden aangevraagd. De provincie stelt hier regels en voorschriften aan. Vooraf wordt de burgemeester om een verklaring van geen bezwaar gevraagd.

Wet Wapens en munitie
Personen die een wapen hebben moeten in het bezit zijn van een verlof tot het voorhanden hebben hiervan dat is afgegeven door de Minister van Justitie. De korpschef van de politie adviseert de Minister hierbij. Een vaste schietinrichting moet voldoen aan de eisen uit de Wet milieubeheer. Bij incidentele schietactiviteiten, zoals het vogelschieten tijdens de kermis of het in optocht meevoeren van wapens, worden door de burgemeester in de evenementenvergunning veiligheidsvoorschriften opgelegd en een verklaring van geen bedenkingen afgeven tegen het dragen en vervoeren van wapens en/of munitie op gemeentelijk grondgebied.

Arbeidsomstandighedenwet
Werkgevers en ook de organisatoren van evenementen zijn op grond van de Arbowet en de daarop gebaseerde regelingen verantwoordelijk voor de arbeidsomstandigheden van hun werknemers / vrijwilligers. Ook bestaat er een aantal zorgplichten richting het publiek.

Wet ruimtelijke ordening Wro (bestemmingsplannen)
De gemeenteraad stelt voor het gehele grondgebied van de gemeente een of meer bestemmingsplannen vast, waarbij ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening de bestemming van de in het plan begrepen grond wordt aangewezen en met het oog op die bestemming regels worden gegeven.

Wabo (omgevingsvergunningen)

Op 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in werking getreden. Doel van de Wabo is een eenvoudigere en snellere vergunningverlening en een betere dienstverlening door de overheid op het terrein van bouwen, ruimte en milieu. De Wabo kent hiervoor de omgevingsvergunning. Voor een aantal onderdelen bij evenementen kan een omgevingsvergunning nodig zijn.

Omgevingswet
De Omgevingswet bundelt 26 bestaande wetten op het gebied van onder meer bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. Deze nieuwe wet zal meer ruimte bieden voor ideeën van inwoners, bedrijven en organisaties. Er zullen meer algemene regels gaan gelden in plaats van gedetailleerde vergunningen. Het doel staat voorop en niet het middel om er te komen. Van meerdere bestemmingsplannen wordt er gegaan naar één omgevingsplan. De Omgevingswet zal derhalve ook op evenementen, die doorgaans effecten op de woon- en leefomgeving hebben, van invloed zijn.

Bouwbesluit (gebruiksmelding, omgevingsvergunning brandveilig gebruik)
Gebouwen moeten brandveilig worden gebruikt. Hiervoor gelden de landelijke regels uit het Bouwbesluit 2012. De regels voor brandveilig gebruik zijn op al het gebruik van toepassing. Voor de meer risicovolle vormen van gebruik is een omgevingsvergunning brandveilig gebruik of een gebruiksmelding nodig.

Wet natuurbescherming
Bij het organiseren van een evenement dient verstoring van flora en fauna voorkomen te worden. Afhankelijk van de locatie en de periode in het jaar kunnen in dat verband beperkende voorwaarden worden gesteld aan een evenement. Deze beperkende voorwaarden hebben met name betrekking op geluid, de afstand van een evenement tot een bosrand en specifieke diersoorten, het deel van de dag waarop een evenement plaatsvindt en de gebruikte verlichting. Evenementen in of nabij Natura 2000 gebieden kunnen vergunningplichtig zijn op grond van de Wet Natuurbescherming, indien er effecten op deze gebieden zijn.

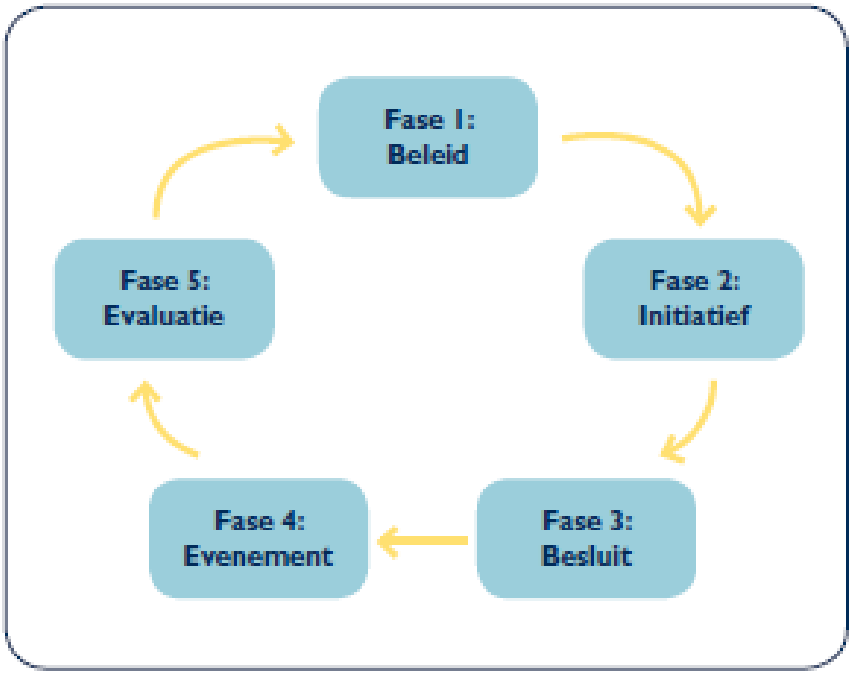
Wet Dieren
De Wet dieren stelt beperkingen aan de mogelijkheden om dieren te gebruiken bij evenementen en wedstrijden. Zo is het bijvoorbeeld verboden om dieren als prijs, beloning of gift uit te reiken, dierengevechten te organiseren of bij een dier onnodig pijn of letsel te veroorzaken of zijn gezondheid of welzijn aan te tasten.

Overige regels
Afhankelijk van de aard en omvang van het evenement kunnen nog andere wettelijke regels van toepassing zijn. Zo is bijvoorbeeld voor een lasershow bij een buitenevenement goedkeuring nodig van de Inspectie Verkeer en Waterstaat, divisie Luchtvaart.

13 Bijlage 2: de evenementencyclus

3.3 De vijf fases van de evenementencyclus

De klachten en signalen van omwonenden geven ons inzicht in wat voor omwonenden belangrijk is en bieden daarmee aanknopingspunten voor wat er beter kan. Opvallend is dat klachten ontstaan in verschillende fases van het proces rondom evenementen. Om dit inzichtelijk te maken, onderscheidt de ombudsman vijf fases in de zogenoemde *evenementencyclus*.

Wanneer de gemeente om wat voor reden dan ook omwonenden in een of meerdere fases van de evenementencyclus niet voldoende in beeld heeft, neemt de kans op onvrede bij omwonenden toe. Voorbeelden staan in hoofdstuk 2 genoemd: de gemeente betrekt omwonenden niet betrokken bij de totstandkoming van beleid dat hun direct raakt (fase 1), de gemeente/organisator vergeet hen op tijd te informeren over een evenement (fase 2), door late besluitvorming is een bezwaar niet meer effectief (fase 3), omwonenden kunnen nergens terecht met hun meldingen en klachten of er wordt niets mee gedaan (fase 4 en 5).

14 Bijlage 3: voorbeelden van weigeringen

Een evenementenvergunning kan in ieder geval geweigerd worden indien vooraf sprake is van de volgende omstandigheden:

1. een opeenstapeling aanvragen;
2. een dreigend gevaar voor het ontstaan van wanorde;
3. een onevenredig groot aantal te verwachten bezoekers;
4. een onvoldoende waarborg van een goed verloop van het evenement;
5. een onverenigbaar karakter tussen evenement en locatie;
6. een onevenredig groot beroep op hulpdiensten;
7. een dreigende belemmering van het verkeer;
8. een dreigende verontreiniging of onevenredige schade aan het groen;
9. een onvoldoende waarborg van de bescherming van het milieu;
10. een met de menselijke waardigheid strijdig evenement;
11. een met de dierlijke waardigheid strijdig evenement.

15 Bijlage 4: procesbeschrijving evenementenveiligheid

Zie volgende pagina.

Procesbeschrijving Evenementen-veiligheid

Fase 1 Behandeling, aanvraag + risicoclassificatie → **Fase 2** Risico analyse adviestraject → **Fase 3** Vergunning-verlening → **Fase 4** Uitvoering en leren van

Fase 1

Vooraankondiging → Aanvraag → Invoeren in Live events → Ontvankelijk-heidstoets

Ontvankelijk → Definitieve Classificatie

Aanvullende gegevens opvragen ← Niet ontvankelijk* (* Niet binnen termijn: einde proces)

Aanvraag publiceren

Classificatie:

A	Standaard, tenzij...	B	Mono-adviezen, tenzij...	C	Multi-advies

Indieningstermijn min. 8 weken voor datum evenement

Fase 2

Mono-traject: Vooroverleg → Def. stukken → Opstellen mono-advies → Controle advies → Versturen advies

Multi-traject: Multi-overleg → 2e overleg → Def. stukken → Risicoprofiel opstellen → Multiadvies → Controle advies → Advies

Fase 3

Vergunning verlening → Toelichting op vergunning aan organisatie → Vergunning opnemen in Live events → Vergunning publiceren

Fase 4

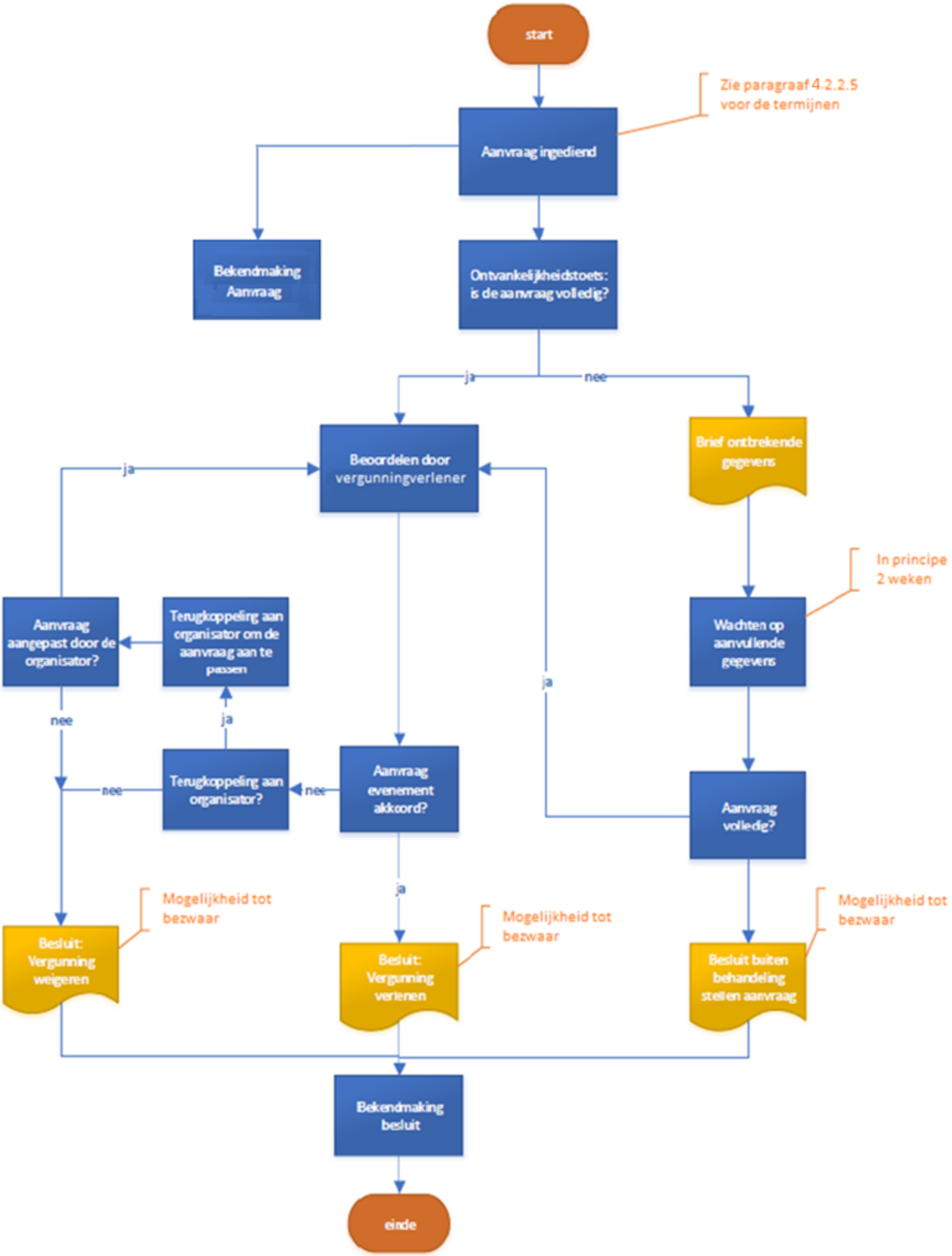
A+B evenementen: Schouw → Evenement → Evaluatie (Toezicht)

C evenementen: Schouw → Evenement → Evaluatie (Toezicht)

= Optioneel

16 Bijlage 5: procesbeschrijving evenementenvergunning

Zie volgende pagina.

start
Zie paragraaf 4.2.2.5 voor de termijnen
Aanvraag ingediend
Bekendmaking Aanvraag
Ontvankelijkheidstoets: is de aanvraag volledig?
ja
nee
Beoordelen door vergunningverlener
Brief ontbrekende gegevens
In principe 2 weken
Wachten op aanvullende gegevens
ja
Aanvraag aangepast door de organisator?
Terugkoppeling aan organisator om de aanvraag aan te passen
nee
ja
Terugkoppeling aan organisator?
nee
Aanvraag evenement akkoord?
Aanvraag volledig?
ja
Mogelijkheid tot bezwaar
Besluit: Vergunning weigeren
Mogelijkheid tot bezwaar
Besluit: Vergunning verlenen
Mogelijkheid tot bezwaar
Besluit buiten behandeling stellen aanvraag
Bekendmaking besluit
einde

Toezicht en Handhavingsbeleid 2018-2022
Gemeente Zevenaar

Inhoud

1 Voorwoord 5
2 Inleiding 6
3 Doelstellingen en Uitgangspunten 8
3.1 Inleiding 8
3.2 Doelstellingen 8
3.3 Uitgangspunten 9
3.3.1 Inleiding 9
3.3.2 Wij zetten in op preventie 9
3.3.3 Wij houden actief toezicht 9
3.3.4 Wij houden gebieds- en procesgericht toezicht 9
3.3.5 Wij toetsen de effectiviteit van ons beleid 10
3.3.6 Wij sturen data gedreven 10
4 Kwaliteitseisen en effectiviteit beleid 11
4.1 Inleiding 11
4.2 Kwaliteitseisen 11
4.3 Beleidsevaluatie en toetsen effectiviteit van beleid 12
5 Preventie en toezicht 13
5.1 Inleiding 13
5.2 Preventie 13
5.3 Toezicht 14
5.3.1 Algemeen 14
5.3.2 Actief toezicht 14
5.3.3 Integraal toezicht 14
5.3.4 Gebiedsgericht- en procesgericht toezicht 14
6 Toezicht in uitvoering 16
6.1 Toezicht op basis van meldingen 16
6.2 Toezicht op basis van thema's 16
6.2.1 Inleiding 16
6.2.2 Thema Openbare Orde en Veiligheid 16
6.2.3 Thema Omgevingsrecht 18
7 Handhaven en sanctioneren 21
7.1 Inleiding 21
7.2 Bestuursrechtelijke sancties 21
7.2.1 Algemeen 21
7.2.2 Last onder dwangsom 21
7.2.3 Last onder bestuursdwang 22
7.2.4 Stilleggen activiteiten 22
7.2.5 Intrekken vergunning 22
7.3 Bestuursrechtelijk Handhavingsproces 23
7.4 Strafrechtelijke sancties 24
7.4.1 Algemeen 24
7.4.2 Bestuurlijke boete 24
7.4.3 Bijzondere sanctiestrategieën 24

7.5 Afzien van handhaven 25
7.5.1 Inleiding 25
7.5.2 Concreet zicht op legalisatie 25
7.5.3 Handhavend optreden is onevenredig 25
8 Financiën 26

1 Voorwoord

Wij zijn en voelen ons verantwoordelijk voor het beschermen van door wet- en regelgeving gediende belangen. Om een prettige samenleving te zijn en te blijven zijn nu eenmaal regels nodig.
Als we als gemeente, wanneer het nodig is, niet handhaven, tast dit het vertrouwen in de overheid aan, maar ook de rechtszekerheid en rechtsgelijkheid. De belangen die door wet- en regelgeving gediend worden zijn dan onvoldoende beschermd. Het vaststellen van een beleid op toezicht en handhaving biedt waarborg aan onze inwoners dat wij als overheid legitiem en controleerbaar handelen.

Wij hebben als gemeente gekozen voor een positionering in de samenleving als een verbindende gemeente. Dat betekent dat we steeds bij ons handelen op zoek gaan naar verbindingen in de samenleving, verbindingen tussen en met mensen en organisaties. De verbindende rol is in ons handelen overwegend aanwezig. Bij toezicht en handhaving gaat het echter om te bewaken dat wet- en regelgeving wordt nageleefd door toezicht te houden, door te handhaven en door te sanctioneren. We staan hier, omdat het gaat om vraagstukken van orde en veiligheid, in verticale verhouding tot onze inwoners, verenigingen en bedrijven. Er is sprake van een gezagsverhouding. Toezicht en handhaving van regelgeving is een kerntaak van de overheid waarbij de regulerende rol dominant is.
Bij de totstandkoming van dit beleidsplan hebben wij daarom niet gekozen voor een participatief traject voor de totstandkoming. Dit neemt niet weg, dat we bij de uitoefening van deze kerntaak zoeken naar mogelijkheden om verbindingen te leggen en onze inwoners, verenigingen en ondernemers te betrekken.

Met dit Toezicht- en handhavingsbeleid voldoen we aan de wettelijke regelgeving en beschikken we over een geharmoniseerd beleidsplan. Dit beleid zien we als een eerste aanzet naar een nieuwe aanpak van toezicht – en handhaving in de gemeente Zevenaar, waarbij preventie en actief toezicht houden centraal staan.

2 Inleiding

Sinds de invoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is wettelijk geregeld hoe de gemeente tot een handhavingsbeleid moet komen. Dit is vastgelegd in het Besluit omgevingsrecht[1] (Bor), waarin eisen worden gesteld aan vorm en inhoud van het handhavingsbeleid. Deze regels hebben tot doel de integraliteit en de kwaliteit van het gemeentelijk handhavingsbeleid te garanderen. Zo is daarin bepaald, dat gemeenten in hun handhavingsbeleid moeten benoemen welke doelen zij nastreven en welke activiteiten zij willen inzetten om deze doelen te bereiken. Daarnaast wordt voorgeschreven dat vastgelegd moet worden op welke wijze de gemeente omgaat met overtredingen die het gevolg zijn van haar eigen handelen. Het is vanzelfsprekend dat voor ons eigen handelen hetzelfde regime geldt als voor overtredingen van inwoners, verenigingen of ondernemers.

De wet schrijft een doorlooptijd van vier jaar voor het beleid voor. Het handhavingsbeleid moet door de gemeenteraad worden vastgesteld. Daarmee bepaalt de raad de kaders. Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het jaarlijks opstellen en uitvoeren van een uitvoeringsprogramma. Jaarlijks dienen de resultaten van het uitvoeringsprogramma te worden verwerkt in een jaarverslag. Het jaarverslag wordt ter kennisname aan de raad voorgelegd, zodat de raad haar controlerende taak kan uitoefenen.

Daarnaast hebben we, naar aanleiding van de herindeling tussen de voormalige gemeenten Rijnwaarden en Zevenaar, de opgave om het handhavingsbeleid te harmoniseren. Met het Toezicht- en handhavingsbeleid Gemeente Zevenaar 2018-2022 (hierna te noemen: Toezicht- en handhavingsbeleid), dat voor u ligt, voldoen wij aan de wettelijke verplichting om een actueel en geharmoniseerd Toezicht- en handhavingsbeleid te hebben.

Met het vaststellen van dit beleidskader wordt de slagvaardigheid van ons bestuur bij het afdwingen van naleving van wet- en regelgeving vergroot. Wij kunnen naar dit beleid verwijzen in onze besluiten en daardoor eenduidige besluiten nemen. Ons Toezicht- en handhavingsbeleid is helder. Wij willen overtredingen zoveel mogelijk voorkomen. Wanneer het nodig is handelen wij daadkrachtig en treden wij handhavend op. Wij maken duidelijk en inzichtelijk hoe we optreden wanneer regels niet worden nageleefd. Hierdoor kunnen we gericht ons werk doen en onze doelstellingen realiseren. We gaan onze informatiebronnen beter benutten. Dit stelt ons in staat te sturen op basis van data. Dit wordt onderdeel van onze werkprocessen. De uitgangspunten voor dit beleid (preventie, actief toezicht, gebieds- en projectgericht toezicht en toetsen van de effectiviteit van ons beleid) ondersteunen dit.

We richten ons met dit beleid op toezicht en handhaving vanuit een integrale aanpak. Dat betekent dat we ons richten op handhaving van de fysieke leefomgeving in brede zin. Daaronder verstaan we het omgevingsrecht, maar ook openbare orde en veiligheid, milieu en flora & fauna. Dit integrale handhavingsbeleid heeft dus betrekking op de fysieke leefomgeving en ziet niet op:

- Wet Kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen;
- Leerplichtwet;
- Opiumwet;
- Prostitutiebeleid.

[1] Artikel 7.2 BOR

Voor dit beleidsplan hebben we deze onderwerpen ondergebracht in twee thema's. De thema's zijn openbare orde-en veiligheid en omgevingsrecht. Voor elk thema geven we de prioriteiten in dit beleidsplan aan (zie hoofdstuk 8).

Op handen zijnde wetswijzigingen zoals de verwachte invoering van de Omgevingswet, de Wet kwaliteitsborging en het verbod op asbesthoudende dakbedekking zullen invloed hebben op het door ons te voeren beleid. Deze (en andere) ontwikkelingen worden nauwgezet gevolgd en kunnen tussentijds leiden tot actualisatie van dit beleidsplan.

3 Doelstellingen en Uitgangspunten

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk treft u de doelstellingen voor dit beleid aan. Deze zijn afkomstig uit het Coalitieakkoord "Vernieuwend Verder" en het Collegeprogramma 2018-2022. Daarnaast geven we een toelichting op de uitgangspunten die we voor dit beleid hebben geformuleerd. De uitgangspunten vormen de basis voor de activiteiten die in de jaarlijks op te stellen uitvoeringsprogramma's Toezicht- en handhaving worden uitgewerkt. Deze uitgangspunten en de daaruit voortkomende activiteiten dragen bij aan de realisatie van onze doelstellingen. Tot slot gaan we in op het data gedreven sturen. Met het data gedreven sturen als sturingsinstrument willen we meer focus in de uitvoering van onze toezichtstaken aanbrengen.

3.2 Doelstellingen

In het Collegeprogramma 2018-2022 zijn in hoofdstukken 3 (Sociaal Domein en Leefbaarheid) en 5 (Duurzaamheid) doelstellingen opgenomen ten aanzien van toezicht en handhaving. De doelstellingen in het collegeprogramma hebben betrekking op de onderdelen openbare orde en veiligheid, leefbaarheid en milieu. In het collegeprogramma 2018-2022 zijn voor toezicht en handhaving de volgende doelstellingen beschreven:

- Beschermen van de kwaliteit van de (leef-)omgeving door toezicht en handhaving
- Beperken en bestrijden van branden, rampen en ongevallen
- Bewaken van openbare orde en veiligheid

In het Collegeprogramma hebben we aangeven dat het nodig is een nieuw handhavingsbeleid te ontwikkelen. We hebben hierbij aangegeven dat we een doortastend handhavingsbeleid willen gaan voeren, waarbij we actief illegale situaties willen opsporen en aanpakken. Dit hebben we ook in de Kadernota 2018-2022 opgenomen, welke door uw raad is vastgesteld. De onderdelen die betrekking hebben op dit Toezicht- en handhavingsbeleid zijn in de programma's 1 (Veiligheid) en 2 (Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing) van de Kadernota ondergebracht. Met dit beleid kunnen we deze activiteiten gaan uitvoeren.

3.3 Uitgangspunten

3.3.1 Inleiding

Voor de realisatie van onze doelstellingen hebben we de volgende uitgangspunten geformuleerd voor de uitvoering van dit beleid:

1. Wij zetten in op preventie;
2. Wij houden actief toezicht;
3. Wij houden gebieds- en projectgericht toezicht;
4. Wij toetsen de effectiviteit van ons beleid;
5. Wij sturen data gedreven.

Wij werken deze uitgangspunten hieronder verder uit.

3.3.2 Wij zetten in op preventie

Het is beter dat vastgestelde regels bekend zijn en niet overtreden worden, dan dat er een handhavingstraject moet worden gestart. Om dit te bereiken formuleren wij duidelijke regels en zijn wij helder over hoe wij toezicht houden en handhaven. Wij willen vooraf de bewustwording over de regels vergroten, zodat inwoners, verenigingen en bedrijven hun gedrag hierop afstemmen en zo onveilige en ongewenste situaties voorkomen, maar ook tijdrovende en kostbare handhavingszaken. Wij gaan al tijdens het aanvraagtraject actief in gesprek met aanvragers van vergunningen of ontheffingen. Wij geven duidelijk aan binnen welke regels zij hun activiteiten (bouwen, evenementen, bedrijfsvoering etc.) mogen uitvoeren en aan welke grenzen zij zich daarbij moeten houden. Wij bespreken vooraf het nut en de noodzaak van voorschriften die mogelijk aan de vergunning worden verbonden. Hiermee wordt expliciet gemaakt wat kan en wat niet kan. Door tevoren helderheid te geven over de voorschriften en voorwaarden is het achteraf ook makkelijker om te toetsen of de regels wel of niet worden nageleefd. Het houden van toezicht op naleving van de regels wordt daarmee transparanter en effectiever.

3.3.3 Wij houden actief toezicht

Wij willen de kwaliteit van de leefomgeving en de veiligheid van onze inwoners waarborgen. Dit kunnen wij niet realiseren door vast te houden aan een reactief toezichtbeleid, waarbij alleen wordt gereageerd naar aanleiding van klachten of handhavingsverzoeken. Dit vraagt om een actief toezichtbeleid. Wij verhogen de intensiteit van onze toezichtstaken. Onze toezichthouders, Buitengewoon opsporingsambtenaren (Boa's), inspecteurs Wet Onroerend Zaakbelasting (WOZ-inspecteurs) en andere toezichthouders (o.a. politie en brandweer) zijn onze ogen en oren. Ook de medewerkers van de buitendienst hebben nadrukkelijk een signalerende rol. Zij zijn werkzaam en zichtbaar in de straten van onze gemeente. Onze toezichthouders houden actief toezicht, registreren overtredingen die zij constateren, delen hun bevindingen en zien erop toe dat dit ook leidt tot actief handhavend optreden.

3.3.4 Wij houden gebieds- en projectgericht toezicht

Wij zetten in op gebieds- en projectgericht toezicht, waardoor wij op een meer integrale wijze toezicht gaan uitoefenen. Met gebiedsgericht toezicht willen wij binnen een afgebakend fysiek gebied (bijvoorbeeld een straat, wijk, dorp) gericht toezicht houden. Een voorbeeld hiervan is de wijze waarop vooruitlopend op een bestemmingsplanherziening het gehele plangebied in kaart wordt gebracht en voor het gehele plangebied een passend traject (toezicht, handhaving en legalisatie) in gang wordt gezet. Wij willen ook een efficiencyslag maken bij het houden van toezicht op overtredingen van soortgelijke aard door projectgericht toezicht te houden. Door op verschillende locaties, in een bepaald seizoen of in

verschillende dossiers, gericht toezicht te houden op naleving van dezelfde regel kunnen wij efficiënter werken. Belangrijk hierbij is dat vanuit verschillende disciplines binnen de organisatie en daarbuiten input en informatie geleverd wordt om dit mogelijk te maken. De uitvoering hiervan en wijze waarop dit georganiseerd wordt, zal in het uitvoeringsprogramma worden uitgewerkt. Deze werkwijze vraagt om meer afstemming, overleg en anticiperend handelen.

3.3.5 Wij toetsen de effectiviteit van ons beleid

Bij het houden van toezicht en bij handhavend optreden staan wij als gemeente in een verticale verhouding tot inwoners, verenigingen en ondernemers. Ons belang is hierbij primair toezicht te houden op naleving van wet- en regelgeving en handhavend op te treden bij overtredingen. Wij kunnen sancties opleggen om een bepaald gedrag af te dwingen. Wij acteren dan nadrukkelijk vanuit onze regulerende rol, waarbij wij verschillende belangen met elkaar moeten afwegen en in een gezagspositie verkeren.
Toch zien wij mogelijkheden om onze inwoners, verenigingen en ondernemers te betrekken bij de uitvoering van het Toezicht en handhavingsbeleid. Dit gaan we doen bij de jaarlijkse evaluatie van ons uitvoeringsprogramma. Het doel is hierbij om te toetsen of de door ons beoogde en behaalde effecten aansluiten bij de veiligheidsbeleving van inwoners, verenigingen en ondernemers.

3.3.6 Wij sturen data gedreven

We hebben verschillende informatiesystemen in huis waarin wij data registreren. Data zijn onbewerkte feiten en informatie. Het analyseren van deze data en deze gebruiken als sturingsinformatie biedt mogelijkheden om te sturen op de toezicht- en handhavingstaken op basis van feitelijke gegevens. Dit maakt het mogelijk om de beschikbare capaciteit voor toezicht en handhaving effectiever in te zetten en onze werkprocessen efficiënter in te richten. We kunnen onze toezichthouders beter in staat stellen om op hoofdlijnen en meer integraal te controleren. Binnen het werkveld van toezicht en handhaving is veel data beschikbaar, o.a. het aantal en de aard van klachten, registraties in de Basisregistratie Personen of Basisregistratie Gebouwen. Al deze data, bijvoorbeeld het aantal en aard van klachten, geven input voor alle vormen van toezicht die wij met dit beleid willen gaan toepassen. Wij willen de beschikbare data in onze systemen benutten om zo meer focus aan te brengen in de uitvoering van onze toezichtstaken. Het gaat vooral over de wijze waarop wij onze werkzaamheden organiseren. Het data gedreven sturen is daarmee een essentieel onderdeel van de aanpak uit dit beleid en ondersteunend aan onze inzet op preventie, actief toezicht, gebieds- en projectgericht toezicht en het toetsen van de effectiviteit van ons beleid. Het gebruik van data als sturingsinstrument is voor de overheid is relatief nieuw. Het is echter geen trend, maar een blijvende ontwikkeling. Voor de uitvoering van beleid gaan we het data gedreven sturen steeds meer inzetten.

Ter illustratie:
Regelmatig worden klachten geregistreerd uit de omgeving van een pand. De klachten zijn onsamenhangend en divers (geluid, stank, verkeersoverlast, ongedierte). De klachten zijn niet gericht op het pand, maar zijn wel afkomstig uit een straal waarvan het pand het middelpunt vormt. Dit kan aanleiding geven om gericht een controle uit te voeren. De resultaten van de controle (al dan niet met constatering van een overtreding) leveren weer nieuwe informatie (data) op.
Die data kunnen weer gebruikt worden om te analyseren of de gerichte controles tot resultaat hebben geleid. De klachten kunnen verminderd zijn waardoor de leefomgeving is verbeterd. Ook kan in de toekomst eerder worden gecontroleerd omdat verschillende klachten samen signalerend kunnen zijn voor een type overtreding.

4 Kwaliteitseisen en effectiviteit beleid

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk benoemen we de eisen die het Besluit omgevingsrecht (Bor) stelt ten aanzien van de kwaliteit van toezicht en handhaving en aan het beleid dat daaraan ten grondslag ligt. We gaan in op de systematiek voor uitvoering van de toezicht- en handhavingstaken (BIG "8") die wettelijk is voorgeschreven. In dit hoofdstuk geven daarnaast aan op welke wijze wij de effectiviteit van dit beleid samen met inwoners, verenigingen en bedrijven willen gaan toetsen.

4.2 Kwaliteitseisen

In het Besluit omgevingsrecht (Bor) zijn ten aanzien van de uitvoering van de toezicht- en handhavingstaken op het gebied van het omgevingsrecht kwaliteitseisen gesteld. De kwaliteitseisen schrijven een programmatische, strategische en integraal afgestemde uitvoering van het toezicht voor.
Om dit te realiseren moet op systematische wijze uitvoering worden gegeven aan de toezichtstaken. Dit draagt bij aan de professionalisering en kwaliteit. Het beleid moet het mogelijk maken om op transparante wijze verantwoording af te leggen aan de gemeenteraad, de provincie en de samenleving.

Figuur 1 Big 8

De systematiek die hiervoor wordt gebruikt is de dubbele regelkring, ook wel bekend als de "BIG 8". De elementen uit de "BIG 8" zijn in de Wabo als kwaliteitseisen verplicht gesteld. De "BIG 8" is de basis voor de beleidscyclus die we met dit Toezicht- en handhavingsbeleid doorlopen.
De beleidscyclus bestaat uit de volgende stappen:

Prioriteiten & doelen en strategie
De raad stelt dit toezicht- en handhavingsbeleidsplan vast (groene cirkel). Hierin worden de doelen en prioriteiten vastgelegd. Het Bor schrijft een doorlooptijd voor, van vier jaar, voor het toezicht- en handhavingsbeleidsplan. We bevinden ons met het vaststellen van dit beleidsplan in deze fase van de dubbele regelkring.

Programma & organisatie, werkwijze en uitvoering
De doelstellingen en prioriteiten worden jaarlijks in een uitvoeringsprogramma uitgewerkt. De organisatie is zodanig ingericht dat een adequate en behoorlijke uitvoering van de taken gewaarborgd is. In het uitvoeringsprogramma dat volgt op dit beleidsplan worden de activiteiten uitgewerkt, ook hoe en wanneer deze worden uitgevoerd wordt daarin opgenomen.

Monitoring en evaluatie
Om te monitoren of de beleidsdoelstellingen en de geplande werkzaamheden worden gehaald is het belangrijk dat de resultaten van onder andere uitgevoerde controles, behandelde klachten, opgelegde dwangsommen in beeld worden gebracht. Deze gegevens worden vastgelegd in de programma's Squit en Fixi. Op basis van deze gegevens wordt geëvalueerd. De resultaten van de evaluatie worden in een jaarverslag verwerkt en zijn input voor het uitvoeringsprogramma van het daaropvolgende jaar.

4.3 Beleidsevaluatie en toetsen effectiviteit van beleid

We willen de fase van monitoring en evaluatie van de beleidscyclus benutten om de effectiviteit van het beleid te toetsen bij onze inwoners, verenigingen en bedrijven. We doen dit bij het jaarlijkse evaluatiemoment. Wij zoeken hiervoor nadrukkelijk aansluiting bij de bestaande of al in ontwikkeling zijnde mogelijkheden om onze inwoners te spreken en/of raadplegen. Hiervoor benutten we onze contacten met de dorps- en wijkraden, maar bijvoorbeeld ook de mogelijkheden die het in te voeren burgerpanel biedt om inwoners vragen te stellen over het door ons gevoerde beleid. We raadplegen informatie uit bronnen zoals waarstaatjegemeente.nl. Daarnaast willen we onderzoeken of het mogelijk is om van het handhavingstraject een klantreis te maken. Dat kan ons inzicht geven in onze klantgerichtheid, dat ook bij handhavingstrajecten een rol speelt. Deze resultaten zullen ons een beeld geven van de ervaring en veiligheidsbeleving van onze inwoners, verenigingen en ondernemers. Deze gegevens gebruiken wij om focus aan te brengen in de uitvoering en in de prioriteiten die wij in het uitvoeringsprogramma stellen.

5 Preventie en toezicht

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk komt aan de orde op welke wijze wij inzetten op preventie en toezicht. We lichten toe waarom we inzetten op preventie en hoe wij dit gaan doen. Daarnaast brengen we in beeld welke strategieën we volgen om een intensivering van toezicht op naleving van regel- en wetgeving te realiseren.

5.2 Preventie

Preventie is een uitgangspunt van dit Toezicht- en handhavingsbeleid. Met inzet op preventie willen wij risico's en onwenselijke effecten die ontstaan, wanneer voorschriften niet worden nageleefd, verminderen. Wij willen bewustwording bij inwoners, verenigingen en ondernemers vergroten over de regels en voorschriften die op hen of op hun activiteiten van toepassing zijn. We willen hiermee bereiken dat zij spontaan, uit zichzelf, de regels naleven. Er worden dan minder overtredingen begaan, er is dan minder toezicht nodig en repressieve handhaving hoeft niet of minder toegepast te worden. Dit kan alleen als de regels duidelijk, eenduidig en handhaafbaar zijn. Daarnaast moeten ze voor iedereen bekend zijn. Hieronder geven we aan wat we doen om dit bevorderen.

Handhaafbaarheid van regelgeving

Wetten worden landelijk vastgesteld door de regering. In deze wetten wordt bepaald of er een taak ligt voor de gemeente om deze wetten te handhaven. Voorbeelden van wetten waarin de gemeente toezichthoudende taken heeft zijn de Wabo, de Woningwet, het Bouwbesluit, de Wet ruimtelijke ordening en de Alcoholwet. Wij maken ook zelf regels. Wij doen dit in onze verordeningen (o.a. Algemene Plaatselijke Verordening, bouwverordening), in ons beleid (o.a. welstand), in bestemmingsplanvoorschriften en vergunningvoorschriften (o.a. evenementen, bouw, milieu).

Handhaafbare regels voldoen aan de volgende criteria:

- Relevantie;
- Eenduidigheid;
- Controleerbaarheid.

Regels zijn relevant als ze nodig, actueel en uitvoerbaar zijn. Eenduidige regels zijn niet tegenstrijdig en op één manier uitlegbaar. Wanneer regels zijn gebaseerd op zichtbare en/of meetbare feiten zijn ze controleerbaar. Bij het vaststellen van nieuwe regels toetsen wij hierop. Wij hanteren daarbij de bovenstaande criteria: Zijn de regels relevant, eenduidig en controleerbaar?

Voorlichting en overleg vooraf

Wij gaan er van uit dat inwoners, verenigingen en bedrijven het logisch vinden om de regels na te leven. Dit kan alleen als de regels bekend zijn voor degenen op wie ze van toepassing zijn. Als dit niet het geval is, neemt het risico toe dat overtredingen worden begaan. Wij vinden voorlichting daarom een belangrijk onderdeel van toezicht en handhaving. Wij zetten in op voorlichting over de onderwerpen waar de meeste overtredingen op worden gesignaleerd en/of waarover onduidelijkheid bestaat.
Wij geven in een vroeg stadium voorlichting over vergunning trajecten. Wij gaan actief met de aanvragers van vergunningen in gesprek om nut en noodzaak van de vergunning en de daaraan te verbinden voorwaarden kenbaar te maken en afspraken hierover te maken. Naast voorlichting is communicatie over

onze resultaten en het toetsen van de effectiviteit van ons handhavingsbeleid ook onderdeel van deze strategie om spontane naleving te stimuleren.

5.3 Toezicht

5.3.1 Algemeen

We gaan uit van vertrouwen in onze inwoners, verenigingen en ondernemers. Wij zetten in op preventie om spontane naleving te stimuleren. Dit neemt niet weg dat het belangrijk is dat wij ook daadwerkelijk toezicht houden op naleving van de regels. Wanneer regels niet worden nageleefd is ingrijpen noodzakelijk. Vanuit onze toezichthoudende rol voeren wij controles uit. Bij constatering van overtredingen gaan wij in gesprek met de overtreder over de naleving van de regels. Indien naleving niet (direct) volgt of overtredingen worden gecontinueerd wordt dit gevolgd door handhavend optreden. Met dit Toezicht- en handhavingsbeleid intensiveren we onze inzet op toezicht. In deze paragraaf geven we aan hoe wij dit gaan doen.

5.3.2 Actief toezicht

Met dit beleid wordt actief toezicht gehouden en wordt er niet alleen geacteerd op basis van ingekomen melding/ klachten of verleende vergunningen.

5.3.3 Integraal toezicht

Wij hanteren een integrale aanpak voor onze toezichthoudende taken. Gemeentelijke toezichthouders zijn bevoegd om op meerdere regels toezicht te houden. De toezichtmomenten van de verschillende vakdisciplines worden op elkaar afgestemd. Wij zijn niet alleen verantwoordelijk voor toezicht en handhaving van regels. Ook andere bestuursorganen, politie, brandweer (e.a.) hebben toezichthoudende taken. Wij werken samen met andere (overheids-) organisaties zoals politie, brandweer en de Nederlandse Voedsel – Warenautoriteit (NVWA). Bij integraal handhaven is dus ook niet alleen ons eigen optreden van belang.

5.3.4 Gebiedsgericht- en projectgericht toezicht

Jaarlijks zal in overleg met de interne en externe partners worden bekeken of er een bepaald fysiek gebied of proces is dat in aanmerking komt voor gebieds- of projectgericht toezicht en welke partijen daarbij betrokken moeten worden. Via het uitvoeringsprogramma en het jaarverslag rapporteren wij over de voortgang. Hieronder geven aan wat wij verstaan onder het gebiedsgericht en projectgericht toezicht.

Gebiedsgericht toezicht algemeen

Onder gebiedsgericht toezicht verstaan we het houden van toezicht binnen een specifiek fysiek gebied. Een bepaald plangebied, een straat of wijk wordt geselecteerd voor integrale controle. Dit betekent dat dan in dat gebied specifiek controles plaatsvinden op overtredingen. Hieronder nemen we twee voorbeelden op van gebiedsgericht toezicht: binnen een plangebied en op wijkniveau.

Gebiedsgericht toezicht binnen een plangebied

Vooruitlopend op de wijziging van een bestemmingsplan (of in de toekomst onder de Omgevingswet het opstellen van een omgevingsplan voor groot gebied) is het wenselijk om, naast het gebruik van luchtfoto's, ook door extra controles voor dat gebied duidelijk in beeld te brengen welke activiteiten in dat gebied worden verricht. Situaties die strijdigheid opleveren met de bestemmingsvoorschriften kunnen dan worden geregistreerd en indien legalisatie niet tot de mogelijkheden behoort, kan worden opgetreden.

Gebiedsgericht toezicht op wijkniveau
Gebiedsgericht toezicht kan ook worden ingezet op wijkniveau. Dit doen wij wanneer veel klachten geregistreerd worden vanuit een specifieke wijk, bijvoorbeeld over hondenpoep of zwerfafval of wanneer de Boa's constateren dat er sprake is van structurele overlast gevende situaties (opeenhoping van afval in tuinen, verloedering van een wijk). Het oplossen van dergelijke problematiek kan vaak niet alleen door meer toezicht en handhaving, maar ook door extra aandacht te besteden aan de inrichting van het openbaar gebied in die wijk.

Projectgericht toezicht
Onder projectgericht?? toezicht verstaan we het gebundeld inzetten van toezicht op naleving van een bepaalde regel. Een voorbeeld hiervan is het splitsen van een woning zonder vergunning. In plaats van elke constatering apart te behandelen bundelen wij de inzet op het toezicht van woningsplitsingen, waardoor wij meerdere soortgelijke dossiers gelijktijdig aanpakken en kunnen behandelen. Een ander voorbeeld van projectgericht toezicht is seizoensgebonden inzet.

6 Toezicht in uitvoering

In dit hoofdstuk geven aan op welke wijze en wanneer toezicht wordt uitgevoerd.

6.1 Toezicht op basis van meldingen

Meldingen (klachten en/of handhavingsverzoeken) kunnen telefonisch binnenkomen via het Klant Contact Centrum of andere kanalen (directe mail, collega's, politie, brandweer) en worden geregistreerd in Fixi. Deze worden vervolgens door de toezichthouder als volgt opgepakt:

1. Melding wordt inhoudelijk beoordeeld, is sprake van:
    a. Acuut gevaar voor veiligheid en/of gezondheidsrisico, dan wordt toezicht direct opgepakt en is er contact met de melder;
    b. Geen acuut gevaar, dan wordt het toezicht ingepland. De planning wordt aan de melder aangegeven.
2. Na toezicht/controle, wordt:
    a. een overtreding geconstateerd en wordt handhavend opgetreden conform hoofdstuk 7;
    b. geen overtreding geconstateerd;
    c. In beide gevallen wordt de melder in kennis gesteld.

NB. Op anonieme meldingen wordt in principe geen actie ondernomen. Dat doen we alleen als we op grond van ons handhavingsbeleid de klacht erg belangrijk vinden (bijvoorbeeld een groot illegaal bouwwerk of het dumpen van afval).

6.2 Toezicht op basis van thema's

6.2.1 Inleiding

Naast meldingen vindt er tevens planmatig toezicht plaats op basis van de volgende thema's:

1. Openbare Orde en Veiligheid;
2. Omgevingsrecht.

6.2.2 Thema Openbare Orde en Veiligheid

In het thema Openbare Orde en Veiligheid houden wij toezicht op basis van:

- Algemene Plaatselijke Verordening (APV). In de APV regelt de gemeente de activiteiten in de leefomgeving. In wetgeving die sterk verbonden is met de plaatselijke omstandigheden biedt de landelijke wetgever ruimte aan de gemeente om nadere regels te bepalen, voorbeelden hiervan zijn prostitutie, vuurwerk en horecagelegenheden.
- Bijzondere wetten. Bijzondere wetten zien toe op een specifiek onderwerp zoals de Winkeltijdenwet, de Alcoholwet en de Wet op de kansspelen.

NB. Met betrekking tot het toezicht van de Alcoholwet werken we samen met de gemeenten Duiven en Westervoort. In de Liemers hebben we een gezamenlijk beleid ("Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2014-2018") hiervoor opgesteld en een samenwerkingsconvenant gesloten, dat mogelijk maakt dat Boa's op elkaars grondgebied kunnen optreden. Daarnaast is in het kader van de herindeling het Paracommerciebeleid en de Alcoholverordening geharmoniseerd.

Toezicht binnen thema Openbare orde en veiligheid
Bij het uitvoeren van de toezichtstaken binnen dit thema maken we onderscheid in de volgende onderdelen:

1. Toezicht op vergunningen;
2. Projectmatig toezicht;
3. Surveillancetoezicht.

Ad. 1 Toezicht op vergunningen
Aan een verleende vergunning worden voorwaarden verbonden. Bij het houden toezicht op vergunningen die zijn verleend op grond van de APV of bijzondere wetgeving vindt controle plaats op naleving van de voorwaarden. Binnen dit thema voeren we controles uit op de volgende onderdelen:

- Evenementen waarvoor een vergunning is verleend of melding is geaccepteerd op grond van de APV;
- Vergunningen / meldingen op grond van de APV zoals standplaatsen, terrassen en aankondigingsborden;
- Bedrijven en organisaties met een vergunning op grond van de Alcoholwet;
- Bedrijven en organisaties met een vergunning op grond van de Wet op de Kansspelen.

Evenementen
Evenementen zijn onderverdeeld in 4 categorieën (vastgelegd in de APV). Het evenement wordt bij de aanvraag beoordeeld en valt daarmee in een bepaalde categorie. Per categorie is de volgende toezichtscenario van toepassing:

Soort activiteit	**Risico**	**Toelichting**
Categorie o	Laag	Naar aanleiding van meldingen.
Categorie A	Laag	Naar aanleiding van meldingen.
Categorie B	Gemiddeld	Steekproefsgewijze controles en naar aanleiding van meldingen.
Categorie C	Hoog	Controle.

Doel van het toezicht op evenementen is dat de veiligheid toeneemt door te handhaven op het vrijhouden van de doorgangen voor hulpverleningsdiensten, het vrijhouden van nooduitgangen, de toegepaste constructies en het bereikbaar houden van brandkranen. Verder wordt toezicht gehouden op het schenken van (alcoholhoudende) dranken in plastic bekers (geen glas), verstrekken van alcohol onder de minimale leeftijd, geluidhinder en parkeren.

Vergunningen / meldingen op grond van de APV
Binnen deze rubriek volgen we de volgende toezichtscenario's (per activiteit):

Soort activiteit	**Risico**	**Toelichting**
Terrassen	Gemiddeld	Steekproefsgewijze controles en naar aanleiding van meldingen.

Aankondigingsborden	Gemiddeld	Steekproefsgewijze controles en naar aanleiding van meldingen.
Standplaats	Gemiddeld	Steekproefsgewijze controles en naar aanleiding van meldingen.
Stoken	Laag	Naar aanleiding van meldingen.
Muilkorfverbod	Hoog	Controle.
Overig	Laag	Naar aanleiding van meldingen

Bedrijven en organisaties met een vergunning op grond van de Alcoholwet
Toezicht is vastgelegd in het vastgestelde preventie en handhavingsbeleid ("Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2014-2018").

Bedrijven en organisaties met een vergunning op grond van de Wet op de Kansspelen
Toezicht vindt plaats naar aanleiding van meldingen.

Ad. 2. Projectmatig toezicht
Hierbij wordt een controle actie ingezet op een project dat als speerpunt geldt in het toezichtprogramma. Op basis van analyse van klachten worden jaarlijks speerpunten benoemd die extra aandacht krijgen bij het buitentoezicht. De speerpunten worden benoemd in het jaarlijks vast te stellen uitvoeringsprogramma. In de jaarlijkse evaluatie van het uitvoeringsprogramma zullen we onze inwoners, verenigingen en bedrijven bevragen naar de grootste ergernissen in de openbare ruimte. Op basis hiervan kunnen we speerpunten vaststellen voor de uitvoering in het daaropvolgend jaar.

Ad. 3. Surveillancetoezicht
We gaan actief toezicht houden in het openbaar gebied door inzet van surveillance.

6.2.3 Thema Omgevingsrecht

Het thema omgevingsrecht omvat toezicht op naleving van de regelgeving met betrekking tot het omgevingsrecht, meer in het bijzonder de Wabo en aanverwante regel- en wetgeving.

Toezicht binnen thema Omgevingsrecht
Bij het uitvoeren van de toezichtstaken binnen dit thema maken we onderscheid in de volgende onderdelen:
1. Toezicht op vergunningen;
2. Projectmatig toezicht;

3. Surveillancetoezicht.

Ad.1. Toezicht op vergunningen

Toezicht op bouw- en sloopactiviteiten
We willen op cruciale momenten van het bouwproces toezicht houden. We leggen hierbij de prioriteit op de onderdelen brandveiligheid, constructieve veiligheid en fundering en vloeren. De frequentie van de controlemomenten is afhankelijk van de grootte en aard van het bouwwerk en toegepaste bouwmethode.

Bij kleinere bouwwerken (zoals een dakkapel of kleine uitbouw) wordt volstaan met 1 of 2 controles, dit vindt plaats na melding start bouw.

Bij woningen en grotere bouwwerken wordt frequenter gecontroleerd (afhankelijk van o.a. bouwwijze zoals funderingswijze en vloertype). We houden in deze gevallen op 5 momenten in het bouwproces toezicht op naleving van de vergunningvoorschriften en de voorschriften van het Bouwbesluit. In elk geval controleren wij tijdens de volgende 5 momenten:
A. Bij het uitzetten van de bouw
B. Bij het storten van de fundering
C. Bij het storten van de verdiepingsvloer
D. Bij het realiseren van het dak
E. Na gereed melding.

Toezicht op brandveilig gebruik (bij bouw –en gebruiksvergunning)
De afdeling Risicobeheersing van de Brandweer Gelderland-Midden, onderdeel van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM), controleert of bestaande bouwwerken brandveilig worden gebruikt.
Er wordt gewerkt in overeenstemming met de overdrachtsovereenkomst en gebruiksovereenkomst. Daarin is vastgesteld dat de Brandweer adviseert en toezicht houdt op o.a. brandveilig gebruik, vergunningplichtige objecten voor activiteit brandveilig gebruik en meldingsplichtige objecten. Toezicht op omgevingsvergunningen voor de activiteit brandveilig gebruik en meldingen worden gecontroleerd overeenkomstig de regionale handreiking Prevap. Het toezicht wordt uitgewerkt in toezichtplannen waarbij de frequentie wordt ingericht op basis van het risico. In de gemeente Zevenaar zijn 255 objecten (stand 2018) die gecontroleerd moeten worden conform het toezichtplan. De Brandweer heeft in hoofdzaak een toezichthoudende en adviserende rol. Zij constateert overtredingen en brengt advies uit aan de gemeente. De gemeente is bevoegd om handhavend op te treden.

Toezicht op milieu
De uitvoering van alle toezicht- en handhavingstaken op het gebied van milieu worden uitgevoerd door de ODRA. Hiertoe is met de ODRA een dienstverleningsovereenkomst afgesloten. Jaarlijks wordt er een werkprogramma opgesteld op basis van reguliere taken en projecten. Dit jaarprogramma wordt jaarlijks vastgesteld door ons college. Verantwoording over de realisatie van het werkprogramma zowel in bestede uren als in gerealiseerde producten vindt per kwartaal plaats.
De ODRA hanteert voor de aan haar uitbestede taken in het kader van toezicht en handhaving op het gebied van milieu een nalevingsstrategie. In het besluit van 25 augustus 2015 is de preventie,- toezicht-, sanctie- en gedoogstrategie van de ODRA vastgesteld.

Om de kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen is uw raad op 29 juni 2016 de Verordening Kwaliteit Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving vastgesteld. In deze verordening zijn de kwaliteitseisen vastgelegd voor de taken die door de ODRA worden uitgevoerd.

Ad.2. Projectmatig toezicht
Hierbij wordt een controle actie ingezet op een project ingezet dat op dat moment als speerpunt geldt in het toezichtprogramma. Op basis van analyse van klachten worden jaarlijks speerpunten benoemd die extra aandacht krijgen bij het buitentoezicht. De speerpunten worden benoemd in het jaarlijks vast te stellen uitvoeringsprogramma. In de jaarlijkse evaluatie van het uitvoeringsprogramma zullen we onze inwoners, verenigingen en bedrijven bevragen naar de grootste ergernissen in de openbare ruimte. Op basis hiervan kunnen we speerpunten vaststellen voor de uitvoering in het daaropvolgend jaar.

Ad. 3. Surveillancetoezicht
De bouwregelgeving ziet o.a. toe op bescherming van belangen in het kader van brandveiligheid, constructieve veiligheid en ruimtelijke ordening.
Indien gebouwd wordt zonder vergunning, terwijl deze aangevraagd had moeten worden, zijn deze belangen onvoldoende gewaarborgd. Er is vooraf niet getoetst aan het bestemmingsplan en ook niet aan andere bouwvoorschriften. Bij een pand dat zonder vergunning is gebouwd (of waarvan de functie is gewijzigd) heeft op cruciale momenten geen toezicht kunnen plaatsvinden. Het is in die gevallen moeilijk inzichtelijk te maken of het bouwwerk wel of niet voldoet aan de eisen van het Bouwbesluit.

Met behulp van actief toezicht (surveillance) willen we deze situaties in kaart brengen en analyseren.

7 Handhaven en sanctioneren

7.1 Inleiding

Handhaving vindt plaats naar redelijkheid en billijkheid. Dit maakt handhaven altijd maatwerk. Er zijn verschillende belangen die tegen elkaar moeten worden afgewogen. Er is daarbij altijd een algemeen belang en ook het persoonlijk belang van de overtreder. De afweging van deze belangen moet zorgvuldig gebeuren. Het is daarbij belangrijk dat bij bewuste en/of langdurige overtreding van regels wij doorpakken.

Binnen het bestuursrecht is handhaven gericht op het opheffen van de illegale situatie, deze te herstellen en/of ervoor zorgen dat de ontstane situatie weer binnen de regels past. Een uitzondering hierop is de bestuurlijke boete. De bestuurlijke boete heeft een bestraffend karakter. Wij hebben bestuursrechtelijke en strafrechtelijke instrumenten om de naleving van regelgeving af te dwingen. In dit hoofdstuk beschrijven we deze instrumenten en het bijbehorend proces.

Terugblik 2017-2018:
Het stringent aanpakken van overtreders heeft ook een preventieve werking. In de periode 2017-2018 heeft deze aanpak tot resultaten geleid. In 2017 was in 50% van de zaken nog een last onder dwangsom nodig om de geconstateerde overtreding ongedaan te krijgen gemaakt (nadat er eerst een waarschuwing was uitgegaan). In 2018 ligt dat percentage veel lager (onder de 25%). Eén van de oorzaken hiervan is zeker dat er in 2017 op overtredingen echt is doorgepakt. Het is niet gebleven bij alleen een waarschuwing. Overtreders weten nu dat er wordt doorgepakt zodra er een overtreding is geconstateerd.

7.2 Bestuursrechtelijke sancties

7.2.1 Algemeen

Bestuursrechtelijke sancties zijn herstelsancties en zien erop toe om de legale situatie te herstellen. Bij de constatering van een overtreding gaan wij eerst in overleg. Als dit niet leidt tot een oplossing en de overtreding duurt voort, gaan over op het opleggen van een sanctie. Wij hebben hiervoor de volgende instrumenten tot onze beschikking:

1. Last onder dwangsom;
2. Last onder bestuursdwang;
3. Stilleggen activiteiten (bouw- of sloopstop);
4. Intrekken vergunning.

Wij werken deze instrumenten hieronder verder uit.

7.2.2 Last onder dwangsom

Met dit instrument wordt de overtreder opgedragen om binnen een gestelde termijn de overtreding ongedaan te maken. Wanneer hij dit niet doet volgt een boete (last onder dwangsom). Dit gebeurt door middel van een brief waarin hij op de hoogte wordt gebracht dat een last onder dwangsom zal worden opgelegd. De overtreder wordt altijd in de gelegenheid gesteld een zienswijze in te dienen.
De zienswijze wordt meegenomen in de afweging van het college om al dan niet de last onder dwangsom op te leggen. Als de overtreding voortduurt, volgt een beschikking met een nieuwe termijn, waarbij de last onder dwangsom wordt opgelegd. Deze termijn wordt een begunstigingstermijn genoemd. De

begunstigingstermijn heeft tot doel om de overtreder een redelijke termijn geven om de overtreding ongedaan te maken. Als de overtreding niet binnen die gestelde termijn is beëindigd, verbeurt de overtreder van rechtswege de opgelegde dwangsom. Via een invorderingsbeschikking wordt deze dwangsom geïnd. Voor het vaststellen van de hoogte van de dwangsommen en de duur van de begunstigingstermijnen volgen wij de meest recente versie van de door het ministerie aangereikte "Leidraad handhavingsacties en termijnen".

7.2.3 Last onder bestuursdwang

Bij het instrument last onder bestuursdwang wordt hetzelfde proces doorlopen als bij de last onder dwangsom, met als verschil dat de gemeente zelf fysiek ingrijpt en de herstelmaatregelen treft als de overtreder dit niet doet of wil doen. De overtreder krijgt een termijn gegund om zelf de overtreding te beëindigen. Als de overtreding niet binnen die gestelde termijn is beëindigd, dan neemt de gemeente, op kosten van de overtreder, zelf de benodigde acties om de overtreding ongedaan te maken. Na afloop van de handhavingsactie worden de daarvoor gemaakte kosten via een kostenbeschikking op de overtreder verhaald. Het opleggen van een last onder bestuursdwang is een complexe procedure die grote financiële risico's voor de gemeente met zich kan brengen als de gemaakte kosten niet kunnen worden verhaald. Het is daarnaast het meest ingrijpende middel dat ons bestuursrechtelijk ter beschikking staat. Bij de toepassing van bestuursdwang grijpen wij als college zelf in door bijvoorbeeld voorzieningen te treffen of illegaal gestort afval te verwijderen. Dit instrument wordt daarom alleen in spoedeisende en bij ernstige overtredingen toegepast die directe dreiging vormen voor veiligheid, openbare orde of de volksgezondheid.

Acute bestuursdwang

Het college kan, bijvoorbeeld om onveilige situaties te voorkomen of weer veilig te maken, onmiddellijk herstelmaatregelen treffen. De overtreder ontvangt hiervoor achteraf de rekening. Het proces is hetzelfde als bij de last onder bestuursdwang met het verschil dat de gemeente direct handelt. Het proces wordt in dit geval na afloop doorlopen en op schrift gesteld, zodat alsnog achteraf een besluit is genomen.

7.2.4 Stilleggen activiteiten

Dit instrument wordt ingezet bij bouwen of slopen zonder de daartoe vereiste vergunning. Om te voorkomen dat verder wordt gegaan met bouwen of slopen, en daarmee de overtreding wordt vergroot, wordt bij constatering van de overtreding door de toezichthouder mondeling opdracht gegeven de activiteiten stil te leggen. Dit wordt daarna zo snel mogelijk schriftelijk bevestigd. Indien voor de activiteit vergunning kan worden verleend zal de overtreder worden aangeschreven om alsnog een vergunning aan te vragen. Indien geen vergunning kan worden verleend zal de situatie, voor zover mogelijk, naar de oude situatie moeten worden hersteld. Daarbij wordt alsnog de procedure van last onder dwangsom of bestuursdwang gevolgd.

7.2.5 Intrekken vergunning

Wanneer een vergunning is verleend en de vergunninghouder houdt zich niet aan de daarin gestelde voorwaarden kan de vergunning worden ingetrokken. Van dit instrument kan bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt als vergunningplichtige bedrijven consequent in afwijking van een verleende vergunning handelen. Als het opleggen van een last onder dwangsom niet tot het gewenste resultaat heeft geleid, kan (alsnog) worden overgegaan tot het intrekken van de vergunning en daarna (indien van toepassing) met een last onder bestuursdwang sluiten van de inrichting of doen staken van de activiteiten.

7.3 Bestuursrechtelijk Handhavingsproces

Hieronder beschrijven wij het handhavingsproces dat wordt doorlopen bij de constatering van een overtreding. Het gaat hier om het proces waarbij een bestuursrechtelijke sanctie wordt opgelegd. Deze processtappen zijn voor de toepassing van de last onder dwangsom en last onder bestuursdwang grotendeels identiek.
NB. De in deze paragraaf beschreven procedure komt overeen met wat in Hoofdstuk 5 van de AWB wettelijk is bepaald ten aanzien bestuursrechtelijke handhaving.

Handhavingsproces	
1e controle	Er wordt een overtreding geconstateerd. Hiervan wordt een rapport gemaakt.
Aanzegging	De toezichthouder gaat in gesprek met de overtreder. Wij geven aan dat een overtreding is geconstateerd en geven hierover uitleg. De overtreder krijgt tijd om de overtreding ongedaan te maken. Wij maken met de overtreder afspraken over de wijze waarop en de termijn waarbinnen de overtreding ongedaan moeten worden gemaakt. Wij maken duidelijk dat als de overtreding niet ongedaan wordt gemaakt dit kan leiden tot een sanctie (dwangsom of bestuursdwang).
Aanschrijving	De toezichthouder legt de gemaakte afspraken schriftelijk vast door middel van een brief.
Hercontrole	Wij controleren of de overtreding is beëindigd. Hiervan wordt een rapport gemaakt.
Overtreding is beëindigd	De overtreder krijgt een schriftelijke bevestiging dat geconstateerd is dat de overtreding is beëindigd.
Overtreding is niet beëindigd/vooraankondiging	Wanneer de overtreding niet is beëindigd, krijgt de overtreder een brief. In de brief kondigen wij aan dat een last onder dwangsom zal worden opgelegd. Ook de hoogte van de dwangsom wordt in de brief vermeld en de termijn waarbinnen de overtreding alsnog moet zijn beëindigd. De overtreder krijgt gelegenheid binnen een termijn van twee weken een zienswijze in te dienen. NB. Bij het opleggen van een last onder bestuursdwang (al dan niet acuut) kan deze termijn korter zijn.
Zienswijzetermijn en beschikking last onder dwangsom	Als de overtreder een zienswijze indient wordt deze meegewogen bij het besluit om wel of niet de sanctie op te leggen. Een zienswijze kan zwaarwegende argumenten naar voren brengen op basis waarvan kan worden afgezien van handhaving. Indien dit niet het geval is neemt het college een besluit om de sanctie op te leggen. De overtreder ontvangt een beschikking waarin het college aangeeft welke overtreding moet worden beëindigd, hoe hoog de dwangsom is die wordt opgelegd en binnen welke termijn (begunstigingstermijn) de dwangsom van rechtswege wordt verbeurd als geen gehoor wordt gegeven aan de last.
Dwangsomcontrole	Na het verlopen van de begunstigingstermijn wordt gecontroleerd of voldaan is aan de last onder dwangsom en of de overtreding is beëindigd. Hiervan wordt een rapport gemaakt.

Overtreding is beëindigd	Als voldaan is aan de last eindigt het handhavingstraject. De overtreder krijgt een schriftelijke bevestiging dat geconstateerd is dat de overtreding is beëindigd. De dwangsom verbeurt niet en het traject komt ten einde.
Overtreding is niet beëindigd	Als niet voldaan is aan de last volgt een invorderingstraject en kan een nieuwe last onder dwangsom (met een hogere dwangsom) of een last onder bestuursdwang opgelegd worden om de overtreding alsnog te doen beëindigen.

7.4 Strafrechtelijke sancties

7.4.1 Algemeen

In het strafrecht staat bestraffing van de dader centraal. De sancties die opgelegd worden hebben een bestraffend karakter. Dat betekent dat de overtreder of dader een straf krijgt voor het gepleegde feit. De strafrechtelijke sancties die we tot onze beschikking hebben zijn de volgende:

1. Bestuurlijke boete
2. Bijzondere sanctiestrategieën

7.4.2 Bestuurlijke boete

De bestuurlijke strafbeschikking (ook wel bekend als de bestuurlijke boete) is een bijzonder instrument. Het is een bestuurlijk handhavingsinstrument met een bestraffend karakter. Op de toepassing van dit instrument zijn naast de bepalingen uit de AWB, ook bepalingen uit het wetboek van Strafrecht en wetboek van Strafvordering van toepassing. Met dit instrument kunnen buitengewoon opsporingsambtenaren (Boa's) van de gemeente – zonder tussenkomst van de rechter – straffen opleggen voor overtredingen van o.a. de Algemene Plaatselijke Verordening en de Afvalstoffenverordening.

Op dit moment maken wij nog geen gebruik van de mogelijkheid een bestuurlijke strafbeschikking op te leggen. Weliswaar was in de voormalige gemeente Rijnwaarden besloten om dit instrument in te zetten, maar daar is nooit gebruik van gemaakt. Wij gaan de bestuurlijke strafbeschikking nu wel inzetten in Zevenaar. Een uitwerking hiervan zal plaatsvinden in het jaarlijks door het college op te stellen uitvoeringsprogramma's.

7.4.3 Bijzondere sanctiestrategieën

Bijzondere sanctiestrategieën zijn van toepassing op situaties waarin naast bestuursrechtelijke overtredingen ook strafbare feiten zijn gepleegd. In deze gevallen vindt overleg plaats met politie en het Openbaar Ministerie over de in die situatie wenselijke sanctiestrategie. Dit wordt per situatie afgewogen. Wij zoeken daarom in voorkomende gevallen altijd samenwerking en afstemming op.
In gevallen van zware overtredingen of zelfs misdrijven kan een combinatie van bestuursrechtelijk en strafrechtelijk optreden effectief zijn. Een voorbeeld hiervan is het aantreffen van een hennepkwekerij in een pand. In dat geval zullen politie en Openbaar Ministerie overgaan tot opsporing en vervolging binnen het strafrechtelijk regime, maar in het belang van bescherming van de openbare orde en veiligheid kan gelijktijdig de burgemeester binnen het bestuursrechtelijk regime besluiten tot sluiting van het pand.

Bijzondere sanctiestrategieën komen voor bij de handhaving van overtredingen op het gebied van vooral de Alcoholwet. Voor deze onderwerpen zijn meer specifieke sanctiestrategieën opgesteld. Deze strategieën worden afzonderlijk vastgesteld en bekendgemaakt. Dit geldt ook voor de nalevingsstrategie

milieu van de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA). Conform de vastgestelde nalevingsstrategie kan de ODRA bij (verwachten) ernstige milieuschade al dan niet in combinatie met bewust en structureel het niet naleven van regels, in overleg met de politie en het Openbaar Ministerie, besluiten om naast bestuursrechtelijk ook strafrechtelijk handhavend op te treden.

7.5 Afzien van handhaven

7.5.1 Inleiding

Een overheidsorgaan dat bevoegd is handhavend op te treden heeft de plicht van deze bevoegdheid gebruik te maken. Als er sprake is van een overtreding van een regel dan moet in de regel van de handhavingsbevoegdheid gebruik gemaakt worden. Er is een algemeen belang dat gediend wordt met handhaving. Alleen in bijzondere situaties mag geweigerd worden handhavend op te treden. Dit kan wanneer er concreet zicht bestaat op legalisatie of handhavend optreden onevenredig is.

7.5.2 Concreet zicht op legalisatie

Een bevoegd bestuursorgaan kan afzien van handhaven als er sprake is van concreet zicht op legalisatie. Bij elke overtreding en handhavingszaak wordt onderzocht of er mogelijkheden zijn om de ontstane illegale situatie te legaliseren bijvoorbeeld door het verlenen van de vereiste omgevingsvergunning.

7.5.3 Handhavend optreden is onevenredig

Handhavend optreden kan onevenredig zijn in verhouding tot de daarmee te dienen belangen dat van optreden in die concrete situatie moet worden afgezien. Hiervan kan sprake zijn wanneer de overtreding een incident betreft of wanneer de overtreding niet zeer ernstig is. In de praktijk komt het echter niet vaak voor dat er sprake is van ‘onevenredige handhaving’. Zaken zoals financiële draagkracht of een dreigend faillissement geven geen grond om te spreken van onevenredige handhaving.

8 Financiën

Een belangrijk uitgangspunt voor dit beleid is de omschakeling van reactief toezicht naar actief toezicht. Een reactief toezichtbeleid kenmerkt zich door vooral in te zetten op toezicht en handhaving naar aanleiding van klachten en handhavingsverzoeken. Alleen de meest noodzakelijk controles worden actief opgepakt. Met dit beleidsplan willen we een andere koers gaan varen. We willen actief toezicht houden en illegale situaties in beeld brengen en naleving van de regels stimuleren. Daar waar nodig door op te treden om dit af te dwingen. Om dit effectief en efficiënt te kunnen doen willen we ook onze informatiesystemen beter benutten om data te genereren en analyseren om in staat te zijn om sturing te geven aan onze inzet op toezicht en handhaving.

De beschikbare capaciteit voor toezicht en handhaving is gebaseerd op het uitgangspunt van een reactief handhavingsbeleid. De doelstellingen die we in dit beleidsplan ten doel hebben gesteld kunnen we niet uitvoeren op basis van deze capaciteit. Wanneer we actief toezicht gaan houden zal dit leiden tot meer constateringen van overtredingen, welke weer leiden tot meer handhavingstrajecten.

Om de overschakeling te kunnen maken naar actief toezicht en om de overige ambities uit dit beleidsplan te kunnen realiseren is een verhoging van de bestaande capaciteit met 2,5 fte noodzakelijk (1 fte Inspecteur Bouwen, 1 fte Controleur openbare ruimte en 0,5 fte Juridisch medewerker).

We stellen de raad voor om als onderdeel van dit toezicht- en handhavingsbeleid een structureel bedrag van € 153.000, - beschikbaar te stellen.

De capaciteit voor toezicht en handhaving komt daarmee op 9 fte:
- 4 fte Inspecteur Bouwen (Omgevingsrecht);
- 3 fte Controleur openbare Ruimte (Openbare orde en veiligheid);
- 2 fte Juridisch medewerker (Omgevingsrecht en Openbare orde en veiligheid).

Toelichting

Artikel 1.
De begripsbepalingen in dit artikel verwijzen, waar mogelijk, naar omschrijvingen uit de Wet op de kansspelen. Deze verwijzing heeft als voordeel dat wanneer in deze wet een wijziging wordt aangebracht dit direct doorwerkt in deze verordening zodat deze niet opnieuw hoeft te worden vastgesteld.

Artikel 2.
Op grond van de Wet op de kansspelen kan de burgemeester slechts een vergunning voor de vestiging of exploitatie van een speelautomatenhal verlenen indien dit in een verordening is opgenomen. Dit impliceert tevens de bevoegdheid van de burgemeester om het aantal te vergeven vergunningen te beperken tot een bepaald maximum. Het motief dat ten grondslag ligt aan het vergunningsvereiste is om de openbare orde, meer in het bijzonder de leef- en woonsituatie, te beschermen. Met de opname van het tweede lid is een beleidsmatig plafond gecreëerd. Dit plafond is met deze conceptverordening niet verder uitgebreid dan in de voorgaande verordening.

Exploitatievergunningen zijn aan te merken als schaarse vergunningen. Zij kunnen om die reden niet voor onbepaalde tijd worden verleend. In lid 3 is dan ook gekozen voor een vergunningstermijn van vijftien jaar.

Juridisch aanvullend:

In 2010 is de Dienstenrichtlijn in Nederland ingevoerd. Deze Europese richtlijn is in Nederland omgezet in de Dienstenwet. Een van de verplichtingen die uit de richtlijn voortvloeit is dat vergunningenstelsels (die vallen onder de reikwijdte) aan de voorwaarden van de Dienstenrichtlijn moeten voldoen.

Waarom één?

Het maximum aantal vergunningen dat kan worden afgegeven voor de exploitatie van een speelautomatenhal in Zevenaar is thans één. Dat het aantal vergunningen is gemaximeerd op 1 is toegestaan. Deze beperking kan worden gerechtvaardigd door dwingende redenen van algemeen belang. Gelezen de doelstellingen van de Wet kan een beleidsmatig plafond in deze worden gerechtvaardigd om consumentenbescherming te waarborgen en om criminaliteit en gokverslaving te bestrijden. Ook uit jurisprudentie blijkt dat een dergelijk beleidsmatig plafond bij vergunningen voor de exploitatie van speelautomatenhallen gerechtvaardigd is.

Mede gezien de omvang van de gemeente Zevenaar en het voorkomen van gokverslaving bij haar eigen burgers en het voorkomen van criminaliteit, dat er op dit moment geen aanleiding is om het beleidsmatig plafond voor de gemeente Zevenaar te wijzigen.

Omdat maar een beperkt aantal vergunningen (één) verleend kan worden voor de exploitatie van een speelautomatenhal, terwijl er meer aanvragers kunnen zijn, spreken we van een schaarse vergunning. In artikel 12 lid 2 van de Dienstenrichtlijn en artikel 33 lid 4b en 5 van de Dienstenwet is opgenomen dat schaarse vergunningen een beperkte geldigheidsduur moeten hebben. Een vergunninghouder met een vergunning voor onbepaalde tijd zou namelijk onevenredig bevoordeeld

worden omdat het voor nieuwkomers dan nagenoeg onmogelijk is om nog toe te treden tot de markt.

Handhaving van de vergunning voor bepaalde tijd is gelet op de regelgeving en jurisprudentie derhalve evident.

Uit onderzoek (jurisprudentie en vergelijking met andere gemeenten en adviezen brancheverenigingen) is gebleken dat een periode van vijftien jaar als een redelijke termijn kan worden beschouwd. Een exploitant heeft dan voldoende tijd en mogelijkheid om de investering bij de exploitatie van de speelautomatenhal terug te verdienen. Daarnaast vindt de termijn aansluiting bij de vergunningstermijnen van casinovergunningen (Holland Casino), waarbij werd beargumenteerd dat in verband met de aanzienlijke kosten die de vestiging met zich zouden brengen, deze termijn noodzakelijk is om de gedane investeringen terug te verdienen.

Er is geen mogelijkheid tot verlenging opgenomen omdat dit in strijd is met de beginselen behorende bij schaarse vergunningen. Belangrijk is hierbij om in gedachten te houden de omvang en inhoud van het aantal intrekkingsgronden op grond van deze verordening, zodat de burgemeester gedurende de looptijd van de vergunning deze kan(of moet) intrekken.

Artikel 3.
Om ervoor te zorgen dat bij de beoordeling van de aanvraag van deze schaarse vergunning de juiste beslissing wordt genomen is een aantal indieningsvereisten gewijzigd. Kwaliteit die vergunningaanvrager kan en wil leveren is daarbij van belang, aangezien nu voor 15 jaar een schaarse vergunning wordt verleend.

Het vergunningstelsel is in het leven geroepen wegens dwingende redenen van algemeen belang, zoals de openbare orde en het voorkomen van gokverslaving. Vanuit deze zelfde zorg wordt ook een lidmaatschap van de brancheverenigingen VAN gevraagd. Dit maakt dat de aanvrager een uitvoerig gedocumenteerde aanvraag in moet dienen. Al de genoemde informatie en de bijbehorende documenten dienen te worden ingediend om tot een complete en ontvankelijke aanvraag te komen. Zo wordt gewaarborgd dat in de aanvraagprocedure een zorgvuldige afweging kan worden gemaakt. Daarnaast weet de (potentiële) aanvrager op grond van dit artikel, en de te stellen beleidsregels waaraan de burgemeester alle aanvragen toetst, hetgeen de transparantie bevordert.

Artikel 4.
Indien in de Verordening geen beslistermijn staat voor de vergunningverlening voor de exploitatie van een speelautomatenhal betekent dit dat de termijn van 8 weken, uit de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is. Echter het betreft hier een schaarse vergunning waarbij ook een selectieprocedure mogelijk doorlopen moet worden. Om alle belangen goed af te wegen is er voor gekozen om de beslistermijn, net als bij veel andere gemeenten, te wijzigen naar twaalf weken. Daarnaast is besloten om de verdagingstermijn aan te passen naar twaalf weken. Uiteraard wordt de positieve fictieve beschikking niet van toepassing verklaard in verband met de onwenselijkheid daarvan.

Artikel 5.
De vergunning voor een speelautomatenhal is zowel persoons- als locatiegebonden. De naam van de ondernemer, indien het een rechtspersoon betreft: de naam van zowel de bestuurder(s) als de aandeelhouder(s), de naam van de beheerder en het adres van de speelautomatenhal worden dan ook op de vergunning vermeld. De exploitatievergunning ziet toe op een ordentelijke en veilige exploitatie van een hal binnen een bepaalde (leef)omgeving. Bij de beoordeling van de aanvraag wordt getoetst of de exploitatie op die locatie de openbare orde en veiligheid schaadt. Het

aanbieden van kansspelen is een bijzondere vorm van dienstverlening waarbij de gokproblematiek een belangrijke rol speelt in het kader van de openbare orde. Een speelautomatenhal is niet op elke locatie mogelijk en wenselijk. Aan de vergunning kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden. Deze beperkingen hebben in ieder geval betrekking op de opening- en sluitingstijden, het toezicht en de exploitatie van de speelautomatenhal. Aan de vergunning kan ook een beperking aangaande het aantal speelautomaten en het aantal spelersplaatsen dat in de speelautomatenhal aanwezig mag zijn, worden verbonden.

Juridisch aanvullend: de exploitatievergunning voor een speelautomatenhal is zowel persoons- als locatiegebonden. De locatiegebondenheid is voornamelijk van belang in het kader van het woon- en leefklimaat.

Om misverstanden te voorkomen wordt voorgesteld om naast de sluitingstijd van de speelautomatenhal ook de openingstijden op te nemen, Verder is het belangrijk om de mogelijkheid te hebben om voorschriften op te nemen in de vergunning over de exploitatie van de speelautomatenhal en daarbij een bepaalde mate van kwaliteit te waarborgen

Artikel 6.
Artikel 6 bevat de gronden die leiden tot de weigering van een exploitatievergunning voor een speelautomatenhal. Indien het maximaal aantal exploitatievergunningen is verleend en een aanvraag wordt ingediend is deze weigeringsgrond van toepassing.

De vereiste weigeringsgrond onder lid 1 sub h dient om een speelautomatenhal duidelijk van de openbare weg af voor een ieder herkenbaar te laten zijn. Hiermee wordt voorkomen dat in een achteraf lokaal van een gebouw, waar bijvoorbeeld een horecabedrijf of ander amusementsbedrijf wordt uitgeoefend, een speelautomatenhal wordt geëxploiteerd en deze speelautomatenhal mede of uitsluitend via dat andere bedrijf bereikbaar zou zijn.

Het leeftijdsvereiste van de beheerder is neergelegd in sub d van het eerste lid. De Verordening vindt met dit leeftijdsvereiste aansluiting bij de Alcoholwet. In de Alcoholwet is namelijk ook een minimum leeftijd van 21 jaar vastgelegd. De burgemeester kan een ontheffing verlenen van dit leeftijdsvereiste.

Indien, zoals vastgelegd in sub i en j, blijkt dat de ondernemer of de beheerder(s) in enig opzicht van slecht levensgedrag is (zijn), onder curatele staat (staan) of bewind is ingesteld over één of meer aan hen toebehorende zaken, is het noodzakelijk dat de vergunning wordt ingetrokken. De ondernemer en beheerder hebben de verantwoordelijkheid om als goed ondernemer de speelautomatenhal te exploiteren. Deze eis is ook opgenomen in de Alcoholwet voor de leidinggevenden van een horecabedrijf. Bij de beoordeling van het levensgedrag komt aan de burgemeester grote beleidsvrijheid toe. Hij kan hierbij alle gedragingen betrekken die van belang zijn voor het functioneren als goed ondernemer of goed leidinggevende.

Uit jurisprudentie op artikel 30 van de Wet op de kansspelen blijkt dat bij de beoordeling van een vergunningaanvraag voor een speelautomatenhal acht mag worden geslagen op de mogelijke gevolgen voor het leefklimaat (ook wel de leefbaarheid). Het bepaalde onder sub l meldt dat de vergunning dient te worden geweigerd wanneer de aanwezigheid van de speelautomatenhal naar het oordeel van de burgemeester de leef- en woonsituatie in de naaste omgeving of het karakter van de winkelstraat/winkelbuurt op ontoelaatbare wijze nadelig beïnvloedt. Daarbij wordt rekening gehouden met het karakter van de straat, het winkelniveau aldaar en van de wijk waarin de speelautomatenhal is gelegen of zal komen te liggen. De burgemeester vormt geen oordeel over de inpasbaarheid van de speelautomatenhal vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening.

Dat oordeel is in beginsel voorbehouden aan de raad. De burgemeester kan wel in het kader van de oordeelsvorming over de leefbaarheid met mogelijkheden en onmogelijkheden in dat kader rekening houden.

Het vereiste onder sub o van het eerste lid, dat wanneer er gegronde vrees bestaat dat de vergunningverlening gevaar zou opleveren voor de openbare orde, de veiligheid, de volksgezondheid, het woon- en leefklimaat of de zedelijkheid in of in de nabijheid van de speelautomatenhal, behoeft geen verdere uitleg. Ten overvloede wordt opgemerkt dat weigering van de aanvraag tot een exploitatievergunning voor een speelautomatenhal mogelijk is op basis van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur.

Artikel 7
Het is voor de burgemeester en voor de toezichthoudende ambtenaren niet alleen belangrijk om te weten wie de exploitant is, maar ook wie de (dagelijks aanspreekbare) beheerder is. Om deze reden dient een exploitant waarvan zijn beheerder de hoedanigheid van beheerder verliest, door overlijden of vertrek, een wijziging van de exploitatievergunning aan te vragen. Daarbij geldt dat de ondernemer de bedrijfsuitoefening niet hoeft te staken indien binnen de aangegeven termijn een gewijzigde vergunning is aangevraagd. De burgemeester beoordeelt of de nieuwe beheerder aan alle eisen voldoet zodat deze kan worden bijgeschreven op de geldende exploitatievergunning.

Artikel 8.
Spreekt voor zich en behoeft geen toelichting.

Artikel 9.
De meeste in het eerste lid genoemde zaken spreken voor zich. Zie voor uitleg ook artikel 6: weigeringsgronden. Indien blijkt dat de ondernemer of de beheerder(s) in enig opzicht van slecht levensgedrag is, onder curatele staat of onder bewind is ingesteld over één of meer aan hen toebehorende zaken, is het noodzakelijk dat de vergunning wordt ingetrokken. De ondernemer en de beheerder hebben de verantwoordelijkheid om als goed ondernemer de speelautomatenhal te exploiteren. Deze eis is ook opgenomen in de Alcoholwet voor leidinggevenden van een horecabedrijf. Bij de beoordeling van het levensgedrag komt de burgemeester grote beleidsvrijheid toe, zodat hij alle gedragingen kan betrekken die van belang zijn voor het functioneren als goed ondernemer of leidinggevende (beheerder).

Het is evident waarom het wenselijk is om een mogelijkheid te hebben tot intrekking van de vergunning wanneer niet wordt voldaan aan artikel 3 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur. De zogeheten Bibob-toets kan in bepaalde gevallen gedurende de looptijd van de exploitatievergunning voor een speelautomatenhal worden uitgevoerd. Bijvoorbeeld wanneer vanuit eigen informatie of informatie verkregen van een of meer partners binnen het samenwerkingsverband RIEC of van het Openbaar Ministerie er duidelijke aanwijzingen zijn die het vermoeden rechtvaardigen, dat sprake is van een ernstig gevaar als bedoeld in artikel 3 van deze wet.

Artikel 10.
Op de overtreding van een verbodsbepaling in de speelautomatenhalverordening is in de Wet op de kansspelen geen directe strafsanctie gesteld zodat de gemeenteraad op grond van artikel 154 Gemeentewet op overtreding van zijn verordening zelf een strafsanctie kan stellen. Deze strafbaarstelling kan ook worden opgenomen indien het een medebewindsverordening betreft. Art. 154 bepaalt dat de raad op grond van haar verordende bevoegdheid bij overtreding van hetgeen bij verordening is geregeld, geen andere of zwaardere straffen kan stellen dan een hechtenis van ten

hoogste drie maanden of een geldboete van de tweede categorie, al dan niet met openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak.

Artikel 11.
Spreekt voor zich en behoeft geen toelichting.

Artikel 12.
Uit de beginselen van behoorlijk bestuur volgt dat de huidige vergunninghouder er op moet kunnen vertrouwen dat de gemeente consequent handelt en het geldend beleid en regels consequent toepast. De rechtspositie van de huidige vergunninghouder mag niet op onverwachte of onberekenbare wijze worden aangetast.

Wetstechnische informatie

Gegevens van de regeling

Organisatie	Gemeente Zevenaar
Organisatietype	Gemeentelijke overheid
Officiële naam regeling	Alcoholverordening 2021 Gemeente Zevenaar
Citeertitel	Alcoholverordening 2021 Gemeente Zevenaar
Vastgesteld door	Gemeenteraad
Onderwerp	Alcohol, preventie, handhaving, OOV

Tekst van de regeling

- Alcoholverordening 2021 gemeente Zevenaar;
- De raad van de gemeente Zevenaar;
- Gelezen het voorstel van burgemeester d.d. 12 oktober 2021;
- Gelet op de artikelen 147 van de Gemeentewet en 4, 25a t/m 25g en 26 van de Alcoholwet.

Besluit
Vast te stellen de volgende verordening

Hoofdstuk 1. Begripsbepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

1. Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

a.	De wet:	Alcoholwet.
b.	Terras:	Het buiten de besloten ruimte gelegen deel van een inrichting waarin het horecabedrijf wordt uitgeoefend, waar sta- of zitgelegenheid kan worden geboden en waar bedrijfsmatig of anders dan om niet dranken of spijzen voor gebruik ter plaatse mogen worden verstrekt.
c.	Vergunning:	De vergunning als bedoeld in artikel 3 van de wet.
d.	Bezoeker:	Een ieder die zich in een inrichting bevindt, met uitzondering van: - leidinggevenden in de zin van de wet; - personen die dienst doen in de inrichting; - personen van wie de aanwezigheid in de inrichting wegens dringende redenen noodzakelijk is.
e.	Paracommerciële inrichting:	Een inrichting waarin een paracommerciële rechtspersoon in eigen beheer het horecabedrijf exploiteert als bedoeld in artikel 1 van de wet.
f.	Paracommerciële rechtspersoon:	Een rechtspersoon, niet zijnde een naamloze vennootschap (NV) of besloten vennootschap (BV), met beperkte aansprakelijkheid, die zich naast activiteiten van recreatieve, sportieve, sociaal culturele, educatieve, levensbeschouwelijke of godsdienstige aard richt op de exploitatie in eigen beheer van het horecabedrijf.
g.	Bijeenkomst van persoonlijke aard:	Bijeenkomst, waarbij meestal zwak-alcoholhoudende drank wordt genuttigd, die geen direct verband houdt met de activiteiten van de paracommerciële rechtspersoon, zoals bruiloften, feesten, partijen, recepties, jubilea, verjaardagen, koffietafels, condoleancebijeenkomsten en dergelijke.
h.	Horecabedrijf:	Een bedrijf als bedoeld in artikel 1 van de wet.
I.	Slijtersbedrijf:	Een bedrijf als bedoeld in artikel 1 van de wet.
J.	Feestdagen:	Nieuwjaarsdag, eerste en tweede Paasdag, eerste en tweede Pinksterdag, Hemelvaartsdag, eerste en tweede Kerstdag, de dag dat de Koning zijn verjaardag viert en Bevrijdingsdag.

2. Voor de toepassing van de verordening wordt onder de overige begrippen verstaan hetgeen de wet daaronder verstaat.

2. Bepalingen voor inrichtingen waarin het horecabedrijf wordt uitgeoefend

Artikel 2 Voorschriften aan vergunningen om het horecabedrijf uit te oefenen

De burgemeester kan aan een vergunning voor een horecabedrijf voorschriften verbinden. Deze voorschriften kunnen alleen worden gesteld:

a. ter bescherming van de volksgezondheid, of
b. in het belang van de openbare orde, of
c. ter bevordering van de naleving van artikel 20 van de wet.

Artikel 3 Prijsacties horeca

Gereserveerd.

Artikel 4 Toelatingsleeftijden tot alle horecalokaliteiten en terrassen

Gereserveerd.

Artikel 5 Toelatingsleeftijden tot horecalokaliteiten en terrassen die naar verhouding langer geopend zijn (nachthoreca)

Gereserveerd.

3. Aanvullende bepalingen voor inrichtingen waarin het horecabedrijf wordt uitgeoefend in bepaald gebouwen

Artikel 6 Schenktijden en verbod verstrekken van sterke drank

Gereserveerd.

4. Aanvullende bepalingen voor paracommerciële inrichtingen

Artikel 7 Schenktijden paracommerciële inrichtingen

1. De schenktijden in de gemeente Zevenaar bij paracommerciële inrichtingen zijn één uur voor de aanvang en tot twee uur na afloop van een activiteit die wordt uitgeoefend in verband met de statutaire doelen van de rechtspersoon.
2. Tijdens de onder lid 1 genoemde schenktijd mag in de paracommerciële inrichting uitsluitend zwak-alcoholhoudende drank worden verstrekt.

Artikel 8 Andere schenktijden voor bepaalde typen paracommerciële inrichtingen

Gereserveerd.

Artikel 9 Privébijeenkomsten en bijeenkomsten derden

1. Het is verboden in een paracommerciële inrichting alcoholhoudende drank te verstrekken tijdens bijeenkomsten van persoonlijke aard, zoals bruiloften en partijen.
2. Het is verboden in een paracommerciële inrichting alcoholhoudende drank te verstrekken tijdens bijeenkomsten die gericht zijn op personen die niet of niet rechtstreeks bij de activiteiten van de beherende paracommerciële rechtspersoon zijn betrokken.

Artikel 10 Verbod verstrekken van sterke drank

Het is verboden in paracommerciële inrichtingen sterke drank te verstrekken.

Artikel 11 Aanvullende vragen aan paracommerciële rechtspersonen

1. Een paracommerciële rechtspersoon geeft bij de aanvraag voor het verkrijgen van een vergunning tot uitoefening van het horecabedrijf nadere informatie over de doelstelling van de paracommerciële rechtspersoon en de doelgroep waarop de rechtspersoon zich richt.
2. Hiertoe verstrekt de paracommerciële rechtspersoon een afschrift van de statuten en het bestuursreglement als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de wet.

5. Bepalingen voor de detailhandel

Artikel 12 Prijsacties detailhandel

Gereserveerd.

Artikel 13 Voorschriften slijterijen

De burgemeester kan aan een vergunning voor een slijtersbedrijf voorschriften verbinden. Deze voorschriften kunnen alleen worden gesteld:

a. ter bescherming van de volksgezondheid, of
b. in het belang van de openbare orde, of
c. ter bevordering van de naleving van artikel 20 van de wet.

6. Tijdelijke verstrekkingsverboden

Artikel 14 Algeheel tijdelijk verstrekkingsverbod

Gereserveerd.

Artikel 15 Tijdelijk verstrekkingsverbod in een deel van de gemeente

Het is verboden gedurende maximaal 7 aaneengesloten dagen in een/de door de burgemeester aangewezen gebied(en) bedrijfsmatig of gratis alcoholhoudende dranken te verstrekken.

Artikel 16 Tijdelijk verstrekkingsverbod gedurende bepaalde uren

Het is verboden gedurende maximaal 23 aaneengesloten uren in door de burgemeester aangewezen tijdsruimten bedrijfsmatig of gratis alcoholhoudende dranken te verstrekken.

8. Ontheffingen

Artikel 17 Mandatoire ontheffingen

1. De burgemeester verleent op aanvraag ontheffing van de in artikel 9 gestelde verboden.
2. Paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene Wet Bestuursrecht is niet van toepassing op de aanvraag om ontheffingen als bedoeld in dit artikel.

Artikel 18 Facultatieve ontheffingen

1. De burgemeester kan op aanvraag permanent, dan wel tijdelijk, ontheffing verlenen van de in artikel 10 van deze verordening gestelde verbod. Aan deze ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden;
2. Een aanvraag voor een ontheffing wordt uiterlijk zes weken voorafgaand aan de te houden activiteit ingediend bij het college.
3. De burgemeester kan met het oog op bijzondere gelegenheden van zeer tijdelijke aard op aanvraag voor een aaneengesloten periode van ten **hoogste twaalf dagen** ontheffing verlenen van de in artikel 7 en 9 gestelde verboden en beperkingen.
4. Paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene Wet Bestuursrecht is niet van toepassing op de aanvraag om ontheffingen als bedoeld in dit artikel.

Artikel 19 Intrekkingsgronden ontheffing

De in artikel 17 en 18 van deze verordening bedoelde ontheffingen kunnen worden ingetrokken of gewijzigd indien:

a. ter verkrijging daarvan onjuiste dan wel onvolledige gegevens zijn verstrekt, of
b. op grond van een verandering van de omstandigheden of inzichten opgetreden zijn na het verlenen van de ontheffing, moet worden aangenomen dat intrekking of wijziging wordt gevorderd door het belang of de belangen ter bescherming waarvan de ontheffing is vereist, of
c. zich feiten hebben voorgedaan, die de vrees wettigen, dat het van kracht blijven van de ontheffing gevaar oplevert voor de openbare orde, veiligheid of zedelijkheid, of
d. de aan de ontheffing verbonden voorschriften en beperkingen niet zijn of worden nagekomen, of
e. van de ontheffing geen gebruik wordt gemaakt binnen een daarin gestelde termijn dan wel, bij gebreke van een dergelijke termijn, binnen een redelijke termijn, of
f. indien de houder van de ontheffing dit verzoekt.

Artikel 20 Toezicht

Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening zijn belast de door de burgemeester aangewezen toezichthouders.

9. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 21 Overgangsrecht

1. Op het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening vervallen voor paracommerciële inrichtingen:
   a. de ontheffingen die tot dat tijdstip door het College van Burgemeester en Wethouders en de burgemeester zijn verleend;
   b. de tot dat tijdstip gehanteerde schenk- of taptijden.
2. Indien vóór het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening een aanvraag om een ontheffing of vergunning is ingediend waarop nog niet is beslist, wordt daarop deze verordening toegepast.
3. Indien vóór het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening een bezwaarschrift is ingediend waarop nog niet is beslist, wordt daarop deze verordening toegepast.

Artikel 22 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt met terugwerkende kracht in werking op 1 juli 2021.
2. Op 1 juli 2021 wordt de Drank- en Horecaverordening gemeente Zevenaar 2019 ingetrokken.
3. Deze verordening wordt aangehaald als 'Alcoholverordening gemeente Zevenaar 2021'.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 24 november 2021.

De griffier,
W.M. van der Vlies

De burgemeester,
L.J.E.M. van Riswijk

Toelichting

De toelichting op de Alcoholverordening bestaat uit deel A en deel B. Deel A bevat een algemene toelichting op de verordening. Daarbij wordt ingegaan op de volgende onderwerpen:
- Alcoholwet en het toezicht erop;
- onderdelen van een effectief lokaal alcoholbeleid.

Deel B bevat een artikelsgewijze toelichting op de verordening.

A Algemene toelichting

1. Alcoholwet

De DHW ordende de distributie van alcoholhoudende drank. De wet bestond sinds 1964. Kern van de wet was dat alcoholgebruik kan leiden tot gezondheidsschade, overlast en ongevallen. Daarom was een gemeentelijke vergunning vereist voor het schenken van alcoholhoudende drank in de horeca en de verkoop van sterke drank in slijterijen. Voor de detailhandelsverkoop van zwak-alcoholhoudende drank was geen vergunning vereist.

De DHW stelde voor het verkrijgen van een vergunning enkele eisen: leidinggevenden dienden te voldoen aan leeftijdseisen (21 jaar of ouder), zedelijkheidseisen (geen crimineel verleden) en eisen ten aanzien van kennis en inzicht in verantwoord verstrekken (Verklaring Sociale Hygiëne). Ook de inrichting zelf moest aan enkele basiseisen voldoen.

Om het alcoholgebruik onder jongeren zoveel mogelijk te helpen voorkomen, kende de DHW leeftijdsgrenzen. Aan jongeren onder de 18 jaar mocht geen zwak-alcoholhoudende drank (gedistilleerd met minder dan 15% alcohol) worden verkocht. De leeftijdsgrens voor sterke drank (gedistilleerd met 15% alcohol of meer) lag tevens bij 18 jaar. Alle verstrekkers van alcohol (barkeepers, slijters, caissières en dergelijke) dienden de leeftijd van jongeren vooraf vast te stellen.

Sinds 1 januari 2013 is het toezicht op de naleving van de DHW bij de gemeente belegd. Het uitgangspunt hierbij was dat gemeenten het toezicht efficiënt in kunnen zetten en vaker toezicht konden uitoefenen. De burgemeester was het bevoegd gezag en wees de nieuwe gemeentelijke toezichthouders aan. De gemeenteraad had mogelijkheden om op lokaal niveau invulling te geven aan het alcoholbeleid.

In de DHW was opgenomen dat jongeren onder de 18 jaar strafbaar zijn als alcohol aanwezig was of voor consumptie gereed hadden op voor het publiek toegankelijke plaatsen. Deze landelijke strafbepaling had een drieledig doel. *Ten eerste* was het een beschermingsmaatregel, waarmee het alcoholgebruik onder jongeren (onder de 18 jaar) werd tegengegaan. *Ten tweede* was het een ordemaatregel, waarmee overlastgevend drinkende jeugd op straat kon worden aangepakt. *Ten derde* was de bepaling een antwoord op het veel voorkomende fenomeen dat een oudere persoon alcohol koopt en deze in de horeca of op straat doorgeeft aan een jongere onder de leeftijdsgrens. Het verbod gold niet voor het aanwezig hebben van alcoholhoudende dranken in supermarkten en slijterijen. Daar was immers geen indirecte verstrekking en/of consumptie ter plaatse. Het gold wel voor het aanwezig hebben (of voor consumptie gereed hebben) van alcoholhoudende drank in zowel horeca als paracommerciële inrichtingen.

Het verkopen en schenken van alcohol aan jongeren onder de 18 jaar kon via de DHW worden aangepakt. Supermarkten en andere detailhandelaren die binnen één jaar drie keer betrapt werden op het verkopen van alcohol aan jongeren onder de leeftijdsgrens kon het tijdelijk worden verboden om alcoholhoudende drank te verkopen. De burgemeester kon een alcoholverkoopverbod van één tot twaalf weken opleggen. De horeca- en slijterijvergunning kon al na één overtreding worden geschorst. Het toezicht op de DHW was afhankelijk van lokale regels over alcohol en de communicatie over deze regels naar de burger, naar ondernemers en naar verenigingen. Inbedding van het toezicht op alcoholmatiging in het lokale beleid was daarom essentieel.

Per 1 juli 2021 is de Alcoholwet in werking getreden. De Alcoholwet is in de plaats gekomen van de Drank- en Horecawet. Dit zijn, naast verandering van de naam in Alcoholwet, de belangrijkste wijzigingen:

- De verkoop van alcohol op afstand is geregeld. Het streven was door betere regulering de naleving van de leeftijdsgrens te verhogen. Dit geldt zowel voor het moment van aankoop via internet als voor het

moment van aflevering. Het toezicht op de verkoop op afstand is naar de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) gegaan.

- Het stunten met prijzen is verder aan banden gelegd. Prijsacties met meer dan 25% korting zijn niet langer toegestaan. Het toezicht op de prijsacties is ook gecentraliseerd bij de NVWA.
- Het Besluit eisen inrichtingen DHW is vervallen, de eisen in het Bouwbesluit voldoen. Alleen de eis voor het scheiden van de slijtlokaliteit met andere bedrijfsactiviteiten door een verbindingsruimte bestaat nog. Het Bouwbesluit bevat hiervoor geen regeling. Hierbij valt te denken aan de zogenaamde borrelshops bij supermarkten en proeflokalen bij slijterijen.
- Wederverstrekking van alcohol (een meerderjarige die alcohol koopt voor een minderjarige) is strafbaar.

2. Onderdelen van effectief lokaal alcoholbeleid

Integraal

Lokaal alcoholbeleid levert zowel gezondheidswinst als economische winst op. Het kenmerkt zich door een samenhangend geheel van maatregelen en interventies op het terrein van volksgezondheid en veiligheid. Het is tevens gebouwd op interventies die gedurende een langere tijd worden uitgevoerd. Het Zevenaarse lokale alcoholbeleid beoogt de schadelijke gevolgen van alcoholgebruik te voorkomen en bevat een combinatie van preventie- en handhavingsdoelstellingen. Het toepassen van een integrale benadering vanuit de betrokken beleidsdisciplines binnen de gemeente is essentieel voor de uitvoering van het lokale alcoholbeleid.

Drie beleidspijlers

Een effectief lokaal alcoholbeleid kent drie pijlers:

1. regelgeving;
2. educatie (en bewustwording);
3. handhaving.

Hoe effectief de pijler *Regelgeving* wetenschappelijk gezien ook is, het is vrijwel onmogelijk de pijler regelgeving lokaal goed in te zetten zonder hulp van de pijlers *Educatie en bewustwording* en *Handhaving*. Een regel zonder voldoende handhaving is een loze regel. Handhaving is essentieel om de regelgeving effectief te maken. Hetzelfde geldt voor educatie.

Educatie en bewustwording (onder meer via de social media) is dan vooral ook nodig om draagvlak te creëren voor de te nemen maatregelen. De uitleg dat regels niet bedoeld zijn om het ondernemers, verenigingen of ouders lastig te maken, maar dat regelgeving nodig is ter bescherming van de volksgezondheid en veiligheid is heel belangrijk. Bewustwording van de risico's van alcoholgebruik zal bijdragen aan het draagvlak voor beleid en regelgeving onder betrokkenen (zowel medewerkers van ketenpartners als ondernemers, ouders en jongeren).

Het omgekeerde geldt echter ook: aandacht voor educatie en bewustwording zonder duidelijke regels en toezicht op deze regels is zinloos. Louter educatie inzetten in de vorm van voorlichting is niet voldoende om schadelijk drinkgedrag effectief te veranderen.

B Artikelsgewijze toelichting

1. Begripsbepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In artikel 1 van de verordening is een aantal begripsbepalingen opgenomen.

Eerste lid

Dankzij de begripsbepaling *'de wet'* kan op diverse plaatsen in de verordening verwezen worden naar de Alcoholwet. Uit de omschrijving blijkt dat het *'terras'* onderdeel uitmaakt van de inrichting waarin het horecabedrijf wordt uitgeoefend, maar dat dit niet gelegen is in het besloten deel van de inrichting. In de begripsbepaling ontbreekt dat een terras in de openlucht moet zijn gelegen, daar er immers ook sprake kan zijn van een terras in een overdekte winkelstraat. Een terras kan sta- of zitgelegenheid bieden en het moet zijn toegestaan dat daar spijzen en dranken voor gebruik ter plaatse worden verstrekt. De hier gebruikte begripsbepaling sluit naadloos aan bij de andere begripsbepalingen van de Alcoholwet.

De begripsbepaling *'vergunning'* verwijst naar artikel 3 Alcoholwet. Het gaat om de door het bevoegd gezag verleende vergunningen om een horecabedrijf en/of slijtersbedrijf uit te oefenen.

De begripsbepaling *'bezoeker'* heeft betrekking op eenieder die zich in een inrichting bevindt waarin het horeca- of het slijtersbedrijf wordt uitgeoefend, met uitzondering van leidinggevenden (exploitant, bedrijfsleider, beheerder) en dienstdoende personen, zoals barpersoneel, keukenhulpen, schoonmakers en portiers. Verder zijn uitgezonderd personen van wie de aanwezigheid in de inrichting wegens dringende redenen noodzakelijk is.

De begripsbepaling *'paracommerciële inrichting'* staat voor alle kantines die door paracommerciële rechtspersonen in eigen beheer worden geëxploiteerd. Paracommerciële rechtspersonen richten zich per definitie primair op activiteiten van recreatieve, sportieve, sociaal-culturele, levensbeschouwelijke of godsdienstige aard. De exploitatie in eigen beheer van de kantine is overigens een nevenactiviteit voor de desbetreffende paracommerciële rechtspersoon.

Tweede lid

Voor de niet in het eerste lid genoemde begrippen die in deze verordening worden gebruikt wordt verwezen naar de begripsbepalingen opgenomen in artikel 1 Alcoholwet. De vigerende wetstekst is te vinden op overheid.nl.

2. Bepalingen voor inrichtingen waarin het horecabedrijf wordt uitgeoefend

Artikel 2 Voorschriften aan vergunningen om het horecabedrijf uit te oefenen

In artikel 2 van de verordening is opgenomen dat de burgemeester bevoegd is voorschriften te verbinden aan vergunningen om het horecabedrijf uit te oefenen. Deze voorschriften die de burgemeester stelt zijn:

- ter bescherming van de volksgezondheid, en/of;
- in het belang van de openbare orde, en/of;
- ter bevordering van de naleving van artikel 20 Alcoholwet (waarin onder meer leeftijdsgrenzen worden gesteld voor de verstrekking van alcoholhoudende dranken).

In de verordening is de burgemeester met betrekking tot horecabedrijven uitsluitend de bevoegdheid gegeven de alcoholverstrekking aan voorschriften te verbinden. Hij krijgt niet de bevoegdheid de verstrekking te beperken tot zwak-alcoholhoudende drank.

Voorschrift die burgemeester kan verbinden aan vergunning voor horecabedrijf	Toelichting
Ter bescherming van de volksgezondheid	Gevarieerde drankenkaart verplicht stellen houdt in dat er, naast alcoholhoudende dranken, voldoende betaalbare niet-alcoholhoudende alternatieven moeten worden aangeboden (fris, water, thee, koffie).
In het belang van de openbare orde	Ten behoeve van de veiligheid en bescherming van de volksgezondheid kan het aantal bezoekers dat tegelijkertijd in de inrichting aanwezig mag zijn worden gemaximeerd.
Ter bevordering naleving van artikel 20 Alcoholwet	Zorgvuldig en effectief toepassen van polsbandjes systemen: het stellen van eisen aan het aantal entrees en het aantal portiers.

Artikel 3 Prijsacties horeca

Gereserveerd.

Artikel 4 Toelatingsleeftijden tot alle horeacalokaliteiten en terrassen

Gereserveerd.

Artikel 5 Toelatingsleeftijden tot horecalokaliteiten en terrassen die naar verhouding langer geopend zijn (nachthoreca)

Gereserveerd.

§ 3 Aanvullende bepalingen voor inrichtingen waarin het horecabedrijf wordt uitgeoefend in bepaalde gebouwen

Artikel 6 Schenktijden en verbod verstrekken van sterke drank

Gereserveerd.

§ 4 Aanvullende bepalingen voor paracommerciële inrichtingen

Een paracommerciële rechtspersoon is een rechtspersoon, geen NV of BV zijnde, die zich naast activiteiten van recreatieve, sportieve, sociaal-culturele, educatieve, levensbeschouwelijke of godsdienstige aard richt op de exploitatie in eigen beheer van een horecabedrijf. Hieronder vallen onder meer: sportkantines, dorps- en buurthuizen, kerkelijke centra, et cetera.

In deze paragraaf wordt uitvoering gegeven aan artikel 4 Alcoholwet waarin aan gemeenten wordt opgelegd in een verordening regels vast te stellen voor paracommerciële inrichtingen. De regels hebben als doel het voorkomen van oneerlijke mededinging en gelden bij het verstrekken van alcoholhoudende drank. De volgende onderwerpen moeten volgens de wet in elk geval geregeld worden:

- schenktijden voor alcoholhoudende drank;
- schenken van alcoholhoudende drank tijdens bijeenkomsten van persoonlijke aard (bruiloften en partijen);
- schenken van alcoholhoudende dranken tijdens bijeenkomsten gericht op personen die niet of niet rechtstreeks bij de activiteiten van de betreffende rechtspersoon betrokken zijn.

Volgens de memorie van toelichting bij de wijziging in 2014 van de DHW mochten de lokale regels rond paracommercialisme naar de aard van de paracommerciële rechtspersoon verschillend zijn. Dit betekent dat schutterijen andere regels kunnen worden opgelegd door de gemeente, dan sportverenigingen of buurthuizen. Wel is uitdrukkelijk opgenomen dat het niet is toegestaan onderscheid te maken tussen stichtingen en verenigingen uit Nederland en die uit andere lidstaten, evenals rechtspersonen uit de Europese Economische Ruimte en Zwitserland.

Artikel 7 Schenktijden paracommerciële inrichtingen

Artikel 7 van deze verordening is gebaseerd op artikel 4 (derde lid onder a) Alcoholwet. Dit artikel behandelt de schenktijden in paracommerciële inrichtingen. In voorliggende verordening is gekozen om voor deze inrichtingen de schenktijden vast te stellen op één uur voor, tijdens en twee uur na de hoofdactiviteit.

Artikel 8 Andere schenktijden voor bepaalde typen paracommerciële inrichtingen

Gereserveerd.

Artikel 9 Privébijeenkomsten en bijeenkomsten derden

Artikel 9 van deze verordening heeft betrekking op de alcoholverstrekking door paracommerciële rechtspersonen tijdens gelegenheden die niet direct verbonden zijn aan de hoofdactiviteit van de paracommerciële rechtspersoon zelf, zoals bruiloften en partijen, maar ook vergaderingen van bijvoorbeeld politieke partijen of goede doelen organisaties.

Artikel 4 Alcoholwet bevat onder meer de verplichting bij gemeentelijke verordening regels te stellen waaraan paracommerciële rechtspersonen zich te houden hebben bij de verstrekking van alcoholhoudende drank. Deze regels moeten onder meer betrekking hebben op in de inrichting te houden bijeenkomsten van persoonlijke aard (artikel 4, derde lid onder b, van de wet) en op in de inrichting te houden bijeenkomsten die gericht zijn op personen die niet of niet rechtstreeks bij de activiteiten van de betreffende rechtspersoon betrokken zijn (artikel 4, derde lid onder c, van de wet). Met dit artikel wordt aan de verplichting om dit bij gemeentelijke verordening te regelen voldaan. In artikel 17 en 18 van deze verordening zijn twee ontheffingsmogelijkheden voor artikel 9 van deze verordening opgenomen.

Eerste lid

Het eerste lid heeft betrekking op het verstrekken tijdens bijeenkomsten van persoonlijke aard, zoals bruiloften en partijen, ook indien het personen betreft die direct betrokken zijn bij de betreffende paracommerciële rechtspersoon.

Tweede lid

Het tweede lid heeft betrekking op het verstrekken tijdens bijeenkomsten die gericht zijn op personen die niet of niet rechtstreeks bij de activiteiten van de beherende paracommerciële rechtspersoon zijn betrokken. Het gaat hier bijvoorbeeld om vergaderingen van een politieke partij of goede doelen organisatie of een bijeenkomst van een projectontwikkelaar die informatie verschaft over geplande bouwactiviteiten.

Artikel 10 Verstrekken van sterke drank

Dit artikel verbiedt het schenken van sterke drank in paracommerciële inrichtingen. De gemeente Zevenaar heeft daarvoor als basisbepaling gekozen omdat paracommerciële inrichtingen veel door jongeren worden bezocht. Bovendien is het wenselijk een duidelijk onderscheid te maken tussen paracommerciële en commerciële inrichtingen.

Wel kan door de burgemeester tijdelijk of permanent een ontheffing van dit verbod worden verleend, eventueel met voorschriften en beperkingen (zie artikel 18, lid 1 van deze verordening). Dit maakt maatwerk mogelijk. Het *'nee, tenzij principe'* geniet uit preventief oogpunt de voorkeur. Bovendien wordt daarmee oneerlijke concurrentie zoveel mogelijk tegengegaan.

Artikel 11 Aanvullende vragen aan paracommerciële rechtspersonen

Dit artikel verwijst naar de aanvullende informatie die de paracommerciële rechtspersoon overlegd. Deze informatie betreft de informatie over doelstelling van en doelgroep waarop de rechtspersoon zich richt. De statuten en bestuursreglement als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de wet

§ 5 Bepalingen voor de detailhandel

Artikel 12 Prijsacties detailhandel

Gereserveerd.

Artikel 13 Voorschriften slijterijen

In artikel 13 van deze verordening is opgenomen dat de burgemeester bevoegd is bij het verlenen van vergunningen voor de uitoefening van het slijtersbedrijf voorschriften aan de vergunning te verbinden. De voorschriften die de burgemeester stelt zijn:

- ter bescherming van de volksgezondheid en/of
- in het belang van de openbare orde en/of
- ter bevordering van de naleving van artikel 20 Alcoholwet (waarin onder meer leeftijdsgrenzen worden gesteld voor de verstrekking van alcoholhoudende dranken).

In de toelichting bij artikel 2 van deze verordening is reeds aangegeven dat artikel 25a Alcoholwet gemeenten de mogelijkheid biedt bij verordening te bepalen dat de burgemeester vooraf (dus bij de afgifte van de vergunning) voorschriften aan een vergunning kan verbinden of de vergunning kan beperken tot het verstrekken van zwak-alcoholhoudende drank. Dit kan worden bepaald voor alcoholvergunningen. In artikel 13 van de verordening wordt de burgemeester bevoegd voorschriften aan slijterij vergunningen te verbinden. Hij krijgt niet de mogelijkheid de slijterijvergunning te beperken tot zwak-alcoholhoudende drank.

Voorschrift die burgemeester kan verbinden aan vergunning voor een slijterijbedrijf	Toelichting
Ter bescherming van de volksgezondheid	Eisen stellen ten aanzien van de uitstalling van drank buiten de inrichting. Bijvoorbeeld het verbieden van de uitstalling van drank buiten de inrichting als de slijterij is gevestigd binnen een straal van 200 meter van een school met veel leerlingen onder de 18 jaar.
In het belang van de openbare orde	Eisen stellen ten aanzien van het maximaal aantal klanten: voor de veiligheid kan het aantal klanten dat tegelijkertijd in de inrichting aanwezig mag zijn worden gemaximeerd.
Ter bevordering naleving van artikel 20 Alcoholwet	- Eisen toegangscontrole op bepaalde tijdstippen: bijv. Aan einde van zaterdagmiddag moet bij de deur op leeftijd worden gecontroleerd. - Eisen effectieve leeftijdscontrole toegepast: inzet controlesystemen die bewezen vrijwel sluitend te zijn (leeftijdscontrole op afstand).

§ 6 Tijdelijke verstrekkingsverboden

Artikel 25a Alcoholwet geeft de gemeenteraad de verordende bevoegdheid om de verstrekking van alcohol in inrichtingen waarin het horecabedrijf of slijtersbedrijf wordt uitgeoefend bij verordening (tijdelijk) te verbieden of te beperken. Artikel 25c Alcoholwet geeft de gemeenteraad de verordenende bevoegdheid om de verstrekking van alcohol op andere plaatsen dan in de horeca en slijterij bij verordening tijdelijk te verbieden of te beperken.

De burgemeester heeft de bevoegdheid om voor een aantal dagen of uren een tijdelijk verstrekkingsverbod op te leggen. Op basis van een (risico)beoordeling ten aanzien van het alcoholgebruik kan hij dit verbod opleggen voor het gehele grondgebied van de gemeente of een deel ervan. Deze bevoegdheid geldt voor de artikelen 14, 15 en 16 van deze verordening.

Artikel 14 Algeheel tijdelijk verstrekkingsverbod

Gereserveerd.

Artikel 15 Tijdelijk verstrekkingsverbod in een deel van de gemeente

Artikel 15 van deze verordening is vrijwel identiek aan artikel 14 van deze verordening. Het enige verschil is dat in dit artikel de burgemeester de bevoegdheid heeft aan te wijzen in welk deel van de gemeente het tijdelijke verstrekkingsverbod zal gelden. Ook bij een tijdelijk verstrekkingsverbod in een deel van de gemeente is het wenselijk deze maatregel ruim van te voren te besluiten en bekend te maken. Dit verbod alleen van toepassing verklaren voor de horeca, respectievelijk voor de detailhandelsverkoop is eenvoudig mogelijk door de toevoeging van *'voor gebruik ter plaatse'*, respectievelijk *'voor gebruik elders dan ter plaatse'*.

Artikel 16 Tijdelijk verstrekkingsverbod gedurende bepaalde uren

Artikel 16 van deze verordening bevat een tijdelijk verstrekkingsverbod voor bepaalde uren. Ook hier zal de gemeenteraad weer de periode dan wel het evenement moeten omschrijven en krijgt de burgemeester de bevoegdheid aan te wijzen gedurende welke uren het verbod precies zal gelden.

§ 7 Ontheffingen

In paragraaf 7 zijn de mogelijkheden opgenomen tot het geven en/of verkrijgen van ontheffingen van de in deze verordening gestelde verboden, voorschriften en beperkingen. Het betreft de gemeentelijke bepalingen genomen op grond van artikel 4 en artikel 25a, 25b, 25c, 25d, 25e, 25f, 25g en 26 van de Alcoholwet. Het gaat uitdrukkelijk **niet** om ontheffingen op grond van artikel 35 Alcoholwet. De regels ten aanzien van dit artikel is opgenomen in het gemeentelijk evenementenbeleid. De mogelijkheden om ontheffingen te verkrijgen van verboden en/of voorschriften op grond van deze verordening zien er schematisch als volgt uit:

Ontheffing	Mandatoir	Facultatief
Permanent	Artikel 9[1]	Artikel 6 Artikel 10
Tijdelijk		Artikel 6 Artikel 7 (max. 12 dagen) Artikel 8 (max. 12 dagen) Artikel 9 (max. 12 dagen) Artikel 10

Artikel 17 Mandatoire ontheffingen

Artikel 17 van deze verordening regelt de mandatoire ontheffingen van het verbod om in paracommerciële inrichtingen alcohol te schenken tijdens privébijeenkomsten en het verbod om alcohol te schenken tijdens bijeenkomsten van derden. Als een paracommerciële rechtspersoon die zelf een kantine beheert daarom vraagt en kan aantonen dat er geen sprake is van effectieve concurrentie moet de burgemeester een ontheffing van die verboden verlenen.

Eerste lid

Na de inwerkingtreding van de gewijzigde DHW op 1 januari 2013 hadden gemeenten niet meer de plicht voorafgaand aan elke vergunningverlening de plaatselijke en regionale omstandigheden te onderzoeken. Daarvoor was in de plaats gekomen de wettelijke plicht voor de gemeente een verordening over paracommercie op te stellen.

Tweede lid

In het tweede lid is bepaald dat de ontheffing, ook al is die mandatoir, niet stilzwijgend wordt verleend indien de burgemeester te laat of niet reageert op een aanvraag op een ontheffing . Het stilzwijgend verlenen van een ontheffing omdat de gemeente binnen de vereiste termijn niet heeft gereageerd of beslist is derhalve niet van toepassing.

Artikel 18 Facultatieve ontheffingen

In artikel 18 van deze verordening worden de facultatieve ontheffingen van de burgemeester opgesomd.

[1] Als ontbreken van effectieve concurrentie wordt aangetoond.

Eerste lid

In het eerste lid gaat het om ontheffingen van de verboden in artikel 10 van deze verordening. Het betreft het verbod op het schenken van sterke drank in paracommerciële kantines. De burgemeester kan een tijdelijke ontheffing verlenen, maar ook een ontheffing die in principe permanent is. Aan al deze ontheffingen kan de burgemeester voorschriften en beperkingen verbinden. Overwegingen die hierbij een rol kunnen spelen zijn de aard van de rechtspersoon, de doelgroep waar die rechtspersoon zich op richt en de vraag of er sprake is van concurrentie met reguliere commerciële horecabedrijven.

Tweede lid

Conform artikel 4, lid 4 Alcoholwet is een ontheffing voor het schenken van zwak-alcoholhoudende dranken buiten de vastgestelde schenktijden mogelijk, als er sprake is van een bijzondere gelegenheid van zeer tijdelijke aard voor een aaneengesloten periode van **ten hoogste twaalf dagen**. Ook kan ingevolge artikel 4, lid 4 Alcohol-ontheffing worden verleend voor in de inrichting te houden bijeenkomsten van persoonlijke aard, zoals bruiloften en partijen of bijeenkomsten die gericht zijn op personen die niet of niet rechtstreeks bij de activiteiten van de betreffende rechtspersoon zijn betrokken. De Alcoholwet verplicht paracommerciële rechtspersonen de ontheffing of een afschrift daarvan in de inrichting aanwezig te hebben.

Derde lid

In het derde is bepaald dat het stilzwijgend verlenen van de facultatieve ontheffingen niet van toepassing is.

Artikel 19 Intrekkingsgronden ontheffing

Alle ontheffingen, de mandatoire en de facultatieve, kunnen door de burgemeester worden ingetrokken of gewijzigd. De situaties waarin dat mogelijk is staan in artikel 19 van deze verordening opgesomd.

Artikel 20 Toezicht

Ten behoeve van het toezicht op de naleving van de wet benoemd de burgemeester gemeentelijke toezichthouders.

§ 8 Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 21 Overgangsrecht

Eerste lid

In het eerste lid is bepaald dat op het moment van inwerkingtreding van de plaatselijke verordening voor paracommerciële rechtspersonen de voor die categorie inrichtingen nieuwe gemeentelijke bepalingen van kracht zijn. Op verzoek zendt de burgemeester een paracommerciële rechtspersoon een gewijzigde vergunning met daarin de aangepaste voorschriften en beperkingen.

Tweede en derde lid

Op aanvragen met betrekking tot een vergunning, ontheffing en bezwaarschriften wordt beslist met toepassing van de nieuwe verordening.

Artikel 22 Inwerkingtreding

De inwerkingtreding van de Alcoholverordening 2021 gemeente Zevenaar is met terugwerkende kracht per 1 juli 2021.

Beleidsregel paracommercie gemeente Zevenaar ~~2020~~2021

de burgemeester van de gemeente Zevenaar;

Overwegende dat het op grond van artikel 4 van de ~~Drank- en Horeca~~Alcoholwet en artikel 2 jo. 17 jo. 18 ~~Drank- en Horeca~~Alcoholverordening ~~2019~~ 2021 gemeente Zevenaar noodzakelijk is voorschriften en beperkingen te verbinden aan ~~drank- en horeca~~alcoholvergunningen voor paracommerciële rechtspersonen;

Gelet op het bepaalde in de ~~Drank- en Horeca~~Alcoholwet, de Algemene wet bestuursrecht, de Gemeentewet en ~~Drank- en Horeca~~Alcoholverordening Zevenaar ~~2019~~2021;

BESLUIT:
Vast te stellen de volgende beleidsregel ter voorkoming van oneerlijke concurrentie tussen paracommerciële rechtspersonen en commerciële horecabedrijven.

Artikel 1. Begripsbepalingen

a. *Bijeenkomsten van persoonlijke aard*:
Bijeenkomsten, waarbij alcoholhoudende drank wordt genuttigd, die geen direct verband houden met de activiteiten van de paracommerciële rechtspersoon, zoals bruiloften, recepties bij jubilea, verjaardagsfeesten, barbecueavonden of –middagen, bedrijfsfeesten en koffietafels.

Het in gebruik geven van de inrichting of een zaal aan andere paracommerciële rechtspersonen voor de door hen uit te oefenen activiteiten, vallen voor zover het niet gaat om bijeenkomsten van persoonlijke aard, niet onder het bereik van deze bepaling.

b. *Burgemeester:*
De burgemeester van de gemeente Zevenaar

c. *~~DHW~~Aw:*
~~Drank- en horecawet~~ Alcoholwet

d. *~~Drank- en horecawet~~Alcoholwet:*
Wet van 7 oktober 1964, tot regeling van de uitoefening van de bedrijven en de werkzaamheid, waarin of in het kader waarvan alcoholhoudende drank wordt verstrekt.

e. *~~Drank- en Horeca~~Alcoholverordening*
Op ~~25 oktober 2019~~1 juli 2021 is de ~~Drank- en Horeca~~Alcoholverordening ~~2019~~ 2021 gemeente Zevenaar in werking getreden.

f. *Ontheffing:*
Een ontheffing, krachtens artikel 4, vijfde lid van de ~~Drank- en Horeca~~Alcoholwet, voor een bijzondere gelegenheid van zeer tijdelijk aard, van de aan een vergunning verbonden voorschriften of beperkingen.

g. *Paracommercieel rechtspersoon:*
Een rechtspersoon niet zijnde een naamloze vennootschap of besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, die zich naast activiteiten van recreatieve, sportieve, sociaal-culturele, educatieve, levensbeschouwelijke of godsdienstige aard richt op de exploitatie in eigen beheer van een horecabedrijf.

h. *Reglement:*
Een reglement als bedoeld in artikel 9 van de ~~Drank- en Horeca~~Alcoholwet, waarin het bestuur van de paracommerciële rechtspersoon waarborgt dat de verstrekking van alcoholhoudende drank in de

inrichting gedurende de openingstijden vanuit het oogpunt van sociale hygiëne te allen tijde geschiedt door op dit gebied gekwalificeerde personen.

i. *Vergunning:*
Een vergunning op grond van artikel 3 van de ~~Drank- en Horeca~~Alcoholwet.

Artikel 2. Voorschriften en beperkingen aan vergunning

Om oneerlijke mededinging te voorkomen verbindt de burgemeester de volgende voorschriften aan een vergunning voor paracommerciële rechtspersonen:

a. Het is verboden bedrijfsmatig alcoholhoudende drank te verstrekken voor gebruik ter plaatse voor, tijdens of na bijeenkomsten van persoonlijke aard.

b. Het is alleen toegestaan om zwak-alcoholhoudende drank te verstrekken gedurende de tijd gelegen tussen één uur voor en twee uur na de hoofdactiviteiten van de vereniging of stichting dan wel de hoofdactiviteiten van een andere vereniging of stichting, die zich richt op activiteiten van recreatieve, sportieve, sociaal-culturele, educatieve, levensbeschouwelijke of godsdienstige aard, mits de activiteiten passen binnen de doelstelling van laatstbedoelde vereniging of stichting.

c. Elke paracommerciële rechtspersoon kan maximaal twee keer per jaar middels een aanvraag een ontheffing verkrijgen voor een activiteit anders dan een activiteit van persoonlijke aard. Voor paracommerciële rechtspersonen met een sociaal- culturele achtergrond (de schutterijen en dorps- en buurthuizen) geldt een maximum van zeven ontheffingen per jaar.

d. Het is verboden om de mogelijkheid tot het houden van bijeenkomsten van persoonlijke aard openlijk aan te prijzen of onder de aandacht te brengen met bijvoorbeeld posters, brochures of publicaties in kranten en tijdschriften.

e. Het is verboden alcoholhoudende drank te verstrekken tussen 01:00 uur en 10.00 uur.

f. De paracommerciële rechtspersonen voeren actief beleid gericht op het voorkomen of beperken van alcoholmisbruik onder jongeren beneden de 18 jaar. Zij stellen hiertoe beleid vast en leggen daar op verzoek van de burgemeester verantwoording over af.

g. Het is verboden te stunten met prijzen van alcoholhoudende drank. Prijsacties van meer dan 25% zijn niet toegestaan.

Artikel 3. Ontheffing

a. Aan de dorps- en buurthuizen en schutterijen (sociaal-culturele instellingen) kan tot een maximum van 7 ontheffingen per jaar worden verleend voor bijeenkomsten anders dan van persoonlijke aard.
b. Voor overige paracommerciële rechtspersonen geldt een maximum van 2 ontheffingen per jaar voor bijeenkomsten anders dan van persoonlijke aard.
c. Een aanvraag voor een ontheffing wordt uiterlijk 6 weken voorafgaand aan de te houden activiteit aangevraagd bij de burgemeester. Voor deze aanvraag zijn leges verschuldigd.

Artikel 4. Weigeren aanvraag ontheffing

De burgemeester kan de aanvraag weigeren indien:

a. De activiteit niet tijdig is aangevraagd;
b. Het maximaal aantal ontheffingen aan de vergunninghouder zijn verleend;
c. De aanvrager niet beschikt over een geldige vergunning;
d. De paracommerciële rechtspersoon geen reglement heeft vastgesteld.

Artikel 5. Hardheidsclausule

In bijzondere omstandigheden kan de burgemeester gemotiveerd van deze beleidsregel afwijken, indien toepassing ervan niet in verhouding staat tot de met deze beleidsregel te dienen doelen.

Artikel 6. Evaluatiebepaling

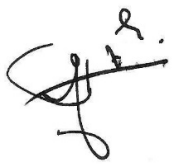
De burgemeester evalueert deze beleidsregel binnen 24 maanden na inwerkingtreding daarvan.

Artikel 7. Citeertitel, overgang en inwerkingtreding

a. Deze beleidsregel kan worden aangehaald als "Beleidsregel paracommercie gemeente Zevenaar ~~2020~~2021".
b. Eerder opgestelde beleidsregels en pilots aangaande ontheffingen voor paracommerciële rechtspersonen binnen de gemeente Zevenaar en de voormalige gemeenten komen met deze beleidsregel te vervallen.
c. De beleidsregel treedt met terugwerkende kracht op 1 juli 2021 ~~daags na bekendmaking~~ in werking.

Aldus besloten door de burgemeester van Zevenaar~~, d.d. 22 september 2020.~~.

Burgemeester van de gemeente Zevenaar,

drs. L.J.E.M. van Riswijk

TOELICHTING

Aanleiding

In 2018 zijn de gemeente Rijnwaarden en Zevenaar gefuseerd tot de gemeente Zevenaar. Na een fusering moet wettelijk binnen 2 jaar het beleid geharmoniseerd zijn. In artikel 4 van de ~~Drank- en Horeca~~Alcoholwet is bepaald dat de gemeente verplicht is bij verordening nadere regels te stellen over alcohol verstrekking bij paracommerciële rechtspersonen om oneerlijke concurrentie te voorkomen. In oktober 2019 is de ~~Drank- en horeca~~Alcoholverordening geharmoniseerd en vastgesteld door de gemeenteraad. In paragraaf 4 (art. 7 t/m 11) van deze verordening zijn conform artikel 4 van de ~~Drank- en Horeca~~Alcoholwet regels gesteld aan de alcoholverstrekking aan paracommerciële rechstpersonen.

Art 7: start verkoop 1 uur voor aanvang tot uiterlijk 2 uur na afloop activiteit;
Art 9: geen alcohol tijdens bijeenkomst van persoonlijke aard (bruiloften en partijen)
Art 10: geen verkoop sterke drank
Art 11: verstrekken van informatie voor vergunningverlening
Art 17 en 18: de mogelijkheid om ontheffingen te verlenen op artikelen 7, 9 en 10 van deze beleidsregel.

Binnen de twee oude gemeenten zat er een verschil tussen de beleidsregels paracommerciële horeca. Naast de harmonisatie van de verordening was dus ook een harmonisatie van de beleidsregels noodzakelijk.
Om te komen tot een gedragen set aan regels passend bij Zevenaar heeft er een interne en externe consultatieronde plaatsgevonden. Eerst hebben interviews plaatsgevonden met beleidsadviseurs van diverse domeinen (sport, cultuur, economie, welzijn, veiligheid, vergunningverlening en handhaving), bestuurders, politie en Koninklijke Horeca Nederland. Op basis hiervan ontstond een eerste beeld van de gemeente Zevenaar en de rol van de paracommerciële rechtspersonen binnen de nieuwe gemeente Zevenaar.
Vervolgens hebben in maart 2020 drie consultatiebijeenkomsten plaatsgevonden op het gemeentehuis in Zevenaar: Een voor alle sportverenigingen; een voor de commerciële horeca en een voor schutterijen en dorpshuizen[1]. Tot slot heeft het conceptbeleid 6 weken ter inzage gelegen.

De interviews en de consultatiebijeenkomsten geven het volgende beeld: de gemeente Zevenaar is gevormd door meerdere gemeentelijke herindelingen de afgelopen decennia. Zevenaar is de grootste kern met daarom heen diverse andere kernen. De recente maar ook oudere herindelingen zijn nog steeds merkbaar in het DNA en beleid van de huidige gemeente Zevenaar. De gemeente streeft naar eenheid, uniformiteit en heldere regels voor haar inwoners. Daarbij dient er wel aandacht te zijn voor de aard en karakter van de verschillende kernen. De kernen kennen een actief verenigingsleven. Schutterijen en dorpshuizen vervullen met name in de kleinere kernen een belangrijke maatschappelijke rol. Met name in die kernen is er geen of nauwelijks commerciële horeca aanwezig .
Gekeken naar het de praktijk in de verschillende kernen ligt de brandbreedte van het aantal ontheffingen tussen de 2 en 12. De 12 is mede gebaseerd op het aantal activiteiten dat destijds werd georganiseerd door de schutterij in Lobith. Momenteel hanteert de gemeente Zevenaar een pilot waarbij het uitgangspunt 4 ontheffingen is met uitzondering van de vier Zevenaarse schutterijen, zij mogen 7 ontheffingen aanvragen.
Het afgelopen jaar zijn er nauwelijks meldingen gedaan van activiteiten of ontheffingen aangevraagd. Dat kan inhouden dat er geen behoefte aan is of dat ze simpelweg niet worden aangevraagd. Tijdens de consultatiebijeenkomsten gaven met name de sportverenigingen aan geen gebruik te maken van de ontheffingen en geen feestjes van persoonlijke aard te houden. Voor enkele schutterijen en dorpshuizen geldt dat ze niet werden aangevraagd. De reden is een combinatie van administratieve last, onduidelijkheid in de regels en angst het aantal te overschrijden.
De sportverenigingen geven aan dat ze zelf al strikte regels hanteren als het gaat om het schenken van alcohol. De personen op de vergunning hebben de vereiste papieren en barvrijwilligers worden gestimuleerd om de gratis onlinecursus Verantwoord Alcohol Schenken[2] te volgen.
Ten aanzien van sterke drank wordt hier verschillend mee omgegaan door de paracommerciële rechtspersonen. Een deel van de verenigingen doet het bewust niet en maakt hooguit gebruik van kant en

[1] Waar in de toelichting gesproken wordt over dorpshuizen worden dorps- en buurthuizen bedoeld.
[2]Zie de gratis module van het NOC/NSF en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport https://verantwoordalcoholverkopen.nl/sport/#/

klare premixdrankjes[3]. Er zijn ook verenigingen die het onder de toonbank verkopen voor met name die paar oudere leden die graag een borrel drinken. En er zijn verenigingen die zichtbaar sterke drank schenken. Zij geven daarbij aan dat zij een met name een grotere groep oudere leden hebben die graag een borrel drinken na de hoofdactiviteit. Dit zien we vooral bij de schutterijen en dorpshuizen.
De commerciële horeca geeft aan over het algemeen geen oneerlijke concurrentie te ervaren van de paracommerciële horeca. Belangrijk voor de commerciële horeca is daarbij wel dat het aantal ontheffingen beperkt blijft en er geen sprake is van persoonlijke bijeenkomsten. Enkele ondernemers geven ook aan dat ze soms twijfels hebben bij de kernactiviteiten en de gehanteerde eindtijd van maximaal twee uur na de hoofdactiviteit. Als voorbeeld wordt aangegeven dat een overleg wordt aangegrepen om nog even aan de bar door te zakken. De commerciële horeca benadrukt daarom het belang van regelmatige handhaving op zowel de activiteiten als op de leeftijdsgrenzen.
Ten aanzien van de eindtijden geven de sportverenigingen aan behoefte te hebben aan een duidelijke eindtijd. Ook vinden zij het belangrijk dat ook na een uitwedstrijd de mogelijkheid bestaat om iets te drinken op de vereniging.
Vanuit de verenigingen komen verschillende signalen ten aanzien van de uniformiteit van de beleidsregels. Enerzijds is er behoefte aan maximale transparantie, uniformiteit en eenvoudige regels. Anderzijds zijn er verenigingen die vragen om maximaal maatwerk waarbij per vereniging bekeken moet worden wat het beste past op dat moment in die situatie. Dit zijn uitersten die moeilijk toepasbaar zijn binnen één set regels.
Voor met name de dorpshuizen is er behoefte aan duidelijkheid over welke activiteiten wel en niet onder de vergunning vallen. In de dorpshuizen komen meerdere verenigingen samen die daar hun activiteiten organiseren. Dit zijn zowel sportverenigingen als meer sociaal-culturele verenigingen.

Artikel 2 Voorschriften en beperkingen
Het schenken van zwakalcoholhoudende dranken is toegestaan van één uur voor tot twee uur na de **hoofdactiviteit** van de paracommerciële rechtspersoon.[4] Afhankelijk van de paracommerciële rechtspersoon is dat een sportactiviteit, sociaal- culturele of activiteiten ter bevordering van sociale cohesie, educatieve activiteit of levensbeschouwelijke activiteit. De hoofdactiviteit kan dus zijn een voetbaltraining of -wedstrijd, creatie-activiteit, koffiemiddag voor ouderen, repetitie of voorstelling/optreden et cetera.
Deze regel is ook van toepassing op een uitwedstrijd. Na thuiskomst van een uitwedstrijd kan er dus nog twee uur alcohol worden geschonken. De beperking is opgenomen om te voorkomen dat in de inrichting alcohol wordt verstrekt als er geen activiteiten plaatsvinden die passen binnen de doelstelling. Op dagen dat er geen doelstellingsactiviteiten zijn georganiseerd, mag er dus geen alcohol worden geschonken.
Sommige verenigingsgebouwen en dorpshuizen worden gebruikt door meerdere verenigingen. Om de schijn van incidentele zaalverhuur te voorkomen waardoor er oneerlijke concurrentie ontstaat, moet er bij de medegebruiker sprake zijn van structureel en aantoonbaar gebruik van het dorpshuis of verenigingsgebouw.

De commerciële horeca in Zevenaar kent verplichte sluitingstijden. Om oneerlijke concurrentie te voorkomen ligt het in de lijn de verenigingen dan ook een **sluitingstijd** mee te geven. Het is niet toegestaan alcohol te schenken tussen 01.00 uur en 10.00 uur. Tijdens de consultatieronde is door verschillende partijen aangegeven om één standaard eindtijd mee te geven. Daarbij zijn tijden als 20.00 uur en 22.00 uur genoemd. Dit blijkt in de praktijk niet haalbaar omdat sommige verenigingen in de avonduren nog trainingen en wedstrijden hebben. De eindtijd van 01.00 uur geeft de verenigingen de mogelijkheid om na de late wedstrijd of training nog iets te schenken. Tegelijkertijd sluiten de verenigingen eerder dan de reguliere horeca.

Bijeenkomsten van persoonlijke aard zijn niet toegestaan. Dit zijn bijeenkomsten die geen direct verband houden met de activiteit van de desbetreffende paracommerciële rechtspersoon. Denk daarbij aan verjaardagen, bruiloftsfeesten, recepties, koffietafels, jubilea, bedrijfsfeesten, et cetera. Binnen de gemeente Zevenaar zijn er voldoende horecagelegenheden om dergelijke activiteiten te organiseren. Met dit verbod wordt oneerlijke concurrentie met de commerciële horeca voorkomen.
Voor duidelijke incidentele, clubgebonden bijeenkomsten zoals een kampioensfeest, feest bij een eindejaarstoernooi, feestavond voor vrijwilligers, een jubileumfeest voor de voorzitter of een ander bestuurslid

[3] Een zwakalcoholhoudende drank (onder de 15% alcohol) waarbij de fabrikant in de verpakking bijvoorbeeld rum of whisky heeft gemengd met een frisdrank.
[4] Artikel 7 ~~Drank- en Horecaverordening~~Alcoholverordening ~~2019~~ 2021 Gemeente Zevenaar

etc. geldt dat deze activiteiten niet als een bijeenkomst van persoonlijke aard worden gezien, maar als een met de kernactiviteit verbonden voortgezette bijeenkomst, zie ook de bijlage.

In de ~~Drank- en horeca~~Alcoholverordening Zevenaar ~~2019~~ 2021 is opgenomen dat paracommerciële inrichtingen tussen de eerder genoemde tijden alleen **zwak-alcoholische drank** mogen schenken, artikel 7 lid 2 van deze beleidsregel. In artikel 10 wordt het verbod op het schenken van sterke drank nog eens benadrukt. In artikel 18 van de ~~Drank- en Horeca~~Alcoholverordening is de mogelijkheid opgenomen dat de burgemeester een permanente dan wel tijdelijke ontheffing kan verlenen voor het schenken van **sterke drank**. In de toelichting van de ~~Drank- en Horeca~~Alcoholverordening staat benoemd dat in het kader van de gezondheid en de concurrentiepositie het uitgangspunt is dat een ontheffing niet wordt verleend tenzij....
Een (tijdelijke) ontheffing van het schenken van sterke drank dient expliciet aangevraagd te worden.
De aanvrager moet in de aanvraag beargumenteren waarom het schenken van sterke drank belangrijk is voor de activiteiten en de leden van de vereniging of het dorpshuis. En waarom de burgemeester een (tijdelijke) uitzondering moet maken voor de vereniging of dorpshuis ten aanzien van het verbod op het schenken van sterke drank. Het dorpshuis zal dus expliciet een ontheffing moeten aanvragen voor het schenken van een borrel voor de oudere leden. Het advocaatje, wijn of biertje blijft mogelijk. Onderdeel van de onderbouwing is hoe de vereniging het schenken aan minderjarige en overmatig alcoholgebruik voorkomt.

Het is verboden om te stunten met prijzen van alcoholhoudende drank. **Prijsacties** van meer dan 25% zijn niet toegestaan. ~~Dit is vooruitlopend op een wetswijziging van de Drank- en Horecawet waarin deze bepaling opgenomen zal worden.~~ Het is de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit die ~~tegen die tijd zal gaan handhaven op dat artikel~~handhaaft. ~~Door het verbod alvast op te nemen in de beleidsregels kan ook de gemeente hierop handhaven.~~ Met deze beleidsregel ontmoedigt de burgemeester overmatige alcoholconsumptie.

De paracommerciële rechtspersonen voeren actief beleid gericht op het voorkomen of beperken van alcoholmisbruik onder jongeren beneden de 18 jaar. Zij stellen hiertoe beleid vast bijvoorbeeld in het bestuursreglement en leggen daarop verzoek van de burgemeester verantwoording over af.

Uniforme openbare voorbereidingsprocedure
Het verlenen van een vergunning voor een paracommerciële rechtspersoon wordt voorbereid met de uniforme voorbereidingsprocedure zoals bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Voordat de burgemeester een definitief besluit neemt, moet een ontwerpbesluit ter inzage worden gelegd. In een huis-aan-huis-blad wordt het ter inzage leggen gepubliceerd. Vervolgens kunnen belanghebbenden hun zienswijze indienen en neemt de burgemeester een definitief besluit.

Tegen het besluit kunnen belanghebbende, die zienswijze hebben ingediend, beroep instellen.

De afwijzing van een aanvraag om een vergunning, volgt de reguliere procedure voor het nemen van besluiten. Het definitieve besluit wordt dus genomen zonder dat een ontwerp ter inzage wordt gelegd. Tegen het besluit om een vergunning te weigeren staat bezwaar en vervolgens beroep open.

Artikel 3 Ontheffingen
De ~~Drank- en Horeca~~Alcoholwet geeft de burgemeester de bevoegdheid om ontheffing te verlenen van de beperkingen in de vergunning. Voor bijzondere gelegenheden wil de burgemeester ook van deze mogelijkheid gebruikmaken. De wijze waarop de burgemeester gebruikmaakt van de ontheffingsmogelijkheid staat in de artikelen 3 en 4 van deze beleidsregel.

Om oneerlijke concurrentie te voorkomen is er geen ruimte voor ontheffingen voor bijeenkomsten van persoonlijke aard. Voor verjaardagen, bruiloftsfeesten, recepties, koffietafels, condoleancebijeenkomsten, jubilea, bedrijfsfeesten, et cetera zijn er binnen de gemeente voldoende commerciële horecagelegenheden. Wel biedt de burgemeester de mogelijkheid aan paracommerciële rechtspersonen om activiteiten te organiseren die niet direct passen binnen de kernactiviteiten van de vereniging maar ook niet vallen onder bijeenkomsten van persoonlijke aard. Het betreft dan veelal sociaal-culturele activiteiten. Het aantal is tot stand gekomen op basis van de consultatiebijeenkomsten met de verenigingen, dorpshuizen en commerciële horeca in maart 2020.

Door in de vergunning het aantal ontheffingen op te nemen dat kan worden aangevraagd is voor elke vereniging duidelijk waar ze aan toe zijn.
De termijn voor het doen van de aanvraag voor de vergunning en voor een ontheffing is zes weken. Belangrijk is dat de aanvraag volledig en tijdig wordt ingediend. Een aanvraag die later binnenkomt of niet volledig is, kan worden geweigerd. Het tijdig en volledig indienen van de aanvraag is nodig om deze goed te kunnen beoordelen. Wij hebben ongeveer zes weken nodig om de aanvraag te beoordelen en een beslissing voor te bereiden en te nemen.

Reguliere besluitprocedure
Anders dan het verlenen of wijzigen van de vergunning geldt de reguliere procedure. Het definitieve besluit wordt dus genomen zonder dat een ontwerp ter inzage wordt gelegd. Tegen het verlenen of weigeren van een ontheffing staat voor belanghebbenden bezwaar open.

Artikel 4 Weigeren aanvraag ontheffing
In artikel 4 staan de weigeringsgronden. De kern van de regeling is dat de burgemeester per vergunning een maximaal aantal ontheffingen kan verlenen per jaar. Het maximum is standaard 2 ontheffingen per vergunninghouder per jaar. Voor de schutterijen en dorpshuizen geldt een maximum van 7 ontheffingen per jaar per locatie. Mocht de situatie ontstaan dat er op één locatie meerdere paracommerciële vergunninghouders zijn, dan nog is het maximum van het aantal ontheffingen voor die locatie gesteld op 7. Op die manier wordt voorkomen dat op de locatie alsnog oneerlijke concurrentie ontstaat met de commerciële horeca of dat er sprake is van overlast voor de omgeving.
De extra ontheffingen voor de schutterijen en dorpshuizen zijn wenselijk omdat deze verenigingen van oudsher een verbindende rol hebben in de samenleving en hun locaties door meerdere verenigingen worden gebruikt.

Artikel 5 Hardheidsclausule
Onder bijzondere omstandigheden is de burgemeester bevoegd om van de verordening en beleidsregel af te wijken. Dat geldt als de strikte toepassing van de beleidsregel onder bijzondere omstandigheden leidt tot nadelige of voordelige gevolgen voor één of meer belanghebbenden die onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen. Het moet dan gaan om omstandigheden waarin de verordening en beleidsregel niet voorziet.

Dat heeft tegelijkertijd tot gevolg dat onder normale omstandigheden niet afgeweken mag worden en de verordening en beleidsregel moet worden gevolgd. Het is de aanvrager die de bijzondere omstandigheden moet aanvoeren en zo nodig bewijzen. Alleen als de bijzondere omstandigheden overduidelijk aanwezig zijn, kan van de burgemeester worden verwacht dat hij daar uit eigen beweging rekening mee houdt bij de besluitvorming. Strikt genomen hoeft de hardheidsclausule niet in het beleid opgenomen te worden. De wet voorziet in een algemene formulering van deze clausule.

Artikel 6 Evaluatiebepaling
Het tijdig evalueren van deze beleidsregel is belangrijk. De beleidsregel zal in [....] inwerkingtreden. Na twee jaar wordt deze geëvalueerd. Mochten er tussentijds aanpassingen noodzakelijk blijken waarvoor de evaluatie niet kan worden afgewacht, dan is tussentijdse aanpassing mogelijk. Bij de evaluatie zal in ieder geval het maximumstelsel voor ontheffingen worden geëvalueerd.

Artikel 7 Citeertitel, overgang en inwerkingtreding
Deze beleidsregels zijn de enige geldende beleidsregels ten aanzien van het verlenen van paracommerciële rechtspersonen. Eerdere beleidsregels en pilots binnen de gemeente Zevenaar en de voormalige gemeenten binnen de gemeente Zevenaar komen met het inwerking treden van deze beleidsregel te vervallen.
In de ~~Drank- en Horeca~~Alcoholverordening Zevenaar ~~2019~~ 2021 is bepaald dat alle ontheffingen komen te vervallen. Om onduidelijkheid te voorkomen over de juistheid van de eerder verstrekte vergunningen en ontheffingen aan paracommerciële rechtspersonen is het wenselijk dat ze alle paracommerciële rechtspersonen een nieuwe vergunning en ontheffing aanvragen. Dit zorgt voor duidelijkheid bij de paracommerciële rechtspersonen, de commerciële horeca en handhaving. Door een periode van zes maanden in te stellen hebben de paracommerciële rechtspersonen en de gemeente voldoende tijd voor het indienen en verwerken van de aanvragen.

Bijlage 1: Checklist (niet limitatief)
Activiteiten die zonder ontheffing door een vereniging of stichting mogen worden georganiseerd en waarbij alcoholhoudende dranken mogen worden verstrekt:
Sportieve / Recreatieve instellingen: (zoals voetbalvereniging, tennisvereniging, scouting etc)

- trainingsavonden;
- wedstrijden;
- jubileumfeest van het bestuur;
- afscheidsfeest van het bestuur / een bestuurslid;
- feestavond voor vrijwilligers (maximaal 1 a 2 keer per jaar);
- sinterklaas en kerstviering (alleen voor leden);
- nieuwjaarsborrel (alleen voor leden);
- jaarvergaderingen;
- jaarfeest of afsluiting seizoen (maximaal 1 keer per jaar);
- toernooi;
- kampioenschap;
- overige strikt clubgerelateerde feesten voor leden.

Sociaal-culturele instellingen: (zoals dorps- en buurthuizen, schutterijen, carnavalsverenigingen)

- bijeenkomsten / vergaderingen / feesten van en voor verenigingen en stichtingen die gebruik maken van het pand (dus alleen toegankelijk voor leden);
- sociaal-culturele activiteiten gerelateerd aan de kernactiviteiten van de vereniging/stichting (incl. repetities en voorstellingen);
- jubileumfeest van het bestuur;
- afscheidsfeest van het bestuur / een bestuurslid;
- feestavond voor vrijwilligers (maximaal 1 a 2 keer per jaar);
- sinterklaas en kerstviering (alleen voor leden);
- nieuwjaarsborrel (alleen voor leden);
- jaarvergaderingen.

Educatieve instellingen:

- lessen / cursussen (indien alcoholverstrekking hier direct verband mee heeft);
- afstudeerbijeenkomst / diploma-uitreiking;
- schoolfeesten voor leerlingen;
- ouderavond;
- laatste schooldag;
- sportdag voor leerlingen en leraren.

Instellingen van levensbeschouwelijke of godsdienstige aard:

- Alle activiteiten die te maken hebben met levensbeschouwelijke of godsdienstige zaken, zoals bijeenkomsten, cursussen, kerstviering etc;
- Extra attentie: aan personen tot 18 jaar mag in het geheel geen alcoholhoudende drank verstrekt worden.

Beleidsregels Wet bibob gemeente Zevenaar 20~~18~~21

De burgemeester en het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zevenaar, ieder voor zover het zijn bevoegdheden betreft,

overwegende dat;
- de Wet bevordering integriteitbeoordelingen door het openbaar bestuur (hierna: de Wet bibob) hen beleidsruimte verschaft bij de besluitvorming omtrent het toepassen van hun uit deze wet voortvloeiende bevoegdheden;

gelet op;
- Het bepaalde in de Wet bibob;
- Artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb);
- Artikelen 3, 27, 30a , 31 en 32 van de ~~Drank en Horecawet~~Alcoholwet;
- Artikelen 30b, 30e en 30f van de Wet op de kansspelen
- Artikelen 2:25, 2:28, 2:39 en 3:4 van de Algemene Plaatselijke Verordening 2018 gemeente Zevenaar ~~(hierna: APV)~~;
- Artikelen 2.1, 2.20 en 5.19, vierde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
- De Algemene Subsidieverordening;
- Het Inkoop- en aanbestedingsbeleid van de Liemerse gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar en Samenwerking de Liemers;

b e s l u i t :

1. De beleidsregels Wet bibob gemeente Zevenaar 201~~0~~8 in te trekken;
~~2. De beleidsregels Bibob Integriteitstoets gemeente Rijnwaarden in te trekken;~~
~~3~~2. De beleidsregels Wet bibob gemeente Zevenaar ~~2018~~ 2021 vast te stellen.

Paragraaf 1: Algemeen

Artikel 1.1 Begripsomschrijvingen
1. De definities in artikel 1.1 van de Wet bibob zijn van overeenkomstige toepassing op deze beleidsregels.

2. In deze beleidsregels wordt verstaan onder:
    a. bestuursorgaan: de burgemeester onderscheidenlijk het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zevenaar (ieder voor zover het zijn bevoegdheden betreft);
    b. betrokkene: de aanvrager van een beschikking, de houder van een vergunning, de subsidieontvanger, de natuurlijke persoon of rechtspersoon met wie een vastgoedtransactie is aangegaan of zal worden aangegaan, de gegadigde die wil deelnemen aan een aanbestedingsproces, de natuurlijke persoon of rechtspersoon aan wie een overheidsopdracht is of zal worden gegund, de onderaannemer;
    c. bibob-toets: een toets aan de Wet bibob door het bestuursorgaan / rechtspersoon met een overheidstaak en/of het Bureau bij een aanvraag om beschikking, een verleende beschikking, transactie of een overheidsopdracht. Het eigen onderzoek is een vast onderdeel van de bibob-toets;

d. bibob-vragenformulieren: vragenlijsten waarin vragen als bedoeld in artikel 30 van de Wet bibob zijn opgenomen;
e. het Bureau: het Landelijk Bureau bibob;
f. eigen onderzoek: het onderzoek door het bestuursorgaan zoals omschreven in artikel 4.2 van deze beleidsregels;
g. overheidsopdracht: een opdracht als beschreven in artikel 1 van de Wet bibob en waarop de Wet bibob kan worden toegepast;
h. rechtspersoon met een overheidstaak: de gemeente Zevenaar;
i. RIEC: Regionaal Informatie en Expertisecentrum Oost-Nederland;
j. vastgoedtransactie: een overeenkomst of een andere rechtshandeling met betrekking tot een onroerende zaak met als doel:
    1. het verwerven of vervreemden van een recht op eigendom of het vestigen, vervreemden of wijzigen van een zakelijk recht;
    2. huur of verhuur;
    3. het verlenen van een gebruiksrecht; of
    4. de deelname aan een rechtspersoon, een commanditaire vennootschap of een vennootschap onder firma die het recht op eigendom of een zakelijk recht met betrekking tot die onroerende zaak heeft of die onroerende zaak huurt of verhuurt.
k. wet: Wet bibob (Wet bevordering integriteitbeoordelingen door het openbaar bestuur).

Artikel 1.2 Doel beleidsregels
In deze beleidsregels geeft het bestuursorgaan aan hoe de wet wordt toegepast bij aanvragen om beschikkingen of intrekkingen van beschikkingen als bedoeld in paragraaf 2 (publiekrechtelijke beschikkingen) van deze beleidsregels. Daarnaast geeft deze beleidsregels aan hoe de rechtspersoon met een overheidstaak de wet toepast bij het aangaan, opschorten of ontbinden van vastgoedtransacties en gunning dan wel intrekking van aanbestedingen (overheidsopdrachten) als bedoeld in paragraaf 3 (privaatrechtelijke transacties) van deze beleidsregels.

Paragraaf 2: Publiekrechtelijke beschikkingen

Artikel 2.1 Toepassingsbereik bij nieuwe beschikkingen.
De toepassing van de wet zal door het bestuursorgaan op de hieronder aangeduide beschikkingen op de volgende wijze plaatsvinden:

1. Uitvoering van de bibob-toets vindt plaats bij elke aanvraag van een nieuw (horeca)bedrijf, voor een beschikking als bedoeld in:
    a. artikel 3 ~~Drank en Horecawet~~Alcoholwet, niet zijnde een horecabedrijf van een paracommerciële rechtspersoon of een slijtersbedrijf (~~drank- en horeca~~alcoholvergunning);
    b. artikel 30b van de Wet op de kansspelen; (aanwezigheidsvergunning kansspelautomaat / -automaten);
    c. artikel 2:28 van de Algemene Plaatselijke Verordening; (exploitatievergunning commercieel horecabedrijf, zoals een hotel, restaurant, pension, café, cafetaria, snackbar en discotheek);
    d. artikel 2:39 van de Algemene Plaatselijke Verordening (vergunning speelgelegenheid);
    e. artikel 3:4 van de Algemene Plaatselijke Verordening (exploitatievergunning seksinrichtingen, escortbedrijf).

f. artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder a., van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (omgevingsvergunning bouwactiviteit), waarbij tevens sprake is van één of meerdere activiteiten als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder a tot en met e van deze beleidsregels.

2. Uitvoering van de bibob-toets vindt plaats bij elke aanvraag voor een beschikking als bedoeld in:
   a. artikel 2:25 en artikel 2:25A van de Algemene Plaatselijke Verordening (evenementenvergunning bedrijf), voor zover het een evenementenvergunning voor vechtsportwedstrijden of -gala's, bijeenkomsten van 1% motorclubs, dan wel een daarmee gelijk te stellen evenement betreft.

3. Uitvoering van de bibob-toets vindt bij onderstaande aanvragen voor een beschikking plaats, als er sprake is van ambtelijke informatie en/of informatie afkomstig van het Bureau en/of informatie afkomstig van één van de partners uit het samenwerkingsverband RIEC en/of informatie afkomstig van het OM als bedoeld in artikel 26 jo. artikel 11 van de wet, die een aanleiding vormen om te vermoeden dat bij de aanvraag sprake is van een ernstig gevaar als bedoeld in artikel 3 van de wet:
   a. artikel 3 van de ~~Drank en Horecawet~~Alcoholwet (~~drank- en horeca~~alcoholvergunning: horecabedrijf, horecabedrijf paracommerciële rechtspersoon en slijtersbedrijf);
   b. artikel 30a van de ~~Drank en Horecawet~~Alcoholwet (melding wijziging leidinggevende aanhangsel van de ~~drank- en horeca~~alcoholvergunning: horecabedrijf, horecabedrijf paracommerciële rechtspersoon en slijtersbedrijf);
   c. artikel 30b van de Wet op de kansspelen; (aanwezigheidsvergunning kansspelautomaat / -automaten);
   d. artikel 2:25 en artikel 2:25A van de Algemene Plaatselijke Verordening; (evenementenvergunning bedrijf);
   e. artikel 2:28 van de Algemene Plaatselijke Verordening; (exploitatievergunning horecabedrijf ~~(commercieel en niet-commercieel)~~, zoals een hotel, restaurant, pension, café, cafetaria, snackbar, discotheek, buurthuis en clubhuis);
   f. artikel 2:39 van de Algemene Plaatselijke Verordening (vergunning speelgelegenheid);
   g. artikel 3:4 van de Algemene Plaatselijke Verordening (exploitatievergunning seksinrichtingen escortbedrijf);
   h. artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder a., van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (omgevingsvergunning bouwactiviteit);
   i. artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder e., van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht voor zover dat onderdeel betrekking heeft op een inrichting als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (omgevingsvergunning inrichting Wet Milieubeheer, waaronder de gevallen die behoren tot de afval en/of vuurwerkbranche);
   j. artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder i., van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, voor zover dat onderdeel betrekking heeft op een activiteit waarvoor bij algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 2.17 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is bepaald, dat de beschikking in het geval en onder de voorwaarden bedoeld in artikel 3 Wet bibob, kan worden geweigerd (omgevingsvergunning beperkte milieutoets, waaronder gevallen die onder de categorie afvalstoffen vermelde activiteiten autodemontage, banden van voertuigen, kunststofafval, medisch en hygiënisch afval, mengen van afval in de betonindustrie en schroot vallen).

4. Uitvoering van de bibob-toets vindt plaats bij aanvragen voor een beschikking die in artikel 2.1, eerste tot en met het derde lid en artikel 2.3 van deze beleidsregels zijn opgesomd, indien:
    a. de aanvraag betrekking heeft op een locatie, die gelegen is in een concreet bepaald gebied, dat op basis van een daartoe genomen besluit van het bestuursorgaan is aangewezen als risicogebied;
    b. de aanvraag onderdeel uitmaakt van een branche of onderdeel in deze branche, die op basis van een door het bestuursorgaan genomen besluit is aangewezen voor een generieke bibob-toets.

Artikel 2.1a Uitbreiding toepassing bibob-toets bij aanvragen voor een beschikking genoemd in artikel 2.1

Naast de in artikel 2.1 aangeduide gevallen, laat het bestuursorgaan een bibob-toets plaatsvinden als bij navraag door het bestuursorgaan bij het Bureau blijkt, dat tegen de aanvrager van een beschikking, in de afgelopen twee jaar advies is uitgebracht of een adviesaanvraag in behandeling is genomen bij het Bureau.

Artikel 2.1b Beperking toepassing bibob-toets bij aanvragen voor een beschikking genoemd in artikel 2.1

De bibob-toets zal ten aanzien van de in artikel 2.1 aangeduide gevallen niet worden toegepast, ingeval de aanvraag afkomstig is van:

- Overheidsinstanties;
- Semioverheidsinstanties;
- Toegelaten woning(bouw)corporaties (toegelaten door de Minister van Volkshuisvesting conform Woningbesluit 1932 middels een daartoe verstrekte vergunning);
- Door het college van burgemeester en wethouders (hierna college) bij (specifiek) besluit aangewezen aanvragers (b.v. PPS constructies van particuliere ondernemingen en overheid).

Artikel 2.2 Toepassingsbereik bij reeds verleende beschikkingen

1. Het bestuursorgaan past de wet toe met betrekking tot reeds verleende beschikkingen indien:
    a. de verstrekte beschikking betrekking heeft op een locatie, die gelegen is in een concreet bepaald gebied, dat op basis van een daartoe genomen besluit van het bestuursorgaan na de verstrekking van de beschikking is aangewezen als risicogebied;
    b. de verstrekte beschikking onderdeel uitmaakt van een branche of onderdeel in deze branche, die op basis van een door het bestuursorgaan genomen besluit na de verstrekking van de beschikking is aangewezen voor een generieke bibob-toets;
    c. vanuit eigen informatie, vanuit informatie van het Bureau, dan wel vanuit informatie van één of meerdere partners binnen het samenwerkingsverband RIEC, er aanwijzingen zijn dat er sprake is van een ernstig gevaar als bedoeld in artikel 3 van de wet;
    d. informatie als bedoeld in artikel 26 jo. artikel 11 van de wet wordt verkregen vanuit het OM, direct of als reactie op een door haar ontvangen signaal van het Bureau, die duidt op een ernstig gevaar als bedoeld in artikel 3 van de wet;
    e. bekend wordt, dat tegen betrokkene in een andere gemeente bij een bibob-toets een ernstig gevaar is geconstateerd en aan betrokkene alhier een soortgelijke beschikking is verstrekt. In geval aan betrokkene in meerdere gemeenten binnen het samenwerkingsverband RIEC eerder al een soortgelijke beschikking is verleend, verzoekt het bestuursorgaan het RIEC om coördinatie in de bibob-toets.

2. Ten aanzien van de reeds verleende beschikking wordt de volharding in de weigering om de bibob-vragenformulieren volledig ingevuld te retourneren, beschouwd als een ernstig gevaar als genoemd in artikel 4 jo. artikel 3 van de wet. De reeds verleende beschikking wordt als gevolg daarvan ingetrokken.

Artikel 2.3 Toepassingsbereik bij subsidies
Het bestuursorgaan kan de wet toepassen met betrekking tot een aanvraag voor dan wel de intrekking van een reeds verleende subsidie als bedoeld in de Algemene Subsidieverordening. Een bibob-toets wordt uitgevoerd indien er vanuit:
- eigen ambtelijke informatie en/of;
- informatie verkregen van het Bureau en/of;
- informatie verkregen van een of meerdere partners binnen het samenwerkingsverband RIEC en/of;
- informatie verkregen vanuit het OM conform artikel 26 van de wet (OM-tip);

aanleiding is om te vermoeden dat (bij de aanvraag) sprake is van een ernstig gevaar als bedoeld in artikel 3 van de wet.

Paragraaf 3: Privaatrechtelijke transacties

Artikel 3.1 Toepassingsbereik bij vastgoedtransacties
De rechtspersoon met een overheidstaak kan de wet toepassen met betrekking tot vastgoedtransacties waarbij deze rechtspersoon partij is. Bij de start van elke onderhandeling over het aangaan van een vastgoedtransactie, stelt de rechtspersoon met een overheidstaak de wederpartij ervan in kennis dat een bibob-toets deel kan uitmaken van de procedure.

In de overeenkomst wordt een integriteitsclausule opgenomen, op basis waarvan tot ontbinding, opzegging, vernietiging of opschorting van de overeenkomst kan worden overgegaan.

De bibob-toets wordt beperkt tot de gevallen, die één of meerdere van onderstaande kenmerken hebben:
- behorend tot een als zodanig door het bevoegde bestuursorgaan / rechtspersoon met een overheidstaak vastgestelde risicobranche;
- behorend tot een als zodanig door het bevoegde bestuursorgaan / rechtspersoon met een overheidstaak vastgesteld risicogebied.

Een bibob-toets kan daarnaast worden uitgevoerd als er vanuit:
- eigen ambtelijke informatie en/of;
- informatie verkregen van het Bureau en/of;
- informatie verkregen van een of meerdere partners binnen het samenwerkingsverband RIEC en/of;
- informatie verkregen vanuit het OM conform artikel 26 van de wet (OM-tip);

aanleiding is om te vermoeden dat sprake is van een ernstig gevaar als bedoeld in artikel 3 van de wet.

Artikel 3.2 Toepassingsbereik bij aanbestedingen
De rechtspersoon met een overheidstaak voert de bibob-toets ten aanzien van een gegadigde of onderaannemer in de zin van de wet, alleen uit bij overheidsopdrachten die vallen binnen de wet en die, conform het Inkoop- en aanbestedingsbeleid van de Liemerse gemeenten Duiven, Westervoort, Zevenaar

en Samenwerking de Liemers, voor het aanbesteden van werken respectievelijk van diensten en leveringen die openbaar moeten worden aanbesteed.

De bibob-toets vindt bij openbare aanbestedingen alleen plaats als er vanuit :
- eigen ambtelijke informatie en/of;
- informatie verkregen van het Bureau en/of;
- informatie verkregen van een of meerdere partners binnen het samenwerkingsverband RIEC en/of;
- informatie verkregen vanuit het OM conform artikel 26 van de wet (OM-tip);

aanleiding is om te vermoeden dat sprake is van een ernstig gevaar als bedoeld in artikel 3 van de wet.

Paragraaf 4: Uitvoering

Artikel 4.1 Aanvraag (buiten behandeling stellen)
Bij een weigering om de bibob-vragenformulieren volledig ingevuld te retourneren, wordt de aanvrager in de gelegenheid gesteld om binnen een door het bestuursorgaan gestelde termijn de aanvraag voor een beschikking aan te vullen. Een weigering om de gevraagde extra informatie aan te leveren, dan wel onvolledig aan te leveren, leidt tot het buiten behandeling stellen van de aanvraag voor een beschikking (artikel 4:5 van de Awb).

Artikel 4.2 Eigen onderzoek (vast onderdeel van de bibob-toets)
1. Het onderzoek door het bestuursorgaan / de rechtspersoon met een overheidstaak naar het zich voordoen van weigeringsgronden als bedoeld in artikel 3 van de wet bestaat uit:
    a. het beoordelen van de aanvraag tot het verlenen van een beschikking dan wel het beoordelen van een reeds verleende beschikking of het aangaan van een transactie of een opdracht en in dat kader overgelegde gegevens, mede aan de hand van bij het bestuursorgaan / de rechtspersoon met een overheidstaak bekende feiten en omstandigheden, alsmede aan de hand van de ingevulde Indicatorenlijst(en);
    b. het verzamelen, bewerken en analyseren van informatie die, al dan niet via de gegevens zoals vermeld in het bibob-vragenformulier en bijbehorende bijlagen, is verstrekt door de betrokkene en de gegevens die zijn verkregen uit informatiebronnen die het bestuursorgaan / de rechtspersoon met een overheidstaak volgens de wet kan raadplegen.

2. Het bestuursorgaan / de rechtspersoon met een overheidstaak kan zich bij het onderzoek laten ondersteunen door het RIEC.

3. Indien het onder artikel 4.2 van deze beleidsregel, eerste lid, bedoelde onderzoek onvoldoende uitsluitsel geeft over de mate van gevaar dat de in artikel 3 van de wet bedoelde feiten zich zullen voordoen, wordt een advies als bedoeld in artikel 9 van de wet ingewonnen bij het Bureau.

4. Het voornemen om een advies te vragen aan het Bureau wordt gemotiveerd.

Artikel 4.3 Informatieplicht
1. Het bestuursorgaan / de rechtspersoon met een overheidstaak informeert betrokkene schriftelijk over een adviesaanvraag aan het Bureau. Betrokkene wordt daarbij gewezen op de opschorting van de

beslistermijn als bedoeld in artikel 31 jo. artikel 15 van de wet (geldt alleen voor beschikkingen). Een afschrift van deze brief wordt gevoegd bij het adviesverzoek aan het Bureau.

2. In geval een van het Bureau ontvangen adviesverzoek leidt tot het voornemen om een gevraagde beschikking te weigeren dan wel een eerder verleende beschikking in te trekken, wordt aan betrokkene een kopie van het adviesrapport ter hand gesteld. Betrokkene wordt daarbij door het bestuursorgaan gewezen op zijn geheimhoudingsplicht als bedoeld in artikel 28 van de wet.

Artikel 4.4 Adviestermijn

1. Indien het bestuursorgaan een advies aanvraagt bij het Bureau wordt, op grond van artikel 31 van de wet, de wettelijke termijn waarbinnen de beschikking dient te worden gegeven, opgeschort voor de duur van de periode die begint met de dag waarop het advies door het Bureau in behandeling wordt genomen en eindigt met de dag waarop het advies is ontvangen. Met dien verstande dat deze opschorting niet langer duurt dan de termijn, zoals genoemd in artikel 15, eerste lid, van de wet.

2. Indien het Bureau het advies niet binnen de in het eerste lid gestelde termijn kan geven, heeft het de mogelijkheid om, op grond van artikel 15, derde lid, van de wet, de termijn te verlengen. Deze verlenging bedraagt niet meer dan de termijn, genoemd in artikel 15, derde lid, van de wet.

3. Het bestuursorgaan informeert betrokkene onverwijld over een verlenging als bedoeld in het vorige lid.

4. De verlenging van de adviestermijn van het Bureau, alsmede eventuele tijdelijke opschorting van de adviestermijn van het Bureau in gevallen als bedoeld in artikel 15, tweede lid, van de wet, leiden tot een verdere opschorting van de wettelijke beslistermijn op de aanvraag van de beschikking.

Artikel 4.5 Beslissing

1. Het bestuursorgaan / de rechtspersoon met een overheidstaak gaat over tot een negatieve beslissing op de aanvraag van de beschikking dan wel inschrijving op een overheidsopdracht of het aangaan van een vastgoedtransactie, dan wel intrekking van een reeds verleende beschikking, indien uit het eigen onderzoek en een eventueel daarop afgegeven advies van het Bureau blijkt dat er sprake is van ernstig gevaar als bedoeld in artikel 3 van de wet. Daarbij zal in geval van een inschrijving op een overheidsopdracht, het geconstateerde ernstig gevaar dienen als versterking van één of meerdere uitsluitingsgronden als genoemd in de Aanbestedingswet 2012.

2. Indien het bestuursorgaan / de rechtspersoon met een overheidstaak voornemens is negatief te beslissen op de aanvraag van de beschikking dan wel inschrijving op een overheidsopdracht op grond van de wet, of het aangaan van een vastgoedtransactie, dan wel een reeds verleende beschikking in te trekken wordt betrokkene in de gelegenheid gesteld daartegen een zienswijze in te brengen.

3. Een door het bestuursorgaan op grond van de wet genomen negatief besluit op de aanvraag voor een beschikking, is voor bezwaar en beroep vatbaar.

4. Het bestuursorgaan / de rechtspersoon met een overheidstaak, die een advies van het Bureau als bedoeld in de wet ontvangt, kan dit advies gedurende twee jaren gebruiken in verband met een andere beslissing.

Paragraaf 5: Afwijkingsbevoegdheid en overgangsrecht

Artikel 5.1 Afwijkingsbevoegdheid
Het bestuursorgaan / de rechtspersoon met een overheidstaak kan op basis van feiten en omstandigheden in bijzondere gevallen gemotiveerd afwijken van de maatregelen zoals deze zijn vastgesteld in deze beleidsregels (artikel 4:84 van de Awb, de zogenaamde inherente afwijkingsbevoegdheid).

Artikel 5.2 Overgangsrecht
Deze beleidsregels is van toepassing op ontvangen aanvragen, aangevangen onderhandelingen en aanbestedingen, en op reeds verleende beschikkingen, aangegane transacties en gegunde overheidsopdrachten, vanaf de datum van inwerkingtreding.

Paragraaf 6: Inwerkingtreding en citeertitel

Artikel 6.1 Inwerkingtreding
De Beleidsregels Wet bibob gemeente Zevenaar ~~2018~~ 2021 treden met terugwerkende kracht in werking op ~~1 september 2018~~1 juli 2021.

Artikel 6.2 Citeertitel
Deze beleidsregels worden aangehaald als de 'Beleidsregels Wet bibob gemeente Zevenaar ~~2018~~'2021'.

Aldus besloten door de burgemeester respectievelijk het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zevenaar (ieder voor zover het zijn bevoegdheden betreft) ~~op 9 oktober 2018~~.

De burgemeester van de gemeente Zevenaar,

drs. L.J.E.M. van Riswijk
~~mr. P. Schadd-de Boer~~

Burgemeester en wethouders van Zevenaar,

~~M. Trompmr.~~ D. Jansen~~Mr. P. Schadd-de Boer~~drs. L.J.E.M. van Riswijk

secretaris _____burgemeester

HANDBOEK

~~Z/18/315379 INT/18/872630~~

GEMEENTE ZEVENAAR

EVENEMENTEN ZEVENAAR

~~Vastgesteld door de burgemeester op: 29 oktober 2019~~
~~Vastgesteld door college op: 29 oktober 2019~~
~~Versie: 1.0~~
~~Datum inwerkingtreding op: 1 januari 2020~~

Inhoudsopgave

1 Inleiding **5**
1.1 Visie van de gemeenteraad Zevenaar 5
1.2 Handboek evenementen Zevenaar 5
1.3 Uitgangspunten handboek 5
2 Wettelijk kader evenementen **6**
2.1 Gemeentewet 6
2.2 Algemene plaatselijke verordening 6
2.3 Afbakening definitie evenement 6
2.3.1 Activiteiten en horeca 6
2.3.2 Reguliere sportactiviteiten 7
2.3.3 Besloten activiteiten 7
2.4 Vergunnings- en meldingsplicht 7
2.5 Samenhangende besluiten met de evenementenvergunning 7
2.5.1 Bevoegdheden gemeente 7
2.5.2 Bevoegdheden provincie 8
2.5.3 Rollenverdeling 8
2.6 Overige wet- en regelgeving met betrekking tot evenementen 8
3 Risicoprofiel en bijbehorende risicocategorie **9**
3.1 Risicoprofiel 9
3.1.1 Het publieksprofiel 9
3.1.2 Het ruimteprofiel 9
3.1.3 Het activiteitenprofiel 10
3.2 Risicocategorie 10
3.2.1 Handreiking evenementenveiligheid 2018 10
3.3 Risicoscan en wederzijdse inspanning 11
4 Het werkproces rondom evenementen **12**
4.1 De meldingsprocedure 12
4.2 De vergunningsprocedure 12
4.2.1 Bevoegd gezag 13
4.2.2 De aanvraag 13
4.2.3 Advisering 14
4.2.4 De reguliere evenementenvergunning 15
4.2.5 De meerjaren evenementenvergunning 16
4.2.6 Evaluatie 16
4.2.7 Processchema's 17
4.2.8 Evenementenkalenders 18
4.2.9 Schaarse vergunningen 18
5 Openbare orde en veiligheid **22**
5.1 Planvorming 22
5.1.1 Veiligheidsplan 22
5.1.2 Beveiligingsplan 22
5.1.3 Verkeersplan 22
5.1.4 Crowd management plan 23

5.1.5 Rollenverdeling en afstemming 23
5.1.6 Modelplannen 24
5.2 Brandveiligheid 24
5.3 Constructieve veiligheid 25
5.4 Begin- en eindtijden 25
5.4.1 Eindtijden 25
5.4.2 Begintijden 26
5.4.3 Op- en afbouw 26
6 Volksgezondheid en milieu 27
6.1 Geluid 27
6.1.1 Geluidnormen 27
6.1.2 Maatwerkvoorschriften 28
6.1.3 Meetpunt geluidnorm 28
6.1.4 Handleiding meten en rekenen 29
6.1.5 Geluid binnen en buiten 29
6.1.6 Best Beschikbare Technieken (verder: BBT) 29
6.1.7 Gehoorschade 29
6.1.8 Melding van geluidsoverlast 30
6.2 Alcohol 30
6.2.1 Ontheffing 30
6.2.2 Verantwoordelijkheden organisator 30
6.2.3 Verhouding ontheffing en terrassen 30
6.3 Geneeskundige hulpverlening 31
6.4 Technische hygiëne zorg 31
6.4.1 Tijdelijke eetgelegenheden 31
6.4.2 Toiletvoorzieningen 31
6.4.3 Lozing op het riool 32
6.4.4 Afvalverwijdering 32
6.5 Natuur 32
6.6 Natura 2000 32
6.7 Stiltegebieden 33
6.8 Duurzaamheid 33
7 Evenementen en bestemmingsplan 34
7.1 Omgevingsvergunning 34
7.2 Aanwijzing evenemententerrein in bestemmingsplan 34
8 Leges 35
8.1 Commercieel en niet-commercieel 35
8.1.1 Evenementen georganiseerd door een niet-commerciële organisatie 35
8.1.2 Evenementen georganiseerd door een commerciële organisatie 35
9 Schade en aansprakelijkheid 36
9.1 Vanuit de organisator 36
9.2 Vanuit de gemeente 36
10 Faciliteiten van gemeente bij evenementen 37
10.1 Faciliteiten van de gemeente 37
10.1.1 Tastbare faciliteiten 37
10.1.2 Niet tastbare faciliteiten 37

10.2 Rolverdeling gemeente en organisator 37
10.3 Proces 37
11 Toezicht en handhaving 38
11.1 Schouw 38
11.1.1 Voorschouw 38
11.1.2 Naschouw 38
11.2 Controles toezichthouders 38
11.3 Naleving en sancties 38
12 Bijlage 1: overige wet- en regelgeving met betrekking tot evenementen 40
13 Bijlage 2: de evenementencyclus 45
14 Bijlage 3: voorbeelden van weigeringen 46
15 Bijlage 4: procesbeschrijving evenementenveiligheid 47
16 Bijlage 5: procesbeschrijving evenementenvergunning 49

1 Inleiding

1.1 Visie van de gemeenteraad Zevenaar

Op de raadsbijeenkomst van 13 maart 2019 heeft de gemeenteraad de volgende voornaamste algemene doelstellingen geuit met betrekking tot de rol van de gemeente bij evenementen:
- Aantrekkelijkheid van de gemeente;
- Tevredenheid van de organisatoren;
- Een faciliterende rol van de gemeente inhoudende actief meedenken en ondersteunen;
- Vanuit regelgeving handelen.

Meer specifiek betekent dat:
- Initiatieven voortvarend oppakken;
- Meedenken vanuit vergunningverlening;
- Vanuit veiligheidsperspectief vergunningen verstrekken;
- Faciliteren in de vorm van pakketten;
- Stimuleren dat evenementen gepromoot worden;
- Actieve houding met betrekking tot (toekomstige) organisatoren.

1.2 Handboek evenementen Zevenaar

De visie van de gemeenteraad in ogenschouw nemend, stellen de burgemeester en het college van burgemeester en wethouders (verder: het college) – ieder voor zover hun bevoegdheid reikt – het handboek evenementen Zevenaar (verder: het handboek) vast. Dit handboek vervangt vorige beleids-/interne regels met betrekking tot evenementen. In het handboek is voor diverse partijen, zoals organisatoren, omwonenden, (hulpverlening)diensten omschreven welke omgangsvoorschriften er zijn rondom de organisatie van evenementen in Zevenaar. De geldende wet- en regelgeving, de huidige jurisprudentie en de bestaande praktijk vormen hierbij de belangrijkste grondslagen.

Het aantal evenementen is zowel landelijk als ook in Zevenaar de afgelopen jaren aanzienlijk toegenomen. Hoewel een toename van evenementen positieve invloed heeft op het imago, economische ontwikkeling en cultuur in Zevenaar, kan een dergelijke toename tevens leiden tot toenemende druk op het woon- en leefklimaat in Zevenaar. Zowel organisatoren als andere belanghebbenden hebben daarom steeds meer behoefte om in een zo vroeg mogelijk stadium te weten of, en zo ja, onder welke voorwaarden een vergunning kan worden verleend. Door in een handboek vast te leggen hoe de gemeente Zevenaar omgaat met initiatieven en aanvragen voor evenementen, wordt dat duidelijker en transparanter. De heldere en praktische spelregels bieden concrete handvatten voor alle betrokkenen.

1.3 Uitgangspunten handboek

De vier uitgangspunten van het handboek houden in dat: (1) het handboek zich richt op een goede kwaliteit van evenementen en op het tegengaan van negatieve effecten; (2) het handboek op draagkracht van betrokkenen rekent; (3) het handboek helder, uitvoerbaar en daadkrachtig is; (4) het handboek voor de hele gemeente Zevenaar geldt.

2 Wettelijk kader evenementen

2.1 Gemeentewet

Artikel 174 Gemeentewet stelt dat de burgemeester belast is met het toezicht op openbare samenkomsten en vermakelijkheden. Ten aanzien van dat toezicht kan de burgemeester bevelen geven die nodig zijn voor de bescherming van veiligheid en gezondheid.

Daarnaast is de burgemeester belast met de uitvoering van verordeningen, die voor dat toezicht gelden. Op grond van artikel 149 Gemeentewet stelt de gemeenteraad lokale regels op in verordeningen, zoals de Algemene Plaatselijke Verordening (verder: APV).

2.2 Algemene plaatselijke verordening

In de APV Zevenaar zijn onder hoofdstuk 2 'Openbare Orde' in afdeling 7 'Evenementen' regels weergegeven voor het houden van evenementen, waarbij de burgemeester het bevoegd bestuursorgaan is.

2.3 Afbakening definitie evenement

Ingevolge artikel 2:24 APV wordt het begrip "evenement" uitgelegd als een *elke voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak*. Op die brede begripsomschrijving zijn in het genoemde artikel enkele uitzonderingen en aanvullingen gemaakt. Tevens is het begrip "klein evenement" opgenomen in het artikel. Hiermee wordt een eendaags evenement bedoeld waar geringe risico's zijn te verwachten en het aantal bezoekers niet meer dan 150 betreft.

Naast de in de APV genoemde uitzonderingen, vallen lang niet alle in de gemeente gehouden activiteiten onder het begrip evenement. Deze activiteiten zijn derhalve niet evenementenvergunningplichtig. Gezien het belang van wel of geen evenementenvergunningplicht, volgt een nadere afbakening.

2.3.1 Activiteiten en horeca

Geen evenementenvergunning is vereist, indien een activiteit wordt georganiseerd binnen een bestaande (horeca)inrichting in de zin van de ~~Drank- en Horecawet~~Alcoholwet en/of de Wet milieubeheer en de activiteit binnen de normale bedrijfsuitoefening van de inrichting valt. Uiteraard gelden in dat geval wel de van toepassing zijnde regels met betrekking tot die inrichting.

Indien de activiteit vanwege de grootschaligheid, de muziekstijl, het verwachte publiek en/of de sluitingstijd niet tot de normale bedrijfsuitoefening van de inrichting behoort, is alsnog een evenementenvergunning vereist.

Paracommercie staat los van evenementen en is geregeld via een andere juridische grondslag en ander onderliggend beleid.

2.3.2 Reguliere sportactiviteiten

Voor een ieder toegankelijke reguliere sportwedstrijden en sporttoernooien is geen evenementenvergunning vereist. Indien de activiteit buitengewone risico's met zich meebrengt, is echter wel een evenementenvergunning vereist in verband met de openbare orde en veiligheid.

2.3.3 Besloten activiteiten

Besloten activiteiten vallen niet onder de definitie van evenement, omdat dergelijke activiteiten niet *voor publiek toegankelijk* zijn. Een activiteit waar het publiek wordt binnengelaten op basis van een uitnodigingenlijst (persoonsgebonden) is derhalve in beginsel een besloten activiteit. Hiervoor is in dat geval geen evenementenvergunning verplicht. Echter, wanneer bijvoorbeeld toch publiekelijk kaarten worden verkocht en/of reclame wordt gemaakt als ware de activiteit openbaar, dan is alsnog sprake van een evenement. In die gevallen is wel een evenementenvergunning vereist.

Voorts kan ten aanzien van een besloten activiteit door het effect op de openbare orde en veiligheid een evenementenvergunning vereist zijn. Men kan bijvoorbeeld denken aan een (grootschalig) bedrijfs- en/of bruiloftsfeest.

Tot slot betekent in dit verband een besloten activiteit enkel dat geen sprake is van een evenement. Het betekent uitdrukkelijk niet dat er automatisch geen regels meer gelden voor de besloten activiteit. Wij raden initiatiefnemers daarom aan om hoe dan ook contact op te nemen met de gemeente.

2.4 Vergunnings- en meldingsplicht

Ingevolge artikel 2:25 APV is het verboden zonder vergunning van de burgemeester een evenement te organiseren.

Voor een klein evenement is geen vergunning vereist mits voldaan wordt aan de voorwaarden genoemd in artikel 2:24 lid 3 APV en het klein evenement uiterlijk 15 werkdagen voorafgaand bij de burgemeester is gemeld.

2.5 Samenhangende besluiten met de evenementenvergunning

Als organisator van een evenement is het belangrijk om te beseffen dat in bepaalde gevallen, naast een evenementenvergunning, andere vergunningen en/of ontheffingen aangevraagd moeten worden. De volgende niet uitputtende opsomming bevat vergunningen en ontheffingen waarvan één of meerdere naast de evenementenvergunning nodig kunnen zijn.

2.5.1 Bevoegdheden gemeente

- Ontheffing voor het schenken van zwak-alcoholhoudende dranken;
- Melding brandveilig gebruik overige plaatsen;
- Melding brandveilig gebruik gebouwen;
- Tijdelijke verkeersmaatregel of een verkeersbesluit;
- Ontheffing geluidshinder;
- Vergunning/melding gebruik gemeentegrond;
- Vergunning voor het innemen van een standplaats;

- Vergunning/melding voor het plaatsen van aankondigingsborden;
- Vergunning/melding voor het houden van een kansspel;
- Kampeerontheffing;
- Omgevingsvergunning voor gebruik in afwijking van het bestemmingsplan.

Een uitleg over wanneer u wat nodig heeft, vindt u op onze website (https://www.zevenaar.nl/vergunningen). Komt u er daar niet uit, neem dan contact op met de gemeente (https://www.zevenaar.nl/contact-met-de-gemeente-zevenaar).

2.5.2 Bevoegdheden provincie

- Ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming;
- Ontheffing voor Tijdelijk Uitzonderlijk Gebruik (TUG) voor het landen/opstijgen van helikopters, luchtballonnen, paramotors en drones;
- Vergunning/melding voor het afsteken van vuurwerk;
- Vergunning plaatsen strokenborden langs de provinciale weg;
- Ontheffing wegwedstrijden.

2.5.3 Rollenverdeling

In het proces rondom de evenementenvergunning (zie hoofdstuk 4) wordt door de vergunningverlener van de gemeente Zevenaar beoordeeld op basis van de aangeleverde informatie en aanvraag of sprake is van samenhangende besluiten. In het geval de gemeente het bevoegd gezag is om te beslissen op die besluiten, is de vergunningverlener eerste aanspreekpunt voor de organisator en zorgt hij voor de afstemming ten behoeve van de samenhangende besluitvormingsprocedures. In het geval de provincie het bevoegd gezag is, dient de organisator zelf contact op te nemen met de provincie Gelderland. Hetzelfde geldt voor gevallen waarin het Rijk bevoegd gezag is.

2.6 Overige wet- en regelgeving met betrekking tot evenementen

In verscheidene wet- en regelgeving zijn regels opgenomen die in meer of minder mate van toepassing zijn op het proces rondom een evenement. In bijlage 1 is ter informatie een niet uitputtende lijst weergegeven met een korte toelichting.

3 Risicoprofiel en bijbehorende risicocategorie

Op basis van de in te schatten risico's die een evenement tot gevolg heeft, wordt een evenement ingedeeld in een bepaalde (risico)categorie. De inschatting houdt verband met de risico's in het kader van de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid en het milieu. Bovendien houden we rekening met de voorzieningen en de genomen maatregelen die nodig zijn om dreigend gevaar en risico's weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken. Tot slot spelen het soort evenement, de samenstelling van het publiek, de plaats en het tijdstip van het evenement een rol in de inschatting van de risico's.

Alomvattend wordt na aanvraag van een evenement een risicoprofiel opgesteld (paragraaf 3.1) en vervolgens op basis daarvan wordt het evenement ingedeeld in een risicocategorie (paragraaf 3.2). In de genoemde paragrafen beschrijven wij welke aspecten daarbij van belang zijn. Tot slot bespreken we hoe de gemeente Zevenaar te werk gaat en welke verwachtingen daarbij horen tussen gemeente en organisatoren (paragraaf 3.3).

3.1 Risicoprofiel

Bij de bepaling van het risicoprofiel wordt voornamelijk gekeken naar de volgende drie aspecten:
- Het publieksprofiel waarbij onder andere wordt gekeken naar het aantal en het type bezoekers;
- Het ruimteprofiel waarbij onder andere wordt gekeken naar de locatie van het evenement, de openbare en/of afgesloten ruimte, de fysieke omstandigheden en de bereikbaarheid;
- Het activiteitenprofiel waarbij onder andere wordt gekeken naar het soort evenement, de duur van het evenement en het datum/tijdstip van het evenement.

3.1.1 Het publieksprofiel

Een volledig publieksprofiel wordt vormgegeven naar aanleiding van de volgende aandachtspunten:
- De aard van het publiek;
- Het doel en de mogelijke verwachtingen van het publiek;
- Het gedrag van het publiek;
- De condities van het publiek;
- Alcohol- en drugsgebruik van het publiek;
- Aanwezigheid als toeschouwer en-/of deelnemer;
- Aanwezigheid van rivaliserende groepen en-/of groepen met verschillende belangen;
- Kennis en-/of ervaringen met (een deel van) het publiek.

3.1.2 Het ruimteprofiel

Een volledig ruimteprofiel wordt vormgegeven naar aanleiding van de volgende aandachtspunten:
- Herkenbaarheid en eventuele afsluiting van het evenemententerrein;
- De fysieke omgevingskenmerken;
- De voorzieningen ten aanzien van stroom, water, crisisbeheersing en communicatie;
- De bereikbaarheid van het evenement voor hulpdiensten en bezoekers;
- De weersomstandigheden.

3.1.3 Het activiteitenprofiel

Een volledig activiteitenprofiel wordt vormgegeven naar aanleiding van de volgende aandachtspunten:
- De aard van het evenement;
- De evenementenkalender en eventuele samenloop van evenementen;
- Tijdsduur en tijdstip van het evenement;
- Historische gegevens van het evenement en-/of vergelijkbare evenementen;
- Eerdere ervaringen met de organisator.

3.2 Risicocategorie

Evenementen worden op basis van het opgestelde risicoprofiel ingedeeld in één van de volgende risicocategorieën:

a. Te melden evenement (o) 'Evenement' waarbij geen risico's te verwachten zijn voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en die geen maatregelen of voorzieningen vergen van het daartoe bevoegd gezag.

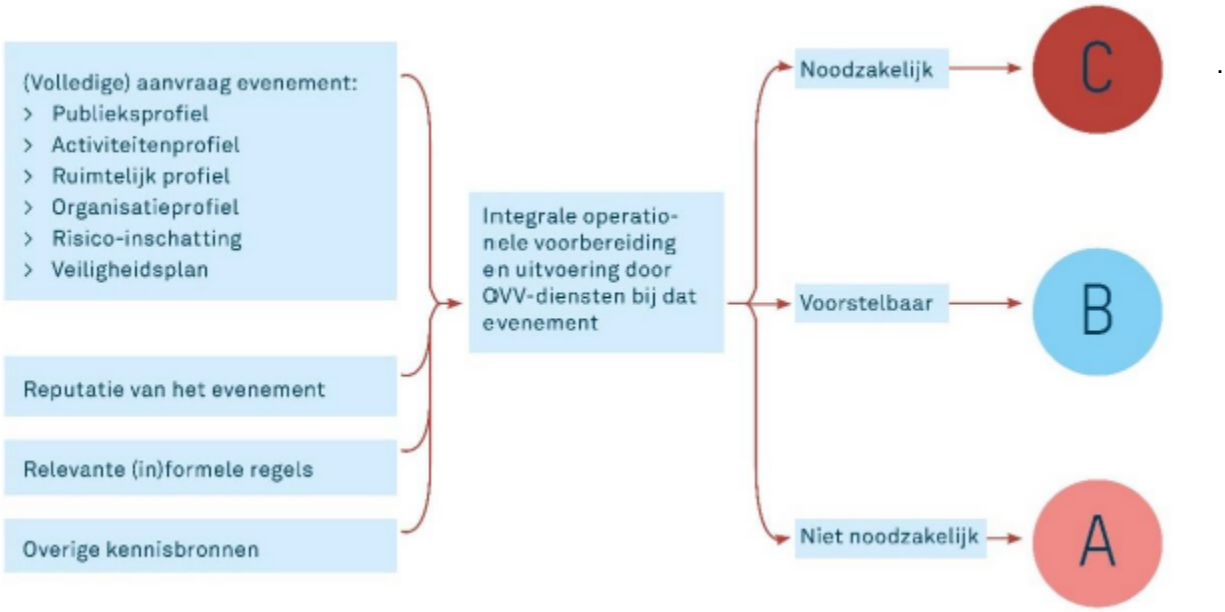
b. Regulier evenement (A): 'Evenement' waarbij het (zeer) onwaarschijnlijk is dat die gebeurtenis leidt tot risico's voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en maatregelen of voorzieningen vergen van het daartoe bevoegd gezag om die dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.

c. Aandacht evenement (B): 'Evenement' waarbij het mogelijk is dat die gebeurtenis leidt tot risico's voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en maatregelen of voorzieningen vergen van het daartoe bevoegd gezag om die dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.

d. Risicovol evenement (C): 'Evenement' waarbij het (zeer) waarschijnlijk is dat die gebeurtenis leidt tot risico's voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en maatregelen of voorzieningen vergen van het daartoe bevoegd gezag om die dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.

3.2.1 Handreiking evenementenveiligheid 2018

De Handreiking evenementenveiligheid (verder: HEV) 2018 van het Instituut Fysieke Veiligheid (verder: IFV) koppelt de elementen besproken in paragraaf 3.1 aan de mate van noodzakelijkheid voor integrale operationele voorbereiding en uitvoering door OOV-diensten bij dat evenement. Wanneer dat niet-noodzakelijk wordt geacht voldoet een behandelaanpak A, wanneer dat voorstelbaar wordt geacht voldoet een behandelaanpak B en wanneer dat noodzakelijk wordt geacht voldoet een behandelaanpak C. De gemeente Zevenaar neemt de behandelaanpak uit de HEV 2018 in zoverre over dat bij het classificeren de mate van noodzakelijkheid voor integrale operationele voorbereiding en uitvoering door OOV-diensten bij dat evenement onderdeel van het uiteindelijk categoriseren van een risicocategorie is. Het schematisch figuur vindt u op de volgende pagina.

Schematisch figuur HEV 2018 behandelaanpak classificatie evenement

3.3 Risicoscan en wederzijdse inspanning

Bij het opstellen van een risicoprofiel gebruikt de gemeente een risicoscan, die in het gehele gebied van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (verder: VGGM) wordt gehanteerd. Op basis van de aangeleverde stukken van de organisator, scant de vergunningverlener de risico's. De risicoscan draagt naast de genoemde behandelaanpak vanuit de HEV 2018 bij aan het bepalen van het risicoprofiel van het evenement en bijbehorende risicocategorie. De uitkomsten zijn de basis voor het verdere verloop van het advies- en vergunningentraject (zie hoofdstuk 4). Van essentieel belang is daarom dat een organisator tijdig voldoende en volledige gegevens verschaft.

4 Het werkproces rondom evenementen

De essentie van een overzichtelijk en praktisch werkproces rondom de meldingsprocedure dan wel de vergunningsprocedure omtrent evenementen staat buiten kijf. Hetgeen de nationale ombudsman in zijn rapport *'van een koude kermis thuiskomen'* in september 2017 nadrukkelijk beschrijft. De daarin beschreven evenementencyclus (zie bijlage 2) en aandachtspunten daaromtrent zijn uitgangspunt in dit handboek.

Hoofdstuk 4 is tweeledig opgebouwd: het eerste deel (hoofdstuk 4.1) heeft betrekking op de meldingsprocedure omtrent evenementen en het tweede deel (hoofdstuk 4.2) heeft betrekking op de vergunningsprocedure omtrent evenementen.

Om simpel te achterhalen welke procedure op uw evenement van toepassing is, vult u het digitale keuzeformulier 'melden of vergunning' in. Het formulier kunt u bovenin de webpagina zien via https://www.zevenaar.nl/evenement-melding-vergunning. Komt u er digitaal niet uit of heeft u vragen, dan kunt u altijd contact opnemen met de gemeente Zevenaar via het algemene telefoonnummer.

4.1 De meldingsprocedure

Onder een klein evenement wordt verstaan: een eendaags evenement. Op grond van artikel 2:24 lid 3 APV is geen vergunning vereist voor een klein evenement, voor zover:
- Het aantal aanwezigen niet meer bedraagt dan 150 personen;
- Het evenement plaatsvindt tussen 10.00 en 23.00 uur;
- Er geen verkeersmaatregelen vereist zijn, anders dan het onttrekken van parkeerplaatsen en het eventueel afsluiten van een straat met een beperkte verkeersfunctie;
- Het evenement voldoet aan de risicocategorie 0 'te melden evenement' (zie hoofdstuk 3.2 onder a);
- De organisator binnen 15 werkdagen voorafgaand aan het evenement daarvan melding heeft gedaan aan de burgemeester;
- De burgemeester niet binnen tien werkdagen na ontvangst van de melding heeft besloten het evenement te verbieden in verband met de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of de bescherming van het milieu. Ofwel de burgemeester heeft besloten om het evenement alsnog als een vergunning plichtig evenement aan te merken.

Het digitale meldingsformulier op de website dient gebruikt te worden (https://www.zevenaar.nl/evenement-melding-vergunning). Komt u er digitaal niet uit of heeft u vragen, dan kunt u altijd contact opnemen met de gemeente Zevenaar via het algemene telefoonnummer.

4.2 De vergunningsprocedure

Indien de meldingsprocedure niet van toepassing is, dient de vergunningsprocedure gevolgd te worden. Door voldoende inzicht te krijgen in het voorgenomen evenement en de bijbehorende risico's, neemt het bevoegd gezag een besluit op basis van een weloverwogen belangenafweging. Wie het bevoegd gezag is, bespreken we allereerst. Vervolgens zetten we de aanvraagprocedure uiteen inclusief een eventueel adviesproces. Daarna gaan we alles rondom de evenementenvergunning als zodanig na. Verder staan we stil bij de evaluatie. Tot slot geven we schematisch het proces weer.

4.2.1 Bevoegd gezag

De burgemeester is het bevoegde bestuursorgaan inzake het besluit omtrent een aanvraag voor een evenementenvergunning. De grondslag is te herleiden naar de verantwoordelijkheid van de burgemeester op het gebied van openbare orde en openbare veiligheid. Daarnaast kan het college van burgemeester en wethouders bevoegd gezag zijn ten aanzien van onder andere geluids-, omgevings- en milieuaspecten. In dit handboek nemen we de 'hoofdbevoegdheid' van de burgemeester als uitgangspunt.

4.2.2 De aanvraag

De aanvraag van een evenementenvergunning kenmerkt zich als uitgangspunt voor de belangenafweging van de burgemeester om tot een besluit te komen. Bovendien is de aanvraag de formele aanvang van de procedure omtrent een evenementenvergunning.

4.2.2.1 Indiener aanvraag

De aanvraag kan door zowel een natuurlijk persoon als een rechtspersoon worden ingediend bij de gemeente.

4.2.2.2 Aanvraagformulier

Het aanvraagformulier op de website van de gemeente Zevenaar dient gebruikt te worden (https://www.zevenaar.nl/evenement-melding-vergunning). Deze is tevens opvraagbaar in een word-bestand. Neemt u daarvoor contact op met de gemeente.

4.2.2.3 Toestemming grondeigenaar

De aanvrager dient schriftelijke toestemming te hebben van de grondeigenaar van de grond(en) waarop het evenement plaatsvindt.

4.2.2.4 Inhoud van de aanvraag

In het kader van een volledige en juiste beoordeling van evenementenvergunningaanvragen, dient de organisator:
- Allereerst een volledig ingevuld en ondertekend aanvraagformulier aan te leveren;
-Ten tweede dient aanvrager, afhankelijk van de aard en omvang van een evenement en de daarmee samenhangende risico's, de benodigde planvorming aan te leveren (zie hoofdstuk 5 paragraaf 1);
- Ten derde dient de aanvrager plattegronden en/of situatietekeningen in te dienen conform het kader van de 'BIJLAGE Situatietekening en plattegrond' aanhangend aan het aanvraagformulier (zie paragraaf 4.2.2.). De gemeente stelt op aanvraag van de organisator plattegronden beschikbaar, waarop de organisator de verschillende objecten op het evenementterrein kan aangeven;
- Tot slot dient aanvrager met de evenementenvergunning samenhangende besluiten (zie voorbeelden in hoofdstuk 2 paragraaf 5) op conforme wijze aan te vragen.

De uiterste termijn voor aanvullingen of wijzigingen ten aanzien van de inhoud van een aanvraag betreffen:
- 2 weken voor de aanvang van een A-evenement;
- 4 weken voor de aanvang van een B- en C-evenement.

De aanvraag mag maximaal 12 maanden voor aanvang van het evenement ingediend worden. Indien een aanvraag eerder wordt ingediend, wordt die aanvraag buiten behandeling gelaten.

Opeenstapeling van aanvragen
In het geval van een opeenstapeling van aanvragen gaat de gemeente zorgvuldig na in hoeverre het mogelijk is om de evenementen toe te staan. In het geval een of meerdere aanvragen voor eenzelfde locatie, datum en tijdstip wordt gedaan en geen samenwerking mogelijk is, handelt de gemeente via het proces beschreven in paragraaf 4.2.9.

4.2.2.5 Termijn voor indiening van een volledige aanvraag
Een redelijke indieningstermijn is van cruciaal belang voor zowel de gemeente als de aanvrager. De gemeente heeft voldoende tijd om een zorgvuldige belangenafweging te maken en de aanvrager heeft zekerheid dat het evenement plaats kan vinden. Ook voor de hulpdiensten is voldoende tijd nodig voor advisering, maar ook bijvoorbeeld om de inzetbaarheid van hulpdiensten te kunnen garanderen.

Per ingang van dit handboek hanteert de gemeente Zevenaar de volgende indieningstermijn voorafgaand op de dag waarop het evenement plaatsvindt:
- 8 weken voor een A-evenement als bedoeld in artikel 2:24 lid 4 sub b APV;
- 12 weken voor een B-evenement als bedoeld in artikel 2:24 lid 4 sub c APV;
- 16 weken voor een C-evenement als bedoeld in artikel 2:24 lid 4 sub d APV.

Indien de aanvraag buiten de termijn wordt ingediend, kan mogelijk geen zorgvuldige afweging gemaakt worden. Mocht dat het geval zijn, dan zal de aanvraag ingevolge artikel 1:8 APV geweigerd worden.

Indien de aanvraag onvolledig wordt ingediend, wordt de aanvraag opgeschort ingevolge artikel 4:5 Awb. De aanvrager krijgt een hersteltermijn van 2 of 4 weken (afhankelijk van risicocategorie van het evenement) om de gegevens aan te vullen. De beslistermijn wordt daarmee opgeschort. In het geval de stukken niet tijdig worden aangevuld, kan de aanvraag buiten behandeling worden gesteld. Een tweede aanvraag is mogelijk zolang deze conform de indieningstermijn en volledig wordt ingediend.

4.2.2.6 Publicatie
Na vaststelling van dit handboek publiceert de gemeente Zevenaar, naast de evenementenvergunningen, de evenementenvergunningaanvragen ten behoeve van transparantie naar inwoners van de gemeente Zevenaar.

4.2.3 Advisering
Afhankelijk van de aard en de omvang van het evenement wordt aan zowel externe partijen (bijv. politie, brandweer, Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (verder: GHOR) en Omgevingsdienst Regio Arnhem (verder: ODRA)) als interne partijen (bijv. adviseur openbare orde en veiligheid, verkeer, milieu, beheer en ruimtelijke ordening) advies gevraagd. Na een intakegesprek met de organisator en ontvangst van een volledige aanvraag, wordt het evenement ingedeeld in een risicocategorie. Die categorie is bepalend voor de mate van advisering. Voor de indeling in een risicocategorie en het opvragen van bijpassend advies, gebruikt de gemeente de evenementenapplicatie 'Live events'. De applicatie maakt onderdeel uit van het 'regionaal kader evenementenbeleid' van de VGGM. Alle evenementen in de gemeente worden opgevoerd in de applicatie, waardoor de betrokken partijen inzicht hebben wanneer welk evenement plaatsvindt.

4.2.3.1 Advisering bij A-evenement
Voor een A-evenement is behoudens uitzonderingen geen advies van de hulpdiensten benodigd. De basisvoorschriften vanuit de VGGM zijn afdoende. Waar nodig wordt maatwerk-advies opgevraagd.

4.2.3.2 Advisering bij B-evenement
Voor een B-evenement brengen politie, brandweer en GHOR een monodisciplinair advies uit aan de gemeente. Vanuit ieders specialisme levert ieders advies een bijdrage aan de gemeente om zorgvuldig te kunnen besluiten op een aanvraag.

4.2.3.3 Advisering bij C-evenement
Voor een C-evenement brengen politie, brandweer en GHOR een multidisciplinair advies uit aan de gemeente. Bij een dergelijk risicovol evenement passen de hulpdiensten het Informatie, Risico en Scenario (IRS) model toe.

4.2.4 De reguliere evenementenvergunning
Zolang het bovenstaande in acht is genomen, leidt dat in beginsel tot een positief besluit van de burgemeester. In deze paragraaf beschrijven wij wanneer dat niet het geval is. Tevens staan we stil bij de vergunning als zodanig en de publicatie daarvan. Tot slot bespreken we de mogelijkheden omtrent intrekken en wijzigen van een vergunning.

4.2.4.1 Weigeringsgronden
Artikel 1:8 APV maakt de volgende weigeringsgronden duidelijk:
- De openbare orde;
- De openbare veiligheid;
- De volksgezondheid;
- De bescherming van het milieu.

In bijlage 3 vindt u een niet-uitputtende opsomming van voorbeelden waarbij sprake is van een geweigerde evenementenvergunning.

4.2.4.2 Besluit
Ingevolge artikel 1:2 lid 1 APV beslist het bevoegd gezag binnen 8 weken na datum ontvangst van de aanvraag. Deze termijn kan eenmalig verlengd worden met 6 weken. Verder zijn de regels uit de hoofdstukken 3 en 4 van de Awb van toepassing.

4.2.4.3 Vergunningvoorschriften
In artikel 1:4 APV is bepaald dat aan ontheffingen en vergunningen voorschriften kunnen worden verbonden. Deze voorschriften strekken slechts tot bescherming van de in paragraaf 4.2.4.1. genoemde belangen. De goedgekeurde planvorming maakt onderdeel uit van de vergunning. De aanvrager dient het evenement uit te voeren conform de vergunning. Aanvrager en gemeente kunnen afspreken om voor aanvang van het evenement het evenemententerrein te schouwen. Ook tijdens het evenement kan gecontroleerd worden door de gemeente. In hoofdstuk 11 wordt toezicht en handhaving nader beschreven.

4.2.4.4 Publicatie
In het kader van een zorgvuldige procedure wordt het besluit op een aanvraag evenementenvergunning zo spoedig mogelijk na bekendmaking gepubliceerd. Het uitgangspunt van de gemeente is minimaal 6 weken

voor aanvang van het evenement gepubliceerd te hebben. De bekendmaking van het besluit geschiedt door toezending van het besluit aan de aanvrager ingevolge artikel 3:41 Awb. De bezwaartermijn van 6 weken vangt de dag na bekendmaking aan.

4.2.4.5 Burgerparticipatie

De gemeente gaat tijdens het vergunningsproces na in hoeverre de aanvrager de omgeving van het evenement 'meeneemt'. Afhankelijk van de aard en omvang van het evenement wordt in samenspraak met de aanvrager besloten om (1) ofwel de nabije omgeving schriftelijk te informeren (2) ofwel een bijeenkomst voor de nabije omgeving te organiseren. De gemeente hanteert een faciliterende rol bij het organiseren van dergelijke bijeenkomsten.

4.2.4.6 Intrekkings- en wijzigingsgronden

De genoemde belangen uit artikel 1:8 APV vormen de grondslag voor een eventuele wijziging of intrekking van de evenementenvergunning. Tevens gelden de gronden genoemd in artikel 1:6 APV, inhoudende:
- Onjuiste of onvolledige verstrekking van informatie;
- Veranderende omstandigheden waardoor intrekking of wijziging noopt ter bescherming van het belang waarvoor de vergunning is vereist;
- Niet nakoming van voorschriften;
- Indien geen gebruik wordt gemaakt van de vergunning;
- Op verzoek van de houder.

De gemeente kan in deze gevallen niet aansprakelijk gesteld worden voor geleden schade door vergunninghouder of derden. Het ligt op hun weg om zich hiervoor te verzekeren.

4.2.4.7 Overkoepelende vergunning

Gereserveerd.

4.2.5 De meerjaren evenementenvergunning

De burgemeester kan besluiten om een jaarlijks terugkomend evenement een meerjaren vergunning te verlenen voor de maximale duur van drie jaren. Onder de volgende voorwaarden komt een aanvrager in aanmerking voor een meerjaren vergunning:
- Het evenement heeft minimaal drie jaren in de gemeente plaatsgevonden;
- Het betreft een A- of een B-evenement;
- Geen eerdere negatieve ervaringen;
- Geen gegrond verklaarde bezwaren ten aanzien van het evenement;
- Jaarlijks dezelfde locatie;
- Jaarlijks dezelfde aard en omvang van het evenement;
- Geringe risico's ten aanzien van de openbare orde en veiligheid.

De meerjaren vergunning kan in ieder geval ingetrokken worden indien een van de onderstaande gevallen van toepassing is:
- Er is sprake van substantiële wijzigingen in de aard, omvang of locatie;
- De voorschriften worden niet nageleefd;
- Er heeft zich een calamiteit voorgedaan;
- Er zijn zwaarwegende klachten binnengekomen;
- De burgemeester om andere redenen het noodzakelijk acht de vergunning in te trekken.

4.2.6 Evaluatie

Zowel ten aanzien van reguliere als meerjaren evenementen geldt, dat:
- Na ieder C-evenement een evaluatieoverleg wordt gehouden waarbij aanvrager, gemeente en hulpdiensten aanwezig zijn;
- Na ieder B-evenement een evaluatieoverleg plaatsvindt tussen aanvrager en gemeente waarbij de hulpdiensten mogelijk aansluiten;
- Na ieder A-evenement geen evaluatie plaatsvindt, mits omstandigheden daartoe nopen.

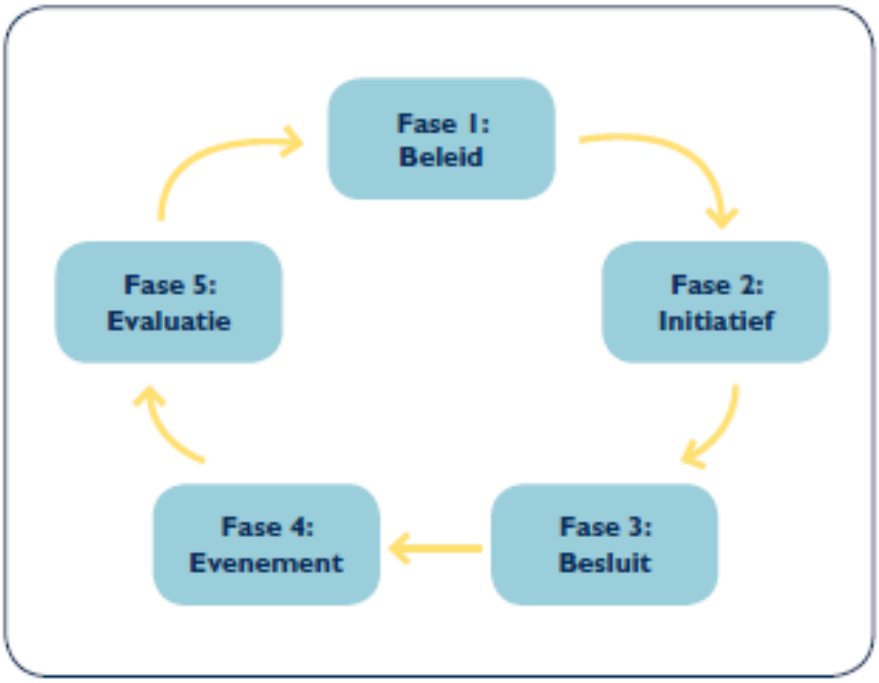
Een evaluatie vindt bij voorkeur binnen 14 dagen na het evenement plaats.

4.2.7 Processchema's

Ter verduidelijking van de processen met betrekking tot evenementen hebben we gekozen voor visuele weergaven.

4.2.7.1 Algemeen

Het algemene proces is het uitgangspunt. Dit proces wordt beschreven als 'de evenementencyclus'.

Dit handboek geeft invulling aan fase 1 'Beleid'. Van belang is dat de basis staat en een eerste stap gezet wordt naar open en helder beleid. Fase 2 t/m 5 passeren de revue in dit handboek. Door bewustzijn van deze fasen, is de gemeente van oordeel dat de meer specifieke schema's deze algemene cyclus in acht nemen.

4.2.7.2 Procesbeschrijving evenementenveiligheid

Veiligheid als uitgangspunt nemend, gebruikt de gemeente het proces weergegeven in bijlage 4.[1] Deze procesbeschrijving is voornamelijk informerend voor alle betrokkenen.

4.2.7.3 Procesbeschrijving evenementenvergunning

Deze procesbeschrijving laat schematisch zien hoe het proces verloopt wanneer de gemeente een evenementenvergunningaanvraag ontvangt. De gemeente gebruikt het proces weergegeven in bijlage 5.[2] Dit proces is met name interessant voor aanvragers.

4.2.8 Evenementenkalenders

Live events:
In live events staat een evenementenkalender van alle evenementen in de regio. Hetgeen van belang is ten aanzien van mogelijke samenloop van evenementen en de capaciteitsplanning van de hulpdiensten. De gemeenten die vallen onder de VGGM vullen de kalender constant aan. De kalender is voor gemeenten en hulpdiensten in de regio Gelderland-Midden.

Interne evenementenkalender:
De gemeente heeft daarnaast een interne evenementenkalender. Alle meldings- en vergunningplichtige evenementen worden daarin bijgehouden. De kalender kan door een ieder worden ingezien. De evenementenkalender is een hulpmiddel voor planning en afstemming. Er kunnen verder geen rechten aan de kalender worden ontleend.

Zevenaarse evenementenkalender via www.indeliemers.nl:
Tot slot wijst de gemeente organisatoren actief op de mogelijkheid om hun evenement meer bekendheid te geven door het aan te melden op de Zevenaarse evenementenkalender (via www.indeliemers.nl). Ter uitvoering hebben we de volgende tekst opgenomen in de begeleidende brief van een evenementenvergunning en in de voorwaarden van de evenementenvergunning.

"Aanmelding evenementen
Organisatoren van evenementen kunnen op de Zevenaarse evenementenkalender eenvoudig en snel een activiteit aanmelden. Plaatsing op inDeLiemers.nl betekent automatisch dat het evenement op de evenementenkalender van Zevenaar staat en in de meeste gevallen ook via twitter wordt doorgegeven. Daarnaast wordt uw activiteit automatisch opgenomen in de Zevenaar-app ; deze is beschikbaar via de Apple Store (iOS) en Google Play (Android)."

4.2.9 Schaarse vergunningen

Een schaarse vergunning is een vergunning waarvan er maar één of een beperkt aantal kan worden verleend terwijl er meer potentiële gegadigden zijn. De beperking van locaties speelt daarbij een belangrijke rol. Op basis van de huidige jurisprudentie kan geen heldere conclusie getrokken worden wanneer in geval van een evenementenvergunning sprake is van een schaarse vergunning. Los van die

[1] Het schema is, in enigszins gewijzigde vorm, ontleend aan een vergelijkbaar schema van de Veiligheidsregio Twente.
[2] Het schema is, in enigszins gewijzigde vorm, ontleend aan een vergelijkbaar schema van de gemeente Alkmaar.

(juridische) discussie is in ieder geval belangrijk om als gemeente de situatie te regelen waarbij wel sprake is van een schaarse vergunning.

Uit rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State en het Hof van Justitie volgt respectievelijk op grond van het nationale gelijkheidsbeginsel en het Europese transparantiebeginsel de rechtsnorm die ertoe strekt dat bij de verdeling van schaarse vergunningen door het bestuur op enigerlei wijze aan (potentiële) gegadigden ruimte moet worden geboden om naar de beschikbare vergunning(en) mee te dingen. Om gelijke kansen te garanderen moet het bestuur een passende mate van openbaarheid verzekeren met betrekking tot de beschikbaarheid van de schaarse vergunning, de verdelingsprocedure, het aanvraagtijdvak en de toe te passen criteria. Het bestuur moet hierover tijdig voorafgaand aan de start van de aanvraagprocedure duidelijkheid scheppen door informatie over deze aspecten bekend te maken via een zodanig medium dat potentiële gegadigden daarvan kennis kunnen nemen.

Indien sprake is van een schaarse vergunning kwestie stuurt de gemeente in eerste instantie op een gezamenlijke oplossing. De gemeente brengt de organisatoren in contact en/of faciliteert waar nodig een overleg/bijeenkomst met een gezamenlijke oplossing als doel.

Mocht een dergelijk overleg niet tot een oplossing leiden, dan bepaalt de burgemeester aan welke aanvrager de evenementenvergunning wordt verleend. Bij deze beoordeling wordt in eerste instantie gebruik gemaakt van de onderstaande vergelijkingscriteria. Wanneer sprake is van een gelijke uitkomst wordt een loting gehouden. De betreffende aanvragers worden uitgenodigd om aanwezig te zijn bij de loting. Ook nadat de vergelijkingscriteria zijn toegepast en er nog één aanvraag overblijft, wordt deze getoetst aan de geldende regels.

Randvoorwaarden:	**Kernvraag:**	**Rating:**	**Beoordeling:**
Inhoud:	Is het voorlopig programma/plan realiseerbaar? (Is er sprake van A-B-C artiest en is dit realiseerbaar met voorbeelden van artiestennamen)	J/N	
Faciliteiten:	Is de grond in eigendom van de gemeente? Zo ja, gaat de gemeente akkoord met een evenement op deze locatie? Zo nee is er toestemming van de grondeigenaar?	J/N	
Budgettair:	Zijn in de voorlopige begroting de reële kosten voor veiligheid, mobiliteit en milieu opgenomen en is deze begroting sluitend?	J/N	
Beoordelingscriteria:			

Ervaring Zevenaar	Aantoonbare positieve ervaring binnen de gemeente Zevenaar met het organiseren van evenementen	20	
Ervaring elders	Aantoonbare positieve ervaring met organiseren vergelijkbaar evenement	20	
Doelgroep bezoekers	Heeft dit evenement een doelgroep die groot genoeg is zodat er eventueel spreiding ontstaat in het aanbod van evenementen (alleen van toepassing bij meerdere evenementen op dezelfde dag)	10	
Beleid	Sluit het evenement aan relevant beleid van gemeente Zevenaar	20	
Uitstraling van het evenement	Professionele uitstraling van het evenement, de technische staat en de staat van onderhoud van bijvoorbeeld een tent en de presentatie van het evenement.	10	
Locatiespreiding	Spreiding van evenementen over de stad (alleen van toepassing bij evenementen die op dezelfde dag op verschillende locaties plaatsvinden)	10	
Spreiding in de tijd	Spreiding van evenementen over het jaar (alleen van toepassing bij evenementen die niet op dezelfde dag plaatsvinden)	10	
Uniek:	Hoe uniek is het evenement aantoonbaar binnen de	10	

	branche? Bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid of activiteiten voor bezoekers.		
Totaal		**110**	

Als de situatie zich voordoet dat sprake is van een schaarse vergunning, geldt voor dat jaar in principe wie het eerste komt wie het eerst maalt. Voor het daaropvolgende jaar wordt door openbare kennismaking de mogelijkheid geboden aan potentiële gegadigden de vergunning aan te vragen en ingevolgde de beschreven criteria al dan niet de vergunning te ontvangen.

5 Openbare orde en veiligheid

Zoals inmiddels meermaals langs is gekomen, vindt de kernbevoegdheid met betrekking tot evenementen zijn grondslag in de openbare orde en veiligheid waarbij de burgemeester het bevoegd gezag is.

5.1 Planvorming

Planvorming is een essentieel onderdeel bij het organiseren van een evenement. Hoe hoger het verwachte risico, hoe belangrijker (en meer omvangrijk) de planvorming. Het gaat erom dat een organisator niet de planvorming enkel maakt om een vergunning te krijgen, maar het gaat erom dat de organisator actief nagedacht heeft over zijn evenement in het geheel en zijn verantwoordelijkheden daaromtrent.

Organisatoren van B- en C-evenementen dienen als algemene regel planvorming op te stellen in verband met de te verwachten risico's. Welke planvorming en de inhoud daarvan bespreekt de gemeente in het vooroverleg met de organisatie. Afhankelijk van het A-evenement kan de gemeente aangeven dat en welke planvorming opgesteld dient te worden. De planvorming moet bij de vergunningaanvraag gevoegd worden.

5.1.1 Veiligheidsplan

Een veiligheidsplan is een waarborg van veiligheid en gezondheid voor, tijdens en na een evenement. Het plan geeft in algemene zin aan:
- Wat er georganiseerd wordt;
- Wat de mogelijke risico's bij het evenement zijn;
- Welke maatregelen de organisator daaromtrent treft;
- De opzet van de organisatie.

De mogelijke risico's en bijpassende maatregelen laten zich het best omschrijven door scenario's te gebruiken. Wie doet wat, wanneer en in welk geval.

5.1.2 Beveiligingsplan

De kern, en het kenmerkende verschil met het veiligheidsplan, is dat een beveiligingsplan beschrijft hoe de organisatie weerstand biedt tegen opzettelijke verstoringen tijdens het evenement. Een inhoudelijk sterk beveiligingsplan geeft inzicht in de te beveiligen belangen in relatie tot die risico's. Dat beveiligingsplan moet aangeven welke beveiligingsmaatregelen ingezet worden en welke weerstand (tegen ongewenst moedwillig handelen) dat oplevert. Daarnaast moet het plan duidelijk zijn over de geaccepteerde risico's, de zogenoemde restrisico's. Wie deze inhoud voor zich heeft liggen, is in staat het beveiligingsniveau te beoordelen.

5.1.3 Verkeersplan

Evenementen kunnen in verschillende mate consequenties hebben voor het verkeer en groen in de omgeving van het evenement. Door deze invloed geeft het verkeersplan in algemene zin aan:
- De wijze van aan- en afvoer van bezoekers en omwonenden;
- De parkeervoorzieningen voor bezoekers;
- De mogelijkheden omtrent openbaar vervoer;

- De benodigde verkeersmaatregelen, zoals eventuele parkeerverbod(en), het afzetten van wegen dan wel bepaalde omleidingen van verkeer;
- De benodigde bewegwijzering;
- Een omschrijving van de bereikbaarheid voor hulpdiensten en het in kaart brengen van calamiteitenroute(n);
- Een omschrijving van de inzet van verkeersregelaars;
- De communicatie over afsluitingen en omleidingen.

Op initiatief van de organisator, weergegeven in het verkeersplan, bepaalt het college welke tijdelijke verkeersmaatregelen op welke manier worden uitgevoerd. Daarnaast neemt het college bij (middel-) grote evenementen een verkeersbesluit over de verkeersmaatregelen voor dat evenement. De organisatie houdt rekening met mogelijk andere bevoegde gezagen zoals de provincie met betrekking tot provinciale wegen en het rijk met betrekking tot rijkswegen.

5.1.3.1 Verkeersregelaars

Wat betreft verkeersregelaars draagt de organisatie de verantwoordelijkheid voor de veiligheid van de deelnemers aan het evenement, het publiek van het evenement en de weggebruikers gerelateerd aan het evenement. Afhankelijk van het evenement wordt de inzet van verkeersregelaars verplicht gesteld door de gemeente. Bij onder andere optochten, sportevenementen en grote festivals spreekt dat voor zich. Het werven, instrueren en inzetten van verkeersregelaars is een verantwoordelijkheid van de organisatie. Er dient tevens door de vergunninghouder een verzekering voor deze verkeersregelaars afgesloten te worden. Volgens de geldende regeling inzake verkeersregelaars dienen de verkeersregelaars gecertificeerd te zijn. Voor certificering is nodig dat de verkeersregelaar de instructie met goed gevolg heeft afgelegd en vervolgens door de burgemeester als zodanig is aangesteld. De aanstelling geldt voor de duur van 1 jaar. De verkeersregelaar staat te allen tijde onder supervisie van de politie.

5.1.4 Crowd management plan

Het crowd management plan bestaat uit de volgende twee aspecten. *Crowd Management:* wat simpelweg het voorbereiden op de komst van een menigte is. De informatie daaromtrent wordt verzameld, risico's worden benoemd en de plannen worden gemaakt. Het gaat om het begeleiden van de menigte waarmee de gewenste orde wordt gecreëerd. Hoe wordt omgegaan met aspecten als het monitoren van het weer, social media, bezoekersstromen is tevens beschreven. Wat betreft de te verwachten weersomstandigheden is het zeer raadzaam om als organisatie een slecht weer plan op te stellen, waarin staat beschreven in welke situatie welke maatregelen worden getroffen. En *Crowd Control:* wat het daadwerkelijk beheersen van de aanwezige mensenmassa is. Het betreft de uitvoerende fase, waarin je als organisator gebruik maakt van de plannen, de aanwezige middelen en menskracht om bezoekersstromen te beïnvloeden. Het gaat om het handhaven van de bestaande orde. De manier van communicatie en de begeleiding vanuit de organisatie dient behandeld te worden.

5.1.5 Rollenverdeling en afstemming

De organisatoren van evenementen zijn verantwoordelijk voor het opstellen van de betreffende planvorming. Het initiatief ligt bij de organisatie van een evenement. De gemeente staat klaar om de organisator te adviseren over planvorming en om desgewenst overleg/bijeenkomst(en) te faciliteren om de planvorming te bespreken in een driehoek van gemeente, hulpdiensten en organisatie.

De informatie in de planvorming stelt de gemeente in staat om de voornemens van de organisator te beoordelen, voorwaarden te stellen aan de evenementenvergunning en toezicht te houden op de veiligheid van het evenement. Op basis van de planvorming kan de inzet van hulpdiensten worden vastgesteld en afgestemd. Als de hulpdiensten weten wat zij van de organisator mogen verwachten, kunnen zij daarop aanhaken en aangeven wat er van hen verwacht mag worden. Door planvorming af te stemmen met de hulpdiensten worden wederzijdse verwachtingen vastgelegd. Dit schept duidelijkheid en stelt partijen in staat om elkaar er op aan te spreken als iets niet wordt gedaan.

5.1.6 Modelplannen

Er zijn verschillende modelplannen (online) te vinden om de te bespreken planvorming vorm te geven. Ga als organisatie niet blind af op een dergelijk model. Een model kan gebruikt worden als leidraad, maar elk evenement is anders. Bruikbare modellen zijn degene die opgesteld zijn door de Nederlandse veiligheidsbranche, veiligheidsregio's en bepaalde private ondernemingen. De gemeente staat klaar om organisatie bij te staan in de keuze van model of opzet van planvorming.

5.2 Brandveiligheid

Goede brandpreventie en goede management op brandveiligheid zijn essentieel om risico's te beperken. Een risicoanalyse is daarom één van de belangrijke onderdelen in het veiligheidsplan. Welke maatregelen worden wanneer genomen en wie is daarvoor aanspraakpunt. Ook ten aanzien van de inrichting, aankleding en het gebruik van een evenemententerrein speelt brandveiligheid een grote rol. Enkele belangrijke punten met betrekking tot de bereikbaarheid waarmee in ieder geval rekening gehouden mee dient te worden zijn:

- Het vrijhouden van brandkranen;
- Alle objecten op het terrein kunnen onbelemmerd bereikt worden;
- Bij wegafsluitingen moet iemand van de organisatie of een verkeersregelaar aanwezig zijn om de hulpdiensten door te laten gaan;
- Bij afsluiting van het evenemententerrein moet duidelijk zijn waar de ingang voor de hulpdiensten is en moet die spoedig opengezet kunnen worden;
- Er dient een doorgang van 3,5 meter breed en 4,2 meter hoog worden vrijgehouden in verband met de doorgang van hulpdiensten.

Sinds 1 januari 2018 is het Besluit gebruik en basishulpverlening overige plaatsen (verder: BBGOP) in werking getreden. Dit besluit regelt brandveiligheid met betrekking tot tijdelijke bouwsels. Een melding is onder andere verplicht in het geval een activiteit wordt georganiseerd waarbij een bouwsel aanwezig is die is bestemd voor 150 of meer personen tegelijkertijd. Er hoeft geen aparte melding ingediend te worden als een evenementenvergunning noodzakelijk is en in dat kader de benodigde gegevens al aangeleverd zijn. De gemeente Zevenaar hanteert die gegevens als vereiste bij een evenementenvergunning waardoor geen aparte melding noodzakelijk is (zie hoofdstuk 4.2.2.4).

Indien (een deel van) een evenement in een gebouw plaatsvindt waarbij meer dan 50 personen tegelijk aanwezig zijn, is een melding brandveilig gebruik via www.omgevingsloket.nl noodzakelijk.

5.3 Constructieve veiligheid

Bij evenementen wordt veelal gebruik gemaakt van verschillende bouwsels zoals podia, tribunes, tenten en decorschermen. Door een samenwerking tussen verschillende gemeenten en de Omgevingsdienst regio Arnhem is een richtlijn opgesteld waarin criteria omtrent constructieve veiligheid bij evenementen zijn omschreven.[3] De richtlijn schetst voorwaarden omtrent een deugdelijke fundering, instortingsgevaar, weersomstandigheden en bezoekersinvloeden van bouwsels. In de evenementenvergunning of omgevingsvergunning kunnen voorwaarden uit de richtlijn opgenomen worden.

Indien (kermis) attracties en/of speeltoestellen onderdeel uitmaken van een evenement, mogen deze geen gevaar vormen voor bezoekers, deelnemers en omgeving. Alle (kermis)attracties en speeltoestellen moeten voldoen aan de voor hen geldende wetgeving. De Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit is bevoegd gezag op dat gebied. Als gemeente checken wij of de benodigde goedkeuringen aanwezig zijn, zoals in het geval van kermisattracties checken we of deze na goedkeuring opgenomen zijn in het register attractietoestellen en speeltoestellen (RAS).

5.4 Begin- en eindtijden

Ter bescherming van woon- en leefmilieu is de regulering van tijden met betrekking tot evenementen van belang. Tevens verschaft regulering duidelijkheid voor alle partijen die betrokken zijn of gevolgen merken van evenementen.

5.4.1 Eindtijden

Voor alle evenementen gelden de volgende door de burgemeester vastgestelde (uiterlijke) eindtijden:

Evenement op:	Evenement in:	Eindtijd m.b.t. muziek, eetgelegenheden en drankverstrekking	Eindtijd leeg evenemententerrein
Vrijdag op zaterdag en zaterdag op zondag of (nationale) feestdag in een centrum/winkelgebied	Open lucht of tent	00.00 uur	00.30 uur
	Bestaand gebouw	01.00 uur	01.30 uur
Vrijdag op zaterdag en zaterdag op zondag of (nationale) feestdag buiten een centrum/winkelgebied	Open lucht of tent	00.30 uur	01.00 uur
	Bestaand gebouw	01.00 uur	01.30 uur

[3] 'Richtlijn voor constructieve toetsingscriteria bij een aanvraag voor een evenementenvergunning', november 2018.

Zondag tot en met donderdag in een centrum/winkelgebied	Open lucht of tent	23:30 uur	00:00 uur
	Bestaand gebouw	00:30 uur	01:00 uur
Zondag tot en met donderdag buiten een centrum/winkelgebied	Open lucht of tent	23:30 uur	00:00 uur
	Bestaand gebouw	00:30 uur	01:00 uur

Wat betreft de sluitingstijden van horeca gelden de tijden op grond van artikel 2:29 APV.

5.4.2 Begintijden

Begintijden zullen in redelijkheid met de gemeente afgestemd moeten worden. Alleen op zondag is het vooralsnog verboden op grond van de Zondagswet om voor 13:00 uur openbare vermakelijkheden te houden. Hiervan kan de burgemeester ontheffing verlenen. Daarnaast is de verwachting dat de Zondagswet binnen afzienbare tijd wordt ingetrokken.

5.4.3 Op- en afbouw

Bij de op- en afbouw van een evenementterrein dient de organisatie rekening te houden met eventuele overlast voor de omgeving. Na 23:00 uur en vóór 07:00 uur mag de organisatie geen overlast gevende op- en afbouwwerkzaamheden uitvoeren.

6 Volksgezondheid en milieu

Volksgezondheid en de bescherming van het milieu zijn weigeringsgronden met betrekking tot het besluit op een aanvraag van een evenementenvergunning. Het belang van duidelijkheid daarover is daarmee gegeven. In de onderstaande paragrafen bespreken we onderwerpen die gerelateerd zijn aan deze weigeringsgronden.

6.1 Geluid

Bepalingen ten aanzien van evenementen uit het 'gemeentelijk geluidbeleid 2008 Zevenaar' werken slechts nog voor zover niet behandeld in deze paragraaf.

Evenementen en geluid zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het doel van deze paragraaf is om de juiste balans te beschrijven tussen enerzijds het faciliteren van activiteiten die horen bij Zevenaar en anderzijds het beperken van overmatige geluidhinder voor omwonenden, ondernemers en bezoekers. Door organisatoren ruimte te geven voor het organiseren van evenementen, is enige mate van geluidhinder onvermijdelijk. Hoewel vele factoren een rol spelen in hoeverre sprake is van hinder, verschaffen we in deze paragraaf duidelijkheid door het vaststellen van realistische en afgewogen geluidnormen bij evenementen.

6.1.1 Geluidnormen

Overlast door muziekgeluid tijdens evenementen spitst zich vrijwel altijd toe op de lage tonen, ofwel de bassen. Daarom wordt door gemeenten steeds vaker een maximale grenswaarde in dB (C) gesteld (in plaats van of tezamen met in dB (A)). Deze twee normen worden als volgt omschreven:

- Een norm in dB(A). Deze weging is speciaal afgestemd op de wijze waarop mensen geluid waarnemen;
- Een norm in dB(C). Deze weging is speciaal afgestemd op geluidniveaus met veel lage tonen.

Er zijn geen landelijk geldende geluidsnormen. In vaste rechtspraak is aanvaard dat de 'Nota evenementen met een luidruchtig karakter uit 1996' (verder: nota) en het RIVM rapport 'Advies maximale geluidsniveaus voor muziekactiviteiten' als uitgangspunt kunnen dienen bij de beoordeling of geluidsoverlast van een evenement al dan niet aanvaardbaar is. Los van de nota blijft er ruimte voor de gemeente om de grens van 'onduldbare hinder' van geval tot geval te beoordelen in ogenschouw nemend de in de inleiding beschreven belangen en de concrete feiten en omstandigheden van het geval.

De gemeente Zevenaar gaat in ogenschouw nemend het bovenstaande bij vergunningverlening uit van de volgende uitgangspunten met betrekking tot grenswaarden voor geluid bij evenementen:
- Op de dansvloer niet hoger dan 103 dB (A) en niet hoger dan 118 dB (C);
- Op de gevels van omliggende geluidgevoelige gebouwen een basisnorm van 75 dB (A) en 90 dB (C);
- In geval van maatwerkvoorschriften ter afwijking van de basisnorm afhankelijk van afstand, aard, duur en tijdstip(pen) van het evenement tussen de 70 – 85 dB (A) en 85 – 100 dB (C) op de gevels van de omliggende geluidgevoelige gebouwen.

6.1.2 Maatwerkvoorschriften

Bij een aantal evenementen is een hogere geluidbelasting onvermijdelijk. Daar staat tegenover dat op bepaalde locaties een lagere geluidbelasting behaald kan worden. Om deze situaties goed te regelen, stelt de gemeente maatwerkvoorschriften op basis van de onderstaande uitgangspunten.

6.1.2.1 Aantal

Het aantal evenementen per jaar op een bepaalde locatie heeft invloed op de grenswaarden van het geluid bij die evenementen. Bij een hoog aantal evenementendagen per jaar per locatie wordt de lage zijde van de bandbreedte gehanteerd. Bij een laag aantal evenementendagen per jaar per locatie kan de grenswaarde, afhankelijk van overige aspecten, aan de hoge zijde van de bandbreedte gehanteerd worden.

6.1.2.2 Afstand

De afstand van het evenement ten opzichte van omliggende geluidgevoelige gebouwen heeft invloed op de haalbaarheid van de basisnorm. Naar mate de afstand tussen het evenemententerrein en omliggende geluidgevoelige gebouwen kleiner is, stijgt de noodzaak voor maatwerkvoorschriften. Afhankelijk van de specifieke afstand en overige aspecten, wordt de grenswaarde bepaald.

6.1.2.3 Aard

De aard van een evenement heeft betrekking op de bedoeling en de concrete inhoudelijke uitvoering van een evenement. Organisatoren organiseren veelal evenementen in een bepaalde branche met een bepaald genre en te verwachten bezoekers. Die factoren hebben hun weerslag op de aard van een evenement en die spelen een rol bij de invulling van de bandbreedte. Een voorbeeld van de toepassing is: evenementen waarbij genres als dance en house ten gehore worden gebracht, komen in aanmerking voor hogere waarden binnen de bandbreedte dan evenementen waarbij (cover)bands ten gehore worden gebracht.

6.1.2.4 Duur

Evenals de aard van een evenement, heeft de duur van een evenement zijn weerslag. Bij meerdaagse evenement is de geluidsoverlast qua duur vanzelfsprekend intensiever dan eendaagse evenementen. Vandaar dat de duur van een evenement invloed heeft op de hoogte van de geluidnormen. Wij nemen als algemeen uitgangspunt: hoe langer een evenement duurt, hoe lager in de bandbreedte.

6.1.2.5 Tijdstip

De tijdstip van een evenement heeft invloed op de beleving voor omwonenden. Naast afstand, aard en duur van het evenement, is zowel de aanvangstijd als de eindtijd een belangrijk element in het geheel van afwegen ten behoeve van de te hanteren geluidnormen. Wij nemen als algemeen uitgangspunt: hoe later in de avond de eindtijd van het evenement of hoe vroeger de aanvangstijd van het evenement in de ochtend, hoe lager in de bandbreedte.

6.1.3 Meetpunt geluidnorm

Het uitgangspunt van het meten is dat wordt gemeten op de gevels van de omliggende geluidgevoelige gebouwen. Geluidnormen hebben namelijk als primair doel de bescherming van omwonenden. Echter, om ook de bezoekers te beschermen wordt gekozen om geluidnormen in de vergunning op te nemen die gelden op 2 meter van de muziekbox. In ieder geval is de organisator verantwoordelijk om de geluidvoorschriften na te leven.

6.1.4 Handleiding meten en rekenen

De basis voor het meten en rekenen voor geluid op en rondom evenementen is 'de Handleiding meten en rekenen industrielawaai 1999' (verder: HMRI). Het toepassen van de HMRI (en de voorloper de IL-HR-13-01) wordt in Nederland wettelijk voorgeschreven voor alle akoestische onderzoeken en metingen voor onder andere industrielawaai en horecageluid. Ook bij evenementengeluid wordt de HMRI doorgaans gebruikt, ook al is dit niet wettelijk geregeld. De HMRI is echter niet onverkort geschikt voor het rekenen met en meten aan evenementengeluid. Vandaar onderstaande toevoegingen en afwijkingen:[4]

- De in de vergunning opgenomen grenswaarde betreft het equivalente (gemiddelde) gewogen geluidniveau:
- Om een representatieve waarde te verkrijgen van de ten gehore gebrachte muziek is de meettijd minimaal 2 minuten;
- De grenswaarde betreft het invallende geluidniveau. Indien gemeten wordt voor een reflecterend gebouw, dient de gemeten waarde met 3 dB gecorrigeerd te worden;
- Op het gemeten geluidniveau wordt geen toeslag voor muziekgeluid (of impuls- of tonaalgeluid) toegepast;
- De geluidbelasting wordt bepaald en gemeten op de hoogte van de betreffende woning(en);
- Geluidmetingen tijdens het evenement hoeven niet binnen het meteoraam zoals bedoeld in de HMRI verricht te worden;
- Er wordt geen meteocorrectie toegepast op het gemeten geluidniveau;
- Er wordt geen bedrijfsduurcorrectie toegepast op het gemeten geluidniveau.

6.1.5 Geluid binnen en buiten

Evenementen binnen een inrichting moeten voldoen aan de geluidnormen conform de Wet Milieubeheer en de APV. Buiten de inrichting, zoals evenementen in de openlucht, moet een zorgvuldige afweging gemaakt worden zoals beschreven in deze paragraaf. Evenementen in tenten, overkappingen en dergelijke worden als openlucht evenementen aangemerkt.

6.1.6 Best Beschikbare Technieken (verder: BBT)

Het uitgangspunt is dat organisatoren de BBT toepassen, inhoudende dat zij podia en speakers op meeste optimale wijze opstellen, richten en afschermen. Ook gebruiken zij de meest optimale technieken, uiteraard in verhouding met de aard en omvang van het evenement.

6.1.7 Gehoorschade

Vanuit het oogpunt van volksgezondheid is aandacht vanuit de organisatie en gemeente van belang voor de bezoekers van een evenement, die worden blootgesteld aan hoge geluidsniveaus. Het risico op gehoorschade is aannemelijk waardoor enerzijds de organisatie maatregelen dient te treffen en de gemeente dit belang meeweegt in de opgestelde geluidnormen. Het convenant 'Preventie gehoorschade versterkte muziek' biedt een goed aanknopingspunt voor zowel de organisator als de gemeente. Preventieve informatie, waarschuwingsborden, geluidsluwe zones, het afschermen van geluidboxen,

[4] Op basis van de uitvoeringsregels evenementen van de gemeente Alkmaar na onderzoek door het GeluidBuro.

oordopjes beschikbaar stellen en optimale techniek zijn mogelijke maatregelen die een organisator kan nemen.

6.1.8 Melding van geluidsoverlast

Bij geluidsoverlast kan daarvan melding gemaakt worden bij de gemeente, de ODRA en de politie. Na elke melding wordt contact opgenomen met de melder. De gemeente controleert de gestelde geluidsnormen bij evenementen in samenwerking met de ODRA. Alle meldingen worden besproken in de evaluatie van het evenement.

6.2 Alcohol

Bij een gedeelte van de evenementen worden alcoholische dranken verkocht door de organisator aan de bezoekers. In het kader van evenementen is het onder bepaalde randvoorwaarden toegestaan om zwak-alcoholhoudende drank te verstrekken. Zwak-alcoholhouden dranken zijn de dranken die minder dan vijftien volumeprocent alcohol bevatten.

6.2.1 Ontheffing

Op grond van artikel 35 lid 1 ~~Drank- en Horecawet~~Alcoholwet (verder: ~~DHW~~Aw) kan de burgemeester op aanvraag een ontheffing verlenen van het in de genoemde wet gestelde verbod tot uitoefening van een horecabedrijf met betrekking tot het verstrekken van zwak-alcoholhoudende dranken. De ontheffing wordt verleend voor een aangewezen bijzondere gelegenheid en geldt voor maximaal twaalf aaneengesloten dagen. De verstrekking geschiedt onder onmiddellijke leiding van een persoon die:
- de leeftijd van eenentwintig jaar heeft bereikt;
- niet in enig opzicht van slecht levensgedrag is.

Een Verklaring van Sociale Hygiëne (verder: VSH) is sinds 2013 niet meer verplicht. Afhankelijk van het soort evenement, het te verwachten bezoekers en de mate van professionaliteit van de organisatie, kan de burgemeester de eis van een VSH alsnog stellen.

6.2.2 Verantwoordelijkheden organisator

Gezien het belang van volksgezondheid en openbare orde en veiligheid, moet overmatig alcoholgebruik, met name onder de jeugd, tegen worden gegaan. De organisator van een evenement heeft een verantwoordelijkheid waar het gaat om alcoholgebruik binnen de perken te houden en het niet schenken van alcohol aan jeugd onder de 18 jaar. Mogelijke maatregelen ter bevordering van het effect zijn:
- het personeel voor het evenement duidelijk instructies meegeven. Daarvoor zijn ook online cursussen te volgen (zie bijvoorbeeld de Instructie Verantwoord Alcoholschenken);
- voor en tijdens het evenement de geldende (huis)regels openbaren. Bijvoorbeeld ten aanzien van schenktijden, leeftijdsgrenzen en overlast;
- voor en tijdens het evenement polsbandjes verstrekken en daarop toezien.

6.2.3 Verhouding ontheffing en terrassen

Indien een horeca-exploitant een mobiele tap buiten zijn inrichting wil plaatsen (al dan niet op zijn terras), is een ontheffing artikel 35 ~~DHW~~ Aw benodigd.

Zoals in de terrasvergunning staat genoemd, moet indien nodig het terras in verband met evenementen van speciale betekenis op eerste aanzegging worden verwijderd.

6.3 Geneeskundige hulpverlening

In eerste instantie is het van belang dat een organisator van een evenement tijdens het bedenken van het evenement ook nadenkt over eventuele medische en hygiënische maatregelen die getroffen moeten worden. De omvang van de maatregelen is gerelateerd aan de omvang van de te verwachten risico's. Daarnaast is van belang om bewust te zijn van de mogelijkheid van bereikbaarheid voor hulpdiensten en voldoende inzet van EHBO-ers. Bij risicovolle evenementen (zoals sportevenementen of grote festivals) kan een gezondheidsplan voorgeschreven worden. De GHOR kan hierover in overleg met de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (verder: GGD) advies over uitbrengen.

Afhankelijk van het evenement en de bezoekers, dienen voldoende EHBO-ers aanwezig te zijn. Per 500 gelijktijdige bezoekers gedurende het evenement moeten er 2 EHBO'ers aanwezig zijn. Bij evenementen tot 500 bezoekers mogen de EHBO'ers ingevuld worden door BHV'ers zonder neventaak gedurende het evenement. Tussen 500 en 1000 gelijktijdige bezoekers gedurende het evenement moeten er 2 EHBO'ers aanwezig zijn. Vanaf 1000 bezoekers die op hetzelfde moment aanwezig zijn, moet per 500 bezoekers meer die ook op hetzelfde moment aanwezig zijn, 1 EHBO'er worden toegevoegd (dus vanaf 1000 tot 1500 bezoekers 3 EHBO'ers en vanaf 1500 tot 2000 4 EHBO'ers enzovoorts). Tevens dient een AED apparaat en een gecertificeerde AED bediener altijd gedurende het evenement aanwezig te zijn.

6.4 Technische hygiëne zorg

Op grond van de Wet publieke gezondheid is de GGD GHOR verantwoordelijk voor inhoudelijk advies op het gebied van technische hygiëne met betrekking tot de preventie van gezondheidsproblemen. De GHOR treedt op als adviseur in het geval van vergunningverlening. Specifiek op het gebied van evenementen heeft de GHOR een aantal informatieformulieren opgesteld over minimale hygiëne-eisen voor tijdelijke eetgelegenheden, tijdelijke drinkvoorzieningen, toiletten, afvalverwijdering en het lozen van afvalwater. Deze informatie is onderdeel van de evenementenvergunning, maar kan ook in het voorstadium verstrekt worden op aanvraag.

6.4.1 Tijdelijke eetgelegenheden

De organisator is vanuit het Warenwetbesluit verplicht maatregelen te nemen die de kans verkleinen dat medewerkers en bezoekers ziek worden van bedorven eten en drinken. In de hygiënecodes van de Nederlandse Voedsel – en Warenautoriteit (verder: NVWA) staan de veiligheidsmaatregelen voor voedsel voor alle stadia van voedselverwerking. De drie basisprincipes van voedselveiligheid zijn: beheersing van temperatuur, netheid en de controle van de houdbaarheid.

6.4.2 Toiletvoorzieningen

De organisatie van het evenement moet ervoor zorgen dat er voldoende toiletvoorzieningen op het evenemententerrein aanwezig zijn. Als richtlijn geldt hiervoor dat er één toilet per 150 gelijktijdig aanwezige bezoekers moet zijn, inhoudende minimaal 1 dames- en 1 herentoilet en 1 toiletvoorziening voor invaliden.

6.4.3 Lozing op het riool

De organisatie moet er voor zorgen dat niet direct (of indirect via het hemelwaterriool) op het oppervlaktewater of in de bodem wordt geloosd. De toiletten dienen bij voorkeur op een riolering te worden aangesloten. In het centrum van Giesbeek is dat echter niet mogelijk. Is er geen riolering, of onvoldoende lozingscapaciteit, dan dient het toilet- en spoelwater te worden opgevangen en afgevoerd. Dit kan bijvoorbeeld door gebruik te maken van bijvoorbeeld "dixies" of door afvalwaterreservoirs.

6.4.4 Afvalverwijdering

De evenementenorganisatie is zelf verantwoordelijk voor een net en correct gebruik van de openbare ruimte. Het in gebruik genomen terrein moet schoon en in de oorspronkelijke staat worden achtergelaten. Ter voorkoming van zwerfafval moet de organisatie het achtergelaten afval opruimen. Dit geldt niet alleen voor het evenemententerrein maar ook voor het direct aangrenzende gebied.

6.5 Natuur

Evenementen kunnen gevolgen hebben voor de natuur. De kernvraag is of een kortdurend en/of incidenteel evenement gevolgen heeft voor de natuur en welke consequenties die gevolgen hebben. De organisator van een evenement is in eerste instantie verantwoordelijk om die vraag te beantwoorden. De organisator moet de effecten van zijn evenement op de natuur kunnen aantonen. Die effecten kunnen zodanig zijn dat de organisator een ontheffing of een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming nodig heeft, waarbij de provincie Gelderland het bevoegd gezag is.

Ook de gemeente heeft een rol in het kader van evenementen en natuur. Allereerst de zorgplicht om organisatoren te wijzen op hun verantwoordelijkheid. Ten tweede is in een deel van de gevallen in (zowel centrale als decentrale) ruimtelijke regels gevat, waarmee rekening gehouden dient te worden. Ten derde heeft de gemeente in bepaalde mate een verantwoordelijk om de gevolgen van een evenement in de natuur niet zodanig toe te staan dat redelijke grenzen worden overschreden. Onderwerpen die daarbij in ogenschouw genomen worden betreffen:
- Verkeer;
- Periode in het jaar;
- Kwetsbare habitats;
- Geluid;
- Licht;
- Ondergrond.

6.6 Natura 2000

Een deel van de gemeente Zevenaar bestaat uit het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' met het oog op de kwaliteit en soortenrijkdom van de natuur in dat gebied. Daarom zijn in een Natura 2000-gebied instandhoudingsdoelen voor soorten- en vegetatietypen opgesteld. In en rondom die gebieden zijn geen activiteiten toegestaan die dat gebied schade toebrengen. In geval van een dergelijk mogelijk schade veroorzakende activiteit, moet een vergunning of ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming worden aangevraagd bij de provincie Gelderland.

6.7 Stiltegebieden

De provincie Gelderland heeft in de gemeente Zevenaar zogenoemde stiltegebieden aangewezen. In stiltegebieden overheersen geluiden uit de natuur. Verstoringen zijn niet uitgesloten, maar het streven is om de geluidbelasting in stiltegebieden laag te houden. Daardoor is het bijvoorbeeld verboden om een toestel te gebruiken waardoor het ervaren van de natuurlijke geluiden kan worden verstoord. De provincie kan een ontheffing verlenen van het genoemde verbod. Voor meer informatie over dit onderwerp kunt u de Omgevingsverordening Gelderland lezen, contact opnemen met de provincie Gelderland en/of https://opendata.gelderland.nl/toepassing/stiltegebieden bezoeken.

Tot slot is ook aandacht vanuit organisator, derde(n) en gemeente voor de kernkwaliteiten van het Gelders Natuurnetwerk. Alhoewel deze kwaliteiten voornamelijk zien op activiteiten met een meer structureel ruimtelijk karakter.

6.8 Duurzaamheid

Duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen is respectabel ondernemen naar huidige en toekomstige tijdsgeest. In het geval van evenementen reiken we de volgende mogelijkheden aan voor organisatoren en stelt de gemeente zich welwillend op om mee te denken zodat mogelijkheden geconcretiseerd worden.

- Destimuleren van autoverkeer door bijvoorbeeld keuze van locatie of informatievoorziening;
- Gebruik van elektrische middelen;
- Inzet van schone en duurzame energiebronnen;
- Minimale of geen inzet van aggregaten;
- Beperking van afval, scheiden van afval en recycling;
- Gebruik van circulaire producten;
- Invoering van statiegeldsysteem;
- Keuze voor lokale leveranciers of cateraars;
- Verkopen van lokale, seizoensgebonden en/of biologische producten;
- Gebruik van waterbesparende toiletten;
- Bescherming van natuurlijke omgeving;
- Digitale promotie in plaats van plastic/papier.

7 Evenementen en bestemmingsplan

Evenementen hebben, naast de grondslag vanuit openbare orde en veiligheid, een connectie met het omgevingsrecht. Een evenement kan namelijk ruimtelijk/planologisch relevant zijn. Indien een evenement op grond van de jurisprudentiële uitzondering als 'kortdurend en incidenteel' is aan te merken, is geen sprake van ruimtelijke/planologische relevantie. Dan kan volstaan worden met enkel de evenementenvergunning op grond van openbare orde en veiligheid. Indien een evenement niet onder de genoemde uitzondering valt, moet een planologische basis aanwezig zijn waarin de ruimtelijk relevante aspecten rondom evenementen worden geregeld. Indien geen planologische basis aanwezig is of het evenement niet valt binnen de planologische kaders, dan dient een omgevingsvergunning voor afwijkend gebruik van het bestemmingsplan aangevraagd te worden door de organisator van het evenement. Strijdigheid met het bestemmingsplan en daarvoor al dan niet een omgevingsvergunning hebben, is geen weigeringsgrond voor de evenementenvergunning op grond van de APV (zie hoofdstuk 4.2.4.1).

7.1 Omgevingsvergunning

Ingevolge artikel 2.1 lid 1 onder c van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is het verboden een project uit te voeren waarbij de gronden in strijd met het bestemmingsplan worden gebruikt. Artikel 2.12 lid 1 onder a sub 2 Wabo jo. artikel 4 Bijlage II van het Besluit omgevingsrecht (Bor) biedt de mogelijkheid om tijdelijk afwijkend gebruik mogelijk te maken middels omgevingsvergunning. Daarnaast biedt artikel 2.12 lid 1 onder a sub 3 Wabo een structurele mogelijkheid. Als organisator van een evenement is van belang om na te gaan in het bestemmingsplan of een omgevingsvergunning benodigd is. De gemeente staat klaar om de organisator daarbij te helpen. De vergunningaanvraag doet men via https://www.omgevingsloket.nl//.

7.2 Aanwijzing evenemententerrein in bestemmingsplan

Uit de jurisprudentie is gebleken dat in een bestemmingsplan de volgende punten omtrent evenementen opgenomen dienen te zijn: Het aantal toegestane evenementen per jaar, de soort evenementen, de omvang van de evenementen, de maximale bezoekersaantallen, de tijden van het evenement, de geluidsniveaus en verkeersaangelegenheden. De genoemde punten worden meegenomen bij herzieningen van de bestemmingsplannen. In Zevenaar zijn enkele plaatsen bestemd als evenemententerrein. Voor het overige is geconformeerd aan historisch en huidig toegestaan gebruik. Als algemene regel wordt daarbij gehanteerd dat 3 evenementen op een locatie plaats mogen vinden per jaar. Een bestemmingsplan kan men vinden via https://www.ruimtelijkeplannen.nl/.

8 Leges

Op grond van de geldende legesverordening in de gemeente Zevenaar worden leges geheven voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een vergunning, ontheffing of andere beschikking. In geval van een evenement betreft dat in eerste instantie de (meerjaren) evenementenvergunning. Verder betreft het bijvoorbeeld: de ontheffing artikel 35 ~~Drank- en Horecawet~~Aw, ontheffing eindtijden, ontheffing geluidshinder, omgevingsvergunning voor het gebruik in strijd met het bestemmingsplan, etc.

8.1 Commercieel en niet-commercieel

In de legesverordening is ten aanzien van het onderwerp evenementen een onderscheid aangebracht tussen een aanvraag om een evenementenvergunning voor het organiseren van een commercieel en een niet-commercieel evenement. Aangezien geen nadere definitie is opgenomen in die verordening, verduidelijken wij de twee begrippen.

8.1.1 Evenementen georganiseerd door een niet-commerciële organisatie

De opbrengst van het evenement komt ten goede aan instellingen (zoals verenigingen of stichtingen) met een maatschappelijke doelstelling. In dat geval komen de activiteiten (1) in hoofdzaak ten goede aan de gemeenschap van de gemeente Zevenaar en (2) in algemene zin worden een van de volgende belangen behartigd: kerkelijk, levensbeschouwelijk, charitatief, informatief, cultureel of wetenschappelijk belang. Tot slot worden de activiteiten in hoofdzaak verricht door vrijwilligers. De ingeschreven doelstelling van de instelling geeft belangrijke aanwijzingen voor de beoordeling commercieel of niet-commercieel.

8.1.2 Evenementen georganiseerd door een commerciële organisatie

Het evenement heeft een commerciële winstbestemming en komt ten goede aan instellingen (zoals bv's) met een commercieel oogmerk. De ingeschreven doelstelling van de instelling geeft belangrijke aanwijzingen voor de beoordeling commercieel of niet-commercieel.

9 Schade en aansprakelijkheid

Waar schade is, is aansprakelijkheid. Verschillende, al dan niet te voorspellen, situaties kunnen leiden tot schade. Door voor aanvang van een evenement aandacht te hebben voor mogelijke situaties en de gevolgen daarvan, kan de organisator een zorgvuldige inschatting maken van de gevaren en aansprakelijkheden. Ook vanuit het perspectief van de gemeente is er aandacht voor schade en aansprakelijkheid.

9.1 Vanuit de organisator

De organisator is in het geval van een evenement primair verantwoordelijk voor de veiligheid van de deelnemers en het publiek. Daarnaast heeft de gemeente uiteraard een publieke verantwoordelijk ten aanzien van openbare orde en veiligheid. De organisator kan aansprakelijk worden gesteld voor schade door ongevallen die ontstaan als gevolg van het evenement. Die schade kan behoorlijk in de papieren lopen. Daarom is een aansprakelijkheidsverzekering vanuit de organisator van essentieel belang. Verder kunnen een ongevallenverzekering, een annuleringsverzekering en aanvullende verzekering voor waardevolle objecten en/of extreme weersomstandigheden van groot belang zijn om voor het evenement af te sluiten.

9.2 Vanuit de gemeente

In het voorproces van een evenement is aandacht voor mogelijke schade aan het terrein waar het evenement plaatsvindt en welke gevolgen daaraan verbonden worden. In bijzondere gevallen maakt de gemeente daarover afspraken met de organisator. Bij het verlenen van de evenementenvergunning wordt aan de organisatie meegedeeld dat eventuele schade, aangebracht aan het terrein, wordt verhaald op de organisator. In de evenementenvergunning worden voorschriften omtrent schade en aansprakelijk opgenomen, waarin de organisator wordt verplicht ervoor te zorgen dat het evenemententerrein (en de omgeving daarvan) niet wordt verontreinigd en schoon moet worden achtergelaten. Kortom, de vergunninghouder wordt aansprakelijk gesteld voor schade aan gemeentelijke eigendommen of schade aan eigendommen van derden, waarvoor de gemeente wordt aangesproken en die is ontstaan als gevolg van het evenement.

10 Faciliteiten van gemeente bij evenementen

Zoals uit de visie van de gemeenteraad naar voren komt, staat een faciliterende rol van de gemeente Zevenaar voorop bij evenementen. In dit hoofdstuk wordt beschreven wat die faciliterende rol inhoudt en de rolverdeling daarover tussen gemeente en organisator.

10.1 Faciliteiten van de gemeente

In algemene zin bestaan de faciliteiten van de gemeente in twee vormen: tastbare faciliteiten en niet tastbare faciliteiten.

10.1.1 Tastbare faciliteiten

Het betreft:
- Leveren en ophalen van dranghekken en containers;
- Verwerken van afval;
- Leveren en ophalen van verkeersborden;
- Ter beschikking stellen van water- en elektravoorzieningen;
- Mogelijkheden tot reclamevoering.

10.1.2 Niet tastbare faciliteiten

Het betreft:
- Advies bij de aanvraag van het evenement;
- Advies bij de planvorming van het evenement;
- Faciliteren van een overlegplatform voor alle betrokken partijen bij het evenementenproces;
- Instellen, toezicht en handhaving van parkeerverboden;
- Beschikbaar stellen mogelijke evenemententerreinen.[5]

10.2 Rolverdeling gemeente en organisator

Voor de rolverdeling met betrekking tot wat de gemeente wel en niet faciliteert, is het geschetste onderscheid tussen commercieel en niet-commercieel (zie hoofdstuk 8.1) van belang omdat:
- In het geval van niet-commerciële evenementen worden – voor zover mogelijk en naar redelijkheid – de tastbare en niet-tastbare faciliteiten uitgevoerd door de gemeente;
- In het geval van commerciële evenementen worden – voor zover mogelijk en naar redelijkheid – enkel de niet tastbare faciliteiten door de gemeente uitgevoerd. De tastbare faciliteiten kunnen tegen kostendekkend tarief uitgevoerd worden door de gemeente.

10.3 Proces

Aanvrager van het evenement verzoekt de faciliteiten op het aanvraagformulier, mondeling of per e-mail. De vergunningverlener is eerste aanspreekpunt. Daarnaast zorgt die ervoor dat intern een verzoek aan de gemeentewerf wordt gedaan waarin opgenomen staat hetgeen de aanvrager heeft verzocht.

[5] Voor het plaatsen van roerende zaken, niet zijnde motorvoertuigen, op een parkeerapparatuurplaats wordt een tarief berekend van € 3,25 per parkeerapparatuurplaats per dag.

11 Toezicht en handhaving

Een niet te vergeten en niet te onderschatten slot betreft het toezicht en de handhaving in het kader van evenementen.

11.1 Schouw

Voorafgaand en na afloop van een evenement kan worden geschouwd. Een dergelijke voor- en naschouw vindt standaard plaats bij C- en grote B-evenementen. Afhankelijk van het gebruik van het terrein kan ervoor gekozen worden om voor- en/of naschouw tevens bij overige B- en A-evenementen te doen. Elke schouw wordt afgestemd met de aanvrager van het evenement.

11.1.1 Voorschouw

Een voorschouw vindt plaats na de opbouw van het evenement, maar ruim genoeg voor aanvang van het evenement. Op die manier kunnen nog eventuele verbeteringen en/of aanpassingen worden toegepast. Aan de voorschouw nemen normaliter deel: de vergunningverlener, een toezichthouder, de betrokken hulpdiensten en de aanvrager. Wanneer afwijkingen met de vergunning worden geconstateerd, moet passende actie ondernomen worden.

11.1.2 Naschouw

Na afloop van het evenement dient het evenemententerrein in dezelfde staat opgeleverd te worden als de staat waarin het terrein was voor aanvang van dat evenement. Indien dat niet het geval blijkt of er blijkt zelfs schade aangebracht te zijn, dan worden, na verloop van de hersteltermijn, de herstelkosten verhaald op de organisator van het evenement.

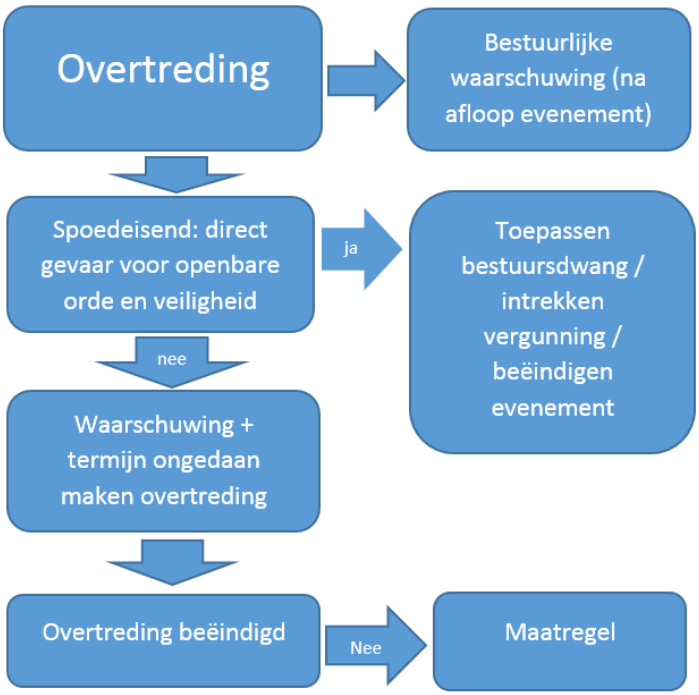
11.2 Controles toezichthouders

De toezichthouders van de gemeente kunnen al dan niet in samenwerking met de hulpdiensten of de ODRA gericht komen controleren bij een evenement. In het toezicht- en handhavingsbeleid gemeente Zevenaar is dat nader uitgewerkt. Er kan gecontroleerd worden op:
- De genomen verkeersmaatregelen;
- De begin- en eindtijden;
- De op- en afbouw;
- Het geluid;
- Effect op de omgeving;
- Alcoholverstrekking;
- Brandveiligheid.

11.3 Naleving en sancties

De verantwoordelijkheid voor het naleven van de geldende regels ligt bij vergunninghouder. Is de aanvrager van de vergunning niet gelijk met organisator van het evenement, maak dan onderlinge afspraken, want de gemeente gaat in dat geval uit van de formele aanvrager van de vergunning (= de vergunninghouder).

Als de verantwoordelijke de regels overtreedt, dan heeft dat gevolgen. Onderstaand schema wordt daarbij als uitgangspunt genomen.

12 Bijlage 1: overige wet- en regelgeving met betrekking tot evenementen

In verschillende wetten, AMvB's, Ministeriele besluiten en verordeningen zijn regels opgenomen die in meer of mindere mate van toepassing zijn op evenementen. Hieronder wordt een niet-uitputtend overzicht gegeven van wetten en overige regelgeving die (mogelijk) van toepassing zijn.

Algemene wet bestuursrecht (Awb)
De Awb bevat regels voor het aanvragen, het nemen en het bekendmaken van besluiten, zoals vergunningen of ontheffingen. De aanvraag moet volledig zijn en de te nemen beslissing moet zorgvuldig worden voorbereid. Het bestuursorgaan moet daarvoor de nodige kennis vergaren over de relevante feiten en belangen. In het kader van evenementen spelen de belangen omtrent veiligheid en de belangen van omwonenden een voorname rol. Tegen een besluit kan een belanghebbende in bezwaar en beroep gaan. In de Awb zijn regels omtrent toezicht opgenomen en ook mogelijkheden tot handhaving (bestuursdwang, dwangsom, boete) in het geval er in strijd met de regelgeving wordt gehandeld. Artikel 4:81 Awb biedt de basis voor het opstellen van beleidsregels door bestuursorganen.

Gemeentewet
De burgemeester is op basis van artikel 172 Gemeentewet belast met de handhaving van de openbare orde. Gelet op artikel 174 van deze wet is de burgemeester tevens belast met het toezicht op openbare samenkomsten en vermakelijkheden alsmede voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven. De burgemeester kan ten behoeve van het handhaven van de openbare orde of het toezicht op openbare gelegenheden bevelen geven die hij noodzakelijk acht. De burgemeester kan zich daarbij laten bijstaan door de politie. Indien zaken (dreigen te) escaleren heeft de burgemeester op grond van de artikelen 175 en 176 van de Gemeentewet daarnaast nog de mogelijkheid tot het geven van noodbevelen of het afkondigen van een noodverordening.

Algemene Plaatselijke Verordening Zevenaar (APV)
In de APV zijn diverse bepalingen opgenomen die gerelateerd zijn aan evenementen. Allereerst zijn er de algemene bepalingen die (in aanvulling op de Awb) betrekking hebben op het aanvragen van vergunningen en ontheffingen en de beslissing daarop. In het belang van openbare orde, openbare veiligheid, volksgezondheid en bescherming van het milieu kan een vergunning of ontheffing worden geweigerd. Deze belangen vormen ook de basis voor het verbinden van voorschriften en beperkingen aan vergunningen en ontheffingen. In artikel 2:25 van de APV is voor het organiseren van een evenement een vergunningplicht opgenomen. Voor het houden van een klein evenement geldt een meldingsplicht. Daarnaast zijn er specifieke bepalingen die (mogelijk) relevant zijn voor evenementen. Zo biedt artikel 4:6 van de APV de basis voor het verlenen van een geluidsontheffing en het verbinden van geluidsvoorschriften met betrekking tot het houden van een evenement.

Legesverordening Zevenaar
Voor het aanvragen en in behandeling nemen van een vergunning of ontheffing wordt leges geheven. Deze heffing is bedoeld om de kosten, die worden gemaakt om de vergunning of ontheffing te kunnen verlenen, te dekken.

Algemene subsidieverordening Zevenaar

Op basis van deze verordening kunnen door het college éénmalige en jaarlijkse subsidies worden verleend aan instellingen voor activiteiten op meerdere beleidsterreinen.

Wet Veiligheidsregio's
De Wet veiligheidsregio's regelt de organisatie van de brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing onder één regionaal bestuur. De gemeente Zevenaar valt onder de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM).

Regionaal Kader Evenementenveiligheid VGGM
De Wet Veiligheidsregio's schrijft voor dat de veiligheidsregio's moeten beschikken over een regionaal beleidsplan, gebaseerd op een vastgesteld regionaal risicoprofiel en rekening houdend met landelijke ontwikkelingen. Een belangrijk onderdeel is de kwaliteitsverbetering van het proces van vergunningverlening voor publieksevenementen.

Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen
Bij inwerkingtreding van dit besluit geldt voor het gehele land dezelfde regelgeving op het gebied van brandveiligheid voor tijdelijke bouwsels. De gemeentelijke Brandbeveiligingsverordening zal dan (mogelijk deels) vervallen.

Wet publieke gezondheid
Binnen de Wet Publieke Gezondheid is één van de gemeentelijke taken het beschermen en bevorderen van de gezondheid van de bevolking. De gemeente moet er bij evenement op toezien dat de gezondheid van de bevolking niet in gevaar komt.

Politiewet
De Politiewet omschrijft de taak van de politie als "de daadwerkelijke handhaving van de rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven". Hieronder vallen ook evenementen. De hulpverlenende taak wordt bovendien zo breed opgevat dat ook veiligheid in preventieve zin, zoals het veiligheidsoverleg vooraf bij evenementen, hieronder geschaard kan worden.

Wet geluidhinder
De Wet geluidhinder bevat een uitgebreid stelsel van bepalingen ter voorkoming en bestrijding van geluidshinder door onder meer industrie, wegverkeer en spoorwegverkeer.

Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit)
Activiteiten die door individuele ondernemers binnen de horeca-inrichting worden georganiseerd zijn festiviteiten maar vallen in bepaalde gevallen – en zeker als ze ook buiten de inrichting plaatsvinden – óók onder het begrip evenement zoals bedoeld in de APV.

~~Drank- en Horecawet~~Alcoholwet (~~DHW~~Aw)
Indien evenementen worden gehouden in een inrichting als bedoeld in de ~~DHW~~ Aw (een horecabedrijf) vervalt in de regel de evenementenbepaling van de APV. Voor het mogen schenken van zwak-alcoholische dranken tijdens evenementen buiten een horecabedrijf is een ontheffing nodig op grond van artikel 35 ~~DHW~~Aw. De burgemeester kan voor een bijzondere gelegenheid van tijdelijke aard (een aaneéngesloten periode van maximaal twaalf dagen), zoals een evenement, ontheffing verlenen. De leidinggevende hoeft geen horecaondernemer te zijn.

Wegenverkeerswet (WVW)
Gelet op de bepalingen in de WVW en het daarop gebaseerd Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990 (RVV) en het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW) is het mogelijk om (gedeelten van) wegen, straten en/of pleinen, die in het beheer en/of eigendom van de gemeente of andere wegbeheerders zijn, af te sluiten ten behoeve van een evenement. In sommige gevallen is voor een dergelijke verkeersmaatregel een verkeersbesluit op basis van die wetgeving nodig. In de WVW is met betrekking tot evenementen bepaald dat een ontheffing nodig is van het verbod voor het houden van wedstrijden met voertuigen op de openbare weg.

Regeling verkeersregelaars 2009
Verkeersregelaars kunnen worden ingezet om verkeersstromen bij tijdelijke wegafzettingen, zoals tijdens evenementen, in goede banen te leiden. In de Regeling verkeersregelaars worden de eisen omschreven waaraan verkeersregelaars moeten voldoen.

Zondagswet
Bij evenementen die op zondag plaatsvinden geldt nog steeds de Zondagswet. Uitgangspunt is dat op zondag voor 13.00 uur geen openbare vermakelijkheden (evenementen) worden gehouden.
Ook is het verboden om op zondag zonder strikte noodzaak geluid te produceren dat op een afstand van meer dan 200 meter van het punt van productie hoorbaar is. Van deze verboden kan de burgemeester ontheffing verlenen, indien er geen verstoring van de zondagsviering of de zondagsrust is te verwachten.

Winkeltijdenwet
De Winkeltijdenwet en de Verordening winkeltijden gemeente Zevenaar geeft aan op welke tijden detailhandel (winkels en uitstallingen langs de weg) is toegestaan. Indien er ten behoeve van een evenement buiten deze tijden om behoefte aan detailhandel bestaat, kan op basis van de wet en verordening vrijstelling c.q. ontheffing worden verleend.

Wet op de kansspelen
Indien tijdens een evenement een kansspel wordt georganiseerd moet hiervoor een vergunning op grond van de Wet op de kansspelen bij de gemeente (college) worden aangevraagd. Het gaat hierbij om loterijen en kleine kansspelen (bingo, rad van fortuin e.d.).

Wet Luchtvaart / Tijdelijk en uitzonderlijk gebruik (TUG)
Op basis van deze wet gelden eisen voor het opstijgen en landen van verschillende typen luchtvaartvoertuigen zoals helikopters, hete luchtballonnen en paramotoren en drones. Daarvoor is een TUG-ontheffing van de provincie nodig. In deze gevallen wordt de burgemeester gevraagd om een verklaring van geen bezwaar (op grond van openbare orde en veiligheid) af te geven.

Wet openbare manifestaties
De burgemeester kan naar aanleiding van een kennisgeving voorschriften en beperkingen stellen of een verbod geven voor een openbare manifestatie.

Besluit veiligheid attractie- en speeltoestellen
De beoordeling van de veiligheid van installaties die vallen onder het Besluit veiligheid attractie- en speeltoestellen ligt bij de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit. De toetsing van de burgemeester op veiligheid zal zich in dit verband beperken tot de plaats van attracties ten opzichte van elkaar en op de aanwezigheid van een veiligheidscertificaat.

Warenwet
De Keuringsdienst van Waren van de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit controleert tijdens evenementen of de professionele en particuliere aanbieders van eet- en drinkwaren zich houden aan de regels van de Warenwet

Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus
Veiligheid bij evenementen is niet alleen een verantwoordelijkheid voor gemeente, politie, brandweer en geneeskundige hulpverlening, maar ook en vooral voor de organisatoren van evenementen. Afhankelijk van de aard en omvang van een evenement kan een eigen bewakings- en/of beveiligingsdienst geëist worden. Op grond van de Wet particuliere beveiligingsorganisatie en recherchebureaus geldt er een aantal eisen voor dergelijke diensten. De burgemeester kan bij evenementen het aantal beveiligers bepalen.

Vuurwerkbesluit
Indien er voornemens zijn om tijdens het evenement vuurwerk tot ontsteking te brengen of gebruik te maken van pyrotechnische speciale effecten (PSE), zal erbij de provincie melding gedaan moeten worden of een vergunning worden aangevraagd. De provincie stelt hier regels en voorschriften aan. Vooraf wordt de burgemeester om een verklaring van geen bezwaar gevraagd.

Wet Wapens en munitie
Personen die een wapen hebben moeten in het bezit zijn van een verlof tot het voorhanden hebben hiervan dat is afgegeven door de Minister van Justitie. De korpschef van de politie adviseert de Minister hierbij. Een vaste schietinrichting moet voldoen aan de eisen uit de Wet milieubeheer. Bij incidentele schietactiviteiten, zoals het vogelschieten tijdens de kermis of het in optocht meevoeren van wapens, worden door de burgemeester in de evenementenvergunning veiligheidsvoorschriften opgelegd en een verklaring van geen bedenkingen afgeven tegen het dragen en vervoeren van wapens en/of munitie op gemeentelijk grondgebied.

Arbeidsomstandighedenwet
Werkgevers en ook de organisatoren van evenementen zijn op grond van de Arbowet en de daarop gebaseerde regelingen verantwoordelijk voor de arbeidsomstandigheden van hun werknemers / vrijwilligers. Ook bestaat er een aantal zorgplichten richting het publiek.

Wet ruimtelijke ordening Wro (bestemmingsplannen)
De gemeenteraad stelt voor het gehele grondgebied van de gemeente een of meer bestemmingsplannen vast, waarbij ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening de bestemming van de in het plan begrepen grond wordt aangewezen en met het oog op die bestemming regels worden gegeven.

Wabo (omgevingsvergunningen)

Op 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in werking getreden. Doel van de Wabo is een eenvoudigere en snellere vergunningverlening en een betere dienstverlening door de overheid op het terrein van bouwen, ruimte en milieu. De Wabo kent hiervoor de omgevingsvergunning. Voor een aantal onderdelen bij evenementen kan een omgevingsvergunning nodig zijn.

Omgevingswet
De Omgevingswet bundelt 26 bestaande wetten op het gebied van onder meer bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. Deze nieuwe wet zal meer ruimte bieden voor ideeën van inwoners, bedrijven en organisaties. Er zullen meer algemene regels gaan gelden in plaats van gedetailleerde vergunningen. Het doel staat voorop en niet het middel om er te komen. Van meerdere bestemmingsplannen wordt er gegaan naar één omgevingsplan. De Omgevingswet zal derhalve ook op evenementen, die doorgaans effecten op de woon- en leefomgeving hebben, van invloed zijn.

Bouwbesluit (gebruiksmelding, omgevingsvergunning brandveilig gebruik)
Gebouwen moeten brandveilig worden gebruikt. Hiervoor gelden de landelijke regels uit het Bouwbesluit 2012. De regels voor brandveilig gebruik zijn op al het gebruik van toepassing. Voor de meer risicovolle vormen van gebruik is een omgevingsvergunning brandveilig gebruik of een gebruiksmelding nodig.

Wet natuurbescherming
Bij het organiseren van een evenement dient verstoring van flora en fauna voorkomen te worden. Afhankelijk van de locatie en de periode in het jaar kunnen in dat verband beperkende voorwaarden worden gesteld aan een evenement. Deze beperkende voorwaarden hebben met name betrekking op geluid, de afstand van een evenement tot een bosrand en specifieke diersoorten, het deel van de dag waarop een evenement plaatsvindt en de gebruikte verlichting. Evenementen in of nabij Natura 2000 gebieden kunnen vergunningplichtig zijn op grond van de Wet Natuurbescherming, indien er effecten op deze gebieden zijn.

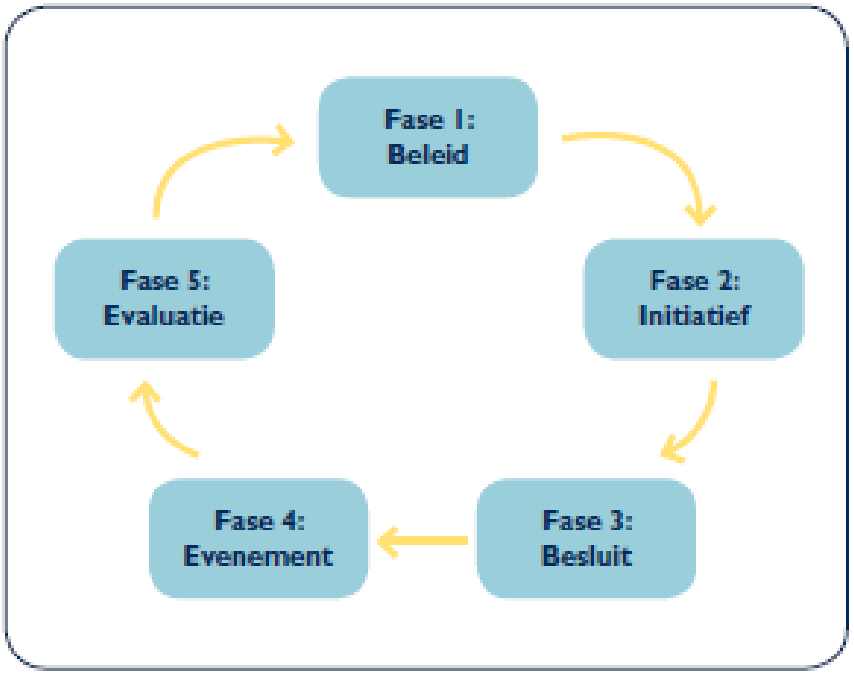
Wet Dieren
De Wet dieren stelt beperkingen aan de mogelijkheden om dieren te gebruiken bij evenementen en wedstrijden. Zo is het bijvoorbeeld verboden om dieren als prijs, beloning of gift uit te reiken, dierengevechten te organiseren of bij een dier onnodig pijn of letsel te veroorzaken of zijn gezondheid of welzijn aan te tasten.

Overige regels
Afhankelijk van de aard en omvang van het evenement kunnen nog andere wettelijke regels van toepassing zijn. Zo is bijvoorbeeld voor een lasershow bij een buitenevenement goedkeuring nodig van de Inspectie Verkeer en Waterstaat, divisie Luchtvaart.

13 Bijlage 2: de evenementencyclus

3.3 De vijf fases van de evenementencyclus

De klachten en signalen van omwonenden geven ons inzicht in wat voor omwonenden belangrijk is en bieden daarmee aanknopingspunten voor wat er beter kan. Opvallend is dat klachten ontstaan in verschillende fases van het proces rondom evenementen. Om dit inzichtelijk te maken, onderscheidt de ombudsman vijf fases in de zogenoemde *evenementencyclus*.

Wanneer de gemeente om wat voor reden dan ook omwonenden in een of meerdere fases van de evenementencyclus niet voldoende in beeld heeft, neemt de kans op onvrede bij omwonenden toe. Voorbeelden staan in hoofdstuk 2 genoemd: de gemeente betrekt omwonenden niet betrokken bij de totstandkoming van beleid dat hun direct raakt (fase 1), de gemeente/organisator vergeet hen op tijd te informeren over een evenement (fase 2), door late besluitvorming is een bezwaar niet meer effectief (fase 3), omwonenden kunnen nergens terecht met hun meldingen en klachten of er wordt niets mee gedaan (fase 4 en 5).

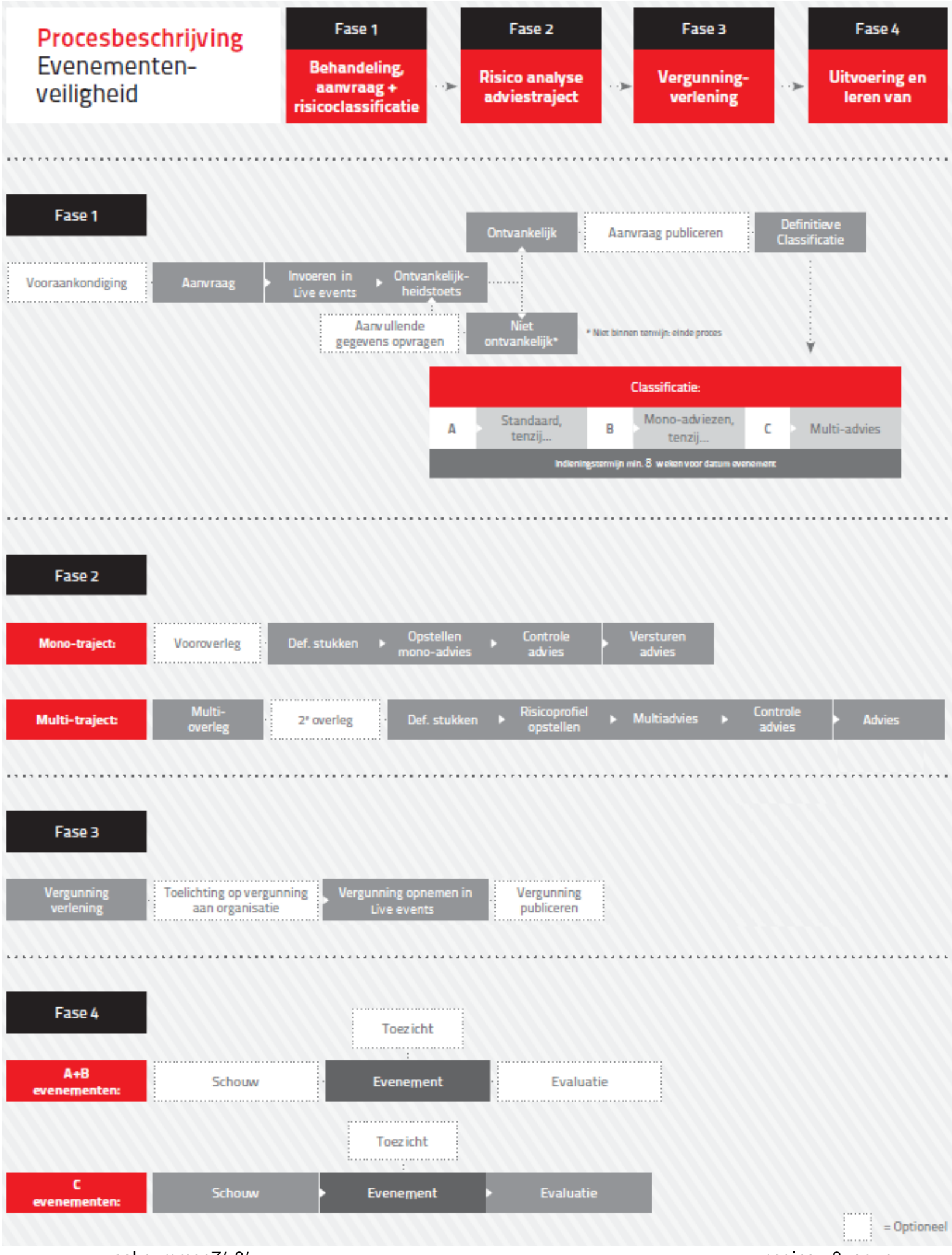
14 Bijlage 3: voorbeelden van weigeringen

Een evenementenvergunning kan in ieder geval geweigerd worden indien vooraf sprake is van de volgende omstandigheden:

1. een opeenstapeling aanvragen;
2. een dreigend gevaar voor het ontstaan van wanorde;
3. een onevenredig groot aantal te verwachten bezoekers;
4. een onvoldoende waarborg van een goed verloop van het evenement;
5. een onverenigbaar karakter tussen evenement en locatie;
6. een onevenredig groot beroep op hulpdiensten;
7. een dreigende belemmering van het verkeer;
8. een dreigende verontreiniging of onevenredige schade aan het groen;
9. een onvoldoende waarborg van de bescherming van het milieu;
10. een met de menselijke waardigheid strijdig evenement;
11. een met de dierlijke waardigheid strijdig evenement.

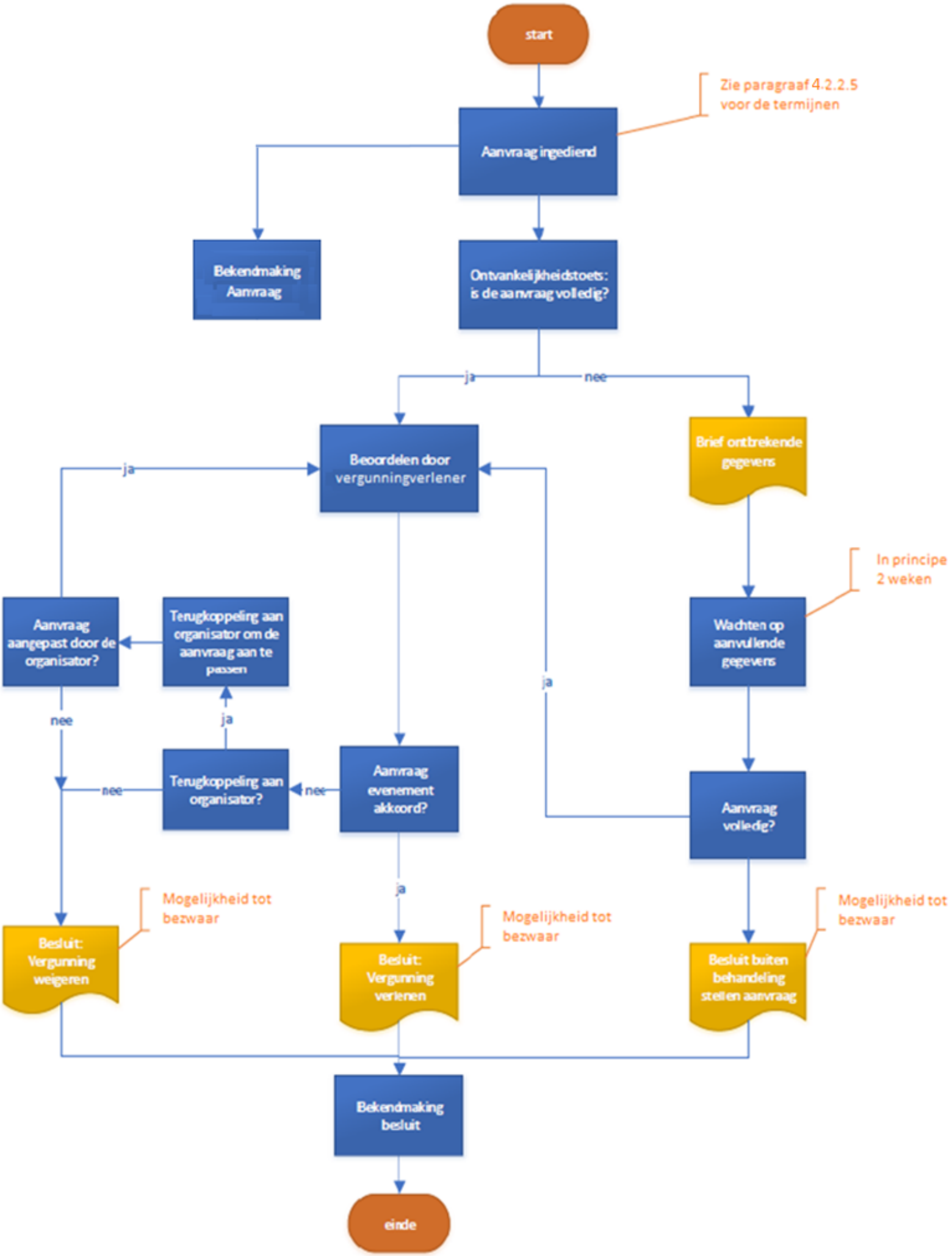
15 Bijlage 4: procesbeschrijving evenementenveiligheid

Zie volgende pagina.

Procesbeschrijving
Evenementen-veiligheid
Fase 1
Behandeling, aanvraag + risicoclassificatie
Fase 2
Risico analyse adviestraject
Fase 3
Vergunning-verlening
Fase 4
Uitvoering en leren van
Fase 1
Vooraankondiging
Aanvraag
Invoeren in Live events
Ontvankelijk-heidstoets
Ontvankelijk
Aanvraag publiceren
Definitieve Classificatie
Aanvullende gegevens opvragen
Niet ontvankelijk*
* Niet binnen termijn: einde proces
Classificatie:
A
Standaard, tenzij...
B
Mono-adviezen, tenzij...
C
Multi-advies
Indieningstermijn min. 8 weken voor datum evenement
Fase 2
Mono-traject:
Vooroverleg
Def. stukken
Opstellen mono-advies
Controle advies
Versturen advies
Multi-traject:
Multi-overleg
2e overleg
Def. stukken
Risicoprofiel opstellen
Multiadvies
Controle advies
Advies
Fase 3
Vergunning verlening
Toelichting op vergunning aan organisatie
Vergunning opnemen in Live events
Vergunning publiceren
Fase 4
A+B evenementen:
Toezicht
Schouw
Evenement
Evaluatie
C evenementen:
Toezicht
Schouw
Evenement
Evaluatie
= Optioneel

16 Bijlage 5: procesbeschrijving evenementenvergunning

Zie volgende pagina.

start
Zie paragraaf 4.2.2.5 voor de termijnen
Aanvraag ingediend
Bekendmaking Aanvraag
Ontvankelijkheidstoets: is de aanvraag volledig?
ja
nee
Beoordelen door vergunningverlener
Brief ontbrekende gegevens
In principe 2 weken
Wachten op aanvullende gegevens
ja
Aanvraag aangepast door de organisator?
Terugkoppeling aan organisator om de aanvraag aan te passen
nee
ja
Terugkoppeling aan organisator?
nee
Aanvraag evenement akkoord?
Aanvraag volledig?
ja
Mogelijkheid tot bezwaar
Besluit: Vergunning weigeren
Mogelijkheid tot bezwaar
Besluit: Vergunning verlenen
Mogelijkheid tot bezwaar
Besluit buiten behandeling stellen aanvraag
Bekendmaking besluit
einde

Toezicht en Handhavingsbeleid 2018-2022 Gemeente Zevenaar

datum	~~6 september 2018~~13 september 2021
versie	1.0
status	Definitief

Kerkstraat 27 ◆ Postbus 10 ◆ 6900 AA Zevenaar ◆ (0316) 595111 ◆ gemeente@zevenaar.nl ◆ www.zevenaar.nl

Inhoud

1 Voorwoord 5
2 Inleiding 6
3 Doelstellingen en Uitgangspunten 8
3.1 Inleiding 8
3.2 Doelstellingen 8
3.3 Uitgangspunten 9
3.3.1 Inleiding 9
3.3.2 Wij zetten in op preventie 9
3.3.3 Wij houden actief toezicht 9
3.3.4 Wij houden gebieds- en procesgericht toezicht 9
3.3.5 Wij toetsen de effectiviteit van ons beleid 10
3.3.6 Wij sturen data gedreven 10
4 Kwaliteitseisen en effectiviteit beleid 11
4.1 Inleiding 11
4.2 Kwaliteitseisen 11
4.3 Beleidsevaluatie en toetsen effectiviteit van beleid 12
5 Preventie en toezicht 13
5.1 Inleiding 13
5.2 Preventie 13
5.3 Toezicht 14
5.3.1 Algemeen 14
5.3.2 Actief toezicht 14
5.3.3 Integraal toezicht 14
5.3.4 Gebiedsgericht- en procesgericht toezicht 14
6 Toezicht in uitvoering 16
6.1 Toezicht op basis van meldingen 16
6.2 Toezicht op basis van thema's 16
6.2.1 Inleiding 16
6.2.2 Thema Openbare Orde en Veiligheid 16
6.2.3 Thema Omgevingsrecht 18
7 Handhaven en sanctioneren 21
7.1 Inleiding 21
7.2 Bestuursrechtelijke sancties 21
7.2.1 Algemeen 21
7.2.2 Last onder dwangsom 21
7.2.3 Last onder bestuursdwang 22
7.2.4 Stilleggen activiteiten 22
7.2.5 Intrekken vergunning 22
7.3 Bestuursrechtelijk Handhavingsproces 23
7.4 Strafrechtelijke sancties 24
7.4.1 Algemeen 24
7.4.2 Bestuurlijke boete 24
7.4.3 Bijzondere sanctiestrategieën 24

7.5 Afzien van handhaven 25
7.5.1 Inleiding 25
7.5.2 Concreet zicht op legalisatie 25
7.5.3 Handhavend optreden is onevenredig 25
8 Financiën 26

1 Voorwoord

Wij zijn en voelen ons verantwoordelijk voor het beschermen van door wet- en regelgeving gediende belangen. Om een prettige samenleving te zijn en te blijven zijn nu eenmaal regels nodig.
Als we als gemeente, wanneer het nodig is, niet handhaven, tast dit het vertrouwen in de overheid aan, maar ook de rechtszekerheid en rechtsgelijkheid. De belangen die door wet- en regelgeving gediend worden zijn dan onvoldoende beschermd. Het vaststellen van een beleid op toezicht en handhaving biedt waarborg aan onze inwoners dat wij als overheid legitiem en controleerbaar handelen.

Wij hebben als gemeente gekozen voor een positionering in de samenleving als een verbindende gemeente. Dat betekent dat we steeds bij ons handelen op zoek gaan naar verbindingen in de samenleving, verbindingen tussen en met mensen en organisaties. De verbindende rol is in ons handelen overwegend aanwezig. Bij toezicht en handhaving gaat het echter om te bewaken dat wet- en regelgeving wordt nageleefd door toezicht te houden, door te handhaven en door te sanctioneren. We staan hier, omdat het gaat om vraagstukken van orde en veiligheid, in verticale verhouding tot onze inwoners, verenigingen en bedrijven. Er is sprake van een gezagsverhouding. Toezicht en handhaving van regelgeving is een kerntaak van de overheid waarbij de regulerende rol dominant is.
Bij de totstandkoming van dit beleidsplan hebben wij daarom niet gekozen voor een participatief traject voor de totstandkoming. Dit neemt niet weg, dat we bij de uitoefening van deze kerntaak zoeken naar mogelijkheden om verbindingen te leggen en onze inwoners, verenigingen en ondernemers te betrekken.

Met dit Toezicht- en handhavingsbeleid voldoen we aan de wettelijke regelgeving en beschikken we over een geharmoniseerd beleidsplan. Dit beleid zien we als een eerste aanzet naar een nieuwe aanpak van toezicht – en handhaving in de gemeente Zevenaar, waarbij preventie en actief toezicht houden centraal staan.

2 Inleiding

Sinds de invoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is wettelijk geregeld hoe de gemeente tot een handhavingsbeleid moet komen. Dit is vastgelegd in het Besluit omgevingsrecht[1] (Bor), waarin eisen worden gesteld aan vorm en inhoud van het handhavingsbeleid. Deze regels hebben tot doel de integraliteit en de kwaliteit van het gemeentelijk handhavingsbeleid te garanderen. Zo is daarin bepaald, dat gemeenten in hun handhavingsbeleid moeten benoemen welke doelen zij nastreven en welke activiteiten zij willen inzetten om deze doelen te bereiken. Daarnaast wordt voorgeschreven dat vastgelegd moet worden op welke wijze de gemeente omgaat met overtredingen die het gevolg zijn van haar eigen handelen. Het is vanzelfsprekend dat voor ons eigen handelen hetzelfde regime geldt als voor overtredingen van inwoners, verenigingen of ondernemers.

De wet schrijft een doorlooptijd van vier jaar voor het beleid voor. Het handhavingsbeleid moet door de gemeenteraad worden vastgesteld. Daarmee bepaalt de raad de kaders. Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het jaarlijks opstellen en uitvoeren van een uitvoeringsprogramma. Jaarlijks dienen de resultaten van het uitvoeringsprogramma te worden verwerkt in een jaarverslag. Het jaarverslag wordt ter kennisname aan de raad voorgelegd, zodat de raad haar controlerende taak kan uitoefenen.

Daarnaast hebben we, naar aanleiding van de herindeling tussen de voormalige gemeenten Rijnwaarden en Zevenaar, de opgave om het handhavingsbeleid te harmoniseren. Met het Toezicht- en handhavingsbeleid Gemeente Zevenaar 2018-2022 (hierna te noemen: Toezicht- en handhavingsbeleid), dat voor u ligt, voldoen wij aan de wettelijke verplichting om een actueel en geharmoniseerd Toezicht- en handhavingsbeleid te hebben.

Met het vaststellen van dit beleidskader wordt de slagvaardigheid van ons bestuur bij het afdwingen van naleving van wet- en regelgeving vergroot. Wij kunnen naar dit beleid verwijzen in onze besluiten en daardoor eenduidige besluiten nemen. Ons Toezicht- en handhavingsbeleid is helder. Wij willen overtredingen zoveel mogelijk voorkomen. Wanneer het nodig is handelen wij daadkrachtig en treden wij handhavend op. Wij maken duidelijk en inzichtelijk hoe we optreden wanneer regels niet worden nageleefd. Hierdoor kunnen we gericht ons werk doen en onze doelstellingen realiseren. We gaan onze informatiebronnen beter benutten. Dit stelt ons in staat te sturen op basis van data. Dit wordt onderdeel van onze werkprocessen. De uitgangspunten voor dit beleid (preventie, actief toezicht, gebieds- en projectgericht toezicht en toetsen van de effectiviteit van ons beleid) ondersteunen dit.

We richten ons met dit beleid op toezicht en handhaving vanuit een integrale aanpak. Dat betekent dat we ons richten op handhaving van de fysieke leefomgeving in brede zin. Daaronder verstaan we het omgevingsrecht, maar ook openbare orde en veiligheid, milieu en flora & fauna. Dit integrale handhavingsbeleid heeft dus betrekking op de fysieke leefomgeving en ziet niet op:

- Wet Kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen;
- Leerplichtwet;
- Opiumwet;
- Prostitutiebeleid.

[1] Artikel 7.2 BOR

Voor dit beleidsplan hebben we deze onderwerpen ondergebracht in twee thema's. De thema's zijn openbare orde-en veiligheid en omgevingsrecht. Voor elk thema geven we de prioriteiten in dit beleidsplan aan (zie hoofdstuk 8).

Op handen zijnde wetswijzigingen zoals de verwachte invoering van de Omgevingswet, de Wet kwaliteitsborging en het verbod op asbesthoudende dakbedekking zullen invloed hebben op het door ons te voeren beleid. Deze (en andere) ontwikkelingen worden nauwgezet gevolgd en kunnen tussentijds leiden tot actualisatie van dit beleidsplan.

Met vaststelling van dit beleidsplan komen onderstaande handhavingsnota's te vervallen:

- Handhavingsnota Bouwen, Ruimtelijke Ordening en Milieu "een zaak van afwegen" 2003 (Zevenaar);
- Handhavingsnota Bijzondere Wetten en Algemene Plaatselijke Verordening (Zevenaar);
- Het Handhavingsplan Rijnwaarden 2009;
- Actualisatie Handhavingsplan Rijnwaarden, 2014.

3 Doelstellingen en Uitgangspunten

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk treft u de doelstellingen voor dit beleid aan. Deze zijn afkomstig uit het Coalitieakkoord "Vernieuwend Verder" en het Collegeprogramma 2018-2022. Daarnaast geven we een toelichting op de uitgangspunten die we voor dit beleid hebben geformuleerd. De uitgangspunten vormen de basis voor de activiteiten die in de jaarlijks op te stellen uitvoeringsprogramma's Toezicht- en handhaving worden uitgewerkt. Deze uitgangspunten en de daaruit voortkomende activiteiten dragen bij aan de realisatie van onze doelstellingen. Tot slot gaan we in op het data gedreven sturen. Met het data gedreven sturen als sturingsinstrument willen we meer focus in de uitvoering van onze toezichtstaken aanbrengen.

3.2 Doelstellingen

In het Collegeprogramma 2018-2022 zijn in hoofdstukken 3 (Sociaal Domein en Leefbaarheid) en 5 (Duurzaamheid) doelstellingen opgenomen ten aanzien van toezicht en handhaving. De doelstellingen in het collegeprogramma hebben betrekking op de onderdelen openbare orde en veiligheid, leefbaarheid en milieu. In het collegeprogramma 2018-2022 zijn voor toezicht en handhaving de volgende doelstellingen beschreven:

In het Collegeprogramma hebben we aangeven dat het nodig is een nieuw handhavingsbeleid te ontwikkelen. We hebben hierbij aangegeven dat we een doortastend handhavingsbeleid willen gaan voeren, waarbij we actief illegale situaties willen opsporen en aanpakken. Dit hebben we ook in de Kadernota 2018-2022 opgenomen, welke door uw raad is vastgesteld. De onderdelen die betrekking hebben op dit Toezicht- en handhavingsbeleid zijn in de programma's 1 (Veiligheid) en 2 (Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing) van de Kadernota ondergebracht. Met dit beleid kunnen we deze activiteiten gaan uitvoeren.

3.3 Uitgangspunten

3.3.1 Inleiding

Voor de realisatie van onze doelstellingen hebben we de volgende uitgangspunten geformuleerd voor de uitvoering van dit beleid:

1. Wij zetten in op preventie;
2. Wij houden actief toezicht;
3. Wij houden gebieds- en projectgericht toezicht;
4. Wij toetsen de effectiviteit van ons beleid;
5. Wij sturen data gedreven.

Wij werken deze uitgangspunten hieronder verder uit.

3.3.2 Wij zetten in op preventie

Het is beter dat vastgestelde regels bekend zijn en niet overtreden worden, dan dat er een handhavingstraject moet worden gestart. Om dit te bereiken formuleren wij duidelijke regels en zijn wij helder over hoe wij toezicht houden en handhaven. Wij willen vooraf de bewustwording over de regels vergroten, zodat inwoners, verenigingen en bedrijven hun gedrag hierop afstemmen en zo onveilige en ongewenste situaties voorkomen, maar ook tijdrovende en kostbare handhavingszaken. Wij gaan al tijdens het aanvraagtraject actief in gesprek met aanvragers van vergunningen of ontheffingen. Wij geven duidelijk aan binnen welke regels zij hun activiteiten (bouwen, evenementen, bedrijfsvoering etc.) mogen uitvoeren en aan welke grenzen zij zich daarbij moeten houden. Wij bespreken vooraf het nut en de noodzaak van voorschriften die mogelijk aan de vergunning worden verbonden. Hiermee wordt expliciet gemaakt wat kan en wat niet kan. Door tevoren helderheid te geven over de voorschriften en voorwaarden is het achteraf ook makkelijker om te toetsen of de regels wel of niet worden nageleefd. Het houden van toezicht op naleving van de regels wordt daarmee transparanter en effectiever.

3.3.3 Wij houden actief toezicht

Wij willen de kwaliteit van de leefomgeving en de veiligheid van onze inwoners waarborgen. Dit kunnen wij niet realiseren door vast te houden aan een reactief toezichtbeleid, waarbij alleen wordt gereageerd naar aanleiding van klachten of handhavingsverzoeken. Dit vraagt om een actief toezichtbeleid. Wij verhogen de intensiteit van onze toezichtstaken. Onze toezichthouders, Buitengewoon opsporingsambtenaren (Boa's), inspecteurs Wet Onroerend Zaakbelasting (WOZ-inspecteurs) en andere toezichthouders (o.a. politie en brandweer) zijn onze ogen en oren. Ook de medewerkers van de buitendienst hebben nadrukkelijk een signalerende rol. Zij zijn werkzaam en zichtbaar in de straten van onze gemeente. Onze toezichthouders houden actief toezicht, registreren overtredingen die zij constateren, delen hun bevindingen en zien erop toe dat dit ook leidt tot actief handhavend optreden.

3.3.4 Wij houden gebieds- en projectgericht toezicht

Wij zetten in op gebieds- en projectgericht toezicht, waardoor wij op een meer integrale wijze toezicht gaan uitoefenen. Met gebiedsgericht toezicht willen wij binnen een afgebakend fysiek gebied (bijvoorbeeld een straat, wijk, dorp) gericht toezicht houden. Een voorbeeld hiervan is de wijze waarop vooruitlopend op een bestemmingsplanherziening het gehele plangebied in kaart wordt gebracht en voor het gehele plangebied een passend traject (toezicht, handhaving en legalisatie) in gang wordt gezet. Wij willen ook een efficiencyslag maken bij het houden van toezicht op overtredingen van soortgelijke aard door projectgericht toezicht te houden. Door op verschillende locaties, in een bepaald seizoen of in

verschillende dossiers, gericht toezicht te houden op naleving van dezelfde regel kunnen wij efficiënter werken. Belangrijk hierbij is dat vanuit verschillende disciplines binnen de organisatie en daarbuiten input en informatie geleverd wordt om dit mogelijk te maken. De uitvoering hiervan en wijze waarop dit georganiseerd wordt, zal in het uitvoeringsprogramma worden uitgewerkt. Deze werkwijze vraagt om meer afstemming, overleg en anticiperend handelen.

3.3.5 Wij toetsen de effectiviteit van ons beleid

Bij het houden van toezicht en bij handhavend optreden staan wij als gemeente in een verticale verhouding tot inwoners, verenigingen en ondernemers. Ons belang is hierbij primair toezicht te houden op naleving van wet- en regelgeving en handhavend op te treden bij overtredingen. Wij kunnen sancties opleggen om een bepaald gedrag af te dwingen. Wij acteren dan nadrukkelijk vanuit onze regulerende rol, waarbij wij verschillende belangen met elkaar moeten afwegen en in een gezagspositie verkeren.
Toch zien wij mogelijkheden om onze inwoners, verenigingen en ondernemers te betrekken bij de uitvoering van het Toezicht en handhavingsbeleid. Dit gaan we doen bij de jaarlijkse evaluatie van ons uitvoeringsprogramma. Het doel is hierbij om te toetsen of de door ons beoogde en behaalde effecten aansluiten bij de veiligheidsbeleving van inwoners, verenigingen en ondernemers.

3.3.6 Wij sturen data gedreven

We hebben verschillende informatiesystemen in huis waarin wij data registreren. Data zijn onbewerkte feiten en informatie. Het analyseren van deze data en deze gebruiken als sturingsinformatie biedt mogelijkheden om te sturen op de toezicht- en handhavingstaken op basis van feitelijke gegevens. Dit maakt het mogelijk om de beschikbare capaciteit voor toezicht en handhaving effectiever in te zetten en onze werkprocessen efficiënter in te richten. We kunnen onze toezichthouders beter in staat stellen om op hoofdlijnen en meer integraal te controleren. Binnen het werkveld van toezicht en handhaving is veel data beschikbaar, o.a. het aantal en de aard van klachten, registraties in de Basisregistratie Personen of Basisregistratie Gebouwen. Al deze data, bijvoorbeeld het aantal en aard van klachten, geven input voor alle vormen van toezicht die wij met dit beleid willen gaan toepassen. Wij willen de beschikbare data in onze systemen benutten om zo meer focus aan te brengen in de uitvoering van onze toezichtstaken. Het gaat vooral over de wijze waarop wij onze werkzaamheden organiseren. Het data gedreven sturen is daarmee een essentieel onderdeel van de aanpak uit dit beleid en ondersteunend aan onze inzet op preventie, actief toezicht, gebieds- en projectgericht toezicht en het toetsen van de effectiviteit van ons beleid. Het gebruik van data als sturingsinstrument is voor de overheid is relatief nieuw. Het is echter geen trend, maar een blijvende ontwikkeling. Voor de uitvoering van beleid gaan we het data gedreven sturen steeds meer inzetten.

Ter illustratie:
Regelmatig worden klachten geregistreerd uit de omgeving van een pand. De klachten zijn onsamenhangend en divers (geluid, stank, verkeersoverlast, ongedierte). De klachten zijn niet gericht op het pand, maar zijn wel afkomstig uit een straal waarvan het pand het middelpunt vormt. Dit kan aanleiding geven om gericht een controle uit te voeren. De resultaten van de controle (al dan niet met constatering van een overtreding) leveren weer nieuwe informatie (data) op.
Die data kunnen weer gebruikt worden om te analyseren of de gerichte controles tot resultaat hebben geleid. De klachten kunnen verminderd zijn waardoor de leefomgeving is verbeterd. Ook kan in de toekomst eerder worden gecontroleerd omdat verschillende klachten samen signalerend kunnen zijn voor een type overtreding.

4 Kwaliteitseisen en effectiviteit beleid

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk benoemen we de eisen die het Besluit omgevingsrecht (Bor) stelt ten aanzien van de kwaliteit van toezicht en handhaving en aan het beleid dat daaraan ten grondslag ligt. We gaan in op de systematiek voor uitvoering van de toezicht- en handhavingstaken (BIG "8") die wettelijk is voorgeschreven. In dit hoofdstuk geven daarnaast aan op welke wijze wij de effectiviteit van dit beleid samen met inwoners, verenigingen en bedrijven willen gaan toetsen.

4.2 Kwaliteitseisen

In het Besluit omgevingsrecht (Bor) zijn ten aanzien van de uitvoering van de toezicht- en handhavingstaken op het gebied van het omgevingsrecht kwaliteitseisen gesteld. De kwaliteitseisen schrijven een programmatische, strategische en integraal afgestemde uitvoering van het toezicht voor.
Om dit te realiseren moet op systematische wijze uitvoering worden gegeven aan de toezichtstaken. Dit draagt bij aan de professionalisering en kwaliteit. Het beleid moet het mogelijk maken om op transparante wijze verantwoording af te leggen aan de gemeenteraad, de provincie en de samenleving.

Figuur 1 Big 8

De systematiek die hiervoor wordt gebruikt is de dubbele regelkring, ook wel bekend als de "BIG 8". De elementen uit de "BIG 8" zijn in de Wabo als kwaliteitseisen verplicht gesteld. De "BIG 8" is de basis voor de beleidscyclus die we met dit Toezicht- en handhavingsbeleid doorlopen.
De beleidscyclus bestaat uit de volgende stappen:

Prioriteiten & doelen en strategie
De raad stelt dit toezicht- en handhavingsbeleidsplan vast (groene cirkel). Hierin worden de doelen en prioriteiten vastgelegd. Het Bor schrijft een doorlooptijd voor, van vier jaar, voor het toezicht- en handhavingsbeleidsplan. We bevinden ons met het vaststellen van dit beleidsplan in deze fase van de dubbele regelkring.

Programma & organisatie, werkwijze en uitvoering
De doelstellingen en prioriteiten worden jaarlijks in een uitvoeringsprogramma uitgewerkt. De organisatie is zodanig ingericht dat een adequate en behoorlijke uitvoering van de taken gewaarborgd is. In het uitvoeringsprogramma dat volgt op dit beleidsplan worden de activiteiten uitgewerkt, ook hoe en wanneer deze worden uitgevoerd wordt daarin opgenomen.

Monitoring en evaluatie
Om te monitoren of de beleidsdoelstellingen en de geplande werkzaamheden worden gehaald is het belangrijk dat de resultaten van onder andere uitgevoerde controles, behandelde klachten, opgelegde dwangsommen in beeld worden gebracht. Deze gegevens worden vastgelegd in de programma's Squit en Fixi. Op basis van deze gegevens wordt geëvalueerd. De resultaten van de evaluatie worden in een jaarverslag verwerkt en zijn input voor het uitvoeringsprogramma van het daaropvolgende jaar.

4.3 Beleidsevaluatie en toetsen effectiviteit van beleid

We willen de fase van monitoring en evaluatie van de beleidscyclus benutten om de effectiviteit van het beleid te toetsen bij onze inwoners, verenigingen en bedrijven. We doen dit bij het jaarlijkse evaluatiemoment. Wij zoeken hiervoor nadrukkelijk aansluiting bij de bestaande of al in ontwikkeling zijnde mogelijkheden om onze inwoners te spreken en/of raadplegen. Hiervoor benutten we onze contacten met de dorps- en wijkraden, maar bijvoorbeeld ook de mogelijkheden die het in te voeren burgerpanel biedt om inwoners vragen te stellen over het door ons gevoerde beleid. We raadplegen informatie uit bronnen zoals waarstaatjegemeente.nl. Daarnaast willen we onderzoeken of het mogelijk is om van het handhavingstraject een klantreis te maken. Dat kan ons inzicht geven in onze klantgerichtheid, dat ook bij handhavingstrajecten een rol speelt. Deze resultaten zullen ons een beeld geven van de ervaring en veiligheidsbeleving van onze inwoners, verenigingen en ondernemers. Deze gegevens gebruiken wij om focus aan te brengen in de uitvoering en in de prioriteiten die wij in het uitvoeringsprogramma stellen.

5 Preventie en toezicht

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk komt aan de orde op welke wijze wij inzetten op preventie en toezicht. We lichten toe waarom we inzetten op preventie en hoe wij dit gaan doen. Daarnaast brengen we in beeld welke strategieën we volgen om een intensivering van toezicht op naleving van regel- en wetgeving te realiseren.

5.2 Preventie

Preventie is een uitgangspunt van dit Toezicht- en handhavingsbeleid. Met inzet op preventie willen wij risico's en onwenselijke effecten die ontstaan, wanneer voorschriften niet worden nageleefd, verminderen. Wij willen bewustwording bij inwoners, verenigingen en ondernemers vergroten over de regels en voorschriften die op hen of op hun activiteiten van toepassing zijn. We willen hiermee bereiken dat zij spontaan, uit zichzelf, de regels naleven. Er worden dan minder overtredingen begaan, er is dan minder toezicht nodig en repressieve handhaving hoeft niet of minder toegepast te worden. Dit kan alleen als de regels duidelijk, eenduidig en handhaafbaar zijn. Daarnaast moeten ze voor iedereen bekend zijn. Hieronder geven we aan wat we doen om dit bevorderen.

Handhaafbaarheid van regelgeving

Wetten worden landelijk vastgesteld door de regering. In deze wetten wordt bepaald of er een taak ligt voor de gemeente om deze wetten te handhaven. Voorbeelden van wetten waarin de gemeente toezichthoudende taken heeft zijn de Wabo, de Woningwet, het Bouwbesluit, de Wet ruimtelijke ordening en de ~~Drank- en Horecawet~~Alcoholwet. Wij maken ook zelf regels. Wij doen dit in onze verordeningen (o.a. Algemene Plaatselijke Verordening, bouwverordening), in ons beleid (o.a. welstand), in bestemmingsplanvoorschriften en vergunningvoorschriften (o.a. evenementen, bouw, milieu).

Handhaafbare regels voldoen aan de volgende criteria:

- Relevantie;
- Eenduidigheid;
- Controleerbaarheid.

Regels zijn relevant als ze nodig, actueel en uitvoerbaar zijn. Eenduidige regels zijn niet tegenstrijdig en op één manier uitlegbaar. Wanneer regels zijn gebaseerd op zichtbare en/of meetbare feiten zijn ze controleerbaar. Bij het vaststellen van nieuwe regels toetsen wij hierop. Wij hanteren daarbij de bovenstaande criteria: Zijn de regels relevant, eenduidig en controleerbaar?

Voorlichting en overleg vooraf

Wij gaan er van uit dat inwoners, verenigingen en bedrijven het logisch vinden om de regels na te leven. Dit kan alleen als de regels bekend zijn voor degenen op wie ze van toepassing zijn. Als dit niet het geval is, neemt het risico toe dat overtredingen worden begaan. Wij vinden voorlichting daarom een belangrijk onderdeel van toezicht en handhaving. Wij zetten in op voorlichting over de onderwerpen waar de meeste overtredingen op worden gesignaleerd en/of waarover onduidelijkheid bestaat.
Wij geven in een vroeg stadium voorlichting over vergunning trajecten. Wij gaan actief met de aanvragers van vergunningen in gesprek om nut en noodzaak van de vergunning en de daaraan te verbinden voorwaarden kenbaar te maken en afspraken hierover te maken. Naast voorlichting is communicatie over

onze resultaten en het toetsen van de effectiviteit van ons handhavingsbeleid ook onderdeel van deze strategie om spontane naleving te stimuleren.

5.3 Toezicht

5.3.1 Algemeen

We gaan uit van vertrouwen in onze inwoners, verenigingen en ondernemers. Wij zetten in op preventie om spontane naleving te stimuleren. Dit neemt niet weg dat het belangrijk is dat wij ook daadwerkelijk toezicht houden op naleving van de regels. Wanneer regels niet worden nageleefd is ingrijpen noodzakelijk. Vanuit onze toezichthoudende rol voeren wij controles uit. Bij constatering van overtredingen gaan wij in gesprek met de overtreder over de naleving van de regels. Indien naleving niet (direct) volgt of overtredingen worden gecontinueerd wordt dit gevolgd door handhavend optreden. Met dit Toezicht- en handhavingsbeleid intensiveren we onze inzet op toezicht. In deze paragraaf geven we aan hoe wij dit gaan doen.

5.3.2 Actief toezicht

Met dit beleid wordt actief toezicht gehouden en wordt er niet alleen geacteerd op basis van ingekomen melding/ klachten of verleende vergunningen.

5.3.3 Integraal toezicht

Wij hanteren een integrale aanpak voor onze toezichthoudende taken. Gemeentelijke toezichthouders zijn bevoegd om op meerdere regels toezicht te houden. De toezichtmomenten van de verschillende vakdisciplines worden op elkaar afgestemd. Wij zijn niet alleen verantwoordelijk voor toezicht en handhaving van regels. Ook andere bestuursorganen, politie, brandweer (e.a.) hebben toezichthoudende taken. Wij werken samen met andere (overheids-) organisaties zoals politie, brandweer en de Nederlandse Voedsel – Warenautoriteit (NVWA). Bij integraal handhaven is dus ook niet alleen ons eigen optreden van belang.

5.3.4 Gebiedsgericht- en projectgericht toezicht

Jaarlijks zal in overleg met de interne en externe partners worden bekeken of er een bepaald fysiek gebied of proces is dat in aanmerking komt voor gebieds- of projectgericht toezicht en welke partijen daarbij betrokken moeten worden. Via het uitvoeringsprogramma en het jaarverslag rapporteren wij over de voortgang. Hieronder geven aan wat wij verstaan onder het gebiedsgericht en projectgericht toezicht.

Gebiedsgericht toezicht algemeen

Onder gebiedsgericht toezicht verstaan we het houden van toezicht binnen een specifiek fysiek gebied. Een bepaald plangebied, een straat of wijk wordt geselecteerd voor integrale controle. Dit betekent dat dan in dat gebied specifiek controles plaatsvinden op overtredingen. Hieronder nemen we twee voorbeelden op van gebiedsgericht toezicht: binnen een plangebied en op wijkniveau.

Gebiedsgericht toezicht binnen een plangebied

Vooruitlopend op de wijziging van een bestemmingsplan (of in de toekomst onder de Omgevingswet het opstellen van een omgevingsplan voor groot gebied) is het wenselijk om, naast het gebruik van luchtfoto's, ook door extra controles voor dat gebied duidelijk in beeld te brengen welke activiteiten in dat gebied worden verricht. Situaties die strijdigheid opleveren met de bestemmingsvoorschriften kunnen dan worden geregistreerd en indien legalisatie niet tot de mogelijkheden behoort, kan worden opgetreden.

Gebiedsgericht toezicht op wijkniveau
Gebiedsgericht toezicht kan ook worden ingezet op wijkniveau. Dit doen wij wanneer veel klachten geregistreerd worden vanuit een specifieke wijk, bijvoorbeeld over hondenpoep of zwerfafval of wanneer de Boa's constateren dat er sprake is van structurele overlast gevende situaties (opeenhoping van afval in tuinen, verloedering van een wijk). Het oplossen van dergelijke problematiek kan vaak niet alleen door meer toezicht en handhaving, maar ook door extra aandacht te besteden aan de inrichting van het openbaar gebied in die wijk.

Projectgericht toezicht
Onder projectgericht?? toezicht verstaan we het gebundeld inzetten van toezicht op naleving van een bepaalde regel. Een voorbeeld hiervan is het splitsen van een woning zonder vergunning. In plaats van elke constatering apart te behandelen bundelen wij de inzet op het toezicht van woningsplitsingen, waardoor wij meerdere soortgelijke dossiers gelijktijdig aanpakken en kunnen behandelen. Een ander voorbeeld van projectgericht toezicht is seizoensgebonden inzet.

6 Toezicht in uitvoering

In dit hoofdstuk geven aan op welke wijze en wanneer toezicht wordt uitgevoerd.

6.1 Toezicht op basis van meldingen

Meldingen (klachten en/of handhavingsverzoeken) kunnen telefonisch binnenkomen via het Klant Contact Centrum of andere kanalen (directe mail, collega's, politie, brandweer) en worden geregistreerd in Fixi. Deze worden vervolgens door de toezichthouder als volgt opgepakt:

1. Melding wordt inhoudelijk beoordeeld, is sprake van:
    a. Acuut gevaar voor veiligheid en/of gezondheidsrisico, dan wordt toezicht direct opgepakt en is er contact met de melder;
    b. Geen acuut gevaar, dan wordt het toezicht ingepland. De planning wordt aan de melder aangegeven.
2. Na toezicht/controle, wordt:
    a. een overtreding geconstateerd en wordt handhavend opgetreden conform hoofdstuk 7;
    b. geen overtreding geconstateerd;
    c. In beide gevallen wordt de melder in kennis gesteld.

NB. Op anonieme meldingen wordt in principe geen actie ondernomen. Dat doen we alleen als we op grond van ons handhavingsbeleid de klacht erg belangrijk vinden (bijvoorbeeld een groot illegaal bouwwerk of het dumpen van afval).

6.2 Toezicht op basis van thema's

6.2.1 Inleiding

Naast meldingen vindt er tevens planmatig toezicht plaats op basis van de volgende thema's:

1. Openbare Orde en Veiligheid;
2. Omgevingsrecht.

6.2.2 Thema Openbare Orde en Veiligheid

In het thema Openbare Orde en Veiligheid houden wij toezicht op basis van:

- Algemene Plaatselijke Verordening (APV). In de APV regelt de gemeente de activiteiten in de leefomgeving. In wetgeving die sterk verbonden is met de plaatselijke omstandigheden biedt de landelijke wetgever ruimte aan de gemeente om nadere regels te bepalen, voorbeelden hiervan zijn prostitutie, vuurwerk en horecagelegenheden.
- Bijzondere wetten. Bijzondere wetten zien toe op een specifiek onderwerp zoals de Winkeltijdenwet, de ~~Drank- en Horecawet~~Alcoholwet en de Wet op de kansspelen.

NB. Met betrekking tot het toezicht van de ~~Drank- en Horecawet~~Alcoholwet werken we samen met de gemeenten Duiven en Westervoort. In de Liemers hebben we een gezamenlijk beleid ("Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2014-2018") hiervoor opgesteld en een samenwerkingsconvenant gesloten, dat mogelijk maakt dat Boa's op elkaars grondgebied kunnen optreden. Daarnaast ~~zal~~ is in het kader van de herindeling het Para-commerciebeleid en de ~~Drank- en Horeca~~Alcoholverordening geharmoniseerd ~~worden~~.

Toezicht binnen thema Openbare orde en veiligheid
Bij het uitvoeren van de toezichtstaken binnen dit thema maken we onderscheid in de volgende onderdelen:
1. Toezicht op vergunningen;
2. Projectmatig toezicht;
3. Surveillancetoezicht.

Ad. 1 Toezicht op vergunningen
Aan een verleende vergunning worden voorwaarden verbonden. Bij het houden toezicht op vergunningen die zijn verleend op grond van de APV of bijzondere wetgeving vindt controle plaats op naleving van de voorwaarden. Binnen dit thema voeren we controles uit op de volgende onderdelen:
- Evenementen waarvoor een vergunning is verleend of melding is geaccepteerd op grond van de APV;
- Vergunningen / meldingen op grond van de APV zoals standplaatsen, terrassen en aankondigingsborden;
- Bedrijven en organisaties met een vergunning op grond van de ~~Drank- en Horecawet~~Alcoholwet;
- Bedrijven en organisaties met een vergunning op grond van de Wet op de Kansspelen.

Evenementen
Evenementen zijn onderverdeeld in 4 categorieën (vastgelegd in de APV). Het evenement wordt bij de aanvraag beoordeeld en valt daarmee in een bepaalde categorie. Per categorie is de volgende toezichtscenario van toepassing:

Soort activiteit	**Risico**	**Toelichting**
Categorie o	Laag	Naar aanleiding van meldingen.
Categorie A	Laag	Naar aanleiding van meldingen.
Categorie B	Gemiddeld	Steekproefsgewijze controles en naar aanleiding van meldingen.
Categorie C	Hoog	Controle.

Doel van het toezicht op evenementen is dat de veiligheid toeneemt door te handhaven op het vrijhouden van de doorgangen voor hulpverleningsdiensten, het vrijhouden van nooduitgangen, de toegepaste constructies en het bereikbaar houden van brandkranen. Verder wordt toezicht gehouden op het schenken van (alcoholhoudende) dranken in plastic bekers (geen glas), verstrekken van alcohol onder de minimale leeftijd, geluidhinder en parkeren.

Vergunningen / meldingen op grond van de APV
Binnen deze rubriek volgen we de volgende toezichtscenario's (per activiteit):

Soort activiteit	**Risico**	**Toelichting**
Terrassen	Gemiddeld	Steekproefsgewijze controles en naar aanleiding van meldingen.

Aankondigingsborden	Gemiddeld	Steekproefsgewijze controles en naar aanleiding van meldingen.
Standplaats	Gemiddeld	Steekproefsgewijze controles en naar aanleiding van meldingen.
Stoken	Laag	Naar aanleiding van meldingen.
Muilkorfverbod	Hoog	Controle.
Overig	Laag	Naar aanleiding van meldingen

Bedrijven en organisaties met een vergunning op grond van de ~~Drank- en Horecawet~~Alcoholwet
Toezicht is vastgelegd in het vastgestelde preventie en handhavingsbeleid ("Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2014-2018").

Bedrijven en organisaties met een vergunning op grond van de Wet op de Kansspelen
Toezicht vindt plaats naar aanleiding van meldingen.

Ad. 2. Projectmatig toezicht
Hierbij wordt een controle actie ingezet op een project dat als speerpunt geldt in het toezichtprogramma. Op basis van analyse van klachten worden jaarlijks speerpunten benoemd die extra aandacht krijgen bij het buitentoezicht. De speerpunten worden benoemd in het jaarlijks vast te stellen uitvoeringsprogramma. In de jaarlijkse evaluatie van het uitvoeringsprogramma zullen we onze inwoners, verenigingen en bedrijven bevragen naar de grootste ergernissen in de openbare ruimte. Op basis hiervan kunnen we speerpunten vaststellen voor de uitvoering in het daaropvolgend jaar.

Ad. 3. Surveillancetoezicht
We gaan actief toezicht houden in het openbaar gebied door inzet van surveillance.

6.2.3 Thema Omgevingsrecht
Het thema omgevingsrecht omvat toezicht op naleving van de regelgeving met betrekking tot het omgevingsrecht, meer in het bijzonder de Wabo en aanverwante regel- en wetgeving.

Toezicht binnen thema Omgevingsrecht
Bij het uitvoeren van de toezichtstaken binnen dit thema maken we onderscheid in de volgende onderdelen:
1. Toezicht op vergunningen;
2. Projectmatig toezicht;

3. Surveillancetoezicht.

Ad.1. Toezicht op vergunningen

Toezicht op bouw- en sloopactiviteiten
We willen op cruciale momenten van het bouwproces toezicht houden. We leggen hierbij de prioriteit op de onderdelen brandveiligheid, constructieve veiligheid en fundering en vloeren. De frequentie van de controlemomenten is afhankelijk van de grootte en aard van het bouwwerk en toegepaste bouwmethode.

Bij kleinere bouwwerken (zoals een dakkapel of kleine uitbouw) wordt volstaan met 1 of 2 controles, dit vindt plaats na melding start bouw.

Bij woningen en grotere bouwwerken wordt frequenter gecontroleerd (afhankelijk van o.a. bouwwijze zoals funderingswijze en vloertype). We houden in deze gevallen op 5 momenten in het bouwproces toezicht op naleving van de vergunningvoorschriften en de voorschriften van het Bouwbesluit. In elk geval controleren wij tijdens de volgende 5 momenten:
A. Bij het uitzetten van de bouw
B. Bij het storten van de fundering
C. Bij het storten van de verdiepingsvloer
D. Bij het realiseren van het dak
E. Na gereed melding.

Toezicht op brandveilig gebruik (bij bouw –en gebruiksvergunning)
De afdeling Risicobeheersing van de Brandweer Gelderland-Midden, onderdeel van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM), controleert of bestaande bouwwerken brandveilig worden gebruikt.
Er wordt gewerkt in overeenstemming met de overdrachtsovereenkomst en gebruiksovereenkomst. Daarin is vastgesteld dat de Brandweer adviseert en toezicht houdt op o.a. brandveilig gebruik, vergunningplichtige objecten voor activiteit brandveilig gebruik en meldingsplichtige objecten. Toezicht op omgevingsvergunningen voor de activiteit brandveilig gebruik en meldingen worden gecontroleerd overeenkomstig de regionale handreiking Prevap. Het toezicht wordt uitgewerkt in toezichtplannen waarbij de frequentie wordt ingericht op basis van het risico. In de gemeente Zevenaar zijn 255 objecten (stand 2018) die gecontroleerd moeten worden conform het toezichtplan. De Brandweer heeft in hoofdzaak een toezichthoudende en adviserende rol. Zij constateert overtredingen en brengt advies uit aan de gemeente. De gemeente is bevoegd om handhavend op te treden.

Toezicht op milieu
De uitvoering van alle toezicht- en handhavingstaken op het gebied van milieu worden uitgevoerd door de ODRA. Hiertoe is met de ODRA een dienstverleningsovereenkomst afgesloten. Jaarlijks wordt er een werkprogramma opgesteld op basis van reguliere taken en projecten. Dit jaarprogramma wordt jaarlijks vastgesteld door ons college. Verantwoording over de realisatie van het werkprogramma zowel in bestede uren als in gerealiseerde producten vindt per kwartaal plaats.
De ODRA hanteert voor de aan haar uitbestede taken in het kader van toezicht en handhaving op het gebied van milieu een nalevingsstrategie. In het besluit van 25 augustus 2015 is de preventie,- toezicht-, sanctie- en gedoogstrategie van de ODRA vastgesteld.

Om de kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen is uw raad op 29 juni 2016 de Verordening Kwaliteit Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving vastgesteld. In deze verordening zijn de kwaliteitseisen vastgelegd voor de taken die door de ODRA worden uitgevoerd.

Ad.2. Projectmatig toezicht
Hierbij wordt een controle actie ingezet op een project ingezet dat op dat moment als speerpunt geldt in het toezichtprogramma. Op basis van analyse van klachten worden jaarlijks speerpunten benoemd die extra aandacht krijgen bij het buitentoezicht. De speerpunten worden benoemd in het jaarlijks vast te stellen uitvoeringsprogramma. In de jaarlijkse evaluatie van het uitvoeringsprogramma zullen we onze inwoners, verenigingen en bedrijven bevragen naar de grootste ergernissen in de openbare ruimte. Op basis hiervan kunnen we speerpunten vaststellen voor de uitvoering in het daaropvolgend jaar.

Ad. 3. Surveillancetoezicht
De bouwregelgeving ziet o.a. toe op bescherming van belangen in het kader van brandveiligheid, constructieve veiligheid en ruimtelijke ordening.
Indien gebouwd wordt zonder vergunning, terwijl deze aangevraagd had moeten worden, zijn deze belangen onvoldoende gewaarborgd. Er is vooraf niet getoetst aan het bestemmingsplan en ook niet aan andere bouwvoorschriften. Bij een pand dat zonder vergunning is gebouwd (of waarvan de functie is gewijzigd) heeft op cruciale momenten geen toezicht kunnen plaatsvinden. Het is in die gevallen moeilijk inzichtelijk te maken of het bouwwerk wel of niet voldoet aan de eisen van het Bouwbesluit.

Met behulp van actief toezicht (surveillance) willen we deze situaties in kaart brengen en analyseren.

7 Handhaven en sanctioneren

7.1 Inleiding

Handhaving vindt plaats naar redelijkheid en billijkheid. Dit maakt handhaven altijd maatwerk. Er zijn verschillende belangen die tegen elkaar moeten worden afgewogen. Er is daarbij altijd een algemeen belang en ook het persoonlijk belang van de overtreder. De afweging van deze belangen moet zorgvuldig gebeuren. Het is daarbij belangrijk dat bij bewuste en/of langdurige overtreding van regels wij doorpakken.

Binnen het bestuursrecht is handhaven gericht op het opheffen van de illegale situatie, deze te herstellen en/of ervoor zorgen dat de ontstane situatie weer binnen de regels past. Een uitzondering hierop is de bestuurlijke boete. De bestuurlijke boete heeft een bestraffend karakter. Wij hebben bestuursrechtelijke en strafrechtelijke instrumenten om de naleving van regelgeving af te dwingen. In dit hoofdstuk beschrijven we deze instrumenten en het bijbehorend proces.

Terugblik 2017-2018:
Het stringent aanpakken van overtreders heeft ook een preventieve werking. In de periode 2017-2018 heeft deze aanpak tot resultaten geleid. In 2017 was in 50% van de zaken nog een last onder dwangsom nodig om de geconstateerde overtreding ongedaan te krijgen gemaakt (nadat er eerst een waarschuwing was uitgegaan). In 2018 ligt dat percentage veel lager (onder de 25%). Eén van de oorzaken hiervan is zeker dat er in 2017 op overtredingen echt is doorgepakt. Het is niet gebleven bij alleen een waarschuwing. Overtreders weten nu dat er wordt doorgepakt zodra er een overtreding is geconstateerd.

7.2 Bestuursrechtelijke sancties

7.2.1 Algemeen

Bestuursrechtelijke sancties zijn herstelsancties en zien erop toe om de legale situatie te herstellen. Bij de constatering van een overtreding gaan wij eerst in overleg. Als dit niet leidt tot een oplossing en de overtreding duurt voort, gaan over op het opleggen van een sanctie. Wij hebben hiervoor de volgende instrumenten tot onze beschikking:

1. Last onder dwangsom;
2. Last onder bestuursdwang;
3. Stilleggen activiteiten (bouw- of sloopstop);
4. Intrekken vergunning.

Wij werken deze instrumenten hieronder verder uit.

7.2.2 Last onder dwangsom

Met dit instrument wordt de overtreder opgedragen om binnen een gestelde termijn de overtreding ongedaan te maken. Wanneer hij dit niet doet volgt een boete (last onder dwangsom). Dit gebeurt door middel van een brief waarin hij op de hoogte wordt gebracht dat een last onder dwangsom zal worden opgelegd. De overtreder wordt altijd in de gelegenheid gesteld een zienswijze in te dienen.
De zienswijze wordt meegenomen in de afweging van het college om al dan niet de last onder dwangsom op te leggen. Als de overtreding voortduurt, volgt een beschikking met een nieuwe termijn, waarbij de last onder dwangsom wordt opgelegd. Deze termijn wordt een begunstigingstermijn genoemd. De

begunstigingstermijn heeft tot doel om de overtreder een redelijke termijn geven om de overtreding ongedaan te maken. Als de overtreding niet binnen die gestelde termijn is beëindigd, verbeurt de overtreder van rechtswege de opgelegde dwangsom. Via een invorderingsbeschikking wordt deze dwangsom geïnd. Voor het vaststellen van de hoogte van de dwangsommen en de duur van de begunstigingstermijnen volgen wij de meest recente versie van de door het ministerie aangereikte "Leidraad handhavingsacties en termijnen".

7.2.3 Last onder bestuursdwang

Bij het instrument last onder bestuursdwang wordt hetzelfde proces doorlopen als bij de last onder dwangsom, met als verschil dat de gemeente zelf fysiek ingrijpt en de herstelmaatregelen treft als de overtreder dit niet doet of wil doen. De overtreder krijgt een termijn gegund om zelf de overtreding te beëindigen. Als de overtreding niet binnen die gestelde termijn is beëindigd, dan neemt de gemeente, op kosten van de overtreder, zelf de benodigde acties om de overtreding ongedaan te maken. Na afloop van de handhavingsactie worden de daarvoor gemaakte kosten via een kostenbeschikking op de overtreder verhaald. Het opleggen van een last onder bestuursdwang is een complexe procedure die grote financiële risico's voor de gemeente met zich kan brengen als de gemaakte kosten niet kunnen worden verhaald. Het is daarnaast het meest ingrijpende middel dat ons bestuursrechtelijk ter beschikking staat. Bij de toepassing van bestuursdwang grijpen wij als college zelf in door bijvoorbeeld voorzieningen te treffen of illegaal gestort afval te verwijderen. Dit instrument wordt daarom alleen in spoedeisende en bij ernstige overtredingen toegepast die directe dreiging vormen voor veiligheid, openbare orde of de volksgezondheid.

Acute bestuursdwang

Het college kan, bijvoorbeeld om onveilige situaties te voorkomen of weer veilig te maken, onmiddellijk herstelmaatregelen treffen. De overtreder ontvangt hiervoor achteraf de rekening. Het proces is hetzelfde als bij de last onder bestuursdwang met het verschil dat de gemeente direct handelt. Het proces wordt in dit geval na afloop doorlopen en op schrift gesteld, zodat alsnog achteraf een besluit is genomen.

7.2.4 Stilleggen activiteiten

Dit instrument wordt ingezet bij bouwen of slopen zonder de daartoe vereiste vergunning. Om te voorkomen dat verder wordt gegaan met bouwen of slopen, en daarmee de overtreding wordt vergroot, wordt bij constatering van de overtreding door de toezichthouder mondeling opdracht gegeven de activiteiten stil te leggen. Dit wordt daarna zo snel mogelijk schriftelijk bevestigd. Indien voor de activiteit vergunning kan worden verleend zal de overtreder worden aangeschreven om alsnog een vergunning aan te vragen. Indien geen vergunning kan worden verleend zal de situatie, voor zover mogelijk, naar de oude situatie moeten worden hersteld. Daarbij wordt alsnog de procedure van last onder dwangsom of bestuursdwang gevolgd.

7.2.5 Intrekken vergunning

Wanneer een vergunning is verleend en de vergunninghouder houdt zich niet aan de daarin gestelde voorwaarden kan de vergunning worden ingetrokken. Van dit instrument kan bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt als vergunningplichtige bedrijven consequent in afwijking van een verleende vergunning handelen. Als het opleggen van een last onder dwangsom niet tot het gewenste resultaat heeft geleid, kan (alsnog) worden overgegaan tot het intrekken van de vergunning en daarna (indien van toepassing) met een last onder bestuursdwang sluiten van de inrichting of doen staken van de activiteiten.

7.3 Bestuursrechtelijk Handhavingsproces

Hieronder beschrijven wij het handhavingsproces dat wordt doorlopen bij de constatering van een overtreding. Het gaat hier om het proces waarbij een bestuursrechtelijke sanctie wordt opgelegd. Deze processtappen zijn voor de toepassing van de last onder dwangsom en last onder bestuursdwang grotendeels identiek.
NB. De in deze paragraaf beschreven procedure komt overeen met wat in Hoofdstuk 5 van de AWB wettelijk is bepaald ten aanzien bestuursrechtelijke handhaving.

Handhavingsproces	
1e controle	Er wordt een overtreding geconstateerd. Hiervan wordt een rapport gemaakt.
Aanzegging	De toezichthouder gaat in gesprek met de overtreder. Wij geven aan dat een overtreding is geconstateerd en geven hierover uitleg. De overtreder krijgt tijd om de overtreding ongedaan te maken. Wij maken met de overtreder afspraken over de wijze waarop en de termijn waarbinnen de overtreding ongedaan moeten worden gemaakt. Wij maken duidelijk dat als de overtreding niet ongedaan wordt gemaakt dit kan leiden tot een sanctie (dwangsom of bestuursdwang).
Aanschrijving	De toezichthouder legt de gemaakte afspraken schriftelijk vast door middel van een brief.
Hercontrole	Wij controleren of de overtreding is beëindigd. Hiervan wordt een rapport gemaakt.
Overtreding is beëindigd	De overtreder krijgt een schriftelijke bevestiging dat geconstateerd is dat de overtreding is beëindigd.
Overtreding is niet beëindigd/vooraankondiging	Wanneer de overtreding niet is beëindigd, krijgt de overtreder een brief. In de brief kondigen wij aan dat een last onder dwangsom zal worden opgelegd. Ook de hoogte van de dwangsom wordt in de brief vermeld en de termijn waarbinnen de overtreding alsnog moet zijn beëindigd. De overtreder krijgt gelegenheid binnen een termijn van twee weken een zienswijze in te dienen. NB. Bij het opleggen van een last onder bestuursdwang (al dan niet acuut) kan deze termijn korter zijn.
Zienswijzetermijn en beschikking last onder dwangsom	Als de overtreder een zienswijze indient wordt deze meegewogen bij het besluit om wel of niet de sanctie op te leggen. Een zienswijze kan zwaarwegende argumenten naar voren brengen op basis waarvan kan worden afgezien van handhaving. Indien dit niet het geval is neemt het college een besluit om de sanctie op te leggen. De overtreder ontvangt een beschikking waarin het college aangeeft welke overtreding moet worden beëindigd, hoe hoog de dwangsom is die wordt opgelegd en binnen welke termijn (begunstigingstermijn) de dwangsom van rechtswege wordt verbeurd als geen gehoor wordt gegeven aan de last.
Dwangsomcontrole	Na het verlopen van de begunstigingstermijn wordt gecontroleerd of voldaan is aan de last onder dwangsom en of de overtreding is beëindigd. Hiervan wordt een rapport gemaakt.

Overtreding is beëindigd	Als voldaan is aan de last eindigt het handhavingstraject. De overtreder krijgt een schriftelijke bevestiging dat geconstateerd is dat de overtreding is beëindigd. De dwangsom verbeurt niet en het traject komt ten einde.
Overtreding is niet beëindigd	Als niet voldaan is aan de last volgt een invorderingstraject en kan een nieuwe last onder dwangsom (met een hogere dwangsom) of een last onder bestuursdwang opgelegd worden om de overtreding alsnog te doen beëindigen.

7.4 Strafrechtelijke sancties

7.4.1 Algemeen

In het strafrecht staat bestraffing van de dader centraal. De sancties die opgelegd worden hebben een bestraffend karakter. Dat betekent dat de overtreder of dader een straf krijgt voor het gepleegde feit. De strafrechtelijke sancties die we tot onze beschikking hebben zijn de volgende:

1. Bestuurlijke boete
2. Bijzondere sanctiestrategieën

7.4.2 Bestuurlijke boete

De bestuurlijke strafbeschikking (ook wel bekend als de bestuurlijke boete) is een bijzonder instrument. Het is een bestuurlijk handhavingsinstrument met een bestraffend karakter. Op de toepassing van dit instrument zijn naast de bepalingen uit de AWB, ook bepalingen uit het wetboek van Strafrecht en wetboek van Strafvordering van toepassing. Met dit instrument kunnen buitengewoon opsporingsambtenaren (Boa's) van de gemeente – zonder tussenkomst van de rechter – straffen opleggen voor overtredingen van o.a. de Algemene Plaatselijke Verordening en de Afvalstoffenverordening.

Op dit moment maken wij nog geen gebruik van de mogelijkheid een bestuurlijke strafbeschikking op te leggen. Weliswaar was in de voormalige gemeente Rijnwaarden besloten om dit instrument in te zetten, maar daar is nooit gebruik van gemaakt. Wij gaan de bestuurlijke strafbeschikking nu wel inzetten in Zevenaar. Een uitwerking hiervan zal plaatsvinden in het jaarlijks door het college op te stellen uitvoeringsprogramma's.

7.4.3 Bijzondere sanctiestrategieën

Bijzondere sanctiestrategieën zijn van toepassing op situaties waarin naast bestuursrechtelijke overtredingen ook strafbare feiten zijn gepleegd. In deze gevallen vindt overleg plaats met politie en het Openbaar Ministerie over de in die situatie wenselijke sanctiestrategie. Dit wordt per situatie afgewogen. Wij zoeken daarom in voorkomende gevallen altijd samenwerking en afstemming op.
In gevallen van zware overtredingen of zelfs misdrijven kan een combinatie van bestuursrechtelijk en strafrechtelijk optreden effectief zijn. Een voorbeeld hiervan is het aantreffen van een hennepkwekerij in een pand. In dat geval zullen politie en Openbaar Ministerie overgaan tot opsporing en vervolging binnen het strafrechtelijk regime, maar in het belang van bescherming van de openbare orde en veiligheid kan gelijktijdig de burgemeester binnen het bestuursrechtelijk regime besluiten tot sluiting van het pand.

Bijzondere sanctiestrategieën komen voor bij de handhaving van overtredingen op het gebied van vooral de ~~Drank- en Horeca~~Alcoholwet. Voor deze onderwerpen zijn meer specifieke sanctiestrategieën opgesteld. Deze strategieën worden afzonderlijk vastgesteld en bekendgemaakt. Dit geldt ook voor de

nalevingsstrategie milieu van de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA). Conform de vastgestelde nalevingsstrategie kan de ODRA bij (verwachten) ernstige milieuschade al dan niet in combinatie met bewust en structureel het niet naleven van regels, in overleg met de politie en het Openbaar Ministerie, besluiten om naast bestuursrechtelijk ook strafrechtelijk handhavend op te treden.

7.5 Afzien van handhaven

7.5.1 Inleiding

Een overheidsorgaan dat bevoegd is handhavend op te treden heeft de plicht van deze bevoegdheid gebruik te maken. Als er sprake is van een overtreding van een regel dan moet in de regel van de handhavingsbevoegdheid gebruik gemaakt worden. Er is een algemeen belang dat gediend wordt met handhaving. Alleen in bijzondere situaties mag geweigerd worden handhavend op te treden. Dit kan wanneer er concreet zicht bestaat op legalisatie of handhavend optreden onevenredig is.

7.5.2 Concreet zicht op legalisatie

Een bevoegd bestuursorgaan kan afzien van handhaven als er sprake is van concreet zicht op legalisatie. Bij elke overtreding en handhavingszaak wordt onderzocht of er mogelijkheden zijn om de ontstane illegale situatie te legaliseren bijvoorbeeld door het verlenen van de vereiste omgevingsvergunning.

7.5.3 Handhavend optreden is onevenredig

Handhavend optreden kan onevenredig zijn in verhouding tot de daarmee te dienen belangen dat van optreden in die concrete situatie moet worden afgezien. Hiervan kan sprake zijn wanneer de overtreding een incident betreft of wanneer de overtreding niet zeer ernstig is. In de praktijk komt het echter niet vaak voor dat er sprake is van ‘onevenredige handhaving’. Zaken zoals financiële draagkracht of een dreigend faillissement geven geen grond om te spreken van onevenredige handhaving.

8 Financiën

Een belangrijk uitgangspunt voor dit beleid is de omschakeling van reactief toezicht naar actief toezicht. Een reactief toezichtbeleid kenmerkt zich door vooral in te zetten op toezicht en handhaving naar aanleiding van klachten en handhavingsverzoeken. Alleen de meest noodzakelijk controles worden actief opgepakt. Met dit beleidsplan willen we een andere koers gaan varen. We willen actief toezicht houden en illegale situaties in beeld brengen en naleving van de regels stimuleren. Daar waar nodig door op te treden om dit af te dwingen. Om dit effectief en efficiënt te kunnen doen willen we ook onze informatiesystemen beter benutten om data te genereren en analyseren om in staat te zijn om sturing te geven aan onze inzet op toezicht en handhaving.

De beschikbare capaciteit voor toezicht en handhaving is gebaseerd op het uitgangspunt van een reactief handhavingsbeleid. De doelstellingen die we in dit beleidsplan ten doel hebben gesteld kunnen we niet uitvoeren op basis van deze capaciteit. Wanneer we actief toezicht gaan houden zal dit leiden tot meer constateringen van overtredingen, welke weer leiden tot meer handhavingstrajecten.

Om de overschakeling te kunnen maken naar actief toezicht en om de overige ambities uit dit beleidsplan te kunnen realiseren is een verhoging van de bestaande capaciteit met 2,5 fte noodzakelijk (1 fte Inspecteur Bouwen, 1 fte Controleur openbare ruimte en 0,5 fte Juridisch medewerker).

We stellen de raad voor om als onderdeel van dit toezicht- en handhavingsbeleid een structureel bedrag van € 153.000, - beschikbaar te stellen.

De capaciteit voor toezicht en handhaving komt daarmee op 9 fte:
- 4 fte Inspecteur Bouwen (Omgevingsrecht);
- 3 fte Controleur openbare Ruimte (Openbare orde en veiligheid);
- 2 fte Juridisch medewerker (Omgevingsrecht en Openbare orde en veiligheid).

Toelichting

Artikel 1.
De begripsbepalingen in dit artikel verwijzen, waar mogelijk, naar omschrijvingen uit de Wet op de kansspelen. Deze verwijzing heeft als voordeel dat wanneer in deze wet een wijziging wordt aangebracht dit direct doorwerkt in deze verordening zodat deze niet opnieuw hoeft te worden vastgesteld.

Artikel 2.
Op grond van de Wet op de kansspelen kan de burgemeester slechts een vergunning voor de vestiging of exploitatie van een speelautomatenhal verlenen indien dit in een verordening is opgenomen. Dit impliceert tevens de bevoegdheid van de burgemeester om het aantal te vergeven vergunningen te beperken tot een bepaald maximum. Het motief dat ten grondslag ligt aan het vergunningsvereiste is om de openbare orde, meer in het bijzonder de leef- en woonsituatie, te beschermen. Met de opname van het tweede lid is een beleidsmatig plafond gecreëerd. Dit plafond is met deze conceptverordening niet verder uitgebreid dan in de voorgaande verordening.

Exploitatievergunningen zijn aan te merken als schaarse vergunningen. Zij kunnen om die reden niet voor onbepaalde tijd worden verleend. In lid 3 is dan ook gekozen voor een vergunningstermijn van vijftien jaar.

Juridisch aanvullend:

In 2010 is de Dienstenrichtlijn in Nederland ingevoerd. Deze Europese richtlijn is in Nederland omgezet in de Dienstenwet. Een van de verplichtingen die uit de richtlijn voortvloeit is dat vergunningenstelsels (die vallen onder de reikwijdte) aan de voorwaarden van de Dienstenrichtlijn moeten voldoen.

Waarom één?

Het maximum aantal vergunningen dat kan worden afgegeven voor de exploitatie van een speelautomatenhal in Zevenaar is thans één. Dat het aantal vergunningen is gemaximeerd op 1 is toegestaan. Deze beperking kan worden gerechtvaardigd door dwingende redenen van algemeen belang. Gelezen de doelstellingen van de Wet kan een beleidsmatig plafond in deze worden gerechtvaardigd om consumentenbescherming te waarborgen en om criminaliteit en gokverslaving te bestrijden. Ook uit jurisprudentie blijkt dat een dergelijk beleidsmatig plafond bij vergunningen voor de exploitatie van speelautomatenhallen gerechtvaardigd is.

Mede gezien de omvang van de gemeente Zevenaar en het voorkomen van gokverslaving bij haar eigen burgers en het voorkomen van criminaliteit, dat er op dit moment geen aanleiding is om het beleidsmatig plafond voor de gemeente Zevenaar te wijzigen.

Omdat maar een beperkt aantal vergunningen (één) verleend kan worden voor de exploitatie van een speelautomatenhal, terwijl er meer aanvragers kunnen zijn, spreken we van een schaarse vergunning. In artikel 12 lid 2 van de Dienstenrichtlijn en artikel 33 lid 4b en 5 van de Dienstenwet is opgenomen dat schaarse vergunningen een beperkte geldigheidsduur moeten hebben. Een vergunninghouder met een vergunning voor onbepaalde tijd zou namelijk onevenredig bevoordeeld

worden omdat het voor nieuwkomers dan nagenoeg onmogelijk is om nog toe te treden tot de markt.

Handhaving van de vergunning voor bepaalde tijd is gelet op de regelgeving en jurisprudentie derhalve evident.

Uit onderzoek (jurisprudentie en vergelijking met andere gemeenten en adviezen brancheverenigingen) is gebleken dat een periode van vijftien jaar als een redelijke termijn kan worden beschouwd. Een exploitant heeft dan voldoende tijd en mogelijkheid om de investering bij de exploitatie van de speelautomatenhal terug te verdienen. Daarnaast vindt de termijn aansluiting bij de vergunningstermijnen van casinovergunningen (Holland Casino), waarbij werd beargumenteerd dat in verband met de aanzienlijke kosten die de vestiging met zich zouden brengen, deze termijn noodzakelijk is om de gedane investeringen terug te verdienen.

Er is geen mogelijkheid tot verlenging opgenomen omdat dit in strijd is met de beginselen behorende bij schaarse vergunningen. Belangrijk is hierbij om in gedachten te houden de omvang en inhoud van het aantal intrekkingsgronden op grond van deze verordening, zodat de burgemeester gedurende de looptijd van de vergunning deze kan(of moet) intrekken.

Artikel 3.
Om ervoor te zorgen dat bij de beoordeling van de aanvraag van deze schaarse vergunning de juiste beslissing wordt genomen is een aantal indieningsvereisten gewijzigd. Kwaliteit die vergunningaanvrager kan en wil leveren is daarbij van belang, aangezien nu voor 15 jaar een schaarse vergunning wordt verleend.

Het vergunningstelsel is in het leven geroepen wegens dwingende redenen van algemeen belang, zoals de openbare orde en het voorkomen van gokverslaving. Vanuit deze zelfde zorg wordt ook een lidmaatschap van de brancheverenigingen VAN gevraagd. Dit maakt dat de aanvrager een uitvoerig gedocumenteerde aanvraag in moet dienen. Al de genoemde informatie en de bijbehorende documenten dienen te worden ingediend om tot een complete en ontvankelijke aanvraag te komen. Zo wordt gewaarborgd dat in de aanvraagprocedure een zorgvuldige afweging kan worden gemaakt. Daarnaast weet de (potentiële) aanvrager op grond van dit artikel, en de te stellen beleidsregels waaraan de burgemeester alle aanvragen toetst, hetgeen de transparantie bevordert.

Artikel 4.
Indien in de Verordening geen beslistermijn staat voor de vergunningverlening voor de exploitatie van een speelautomatenhal betekent dit dat de termijn van 8 weken, uit de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is. Echter het betreft hier een schaarse vergunning waarbij ook een selectieprocedure mogelijk doorlopen moet worden. Om alle belangen goed af te wegen is er voor gekozen om de beslistermijn, net als bij veel andere gemeenten, te wijzigen naar twaalf weken. Daarnaast is besloten om de verdagingstermijn aan te passen naar twaalf weken. Uiteraard wordt de positieve fictieve beschikking niet van toepassing verklaard in verband met de onwenselijkheid daarvan.

Artikel 5.
De vergunning voor een speelautomatenhal is zowel persoons- als locatiegebonden. De naam van de ondernemer, indien het een rechtspersoon betreft: de naam van zowel de bestuurder(s) als de aandeelhouder(s), de naam van de beheerder en het adres van de speelautomatenhal worden dan ook op de vergunning vermeld. De exploitatievergunning ziet toe op een ordentelijke en veilige exploitatie van een hal binnen een bepaalde (leef)omgeving. Bij de beoordeling van de aanvraag wordt getoetst of de exploitatie op die locatie de openbare orde en veiligheid schaadt. Het

aanbieden van kansspelen is een bijzondere vorm van dienstverlening waarbij de gokproblematiek een belangrijke rol speelt in het kader van de openbare orde. Een speelautomatenhal is niet op elke locatie mogelijk en wenselijk. Aan de vergunning kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden. Deze beperkingen hebben in ieder geval betrekking op de opening- en sluitingstijden, het toezicht en de exploitatie van de speelautomatenhal. Aan de vergunning kan ook een beperking aangaande het aantal speelautomaten en het aantal spelersplaatsen dat in de speelautomatenhal aanwezig mag zijn, worden verbonden.

Juridisch aanvullend: de exploitatievergunning voor een speelautomatenhal is zowel persoons- als locatiegebonden. De locatiegebondenheid is voornamelijk van belang in het kader van het woon- en leefklimaat.

Om misverstanden te voorkomen wordt voorgesteld om naast de sluitingstijd van de speelautomatenhal ook de openingstijden op te nemen, Verder is het belangrijk om de mogelijkheid te hebben om voorschriften op te nemen in de vergunning over de exploitatie van de speelautomatenhal en daarbij een bepaalde mate van kwaliteit te waarborgen

Artikel 6.
Artikel 6 bevat de gronden die leiden tot de weigering van een exploitatievergunning voor een speelautomatenhal. Indien het maximaal aantal exploitatievergunningen is verleend en een aanvraag wordt ingediend is deze weigeringsgrond van toepassing.

De vereiste weigeringsgrond onder lid 1 sub h dient om een speelautomatenhal duidelijk van de openbare weg af voor een ieder herkenbaar te laten zijn. Hiermee wordt voorkomen dat in een achteraf lokaal van een gebouw, waar bijvoorbeeld een horecabedrijf of ander amusementsbedrijf wordt uitgeoefend, een speelautomatenhal wordt geëxploiteerd en deze speelautomatenhal mede of uitsluitend via dat andere bedrijf bereikbaar zou zijn.

Het leeftijdsvereiste van de beheerder is neergelegd in sub d van het eerste lid. De Verordening vindt met dit leeftijdsvereiste aansluiting bij de ~~Drank- en Horecawet~~Alcoholwet. In de ~~Drank- en Horecawet~~Alcoholwet is namelijk ook een minimum leeftijd van 21 jaar vastgelegd. De burgemeester kan een ontheffing verlenen van dit leeftijdsvereiste.

Indien, zoals vastgelegd in sub i en j, blijkt dat de ondernemer of de beheerder(s) in enig opzicht van slecht levensgedrag is (zijn), onder curatele staat (staan) of bewind is ingesteld over één of meer aan hen toebehorende zaken, is het noodzakelijk dat de vergunning wordt ingetrokken. De ondernemer en beheerder hebben de verantwoordelijkheid om als goed ondernemer de speelautomatenhal te exploiteren. Deze eis is ook opgenomen in de ~~Drank- en Horecawet~~Alcoholwet voor de leidinggevenden van een horecabedrijf. Bij de beoordeling van het levensgedrag komt aan de burgemeester grote beleidsvrijheid toe. Hij kan hierbij alle gedragingen betrekken die van belang zijn voor het functioneren als goed ondernemer of goed leidinggevende.

Uit jurisprudentie op artikel 30 van de Wet op de kansspelen blijkt dat bij de beoordeling van een vergunningaanvraag voor een speelautomatenhal acht mag worden geslagen op de mogelijke gevolgen voor het leefklimaat (ook wel de leefbaarheid). Het bepaalde onder sub l meldt dat de vergunning dient te worden geweigerd wanneer de aanwezigheid van de speelautomatenhal naar het oordeel van de burgemeester de leef- en woonsituatie in de naaste omgeving of het karakter van de winkelstraat/winkelbuurt op ontoelaatbare wijze nadelig beïnvloedt. Daarbij wordt rekening gehouden met het karakter van de straat, het winkelniveau aldaar en van de wijk waarin de speelautomatenhal is gelegen of zal komen te liggen. De burgemeester vormt geen oordeel over de inpasbaarheid van de speelautomatenhal vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening.

Dat oordeel is in beginsel voorbehouden aan de raad. De burgemeester kan wel in het kader van de oordeelsvorming over de leefbaarheid met mogelijkheden en onmogelijkheden in dat kader rekening houden.

Het vereiste onder sub o van het eerste lid, dat wanneer er gegronde vrees bestaat dat de vergunningverlening gevaar zou opleveren voor de openbare orde, de veiligheid, de volksgezondheid, het woon- en leefklimaat of de zedelijkheid in of in de nabijheid van de speelautomatenhal, behoeft geen verdere uitleg. Ten overvloede wordt opgemerkt dat weigering van de aanvraag tot een exploitatievergunning voor een speelautomatenhal mogelijk is op basis van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur.

Artikel 7
Het is voor de burgemeester en voor de toezichthoudende ambtenaren niet alleen belangrijk om te weten wie de exploitant is, maar ook wie de (dagelijks aanspreekbare) beheerder is. Om deze reden dient een exploitant waarvan zijn beheerder de hoedanigheid van beheerder verliest, door overlijden of vertrek, een wijziging van de exploitatievergunning aan te vragen. Daarbij geldt dat de ondernemer de bedrijfsuitoefening niet hoeft te staken indien binnen de aangegeven termijn een gewijzigde vergunning is aangevraagd. De burgemeester beoordeelt of de nieuwe beheerder aan alle eisen voldoet zodat deze kan worden bijgeschreven op de geldende exploitatievergunning.

Artikel 8.
Spreekt voor zich en behoeft geen toelichting.

Artikel 9.
De meeste in het eerste lid genoemde zaken spreken voor zich. Zie voor uitleg ook artikel 6: weigeringsgronden. Indien blijkt dat de ondernemer of de beheerder(s) in enig opzicht van slecht levensgedrag is, onder curatele staat of onder bewind is ingesteld over één of meer aan hen toebehorende zaken, is het noodzakelijk dat de vergunning wordt ingetrokken. De ondernemer en de beheerder hebben de verantwoordelijkheid om als goed ondernemer de speelautomatenhal te exploiteren. Deze eis is ook opgenomen in de ~~Drank- en Horecawet~~Alcoholwet voor leidinggevenden van een horecabedrijf. Bij de beoordeling van het levensgedrag komt de burgemeester grote beleidsvrijheid toe, zodat hij alle gedragingen kan betrekken die van belang zijn voor het functioneren als goed ondernemer of leidinggevende (beheerder).

Het is evident waarom het wenselijk is om een mogelijkheid te hebben tot intrekking van de vergunning wanneer niet wordt voldaan aan artikel 3 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur. De zogeheten Bibob-toets kan in bepaalde gevallen gedurende de looptijd van de exploitatievergunning voor een speelautomatenhal worden uitgevoerd. Bijvoorbeeld wanneer vanuit eigen informatie of informatie verkregen van een of meer partners binnen het samenwerkingsverband RIEC of van het Openbaar Ministerie er duidelijke aanwijzingen zijn die het vermoeden rechtvaardigen, dat sprake is van een ernstig gevaar als bedoeld in artikel 3 van deze wet.

Artikel 10.
Op de overtreding van een verbodsbepaling in de speelautomatenhalverordening is in de Wet op de kansspelen geen directe strafsanctie gesteld zodat de gemeenteraad op grond van artikel 154 Gemeentewet op overtreding van zijn verordening zelf een strafsanctie kan stellen. Deze strafbaarstelling kan ook worden opgenomen indien het een medebewindsverordening betreft. Art. 154 bepaalt dat de raad op grond van haar verordende bevoegdheid bij overtreding van hetgeen bij verordening is geregeld, geen andere of zwaardere straffen kan stellen dan een hechtenis van ten

hoogste drie maanden of een geldboete van de tweede categorie, al dan niet met openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak.

Artikel 11.
Spreekt voor zich en behoeft geen toelichting.

Artikel 12.
Uit de beginselen van behoorlijk bestuur volgt dat de huidige vergunninghouder er op moet kunnen vertrouwen dat de gemeente consequent handelt en het geldend beleid en regels consequent toepast. De rechtspositie van de huidige vergunninghouder mag niet op onverwachte of onberekenbare wijze worden aangetast.

Wetstechnische informatie

Gegevens van de regeling

Organisatie	Gemeente Zevenaar
Organisatietype	Gemeentelijke overheid
Officiële naam regeling	~~Drank- en Horecaverordening 2019~~Alcoholverordening 2021 Gemeente Zevenaar
Citeertitel	~~Drank- en Horecaverordening 2019~~Alcoholverordening 2021 Gemeente Zevenaar
Vastgesteld door	Gemeenteraad
Onderwerp	~~DHW~~Alcohol, preventie, handhaving, OOV

Tekst van de regeling

- ~~Drank- en Horecaverordening 2019~~Alcoholverordening 2021 gemeente Zevenaar;
- De raad van de gemeente Zevenaar;
- Gelezen het voorstel van burgemeester d.d. ~~22 augustus 2019~~28 september 2021;
- Gelet op de artikelen 147 van de Gemeentewet en ~~4, 25b, 25c, 25d en 26~~4, 25a t/m 25g en 26 van de ~~Drank- en Horecawet~~Alcoholwet.

Besluit
Vast te stellen de volgende verordening

Hoofdstuk 1. Begripsbepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

1. Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

a.	De wet:	~~Drank- en Horeca~~Alcoholwet.
b.	Terras:	Het buiten de besloten ruimte gelegen deel van een inrichting waarin het horecabedrijf wordt uitgeoefend, waar sta- of zitgelegenheid kan worden geboden en waar bedrijfsmatig of anders dan om niet dranken of spijzen voor gebruik ter plaatse mogen worden verstrekt.
c.	Vergunning:	De vergunning als bedoeld in artikel 3 van de wet.
d.	Bezoeker:	Een ieder die zich in een inrichting bevindt, met uitzondering van: - leidinggevenden in de zin van de wet; - personen die dienst doen in de inrichting; - personen van wie de aanwezigheid in de inrichting wegens dringende redenen noodzakelijk is.
e.	Paracommerciële inrichting:	Een inrichting waarin een paracommerciële rechtspersoon in eigen beheer het horecabedrijf exploiteert als bedoeld in artikel 1 van de wet.
f.	Paracommerciële rechtspersoon:	Een rechtspersoon, niet zijnde een naamloze vennootschap (NV) of besloten vennootschap (BV), met beperkte aansprakelijkheid, die zich naast activiteiten van recreatieve, sportieve, sociaal culturele, educatieve, levensbeschouwelijke of godsdienstige aard richt op de exploitatie in eigen beheer van het horecabedrijf.
g.	Bijeenkomst van persoonlijke aard:	Bijeenkomst, waarbij meestal zwak-alcoholhoudende drank wordt genuttigd, die geen direct verband houdt met de activiteiten van de paracommerciële rechtspersoon, zoals bruiloften, feesten, partijen, recepties, jubilea, verjaardagen, koffietafels, condoleancebijeenkomsten en dergelijke.
h.	Horecabedrijf:	Een bedrijf als bedoeld in artikel 1 van de wet.
i.	Slijtersbedrijf:	Een bedrijf als bedoeld in artikel 1 van de wet.
j~~i~~.	Feestdagen:	Nieuwjaarsdag, eerste en tweede Paasdag, eerste en tweede Pinksterdag, Hemelvaartsdag, eerste en tweede Kerstdag, de dag dat de Koning zijn verjaardag viert en Bevrijdingsdag.

2. Voor de toepassing van de verordening wordt onder de overige begrippen verstaan hetgeen de wet daaronder verstaat.

2. Bepalingen voor inrichtingen waarin het horecabedrijf wordt uitgeoefend

Artikel 2 Voorschriften aan vergunningen om het horecabedrijf uit te oefenen

De burgemeester kan aan een vergunning voor een horecabedrijf voorschriften verbinden. Deze voorschriften kunnen alleen worden gesteld:

a. ter bescherming van de volksgezondheid, of
b. in het belang van de openbare orde, of
c. ter bevordering van de naleving van artikel 20 van de wet.

Artikel 3 Prijsacties horeca

Gereserveerd.

Artikel 4 Toelatingsleeftijden tot alle horecalokaliteiten en terrassen

Gereserveerd.

Artikel 5 Toelatingsleeftijden tot horecalokaliteiten en terrassen die naar verhouding langer geopend zijn (nachthoreca)

Gereserveerd.

3. Aanvullende bepalingen voor inrichtingen waarin het horecabedrijf wordt uitgeoefend in bepaald gebouwen

Artikel 6 Schenktijden en verbod verstrekken van sterke drank

Gereserveerd.

4. Aanvullende bepalingen voor paracommerciële inrichtingen

Artikel 7 Schenktijden paracommerciële inrichtingen

1. De schenktijden in de gemeente Zevenaar bij paracommerciële inrichtingen zijn één uur voor de aanvang en tot twee uur na afloop van een activiteit die wordt uitgeoefend in verband met de statutaire doelen van de rechtspersoon.
2. Tijdens de onder lid 1 genoemde schenktijd mag in de paracommerciële inrichting uitsluitend zwak-alcoholhoudende drank worden verstrekt.

Artikel 8 Andere schenktijden voor bepaalde typen paracommerciële inrichtingen

Gereserveerd.

Artikel 9 Privébijeenkomsten en bijeenkomsten derden

1. Het is verboden in een paracommerciële inrichting alcoholhoudende drank te verstrekken tijdens bijeenkomsten van persoonlijke aard, zoals bruiloften en partijen.
2. Het is verboden in een paracommerciële inrichting alcoholhoudende drank te verstrekken tijdens bijeenkomsten die gericht zijn op personen die niet of niet rechtstreeks bij de activiteiten van de beherende paracommerciële rechtspersoon zijn betrokken.

Artikel 10 Verbod verstrekken van sterke drank

Het is verboden in paracommerciële inrichtingen sterke drank te verstrekken.

Artikel 11 Aanvullende vragen aan paracommerciële rechtspersonen

1. Een paracommerciële rechtspersoon geeft bij de aanvraag voor het verkrijgen van een vergunning tot uitoefening van het horecabedrijf nadere informatie over de doelstelling van de paracommerciële rechtspersoon en de doelgroep waarop de rechtspersoon zich richt.
2. Hiertoe verstrekt de paracommerciële rechtspersoon een afschrift van de statuten en het bestuursreglement als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de wet.

5. Bepalingen voor de detailhandel

Artikel 12 Prijsacties detailhandel

Gereserveerd.

Artikel 13 Voorschriften slijterijen

De burgemeester kan aan een vergunning voor een slijtersbedrijf voorschriften verbinden. Deze voorschriften kunnen alleen worden gesteld:

a. ter bescherming van de volksgezondheid, of
b. in het belang van de openbare orde, of
c. ter bevordering van de naleving van artikel 20 van de wet.

6. Tijdelijke verstrekkingsverboden

Artikel 14 Algeheel tijdelijk verstrekkingsverbod

Gereserveerd.

Artikel 15 Tijdelijk verstrekkingsverbod in een deel van de gemeente

Het is verboden gedurende maximaal 7 aaneengesloten dagen in een/de door de burgemeester aangewezen gebied(en) bedrijfsmatig of gratis alcoholhoudende dranken te verstrekken.

Artikel 16 Tijdelijk verstrekkingsverbod gedurende bepaalde uren

Het is verboden gedurende maximaal 23 aaneengesloten uren in door de burgemeester aangewezen tijdsruimten bedrijfsmatig of gratis alcoholhoudende dranken te verstrekken.

8. Ontheffingen

Artikel 17 Mandatoire ontheffingen

1. De burgemeester verleent op aanvraag ontheffing van de in artikel 9 gestelde verboden.
2. Paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene Wet Bestuursrecht is niet van toepassing op de aanvraag om ontheffingen als bedoeld in dit artikel.

Artikel 18 Facultatieve ontheffingen

1. De burgemeester kan op aanvraag permanent, dan wel tijdelijk, ontheffing verlenen van de in artikel 10 van deze verordening gestelde verbod. Aan deze ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden;
2. Een aanvraag voor een ontheffing wordt uiterlijk zes weken voorafgaand aan de te houden activiteit ingediend bij het college.
3. De burgemeester kan met het oog op bijzondere gelegenheden van zeer tijdelijke aard op aanvraag voor een aaneengesloten periode van ten **hoogste twaalf dagen** ontheffing verlenen van de in artikel 7 en 9 gestelde verboden en beperkingen.
4. Paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene Wet Bestuursrecht is niet van toepassing op de aanvraag om ontheffingen als bedoeld in dit artikel.

Artikel 19 Intrekkingsgronden ontheffing

De in artikel 17 en 18 van deze verordening bedoelde ontheffingen kunnen worden ingetrokken of gewijzigd indien:

a. ter verkrijging daarvan onjuiste dan wel onvolledige gegevens zijn verstrekt, of
b. op grond van een verandering van de omstandigheden of inzichten opgetreden zijn na het verlenen van de ontheffing, moet worden aangenomen dat intrekking of wijziging wordt gevorderd door het belang of de belangen ter bescherming waarvan de ontheffing is vereist, of
c. zich feiten hebben voorgedaan, die de vrees wettigen, dat het van kracht blijven van de ontheffing gevaar oplevert voor de openbare orde, veiligheid of zedelijkheid, of
d. de aan de ontheffing verbonden voorschriften en beperkingen niet zijn of worden nagekomen, of
e. van de ontheffing geen gebruik wordt gemaakt binnen een daarin gestelde termijn dan wel, bij gebreke van een dergelijke termijn, binnen een redelijke termijn, of
f. indien de houder van de ontheffing dit verzoekt.

Artikel 20 Toezicht

Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening zijn belast de door de burgemeester aangewezen toezichthouders.

9. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 21 Overgangsrecht

1. Op het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening vervallen voor paracommerciële inrichtingen:
   a. de ontheffingen die tot dat tijdstip door het College van Burgemeester en Wethouders en de burgemeester zijn verleend;
   b. de tot dat tijdstip gehanteerde schenk- of taptijden.
2. Indien vóór het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening een aanvraag om een ontheffing of vergunning is ingediend waarop nog niet is beslist, wordt daarop deze verordening toegepast.
3. Indien vóór het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening een bezwaarschrift is ingediend waarop nog niet is beslist, wordt daarop deze verordening toegepast.

Artikel 22 Inwerkingtreding en citeertitel

~~1. De opgenomen artikelen 1, 6, 7, 8, 10, 11 en 12 van de 'Drank- en Horecaverordening gemeente Rijnwaarden 2013', vastgesteld bij raadsbesluit op 17 december 2013, in te trekken.~~

1. Deze verordening treedt met terugwerkende kracht in werking op ~~de dag na bekendmaking van het raadsbesluit~~1 juli 2021.
2. Op 1 juli 2021 wordt de Drank- en Horecaverordening gemeente Zevenaar 2019 ingetrokken.
3. Deze verordening wordt aangehaald als '~~Drank- en Horeca~~Alcoholverordening gemeente Zevenaar ~~2019'~~2021'.

Vastgesteld bij raadsbesluit ~~Z/19/337315/912287 dd 09-10-2019~~
Bekendgemaakt d.d. ~~**-**-2019~~

Toelichting

De toelichting op de Alcoholverordening ~~DHW~~ bestaat uit deel A en deel B. Deel A bevat een algemene toelichting op de verordening. Daarbij wordt ingegaan op de volgende onderwerpen:
- ~~DHW~~ Alcoholwet en het toezicht erop;
- onderdelen van een effectief lokaal alcoholbeleid.

Deel B bevat een artikelsgewijze toelichting op de verordening.

A Algemene toelichting

1. ~~DHW~~Alcoholwet

De DHW ordendet de distributie van alcoholhoudende drank. De wet ~~bestaat~~ bestond sinds 1964. Kern van de wet ~~is~~ was dat alcoholgebruik kan leiden tot gezondheidsschade, overlast en ongevallen. Daarom ~~is~~ was een gemeentelijke vergunning vereist voor het schenken van alcoholhoudende drank in de horeca en de verkoop van sterke drank in slijterijen. Voor de detailhandelsverkoop van zwak-alcoholhoudende drank ~~is~~ was geen vergunning vereist.

De DHW ~~stelt~~ stelde voor het verkrijgen van een vergunning enkele eisen: leidinggevenden dienden te voldoen aan leeftijdseisen (21 jaar of ouder), zedelijkheidseisen (geen crimineel verleden) en eisen ten aanzien van kennis en inzicht in verantwoord verstrekken (Verklaring Sociale Hygiëne). Ook de inrichting zelf moest aan enkele basiseisen voldoen.

Om het alcoholgebruik onder jongeren zoveel mogelijk te helpen voorkomen, ~~kent~~ kende de DHW leeftijdsgrenzen.
Aan jongeren onder de 18 jaar ~~mag~~ mocht geen zwak-alcoholhoudende drank (gedistilleerd met minder dan 15% alcohol) worden verkocht. De leeftijdsgrens voor sterke drank (gedistilleerd met 15% alcohol of meer) ~~ligt~~ lag tevens bij 18 jaar. Alle verstrekkers van alcohol (barkeepers, slijters, caissières en dergelijke) dienden de leeftijd van jongeren vooraf vast te stellen.

Sinds 1 januari 2013 is het toezicht op de naleving van de DHW bij de gemeente belegd. Het uitgangspunt hierbij ~~is~~ was dat gemeenten het toezicht efficiënt in kunnen zetten en vaker toezicht ~~kunnen~~ konden uitoefenen. De burgemeester ~~is~~ was het bevoegd gezag en ~~wijst~~ wees de nieuwe gemeentelijke toezichthouders aan. De gemeenteraad ~~heeft~~ had mogelijkheden om op lokaal niveau invulling te geven aan het alcoholbeleid.

In de DHW ~~is~~ was opgenomen dat jongeren onder de 18 jaar strafbaar zijn als alcohol aanwezig ~~is~~ was of voor consumptie gereed ~~hebben~~ hadden op voor het publiek toegankelijke plaatsen. Deze landelijke strafbepaling ~~heeft~~ had een drieledig doel. *Ten eerste* ~~is~~ was het een beschermingsmaatregel, waarmee het alcoholgebruik onder jongeren (onder de 18 jaar) ~~wordt~~ werd tegengegaan. *Ten tweede* ~~is~~ was het een ordemaatregel, waarmee overlastgevend drinkende jeugd op straat ~~kan~~ kon worden aangepakt. *Ten derde* ~~is~~ was de bepaling een antwoord op het veel voorkomende fenomeen dat een oudere persoon alcohol koopt en deze in de horeca of op straat doorgeeft aan een jongere onder de leeftijdsgrens. Het verbod ~~geldt~~ gold niet voor het aanwezig hebben van alcoholhoudende dranken in supermarkten en slijterijen. Daar ~~is~~ was immers geen indirecte verstrekking en/of consumptie ter plaatse. Het ~~geldt~~ gold wel voor het aanwezig hebben (of voor consumptie gereed hebben) van alcoholhoudende drank in zowel horeca als paracommerciële inrichtingen.

Het verkopen en schenken van alcohol aan jongeren onder de 18 jaar ~~kan~~ kon via de DHW worden aangepakt. Supermarkten en andere detailhandelaren die binnen één jaar drie keer betrapt ~~worden~~ werden op het verkopen van alcohol aan jongeren onder de leeftijdsgrens ~~kan~~ kon het tijdelijk worden verboden om alcoholhoudende drank te verkopen. De burgemeester ~~kan~~ kon een alcoholverkoopverbod van één tot twaalf weken opleggen. De horeca- en slijterijvergunning ~~kan~~ kon al na één overtreding worden geschorst. Het toezicht op de DHW ~~is~~ was afhankelijk van lokale regels over alcohol en de communicatie over deze regels naar de burger, naar ondernemers en naar verenigingen. Inbedding van het toezicht op alcoholmatiging in het lokale beleid ~~is~~ was daarom essentieel.

Per 1 juli 2021 is de Alcoholwet in werking getreden. De Alcoholwet is in de plaats gekomen van de Drank- en

Horecawet. Dit zijn, naast verandering van de naam in Alcoholwet, de belangrijkste wijzigingen:

- De verkoop van alcohol op afstand is geregeld. Het streven was door betere regulering de naleving van de leeftijdsgrens te verhogen. Dit geldt zowel voor het moment van aankoop via internet als voor het moment van aflevering. Het toezicht op de verkoop op afstand is naar de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) gegaan.
- Het stunten met prijzen is verder aan banden gelegd. Prijsacties met meer dan 25% korting zijn niet langer toegestaan. Het toezicht op de prijsacties is ook gecentraliseerd bij de NVWA.
- Het Besluit eisen inrichtingen DHW is vervallen, de eisen in het Bouwbesluit voldoen. Alleen de eis voor het scheiden van de slijtlokaliteit met andere bedrijfsactiviteiten door een verbindingsruimte bestaat nog. Het Bouwbesluit bevat hiervoor geen regeling. Hierbij valt te denken aan de zogenaamde borrelshops bij supermarkten en proeflokalen bij slijterijen.
- Wederverstrekking van alcohol (een meerderjarige die alcohol koopt voor een minderjarige) is strafbaar.

~~4.~~ 2. Onderdelen van effectief lokaal alcoholbeleid

Integraal

Lokaal alcoholbeleid levert zowel gezondheidswinst als economische winst op. Het kenmerkt zich door een samenhangend geheel van maatregelen en interventies op het terrein van volksgezondheid en veiligheid. Het is tevens gebouwd op interventies die gedurende een langere tijd worden uitgevoerd. Het Zevenaarse lokale alcoholbeleid beoogt de schadelijke gevolgen van alcoholgebruik te voorkomen en bevat een combinatie van preventie- en handhavingsdoelstellingen. Het toepassen van een integrale benadering vanuit de betrokken beleidsdisciplines binnen de gemeente is essentieel voor de uitvoering van het lokale alcoholbeleid.

Drie beleidspijlers

Een effectief lokaal alcoholbeleid kent drie pijlers:

1. regelgeving;
2. educatie (en bewustwording);
3. handhaving.

Hoe effectief de pijler *Regelgeving* wetenschappelijk gezien ook is, het is vrijwel onmogelijk de pijler regelgeving lokaal goed in te zetten zonder hulp van de pijlers *Educatie en bewustwording* en *Handhaving*. Een regel zonder voldoende handhaving is een loze regel. Handhaving is essentieel om de regelgeving effectief te maken. Hetzelfde geldt voor educatie.

Educatie en bewustwording (onder meer via de social media) is dan vooral ook nodig om draagvlak te creëren voor de te nemen maatregelen. De uitleg dat regels niet bedoeld zijn om het ondernemers, verenigingen of ouders lastig te maken, maar dat regelgeving nodig is ter bescherming van de volksgezondheid en veiligheid is heel belangrijk. Bewustwording van de risico's van alcoholgebruik zal bijdragen aan het draagvlak voor beleid en regelgeving onder betrokkenen (zowel medewerkers van ketenpartners als ondernemers, ouders en jongeren).

Het omgekeerde geldt echter ook: aandacht voor educatie en bewustwording zonder duidelijke regels en toezicht op deze regels is zinloos. Louter educatie inzetten in de vorm van voorlichting is niet voldoende om schadelijk drinkgedrag effectief te veranderen.

B Artikelsgewijze toelichting

1. Begripsbepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In artikel 1 van de verordening is een aantal begripsbepalingen opgenomen.

Eerste lid

Dankzij de begripsbepaling *'de wet'* kan op diverse plaatsen in de verordening verwezen worden naar de ~~DHW~~Alcoholwet. Uit de omschrijving blijkt dat het '*terras'* onderdeel uitmaakt van de inrichting waarin het horecabedrijf wordt uitgeoefend, maar dat dit niet gelegen is in het besloten deel van de inrichting. In de begripsbepaling ontbreekt dat een terras in de openlucht moet zijn gelegen, daar er immers ook sprake kan zijn van een terras in een overdekte winkelstraat. Een terras kan sta- of zitgelegenheid bieden en het moet zijn toegestaan dat daar spijzen en dranken voor gebruik ter plaatse worden verstrekt. De hier gebruikte begripsbepaling sluit naadloos aan bij de andere begripsbepalingen van de ~~DHW~~Alcoholwet.

De begripsbepaling *'vergunning'* verwijst naar artikel 3 ~~DHW~~Alcoholwet. Het gaat om de door het bevoegd gezag verleende vergunningen om een horecabedrijf en/of slijtersbedrijf uit te oefenen.

De begripsbepaling *'bezoeker'* heeft betrekking op eenieder die zich in een inrichting bevindt waarin het horeca- of het slijtersbedrijf wordt uitgeoefend, met uitzondering van leidinggevenden (exploitant, bedrijfsleider, beheerder) en dienstdoende personen, zoals barpersoneel, keukenhulpen, schoonmakers en portiers. Verder zijn uitgezonderd personen van wie de aanwezigheid in de inrichting wegens dringende redenen noodzakelijk is.

De begripsbepaling *'paracommerciële inrichting'* staat voor alle kantines die door paracommerciële rechtspersonen in eigen beheer worden geëxploiteerd. Paracommerciële rechtspersonen richten zich per definitie primair op activiteiten van recreatieve, sportieve, sociaal-culturele, levensbeschouwelijke of godsdienstige aard. De exploitatie in eigen beheer van de kantine is overigens een nevenactiviteit voor de desbetreffende paracommerciële rechtspersoon.

Tweede lid

Voor de niet in het eerste lid genoemde begrippen die in deze verordening worden gebruikt wordt verwezen naar de begripsbepalingen opgenomen in artikel 1 ~~DHW~~Alcoholwet. De vigerende wetstekst is te vinden op overheid.nl.

2. Bepalingen voor inrichtingen waarin het horecabedrijf wordt uitgeoefend

Artikel 2 Voorschriften aan vergunningen om het horecabedrijf uit te oefenen

In artikel 2 van de verordening is opgenomen dat de burgemeester bevoegd is voorschriften te verbinden aan vergunningen om het horecabedrijf uit te oefenen. Deze voorschriften die de burgemeester stelt zijn:

- ter bescherming van de volksgezondheid, en/of;
- in het belang van de openbare orde, en/of;
- ter bevordering van de naleving van artikel 20 ~~DHW~~ Alcoholwet (waarin onder meer leeftijdsgrenzen worden gesteld voor de verstrekking van alcoholhoudende dranken).

In de verordening is de burgemeester met betrekking tot horecabedrijven uitsluitend de bevoegdheid gegeven de alcoholverstrekking aan voorschriften te verbinden. Hij krijgt niet de bevoegdheid de verstrekking te beperken tot zwak-alcoholhoudende drank.

Voorschrift die burgemeester kan verbinden aan vergunning voor horecabedrijf	Toelichting
Ter bescherming van de volksgezondheid	Gevarieerde drankenkaart verplicht stellen houdt in dat er, naast alcoholhoudende dranken, voldoende betaalbare niet-alcoholhoudende alternatieven moeten worden aangeboden (fris, water, thee, koffie).
In het belang van de openbare orde	Ten behoeve van de veiligheid en bescherming van de volksgezondheid kan het aantal bezoekers dat tegelijkertijd in de inrichting aanwezig mag zijn worden gemaximeerd.
Ter bevordering naleving van artikel 20 ~~DHW~~Alcoholwet	Zorgvuldig en effectief toepassen van polsbandjes systemen: het stellen van eisen aan het aantal entrees en het aantal portiers.

Artikel 3 Prijsacties horeca

Gereserveerd.

Artikel 4 Toelatingsleeftijden tot alle horeacalokaliteiten en terrassen

Gereserveerd.

Artikel 5 Toelatingsleeftijden tot horecalokaliteiten en terrassen die naar verhouding langer geopend zijn (nachthoreca)

Gereserveerd.

§ 3 Aanvullende bepalingen voor inrichtingen waarin het horecabedrijf wordt uitgeoefend in bepaalde gebouwen

Artikel 6 Schenktijden en verbod verstrekken van sterke drank

Gereserveerd.

§ 4 Aanvullende bepalingen voor paracommerciële inrichtingen

Een paracommerciële rechtspersoon is een rechtspersoon, geen NV of BV zijnde, die zich naast activiteiten van recreatieve, sportieve, sociaal-culturele, educatieve, levensbeschouwelijke of godsdienstige aard richt op de exploitatie in eigen beheer van een horecabedrijf. Hieronder vallen onder meer: sportkantines, dorps- en buurthuizen, kerkelijke centra, et cetera.

In deze paragraaf wordt uitvoering gegeven aan artikel 4 ~~DHW~~ Alcoholwet waarin aan gemeenten wordt opgelegd in een verordening regels vast te stellen voor paracommerciële inrichtingen. De regels hebben als doel het voorkomen van oneerlijke mededinging en gelden bij het verstrekken van alcoholhoudende drank. De volgende onderwerpen moeten volgens de wet in elk geval geregeld worden:

- schenktijden voor alcoholhoudende drank;
- schenken van alcoholhoudende drank tijdens bijeenkomsten van persoonlijke aard (bruiloften en partijen);
- schenken van alcoholhoudende dranken tijdens bijeenkomsten gericht op personen die niet of niet rechtstreeks bij de activiteiten van de betreffende rechtspersoon betrokken zijn.

Volgens de memorie van toelichting bij de wijziging in 2014 van de DHW ~~mogen~~ mochten de lokale regels rond paracommercialisme naar de aard van de paracommerciële rechtspersoon verschillend zijn. Dit betekent dat schutterijen andere regels kunnen worden opgelegd door de gemeente, dan sportverenigingen of buurthuizen. Wel is uitdrukkelijk opgenomen dat het niet is toegestaan onderscheid te maken tussen stichtingen en verenigingen uit Nederland en die uit andere lidstaten, evenals rechtspersonen uit de Europese Economische Ruimte en Zwitserland.

Artikel 7 Schenktijden paracommerciële inrichtingen

Artikel 7 van deze verordening is gebaseerd op artikel 4 (derde lid onder a) ~~DHW~~Alcoholwet. Dit artikel behandelt de schenktijden in paracommerciële inrichtingen. In voorliggende verordening is gekozen om voor deze inrichtingen de schenktijden vast te stellen op één uur voor, tijdens en twee uur na de hoofdactiviteit.

Artikel 8 Andere schenktijden voor bepaalde typen paracommerciële inrichtingen

Gereserveerd.

Artikel 9 Privébijeenkomsten en bijeenkomsten derden

Artikel 9 van deze verordening heeft betrekking op de alcoholverstrekking door paracommerciële rechtspersonen tijdens gelegenheden die niet direct verbonden zijn aan de hoofdactiviteit van de paracommerciële rechtspersoon zelf, zoals bruiloften en partijen, maar ook vergaderingen van bijvoorbeeld politieke partijen of goede doelen organisaties.

Artikel 4 ~~DHW~~ Alcoholwet bevat onder meer de verplichting bij gemeentelijke verordening regels te stellen waaraan paracommerciële rechtspersonen zich te houden hebben bij de verstrekking van alcoholhoudende drank.
Deze regels moeten onder meer betrekking hebben op in de inrichting te houden bijeenkomsten van persoonlijke aard (artikel 4, derde lid onder b, van de wet) en op in de inrichting te houden bijeenkomsten die gericht zijn op personen die niet of niet rechtstreeks bij de activiteiten van de betreffende rechtspersoon betrokken zijn (artikel 4, derde lid onder c, van de wet). Met dit artikel wordt aan de verplichting om dit bij gemeentelijke verordening te regelen voldaan. In artikel 17 en 18 van deze verordening zijn twee ontheffingsmogelijkheden voor artikel 9 van deze verordening opgenomen.

Eerste lid

Het eerste lid heeft betrekking op het verstrekken tijdens bijeenkomsten van persoonlijke aard, zoals bruiloften en partijen, ook indien het personen betreft die direct betrokken zijn bij de betreffende paracommerciële rechtspersoon.

Tweede lid

Het tweede lid heeft betrekking op het verstrekken tijdens bijeenkomsten die gericht zijn op personen die niet of niet rechtstreeks bij de activiteiten van de beherende paracommerciële rechtspersoon zijn betrokken. Het gaat hier bijvoorbeeld om vergaderingen van een politieke partij of goede doelen organisatie of een bijeenkomst van een projectontwikkelaar die informatie verschaft over geplande bouwactiviteiten.

Artikel 10 Verstrekken van sterke drank

Dit artikel verbiedt het schenken van sterke drank in paracommerciële inrichtingen. De gemeente Zevenaar heeft daarvoor als basisbepaling gekozen omdat paracommerciële inrichtingen veel door jongeren worden bezocht. Bovendien is het wenselijk een duidelijk onderscheid te maken tussen paracommerciële en commerciële inrichtingen.

Wel kan door de burgemeester tijdelijk of permanent een ontheffing van dit verbod worden verleend, eventueel met voorschriften en beperkingen (zie artikel 18, lid 1 van deze verordening). Dit maakt maatwerk mogelijk. Het *'nee, tenzij principe'* geniet uit preventief oogpunt de voorkeur. Bovendien wordt daarmee oneerlijke concurrentie zoveel mogelijk tegengegaan.

Artikel 11 Aanvullende vragen aan paracommerciële rechtspersonen

Dit artikel verwijst naar de aanvullende informatie die de paracommerciële rechtspersoon overlegd. Deze informatie betreft de informatie over doelstelling van en doelgroep waarop de rechtspersoon zich richt. De statuten en bestuursreglement als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de wet

§ 5 Bepalingen voor de detailhandel

Artikel 12 Prijsacties detailhandel

Gereserveerd.

Artikel 13 Voorschriften slijterijen

In artikel 13 van deze verordening is opgenomen dat de burgemeester bevoegd is bij het verlenen van vergunningen voor de uitoefening van het slijtersbedrijf voorschriften aan de vergunning te verbinden. De voorschriften die de burgemeester stelt zijn:

- ter bescherming van de volksgezondheid en/of
- in het belang van de openbare orde en/of
- ter bevordering van de naleving van artikel 20 ~~DHW~~ Alcoholwet (waarin onder meer leeftijdsgrenzen worden gesteld voor de verstrekking van alcoholhoudende dranken).

In de toelichting bij artikel 2 van deze verordening is reeds aangegeven dat artikel 25a ~~DHW~~ Alcoholwet gemeenten de mogelijkheid biedt bij verordening te bepalen dat de burgemeester vooraf (dus bij de afgifte van de vergunning) voorschriften aan een vergunning kan verbinden of de vergunning kan beperken tot het verstrekken van zwak-alcoholhoudende drank. Dit kan worden bepaald voor ~~horeca- en slijterij-~~ alcoholvergunningen. In artikel 13 van de verordening wordt de burgemeester bevoegd voorschriften aan slijterij vergunningen te verbinden. Hij krijgt niet de mogelijkheid de slijterijvergunning te beperken tot zwak-alcoholhoudende drank.

Voorschrift die burgemeester kan verbinden aan vergunning voor een slijterijbedrijf	**Toelichting**
Ter bescherming van de volksgezondheid	Eisen stellen ten aanzien van de uitstalling van drank buiten de inrichting. Bijvoorbeeld het verbieden van de uitstalling van drank buiten de inrichting als de slijterij is gevestigd binnen een straal van 200 meter van een school met veel leerlingen onder de 18 jaar.
In het belang van de openbare orde	Eisen stellen ten aanzien van het maximaal aantal klanten: voor de veiligheid kan het aantal klanten dat tegelijkertijd in de inrichting aanwezig mag zijn worden gemaximeerd.
Ter bevordering naleving van artikel 20 ~~DHW~~Alcoholwet	- Eisen toegangscontrole op bepaalde tijdstippen: bijv. Aan einde van zaterdagmiddag moet bij de deur op leeftijd worden gecontroleerd. - Eisen effectieve leeftijdscontrole toegepast: inzet controlesystemen die bewezen vrijwel sluitend te zijn (leeftijdscontrole op afstand).

§ 6 Tijdelijke verstrekkingsverboden

Artikel 25a ~~DHW~~ Alcoholwet geeft de gemeenteraad de verordende bevoegdheid om de verstrekking van alcohol in inrichtingen waarin het horecabedrijf of slijtersbedrijf wordt uitgeoefend bij verordening (tijdelijk) te verbieden of te beperken. Artikel 25c ~~DHW~~ Alcoholwet geeft de gemeenteraad de verordenende bevoegdheid om de verstrekking van alcohol op andere plaatsen dan in de horeca en slijterij bij verordening tijdelijk te verbieden of te beperken.

De burgemeester heeft de bevoegdheid om voor een aantal dagen of uren een tijdelijk verstrekkingsverbod op te leggen. Op basis van een (risico)beoordeling ten aanzien van het alcoholgebruik kan hij dit verbod opleggen voor het gehele grondgebied van de gemeente of een deel ervan. Deze bevoegdheid geldt voor de artikelen 14, 15 en 16 van deze verordening.

Artikel 14 Algeheel tijdelijk verstrekkingsverbod

Gereserveerd.

Artikel 15 Tijdelijk verstrekkingsverbod in een deel van de gemeente

Artikel 15 van deze verordening is vrijwel identiek aan artikel 14 van deze verordening. Het enige verschil is dat in dit artikel de burgemeester de bevoegdheid heeft aan te wijzen in welk deel van de gemeente het tijdelijke verstrekkingsverbod zal gelden. Ook bij een tijdelijk verstrekkingsverbod in een deel van de gemeente is het wenselijk deze maatregel ruim van te voren te besluiten en bekend te maken. Dit verbod alleen van toepassing verklaren voor de horeca, respectievelijk voor de detailhandelsverkoop is eenvoudig mogelijk door de toevoeging van *'voor gebruik ter plaatse'*, respectievelijk *'voor gebruik elders dan ter plaatse'*.

Artikel 16 Tijdelijk verstrekkingsverbod gedurende bepaalde uren

Artikel 16 van deze verordening bevat een tijdelijk verstrekkingsverbod voor bepaalde uren. Ook hier zal de gemeenteraad weer de periode dan wel het evenement moeten omschrijven en krijgt de burgemeester de bevoegdheid aan te wijzen gedurende welke uren het verbod precies zal gelden.

§ 7 Ontheffingen

In paragraaf 7 zijn de mogelijkheden opgenomen tot het geven en/of verkrijgen van ontheffingen van de in deze verordening gestelde verboden, voorschriften en beperkingen. Het betreft de gemeentelijke bepalingen genomen op grond van artikel 4 en artikel 25a, 25b, 25c ~~en~~ , 25d, 25e, 25f, 25g en 26 van de Alcoholwet ~~DHW~~. Het gaat uitdrukkelijk **niet** om ontheffingen op grond van artikel 35 ~~DHW~~Alcoholwet. De regels ten aanzien van dit ~~DHW~~ artikel is opgenomen in het gemeentelijk evenementenbeleid. De mogelijkheden om ontheffingen te verkrijgen van verboden en/of voorschriften op grond van deze verordening zien er schematisch als volgt uit:

Ontheffing	Mandatoir	Facultatief
Permanent	Artikel 9[1]	Artikel 6 Artikel 10
Tijdelijk		Artikel 6 Artikel 7 (max. 12 dagen) Artikel 8 (max. 12 dagen) Artikel 9 (max. 12 dagen) Artikel 10

Artikel 17 Mandatoire ontheffingen

Artikel 17 van deze verordening regelt de mandatoire ontheffingen van het verbod om in paracommerciële inrichtingen alcohol te schenken tijdens privébijeenkomsten en het verbod om alcohol te schenken tijdens bijeenkomsten van derden. Als een paracommerciële rechtspersoon die zelf een kantine beheert daarom vraagt en kan aantonen dat er geen sprake is van effectieve concurrentie moet de burgemeester een ontheffing van die verboden verlenen.

Eerste lid

Na de inwerkingtreding van de gewijzigde DHW op 1 januari 2013 ~~hebben~~ hadden gemeenten niet meer de plicht voorafgaand aan elke vergunningverlening de plaatselijke en regionale omstandigheden te onderzoeken. Daarvoor ~~is~~ was in de plaats gekomen de wettelijke plicht voor de gemeente een verordening over paracommercie op te stellen.

Tweede lid

In het tweede lid is bepaald dat de ontheffing, ook al is die mandatoir, niet stilzwijgend wordt verleend indien de burgemeester te laat of niet reageert op een aanvraag op een ontheffing . Het stilzwijgend verlenen van een ontheffing omdat de gemeente binnen de vereiste termijn niet heeft gereageerd of beslist is derhalve niet van toepassing.

[1] Als ontbreken van effectieve concurrentie wordt aangetoond.

Artikel 18 Facultatieve ontheffingen

In artikel 18 van deze verordening worden de facultatieve ontheffingen van de burgemeester opgesomd.

Eerste lid

In het eerste lid gaat het om ontheffingen van de verboden in artikel 10 van deze verordening. Het betreft het verbod op het schenken van sterke drank in paracommerciële kantines. De burgemeester kan een tijdelijke ontheffing verlenen, maar ook een ontheffing die in principe permanent is. Aan al deze ontheffingen kan de burgemeester voorschriften en beperkingen verbinden. Overwegingen die hierbij een rol kunnen spelen zijn de aard van de rechtspersoon, de doelgroep waar die rechtspersoon zich op richt en de vraag of er sprake is van concurrentie met reguliere commerciële horecabedrijven.

Tweede lid

Conform artikel 4, lid 4 ~~DHW~~ Alcoholwet is een ontheffing voor het schenken van zwak-alcoholhoudende dranken buiten de vastgestelde schenktijden mogelijk, als er sprake is van een bijzondere gelegenheid van zeer tijdelijke aard voor een aaneengesloten periode van **ten hoogste twaalf dagen**. Ook kan ingevolge artikel 4, lid 4 ~~DHW~~Alcohol-ontheffing worden verleend voor in de inrichting te houden bijeenkomsten van persoonlijke aard, zoals bruiloften en partijen of bijeenkomsten die gericht zijn op personen die niet of niet rechtstreeks bij de activiteiten van de betreffende rechtspersoon zijn betrokken. De ~~DHW~~ Alcoholwet verplicht paracommerciële rechtspersonen de ontheffing of een afschrift daarvan in de inrichting aanwezig te hebben.

Derde lid

In het derde is bepaald dat het stilzwijgend verlenen van de facultatieve ontheffingen niet van toepassing is.

Artikel 19 Intrekkingsgronden ontheffing

Alle ontheffingen, de mandatoire en de facultatieve, kunnen door de burgemeester worden ingetrokken of gewijzigd. De situaties waarin dat mogelijk is staan in artikel 19 van deze verordening opgesomd.

Artikel 20 Toezicht

Ten behoeve van het toezicht op de naleving van de wet benoemd de burgemeester gemeentelijke toezichthouders.

§ 8 Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 21 Overgangsrecht

Eerste lid

In het eerste lid is bepaald dat op het moment van inwerkingtreding van de plaatselijke verordening voor paracommerciële rechtspersonen de voor die categorie inrichtingen nieuwe gemeentelijke bepalingen van kracht zijn. Op verzoek zendt de burgemeester een paracommerciële rechtspersoon een gewijzigde vergunning met daarin de aangepaste voorschriften en beperkingen.

Tweede en derde lid

Op aanvragen met betrekking tot een vergunning, ontheffing en bezwaarschriften wordt beslist met toepassing van de nieuwe verordening.

Artikel 22 Inwerkingtreding

De inwerkingtreding van de ~~Drank- en Horecav~~Alcoholverordening ~~2019~~ 2021 gemeente Zevenaar is ~~de dag nadat deze is gepubliceerd bij overheid.nl.~~met terugwerkende kracht per 1 juli 2021.

Raadsvergaderingen 2018-2022

Dossiernummer	2648
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	24 november 2021
Agendapunt	12
Omschrijving	HAMERSTUK Z/21/396332 Verordening tot vierde wijziging Algemene Plaatselijke Verordening 2018 Zevenaar

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergaderingen 2018-2022	24 november 2021

Raadsvoorstel

Onderwerp	Verordening tot wijziging Algemene Plaatselijke Verordening 2018 Zevenaar - vierde wijziging (2021)
Zaaknummer	Z/21/396332
Documentnummer	INT/21/1050560
Portefeuillehouder	Burgemeester Lucien van Riswijk
Portefeuille	Openbare orde en veiligheid
Behandelend ambtenaar/afdeling	Pascal Polman
Telefoon	0316 595 409
E-mail	p.polman@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Het raadsvoorstel heeft als doel om de Algemene Plaatselijke Verordening 2018 Zevenaar (hierna: APV) gewijzigd vast te stellen. De wijzigingen komen onder andere voort uit (redactionele) wijzigingen in diverse documenten van de Vereniging Nederlandse Gemeente (hierna: VNG). Zo is onder andere afgelopen jaar de Alcoholwet in werking getreden, waardoor er redactionele wijzigingen in de APV noodzakelijk waren.

Een aantal belangrijke wijzigingen zijn:

1. Artikel 2:27. Aan dit artikel is de definitie van leidinggevende en afhaalrestaurant toegevoegd;
2. Artikel 2:73a. Dit artikel is zodanig aangepast dat carbidschieten binnen de bebouwde kom verboden wordt.

Daarnaast zijn er twee artikelen toegevoegd aan de APV:

1. Artikel 2:44a. Dit artikel maakt het mogelijk op te treden tegen geprepareerde voorwerpen in relatie tot winkeldiefstallen;
2. Artikel 2:74a. Dit maakt het mogelijk om op te treden tegen (overlast door) drugsgebruik. Door 'daarop gelijkend waar' op te nemen, kan ook worden opgetreden tegen stoffen die niet in de Opiumwet staan (bijv. lachgas of designerdrug 3-MMC).

In de verordening tot vierde wijziging van de APV worden deze wijzigingen per onderdeel toegelicht.

Op 1 juli 2022 treedt naar alle waarschijnlijkheid de Omgevingswet in werking. In november dit jaar besluiten de beide kamers hier definitief over. Net als bij de inwerkingtreding van de Alcoholwet, heeft de Omgevingswet onder andere qua terminologie invloed op de APV. Er is bij deze wijziging gekozen om de redactionele wijzigingen met betrekking tot terminologie nog niet door te voeren. Als de terminologie al wordt doorgevoerd voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet kan dit moeilijkheden opleveren tijdens onze werkzaamheden. Daarom wordt er in juni 2022 een nieuwe wijziging van de APV aan de raad voorgelegd, er vanuit gaande dat de Omgevingswet definitief in werking treedt op 1 juli 2022.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. De verordening tot vierde wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening 2018 Zevenaar vast te stellen.

3. Waarom naar de raad

De raad is op basis van artikel 108 en artikel 147 van de Gemeentewet bevoegd om gemeentelijke verordeningen vast te stellen.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Om de veiligheid en leefbaarheid in Zevenaar te vergroten is het doorvoeren van noodzakelijke wijzigingen in de APV nodig. Het vaststellen heeft in ieder geval de volgende effecten:

- De APV is geactualiseerd in relatie tot de laatste wetgeving;
- Recente landelijke en lokale ontwikkelingen zijn in de APV opgenomen;
- Openbare orde verstoringen kunnen beter worden voorkomen.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 De voorgestelde wijzigingen op basis van diverse documenten van de VNG zorgen voor een betere leesbaarheid en toepasbaarheid van de APV

De APV is op basis van de documenten van de VNG inhoudelijk en redactioneel gewijzigd. Zeker door de inwerkingtreding van de Alcoholwet per 1 juli 2021 zijn deze wijzigingen noodzakelijk. Daarnaast zorgen de wijzigingen voor een betere lees- en toepasbaarheid van de APV. Het is daarom wenselijk en noodzakelijk om de voorgestelde wijzigingen in de APV op te nemen.

1.2 Door de voorgestelde wijzigingen kunnen openbare orde verstoringen beter worden voorkomen

In artikel 2:27 APV is de definitie van een afhaalrestaurant toegevoegd. Tot op heden was voor een afhaalrestaurant geen exploitatievergunning nodig. Dit is onwenselijk in het kader van de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Door ook bij afhaalrestaurants een exploitatievergunning te laten aanvragen, is er de mogelijkheid om, waar nodig, een Bibob-toets uit te voeren.

Artikel 2:44a APV maakt het mogelijk om op te treden tegen potentiële winkeldiefstallen. (Winkel)dieven zijn steeds creatiever met materiaal dat zij gebruiken. De politie ziet steeds vaker het gebruik van geprepareerde voorwerpen (onder andere rooftassen). Met rooftassen kunnen artikelen uit een winkel worden meegenomen, zonder dat de detectiepoorten dit detecteren. Hoewel dit nu nog sporadisch in Zevenaar voorkomt, is het zeker met het oog op de Fashion Outlet Zevenaar wenselijk om dit artikel op te nemen in de APV.

Artikel 2:73a APV is gewijzigd naar aanleiding van een besluit van de Liemerse driehoek op 1 februari 2021. Het besluit was dat de APV aangepast moest worden, zodat carbid schieten met één liter bussen in de bebouwde kom verboden wordt. Carbid schieten in de bebouwde kom brengt de nodige risico's met zich mee. Ook bij bussen van maximaal één liter komt veel kracht vrij.

Artikel 2:74a APV is toegevoegd om (overlast door) drugsgebruik op of aan de weg, op een andere openbare plaatst of in een voor publiek toegankelijk gebouw aan te kunnen pakken. Vorig jaar is er bewust voor gekozen om het verbod op specifiek lachgas niet op te nemen in de APV. De VNG heeft het artikel met betrekking tot lachgas uit de modeldocumenten geschrapt en adviseert om artikel 2:74a APV op te nemen. Dit artikel is vanaf dit jaar een modelartikel en geen facultatieve bepaling meer. Artikel 2:74a APV is dus breder in te zetten dan alleen lachgas. Het verbiedt openlijk gebruik van middelen uit de Opiumwet (softdrugs en harddrugs), maar ook het gebruik van daarop gelijkende waar. Op die manier kan er ook

tegen middelen opgetreden worden die nog niet in de Opiumwet zijn opgenomen, maar waar optreden wel wenselijk is (bijvoorbeeld lachgas of designerdrug 3-MMC).

Alternatieven
N.v.t.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
De APV wordt jaarlijks gewijzigd op basis van documenten van de VNG en ambtelijke en bestuurlijke afstemming. Deze wijziging vindt doorgaans rond het einde van het jaar plaats. In 2022 wordt de APV eenmalig tweemaal gewijzigd. In juni redactioneel en aan het einde van het jaar inhoudelijk.

7. Klimaat en duurzaamheid
N.v.t.

8. Communicatie
De vaststelling van de nieuwe geactualiseerde APV wordt bekend gemaakt via een publicatie in de Zevenaar Post, op www.zevenaar.nl en op www.overheid.nl. De gewijzigde APV zal ook worden toegestuurd naar het Arrondissementsparket Arnhem en Politie Oost Nederland.

9. Kosten, baten en dekking
De verwachting is dat het doorvoeren van de voorgestelde wijzigingen geen extra kosten met zich mee zal brengen.

10. Bijlagen
De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INT/21/1051950	Verordening tot de vierde wijziging Algemene Plaatselijke Verordening (APV) 2018 gemeente Zevenaar
2.	INT/21/1043900	APV 2018 Zevenaar – met wijzigingen
3.	INT/21/1052727	Vierde wijziging APV 2018 Zevenaar

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Verordening tot wijziging Algemene Plaatselijke Verordening 2018 Zevenaar - vierde wijziging (2021)
Zaaknummer	Z/21/396332
Documentnummer	INT/21/1050560

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat het wenselijk is om de APV te actualiseren;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 108 van de Gemeentewet en artikel 147 van de Gemeentewet

besluit:

1. De verordening tot vierde wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening 2018 Zevenaar vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op woensdag 24 november 2021.

De griffier	De burgemeester
W. van der Vlies	L.J.E.M. van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Verordening tot wijziging Algemene Plaatselijke Verordening 2018 Zevenaar - vierde wijziging (2021)
Zaaknummer	Z/21/396332
Documentnummer	INT/21/1050560

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat het wenselijk is om de APV te actualiseren;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 108 van de Gemeentewet en artikel 147 van de Gemeentewet

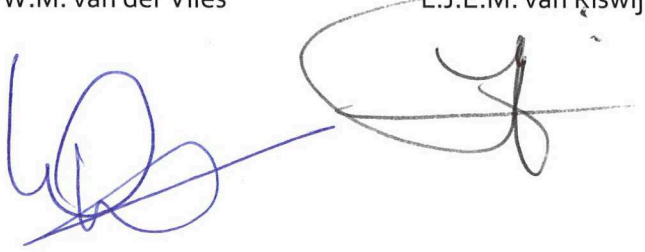
besluit:

1. De verordening tot vierde wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening 2018 Zevenaar vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op woensdag 24 november 2021.

De griffier,
W.M. van der Vlies

De burgemeester,
L.J.E.M. van Riswijk

GEMEENTE ZEVENAAR

VERORDENING TOT *VIERDE* WIJZIGING
VAN DE ALGEMENE PLAATSELIJKE VERORDENING 2018 GEMEENTE ZEVENAAR

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat het wenselijk is om de APV te actualiseren,

gelet op artikel 108 van de Gemeentewet en artikel 147 van de Gemeentewet;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar, d.d. 12 oktober 2021;

besluit de Algemene Plaatselijke Verordening 2018 gemeente Zevenaar als volgt te wijzigen:

1.
De inhoudsopgave is als volgt gewijzigd:

1. Hoofdstuk 2 gecorrigeerd naar 'Openbare orde en veiligheid, volksgezondheid en milieu'.

2. Afdeling 8 gecorrigeerd naar 'Toezicht op openbare inrichtingen'.

2.
Artikel 1:1 'Definities', wordt als volgt gewijzigd:

1. Onder f wordt 'bouwwerk: elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op de plaats van bestemming hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect' vervangen door 'bouwwerk: elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op de plaats van bestemming hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren'.

2. Onder i wordt 'bevoegd gezag: bestuursorgaan als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht' vervangen door 'bevoegd gezag: bestuursorgaan dat bevoegd is'.

3. Aan artikel 1.1 wordt 'burgemeester: de burgemeester van de gemeente Zevenaar' als definitie toegevoegd.

3.
Artikel 1:2 'Beslistermijn', wordt als volgt gewijzigd:

In lid 3 wordt 'In afwijking van het eerste en tweede lid is artikel 3.9 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van toepassing als beslist wordt op een aanvraag om een vergunning als bedoeld in artikel 2:10, eerste lid, of een vergunning zoals bedoeld in artikel 2:11, tweede lid, aanhef en onder a, of artikel 4:16' vervangen door 'Dit artikel is niet van toepassing op een aanvraag om een omgevingsvergunning'.

4.
Artikel 1.4 'Voorschriften en beperkingen', wordt als volgt gewijzigd:

Lid 3 'Dit artikel is niet van toepassing op een omgevingsvergunning' wordt toegevoegd.

5.
Artikel 1.5 'Persoonlijk karakter van vergunning of ontheffing', wordt als volgt gewijzigd:

Lid 2 'Dit artikel is niet van toepassing op een omgevingsvergunning' wordt toegevoegd.

6.
Artikel 1.6 'Intrekking of wijziging van vergunning of ontheffing', wordt als volgt gewijzigd:

Lid 2 'Dit artikel is niet van toepassing op een omgevingsvergunning' wordt toegevoegd.

7.
'Afdeling 2. Openbare Orde' wordt vervangen door 'Afdeling 2. Openbare orde en veiligheid, volksgezondheid en milieu'.

8.
Artikel 2:10 'Voorwerpen op of aan de weg of openbare plaats', wordt als volgt gewijzigd:

In lid 7 wordt 'Op de aanvraag om een vergunning / ontheffing bedoeld in het eerste lid is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing' vervangen door 'Op de aanvraag om een vergunning / ontheffing, niet zijnde een omgevingsvergunning, bedoeld in het eerste lid is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing'.

9.
Artikel 2:11 'Aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg', wordt als volgt gewijzigd:

1. In de titel wordt 'Aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg' vervangen door 'Omgevingsvergunning voor het Aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg'.

2. In lid 2 wordt 'Het verbod in het eerste lid geldt niet voor overheden bij het uitvoeren van hun publieke taak' vervangen door 'Het verbod is niet van toepassing voor zover in opdracht van een bestuursorgaan of openbaar lichaam werkzaamheden worden verricht'.

10.

Artikel 2:12 'Maken of veranderen van een uitweg', wordt als volgt gewijzigd:

Aan lid 2 wordt sub f 'het ter plaatse geldende bestemmingsplan' toegevoegd.

11.
Artikel 2:24 'Begripsbepaling', wordt als volgt gewijzigd:

In lid 1 onder de wordt 'Drank en Horecawet' vervangen door 'Alcoholwet'.

12.
In de titel van artikel 2:25a wordt '2:25A Meerjarenvergunning' gecorrigeerd naar '2:25a Meerjarenvergunning'.

13.
'Afdeling 8. Toezicht op horecabedrijven' wordt vervangen door 'Afdeling 8. Toezicht op openbare inrichtingen'.

14.
Artikel 2:27 'Begripsbepalingen', wordt als volgt gewijzigd:

1. In lid 1 onder a wordt 'openbare inrichting: de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig is, logies wordt verstrekt of dranken worden geschonken of rookwaren of spijzen voor directe consumptie worden bereid of verstrekt. Onder een horecabedrijf wordt in ieder geval verstaan: een hotel, restaurant, pension, café, waterpijpcafé, cafetaria, snackbar, discotheek, buurthuis of clubhuis. Onder horecabedrijf wordt tevens verstaan een bij dit bedrijf behorend terras en andere aanhorigheden' vervangen door 'openbare inrichting: de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig is, logies wordt verstrekt of dranken worden geschonken of rookwaren of spijzen voor directe of latere consumptie worden bereid of verstrekt. Onder een openbare inrichting wordt in ieder geval verstaan: een hotel, (afhaal)restaurant, pension, café, waterpijpcafé, cafetaria, snackbar, discotheek, buurthuis of clubhuis. Onder openbare inrichting wordt tevens verstaan een bij deze inrichting behorend terras en andere aanhorigheden'.

2. In lid 1 onder b wordt 'het horecabedrijf' vervangen door 'de openbare inrichting'.

3. In lid 1 onder c wordt 'horecabedrijf' vervangen door 'openbare inrichting'.

4. Aan lid 1 wordt sub d 'leidinggevende: leidinggevende als bedoeld in artikel 1 van de Alcoholwet' toegevoegd.

5. Aan lid 1 wordt sub e 'afhaalrestaurant: de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig is, spijzen voor latere consumptie worden bereid of verstrekt' toegevoegd.

15.
Artikel 2:28 'Exploitatievergunning openbare inrichting', wordt als volgt gewijzigd:

1. Lid 1 wordt opgesplitst. 'Het is verboden een openbare inrichting te exploiteren zonder vergunning van de burgemeester' wordt vervangen door 'Het is verboden zonder vergunning van de burgemeester: a. een openbare inrichting te exploiteren; b. één of meer bij de openbare inrichting behorende terrassen te exploiteren, voor zover deze onder de uitzonderingscategorie van artikel 2:28, vijfde lid, van deze verordening vallen.'

2. In lid 3 onder b wordt 'de financier, eigenaar of de leidinggevende in enig opzicht van slecht levensgedrag is' vervangen door 'de financier, exploitant, eigenaar en/of de leidinggevende in enig opzicht van slecht levensgedrag is'.

3. In lid 4 onder f wordt 'para commerciële instellingen zoals bedoeld in artikel 2:34a onder e' vervangen door 'para commerciële instellingen'.

4. In lid 5 wordt 'Drank- en Horecawet vervangen door 'Alcoholwet'.

5. In lid 7 wordt 'geld' gecorrigeerd naar 'geldt'.

16.
Artikel 2:29 'Sluitingstijd', wordt als volgt gewijzigd:

Aan lid 1 wordt 'Voor terrassen gelden afwijkende sluitingstijden' toegevoegd.

17.
Artikel 2:31 'Verboden gedraging', wordt als volgt gewijzigd:

In lid 1 wordt 'horecabedrijf' vervangen door 'openbare inrichting'.

18.
Artikel 2:32 'Handel in horecabedrijven', wordt als volgt gewijzigd:

1. In de titel wordt 'horecabedrijven' vervangen door 'openbare inrichtingen'.

2. In lid 2 wordt 'horecabedrijf' vervangen door 'openbare inrichting'.

19.
Artikel 2:33 'Het college als bevoegd bestuursorgaan', wordt als volgt gewijzigd:

'Als een horecabedrijf geen inrichting is in de zin van artikel 174 van de Gemeentewet, treedt het college op als bevoegd bestuursorgaan voor de toepassing van artikel 2:28 tot en met 2:30' wordt vervangen door 'Als een openbare inrichting niet valt onder artikel 174 van de Gemeentewet, treedt het college op als bevoegd bestuursorgaan voor de toepassing van artikel 2:28 tot en met 2:30'.

20.
In afdeling 8a wordt 'Drank- en Horecawet' vervangen door 'Alcoholwet'.

21.
Artikel 2:44a 'Vervoer geprepareerde voorwerpen' wordt aan de APV toegevoegd.

22.
Artikel 2:48 'Verboden drank- en drugsgebruik', wordt als volgt gewijzigd:

1. In lid 2, sub a wordt 'Drank- en Horecawet' vervangen door 'Alcoholwet'.

2. In lid 2, sub b wordt 'Drank- en Horecawet' vervangen door 'Alcoholwet'.

23.
Artikel 2:50a 'Gevaarlijk drinkgerei en verpakkingen', wordt als volgt gewijzigd:

1. In lid 2, sub a wordt 'artikel 2:26' gecorrigeerd naar 'artikel 2:28'.

2. In lid 2, sub b wordt 'Drank- en Horecawet' vervangen door 'Alcoholwet'.

3. In lid 3 wordt 'artikel 2:26' gecorrigeerd naar 'artikel 2:27'.

24.
Artikel 2:57 'Loslopende honden', wordt als volgt gewijzigd:

In lid 2 wordt 'onder b' gecorrigeerd naar 'onder a'.

25.
Artikel 2:70 'Handel in horecabedrijven', wordt als volgt gewijzigd:

'Horecabedrijven' wordt vervangen door 'openbare inrichtingen'.

26.
Artikel 2:71 'Definitie', wordt als volgt gewijzigd:

'In deze afdeling wordt verstaan onder consumentenvuurwerk verstaan hetgeen daaronder wordt verstaan in het Vuurwerkbesluit' wordt vervangen door 'In deze afdeling wordt onder consumentenvuurwerk verstaan vuurwerk van categorie F1, F2 of F3 dat op grond van artikel 2.1.1 van het Vuurwerkbesluit is aangewezen als vuurwerk dat ter beschikking mag worden gesteld voor particulier gebruik'.

27.
Artikel 2:73a 'Carbidschieten', wordt als volgt gewijzigd:

1. Lid 3, sub a wordt geheel verwijderd.

2. Lid 3, sub b wordt gecorrigeerd naar lid 3, sub a.

28.
Artikel 2:74a 'Openlijk drugsgebruik' wordt aan de APV toegevoegd.

29.
Artikel 2:75 'Bestuurlijke ophouding', wordt als volgt gewijzigd:

1. 'artikel 2:10 eerste en derde lid' wordt gecorrigeerd naar 'artikel 2:10 eerste lid'.

2. 'artikel 2:48 eerste en derde lid' wordt gecorrigeerd naar 'artikel 2:48 eerste lid'.

3. 'artikel 2:54 eerste lid' wordt gecorrigeerd naar 'artikel 2:53 eerste lid'.

30.
Artikel 3:5 'Gedragseisen exploitant en beheerder', wordt als volgt gewijzigd:

1. In lid 2, sub c wordt 'Drank- en Horecawet' vervangen door 'Alcoholwet'.

2. In lid 3, sub a wordt 'vrijwillige betaling van een geldsom als bedoeld in artikel 74, tweede lid onder a van het Wetboek van Strafrecht of artikel 76, derde lid onder a van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, tenzij de geldsom minder dan 375 euro bedraagt' vervangen door 'betaling van een geldsom als bedoeld in artikel 74, tweede lid onder a van het Wetboek van Strafrecht of artikel 76, tweede lid onder a van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, tenzij de geldsom minder dan 375 euro bedraagt'.

31.
Artikel 3:13 'Weigeringsgronden', wordt als volgt gewijzigd:

Aan lid 1 wordt sub d 'als het escortbedrijf wordt gevestigd in een woonruimte waarvoor geen vergunning als bedoeld in artikel 21, aanhef en onder a, van de Huisvestingswet 2014 is verleend' toegevoegd.

32.
Artikel 4:3 'Melding incidentele festiviteiten', wordt als volgt gewijzigd:

1. Lid 6 'Het equivalente geluidsniveau LAeq veroorzaakt door de inrichting, bedraagt niet meer dan 80 dB(A), gemeten op de gevel van gevoelige gebouwen op een hoogte van 1,5 meter' wordt toegevoegd.

2. Lid 7 'De geluidsnorm, bedoeld in het zesde lid, is inclusief onversterkte muziek. De bedrijfsduurcorrectie wordt buiten beschouwing gelaten' wordt toegevoegd.

3. Lid 8 'Op de dagen, bedoeld in het eerste lid, wordt het ten gehore brengen van extra muziek hoger dan de geluidsnorm, bedoeld in de artikelen 2.17, 2.17a, 2.19, 2.19a en 2.20 van het Activiteitenbesluit milieubeheer en artikel 4:5, uiterlijk om 01.00 uur beëindigd, tenzij burgemeester en wethouders anders hebben bepaald' wordt toegevoegd.

33.
Artikel 4:6b '(Geluid)hinder door motorvoertuigen, bromfietsen e.d.', wordt als volgt gewijzigd:

'Het is verboden buiten een inrichting zich met een motorvoertuig of een bromfiets zodanig te gedragen, dat daardoor voor een omwonende of overigens voor de omgeving (geluid)hinder ontstaat' wordt

vervangen door 'Het is verboden buiten een inrichting zich met een motorvoertuig, een bromfiets en dergelijke zodanig te gedragen, dat daardoor voor een omwonende of overigens voor de omgeving (geluid)hinder ontstaat'.

34.
Artikel 4:6c 'Verbod oplaten sfeerballonnen', wordt als volgt gewijzigd:

In lid 2 wordt 'Onder sfeerballon wordt mede verstaan: herdenkingsballon, vuurballon, gelukslampion, Thaise wensballon, papierballon, geluksballon' vervangen door 'Onder sfeerballon wordt mede verstaan: herdenkingsballon, vuurballon, gelukslampion, Thaise wensballon, papierballon en geluksballon'.

35.
Artikel 4:15 'Verbod hinderlijke of gevaarlijke handelsreclame' (vervallen) wordt aan de APV toegevoegd.

36.
Artikel 4:16 'Vergunningplicht handelsreclame', wordt als volgt gewijzigd:

Aan lid 2 wordt sub j 'gevallen waarin een omgevingsvergunning is verleend en het gevaar en de hinder zijn betrokken bij de afweging' toegevoegd.

37.
Artikel 4:17 'Begripsbepaling', wordt als volgt gewijzigd:

'In deze afdeling wordt onder kampeermiddel verstaan: Een onderkomen of voertuig waarvoor geen omgevingsvergunning voor het bouwen in de zin van artikel 2.1, eerste lid onder a van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is vereist, dat bestemd of opgericht is dan wel gebruikt wordt of kan worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf' wordt vervangen door 'In deze afdeling wordt onder kampeermiddel verstaan: Een niet-grondgebonden onderkomen of voertuig, dat bestemd of opgericht is dan wel gebruikt wordt of kan worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf'.

38.
Artikel 6:1 'Strafbepaling', wordt als volgt gewijzigd:

Lid 4 'In geval van overtreding van de krachtens artikel 3, derde lid, van de Wet veiligheidsregio's gestelde regels kan het college een bestuurlijke boete opleggen van ten hoogste de geldboete, bedoeld in artikel 64, eerste lid, van de Wet veiligheidsregio's' wordt aan de APV toegevoegd.

39.
Artikel 6:4 'Inwerkingtreding nieuwe en intrekking oude verordening', wordt als volgt gewijzigd:

In lid 1 wordt 'De Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Zevenaar 2010 en de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Rijnwaarden 2010, met inbegrip van de latere wijzigingen, worden ingetrokken gelijktijdig met de inwerkingtreding van de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Zevenaar 2018' wordt vervangen door 'De Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Zevenaar 2018 derde wijziging wordt ingetrokken gelijktijdig met de inwerkingtreding van de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Zevenaar 2018 vierde wijziging'.

40.
Artikel 6:6 'Citeertitel', wordt als volgt gewijzigd:

'Vierde wijziging' wordt aan het artikel toegevoegd.

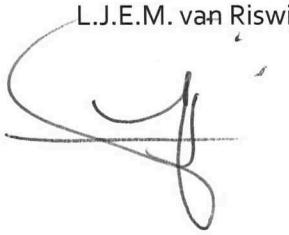
41.
In de gehele APV zijn daarnaast een aantal tekstuele redactionele wijzigingen doorgevoerd, zoals hoofdletter, haakje openen en/of sluiten, punten e.d.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 24 november 2021.

De griffier ,
W.M. van der Vlies

De burgemeester,
L.J.E.M. van Riswijk

Algemene
Plaatselijke Verordening 2018

Gemeente Zevenaar

1e wijziging – september 2019

2e wijziging – december 2019

3e wijziging – november 2020

4e wijziging – november 2021

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Hoofdstuk 2. Openbare ~~O~~orde en veiligheid, volksgezondheid en milieu~~-~~

Afdeling 1. Bestrijding van ongeregeldheden

Afdeling 2. Betoging

Afdeling 3. Verspreiden van gedrukte stukken

Afdeling 4. Vertoningen op de weg

Afdeling 5. Bruikbaarheid en aanzien van de weg

Afdeling 6. Veiligheid op de weg

Afdeling 7. Evenementen

Afdeling 8. Toezicht op ~~horecabedrijven~~ openbare inrichtingen

Afdeling 8a. Bijzondere bepalingen voor paracommerciële instellingen

Afdeling 9. Toezicht op inrichtingen tot het verschaffing van nachtverblijf

Afdeling 10. Toezicht op speelgelegenheden

Afdeling 11. Maatregelen tegen overlast en baldadigheid

Afdeling 12. Bepalingen tegen bestrijding van heling van goederen

Afdeling 13. Vuurwerk

Afdeling 14. Drugsoverlast

Afdeling 15. Bestuurlijke ophouding, veiligheidsrisicogebieden en cameratoezicht op openbare plaatsen

Afdeling 16. Voor publiek openstaande gebouwen

Hoofdstuk 3. Seksinrichtingen, sekswinkels, straatprostitutie e.d.

Afdeling 1. Begripsbepalingen

Afdeling 2. Seksinrichtingen, straatprostitutie, sekswinkels en dergelijke

Afdeling 3. Beslissingstermijn; weigeringsgronden

Afdeling 4. Beëindiging exploitatie; wijziging beheer

Hoofdstuk 4. Bescherming van het milieu en het natuurschoon en zorg voor het uiterlijk aanzien van de gemeente

Afdeling 1. Geluidhinder en verlichting

Afdeling 2. Bodem-, weg- en milieuverontreiniging

Afdeling 3. Het bewaren van houtopstanden

Afdeling 4. Maatregelen tegen ontsiering en stankoverlast

Afdeling 5. kamperen buiten kampeerterreinen

Hoofdstuk 5. Andere onderwerpen betreffende de huishouding der gemeente

Afdeling 1. Parkeerexcessen

Afdeling 2. Collecteren

Afdeling 3. Venten

Afdeling 4. Standplaatsen

Afdeling 5. Snuffelmarkten

Afdeling 6. Openbaar water

Afdeling 7. Crossterreinen en gemotoriseerd en ruiterverkeer in natuurgebieden

Afdeling 8. Verbod vuur te stoken

Afdeling 9. Verstrooiing van as

Afdeling 10. Straatnaamborden, huisnummers e.d.

Hoofdstuk 6. Straf-, overgangs- en slotbepalingen

TOELICHTING

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

HOOFDSTUK 2. OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID, VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU

HOOFDSTUK 3. SEKSINRICHTINGEN, SEKSWINKELS, STRAATPROSTITUTIE E.D.

HOOFDSTUK 4. BESCHERMING VAN HET MILIEU EN HET NATUURSCHOON EN ZORG VOOR HET UITERLIJK AANZIEN VAN DE GEMEENTE

HOOFDSTUK 5. ANDERE ONDERWERPEN BETREFFENDE DE HUISHOUDING DER GEMEENTE

HOOFDSTUK 6. STRAF-, OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1:1 Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. openbare plaats: een voor het publiek toegankelijke plaats, waaronder begrepen de weg als bedoeld onder b;

b. weg: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994;

c. openbaar water: wateren die voor het publiek bevaarbaar of op andere wijze toegankelijk zijn;

d. bebouwde kom: de bebouwde kom of kommen waarvan gedeputeerde staten de grenzen hebben vastgesteld overeenkomstig artikel 27, tweede lid, van de Wegenwet;

e. rechthebbende: degene die over een zaak zeggenschap heeft krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht;

f. bouwwerk: elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op de plaats van bestemming hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren;

g. gebouw: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1, eerste lid, van de Woningwet;

h. handelsreclame: iedere openbare aanprijzing van goederen of diensten, waarmee kennelijk beoogd wordt een commercieel belang te dienen;

i. bevoegd gezag: ~~tot het nemen van een besluit ten aanzien van een omgevingsvergunning als bedoeld in de Omgevingswet~~;bestuursorgaan ~~als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.~~dat bevoegd is;

j. Onder het centrum van Zevenaar wordt verstaan het gebied tussen Kampsingel, Bommersheufsestraat, Schoolstraat, Didamsestraat, Wittenburgstraat, Weverstraat, de Markt, Kerkstraat, Nieuwe Doelenstraat, Molenstraat, Schievestraat en Haspelstraat;~~,~~

k. bromfiets: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1, eerste lid, onder e, van de Wegenverkeerswet 1994;

l. college: het college van burgemeester en wethouders;

m. motorvoertuig: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990;

n. parkeren: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990;

o. voertuig: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, met uitzondering van kleine wagens zoals kruiwagens en kinderwagens en rolstoelen;

p. burgemeester: de burgemeester van de gemeente Zevenaar.

Artikel 1:2 Beslistermijn

1. Het bevoegde bestuursorgaan beslist op een aanvraag voor een vergunning of ontheffing binnen acht weken na de datum van ontvangst van de aanvraag.

2. Het bestuursorgaan kan de termijn voor ten hoogste zes weken verdagen.

3. Dit artikel is niet van toepassing op een aanvraag om een omgevingsvergunning.~~In afwijking van het eerste en tweede lid is artikel 3.9 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van toepassing als beslist wordt op een aanvraag om een vergunning als bedoeld in artikel 2:10, eerste lid, of een vergunning zoals bedoeld in artikel 2:11, tweede lid, aanhef en onder a, of artikel 4:16.~~

Artikel 1:3 Indiening aanvraag

(Vervallen)

Artikel 1:4 Voorschriften en beperkingen

1. Aan een vergunning of ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden. Deze voorschriften en beperkingen strekken slechts tot bescherming van het belang of de belangen in verband waarmee de vergunning of ontheffing is vereist.
2. Degene aan wie een vergunning of ontheffing is verleend, is verplicht de daaraan verbonden voorschriften en beperkingen na te komen.

3. Dit artikel is niet van toepassing op een omgevingsvergunning.

Artikel 1:5 Persoonlijk karakter van vergunning of ontheffing

1. De vergunning of ontheffing is persoonsgebonden, tenzij bij of krachtens deze verordening anders is bepaald.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op een omgevingsvergunning.

Artikel 1:6 Intrekking of wijziging van vergunning of ontheffing

1. De vergunning of ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd als:

a. ter verkrijging daarvan onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt;

b. op grond van een verandering van de omstandigheden of inzichten opgetreden na het verlenen van de vergunning of ontheffing , intrekking of wijziging noodzakelijk is vanwege het belang of de belangen ter bescherming waarvan de vergunning of ontheffing is vereist;

c. de aan de vergunning of ontheffing verbonden voorschriften en beperkingen niet zijn of worden nagekomen;

d. van de vergunning of ontheffing geen gebruik wordt gemaakt binnen of gedurende een daarin gestelde termijn dan wel, bij het ontbreken van een gestelde termijn, binnen een redelijke termijn; of

e. de houder dit verzoekt.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op een omgevingsvergunning.

Artikel 1:7 Termijnen

1. De vergunning of ontheffing geldt voor onbepaalde tijd, tenzij bij de vergunning of ontheffing anders is bepaald of de aard van de vergunning of ontheffing zich daartegen verzet.
2. De aard van de vergunning of ontheffing verzet zich in ieder geval tegen gelding voor onbepaalde tijd als het aantal vergunningen of ontheffingen is beperkt en het aantal mogelijke aanvragers het aantal beschikbare vergunningen of ontheffingen overtreft.

Artikel 1:8 Weigeringsgronden

1. De vergunning of ontheffing kan door het daartoe bevoegde gezag worden geweigerd in het belang van:
   a. de openbare orde;
   b. de openbare veiligheid;
   c. de volksgezondheid;
   d. de bescherming van het milieu.
2. Het bevoegde bestuursorgaan kan, onverminderd het elders in deze verordening bepaalde, een toestemming weigeren. Indien de aanvrager voorschriften, verbonden aan een eerdere toestemming voor een soortgelijke activiteit of beperkingen waaronder zo'n toestemming is verleend, niet heeft nageleefd en het vermoeden gerechtvaardigd is dat indien de gevraagde toestemming wordt verleend, hij ook daaraan verbonden voorschriften of beperkingen waaronder zij zou worden verleend, niet zal naleven.
3. Een vergunning of ontheffing kan ook worden geweigerd als de aanvraag wordt ingediend minder dan drie weken vóór het tijdstip waarop de aanvrager deze nodig heeft.

Hoofdstuk 2. Openbare orde en veiligheid, volksgezondheid en milieu

Afdeling 1. Voorkomen of bestrijden van ongeregeldheden

Artikel 2:1 Samenscholing en ongeregeldheden

1. Het is verboden op een openbare plaats deel te nemen aan een samenscholing, onnodig op te dringen, te vechten of door uitdagend gedrag aanleiding te geven tot ongeregeldheden.
2. Een ieder die op een openbare plaats aanwezig is bij een voorval waardoor ongeregeldheden ontstaan of dreigen te ontstaan, of bij een tot toeloop van publiek aanleiding gevende gebeurtenis waardoor ongeregeldheden ontstaan of dreigen te ontstaan, dan wel zich bevindt in of aanwezig is bij een samenscholing, is verplicht op bevel van een ambtenaar van politie zijn weg te vervolgen of zich in de door hem aangewezen richting te verwijderen.
3. Het is verboden zich te begeven naar of zich te bevinden op openbare plaatsen die door het bevoegde bestuursorgaan in het belang van de openbare veiligheid of ter voorkoming van wanordelijkheden zijn afgezet.
4. De burgemeester kan ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in het derde lid.
5. Dit artikel is niet van toepassing op betogingen, vergaderingen en godsdienstige en levensbeschouwelijke samenkomsten als bedoeld in de Wet openbare manifestaties.
6. Op de aanvraag om een vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Afdeling 2. Betoging

Artikel 2:2 Optochten

[gereserveerd]

Artikel 2:3 Kennisgeving betogingen op openbare plaatsen

1. Degene die het voornemen heeft op een openbare plaats een betoging te houden, waaronder begrepen een samenkomst als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wet openbare manifestaties, geeft daarvan voor de openbare aankondiging en ten minste 48 uur voordat de betoging wordt gehouden, schriftelijk kennis aan de burgemeester.
2. De kennisgeving bevat:
   a. naam en adres van degene die de betoging houdt;
   b. het doel van de betoging;
   c. de datum waarop de betoging wordt gehouden en het tijdstip van aanvang en van beëindiging;
   d. de plaats en, voor zover van toepassing, de route en de plaats van beëindiging;
   e. voor zover van toepassing, de wijze van samenstelling;
   f. maatregelen die degene die de betoging houdt zal treffen om een regelmatig verloop te bevorderen.
3. Degene die de kennisgeving doet, ontvangt daarvan een bewijs waarin het tijdstip van de kennisgeving is vermeld.
4. Als het tijdstip van de schriftelijke kennisgeving valt op een vrijdag na 12.00 uur, een zaterdag, een zondag of een algemeen erkende feestdag, wordt de kennisgeving gedaan uiterlijk op de werkdag die aan de dag van dat tijdstip voorafgaat vóór 12.00 uur.
5. De burgemeester kan in bijzondere omstandigheden de in het eerste lid genoemde termijn verkorten en een mondelinge kennisgeving in behandeling nemen.

Artikel 2:4 Afwijking termijn

(Vervallen; opgenomen in artikel 2:3)

Artikel 2:5 Te verstrekken gegevens

(Vervallen; opgenomen in artikel 2:3)

Afdeling 3. Verspreiden van gedrukte stukken

Artikel 2:6 Verspreiden geschreven of gedrukte stukken of afbeeldingen

1. Het is verboden gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen onder publiek te verspreiden dan wel openlijk aan te bieden op door het college aangewezen openbare plaatsen.
2. Het college kan de werking van het verbod beperken tot bepaalde dagen en uren.
3. Het verbod is niet van toepassing op het huis-aan-huis verspreiden of het aan huis bezorgen van gedrukte of geschreven stukken en afbeeldingen.
4. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.

5. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Afdeling 4. Vertoningen op de weg

Artikel 2:7 Feest, muziek en wedstrijd e.d.

(Vervallen; opgenomen in artikel 2:25)

Artikel 2:8 Dienstverlening

(Vervallen)

Artikel 2:9 Vertoningen op openbare plaatsen

1. Het is verboden ten behoeve van publiek als straatartiest, straatfotograaf, tekenaar, filmoperateur of gids op te treden op door de burgemeester in het belang van de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu aangewezen openbare plaatsen.
2. De burgemeester kan de werking van het verbod beperken tot bepaalde dagen en uren.
3. De burgemeester kan ontheffing verlenen van het verbod.
4. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Afdeling 5. Bruikbaarheid, uiterlijk aanzien en veilig gebruik van openbare plaatsen

Artikel 2:10 Voorwerpen op of aan de weg of openbare plaats

1. Het is verboden zonder voorafgaande vergunning van het college de openbare plaats anders te gebruiken dan overeenkomstig de publieke functie daarvan.
2. Een vergunning bedoeld in het eerste lid kan worden geweigerd:
   a. indien het beoogde gebruik schade toebrengt aan de weg, gevaar oplevert voor de bruikbaarheid van de openbare plaats of voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan, dan wel een belemmering kan vormen voor het doelmatig beheer en onderhoud van de weg;
   b. indien het beoogde gebruik hetzij op zichzelf, hetzij in verband met de omgeving niet voldoet aan redelijke eisen van welstand;
   c. in het belang van de voorkoming of beperking van overlast voor gebruikers van de in de nabijheid gelegen onroerende zaak.
3. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor:
   a. evenementen als bedoeld in artikel 2:24;
   b. standplaatsen als bedoeld in artikel 5:17;

c. voorwerpen of stoffen waarop gedachten of gevoelens worden geopenbaard.

4. Geen vergunning is vereist voor het tijdelijk plaatsen van onder andere bouwmaterialen zoals bouwketen, steigers, containers als ook aankondigingsborden, spandoeken en spanframes, mits:
   a. er geen gevaar voor de bruikbaarheid van de weg wordt veroorzaakt;
   b. het object geen overlast veroorzaakt voor gebruikers van de in de nabijheid gelegen onroerende zaak;
   c. bouwmaterialen alleen worden geplaatst op of nabij de locatie waar de werkzaamheden plaatsvinden;
   d. bouwmaterialen op de openbare weg dienen te voldoen aan de door het CROW uitgebrachte "Richtlijnen voor het markeren van onverlichte obstakels"
   e. de objecten geen belemmering vormen voor beheer en onderhoud van de weg;
   f. de objecten niet in het centrum van Zevenaar, zoals bedoeld in artikel 1:1 onder j, worden geplaatst;
   g. de van toepassing zijnde beleidsregels in acht wordt genomen;
   h. er 3 weken voorafgaand melding wordt gedaan aan het college en deze niet binnen 8 werkdagen na ontvangst van de melding heeft besloten het plaatsen van het object te verbieden.

5.
   a. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet beheer rijkswaterstaatswerken of het Provinciaal wegenreglement.
   b. De weigeringsgrond van het tweede lid, onder a, geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 5 van de Wegenverkeerswet.
   c. De weigeringsgrond van het tweede lid, onder b, geldt niet voor bouwwerken;
   d. De weigeringsgrond van het tweede lid, onder c, geldt niet voor zover in het geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet milieubeheer.

6. Het college kan categorieën van voorwerpen aanwijzen waarvoor het verbod in het eerste lid niet geldt.
7. Op de aanvraag om een vergunning / ontheffing, niet zijnde een omgevingsvergunning, bedoeld in het eerste lid is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:11 Omgevingsvergunning voor het a~~A~~anleggen, beschadigen en veranderen van een weg

1. Het is verboden zonder vergunning van het bevoegd gezag een weg aan te leggen, de verharding daarvan op te breken, in een weg te graven of te spitten, aard of breedte van de wegverharding te veranderen of anderszins verandering te brengen in de wijze van aanleg van een weg.
2. Het verbod is niet van toepassing voor zover in opdracht van een bestuursorgaan of openbaar lichaam werkzaamheden worden verricht.~~Het verbod in het eerste lid geldt niet voor overheden bij het uitvoeren van hun publieke taak.~~
3. Het verbod geldt voorts niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, de Wegenwet, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, het Provinciaal wegenreglement, de Waterschapskeur, de Telecommunicatiewet of de daarop gebaseerde Telecommunicatieverordening.
4. Op de aanvraag om een vergunning / ontheffing bedoeld in het eerste lid is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Artikel 2:12 Maken of veranderen van een uitweg

1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning van het bevoegd gezag:
   a. een uitweg te maken naar de weg;
   b. van de weg gebruik te maken voor het hebben van een uitweg;
   c. verandering te brengen in een bestaande uitweg naar de weg.
2. Een vergunning als bedoeld in het eerste lid kan worden geweigerd in het belang van:
   a. de bruikbaarheid van de weg;
   b. het veilig en doelmatig gebruik van de weg;
   c. de verdeling van de beschikbare parkeerruimte;
   d. de bescherming van het uiterlijk aanzien van de omgeving;
   e. de bescherming van groenvoorzieningen in de gemeente;
   f. het ter plaatse geldende bestemmingsplan.
3. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet beheer Rijkswaterstaatswerken, de Waterschapskeur of het Provinciaal wegenreglement.

Afdeling 6. Veiligheid op de weg

Artikel 2:13 Veroorzaken van gladheid

(Vervallen)

Artikel 2:14 Winkelwagentjes

1. Een winkelier die winkelwagentjes ter beschikking stelt is verplicht deze
   a. te voorzien van de naam van het bedrijf of een ander herkenningsteken, en
   b. terstond te verwijderen of te doen verwijderen uit de omgeving van dat bedrijf, voor zover deze buiten een winkelwagenstalling staan.
2. Het is verboden een winkelwagentje na gebruik onbeheerd op een openbare plaats achter te laten.
3. Het eerste lid, aanhef en onder b, is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Wet milieubeheer.

Artikel 2:15 Hinderlijke beplanting of gevaarlijk voorwerp

Het is verboden beplanting of een voorwerp aan te brengen of te hebben op zodanige wijze dat aan het wegverkeer het vrije uitzicht wordt belemmerd of voor het wegverkeer hinder of gevaar ontstaat.

Artikel 2:16 Openen straatkolken e.d.

(Vervallen)

Artikel 2:17 Kelderingangen e.d.

(Vervallen)

Artikel 2:18 Rookverbod in bossen en natuurterreinen

1. Het is verboden te roken in bossen of binnen een afstand van dertig meter daarvan gedurende een door het college aangewezen periode.
2. Het is verboden in bossen of binnen een afstand van honderd meter daarvan, voor zover het de open lucht betreft, brandende of smeulende voorwerpen te laten vallen, weg te werpen of te laten liggen.
3. Het in het eerste en tweede lid gestelde verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 3, van het Wetboek van Strafrecht.
4. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt voorts niet voor zover het roken plaatsvindt in gebouwen en aangrenzende erven.

Artikel 2:19 Gevaarlijk of hinderlijk voorwerp

1. Het is verboden op, aan of boven het voor voetgangers of (brom)fietsers bestemde deel van de weg op enigerlei wijze prikkeldraad, schrikdraad, puntdraad of andere scherpe voorwerpen aan te brengen of te hebben hangen lager dan 2,2 meter boven dat gedeelte van de weg.
2. Het verbod geldt niet voor prikkeldraad, schrikdraad, puntdraad of andere scherpe voorwerpen, die op grotere afstand dan 0,25 m uit de uiterste boord van de weg, op van de weg af gerichte delen van een afscheiding zijn aangebracht.
3. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994.

Artikel 2:20 Vallende voorwerpen

(Vervallen)

Artikel 2:21 Voorzieningen voor verkeer en verlichting

1. De rechthebbende op een bouwwerk c.q. perceel grond is verplicht toe te laten dat op of aan dat bouwwerk c.q. perceel grond voorwerpen, borden of voorzieningen ten behoeve van het verkeer of de openbare verlichting worden aangebracht, onderhouden, gewijzigd of verwijderd.
2. Het bepaalde geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Waterstaatswet 1900, de Onteigeningswet, of de Belemmeringenwet Privaatrecht.

Artikel 2:22 Objecten onder hoogspanningslijn

(Vervallen)

Artikel 2:23 Veiligheid op het ijs

(Vervallen)

Afdeling 7. Evenementen

Artikel 2:24 Begripsbepaling

1. In deze afdeling wordt onder evenement verstaan elke voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak, met uitzondering van:
   a. bioscoopvoorstellingen;
   b. markten als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder g, van de Gemeentewet en artikel 5:22 van deze verordening;
   c. kansspelen als bedoeld in de Wet op de kansspelen;
   d. het in een inrichting in de zin van de ~~Drank en Horecawet~~Alcoholwet gelegenheid geven tot dansen;
   e. betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties;
   f. activiteiten als bedoeld in artikel 2:9 en 2:39 van deze verordening;
   g. de van gemeentewege georganiseerde jaarlijkse kermissen;
   h. sportwedstrijden, niet zijnde vechtsportevenementen als bedoeld in het tweede lid onder f.
2. Onder evenement wordt mede verstaan:
   a. een herdenkingsplechtigheid;
   b. een braderie;
   c. een optocht, niet zijnde een betoging als bedoeld in artikel 2:3 van deze verordening, op de weg;
   d. een feest, muziekvoorstelling of wedstrijd op of aan de weg.
   e. een straatfeest of buurtbarbecue op één dag (een klein evenement).
   f. een door de burgemeester aangewezen categorie vechtsportwedstrijden of –gala's.
3. In deze afdeling wordt onder een klein evenement verstaan een eendaags evenement waarbij:
   a. het aantal aanwezigen niet meer bedraagt dan 150 personen;
   b. het evenement plaatsvindt tussen 10.00 en 23.00 uur;
   c. er geen verkeersmaatregelen vereist zijn, anders dan het onttrekken van parkeerplaatsen en het eventueel afsluiten van een straat met een beperkte verkeersfunctie.
   d. het evenement voldoet aan de risicocategorie 0 'te melden evenement';
4. Evenementen worden op basis van de uitkomst van een risicoscan ingedeeld in de volgende risicocategorieën:
   a. Te melden evenement (0) 'Evenement' waarbij geen risico's te verwachten zijn voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en die geen maatregelen of voorzieningen vergen van het daartoe bevoegd gezag.

b. Regulier evenement (A): 'Evenement' waarbij het (zeer) onwaarschijnlijk is dat die gebeurtenis leidt tot risico's voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en maatregelen of voorzieningen vergen van het daartoe bevoegd gezag om die dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.

c. Aandachts evenement (B): 'Evenement' waarbij het mogelijk is dat die gebeurtenis leidt tot risico's voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en maatregelen of voorzieningen vergen van het daartoe bevoegd gezag om die dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.

d. Risicovol evenement (C): 'Evenement' waarbij het (zeer) waarschijnlijk is dat die gebeurtenis leidt tot risico's voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en maatregelen of voorzieningen vergen van het daartoe bevoegd gezag om die dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.

Artikel 2:25 Evenement

1. Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning van de burgemeester een evenement te organiseren.
2. Bij de indiening van de vergunningaanvraag worden de gegevens, bedoeld in artikel 2.3 van het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen aangeleverd voor zover het evenement een gebruiksmelding zou moeten worden gedaan op grond van artikel 2.1, eerste lid, van het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen.
3. Geen vergunning is vereist voor een klein evenement, als de organisator ten minste 15 werkdagen voorafgaand aan het evenement daarvan melding heeft gedaan aan de burgemeester.
4. De burgemeester kan binnen tien werkdagen na ontvangst van de melding besluiten een klein evenement te verbieden.
5. Het verbod van het eerste lid geldt niet voor een feest, muziekvoorstelling of wedstrijd op of aan de weg, voor zover in het geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 10 juncto 148, van de Wegenverkeerswet 1994.
6. Het derde lid is niet van toepassing op een krachtens artikel 2:24, tweede lid, aanhef en onder f, aangewezen categorie vechtsportwedstrijden of –gala's.
7. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de burgemeester een vergunning voor een vechtsportevenement als bedoeld in artikel 2:24, tweede lid, aanhef en onder f, weigeren als de organisator of de aanvrager van de vergunning van in enig opzicht van slecht levensgedrag is.
8. Op de aanvraag om een vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:25aA Meerjarenvergunning

1. De burgemeester kan besluiten om voor jaarlijks terugkerende evenementen een meerjarenvergunning te verlenen.
2. Een meerjarenvergunning geldt voor maximaal drie jaar.
3. Een meerjarenvergunning kan onder de volgende voorwaarden worden verleend:
   a. het evenement vindt al minstens drie jaar in de gemeente Zevenaar plaats;
   b. het betreft een evenement in de risicocategorie A of B;
   d. er zijn geen eerdere negatieve ervaringen opgedaan;
   e. er zijn uit voorgaande jaren geen gegrond verklaarde bezwaren bekend;

f. er is sprake van geringe risico's t.a.v. de openbare orde en veiligheid, een en ander ter beoordeling van politie/brandweer en burgemeester;

g. het evenement wijzigt jaarlijks niet of nauwelijks qua aard en omvang en wordt elk jaar op dezelfde locatie gehouden;

4. De meerjarenvergunning kan worden ingetrokken wanneer:

   a. er sprake is van substantiële wijzigingen in de aard, omvang of locatie;

   b. de voorschriften niet worden nageleefd;

   c. zich een calamiteit heeft voorgedaan;

   d. er zwaarwegende klachten zijn binnengekomen;

   e. de burgemeester dit om andere redenen noodzakelijk acht.

Artikel 2:26 Ordeverstoring en beëindiging evenement

1. Het is verboden bij een evenement de orde te verstoren.
2. De burgemeester kan, indien het belang van de openbare orde, het voorkomen of beperken van overlast, de verkeersveiligheid of de veiligheid van personen of goederen, de zedelijkheid of gezondheid, dan wel het woon- en leefklimaat dit vordert, het bevel geven een evenement te beëindigen.
3. Degene die een evenement organiseert dan wel bij een evenement feitelijk de leiding heeft, is verplicht:

   a. dat evenement onverwijld te beëindigen indien de burgemeester hiertoe een bevel geeft;

   b. ervoor te zorgen dat, nadat het onder a bedoeld bevel door de burgemeester is gegeven, geen publiek meer tot het evenement toegelaten wordt;

   c. ervoor te zorgen dat ambtenaren van politie te allen tijde toegang hebben tot het evenement.

4. Indien een evenement gepaard gaat of dreigt te gaan met een ernstige verstoring van de

   openbare orde is degene die dat evenement organiseert of bij dat evenement feitelijk de leiding heeft, verplicht op bevel van een ambtenaar van politie het evenement onverwijld te beëindigen en geen publiek meer tot het evenement toe te laten.

5. Het is verboden aanwezig te zijn bij een evenement ten aanzien waarvan een bevel, als bedoeld in het tweede lid of in het vierde lid gegeven is.
6. Indien een evenement is verboden of een bevel tot beëindiging als bedoeld in het tweede lid of in het vierde lid is gegeven, is een ieder die zich op de plaats of in de directe nabijheid van het evenement bevindt, op eerste vordering van een ambtenaar van politie of brandweer verplicht zich terstond te verwijderen in de door die ambtenaar bevolen richting.
7. Het is verboden bij een evenement zichtbaar goederen te dragen, bij zich te hebben of te vervoeren die uiterlijke kenmerken zijn van een organisatie die bij rechterlijke uitspraak of bestuurlijk besluit verboden is verklaard of is ontbonden vanwege een doel of werkzaamheid in strijd met de openbare orde.
8. Het verbod van lid 7 geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht.

Afdeling 8. Toezicht op ~~horecabedrijven~~openbare inrichtingen

Artikel 2:27 Begripsbepalingen

1. In deze afdeling wordt verstaan onder:
   a. openbare inrichting: de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig is, logies wordt verstrekt of dranken worden geschonken of rookwaren of spijzen voor directe of latere consumptie worden bereid of verstrekt. Onder een ~~horecabedrijf~~ openbare inrichting wordt in ieder geval verstaan: een hotel, (afhaal)restaurant, pension, café, waterpijpcafé, cafetaria, snackbar, discotheek, buurthuis of clubhuis. Onder ~~horecabedrijf~~ openbare inrichting wordt tevens verstaan een bij ~~dit bedrijf~~deze inrichting behorend terras en andere aanhorigheden;
   b. terras: een buiten de besloten ruimte van de inrichting liggend deel van ~~het~~ de ~~horecabedrijf~~ openbare inrichting waar sta- of zitgelegenheid kan worden geboden en waar tegen vergoeding dranken kunnen worden geschonken of spijzen voor directe consumptie kunnen worden bereid of verstrekt;~~.~~
   c. exploitant: degene die een ~~horecabedrijf~~ openbare inrichting exploiteert;~~.~~
   d. leidinggevende: leidinggevende als bedoeld in artikel 1 van de Alcoholwet;~~.~~
   e. afhaalrestaurant: de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig is, spijzen voor latere consumptie worden bereid of verstrekt.
2. Deze afdeling verstaat niet onder bezoekers:
   a. de gezinsleden van de houder, alsmede zijn elders wonende bloed- en aanverwanten, in de rechte lijn onbeperkt, in de zijlijn tot en met de derde graad;
   b. de personen die voorkomen in het register als bedoeld in artikel 438 van het Wetboek van Strafrecht, alsmede personen bedoeld in artikel 438, derde lid, van het Wetboek van Strafrecht;
   c. de personen wier aanwezigheid in de inrichting wegens dringende redenen noodzakelijk is.

Artikel 2:28 Exploitatievergunning openbare inrichting

1. Het is verboden ~~een openbare inrichting te exploiteren~~ zonder vergunning van de burgemeester:
   a. ~~.~~een openbare inrichting te exploiteren;
   ~~1.~~b. één of meer bij de openbare inrichting behorende terrassen te exploiteren, voor zover deze onder de uitzonderingscategorie van artikel 2:28, vijfde lid, van deze verordening vallen.
2. De burgemeester weigert de vergunning indien de exploitatie van de openbare inrichting in strijd is met een geldend bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan of voorbereidingsbesluit. De burgemeester kan de vergunning eveneens weigeren indien er gesproken kan worden van slecht levensgedrag van de horeca ondernemer of de horeca ondernemer heeft de leeftijd van 21 jaar niet bereikt of staat onder curatele.
3. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de burgemeester de vergunning slechts geheel of gedeeltelijk weigeren, indien naar zijn oordeel moet worden aangenomen dat;
   a. de woon- of leefsituatie in de omgeving van de openbare inrichting of de openbare orde op ontoelaatbare wijze nadelig wordt beïnvloed; of
   b. de financier, exploitant, eigenaar en/of ~~de~~ leidinggevende in enig opzicht van slecht levensgedrag is.
4. Geen vergunning is vereist voor een openbare inrichting die zich bevindt in:
   a. een winkel als bedoeld in artikel 1 van de Winkeltijdenwet, voor zover de activiteiten van de openbare inrichting een nevenactiviteit vormen van de winkelactiviteit;

b. een zorginstelling;
c. een museum;
d. een sport-, school- of bedrijfskantine of – restaurant uitsluitend voor zover deze als zodanig in gebruik is;
e. rouwcentra, begraafplaatsen en crematoria;
f. para commerciële instellingen ~~zoals bedoeld in artikel 2:34a onder e~~.

5. De burgemeester verleent op verzoek of ambtshalve vrijstelling van het verbod genoemd in het eerste lid aan openbare inrichtingen die horecabedrijf zijn als bedoeld in artikel 1 van de ~~Drank- en Horecawet~~Alcoholwet indien:
   a. zich in de twaalf maanden voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze bepaling geen incidenten gepaard gaande met geweld, overlast op straat of drugsgebruik en -handel hebben voorgedaan in of bij de inrichting.
6. De vrijstelling wordt ingetrokken wanneer zich een incident heeft voorgedaan als bedoeld in het vijfde lid onder a.
7. Voor de overige openbare inrichtingen, dan in lid 5, geldt dat ze binnen achttien maanden na inwerkingtreding van deze bepaling beschikken over een vergunning zoals bedoeld in lid 1.
8. Paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) is niet van toepassing op de vergunning bedoeld in het eerste lid en op de vrijstelling bedoeld in het vijfde lid.

Artikel 2:29 Sluitingstijd

1. Het is de exploitant verboden de openbare inrichting voor bezoekers geopend te hebben, of bezoekers in de openbare inrichting te laten verblijven: op maandag tot en met zondag tussen 02.00 uur en 06.00 uur, in afwijking van het vorenstaande op zaterdag en zondag tussen 03.00 uur en 06.00 uur voor zover de exploitant een daartoe strekkende overeenkomst met de gemeente heeft gesloten en de exploitant voldoet aan de daarin gestelde voorwaarden. Voor terrassen gelden afwijkende sluitingstijden.
2. Het is verboden een openbare inrichting voor bezoekers geopend te hebben, of bezoekers in de inrichting te laten verblijven na sluitingstijd.
3. De burgemeester kan ontheffing verlenen van de sluitingstijd.
4. Voor een openbare inrichting als bedoeld in artikel 2:28, vierde lid, aanhef en onder a, gelden dezelfde sluitingstijden als voor de winkel.
5. Het eerste en het derde lid zijn niet van toepassing op situaties waarin bij of krachtens de Wet milieubeheer is voorzien.
6. Op de aanvraag om een vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:30 Afwijking sluitingstijd; tijdelijke sluiting

1. De burgemeester kan in het belang van de openbare orde, veiligheid, zedelijkheid of gezondheid of in geval van bijzondere omstandigheden voor een of meer openbare inrichtingen tijdelijk andere dan de krachtens artikel 2:29 geldende sluitingstijden vaststellen of tijdelijk sluiting bevelen.
2. Het in het eerste lid bepaalde geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 13b van de Opiumwet.

Artikel 2:31 Verboden gedraging

1. Het is verboden in een ~~horecabedrijf~~openbare inrichting:

a. de orde te verstoren;

b. zich te bevinden na sluitingstijd, tenzij het personeel betreft, of gedurende de tijd dat de inrichting gesloten dient te zijn op grond van een besluit krachtens het eerste lid;

c. op het terras spijzen of dranken te verstrekken aan personen die geen gebruik maken van de ~~zit~~plaatsen die aanwezig zijn op het terras.~~;~~

Artikel 2:32 Handel in ~~horecabedrijven~~openbare inrichtingen

1. In dit artikel wordt onder handelaar verstaan: de handelaar als bedoeld in artikel 1 van de algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 437, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht.
2. De exploitant van een ~~horecabedrijf~~ openbare inrichting laat niet toe dat een handelaar, aangewezen bij algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 437, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht, of een voor hem handelend persoon in dat bedrijf enig voorwerp verwerft, verkoopt of op enig andere wijze overdraagt.

Artikel 2:33 Het college als bevoegd bestuursorgaan

Als een ~~horecabedrijf~~ openbare inrichting ~~geen inrichting is in de zin van~~niet valt onder artikel 174 van de Gemeentewet, treedt het college op als bevoegd bestuursorgaan voor de toepassing van artikel 2:28 tot en met 2:30.

Afdeling 8a. Regulering paracommerciële rechtspersonen en overige aangelegenheden uit de ~~Drank- en Horecawet~~Alcoholwet

Artikel 2:34a Begripsbepaling

Vervallen

Artikel 2:34b Voorschriften en beperkingen aan vergunning

(Vervallen)

Artikel 2:34c Tijdelijke ontheffing

(Vervallen)

Artikel 2:34d Weigeringsgronden

(Vervallen)

Artikel 2:34e Hardheidsclausule

(Vervallen_

Afdeling 9. Toezicht op inrichtingen tot het verschaffen van nachtverblijf

Artikel 2:35 Begripsbepaling

In deze afdeling wordt onder inrichting verstaan: elke al dan niet besloten ruimte waarin, in de uitoefening van beroep of bedrijf, aan personen de mogelijkheid van nachtverblijf of gelegenheid tot kamperen wordt verschaft.

Artikel 2:36 Kennisgeving exploitatie

Degene die een inrichting opricht, overneemt, verplaatst of de exploitatie of feitelijke leiding van een inrichting staakt, is verplicht daarvan binnen drie dagen daarna daarvan schriftelijk kennis te geven aan de burgemeester.

Artikel 2:37 Nachtregister

(Vervallen)

Artikel 2:38 Verschaffing gegevens nachtregister

Degene die in een inrichting nachtverblijf houdt of de kampeerder is verplicht de exploitant of feitelijk leidinggevende van die inrichting volledig en naar waarheid naam, woonplaats, dag van aankomst en de dag van vertrek te verstrekken.

Afdeling 10. Toezicht op speelgelegenheden

Artikel 2:39 Speelgelegenheden

1. In deze afdeling wordt onder speelgelegenheid verstaan een voor het publiek toegankelijke gelegenheid waar bedrijfsmatig of in een omvang alsof deze bedrijfsmatig is de mogelijkheid wordt geboden enig spel te beoefenen, waarbij geld of in geld inwisselbare voorwerpen kunnen worden gewonnen of verloren.
2. In deze afdeling voorkomende begrippen die in de Wet op de kansspelen zijn omschreven, hebben dezelfde betekenis als in die wet.
3. Het is verboden zonder vergunning van de burgemeester een speelgelegenheid te exploiteren of te doen exploiteren.
4. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Wet op de kansspelen.
5. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 weigert de burgemeester de vergunning als:
    a. naar zijn oordeel moet worden aangenomen dat de woon- en leefsituatie in de omgeving van de speelgelegenheid of de openbare orde op ontoelaatbare wijze nadelig worden beïnvloed door de exploitatie van de speelgelegenheid; of
    b. de exploitatie van de speelgelegenheid in strijd is met een geldend bestemmingsplan.
6. Op de aanvraag om een vergunning is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.
7. Nadere regels omtrent speelgelenheden kunnen door de burgemeester worden vastgesteld.

Artikel 2:40 Kansspelautomaten

1. In hoogdrempelige inrichtingen zijn 2 kansspelautomaten toegestaan.

2. In laagdrempelige inrichtingen zijn 2 speelautomaten toegestaan, met dien verstande dat kansspelautomaten in het geheel niet zijn toegestaan.

Afdeling 11. Maatregelen ter voorkoming van overlast, gevaar of schade

Artikel 2:41 Betreden gesloten woning of lokaal

1. Het is verboden een krachtens artikel 174a van de Gemeentewet gesloten woning, een niet voor publiek toegankelijk lokaal of een bij die woning of dat lokaal behorend erf te betreden.
2. Het is verboden een krachtens artikel 13b van de Opiumwet gesloten woning, een niet voor het publiek toegankelijk lokaal, een bij die woning of dat lokaal behorend erf, een voor het publiek toegankelijk lokaal of bij dat lokaal behorend erf te betreden.
3. Deze verboden gelden niet voor personen wier aanwezigheid in de woning of het lokaal of een daarbij behorend erf wegens dringende reden noodzakelijk is.
4. De burgemeester is bevoegd van de in het eerste en tweede lid bedoelde verboden ontheffing te verlenen.

Artikel 2:42 Plakken en kladden

1. Het is verboden een openbare plaats of dat gedeelte van een onroerende zaak dat vanaf die plaats zichtbaar is te bekrassen of te bekladden.
2. Het is verboden zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbende op een openbare plaats of dat gedeelte van een onroerende zaak dat vanaf die plaats zichtbaar is:
   a. een aanplakbiljet of ander geschrift, afbeelding of aanduiding aan te plakken, te doen aanplakken, op andere wijze aan te brengen of te doen aanbrengen;
   b. met kalk, teer of een kleur of verfstof een afbeelding, letter, cijfer of teken aan te brengen of te doen aanbrengen.
3. Het verbod, bedoeld in het tweede lid, is niet van toepassing voor zover gehandeld wordt krachtens wettelijk voorschrift.
4. De houder van de schriftelijke toestemming is verplicht die aan een opsporingsambtenaar op diens eerste vordering terstond ter inzage af te geven.
5. Het college wijst aanplakborden aan voor het aanbrengen van meningsuitingen en bekendmakingen.
6. Het is verboden de aanplakborden te gebruiken voor het aanbrengen van handelsreclame.
7. Het college kan nadere regels stellen voor het aanbrengen van meningsuitingen en bekendmakingen, die geen betrekking mogen hebben op de inhoud daarvan.

Artikel 2:43 Vervoer plakgereedschap en dergelijke

1. Het is verboden op de weg of openbaar water enig aanplakbiljet, aanplakdoek, kalk, teer, kleur- of verfstof of verfgereedschap te vervoeren of bij zich te hebben

2. Het verbod is niet van toepassing als de genoemde materialen of gereedschappen niet zijn gebruikt of niet zijn bestemd voor handelingen als verboden in artikel 2:42.

Artikel 2:44 Vervoer inbrekerswerktuigen

1. Het is verboden op een openbare plaats inbrekerswerktuigen of vermommingsmiddelen te vervoeren of bij zich te hebben.
2. Het verbod is niet van toepassing als de bedoelde werktuigen niet zijn gebruikt of niet zijn bestemd om zich onrechtmatig de toegang tot een gebouw of erf te verschaffen, onrechtmatig sluitingen te openen of te verbreken, diefstal door middel van braak te vergemakkelijken of het maken van sporen, of herkenning bij het plegen voornoemde strafbare feiten te voorkomen.

Artikel 2:44a Vervoer geprepareerde voorwerpen ~~(rooftassen)~~

1. Het is verboden op de weg of in de nabijheid van winkels te vervoeren of bij zich te hebben een voorwerp dat er kennelijk toe is uitgerust om het plegen van (winkel) diefstal te vergemakkelijken.
2. Het in het eerste lid gestelde verbod is niet van toepassing indien redelijkerwijs kan worden aangenomen dat het voorwerp niet bestemd is voor de in het eerste lid bedoelde handelingen.

Artikel 2:45 Betreden van plantsoenen

(Vervallen)

Artikel 2:45b Overlast skaten

1. Onder skaten wordt in dit artikel verstaan: het zich voortbewegen op rolschaatsen, rollerskates, skates, skeelers, skateboarden en vergelijkbare voorwerpen.
2. Het college kan wegen of gebieden aanwijzen waar het is verboden om te skaten.
3. De in het vorige lid bedoelde wegen of gebieden kunnen worden aangewezen in het belang van:
   a. het doelmatig beheer en onderhoud van de weg, waaronder mede begrepen de voorkoming van schade aan de weg en het straatmeubilair;
   b. de bescherming van verkeersdeelnemers en de verdeling van de gebruiksmogelijkheden van de weg;
   c. de voorkoming of opheffing van hinder of overlast.

Artikel 2:46 Rijden over bermen e.d.

(Vervallen)

Artikel 2:47 Hinderlijk gedrag op openbare plaatsen

1. Het is verboden:
   a. op een openbare plaats te klimmen of zich te bevinden op een beeld, monument, overkapping, constructie, openbare toiletgelegenheid, voertuig, hek, omheining of andere afsluiting, verkeersmeubilair en daarvoor niet bestemd straatmeubilair;
   b. zich op een openbare plaats zodanig op te houden dat aan gebruikers of bewoners van nabij de weg gelegen woningen onnodig overlast of hinder wordt veroorzaakt.
2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 424, 426bis of 431 van het Wetboek van Strafrecht of artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994.

Artikel 2:48 Verboden drank- en drugsgebruik

1. Het is voor personen die de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt verboden op een openbare plaats, die deel uitmaakt van een door het college aangewezen gebied, alcoholhoudende drank te gebruiken of aangebroken flessen, blikjes en dergelijke met alcoholhoudende drank bij zich te hebben.
2. Het verbod is niet van toepassing op:
   a. een terras dat behoort bij een horecabedrijf, als bedoeld in artikel 1 van de ~~Drank- en Horecawet~~Alcoholwet;
   b. een andere plaats dan een horecabedrijf als bedoeld onder a, waarvoor een ontheffing geldt krachtens artikel 35 van de ~~Drank en Horecawet~~Alcoholwet.

Artikel 2:49 Verboden gedrag bij of in gebouwen

1. Het is verboden zonder redelijk doel:
   a. zich in een portiek of poort op te houden;
   b. in, op of tegen een raamkozijn of een drempel van een gebouw te zitten of te liggen.
2. Het is aan anderen dan bewoners of gebruikers van flatgebouwen, appartementsgebouwen en soortgelijke meergezinshuizen en van gebouwen die voor publiek toegankelijk zijn, verboden zich zonder redelijk doel te bevinden in een voor gemeenschappelijk gebruik bestemde ruimte van zo'n gebouw.

Artikel 2:49a Woonoverlast als bedoeld in artikel 151d Gemeentewet

1. Degene die een woning of een bij die woning behorend erf gebruikt, of tegen betaling in gebruik geeft aan een persoon die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen is ingeschreven, draagt er zorg voor dat door gedragingen in of vanuit die woning of dat erf of in de onmiddellijke nabijheid van die woning of dat erf geen ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden wordt veroorzaakt.
2. Als de burgemeester een last onder dwangsom of onder bestuursdwang oplegt naar aanleiding van een schending van deze zorgplicht kan hij daarbij aanwijzingen geven over wat de overtreder dient te doen of na te laten om verdere schending te voorkomen.

Artikel 2:50 Hinderlijk gedrag in voor het publiek toegankelijke ruimten

Het is verboden zich zonder redelijk doel en op een voor anderen hinderlijke wijze op te houden in of op eenvoor het publiek toegankelijke ruimte dan wel deze te verontreinigen of te gebruiken voor een ander doel dan waarvoor de desbetreffende ruimte is bestemd. Onder deze ruimten worden in elk geval verstaan portalen, telefooncellen, wachtlokalen voor het openbaar vervoer, parkeergarages en rijwielstallingen.

Artikel 2.50a Gevaarlijk drinkgerei en verpakkingen

1. Het is verboden op de weg, die deel uitmaakt van een door de burgemeester aangewezen gebied, drinkgerei van glas of geopende glazen verpakkingen, kennelijk bestemd voor het bewaren van dranken, bij zich te hebben of met zich mee te voeren.
2. Het bepaalde in het eerste lid geldt niet voor:
   a. een terras waarvoor een vergunning geldt als bedoeld in artikel 2:2~~6~~8;
   b. de plaats waarvoor een ontheffing geldt krachtens artikel 35 van de ~~Drank- en Horecawet~~Alcoholwet.
3. Het is de exploitant van een inrichting als bedoeld in artikel 2:2~~7~~6 en degene die het

winkelbedrijf of slijtersbedrijf uitoefent, welke inrichting, winkel of slijterij is gelegen aan een door de burgemeester aangewezen weg of weggedeelte, verboden dranken in door de burgemeester aangewezen verpakkingen, en/of drinkgerei van glas of blik te verstrekken gedurende een door de burgemeester aangewezen periode. De burgemeester wijst de wegen of weggedeeltes, verpakkingen en drinkgerei en de periode aan in het belang van de openbare orde en/of veiligheid indien en voor zover de genoemde belangen dit dringend noodzakelijk maken en dat ook in een aantoonbaar verband staat tot deze aanwijzing.

Artikel 2:51 Neerzetten van fietsen of bromfietsen

Het is verboden op een openbare plaats een fiets of een bromfiets te plaatsen of te laten staan tegen een raam, een raamkozijn, een deur, de gevel van een gebouw of de ingang van een portiek als dit in strijd is met de uitdrukkelijk verklaarde wil van de gebruiker van dat gebouw of dat portiek of daardoor die ingang versperd wordt.

Artikel 2:52 Overlast van fiets of bromfiets op markt en kermisterrein en dergelijke

Het is verboden zich op de door het college of de burgemeester aangewezen uren en plaatsen zich met een fiets of een bromfiets te bevinden op een door het college of de burgemeester aangewezen terrein waar een markt, kermis, uitvoering, bijeenkomst of plechtigheid wordt gehouden die publiek trekt, mits dit verbod kenbaar is aan de bezoekers van het terrein.

Artikel 2:53 Verbod op zichtbare uitingen van verboden organisaties

1. Het is verboden op openbare plaatsen of in voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven zichtbaar goederen te dragen, bij zich te hebben of te vervoeren die uiterlijke kenmerken zijn van een organisatie die bij rechterlijke uitspraak of bestuurlijk besluit verboden is verklaard of is ontbonden vanwege een doel of werkzaamheid in strijd met de openbare orde.

2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht.

Artikel 2:54 Bewakingsapparatuur

(Vvervallen i.v.m. deregulering)

Artikel 2:55 Verblijfsontzeggingen

Het is degenen aan wie dit door of namens de burgemeester in het belang van de openbare orde of zedelijkheid is bekendgemaakt, verboden zich – anders dan in een openbaar middel van vervoer – te bevinden op of aan door de burgemeester aangewezen wegen en plaatsen, gedurende de uren daarbij genoemd. Dit verbod geldt gedurende de in de bekendmaking genoemde periode van ten hoogste twaalf weken.

Artikel 2:56 Alarminstallaties

(Vervallen)

Artikel 2:57 Loslopende honden

1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen:
   a. binnen de bebouwde kom op een openbare plaats als de hond niet is aangelijnd;
   b. op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak of speelweide of op een andere door het college aangewezen plaats; of
   c. buiten de bebouwde kom op een door het college aangewezen plaats als de hond niet is aangelijnd; of
   d. op de weg als die hond niet is aangelijnd en geen halsband of een ander identificatiemerk dat de eigenaar of houder duidelijk doet kennen.
2. Het eerste lid, aanhef en onder ab, is niet van toepassing op door het college aangewezen plaatsen.
3. Het eerste lid, aanhef en onder a tot en met c, is niet van toepassing op de eigenaar of houder van een hond die zich vanwege zijn handicap door een geleidehond of sociale hulphond laat begeleiden of die deze hond aantoonbaar gekwalificeerd opleidt tot geleidehond of sociale hulphond.

Artikel 2:58 Verontreiniging door honden

1. De eigenaar of houder van een hond is verplicht ervoor te zorgen dat die hond zich niet van uitwerpselen ontdoet:
   a. op openbare plaatsen binnen de bebouwde kom;
   b. op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak of speelweide;
   c. op een andere door het college aangewezen plaats.
2. Het college kan plaatsen aanwijzen waar het verbod genoemd in het eerste lid, onder a niet geldt.
3. De strafbaarheid wegens overtreding van het in het eerste lid gestelde gebod wordt opgeheven indien de eigenaar of houder van de hond er zorg voor draagt dat de uitwerpselen onmiddellijk worden verwijderd.
4. Het eerste lid is niet van toepassing op de eigenaar of houder van een hond
   a. die zich vanwege zijn handicap door een geleidehond of sociale hulphond laat begeleiden; of

b. die deze hond aantoonbaar gekwalificeerd opleidt tot geleidehond of sociale hulphond.

Artikel 2:59 Gevaarlijke honden

1. Als de burgemeester een hond in verband met zijn gedrag gevaarlijk of hinderlijk acht, kan het de eigenaar of houder van die hond een aanlijngebod of een aanlijn- en muilkorfgebod opleggen voor zover die hond verblijft of loopt op een openbare plaats of op het terrein van een ander.
2. De eigenaar of houder van de hond aan wie een aanlijngebod is opgelegd, is verplicht de hond kort aangelijnd te houden, met een lijn met een lengte, gemeten van hand tot halsband, van ten hoogste 1,50 meter.
3. De eigenaar of houder van de hond aan wie een aanlijn- en muilkorfgebod is opgelegd, is naast de verplichting bedoeld in het tweede lid verplicht de hond voorzien te houden van een muilkorf die:
   a. vervaardigd is van stevige kunststof, van stevig leer of van beide stoffen;
   b. door middel van een stevige leren riem zodanig rond de hals is aangebracht dat verwijdering zonder toedoen van de mens niet mogelijk is; en
   c. zodanig is ingericht dat de hond niet kan bijten, dat de afgesloten ruimte binnen de korf een geringe opening van de bek toelaat en dat geen scherpe delen binnen de korf aanwezig zijn.
4. Onverminderd het bepaalde in artikel 2:57, eerste lid, aanhef en onder d, dient een hond als bedoeld in het eerste lid voorzien te zijn van een door de minister die het aangaat op aanvraag verstrekt uniek identificatienummer door middel van een microchip die met een chipreader afleesbaar is.

Artikel 2:59a Gevaarlijke honden op eigen terrein

1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden deze hond op zijn terrein zonder muilkorf te laten loslopen als de burgemeester een aanlijngebod of een aanlijn- en muilkorfgebod heeft opgelegd als bedoeld in artikel 2:59, eerste lid OF heeft meegedeeld dat hij de hond gevaarlijk acht, dan wel als de hond is opgeleid voor bewakings-, opsporings- en verdedigingswerk.
2. Het in het eerste lid genoemde verbod geldt niet als:
   a. op een vanaf de weg zichtbare plaats een naar het oordeel van de burgemeester duidelijk leesbaar waarschuwingsbord is aangebracht;
   b. het mogelijk is een brievenbus te bereiken en aan te bellen zonder het terrein te betreden; en
   c. het terrein voorzien is van een zodanig hoge en deugdelijke afrastering dat de hond niet zelfstandig buiten het terrein kan komen.

Artikel 2:60 Houden of voeren van hinderlijke of schadelijke dieren

1. Het college kan buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer plaatsen aanwijzen waar het ter voorkoming of opheffing van overlast of schade aan de openbare gezondheid verboden is daarbij aangeduide dieren:
   a. aanwezig te hebben, of
   b. aanwezig te hebben anders dan met inachtneming van de door hen gestelde regels, of
   c. aanwezig te hebben in een groter aantal dan in het aanwijzingsbesluit is aangegeven, of
   d. te voeren.

2. Het is verboden op een krachtens het eerste lid aangewezen plaats daarbij aangeduide dieren aanwezig te hebben, dan wel aanwezig te hebben anders dan met inachtneming van de door het college gestelde regels, dan wel aanwezig te hebben in een groter aantal dan door het college is aangegeven.
3. Het college kan de rechthebbende op een onroerende zaak gelegen binnen een krachtens het eerste lid aangewezen gedeelte van de gemeente ontheffing verlenen van het in het tweede lid gestelde verbod.
4. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:61 Hondenpenning

(reserveren)

Artikel 2:62 Loslopend vee

De rechthebbende op herkauwende of eenhoevige dieren of varkens die zich bevindt in een aan een weg liggend weiland of terrein dat niet van die weg is afgescheiden door een deugdelijke veekering, is verplicht ervoor te zorgen dat zodanige maatregelen getroffen worden dat dit vee die weg niet kan bereiken.

Artikel 2:63 Duiven

(Vervallen)

Artikel 2.64 Bijen

(Vervallen)

Artikel 2.65 Bedelarij

(~~v~~Vervallen)

Afdeling 12. Bepalingen ter bestrijding van heling van goederen

Artikel 2:66 Definitie

1. In deze afdeling wordt onder handelaar verstaan de handelaar aangewezen bij algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 437, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht.
2. Verkoopregister: het aantekening houden van het verkopen of op andere wijze overdragen van alle gebruikte en ongeregelde goederen door de handelaar.

Artikel 2:67 Verplichtingen met betrekking tot het verkoopregister

1. De handelaar is verplicht aantekening te houden van alle gebruikte of ongeregelde goederen die hij verkoopt of op andere wijze overdraagt, in een doorlopend en een door of namens de burgemeester gewaarmerkt register, en daarin onverwijld op te nemen:
    a. het volgnummer van de aantekening met betrekking tot het goed;
    b. de datum van verkoop of overdracht van het goed;
    c. een omschrijving van het goed, daaronder begrepen – voor zover dat mogelijk is – soort, merk en nummer van het goed;

d. de verkoopprijs of andere voorwaarden voor overdracht van het goed; en

e. de naam en het adres van degene die het goed heeft verkregen.

2. De burgemeester kan vrijstelling verlenen van deze verplichtingen.

3. Op de aanvraag om een vrijstelling is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Artikel 2:68 Voorschriften als bedoeld in artikel 437ter van het Wetboek van Strafrecht

De handelaar of een voor hem handelend persoon is verplicht de burgemeester of de door deze aangewezen ambtenaar binnen drie dagen schriftelijk in kennis te stellen:

1. dat hij het beroep van handelaar uitoefent met vermelding van zijn woonadres en het adres van de bij zijn onderneming behorende vestiging;
2. van een verandering van de in het vorige lid bedoelde adressen;
3. dat hij het beroep van handelaar niet langer uitoefent;
4. dat hij enig goed kan verkrijgen dat redelijk van een misdrijf afkomstig is of voor de rechthebbende verloren is gegaan;
5. de burgemeester op de eerste aanvraag zijn administratie of register ter inzage te geven;
6. aan de hoofingang van elke vestiging een kenteken te hebben waarop zijn naam en de aard van de onderneming duidelijk zichtbaar zijn.

Artikel 2:69 Vervreemding van door opkoop verkregen goederen

Het is de handelaar of een voor hem handelend persoon verboden enig door opkoop verkregen goed gedurende de eerste vijf dagen dat hij onder zijn berusting is, over te dragen of daarin enige wijziging aan te brengen tenzij deze wijziging van geen invloed is op de herkenbaarheid van het goed.

Artikel 2:70 Handel in horecabedrijven

(Dit artikel is verplaatst naar afdeling 8 (Toezicht op ~~horecabedrijven~~openbare inrichtingen) onder artikel 2:32).

Afdeling 13. Consumentenvuurwerk

Artikel 2:71 Definitie

In deze afdeling wordt ~~verstaan~~ onder consumentenvuurwerk verstaan vuurwerk van categorie F1, F2 of F3 dat op grond van artikel 2.1.1 van het Vuurwerkbesluit is aangewezen als vuurwerk dat ter beschikking mag worden gesteld voor particulier gebruik.~~hetgeen daaronder wordt verstaan in het Vuurwerkbesluit.~~

Artikel 2:72 Ter beschikking stellen van consumentenvuurwerk tijdens de verkoopdagen

1. Het is verboden in de uitoefening van een bedrijf of nevenbedrijf consumentenvuurwerk ter beschikking te stellen dan wel voor het ter beschikking stellen aanwezig te houden, zonder vergunning van het college van de gemeente waar het bedrijf is of zal worden gevestigd.
2. Op de aanvraag om een vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:73 Gebruiken van consumentenvuurwerk tijdens de jaarwisseling

1. Het is verboden consumentenvuurwerk te gebruiken op een door het college in het belang van het voorkomen van gevaar, schade of overlast aangewezen plaats.
2. Het is verboden consumentenvuurwerk op een openbare plaats te gebruiken als dat gevaar, schade of overlast kan veroorzaken.
3. De in het eerste en tweede lid gestelde verboden gelden niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 1, van het Wetboek van Strafrecht.
4. Het college kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid gestelde verbod.

Artikel 2:73a Carbidschieten

1. Onder carbidschieten wordt verstaan: het in een (melk)bus dan wel een container dan wel een opslagvat op explosieve wijze verbranden van acetyleengas afkomstig van een reactie tussen calciumacetylide (carbid) en water of gasmengsels met vergelijkbare eigenschappen.
2. Carbidschieten is verboden.
3. Het in het tweede lid gestelde verbod geldt niet op 31 december tussen 10.00 uur en 18.00 uur indien:

   ~~a. gebruik gemaakt wordt van bussen met een maximale inhoud van 1 liter, mits daarbij geen handelingen worden verricht of nagelaten waarvan degene die het carbidschieten verricht weet of redelijkerwijs had kunnen vermoeden dat daardoor gevaren kunnen optreden voor mens en milieu, of;~~

   ab. carbidschieten plaatsvindt op een perceel buiten de bebouwde kom, waarbij gebruik wordt gemaakt van bussen met een maximale inhoud van 60 liter mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

      i. er worden in totaal niet meer dan tien bussen gebruikt;

      ii. het carbidschieten gebeurt onder het toezicht van een meerderjarig persoon die ervoor zorg draagt dat deze voorwaarden worden nageleefd;

      iii. er worden geen handelingen verricht of nagelaten waarvan degene die het carbidschieten verricht weet of redelijkerwijs had kunnen vermoeden dat daardoor gevaren kunnen optreden voor mens, dier goed of milieu, in ieder geval:

         1. wordt uitsluitend geschoten met een bal (geen deksel);
         2. dienen de bussen zodanig stevig in de bodem, in een frame of op andere wijze te zijn verankerd, dat terugslag wordt voorkomen;
         3. wordt geschoten met een schiethoek die niet meer bedraagt dan 45 graden;
         4. vindt het beheer en de uitgifte van carbid alsmede het cabidschieten zelf uitsluitend plaats door personen ouder dan 16 jaar, die niet verkeren onder invloed van alcohol en/of drugs;
         5. dient het carbid zodanig bewaard te worden dat deze niet in contact kan komen met water;

6. zijn op het schietterrein voldoende blusmiddelen aanwezig in de vorm van droog zand en
7. bevindt het aanwezige publiek zich op een minimale afstand van 25 meter van de schietopstelling;

iv. de afstand vanaf de plek waar het carbidschieten plaatsvindt tot gebouwen van derden bedraagt ten minste 75 meter, tenzij deze derden schriftelijk toestemming hebben gegeven voor een kortere afstand;

v. het vrijschootsveld bedraagt ten minste 75 meter, dit terrein is in eigendom van of wordt gehuurd of gepacht door degene onder wiens verantwoordelijkheid het carbidschieten gebeurt; hierin liggen geen openbare paden of wegen;

vi. de minimale afstand tot het stiltegebied Oude Weide Rijnstrangen bedraagt 500 meter;

vii. indien het carbidschieten plaatsvindt na zonsondergang dient het schietterrein goed te worden verlicht.

4. De burgemeester kan ter voorkoming van gevaar, schade of overlast, of in het belang van de natuurbescherming, plaatsen in de gemeente aanwijzen waar het gestelde in het derde lid niet van toepassing is.
5. De burgemeester kan ontheffing verlenen van het in het tweede lid gestelde verbod.
6. Het in het tweede lid gestelde verbod geldt niet voor in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet milieubeheer, de Wet wapens en munitie, de Wet milieugevaarlijke stoffen, de Wet vervoer gevaarlijke stoffen of het Wetboek van Strafrecht.

Afdeling 14. Drugsoverlast

Artikel 2:74 Drugshandel op straat

Onverminderd het bepaalde in de Opiumwet is het verboden op of aan de weg post te vatten of zich daar heen en weer te bewegen en zich op of aan wegen in of op een voertuig te bevinden of daarmee heen en weer of rond te rijden, met het kennelijke doel om, al dan niet tegen betaling, middelen als bedoeld in artikelen 2 of 3 van de Opiumwet, of daarop gelijkende waar, al dan niet tegen betaling af te leveren, aan te bieden of te verwerven, daarbij behulpzaam te zijn of daarin te bemiddelen.

Artikel 2:74a Openlijk drugsgebruik

Het is verboden op of aan de weg, op een andere openbare plaats of in een voor publiek toegankelijk gebouw middelen als bedoeld in de artikelen 2 of 3 van de Opiumwet of daarop gelijkende waar te gebruiken, toe te dienen, dan wel voorbereidingen daartoe te verrichten of ten behoeve van dat gebruik voorwerpen of stoffen voorhanden te hebben

Afdeling 15. Bijzondere bevoegdheden van de burgemeester

Artikel 2:75 Bestuurlijke ophouding

De burgemeester kan overeenkomstig artikel 154a van de Gemeentewet besluiten tot het tijdelijk doen ophouden van door hem aangewezen groepen van personen op een door hem aangewezen plaats als deze personen het bepaalde in de navolgende artikelen van deze verordening groepsgewijs niet naleven:

- artikel 2:1 eerste tot en met derde lid;
- artikel 2:10 eerste ~~en derde lid~~;
- artikel 2:11 eerste lid;
- artikel 2:19 eerste lid;
- artikel 2:26 eerste en vijfde lid;
- artikel 2:42 eerste lid;
- artikel 2:47 eerste lid;
- artikel 2:48 eerste ~~en derde~~ lid;
- artikel 2:49 eerste lid;
- artikel 2:50;
- artikel 2:52;
- artikel 2:5~~34~~ eerste lid;
- artikel 2:74 of;
- artikel 5:34 eerste lid.

Artikel 2:76 Veiligheidsrisicogebieden

De burgemeester kan overeenkomstig artikel 151b van de Gemeentewet bij verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, een gebied, met inbegrip van de daarin gelegen voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven, aanwijzen als veiligheidsrisicogebied.

Artikel 2:77 Cameratoezicht op openbare plaatsen

1. De burgemeester kan overeenkomstig artikel 151c van de Gemeentewet besluiten tot plaatsing van camera's voor een bepaalde duur ten behoeve van het toezicht op een openbare plaats.
2. De burgemeester heeft de bevoegdheid als bedoeld in het eerste lid eveneens ten aanzien van andere openbare plaatsen:
   - Parkeergarages;
   - Schoolterreinen;
   - Winkelcentra;
   - Parkeerterreinen;
   - Bedrijventerreinen;
   - Trein- en busstations;
   - Speeltuinen en;
   - Openbare plantsoenen.

Artikel 2:78 Dragen gevaarlijk voorwerp

1. Het is verboden op door het college aangewezen openbare plaatsen en daaraan gelegen voor het publiek toegankelijke gebouwen, messen, knuppels, slagwapens of andere voorwerpen, die als wapen kunnen worden gebruikt, openlijk bij zich te dragen.
2. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voor wapens behorende tot de categorieën I, II, III en IV Wet Wapens en Munitie en voor zover door het bij zich dragen van deze voorwerpen de openbare orde of veiligheid niet in gevaar komt of kan komen.

Artikel 2:78a Gebiedsontzeggingen

1. De burgemeester kan in het belang van de openbare orde, het voorkomen of beperken van overlast, het voorkomen of beperken van aantastingen van het woon- of leefklimaat, de veiligheid van personen of goederen, de gezondheid of de zedelijkheid aan een persoon die strafbare feiten of openbare orde verstorende handelingen verricht een bevel geven zich gedurende ten hoogste 24 uur niet in een of meer bepaalde delen van de gemeente op een openbare plaats op te houden.
2. Met het oog op de in het eerste lid genoemde belangen kan de burgemeester aan een persoon aan wie tenminste eenmaal een bevel als bedoeld in dat lid is gegeven en die opnieuw strafbare feiten of openbare orde verstorende handelingen verricht een bevel geven zich gedurende ten hoogste acht weken niet in een of meer bepaalde delen van de gemeente op een openbare plaats op te houden.
3. Een bevel krachtens het tweede lid kan slechts worden gegeven als het strafbare feit of de openbare orde verstorende handeling binnen zes maanden na het geven van een eerder bevel, gegeven op grond van het eerste of tweede lid, plaatsvindt.
4. De burgemeester beperkt de in het eerste of tweede lid gestelde bevelen, als hij dat in verband met de persoonlijke omstandigheden van betrokkene noodzakelijk oordeelt. De burgemeester kan op aanvraag tijdelijk ontheffing verlenen van een bevel.

Afdeling 16. Voor publiek openstaande gebouwen

Artikel 2:80 Sluiting van voor het publiek openstaande gebouwen en/of erven

1. De burgemeester kan bevelen een voor het publiek openstaand gebouw of een bij dat gebouw behorend erf als bedoeld in artikel 174 van de Gemeentewet, met uitzondering van een openbare inrichting als bedoeld in artikel 2:27 of een seksinrichting als bedoeld in artikel 3:1 van deze verordening, voor een bepaalde duur geheel of gedeeltelijk sluiten of bevelen dat tijdelijk bepaalde sluitingsuren worden gehanteerd in het belang van de openbare orde, veiligheid, gezondheid of zedelijkheid of als er naar zijn oordeel sprake is van bijzondere omstandigheden.
2. De burgemeester kan de bevoegdheid als bedoeld in het eerste lid in ieder geval toepassen, als er in het voor het publiek openstaand gebouw of een bij dat gebouw behorend erf als bedoeld in artikel 174 van de Gemeentewet:
   a. wapens als bedoeld in artikel 2 van de Wet wapens en munitie aanwezig zijn waarvoor geen ontheffing, vergunning of verlof is verleend;
   b. is gehandeld in strijd met artikel 1 van de Wet op de kansspelen;
   c. door misdrijf verkregen zaken voorhanden, bewaard of verborgen zijn dan wel zijn verworven of overgedragen; of

d. zich andere feiten of omstandigheden hebben voorgedaan die naar het oordeel van de burgemeester de vrees wettigen dat het geopend blijven van het voor publiek toegankelijk gebouw en/of het bij dat gebouw behorende erf als bedoeld in artikel 174 van de Gemeentewet ernstig gevaar oplevert voor de openbare orde, veiligheid, gezondheid of zedelijkheid.

3. De burgemeester kan in het bevel tot sluiting bepalen dat de sluiting niet geldt voor een of meer personen of categorieën van personen.

4. Onverminderd het bepaalde in artikel 5:24 van de Algemene wet bestuursrecht omtrent de bekendmaking, wordt het bevel tot sluiting tevens bekend gemaakt door een schrijven waaruit dat bevel tot sluiting blijkt, aan te brengen op of nabij de toegang tot het gebouw of het erf.

5. De rechthebbende op het gebouw en/of erf is verplicht toe te laten dat een afschrift van het sluitingsbevel wordt aangebracht.

6. De rechthebbende op het gebouw of erf dient ervoor zorg te dragen dat de openbare bekendmaking of bekendmakingen daar tijdens de geldingsduur aanwezig blijven.

7. Het is de rechthebbende op het gebouw en/of erf verboden om, nadat het bevel tot sluiting bekend is gemaakt op de in het derde lid aangegeven wijze, daarin bezoekers toe te laten of te laten verblijven.
8. Het is verboden om, nadat het bevel tot sluiting openbaar bekend is gemaakt op de in het derde lid aangegeven wijze, een bij dit bevel gesloten gebouw en/of erf te betreden. Het verbod geldt niet voor personen van wie de aanwezigheid in het gebouw of op het erf wegens dringende reden noodzakelijk is.

9. De burgemeester trekt het bevel tot sluiting in als naar zijn oordeel de in het eerste lid genoemde belangen voortzetting van de sluiting niet langer vereisen.

10. De burgemeester kan ontheffing verlenen van het bevel tot sluiting.

11. Het in het eerste lid bepaalde is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door artikel 13b van de Opiumwet.

12. Op de ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:81 Tegengaan onveilig, niet leefbaar en malafide ondernemersklimaat

1. In dit artikel wordt verstaan onder:

a. exploitant: natuurlijke persoon of de bestuurder van een rechtspersoon of, indien van toepassing, de tot vertegenwoordiging van die rechtspersoon bevoegde natuurlijke persoon, voor wiens rekening en risico de bedrijfsmatige activiteiten worden uitgeoefend;
b. beheerder: de natuurlijke persoon die door de exploitant is aangesteld voor de feitelijke leiding over de bedrijfsmatige activiteiten;
c. bedrijf: de bedrijfsmatige activiteit die plaatsvindt in een voor het publiek toegankelijk gebouw, niet zijnde een seksinrichting, of een daarbij behorend perceel of enig andere ruimte, niet zijnde een woning die als zodanig in gebruik is.

2. De burgemeester kan gebouwen, gebieden of bedrijfsmatige activiteiten aanwijzen waar(op) het verbod uit het derde lid van toepassing is. Een gebouw of gebied wordt uitsluitend aangewezen als in of rondom dat gebouw dan wel in dat gebied naar het oordeel van de burgemeester de leefbaarheid of de openbare orde en veiligheid onder druk staat. Een aanwijzing van een gebouw of gebied kan zich tot één of meer bedrijfsmatige activiteiten beperken. Een bedrijfsmatige

activiteit wordt uitsluitend voor de gehele gemeente aangewezen als naar het oordeel van de burgemeester de leefbaarheid of openbare orde en veiligheid door de bedrijfsmatige activiteit onder druk staat.

3. Het is verboden om zonder vergunning van de burgemeester een bedrijf uit te oefenen:

a. in een door de burgemeester op grond van het tweede lid aangewezen gebouw of gebied; of
b. in een door de burgemeester op grond van het tweede lid aangewezen gebouw of gebied voor door de burgemeester benoemde bedrijfsmatige activiteiten; of
c. als de uitoefening van het bedrijf een door de burgemeester op grond van het tweede lid aangewezen bedrijfsmatige activiteit betreft.

4. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de burgemeester een vergunning als bedoeld in het derde lid weigeren:

a. in het belang van het voorkomen of beperken van overlast of strafbare feiten;
b. als de leefbaarheid in het gebied door de wijze van exploitatie nadelig wordt beïnvloed of dreigt te worden beïnvloed;
c. de exploitant of beheerder in enig opzicht van slecht levensgedrag is;
d. als redelijkerwijs moet worden aangenomen dat de feitelijke toestand niet met het in de aanvraag vermelde in overeenstemming zal zijn;
e. als niet voldaan is aan de bij of krachtens lid vijf en zes gestelde eisen met betrekking tot de aanvraag;

f. als er aanwijzingen zijn dat in het bedrijf personen werkzaam zijn of zullen zijn in strijd met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of Vreemdelingenwet 2000 bepaalde;

g. als de vestiging of de exploitatie in strijd is met een geldend bestemmingsplan, een geldend ruimtelijk exploitatieplan, een geldende beheersverordening, een geldend voorbereidingsbesluit of de Wet milieubeheer.

5. De vergunning wordt aangevraagd door de exploitant. Een aanvraag om een vergunning wordt ingediend door gebruikmaking van een door de burgemeester vastgesteld formulier. Bij de aanvraag om een vergunning wordt vermeld voor welke bedrijfsmatige activiteiten de vergunning wordt gevraagd, en worden in ieder geval de volgende gegevens en bescheiden overgelegd:

a. de persoonsgegevens en een geldig identiteitsbewijs van de exploitant of beheerder;
b. het adres en telefoonnummer waar de bedrijfsmatige activiteiten worden uitgeoefend;
c. het nummer van inschrijving in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel;
d. indien van toepassing de verblijftitel van de exploitant of beheerder;
e. een bewijs waaruit blijkt dat de exploitant of beheerder gerechtigd is om in Nederland arbeid te verrichten;
f. een document waaruit blijkt dat de exploitant gerechtigd is over de ruimte te beschikken waarin het bedrijf wordt gevestigd.

6. Als de burgemeester dat nodig acht voor de beoordeling van een aanvraag kan hij verlangen dat aanvullende gegevens worden overgelegd.

7. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:6 kan de burgemeester een vergunning als bedoeld in het derde lid intrekken of wijzigen als:

a. door het bedrijf de openbare orde wordt aangetast of dreigt te worden aangetast; of
b. door het bedrijf de leefbaarheid in het gebied door de wijze van de exploitatie nadelig wordt beïnvloed of dreigt te worden beïnvloed; of
c. de voorwaarden uit de vergunning of de plichten voortvloeiend uit dit artikel niet worden nageleefd; of
d. de exploitant of beheerder in enig opzicht van slecht levensgedrag is; of
e. de exploitant of beheerder betrokken is of ernstige nalatigheid kan worden verweten bij activiteiten of strafbare feiten in of vanuit het bedrijf dan wel toestaat of gedoogt dat strafbare feiten of activiteiten worden gepleegd waarmee de openbare orde nadelig wordt beïnvloed; of
f. er strafbare feiten in het bedrijf hebben plaatsgevonden of plaatsvinden; of

g. er aanwijzingen zijn dat in het bedrijf personen werkzaam zijn of zullen zijn in strijd met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of Vreemdelingenwet 2000 bepaalde; of
h. de bedrijfsmatige activiteiten door de exploitant zijn beëindigd dan wel sprake is van een gewijzigde exploitatie; of
i. redelijkerwijs moet worden aangenomen dat de feitelijke toestand niet met het in de vergunning vermelde in overeenstemming is; of
j. de vestiging of de exploitatie in strijd is met een geldend bestemmingsplan, een geldend ruimtelijk exploitatieplan, een geldende beheersverordening, een geldend voorbereidingsbesluit, de Wet milieubeheer of een gebiedsplan.

8. Als een bedrijf in strijd met het verbod uit het derde lid van deze bepaling wordt geëxploiteerd of als een van de situaties als bedoeld in het zevende lid, sub a tot en met i, van toepassing is, kan de burgemeester de sluiting van het bedrijf bevelen.

9. Het is een ieder verboden een overeenkomstig het achtste lid van deze bepaling gesloten bedrijf te betreden of daarin te verblijven.

10. De sluiting kan door de burgemeester worden opgeheven als later bekend geworden feiten en omstandigheden hiertoe aanleiding geven.

11. De exploitant is verplicht elke verandering in de uitoefening van zijn bedrijf waardoor deze niet langer in overeenstemming is met de in de vergunning opgenomen gegevens zo spoedig mogelijk aan de burgemeester te melden. De burgemeester verleent een gewijzigde vergunning, als het bedrijf aan de vereisten voldoet.

12. Het is verboden een bedrijf voor bezoekers geopend te hebben zonder dat de exploitant of beheerder aanwezig is.

13. De exploitant en de beheerder zien erop toe dat in het bedrijf geen strafbare feiten plaatsvinden.

14. In afwijking van het derde lid geldt dit verbod voor de exploitant die op het moment van inwerkingtreding van het aanwijzingsbesluit reeds onder het aanwijzingsbesluit vallende bedrijfsmatige activiteiten verricht, voor die bestaande activiteiten op bestaande locaties eerst drie maanden na inwerkingtreding van het aanwijzingsbesluit of met ingang van inwerkingtreding van het besluit tot weigering of intrekking van een door hem aangevraagde vergunning, voor zover dat eerder is.

15. Op de vergunning als bedoeld in het derde lid is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Hoofdstuk 3. Seksinrichtingen, sekswinkels, straatprostitutie e.d.

Afdeling 1. Begripsbepalingen

Artikel 3:1 Begripsbepalingen

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

a. prostitutie: het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;

b. prostituee: degene die zich beschikbaar stelt tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;

c. seksinrichting: de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden. Onder een seksinrichting worden in elk geval verstaan: een seksbioscoop, seksautomatenhal,

sekstheater, een parenclub of een prostitutiebedrijf waaronder tevens begrepen een erotische-massagesalon, al dan niet in combinatie met elkaar;

d. escortbedrijf: de natuurlijke persoon, groep van personen of rechtspersoon die bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was prostitutie aanbiedt die op een andere plaats dan in de bedrijfsruimte wordt uitgeoefend;

e. sekswinkel: de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin hoofdzakelijk goederen van erotisch-pornografische aard aan particulieren plegen te worden verkocht of verhuurd;

f. exploitant: de natuurlijke persoon of personen of rechtspersoon of rechtspersonen die een seksinrichting of escortbedrijf exploiteert, dan wel exploiteren en de tot vertegenwoordiging van die rechtspersoon of rechtspersonen bevoegde natuurlijke persoon of personen;

g. beheerder: de natuurlijke persoon of personen die de onmiddellijke feitelijke leiding uitoefent, dan wel uitoefenen in een seksinrichting of escortbedrijf;

h. bezoeker: degene die aanwezig is in een seksinrichting, met uitzondering van:

   1. de exploitant;
   2. de beheerder;
   3. de prostituee;
   4. het personeel dat in de seksinrichting werkzaam is;
   5. toezichthouders die zijn aangewezen op grond van artikel 6.2 van deze verordening;
   6. andere personen wier aanwezigheid in de seksinrichting wegens dringende redenen noodzakelijk is.

Artikel 3:2 Bevoegd bestuursorgaan

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder bevoegd bestuursorgaan: het college of, voor zover het betreft voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven als bedoeld in artikel 174 van de Gemeentewet, de burgemeester.

Artikel 3:3 Nadere regels

Met het oog op de in artikel 3:13 genoemde belangen, kan het college over de uitoefening van de bevoegdheden zoals genoemd in dit hoofdstuk nadere regels vaststellen.

Afdeling 2. Seksinrichtingen, straatprostitutie, sekswinkels en dergelijke

Artikel 3:4 Seksinrichtingen

1. Het is verboden een seksinrichting of escortbedrijf te exploiteren of te wijzigen zonder vergunning van het bevoegd bestuursorgaan.
2. In de aanvraag om vergunning en in de vergunning wordt in ieder geval vermeld:
   a. de persoonsgegevens van de exploitant;
   b. de persoonsgegevens van de beheerder; en

c. de aard van de seksinrichting of het escortbedrijf.

d. het aantal werkplekken in de seksinrichting;

e. het aantal werkzame prostituees bij de seksinrichting;

f. de plaatselijke en kadastrale ligging van de seksinrichting door middel van een situatietekening met een schaal van tenminste 1:100;

g. de plattegrond van de seksinrichting door middel van een tekening met een schaal van tenminste 1:100;

h. een bewijs van inschrijving van de seksinrichting of het escortbedrijf in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel;

i. een bewijs waaruit blijkt dat de exploitant gerechtigd is tot het gebruik van de ruimte bestemd voor de seksinrichting of het escortbedrijf;

j. een verklaring van de GGD, waaruit blijkt dat de seksinrichting voldoet aan de door de GGD te stellen eisen in het kader van de hygiëne en volksgezondheid, c.q. welke aanpassingen moeten worden gepleegd om de seksinrichting aan de eisen te laten voldoen.

3. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 3:5 Gedragseisen exploitant en beheerder

1. De exploitant en de beheerder:

   a. staat niet onder curatele en is niet ontzet uit de ouderlijke macht of de voogdij;

   b. is niet in enig opzicht van slecht levensgedrag; en

   c. heeft de leeftijd van eenentwintig jaar bereikt.

2. Naast de gestelde eisen in het eerste lid, is de exploitant en de beheerder niet:

   a. met toepassing van de artikel 37 van het Wetboek van Strafrecht in een psychiatrisch ziekenhuis geplaatst of met toepassing van artikel 37a van het Wetboek van Strafrecht ter beschikking gesteld;

   b. binnen de laatste vijf jaar onherroepelijk veroordeeld tot een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf van zes maanden of meer door de rechter in Nederland, inclusief de drie openbare lichamen Bonaire, Saba en Sint-Eustatius, Aruba, Curaçao en Sint Maarten, dan wel door een andere rechter wegens een misdrijf waarvoor naar Nederlands recht een bevel tot voorlopige hechtenis ingevolge artikel 67, eerste lid van het Wetboek van Strafvordering is toegelaten;

   c. binnen de laatste vijf jaar bij tenminste twee rechterlijke uitspraken onherroepelijk veroordeeld tot een onvoorwaardelijke geldboete van 500 euro of meer of tot een andere hoofdstraf als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onder a van het Wetboek van Strafrecht, wegens dan wel mede wegens overtreding van:

      - bepalingen gesteld bij of krachtens de ~~Drank- en Horecawet~~Alcoholwet, de Opiumwet, de Vreemdelingenwet en de Wet arbeid vreemdelingen;
      - de artikelen 137c tot en met 137g, 140, 240b, 242 tot en met 249, 252, 250a (oud), 273f, 300 tot en met 303, 416, 417, 417bis, 426, 429quater en 453 van het Wetboek van Strafrecht;
      - de artikelen 8 en 162, derde lid, alsmede artikel 6 juncto artikel 8 of juncto artikel 163 van de Wegenverkeerswet 1994;
      - de artikelen 1, onder a, b en d, 13, 14, 27 en 30b van de Wet op de kansspelen;
      - de artikelen 2 en 3 van de Wet op de weerkorpsen;

- de artikelen 54 en 55 van de Wet wapens en munitie.

3. Met een veroordeling als bedoeld in het tweede lid wordt gelijk gesteld:
   a. ~~vrijwillige~~ betaling van een geldsom als bedoeld in artikel 74, tweede lid onder a van het Wetboek van Strafrecht of artikel 76, ~~derde~~ tweede lid onder a van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, tenzij de geldsom minder dan 375 euro bedraagt;
   b. een bevel tot tenuitvoerlegging van een voorwaardelijke straf.
4. De periode van vijf jaar, genoemd in het tweede lid, wordt:
   a. bij de weigering van een vergunning teruggerekend vanaf de datum van beslissing op de aanvraag van de vergunning;
   b. bij de intrekking van een vergunning teruggerekend vanaf de datum van de intrekking van deze vergunning.
5. De exploitant of de beheerder is binnen de laatste vijf jaar geen exploitant of beheerder geweest van een seksinrichting of escortbedrijf die voor ten minste een maand door het bevoegde bestuursorgaan is gesloten, of waarvan de vergunning bedoeld in artikel 3:4, eerste lid, is ingetrokken, tenzij aannemelijk is dat hem terzake geen verwijt treft.

Artikel 3:6 Sluitingstijden

1. Het is verboden een seksinrichting voor bezoekers geopend te hebben en daarin bezoekers toe te laten of te laten verblijven op maandag tot en met zondag tussen 02.00 en 10.00 uur.
2. Het bevoegd bestuursorgaan kan door middel van een voorschrift als bedoeld in artikel 1:4 voor een afzonderlijke seksinrichting andere sluitingstijden vaststellen.
3. Het is bezoekers van een seksinrichting verboden zich daarin te bevinden gedurende de tijd dat die seksinrichting krachtens het eerste lid of tweede lid, dan wel krachtens artikel 3.7, eerste lid, gesloten dient te zijn.
4. Het in het eerste tot en met derde lid bepaalde geldt niet voor zover in de daarin geregelde onderwerpen wordt voorzien door de op de Wet milieubeheer gebaseerde voorschriften.

Artikel 3:7 Tijdelijke afwijking sluitingstijden; (tijdelijke) sluiting

1. Met het oog op de in artikel 3:13, tweede lid, genoemde belangen of in geval van strijdigheid met de bepalingen in dit hoofdstuk kan het bevoegd bestuursorgaan:
   a. tijdelijk andere dan de krachtens artikel 3:6, eerste of tweede lid, geldende sluitingsuren vaststellen;
   b. van een afzonderlijke seksinrichting al dan niet tijdelijk de gedeeltelijke of algehele sluiting bevelen.
2. Onverminderd het bepaalde in artikel 3:41 van de Algemene wet bestuursrecht, maakt het bevoegd bestuursorgaan het in het eerste lid bedoelde besluit openbaar bekend overeenkomstig artikel 3:42 Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 3:8 Aanwezigheid van en toezicht door exploitant en beheerder

1. Het is verboden een seksinrichting voor bezoekers geopend te hebben, zonder dat de ingevolge artikel 3:4 op de vergunning vermelde exploitant of beheerder in de seksinrichting aanwezig is.
2. De exploitant en de beheerder zien er voortdurend op toe dat in de seksinrichting:

a. geen strafbare feiten plaatsvinden, waaronder in ieder geval de feiten genoemd in de titels XIV (misdrijven tegen de zeden), XVIII (misdrijven tegen de persoonlijke vrijheid), XX (mishandeling), XXII (diefstal) en XXX (heling) van het Tweede Boek van het Wetboek van Strafrecht, in de Opiumwet en in de Wet wapens en munitie; en

b. geen prostitutie wordt uitgeoefend door personen in strijd met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of de Vreemdelingenwet bepaalde.

Artikel 3:9 Straatprostitutie

Het is verboden, door handelingen, houding, woord, gebaar of op andere wijze, passanten tot prostitutie te bewegen, uit te nodigen dan wel aan te lokken.

Artikel 3:10 Sekswinkels

1. Het is de rechthebbende op, huurder of gebruiker van een onroerende zaak verboden daarin een sekswinkel of seksboetiek, waar seksartikelen aan particulieren plegen te worden aangeboden, in gebruik te nemen of te hebben.
2. Het college kan van het in het eerste lid gestelde verbod ontheffing verlenen.
3. Een ontheffing als bedoeld in het tweede lid wordt alleen verleend indien geen strijd ontstaat met de in artikel 3:13, tweede lid, genoemde belangen.

Artikel 3:11 Tentoonstellen, aanbieden en aanbrengen van erotisch-pornografische goederen, afbeeldingen en dergelijke

1. Het is de rechthebbende op een onroerende zaak verboden daarin of daarop goederen, opschriften, aankondigingen, gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen van erotisch-pornografische aard openlijk tentoon te stellen, aan te bieden of aan te brengen:
   a. indien het bevoegd bestuursorgaan aan de rechthebbende heeft bekendgemaakt dat de wijze van tentoonstellen, aanbieden of aanbrengen daarvan, de openbare orde of de woon- en leefomgeving in gevaar brengt;
   b. anders dan overeenkomstig de door het bevoegd bestuursorgaan in het belang van de openbare orde of de woon- en leefomgeving gestelde regels.
2. Het in het eerste lid gestelde verbod is niet van toepassing ten aanzien van het tentoonstellen, aanbieden of aanbrengen van goederen, opschriften, aankondigingen, gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen, die dienen tot het openbaren van gedachten en gevoelens als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de Grondwet.

Afdeling 3. Beslissingstermijn; weigeringsgronden

Artikel 3:12 Beslissingstermijn

1. Het bevoegd bestuursorgaan neemt het besluit op de aanvraag om vergunning bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, binnen twaalf weken na de dag waarop de aanvraag ontvangen is.
2. Het bevoegd bestuursorgaan kan zijn besluit voor ten hoogste twaalf weken verdagen.

Artikel 3:13 Weigeringsgronden

1. De vergunning bedoeld in artikel 3:4, eerste lid, wordt geweigerd indien:
   a. de exploitant of de beheerder niet voldoet aan de in artikel 3:5 gestelde eisen;
   b. de vestiging of de exploitatie van de seksinrichting of het escortbedrijf in strijd is met een geldend bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan, voorbereidingsbesluit, stadsvernieuwingsplan of leefmilieuverordening;
   c. er aanwijzingen zijn dat in de seksinrichting of het escortbedrijf personen werkzaam zijn of zullen zijn in strijd met artikel 273f van het Wetboek van Strafrecht of met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of de Vreemdelingenwet bepaalde;
   d. als het escortbedrijf wordt gevestigd in een woonruimte waarvoor geen vergunning als bedoeld in artikel 21, aanhef en onder a, van de Huisvestingswet 2014 is verleend.
2. Voor seksinrichtingen en in Nederland gevestigde escortbedrijven kan, onverminderd het bepaalde in artikel 1:8, de vergunning bedoeld in artikel 3:4, eerste lid, worden geweigerd dan wel de aanwijzing of vaststelling bedoeld in artikel 3:9, eerste lid, achterwege gelaten, in het belang van:
   a. het voorkomen of beperken van overlast;
   b. het voorkomen of beperken van aantasting van het woon- en leefklimaat;
   c. de veiligheid van personen of goederen;
   d. de verkeersvrijheid of -veiligheid;
   e. de gezondheid of zedelijkheid; of
   f. de arbeidsomstandigheden van de prostituee.

Afdeling 4. Beëindiging exploitatie; wijziging beheer

Artikel 3:14 Beëindiging exploitatie

1. De vergunning vervalt zodra de ingevolge artikel 3:4 op de vergunning vermelde exploitant, de exploitatie van de seksinrichting of het escortbedrijf feitelijk heeft beëindigd.
2. Binnen een week na de feitelijke beëindiging van de exploitatie, geeft de exploitant daarvan schriftelijk kennis aan het bevoegd bestuursorgaan.

Artikel 3:15 Wijziging beheer

1. Indien een beheerder als bedoeld in artikel 3:1, onder f, het beheer in de seksinrichting of het escortbedrijf feitelijk heeft beëindigd, geeft de exploitant daarvan binnen een week na de feitelijke beëindiging van het beheer schriftelijk kennis aan het bevoegd bestuursorgaan.
2. Het beheer kan worden uitgeoefend door een nieuwe beheerder, indien het bevoegd bestuursorgaan op aanvraag van de exploitant heeft besloten de verleende vergunning overeenkomstig de wijziging in het beheer te wijzigen. Het bepaalde in artikel 3:13, eerste lid, aanhef en onder a, is van overeenkomstige toepassing.
3. In afwachting van het besluit bedoeld in het tweede lid, kan het beheer worden uitgeoefend door een nieuwe beheerder zodra de exploitant een aanvraag als bedoeld in het tweede lid heeft ingediend, totdat over de aanvraag is besloten.

~~1~~ Hoofdstuk 4. Bescherming van het milieu en het natuurschoon en zorg voor het uiterlijk aanzien van de gemeente

Afdeling 1. Voorkomen of beperken geluidhinder en hinder door verlichting

Artikel 4:1 Begripsbepalingen

In deze afdeling wordt verstaan onder:

a. Besluit: Activiteitenbesluit milieubeheer;

b. inrichting: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer, met dien verstande dat de artikelen 4:2 tot en met 4:5 uitsluitend van toepassing zijn op inrichtingen type A of type B als bedoeld in het Activiteitenbesluit milieubeheer.

c. houder van een inrichting: degene die als eigenaar, bedrijfsleider, beheerder of anderszins een inrichting drijft;

d. collectieve festiviteit: festiviteit die niet specifiek aan één of een klein aantal inrichtingen is verbonden;

e. incidentele festiviteit: festiviteit of activiteit die gebonden is aan één of een klein aantal inrichtingen;

f. geluidsgevoelige gebouwen: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1.1. van het Activiteitenbesluit milieubeheer;

g. geluidsgevoelige terreinen: terreinen die op grond van artikel 1 van de Wet geluidhinder worden aangemerkt als geluidsgevoelige terreinen met uitzondering van terreinen behorende bij de betreffende inrichting;

h. onversterkte muziek: muziek die niet elektronisch is versterkt.

Artikel 4:2 Aanwijzing collectieve festiviteiten

1. De geluidsnormen als bedoeld in de artikelen 2.17, 2.17a, 2.19, 2.19a en 2.20 van het Activiteitenbesluit milieubeheer en artikel 4:5 van deze verordening gelden niet voor door het college per kalenderjaar aan te wijzen collectieve festiviteiten gedurende de daarbij aan te wijzen dagen of dagdelen en locaties.

2. De voorwaarden met betrekking tot de verlichting ten behoeve van sportbeoefening in de buitenlucht als bedoeld in artikel 3.148, eerste lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer gelden niet voor door het college per kalenderjaar aan te wijzen collectieve festiviteiten gedurende de daarbij aan te wijzen dagen of dagdelen en locaties.

3. In een aanwijzing als bedoeld in het eerste en tweede lid, kan het college bepalen dat de aanwijzing slechts geldt in een of meer door het college aangewezen locaties of wijken.

4. Het college maakt de aanwijzing ten minste vier weken voor het begin van een nieuw kalenderjaar bekend.

5. Als een collectieve festiviteit redelijkerwijs niet te voorzien was, kan het college een festiviteit terstond als collectieve festiviteit als bedoeld in het eerste lid aanwijzen.

6. Het equivalente geluidsniveau LAeq veroorzaakt door de inrichting, bedraagt niet meer dan 80 dB(A), gemeten op de gevel van gevoelige gebouwen op een hoogte van 1,5 meter.

7. De geluidsnorm, bedoeld in het zesde lid, is inclusief onversterkte muziek. De bedrijfsduurcorrectie wordt buiten beschouwing gelaten.

8. Op de dagen, bedoeld in het eerste lid, wordt het ten gehore brengen van extra muziek hoger dan de geluidsnorm, bedoeld in de artikelen 2.17, 2.17a, 2.19, 2.19a en 2.20 van het Activiteitenbesluit milieubeheer en artikel 4:5, uiterlijk om 01.00 uur beëindigd, tenzij burgemeester en wethouders anders hebben bepaald.

Artikel 4:3 Melding incidentele festiviteiten

1. Het is een inrichting toegestaan maximaal 12 dag of dagdelen per kalenderjaar in verband met al dan niet vergunningplichtige incidentele festiviteiten te houden waarbij de geluidsnormen als bedoeld in de artikelen 2.17, 2.19 en 2.20 van het Activiteitenbesluit milieubeheer en artikel 4:5 van deze verordening niet van toepassing zijn, mits de houder van de inrichting ten minste twee weken voor de aanvang van de festiviteit het college daarvan melding heeft gedaan.
2. Het is een inrichting toegestaan om tijdens maximaal 12 dagen of dagdelen per kalenderjaar in verband met de viering van al dan niet vergunningplichtige incidentele festiviteiten per kalenderjaar de verlichting langer aan te houden ten behoeve van sportactiviteiten waarbij artikel 3.148 , eerste lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer niet van toepassing is, mits de houder van de inrichting ten minste tien werkdagen voor de aanvang van de festiviteit het college daarvan melding heeft gedaan.
3. Het college stelt een formulier vast voor het doen van de melding.
4. De melding is gedaan wanneer het formulier, volledig en naar waarheid ingevuld, tijdig is ingeleverd op de plaats op dat formulier vermeld.
5. De melding wordt geacht te zijn gedaan wanneer het college op verzoek van de houder van een inrichting een incidentele festiviteit, die redelijkerwijs niet te voorzien was, terstond toestaat.
6. Het equivalente geluidsniveau LAeq veroorzaakt door de inrichting, bedraagt niet meer dan 80 dB(A), gemeten op de gevel van gevoelige gebouwen op een hoogte van 1,5 meter.
7. De geluidsnorm, bedoeld in het zesde lid, is inclusief onversterkte muziek. De bedrijfsduurcorrectie wordt buiten beschouwing gelaten.
8. Op de dagen, bedoeld in het eerste lid, wordt het ten gehore brengen van extra muziek hoger dan de geluidsnorm, bedoeld in de artikelen 2.17, 2.17a, 2.19, 2.19a en 2.20 van het Activiteitenbesluit milieubeheer en artikel 4:5, uiterlijk om 01.00 uur beëindigd, tenzij burgemeester en wethouders anders hebben bepaald.

Artikel 4:4 Verboden incidentele festiviteiten

[gereserveerd]

Artikel 4:5 Onversterkte muziek

1. Bij het ten gehore brengen van onversterkte muziek, zoals bedoeld in artikel 2.18, eerste lid onder f en vijfde lid van het Activiteitenbesluit milieubeheer binnen inrichtingen is de in het tweede lid opgenomen tabel van toepassing, met dien verstande dat:
   a. de in de tabel aangegeven waarden binnen in- of aanpandige gevoelige gebouwen niet gelden als de gebruiker van deze gevoelige gebouwen geen toestemming geeft voor het in redelijkheid uitvoeren of doen uitvoeren van geluidsmetingen;

b. de in de tabel aangegeven waarden op de gevel ook gelden bij gevoelige terreinen op de grens van het terrein;

c. de waarden in in- en aanpandige gevoelige gebouwen, voor zover het woningen betreft, gelden in geluidsgevoelige ruimten als bedoeld in artikel 1 van de Wet geluidshinder en verblijfsruimten als bedoeld in artikel 1.1, onder d, van het Besluit geluidshinder;

d. bij het bepalen van de geluidsniveaus als vermeld in de tabel geen bedrijfsduurcorrectie wordt toegepast.

e. Tabel

	7.00 – 19.00 uur	**19.00 – 23.00 uur**	**23.00 – 7.00 uur**
$L_{Ar,LT}$ op de gevel van gevoelige gebouwen	50 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
$L_{Ar,LT}$ in in- en aanpandige gevoelige gebouwen	35 dB(A)	30 dB(A)	25 dB(A)
L_{Amax} op de gevel van gevoelige gebouwen	70 dB(A)	65 dB(A)	60 dB(A)
L_{Amax} in in- en aanpandige gevoelige gebouwen	55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)

2. Voor de duur van 6 uur in de week is onversterkte muziek, vanwege het oefenen door muziekgezelschappen zoals orkesten, harmonie- en fanfaregezelschappen, in een inrichting gedurende de uren tussen 7.00 en 23.00 uur uitgezonderd van de genoemde geluidsniveaus in het eerste lid. Indien versterkte elementen worden gecombineerd met onversterkte elementen, wordt het hele samenspel beschouwd als versterkte muziek en is het Besluit van toepassing.
3. Het eerste lid geldt niet indien artikel 4:2 of artikel 4:3 van deze verordening van toepassing is.

Artikel 4:6 Overige geluidhinder

1. Het is verboden buiten een inrichting op een zodanige wijze toestellen of (geluids)apparaten in werking te hebben of handelingen te verrichten dat op een zodanige wijze voor een omwonende of voor de omgeving geluidhinder wordt veroorzaakt.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
3. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet geluidhinder, de Zondagswet, de Wet openbare manifestaties, het Vuurwerkbesluit, het Activiteitenbesluit milieubeheer, de Provinciale milieuverordening of het Bouwbesluit 2012.
4. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 4:6a (Geluid)hinder door dieren

Degene die buiten een inrichting de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor een omwonende of overigens voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Artikel 4:6b (Geluid)hinder door motorvoertuigen, bromfietsen e.d.

Het is verboden buiten een inrichting zich met een motorvoertuig, ~~of~~ een bromfiets en dergelijke zodanig te gedragen, dat daardoor voor een omwonende of overigens voor de omgeving (geluid)hinder ontstaat.

Artikel 4:6c Verbod oplaten sfeerballonnen

1. Het is verboden één of meerdere sfeerballonnen, van welk materiaal dan ook, door middel van hete lucht afkomstig van vuur, dan wel door middel van helium of andere gassen, op te laten stijgen.
2. Onder sfeerballon wordt mede verstaan: herdenkingsballon, vuurballon, gelukslampion, Thaise wensballon, papierballon en, geluksballon.,
3. Het verbod uit het eerste lid is niet van toepassing op vaartuigen als bedoeld in de Wet luchtvaart.

Artikel 4:6d Mosquito

1. Onder een mosquito wordt verstaan: een apparaat dat een slechts voor jongeren hoorbare, hinderlijke hoge pieptoon produceert, met als doel groepen jongeren weg te houden van plaatsen waar zij overlast veroorzaken.
2. In afwijking van artikel 4:6 kan de burgemeester in het belang van de openbare orde besluiten op een openbare plaats een mosquito aan te brengen bij gebleken ernstige overlast door jongeren op die plaats.
3. De aanwezigheid van een mosquito wordt duidelijk kenbaar gemaakt op de plaats waar deze is aangebracht.
4. Een mosquito is alleen in werking op die tijdstippen dat overlast redelijkerwijs valt te verwachten.
5. Een mosquito wordt aangebracht voor een periode van ten hoogste twaalf maanden. De burgemeester kan die periode telkens met een periode van ten hoogste twaalf maanden verlengen.

Afdeling 2. Bodem-, weg- en milieuverontreiniging

Artikel 4:7 Straatvegen

(Vervallen)

Artikel 4:8 Natuurlijke behoefte doen

Het is verboden binnen de bebouwde kom op een openbare plaats alsmede buiten de bebouwde kom in een door het college aangewezen openbare plaats zijn natuurlijke behoefte te doen buiten daarvoor bestemde plaatsen.

Artikel 4:9 Toestand van sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen

Sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen mogen zich niet bevinden in een toestand die gevaar oplevert voor de veiligheid, nadeel voor de gezondheid of hinder voor de gebruikers van de gebouwen of voor anderen.

Artikel 4:9a Aanwijzing gebieden voor bijzondere regels

Het college kan gebieden aanwijzen waar zij bijzondere regels kan stellen in het kader van de bescherming van het milieu.

Afdeling 3. Het bewaren van houtopstanden

(afzonderlijk geregeld...)

Afdeling 4. Maatregelen tegen ontsiering en stankoverlast

Artikel 4:13 Opslag voertuigen, vaartuigen, mest, afvalstoffen enz.

1. In het belang van het uiterlijk aanzien van de gemeente, ter voorkoming of opheffing van overlast dan wel voorkoming van schade aan de openbare gezondheid, kan het college plaatsen aanwijzen die buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, in de openlucht of buiten de weg zijn gelegen, waar het verboden is de volgende voorwerpen of stoffen op te slaan, te plaatsen of aanwezig te hebben:
   a. onbruikbare of aan hun oorspronkelijke bestemming onttrokken voer- of vaartuigen of onderdelen daarvan;
   b. bromfietsen en motorvoertuigen of onderdelen daarvan;
   c. kampeermiddelen als bedoeld in artikel 4:17 of onderdelen daarvan, voor zover het plaatsen of aanwezig hebben daarvan geschiedt voor verkoop of verhuur of anderszins voor een commercieel doel; of
   d. mestopslag, gierkelders of andere verzamelplaatsen van vuil, een verzameling ingekuild gras, loof of pulp of ingekuilde landbouwproducten, afbraakmaterialen en oude metalen.
2. Het is verboden op een door het college aangewezen plaats een door hem aangeduid voorwerp of stof op te slaan, te plaatsen of aanwezig te hebben.
3. Het college kan bij de aanwijzing nadere regels stellen.
4. Dit artikel is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door of krachtens de Wet ruimtelijke ordening of de Provinciale Verordening.

Artikel 4:14 Stankoverlast door gebruik van meststoffen

[gereserveerd]

Artikel 4:15 Verbod hinderlijke of gevaarlijke handelsreclame

(Vervallen)

Artikel 4:16 Vergunningplicht handelsreclame

1. Het is verboden zonder vergunning van het bevoegd gezag op of aan een onroerende zaak handelsreclame te maken of te voeren die vanaf een openbare plaats zichtbaar is.
2. Het verbod geldt niet voor:
   a. opschriften, aankondigingen of afbeeldingen in het inwendig gedeelte van een onroerende zaak, die niet kennelijk gericht zijn op zichtbaarheid vanaf de weg;
   b. opschriften of aankondigingen op of aan onroerende zaken, daartoe aangewezen door de overheid;
   c. opschriften of aankondigingen kleiner dan 0,50 m2 en de langste zijde korter dan 1 meter die betrekking hebben op:

      een openbare verkoping of een aanbieding ter verkoop, verhuur of verpachting van een onroerende zaak, zulks voor zolang zij feitelijke betekenis hebben;

      het beroep, de dienst of het bedrijf dat in of op de onroerende zaak wordt uitgeoefend of waarvoor die zaak is bestemd;
   d. opschriften die betrekking hebben op de naam of aard van in uitvoering zijnde bouwwerken of op de namen van degenen die bij het ontwerp of de uitvoering van het bouwwerk betrokken zijn, mits deze opschriften zijn aangebracht op borden bij of op de in uitvoering zijnde bouwwerken zelf, zulks voor zolang zij feitelijke betekenis hebben;
   e. opschriften of aankondigingen op of aan onroerende zaken dienstbaar aan het openbaar vervoer, indien deze zijn aangebracht ten dienste van dat vervoer.
   f. één bord op het erf met een maximale afmeting van 0,5 m², hoogte maximaal 1,2 m, breedte maximaal 1 m;
   g. één makelaarsbord van beperkte omvang (maximaal 2 m²) op het erf van een woning;
   h. één makelaarsbord op het erf van een (in aanbouw zijnd) gebouw, niet zijnde een woning, met een maximale afmeting van 10 m²;
   i. vergunningplichtige voorwerpen zoals bedoeld in artikel 2:10;
   j. gevallen waarin een omgevingsvergunning is verleend en het gevaar en de hinder zijn betrokken bij de afweging.
3. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor opschriften of aankondigingen van kennelijk tijdelijke aard, voor zolang zij feitelijke betekenis hebben, mits:
   a. van het aanbrengen ervan tevoren schriftelijk kennisgeving is gedaan aan het bevoegd gezag;
   b. het bevoegd gezag niet binnen twee weken na ontvangst van die kennisgeving van enig bezwaar heeft doen blijken;
   c. deze opschriften of aankondigingen niet langer dan dertig dagen op, aan of in de onroerende zaak aanwezig zijn.
4. Een vergunning als bedoeld in het eerste lid kan worden geweigerd:

   - indien het opschrift, de aankondiging, voorwerp of afbeelding als bedoeld

   - in het tweede lid de veiligheid van het verkeer in gevaar te brengen of ernstige hinder voor de omgeving te veroorzaken.

   - indien de handelsreclame, op zichzelf of in verband met de omgeving niet voldoet aan de redelijke eisen van welstand.

Afdeling 5. Kamperen buiten kampeerterreinen

Artikel 4:17 Begripsbepaling

In deze afdeling wordt onder kampeermiddel verstaan: Een niet-grondgebonden onderkomen of voertuig ~~waarvoor geen omgevingsvergunning voor het bouwen in de zin van artikel 2.1, eerste lid onder a van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is vereist~~, dat bestemd of opgericht is dan wel gebruikt wordt of kan worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf.

Artikel 4:18 Recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen

1. Het is verboden ten behoeve van recreatief nachtverblijf kampeermiddelen te plaatsen of geplaatst te houden buiten een kampeerterrein dat als zodanig in het bestemmingsplan, de beheersverordening, exploitatieplan of een voorbereidingsbesluit is bestemd of mede bestemd.
2. Het verbod geldt niet voor het plaatsen van kampeermiddelen voor eigen gebruik door de rechthebbende op een terrein.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
4. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de ontheffing worden geweigerd in het belang van de bescherming van:
   a. natuur en landschap;
   b. een stadsgezicht.
5. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 4:19 Aanwijzing kampeerplaatsen

1. Het college kan plaatsen aanwijzen waarop het verbod van artikel 4:18, eerste lid niet geldt.
2. Het college kan daarbij nadere regels stellen in het belang van de gronden, genoemd in artikel 4:18, vierde lid.

Hoofdstuk 5. Andere onderwerpen betreffende de huishouding van de gemeente

Afdeling 1. Parkeerexcessen en stopverbod

Artikel 5:1 Begripsbepalingen

(Vervallen)

Artikel 5:2 Voertuigen van autobedrijf en dergelijke

1. Onder verhuren als bedoeld in dit artikel wordt mede verstaan:
   a. het gebruiken van een voertuig voor het geven van lessen; of
   b. het gebruiken van een voertuig voor het vervoeren van personen tegen betaling.
2. Tot de voertuigen als bedoeld in dit artikel worden niet gerekend:
   a. voertuigen waaraan herstel- of onderhoudswerkzaamheden worden verricht die in totaal niet meer dan een uur vergen, en dit gedurende de tijd die nodig is en gebruikt wordt voor deze werkzaamheden; of
   b. voertuigen voor persoonlijk gebruik van de in het derde lid bedoelde persoon.
3. Het is degene die er zijn bedrijf, nevenbedrijf dan wel een gewoonte van maakt voertuigen te stallen, te herstellen, te slopen, te verhuren of te verhandelen, verboden:
   a. drie of meer voertuigen die hem toebehoren of zijn toevertrouwd, op de weg te parkeren binnen een cirkel met een straal van 25 meter met als middelpunt een van deze voertuigen;
   b. de weg als werkplaats voor voertuigen te gebruiken.
4. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod- zoals bedoeld in lid 3.

5. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 5:3 Te koop aanbieden van voertuigen

1. Het is verboden op een door het college aangewezen weg een voertuig te parkeren met het kennelijke doel het te koop aan te bieden of te verhandelen.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod zoals bedoeld in lid 1.
3. Op de aanvraag om een vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 5:4 Defecte voertuigen

Het is verboden een voertuig waarmee als gevolg van andere dan eenvoudig te verhelpen gebreken niet kan of mag worden gereden, langer dan op drie achtereenvolgende dagen op de weg te parkeren.

Artikel 5:5 Voertuigwrakken

1. Het is verboden een voertuig dat rijtechnisch in onvoldoende staat van onderhoud en tevens in een kennelijk verwaarloosde toestand verkeert op de weg te parkeren.
2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet milieubeheer.

Artikel 5:6 Kampeermiddelen e.a.

1. Het is verboden een woonwagen, kampeerwagen, caravan, camper, magazijnwagen, aanhangwagen, keetwagen of ander dergelijk voertuig dat voor de recreatie dan wel anderszins uitsluitend of mede voor andere dan verkeersdoeleinden wordt gebruikt:
   a. langer dan op drie achtereenvolgende dagen te plaatsen of te hebben op een weg binnen de bebouwde kom,
   b. op een door het college aangewezen plaats te parkeren, waar dit naar zijn oordeel schadelijk is voor het uiterlijk aanzien van de gemeente.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid, aanhef en onder a, gestelde verbod.
3. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Provinciaal wegenreglement of de Provinciale landschapsverordening.
4. Op de aanvraag om een vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 5:7 Parkeren van reclamevoertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat is voorzien van een aanduiding van handelsreclame, op de weg te parkeren met het kennelijk doel om daarmee handelsreclame te maken.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod zoals bedoeld in lid 1.
3. Op de aanvraag om een vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Artikel 5:8 Grote voertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van de lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter of een hoogte van meer dan 2,4 meter of een breedte van meer dan 2,05 meter te parkeren op een door het college aangewezen plaats, waar dit naar zijn oordeel schadelijk is voor het uiterlijk aanzien van de gemeente.
2. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van de lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter of een breedte van meer dan 2,05 meter te parkeren op wegen of weggedeelten binnen de bebouwde kom, waar dit naar zijn oordeel buitensporig is met het oog op de verdeling van beschikbare parkeerruimte.
3. Het tweede lid is voorts niet van toepassing op werkdagen van maandag tot en met vrijdag, dagelijks van 08.00 tot 18.00 uur.

4. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing op campers, kampeerauto's, caravans en kampeerwagens, voor zover deze voertuigen niet langer dan drie achtereenvolgende dagen op de weg worden geplaatst of gehouden.
5. Het college kan ontheffing verlenen van de verboden.
6. Op de aanvraag om een vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Artikel 5:9 Uitzichtbelemmerende voertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter of een hoogte van meer dan 2,4 meter, op de weg te parkeren bij een voor bewoning of ander dagelijks gebruik bestemd gebouw op zodanige wijze dat daardoor het uitzicht van bewoners of gebruikers vanuit dat gebouw op hinderlijke wijze wordt belemmerd of hen anderszins hinder of overlast wordt aangedaan.
2. Het verbod is niet van toepassing gedurende de tijd die nodig is voor en gebruikt wordt voor het uitvoeren van werkzaamheden waarvoor de aanwezigheid van het voertuig ter plaatse noodzakelijk is.

Artikel 5:10 Parkeren of laten stilstaan van voertuigen anders dan op de rijbaan

1. Het is verboden een voertuig te parkeren of te laten stilstaan op een door het college aangewezen, niet tot de rijbaan behorend weggedeelte.
2. Het verbod is niet van toepassing op voertuigen die worden gebruikt voor werkzaamheden in opdracht van een bestuursorgaan of openbaar lichaam.

Artikel 5:10a Parkeren van voertuigen met stankverspreidende stoffen

1. Het is verboden een voertuig met stankverspreidende stoffen daar te parkeren waar bewoners of gebruikers van nabijgelegen gebouwen of terreinen daarvan hinder of overlast kunnen ondervinden.
2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet milieubeheer.

Artikel 5:11 Aantasting groenvoorzieningen door voertuigen

1. Het is verboden met een voertuig, fiets of bromfiets te rijden door of deze te doen of te laten staan in een park of plantsoen of in een voor recreatief gebruik beschikbaar terrein, met uitzondering van de aldaar aangelegde wegen en fietspaden, of een van gemeentewege aangelegde beplanting of groenstrook.
2. Dit verbod is niet van toepassing op:
   a. de weg;
   b. voertuigen die worden gebruikt voor werkzaamheden in opdracht van een bestuursorgaan of openbaar lichaam;
   c. voertuigen, waarmee standplaats wordt of is ingenomen op terreinen die voor dit doel zijn bestemd.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
4. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 5:12 Overlast van fiets of bromfiets

1. Het college kan openbare plaatsen aanwijzen waar het in het belang van het uiterlijk aanzien van de gemeente, ter voorkoming of opheffing van overlast, of ter voorkoming van schade aan de openbare gezondheid, verboden is fietsen of bromfietsen onbeheerd buiten de daarvoor bestemde ruimten of plaatsen te laten staan.
2. Het is verboden fietsen of bromfietsen die rijtechnisch in onvoldoende staat van onderhoud en in een verwaarloosde toestand verkeren, op een openbare plaats te laten staan.

Afdeling 2. Collecteren

Artikel 5:13 Inzameling van geld of goederen of leden- of donateurwerving

1. Het is verboden zonder vergunning van het college een openbare inzameling van geld of goederen te houden of daartoe een intekenlijst aan te bieden, dan wel in het openbaar leden of donateurs te werven als daarbij te kennen wordt gegeven of de indruk wordt gewekt dat de opbrengst geheel of ten dele voor een liefdadig of ideëel doel is bestemd.
2. Onder een inzameling als bedoeld in het eerste lid wordt mede verstaan het aanvaarden van geld en goederen bij het aanbieden van diensten of goederen, waartoe ook worden gerekend geschreven of gedrukte stukken, dan wel bij het aanbieden van diensten aanvaarden van geld of goederen, als daarbij te kennen wordt gegeven of de indruk wordt gewekt dat de opbrengst geheel of ten dele voor een liefdadig of ideëel doel is bestemd.
3. Het verbod geldt niet voor een inzameling of werving die in besloten kring gehouden wordt.
4. In afwijking van het in het eerste lid bepaalde, geldt er een meldingsplicht voor de inzameling van geld voor plaatselijke verenigingen en stichtingen met een algemeen (gemeenschaps)belang.
5. De melding ingevolge het vierde lid wordt geacht te zijn gedaan wanneer minstens twee weken voor de inzameling schriftelijk aan het college de volgende gegevens zijn doorgegeven:

   a. adresgegevens van de vereniging of stichting;

   b. contactpersoon;

   c. doel van de inzameling;

   d. periode van de inzameling.
6. Het college kan binnen vijf dagen na ontvangst van de melding besluiten de openbare inzameling van geld als bedoeld in het eerste lid te verbieden.
7. Op de aanvraag om een vergunning is paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Afdeling 3. Venten

Artikel 5:14 Begripsbepaling

(vervallen)

Artikel 5:15 Ventverbod

(vervallen)

Artikel 5:16 Vrijheid van meningsuiting

(vervallen)

Afdeling 4. Standplaatsen

Artikel 5:17 Begripsbepalingen

1. In deze afdeling wordt onder standplaats verstaan het vanaf een vaste plaats op een openbare en in de openlucht gelegen plaats te koop aanbieden, verkopen, verstrekken of afleveren van goederen dan wel diensten aan te bieden, gebruikmakend van fysieke middelen, zoals een kraam, een wagen of een tafel.
2. Onder standplaats wordt niet verstaan:
   a. een vaste plaats op een jaarmarkt of markt als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder g, van de Gemeentewet;
   b. een vaste plaats op een evenement als bedoeld in artikel 2:24.

Artikel 5:18 Standplaatsvergunning en weigeringsgronden

1. Het is verboden zonder vergunning van het college een standplaats in te nemen of te hebben.
2. Het college kan de vergunning weigeren wegens strijd met een geldend bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan of voorbereidingsbesluit.
3. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de vergunning worden geweigerd als:
   a. de standplaats hetzij op zichzelf hetzij in verband met de omgeving niet voldoet aan eisen van redelijke welstand; of
   b. een kwantitatieve of territoriale beperking als gevolg van bijzondere omstandigheden in de gemeente of in een deel van de gemeente noodzakelijk is in verband met een dwingende reden van algemeen belang;
   c. in het belang van de verkeersvrijheid of –veiligheid.

4. Op de aanvraag om een vergunning is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 5:19 Toestemming rechthebbende

Het is de rechthebbende op een perceel verboden toe te staan dat daarop zonder vergunning van het college standplaats wordt of is ingenomen.

Artikel 5:20 Afbakeningsbepalingen

1. Artikel 5:18, eerste lid, is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Wet beheer rijkswaterstaatswerken of het Provinciaal wegenreglement.
2. De weigeringsgrond van artikel 5:18, derde lid, onder a, is niet van toepassing op bouwwerken.

Artikel 5:21 Aanhoudingsplicht

(vervallen)

Afdeling 5. Snuffelmarkten

Artikel 5:22 Begripsbepalingen

1. In deze afdeling wordt onder snuffelmarkt verstaan een markt in een voor het publiek toegankelijk gebouw of plaats waar goederen worden verhandeld of diensten worden aangeboden vanaf standplaatsen.
2. Onder een snuffelmarkt wordt niet verstaan:
   a. een markt of jaarmarkt als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder g, van de Gemeentewet;
   b. een evenement als bedoeld in artikel 2:24.

Artikel 5:23 Organiseren van een snuffelmarkt

1. Het is verboden een snuffelmarkt te organiseren:
   a. indien het in strijd is met een geldend bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan of voorbereidingsbesluit;
   b. indien de burgemeester het organiseren van de snuffelmarkt verboden heeft in het belang van de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu.
   c. indien degene die voornemens is een snuffelmarkt te organiseren daarvan niet tevoren een schriftelijke melding heeft gedaan.
2. De organisator doet de melding als bedoeld in het eerste lid, onder c binnen vier weken voorafgaand aan de snuffelmarkt met vermelding van:
   a. Naam en adres van de organisator;
   b. adres van het gebouw waar de snuffelmarkt gehouden wordt;
   c. de dagen en tijdstippen waarop de snuffelmarkt wordt gehouden;
   d. de frequentie van het houden van de snuffelmarkt;
   e. het soort van goederen en diensten dat wordt aangeboden en verhandeld;
   f. het aantal standplaatsen;

g. het te verwachten aantal bezoekers.

3. De snuffelmarkt kan worden gehouden indien de burgemeester niet binnen twee weken na ontvangst van de melding heeft beslist dat het organiseren van de snuffelmarkt wordt verboden in het belang van de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu. De burgemeester geeft daarvan binnen twee weken na ontvangst van de melding aan de organisator met opgaaf van redenen bericht.
4. Het verbod geldt niet voor ruimten die uitsluitend dan wel nagenoeg geheel en voortdurend in

   gebruik zijn als winkel in de zin van de Winkeltijdenwet.
5. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Afdeling 6. Openbaar water en waterstaatswerken

Artikel 5:24 Voorwerpen op, in of boven openbaar water

1. Het is verboden een voorwerp, niet zijnde een vaartuig, op, in of boven openbaar water te plaatsen, aan te brengen of te hebben, als dit door zijn omvang of vormgeving, constructie of plaats van bevestiging gevaar oplevert voor de bruikbaarheid van het openbaar water of voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan, dan wel een belemmering vormt voor het doelmatig beheer en onderhoud van het openbaar water.
2. Degene die voornemens is een steiger, een meerpaal of een ander voorwerp met een permanent karakter op, in of boven openbaar water te plaatsen, doet daarvan uiterlijk twee weken tevoren een melding aan het college.
3. De melding bevat in ieder geval naam, adres en contactgegevens van de melder, en een beschrijving van de aard en omvang van het voorwerp. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, de Scheepvaartverkeerswet, het Binnenvaartpolitiereglement, het Rijnvaartpolitiereglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Provinciale vaarwegenverordening, of het bepaalde bij of krachtens de Telecommunicatiewet of de daarop gebaseerde Telecommunicatieverordening.

Artikel 5:25 Ligplaats woonschepen en overige vaartuigen

1. Het is verboden met een vaartuig een ligplaats in te nemen of te hebben dan wel een ligplaats voor een vaartuig beschikbaar te stellen op door het college aangewezen gedeelten van openbaar water.
2. Het college kan aan het innemen, hebben of beschikbaar stellen van een ligplaats met dan wel voor een vaartuig op niet krachtens het eerste lid aangewezen gedeelten van openbaar water:
   a. nadere regels stellen in het belang van de openbare orde, volksgezondheid, veiligheid, milieuhygiëne en het uiterlijk aanzien van de gemeente;
   b. beperkingen stellen naar soort en aantal vaartuigen.
3. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Woningwet, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Wet milieubeheer, het Binnenvaartpolitiereglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Provinciale vaarwegenverordening of de Provinciale landschapsverordening.

4 . Het college kan aan de rechthebbende op een vaartuig aanwijzingen geven met betrekking tot het innemen, veranderen of gebruik van een ligplaats in het belang van de openbare orde, volksgezondheid, veiligheid, de milieuhygiëne en het uiterlijk aanzien van de gemeente.

5. De rechthebbende op een vaartuig is verplicht alle door het college gegeven aanwijzingen met betrekking tot het innemen, veranderen of gebruik van een ligplaats op te volgen.

Artikel 5:26 Aanwijzingen ligplaats

(vervallen)

Artikel 5:27 Verbod innemen ligplaats

(vervallen)

Artikel 5:28 Beschadigen van waterstaatswerken

1. Het is verboden schade toe te brengen aan of veranderingen aan te brengen in de toestand van bij de gemeente in beheer zijnde openbare wateren, havens, dijken, wallen, kaden, trekpaden, beschoeiingen, oeverbegroeiing, bruggen, zetten, duikers, pompen, waterleidingen, gordingen, aanlegpalen, stootpalen, bakens of sluizen.
2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, het Binnenvaartpolitiereglement, de Waterwet of de Provinciale vaarwegenverordening.

Artikel 5:29 Reddingsmiddelen

Het is verboden een voor het redden van drenkelingen bestemd en daartoe bij het water aangebracht voorwerp te gebruiken voor een ander doel dan wel voor dadelijk gebruik ongeschikt te maken.

Artikel 5:30 Veiligheid op het water

1. Het is aan een ieder die zich als bader of zwemmer in het openbaar water ophoudt, verboden zich zodanig te gedragen dat het scheepvaartverkeer daarvan hinder of gevaar kan ondervinden.
2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Binnenvaartpolitiereglement, de Waterwet of de Provinciale vaarwegenverordening.

Artikel 5:31 Overlast aan vaartuigen

1. Het is verboden zonder redelijk doel zich vast te houden aan een vaartuig in openbaar water, daarop te klimmen of zich daarop of daarin te begeven of te bevinden.
2. Het is aan degene die daartoe niet bevoegd is verboden een vaartuig, liggend in of aan een openbaar water, los te maken.

Afdeling 7. Crossterreinen en gemotoriseerd en ruiterverkeer in natuurgebieden

1.1.1.1

Artikel 5:31c Begripsbepalingen

(Vervallen)

Artikel 5:32 Crossterreinen

1. Het is verboden op enig terrein, geen weg zijnde, met een motorvoertuig of een bromfiets te crossen buiten wedstrijdverband, een wedstrijd dan wel, ter voorbereiding van een wedstrijd, een trainings- of proefrit te houden of te doen houden dan wel daaraan deel te nemen, dan wel een motorvoertuig of een bromfiets met het kennelijke doel daartoe aanwezig te hebben.
2. Het college kan terreinen aanwijzen waarvoor het verbod niet van toepassing is. Het kan daarbij regels stellen voor het gebruik van deze terreinen in het belang van:
   a. het voorkomen of beperken van overlast;
   b. de bescherming van het uiterlijk aanzien van de omgeving en ter bescherming van andere milieuwaarden;
   c. de veiligheid van de deelnemers van de in het eerste lid bedoelde wedstrijden en ritten of van het publiek.
3. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet milieubeheer of het Besluit geluidproductie sportmotoren.

Artikel 5:33 Beperking verkeer in natuurgebieden

1. Het is verboden binnen voor publiek toegankelijke natuurgebieden, parken, plantsoenen of voor recreatief gebruik beschikbare terreinen te rijden of zich te bevinden met een motorvoertuig, een bromfiets of met een fiets of een rij- of trekdier.
2. Het college kan terreinen aanwijzen waarvoor het verbod niet van toepassing is. Het kan daarbij regels stellen ten aanzien van het gebruik van deze terreinen in het belang van:
   a. van het voorkomen van overlast;
   b. van de bescherming van natuur- of milieuwaarden;
   c. van de veiligheid van het publiek.
3. Het verbod geldt niet voor bestuurders van motorvoertuigen en bromfietsen en voor fietsers of berijders van paarden:
   a. ten dienste van politie, brandweer en geneeskundige hulpverlening en van andere krachtens artikel 29, eerste lid, van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 door de minister van Verkeer en Waterstaat aangewezen hulpverleningsdiensten;
   b. die worden gebruikt in verband met beheer, onderhoud of exploitatie van de terreinen als in het eerste lid bedoeld;
   c. die worden gebruikt in verband met werken die krachtens wettelijk voorschrift moeten worden uitgevoerd;
   d. van de zakelijk gerechtigden, huurders en pachters van percelen die gelegen zijn binnen de terreinen als in het eerste lid bedoeld;
   e. voor het verkeer ten behoeve van bezoek en van de verzorging van de onder d bedoelde personen.

4. Het verbod geldt voorts niet:
    a. op wegen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994;
    b. binnen de bij of krachtens de Provinciale verordening 'Stiltegebieden' aangewezen stiltegebieden, ten aanzien van motorrijtuigen die bij of krachtens die verordening zijn aangewezen als 'toestel'.
5. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
6. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Afdeling 8. Vuurverbod

Artikel 5:34 Verbod afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen of anderszins vuur te stoken

1. Het is verboden in de openlucht afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen in de zin van de Wet milieubeheer of anderszins vuur aan te leggen, te stoken of te hebben.
2. Mits geen sprake is van gevaar, overlast of hinder voor de omgeving, is het verbod niet van toepassing op:
    a. verlichting door middel van kaarsen, fakkels en dergelijke;
    b. sfeervuren zoals terrashaarden en vuurkorven, voor zover geen afvalstoffen worden verbrand;
    c. vuur voor koken, bakken en braden, voor zover dat geen gevaar, overlast of hinder voor de omgeving oplevert.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
4. In afwijking van artikel 1:7 wordt een ontheffing niet verleend voor onbepaalde tijd.
5. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de ontheffing worden geweigerd ter bescherming van de flora en fauna.
6. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 1 of 3, van het Wetboek van Strafrecht of de Provinciale milieuverordening.
7. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Afdeling 9. Asverstrooiing

Artikel 5:35 Begripsbepaling

In deze afdeling wordt onder incidentele asverstrooiing verstaan het verstrooien van as als bedoeld in de Wet op de lijkbezorging op een door de overledene of nabestaande(n) gewenste plek buiten een permanent daartoe bestemd terrein.

Artikel 5:36 Verboden plaatsen

1. Incidentele asverstrooiing is verboden op:
   a. verharde delen van de weg;
   b. gemeentelijke begraafplaatsen en crematoriumterreinen.
2. Het college kan een besluit nemen waarin voor een bepaalde termijn wordt verboden dat op andere plaatsen dan genoemd in het eerste lid asverstrooiing plaatsvindt.
3. Het college kan op verzoek van de nabestaande die zorgdraagt voor de asbus op grond van bijzondere omstandigheden ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in het eerste lid, onder a.
4. Op de aanvraag om een vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Artikel 5:37 Hinder of overlast

Incidentele asverstrooiing is verboden als daardoor hinder of overlast wordt veroorzaakt voor derden.

Afdeling 10. Straatnaamborden, huisnummers e.d.

(vervallen)

~~2~~ Hoofdstuk 6. Straf-, overgangs- en slotbepalingen

Artikel 6:1 Strafbepaling

1. Overtreding van het bij of krachtens deze verordening bepaalde en de daarbij op grond van artikel 1:4 daarbij gegeven voorschriften en beperkingen wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie en kan bovendien worden gestraft met openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak.
2. Overtreding van het bij of krachtens deze verordening bepaalde en de daarbij op grond van artikel 1:4 daarbij gegeven voorschriften en beperkingen wordt gestraft met een geldboete van de eerste categorie.
3. In afwijking van het eerste lid is artikel 1a van de Wet op de economische delicten van toepassing op overtreding van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 2:10, en 2:11 als sprake is van een omgevingsvergunningplichtige activiteit, [artikel 2:12, eerste lid,] en artikel 4:11, tweede lid.

4. In geval van overtreding van de krachtens artikel 3, derde lid, van de Wet veiligheidsregio's gestelde regels kan het college een bestuurlijke boete opleggen van ten hoogste de geldboete, bedoeld in artikel 64, eerste lid, van de Wet veiligheidsregio's.]

Artikel 6:2 Toezichthouders

1. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening zijn belast: de bevoegde ambtenaren van de politie, als bedoeld in artikel 141 onder b van het Wetboek van Strafvordering, en de bij besluit van het college dan wel de burgemeester aangewezen toezichthouders.
2. Voorts zijn met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening belast de bij besluit van het college dan wel de burgemeester aan te wijzen personen.

Artikel 6:3 Binnentreden woningen

1. Zij die belast zijn met het toezicht op de naleving of de opsporing van een overtreding van de bij of krachtens deze verordening, behoudens hoofdstuk 3, gegeven voorschriften welke strekken tot handhaving van de openbare orde of veiligheid of bescherming van het leven of de gezondheid van personen, zijn bevoegd tot het binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner.
2. De in artikel 6:2, eerste lid, bedoelde ambtenaren, voor zover zij zijn belast met de opsporing van de strafbare feiten, bedoeld in de artikelen 3:14, [tweede OF derde lid], en 3:21, eerste lid, zijn bevoegd zonder toestemming van de bewoner in een woning binnen te treden waar een overtreding van een dergelijk strafbaar feit wordt gepleegd of naar hun redelijk vermoeden wordt gepleegd.
3. De in artikel 6:2, eerste lid, bedoelde ambtenaren zijn in het kader van hun toezichtstaak bevoegd zonder toestemming van de bewoner in een woning binnen te treden, als daar bedrijfsmatig prostitutie plaatsvindt.

Artikel 6:4 Inwerkingtreding nieuwe en intrekking oude verordening

1. De Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Zevenaar 201~~0~~8 derde wijzigingen ~~de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Rijnwaarden 2010, met inbegrip van de latere wijzigingen,~~ word~~t~~en ingetrokken gelijktijdig met de inwerkingtreding van de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Zevenaar 2018 vierde wijziging.

Artikel 6:5 Overgangsbepaling

1. Besluiten, genomen krachtens de verordening bedoeld in artikel 6:4, die golden op het moment van de inwerkingtreding van deze verordening en waarvoor deze verordening overeenkomstige besluiten kent, gelden als besluiten genomen krachtens deze verordening.
2. Indien voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening een aanvraag om een besluit - hoe ook genaamd - op grond van de verordening bedoeld in artikel 6.4, eerste lid, is ingediend en voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening nog niet op die aanvraag is beslist, wordt daarop de overeenkomstige bepaling van de onderhavige verordening toegepast.
3. Op een aanhangig beroep- of bezwaarschrift, betreffende een besluit, bedoeld in het eerste lid, dat voor of na het tijdstip bedoeld in artikel 6.4, tweede lid, is ingekomen binnen de voordien geldende beroepstermijn, wordt beslist met toepassing van de verordening bedoeld in artikel 6.4, eerste lid.
4. In afwijking van het in het eerste lid bepaalde, blijft een besluit - hoe ook genaamd - van kracht, totdat onherroepelijk is beslist op een aanvraag voor een, krachtens een in deze verordening overeenkomstig opgenomen gebod of verbod vereist besluit, indien deze aanvraag ten minste acht weken voor afloop van de in het eerste lid genoemde termijn bij het bevoegde bestuursorgaan is ingediend.
5. Gebods- of verbodsbepalingen waarvoor een besluit vereist is krachtens deze verordening en niet voorkomend in de verordening als bedoeld in artikel 6.4, eerste lid, zijn niet van toepassing:
   a. gedurende acht weken na het in werking treden van deze verordening;
   b. ook na de onder a. bepaalde termijn, voor zover degene die het besluit nodig heeft, binnen deze termijn een aanvraag heeft ingediend, totdat onherroepelijk op deze aanvraag is beslist.

Artikel 6:6 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Algemene Plaatselijke Verordening 2018 vierde wijziging gemeente Zevenaar.

Algemene
Plaatselijke Verordening 2018

Gemeente Zevenaar

1e wijziging – september 2019

2e wijziging – december 2019

3e wijziging – november 2020

4e wijziging – november 2021

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Hoofdstuk 2. Openbare Orde en veiligheid, volksgezondheid en milieu

Afdeling 1. Bestrijding van ongeregeldheden

Afdeling 2. Betoging

Afdeling 3. Verspreiden van gedrukte stukken

Afdeling 4. Vertoningen op de weg

Afdeling 5. Bruikbaarheid en aanzien van de weg

Afdeling 6. Veiligheid op de weg

Afdeling 7. Evenementen

Afdeling 8. Toezicht op openbare inrichtingen

Afdeling 8a. Bijzondere bepalingen voor paracommerciële instellingen

Afdeling 9. Toezicht op inrichtingen tot het verschaffing van nachtverblijf

Afdeling 10. Toezicht op speelgelegenheden

Afdeling 11. Maatregelen tegen overlast en baldadigheid

Afdeling 12. Bepalingen tegen bestrijding van heling van goederen

Afdeling 13. Vuurwerk

Afdeling 14. Drugsoverlast

Afdeling 15. Bestuurlijke ophouding, veiligheidsrisicogebieden en cameratoezicht op openbare plaatsen

Afdeling 16. Voor publiek openstaande gebouwen

Hoofdstuk 3. Seksinrichtingen, sekswinkels, straatprostitutie e.d.

Afdeling 1. Begripsbepalingen

Afdeling 2. Seksinrichtingen, straatprostitutie, sekswinkels en dergelijke

Afdeling 3. Beslissingstermijn; weigeringsgronden

Afdeling 4. Beëindiging exploitatie; wijziging beheer

Hoofdstuk 4. Bescherming van het milieu en het natuurschoon en zorg voor het uiterlijk aanzien van de gemeente

Afdeling 1. Geluidhinder en verlichting

Afdeling 2. Bodem-, weg- en milieuverontreiniging

Afdeling 3. Het bewaren van houtopstanden

Afdeling 4. Maatregelen tegen ontsiering en stankoverlast

Afdeling 5. kamperen buiten kampeerterreinen

Hoofdstuk 5. Andere onderwerpen betreffende de huishouding der gemeente

Afdeling 1. Parkeerexcessen

Afdeling 2. Collecteren

Afdeling 3. Venten

Afdeling 4. Standplaatsen

Afdeling 5. Snuffelmarkten

Afdeling 6. Openbaar water

Afdeling 7. Crossterreinen en gemotoriseerd en ruiterverkeer in natuurgebieden

Afdeling 8. Verbod vuur te stoken

Afdeling 9. Verstrooiing van as

Afdeling 10. Straatnaamborden, huisnummers e.d.

Hoofdstuk 6. Straf-, overgangs- en slotbepalingen

TOELICHTING

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

HOOFDSTUK 2. OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID, VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU

HOOFDSTUK 3. SEKSINRICHTINGEN, SEKSWINKELS, STRAATPROSTITUTIE E.D.

HOOFDSTUK 4. BESCHERMING VAN HET MILIEU EN HET NATUURSCHOON EN ZORG VOOR HET UITERLIJK AANZIEN VAN DE GEMEENTE

HOOFDSTUK 5. ANDERE ONDERWERPEN BETREFFENDE DE HUISHOUDING DER GEMEENTE

HOOFDSTUK 6. STRAF-, OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1:1 Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. openbare plaats: een voor het publiek toegankelijke plaats, waaronder begrepen de weg als bedoeld onder b;

b. weg: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994;

c. openbaar water: wateren die voor het publiek bevaarbaar of op andere wijze toegankelijk zijn;

d. bebouwde kom: de bebouwde kom of kommen waarvan gedeputeerde staten de grenzen hebben vastgesteld overeenkomstig artikel 27, tweede lid, van de Wegenwet;

e. rechthebbende: degene die over een zaak zeggenschap heeft krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht;

f. bouwwerk: elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op de plaats van bestemming hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren;

g. gebouw: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1, eerste lid, van de Woningwet;

h. handelsreclame: iedere openbare aanprijzing van goederen of diensten, waarmee kennelijk beoogd wordt een commercieel belang te dienen;

i. bevoegd gezag: bestuursorgaan dat bevoegd is;

j. Onder het centrum van Zevenaar wordt verstaan het gebied tussen Kampsingel, Bommersheufsestraat, Schoolstraat, Didamsestraat, Wittenburgstraat, Weverstraat, de Markt, Kerkstraat, Nieuwe Doelenstraat, Molenstraat, Schievestraat en Haspelstraat;

k. bromfiets: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1, eerste lid, onder e, van de Wegenverkeerswet 1994;

l. college: het college van burgemeester en wethouders;

m. motorvoertuig: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990;

n. parkeren: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990;

o. voertuig: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, met uitzondering van kleine wagens zoals kruiwagens en kinderwagens en rolstoelen;

p. burgemeester: de burgemeester van de gemeente Zevenaar.

Artikel 1:2 Beslistermijn

1. Het bevoegde bestuursorgaan beslist op een aanvraag voor een vergunning of ontheffing binnen acht weken na de datum van ontvangst van de aanvraag.
2. Het bestuursorgaan kan de termijn voor ten hoogste zes weken verdagen.
3. Dit artikel is niet van toepassing op een aanvraag om een omgevingsvergunning**.**

Artikel 1:3 Indiening aanvraag

(Vervallen)

Artikel 1:4 Voorschriften en beperkingen

1. Aan een vergunning of ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden. Deze voorschriften en beperkingen strekken slechts tot bescherming van het belang of de belangen in verband waarmee de vergunning of ontheffing is vereist.
2. Degene aan wie een vergunning of ontheffing is verleend, is verplicht de daaraan verbonden voorschriften en beperkingen na te komen.
3. Dit artikel is niet van toepassing op een omgevingsvergunning.

Artikel 1:5 Persoonlijk karakter van vergunning of ontheffing

1. De vergunning of ontheffing is persoonsgebonden, tenzij bij of krachtens deze verordening anders is bepaald.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op een omgevingsvergunning.

Artikel 1:6 Intrekking of wijziging van vergunning of ontheffing

1. De vergunning of ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd als:

a. ter verkrijging daarvan onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt;

b. op grond van een verandering van de omstandigheden of inzichten opgetreden na het verlenen van de vergunning of ontheffing , intrekking of wijziging noodzakelijk is vanwege het belang of de belangen ter bescherming waarvan de vergunning of ontheffing is vereist;

c. de aan de vergunning of ontheffing verbonden voorschriften en beperkingen niet zijn of worden nagekomen;

d. van de vergunning of ontheffing geen gebruik wordt gemaakt binnen of gedurende een daarin gestelde termijn dan wel, bij het ontbreken van een gestelde termijn, binnen een redelijke termijn; of

e. de houder dit verzoekt.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op een omgevingsvergunning.

Artikel 1:7 Termijnen

1. De vergunning of ontheffing geldt voor onbepaalde tijd, tenzij bij de vergunning of ontheffing anders is bepaald of de aard van de vergunning of ontheffing zich daartegen verzet.
2. De aard van de vergunning of ontheffing verzet zich in ieder geval tegen gelding voor onbepaalde tijd als het aantal vergunningen of ontheffingen is beperkt en het aantal mogelijke aanvragers het aantal beschikbare vergunningen of ontheffingen overtreft.

Artikel 1:8 Weigeringsgronden

1. De vergunning of ontheffing kan door het daartoe bevoegde gezag worden geweigerd in het belang van:
   a. de openbare orde;
   b. de openbare veiligheid;
   c. de volksgezondheid;
   d. de bescherming van het milieu.
2. Het bevoegde bestuursorgaan kan, onverminderd het elders in deze verordening bepaalde, een toestemming weigeren. Indien de aanvrager voorschriften, verbonden aan een eerdere toestemming voor een soortgelijke activiteit of beperkingen waaronder zo'n toestemming is verleend, niet heeft nageleefd en het vermoeden gerechtvaardigd is dat indien de gevraagde toestemming wordt verleend, hij ook daaraan verbonden voorschriften of beperkingen waaronder zij zou worden verleend, niet zal naleven.

3. Een vergunning of ontheffing kan ook worden geweigerd als de aanvraag wordt ingediend minder dan drie weken vóór het tijdstip waarop de aanvrager deze nodig heeft.

Hoofdstuk 2. Openbare orde en veiligheid, volksgezondheid en milieu

Afdeling 1. Voorkomen of bestrijden van ongeregeldheden

Artikel 2:1 Samenscholing en ongeregeldheden

1. Het is verboden op een openbare plaats deel te nemen aan een samenscholing, onnodig op te dringen, te vechten of door uitdagend gedrag aanleiding te geven tot ongeregeldheden.
2. Een ieder die op een openbare plaats aanwezig is bij een voorval waardoor ongeregeldheden ontstaan of dreigen te ontstaan, of bij een tot toeloop van publiek aanleiding gevende gebeurtenis waardoor ongeregeldheden ontstaan of dreigen te ontstaan, dan wel zich bevindt in of aanwezig is bij een samenscholing, is verplicht op bevel van een ambtenaar van politie zijn weg te vervolgen of zich in de door hem aangewezen richting te verwijderen.
3. Het is verboden zich te begeven naar of zich te bevinden op openbare plaatsen die door het bevoegde bestuursorgaan in het belang van de openbare veiligheid of ter voorkoming van wanordelijkheden zijn afgezet.
4. De burgemeester kan ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in het derde lid.
5. Dit artikel is niet van toepassing op betogingen, vergaderingen en godsdienstige en levensbeschouwelijke samenkomsten als bedoeld in de Wet openbare manifestaties.
6. Op de aanvraag om een vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Afdeling 2. Betoging

Artikel 2:2 Optochten

[gereserveerd]

Artikel 2:3 Kennisgeving betogingen op openbare plaatsen

1. Degene die het voornemen heeft op een openbare plaats een betoging te houden, waaronder begrepen een samenkomst als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wet openbare manifestaties, geeft daarvan voor de openbare aankondiging en ten minste 48 uur voordat de betoging wordt gehouden, schriftelijk kennis aan de burgemeester.
2. De kennisgeving bevat:
    a. naam en adres van degene die de betoging houdt;
    b. het doel van de betoging;
    c. de datum waarop de betoging wordt gehouden en het tijdstip van aanvang en van beëindiging;
    d. de plaats en, voor zover van toepassing, de route en de plaats van beëindiging;
    e. voor zover van toepassing, de wijze van samenstelling;

f. maatregelen die degene die de betoging houdt zal treffen om een regelmatig verloop te bevorderen.

3. Degene die de kennisgeving doet, ontvangt daarvan een bewijs waarin het tijdstip van de kennisgeving is vermeld.
4. Als het tijdstip van de schriftelijke kennisgeving valt op een vrijdag na 12.00 uur, een zaterdag, een zondag of een algemeen erkende feestdag, wordt de kennisgeving gedaan uiterlijk op de werkdag die aan de dag van dat tijdstip voorafgaat vóór 12.00 uur.
5. De burgemeester kan in bijzondere omstandigheden de in het eerste lid genoemde termijn verkorten en een mondelinge kennisgeving in behandeling nemen.

Artikel 2:4 Afwijking termijn

(Vervallen; opgenomen in artikel 2:3)

Artikel 2:5 Te verstrekken gegevens

(Vervallen; opgenomen in artikel 2:3)

Afdeling 3. Verspreiden van gedrukte stukken

Artikel 2:6 Verspreiden geschreven of gedrukte stukken of afbeeldingen

1. Het is verboden gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen onder publiek te verspreiden dan wel openlijk aan te bieden op door het college aangewezen openbare plaatsen.
2. Het college kan de werking van het verbod beperken tot bepaalde dagen en uren.
3. Het verbod is niet van toepassing op het huis-aan-huis verspreiden of het aan huis bezorgen van gedrukte of geschreven stukken en afbeeldingen.
4. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
5. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Afdeling 4. Vertoningen op de weg

Artikel 2:7 Feest, muziek en wedstrijd e.d.

(Vervallen; opgenomen in artikel 2:25)

Artikel 2:8 Dienstverlening

(Vervallen)

Artikel 2:9 Vertoningen op openbare plaatsen

1. Het is verboden ten behoeve van publiek als straatartiest, straatfotograaf, tekenaar, filmoperateur of gids op te treden op door de burgemeester in het belang van de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu aangewezen openbare plaatsen.
2. De burgemeester kan de werking van het verbod beperken tot bepaalde dagen en uren.
3. De burgemeester kan ontheffing verlenen van het verbod.
4. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Afdeling 5. Bruikbaarheid, uiterlijk aanzien en veilig gebruik van openbare plaatsen

Artikel 2:10 Voorwerpen op of aan de weg of openbare plaats

1. Het is verboden zonder voorafgaande vergunning van het college de openbare plaats anders te gebruiken dan overeenkomstig de publieke functie daarvan.
2. Een vergunning bedoeld in het eerste lid kan worden geweigerd:
   a. indien het beoogde gebruik schade toebrengt aan de weg, gevaar oplevert voor de bruikbaarheid van de openbare plaats of voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan, dan wel een belemmering kan vormen voor het doelmatig beheer en onderhoud van de weg;
   b. indien het beoogde gebruik hetzij op zichzelf, hetzij in verband met de omgeving niet voldoet aan redelijke eisen van welstand;
   c. in het belang van de voorkoming of beperking van overlast voor gebruikers van de in de nabijheid gelegen onroerende zaak.
3. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor:
   a. evenementen als bedoeld in artikel 2:24;
   b. standplaatsen als bedoeld in artikel 5:17;
   c. voorwerpen of stoffen waarop gedachten of gevoelens worden geopenbaard.
4. Geen vergunning is vereist voor het tijdelijk plaatsen van onder andere bouwmaterialen zoals bouwketen, steigers, containers als ook aankondigingsborden, spandoeken en spanframes, mits:
   a. er geen gevaar voor de bruikbaarheid van de weg wordt veroorzaakt;
   b. het object geen overlast veroorzaakt voor gebruikers van de in de nabijheid gelegen onroerende zaak;
   c. bouwmaterialen alleen worden geplaatst op of nabij de locatie waar de werkzaamheden plaatsvinden;
   d. bouwmaterialen op de openbare weg dienen te voldoen aan de door het CROW uitgebrachte "Richtlijnen voor het markeren van onverlichte obstakels"
   e. de objecten geen belemmering vormen voor beheer en onderhoud van de weg;
   f. de objecten niet in het centrum van Zevenaar, zoals bedoeld in artikel 1:1 onder j, worden geplaatst;
   g. de van toepassing zijnde beleidsregels in acht wordt genomen;
   h. er 3 weken voorafgaand melding wordt gedaan aan het college en deze niet binnen 8 werkdagen na ontvangst van de melding heeft besloten het plaatsen van het object te verbieden.

5.

a. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet beheer rijkswaterstaatswerken of het Provinciaal wegenreglement.

b. De weigeringsgrond van het tweede lid, onder a, geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 5 van de Wegenverkeerswet.

c. De weigeringsgrond van het tweede lid, onder b, geldt niet voor bouwwerken;

d. De weigeringsgrond van het tweede lid, onder c, geldt niet voor zover in het geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet milieubeheer.

6. Het college kan categorieën van voorwerpen aanwijzen waarvoor het verbod in het eerste lid niet geldt.

7. Op de aanvraag om een vergunning / ontheffing, niet zijnde een omgevingsvergunning, bedoeld in het eerste lid is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:11 Omgevingsvergunning voor het aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg

1. Het is verboden zonder vergunning van het bevoegd gezag een weg aan te leggen, de verharding daarvan op te breken, in een weg te graven of te spitten, aard of breedte van de wegverharding te veranderen of anderszins verandering te brengen in de wijze van aanleg van een weg.

2. Het verbod is niet van toepassing voor zover in opdracht van een bestuursorgaan of openbaar lichaam werkzaamheden worden verricht.

3. Het verbod geldt voorts niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, de Wegenwet, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, het Provinciaal wegenreglement, de Waterschapskeur, de Telecommunicatiewet of de daarop gebaseerde Telecommunicatieverordening.

4. Op de aanvraag om een vergunning / ontheffing bedoeld in het eerste lid is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Artikel 2:12 Maken of veranderen van een uitweg

1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning van het bevoegd gezag:

a. een uitweg te maken naar de weg;

b. van de weg gebruik te maken voor het hebben van een uitweg;

c. verandering te brengen in een bestaande uitweg naar de weg.

2. Een vergunning als bedoeld in het eerste lid kan worden geweigerd in het belang van:

a. de bruikbaarheid van de weg;

b. het veilig en doelmatig gebruik van de weg;

c. de verdeling van de beschikbare parkeerruimte;

d. de bescherming van het uiterlijk aanzien van de omgeving;

e. de bescherming van groenvoorzieningen in de gemeente;

f. het ter plaatse geldende bestemmingsplan.

3. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet beheer Rijkswaterstaatswerken, de Waterschapskeur of het Provinciaal wegenreglement.

Afdeling 6. Veiligheid op de weg

Artikel 2:13 Veroorzaken van gladheid

(Vervallen)

Artikel 2:14 Winkelwagentjes

1. Een winkelier die winkelwagentjes ter beschikking stelt is verplicht deze

    a. te voorzien van de naam van het bedrijf of een ander herkenningsteken, en

    b. terstond te verwijderen of te doen verwijderen uit de omgeving van dat bedrijf, voor zover deze buiten een winkelwagenstalling staan.

2. Het is verboden een winkelwagentje na gebruik onbeheerd op een openbare plaats achter te laten.

3. Het eerste lid, aanhef en onder b, is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Wet milieubeheer.

Artikel 2:15 Hinderlijke beplanting of gevaarlijk voorwerp

Het is verboden beplanting of een voorwerp aan te brengen of te hebben op zodanige wijze dat aan het wegverkeer het vrije uitzicht wordt belemmerd of voor het wegverkeer hinder of gevaar ontstaat.

Artikel 2:16 Openen straatkolken e.d.

(Vervallen)

Artikel 2:17 Kelderingangen e.d.

(Vervallen)

Artikel 2:18 Rookverbod in bossen en natuurterreinen

1. Het is verboden te roken in bossen of binnen een afstand van dertig meter daarvan gedurende een door het college aangewezen periode.
2. Het is verboden in bossen of binnen een afstand van honderd meter daarvan, voor zover het de open lucht betreft, brandende of smeulende voorwerpen te laten vallen, weg te werpen of te laten liggen.
3. Het in het eerste en tweede lid gestelde verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 3, van het Wetboek van Strafrecht.
4. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt voorts niet voor zover het roken plaatsvindt in gebouwen en aangrenzende erven.

Artikel 2:19 Gevaarlijk of hinderlijk voorwerp

1. Het is verboden op, aan of boven het voor voetgangers of (brom)fietsers bestemde deel van de weg op enigerlei wijze prikkeldraad, schrikdraad, puntdraad of andere scherpe voorwerpen aan te brengen of te hebben hangen lager dan 2,2 meter boven dat gedeelte van de weg.
2. Het verbod geldt niet voor prikkeldraad, schrikdraad, puntdraad of andere scherpe voorwerpen, die op grotere afstand dan 0,25 m uit de uiterste boord van de weg, op van de weg af gerichte delen van een afscheiding zijn aangebracht.
3. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994.

Artikel 2:20 Vallende voorwerpen

(Vervallen)

Artikel 2:21 Voorzieningen voor verkeer en verlichting

1. De rechthebbende op een bouwwerk c.q. perceel grond is verplicht toe te laten dat op of aan dat bouwwerk c.q. perceel grond voorwerpen, borden of voorzieningen ten behoeve van het verkeer of de openbare verlichting worden aangebracht, onderhouden, gewijzigd of verwijderd.
2. Het bepaalde geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Waterstaatswet 1900, de Onteigeningswet, of de Belemmeringenwet Privaatrecht.

Artikel 2:22 Objecten onder hoogspanningslijn

(Vervallen)

Artikel 2:23 Veiligheid op het ijs

(Vervallen)

Afdeling 7. Evenementen

Artikel 2:24 Begripsbepaling

1. In deze afdeling wordt onder evenement verstaan elke voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak, met uitzondering van:
   a. bioscoopvoorstellingen;
   b. markten als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder g, van de Gemeentewet en artikel 5:22 van deze verordening;
   c. kansspelen als bedoeld in de Wet op de kansspelen;
   d. het in een inrichting in de zin van de Alcoholwet gelegenheid geven tot dansen;

e. betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties;

f. activiteiten als bedoeld in artikel 2:9 en 2:39 van deze verordening;

g. de van gemeentewege georganiseerde jaarlijkse kermissen;

h. sportwedstrijden, niet zijnde vechtsportevenementen als bedoeld in het tweede lid onder f.

2. Onder evenement wordt mede verstaan:

   a. een herdenkingsplechtigheid;

   b. een braderie;

   c. een optocht, niet zijnde een betoging als bedoeld in artikel 2:3 van deze verordening, op de weg;

   d. een feest, muziekvoorstelling of wedstrijd op of aan de weg.

   e. een straatfeest of buurtbarbecue op één dag (een klein evenement).

   f. een door de burgemeester aangewezen categorie vechtsportwedstrijden of –gala's.

3. In deze afdeling wordt onder een klein evenement verstaan een eendaags evenement waarbij:

   a. het aantal aanwezigen niet meer bedraagt dan 150 personen;

   b. het evenement plaatsvindt tussen 10.00 en 23.00 uur;

   c. er geen verkeersmaatregelen vereist zijn, anders dan het onttrekken van parkeerplaatsen en het eventueel afsluiten van een straat met een beperkte verkeersfunctie.

   d. het evenement voldoet aan de risicocategorie 0 'te melden evenement';

4. Evenementen worden op basis van de uitkomst van een risicoscan ingedeeld in de volgende risicocategorieën:

   a. Te melden evenement (0) 'Evenement' waarbij geen risico's te verwachten zijn voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en die geen maatregelen of voorzieningen vergen van het daartoe bevoegd gezag.

   b. Regulier evenement (A): 'Evenement' waarbij het (zeer) onwaarschijnlijk is dat die gebeurtenis leidt tot risico's voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en maatregelen of voorzieningen vergen van het daartoe bevoegd gezag om die dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.

   c. Aandachts evenement (B): 'Evenement' waarbij het mogelijk is dat die gebeurtenis leidt tot risico's voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en maatregelen of voorzieningen vergen van het daartoe bevoegd gezag om die dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.

   d. Risicovol evenement (C): 'Evenement' waarbij het (zeer) waarschijnlijk is dat die gebeurtenis leidt tot risico's voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en maatregelen of voorzieningen vergen van het daartoe bevoegd gezag om die dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.

Artikel 2:25 Evenement

1. Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning van de burgemeester een evenement te organiseren.
2. Bij de indiening van de vergunningaanvraag worden de gegevens, bedoeld in artikel 2.3 van het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen aangeleverd voor zover het evenement een gebruiksmelding zou moeten worden gedaan op grond van artikel 2.1, eerste lid, van het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen.
3. Geen vergunning is vereist voor een klein evenement, als de organisator ten minste 15 werkdagen voorafgaand aan het evenement daarvan melding heeft gedaan aan de burgemeester.

4. De burgemeester kan binnen tien werkdagen na ontvangst van de melding besluiten een klein evenement te verbieden.
5. Het verbod van het eerste lid geldt niet voor een feest, muziekvoorstelling of wedstrijd op of aan de weg, voor zover in het geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 10 juncto 148, van de Wegenverkeerswet 1994.
6. Het derde lid is niet van toepassing op een krachtens artikel 2:24, tweede lid, aanhef en onder f, aangewezen categorie vechtsportwedstrijden of –gala's.
7. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de burgemeester een vergunning voor een vechtsportevenement als bedoeld in artikel 2:24, tweede lid, aanhef en onder f, weigeren als de organisator of de aanvrager van de vergunning van in enig opzicht van slecht levensgedrag is.
8. Op de aanvraag om een vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:25a Meerjarenvergunning

1. De burgemeester kan besluiten om voor jaarlijks terugkerende evenementen een meerjarenvergunning te verlenen.
2. Een meerjarenvergunning geldt voor maximaal drie jaar.
3. Een meerjarenvergunning kan onder de volgende voorwaarden worden verleend:
   a. het evenement vindt al minstens drie jaar in de gemeente Zevenaar plaats;
   b. het betreft een evenement in de risicocategorie A of B;
   d. er zijn geen eerdere negatieve ervaringen opgedaan;
   e. er zijn uit voorgaande jaren geen gegrond verklaarde bezwaren bekend;
   f. er is sprake van geringe risico's t.a.v. de openbare orde en veiligheid, een en ander ter beoordeling van politie/brandweer en burgemeester;
   g. het evenement wijzigt jaarlijks niet of nauwelijks qua aard en omvang en wordt elk jaar op dezelfde locatie gehouden;
4. De meerjarenvergunning kan worden ingetrokken wanneer:
   a. er sprake is van substantiële wijzigingen in de aard, omvang of locatie;
   b. de voorschriften niet worden nageleefd;
   c. zich een calamiteit heeft voorgedaan;
   d. er zwaarwegende klachten zijn binnengekomen;
   e. de burgemeester dit om andere redenen noodzakelijk acht.

Artikel 2:26 Ordeverstoring en beëindiging evenement

1. Het is verboden bij een evenement de orde te verstoren.
2. De burgemeester kan, indien het belang van de openbare orde, het voorkomen of beperken van overlast, de verkeersveiligheid of de veiligheid van personen of goederen, de zedelijkheid of gezondheid, dan wel het woon- en leefklimaat dit vordert, het bevel geven een evenement te beëindigen.
3. Degene die een evenement organiseert dan wel bij een evenement feitelijk de leiding heeft, is verplicht:
   a. dat evenement onverwijld te beëindigen indien de burgemeester hiertoe een bevel geeft;

b. ervoor te zorgen dat, nadat het onder a bedoeld bevel door de burgemeester is gegeven, geen publiek meer tot het evenement toegelaten wordt;

c. ervoor te zorgen dat ambtenaren van politie te allen tijde toegang hebben tot het evenement.

4. Indien een evenement gepaard gaat of dreigt te gaan met een ernstige verstoring van de

   openbare orde is degene die dat evenement organiseert of bij dat evenement feitelijk de leiding heeft, verplicht op bevel van een ambtenaar van politie het evenement onverwijld te beëindigen en geen publiek meer tot het evenement toe te laten.

5. Het is verboden aanwezig te zijn bij een evenement ten aanzien waarvan een bevel, als bedoeld in het tweede lid of in het vierde lid gegeven is.

6. Indien een evenement is verboden of een bevel tot beëindiging als bedoeld in het tweede lid of in het vierde lid is gegeven, is een ieder die zich op de plaats of in de directe nabijheid van het evenement bevindt, op eerste vordering van een ambtenaar van politie of brandweer verplicht zich terstond te verwijderen in de door die ambtenaar bevolen richting.

7. Het is verboden bij een evenement zichtbaar goederen te dragen, bij zich te hebben of te vervoeren die uiterlijke kenmerken zijn van een organisatie die bij rechterlijke uitspraak of bestuurlijk besluit verboden is verklaard of is ontbonden vanwege een doel of werkzaamheid in strijd met de openbare orde.

8. Het verbod van lid 7 geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht.

Afdeling 8. Toezicht op openbare inrichtingen

Artikel 2:27 Begripsbepalingen

1. In deze afdeling wordt verstaan onder:

   a. openbare inrichting: de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig is, logies wordt verstrekt of dranken worden geschonken of rookwaren of spijzen voor directe of latere consumptie worden bereid of verstrekt. Onder een openbare inrichting wordt in ieder geval verstaan: een hotel, (afhaal)restaurant, pension, café, waterpijpcafé, cafetaria, snackbar, discotheek, buurthuis of clubhuis. Onder openbare inrichting wordt tevens verstaan een bij deze inrichting behorend terras en andere aanhorigheden;

   b. terras: een buiten de besloten ruimte van de inrichting liggend deel van de openbare inrichting waar sta- of zitgelegenheid kan worden geboden en waar tegen vergoeding dranken kunnen worden geschonken of spijzen voor directe consumptie kunnen worden bereid of verstrekt;

   c. exploitant: degene die een openbare inrichting exploiteert;

   d. leidinggevende: leidinggevende als bedoeld in artikel 1 van de Alcoholwet;

   e. afhaalrestaurant: de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig is, spijzen voor latere consumptie worden bereid of verstrekt.

2. Deze afdeling verstaat niet onder bezoekers:

   a. de gezinsleden van de houder, alsmede zijn elders wonende bloed- en aanverwanten, in de rechte lijn onbeperkt, in de zijlijn tot en met de derde graad;

   b. de personen die voorkomen in het register als bedoeld in artikel 438 van het Wetboek van Strafrecht, alsmede personen bedoeld in artikel 438, derde lid, van het Wetboek van Strafrecht;

   c. de personen wier aanwezigheid in de inrichting wegens dringende redenen noodzakelijk is.

Artikel 2:28 Exploitatievergunning openbare inrichting

1. Het is verboden zonder vergunning van de burgemeester:
   a. een openbare inrichting te exploiteren;
   b. één of meer bij de openbare inrichting behorende terrassen te exploiteren, voor zover deze onder de uitzonderingscategorie van artikel 2:28, vijfde lid, van deze verordening vallen.
2. De burgemeester weigert de vergunning indien de exploitatie van de openbare inrichting in strijd is met een geldend bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan of voorbereidingsbesluit. De burgemeester kan de vergunning eveneens weigeren indien er gesproken kan worden van slecht levensgedrag van de horeca ondernemer of de horeca ondernemer heeft de leeftijd van 21 jaar niet bereikt of staat onder curatele.
3. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de burgemeester de vergunning slechts geheel of gedeeltelijk weigeren, indien naar zijn oordeel moet worden aangenomen dat;
   a. de woon- of leefsituatie in de omgeving van de openbare inrichting of de openbare orde op ontoelaatbare wijze nadelig wordt beïnvloed; of
   b. de financier, exploitant, eigenaar en/of leidinggevende in enig opzicht van slecht levensgedrag is.
4. Geen vergunning is vereist voor een openbare inrichting die zich bevindt in:
   a. een winkel als bedoeld in artikel 1 van de Winkeltijdenwet, voor zover de activiteiten van de openbare inrichting een nevenactiviteit vormen van de winkelactiviteit;
   b. een zorginstelling;
   c. een museum;
   d. een sport-, school- of bedrijfskantine of – restaurant uitsluitend voor zover deze als zodanig in gebruik is;
   e. rouwcentra, begraafplaatsen en crematoria;
   f. para commerciële instellingen.
5. De burgemeester verleent op verzoek of ambtshalve vrijstelling van het verbod genoemd in het eerste lid aan openbare inrichtingen die horecabedrijf zijn als bedoeld in artikel 1 van de Alcoholwet indien:
   a. zich in de twaalf maanden voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze bepaling geen incidenten gepaard gaande met geweld, overlast op straat of drugsgebruik en -handel hebben voorgedaan in of bij de inrichting.
6. De vrijstelling wordt ingetrokken wanneer zich een incident heeft voorgedaan als bedoeld in het vijfde lid onder a.
7. Voor de overige openbare inrichtingen, dan in lid 5, geldt dat ze binnen achttien maanden na inwerkingtreding van deze bepaling beschikken over een vergunning zoals bedoeld in lid 1.
8. Paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) is niet van toepassing op de vergunning bedoeld in het eerste lid en op de vrijstelling bedoeld in het vijfde lid.

Artikel 2:29 Sluitingstijd

1. Het is de exploitant verboden de openbare inrichting voor bezoekers geopend te hebben, of bezoekers in de openbare inrichting te laten verblijven: op maandag tot en met zondag tussen 02.00 uur en 06.00 uur, in afwijking van het vorenstaande op zaterdag en zondag tussen 03.00 uur en 06.00 uur voor zover de exploitant een daartoe strekkende overeenkomst met de gemeente heeft gesloten en de exploitant voldoet aan de daarin gestelde voorwaarden. Voor terrassen gelden afwijkende sluitingstijden.
2. Het is verboden een openbare inrichting voor bezoekers geopend te hebben, of bezoekers in de inrichting te laten verblijven na sluitingstijd.
3. De burgemeester kan ontheffing verlenen van de sluitingstijd.
4. Voor een openbare inrichting als bedoeld in artikel 2:28, vierde lid, aanhef en onder a, gelden dezelfde sluitingstijden als voor de winkel.
5. Het eerste en het derde lid zijn niet van toepassing op situaties waarin bij of krachtens de Wet milieubeheer is voorzien.

6. Op de aanvraag om een vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:30 Afwijking sluitingstijd; tijdelijke sluiting

1. De burgemeester kan in het belang van de openbare orde, veiligheid, zedelijkheid of gezondheid of in geval van bijzondere omstandigheden voor een of meer openbare inrichtingen tijdelijk andere dan de krachtens artikel 2:29 geldende sluitingstijden vaststellen of tijdelijk sluiting bevelen.
2. Het in het eerste lid bepaalde geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 13b van de Opiumwet.

Artikel 2:31 Verboden gedraging

1. Het is verboden in een openbare inrichting:

a. de orde te verstoren;

b. zich te bevinden na sluitingstijd, tenzij het personeel betreft, of gedurende de tijd dat de inrichting gesloten dient te zijn op grond van een besluit krachtens het eerste lid;

c. op het terras spijzen of dranken te verstrekken aan personen die geen gebruik maken van de plaatsen die aanwezig zijn op het terras.

Artikel 2:32 Handel in openbare inrichtingen

1. In dit artikel wordt onder handelaar verstaan: de handelaar als bedoeld in artikel 1 van de algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 437, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht.
2. De exploitant van een openbare inrichting laat niet toe dat een handelaar, aangewezen bij algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 437, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht, of een voor hem handelend persoon in dat bedrijf enig voorwerp verwerft, verkoopt of op enig andere wijze overdraagt.

Artikel 2:33 Het college als bevoegd bestuursorgaan

Als een openbare inrichting niet valt onder artikel 174 van de Gemeentewet, treedt het college op als bevoegd bestuursorgaan voor de toepassing van artikel 2:28 tot en met 2:30.

Afdeling 8a. Regulering paracommerciële rechtspersonen en overige aangelegenheden uit de Alcoholwet

Artikel 2:34a Begripsbepaling

Vervallen

Artikel 2:34b Voorschriften en beperkingen aan vergunning

(Vervallen)

Artikel 2:34c Tijdelijke ontheffing

(Vervallen)

Artikel 2:34d Weigeringsgronden

(Vervallen)

Artikel 2:34e Hardheidsclausule

(Vervallen)

Afdeling 9. Toezicht op inrichtingen tot het verschaffen van nachtverblijf

Artikel 2:35 Begripsbepaling

In deze afdeling wordt onder inrichting verstaan: elke al dan niet besloten ruimte waarin, in de uitoefening van beroep of bedrijf, aan personen de mogelijkheid van nachtverblijf of gelegenheid tot kamperen wordt verschaft.

Artikel 2:36 Kennisgeving exploitatie

Degene die een inrichting opricht, overneemt, verplaatst of de exploitatie of feitelijke leiding van een inrichting staakt, is verplicht daarvan binnen drie dagen daarna daarvan schriftelijk kennis te geven aan de burgemeester.

Artikel 2:37 Nachtregister

(Vervallen)

Artikel 2:38 Verschaffing gegevens nachtregister

Degene die in een inrichting nachtverblijf houdt of de kampeerder is verplicht de exploitant of feitelijk leidinggevende van die inrichting volledig en naar waarheid naam, woonplaats, dag van aankomst en de dag van vertrek te verstrekken.

Afdeling 10. Toezicht op speelgelegenheden

Artikel 2:39 Speelgelegenheden

1. In deze afdeling wordt onder speelgelegenheid verstaan een voor het publiek toegankelijke gelegenheid waar bedrijfsmatig of in een omvang alsof deze bedrijfsmatig is de mogelijkheid wordt geboden enig spel te beoefenen, waarbij geld of in geld inwisselbare voorwerpen kunnen worden gewonnen of verloren.

2. In deze afdeling voorkomende begrippen die in de Wet op de kansspelen zijn omschreven, hebben dezelfde betekenis als in die wet.
3. Het is verboden zonder vergunning van de burgemeester een speelgelegenheid te exploiteren of te doen exploiteren.
4. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Wet op de kansspelen.
5. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 weigert de burgemeester de vergunning als:
    a. naar zijn oordeel moet worden aangenomen dat de woon- en leefsituatie in de omgeving van de speelgelegenheid of de openbare orde op ontoelaatbare wijze nadelig worden beïnvloed door de exploitatie van de speelgelegenheid; of
    b. de exploitatie van de speelgelegenheid in strijd is met een geldend bestemmingsplan.
6. Op de aanvraag om een vergunning is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.
7. Nadere regels omtrent speelgelenheden kunnen door de burgemeester worden vastgesteld.

Artikel 2:40 Kansspelautomaten

1. In hoogdrempelige inrichtingen zijn 2 kansspelautomaten toegestaan.
2. In laagdrempelige inrichtingen zijn 2 speelautomaten toegestaan, met dien verstande dat kansspelautomaten in het geheel niet zijn toegestaan.

Afdeling 11. Maatregelen ter voorkoming van overlast, gevaar of schade

Artikel 2:41 Betreden gesloten woning of lokaal

1. Het is verboden een krachtens artikel 174a van de Gemeentewet gesloten woning, een niet voor publiek toegankelijk lokaal of een bij die woning of dat lokaal behorend erf te betreden.
2. Het is verboden een krachtens artikel 13b van de Opiumwet gesloten woning, een niet voor het publiek toegankelijk lokaal, een bij die woning of dat lokaal behorend erf, een voor het publiek toegankelijk lokaal of bij dat lokaal behorend erf te betreden.
3. Deze verboden gelden niet voor personen wier aanwezigheid in de woning of het lokaal of een daarbij behorend erf wegens dringende reden noodzakelijk is.
4. De burgemeester is bevoegd van de in het eerste en tweede lid bedoelde verboden ontheffing te verlenen.

Artikel 2:42 Plakken en kladden

1. Het is verboden een openbare plaats of dat gedeelte van een onroerende zaak dat vanaf die plaats zichtbaar is te bekrassen of te bekladden.
2. Het is verboden zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbende op een openbare plaats of dat gedeelte van een onroerende zaak dat vanaf die plaats zichtbaar is:

a. een aanplakbiljet of ander geschrift, afbeelding of aanduiding aan te plakken, te doen aanplakken, op andere wijze aan te brengen of te doen aanbrengen;

b. met kalk, teer of een kleur of verfstof een afbeelding, letter, cijfer of teken aan te brengen of te doen aanbrengen.

3. Het verbod, bedoeld in het tweede lid, is niet van toepassing voor zover gehandeld wordt krachtens wettelijk voorschrift.

4. De houder van de schriftelijke toestemming is verplicht die aan een opsporingsambtenaar op diens eerste vordering terstond ter inzage af te geven.

5. Het college wijst aanplakborden aan voor het aanbrengen van meningsuitingen en bekendmakingen.

6. Het is verboden de aanplakborden te gebruiken voor het aanbrengen van handelsreclame.

7. Het college kan nadere regels stellen voor het aanbrengen van meningsuitingen en bekendmakingen, die geen betrekking mogen hebben op de inhoud daarvan.

Artikel 2:43 Vervoer plakgereedschap en dergelijke

1. Het is verboden op de weg of openbaar water enig aanplakbiljet, aanplakdoek, kalk, teer, kleur- of verfstof of verfgereedschap te vervoeren of bij zich te hebben

2. Het verbod is niet van toepassing als de genoemde materialen of gereedschappen niet zijn gebruikt of niet zijn bestemd voor handelingen als verboden in artikel 2:42.

Artikel 2:44 Vervoer inbrekerswerktuigen

1. Het is verboden op een openbare plaats inbrekerswerktuigen of vermommingsmiddelen te vervoeren of bij zich te hebben.

2. Het verbod is niet van toepassing als de bedoelde werktuigen niet zijn gebruikt of niet zijn bestemd om zich onrechtmatig de toegang tot een gebouw of erf te verschaffen, onrechtmatig sluitingen te openen of te verbreken, diefstal door middel van braak te vergemakkelijken of het maken van sporen, of herkenning bij het plegen voornoemde strafbare feiten te voorkomen.

Artikel 2:44a Vervoer geprepareerde voorwerpen

1. Het is verboden op de weg of in de nabijheid van winkels te vervoeren of bij zich te hebben een voorwerp dat er kennelijk toe is uitgerust om het plegen van (winkel)diefstal te vergemakkelijken.

2. Het in het eerste lid gestelde verbod is niet van toepassing indien redelijkerwijs kan worden aangenomen dat het voorwerp niet bestemd is voor de in het eerste lid bedoelde handelingen.

Artikel 2:45 Betreden van plantsoenen

(Vervallen)

Artikel 2:45b Overlast skaten

1. Onder skaten wordt in dit artikel verstaan: het zich voortbewegen op rolschaatsen, rollerskates, skates, skeelers, skateboarden en vergelijkbare voorwerpen.
2. Het college kan wegen of gebieden aanwijzen waar het is verboden om te skaten.
3. De in het vorige lid bedoelde wegen of gebieden kunnen worden aangewezen in het belang van:
   a. het doelmatig beheer en onderhoud van de weg, waaronder mede begrepen de voorkoming van schade aan de weg en het straatmeubilair;
   b. de bescherming van verkeersdeelnemers en de verdeling van de gebruiksmogelijkheden van de weg;
   c. de voorkoming of opheffing van hinder of overlast.

Artikel 2:46 Rijden over bermen e.d.

(Vervallen)

Artikel 2:47 Hinderlijk gedrag op openbare plaatsen

1. Het is verboden:
   a. op een openbare plaats te klimmen of zich te bevinden op een beeld, monument, overkapping, constructie, openbare toiletgelegenheid, voertuig, hek, omheining of andere afsluiting, verkeersmeubilair en daarvoor niet bestemd straatmeubilair;
   b. zich op een openbare plaats zodanig op te houden dat aan gebruikers of bewoners van nabij de weg gelegen woningen onnodig overlast of hinder wordt veroorzaakt.
2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 424, 426bis of 431 van het Wetboek van Strafrecht of artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994.

Artikel 2:48 Verboden drank- en drugsgebruik

1. Het is voor personen die de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt verboden op een openbare plaats, die deel uitmaakt van een door het college aangewezen gebied, alcoholhoudende drank te gebruiken of aangebroken flessen, blikjes en dergelijke met alcoholhoudende drank bij zich te hebben.
2. Het verbod is niet van toepassing op:
   a. een terras dat behoort bij een horecabedrijf, als bedoeld in artikel 1 van de Alcoholwet;
   b. een andere plaats dan een horecabedrijf als bedoeld onder a, waarvoor een ontheffing geldt krachtens artikel 35 van de Alcoholwet.

Artikel 2:49 Verboden gedrag bij of in gebouwen

1. Het is verboden zonder redelijk doel:
   a. zich in een portiek of poort op te houden;
   b. in, op of tegen een raamkozijn of een drempel van een gebouw te zitten of te liggen.
2. Het is aan anderen dan bewoners of gebruikers van flatgebouwen, appartementsgebouwen en soortgelijke meergezinshuizen en van gebouwen die voor publiek toegankelijk zijn, verboden zich zonder redelijk doel te bevinden in een voor gemeenschappelijk gebruik bestemde ruimte van zo'n gebouw.

Artikel 2:49a Woonoverlast als bedoeld in artikel 151d Gemeentewet

1. Degene die een woning of een bij die woning behorend erf gebruikt, of tegen betaling in gebruik geeft aan een persoon die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen is ingeschreven, draagt er zorg voor dat door gedragingen in of vanuit die woning of dat erf of in de onmiddellijke nabijheid van die woning of dat erf geen ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden wordt veroorzaakt.
2. Als de burgemeester een last onder dwangsom of onder bestuursdwang oplegt naar aanleiding van een schending van deze zorgplicht kan hij daarbij aanwijzingen geven over wat de overtreder dient te doen of na te laten om verdere schending te voorkomen.

Artikel 2:50 Hinderlijk gedrag in voor het publiek toegankelijke ruimten

Het is verboden zich zonder redelijk doel en op een voor anderen hinderlijke wijze op te houden in of op een voor het publiek toegankelijke ruimte dan wel deze te verontreinigen of te gebruiken voor een ander doel dan waarvoor de desbetreffende ruimte is bestemd. Onder deze ruimten worden in elk geval verstaan portalen, telefooncellen, wachtlokalen voor het openbaar vervoer, parkeergarages en rijwielstallingen.

Artikel 2.50a Gevaarlijk drinkgerei en verpakkingen

1. Het is verboden op de weg, die deel uitmaakt van een door de burgemeester aangewezen

   gebied, drinkgerei van glas of geopende glazen verpakkingen, kennelijk bestemd voor het

   bewaren van dranken, bij zich te hebben of met zich mee te voeren.
2. Het bepaalde in het eerste lid geldt niet voor:

   a. een terras waarvoor een vergunning geldt als bedoeld in artikel 2:28;

   b. de plaats waarvoor een ontheffing geldt krachtens artikel 35 van de Alcoholwet.
3. Het is de exploitant van een inrichting als bedoeld in artikel 2:27 en degene die het winkelbedrijf of slijtersbedrijf uitoefent, welke inrichting, winkel of slijterij is gelegen aan een door de burgemeester aangewezen weg of weggedeelte, verboden dranken in door de burgemeester aangewezen verpakkingen, en/of drinkgerei van glas of blik te verstrekken gedurende een door de burgemeester aangewezen periode. De burgemeester wijst de wegen of weggedeeltes, verpakkingen en drinkgerei en de periode aan in het belang van de openbare orde en/of veiligheid indien en voor zover de genoemde belangen dit dringend noodzakelijk maken en dat ook in een aantoonbaar verband staat tot deze aanwijzing.

Artikel 2:51 Neerzetten van fietsen of bromfietsen

Het is verboden op een openbare plaats een fiets of een bromfiets te plaatsen of te laten staan tegen een raam, een raamkozijn, een deur, de gevel van een gebouw of de ingang van een portiek als dit in strijd is met de uitdrukkelijk verklaarde wil van de gebruiker van dat gebouw of dat portiek of daardoor die ingang versperd wordt.

Artikel 2:52 Overlast van fiets of bromfiets op markt en kermisterrein en dergelijke

Het is verboden zich op de door het college of de burgemeester aangewezen uren en plaatsen zich met een fiets of een bromfiets te bevinden op een door het college of de burgemeester aangewezen terrein waar een markt, kermis, uitvoering, bijeenkomst of plechtigheid wordt gehouden die publiek trekt, mits dit verbod kenbaar is aan de bezoekers van het terrein.

Artikel 2:53 Verbod op zichtbare uitingen van verboden organisaties

1. Het is verboden op openbare plaatsen of in voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven zichtbaar goederen te dragen, bij zich te hebben of te vervoeren die uiterlijke kenmerken zijn van een organisatie die bij rechterlijke uitspraak of bestuurlijk besluit verboden is verklaard of is ontbonden vanwege een doel of werkzaamheid in strijd met de openbare orde.

2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht.

Artikel 2:54 Bewakingsapparatuur

(Vervallen i.v.m. deregulering)

Artikel 2:55 Verblijfsontzeggingen

Het is degenen aan wie dit door of namens de burgemeester in het belang van de openbare orde of zedelijkheid is bekendgemaakt, verboden zich – anders dan in een openbaar middel van vervoer – te bevinden op of aan door de burgemeester aangewezen wegen en plaatsen, gedurende de uren daarbij genoemd. Dit verbod geldt gedurende de in de bekendmaking genoemde periode van ten hoogste twaalf weken.

Artikel 2:56 Alarminstallaties

(Vervallen)

Artikel 2:57 Loslopende honden

1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen:
   a. binnen de bebouwde kom op een openbare plaats als de hond niet is aangelijnd;
   b. op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak of speelweide of op een andere door het college aangewezen plaats; of
   c. buiten de bebouwde kom op een door het college aangewezen plaats als de hond niet is aangelijnd; of
   d. op de weg als die hond niet is aangelijnd en geen halsband of een ander identificatiemerk dat de eigenaar of houder duidelijk doet kennen.
2. Het eerste lid, aanhef en onder a, is niet van toepassing op door het college aangewezen plaatsen.
3. Het eerste lid, aanhef en onder a tot en met c, is niet van toepassing op de eigenaar of houder van een hond die zich vanwege zijn handicap door een geleidehond of sociale hulphond laat begeleiden of die deze hond aantoonbaar gekwalificeerd opleidt tot geleidehond of sociale hulphond.

Artikel 2:58 Verontreiniging door honden

1. De eigenaar of houder van een hond is verplicht ervoor te zorgen dat die hond zich niet van uitwerpselen ontdoet:
   a. op openbare plaatsen binnen de bebouwde kom;
   b. op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak of speelweide;

c. op een andere door het college aangewezen plaats.

2. Het college kan plaatsen aanwijzen waar het verbod genoemd in het eerste lid, onder a niet geldt.
3. De strafbaarheid wegens overtreding van het in het eerste lid gestelde gebod wordt opgeheven indien de eigenaar of houder van de hond er zorg voor draagt dat de uitwerpselen onmiddellijk worden verwijderd.
4. Het eerste lid is niet van toepassing op de eigenaar of houder van een hond
   a. die zich vanwege zijn handicap door een geleidehond of sociale hulphond laat begeleiden; of
   b. die deze hond aantoonbaar gekwalificeerd opleidt tot geleidehond of sociale hulphond.

Artikel 2:59 Gevaarlijke honden

1. Als de burgemeester een hond in verband met zijn gedrag gevaarlijk of hinderlijk acht, kan het de eigenaar of houder van die hond een aanlijngebod of een aanlijn- en muilkorfgebod opleggen voor zover die hond verblijft of loopt op een openbare plaats of op het terrein van een ander.
2. De eigenaar of houder van de hond aan wie een aanlijngebod is opgelegd, is verplicht de hond kort aangelijnd te houden, met een lijn met een lengte, gemeten van hand tot halsband, van ten hoogste 1,50 meter.
3. De eigenaar of houder van de hond aan wie een aanlijn- en muilkorfgebod is opgelegd, is naast de verplichting bedoeld in het tweede lid verplicht de hond voorzien te houden van een muilkorf die:
   a. vervaardigd is van stevige kunststof, van stevig leer of van beide stoffen;
   b. door middel van een stevige leren riem zodanig rond de hals is aangebracht dat verwijdering zonder toedoen van de mens niet mogelijk is; en
   c. zodanig is ingericht dat de hond niet kan bijten, dat de afgesloten ruimte binnen de korf een geringe opening van de bek toelaat en dat geen scherpe delen binnen de korf aanwezig zijn.
4. Onverminderd het bepaalde in artikel 2:57, eerste lid, aanhef en onder d, dient een hond als bedoeld in het eerste lid voorzien te zijn van een door de minister die het aangaat op aanvraag verstrekt uniek identificatienummer door middel van een microchip die met een chipreader afleesbaar is.

Artikel 2:59a Gevaarlijke honden op eigen terrein

1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden deze hond op zijn terrein zonder muilkorf te laten loslopen als de burgemeester een aanlijngebod of een aanlijn- en muilkorfgebod heeft opgelegd als bedoeld in artikel 2:59, eerste lid OF heeft meegedeeld dat hij de hond gevaarlijk acht, dan wel als de hond is opgeleid voor bewakings-, opsporings- en verdedigingswerk.

2. Het in het eerste lid genoemde verbod geldt niet als:
   a. op een vanaf de weg zichtbare plaats een naar het oordeel van de burgemeester duidelijk leesbaar waarschuwingsbord is aangebracht;
   b. het mogelijk is een brievenbus te bereiken en aan te bellen zonder het terrein te betreden; en
   c. het terrein voorzien is van een zodanig hoge en deugdelijke afrastering dat de hond niet zelfstandig buiten het terrein kan komen.

Artikel 2:60 Houden of voeren van hinderlijke of schadelijke dieren

1. Het college kan buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer plaatsen aanwijzen waar het ter voorkoming of opheffing van overlast of schade aan de openbare gezondheid verboden is daarbij aangeduide dieren:

a. aanwezig te hebben, of

b. aanwezig te hebben anders dan met inachtneming van de door hen gestelde regels, of

c. aanwezig te hebben in een groter aantal dan in het aanwijzingsbesluit is aangegeven, of

d. te voeren.

2. Het is verboden op een krachtens het eerste lid aangewezen plaats daarbij aangeduide dieren aanwezig te hebben, dan wel aanwezig te hebben anders dan met inachtneming van de door het college gestelde regels, dan wel aanwezig te hebben in een groter aantal dan door het college is aangegeven.
3. Het college kan de rechthebbende op een onroerende zaak gelegen binnen een krachtens het eerste lid aangewezen gedeelte van de gemeente ontheffing verlenen van het in het tweede lid gestelde verbod.
4. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:61 Hondenpenning

(reserveren)

Artikel 2:62 Loslopend vee

De rechthebbende op herkauwende of eenhoevige dieren of varkens die zich bevindt in een aan een weg liggend weiland of terrein dat niet van die weg is afgescheiden door een deugdelijke veekering, is verplicht ervoor te zorgen dat zodanige maatregelen getroffen worden dat dit vee die weg niet kan bereiken.

Artikel 2:63 Duiven

(Vervallen)

Artikel 2.64 Bijen

(Vervallen)

Artikel 2.65 Bedelarij

(Vervallen)

Afdeling 12. Bepalingen ter bestrijding van heling van goederen

Artikel 2:66 Definitie

1. In deze afdeling wordt onder handelaar verstaan de handelaar aangewezen bij algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 437, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht.
2. Verkoopregister: het aantekening houden van het verkopen of op andere wijze overdragen van alle gebruikte en ongeregelde goederen door de handelaar.

Artikel 2:67 Verplichtingen met betrekking tot het verkoopregister

1. De handelaar is verplicht aantekening te houden van alle gebruikte of ongeregelde goederen die hij verkoopt of op andere wijze overdraagt, in een doorlopend en een door of namens de burgemeester gewaarmerkt register, en daarin onverwijld op te nemen:
    a. het volgnummer van de aantekening met betrekking tot het goed;
    b. de datum van verkoop of overdracht van het goed;
    c. een omschrijving van het goed, daaronder begrepen – voor zover dat mogelijk is – soort, merk en nummer van het goed;
    d. de verkoopprijs of andere voorwaarden voor overdracht van het goed; en
    e. de naam en het adres van degene die het goed heeft verkregen.
2. De burgemeester kan vrijstelling verlenen van deze verplichtingen.
3. Op de aanvraag om een vrijstelling is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Artikel 2:68 Voorschriften als bedoeld in artikel 437ter van het Wetboek van Strafrecht

De handelaar of een voor hem handelend persoon is verplicht de burgemeester of de door deze aangewezen ambtenaar binnen drie dagen schriftelijk in kennis te stellen:

1. dat hij het beroep van handelaar uitoefent met vermelding van zijn woonadres en het adres van de bij zijn onderneming behorende vestiging;
2. van een verandering van de in het vorige lid bedoelde adressen;
3. dat hij het beroep van handelaar niet langer uitoefent;
4. dat hij enig goed kan verkrijgen dat redelijk van een misdrijf afkomstig is of voor de rechthebbende verloren is gegaan;
5. de burgemeester op de eerste aanvraag zijn administratie of register ter inzage te geven;
6. aan de hoofingang van elke vestiging een kenteken te hebben waarop zijn naam en de aard van de onderneming duidelijk zichtbaar zijn.

Artikel 2:69 Vervreemding van door opkoop verkregen goederen

Het is de handelaar of een voor hem handelend persoon verboden enig door opkoop verkregen goed gedurende de eerste vijf dagen dat hij onder zijn berusting is, over te dragen of daarin enige wijziging aan te brengen tenzij deze wijziging van geen invloed is op de herkenbaarheid van het goed.

Artikel 2:70 Handel in horecabedrijven

(Dit artikel is verplaatst naar afdeling 8 (Toezicht op openbare inrichtingen) onder artikel 2:32).

Afdeling 13. Consumentenvuurwerk

Artikel 2:71 Definitie

In deze afdeling wordt onder consumentenvuurwerk verstaan vuurwerk van categorie F1, F2 of F3 dat op grond van artikel 2.1.1 van het Vuurwerkbesluit is aangewezen als vuurwerk dat ter beschikking mag worden gesteld voor particulier gebruik.

Artikel 2:72 Ter beschikking stellen van consumentenvuurwerk tijdens de verkoopdagen

1. Het is verboden in de uitoefening van een bedrijf of nevenbedrijf consumentenvuurwerk ter beschikking te stellen dan wel voor het ter beschikking stellen aanwezig te houden, zonder vergunning van het college van de gemeente waar het bedrijf is of zal worden gevestigd.
2. Op de aanvraag om een vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:73 Gebruiken van consumentenvuurwerk tijdens de jaarwisseling

1. Het is verboden consumentenvuurwerk te gebruiken op een door het college in het belang van het voorkomen van gevaar, schade of overlast aangewezen plaats.
2. Het is verboden consumentenvuurwerk op een openbare plaats te gebruiken als dat gevaar, schade of overlast kan veroorzaken.
3. De in het eerste en tweede lid gestelde verboden gelden niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 1, van het Wetboek van Strafrecht.
4. Het college kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid gestelde verbod.

Artikel 2:73a Carbidschieten

1. Onder carbidschieten wordt verstaan: het in een (melk)bus dan wel een container dan wel een opslagvat op explosieve wijze verbranden van acetyleengas afkomstig van een reactie tussen calciumacetylide (carbid) en water of gasmengsels met vergelijkbare eigenschappen.
2. Carbidschieten is verboden.
3. Het in het tweede lid gestelde verbod geldt niet op 31 december tussen 10.00 uur en 18.00 uur indien:

    a. carbidschieten plaatsvindt op een perceel buiten de bebouwde kom, waarbij gebruik wordt gemaakt van bussen met een maximale inhoud van 60 liter mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

        i. er worden in totaal niet meer dan tien bussen gebruikt;

        ii. het carbidschieten gebeurt onder het toezicht van een meerderjarig persoon die ervoor zorg draagt dat deze voorwaarden worden nageleefd;

        iii. er worden geen handelingen verricht of nagelaten waarvan degene die het carbidschieten verricht weet of redelijkerwijs had kunnen vermoeden dat daardoor gevaren kunnen optreden voor mens, dier goed of milieu, in ieder geval:

            1. wordt uitsluitend geschoten met een bal (geen deksel);
            2. dienen de bussen zodanig stevig in de bodem, in een frame of op andere wijze te zijn verankerd, dat terugslag wordt voorkomen;
            3. wordt geschoten met een schiethoek die niet meer bedraagt dan 45 graden;

4. vindt het beheer en de uitgifte van carbid alsmede het cabidschieten zelf uitsluitend plaats door personen ouder dan 16 jaar, die niet verkeren onder invloed van alcohol en/of drugs;
5. dient het carbid zodanig bewaard te worden dat deze niet in contact kan komen met water;
6. zijn op het schietterrein voldoende blusmiddelen aanwezig in de vorm van droog zand en
7. bevindt het aanwezige publiek zich op een minimale afstand van 25 meter van de schietopstelling;

iv. de afstand vanaf de plek waar het carbidschieten plaatsvindt tot gebouwen van derden bedraagt ten minste 75 meter, tenzij deze derden schriftelijk toestemming hebben gegeven voor een kortere afstand;

v. het vrijschootsveld bedraagt ten minste 75 meter, dit terrein is in eigendom van of wordt gehuurd of gepacht door degene onder wiens verantwoordelijkheid het carbidschieten gebeurt; hierin liggen geen openbare paden of wegen;

vi. de minimale afstand tot het stiltegebied Oude Weide Rijnstrangen bedraagt 500 meter;

vii. indien het carbidschieten plaatsvindt na zonsondergang dient het schietterrein goed te worden verlicht.

4. De burgemeester kan ter voorkoming van gevaar, schade of overlast, of in het belang van de natuurbescherming, plaatsen in de gemeente aanwijzen waar het gestelde in het derde lid niet van toepassing is.
5. De burgemeester kan ontheffing verlenen van het in het tweede lid gestelde verbod.
6. Het in het tweede lid gestelde verbod geldt niet voor in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet milieubeheer, de Wet wapens en munitie, de Wet milieugevaarlijke stoffen, de Wet vervoer gevaarlijke stoffen of het Wetboek van Strafrecht.

Afdeling 14. Drugsoverlast

Artikel 2:74 Drugshandel op straat

Onverminderd het bepaalde in de Opiumwet is het verboden op of aan de weg post te vatten of zich daar heen en weer te bewegen en zich op of aan wegen in of op een voertuig te bevinden of daarmee heen en weer of rond te rijden, met het kennelijke doel om, al dan niet tegen betaling, middelen als bedoeld in artikelen 2 of 3 van de Opiumwet, of daarop gelijkende waar, al dan niet tegen betaling af te leveren, aan te bieden of te verwerven, daarbij behulpzaam te zijn of daarin te bemiddelen.

Artikel 2:74a Openlijk drugsgebruik

Het is verboden op of aan de weg, op een andere openbare plaats of in een voor publiek toegankelijk gebouw middelen als bedoeld in de artikelen 2 of 3 van de Opiumwet of daarop gelijkende waar te gebruiken, toe te dienen, dan wel voorbereidingen daartoe te verrichten of ten behoeve van dat gebruik voorwerpen of stoffen voorhanden te hebben

Afdeling 15. Bijzondere bevoegdheden van de burgemeester

Artikel 2:75 Bestuurlijke ophouding

De burgemeester kan overeenkomstig artikel 154a van de Gemeentewet besluiten tot het tijdelijk doen ophouden van door hem aangewezen groepen van personen op een door hem aangewezen plaats als deze personen het bepaalde in de navolgende artikelen van deze verordening groepsgewijs niet naleven:

- artikel 2:1 eerste tot en met derde lid;
- artikel 2:10 eerste;
- artikel 2:11 eerste lid;
- artikel 2:19 eerste lid;
- artikel 2:26 eerste en vijfde lid;
- artikel 2:42 eerste lid;
- artikel 2:47 eerste lid;
- artikel 2:48 eerste lid;
- artikel 2:49 eerste lid;
- artikel 2:50;
- artikel 2:52;
- artikel 2:53 eerste lid;
- artikel 2:74 of;
- artikel 5:34 eerste lid.

Artikel 2:76 Veiligheidsrisicogebieden

De burgemeester kan overeenkomstig artikel 151b van de Gemeentewet bij verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, een gebied, met inbegrip van de daarin gelegen voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven, aanwijzen als veiligheidsrisicogebied.

Artikel 2:77 Cameratoezicht op openbare plaatsen

1. De burgemeester kan overeenkomstig artikel 151c van de Gemeentewet besluiten tot plaatsing van camera's voor een bepaalde duur ten behoeve van het toezicht op een openbare plaats.
2. De burgemeester heeft de bevoegdheid als bedoeld in het eerste lid eveneens ten aanzien van andere openbare plaatsen:
   - Parkeergarages;

- Schoolterreinen;
- Winkelcentra;
- Parkeerterreinen;
- Bedrijventerreinen;
- Trein- en busstations;
- Speeltuinen en;
- Openbare plantsoenen.

Artikel 2:78 Dragen gevaarlijk voorwerp

1. Het is verboden op door het college aangewezen openbare plaatsen en daaraan gelegen voor het publiek toegankelijke gebouwen, messen, knuppels, slagwapens of andere voorwerpen, die als wapen kunnen worden gebruikt, openlijk bij zich te dragen.
2. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voor wapens behorende tot de categorieën I, II, III en IV Wet Wapens en Munitie en voor zover door het bij zich dragen van deze voorwerpen de openbare orde of veiligheid niet in gevaar komt of kan komen.

Artikel 2:78a Gebiedsontzeggingen

1. De burgemeester kan in het belang van de openbare orde, het voorkomen of beperken van overlast, het voorkomen of beperken van aantastingen van het woon- of leefklimaat, de veiligheid van personen of goederen, de gezondheid of de zedelijkheid aan een persoon die strafbare feiten of openbare orde verstorende handelingen verricht een bevel geven zich gedurende ten hoogste 24 uur niet in een of meer bepaalde delen van de gemeente op een openbare plaats op te houden.
2. Met het oog op de in het eerste lid genoemde belangen kan de burgemeester aan een persoon aan wie tenminste eenmaal een bevel als bedoeld in dat lid is gegeven en die opnieuw strafbare feiten of openbare orde verstorende handelingen verricht een bevel geven zich gedurende ten hoogste acht weken niet in een of meer bepaalde delen van de gemeente op een openbare plaats op te houden.
3. Een bevel krachtens het tweede lid kan slechts worden gegeven als het strafbare feit of de openbare orde verstorende handeling binnen zes maanden na het geven van een eerder bevel, gegeven op grond van het eerste of tweede lid, plaatsvindt.
4. De burgemeester beperkt de in het eerste of tweede lid gestelde bevelen, als hij dat in verband met de persoonlijke omstandigheden van betrokkene noodzakelijk oordeelt. De burgemeester kan op aanvraag tijdelijk ontheffing verlenen van een bevel.

Afdeling 16. Voor publiek openstaande gebouwen

Artikel 2:80 Sluiting van voor het publiek openstaande gebouwen en/of erven

1. De burgemeester kan bevelen een voor het publiek openstaand gebouw of een bij dat gebouw behorend erf als bedoeld in artikel 174 van de Gemeentewet, met uitzondering van een openbare inrichting als bedoeld in artikel 2:27 of een seksinrichting als bedoeld in artikel 3:1 van deze verordening, voor een bepaalde duur geheel of

gedeeltelijk sluiten of bevelen dat tijdelijk bepaalde sluitingsuren worden gehanteerd in het belang van de openbare orde, veiligheid, gezondheid of zedelijkheid of als er naar zijn oordeel sprake is van bijzondere omstandigheden.

2. De burgemeester kan de bevoegdheid als bedoeld in het eerste lid in ieder geval toepassen, als er in het voor het publiek openstaand gebouw of een bij dat gebouw behorend erf als bedoeld in artikel 174 van de Gemeentewet:
   a. wapens als bedoeld in artikel 2 van de Wet wapens en munitie aanwezig zijn waarvoor geen ontheffing, vergunning of verlof is verleend;
   b. is gehandeld in strijd met artikel 1 van de Wet op de kansspelen;
   c. door misdrijf verkregen zaken voorhanden, bewaard of verborgen zijn dan wel zijn verworven of overgedragen; of
   d. zich andere feiten of omstandigheden hebben voorgedaan die naar het oordeel van de burgemeester de vrees wettigen dat het geopend blijven van het voor publiek toegankelijk gebouw en/of het bij dat gebouw behorende erf als bedoeld in artikel 174 van de Gemeentewet ernstig gevaar oplevert voor de openbare orde, veiligheid, gezondheid of zedelijkheid.

3. De burgemeester kan in het bevel tot sluiting bepalen dat de sluiting niet geldt voor een of meer personen of categorieën van personen.

4. Onverminderd het bepaalde in artikel 5:24 van de Algemene wet bestuursrecht omtrent de bekendmaking, wordt het bevel tot sluiting tevens bekend gemaakt door een schrijven waaruit dat bevel tot sluiting blijkt, aan te brengen op of nabij de toegang tot het gebouw of het erf.

5. De rechthebbende op het gebouw en/of erf is verplicht toe te laten dat een afschrift van het sluitingsbevel wordt aangebracht.

6. De rechthebbende op het gebouw of erf dient ervoor zorg te dragen dat de openbare bekendmaking of bekendmakingen daar tijdens de geldingsduur aanwezig blijven.

7. Het is de rechthebbende op het gebouw en/of erf verboden om, nadat het bevel tot sluiting bekend is gemaakt op de in het derde lid aangegeven wijze, daarin bezoekers toe te laten of te laten verblijven.
8. Het is verboden om, nadat het bevel tot sluiting openbaar bekend is gemaakt op de in het derde lid aangegeven wijze, een bij dit bevel gesloten gebouw en/of erf te betreden. Het verbod geldt niet voor personen van wie de aanwezigheid in het gebouw of op het erf wegens dringende reden noodzakelijk is.

9. De burgemeester trekt het bevel tot sluiting in als naar zijn oordeel de in het eerste lid genoemde belangen voortzetting van de sluiting niet langer vereisen.

10. De burgemeester kan ontheffing verlenen van het bevel tot sluiting.

11. Het in het eerste lid bepaalde is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door artikel 13b van de Opiumwet.

12. Op de ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:81 Tegengaan onveilig, niet leefbaar en malafide ondernemersklimaat

1. In dit artikel wordt verstaan onder:

   a. exploitant: natuurlijke persoon of de bestuurder van een rechtspersoon of, indien van toepassing, de tot vertegenwoordiging van die rechtspersoon bevoegde natuurlijke persoon, voor wiens rekening en risico de bedrijfsmatige activiteiten worden uitgeoefend;

b. beheerder: de natuurlijke persoon die door de exploitant is aangesteld voor de feitelijke leiding over de bedrijfsmatige activiteiten;
c. bedrijf: de bedrijfsmatige activiteit die plaatsvindt in een voor het publiek toegankelijk gebouw, niet zijnde een seksinrichting, of een daarbij behorend perceel of enig andere ruimte, niet zijnde een woning die als zodanig in gebruik is.

2. De burgemeester kan gebouwen, gebieden of bedrijfsmatige activiteiten aanwijzen waar(op) het verbod uit het derde lid van toepassing is. Een gebouw of gebied wordt uitsluitend aangewezen als in of rondom dat gebouw dan wel in dat gebied naar het oordeel van de burgemeester de leefbaarheid of de openbare orde en veiligheid onder druk staat. Een aanwijzing van een gebouw of gebied kan zich tot één of meer bedrijfsmatige activiteiten beperken. Een bedrijfsmatige activiteit wordt uitsluitend voor de gehele gemeente aangewezen als naar het oordeel van de burgemeester de leefbaarheid of openbare orde en veiligheid door de bedrijfsmatige activiteit onder druk staat.

3. Het is verboden om zonder vergunning van de burgemeester een bedrijf uit te oefenen:

a. in een door de burgemeester op grond van het tweede lid aangewezen gebouw of gebied; of
b. in een door de burgemeester op grond van het tweede lid aangewezen gebouw of gebied voor door de burgemeester benoemde bedrijfsmatige activiteiten; of
c. als de uitoefening van het bedrijf een door de burgemeester op grond van het tweede lid aangewezen bedrijfsmatige activiteit betreft.

4. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de burgemeester een vergunning als bedoeld in het derde lid weigeren:

a. in het belang van het voorkomen of beperken van overlast of strafbare feiten;
b. als de leefbaarheid in het gebied door de wijze van exploitatie nadelig wordt beïnvloed of dreigt te worden beïnvloed;
c. de exploitant of beheerder in enig opzicht van slecht levensgedrag is;
d. als redelijkerwijs moet worden aangenomen dat de feitelijke toestand niet met het in de aanvraag vermelde in overeenstemming zal zijn;
e. als niet voldaan is aan de bij of krachtens lid vijf en zes gestelde eisen met betrekking tot de aanvraag;

f. als er aanwijzingen zijn dat in het bedrijf personen werkzaam zijn of zullen zijn in strijd met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of Vreemdelingenwet 2000 bepaalde;

g. als de vestiging of de exploitatie in strijd is met een geldend bestemmingsplan, een geldend ruimtelijk exploitatieplan, een geldende beheersverordening, een geldend voorbereidingsbesluit of de Wet milieubeheer.

5. De vergunning wordt aangevraagd door de exploitant. Een aanvraag om een vergunning wordt ingediend door gebruikmaking van een door de burgemeester vastgesteld formulier. Bij de aanvraag om een vergunning wordt vermeld voor welke bedrijfsmatige activiteiten de vergunning wordt gevraagd, en worden in ieder geval de volgende gegevens en bescheiden overgelegd:

a. de persoonsgegevens en een geldig identiteitsbewijs van de exploitant of beheerder;
b. het adres en telefoonnummer waar de bedrijfsmatige activiteiten worden uitgeoefend;
c. het nummer van inschrijving in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel;
d. indien van toepassing de verblijftitel van de exploitant of beheerder;
e. een bewijs waaruit blijkt dat de exploitant of beheerder gerechtigd is om in Nederland arbeid te verrichten;
f. een document waaruit blijkt dat de exploitant gerechtigd is over de ruimte te beschikken waarin het bedrijf wordt gevestigd.

6. Als de burgemeester dat nodig acht voor de beoordeling van een aanvraag kan hij verlangen dat aanvullende gegevens worden overgelegd.

7. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:6 kan de burgemeester een vergunning als bedoeld in het derde lid intrekken of wijzigen als:

a. door het bedrijf de openbare orde wordt aangetast of dreigt te worden aangetast; of

b. door het bedrijf de leefbaarheid in het gebied door de wijze van de exploitatie nadelig wordt beïnvloed of dreigt te worden beïnvloed; of
c. de voorwaarden uit de vergunning of de plichten voortvloeiend uit dit artikel niet worden nageleefd; of
d. de exploitant of beheerder in enig opzicht van slecht levensgedrag is; of
e. de exploitant of beheerder betrokken is of ernstige nalatigheid kan worden verweten bij activiteiten of strafbare feiten in of vanuit het bedrijf dan wel toestaat of gedoogt dat strafbare feiten of activiteiten worden gepleegd waarmee de openbare orde nadelig wordt beïnvloed; of
f. er strafbare feiten in het bedrijf hebben plaatsgevonden of plaatsvinden; of
g. er aanwijzingen zijn dat in het bedrijf personen werkzaam zijn of zullen zijn in strijd met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of Vreemdelingenwet 2000 bepaalde; of
h. de bedrijfsmatige activiteiten door de exploitant zijn beëindigd dan wel sprake is van een gewijzigde exploitatie; of
i. redelijkerwijs moet worden aangenomen dat de feitelijke toestand niet met het in de vergunning vermelde in overeenstemming is; of
j. de vestiging of de exploitatie in strijd is met een geldend bestemmingsplan, een geldend ruimtelijk exploitatieplan, een geldende beheersverordening, een geldend voorbereidingsbesluit, de Wet milieubeheer of een gebiedsplan.

8. Als een bedrijf in strijd met het verbod uit het derde lid van deze bepaling wordt geëxploiteerd of als een van de situaties als bedoeld in het zevende lid, sub a tot en met i, van toepassing is, kan de burgemeester de sluiting van het bedrijf bevelen.

9. Het is een ieder verboden een overeenkomstig het achtste lid van deze bepaling gesloten bedrijf te betreden of daarin te verblijven.

10. De sluiting kan door de burgemeester worden opgeheven als later bekend geworden feiten en omstandigheden hiertoe aanleiding geven.

11. De exploitant is verplicht elke verandering in de uitoefening van zijn bedrijf waardoor deze niet langer in overeenstemming is met de in de vergunning opgenomen gegevens zo spoedig mogelijk aan de burgemeester te melden. De burgemeester verleent een gewijzigde vergunning, als het bedrijf aan de vereisten voldoet.

12. Het is verboden een bedrijf voor bezoekers geopend te hebben zonder dat de exploitant of beheerder aanwezig is.

13. De exploitant en de beheerder zien erop toe dat in het bedrijf geen strafbare feiten plaatsvinden.

14. In afwijking van het derde lid geldt dit verbod voor de exploitant die op het moment van inwerkingtreding van het aanwijzingsbesluit reeds onder het aanwijzingsbesluit vallende bedrijfsmatige activiteiten verricht, voor die bestaande activiteiten op bestaande locaties eerst drie maanden na inwerkingtreding van het aanwijzingsbesluit of met ingang van inwerkingtreding van het besluit tot weigering of intrekking van een door hem aangevraagde vergunning, voor zover dat eerder is.

15. Op de vergunning als bedoeld in het derde lid is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Hoofdstuk 3. Seksinrichtingen, sekswinkels, straatprostitutie e.d.

Afdeling 1. Begripsbepalingen

Artikel 3:1 Begripsbepalingen

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

a. prostitutie: het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;

b. prostituee: degene die zich beschikbaar stelt tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;

c. seksinrichting: de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden. Onder een seksinrichting worden in elk geval verstaan: een seksbioscoop, seksautomatenhal, sekstheater, een parenclub of een prostitutiebedrijf waaronder tevens begrepen een erotische-massagesalon, al dan niet in combinatie met elkaar;

d. escortbedrijf: de natuurlijke persoon, groep van personen of rechtspersoon die bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was prostitutie aanbiedt die op een andere plaats dan in de bedrijfsruimte wordt uitgeoefend;

e. sekswinkel: de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin hoofdzakelijk goederen van erotisch-pornografische aard aan particulieren plegen te worden verkocht of verhuurd;

f. exploitant: de natuurlijke persoon of personen of rechtspersoon of rechtspersonen die een seksinrichting of escortbedrijf exploiteert, dan wel exploiteren en de tot vertegenwoordiging van die rechtspersoon of rechtspersonen bevoegde natuurlijke persoon of personen;

g. beheerder: de natuurlijke persoon of personen die de onmiddellijke feitelijke leiding uitoefent, dan wel uitoefenen in een seksinrichting of escortbedrijf;

h. bezoeker: degene die aanwezig is in een seksinrichting, met uitzondering van:

    1. de exploitant;
    2. de beheerder;
    3. de prostituee;
    4. het personeel dat in de seksinrichting werkzaam is;
    5. toezichthouders die zijn aangewezen op grond van artikel 6.2 van deze verordening;
    6. andere personen wier aanwezigheid in de seksinrichting wegens dringende redenen noodzakelijk is.

Artikel 3:2 Bevoegd bestuursorgaan

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder bevoegd bestuursorgaan: het college of, voor zover het betreft voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven als bedoeld in artikel 174 van de Gemeentewet, de burgemeester.

Artikel 3:3 Nadere regels

Met het oog op de in artikel 3:13 genoemde belangen, kan het college over de uitoefening van de bevoegdheden zoals genoemd in dit hoofdstuk nadere regels vaststellen.

Afdeling 2. Seksinrichtingen, straatprostitutie, sekswinkels en dergelijke

Artikel 3:4 Seksinrichtingen

1. Het is verboden een seksinrichting of escortbedrijf te exploiteren of te wijzigen zonder vergunning van het bevoegd bestuursorgaan.
2. In de aanvraag om vergunning en in de vergunning wordt in ieder geval vermeld:
   a. de persoonsgegevens van de exploitant;
   b. de persoonsgegevens van de beheerder; en
   c. de aard van de seksinrichting of het escortbedrijf.
   d. het aantal werkplekken in de seksinrichting;
   e. het aantal werkzame prostituees bij de seksinrichting;
   f. de plaatselijke en kadastrale ligging van de seksinrichting door middel van een situatietekening met een schaal van tenminste 1:100;
   g. de plattegrond van de seksinrichting door middel van een tekening met een schaal van tenminste 1:100;
   h. een bewijs van inschrijving van de seksinrichting of het escortbedrijf in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel;
   i. een bewijs waaruit blijkt dat de exploitant gerechtigd is tot het gebruik van de ruimte bestemd voor de seksinrichting of het escortbedrijf;
   j. een verklaring van de GGD, waaruit blijkt dat de seksinrichting voldoet aan de door de GGD te stellen eisen in het kader van de hygiëne en volksgezondheid, c.q. welke aanpassingen moeten worden gepleegd om de seksinrichting aan de eisen te laten voldoen.
3. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 3:5 Gedragseisen exploitant en beheerder

1. De exploitant en de beheerder:
   a. staat niet onder curatele en is niet ontzet uit de ouderlijke macht of de voogdij;
   b. is niet in enig opzicht van slecht levensgedrag; en
   c. heeft de leeftijd van eenentwintig jaar bereikt.
2. Naast de gestelde eisen in het eerste lid, is de exploitant en de beheerder niet:
   a. met toepassing van de artikel 37 van het Wetboek van Strafrecht in een psychiatrisch ziekenhuis geplaatst of met toepassing van artikel 37a van het Wetboek van Strafrecht ter beschikking gesteld;
   b. binnen de laatste vijf jaar onherroepelijk veroordeeld tot een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf van zes maanden of meer door de rechter in Nederland, inclusief de drie openbare lichamen Bonaire, Saba en Sint-Eustatius, Aruba, Curaçao en Sint Maarten, dan wel door een andere rechter wegens een misdrijf waarvoor naar Nederlands recht een bevel tot voorlopige hechtenis ingevolge artikel 67, eerste lid van het Wetboek van Strafvordering is toegelaten;

c. binnen de laatste vijf jaar bij tenminste twee rechterlijke uitspraken onherroepelijk veroordeeld tot een onvoorwaardelijke geldboete van 500 euro of meer of tot een andere hoofdstraf als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onder a van het Wetboek van Strafrecht, wegens dan wel mede wegens overtreding van:

- bepalingen gesteld bij of krachtens de Alcoholwet, de Opiumwet, de Vreemdelingenwet en de Wet arbeid vreemdelingen;
- de artikelen 137c tot en met 137g, 140, 240b, 242 tot en met 249, 252, 250a (oud), 273f, 300 tot en met 303, 416, 417, 417bis, 426, 429quater en 453 van het Wetboek van Strafrecht;
- de artikelen 8 en 162, derde lid, alsmede artikel 6 juncto artikel 8 of juncto artikel 163 van de Wegenverkeerswet 1994;
- de artikelen 1, onder a, b en d, 13, 14, 27 en 30b van de Wet op de kansspelen;
- de artikelen 2 en 3 van de Wet op de weerkorpsen;
- de artikelen 54 en 55 van de Wet wapens en munitie.

3. Met een veroordeling als bedoeld in het tweede lid wordt gelijk gesteld:
   a. betaling van een geldsom als bedoeld in artikel 74, tweede lid onder a van het Wetboek van Strafrecht of artikel 76, tweede lid onder a van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, tenzij de geldsom minder dan 375 euro bedraagt;
   b. een bevel tot tenuitvoerlegging van een voorwaardelijke straf.
4. De periode van vijf jaar, genoemd in het tweede lid, wordt:
   a. bij de weigering van een vergunning teruggerekend vanaf de datum van beslissing op de aanvraag van de vergunning;
   b. bij de intrekking van een vergunning teruggerekend vanaf de datum van de intrekking van deze vergunning.
5. De exploitant of de beheerder is binnen de laatste vijf jaar geen exploitant of beheerder geweest van een seksinrichting of escortbedrijf die voor ten minste een maand door het bevoegde bestuursorgaan is gesloten, of waarvan de vergunning bedoeld in artikel 3:4, eerste lid, is ingetrokken, tenzij aannemelijk is dat hem terzake geen verwijt treft.

Artikel 3:6 Sluitingstijden

1. Het is verboden een seksinrichting voor bezoekers geopend te hebben en daarin bezoekers toe te laten of te laten verblijven op maandag tot en met zondag tussen 02.00 en 10.00 uur.
2. Het bevoegd bestuursorgaan kan door middel van een voorschrift als bedoeld in artikel 1:4 voor een afzonderlijke seksinrichting andere sluitingstijden vaststellen.
3. Het is bezoekers van een seksinrichting verboden zich daarin te bevinden gedurende de tijd dat die seksinrichting krachtens het eerste lid of tweede lid, dan wel krachtens artikel 3.7, eerste lid, gesloten dient te zijn.
4. Het in het eerste tot en met derde lid bepaalde geldt niet voor zover in de daarin geregelde onderwerpen wordt voorzien door de op de Wet milieubeheer gebaseerde voorschriften.

Artikel 3:7 Tijdelijke afwijking sluitingstijden; (tijdelijke) sluiting

1. Met het oog op de in artikel 3:13, tweede lid, genoemde belangen of in geval van strijdigheid met de bepalingen in dit hoofdstuk kan het bevoegd bestuursorgaan:
   a. tijdelijk andere dan de krachtens artikel 3:6, eerste of tweede lid, geldende sluitingsuren vaststellen;

b. van een afzonderlijke seksinrichting al dan niet tijdelijk de gedeeltelijke of algehele sluiting bevelen.

2. Onverminderd het bepaalde in artikel 3:41 van de Algemene wet bestuursrecht, maakt het bevoegd bestuursorgaan het in het eerste lid bedoelde besluit openbaar bekend overeenkomstig artikel 3:42 Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 3:8 Aanwezigheid van en toezicht door exploitant en beheerder

1. Het is verboden een seksinrichting voor bezoekers geopend te hebben, zonder dat de ingevolge artikel 3:4 op de vergunning vermelde exploitant of beheerder in de seksinrichting aanwezig is.
2. De exploitant en de beheerder zien er voortdurend op toe dat in de seksinrichting:
   a. geen strafbare feiten plaatsvinden, waaronder in ieder geval de feiten genoemd in de titels XIV (misdrijven tegen de zeden), XVIII (misdrijven tegen de persoonlijke vrijheid), XX (mishandeling), XXII (diefstal) en XXX (heling) van het Tweede Boek van het Wetboek van Strafrecht, in de Opiumwet en in de Wet wapens en munitie; en
   b. geen prostitutie wordt uitgeoefend door personen in strijd met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of de Vreemdelingenwet bepaalde.

Artikel 3:9 Straatprostitutie

Het is verboden, door handelingen, houding, woord, gebaar of op andere wijze, passanten tot prostitutie te bewegen, uit te nodigen dan wel aan te lokken.

Artikel 3:10 Sekswinkels

1. Het is de rechthebbende op, huurder of gebruiker van een onroerende zaak verboden daarin een sekswinkel of seksboetiek, waar seksartikelen aan particulieren plegen te worden aangeboden, in gebruik te nemen of te hebben.
2. Het college kan van het in het eerste lid gestelde verbod ontheffing verlenen.
3. Een ontheffing als bedoeld in het tweede lid wordt alleen verleend indien geen strijd ontstaat met de in artikel 3:13, tweede lid, genoemde belangen.

Artikel 3:11 Tentoonstellen, aanbieden en aanbrengen van erotisch-pornografische goederen, afbeeldingen en dergelijke

1. Het is de rechthebbende op een onroerende zaak verboden daarin of daarop goederen, opschriften, aankondigingen, gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen van erotisch-pornografische aard openlijk tentoon te stellen, aan te bieden of aan te brengen:
   a. indien het bevoegd bestuursorgaan aan de rechthebbende heeft bekendgemaakt dat de wijze van tentoonstellen, aanbieden of aanbrengen daarvan, de openbare orde of de woon- en leefomgeving in gevaar brengt;
   b. anders dan overeenkomstig de door het bevoegd bestuursorgaan in het belang van de openbare orde of de woon- en leefomgeving gestelde regels.
2. Het in het eerste lid gestelde verbod is niet van toepassing ten aanzien van het tentoonstellen, aanbieden of aanbrengen van goederen, opschriften, aankondigingen, gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen, die dienen tot het openbaren van gedachten en gevoelens als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de Grondwet.

Afdeling 3. Beslissingstermijn; weigeringsgronden

Artikel 3:12 Beslissingstermijn

1. Het bevoegd bestuursorgaan neemt het besluit op de aanvraag om vergunning bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, binnen twaalf weken na de dag waarop de aanvraag ontvangen is.
2. Het bevoegd bestuursorgaan kan zijn besluit voor ten hoogste twaalf weken verdagen.

Artikel 3:13 Weigeringsgronden

1. De vergunning bedoeld in artikel 3:4, eerste lid, wordt geweigerd indien:
   a. de exploitant of de beheerder niet voldoet aan de in artikel 3:5 gestelde eisen;
   b. de vestiging of de exploitatie van de seksinrichting of het escortbedrijf in strijd is met een geldend bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan, voorbereidingsbesluit, stadsvernieuwingsplan of leefmilieuverordening;
   c. er aanwijzingen zijn dat in de seksinrichting of het escortbedrijf personen werkzaam zijn of zullen zijn in strijd met artikel 273f van het Wetboek van Strafrecht of met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of de Vreemdelingenwet bepaalde;
   d. als het escortbedrijf wordt gevestigd in een woonruimte waarvoor geen vergunning als bedoeld in artikel 21, aanhef en onder a, van de Huisvestingswet 2014 is verleend.
2. Voor seksinrichtingen en in Nederland gevestigde escortbedrijven kan, onverminderd het bepaalde in artikel 1:8, de vergunning bedoeld in artikel 3:4, eerste lid, worden geweigerd dan wel de aanwijzing of vaststelling bedoeld in artikel 3:9, eerste lid, achterwege gelaten, in het belang van:
   a. het voorkomen of beperken van overlast;
   b. het voorkomen of beperken van aantasting van het woon- en leefklimaat;
   c. de veiligheid van personen of goederen;
   d. de verkeersvrijheid of -veiligheid;
   e. de gezondheid of zedelijkheid; of
   f. de arbeidsomstandigheden van de prostituee.

Afdeling 4. Beëindiging exploitatie; wijziging beheer

Artikel 3:14 Beëindiging exploitatie

1. De vergunning vervalt zodra de ingevolge artikel 3:4 op de vergunning vermelde exploitant, de exploitatie van de seksinrichting of het escortbedrijf feitelijk heeft beëindigd.
2. Binnen een week na de feitelijke beëindiging van de exploitatie, geeft de exploitant daarvan schriftelijk kennis aan het bevoegd bestuursorgaan.

Artikel 3:15 Wijziging beheer

1. Indien een beheerder als bedoeld in artikel 3:1, onder f, het beheer in de seksinrichting of het escortbedrijf feitelijk heeft beëindigd, geeft de exploitant daarvan binnen een week na de feitelijke beëindiging van het beheer schriftelijk kennis aan het bevoegd bestuursorgaan.
2. Het beheer kan worden uitgeoefend door een nieuwe beheerder, indien het bevoegd bestuursorgaan op aanvraag van de exploitant heeft besloten de verleende vergunning overeenkomstig de wijziging in het beheer te wijzigen. Het bepaalde in artikel 3:13, eerste lid, aanhef en onder a, is van overeenkomstige toepassing.
3. In afwachting van het besluit bedoeld in het tweede lid, kan het beheer worden uitgeoefend door een nieuwe beheerder zodra de exploitant een aanvraag als bedoeld in het tweede lid heeft ingediend, totdat over de aanvraag is besloten.

Hoofdstuk 4. Bescherming van het milieu en het natuurschoon en zorg voor het uiterlijk aanzien van de gemeente

Afdeling 1. Voorkomen of beperken geluidhinder en hinder door verlichting

Artikel 4:1 Begripsbepalingen

In deze afdeling wordt verstaan onder:

a. Besluit: Activiteitenbesluit milieubeheer;
b. inrichting: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer, met dien verstande dat de artikelen 4:2 tot en met 4:5 uitsluitend van toepassing zijn op inrichtingen type A of type B als bedoeld in het Activiteitenbesluit milieubeheer.
c. houder van een inrichting: degene die als eigenaar, bedrijfsleider, beheerder of anderszins een inrichting drijft;
d. collectieve festiviteit: festiviteit die niet specifiek aan één of een klein aantal inrichtingen is verbonden;
e. incidentele festiviteit: festiviteit of activiteit die gebonden is aan één of een klein aantal inrichtingen;
f. geluidsgevoelige gebouwen: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1.1. van het Activiteitenbesluit milieubeheer;
g. geluidsgevoelige terreinen: terreinen die op grond van artikel 1 van de Wet geluidhinder worden aangemerkt als geluidsgevoelige terreinen met uitzondering van terreinen behorende bij de betreffende inrichting;
h. onversterkte muziek: muziek die niet elektronisch is versterkt.

Artikel 4:2 Aanwijzing collectieve festiviteiten

1. De geluidsnormen als bedoeld in de artikelen 2.17, 2.17a, 2.19, 2.19a en 2.20 van het Activiteitenbesluit milieubeheer en artikel 4:5 van deze verordening gelden niet voor door het college per kalenderjaar aan te wijzen collectieve festiviteiten gedurende de daarbij aan te wijzen dagen of dagdelen en locaties.
2. De voorwaarden met betrekking tot de verlichting ten behoeve van sportbeoefening in de buitenlucht als bedoeld in artikel 3.148, eerste lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer gelden niet voor door het college per kalenderjaar aan te wijzen collectieve festiviteiten gedurende de daarbij aan te wijzen dagen of dagdelen en locaties.
3. In een aanwijzing als bedoeld in het eerste en tweede lid, kan het college bepalen dat de aanwijzing slechts geldt in een of meer door het college aangewezen locaties of wijken.
4. Het college maakt de aanwijzing ten minste vier weken voor het begin van een nieuw kalenderjaar bekend.

5. Als een collectieve festiviteit redelijkerwijs niet te voorzien was, kan het college een festiviteit terstond als collectieve festiviteit als bedoeld in het eerste lid aanwijzen.

6. Het equivalente geluidsniveau LAeq veroorzaakt door de inrichting, bedraagt niet meer dan 80 dB(A), gemeten op de gevel van gevoelige gebouwen op een hoogte van 1,5 meter.

7. De geluidsnorm, bedoeld in het zesde lid, is inclusief onversterkte muziek. De bedrijfsduurcorrectie wordt buiten beschouwing gelaten.

8. Op de dagen, bedoeld in het eerste lid, wordt het ten gehore brengen van extra muziek hoger dan de geluidsnorm, bedoeld in de artikelen 2.17, 2.17a, 2.19, 2.19a en 2.20 van het Activiteitenbesluit milieubeheer en artikel 4:5, uiterlijk om 01.00 uur beëindigd, tenzij burgemeester en wethouders anders hebben bepaald.

Artikel 4:3 Melding incidentele festiviteiten

1. Het is een inrichting toegestaan maximaal 12 dag of dagdelen per kalenderjaar in verband met al dan niet vergunningplichtige incidentele festiviteiten te houden waarbij de geluidsnormen als bedoeld in de artikelen 2.17, 2.19 en 2.20 van het Activiteitenbesluit milieubeheer en artikel 4:5 van deze verordening niet van toepassing zijn, mits de houder van de inrichting ten minste twee weken voor de aanvang van de festiviteit het college daarvan melding heeft gedaan.
2. Het is een inrichting toegestaan om tijdens maximaal 12 dagen of dagdelen per kalenderjaar in verband met de viering van al dan niet vergunningplichtige incidentele festiviteiten per kalenderjaar de verlichting langer aan te houden ten behoeve van sportactiviteiten waarbij artikel 3.148 , eerste lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer niet van toepassing is, mits de houder van de inrichting ten minste tien werkdagen voor de aanvang van de festiviteit het college daarvan melding heeft gedaan.
3. Het college stelt een formulier vast voor het doen van de melding.
4. De melding is gedaan wanneer het formulier, volledig en naar waarheid ingevuld, tijdig is ingeleverd op de plaats op dat formulier vermeld.
5. De melding wordt geacht te zijn gedaan wanneer het college op verzoek van de houder van een inrichting een incidentele festiviteit, die redelijkerwijs niet te voorzien was, terstond toestaat.
6. Het equivalente geluidsniveau LAeq veroorzaakt door de inrichting, bedraagt niet meer dan 80 dB(A), gemeten op de gevel van gevoelige gebouwen op een hoogte van 1,5 meter.
7. De geluidsnorm, bedoeld in het zesde lid, is inclusief onversterkte muziek. De bedrijfsduurcorrectie wordt buiten beschouwing gelaten.
8. Op de dagen, bedoeld in het eerste lid, wordt het ten gehore brengen van extra muziek hoger dan de geluidsnorm, bedoeld in de artikelen 2.17, 2.17a, 2.19, 2.19a en 2.20 van het Activiteitenbesluit milieubeheer en artikel 4:5, uiterlijk om 01.00 uur beëindigd, tenzij burgemeester en wethouders anders hebben bepaald.

Artikel 4:4 Verboden incidentele festiviteiten

[gereserveerd]

Artikel 4:5 Onversterkte muziek

1. Bij het ten gehore brengen van onversterkte muziek, zoals bedoeld in artikel 2.18, eerste lid onder f en vijfde lid van het Activiteitenbesluit milieubeheer binnen inrichtingen is de in het tweede lid opgenomen tabel van toepassing, met dien verstande dat:

a. de in de tabel aangegeven waarden binnen in- of aanpandige gevoelige gebouwen niet gelden als de gebruiker van deze gevoelige gebouwen geen toestemming geeft voor het in redelijkheid uitvoeren of doen uitvoeren van geluidsmetingen;

b. de in de tabel aangegeven waarden op de gevel ook gelden bij gevoelige terreinen op de grens van het terrein;

c. de waarden in in- en aanpandige gevoelige gebouwen, voor zover het woningen betreft, gelden in geluidsgevoelige ruimten als bedoeld in artikel 1 van de Wet geluidshinder en verblijfsruimten als bedoeld in artikel 1.1, onder d, van het Besluit geluidshinder;

d. bij het bepalen van de geluidsniveaus als vermeld in de tabel geen bedrijfsduurcorrectie wordt toegepast.

e. Tabel

	7.00 – 19.00 uur	**19.00 – 23.00 uur**	**23.00 – 7.00 uur**
$L_{Ar,LT}$ op de gevel van gevoelige gebouwen	50 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
$L_{Ar,LT}$ in in- en aanpandige gevoelige gebouwen	35 dB(A)	30 dB(A)	25 dB(A)
L_{Amax} op de gevel van gevoelige gebouwen	70 dB(A)	65 dB(A)	60 dB(A)
L_{Amax} in in- en aanpandige gevoelige gebouwen	55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)

2. Voor de duur van 6 uur in de week is onversterkte muziek, vanwege het oefenen door muziekgezelschappen zoals orkesten, harmonie- en fanfaregezelschappen, in een inrichting gedurende de uren tussen 7.00 en 23.00 uur uitgezonderd van de genoemde geluidsniveaus in het eerste lid. Indien versterkte elementen worden gecombineerd met onversterkte elementen, wordt het hele samenspel beschouwd als versterkte muziek en is het Besluit van toepassing.
3. Het eerste lid geldt niet indien artikel 4:2 of artikel 4:3 van deze verordening van toepassing is.

Artikel 4:6 Overige geluidhinder

1. Het is verboden buiten een inrichting op een zodanige wijze toestellen of (geluids)apparaten in werking te hebben of handelingen te verrichten dat op een zodanige wijze voor een omwonende of voor de omgeving geluidhinder wordt veroorzaakt.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
3. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet geluidhinder, de Zondagswet, de Wet openbare manifestaties, het Vuurwerkbesluit, het Activiteitenbesluit milieubeheer, de Provinciale milieuverordening of het Bouwbesluit 2012.
4. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 4:6a (Geluid)hinder door dieren

Degene die buiten een inrichting de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor een omwonende of overigens voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Artikel 4:6b (Geluid)hinder door motorvoertuigen, bromfietsen e.d.

Het is verboden buiten een inrichting zich met een motorvoertuig, een bromfiets en dergelijke zodanig te gedragen, dat daardoor voor een omwonende of overigens voor de omgeving (geluid)hinder ontstaat.

Artikel 4:6c Verbod oplaten sfeerballonnen

1. Het is verboden één of meerdere sfeerballonnen, van welk materiaal dan ook, door middel van hete lucht afkomstig van vuur, dan wel door middel van helium of andere gassen, op te laten stijgen.
2. Onder sfeerballon wordt mede verstaan: herdenkingsballon, vuurballon, gelukslampion, Thaise wensballon, papierballon en geluksballon.
3. Het verbod uit het eerste lid is niet van toepassing op vaartuigen als bedoeld in de Wet luchtvaart.

Artikel 4:6d Mosquito

1. Onder een mosquito wordt verstaan: een apparaat dat een slechts voor jongeren hoorbare, hinderlijke hoge pieptoon produceert, met als doel groepen jongeren weg te houden van plaatsen waar zij overlast veroorzaken.
2. In afwijking van artikel 4:6 kan de burgemeester in het belang van de openbare orde besluiten op een openbare plaats een mosquito aan te brengen bij gebleken ernstige overlast door jongeren op die plaats.
3. De aanwezigheid van een mosquito wordt duidelijk kenbaar gemaakt op de plaats waar deze is aangebracht.
4. Een mosquito is alleen in werking op die tijdstippen dat overlast redelijkerwijs valt te verwachten.
5. Een mosquito wordt aangebracht voor een periode van ten hoogste twaalf maanden. De burgemeester kan die periode telkens met een periode van ten hoogste twaalf maanden verlengen.

Afdeling 2. Bodem-, weg- en milieuverontreiniging

Artikel 4:7 Straatvegen

(Vervallen)

Artikel 4:8 Natuurlijke behoefte doen

Het is verboden binnen de bebouwde kom op een openbare plaats alsmede buiten de bebouwde kom in een door het college aangewezen openbare plaats zijn natuurlijke behoefte te doen buiten daarvoor bestemde plaatsen.

Artikel 4:9 Toestand van sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen

Sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen mogen zich niet bevinden in een toestand die gevaar oplevert voor de veiligheid, nadeel voor de gezondheid of hinder voor de gebruikers van de gebouwen of voor anderen.

Artikel 4:9a Aanwijzing gebieden voor bijzondere regels

Het college kan gebieden aanwijzen waar zij bijzondere regels kan stellen in het kader van de bescherming van het milieu.

Afdeling 3. Het bewaren van houtopstanden

(afzonderlijk geregeld)

Afdeling 4. Maatregelen tegen ontsiering en stankoverlast

Artikel 4:13 Opslag voertuigen, vaartuigen, mest, afvalstoffen enz.

1. In het belang van het uiterlijk aanzien van de gemeente, ter voorkoming of opheffing van overlast dan wel voorkoming van schade aan de openbare gezondheid, kan het college plaatsen aanwijzen die buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, in de openlucht of buiten de weg zijn gelegen, waar het verboden is de volgende voorwerpen of stoffen op te slaan, te plaatsen of aanwezig te hebben:
   a. onbruikbare of aan hun oorspronkelijke bestemming onttrokken voer- of vaartuigen of onderdelen daarvan;
   b. bromfietsen en motorvoertuigen of onderdelen daarvan;
   c. kampeermiddelen als bedoeld in artikel 4:17 of onderdelen daarvan, voor zover het plaatsen of aanwezig hebben daarvan geschiedt voor verkoop of verhuur of anderszins voor een commercieel doel; of
   d. mestopslag, gierkelders of andere verzamelplaatsen van vuil, een verzameling ingekuild gras, loof of pulp of ingekuilde landbouwproducten, afbraakmaterialen en oude metalen.
2. Het is verboden op een door het college aangewezen plaats een door hem aangeduid voorwerp of stof op te slaan, te plaatsen of aanwezig te hebben.
3. Het college kan bij de aanwijzing nadere regels stellen.
4. Dit artikel is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door of krachtens de Wet ruimtelijke ordening of de Provinciale Verordening.

Artikel 4:14 Stankoverlast door gebruik van meststoffen

[gereserveerd]

Artikel 4:15 Verbod hinderlijke of gevaarlijke handelsreclame

(Vervallen)

Artikel 4:16 Vergunningplicht handelsreclame

1. Het is verboden zonder vergunning van het bevoegd gezag op of aan een onroerende zaak handelsreclame te maken of te voeren die vanaf een openbare plaats zichtbaar is.
2. Het verbod geldt niet voor:

a. opschriften, aankondigingen of afbeeldingen in het inwendig gedeelte van een onroerende zaak, die niet kennelijk gericht zijn op zichtbaarheid vanaf de weg;

b. opschriften of aankondigingen op of aan onroerende zaken, daartoe aangewezen door de overheid;

c. opschriften of aankondigingen kleiner dan 0,50 m2 en de langste zijde korter dan 1 meter die betrekking hebben op:

een openbare verkoping of een aanbieding ter verkoop, verhuur of verpachting van een onroerende zaak, zulks voor zolang zij feitelijke betekenis hebben;

het beroep, de dienst of het bedrijf dat in of op de onroerende zaak wordt uitgeoefend of waarvoor die zaak is bestemd;

d. opschriften die betrekking hebben op de naam of aard van in uitvoering zijnde bouwwerken of op de namen van degenen die bij het ontwerp of de uitvoering van het bouwwerk betrokken zijn, mits deze opschriften zijn aangebracht op borden bij of op de in uitvoering zijnde bouwwerken zelf, zulks voor zolang zij feitelijke betekenis hebben;

e. opschriften of aankondigingen op of aan onroerende zaken dienstbaar aan het openbaar vervoer, indien deze zijn aangebracht ten dienste van dat vervoer.

f. één bord op het erf met een maximale afmeting van 0,5 m², hoogte maximaal 1,2 m, breedte maximaal 1 m;

g. één makelaarsbord van beperkte omvang (maximaal 2 m²) op het erf van een woning;

h. één makelaarsbord op het erf van een (in aanbouw zijnd) gebouw, niet zijnde een woning, met een maximale afmeting van 10 m²;

i. vergunningplichtige voorwerpen zoals bedoeld in artikel 2:10;

j. gevallen waarin een omgevingsvergunning is verleend en het gevaar en de hinder zijn betrokken bij de afweging.

3. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor opschriften of aankondigingen van kennelijk tijdelijke aard, voor zolang zij feitelijke betekenis hebben, mits:

a. van het aanbrengen ervan tevoren schriftelijk kennisgeving is gedaan aan het bevoegd gezag;

b. het bevoegd gezag niet binnen twee weken na ontvangst van die kennisgeving van enig bezwaar heeft doen blijken;

c. deze opschriften of aankondigingen niet langer dan dertig dagen op, aan of in de onroerende zaak aanwezig zijn.

4. Een vergunning als bedoeld in het eerste lid kan worden geweigerd:

- indien het opschrift, de aankondiging, voorwerp of afbeelding als bedoeld in het tweede lid de veiligheid van het verkeer in gevaar te brengen of ernstige hinder voor de omgeving te veroorzaken.

- indien de handelsreclame, op zichzelf of in verband met de omgeving niet voldoet aan de redelijke eisen van welstand.

Afdeling 5. Kamperen buiten kampeerterreinen

Artikel 4:17 Begripsbepaling

In deze afdeling wordt onder kampeermiddel verstaan: Een niet-grondgebonden onderkomen of voertuig, dat bestemd of opgericht is dan wel gebruikt wordt of kan worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf.

Artikel 4:18 Recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen

1. Het is verboden ten behoeve van recreatief nachtverblijf kampeermiddelen te plaatsen of geplaatst te houden buiten een kampeerterrein dat als zodanig in het bestemmingsplan, de beheersverordening, exploitatieplan of een voorbereidingsbesluit is bestemd of mede bestemd.
2. Het verbod geldt niet voor het plaatsen van kampeermiddelen voor eigen gebruik door de rechthebbende op een terrein.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
4. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de ontheffing worden geweigerd in het belang van de bescherming van:
   a. natuur en landschap;
   b. een stadsgezicht.
5. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 4:19 Aanwijzing kampeerplaatsen

1. Het college kan plaatsen aanwijzen waarop het verbod van artikel 4:18, eerste lid niet geldt.
2. Het college kan daarbij nadere regels stellen in het belang van de gronden, genoemd in artikel 4:18, vierde lid.

Hoofdstuk 5. Andere onderwerpen betreffende de huishouding van de gemeente

Afdeling 1. Parkeerexcessen en stopverbod

Artikel 5:1 Begripsbepalingen

(Vervallen)

Artikel 5:2 Voertuigen van autobedrijf en dergelijke

1. Onder verhuren als bedoeld in dit artikel wordt mede verstaan:
   a. het gebruiken van een voertuig voor het geven van lessen; of
   b. het gebruiken van een voertuig voor het vervoeren van personen tegen betaling.
2. Tot de voertuigen als bedoeld in dit artikel worden niet gerekend:
   a. voertuigen waaraan herstel- of onderhoudswerkzaamheden worden verricht die in totaal niet meer dan een uur vergen, en dit gedurende de tijd die nodig is en gebruikt wordt voor deze werkzaamheden; of
   b. voertuigen voor persoonlijk gebruik van de in het derde lid bedoelde persoon.
3. Het is degene die er zijn bedrijf, nevenbedrijf dan wel een gewoonte van maakt voertuigen te stallen, te herstellen, te slopen, te verhuren of te verhandelen, verboden:
   a. drie of meer voertuigen die hem toebehoren of zijn toevertrouwd, op de weg te parkeren binnen een cirkel met een straal van 25 meter met als middelpunt een van deze voertuigen;
   b. de weg als werkplaats voor voertuigen te gebruiken.
4. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod zoals bedoeld in lid 3.

5. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 5:3 Te koop aanbieden van voertuigen

1. Het is verboden op een door het college aangewezen weg een voertuig te parkeren met het kennelijke doel het te koop aan te bieden of te verhandelen.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod zoals bedoeld in lid 1.
3. Op de aanvraag om een vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 5:4 Defecte voertuigen

Het is verboden een voertuig waarmee als gevolg van andere dan eenvoudig te verhelpen gebreken niet kan of mag worden gereden, langer dan op drie achtereenvolgende dagen op de weg te parkeren.

Artikel 5:5 Voertuigwrakken

1. Het is verboden een voertuig dat rijtechnisch in onvoldoende staat van onderhoud en tevens in een kennelijk verwaarloosde toestand verkeert op de weg te parkeren.
2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet milieubeheer.

Artikel 5:6 Kampeermiddelen e.a.

1. Het is verboden een woonwagen, kampeerwagen, caravan, camper, magazijnwagen, aanhangwagen, keetwagen of ander dergelijk voertuig dat voor de recreatie dan wel anderszins uitsluitend of mede voor andere dan verkeersdoeleinden wordt gebruikt:
   a. langer dan op drie achtereenvolgende dagen te plaatsen of te hebben op een weg binnen de bebouwde kom,
   b. op een door het college aangewezen plaats te parkeren, waar dit naar zijn oordeel schadelijk is voor het uiterlijk aanzien van de gemeente.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid, aanhef en onder a, gestelde verbod.
3. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Provinciaal wegenreglement of de Provinciale landschapsverordening.
4. Op de aanvraag om een vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 5:7 Parkeren van reclamevoertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat is voorzien van een aanduiding van handelsreclame, op de weg te parkeren met het kennelijk doel om daarmee handelsreclame te maken.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod zoals bedoeld in lid 1.
3. Op de aanvraag om een vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Artikel 5:8 Grote voertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van de lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter of een hoogte van meer dan 2,4 meter of een breedte van meer dan 2,05 meter te parkeren op een door het college aangewezen plaats, waar dit naar zijn oordeel schadelijk is voor het uiterlijk aanzien van de gemeente.
2. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van de lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter of een breedte van meer dan 2,05 meter te parkeren op wegen of weggedeelten binnen de bebouwde kom, waar dit naar zijn oordeel buitensporig is met het oog op de verdeling van beschikbare parkeerruimte.
3. Het tweede lid is voorts niet van toepassing op werkdagen van maandag tot en met vrijdag, dagelijks van 08.00 tot 18.00 uur.
4. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing op campers, kampeerauto's, caravans en kampeerwagens, voor zover deze voertuigen niet langer dan drie achtereenvolgende dagen op de weg worden geplaatst of gehouden.
5. Het college kan ontheffing verlenen van de verboden.
6. Op de aanvraag om een vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Artikel 5:9 Uitzichtbelemmerende voertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter of een hoogte van meer dan 2,4 meter, op de weg te parkeren bij een voor bewoning of ander dagelijks gebruik bestemd gebouw op zodanige wijze dat daardoor het uitzicht van bewoners of gebruikers vanuit dat gebouw op hinderlijke wijze wordt belemmerd of hen anderszins hinder of overlast wordt aangedaan.
2. Het verbod is niet van toepassing gedurende de tijd die nodig is voor en gebruikt wordt voor het uitvoeren van werkzaamheden waarvoor de aanwezigheid van het voertuig ter plaatse noodzakelijk is.

Artikel 5:10 Parkeren of laten stilstaan van voertuigen anders dan op de rijbaan

1. Het is verboden een voertuig te parkeren of te laten stilstaan op een door het college aangewezen, niet tot de rijbaan behorend weggedeelte.
2. Het verbod is niet van toepassing op voertuigen die worden gebruikt voor werkzaamheden in opdracht van een bestuursorgaan of openbaar lichaam.

Artikel 5:10a Parkeren van voertuigen met stankverspreidende stoffen

1. Het is verboden een voertuig met stankverspreidende stoffen daar te parkeren waar bewoners of gebruikers van nabijgelegen gebouwen of terreinen daarvan hinder of overlast kunnen ondervinden.
2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet milieubeheer.

Artikel 5:11 Aantasting groenvoorzieningen door voertuigen

1. Het is verboden met een voertuig, fiets of bromfiets te rijden door of deze te doen of te laten staan in een park of plantsoen of in een voor recreatief gebruik beschikbaar terrein, met uitzondering van de aldaar aangelegde wegen en fietspaden, of een van gemeentewege aangelegde beplanting of groenstrook.
2. Dit verbod is niet van toepassing op:
   a. de weg;
   b. voertuigen die worden gebruikt voor werkzaamheden in opdracht van een bestuursorgaan of openbaar lichaam;
   c. voertuigen, waarmee standplaats wordt of is ingenomen op terreinen die voor dit doel zijn bestemd.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
4. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 5:12 Overlast van fiets of bromfiets

1. Het college kan openbare plaatsen aanwijzen waar het in het belang van het uiterlijk aanzien van de gemeente, ter voorkoming of opheffing van overlast, of ter voorkoming van schade aan de openbare gezondheid, verboden is fietsen of bromfietsen onbeheerd buiten de daarvoor bestemde ruimten of plaatsen te laten staan.
2. Het is verboden fietsen of bromfietsen die rijtechnisch in onvoldoende staat van onderhoud en in een verwaarloosde toestand verkeren, op een openbare plaats te laten staan.

Afdeling 2. Collecteren

Artikel 5:13 Inzameling van geld of goederen of leden- of donateurwerving

1. Het is verboden zonder vergunning van het college een openbare inzameling van geld of goederen te houden of daartoe een intekenlijst aan te bieden, dan wel in het openbaar leden of donateurs te werven als daarbij te kennen wordt gegeven of de indruk wordt gewekt dat de opbrengst geheel of ten dele voor een liefdadig of ideëel doel is bestemd.
2. Onder een inzameling als bedoeld in het eerste lid wordt mede verstaan het aanvaarden van geld en goederen bij het aanbieden van diensten of goederen, waartoe ook worden gerekend geschreven of gedrukte stukken, dan wel bij het aanbieden van diensten aanvaarden van geld of goederen, als daarbij te kennen wordt gegeven of de indruk wordt gewekt dat de opbrengst geheel of ten dele voor een liefdadig of ideëel doel is bestemd.
3. Het verbod geldt niet voor een inzameling of werving die in besloten kring gehouden wordt.
4. In afwijking van het in het eerste lid bepaalde, geldt er een meldingsplicht voor de inzameling van geld voor plaatselijke verenigingen en stichtingen met een algemeen (gemeenschaps)belang.
5. De melding ingevolge het vierde lid wordt geacht te zijn gedaan wanneer minstens twee weken voor de inzameling schriftelijk aan het college de volgende gegevens zijn doorgegeven:

   a. adresgegevens van de vereniging of stichting;

   b. contactpersoon;

   c. doel van de inzameling;

   d. periode van de inzameling.
6. Het college kan binnen vijf dagen na ontvangst van de melding besluiten de openbare inzameling van geld als bedoeld in het eerste lid te verbieden.
7. Op de aanvraag om een vergunning is paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Afdeling 3. Venten

Artikel 5:14 Begripsbepaling

(vervallen)

Artikel 5:15 Ventverbod

(vervallen)

Artikel 5:16 Vrijheid van meningsuiting

(vervallen)

Afdeling 4. Standplaatsen

Artikel 5:17 Begripsbepalingen

1. In deze afdeling wordt onder standplaats verstaan het vanaf een vaste plaats op een openbare en in de openlucht gelegen plaats te koop aanbieden, verkopen, verstrekken of afleveren van goederen dan wel diensten aan te bieden, gebruikmakend van fysieke middelen, zoals een kraam, een wagen of een tafel.
2. Onder standplaats wordt niet verstaan:
    a. een vaste plaats op een jaarmarkt of markt als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder g, van de Gemeentewet;
    b. een vaste plaats op een evenement als bedoeld in artikel 2:24.

Artikel 5:18 Standplaatsvergunning en weigeringsgronden

1. Het is verboden zonder vergunning van het college een standplaats in te nemen of te hebben.
2. Het college kan de vergunning weigeren wegens strijd met een geldend bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan of voorbereidingsbesluit.
3. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de vergunning worden geweigerd als:
    a. de standplaats hetzij op zichzelf hetzij in verband met de omgeving niet voldoet aan eisen van redelijke welstand; of
    b. een kwantitatieve of territoriale beperking als gevolg van bijzondere omstandigheden in de gemeente of in een deel van de gemeente noodzakelijk is in verband met een dwingende reden van algemeen belang;
    c. in het belang van de verkeersvrijheid of –veiligheid.

4. Op de aanvraag om een vergunning is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 5:19 Toestemming rechthebbende

Het is de rechthebbende op een perceel verboden toe te staan dat daarop zonder vergunning van het college standplaats wordt of is ingenomen.

Artikel 5:20 Afbakeningsbepalingen

1. Artikel 5:18, eerste lid, is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Wet beheer rijkswaterstaatswerken of het Provinciaal wegenreglement.
2. De weigeringsgrond van artikel 5:18, derde lid, onder a, is niet van toepassing op bouwwerken.

Artikel 5:21 Aanhoudingsplicht

(vervallen)

Afdeling 5. Snuffelmarkten

Artikel 5:22 Begripsbepalingen

1. In deze afdeling wordt onder snuffelmarkt verstaan een markt in een voor het publiek toegankelijk gebouw of plaats waar goederen worden verhandeld of diensten worden aangeboden vanaf standplaatsen.
2. Onder een snuffelmarkt wordt niet verstaan:
   a. een markt of jaarmarkt als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder g, van de Gemeentewet;
   b. een evenement als bedoeld in artikel 2:24.

Artikel 5:23 Organiseren van een snuffelmarkt

1. Het is verboden een snuffelmarkt te organiseren:
   a. indien het in strijd is met een geldend bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan of voorbereidingsbesluit;
   b. indien de burgemeester het organiseren van de snuffelmarkt verboden heeft in het belang van de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu.
   c. indien degene die voornemens is een snuffelmarkt te organiseren daarvan niet tevoren een schriftelijke melding heeft gedaan.
2. De organisator doet de melding als bedoeld in het eerste lid, onder c binnen vier weken voorafgaand aan de snuffelmarkt met vermelding van:
   a. Naam en adres van de organisator;
   b. adres van het gebouw waar de snuffelmarkt gehouden wordt;
   c. de dagen en tijdstippen waarop de snuffelmarkt wordt gehouden;
   d. de frequentie van het houden van de snuffelmarkt;
   e. het soort van goederen en diensten dat wordt aangeboden en verhandeld;
   f. het aantal standplaatsen;
   g. het te verwachten aantal bezoekers.
3. De snuffelmarkt kan worden gehouden indien de burgemeester niet binnen twee weken na ontvangst van de melding heeft beslist dat het organiseren van de snuffelmarkt wordt verboden in het belang van de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu. De burgemeester geeft daarvan binnen twee weken na ontvangst van de melding aan de organisator met opgaaf van redenen bericht.
4. Het verbod geldt niet voor ruimten die uitsluitend dan wel nagenoeg geheel en voortdurend in

   gebruik zijn als winkel in de zin van de Winkeltijdenwet.
5. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Afdeling 6. Openbaar water en waterstaatswerken

Artikel 5:24 Voorwerpen op, in of boven openbaar water

1. Het is verboden een voorwerp, niet zijnde een vaartuig, op, in of boven openbaar water te plaatsen, aan te brengen of te hebben, als dit door zijn omvang of vormgeving, constructie of plaats van bevestiging gevaar oplevert voor de bruikbaarheid van het openbaar water of voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan, dan wel een belemmering vormt voor het doelmatig beheer en onderhoud van het openbaar water.
2. Degene die voornemens is een steiger, een meerpaal of een ander voorwerp met een permanent karakter op, in of boven openbaar water te plaatsen, doet daarvan uiterlijk twee weken tevoren een melding aan het college.
3. De melding bevat in ieder geval naam, adres en contactgegevens van de melder, en een beschrijving van de aard en omvang van het voorwerp. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, de Scheepvaartverkeerswet, het Binnenvaartpolitiereglement, het Rijnvaartpolitiereglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Provinciale vaarwegenverordening, of het bepaalde bij of krachtens de Telecommunicatiewet of de daarop gebaseerde Telecommunicatieverordening.

Artikel 5:25 Ligplaats woonschepen en overige vaartuigen

1. Het is verboden met een vaartuig een ligplaats in te nemen of te hebben dan wel een ligplaats voor een vaartuig beschikbaar te stellen op door het college aangewezen gedeelten van openbaar water.
2. Het college kan aan het innemen, hebben of beschikbaar stellen van een ligplaats met dan wel voor een vaartuig op niet krachtens het eerste lid aangewezen gedeelten van openbaar water:
   a. nadere regels stellen in het belang van de openbare orde, volksgezondheid, veiligheid, milieuhygiëne en het uiterlijk aanzien van de gemeente;
   b. beperkingen stellen naar soort en aantal vaartuigen.
3. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Woningwet, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Wet milieubeheer, het Binnenvaartpolitiereglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Provinciale vaarwegenverordening of de Provinciale landschapsverordening.

4 . Het college kan aan de rechthebbende op een vaartuig aanwijzingen geven met betrekking tot het innemen, veranderen of gebruik van een ligplaats in het belang van de openbare orde, volksgezondheid, veiligheid, de milieuhygiëne en het uiterlijk aanzien van de gemeente.

5. De rechthebbende op een vaartuig is verplicht alle door het college gegeven aanwijzingen met betrekking tot het innemen, veranderen of gebruik van een ligplaats op te volgen.

Artikel 5:26 Aanwijzingen ligplaats

(vervallen)

Artikel 5:27 Verbod innemen ligplaats

(vervallen)

Artikel 5:28 Beschadigen van waterstaatswerken

1. Het is verboden schade toe te brengen aan of veranderingen aan te brengen in de toestand van bij de gemeente in beheer zijnde openbare wateren, havens, dijken, wallen, kaden, trekpaden, beschoeiingen, oeverbegroeiing, bruggen, zetten, duikers, pompen, waterleidingen, gordingen, aanlegpalen, stootpalen, bakens of sluizen.
2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, het Binnenvaartpolitiereglement, de Waterwet of de Provinciale vaarwegenverordening.

Artikel 5:29 Reddingsmiddelen

Het is verboden een voor het redden van drenkelingen bestemd en daartoe bij het water aangebracht voorwerp te gebruiken voor een ander doel dan wel voor dadelijk gebruik ongeschikt te maken.

Artikel 5:30 Veiligheid op het water

1. Het is aan een ieder die zich als bader of zwemmer in het openbaar water ophoudt, verboden zich zodanig te gedragen dat het scheepvaartverkeer daarvan hinder of gevaar kan ondervinden.
2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Binnenvaartpolitiereglement, de Waterwet of de Provinciale vaarwegenverordening.

Artikel 5:31 Overlast aan vaartuigen

1. Het is verboden zonder redelijk doel zich vast te houden aan een vaartuig in openbaar water, daarop te klimmen of zich daarop of daarin te begeven of te bevinden.
2. Het is aan degene die daartoe niet bevoegd is verboden een vaartuig, liggend in of aan een openbaar water, los te maken.

Afdeling 7. Crossterreinen en gemotoriseerd en ruiterverkeer in natuurgebieden

Artikel 5:31c Begripsbepalingen

(Vervallen)

Artikel 5:32 Crossterreinen

1. Het is verboden op enig terrein, geen weg zijnde, met een motorvoertuig of een bromfiets te crossen buiten wedstrijdverband, een wedstrijd dan wel, ter voorbereiding van een wedstrijd, een trainings- of proefrit te houden of te doen houden dan wel daaraan deel te nemen, dan wel een motorvoertuig of een bromfiets met het kennelijke doel daartoe aanwezig te hebben.
2. Het college kan terreinen aanwijzen waarvoor het verbod niet van toepassing is. Het kan daarbij regels stellen voor het gebruik van deze terreinen in het belang van:
   a. het voorkomen of beperken van overlast;
   b. de bescherming van het uiterlijk aanzien van de omgeving en ter bescherming van andere milieuwaarden;

c. de veiligheid van de deelnemers van de in het eerste lid bedoelde wedstrijden en ritten of van het publiek.

3. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet milieubeheer of het Besluit geluidproductie sportmotoren.

Artikel 5:33 Beperking verkeer in natuurgebieden

1. Het is verboden binnen voor publiek toegankelijke natuurgebieden, parken, plantsoenen of voor recreatief gebruik beschikbare terreinen te rijden of zich te bevinden met een motorvoertuig, een bromfiets of met een fiets of een rij- of trekdier.
2. Het college kan terreinen aanwijzen waarvoor het verbod niet van toepassing is. Het kan daarbij regels stellen ten aanzien van het gebruik van deze terreinen in het belang van:
   a. van het voorkomen van overlast;
   b. van de bescherming van natuur- of milieuwaarden;
   c. van de veiligheid van het publiek.
3. Het verbod geldt niet voor bestuurders van motorvoertuigen en bromfietsen en voor fietsers of berijders van paarden:
   a. ten dienste van politie, brandweer en geneeskundige hulpverlening en van andere krachtens artikel 29, eerste lid, van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 door de minister van Verkeer en Waterstaat aangewezen hulpverleningsdiensten;
   b. die worden gebruikt in verband met beheer, onderhoud of exploitatie van de terreinen als in het eerste lid bedoeld;
   c. die worden gebruikt in verband met werken die krachtens wettelijk voorschrift moeten worden uitgevoerd;
   d. van de zakelijk gerechtigden, huurders en pachters van percelen die gelegen zijn binnen de terreinen als in het eerste lid bedoeld;
   e. voor het verkeer ten behoeve van bezoek en van de verzorging van de onder d bedoelde personen.
4. Het verbod geldt voorts niet:
   a. op wegen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994;
   b. binnen de bij of krachtens de Provinciale verordening 'Stiltegebieden' aangewezen stiltegebieden, ten aanzien van motorrijtuigen die bij of krachtens die verordening zijn aangewezen als 'toestel'.
5. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
6. Op de beschikking op de aanvraag voor vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Afdeling 8. Vuurverbod

Artikel 5:34 Verbod afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen of anderszins vuur te stoken

1. Het is verboden in de openlucht afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen in de zin van de Wet milieubeheer of anderszins vuur aan te leggen, te stoken of te hebben.
2. Mits geen sprake is van gevaar, overlast of hinder voor de omgeving, is het verbod niet van toepassing op:

a. verlichting door middel van kaarsen, fakkels en dergelijke;

b. sfeervuren zoals terrashaarden en vuurkorven, voor zover geen afvalstoffen worden verbrand;

c. vuur voor koken, bakken en braden, voor zover dat geen gevaar, overlast of hinder voor de omgeving oplevert.

3. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
4. In afwijking van artikel 1:7 wordt een ontheffing niet verleend voor onbepaalde tijd.
5. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de ontheffing worden geweigerd ter bescherming van de flora en fauna.
6. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 1 of 3, van het Wetboek van Strafrecht of de Provinciale milieuverordening.
7. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Afdeling 9. Asverstrooiing

Artikel 5:35 Begripsbepaling

In deze afdeling wordt onder incidentele asverstrooiing verstaan het verstrooien van as als bedoeld in de Wet op de lijkbezorging op een door de overledene of nabestaande(n) gewenste plek buiten een permanent daartoe bestemd terrein.

Artikel 5:36 Verboden plaatsen

1. Incidentele asverstrooiing is verboden op:

   a. verharde delen van de weg;

   b. gemeentelijke begraafplaatsen en crematoriumterreinen.

2. Het college kan een besluit nemen waarin voor een bepaalde termijn wordt verboden dat op andere plaatsen dan genoemd in het eerste lid asverstrooiing plaatsvindt.
3. Het college kan op verzoek van de nabestaande die zorgdraagt voor de asbus op grond van bijzondere omstandigheden ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in het eerste lid, onder a.
4. Op de aanvraag om een vergunning / ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Artikel 5:37 Hinder of overlast

Incidentele asverstrooiing is verboden als daardoor hinder of overlast wordt veroorzaakt voor derden.

Afdeling 10. Straatnaamborden, huisnummers e.d.

(vervallen)

Hoofdstuk 6. Straf-, overgangs- en slotbepalingen

Artikel 6:1 Strafbepaling

1. Overtreding van het bij of krachtens deze verordening bepaalde en de daarbij op grond van artikel 1:4 daarbij gegeven voorschriften en beperkingen wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie en kan bovendien worden gestraft met openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak.
2. Overtreding van het bij of krachtens deze verordening bepaalde en de daarbij op grond van artikel 1:4 daarbij gegeven voorschriften en beperkingen wordt gestraft met een geldboete van de eerste categorie.
3. In afwijking van het eerste lid is artikel 1a van de Wet op de economische delicten van toepassing op overtreding van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 2:10, en 2:11 als sprake is van een omgevingsvergunningplichtige activiteit, artikel 2:12, eerste lid, en artikel 4:11, tweede lid.
4. In geval van overtreding van de krachtens artikel 3, derde lid, van de Wet veiligheidsregio's gestelde regels kan het college een bestuurlijke boete opleggen van ten hoogste de geldboete, bedoeld in artikel 64, eerste lid, van de Wet veiligheidsregio's.]

Artikel 6:2 Toezichthouders

1. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening zijn belast: de bevoegde ambtenaren van de politie, als bedoeld in artikel 141 onder b van het Wetboek van Strafvordering, en de bij besluit van het college dan wel de burgemeester aangewezen toezichthouders.
2. Voorts zijn met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening belast de bij besluit van het college dan wel de burgemeester aan te wijzen personen.

Artikel 6:3 Binnentreden woningen

1. Zij die belast zijn met het toezicht op de naleving of de opsporing van een overtreding van de bij of krachtens deze verordening, behoudens hoofdstuk 3, gegeven voorschriften welke strekken tot handhaving van de openbare orde of veiligheid of bescherming van het leven of de gezondheid van personen, zijn bevoegd tot het binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner.
2. De in artikel 6:2, eerste lid, bedoelde ambtenaren, voor zover zij zijn belast met de opsporing van de strafbare feiten, bedoeld in de artikelen 3:14, [tweede OF derde lid], en 3:21, eerste lid, zijn bevoegd zonder toestemming van de bewoner in een woning binnen te treden waar een overtreding van een dergelijk strafbaar feit wordt gepleegd of naar hun redelijk vermoeden wordt gepleegd.
3. De in artikel 6:2, eerste lid, bedoelde ambtenaren zijn in het kader van hun toezichtstaak bevoegd zonder toestemming van de bewoner in een woning binnen te treden, als daar bedrijfsmatig prostitutie plaatsvindt.

Artikel 6:4 Inwerkingtreding nieuwe en intrekking oude verordening

1. De Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Zevenaar 2018 derde wijziging wordt ingetrokken gelijktijdig met de inwerkingtreding van de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Zevenaar 2018 vierde wijziging.

Artikel 6:5 Overgangsbepaling

1. Besluiten, genomen krachtens de verordening bedoeld in artikel 6:4, die golden op het moment van de inwerkingtreding van deze verordening en waarvoor deze verordening overeenkomstige besluiten kent, gelden als besluiten genomen krachtens deze verordening.
2. Indien voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening een aanvraag om een besluit - hoe ook genaamd - op grond van de verordening bedoeld in artikel 6.4, eerste lid, is ingediend en voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening nog niet op die aanvraag is beslist, wordt daarop de overeenkomstige bepaling van de onderhavige verordening toegepast.
3. Op een aanhangig beroep- of bezwaarschrift, betreffende een besluit, bedoeld in het eerste lid, dat voor of na het tijdstip bedoeld in artikel 6.4, tweede lid, is ingekomen binnen de voordien geldende beroepstermijn, wordt beslist met toepassing van de verordening bedoeld in artikel 6.4, eerste lid.
4. In afwijking van het in het eerste lid bepaalde, blijft een besluit - hoe ook genaamd - van kracht, totdat onherroepelijk is beslist op een aanvraag voor een, krachtens een in deze verordening overeenkomstig opgenomen gebod of verbod vereist besluit, indien deze aanvraag ten minste acht weken voor afloop van de in het eerste lid genoemde termijn bij het bevoegde bestuursorgaan is ingediend.
5. Gebods- of verbodsbepalingen waarvoor een besluit vereist is krachtens deze verordening en niet voorkomend in de verordening als bedoeld in artikel 6.4, eerste lid, zijn niet van toepassing:
    a. gedurende acht weken na het in werking treden van deze verordening;
    b. ook na de onder a. bepaalde termijn, voor zover degene die het besluit nodig heeft, binnen deze termijn een aanvraag heeft ingediend, totdat onherroepelijk op deze aanvraag is beslist.

Artikel 6:6 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Algemene Plaatselijke Verordening 2018 vierde wijziging gemeente Zevenaar.

Raadsvergaderingen 2018-2022

Dossiernummer	2641
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	24 november 2021
Agendapunt	13
Omschrijving	HAMERSTUK Z/21/399310 Regionale agenda 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergaderingen 2018-2022	24 november 2021

Toelichting

T.b.v. de raadsvergadering van 24 november 2021.

Raadsvoorstel

Onderwerp	Regionale agenda 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Zaaknummer	Z/21/399310
Documentnummer	INT/21 /1052737
Portefeuillehouder	Lucien van Riswijk (coördinerend)
Portefeuille	Regionale samenwerking
Behandelend ambtenaar/afdeling	Hans Bosch (staf)
Telefoon	0316-595615
E-mail	h.bosch@zevenaar.nl

1. Samenvatting

In juli 2021 heeft de gemeenteraad van Zevenaar met een zienswijze gereageerd op de concept-regionale agenda van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (zie daarvoor het raadsvoorstel 389841/1030640). Nu ligt het definitieve voorstel voor de regionale agenda voor met een reactie op de ingekomen zienswijzen van de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten. Zevenaar herkent zich in voldoende mate in deze regionale agenda en de daarin opgenomen opgaven en ziet kansen om met deelname aan deze opgaven de eigen ambities en doelstellingen, zoals onder meer vastgelegd in het collegeprogramma 2018-2022, op een efficiënte en kwalitatief goede wijze te realiseren. Daarom stelt het college de gemeenteraad voor van de regionale agenda 2022 kennis te nemen, het college toestemming te geven de vijf opgaveovereenkomsten af te sluiten en daarvoor eenmalig een bedrag van € 187.000 beschikbaar te stellen.

2. Raadsvoorstel

1. Kennis te nemen van de regionale agenda 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.
2. Deel te nemen aan de hierin opgenomen vijf opgaven.
3. Aan het college opdracht te geven om daartoe de bijgevoegde vijf concept opgaveovereenkomsten af te sluiten en te ondertekenen.

3. Waarom naar de raad

Artikel 27 van de gemeenschappelijke regeling regelt de besluitvorming over de regionale opgaven: de raden besluiten na aanbieding van de door het algemeen bestuur vastgestelde regionale agenda over deelname aan een opgave. Per opgave wordt een opgaveovereenkomst afgesloten tussen de Groene Metropoolregio en de deelnemende gemeenten. Het college is bevoegd tot het aangaan van de overeenkomst.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

De regionale agenda 2022 geeft inhoud aan de versterkte regionale samenwerking en regionale ambitie. De agenda brengt de ambities dichterbij, zoals deze zijn geformuleerd in de lokale collegeprogramma's én in de agenda's van provincie, rijk en Europa. Het maakt concreet wat de regio in 2022 wil doen in samenwerking met elkaar en met de partners. De agenda vormt een goede basis om de samenwerking met de provincie Gelderland en The Economic Board vorm te geven in een te sluiten bestuursakkoord.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 De ingediende zienswijze heeft tot een beperkt aantal wijzigingen in de regionale agenda geleid

In juli 2021 heeft uw raad in grote lijnen met de concept voorstellen ingestemd en in een zienswijze nog aandacht gevraagd voor een aantal punten:

1. een meer concretere uitwerking van de opgaven met smartdoelstellingen
2. de keuze voor het juiste schaalniveau voor de uitvoering van de opgaven
3. het voorkomen van bestuurlijke drukte rond de organisatie van de opgaven
4. het voorkomen van verhoging van de gemeentelijke bijdragen als gemeenten niet op alle opgaven intekenen
5. het creëren van duidelijkheid over de provinciale inzet in middelen en capaciteit voor de regionale opgaven

Onze en ook de zienswijzen van de andere metropoolgemeenten hebben tot een wat scherpere en meer smart formulering van opgaven geleid, maar niet meer tot wezenlijke inhoudelijke aanpassingen aanleiding gegeven. Het bestuursakkoord met de provincie Gelderland en The Economic Board nadert zijn afronding. Op basis van dit akkoord, dat na de besluitvorming over de regionale agenda, ondertekend zal worden, verdubbelt de provincie de gemeentelijke bijdrage voor de opgaven. Dat betekent dat nog meer van onze ambities kunnen worden gerealiseerd.

2.1 College kan overgaan tot ondertekening van de vijf opgaven overeenkomsten
De voorliggende regionale agenda is vertaald in vijf opgaveovereenkomsten. Bij de inhoudelijke beoordeling van het concept regionale opgaven is al geconcludeerd dat de regionale agenda in voldoende mate bijdraagt aan de realisering van doelstellingen en ambities van Zevenaar op de betreffende beleidsterreinen. De aangescherpte formulering met smart doelstellingen dragen bij aan een betere sturing op de resultaten van de opgaven.

Alternatieven
--

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
De opgaven worden aangestuurd door het Bestuurlijk Opgave Team bestaande uit de bestuurlijk opdrachtgever van de opgave als geheel en de bestuurlijk aanspreekpunten van de speerpunten.
Per opgave vindt over de inzet van middelen en de bereikte resultaten verantwoording plaats in het jaarverslag en in de jaarrekening van de Groene Metropoolregio.

7. Klimaat en duurzaamheid
In de uitvoering van de voorgenomen activiteiten zijn verschillende projecten opgenomen, die bijdragen aan vergroting van de duurzaamheid en klimaatadaptatie.

8. Communicatie
De uitkomst van de besluitvorming communiceren wij met de Groene Metropoolregio.

9. Kosten, baten en dekking
Deelname aan de regionale opgaven kost in 2022 per inwoner:

Groene Groeiregio	€ 0,82
Ontspannen regio	€ 0,57
Circulaire regio	€ 0,81
Productieve regio	€ 0,73
Verbonden regio	€ 1,30
Totaal	€ 4,23

De bijdrage komt daarmee op een bedrag van in totaal € 187.000.

In de meerjarenbegroting 2022-2025 zijn de kosten van deelname aan de regionale opgaven voor het jaar 2022 opgenomen. Rekening houdend met een eenmalige efficiencywinst in onze ambtelijke organisatie van € 50.000 is daarin een bedrag van € 137.000 aan incidentele middelen opgevoerd. Voor de periode 2023 en daarna worden nieuwe opgaven voorbereid, steeds voor een periode van ongeveer twee jaren, en kan de gemeente opnieuw een afweging maken over het intekenen op de opgave. Daarom zien we de kosten als een incidentele verplichting, die met eenmalig geld kan worden afgedekt.

10. Bijlagen

389841/1030640	Raadsbesluit concept regionale agenda 2022
1051273	Overzicht Beantwoording consultatie zienswijzen concept-regionale agenda
1051277	Regionale agenda 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.
1051275	Opgaveovereenkomst Circulaire regio
1051274	Opgaveovereenkomst Groene Groeiregio
1051276	Opgaveovereenkomst Ontspannen regio
1051270	Opgaveovereenkomst Productieve regio
1051271	Opgaveovereenkomst Verbonden regio

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Janssen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Regionale agenda 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Zaaknummer	Z/21/399310
Documentnummer	INT/21/1052737

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar;

gelet op de Gemeentewet en de Wet gemeenschappelijke regelingen;

besluit:

1. Kennis te nemen van de regionale agenda 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.
2. Deel te nemen aan de hierin opgenomen vijf opgaven.
3. Aan het college opdracht te geven om daartoe de bijgevoegde vijf concept opgaveovereenkomsten af te sluiten en te ondertekenen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 24 november 2021.

De griffier	De burgemeester
W.M. van der Vlies	L.J.E.M. van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Regionale agenda 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Zaaknummer	Z/21/399310
Documentnummer	INT/21/1052737

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar;

gelet op de Gemeentewet en de Wet gemeenschappelijke regelingen;

besluit:

1. Kennis te nemen van de regionale agenda 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.
2. Deel te nemen aan de hierin opgenomen vijf opgaven.
3. Aan het college opdracht te geven om daartoe de bijgevoegde vijf concept opgaveovereenkomsten af te sluiten en te ondertekenen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 24 november 2021.

De griffier,
W.M. van der Vlies

De burgemeester,
L.J.E.M. van Riswijk

GEMEENTE ZEVENAAR

Raadsbesluit

Onderwerp	Zienswijze op concept-regionale agenda 2022 (incl. actualisatie 2021), begroting 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en bestuursakkoord Groene MetropoolregioArnhem-Nijmegen, The Economic Board en provincie Gelderland
Zaaknummer	Z/21/38941
Documentnummer	INT/21/1030640

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar;

gelet op de Gemeentewet en de Wet gemeenschappelijke regelingen;

besluit:

1. In te stemmen met de zienswijze op de concept-regionale agenda 2022;
2. Geen zienswijze in te dienen op de concept begroting 2022 van de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen;
3. Bestuursakkoord Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, The Economic Board en provincie Gelderland voor kennisgeving aan te nemen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 7 juli 2021.

De griffier
W.M. van der Vlies

De burgemeester
L.J.E.M. van Riswijk

Reacties gemeenten concept-regionale agenda 2022

Algemeen	Gemeente	Antwoord
Door alle gemeenten is veel werk gemaakt van de consultatieronde. In dit overzicht is getracht de reacties van de gemeenten samen te brengen. Het document is zeker niet allesomvattend en streeft geen volledigheid na. Getracht is kort en bondig te reageren en te duiden wat met een reactie is of wordt gedaan. De concrete vertaling vindt u in de regionale agenda 2022. De oogst van de consultatieronde (en het werkenderwijs gegroeid inzicht bij de bestuurlijke opgaveteams) heeft geleid tot een gedragen regionale agenda. Hiermee kan de regio, samen met haar partners, in 2022 aan het werk.		
Inzetten op een realistische en haalbare regionale agenda door prioritering, fasering en concretisering van acties. Koersen op een regionale agenda die een realistische balans laten zien tussen gezonde ambitie en datgene dat - qua middelen en menskracht - met elkaar waar kunnen maken.	Nijmegen Heumen Arnhem Duiven Druten Westervoort Beuningen Wijchen	De doelstellingen 'over vijf jaar ' hebben we kritisch bekeken op haalbaarheid binnen deze vijf jaar. Waar deze te ambitieus zijn, temporiseren we deze doelstellingen. Ook zijn deze doelstellingen verder geconcretiseerd. Waar dit nog niet mogelijk is, vindt concretisering in 2022 plaats. We doen dit in het licht van de regionale agenda van 2023 e.v. en de eventuele ontwikkeling van een Monitor Brede Welvaart. Voor alle acties benoemen we welk concreet resultaat dit oplevert en voorzien van een concrete en realistische planning.
Inzetten (verder/ meer) op het aantrekken van externe bijdragen aan en subsidies voor de opgaven	Renkum	In de financiële paragraaf en in de concept-investeringsagenda geven we zoveel mogelijk aan waar wij concrete kansen zien voor samenwerkingsafspraken en voor externe financiering.
Wij verzoeken u daarom om in overleg met de bestuurlijk en ambtelijk opgaveteams te bekijken in hoeverre in 2022 acties tot wat meer concrete en in gemeenten zichtbare resultaten kunnen leiden (met het oog op uitlegbaarheid naar inwoners)	Heumen Berg en Dal Rozendaal	In de definitieve regionale agenda hebben we concrete voorbeelden toegevoegd, waardoor de doelstellingen en acties meer zichtbaar worden.

Wij zouden graag zien dat de speerpunten naar acties worden door vertaald, daarin ook duidelijker uitwerken welke kosten en baten hiermee gemoeid zijn	Lingewaard	
Wij roepen op om voortvarend (financiële) afspraken te maken met provincie en rijk over de uitvoering van de verschillende opgaven. Voor ons is dit een belangrijke meerwaarde van regionaal samenwerken. Meer en concreet zicht bijvoorbeeld op bijdragen van de provincie zou het besluiten over deze regionale agenda en intekenen op de opgaven een stuk eenvoudiger maken. Oproep om bij de provincie te benadrukken dat zij een belangrijke partner zijn op een groot aantal van de speerpunten, zoals op gebied van verkeersveiligheid, circulair bouwen, energietransitie, bij de ontwikkeling van de internationale clusters, de binnensteden en het transformatievoorstel cultuurregio025. Wij pleiten voor een krachtige provincie die, met respect voor de gemeentelijke autonomie, stevig agenderend, sturend en (financieel) ondersteunend is. Een provincie die ruimte laat, maar ook krachtig rol neemt op onder andere de mobiliteitsopgave, wonen en opgaven in natuur en landschap.	Lingewaard Arnhem Nijmegen Rozendaal	We verwijzen naar de inleiding van de regionale agenda 2020 waarin we nader ingaan op het te sluiten Bestuursakkoord met de provincie en The Economic Board en de daarbij horende regionale investeringsagenda. Het gaat hierbij om investeringen, maar ook om de rol die de verschillende partners pakken in de opgaven. De provincie heeft uitgesproken aan projecten die passen binnen de gezamenlijke ambities bij te dragen zodat een verdubbeling plaatsvindt van de bijdragen van de gemeenten aan de 5 opgaven. In diverse opgaven is aangegeven welke inzet we willen plegen op speerpunten om met het Rijk (en andere partners) afspraken te maken. Zo sluit de regio in 2022 een Verstedelijkingsakkoord met investeringsagenda.
We hechten eraan dat goed wordt geselecteerd op welke speerpunten en activiteiten regionale samenwerking én een regionale investering logisch is, in plaats van provinciale sturing, subregionale samenwerking of een lokale aanpak Ook dienen dubbelingen van lokale en regionale inspanningen worden voorkomen. De regio moet geen punten oppakken die ook of misschien beter lokaal opgepakt kunnen worden. Dit vergt nader onderzoek. Wij denken dat er binnen de agenda, maar ook in de afstemming tussen de GMRAN en andere partijen en regio's, nog diverse mogelijkheden zijn voor meer synergie en het voorkomen van dubbel werk. Wij verzoeken u om op deze mogelijkheden alert te blijven teneinde de maatschappelijke kosten voor de agenda zo laag mogelijk te houden.	Rozendaal Duiven Westervoort Berg en Dal	In de opgaven is kritisch gekeken of de beoogde resultaten en doelen regionale samenwerking vragen om deze te bereiken. Of dat deze beter op een andere plek opgepakt kunnen worden. In een aantal opgaven (met name die opgaven waarop de regionale samenwerking tot nu toe beperkt was) vraagt dat nog meer uitzoekwerk om hier een uitspraak over te kunnen doen. Er zal altijd een go / no go moment ingebouwd worden. Ook is onze rol ten opzichte van de verschillende resultaten verduidelijkt in de definitieve regionale agenda.In de regionale agenda zijn de voorgestelde regionale inspanningen op onderdelen voorzien van een voorbeeld dat laat zien hoe regionale resultaten zich vertalen naar concrete resultaten op lokaal niveau.

We vragen u de dwarsverbanden/cross-overs nader te concretiseren en een goede plek geven: bij welke opgave komt de (eind)verantwoordelijkheid te liggen voor de diverse acties, waartussen dwarsverbanden bestaan.	Arnhem Renkum Rheden	De samenhang tussen de opgaven is concreter opgenomen in de teksten van de opgaven en in de visualisatie die is gemaakt (bijlage in de regionale agenda 2022). Dat betekent dat we per 'crossover' aangeven wat de actie is, welke opgave leidend is en wat de andere opgave(n) inbrengt of inbrengen.
Aandachtspunt is de bemensing van de regionale opgaven. De gewenste kwaliteiten op de juiste plek, hierop ook uitvragen en selecteren. Vanaf 2022 zijn pas regionale middelen beschikbaar zijn om de inzet van ambtelijke capaciteit van gemeenten te vergoeden, Dit betekent dat de opgavenmanager voor de inzet voor 2021 afhankelijk is van de goede wil van gemeenten en mensen en de regionale taken deels extra taken zijn. En dat er hierdoor niet te veel eisen gesteld kunnen worden aan en geïnvesteerd kan worden in de juiste bemensing.	Arnhem	Dit is zeker een aandachtspunt. Een kwalitatieve en evenwichtige bemensing van de 5 opgaven is een belangrijke randvoorwaarde voor het realiseren van de regionale ambities. De ambtelijke betrokkenheid van alle 18 gemeenten bij de lokale opgaven die regionaal opgepakt worden, is essentieel. De bemensing van de opgaventeams is ook een onderwerp dat op de agenda staat van de Netwerkdirectie, mede ingebracht door de 5 ambtelijk opdrachtgevers van de opgaven. Op dit moment is er veel (ambtelijk) enthousiasme om bij te dragen aan een (speerpunt van een) opgaven waarbij we ook constateren dat dit voor de persoon in kwestie vaak dwingt tot het maken van keuzes over zijn tijdsinzet.
Bij de zienswijze is een bijlage gevoegd waarin per opgave specifieke opmerkingen zijn gemaakt en de prioriteiten zijn aangegeven.	Arnhem	Dank voor de uitvoerige en heldere reactie. Waardering voor het feit dat gemeenten zoveel energie hebben gestoken in het aanscherpen van de regionale agenda 2022. Per opgave wordt, voor zover nodig, ingegaan op de gemeentelijke reactie(s).
Wij hopen uiteraard dat alle deelnemende gemeenten ook aan alle opgaven meedoen. Mocht het niet meedoen van één of meerdere gemeenten leiden tot een verhoging van de kosten, dan wel substantiële wijziging van de inhoud van de opgave(n) dan zal de gemeente een nieuwe afweging omtrent deelname moeten maken.	Berg en Dal Wijchen Druten	Wij begrijpen deze opstelling.
We hechten er belang aan om deze resultaten en het maatschappelijk rendement waar mogelijk meetbaar te maken. In output, maar vooral ook in outcome. We ondersteunen daarom de inzet om te onderzoeken of een Monitor Brede Welvaart Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen werkbaar is.	Rozendaal	Door een aantal gemeenteraden is bij de start van de samenwerking gevraagd om te onderzoeken of deze monitor een bruikbaar instrument is. Zowel in de inleiding van de regionale agenda als in de opgave Productieve

		Regio is de monitor expliciet benoemd. In 2022 gaat de regio aan de slag met de Monitor Brede Welvaart.
Met name daar waar de activiteiten gericht zijn op onderzoek en verkenning, zien wij dit eerste jaar als een trechter, waarbij na de brede inventarisatie een beslismoment volgt of de verkenning leidt tot concrete activiteiten. Wij hechten eraan dat deze Go/No-Go besluiten expliciet genomen worden, zodat er ook een stop-strategie is bij onderwerpen die beter niet, niet nu, of beter provinciaal of juist subregionaal of lokaal opgepakt kunnen worden. We rekenen erop dat terugkerend bewust wordt afgewogen of en hoe een activiteit voortgezet wordt, en dat stoppen een optie is, indien de toegevoegde waarde voor de regio beperkt blijkt.	Rozendaal	De acties zijn kritisch bekeken en waar nodig scherper geformuleerd om daarmee ook een concreter eindresultaat te bereiken die de basis kan vormen voor een besluit over een eventuele vervolgstap. De regionale agenda wordt jaarlijks vernieuwd. De afweging vindt in het Bestuurlijk Opgaveteam plaats.
We zouden het daarmee toejuichen als de systematiek in de GMRAN op termijn zou toegroeien naar een systeem zoals een (gemeentelijke) meerjarenbegroting, met doorgaande lijnen voor een periode van, bijvoorbeeld, vier jaar.	Rozendaal	Dat is inderdaad het streven. Eén eerste aanzet daartoe zal gemaakt worden bij de volgende regionale agenda voor 2023 en verder.
Verder kan de vraag worden gesteld of we met nu de voorziene organisatie van de opgaven niet te veel bestuurlijke drukte wordt georganiseerd met een algemeen bestuur, dagelijks bestuur, regionale agendacommissie, bestuurlijke opgaventeams, portefeuille overleggen en ambtelijke werkgroepen. Daar komt de lokale organisatie rond de opgaven nog bovenop. Het is van belang hier een goede balans in te vinden. We zullen in de praktijk zien hoe zich dat ontwikkelt en of deze organisatie, die vooral zo is opgezet om de verbinding met de deelnemende gemeenten op een goede wijze vorm te geven, niet ten koste gaat van de flexibiliteit en slagkracht van de regio. We zullen dit kritisch volgen en als het nodig is hiervoor aandacht vragen.	Zevenaar	Inderdaad mag de versterkte samenwerking niet leiden tot te veel bestuurlijke drukte. Wij zullen daar alert op zijn en ontvangen graag signalen van gemeenten. Uw kritische opstelling wordt gewaardeerd.
In alle opgaven komt de meerwaarde van de grote rivieren in onze regio, te weten de Waal en de Rijn, niet of nauwelijks aan bod. Deze rivieren zijn zeer karakteristiek voor de beleving van het landschap (ontspannen leefklimaat) en bieden vanuit cultuur-historisch perspectief en natuurwaarden een scala aan mogelijkheden voor recreatie en toerisme. Graag zouden wij kansen hiervoor in de relevante opgaven terugzien.	Beuningen	Mede naar aanleiding van dit signaal heeft in een aantal opgaven de meerwaarde van de rivieren nadrukkelijker aandacht gekregen.
We vragen aandacht voor het positie van het middengebied in de regio. De ontwikkeling van de regio hoort recht te doen aan het groene karakter van het middengebied, de verdere ontwikkeling van recreatie en toerisme in dit gebied, het behoud van aantrekkelijke kernen en een goede bereikbaarheid	Lingewaard	Wij hebben kennis genomen van het signaal. Het middengebied heeft in de afgelopen jaren zich, mede door regionale inspanningen, tot een waardevol deel van onze regio ontwikkeld, met voldoende uitdagingen die op regionale schaal om aandacht vragen.

en ontsluiting van het gebied. Samen met Overbetuwe maken wij ons hiervoor hard binnen de Metropoolregio.		
Als we als gemeenten in de Groene Metropoolregio aan de slag gaan met de uitvoering van de opgaven, betekent dat iets voor de ambtelijke capaciteit. Daarnaast zullen er bij de uitvoering mogelijk werkbudgetten gevraagd gaan worden. We zullen goed met elkaar in gesprek moeten gaan en blijven als er hierin afwegingen gemaakt moeten worden.	Wijchen Druten	Regionaal samenwerken, vraagt niet alleen om financiële middelen, maar ook om ambtelijke capaciteit bij gemeenten om die lokale taken, die samen opgepakt worden, uit te voeren. Belangrijk is inderdaad om goede afspraken te maken over een afgewogen inzet vanuit de gemeenten. Hierbij speelt de Netwerkdirectie (gemeentesecretarissen) een belangrijke rol.
Verder roepen wij de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen op om - zonder dat hiervoor additionele financiële middelen worden ingezet - de Global Goals in de regionale agenda te implementeren, omdat dit onder andere de samenwerking en communicatie tussen ondernemers, onderwijsinstellingen en overheid zal bevorderen.	Rheden	In de voorliggende agenda 2022, de eerste agenda die door de Groene Metropoolregio in het opbouwjaar 2021 is opgesteld, is dit niet gebeurd. Het aantal gemeenten dat zich GlobalGoalsgemeente noemt en aansluit bij de VNG campagne blijft groeien. Wij onderzoeken in het komende jaar hoe de regio de Global Goals kan implementeren in de regionale agenda.

Verbonden regio		Antwoord
Op het gebied van mobiliteit wordt al enkele jaren samengewerkt op basis van een programma dat door de gemeenten wordt gedragen. De ontvangen reacties hebben geleid tot verdere verduidelijkingen in de tekst en bij een aantal voorgenomen acties tot aanscherpingen.		
Op het gebied van Mobiliteit wordt al veel regionaal samengewerkt en opgepakt. De ambities en speerpunten zijn daardoor herkenbaar en inzet van mensen en middelen al deels geregeld.	Arnhem	Deze constatering is juist. Doordat de regio enkele jaren geleden al is gestart met samenwerking op deze opgave hebben wij, samen met onze partners, al veel kunnen bereiken en ligt er een herkenbare en gedragen agenda.
De rivier wordt gemist als vervoerscorridor; de Waal is een belangrijke infrastructurele verkeersader; het verkeersveiligheidsaspect mag nadrukkelijker beschouwd worden	Beuningen	De rivier als vervoerscorridor/vervoer over water nemen wij mee in het in 2021 nog op te stellen Position Paper Logistiek. *Zie ook de reactie bij Productieve regio*
Het is onduidelijk waar ambities op gebied van vervoer over water onder vallen. We zien graag dat de regio nader gaat bepalen of en zo ja welke acties we op dit vlak gezamenlijk oppakken. In mindere mate geldt dit ook voor logistiek. Onder verbonden regio staat dat dit geen speerpunt is, maar wel in 2021 wordt verkend hoe de economische kansen van de logistiek versterkt kunnen worden.	Nijmegen	De rivier als vervoerscorridor / vervoer over water nemen wij mee bij het nog op te stellen Position Paper Logistiek. Hier zal dan ook worden ingegaan op de ambities en kansen/mogelijkheden vanuit de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen *Zie ook de reactie bij Productieve regio*
We zouden graag zien dat de gezamenlijke ambities op het gebied van scheepvaart, haven en logistiek worden verduidelijkt en uitgewerkt in acties.	Nijmegen	Wij zullen dit meenemen in het in 2021 nog op te stellen Position Paper Logistiek. *Zie ook de reactie bij Productieve regio*
Elektrisch laden/overslaan/overstappen van bussen, touringcars, bouwtransport en ZES-logistiek hebben grote invloed op elkaar. In de toekomst zullen we voor succesvolle hubs ook voorzieningen op de corridors nodig hebben. Dat kunnen laadstations zijn, maar bijvoorbeeld ook bovenleiding of wellicht overslagmogelijkheid t.b.v. stadsdistributie of personen (transferia). Afstemming van doelen en voorzieningen langs de A325 en de hub is van belang.	Nijmegen	Signaal is helder en zullen wij betrekken bij het verder uitwerken van speerpunt Hubs en knooppunten.

Bij het speerpunt *Hubs en knooppunten* missen we plannen voor hubs in onze gemeente. Er zijn wel ideeën voor Toeristische Opstappunten, maar deze zijn nog niet concreet genoeg.	Renkum	Alle gemeenten in de regio zijn betrokken bij de totstandkoming van de visie over mobiliteitshubs en knooppunten. De hubs die erin staan zijn aangedragen door de betreffende gemeenten. Gezamenlijk is ook de prioritering aangebracht; Renkum was daarbij aanwezig. De TOPS zijn inderdaad nog onvoldoende uitgewerkt, dat is ook aangegeven in de notitie. De focus lag in de notitie meer op mobiliteitshubs. De TOPs of meer recreatieve HUBS worden nog nader uitgewerkt in de Ontspannen Regio, al dan niet in combinatie met een mobiliteit hub in de directe nabijheid. De strategie voor mobiliteit hubs (en deelmobiliteit) wordt de 2e helft van 2021 uitgewerkt met de gemeenten. In 2022 volgt verdere implementatie en uitrol.
Bij het speerpunt *Gedragsaanpak duurzame mobiliteit* missen we dat deze ook uitgerold wordt in Renkum. Omdat de aanpak vooral meelift met grote projecten (zoals bijvoorbeeld de aanpak van de Waalbrug in Nijmegen), zijn er op dit moment te weinig aanknopingspunten voor Renkum.	Renkum	Er zijn veel gedragsprojecten die interessant zijn voor alle gemeenten in de regio, bijvoorbeeld stimuleren van e-hubs, deelmobiliteit, maar ook de mobiliteitsmakelaar is inzetbaar voor (grotere) werkgevers in elke gemeente.
Gedragsaanpak duurzame mobiliteit en investeringskalender; waarom is de keuze gemaakt om dit onderwerp op regionale schaal op te pakken? Wat zijn dan de regionale instrumenten?	Rozendaal	Bij de gedragsaanpak duurzame mobiliteit werken we nauw samen met de provincie, het Rijk, het bedrijfsleven en de individuele gemeenten. De regio speelt hierin een sturende, coördinerende, stimulerende en initiërende rol. Veel initiatieven kun je vanuit gezamenlijkheid oppakken en hoef je niet als individuele gemeenten te organiseren, uit te werken of te implementeren. Denk bijv. aan de werkgeversaanpak, waarin een mobiliteitsmakelaar voor alle gemeenten werkt.
Wij willen regionale aandacht vragen voor vooral de doorstroming A12 bij de Velperbroek (cross-over met Productieve regio), de regionale afwikkeling van het Spoorgoederenvervoer (nieuwe initiatieven) en de hub Posbank: deze is van groot belang voor de afwikkeling van de stroom toeristen (cross-	Rheden Rozendaal Arnhem	In de huidige gedragsaanpak voor de A12 (weg) van Arnhem Oost tot de Duitse grens (RWS trekker) is zeker aandacht ook voor het Velperbroekcircuit. Met gedragsmaatregelen en flankerend beleid proberen we

over met Ontspannen regio). Verder is voor alle lokale ontwikkelingen van bestaande en nieuwe functies een adequate aansluiting op regionale mobiliteitssystemen voor onze inwoners van groot belang.		samen met andere partners (zoals RWS, provincie, bedrijfsleven, vervoerders) het fileleed en de filedruk op dit deel van de A12 de komende jaren te verminderen. Daarnaast hebben wij plannen voor bredere bereikbaarheidsaanpak aan de Oostflank van Arnhem. De regio neemt actief deel aan de spoortafels Oost Nederland, o.a. die voor spoorgoederen. Het onderzoek wat I&W heeft aangekondigd in het Toekomstbeeld OV 2040 naar zogenaamde Noordtakvarianten Betuweroute houden wij nauwlettend in de gaten. Op regionaal niveau hebben we een ambtelijke kopgroep Spoor, waar dit soort punten ook nadrukkelijk op de agenda staan. De gemeente Rheden neemt hieraan deel. De regio is ook bestuurlijk vertegenwoordigd in de bestuurlijke spoortafel op landsdeel niveau en wordt ook vaak uitgenodigd voor de landelijke spoortafels, gelet op de spoorproblematiek in onze regio. Wat de TOPS (toeristische hubs betreft), zie hiervoor de reactie op de vraag van de gemeente Renkum.
Adviseren stationsgebied Nijmegen lijkt ons hooguit een subregionaal vraagstuk en vooral een opgave voor stedelijke planontwikkeling van Nijmegen. Waarom is dit opgenomen?	Rozendaal	Station Nijmegen is een belangrijk regionaal knooppunt in het mobiliteitsnetwerk. Het goed laten functioneren van de verschillende modaliteiten (spoor, HOV en fiets) is een belangrijke opgave vanuit een regionaal perspectief.
Het belang van het bevorderen van verkeersveiligheid is onomstreden. Echter: concrete investeringen zoals opgenomen in de investeringsagenda verkeersveiligheid moeten worden betaald door rijksoverheid, provincie of gemeente. In hoeverre is het opstellen van een meerjarige investeringsagenda dan een taak voor de GMRAN (en niet bijv. voor de provincie)?	Rozendaal	De Groene Metropoolregio is geen uitvoerende organisatie in het fysieke domein. Wij zullen geen fietspaden of een rotonde aanleggen. Wel kunnen wij gezamenlijk met de gemeenten en partners als de provincie Gelderland kijken naar het zo goed en zo efficiënt mogelijk oppakken van bovenlokale projecten die bijdragen aan onze gezamenlijke opgaven. Eén van de instrumenten is het maken van meerjarige geprioriteerde agenda die gebruikt kan worden bij

		eventuele investeringsmogelijkheden. Een dergelijke agenda helpt bij het zoeken van subsidiemogelijkheden.
Speciale aandacht voor het verbinden van lokale opgaven aan de regionale opgaven: Het belang van de gebiedsaanpak van de A325-corridor, de verschillende fietsprojecten waaronder de verkenning van een snelfietsroute Arnhem-Huissen en de regionale uitwerking van het Strategisch Plan Verkeersveiligheid.	Lingewaard	Wij onderschrijven het belang van het verbinden van betrokkenheid van lokale opgaven aan de regionale opgaven. De door de gemeente aangedragen voorbeelden passen binnen de regionale agenda.
Wij willen als Druten nadrukkelijk aandacht vragen voor de problematiek in de randgemeenten bij het formuleren van de opgaven, bijvoorbeeld - vanuit Drutens perspectief, maar niet uitsluitend - door: \- bij 'de Verbonden Regio' de Maas en Waalweg \(N322\) te betrekken en de ov\-verbindingen tussen de gemeenten in Maas en Waal en de steden te betrekken;	Druten	De Groene Metropoolregio is er voor alle gemeenten en dus ook voor de randgemeenten. Bij de Verbonden regio speelt het regionale netwerk (voor weg, spoor, HOV en Fiets) een belangrijke rol. De door de gemeente genoemde voorbeelden worden meegenomen bij de verdere uitwerking van de regionale agenda.
Nadrukkelijk aandacht te vragen bij het formuleren van de opgaven voor de problematiek in de randgemeenten, bijvoorbeeld maar niet uitsluitend vanuit Wijchens perspectief: bij vervoer: de spoor-bottleneck van de enkelspoorsbrug bij Niftrik die ook gevolgen heeft voor bereikbaarheid over de weg;	Wijchen	Verwezen wordt naar de reactie hierboven bij de vraag van de gemeente Druten.
Te lobbyen voor het opnemen van Druten in de regionale snelfiets verbindingsroutes.	Druten	Alle gemeenten in de regio zijn betrokken bij de totstandkoming van het regionale fietsnetwerk. De gemeente kan altijd beargumenteerd nieuwe potentiële verbindingen aandragen, waarna met elkaar gekeken wordt in hoeverre dit kan/gaat bijdragen aan de regionale opgaven.

Productieve regio		Antwoord
De tekst van de opgave is verduidelijkt om beter aan te geven wat het regionaal belang van bepaalde resultaten is, waar we precies op inzetten en hoe en waar we een verbinding leggen met de andere vier opgaven. Ook de samenwerking met The Economic Board en met andere partners, bijvoorbeeld in het speerpunt Human Capital, is verhelderd.		
Veel van de genoemde zaken worden ook gestimuleerd door de Kamer van Koophandel. Bovendien stimuleert de opgave Circulaire opgave soortgelijke ontwikkelingen, en biedt ondernemerskansen. Kunt u aangeven hoe(veel) deze opgave aan extra (maatschappelijk) rendement levert?	Rozendaal	Raakvlakken met de andere opgaven, waaronder de Circulaire regio zijn er zeker. Daar waar de acties de andere opgaven raakt, werken we samen en zijn afspraken gemaakt over wie waarvoor de leidende rol heeft (zie de bijlage in de regionale agenda 2022). Zoals bij verduurzaming werklocaties is de Circulaire regio in de lead voor verduurzaming op het vlak van energie. De uitkomsten en het ruimtebeslag dat dit met zich meebrengt nemen we weer mee in het RPW. De meerwaarde van de regio in de stimulering van de clusters is de opschaling van projecten waarmee financieringsmogelijkheden van provincie, Rijk en Brussel in beeld komen. Ook willen we dat de regiogemeenten meer profiteren van onze (inter)nationale clusters. Dit is nu nadrukkelijk opgenomen in het betreffende speerpunt.
Bepaalde onderwerpen die onder de Productieve regio hadden kunnen vallen of een grote samenhang hebben met de Productieve regio, zijn ondergebracht bij andere opgaven en worden vanuit die opgaven opgepakt. Denk aan energie en duurzaamheid, detailhandel centra en vrijetijdseconomie. Dat betekent dat er voldoende aandacht moet zijn voor de verbanden tussen de verschillende opgaven.	Renkum	Er zijn veel crossovers tussen de verschillende opgaven. Zo heeft de productieve regio crossovers vanuit human capital met bijvoorbeeld de Ontspannen regio en de Circulaire regio. En vanuit Werklocaties een crossover met de Circulaire regio voor energiebesparing bij bedrijven, zon op dak etc. Deze crossovers en welke opgave daarbij in de lead is, is benoemd in de teksten onder de speerpunten. Ook is in de regionale agenda 2022 een figuur opgenomen waarin de crossovers zichtbaar zijn gemaakt. Samenwerking en afstemming tussen de opgaven is belangrijk en wordt actief opgepakt.

Herstel Covid-19: De acties zijn beperkt uitgewerkt. Het is daarom de vraag wat dit speerpunt daadwerkelijk gaat opleveren. Kan dit wat concreter worden gemaakt?	Berg en Dal	Ondersteuning van MKB-ers in het toekomstbestendig maken vinden wij een belangrijk onderwerp. De acties zijn wat concreter gemaakt en de uitwerking en uitvoering daarvan vindt vanaf tweede helft 2021 plaats. Voorbeeld hiervan is het ophalen van alle initiatieven die gemeenten op dit vlak al nemen en het delen van de best practices met de 18 regiogemeenten om ons MKB de crisis door te helpen.
Speerpunt Human Capital: Er zijn veel organisaties die zich bezig houden met de arbeidsmarkt, en bijna allen op (sub)regionaal niveau. Ook zijn er regionale samenwerkingen (zoals de RTA). Kan duidelijker worden gemaakt waar de meerwaarde precies zit? De meest acties zijn nog niet heel concreet. Concretisering is gewenst.	Berg en Dal Arnhem	Wij onderschrijven dat er al veel gebeurt op dit vlak, maar nog erg versnippert. Gezamenlijke focus en krachten bundelen is nodig om echt beweging te creëren. Daarom gaan wij samen met alle betrokken partners één strategische regionale Human Capital Agenda ontwikkelen en een Human Capital Akkoord waarin duidelijk staat welke partij wat bijdraagt en wie welke rol vervult.
Bij het speerpunt *Human Capital* is het bijvoorbeeld goed om een duidelijk verband te leggen met recreatie en toerisme. In deze sector (vooral de horeca) is veel behoefte aan geschikte arbeidskrachten. The Economic Board richt zich met name op de sectoren Health, Hightech & Energy en Food.	Renkum Arnhem	De verbinding tussen human capital en de andere opgaven binnen de GMR is zeker belangrijk. Naast de clusters Health, Hightech & Energie en Food zijn ook o.a. toerisme en recreatie, logistiek en circulair bouwen van belang. Ook deze sectoren worden in de Human Capital Agenda meegenomen. Zie ook de reactie bij de gemeente Berg en Dal.
Wij willen aandacht vragen voor het thema *Human Capital* in relatie tot de circulaire topregio die we willen zijn. Wij verwachten in dat kader focus op een groei aan opleidingen, kennis en stages in de sector duurzaamheid en circulaire industrie (ook aansluitend op middelbaar onderwijs niveau). Daarnaast zien wij als mogelijk speerpunt specifieke aandacht voor de natuur inclusieve landbouw en de korte kringloop industrie (cross-over met circulaire economie), alsmede voor ZZP-vraagstukken (grote, kwetsbare beroepsgroep).	Rheden	Zie hierboven
Voor het speerpunt *Human Capital*, Onderwijs en Arbeidsmarkt vraagt de raad zich af of alle voorgenomen acties in de regio Arnhem Nijmegen wel op het juiste schaalniveau landen. Voor de inzet van de lobbykracht van de regio voor dit speerpunt is dat ongetwijfeld het geval, maar voor andere	Zevenaar	Met human capital richten wij ons in eerste instantie op de arbeidsmarktbehoefte van ons bedrijfsleven. Er zijn al veel partijen die zich richten op de werknemerskant (dicht bij de burger). Hier gebeurt al veel, maar nog erg

acties zijn voor Zevenaar wellicht de sub regio Arnhem of zelfs de Liemers een betere schaalgrootte. Ons oogmerk is steeds de activiteiten zo dicht mogelijk bij de burger of cliënt te organiseren.		versnipperd. Met de Human Capital Agenda verbinden wij juist deze twee werelden aan elkaar, brengen focus aan en geven gezamenlijk met alle partijen richting. De arbeidsmarkt is regionaal. Als we dit ook regionaal oppakken in samenwerking met alle betrokken partijen, creëren we impact.
Speciale aandacht voor het verbinden van lokale opgaven aan de regionale opgaven bij de ontwikkeling Agropark III, onderwijs en arbeidsmarkt via Human Capital agenda (skillsbased arbeidsmarkt), ondersteuning MKB (familiebedrijven/digitaliseren), verduurzamen werklocaties en het uitwerken regionale betekenis health, food en energy.	Lingewaard	Wij onderschrijven het belang van de betrokkenheid van lokale initiatieven bij de regio. Verbinding maken met het lokale bedrijfsleven en de lokale initiatieven is voor ons een belangrijk uitgangspunt bij alle speerpunten en acties. Met het doel de gehele regio op de diverse onderwerpen te verbinden en lokale initiatieven te kunnen opschalen waar mogelijk om daarmee externe gelden naar de regio te halen om te investeren in onze economie. Drie voorbeelden waarbij dit heel specifiek is benoemd zijn de speerpunten Doorontwikkeling Kansrijke Clusters, Human Capital en Verduurzaming van de Logistiek.
Extra aandacht wordt gevraagd voor de rol van The Economic Board in de Groene Metropoolregio, met name t.a.v. het onderwerp doorontwikkeling (inter-)nationale clusters; aandacht voor de relatie met de taken van de arbeidsmarktregio's (geen dubbel werk). Belangrijk is nog wel de afstemming met The Economic Board, met name op de speerpunten (inter-)nationale clusters en Human Capital wie welke rol heeft en wie leidend is in de verschillende acties die benoemd zijn.	Beuningen Arnhem	De rol- en taakverdeling met TEB is de afgelopen periode verder uitgekristalliseerd en ook concreet gemaakt onder het speerpunt *Doorontwikkeling van de kansrijke Clusters.* De relatie met de arbeidsmarktregio's onder Human Capital is zeker van belang. In de triple helixsamenwerking rondom de Human Capital Agenda zijn de arbeidsmarktregio's belangrijke partners en ook direct betrokken. Met het doel elkaar te versterken en niks dubbel te doen.
Health is een topsector. Er lijkt echter vooral aandacht voor een relatief eenzijdige insteek op Cure. Wij bepleiten meer aandacht voor de zorgsector (care) als een waardevolle complementaire toevoeging.	Rheden	In de regionale agenda hebben we focus aangebracht en keuzes gemaakt. Met deze prioritering kunnen we echt van betekenis zijn voor de regio. De cure kant van Health in combinatie met hightech, daar blinken we als regio in uit en kunnen we ook echt iets betekenen voor heel Nederland en Europa.

Scherper afbakenen welke inzet in tijd, capaciteit en middelen beoogd is bij de doorontwikkeling van de (inter-)nationale clusters + verduidelijking rollen en verantwoordelijkheden van provincie, The Economic Board, Groene Metropoolregio en individuele gemeenten	Nijmegen	Inzet, tijd en capaciteit bij de doorontwikkeling van de clusters is in de afgelopen periode verder uitgewerkt en geconcretiseerd. Er zijn duidelijke afspraken gemaakt met TEB over rol en taakverdeling en ook over het betrekken van individuele gemeenten. Dit is opgenomen in de definitieve agenda 2022.
Speerpunt *Versterking van duurzame logistiek:* in de uitwerking de economische ambities voor de sector logistiek en de economische potenties van de havens en watergebonden bedrijventerreinen terug laten komen + de gezamenlijke ambities op het gebied van scheepvaart, haven en logistiek worden verduidelijkt en uitgewerkt in acties, zoals het aanjagen van innovatie (energie hub BCTN/ENGIE), het verschonen van de scheepvaart en het realiseren van verduurzaming.	Nijmegen	Onder Ambities en speerpunten Productieve regio is opgenomen dat we werken aan een regionale visie en een gezamenlijke koers op logistiek. Daarbij hebben binnenvaart en havens specifiek benoemd als een van de onderwerpen die hierbij van belang zijn. De gezamenlijke ambities op dit vlak gaan we dus meenemen in het Position Paper Logistiek. *Zie ook de reactie bij Verbonden regio.*
Bij het speerpunt *Versterking van duurzame logistiek* wordt sterk ingezet op de kansen die logistiek brengt en de verduurzaming van deze sector, maar niet op de gevolgen van deze sector binnen de regio. Dit is deels wel meegenomen in de andere opgaven, maar het vraagt aandacht om de verbanden goed in de gaten te houden. Denk hierbij aan verkeer, milieu, huisvesting arbeidsmigranten etc.	Renkum	De kansen voor logistiek en ook de effecten hiervan wordt meegenomen in het Position Paper Logistiek waar we in 2021 mee aan de slag gaan. Hiervoor werken we samen met de Verbonden regio, de HAN, de provincie en Logistics Valley aan een regionale visie en een gezamenlijke koers op logistiek. Waar liggen kansen en mogelijkheden? Wat komt op ons af en hoe kunnen we daarop inspelen? Daarbij komt ook onder andere leefbaarheid aan bod. Op basis van deze visie kunnen we gefundeerde keuzes maken voor vervolgacties op logistiek.
Integrale benadering van *landbouw* wordt gemist en vraagt aanscherping Voor de topsector Food is het van belang om (in afstemming met Foodvalley en de WUR) samen te leren en te innoveren in de richting van een economisch, ecologisch en maatschappelijk verantwoord voedselsysteem (productie, verwerking, handel en consumptie).	Overbetuwe	Met de regionale agenda brengen we focus aan en prioritering; waar willen we met z'n allen echt voor gaan? Wat zijn onze belangrijkste opgaven? Landbouw is voor deze regio niet als hoogste prioriteit aangemerkt. De relatie met Foodvalley vinden wij zeker belangrijk. Onder het speerpunt Doorontwikkeling Kansrijke Clusters is dan ook opgenomen dat we onze inzet op innovatiekracht in de clusters Health, Hightech & Energy, de cross-over met Food versterken en we

		samen met Foodvalley werken aan crossovers tussen Health en Food. Daarbij wordt Next Garden Lingewaard verder uitgelicht.
In deze opgave (*Toekomstbestendige werklocaties)* zijn de bestaande samenwerkingen (RPW) opgenomen. De meerwaarde of eventuele overlap dient ons inziens nader verkend te worden. We zien binnen dit programma veel cross-overs met de andere programma's (o.a. krachtige kernen, circulaire economie, mobiliteit/bereikbaarheid).	Rheden	Voor het RPW zijn de bestaande overleggen zowel ambtelijk als bestuurlijk in stand gehouden. Er zijn rondom dit onderwerp geen nieuwe overleggen bijgekomen. Hierover is in de regionale agenda het volgende opgenomen: De besluitvorming van het RPW ligt zoals voorheen bij de gemeentebesturen. Het RPW is een verplicht onderdeel voor alle gemeenten. De Groene Metropoolregio faciliteert zowel ambtelijk als bestuurlijk de voorbereiding en afstemming van het RPW. Voor wat betreft de crossovers: zie vorige reactie.

Circulaire regio		Antwoord
De reacties van gemeenten hebben ertoe geleid dat op enkele onderdelen de rol van de Groene Metropoolregio is verduidelijkt. Sommige acties die bij het betreffende speerpunt ondersteunend van karakter waren, zijn niet meer afzonderlijk als actie/resultaat benoemd. Denk hierbij aan acties met betrekking tot beleidsontwikkeling, wegnemen van belemmeringen en stimuleren van werkervaringsplekken. In de tekst is bij enkele resultaten, bijvoorbeeld bij circulair bouwen, explicieter aangegeven welke opgave het voortouw heeft bij na te streven de resultaten op het grensvlak van twee opgaven		
Wij hebben de wens dat naast kennisdeling er meer toegewerkt wordt naar het stellen van doelen en het opstellen van eisen (aan derden). Daarnaast zien wij graag dat er meer aandacht is voor het monitoren van de resultaten.	Berg en Dal	Op het moment dat acties en te bereiken resultaten worden vertaald in projecten zal er steeds aandacht worden gegeven aan monitoring van de voortgang. Bij het speerpunt *transitie naar duurzame energie* is expliciet het punt monitoring benoemd vanwege de focus op het doel duurzame energie en energiebesparing.
Wij zien zeer veel raakvlakken, maar ook deels overlap tussen speerpunt 1 en speerpunt 2. Scheiding lijkt in praktijk moeilijk hanteerbaar. Uiteraard verwachten wij dat u met een goede afstemming tussen de speerpunten een groot deel ondervangen kan worden, maar wellicht is het naar de toekomst toe zinvol om deze speerpunten samen te voegen.	Berg en Dal	Er is zeker sprake van samenhang tussen beide speerpunten van de opgave Circulaire regio. Met speerpunt 1, *circulaire bouw en infra* geven we onze bijzondere focus aan op het thema circulair bouwen dat ook verband houdt met andere belangrijke opgave van de Groene metropoolagenda, m.n. Groene groeiregio.
Belangrijk om in deze opgave nader te prioriteren. De speerpunten/acties die voor Arnhem hoge prioriteit hebben zijn aangegeven. Ook voor deze opgaven geldt aandacht voor de (concretisering van de) dwarsverbanden met de andere 4 opgaven en m.n. het benoemen van de eindverantwoordelijkheid voor de acties.	Arnhem	De wens om te prioriteren is door meerdere gemeenten geuit en heeft geleid tot een kritische beschouwing van de agenda voor 2022. Zie de reactie in het algemene deel.
Voor de ontwikkeling en uitvoering van RES 2.0 geldt dat deze niet binnen de gevraagde regionale bijdrage valt. De verwachting is dat hiervoor middelen vanuit het Rijk beschikbaar moeten komen. We gaan er overigens van uit dat alle gemeenten deelnemen aan de RES, ook als ze niet intekenen op de opgave Circulaire regio.	Nijmegen Arnhem	We delen dit uitgangspunt met gemeente Nijmegen.
Speerpunt *Circulaire economie* Sommige zaken lopen al in triple helix verband. In plaats van	Nijmegen	We vinden het belangrijk dat de GMR een rol vervult in het regionale Triple Helixverband. De

grondstofanalyses kan er beter een werkgelegenheidsanalyse plaatsvinden.		werkgelegenheidsanalyse zal in samenwerking tussen de opgave Productieve regio en TEB worden uitgevoerd. Trends in de Circulaire Economie zullen we vanuit de opgave Circulaire regio hierbij inbrengen. Een actuele grondstoffenanalyse vinden we van belang om onze uitgangssituatie en eventuele interventies te kunnen bepalen.
Speerpunt *water en klimaatadaptatie* Er kan mogelijk nog concreter uitgewerkt worden wat de Metropoolregio gaat bijdragen aan deze projecten die grotendeels bestaande projecten zijn	Nijmegen	Op dit speerpunt kiezen we voor een beperkte rol voor de Groene Metropoolregio. Dat betekent dat acties met name gericht zijn op kennisdeling, ondersteuning en profilering. Het is niet de bedoeling dat GMR zelfstandig projecten gaat ontwikkelen en uitvoeren. We verwachten wel dat door steun van de Groene Metropoolregio projecten sneller tot stand kunnen komen.
Speerpunt *water en klimaatadaptatie.* Het thema klimaatadaptatie wordt in Renkum vooral regionaal vormgegeven in samenwerking met de werkregio Vallei en Veluwe en dus niet met de regio Arnhem-Nijmegen. Het zou niet goed zijn als de genoemde activiteiten dubbel worden georganiseerd.	Renkum	Dit standpunt delen we en we zullen blijven waken voor dubbel georganiseerde activiteiten.
Bij speerpunt *water en klimaatadaptatie*: gezien de geografische kaders ook nadrukkelijk de gemeente West Maas en Waal betrekken;	Wijchen	In de Regionale Adaptatiestrategie (RAS) Rijk van Maas en Waal is de gemeente West Maas en Waal betrokken. Afstemming met acties van de Groene Metropoolregio zal vooral bij de uitvoering van deze RAS van belang zijn.
Motie Biodiversiteit 2020	Nijmegen	Vooral bij (circulaire) bouw van woningen en projecten met betrekking tot circulaire landbouw zal in deze opgave biodiversiteit een rol spelen. Verder wordt voor een nadere toelichting verwezen naar de opgave Ontspannen regio.
Integrale benadering van landbouw wordt gemist en vraagt aanscherping. Bij circulaire landbouw blijven grondstoffen en producten zo lang en zo hoogwaardig mogelijk in de kringloop door volledige benutting van grondstoffen, hoogwaardig gebruik van biomassa en recycling van reststromen.	Overbetuwe	In de regionale agenda is vooralsnog niet gekozen voor een integrale benadering van diverse uitdagingen in de landbouwsector. Kringlooplandbouw is wel een thema bij het speerpunt circulaire economie: grondstoffen en ketens. *Zie ook de reactie bij de opgave Productieve regio*

Wij denken dat de opgave zich sneller kan ontwikkelen door ruimte te geven aan pilot projecten, gericht op het daadwerkelijk toepassen van kennis en ervaringen. We missen de agrariërs als belangrijke partner die een bijdrage leveren aan biologische en natuur-inclusieve landbouw en het klimaatbestendig beheer (cross-over met productieve regio).	Rheden	Pilotprojecten, proeftuinen etc. zijn een belangrijk instrument om onze doelstellingen te bereiken. Op diverse onderwerpen zullen we kennis en ervaringen delen met gemeenten. Agrariërs zijn inderdaad een belangrijke partner bij de ontwikkeling van circulaire, natuurinclusieve landbouw. Deze hebben we toegevoegd aan de lijst van partners bij de opgave circulaire regio.
Aandacht voor stikstofproblematiek. Aandacht voor opslagmogelijkheden energie	Beuningen	De stikstofproblematiek is meegenomen in de opgave Groene Groei. Innovatieve mogelijkheden voor energieopslag komen aan bod bij het speerpunt *Transitie naar duurzame energie.*
In diverse speerpunten zien wij dubbelingen of raakvlakken met reeds bestaande projecten. Zo bestaan de energieloketten al. Deze draaien op bijdragen van de gemeenten. Gaat de financiering van deze loketten volledig over naar regio? Wat is de rationale daarachter en in termen van resultaat, dienstverlening en/of kosten? Kennisdeling aardgasvrije wijken hoort bij de verleende subsidie en wordt daarmee al georganiseerd wat is de meerwaarde van de inzet van de metropool regio?	Rozendaal	Dubbelingen zullen we voorkomen, raakvlakken zijn onvermijdelijk. Het is niet de bedoeling dat de Groene Metropoolregio energieloketten gaat overnemen of gaat financieren. Wel willen we onderzoeken of het gemeenten meerwaarde kan bieden om de *aanbesteding* gezamenlijk te doen of op elkaar af te stemmen. Bij kennisdeling met betrekking tot de ontwikkeling van aardgasvrije wijken zullen we dubbelingen voorkomen en alleen aanvullend naar behoefte van gemeenten organiseren. Die behoefte is bij de voorbereiding van de agenda wel aangegeven vanuit gemeenten.
De acties in dit speerpunt *circulair bouwen en infra* lijken beter thuis op landelijk, provinciaal dan wel juist lokaal niveau. Kunt u specifieker aangeven wat de beoogde meerwaarde is van regionale inspanningen?	Rozendaal	De gemeenten in de Groene Metropoolregio willen gezamenlijk een aanpak voor circulair bouwen ontwikkelen die binnen de gemeenten geïmplementeerd gaat worden (Circulaire Impactladder). Bij de aanpak Grond, Weg- Waterbouw (GWW) ontwikkelen we gezamenlijk een aanpak die ervoor zorgt dat projecten in de openbare ruimte zoveel mogelijk circulair worden aanbesteed. Door op regionaal samen te werken weet de markt sneller wat er in de regio aan uniforme eisen

		wordt gesteld en kunnen ze er sneller op inspelen. Dat versnelt de overgang naar een circulaire economie.
Speciale aandacht voor het verbinden van lokale opgaven aan de regionale opgaven bij het blijven positioneren van Next Garden bij het uitwerken van de verschillende opgaven. Next Garden vormt een belangrijke kans voor de ontwikkeling van duurzame tuinbouw en circulariteit in de regio.	Lingewaard	Next Garden vormt in onze regio zeker een belangrijke schakel in de transitie naar een circulaire economie, in het bijzonder bij de ontwikkeling van duurzame tuinbouw. In twee speerpunten (speerpunt grondstoffen en ketens en speerpunt energietransitie) is het initiatief opgenomen in de regionale agenda. Ook is Next Garden uitgelicht bij productieve regio.

Ontspannen regio		Antwoord
We hebben de tekst van de opgave verduidelijkt om beter aan te geven wat het regionaal belang van bepaalde resultaten is, waar we precies op inzetten (bijvoorbeeld ook op biodiversiteit) en hoe en waar we een verbinding leggen met de andere vier opgaven en met overlappende of omliggende regio's zoals het Land van Maas en Waal, de Veluwe en de Achterhoek. We hebben door fasering van te bereiken resultaten en een beter afgewogen inzet van capaciteit, de kosten voor deze opgave gereduceerd.		
Randvoorwaarde is dat er zorgvuldige afspraken worden gemaakt over de samenwerking met en het opdrachtgeverschap aan TVAN, die aansluiten bij de koers die in de verschillende subregio's is uitgezet.	Nijmegen	Dit nemen we inderdaad als randvoorwaarde mee.
De samenwerking met TVAN blijft om aandacht vragen, of deze nu op het niveau van de Metropoolregio of op RvN-niveau wordt opgepakt.	Nijmegen	Ja, dit is ook de reden dat we het als één van de resultaten hebben opgenomen.
In het speerpunt *Duurzaam Toerisme* bestaan reeds verschillende (sub-) regionale samenwerkingen (Veluwezoomgemeenten, TVAN, VeluweAlliantie). De meerwaarde van integratie binnen de programmastructuur van de Groene Metropool dient nader te worden uitgewerkt.	Rheden	In de regionale agenda 2022 hebben we benoemd dat, hoewel binnen de vier subregio's (Veluwezoom, de Liemers, Rijk van Nijmegen en de Betuwe) al veel wordt samengewerkt op het gebied van duurzaam toerisme, de samenhang en aansluiting tussen de subregio's wordt gemist. Daardoor maken we onvoldoende gebruik van elkaars sterke kanten. Door regionaal samen te werken, versterken we elkaars krachten en zijn we een nog krachtigere partner richting Provincie, Rijk en Europa. We streven daarbij niet naar eenheid, maar naar het gezamenlijk uitdragen van de diversiteit van de regio.
Binnen dit speerpunt bestaan reeds verschillende (sub-)regionale samenwerking (Veluwezoomgemeenten, TVAN, VeluweAlliantie). Kan de meerwaarde van integratie binnen de structuur van de GMRAN nader worden uitgewerkt?	Rozendaal	Zie hierboven
Speerpunt *BBKK* vraagt om een actieve rol van de provincie bij de ontwikkeling en uitvoering van strategisch projecten voor de (binnen-)stad. We vragen de Groene Metropoolregio om dit actief aan te jagen.	Nijmegen	We werken bij het maken van de analyse en het vervolg daarop samen met de provincie. Verwezen wordt naar hetgeen hierover is vastgelegd in de regionale agenda 2022 en investeringsagenda.
Aandacht voor de urgente opgave rondom leegstand in binnensteden en kernen.	Arnhem	In speerpunt 2 zetten we in op acties om de centra levendig en leefbaar te houden. De aanpak van

		leegstand is daarvan een belangrijk onderdeel. In 2022 werken aan een regionale analyse en toekomstbeeld ter versterking van de centra.
Speerpunt *sterke culturele infrastructuur:* Er is aandacht nodig voor tempo en daadkracht. Het behalen van resultaten versterkt de samenwerking. Daarnaast wachten we op besluitvorming van de provincie Gelderland over het transformatievoorstel cultuurregio 025.	Nijmegen	In de tekst van de regionale agenda 2022 is benadrukt dat samenwerking met de provincie (ook) op dit punt essentieel is.
Integrale benadering van landbouw mist en vraagt aanscherping de landbouw kan bijdragen aan behoud en gebruik van de natuur en biodiversiteit in wat de natuurrijkheid en de aantrekkelijkheid van het regionale groene netwerk verbetert.	Overbetuwe	Binnen het speerpunt groen-blauw raamwerk nemen wij natuurinclusieve landbouw mee en landbouw als ruimtevrager. Landbouw is in de regionale agenda niet als apart speerpunt benoemd en hebben wij dan ook niet als zodanig opgenomen. *Zie ook de reactie bij Productieve regio en Circulaire regio.*
Er is een grote samenhang tussen de verschillende opgaven. Voor de Ontspannen regio zijn bepaalde onderwerpen die in de andere opgaven zijn opgenomen van belang. Denk aan duurzaamheid, arbeidsmarkt, bereikbaarheid, wonen. Dat betekent dat er voldoende aandacht moet zijn voor de verbanden tussen de verschillende opgaven	Renkum	Raakvlakken met de andere vier opgaven zijn er zeker. Deze verbanden zijn in beeld en afspraken zijn gemaakt welke opgaven leidende rol pakt. Hiervoor is in de bijlage een visualisatie opgenomen.
Wij willen inzetten op een groei van de verblijfsaccommodaties (crossover met Productieve regio).	Rheden	Dit is opgenomen als doel van het speerpunt *Duurzaam toerisme.*
Wij zijn van mening dat het programma voor Cultureel erfgoed onderbelicht is. Bij de ontwikkeling van een regionale visie over de versterking van de regionale culturele infrastructuur dient aandacht te zijn voor een evenwichtige regionale infrastructuur van amateurkunst tot topinstellingen. Daarbij kan aangesloten worden bij het onder regie van de gemeente Rheden mede opgestelde transformatievoorstel cultuur voor de regio 025 (door 15 gemeenten onderschreven).	Rheden	Dit onderschrijven wij en is in de tekst van de regionale agenda benadrukt.
Wij hechten grote waarde aan het speerpunt *Groen-blauw raamwerk.* Wij onderschrijven de ambitie tot het behouden van de waardevolle natuur, landschap en cultureel erfgoed in de regio en de potentie van functiecombinaties daarbij (woningbouw, landbouw, recreatie, klimaatadaptatie, waterberging en biodiversiteit). De uitkomsten van de RES zullen hierbij moeten worden betrokken.	Rheden	Dit onderschrijven wij en is ook in de tekst van het speerpunt groen-blauw raamwerk opgenomen.

Speerpunt *Groen-blauw raamwerk:* We vinden dit een belangrijk speerpunt, waarbij je zelfs zou kunnen beargumenteren dat dit een plek verdient in de opgave Groene Groeiregio. Immers: 'de regio is niet van elastiek', alleen maar méér landbouw, energietransitie, woningbouw, klimaatadaptatie, waterberging en recreatie en Toerisme laat uiteindelijk het elastiek knappen. We herhalen hier ons pleidooi om bij 'groen' niet alleen te denken aan 'groene leefkwaliteit', maar juist ook aan het behouden en versterken van kwetsbare flora & fauna, onder meer op de Veluwe(zoom). Wat betreft 'blauw' missen we de afweging of en hoe de GMRAN een rol wil nemen in klimaatadaptatie (droogte, wateroverlast, bosbranden). Is aan de voorkant afgewogen of en hoe dit thema een plaats zou krijgen?	Rozendaal	Klimaatadaptatie is opgenomen in Circulaire regio. De overige punten zijn opgenomen in groen-blauw raamwerk en waar mogelijk verduidelijkt. Inderdaad is groen meer dan groene leefkwaliteit maar zeker ook kwetsbare flora en fauna. Verwezen wordt ook naar de motie Biodiversiteit die de regio ontvangen heeft. Ook in de opgave Groene groeiregio krijgt dit laatste de aandacht die het verdient.
Speciale aandacht voor het verbinden van lokale opgaven aan de regionale opgaven bij het realiseren van een landschappelijk-ecologisch raamwerk (o.a. versterken Lingezone voor landschap en natuur) en het versterken van het toerisme.	Lingewaard	Dit gebeurt in het speerpunt *Groen-blauw raamwerk.*
Let op bestuurlijk proces i.r.t. groen blauw raamwerk vanwege het dwarsverband met Groene groeiregio.	Arnhem	Deze boodschap wordt meegenomen bij de verdere uitwerking van het speerpunt.
Druten richt de pijlen voor recreatie en toerisme op het lokale en op het land van Maas en Waal, onder meer via deelname aan TVAN. De meerwaarde van de opgave ontspannen regio blijkt voor Druten nog onvoldoende	Druten	Binnen de hele opgave en bij het benoemen van belevingsgebieden en het wandel- en fietsnetwerk (ook het onderhoud daarvan), besteden wij nadrukkelijk aandacht aan de regio's die met onze regio overlappen, danwel daaraan grenzen, dus ook aan het Land van maas en Waal. De tekst van de opgave is hierop aangepast.
De intentie uit te spreken om af te zien van intekenen op de opgave Ontspannen Regio, tenzij in de ontspannen regio ook een duidelijke focus komt op: 1\. De aandacht voor ommelanden en randgemeenten; 2\. Op belevingsgebied Maas en Waal; 3\. Ontwikkelen van de lokale kracht en de samenwerking in Maas en Waal\. Indien dat het geval is, zal de raad de keuze heroverwegen.	Druten	Zie de reactie hierboven. We hopen dat hiermee voldoende aanleiding is gegeven om de keuze te heroverwegen.
Bij de 'ontspannen regio': cultuurhistorie, beleving en landschap ook benaderen vanuit de dimensie Maas en Waal.	Wijchen	Zie de reactie hierboven bij de inbreng van de gemeente Druten.

Groene groeiregio		Antwoord
De meest opvallende wijziging is dat speerpunt 3 Agglomeratiekracht uit de opgave is gehaald. Verder is de tekst kritisch bekeken waardoor beter duidelijk wordt wat deze opgave wil bereiken aan de hand van concrete acties.		
Wonen in balans: als vanzelfsprekend, vanuit de ondertekening van de Woondeal, nemen we hieraan deel. Dat vraagt geen nieuw besluit. Door het huidige construct volgt echter automatisch dat je dan ook moet deelnemen aan de andere speerpunten, en dus aanvullend moet bijdragen. Hoe zit dit precies?	Berg en Dal	Elke gemeente heeft een keus om al dan niet mee te doen met een opgave. Als ervoor wordt gekozen niet mee te doen met de groene Groei opgave dan betekent dat de gemeente niet meedoet met een deel van de Groene Groei-opgave (speerpunt 2, o.a. Verstedelijkingsstrategie, integratie-opgave, lobby). De woondeal is inderdaad een aparte afspraak tussen de 18 gemeenten, Rijk en Provincie (maart 2020). Overigens wordt een groot deel van de kosten in 2022 van speerpunt 1 gedekt uit gelden behorend bij de Woondeal, maar voor een deel is ook de gevraagde inwonerbijdrage nodig voor de uitvoering van de Woondeal.
Speerpunt 3 *Agglomeratiekracht*: Tastbare doelen ontbreken. Op zichzelf kloppen de teksten wel, maar zijn onvoldoende onderscheidend ten opzichte van andere speerpunten dan wel opgaven. Het omschrijft meer het doel van regionaal samenwerken en de visie hierop, in plaats van dat het een speerpunt is. De verstedelijkingsstrategie is al een resultante van meerdere speerpunten. Niet goed valt in te zien welke acties je nu al kan gaan doen m.b.t. dit speerpunt. Wellicht wel over enige jaren. Kan dit wat concreter worden uitgewerkt?	Berg en Dal	Voorheen kende de Groene Groei opgave drie speerpunten, dit is teruggebracht naar 2 speerpunten. Het onderdeel agglomeratiekracht is inderdaad een overkoepelende doelstelling. Deze zal door het regiobureau opgepakt worden. In de inleiding is hierover meer opgenomen.
Speerpunt 3 Agglomeratiekracht. Concrete acties en meetbare doelen ontbreken in dit speerpunt. Ons is onhelder wat de meerwaarde is ten opzicht van andere speerpunten of opgaven. Kan dit concreter worden uitgewerkt?	Rozendaal	Zie hierboven.
We spreken onze zorg uit over de koppeling van de regionale agenda met de Verstedelijkingsstrategie en de Woondeal. Nadere afspraken hierover zijn	Nijmegen	In de inleidende tekst bij de opgave in de regionale agenda 2022 zijn wij hierop nader ingegaan. Zo gaan wij

nodig om bestuurlijke en organisatorische drukte te voorkomen. Waarbij het uitgangspunt is dat de ambities voor de opgave groene Groei, zoals deze zijn vastgelegd in het Bestuursakkoord, hiervoor de basis vormen.		in overleg met provincie en regio om tot één woonagenda te komen en zodoende bestuurlijke drukte te verkleinen. Concreet is hiervoor in 2021 een bestuurlijke verkenning gedaan en dit zal in 2022 nader vorm krijgen.
Integrale benadering van landbouw wordt gemist en vraagt aanscherping. Aandacht stikstofproblematiek.	Overbetuwe	Stikstof is een belangrijk onderdeel van natuur en woningbouwontwikkeling binnen de GMR. Om deze reden hebben wij als regio (Groene Groei opgave, Woondeal) een stikstofregisseur ingehuurd om naar de relatie tussen stikstofdepositie (en creëren meer stikstofruimte) en woningbouw op lange termijn te kijken, samen met Rijk en Provincie. Daarbij wordt nadrukkelijk ook de relatie met de landbouwtransitie betrokken; niet alleen in onze regio maar ook in FoodValley.
Om de haalbaarheid en realisatiekracht van de opgave te vergroten, stellen we voor te focussen op een aantal prioritaire acties. Naast prioriteren van acties is er tussen de verschillende opgaven ook synergie aan te brengen in de zogenaamde crossovers.	Arnhem	De prioritaire acties die door Arnhem zijn genoemd hebben een belangrijke plaats in de regionale agenda 2022 en zijn zo nodig aangescherpt. Zoals in het algemeen deel reeds opgemerkt zijn de crossovers scherper omschreven en in beeld gebracht.
Bewaak het woord ‘groen’ in groene groei. We willen het belang benadrukken om voldoende waarborgen in te bouwen om ‘groen-blauw’ voldoende hoog op de agenda te houden. Het gaat niet alleen om wat goed is voor mensen (ontspannen leefkwaliteit door voldoende groene kwaliteit dichtbij, kansen voor recreatie), maar ook om wat goed is voor onze prachtige natuur zélf (bescherming kwetsbare flora & fauna).	Rozendaal	Dit is toegevoegd in de tekst. Zie ook de reactie bij de opgave Ontspannen regio.
De Verstedelijkingsstrategie loopt al samen met de regio FoodValley. De aandacht voor woningbouw is daarin geborgd (in combinatie met leefomgeving, bereikbaarheid en economie). Via andere opgaven zijn zaken als circulariteit en bereikbaarheid en fijne woonomgeving geborgd. Kunt u toelichten wat er echt bovenop komt in deze opgave of is het vooral een bundeling van de bestaande initiatieven?	Rozendaal	De Groene groeiregio heeft een coördinerende functie voor de vijf opgaven van de Groene Metropoolregio. Zij heeft tot taak het in beeld brengen en verbinden van de ruimtelijke aspecten. Door deze aan elkaar te ‘koppelen’ ontstaat synergie en kunnen wij de kwaliteit van de leefomgeving (inclusief natuur en landschap) versterken.

		Wij hebben dit beschreven onder speerpunt 2 in de regionale agenda.
Speciale aandacht voor het verbinden van lokale opgaven aan de regionale opgaven bij het effectueren van de opgaven uit de Woondeal.	Lingewaard	Binnen de Woondeal wordt ingezet op zogenaamde versnellingslocaties en focusgebieden. Door in te zoomen op de vijf deelgebieden: Arnhem, Nijmegen, Oost (Liemers), Noord-Midden en Zuid wordt doelgerichter uitvoering gegeven aan de versnellingsopgave. De focus komt nadrukkelijker te liggen op de versnellingslocaties: de concretisering en uitvoering van de lokale plannen. Dit is aangescherpt in de tekst.

Elst, 15 september 2021

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

REGIONALE AGENDA2022

16-09-2021

VOORWOORD

Met gepaste trots bood ik u in april jl. de concept-regionale agenda 2022 ter consultatie aan. Ik heb kunnen constateren dat door de gemeenten zeer serieus en grondig werk is gemaakt van deze consultatieronde. Dank hiervoor. De oogst bood het algemeen bestuur de gelegenheid om bij te sturen op ambities, acties en middelen.

Nadat het algemeen bestuur op 7 juli jl. de richting had aangegeven voor de definitieve versie van de regionale agenda 2022 is deze op 15 september definitief vastgesteld. In de inleiding van de regionale agenda wordt ingegaan op de uitgangspunten, aanscherpingen, verbeteringen en temporiseringen die in de definitieve regionale agenda zijn verwerkt. Met deze gedragen regionale agenda 2022 beschikt onze regio, na het tussenjaar 2021, over een agenda die inhoud en richting geeft aan onze ambities in 2022.

De gemeenten wordt nu gevraagd in te tekenen op de vijf integrale opgaven die samen de regionale agenda vormen. Hiermee stelt u de gevraagde middelen voor 2022 beschikbaar. Gelet op de ontvangen reacties heeft het bestuur het vertrouwen dat alle gemeenten de financiële ruimte voor 2022 weten te vinden om de schouders onder de gezamenlijk ambities te zetten. Vooralsnog wordt u gevraagd in te tekenen voor 1 jaar. De intentie is de volgende regionale agenda een meerjarig karakter te geven.

In april ontving u ook het bestuursakkoord; de langjarige samenwerking in de regio tussen drie partijen: de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, de provincie Gelderland en The Economic Board. De Investeringsagenda regio Arnhem-Nijmegen 2022 maakt als bijlage onderdeel uit van het bestuursakkoord. In de investeringsagenda is concreet opgenomen hoe de drie partijen bijdragen. Deze regionale agenda vormt de onderlegger. Onze bijdrage bestaat uit de middelen die in deze regionale agenda zijn opgenomen, gekoppeld aan de beschreven resultaten in de vijf opgaven. Samen met de provincie Gelderland, The Economic Board en andere partners (Rijk, EU, kennisinstellingen en bedrijfsleven) creëren we op deze wijze massa om met volle kracht voortgang te boeken met de realisatie van onze ambities zoals verwoord in de regionale visie die alle gemeenten in onze regio bijna een jaar geleden hebben onderschreven.

Met vriendelijke groet,

Hubert Bruls

In het kort

ONZE GEZAMENLIJKE VISIE OP DE GROENE METROPOOLREGIO ARNHEM-NIJMEGEN

Horizon

ONZE GEZAMENLIJKE AMBITIE:

- We positioneren ons als dé groene metropoolregio van Nederland.
- We profileren ons als dé (inter)nationale circulaire topregio 2050.
- We werken samen aan dé ontspannen groeiregio in balans.

Hiervoor werken we als regio samen:

Fundament

WE WERKEN SAMEN AAN HET BEHOUD VAN DE IDENTITEIT VAN DE REGIO:

- We zetten ons in voor een gevarieerd cultuurlandschap.
- We houden de regio strategisch bereikbaar.
- We ontwikkelen de culturele netwerken in de regio.

Heden

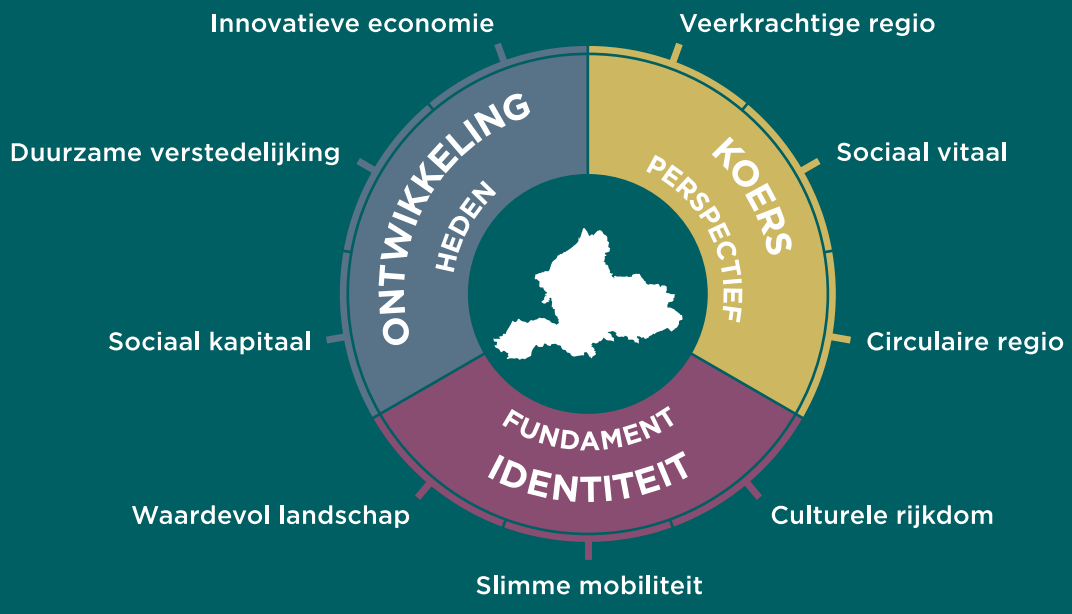
WE WERKEN SAMEN AAN DE ONTWIKKELING VAN DE REGIO:

- We ontwikkelen de regio als compleet stedelijk netwerk.
- We ontwikkelen Energy, Food, Health en Hightech als topsectoren.
- We benutten talent en het menselijk kapitaal in de regio.

Perspectief

WE WERKEN SAMEN AAN DE KOERS VAN DE REGIO:

- We maken onze regio veerkrachtig voor klimaat en energie.
- We zetten breed in op de circulariteit van onze economie.
- We werken aan een vitale en ontspannen leefomgeving.

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD 3

INLEIDING 8

VERBONDEN REGIO 14
Ambitie & partners 15
Speerpunt 1: Gebiedsgerichte corridoraanpak 18
Speerpunt 2: Regionaal (snel)fietspadennetwerk 20
Speerpunt 3: Hubs en knooppunten 22
Speerpunt 4: Gedragsaanpak en duurzame mobiliteit 24
Speerpunt 5: Verkeersveiligheid 26

PRODUCTIEVE REGIO 28
Ambitie & partners 29
Speerpunt 1: Stimuleren ondernemerschap in het MKB 32
Speerpunt 2: Human capital: onderwijs en arbeidsmarkt 34
Speerpunt 3: Doorontwikkeling van Health, Hightech & Energy tot (inter)nationale clusters 36
Speerpunt 4: Versterking van duurzame logistiek 38
Speerpunt 5: Toekomstbestendige werklocaties 40

CIRCULAIRE REGIO 42
Ambitie & partners 43
Speerpunt 1: Circulaire bouw en infrastructuur 46
Speerpunt 2: Circulaire economie: grondstoffen en ketens 48
Speerpunt 3: Water en klimaatadaptatie 50
Speerpunt 4: Transitie naar duurzame energie 52

ONTSPANNEN REGIO 54
Ambitie & partners 55
Speerpunt 1: Duurzaam toerisme 58
Speerpunt 2: Bruisende binnensteden en krachtige kernen 60
Speerpunt 3: Groen-blauw raamwerk 62
Speerpunt 4: Sterke culturele infrastructuur 64

GROENE GROEIREGIO 66
Ambitie & partners 67
Speerpunt 1: Wonen in balans: Versnellen van de woningbouw 70
Speerpunt 2: Leefomgeving: Verbinden van de ruimtelijke opgaven 72

FINANCIËLE PARAGRAAF 74

BIJLAGEN 82
Samenhang 82
Bestuurlijke opgaveteams 84

INLEIDING

Voor u ligt de regionale agenda voor het jaar 2022. Alle gemeenten hebben in het voorjaar op basis van de concept regionale agenda hun reactie gegeven op de opgaven. De consultaties zijn grondig voorbereid en hebben geleid tot inhoudelijke opmerkingen, vragen en kritische noten, die geholpen hebben om de definitieve agenda aan te scherpen en te verbeteren.
We hanteren hierbij de volgende uitgangspunten:

- We schrappen niet in ambitie, waar nodig temporiseren we.
- We vinden het belangrijk dat alle 18 gemeenten meedoen.
- De inwonersbijdrage per opgave uit de concept-agenda zien we als maximaal.

Omdat de regio zich in een opstartfase bevindt, is deze definitieve agenda de uitnodiging aan gemeenten om in te tekenen op de vijf opgaven voor het jaar 2022. De genoemde inwonersbijdrage gaat dan ook alleen over het jaar 2022. Vanaf 2023 heeft de regionale agenda een meerjarig karakter, waarna ook meerjarig op de opgaven ingetekend kan worden. Op basis van de ontvangen reacties uit de consultatieronde blijkt dat de meeste gemeenten de intentie hebben om in te tekenen op alle opgaven.

Deze agenda geeft invulling aan onze inhoudelijke samenwerking: fris, innovatief, integraal en verbindend. Daarmee is het ons inhoudelijk kompas om de ambities van onze regionale samenwerking in de komende jaren samen te bereiken.

AMBITIE: GROENE GROEI!

De groene Metropoolregio is een bloeiend stedelijk netwerk, zonder de overdruk van de Randstad. Dat willen we zo houden. We verwachten dat onze regio nog verder zal groeien; in inwoners, in werkgelegenheid, in mobiliteit. We hebben een forse woningbehoefte van circa 35.000 extra woningen tot 2030. We zetten in op blijvend werk en huisvesting voor onze inwoners. We zien ook dat onze gekoesterde leefkwaliteit bedreigd wordt als we niet gezamenlijk sturen op de groei die op ons afkomt. Als gemeenten willen we daarom op regionaal niveau samenwerken, met elkaar en onze partners: hoe leiden we de groei gezamenlijk in goede banen, zodat de balans tussen stedelijke ontwikkeling en ontspannen leefkwaliteit in de regio behouden blijft? Daarom: groene groei!

OPGAVEGERICHT SAMENWERKEN

Deze centrale ambitie hebben we uitgewerkt en onderbouwd in de regionale visie ‘Regio Arnhem-Nijmegen, de groene metropoolregio’ (d.d. 23 september 2020). In deze visie hebben we negen uitdagingen geformuleerd vanuit urgentie, fundament, heden en perspectief.
Dit zijn de uitdagingen die we in de vijf opgaven van de regionale agenda bijeenbrengen. Op deze manier komen we los van de traditionele sectoren. Immers, resultaten voor onze maatschappelijke opgaven boeken we alleen met een meer integrale aanpak in samenwerking met diverse overheden én met onze private en maatschappelijke partners. Onze opgavegerichte samenwerking ondersteunt deze beweging naar samenwerking in allianties. De opgaven van de Groene Metropoolregio bieden focus op concrete speerpunten vanuit een integrale blik.

VIJF INTEGRALE OPGAVEN

De vijf opgaven bestrijken een logische ‘deelverzameling’ van het integraal werken.

Een opgave in de regionale agenda voldoet aan de volgende kenmerken:

- De opgave draagt positief bij aan ontwikkeling van de regionale ambities, aansluitend bij de ambities uit de lokale collegeprogramma’s én de agenda’s van hogere overheden.
- De opgave betreft een integraal maatschappelijk vraagstuk, die verbinding legt tussen meerdere sectoren en domeinen die vertaald worden in concrete acties en resultaten.

SAMENHANG OPGAVEN

- De opgave vereist samenwerking in allianties met andere private en maatschappelijke partners op bovenlokaal niveau, alsmede met andere overheden en partners op provinciaal, Rijks- en Europees niveau.
- De opgave biedt toegevoegde waarde op regionaal niveau met lokale impact in meerdere gemeenten.

De Verbonden regio, de Productieve regio, de Circulaire regio en de Ontspannen regio combineren ieder een aantal beleidssectoren en domeinen met elkaar. De Groene groeiregio zet juist de integrale samenwerking en integrale afweging van ruimteclaims in de leefomgeving centraal, en adresseert zo de kernambitie van de visie. De Groene groeiregio is daarmee integrerend van karakter.

We pakken de opgaven in samenhang op. Dat is de kracht van onze werkwijze: vanuit verschillende invalshoeken werken we aan de maatschappelijke opgaven en versterken we elkaars acties. Deze agenda is richtinggevend en maakt integraliteit beheersbaar en handzaam. We herkennen de cross overs tussen de opgaven, maken afspraken welke opgave leidend is en wat de andere opgave(n) inbrengt of inbrengen. Bovenstaande visualisatie geeft een beeld van de samenhang tussen de opgaven. Deze visualisatie is ook als bijlage 1 bijgevoegd.

OPGAVEN: SPEERPUNTEN EN ACTIVITEITEN

De regionale agenda gaat uit van wat we met elkaar over vijf jaar willen bereiken en maakt dit concreet voor het komende jaar of jaren.
Per opgave zijn doelen, resultaten, een planning en een indicatie voor de benodigde middelen inzichtelijk gemaakt. De uitvoering van deze acties doen we natuurlijk niet alleen. Per opgave is beschreven met welke partners we samenwerken om onze ambities te realiseren.

De consultatie door de 18 gemeenten op basis van de concept-agenda 2022 hebben bijgedragen aan diverse wijzigingen:

- De doelstellingen 'over vijf jaar' hebben we kritisch bekeken op haalbaarheid binnen vijf jaar. Waar deze te ambitieus zijn, temporiseren we de doelstellingen.
- We hebben de doelstellingen "over vijf jaar" waar mogelijk en nodig geconcretiseerd. Waar dit nog niet mogelijk is, vindt concretisering in 2022 plaats. We doen dit in het licht van de regionale agenda van 2023 en verder en de ontwikkeling van een Monitor Brede Welvaart.
- We hebben alle acties per opgave omgevormd tot een concreet resultaat, zodat duidelijk is welke concrete resultaten per opgave en speerpunt beoogd worden. Zeker bij de opgaven of speerpunten waarop regionale samenwerking tot nu toe beperkt was, zal het vaak gaan om een tussen- of procesresultaat. In die gevallen benoemen we wat het doel hiervan is en wat we met deze resultaten gaan doen. Wij zien het proces van totstandkoming van de regionale agenda 2023 en verder als een natuurlijk moment om (op basis van de proces- of tussenresultaten die we in 2022 opleveren) onze regionale inzet te herijken en te beslissen of we bepaalde speerpunten en acties regionaal willen blijven oppakken of niet (no go/go moment).
- Daar waar mogelijk hebben we de voorgestelde regionale inspanningen voorzien van een voorbeeld dat laat zien hoe regionale resultaten zich vertalen naar concrete resultaten op lokaal niveau.
- In de financiële paragraaf en in de concept-investeringsagenda[1] geven we zoveel mogelijk aan waar wij concrete kansen zien voor externe financiering.
- De samenhang tussen de opgaven hebben we concreter in de teksten van de opgaven opgenomen.
- De rolverdeling tussen The Economic Board en de Groene Metropoolregio hebben we opgenomen in bestuursakkoord en investeringsagenda en expliciet verwoord in de opgaven, vooral bij Productieve en Circulaire regio. Daar waar het niet mogelijk is om in deze fase een concrete taakverdeling op te nemen, vermelden we dat.
- In onze visie hebben we aangegeven dat de beleving van onze bijzondere landschappen zich ontwikkelt van monocultuur en functiescheiding (landbouw versus natuur) naar (bio) diversiteit en multifunctionaliteit. In de uitwerking van de visie in de regionale agenda, hebben we natuur, biodiversiteit en landbouw dan ook een plek gegeven als belangrijk onderdeel van het landschappelijk raamwerk van onze regio bij de opgaven Ontspannen regio (speerpunt groen-blauw raamwerk) en Groene groeiregio (verstedelijkingsstrategie).
- De specifieke punten per opgave die door de gemeenten zijn ingebracht, zijn verwerkt in de tekst van de betreffende opgave door het opnemen van verduidelijkende teksten of voorbeelden.
- Als uit de consultatieronde is gebleken dat er gemeenten voornemens zijn niet mee te doen met een opgave, zijn de kosten voor de opgave naar beneden bijgesteld, door resultaten te faseren of capaciteit anders in te zetten. Hiermee bereiken we dat de inwonerbijdrage niet omhoog hoeft, als deze gemeenten inderdaad besluiten niet mee te doen.

1 De Groene Metropoolregio (GMR), de provincie Gelderland en The Economic Board (TEB) willen samen de potentie van de regio Arnhem-Nijmegen ten volle benutten en hiervoor hun krachten bundelen. Om de samenwerking te verankeren en concreet vorm te geven, zijn zij voornemens een bestuursakkoord te sluiten. De investeringsagenda regio Arnhem-Nijmegen 2022 is een belangrijke uitwerking hiervan.

AGGLOMERATIEKRACHT EN PUBLIC AFFAIRS

Belangrijk doel van en noodzakelijk voor het realiseren van onze visie is het vergroten van de agglomeratiekracht van de regio: over vijf jaar is de Groene Metropoolregio zichtbaar als (inter-) nationaal toonaangevende regio op het gebied van circulaire verstedelijking en landschap. Met agglomeratiekracht wordt bedoeld de slagkracht die de regio heeft wanneer zij de handen in één slaat en als één partij optrekt om de ambities te realiseren. Dit vraagt om een sterk samenspel tussen de 18 gemeenten en onze partners (hogere overheden, bedrijven en kennisinstellingen). De opdracht is om het regionale netwerk op meerdere dimensies (bestuurlijk, organisatorisch, economisch, cultureel) te versterken om de agglomoratievoordelen van onze regio te verzilveren en te versterken op die dimensies waarop de regio nog onvoldoende scoort.

Het versterken van agglomeratiekracht was tot nu toe een speerpunt binnen de opgave Groene groei. Omdat dit deze opgave overstijgt, hebben we besloten dit speerpunt uit de opgave Groene groeiregio te halen en vanuit het regiobureau op te pakken, in nauwe afstemming met de opgaven. Samen met onze partners gaan we hiermee aan de slag.

Door het beter benutten van onze agglomeratiekracht, zijn we ook beter in staat steun voor onze regionale ontwikkeling te realiseren. Naast de positionering van onze regio als Groene Metropoolregio, vormen profilering en lobby de drie dragers onze Public Affairsstrategie. De inzet, vanuit de vijf regionale opgaven, richt zich op Brussel, Den Haag en onze oosterburen (Nordrhein-Westfalen). Iedere opgave heeft een eigen, gerichte, inzet die we weer samen met de partners (stakeholders) in de regio ontwikkelen.

Voor Europa wordt – vanuit de opgaven en The Economic Board – onverminderd ingezet op EU-relevante thema's Energy, Mobility, Circulair en Health & Hightech. Regionale speerpunten zitten in de aanpak verwerkt voor zover de EU hierop kansen biedt en inzet concreet genoeg vanuit de regio is.

Voor het Rijk wordt ingezet op het vergroten van de zichtbaarheid zodat het Rijk de regio ziet als relevante gesprekspartner. Veel regionale speerpunten kunnen alleen gerealiseerd worden met actieve steun van het Rijk. Er zijn voor Den Haag daarom 6 lobbydoelen opgesteld die rechtstreeks uit de opgaven komen:

1. Circulair bouwen op grote schaal.
2. Betaalbaar wonen in een groene omgeving
3. 100.00 nieuwe inwoners vraagt om slimmere mobiliteit (spoorcorridor en hubs).
4. Steun ConnectR: het groene verdienvermogen van Nederland.
5. Pas Health & Hightech en AI uit de regio toe in de gezondheidszorg.
6. Meer woningen, meer groen.

Hiernaast worden natuurlijk ook landelijke ontwikkelingen en eventuele contacten gevolgd voor andere speerpunten.

BREDE WELVAART

Brede Welvaart gaat over de kwaliteit van het leven; het welzijn van de inwoners. Uit onderzoek[2] blijkt dat de Brede Welvaartsscore voor onze regio negatief afwijkt van de omliggende regio's en het landelijke gemiddelde. Binnen deze integrale welvaartsindicator zijn elf welvaartsdimensies samengebracht. In de Monitor Brede Welvaart (CBS) wordt de ontwikkeling van brede welvaart (economisch, ecologisch en sociaal-maatschappelijk) in kaart gebracht. Aan de hand van meer dan veertig indicatoren geeft de monitor een beeld van de staat en ontwikkeling van de samenleving.

We richten onze gezamenlijke agenda op het borgen van die dimensies van brede welvaart waarop de regio goed scoort en maken werk van die dimensies die onder de maat scoren. Samen met onder meer de provincie Gelderland (in het kader van 'Kracht van Oost') gaan we aan de slag met de ontwikkeling van een passende monitor, die het mogelijk maakt om onze gezamenlijke agenda te richten. Het maken van een dergelijke monitor is geen sinecure. We zullen dit dan ook stapsgewijs oppakken.

2 Essay 'Kracht van Oost' Rabobank 27-10-2020.

ORGANISATIE OPGAVEN

Het bestuurlijk opgaveteam (BOT, voor de samenstelling hiervan wordt verwezen naar bijlage 2) stuurt de uitvoering van de opgave aan, bewaakt voortgang en stelt zo nodig bij. Zij doet dit op advies van het opgaveteam, bestaande uit de opgavemanager en een coördinator per speerpunt. Deze speerpunt-coördinatoren zorgen voor de verbinding met de gemeenten door een werkgroep in te richten per speerpunt. Deze bestaat uit een vertegenwoordiging van de deelnemende gemeenten, waarbij gelet wordt op spreiding over de hele regio. Daarnaast worden alle relevante ambtenaren regelmatig op de hoogte gehouden en om input gevraagd.

Betrokkenheid van alle bestuurders bij de uitvoering van de regionale agenda is essentieel. Tijdens de regio-ochtenden en de Regio Overleg(t)-dagen informeert het BOT de overige regiobestuurders over de voortgang van de uitvoering van de opgave. Deze ontmoetingen hebben een interactief karakter. Daarnaast organiseert het regiobureau raadsontmoetingen om raadsleden te informeren over de ontwikkelingen rondom de opgaven.

TRIPLE HELIX-SAMENWERKING EN BESTUURSAKKOORD

Werkelijke resultaten met toegevoegde waarde voor onze maatschappelijke opgaven boeken we alleen met een meer integrale aanpak en in een samenwerking met uiteenlopende partijen (overheid, bedrijfsleven, onderwijs en onderzoek). We werken dan ook met veel partners samen om de ambities binnen onze opgaven te verwezenlijken. Soms doen ze een groot deel van de uitvoering, soms zijn ze mede-initiatiefnemer, medefinancier of supporter. Belangrijk zijn de samenwerkingsrelaties met de provincie Gelderland en The Economic Board. Gezamenlijk zien wij het als onze verantwoordelijkheid om het voortouw te nemen in de regionale samenwerking. Voor de uitvoering van de regionale agenda en de realisatie van onze gezamenlijke doelen, is een consistente, meerjarige samenwerking tussen deze drie partijen nodig. We bekrachtigen deze samenwerking in een bestuursakkoord, met een bijbehorende investeringsagenda, waarin partijen in 2022 ieder hun commitment bekrachtigen. De provincie streeft ernaar om in 2022 de bijdrage van de gemeenten aan de vijf opgaven van de Groene Metropoolregio te verdubbelen. De provincie zal per project/initiatief afwegen of en hoe het project/initiatief bijdraagt aan de verschillende provinciale doelen.

INTEKENEN OP OPGAVEN DOOR GEMEENTEN

Als een gemeente besluit mee te doen aan een opgave, dan tekent het college, na het besluit van de gemeenteraad, hiertoe een opgave-overeenkomst. Hiermee zegt de gemeente toe de benodigde middelen ter beschikking te stellen. De basis voor deze overeenkomst ligt in artikel 27 van de Gemeenschappelijke Regeling. In de overeenkomst staan doel van de samenwerking, de resultaten en activiteiten van de opgave, de gemeentelijke bijdrage in financiën en de duur van de overeenkomst.

OVERZICHT PROCES

Voor elke opgave wordt door het BOT een actie- of programmaplan uitgewerkt voor 2022 wat een verdere uitwerking vormt van de acties. Dit werkdocument wordt gedeeld met de betrokken ambtenaren en wethouders. Over elk jaar zal natuurlijk ook verantwoording afgelegd worden door het BOT over de bereikte resultaten. Deze verantwoording wordt toegelicht tijdens de Regio Overleg(t)-dagen, regio-ochtenden en raadsontmoetingen.

In het voorjaar van 2022 wordt aan de gemeenten de volgende concept-regionale agenda voorgelegd, namelijk die van 2023 en verder. Zoals al eerder gezegd, heeft deze een meerjarig karakter. Daarbij wordt uiteraard een link gelegd met de bereikte resultaten in 2021 en de eerste maanden van 2022.

VERBONDEN REGIO

OVER VIJF JAAR:
Kunnen wij snel, comfortabel, veilig, schoon en betrouwbaar reizen. We bieden duurzame oplossingen voor een robuust en veilig wegennet, betrouwbaar spoor, (H)OV voor iedereen en een aantrekkelijk fietsnetwerk.

AMBITIE & SPEERPUNTEN

Speerpunten Verbonden regio

- 1 Gebiedsgerichte corridoraanpak
- 2 Regionaal (snel)fietspadennetwerk
- 3 Hubs en knooppunten
- 4 Gedragsaanpak duurzame mobiliteit
- 5 Verkeersveiligheid

Wij willen de regionale en stedelijke bereikbaarheid (zeker in het kader van de grote woningbouwopgaven) waarborgen door een ombuiging naar meer gebruik van fiets en (H)OV op korte en langere afstand en een beter gebruik van bestaande infrastructuur. Dit zorgt voor duurzamere mobiliteit en lucht op het regionale wegennet. Wij zetten maximaal in op een structurele mobiliteitsaanpak, waarbij de regio een belangrijke speler binnen het publiek/private netwerk is.

In de voorloper van deze regionale agenda, de Agenda Duurzame mobiliteit en bereikbaarheid uit 2019, zaten 6 sporen: Weg, Spoor, Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV), Fiets, Slim en Schoon Onderweg, Verkeersveiligheid. De doelen en projecten uit die agenda zijn nog steeds actueel. De vijf speerpunten in deze agenda zijn integraler opgezet en sluiten beter aan bij de Gelderse Mobiliteitsvisie.

De opgave van de Verbonden regio komt voor het overgrote deel overeen met de koers die in 2019 is ingezet met het ambitiedocument duurzame mobiliteit en bereikbaarheid. In 2021 zijn een groot aantal activiteiten opgestart die in 2022 e.v. doorlopen. Veel processen hebben een langdurige doorlooptijd. Samen met de provincie Gelderland is een start gemaakt met het maken van een nieuwe regionaal multimodaal verkeersmodel en starten we de verkenningen rondom de gebiedsgerichte corridors. De regio zet in 2022 sterk in op een aantal majeure processen/projecten als de A50, A12 en de spoorcorridor Randstad-Arnhem-Ruhrgebied. Voor het deelprogramma Slim & Schoon Onderweg werken wij nauw samen met het Ministerie van I&W, provincie Gelderland, gemeenten en werkgevers. Dit deelprogramma loopt nog door tot en met 2022. Daarnaast starten wij met investeringsagenda's (o.a. Hubs & knooppunten, fiets en verkeersveiligheid). Dit is een belangrijke input voor o.a. de provincie Gelderland om financiële middelen beschikbaar te stellen. De afspraken die worden gemaakt in de Verstedelijkingsstrategie hebben eveneens gevolgen voor de potentiële mobiliteitsprojecten.

Logistiek is geen apart speerpunt binnen de Verbonden regio. Wel willen wij de logistiek slimmer en duurzamer maken. In 2021 verkennen we hoe we in onze regio de economische kansen van de logistieke sector verder kunnen versterken. Op basis van deze verkenning worden in 2022 verdere stappen gezet op het gebied van logistiek. Er wordt een relatie gelegd met de logistieke corridor (samenwerking met de provincie Gelderland en TEB), het verduurzamen van de bouwlogistiek, digitalisering, binnenstad-

logistiek, truckparking en het verduurzamen van de binnenvaart.

Wij stellen de reiziger centraal en verleiden de reiziger om slimme en schone keuzes te maken. We benutten mobiliteitsnetwerken beter en zetten in op actieve en schone mobiliteit. We stimuleren slim en schoon reizen door: De vorming van mobiliteitshubs, het stimuleren van fietsen en lopen, het HOV-netwerk te vergroten en te versterken en op de langere afstanden in te zetten op openbaar vervoer/spoor. De Groene Metropoolregio is geen uitvoerende organisatie in het fysieke domein. Wij leggen geen fietspaden of rotondes aan. Wel kunnen wij samen met de gemeenten en partners initiëren, stimuleren en adviseren van en over bovenlokale projecten en processen die bijdragen aan onze gezamenlijke opgaven. Daar ligt onze kracht.

Nederland bereikbaar houden is een kwestie van samenwerken. Door te investeren in ons partnerschap, kunnen we toewerken naar een goede doorstroming in de regio. Rijkswaterstaat wil als partner graag met de Groene Metropoolregio samenwerken om het mobiliteitsnetwerk te optimaliseren.
- Marjolijn v.d. Zandschulp, Hoofdingenieur-directeur Rijkswaterstaat Oost-Nederland

PARTNERS

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is één van de partners binnen het beleidsveld Mobiliteit. De acties uit deze regionale agenda voeren we samen met partners uit.

PROVINCIE GELDERLAND

De doelen zijn sterk in lijn met elkaar. Veel van onze processen en projecten pakken we gezamenlijk op. In nauw overleg wordt bepaald wie het voortouw heeft. Dit geldt grotendeels ook voor de overige overheden (Rijk, andere regio's en de individuele gemeenten) en het Waterschap. Wij versterken de relatie met andere regio's via een actieve rol bij het Gemeentelijk Netwerk Mobiliteit en Infrastructuur (GNMI). Ook adviseren wij bij verschillende rijksprocessen en stemmen wij programma's op elkaar af.

THE ECONOMIC BOARD (TEB)

Hecht veel belang aan de mobiliteitsopgaven, omdat die van wezenlijk belang zijn voor een goed vestigingsklimaat. Wij maken graag gebruik van het netwerk van TEB om deze opgave verder te brengen. Rondom lobby en communicatie van strategische projecten kijken wij samen naar ieders rol en helpen en versterken we elkaar.

BEDRIJFSLEVEN

Wij betrekken het bedrijfsleven actief bij onze initiatieven. Belangrijke partners met wie we in het vervolgtraject afstemmen zijn: ondernemers, ondernemerscollectieven, koepelorganisaties. Ook aanbieders van mobiliteitsdiensten zijn een belangrijke partij om tot gerichte implementatie te komen.

KENNISINSTELLINGEN

Kennisinstellingen als Radboud Universiteit, Hogeschool Arnhem-Nijmegen, Van Hall Larenstein en ROC's dragen op verschillende niveaus bij aan de ontwikkeling van kennis op het gebied van Mobiliteit.

RVMT

Het Regionaal verkeersmanagementteam Arnhem Nijmegen (RVMT) is een samenwerking van wegbeheerders in onze regio (Rijk, provincie en gemeenten).

VERVOERSORGANISATIE REGIO ARNHEM NIJMEGEN

De Vervoersorganisatie Regio Arnhem Nijmegen organiseert aanvullend vervoer voor mensen die gebruik maken van Wmo, Jeugdwet, leerlingenvervoer en kleinschalig OV in de regio. In de vervoersorganisatie sturen en beheersen de gemeenten samen de uitvoering en ondersteunende processen voor het aanvullend vervoer.

SPEERPUNT 1

GEBIEDSGERICHTE CORRIDORAANPAK

OVER VIJF JAAR:

- Realiseren we samen gebiedsgerichte projecten in corridors van weg, rail en water.
- Hebben we goede (OV-) verbindingen naar Utrecht, Eindhoven, Zwolle én Duitsland (ICE).
- Is de capaciteit van het regionale infrastructuurnetwerk vergroot en dragen wij met projecten bij aan het verbeteren van de leef-omgeving.

Dit speerpunt richt zich op de ontwikkeling van de (infrastructuur)corridors in de regio vanuit een gebiedsgerichte aanpak. Het gaat om het verbeteren van interne en externe verbindingen over weg, rail en water vanuit een integrale blik op de leefomgeving. Het vergroten van de capaciteit op het mobiliteitsnetwerk koppelen we aan het verbeteren van de directe leefomgeving. Voor onze inwoners, werknemers, bezoekers en passanten. Dit vraagt en zorgvuldige afweging tussen het goederenvervoer (per spoor) en het toenemend reizigersvervoer. Ook moet rekening worden gehouden met de ontwikkeling van de verstedelijking en de leefbaarheid in de kernen langs de corridors, waaronder het hoogwaardige openbaar vervoer en het binnenstedelijk HOV. Wij spelen een adviserende rol bij de nieuwe provinciale aanbesteding van het openbaar vervoer in onze regio.

In dit speerpunt richten we ons ook op de versterking van verbindingen tussen de economische kerngebieden. Hierbij gaat het om de verbindingen met drukbezochte (werk)locaties in de regio en externe verbindingen met onze buurregio's zoals Utrecht, Eindhoven en Zwolle. Op internationaal niveau staat de verbinding met Duitsland, de ICE en de verkenning van euregionale verbindingen met het Europese achterland op de agenda. Deze schakel is onderdeel van Europese en Duitse spoorplannen.

RESULTATEN 2022

REGIONAAL TOEKOMSTBEELD OV 2040
Regionale vertaling, inclusief bijbehorende uitvoeringsagenda. Een verkenning en aanpak met een strategie voor de regio en een handreiking om de rol van het (regionale) spoor te versterken.

A12 SPOORCORRIDOR RANDSTAD-ARNHEM-RUHRGEBIED
Het versterken van de spoorcorridor Randstad-Arnhem-RheinRuhr. Wij maken een analyse van de kansen en mogelijkheden. Hierbij werken we nauw samen met de provincie en het Rijk.

IMPLEMENTEREN ACTIEPLAN HOV
De betrokken gemeenten ondersteunen bij de planvoorbereiding.

REGIONAAL MULTIMODAAL NETWERK-MANAGEMENTKADER EN VERKEERSMODEL
In 2022 leveren wij 2 producten op:
1. Een regionaal multimodaal netwerkmanagement-kader met een leidraad naar de wegbeheerders hoe hier mee om te gaan.
2. Een multimodaal verkeersmodel, waarmee mobiliteitsvraagstukken kunnen worden geanalyseerd.

AANPAK A50
Maken van samenwerkingsafspraken over de korte termijnaanpak A50 met de provincie en andere partners. Daarnaast participeren we binnen de projectorganisatie en adviseren we over de Mirt-verkenning A50.

GEBIEDSGERICHTE CORRIDORS
Wij spelen een belangrijke initiërende en coördinerende rol bij de verschillende gebiedsverkenningen. Het voortouw ligt bij Rijkswaterstaat of de provincie Gelderland. In 2022 zullen 3 gebiedsaanpakken worden afgerond:
– A325 corridor

Gebiedsgerichte corridoraanpak	**2021** 2e helft	**2022** 1e helft	2e helft	**2023** 1e helft	2e helft
Regionaal toekomstbeeld OV2040	■	■	■	■	■
A12 spoorcorridor	■	■	■	■	■
Implementatie Actieplan HOV	■	■	■	■	■
Afronding van het regionaal multimodaal netwerkmanagement-kader	■	■			
Toepassen van het nieuwe Regionaal Multimaal Model Arnhem Nijmegen	■	■			
Korte termijnaanpak A50	■	■	■	■	■
Verkennen gebiedsaanpak A325 corridor	■	■	■		
Gebiedsaanpak Zuid- en Westflank Nijmegen	■	■	■		
Verkennen gebiedsaanpak Oostflank Arnhem	■	■	■	■	

SPEERPUNT 2

REGIONAAL (SNEL) FIETSPADENNETWERK

OVER VIJF JAAR:

- Gebruiken inwoners, werknemers en bezoekers steeds vaker de fiets.
- Fietsen zij gemiddeld langere afstanden op meer verkeersveilige routes in de regio.
- Zijn er betere aansluitingen op het lokale fietsnetwerk (woon-werk en recreatief).

We zetten vol in op de fiets! De fiets wordt steeds populairder. Wij stimuleren en faciliteren deze groeiende populariteit. Wij willen een sterke toename van het fietsgebruik met positieve gevolgen voor gezondheid, vitaliteit, luchtkwaliteit en leefomgeving. Het doel is het vergroten van fietsgebruik in en naar de stad naar 35%. Wij zien grote samenhang met de realisatie van hubs en verkeersveiligheid. Tevens is er een relatie met het Nationaal Toekomstbeeld Fiets (NTF) en de daarbij behorende subsidiemogelijkheden, waarvoor wij al in 2021 zijn gestart met het toewerken naar een (geprioriteerde) lijst van potentiële projecten.

Begin 2019 heeft de regio een position paper 'aantrekkelijk fietsnetwerk' gemaakt. Deze vormt een leidraad voor onze inzet en subsidiemogelijkheden. In 2022 komen wij met een bijgestelde werkagenda die het kader biedt voor maatregelen en prioriteiten. Het netwerk van snelle fietsroutes is nog niet af. Het moet in de regio makkelijker worden om naar een snelle fietsroute te fietsen; of naar een hub of knooppunt, zoals een station. Om ketenmobiliteit te stimuleren is het van belang dat de overstap comfortabel en gemakkelijk is. De overstap tussen fiets en openbaar vervoer optimaliseren we daarom verder. Met de ligging aan rivieren kent de regio veel bruggen. De bruggen vallen veelal samen met de tracés van de snelfietsroutes. De op- en afgangen van bruggen moeten beter. Naast voorzieningen die de ruggengraat van het fietsnetwerk versterken, is aandacht nodig voor doorfietsroutes tussen kernen en binnen steden. Ook veilige schoolfietsroutes vallen hieronder.

RESULTATEN 2022

OPSTELLEN MEERJAREN REGIOAGENDA FIETS (MRF)
Ontwikkelen van een meerjarige regionale investeringsagenda voor de fiets, gericht op een betere prioritering en programmering van (potentiële) fietsprojecten in de regio.

VERKENNING UTILITAIRE FIETSROUTES
Nadere verkenning naar een betere aansluiting en gebruik van utilitaire fietsroutes (voor woon-werkverkeer) op het recreatieve fietsnetwerk in de regio.

VERKENNING SNELLE FIETSROUTES
Opleveren van een viertal verkenningen van potentieel te realiseren snelle fietsroutes inclusief het in kaart brengen van de knelpunten in de aansluiting op lokale netwerken.

VOORBEREIDEN PLANVORMING WESTFLANKROUTE ARNHEM – ELST – NIJMEGEN
Analyse stedelijk netwerk in relatie tot intelligente verkeerslichten (I-vri's).
Analyse van de aansluiting van intelligente vri's (datagedreven verkeerslichten) op het stedelijk fietsnetwerk. Deze analyse zal ter beschikking worden gesteld aan de individuele wegbeheerder/ gemeenten.

STIMULERINGSPROJECTEN 'HEEL GELDERLAND FIETST' EN FIETSBURGEMEESTER ARNHEM-NIJMEGEN
Regionale uitwerking van de provinciale campagne 'Heel Gelderland fietst' en het inzetten van de fietsburgemeester om het gebruik van de fiets te vergroten door bijv. fiets-challenges.

Regionaal (snel)fietspadennetwerk	**2021** 2e helft	**2022** 1e helft	2e helft	**2023** 1e helft	2e helft
Opstellen meerjaren Regioagenda Fiets					
Verkenning van utilitaire & recreatieve fietsroutes					
Verkenning snelle fietsroute Nijmegen-Wijchen-Oss					
Verkenning snelle fietsroute Arnhem-Huissen-Bemmel					
Verkenning snelle fietsroute Om de Noord Arnhem					
Verkenning snelle fietsroute Zevenaar Doetinchem					
Voorbereiden planvorming Westflankroute					
Analyse stedelijk netwerk i.r.t. I-vri's					
Stimuleringsprojecten heel Gelderland fietst en fietsburgemeester					

SPEERPUNT 3

HUBS EN KNOOPPUNTEN

OVER VIJF JAAR:

- Zijn er met partners (nieuwe) mobiliteitshubs en knooppunten in stad en regio gerealiseerd waar we een betere koppeling maken tussen het regionale en stedelijke infrastructuurnetwerk.
- Bieden wij nieuwe vormen van duurzame mobiliteit aan (deelvervoer, elektrisch, MaaS[3]).
- Zorgen wij voor ‘mobiliteit op maat’ als onderdeel van het vraagafhankelijk vervoer in de regio.

3 Mobility as a Service.

Dit speerpunt richt zich op het zo efficiënt mogelijk verknopen van modaliteiten op strategische locaties. Met de ontwikkeling van knooppunten en mobiliteitshubs werken we samen met onze partners aan steeds beter bereikbare van de regio. Het kan hier gaan om fysieke ontwikkeling van knooppunten of de ontwikkeling van ehubs, deelvervoer, elektrisch vervoer en MaaS-constructies. Waarbij we ook inspelen op vraagafhankelijk vervoer in de kleinere kernen van de regio met mobiliteit op maatconstructies.

De focus ligt op het regionale netwerk.
Wij richten ons op die hubs die van meerwaarde zijn voor het regionale mobiliteitssysteem.
De doelstelling is tweeledig: het verlichten van de druk op het verkeersnetwerk rond drukbezochte plekken en het stimuleren en faciliteren van duurzame vormen van mobiliteit. Hier zoeken we de aansluiting bij lopende ruimtelijke ontwikkelingen en de andere regionale opgaven. Wij hanteren het uitgangspunt om nieuwe woningen zoveel mogelijk te programmeren nabij (H)OV en/of in verbinding met nabij gelegen (regionale/snel-) fietspaden, waarbij in de eerste plaats de bestaande capaciteit wordt benut en knooppuntvorming wordt gestimuleerd (o.a. bij station Nijmegen, Arnhem-Oost).

De samenhang en meerwaarde van hubs vanuit verschillende invalshoeken staat centraal.
Denk hierbij aan de aansluiting op woon- en werklocaties, binnensteden, voorzieningen en recreatieve hotspots. Maar ook de ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit zoals de uitbreiding van het regionale (snel)fietsnetwerk en HOV-netwerk. We kijken op drie schaalniveaus naar het functioneren van hubs en knooppunten:

overstaphubs, ontsluitingshubs en speciale hubs.

RESULTATEN 2022

MEERJARIGE INVESTERINGSAGENDA
Ontwikkelen en actualiseren van de meerjarige investeringsagenda regionale hubs en knooppunten.

PLANVOORBEREIDING KANSRIJKE HUBS
Verkenning, planvoorbereiding en opstarten van 1e fase investeringsimpuls mobiliteitshubs.

STATIONSGEBIED NIJMEGEN
Het stationsgebied Nijmegen is een belangrijk knooppunt in het regionale mobiliteitsnetwerk. De regio adviseert over de plannen voor realisatie van het stationsgebied Nijmegen. Dit is inclusief dexverbetering van de kwaliteit van de stationsomgeving met het oog op de realisatie van wonen en werken in de directe omgeving.

MOBILITEIT OP MAAT/HUBTAXI
Uitwerken Mobiliteit op Maat in relatie tot het project haltetaxiRRReis van de provincie Gelderland. In april 2022 zal het project haltetaxiRRReis van start gaan. Samen met de gemeenten zullen wij onderzoeken welke aanvullende maatregelen nodig/wenselijk zijn.

FIETSPARKEREN/GRATIS STALLEN
Analyseren van de gemeentelijke kansen en mogelijkheden voor fietsparkeren en gratis stallen.

Hubs en knooppunten	**2021** 2e helft	**2022** 1e helft	2e helft	**2023** 1e helft	2e helft
Meerjarige investeringsagenda		■		■	
Verkennen en planvoorbereiding kansrijke hubs	■	■	■	■	■
Adviseren station Nijmegen	■	■	■	■	■
Uitwerken Mobiliteit op Maat	■	■	■		
Fietsparkeren en gratis stallen	■	■			

SPEERPUNT 4

GEDRAGSAANPAK DUURZAME MOBILITEIT

OVER VIJF JAAR:

- Maken meer inwoners, werknemers en bezoekers gebruik van duurzame vormen van mobiliteit,
- Wordt de capaciteit van het regionale infrastructuurnetwerk beter benut.

Dit speerpunt richt zich op gedragsbeïnvloeding van de verkeersdeelnemers. Doel is het beter benutten van de het mobiliteitsnetwerk door ons nadrukkelijk te richten op de beïnvloeding van mobiliteitsgedrag en vervoermiddelkeuzen.
Een belangrijk programma binnen dit speerpunt is 'Slim & Schoon Onderweg'. De 18 regio-gemeenten, provincie Gelderland, Rijkswaterstaat, Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en VNO-NCW werken samen in dit programma om de bereikbaarheid van de regio te verbeteren, waarbij de activiteiten en maatregelen geordend zijn volgens drie programmalijnen:

- Programmalijn 1: Gezamenlijke aanpak mobiliteitsgedrag.
- Programmalijn 2: Krachtenbundeling Slimme mobiliteit.
- Programmalijn 3: Stimuleren Duurzame mobiliteit.

Hiervoor wordt jaarlijks een uitvoerings-programma gemaakt. Voor 2022 is deze nog niet gereed. Deze wordt in het najaar van 2021 voorgelegd. Voor de looptijd van het programma (2019 – 2022) zijn de volgende doelen geformuleerd:

- Minimaal 20.000 extra slimme en duurzame reizigers.
- Minimaal 20.000 minder autoritten.
- Regionale bijdrage aan reductie CO2 wegverkeer (75 kton in 2022).
- Reductie autoverkeer met 10% op kwetsbare corridors gericht op verbetering van de doorstroming en vergroting van de leefbaarheid.

Dit doen we door mensen te stimuleren om minder te reizen, op een ander tijdstip, met een ander vervoermiddel of via een andere route. Ook zetten we in op smart mobility om de mobiliteit zo goed mogelijk te faciliteren.

RESULTATEN 2022

COMMUNICATIE EN MONITORING GEDRAG EN VERKEERSDEELNAME IN DE REGIO
Het ontwikkelen van regionale campagnes gericht op werknemers, werkgevers, bewoners en bezoekers voor verduurzaming van hun mobiliteits-gedrag. Digitale monitoring van de verkeersdeel-name en analyse van mobiliteitsdata.

INNOVATIEVE EN DUURZAME MOBILITEITSPROJECTEN
Het verkennen en realiseren van innovatieve projecten, inclusief subsidies hiervoor, van duurzame pilots of experimenten in de regio voor vernieuwende vormen van duurzame mobiliteit.

SLIM & SCHOON ONDERWEG
Het realiseren van het uitvoeringsprogramma Slim & Schoon Onderweg 2022.

Gedragsaanpak duurzame mobiliteit	**2021** 2e helft	**2022** 1e helft	2e helft	**2023** 1e helft	2e helft
Communicatie en monitoring					
Innovatieve en duurzame mobiliteitsprojecten					
Uitvoeringsprogramma Slim & Schoon Onderweg					

SPEERPUNT 5

VERKEERSVEILIGHEID

OVER VIJF JAAR:

- Is de verkeersveiligheid in de hele regio verbeterd.
- Is er een dalende lijn in het aantal doden en gewonden in alle regionale gemeenten.

De regio wil extra aandacht voor het verbeteren van de verkeersveiligheid, waarvoor in 2019

het Startakkoord Strategisch Plan Verkeersveiligheid door VNG en IPO is getekend. De regio werkt samen met de provincie Gelderland en het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid aan onder meer een integraal en uniform verkeersveiligheidsbeleid. We doen al veel, maar er liggen belangrijke kansen om het meer regionaal te doen. Door van tevoren initiatief te nemen om risico's aan te pakken, in plaats van pas maatregelen treffen als er een ongeluk is gebeurd. Onze aanpak past binnen het landelijk kader van het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030. Onze hoofdopgave is dat iedereen elke dag weer veilig thuiskomt. Elk verkeersslachtoffer is er één teveel. Het in 2019 vastgestelde position paper Verkeersveiligheid vormt de leidraad voor onze aanpak, met als kern een meer gerichte, risicogestuurde en proactieve aanpak.

RESULTATEN 2022

REGIONALE UITWERKING STRATEGISCH PLAN VERKEERSVEILIGHEID (SPV)
Het initiëren en coördineren van regionale studies die bijdragen aan de kaders van het SPV.

INVESTERINGSAGENDA VERKEERSVEILIGHEID
Het opstellen van een meerjarige investeringsagenda verkeersveiligheid.

HANDREIKING VEILIGE LANDBOUWROUTES
Het opstellen van een handreiking over veilige landbouwroutes en deze ter beschikking stellen aan de wegbeheerders.

ANALYSE PAKKETDIENSTEN
Het analyseren van de knelpunten en kansen/mogelijkheden om de verkeersveiligheid te verbeteren.

IMPLEMENTATIE GEDRAGSAANPAK
Samen met het Regionaal orgaan Verkeersveiligheid Oost Nederland ondersteunen wij en adviseren wij over de gemeentelijke projecten uit het jaarplan.

Verkeersveiligheid	**2021** 2e helft	**2022** 1e helft	2e helft	**2023** 1e helft	2e helft
Regionale uitwerking SPV	■	■	■	■	■
Meerjarige investeringsagenda		■		■	
Handreiking landbouwroutes	■	■			
Analyse pakketdiensten	■	■			
Implementatie gedragsaanpak	■	■	■	■	■

PRODUCTIEVE REGIO

OVER VIJF JAAR:
Is het MKB de crisis te boven. Innovatief vermogen en positie van bedrijven is versterkt, de productiviteit van bedrijven toegenomen. Werkgelegenheid is gestegen, er is een wendbare arbeidsmarkt en externe gelden zijn binnengehaald om te investeren in onze economie.

AMBITIE & SPEERPUNTEN

Speerpunten Productieve regio

- 1 Stimuleren ondernemerschap MKB
- 2 Human capital: onderwijs en arbeidsmarkt
- 3 Doorontwikkeling Health, Hightech & Energy
- 4 Versterking van duurzame logistiek
- 5 Toekomstbestendige werklocaties

INNOVATIE EN WERKGELEGENHEID

Onze regio kent veel innovatiekracht en de vestigingskwaliteit van onze werklocaties scoort boven het landelijk gemiddelde. Tegelijkertijd zien we als opgave om de kwaliteiten van onze regio steviger te profileren en de economische potenties beter te benutten. We versterken onze inzet op innovatiekracht in de clusters Health, Hightech & Energy, de cross-over met Food en logistiek als onlosmakelijke voorwaarde. Dit legt de basis voor een sterke (inter)nationale positie en een goede productiviteit van toonaangevende bedrijven. Dit sterke economische profiel maakt onze regio interessant voor talenten. De ambitie is economische groei te faciliteren om te komen tot een forse banengroei in een goede balans met de leefkwaliteit in de regio.

Voor de langere termijn zetten we in op behoud en aantrekken van (nieuwe) bedrijvigheid in de regio. Op verschillende niveaus: van zelfstandigen en startups tot het MKB en internationals. We versterken de kwaliteiten van de werklocaties. We verbinden lokale bedrijven, instellingen en activiteiten aan de topsectoren en bieden synergievoordelen en ondersteuning bij het uitwerken van ideeën tot concrete projecten. We zetten in op de kwaliteit van onze werklocaties, passend bij het DNA van de regio. We versterken de samenwerking met partijen in het onderwijs, gericht op een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, passend bij de vraag van ondernemers en de skills van werknemers en werkzoekenden.

TOEKOMSTBESTENDIG MKB

Het MKB staat voor een aantal uitdagingen. Onder andere het herstel na de COVID-19 crisis, digitalisering en personeelstekorten. Voor de korte termijn ondersteunen wij ons bedrijfsleven hierbij. Hiervoor maken wij inzichtelijk wat er beschikbaar is aan financiële mogelijkheden (w.o. subsidies) tot een bedrag van 1 miljoen. Grotere bedrijven weten de weg naar financiering wel te vinden, maar voor het MKB is dat vaak lastig. Via onze communicatiemiddelen maken we deze informatie toegankelijk en zichtbaar voor ondernemers. Ook inventariseren wij wat gemeenten al doen aan COVID-ondersteuning voor bedrijven en delen de ervaringen en best practices met de regio.

Voor de lange termijn zetten we ons in voor een versterking van de economische basis, waarin bedrijven zich willen vestigen en kunnen groeien. Dit is belangrijk voor het verdienvermogen, de werkgelegenheid en de welvaart van onze inwoners. Vanuit de Groene Metropoolregio dragen we op een aantal thema's bij aan deze structuurversterking, het innovatieve vermogen van onze economie en de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

ECONOMISCHE MONITOR

In 2021 starten wij met een Economische Monitor met data die van belang zijn voor de ambities binnen deze opgave. Daarbij maken we slim gebruik van beschikbare data en voorbeelden. Elke twee jaar wordt de monitor geactualiseerd.

Zo kunnen we resultaten monitoren en bijsturen waar nodig.

De Groene Metropoolregio gaat in 2022 aan de slag met een Monitor Brede Welvaart (zie inleiding). We zorgen ervoor dat de Economische Monitor hier goed op aansluit. In de Economische Monitor inventariseren we ook welke sectoren en bedrijventerreinen het meest bijdragen aan de economische groei, de werkgelegenheid en de banen van de toekomst. Dit is input voor toekomstige beleidskeuzes. Juist voor deze ontwikkelingen willen wij ruimte bieden in het Regionaal Programma Werklocaties (RPW).

HUMAN CAPITAL

Met de gevolgen van COVID-19 crisis enerzijds en de krapte op de arbeidsmarkt in sommige sectoren anderzijds willen wij met het opstellen van een regiobrede Human Capital Agenda een start maken met het bereiken van onze doelstellingen: vraag en aanbod in balans brengen en een wendbare arbeidsmarkt creëren. Dit doen we samen met TEB en de provincie. Met de Human Capital Agenda bundelen we krachten en brengen we focus aan. Op basis van een verkenning naar bestaande instrumenten focussen we ons op de instrumenten die het meeste bijdragen aan de regionale doelstellingen. In 2022 borduren we voort op deze agenda voor toekomstige acties.

DUURZAME LOGISTIEK

Wij werken in 2021 samen met de Verbonden regio, de HAN, de provincie, VNO-NCW en Logistics Valley aan een regionale visie en een gezamenlijke koers op logistiek. Waar liggen kansen en mogelijkheden? Wat komt op ons af en hoe kunnen we daarop inspelen? Daarbij komen ook onderwerpen aan bod als bouwlogistiek, leefbaarheid, binnenvaart en havens, stadsdistributie, ehubs, duurzame brandstoffen. Wat gebeurt al en door wie? Wat is daarbij de rol van de regio? Op basis van deze visie kunnen we gefundeerde keuzes maken voor vervolgacties op logistiek.

PARTNERS

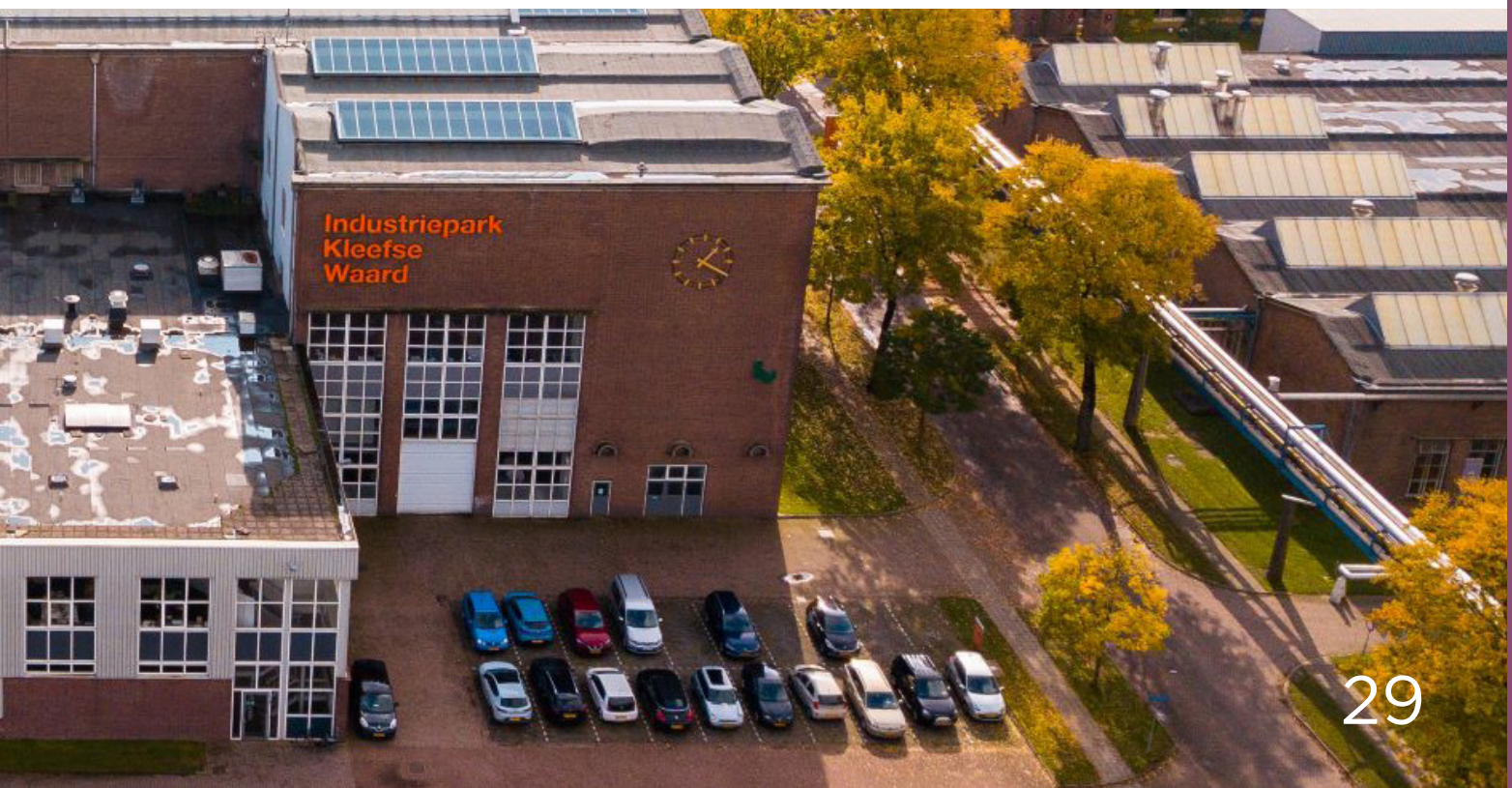
Bij het bereiken van onze doelen, is de samenwerking met onze partners van groot belang, waaronder de samenwerking met de provincie en The Economic Board (TEB).

Voor de uitvoering van twee speerpunten in deze opgave speelt TEB een belangrijke rol. Het gaat daarbij om de speerpunten ‘Doorontwikkeling van de kansrijke clusters’ en ‘Human capital’. TEB heeft een groot triple helix netwerk. Met de helixgroepen Arbeidsmarkt, Health, Hightech & Food en Energy is er een samenwerking tussen bedrijfsleven, overheid en kennisinstellingen en deze vervult een belangrijke rol in het aanjagen van innovaties, het verder brengen en uitvoeren van projecten, verbindingen leggen met het bedrijfsleven en de economische profilering van de regio. De civic entrepreneurs van TEB zijn de coördinatoren van deze helixgroepen. We zijn met provincie en TEB in gesprek om de samenwerking verder vorm te geven.

Daarnaast is de samenwerking met andere partners van belang. De afstemming met deze partners pakken we actief op.

Onze partners zijn de provincie Gelderland, TEB, Innovatiesupportorganisaties zoals KIEMT en Health Valley, Logistics Valley, Ministerie EZK, Euregio/INTERREG, Liemerse Ambassade, kennisinstellingen, ondernemers(verenigingen), Oost NL, VNO/NCW Midden, MKB Koepels, MKB Nederland, NEXTgarden, Stichting Clok, Arbeidsmarktregio’s, Werkbedrijf-regio’s, Techniekpact, Gelders Vakmanschap, UWV, Banken, Kamer van Koophandel, makelaars, beleggers, onderwijsinstellingen MBO/HBO/WO, ondernemerskringen en platformen, vakbonden.

Wij zijn enthousiast over het initiatief van de gemeenten om zich met vereende kracht te organiseren en trekken graag in de volle breedte gezamenlijk op om onze belangrijke opgaven te realiseren. Gemeenten kunnen zo als één stem hun bijdrage aan de triple helix leveren.
- Ilko Bosman, VNO-NCW Midden

SPEERPUNT 1

STIMULEREN ONDERNEMERSCHAP IN HET MKB

OVER VIJF JAAR:

- Hebben we in de regio meer start-ups en nieuwe bedrijven in het MKB.
- Stimuleren we ondernemerschap via (lokale) broedplaatsen, training en opleidingen.
- Zijn ondernemers verbonden aan kennis- en investeringsnetwerken in regionaal en nationaal verband.
- Heeft het MKB een slag gemaakt in digitalisering.
- Is het MKB meer toekomstbestendig door meer kennis, kunde en slagkracht van MKB'ers.

Met de resultaten binnen dit speerpunt ondersteunen wij het MKB om toekomstbestendig te worden. Met het stimuleren van het ondernemerschap, het vergroten van kennis, kunde en slagkracht van MKB'ers kan worden ingespeeld op nieuwe technologieën en verdienmodellen. Daarmee versterken we het innovatievermogen en de positie van de bedrijven en verhogen we de productiviteit van de bedrijven.

Het MKB heeft een grote rol in de leefbaarheid van centra van de steden en kernen. De veranderingen die de COVID-19 crisis vragen van het MKB zijn, net als andere ontwikkelingen zoals de noodzaak tot digitalisering, hierop van invloed. Daarom zetten wij samen met de Ontspannen regio in op kennis delen en elkaar informeren.

RESULTATEN 2022

PROGRAMMA TOEKOMSTGERICHT ONDERNEMEN
Programma gericht op heroriëntatie van MKB'ers o.a. na de COVID-19 crisis. 75 ondernemers kunnen zich aanmelden voor een screening van het bedrijf op toekomstbestendigheid. Afhankelijk van de uitkomst van de screening wordt een vervolgroute gekozen.

OPTIMAAL GEBRUIK VAN HET FINANCIËLE LANDSCHAP TOT 1 MILJOEN
In 2021 maken we het financiële landschap voor het MKB tot 1 miljoen inzichtelijk. In 2022 zetten we communicatie en marketing in om ondernemers hier optimaal gebruik van te laten maken.

MEER INNOVATIES DOOR KENNISDELING EN FACILITEREN ONTMOETING
- Faciliteren van ontmoeting en kennisdeling op regionaal niveau, gericht op het stimuleren van innovaties. Organiseren van een jaarlijks MKB-event en een MKB-Award Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Doel: ontmoeting faciliteren, kennisuitwisseling en op een positieve manier aanjagen van innovaties.
- Borging van de MKB-deal Sm@rt Together voor digitalisering: uitdragen van de regeling en waar nodig verbinden met het bedrijfsleven. Vinger aan de pols houden bij het Ministerie van EZK voor eventuele nieuwe kansen voor ondersteuning van MKB'ers in de regio. Met name voor de laatste pijler van de MKB-deal leggen wij verbinding met de Ontspannen regio. Deze pijler richt zich namelijk op de publiek-private samenwerking ten behoeve van bruisende binnensteden en krachtige kernen.

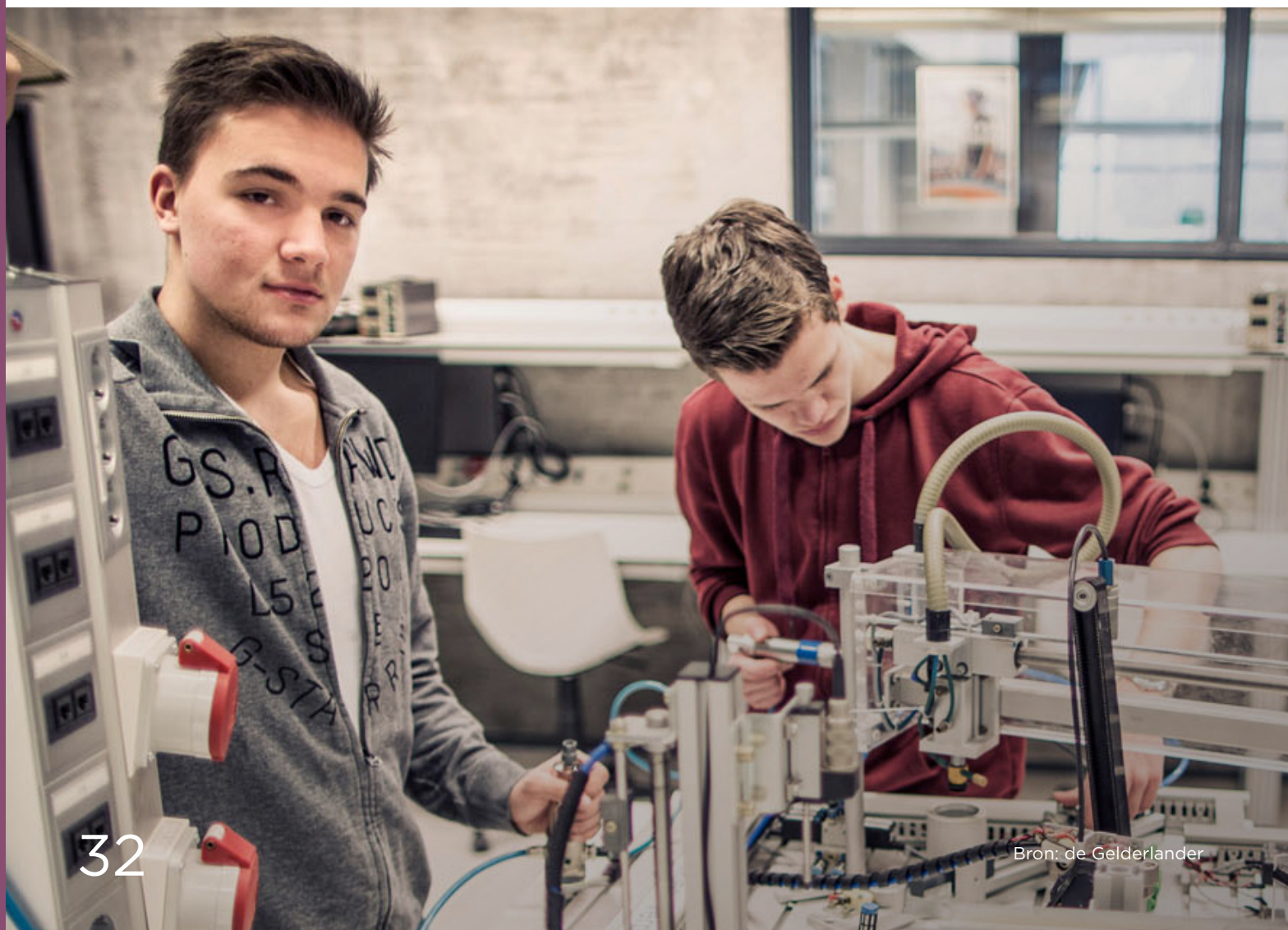
Stimuleren ondernemerschap in het MKB	**2021** 2e helft	**2022** 1e helft	2e helft	**2023** 1e helft	2e helft
Programma Toekomstgericht Ondernemen					
Optimaal gebruik door ondernemers van het financiële landschap tot 1 miljoen					
Meer innovaties door kennisdeling en faciliteren ontmoeting					

SPEERPUNT 2

HUMAN CAPITAL ONDERWIJS EN ARBEIDSMARKT

OVER VIJF JAAR:

- Hebben we de vraag van ondernemers op het gebied van personele vraagstukken en het aanbod van personeel dichter bij elkaar gebracht.
- Hebben we een wendbare arbeidsmarkt waardoor het aantal banen in de sectoren Health, Hightech & Energy en Food heeft kunnen groeien.
- Is er een betere aansluiting van MBO, HBO en WO op de arbeidsmarkt.

Bron: de Gelderlander

De arbeidsmarkt is sterk in beweging. Maatschappelijk transities, zoals de energie-transitie of digitalisering, hebben grote impact. Banen veranderen, banen verdwijnen en nieuwe banen verschijnen. In triple helix-verband willen we de uitdagingen op de arbeidsmarkt oppakken met als doel sneller en effectiever te kunnen handelen voor een veerkrachtige arbeidsmarkt. Human capital is randvoorwaardelijk om de doelen te kunnen bereiken in de andere speer-punten binnen de Productieve regio (zoals op de clusters, voor ondernemerschap) maar ook voor voortgang in de andere opgaven zoals Ontspannen regio en Circulaire regio. We zetten actief in op levenlang leren, een veerkrachtige arbeidsmarkt, talentontwikkeling en ontwikkeling van talent voor kansrijke beroepen. Dit om te komen tot voldoende en goed gekwalificeerd personeel nu en in de toekomst en vraag en aanbod beter op elkaar afgestemd te krijgen.

Samenwerking op regionaal niveau en commit-ment tussen overheden, kennisinstellingen en bedrijven is cruciaal om deze urgente vraag-stukken op de arbeidsmarkt te kunnen oplossen. Samen met TEB en de provincie gaan wij aan de slag om te komen tot een gezamenlijke regionale strategische Human Capital Agenda en een Human Capital Akkoord. De Human Capital Agenda vormt de kapstok, brengt focus, draagvlak en commitment voor de verschillende projecten en initiatieven binnen de triple helix.

RESULTATEN 2022

TRIPLE HELIX HUMAN CAPITAL AKKOORD SLUITEN
In 2021 is een regiobrede strategische meerjarige Human Capital Agenda opgezet voor overheden, kennisinstellingen en bedrijfsleven met de hoofd-thema's Leven lang leren, Veerkrachtige arbeids-markt, Aantrekken en behouden van nationaal en internationaal talent, Ontwikkelen van talent voor kansrijke beroepen.
In de Human Capital Agenda bundelen we krachten en brengen we focus aan. De Human Capital Agenda wordt de leidraad voor toekomstige acties en van daaruit werken wij toe naar een gedragen triple helix Human Capital Akkoord 2022-2025. Met afspraken hierin over wat betrokken partijen bijdragen, welke resultaten worden voorzien en wie welke rol daarin heeft. De resultaten van het Human Capital Akkoord nemen wij op in de investerings-agenda.

INZET OP RESULTAATGERICHTE INSTRUMENTEN
De verkenning van 2021 geeft inzicht in welke instrumenten het beste bijdragen aan het behalen van de doelen uit de Human Capital Agenda. Het gaat daarbij om instrumenten als Skillshub, House of IT, Connectr Business School, The Lifenet 3.0. In 2022 zetten wij actief in op de meest resultaat-gerichte instrumenten.

VERBINDING TUSSEN BEHOEFTE MKB EN AANBOD VAN ARBEID
Gerichte acties, met onze partners, om dit resultaat te bereiken. Gebaseerd op onderzoek uit 2021 waaruit blijkt welke acties het meest effectief zijn.

INZICHT MOGELIJKE FINANCIERINGSBRONNEN
Actief zoeken naar mogelijkheden om bestaande financieringsbronnen in te zetten voor alle projecten die nodig zijn om tot een goede evenwichtige arbeidsmarkt te komen.

Human capital: onderwijs en arbeidsmarkt	**2021** 2e helft	**2022** 1e helft	2e helft	**2023** 1e helft	2e helft
Opstellen Human Capital Agenda en uitvoering	■	■	■	■	■
Triple helix Human Capital Akkoord		■	■	■	■
Inzet resultaatgerichte instrumenten		■	■	■	■
Verbinding tussen behoefte MKB en aanbod van arbeid	■	■	■	■	■
Inzicht mogelijke financieringsbronnen		■	■	■	■

SPEERPUNT 3

DOORONTWIKKELING VAN HEALTH, HIGHTECH & ENERGY TOT (INTER) NATIONALE CLUSTERS

OVER VIJF JAAR:

- Is het innovatieve vermogen van bedrijven in deze clusters versterkt en betaalt zich dit uit in verdienvermogen, in werkgelegenheid en in de kennispositie van de regio.
- Wordt het innovatief vermogen van de bedrijven ook ingezet voor andere maatschappelijke opgaven zoals energietransitie, de woonopgave en de circulaire opgave.
- Zijn we zichtbaar in onze directe omgeving en daarbuiten als (inter)nationaal toonaangevende regio voor innovaties en sleuteltechnologieën op gebied van Health, Hightech & Energy.
- Werken we met Foodvalley samen aan crossovers tussen Health en Food.

Wij willen deze topsectoren inzetten voor de maatschappelijke opgaven van de regio, zoals energietransitie en de groei van nieuwe banen op alle niveaus. Daarbij hoort ook de crossover met Food waarbij we ons focussen op wat voeding voor onze gezondheid kan betekenen. De ambitie is om voor bedrijven en instellingen in deze clusters als Groene Metropoolregio 'the place to be' te worden in Nederland en Europa. We willen onze innovatieve krachten (inter)nationaal zichtbaar maken door innovaties en initiatieven te bundelen, lobby beter te structureren en de mogelijkheden te benutten voor samenwerking met Foodvalley. Dit in lijn met de kansen voor de regio die ook in de Kracht van Oost – Nederland Slim Benutten worden benoemd.

Gezonde bedrijven zijn belangrijk voor een goed vestigingsklimaat. Bedrijven blijven economisch succesvol als zij kunnen reageren op nieuwe ontwikkelingen, onder andere door te vernieuwen en/of te innoveren. Dit speerpunt richt zich op het versterken van het innovatieve vermogen van de regionale bedrijven. Deze wordt versterkt als partners inhoudelijk met elkaar samenwerken in een kennishub zoals Connectr, Briskr, het Chip Integration Technology Centre CITC in Nijmegen, OnePlanetResearch Center of kennishub Circulaire economie. Plannen zijn er voor Artifical Intelligence, water- en droogteproblematiek, radiofrequentie technologie, digital health hub, clean energyhubs.

TEB heeft de lead bij dit speerpunt en werkt daarbij samen met de Groene Metropoolregio en de provincie. Samen werken we aan structuurversterking van de clusters. Dat doen we door in te zetten op:

- Duidelijkheid over de betekenis van Health, Hightech & Energy voor regiogemeenten.
- Versterkt innovatievermogen met lopende projecten.
- Ontwikkeling van technologie gedreven kennishubs.

Wij zijn opgetogen dat partijen gecommitteerd zijn om te investeren in een consistente en langjarige samenwerking, waarmee mooie resultaten geboekt kunnen worden.

- Sigrid Helbig, directeur TEB

De taak van TEB hierbij:

- Vast aanspreekpunt voor de clusters op inhoud.
- Inventariseren en benutten structuurversterkende projectkansen.
- Inbrengen project(kansen) bij de Investeringsagenda.
- Deelnemen aan regionale, nationale en Europese netwerken.
- Verbindingen leggen tussen partners.
- Schrijven projectvoorstellen en aanvragen doen (namens partners).

De Groene Metropoolregio heeft daarbij de volgende taken:

- Input uit Economische Monitor 2021 leveren, zodat TEB zicht heeft op kansen voor de doorontwikkeling van de clusters en verdere netwerk- en clustervorming in de regio.
- Toegang tot ons netwerk in de regio, zodat TEB in staat is om voor de hele regio clusterversterking vorm te geven.
- Investeren in belangenbehartiging voor projecten en initiatieven van bovenregionaal belang, zoals het Connectr (Arnhem), ENGIE-terrein (Nijmegen), Park15 (Over-betuwe), InnoFase (Duiven), NEXTgarden (Lingewaard) Belangenbehartiging betekent: ervoor “gaan lopen”, lobbyen en zoeken naar financiering. De investering zelf wordt lokaal gedaan met co-financiering van derden. De regiogemeenten hoeven deze initiatieven niet te financieren.

Daarnaast werken we samen met het Rijk, Europa en Duitsland in de clusters Health, Hightech & Energy en de crossovers met duurzame logistiek. We zijn de proeftuin op het gebied van decentrale energiesystemen, groeien door naar een internationaal Health Hightech topcluster en maken onze auto’s, vrachtwagens en binnenvaartschepen schoner door toepassing van alternatieve brandstoffen.

NEXTgarden werkt samen met kennisinstellingen, ondernemers en overheden aan een energieneutraal tuinbouwgebied in 2030 gericht op gezondere voeding, vernieuwing van producten en markten via innovaties, kortere ketens met waar mogelijk meer aandacht voor de leefomgeving. Voorbeeld: het verbouwen van eendenkroos als vleesvervanger; vol eiwit, snel groeiend en lekker.

Doorontwikkeling van Health, Hightech & Energy tot (inter)nationale clusters	**2021** 2e helft	**2022** 1e helft	2e helft	**2023** 1e helft	2e helft
Duidelijkheid over betekenis van Health, Hightech & Energy voor regiogemeenten					
Versterkt innovatievermogen met lopende projecten					
Ontwikkeling van technologie gedreven kennishubs					

SPEERPUNT 4

VERSTERKING VAN DUURZAME LOGISTIEK

OVER VIJF JAAR:

- Kent onze logistieke, handel- en transportsector een sterk verminderde milieubelasting en maakt zij slimmer en bewuster gebruik van de ruimte.
- Is de samenwerking tussen logistieke bedrijven, transporteurs, kennisinstellingen en overheden verder geprofessionaliseerd.

Logistiek en distributie spelen een belangrijke rol in onze regionale economie door de centrale ligging van de regio op verschillende belangrijke transportassen (weg, rails, water). In lijn met het gedachtengoed van de Groene Metropoolregio willen wij deze sector verduurzamen en daarmee bijdragen aan een aantal grote maatschappelijke opgaven van deze regio zoals de energietransitie, innovatiekracht en de groei van de werkgelegenheid. Met het vergroenen van de logistiek dragen we ook bij aan de leefkwaliteit van onze regio. Met de vermindering van de stikstofuitstoot ontstaat weer ontwikkelruimte voor bijvoorbeeld woningen.

Ook stadsdistributie en de levering van webshopbestellingen in woonwijken bieden kansen voor vergroening van de logistiek. Het gaat dan om het clusteren van transportbewegingen, slimme verzamelplekken buiten de stad (hubs), het combineren van goederen etc. Zeker voor Arnhem en Nijmegen is vergroenen van de stadsdistributie van belang, maar ook voor de regionale centra. In de regio zijn meerdere bedrijven die willen meedenken. De focus ligt in eerste instantie op kennisdeling over groene brandstoffen. In een latere fase ook op nieuwe vormen van stadsdistributie en bevoorradingen op stedelijk en regionaal niveau.

Er lopen al vele initiatieven in de regio voor het verduurzamen van de logistiek, zowel bij het bedrijfsleven als bij kennisinstellingen en (lokale) overheden. De sector zelf is verantwoordelijk voor het nemen van initiatieven. Onze focus ligt op de projecten waar we als regio meerwaarde kunnen bieden. Wij leggen slimme verbindingen met beschikbare samenwerkingsverbanden zoals die met de provincie en Logistics Valley.

RESULTATEN 2022

VERKENNING BUSINESS CASE TRUCKPARKING
Lokaal is dit lastig, maar voor plannen die bijdragen aan de (inter)nationale corridorontwikkeling zijn er wel financieringsmogelijkheden in Den Haag en Brussel. Zeker in combinatie met clean energy hubs. We sluiten hierbij aan bij de provincie als trekker van dit traject. De exacte rol van de regio hierin wordt in overleg met de provincie nader onderzocht.

KENNISDELING VERDUURZAMEN LOGISITEK
De GMR stimuleert en organiseert kennisdeling, met als doel te kijken of we lokale initiatieven ook op regionaal niveau kunnen toepassen.
Mogelijke initiatieven die zich hiervoor lenen:

- Demonstratie klimaattechnologieën en -innovaties in transport op Park 15; komen tot een publiek laadplein voor elektrische vrachtwagens.
- Energiehub Engie/BCTN Nijmegen; duurzame (snel)laadmogelijkheid voor accucontainers voor binnenvaartschepen.
- Gemeenten, HAN, bedrijfsleven, brandstofleveranciers; waterstoftankstation op Bijsterhuizen.
- Initiatieven om energie om te zetten in groene waterstof voor logistiek (bijv. in Montferland door realisatie van een Clean Energy Hub).

OPRICHTING 1 OF 2 INTERREG PROJECTEN
Vervolg op 2021. Een regionale analyse, coördinatie en uitrol van initiatieven in de regio. We vergelijken de potentie van initiatieven. Door het opschalen van kansrijke lokale initiatieven naar een regionale schaal, werken we toe naar de oprichting van 1 of 2 INTERREG-projecten om nieuwe gelden naar de regio halen.

Versterking van duurzame logistiek	**2021** 2e helft	**2022** 1e helft	2e helft	**2023** 1e helft	2e helft
Verkenning mogelijkheden sluitende businesscase voor truckparking in de regio					
Kennisdeling van kansen voor verduurzaming logistiek op bestaande initiatieven					
Oprichting 1 of 2 INTERREG projecten					

SPEERPUNT 5

TOEKOMSTBESTENDIGE WERKLOCATIES

OVER VIJF JAAR:

- Is de kwalitatieve en kwantitatieve vraag en aanbod van werklocaties in evenwicht.
- Bieden we passende ruimte voor bedrijven die bijdragen aan onze economische groei en profiel.
- Dragen we met werklocaties bij aan de groene en duurzame ambitie van de Groene Metropoolregio.
- Hebben we inzicht in welke ruimtebehoefte voor werklocaties er is tot 2040.

Toekomstbestendige werklocaties gaat over bestaande en over nieuwe werklocaties met het RPW als basis. Hierin vindt afstemming plaats tussen vraag en aanbod van werklocaties. Het gaat voornamelijk over nieuwe ontwikkelingen op de juiste plek. Ook herstructureringsmogelijkheden en leegstandsopgave worden meegenomen. We kiezen waar nieuwe regionale werklocaties landen en hoe om te gaan met lokale ontwikkelingen. Initiatieven uit de regio voor nieuwe werklocaties worden beoordeeld.

Minimaal één keer in de vier jaar moet er een nieuw RPW komen, met monitoring in de tussenjaren. Het RPW is verankerd in de omgevingsverordening van de provincie.

De besluitvorming van het RPW ligt zoals voorheen bij de gemeentebesturen. Het RPW is een verplicht onderdeel voor alle gemeenten.
De Groene Metropoolregio faciliteert zowel ambtelijk als bestuurlijk de voorbereiding en afstemming van het RPW. Het gewijzigde RPW is in mei 2021 vastgesteld door Gedeputeerde Staten.

Er ligt een koppeling met de Verstedelijkingsstrategie. Extra woningen betekent meer werk en dus meer benodigde ruimte voor werklocaties en slimme oplossingen daarvoor. Het RPW moet daarom verder kijken dan de huidige horizon van 2030.

Wij zetten in op het kwalitatief verbeteren van het RPW. We leggen een directe link tussen de groei en ruimtebehoefte van de kansrijke clusters, de economische kracht van de subregio's en de andere opgaven. De opgaven op het terrein van circulariteit, de energietransitie en duurzaamheid zijn van toepassing op nieuwe werklocaties. Deze aanpassingen zorgen voor een sterk en beter op de regio afgestemd RPW passend bij het DNA van de regio.

We zetten verder in op vergroening van bestaande werklocaties.

RESULTATEN 2022

INZICHT IN DE RUIMTELIJKE ONTWIKKELING VAN DE KANSRIJKE CLUSTERS

Wij spelen in op de ruimtelijke behoefte van de kansrijke clusters Health, Hightech en Energy, de speerpunten van de regio. Het scherp krijgen van de behoefte aan kwalitatieve en kwantitatieve ontwikkelruimte voor de campussen en/of clusters en de spin-offs voor de regio en naar andere bedrijventerreinen nemen we mee in de Economische Monitor. Ook blijft er aandacht voor logistiek als ruimtevrager binnen het RPW.

IMPULS VOOR DUURZAME ENERGIE EN CIRCULAIRE ECONOMIE

Op bestaande werklocaties geven we een impuls aan duurzame energie en circulaire economie. De verkenning van kansen hiervoor vindt plaats bij de Circulaire regio, waar de actie regionale aanpak voor verduurzaming bedrijventerreinen is opgenomen. Wij leveren bouwstenen hiervoor aan. De ruimtelijke vertaling en de eisen die dit met zich meebrengt nemen we op in het RPW.

UITVOERING PLAN VAN AANPAK VERGROENING WERKLOCATIES

In 2021 maken wij een plan van aanpak voor de vergroening van bestaande werklocaties, afgestemd met de provincie. In 2022 geven we uitvoering aan dit plan van aanpak, met als resultaten: een taakverdeling tussen provincie, regio en gemeenten, overzicht van meest kansrijke en meest urgente locaties voor vergroening, inzicht in ondersteuningsbehoeften van gemeenten, inzicht in de middelen en beleidsinstrumenten die gemeenten ter beschikking staan voor vergroening van bedrijventerreinen, inzicht in de stappen die gemeenten al hebben gezet en een opzet voor een monitoringsproces.

Toekomstbestendige werklocaties	**2021** 2e helft	**2022** 1e helft	2e helft	**2023** 1e helft	2e helft
Inzicht in de ruimtelijke ontwikkeling van de kansrijke clusters					
Impuls voor duurzame energie en circulaire economie op bestaande werklocaties					
Uitvoering plan van aanpak vergroening werklocaties					

CIRCULAIRE REGIO

OVER VIJF JAAR:
Ontwikkelen we slagkracht om zuiniger en slimmer om te gaan met grondstoffen en producten. Daarmee maken we onze regio toekomstbestendig en versterken we onze positie als circulaire topregio met internationale zichtbaarheid.

AMBITIE & SPEERPUNTEN

Speerpunten Circulaire regio

- 1 Circulaire bouw en infrastructuur
- 2 Circulaire economie: grondstoffen en ketens
- 3 Water en klimaatadaptatie
- 4 Transitie naar duurzame energie

De Groene Metropoolregio wil toonaangevend worden in circulair denken en handelen, in Nederland én in Europa. Die ambitie vraagt om de inzet van bedrijven, maatschappelijke organisaties, de regiogemeenten, andere overheidspartners en onze inwoners. Circulariteit staat voor toekomstbestendig, duurzaam handelen met gesloten ketens zonder afwenteling naar andere groepen, andere tijden of andere gebieden.

We focussen op de domeinen waar we de meeste impact kunnen realiseren: op de bouw en infrastructuur, op grondstoffen en afvalketens, op klimaatadaptief groen en water en op de energietransitie. Door in deze domeinen circulaire projecten op te schalen naar regionaal niveau, gezamenlijk onderzoek uit te voeren, kennis en ervaring uit te wisselen, onze gezamenlijke inkoopkracht te benutten en te investeren in de match met Europese, nationale en bovenregionale programma's, realiseren we onze ambitie. Bovendien biedt circulariteit grote kansen voor nieuwe werkgelegenheid voor praktisch en technisch geschoolden.

We starten niet vanaf nul. In de regio draaien al veel succesvolle circulaire projecten waaraan veel gemeenten meedoen. We kopen gezamenlijk duurzame energie in, we hebben samen het eerste bod voor de Regionale Energiestrategie (RES) opgesteld en we voeren samen het Uitvoeringsprogramma Circulaire Grond-, Weg- en Waterbouw uit. Door deze projecten onder te brengen bij de Groene Metropoolregio kunnen we deze efficiënter uitvoeren, gemakkelijker van co-financiering voorzien en een schaalniveau realiseren dat meer circulaire impact heeft.

PROJECTEN 2021 MET DOORLOOP IN 2022 EN VERDER

We werken op regionale schaal al een aantal jaar samen op het gebied van duurzaamheid. Uit deze samenwerking zijn diverse projecten voortgekomen waarvan een deel doorloopt in 2022.

- In 2020 hebben 15 gemeenten ingestemd met een meerjarig Uitvoeringsprogramma Circulaire Grond, Weg- en Waterbouw. Het project is in uitvoering en loopt in ieder geval door tot en met 2022.
- Op weg naar een circulaire bouwpraktijk brengt C2C ExpoLAB in het najaar een advies uit in hoeverre een bouwproject circulair is. Daarnaast is gevraagd te adviseren welke instrumenten we als gemeenten kunnen inzetten om circulariteit bij bouwprojecten te stimuleren. In 2022 volgt daarop de implementatie binnen gemeenten.
- In het recente verleden hebben 17 regiogemeenten deel genomen aan het gezamenlijk inkopen van elektriciteit en het verduurzamen daarvan. De voortgang wordt gemonitord met behulp van kwartaalrapportages. Onder voorwaarden kan het contract duurzame

elektriciteit ook na 2023 worden voorgezet. Jaarlijkse advies- en ambtelijke kosten worden als vanouds rechtstreeks door gemeente Nijmegen verrekend met de deelnemende gemeenten.

- De inkoop van aardgas dient opnieuw opgestart te worden. In het najaar van 2021 worden daarvoor de uitgangspunten op het gebied van duurzaamheid bepaald. Daarna volgt in 2022 het aanbestedingsproces zelf.
- We werken aan het continueren van de projectorganisatie RES. Het Rijk heeft nog geen helderheid gegeven over de financiering vanaf 2022. Voor de tweede helft van 2021 hebben inmiddels zowel het Rijk als de provincie wel een bijdrage toegezegd. Samen met het restantbudget is dit voldoende voor een adequate voortzetting van het traject in de tweede helft van 2021.

PARTNERS

PROVINCIE GELDERLAND
De provincie Gelderland heeft ambitieuze doelen op het gebied van klimaat, circulariteit en energietransitie en kan diverse acties met kennis en expertise ondersteunen en versnellen. Ook kan de provincie in bepaalde gevallen zorgen voor co-financiering of co-financieringsverzoeken en subsidieaanvragen ondersteunen.

THE ECONOMIC BOARD
The Economic board (TEB) staat met #Lifeport voor innovaties die bijdragen aan gezonder, beter en duurzamer leven. TEB zet door inzet van de civic entrepreneur de regio op de kaart als circulaire, duurzame en klimaatbestendige voorbeeldregio, zorgt voor structuurversterking en kennisontwikkeling met bedrijven, kennisinstellingen en overheid en stimuleert nieuwe verdienmodellen en banen in de circulaire economie.

OVERHEID
De Rijksoverheid en Europa hebben eveneens hoge ambities op het gebied van circulariteit en klimaat en kunnen met beleid en subsidies voor projecten bijdragen aan de versnelling van de circulaire economie.

WATERSCHAPPEN
De waterschappen vervullen een essentiële rol bij de ontwikkeling en uitvoering van de Regionale Adaptatiestrategieën en Energiestrategieën en (circulaire) projecten landschapsontwikkeling.

NATUUR- EN LANDSCHAPSORGANISATIES
Natuur- en landschapsorganisaties, zoals Staatsbosbeheer, Geldersch Landschap en Kasteelen, Natuurmonumenten en IVN dragen bij aan een natuurinclusief en klimaatbestendig beheer en dragen bij aan een bewuste omgang van onze bedrijven en inwoners met ons groene landschap.

KENNISINSTELLINGEN
Kennisinstellingen dragen op verschillende niveaus bij aan de ontwikkeling van kennis op het gebied van de circulaire economie, klimaat, circulair bouwen en de energietransitie.

KOEPELORGANISTATIES
Uitvoerende partijen en hun koepelorganisaties (o.a. in de sectoren bouw, energie, afval en landbouw) zijn essentieel voor het bereiken van onze doelstellingen. Het Gelders Energie Akkoord (GEA) is een belangrijke partner vanwege hun directe relatie met allerlei bedrijven en instellingen die willen bijdragen aan de energietransitie. Ook verwachten we van het GEA een belangrijke rol bij het verkrijgen en behouden van draagvlak voor duurzame energieprojecten.

INWONERS
Energiecoöperaties zorgen voor nieuwe initiatieven, versterken draagvlak en dragen er aan bij dat niet alleen de lasten in de regio blijven, maar ook de lusten met behulp van lokaal eigenaarschap. De inwoners van de regio dragen bij door zuinig te zijn met grondstoffen en verpakkingsmaterialen en duurzame energie te gebruiken.

SPEERPUNT 1

CIRCULAIRE BOUW EN INFRASTRUCTUUR

OVER VIJF JAAR:

- Besteden we projecten in de Grond-, Weg- en Waterbouw (GWW)-sector circulair aan.
- Wordt 25% van de woningen circulair gebouwd.
- Is het hergebruik van bouwmaterialen en grondstoffen in de regio substantieel toegenomen en is de bouwlogistiek verder verduurzaamd.
- Is de samenwerking in de bouw en GWW-keten geïntensiveerd.

We hebben in onze regio een forse bouwopgave, maar we moeten die wel toekomstbestendig, dus duurzaam en circulair invullen. Alleen op die manier versterken we de leefbaarheid in steden, dorpen en kernen. En samen doen we dat slimmer en efficiënter.

Titus Burgers, wethouder Wijchen, bestuurlijk opdrachtgever opgave Circulaire regio

CIRCULAIRE BOUW EN INFRASTRUCTUUR

Besparen en hergebruik van grondstoffen en producten is in vele sectoren van belang. De sector bouw en infrastructuur neemt ongeveer 40% van de Gelderse grond- en afvalstoffenstromen voor zijn rekening.

Daarnaast heeft de regio een forse ambitie ten aanzien van het realiseren van nieuwe woningen die door het Rijk, de provincie en de regio is vastgelegd in de Woondeal Arnhem-Nijmegen. Hierin is het streven vastgelegd dat na verloop van tijd een steeds groter aandeel circulair gebouwd wordt: in bestaande plannen minimaal 10%, vanaf 2025 25%, vanaf 2030 50%, vanaf 2050 100%.

De Groene Metropoolregio zet samen met bedrijven en onderzoeksinstellingen stevig in op het besparen van grondstoffen en hergebruik van afvalstoffen in de bouw en infrastructuur en vermijdt daarmee zoveel mogelijk CO2-emissies. Het Kenniscentrum Circulaire Bouw in Nijmegen is een mooi voorbeeld waar kennis over circulaire bouw wordt samengebracht. Ook willen we leren van proeftuinen en experimentlocaties, bijvoorbeeld in het Living Lab Delta Oost.

Het in 2020 gestarte Uitvoeringsprogramma Circulaire Grond-, Weg- en Waterbouw zetten we voort en wordt in 2022 geëvalueerd en een voorstel voor vervolg ontwikkeld. Het project bestaat uit het delen van kennis, het ontwikkelen van een aanpak waarbij circulaire principes worden meegenomen in onze overheidsrol als opdrachtgever en het ontwikkelen van een maatstaf voor de mate van circulariteit in de infrasector.

De resultaten bereiken we het snelst als ze in samenhang en in samenwerking met de sector worden gerealiseerd.

RESULTATEN 2022

CIRCULAIR OPDRACHTGEVERSCHAP BIJ GROND-, WEG- EN WATERBOUW PROJECTEN

Voortzetting en evaluatie van het Uitvoeringsprogramma Circulaire Grond-, Weg- en Waterbouw bestaande uit een monitoringssystematiek, een nulmeting, een kennisplatform, diverse kennisevents, een regionaal trainingsprogramma, een gezamenlijk aanpak voor circulair inkopen in de GWW-sector, proeftuinen en vijf projecten waarin de opgedane kennis is toegepast.

IMPLEMENTATIE CIRCULAIRE IMPACTLADDER EN INFORMATIEPUNT VOOR BOUW NIEUWE WONINGEN

In afstemming met de opgave Groene groei hebben we opdracht gegeven aan een onderzoeksconsortium om een advies uit te brengen hoe we bepalen of, en in hoeverre, een bouwproject circulair is. Daarnaast vragen we te adviseren welke instrumenten we als gemeenten kunnen inzetten om circulariteit bij bouwprojecten te stimuleren. In 2022 volgt de implementatie van de Circulaire Impactladder binnen gemeenten, afgestemd met de bouwsector. Ter ondersteuning hiervan de ontwikkeling van een gezamenlijk informatiepunt voor gemeenten voor uitwisseling van kennis en ervaring over circulair bouwen en slopen (‘oogsten’).

ONDERSTEUNING PROEFTUINEN CIRCULAIR BOUWEN EN HOUTBOUW

Met het programma Slimme duurzaamheid zorgt TEB voor de ontwikkeling van onderzoeksprogramma’s en proeftuinen met betrekking tot circulair bouwen en houtbouw. De Groene Metropoolregio en de provincie Gelderland vullen deze aan door lobby en subsidietrajecten te ondersteunen (mogelijk in de vorm van een Regiodeal) en deel te nemen aan triple helix-verbanden. Daarnaast signaleren we trends die van invloed zijn op de ontwikkeling van nieuwe banen in de circulaire bouw en brengen deze in bij de regiobrede Human Capital Agenda (opgave Productieve regio).

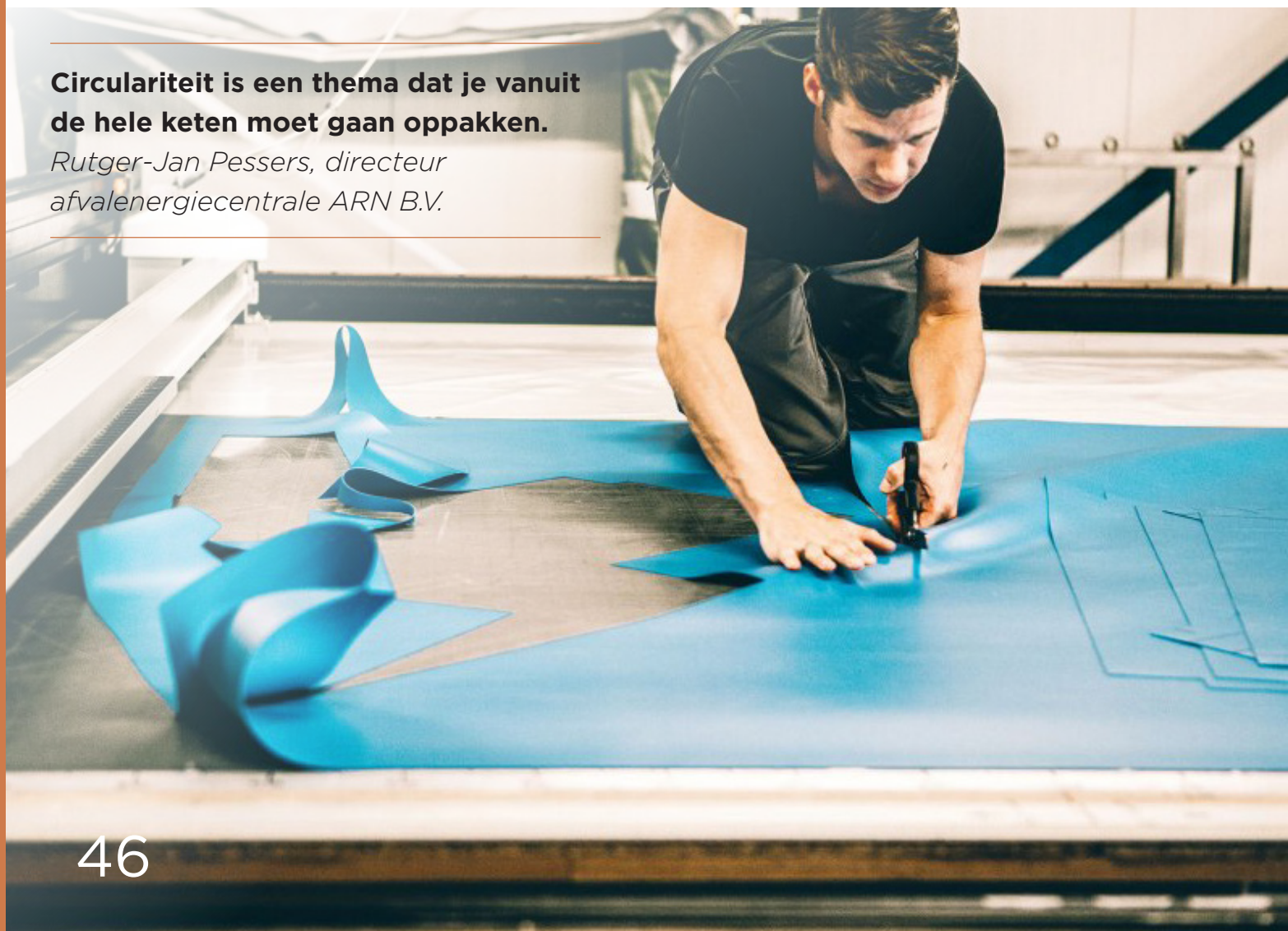
Circulaire bouw en infrastructuur	**2021** 2e helft	**2022** 1e helft	2e helft	**2023** 1e helft	2e helft
Circulair opdrachtgeverschap GWW-sector					
Circulair bouwen, implementatie Circulaire Impactladder					
Ondersteuning proeftuinen circulair bouwen, houtbouw					

SPEERPUNT 2

CIRCULAIRE ECONOMIE: GRONDSTOFFEN EN KETENS

OVER VIJF JAAR:

- Hebben we goed zicht op de afval- en grondstoffenstromen in de regio.
- Hebben we korte en efficiënte maak- en productieketens gerealiseerd.
- Weten gemeenten hoe ze circulair kunnen inkopen en hebben daar volop ervaring mee.
- Is het hergebruik van grondstoffen en materialen fors toegenomen.

Circulariteit is een thema dat je vanuit de hele keten moet gaan oppakken.
Rutger-Jan Pessers, directeur afvalenergiecentrale ARN B.V.

CIRCULAIRE ECONOMIE

In 2018 werd de regio Arnhem-Nijmegen al verkozen tot beste circulaire regio van Nederland. De jury constateerde dat in onze regio wordt doorgepakt, zowel van onderop, als in een coördinerende en verbindende rol van bovenaf o.a. via The Economic Board. Afvalscheidingspercentages zijn hoog en het bedrijfsleven levert belangrijke bijdragen met innovatieve initiatieven die eveneens landelijke erkenning kregen.
Maar we zijn er nog niet. Met een gerichte aanpak kunnen we een belangrijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling van een circulaire economie in onze regio die kan rekenen op Europese belangstelling en daarmee aantrekkelijk wordt voor Europese partnerships met bijbehorende middelen.

We versterken ons inzicht in de regionale grondstoffen- en afvalstromen, verkennen de mogelijkheid van een grondstoffenhub, helpen samen met provincie en omgevingsdiensten bij het wegnemen van juridische belemmeringen en stimuleren de totstandkoming van nieuwe recyclingketens, bijvoorbeeld in de landbouw waar nog veel kansen liggen. Daarnaast ondersteunen we gemeenten bij het circulair inkopen van producten en diensten en signaleren we kansen voor nieuwe banen voor praktisch en technisch geschoolden, afgestemd met de brede Human Capital Agenda in de opgave Productieve regio. Landelijke of projectgebonden programma's voor gedragsbeïnvloeding delen we met gemeenten om verspilling bij consumenten en producenten tegen te gaan. Als we de acties in samenhang uitvoeren, dragen ze in de grootste mate bij aan het optimaliseren van de circulaire economie in onze regio.

RESULTATEN 2022

VERKENNING NAAR REGIONALE GRONDSTOFFENSTROMEN
Inzicht verwerven in regionale stromen van grondstoffen, producten en materialen en de daarbij behorende logistieke ketens verder verduurzamen. Onderzoek richt zich met name op (schaarse) stromen waarop we als overheden relatief veel invloed hebben.

ONDERZOEK KANSEN VOOR REGIONALE GRONDSTOFFENBANK EN GRONDSTOFFENHUBS
Verkenning van de (on)mogelijkheden van een regionale grondstoffenbank en grondstoffenhubs (fysiek, digitaal) om de uitwisseling tussen vragers en aanbieders van materialen en grondstoffen te verbeteren, met aanbevelingen voor een gerichte strategie en aanpak voor gemeenten.

ONDERSTEUNING ONDERZOEKSPROGRAMMA MET O.A. PORTAAL CIRCULAIRE ECONOMIE
Uitwerking van een viertal casussen, gekoppeld aan onderwijsprogramma's. Het voortouw bij deze actie ligt bij TEB. Regionaal portaal voor gemeentelijke onderzoeksvragen en delen uitkomsten. Ondersteuning opleiden van jonge vakmensen met stageplaatsen.

KENNISPLATFORM CIRCULAIR INKOPEN
Doorontwikkeling van dynamisch kennisplatform waar circulaire inkoopvoorbeelden, best practices, trainingen, etc. door gemeenten en andere partijen worden gedeeld. Drempels voor circulair inkopen worden weggenomen. Zo mogelijk uitbreiden met deelname van nieuwe partners.

CIRCULAIRE HOTSPOTS
Het uitlichten van innovatieve circulaire hotspots als Synergiepark InnoFase en NEXTgarden om (inter-) nationale erkenning en co-financiering te verwerven voor de regio als broedplaats voor projecten in de circulaire economie. In samenwerking met onze partners (o.a. TEB en de provincie).

Circulaire Economie: grondstoffen en ketens	**2021** 2e helft	**2022** 1e helft	2e helft	**2023** 1e helft	2e helft
Verkenning naar regionale grondstoffenstromen	■	■			
Onderzoek kansen voor regionale grondstoffenbank en hubs		■	■		
Ondersteuning onderzoeksprogramma met o.a. portaal CE	■	■	■	■	
Circulair inkopen		■	■	■	■
Uitlichten circulaire hotspots	■	■	■	■	■

SPEERPUNT 3

WATER EN KLIMAATADAPTATIE

OVER VIJF JAAR:

- Zijn we steeds beter geworden in het opvangen, vasthouden en hergebruiken van water.
- Hebben we maatregelen genomen om wateroverlast, droogte of hittestress fors te verminderen.
- Hebben we het bebouwd gebied in stad en dorp verder vergroend.
- Bouwen we klimaatbestendig.

WATER EN KLIMAATADAPTATIE

Van oudsher heeft onze regio een bijzondere relatie met water vanwege onze ontstaansgeschiedenis met grote rivieren en de voor Nederlandse begrippen grote reliëfverschillen. Het maakt onze regio bijzonder aantrekkelijk om te wonen. Bij de opgave Ontspannen regio ligt het initiatief voor het versterken van het groen-blauwe raamwerk in onze regio. De rivieren en het reliëf stellen ons echter ook voor bijzondere uitdagingen. Projecten die meer ruimte voor de rivier creëren, hebben invloed op onze andere opgaven waarvoor we staan, bijvoorbeeld op het gebied van verstedelijking, mobiliteit en recreatie. Dit maakt water en klimaatadaptatie een belangrijk thema: in de regio willen we water beter opvangen, vasthouden en hergebruiken en willen we overlast en onveilige situaties voorkomen.

Steden en dorpskernen kunnen we nog verder vergroenen, waarmee we beter zijn voorbereid op extreme regenval, hitte en droogte.
We bevorderen tegelijk de biodiversiteit. Bewonersgroepen, bedrijven en anderen nemen regelmatig het initiatief voor dergelijke vergroeningsprojecten die vaak ook bijdragen aan de sociale cohesie in stad of dorp.

De gemeenten in de regio zijn betrokken bij verschillende Regionale Adaptatiestrategieën (RAS) die samen met waterschappen en andere partijen worden ontwikkeld. De RASsen zijn gereed of in een afrondend stadium.
Daarna volgt de uitwerkingsfase, waarbij we als regio kunnen leren van goede voorbeelden over hoe om te gaan met extreme wateroverlast, hitte en droogte. Ook living labs en klimaatproeftuinen dragen daaraan bij. Bovendien hebben we als regio een forse bouwopgave waarbij we de groene kwaliteiten van de regio willen versterken. Dat levert de uitdaging op om klimaatbestendig, natuurinclusief en biodivers te bouwen.

RESULTATEN 2022

REGIONALE ADAPTATIESTRATEGIEËN: KENNIS DELEN

Delen van kennis en ervaring bij de uitvoering van de klimaatadaptatiemaatregelen met extra focus op uitdagingen die in onze regio op meerdere plekken spelen, bijvoorbeeld verdroging van stuwwallen. Accent op RAS-regio overstijgende thema's.

ONDERSTEUNING INNOVATIEPLATFORM 'LIVING LAB DELTA OOST'

In het platform zijn diverse partijen vertegenwoordigd die een belang hebben in het verstedelijkt rivierengebied Delta Oost en samen een kennisagenda opbouwen. De civic entrepreneur van de TEB verbindt vele partijen uit de triple helix. De Groene Metropoolregio ondersteunt het initiatief, zet het in de schijnwerpers en vergroot kansen op een Regiodeal.

VERSTERKEN AANDACHT VOOR KLIMAATBESTENDIG BOUWEN

Versterken kennis, kunde en profiel op het gebied van klimaatbestendig, natuurinclusief en biodivers bouwen. Ontwikkelen uniforme aanpak voor bouwprojecten. Verwerven Europese/nationale co-financiering voor vooruitstrevende projecten.

KENNISDELING KLIMAATPROEFTUINEN EN VERGROENINGSPROJECTEN

Ontwikkelen van een lerende en inspirerende omgeving waarin kennis en praktijkervaringen over klimaatproeftuinen en aanpak van grote en kleinere vergroeningsprojecten op regionale schaal worden gedeeld.

PROFILERING MET PROJECTEN LANDSCHAPSONTWIKKELING

Versterken profiel van de regio met behulp van grote landschapsontwikkelingsprojecten, die mede betrekking hebben op water, klimaat en biodiversiteit, o.a.:

- rivierklimaatpark IJssel: duurzame waterrijke landschapsontwikkeling.
- Park Lingezegen: water, vergroening, mobiliteit, landbouw, natuur en recreatie.
- Ooijpolder: living lab herstel biodiversiteit.

De regio wordt hiermee aantrekkelijker voor partnerships en co-financiering van projecten en daarmee natuurlijk ook voor onze inwoners.

Water en klimaatadaptatie	**2021** 2e helft	**2022** 1e helft	2e helft	**2023** 1e helft	2e helft
Regionale Adaptatiestrategieën: kennis delen		■	■	■	■
Ondersteuning Innovatieplatform 'Living lab Delta Oost'		■	■	■	
Versterken aandacht klimaatbestendig bouwen			■	■	■
Kennisdeling klimaatproeftuinen en vergroeningsprojecten	■	■	■	■	■
Profilering met grote projecten landschapsontwikkeling			■	■	

SPEERPUNT 4

TRANSITIE NAAR DUURZAME ENERGIE

OVER VIJF JAAR:

- Gebruiken bedrijven, gemeenten en inwoners minder energie.
- Is het aandeel schone energie dat we in de regio gebruiken groter dan landelijk gemiddeld.
- Hebben we innovaties tot stand gebracht in opwekking, opslag en transport van duurzame energie.

TRANSITIE NAAR DUURZAME ENERGIE

In het nationale Klimaatakkoord is afgesproken om in 2030 de helft minder broeikasgassen uit te stoten ten opzichte van 1990. Dit akkoord volgde op de afspraken die in het Klimaatverdrag van Parijs zijn vastgelegd om de stijging van de gemiddelde wereldtemperatuur te beperken tot ruim onder de 2 graden Celsius, en zo mogelijk 1,5 graden Celsius.

In onze Regionale Energie Strategie (RES) hebben we de ambitie vastgelegd om in 2030 55% minder CO2 uit te stoten. Samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en volksvertegenwoordigers zoeken we naar mogelijkheden om energie te besparen en duurzaam op te wekken. We hanteren het uitgangspunt om het opwekken van elektriciteit te combineren met andere thema's zoals biodiversiteit, mobiliteit en landbouw. We verkleinen door onze samenwerking de kwetsbaarheid van individuele gemeenten en vergroten onze slagkracht.

Een goede verdeling van lusten en lasten is een belangrijke uitgangspunt voor het vervolg. Daarnaast geven we invulling aan de afspraken om de RES de juiste status te geven en te borgen in omgevingsbeleid, zorgen we voor een milieueffectrapportage, bevorderen we de totstandkoming van een regionaal warmtesysteem en gemeentelijke transitievisies warmte en versterken we de ruimtelijk kwaliteit en de landschappelijke inpassing van projecten.

Flankerend aan onze inspanningen in RES-verband werken we ook op andere manieren aan de energietransitie, bijvoorbeeld door het stimuleren van de ontwikkeling van nieuwe duurzame energiedragers zoals waterstof, door onze collectieve inkoop van energie en door bijvoorbeeld kansen te signaleren voor praktisch en technisch geschoolden in de energiesector.

RESULTATEN 2022

REGIONALE ENERGIESTRATEGIE UITVOEREN EN VOORBEREIDEN RES 2.0
In samenwerking met vele partners uitvoering geven aan de afspraken in de RES 1.0 en voor 1 juli 2023 een nieuw bod opstellen voor RES 2.0.

AANPAK VAN BEDRIJVENTERREINEN: ENERGIE
Gezamenlijke aanpak energie-efficiëntie op bedrijfsterreinen met focus op ontwikkeling van een Regionaal Expertisecentrum. Uitlichten bijzondere bedrijfsterreinen IPKW, Innofase, NEXTgarden, Engie, ARN. Afgestemd met opgave Productieve regio.

ONDERZOEK AANBESTEDEN ENERGIELOKETTEN
Onderzoek naar de meerwaarde van het gezamenlijk aanbesteden van de regionale energieloketten (advies en subsidie) voor bewoners en eigenaren van woningen en indien wenselijk de uitvoering daarvan.

INKOOP ENERGIE
Voortzetting faciliteren gezamenlijke inkoop (duurzame) energie door gemeenten per 1 januari 2023. Verwerken duurzame uitgangspunten in aanbesteding inkoop aardgas. Monitoring voortgang contract elektriciteit.

KENNISDELING PROJECTEN AARDGASVRIJE WIJKEN
Delen van kennis en leerervaringen tussen gemeenten in de regio over projecten waarbij woningen voorzien worden van duurzame warmte ('Wijken van de Toekomst', 'Programma Aardgasvrije Wijken'). Versnellen van aanpak om woningen aardgasvrij te maken.

REGIONAAL INVESTERINGSPROGRAMMA ENERGIEOPSLAG (WATERSTOF E.D.)
Samen met de provincie en TEB onderzoek naar het aanjagen van investeringen het verwerven van externe middelen om energie-opslagmethoden (accu's, waterstof, etc.) te kunnen opschalen.

MONITORING
Monitoring van het effect op de uitstoot van CO2-emissies van de regionale activiteiten met betrekking tot de energietransitie. Dit is een voortzetting van de monitoring in het kader van de regionale routekaart. Zoveel mogelijk gebruik maken van bestaande data.

Transitie naar duurzame energie	**2021** 2e helft	**2022** 1e helft	2e helft	**2023** 1e helft	2e helft
Regionale Energiestrategie uitvoeren en voorbereiden RES 2.0					
Aanpak van bedrijventerreinen: energie					
Onderzoek meerwaarde aanbesteden energieloketten voor bewoners					
Inkoop energie					
Kennisdeling projecten Aardgasvrije wijken					
Regionaal investeringsprogramma energieopslag					
Monitoring					

ONTSPANNEN REGIO

OVER VIJF JAAR:
Hebben we een goede balans tussen groei en leefkwaliteit door onze inzet op duurzaam toerisme en recreatie, complete en diverse voorzieningen in centra, een sterke culturele infrastructuur en versterking van natuur, landschap en erfgoed.

AMBITIE & SPEERPUNTEN

Speerpunten Ontspannen regio

- 1 Duurzaam toerisme
- 2 Bruisende binnensteden en krachtige kernen
- 3 Groen-blauw raamwerk
- 4 Sterke culturele infrastructuur

De ambitie van de opgave Ontspannen regio is om, in lijn met de visie van de Groene Metropool-regio, groei in balans te brengen met onze leefkwaliteit, een gezonde leefomgeving en aantrekkelijkheid van cultuur, erfgoed, recreatie, natuur en landschap.

De speerpunten binnen deze opgave zijn allemaal gericht op het creëren en versterken van een levendige en leefbare regio en hangen nauw met elkaar samen. Duurzame recreatie en toerisme, cultuur en erfgoed dragen bij aan bruisende en levendige binnensteden en kernen. Samen met de prachtige natuur en het landschap, maken zij de regio een fijne plek om te wonen, werken en te bezoeken. Dit genereert weer inkomsten en werkgelegenheid voor de regio. Cultuur en erfgoed hebben ook een belangrijke sociaal-maatschappelijke functie en zijn belangrijk voor de leefbaarheid en de economische waarde van de regio. Soms schuurt het ook: al die gebruiksfuncties leggen een claim op de beperkte ruimte die we in de regio hebben. Daarom werken we in deze opgave aan een groen-blauw raamwerk. Op basis daarvan kunnen we zoeken naar functiecombinaties en keuzes maken om natuur, landschap en cultuurhistorisch erfgoed te behouden en te versterken.

Juist nu is onze gezamenlijke inzet op deze speerpunten hard nodig. De COVID-19 crisis raakt de sectoren binnen deze opgave hard. Ook de druk op natuur en landschap is door de crisis nog groter geworden. Wat we over vijf jaar willen bereiken, hebben we dan ook aangepast.
We willen niet per definitie meer, maar kwalitatief beter. Waar dat kan, maken we direct een begin met activiteiten waarvan we snel resultaat zien. Tegelijkertijd is samenwerking op de onderwerpen in deze opgave op regionaal niveau relatief nieuw. We moeten daarom eerst scherp krijgen wat we met elkaar op regionaal niveau willen bereiken en wat we willen doen om daar te komen. Daarvoor is onderzoek, visie en planvorming nodig. Alleen zo kunnen we programma's en projecten concreet maken en mogelijkheden creëren voor (co-)financiering van provincie, Rijk, Europa en de markt. Daar waar we dit soort verkennende activiteiten doen, maken we gebruik van wat er al ligt (en dat is veel), zodat we snelle slagen kunnen maken naar meer concreetheid.

Met de meeste acties hebben we in 2021 een start gemaakt, zodat we in 2022 zo snel mogelijk resultaten kunnen boeken en we in het tweede kwartaal van 2022 onze inzet voor 2023 en verder concreet kunnen maken. Zo zijn we in samenwerking met de provincie begonnen met het plan van aanpak fiets- en wandelroutenetwerk en het uitwerken van het toeristisch profiel op basis van belevingsgebieden (zie verder onder het speerpunt Duurzaam toerisme).
We hebben, eveneens samen met de provincie, een start gemaakt met de analyse en het

toekomstbeeld voor Bruisende Binnensteden en Krachtige kernen en gesprekken gevoerd over de uitvoering van het Transformatievoorstel Cultuur.

ACTIES TEN BEHOEVE VAN ALLE SPEERPUNTEN

Een aantal acties voeren we uit voor alle speerpunten. We blijven investeren in belangenbehartiging voor projecten en initiatieven van bovenregionaal belang, zoals het Valkhofkwartier, de Lauwersgrachtalliantie en de verbouwing van de Stadsschouwburg Nijmegen. En natuurlijk ook de Nieuw Hollandse Waterlinie (Fort Pannerden) en de Romeinse Limes, die sinds kort de status werelderfgoed hebben. We breiden deze belangenbehartiging de komende tijd uit naar andere initiatieven van bovenregionaal belang, zoals verhaallijnen over bevrijding en de Romeinen, musea, grote evenementen, het (nog op te richten) regionale steunpunt voor amateurkunst en projecten om landschap, natuur en cultuur te versterken. Belangenbehartiging betekent: ervoor “gaan lopen”, lobbyen en zoeken naar financiering. De investering zelf wordt lokaal gedaan met co-financiering van derden. De regiogemeenten hoeven deze initiatieven niet te financieren.

Daar waar we data nodig hebben, maken we optimaal gebruik van wat er is en verbinden we databronnen met elkaar. We helpen om informatie over bijvoorbeeld (voucher)regelingen goed toegankelijk te maken voor ondernemers, via bestaande en veelgebruikte kanalen.
We brengen voor deze opgave relevante human capital vraagstukken en -projecten in de Human Capital Agenda van de Productieve regio.
We versterken de verbinding tussen de cultuursector en de toeristische, sector, zodat er kennis gedeeld wordt en samenwerking ontstaat.

Bij alles wat we doen, hebben we aandacht voor andere (sub)regio’s die aan onze regio grenzen of deels overlappen, zoals het Land van Maas en Waal, Veluwe, Achterhoek, NordRhein-Westfalen en Rivierenland.

PARTNERS

PROVINCIE GELDERLAND

De doelen van de provincie en de opgave Ontspannen regio vallen sterk met elkaar samen. De provincie committeert zich dan ook aan deze opgave en draagt hieraan bij door inzet van capaciteit en budget. Veel acties pakken we samen met de provincie op. In de komende maanden verkennen we met de provincie of we, in het kader van de investeringsagenda, aanvullend op deze regionale agenda (maar uiteraard wel binnen de financiële kaders hiervan) samen kunnen werken aan:

- Stimuleren dat ondernemers in de toeristische sector (meer) aandacht besteden aan klimaat en milieu;
- Soortenmanagementplannen en monitoring van o.a. biodiverstiteit;
- Een vervolg op de analyse voor Bruisende Binnensteden en Krachtige Kernen, ook voor de langere termijn (“na COVID”).

THE ECONOMIC BOARD (TEB)

TEB hecht veel belang aan de Ontspannen regio, omdat deze van wezenlijk belang is voor een goed vestigingsklimaat. Vanuit Ontspannen regio maken wij graag gebruik van het netwerk van TEB om deze opgave verder te brengen.
We zullen op relevante momenten de Boardleden dan ook vragen om de belangen van de Ontspannen regio onder de aandacht te brengen van belangrijke stakeholders.

VELUWE-ALLIANTIE

Een aantal gemeenten binnen de regio Arnhem-Nijmegen maakt ook deel uit van de Veluwe-Alliantie. Met name bij het speerpunt Duurzaam toerisme zien wij belangrijke kansen om samen te werken. Denk hierbij aan de belevingsgebieden, vitaliteit, spreiding van recreatiedruk en human capital.

TOERISME VELUWE ARNHEM-NIJMEGEN (TVAN)

TVAN is een belangrijke uitvoeringspartner op het gebied van Duurzaam toerisme. TVAN is mede-opsteller van het Toeristisch Toekomstperspectief regio Arnhem-Nijmegen “Toerisme: bestemming in balans” en de bijbehorende uitvoeringsagenda en trekt samen met ons op in de uitvoering hiervan. Het werken met een toeristisch profiel op basis van belevingsgebieden en een strategische marketingvisie, zien wij als een belangrijke basis voor onze samenwerking.

ANDERE PARTNERS

Partners met wie we in het vervolgtraject gaan afstemmen zijn onder andere: ondernemers, ondernemerscollectieven, city marketing, koepelorganisaties op het gebied van recreatie en toerisme, zoals HISWA-RECRON, Koninklijke Horeca Nederland en Gastvrij Nederland), kennisinstellingen, het Rijk, waterschappen, routebureaus Arnhem-Nijmegen en Veluwe, Euregio (ook INTERREG), terreinbeheerders en natuurorganisaties, Land- en tuinbouworganisaties, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, MKB Nederland, Vastgoedeigenaren, VNO/NCW, Culturele instellingen, Cultuur Oost, Kunstvakonderwijs, Erfgoed Gelderland, Romeinennetwerk Gelderland, Nederlandse Limes Stichting, Cultuurpunten, Het Gelders Kastelen netwerk (Macht & Pracht via TVAN), Pact van Loevestein, Fort Pannerden, Leisurelands en recreatieschap Uiterwaarde.

SPEERPUNT 1

DUURZAAM TOERISME

OVER VIJF JAAR:

- Hebben we in de regio een vitale sector voor recreatie, die aansluit bij de vraag en bijdraagt aan de (basis)voorzieningen en leefbaarheid in de kernen.
- Kiezen bezoekers steeds vaker voor een meerdaags verblijf in de regio.
- Is de toeristische drukte beter verspreid over de regio en over de seizoenen.

Door regionale samenwerking kan de unieke diversiteit van onze regio maximaal worden benut en kunnen we gezamenlijk de bezoekers spreiden over de regio. Hierdoor kunnen we ook in de toekomst gasten blijven ontvangen zonder dat dit ten koste gaat van de natuur en de biodiversiteit. Toerisme en recreatie blijft hierdoor op een duurzame wijze bijdragen aan de regionale economie, de werkgelegenheid en de kwaliteit van de leefomgeving.
Herre Dijkema – directeur TVAN

Voor dit speerpunt gebruiken we het Toeristisch Toekomstperspectief regio Arnhem-Nijmegen “Toerisme: bestemming in balans” met bijbehorende uitvoeringsagenda als leidraad.

Binnen de vier subregio’s (Veluwezoom, de Liemers, Rijk van Nijmegen en de Betuwe) wordt al veel samengewerkt op het gebied van duurzaam toerisme. Wat we nog missen is de samenhang en aansluiting tussen de subregio’s. Daardoor maken we onvoldoende gebruik van elkaars sterke kanten. Door regionaal samen te werken, versterken we elkaars krachten en zijn we een nog krachtigere partner richting Provincie, Rijk en Europa. We streven daarbij niet naar eenheid, maar naar het gezamenlijk uitdragen van de diversiteit van de regio. Daarom zetten we in op een toeristisch profiel op basis van belevingsgebieden: uitwerkingen van elkaar versterkende, thematische en geografische verhaallijnen. We kijken daarbij ook naar de verbindingen met het Land van Maas en Waal, Veluwe, Achterhoek, NordRhein-Westfalen en Rivierenland. Het profiel en een bijbehorende marketingvisie gebruiken we om samen met ondernemers passend aanbod te ontwikkelen en dit beter te vermarkten. Zo stimuleren we meerdaagse verblijfsrecreatie. Het toeristische profiel helpt om het opdrachtgeverschap aan uitvoeringsorganisaties, zoals TVAN, af te stemmen. Zo kunnen we middelen efficiënter inzetten. Daarnaast maken we een vitaliteitsaanpak en bedenken we maatregelen om spreiding van toeristische druk te stimuleren. Met de provincie Gelderland, de routebureaus en Verbonden regio zetten we in op een beter recreatief wandel- en fietsroutenetwerk. Met de provincie Gelderland verkennen we hoe we ondernemers in de toeristische sector kunnen stimuleren om meer aandacht te besteden aan klimaat en milieu.

RESULTATEN 2022

TOERISTISCH PROFIEL EN MARKETINGVISIE
Maken van een toeristisch profiel op basis van belevingsgebieden. Een start maken met een bijbehorende marketingvisie. Aandacht voor (fysiek en digitaal) gastheerschap en het niveau waarop we dat organiseren (lokaal, subregionaal of regionaal). Gebruik maken van wat er al is.

OPDRACHTGEVERSCHAP UITVOERINGS-ORGANISATIES
Verkennen hoe we opdrachtgeverschap aan uitvoeringsorganisaties zoals TVAN het beste kunnen vormgeven: op lokaal, subregionaal of regionaal niveau of een combinatie. Voortbouwen op de ervaringen van het Rijk van Nijmegen. Aandacht voor samenwerking met uitvoeringsorganisaties in omliggende regio’s.

VITALITEITSAANPAK DAG- EN VERBLIJFSRECREATIE
Op basis van onderzoek een vitaliteitsaanpak maken met een strategie voor de regio en handreikingen voor ondernemers.

INZICHT EN MAATREGELEN SPREIDING VAN RECREATIEDRUK
Verwerven van nog beter inzicht in recreatiedruk. Met het verkregen inzicht maatregelen opstellen. Financieringsmogelijkheden voor die maatregelen zoeken.

PLAN VAN AANPAK WANDEL- EN FIETSROUTENETWERK
Opstellen plan van aanpak wandel- en fietsroutenetwerk. Met aandacht voor aansluiting bij andere (sub)regio’s, toeristische overstappunten, het utilitaire netwerk en andere recreatieve paden. Gefaseerd uitvoeren van het plan. In het speerpunt Groen-blauw raamwerk komen de ruimtelijke aspecten van het routenetwerk terug.

Duurzaam toerisme	**2021** 2e helft	**2022** 1e helft	2e helft	**2023** 1e helft	2e helft
Maken toeristisch profiel en marketingvisie					
Afstemmen opdrachtgeverschap uitvoeringsorganisaties					
Maken vitaliteitsaanpak					
Stimuleren spreiding recreatiedruk					
Opstellen plan van aanpak wandel- en fietsroutenetwerk					
Uitvoeren plan van aanpak wandel- en fietsroutenetwerk					

SPEERPUNT 2

BRUISENDE BINNEN-STEDEN EN KRACHTIGE KERNEN

OVER VIJF JAAR:

- Hebben we een sterk en compleet aanbod van voorzieningen in onze binnensteden en centra van kernen (kortweg: centra).
- Hebben we leegstand in onze centra aangepakt en beperkt.
- Houden we de centra leefbaar voor bewoners.

Binnensteden en centra van kernen veranderen in snel tempo als gevolg van veranderingen in retail en consumentengedrag. Groeiende leegstand dreigt en wordt zichtbaar. De COVID-19 crisis versterkt dit. Bovendien zijn centra voor hun levendigheid sterk afhankelijk van elkaar.
Het levendig en leefbaar houden van centra pakken veel gemeenten al op. Daarbij spelen voor alle gemeenten soortgelijke thema's.
De belangrijkste zijn leegstand en de transformatie van centra van place to buy naar place to meet/be en naar wonen.

Om kansen voor versterking van centra in kaart te brengen, maken we een analyse van en een toekomstbeeld voor het regionale netwerk van voorzieningen in centra. Dit dient drie doelen. Ten eerste kunnen we beter inspelen op mogelijkheden voor externe financiering van projecten en initiatieven. Plannen en projecten van individuele gemeenten zijn vaak te klein en onderling onvoldoende samenhangend voor steun vanuit bijvoorbeeld het Rijk, Europa of provincie. Wellicht dat dit op het schaalniveau van de regio wel kansrijk is. Ten tweede kan het inzicht uit de analyse en het toekomstbeeld gemeenten helpen bij het maken van keuzes en het uitvoeren van plannen op lokaal niveau. Ten derde gebruiken we analyse en toekomstbeeld om in de regionale agenda van 2023 en verder dit speerpunt invulling te geven (of, als we geen meerwaarde zien, hiermee te stoppen).

Daarnaast is kennis delen en van elkaar weten waar we mee bezig zijn, essentieel. Dit organiseren we op regionaal niveau. We doen dit samen met de opgave Productieve regio, speerpunt stimuleren MKB.

RESULTATEN 2022

REGIONALE ANALYSE EN TOEKOMSTBEELD TER VERSTERKING VAN CENTRA
Analyse maken van de huidige profielen, voorzieningenniveaus en relaties tussen centra en de ontwikkelingen en veranderingen hierin (incl. effecten COVID-19). Indien nodig acties op regionaal niveau formuleren om dit netwerk van centra te versterken. Op basis daarvan besluiten we of, en zo ja, welke acties we opnemen voor dit speerpunt voor 2023 en verder. Bij het maken van analyse en toekomstbeeld werken we nauw samen met de provincie. We gebruiken wat er al ligt, zoals het RPW en het detailhandelsbeleid. We sluiten aan bij de economische monitor (zie opgave productieve regio) en vullen deze aan met voor centra relevante data.

BIJEENKOMSTEN KENNIS DELEN (AMBTELIJK EN BESTUURLIJK) O.A. OVER FINANCIERINGSMOGELIJKHEDEN VOOR PROJECTEN
Kennis delen over projecten voor de versterking van centra en op zoek gaan naar (financierings)mogelijkheden hiervoor. Nadruk op leegstand en ondersteunen van ondernemers (relevant i.h.k.v. het herstel van de COVID-19 crisis). We organiseren deze bijeenkomsten samen met de Productieve regio (speerpunt stimuleren MKB) en in afstemming met o.a. de samenwerkende centrummanagers in de regio.

Bruisende binnensteden en krachtige kernen	**2021** 2e helft	**2022** 1e helft	2e helft	**2023** 1e helft	2e helft
Kennis delen o.a. over financieringsmogelijkheden voor projecten					
Maken regionale analyse en benoemen acties versterking centra					
Uitvoeren acties ter versterking centra					

SPEERPUNT 3

GROEN-BLAUW RAAMWERK

OVER VIJF JAAR:

- Hebben we waardevolle natuur, biodiversiteit, landschap en cultureel erfgoed in de regio duurzaam behouden, versterkt en uitgebreid. Het gaat om zowel de intrinsieke waarde van natuur, landschap en erfgoed, als de belevingswaarde.
- Benutten we mogelijkheden voor functiecombinaties met woningbouw, landbouw, recreatie, klimaatadaptatie, waterberging en biodiversiteit beter.

Dit speerpunt vormt het groen-blauwe hart van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen: hoe behouden én versterken we landschappen, natuurwaarden en cultuurhistorisch erfgoed, in combinatie met andere ruimtevragers?
Om daar antwoord op te geven, maken we een groen-blauw raamwerk: een kaart met de huidige natuurgebieden, cultuurhistorisch erfgoed en landschapszones, het gebruik daarvan en de mogelijkheden voor versterking en uitbreiding. Daarbij kijken we zowel naar de belevingswaarde van natuur, landschap en cultuurhistorie, als naar de intrinsieke waarde daarvan. Denk bijvoorbeeld aan biodiversiteit en het intrinsieke belang van het behoud van cultuurhistorisch erfgoed, zowel het groene als het gebouwde erfgoed. We kijken daarbij nadrukkelijk naar mogelijkheden voor functiecombinaties. Zo kan natuur inclusieve landbouw bijdragen aan behoud en gebruik van de natuur en biodiversiteit en zo de aantrekkelijkheid van het regionale groene raamwerk verbeteren. Maar ook de “reguliere” landbouw, waterberging, energietransitie etc. vragen om ruimte. Er zullen dus naast handige combinaties, ook keuzes gemaakt moeten worden. Soms is natuur er bijvoorbeeld vooral bij gebaat om met rust gelaten te worden.

Het raamwerk is een uitwerking van de bouwsteen Leefomgeving van de Verstedelijkingsstrategie en vormt input voor het verstedelijkingsakkoord, het dashboard Groene groei, de regionale toekomstscenario’s en de regionale investeringsagenda’s, die binnen de Groene Groeiregio worden ontwikkeld.
We werken dan ook nauw samen met deze opgave. Zo kan het raamwerk bijdragen aan het integraal afwegen van ruimteclaims en het uitlokken van investeringen in het ‘groen’ en ‘blauw’ van de Groene Metropoolregio.

RESULTATEN 2022

GROEN-BLAUW RAAMWERK
Maken van een groen-blauw raamwerk: een kaart met de huidige natuurgebieden, biodiversiteit, cultuurhistorisch erfgoed en landschapszones, het gebruik daarvan en de mogelijkheden voor versterking, verbinding en uitbreiding. Daarbij op zoek gaan naar koppelkansen met bijvoorbeeld landbouw, natuur, energietransitie, woningbouw, klimaatadaptatie, waterberging, recreatie en toerisme. Aangeven waar keuzes nodig zijn.
Raamwerk gebruiken voor investeringen na 2022.
Gebruik maken van de ruimtelijke plannen, projecten en kaarten die er al liggen: de streekgidsen die de provincie ontwikkelt, de recreatiezonering die voor de Veluwe(zoom) wordt uitgewerkt en projecten als het Living Lab Ooijpolder voor biodiversiteitsherstel. Verbinding leggen met het speerpunt Duurzaam toerisme, waarin spreiding van toeristische druk een belangrijk thema is. Aansluiten bij de belevingsgebieden die we binnen Duurzaam toerisme bepalen.

Groen-blauw raamwerk	**2021** 2e helft	**2022** 1e helft	2e helft	**2023** 1e helft	2e helft
Maken groen-blauw raamwerk					
Investeren in groen en blauw van de regio (in/samen met opgave Groene Groei en partners)					

SPEERPUNT 4

STERKE CULTURELE INFRASTRUCTUUR

OVER VIJF JAAR:

- Hebben we een duurzame culturele infrastructuur, waarbinnen cultureel aanbod wordt verzorgd dat past bij de vraag en het profiel van de regio.
- Participeren inwoners en bezoekers van de regio actief en passief in cultuur en bereiken we steeds meer verschillende doelgroepen.

De ‘regio 025’ heeft een eigen culturele signatuur en kracht. De complete culturele keten is in de regio aanwezig: een brede basis van amateurkunst, cultuureducatie, een innovatief middensegment en een top van instellingen van bovenregionaal belang. Deze onderdelen hangen samen en inspireren elkaar. Cultuur draagt zo bij aan leefbaarheid en levendigheid van de regio, een gunstig vestigingsklimaat, aan sociale cohesie en inclusie en aan een vitale toeristische sector. Wij versterken deze keten in zijn geheel en in samenhang.

Als startpunt gebruiken we het Transformatievoorstel Cultuurregio 025. Het transformatievoorstel is gemaakt door 15[4] regiogemeenten, met ideeën uit de culturele sector, op uitnodiging van de provincie Gelderland in het kader van de COVID-19 crisis. Met het Transformatievoorstel ligt er een stevig en gedragen begin van brede regionale samenwerking, gericht op blijvende structuurversterking. Die basis gebruiken we om de regionale samenwerking verder uit te bouwen. We verbreden het voorstel waar gewenst naar niet betrokken gemeenten, zoeken financieringsmogelijkheden, voeren het uit en maken een visie en investeringsplan voor 2022 en verder. Zo maken we onze inzet voor de regionale infrastructuur concreet, om snel en flexibel in te kunnen inspringen op nieuwe kansen en externe (financierings)mogelijkheden.

Cruciaal hierbij is de samenwerking met de provincie: alleen in partnerschap kunnen we het Transformatievoorstel realiseren. De gesprekken hierover lopen nog. De resultaten hiervan nemen we mee in de uitvoering van deze agenda.

4 De provincie heeft om praktische redenen Doesburg en Montferland bij een andere regio ingedeeld, Mook en Middelaar ligt in een andere provincie.

RESULTATEN 2022

REGIONALE VISIE OP DE VERSTERKING VAN DE REGIONALE CULTURELE INFRASTRUCTUUR (INCLUSIEF CULTUUREDUCATIE)
Op basis van het Transformatievoorstel werken aan een door alle regiogemeenten en de culturele sector gedragen visie op de versterking van de regionale culturele infrastructuur, inclusief cultuureducatie (zowel op school als in de vrije tijd).

REALISATIE TRANSFORMATIEVOORSTEL
Maken van samenwerkingsafspraken over het Transformatievoorstel met de provincie en andere partners, het zoeken van financieringsmogelijkheden en het uitvoeren van de maatregelen en acties die daaruit voortvloeien. Mits de financiering rond komt, betekent dit werken aan activiteiten die de culturele keten van top- en middensegment, cultuureducatie en amateurkunst duurzaam versterken.

INVESTERINGSPLAN CULTURELE INFRASTRUCTUUR NA 2022
Maken van een investeringsplan voor de culturele infrastructuur na 2022: hoe ziet onze toekomstige regionale infrastructuur eruit, welke investeringen zijn nodig en waar willen we als regio op in zetten voor de langere termijn? Gebruik maken van de inventarisatie van Cultuur Oost van de bestaande infrastructuur.

Sterke culturele infrastructuur	**2021** 2e helft	**2022** 1e helft	2e helft	**2023** 1e helft	2e helft
Maken regionale visie culturele infrastructuur (incl. cultuureducatie)					
Realiseren transformatievoorstel					
Maken investeringsplan na 2022					
Uitvoeren investeringsplan					

GROENE GROEIREGIO

OVER VIJF JAAR:
Regisseren wij samen de groei in de regio. Op zo'n manier dat wij de balans tussen stedelijke ontwikkeling, het natuurlijke landschap en de ontspannen leefkwaliteit behouden.

AMBITIE & SPEERPUNTEN

Speerpunten Groene Groeiregio

- 1 Wonen in balans: Versnellen van de woningbouw
- 2 Leefomgeving: Verbinden van de ruimtelijke opgaven

De regio Arnhem-Nijmegen heeft te maken met een grote verstedelijkingopgave; een groei van woon- en werklocaties. Deze opgave zet in op het bieden van voldoende (betaalbare) woningen, voor specifieke doelgroepen en tegelijkertijd verantwoord omgaan met de schaarse ruimte, zodanig dat deze groei het landschap versterkt ten behoeve van mens en natuur.

Voor de Groene groeiopgave staan twee belangrijke instrumenten centraal: de uitvoering van de Woondeal om op korte termijn (nadruk tot 2025) de woningbouw te versnellen en de Verstedelijkingsstrategie die inzicht geeft in de woon- en werklocaties tot 2040, rekening houdend met aspecten op het gebied van economie, leefomgeving, mobiliteit en wonen.

VERSNELLINGSOPGAVE

De versnellingsopgave is actueel. In de Woondeal zijn afspraken gemaakt om het woningbouwtekort in te lopen door de realisatie van 35.000 woningen (tot 2030). Een flinke opgave dat van gemeenten (nog) meer uitvoeringskracht vraagt. Met de regionale woningmarktmonitor en een kennisbank met relevante informatie en regelingen biedt de Groene groeiregio gemeenten en andere belanghebbenden inzicht in de woningbouwontwikkeling en is informatie centraal te vinden. Daarnaast biedt de regionale inzet van experts op het gebied van stikstof, arbeidsmigranten en een intermediair voor woningbouwversnelling gemeenten ondersteuning op een aantal thema's die spelen binnen de woningbouwopgave.

De krapte van ambtelijke adviseurs in het fysieke domein is een belemmering. Speciaal voor hun versnellingsopgave kunnen gemeenten vanaf het derde kwartaal 2021 een beroep doen op een regionale flexpool met expertise op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling: planeconomie, gebiedsontwikkeling en juridische aspecten. Deze mensen bieden gemeenten in huis ondersteuning bij het ontwikkelen van versnellingslocaties[5].

RUIMTELIJKE COÖRDINATIE

Naast de grote woningbouwopgave komen ook andere ruimtelijke opgaven op ons af. De Groene groeiregio heeft een coördinerende functie voor de vijf opgaven van de Groene Metropoolregio. Zij heeft tot taak het in beeld brengen en verbinden van de ruimtelijke aspecten. Door deze aan elkaar te 'koppelen' ontstaat synergie en waardoor de kwaliteit van de leefomgeving (inclusief natuur en landschap) wordt versterkt. De uitdaging is daarbij de unieke profielen van de verschillende gemeenten binnen onze regio te gebruiken. Sturen op en realisatie van dergelijke koppelkansen vraagt om samenwerking: intergemeentelijk en met onze partners. Het integraal benaderen van de ruimtelijke opgaven vraagt commitment van gemeenten. De Groene groeiregio ondersteunt gemeenten hierbij door de

5 Aangewezen grotere woningbouwplannen waar vóór 2025 woningen worden gerealiseerd.

inzet van regelgeving, financiële middelen, investeringen, kennisdeling en netwerk van de provincie en het Rijk.

Wij ontwikkelen samen met gemeenten inspirerende toekomstscenario's en nieuwe beleidsinstrumenten. Dit biedt kennis, inspiratie en bouwstenen die gemeenten kunnen meenemen in eigen beleid.

VERSTEDELIJKINGSTRATEGIE- EN AKKOORD

Samen met de 18 gemeenten van de regio Arnhem-Nijmegen en de gemeenten in de regio Foodvalley is in 2021 een Verstedelijkingstrategie opgesteld: ontwerpend onderzoek, integraal aangevlogen via verschillende bouwstenen.
Op basis van deze strategie wordt begin 2022 een Verstedelijkingsakkoord (uitvoering van de ambities) gesloten tussen de regio's, de provincie en het Rijk.

Met het sluiten van een Verstedelijkingsakkoord met Rijk en de provincie spannen wij ons in om investeringen naar de regio toe te halen.
Hiervoor brengen wij samen met gemeenten gebiedsgerichte investeringen in kaart om woningbouwlocaties voor de middellange termijn te faciliteren, waarbij de besluitvorming over plannen en projecten bij gemeenten en provincie onaangetast blijft. Een regionale investeringsagenda brengt de totale regionale investeringsstrategie in kaart.

BESTUURLIJKE DRUKTE VERMINDEREN

De huidige structuur rondom ruimtelijke ontwikkeling is complex met veel bestuurlijke en ambtelijke overlegtafels. Er is in 2021 een nieuw regionaal - ambtelijke, management en bestuurlijk - platform Groene Groei ingericht waar op een effectieve manier informatie aangaande de speerpunten Groene groeiregio wordt gedeeld. Dit ontwikkelen wij in 2022 verder door. In dit platform gaan wij ook in overleg met de provincie Gelderland over de ontwikkeling van één regionale woonagenda.

De meerwaarde van regionaal samenwerken binnen de Groene groeiopgave is onder meer:

- Ondersteuning bij de versnellingsopgave van de woningbouw;
- De integrale benadering van de ruimtelijke opgaven en bouwstenen die gemeenten kunnen gebruiken voor eigen omgevingsbeleid;
- Gezamenlijk onderzoek, regionaal dashboards zoals de regionale woningmarktmonitor;
- Partnerschap met provincie, Rijk;
- Aantrekken van (overheids-)investeringen en multipliereffect van andere investeringen;
- Oplossingen bieden voor de krapte van ambtelijke capaciteit in het fysieke domein;
- Delen van informatie, kennis en een breed netwerk van publieke en private partijen.

PARTNERS

WOONDEAL REGIO ARNHEM-NIJMEGEN

In de Woondeal regio Arnhem-Nijmegen bundelen de 18 gemeenten van de Groene Metropoolregio, de provincie en het Rijk langjarig hun krachten. Zij doen dit samen met een breed netwerk van partijen bestaande uit woningcorporaties, (bouw)ontwikkelaars, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties. De samenwerking vindt plaats via de zogenaamde publieke private Tempotafels. De NEPROM, Bouwend Nederland, IVBN, Woonkr8 en NS steunen de Woondeal.

VERSTEDELIJKINGSSTRATEGIE ARNHEM NIJMEGEN FOODVALLEY

De Verstedelijkingsstrategie is een opgave waarin meerdere partijen samenwerken. De partners die hierbij betrokken zijn, zijn het Rijk (ministeries van BZK en IW, LNV en EZK), de provincie Gelderland en de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en de regio Foodvalley.

RIJK

De Groene groeiregio is een vaste gesprekspartner met het Rijk in trajecten als de Woondeal en het Verstedelijkingsakkoord. Het zijn jaarlijks terugkerende agendapunten voor het Bestuurlijk overleg (BO) Leefomgeving en BO Mirt-Oost. Tijdens de overleggen in 2020 en 2021 is de voorbereiding getroffen voor het te sluiten Verstedelijkingakkoord in 2022.

PROVINCIE GELDERLAND

De provincie Gelderland is partner in de uitwerking en uitvoering van de Woondeal en de Verstedelijkingsstrategie. Samen streven wij dezelfde doelen na. Door haar expertise en capaciteit in te brengen en met verschillende programma's als het Actieplan Wonen, SteenGoed Benutten, Wijk van de Toekomst, Gelderse proeftuin (Smartpolder Arnhem), Citydeal, Leefbaarheid of mobiliteit draagt de provincie hieraan bij. De Groene Metropoolregio en de provincie werken samen aan Woonagenda's. Daarnaast werken wij samen bij inzichtelijk maken van de ruimtelijke opgaven en in profilering.

THE ECONOMIC BOARD

The Economic Board (TEB) is op onderdelen betrokken bij de uitvoering van beide speerpunten. Haar betrokkenheid komt vooral terug bij haar inbreng van kennis en goede voorbeelden vanuit bedrijfsleven en onderwijs. Haar ambassadeurschap en brede netwerk is waardevol voor het onder de aandacht brengen van de Groene groei-gedachte.

WERKEN IN GELDERLAND

De regio zet zich samen met haar partners in om de krapte van ambtelijk adviseurs in het fysieke domein structureel te verbeteren. Naast het beschikbaar stellen van (financiële) middelen door provincie en Rijk ondersteunt Werken in Gelderland met onder andere een scholingsprogramma voor starters en een digitale pool voor bestaande medewerkers. De instrumenten voorkomen dat gemeenten concurreren om nieuwe medewerkers en/of dat ervaren medewerkers de regio verlaten.

SPEERPUNT 1

WONEN IN BALANS: VERSNELLEN VAN DE WONINGBOUW

OVER VIJF JAAR:

- Zijn er meer groene, gedifferentieerde en duurzame wijken en dorpskernen.
- Zijn er meer betaalbare (koop)woningen.
- Wordt 25% van de woningen circulair gebouwd.
- Zijn er 20.000 woningen bijgebouwd.
- Zijn er meer woningen beschikbaar voor specifieke doelgroepen, zoals voor ouderen, arbeidsmigranten, jongeren.
- Zijn er breed inzetbare, flexibele huisvestingsconcepten gerealiseerd door de toepassing van innovatieve bouwconcepten.

Dit speerpunt richt zich op het inlopen van het woningbouwtekort door de realisatie van 35.000 woningen op de korte (2025) en middellange termijn (2030) en het regionaal organiseren van een meer continue woningbouwproductie. Hierbij wordt uitvoering gegeven aan de afspraken uit de Woondeal. Door deze langdurige samenwerkingsagenda hebben gemeenten met voorrang toegang tot provinciale en nationale regelingen, nieuwe instrumenten, een breed kennisnetwerk, financiële middelingen en investeringen. De afspraken zijn gericht op het versnellen van de woningbouwproductie, het toevoegen van betaalbare en circulaire woningen, het natuur inclusief en klimaat adaptief bouwen en het zorgen voor toekomstbestendige en gedifferentieerde wijken voor alle doelgroepen. Voor het tot uitvoering brengen van alle afspraken in de Woondeal is in 2020 een uitvoeringsplan opgesteld.

Alle partijen die erbij betrokken zijn zien de urgentie en de complexiteit van de problematiek en de slaan de handen ineen. Dit moet ook om kennis te delen en een vuist te maken naar het landelijke politieke bestel: als regio jezelf op de kaart zetten.
- Henri Schimmel senior ontwikkelmanager bij BPD Gebiedsontwikkeling

RESULTATEN 2022

UITVOERINGSKRACHT WOONDEAL VERGROOT
Door in te zoomen op de vijf deelgebieden: Arnhem, Nijmegen, Oost (Liemers), Noord-Midden en Zuid wordt doelgerichter uitvoering gegeven aan de versnellingsopgave. De focus komt nadrukkelijker te liggen op de versnellingslocaties: de concretisering en uitvoering van de plannen. Voor vergroten van de organisatie- en uitvoeringskracht van de Woondeal wordt in de tweede helft van 2021 een programmamanager aangetrokken. Daarnaast maken wij in 2022 met het Rijk en de provincie afspraken over de inzet van regelingen en financiën voor 2023 en verder.

PARTNERSCHAP MET WONINGCORPORATIES VERSTERKT
Door het versterken van het partnerschap met (het collectief van) woningcorporaties worden efficiency voordelen behaald. Speerpunten liggen onder andere op het gebied van flexwonen en conceptueel bouwen. Bekeken wordt welke kansen er liggen voor gezamenlijke inkoopstroomstromen en het ontwikkelen van standaardisatie van product-marktcombinaties.

CIRCULAIR EN CONCEPTUEEL BOUWEN
Onze opdracht uit de Woondeal is dat vanaf 2025 25% van de nieuwe woningen circulair gebouwd worden. Samen met de Circulaire regio gaan we gemeenten hierbij ondersteunen en stimuleren. De Groene groeiregio richt zich vooral op stimuleren (agendasetting) en informeren (kennisdeling) van gemeenten en andere stakeholders. Speciale aandacht gaat daarbij uit naar conceptueel en industrieel bouwen. Rondom bouwen zijn veel ambities: natuur en klimaat adaptief bouwen, energieneutraal, circulair en ook nog betaalbaar. Een kwartiermaker gaat aan de slag om te onderzoeken welke slimme bouwconcepten er zijn met een evenwicht in deze doelstellingen.

Versnellen woningbouw	**2021** 2e helft	**2022** 1e helft	2e helft	**2023** 1e helft	2e helft
Continueren ingezette werkzaamheden 2021					
Uitvoeringskracht Woondeal vergroot					
Partnerschap met woningcorporaties versterkt					
Circulair en conceptueel bouwen					

SPEERPUNT 2

LEEFOMGEVING: VERBINDEN VAN DE RUIMTELIJKE OPGAVEN

OVER VIJF JAAR:

- Staan bij gebiedsontwikkeling natuur, landschap en leefomgeving centraal.
- Hebben wij de ruimtelijke dimensie van alle vijf opgaven binnen de Groene Metropoolregio in beeld.
- Heeft de regio een Verstedelijkingsakkoord met investeringsagenda gesloten.
- Zijn nieuwe (grote) woningbouwlocaties voor de periode 2030-2040 integraal onderzocht, uitgewerkt in lokaal omgevingsbeleid en opgenomen in een regionale investeringsagenda.
- Zijn inspirerende (ruimtelijke) toekomstscenario's voor de lange termijn ontwikkeld.
- Is er meer exposure gerealiseerd over duurzame verstedelijking in de Groene Metropoolregio.

Het motto van de Verstedelijkingsstrategie is ‘meer landschap en meer stad’. De Verstedelijkingsstrategie helpt om onze ruimtelijke opgaven goed vorm te geven en om de daarvoor benodigde investeringen te vinden. Aan de hand van een ontwerpend onderzoek worden ontwerpprincipes en een afwegingskader aan gemeenten aangereikt en worden richtlijnen en spelregels beschreven. De Groene groeiregio biedt bouwstenen voor lokaal omgevingsbeleid, de besluitvorming hierover ligt bij gemeenten zelf. Dat is voorzien in het najaar 2021.

De verstedelijkingsopgave wordt uitgewerkt in zogenoemde regionale gebiedsuitwerkingen:

- Liemers
- Rijk van Nijmegen
- Veluwezoom
- Middengebied
- De sleutelgebieden Arnhem Oost en Nijmegen West

Aan de hand van de Verstedelijkingsstrategie en de gebiedsuitwerkingen wordt een regionale investeringsagenda opgesteld. Deze investeringsagenda is een belangrijke inbreng voor een te sluiten Verstedelijkingsakkoord.

De Verstedelijkingsstrategie helpt de Groene groeiregio bij haar coördinerende functie voor de vijf opgaven van de Groene Metropoolregio in het samenbrengen en verbinden van de ruimtelijke opgaven. Bijvoorbeeld de ruimtelijke vertaling van de energieopgave, het ontwikkelen van een landschappelijk recreatief raamwerk en de additionele mobiliteitsbehoefte bij de toename van woningen. Versterking van de kwaliteit van de leefomgeving (inclusief natuur en landschap) staat hierbij centraal.

RESULTATEN 2022

VERSTEDELIJKINGSSTRATEGIE: SLUITEN VERSTEDELIJKINGSAKKOORD
In 2022 sluiten wij een Verstedelijkingsakkoord. Wij ondersteunen gemeenten bij de vertaling van de uitgangspunten van de Verstedelijkingsstrategie en de afspraken uit het Verstedelijkingsakkoord in gebiedsuitwerkingen, naar Omgevingsvisies of ander ruimtelijk beleid.

DASHBOARD ‘DE STAAT VAN DE REGIO’ ONTWIKKELD
Wij beschikken over een interactief dashboard gericht op nieuwe trends en ontwikkelingen van de verschillende ruimtelijke opgaven van de GMR. Om vervolgens hier samen het gesprek te voeren over scenario’s en keuzes.

OMGEVINGSSCAN ‘KWALITATIEF BOUWEN’ UITGEVOERD
Samen met de opgave Circulaire regio, de provincie Gelderland en TEB onderzoeken wij welke innovaties er zijn op het gebied van conceptueel en industrieel bouwen, circulair en natuur inclusief en klimaat adaptief.

ACTIEF PARTNERSCHAP GROENE GROEIREGIO VERGROOT
Het realiseren van integrale duurzame verstedelijking kunnen wij alleen in nauwe samenwerking met onze partners. Investeringen en regelingen zijn nodig voor het creëren van stikstofruimte, het verbeteren van ons vestigingsklimaat en het optimaliseren van natuur en biodiversiteit. Om de juiste woningen op de beste plek betaalbaar te bouwen, moeten gemeenten financieel in staat zijn gebiedsontwikkeling uit te voeren en moeten eventuele onrendabele toppen gefinancierd worden. De Woondeal en Verstedelijkingsstrategie zijn hierin belangrijke kansen. Het vergroten van onze zichtbaarheid en partnerschap heeft continue onze aandacht en stellen daarvoor jaarlijks een lobbyplan op.

Verbinden van de ruimtelijke opgaven	**2021** 2e helft	**2022** 1e helft	2e helft	**2023** 1e helft	2e helft
Verstedelijkingsstrategie: sluiten Verstedelijkingsakkoord		■	■	■	■
Dashboard ‘De staat van de Regio’ ontwikkeld			■	■	■
Omgevingsscan ‘kwalitatief bouwen’ uitgevoerd		■	■	■	■
Actief partnerschap Groene groeiregio vergroot		■	■	■	■

FINANCIËLE PARAGRAAF

ALGEMEEN

In deze financiële paragraaf lichten we toe welke middelen nodig zijn om de opgaven uit te voeren in 2022 en welke bijdragen van derden al beschikbaar zijn of verwacht worden.

We presenteren een financieel beeld van de verwachte kosten 2022. De jaren daarna zijn nog onzeker en om die reden niet ingevuld. De tabellen zijn een actualisering van de begroting 2022.

Enkele algemene uitgangspunten die we gehanteerd hebben, zijn:

- Gemeenten krijgen een vergoeding voor capaciteit van mensen die een substantieel deel van hun tijd besteden aan de regionale opgave. Dit zijn bijvoorbeeld de speerpuntcoordinatoren.
- De capaciteit van de opgavemanager is in de begroting verdeeld over algemeen opgavemanagement en de speerpunten. Dit is omdat de opgavemanagers ook werk doen voor de verschillende speerpunten.
- Naast capaciteit is (proces)geld nodig om externe expertise in te huren of bepaalde specifieke activiteiten uit te voeren. Het gaat veelal om voorbereidend werk om de doelen van de opgaven in de jaren hierna te kunnen realiseren. Dit vraagt om onderzoek, verkenningen, lobby, een stevige basis leggen voor kennisuitwisseling en kennisverwerving als ook onderzoek naar de mogelijkheden van externe financiering. We gebruiken deze inzet dan ook nadrukkelijk om mogelijkheden voor financiering door andere partijen te creëren.
- Als uit de consultatieronde is gebleken dat er gemeenten voornemens zijn niet mee te doen met een opgave, zijn de kosten naar beneden bijgesteld. Hiermee bereiken we dat de inwonerbijdrage niet omhoog hoeft, als deze gemeenten inderdaad besluiten niet mee te doen.
- Zoals in de inleiding is aangegeven, wil de provincie Gelderland financiële middelen beschikbaar te stellen voor de realisatie van de doelen van de samenwerking tussen provincie, The Economic Board en de Groene Metropoolregio en dus voor de doelen binnen deze regionale agenda. De provincie zal per project/initiatief afwegen of en hoe het project bijdraagt aan de verschillende provinciale doelen. De provincie streeft ernaar om in 2022 de bijdrage van de gemeenten aan de vijf opgaven van de Groene Metropoolregio te verdubbelen. Daar waar we in afstemming met de provincie al een concrete invulling van de bijdrage aan de opgave hebben, is deze hieronder opgenomen in de begrotingen van de opgaven.

VERBONDEN REGIO

Kosten

De regio Arnhem-Nijmegen werkt sinds 2019 met een regionaal Mobiliteitsfonds. Dit fonds wordt gevoed door de 18 gemeenten en voor een deel door andere partners[6]. Het huidige regionaal Mobiliteitsfonds gaat per 1-1-2022 over van de gemeente Nijmegen naar de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Voor 2022 zien wij een vergelijkbare opgave en inzet vanuit de verbonden regio als in 2021. Om de opgaven te kunnen realiseren is een werkbudget nodig van €1.022.000. Dit betekent dat wij uitgaan van €1,30 per inwoner per gemeente. 1/3 van dit bedrag is inzet op capaciteit. Voor 2022 is voor deze opgave aan capaciteit 1,0 fte voor de opgavemanager, 0,4 fte voor procesondersteuning (ondergebracht bij het regiobureau), 0,2 voor strategie en 1,9 fte voor de speerpuntcoördinatoren opgenomen in onderstaande begroting. Daarbij is onder de speerpunten een post ‘algemeen’ opgenomen voor kosten die niet specifiek aan een speerpunt zijn te relateren maar ten dienste staan voor alle speerpunten. Het gaat daarbij om activiteiten zoals een opga-

6 De provincie Gelderland heeft in 2020 een subsidie verleend voor de projecten binnen het speerpunt “Slim en Schoon Onderweg’. Ook in 2021 zal naar verwachting de provincie Gelderland subsidie verlenen.

vegerichte uitwerking van Europa, onze lobbyactiviteiten en middelen voor promotie en communicatie als ook verwachte kosten voor bredere beleidsvragen en monitoring.

(Potentiële) opbrengsten
Binnen de uitwerkingen van de speerpunten zien wij een sterke (financiële) samenwerking met vooral de provincie Gelderland. Een groot aantal processen wordt mede door de provincie Gelderland gefinancierd en mogelijk gemaakt, waarbij co-financiering vanuit de regio wenselijk is (zo heeft de provincie Gelderland een financiële bijdrage toegezegd voor de economische analyse ICE, verkenning westflankroute Fiets, de meerjarige agenda Hubs & knooppunten). Ook in 2022 heeft de provincie toegezegd in voorkomende gevallen samen te willen optrekken, o.a. bij het uitwerken van de regionale agenda's (fiets, verkeersveiligheid, Hubs & knooppunten, Slim & Schoon Onderweg), maar ook het verder uitwerken (verkennen) van regionale projecten.

Ter toelichting de co-financiering die voor 2021 voorzien is en de verwachting voor 2022:

- Voor het deelprogramma Slim & Schoon Onderweg is in 2021 co-financiering vanuit het Ministerie van I&W, provincie Gelderland, gemeenten en werkgevers voorzien van €1,15 miljoen, naast een bijdrage vanuit het regionaal mobiliteitsfonds van €270.000. In de loop van dit jaar zal duidelijk worden in hoeverre de regio in 2022 weer subsidie voor dit programmaonderdeel kan krijgen. Vooralsnog wordt uitgegaan van een vergelijkbaar bedrag als in 2021.
- Voor de regionale agenda fiets is begin 2021 een uitvoeringsagenda 21-22 gemaakt. Voor het jaar 2021/2022 staat er in de regio voor €12,7 miljoen aan fietsinvesteringen op stapel, waarvoor het plan uitvoeringsgereed is en de gemeentelijke bijdrage beschikbaar. De Groene Metropoolregio heeft een verzoek gedaan aan de provincie Gelderland om €6

miljoen euro beschikbaar te stellen om deze projecten in 2021-2022 uit te kunnen voeren. De projecten bestaan uit aanleg en verbeteringen aan bestaande snelfietsroutes, het realiseren van doorfietsroutes, fietsparkeren en een aantal overige fietsroutes.

- In de loop van 2021 zullen ook uitvoeringsagenda's worden voorbereid die uiteindelijk leiden tot een investeringsagenda (hubs & knooppunten, verkeersveiligheid). Vooralsnog wordt ingeschat dat voor uitvoering 2022 een bedrag van €4 miljoen kan worden verwacht vanuit de provincie Gelderland voor de implementatie Hubs & Knooppunten en €2,5 miljoen voor projecten verkeersveiligheid. Voor het Hoogwaardig openbaar vervoer is reeds een uitvoeringsagenda beschikbaar, die afhankelijk van de beschikbare middelen kan leiden tot gerichte implementatie (voor 2022 wordt gesproken over een bedrag van €7,5 miljoen (100% subsidie))[7]. De provincie Gelderland heeft aangegeven dat subsidie mogelijk is als het project onderdeel uitmaakt van de regionale geprioriteerde agenda.

Verbonden regio	taakveld		2022 (juli)	2022 (nieuw)
Algemeen		0.4	150.000	150.000
Speerpunten				
Algemeen		2.1	107.000	107.000
Gebiedsgerichte corridoraanpak		2.1	125.000	125.000
Mobiliteitshubs en knooppunten		2.1	95.000	95.000
Regionaal (snel)fietsnetwerk		2.1	180.000	180.000
Gedragsaanpak duurzame mobiliteit		2.1	320.000	320.000
Veiligheid		2.1	45.000	45.000
Lasten			1.022.000	1.022.000
Algemeen	0.4			
Speerpunten				
Algemeen	2.1			
Gebiedsgerichte corridoraanpak	2.1			
Mobiliteitshubs en knooppunten	2.1			
Regionaal (snel)fietsnetwerk	2.1			
Gedragsaanpak duurzame mobiliteit	2.1			
Veiligheid				
Baten				
Saldo			1.022.000	1.022.000
Dekking extern (.....)				
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)			1.022.000	1.022.000
Bijdrage per inwoner in euro's			1,30	1,30

7 De Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen is nog in gesprek met de provincie Gelderland over de te hanteren subsidiebijdrage. Het gaat hierbij om fietsprojecten, de projecten verkeersveiligheid en Hubs & knooppunten. Voor HOV-projecten heeft de provincie Gelderland aangegeven dat het gaat om een 100%-subsidie.

PRODUCTIEVE REGIO

Kosten

Voor 2022 is voor deze opgave aan capaciteit 1 fte voor de opgavemanager, 0,4 fte voor procesondersteuning (ondergebracht bij het regiobureau) en 1,4 fte voor de speerpuntcoördinatoren opgenomen in onderstaande begroting. Uitgaande van de in deze agenda benoemde acties en fasering, begroten wij voor 2022 een totaal van €190.000 voor proceskosten.

Ervan uitgaande dat alle gemeenten zich inschrijven voor de Productieve regio is voor 2022 de bijdrage per inwoner 73 cent, inclusief het RPW. Gemeenten die niet intekenen voor deze opgave zijn wel verplicht voor 2022 16 cent per inwoner voor het RPW bij te dragen. De jaarlijkse kosten voor het RPW gaan overigens omlaag van €175.000 per jaar (22 cent per inwoner) naar €125.000 per jaar (16 cent per inwoner) omdat de ondersteuning van dit traject vanaf 1 juli 2021 door de Groene Metropoolregio wordt gedaan.

(Potentiële) opbrengsten

De benodigde capaciteit voor de uitvoering en ontwikkeling van plannen die voortkomen uit de lobby zijn erop gericht om externe gelden naar de regio te halen. Wij zetten ons actief in op het binnenhalen van externe gelden om te investeren in onze economie.

Capaciteit, procesgeld en projectgeld kunnen ook geleverd worden door onze samenwerkingspartners. Voor bestaande projecten gebeurt dit ook al. De provincie Gelderland heeft in diverse projecten al geïnvesteerd, waaronder €4,6 miljoen in Connectr. De ambities binnen de speerpunten sluiten goed aan bij de doelstellingen van de provincie. Waar nodig sluit de provincie aan bij ambtelijke werkgroepen. Zo dragen zij in capaciteit, kennis en kunde bij aan de opgave. Hierover (en voor toekomstige projecten) maken we nog afspraken met de provincie. Dat geldt ook voor de andere samenwerkingspartners zoals TEB.

Productieve regio	taakveld		2022 (juli)	2022 (nieuw)
Algemeen		0.4	60.000	60.000
Speerpunten				
Ondernemerschap in mkb		3,1	99.500	99.500
Human capital - onderwijs en arbeidsmarkt		3,1	99.500	99.500
Ontwikkeling van (inter)nationale clusters		3,1	99.500	99.500
Versterking duurzame logistiek		3,1	91.500	91.500
Toekomstbestendige werklocaties		3,1	125.000	125.000
Lasten			575.000	575.000
Algemeen	0.4			
Speerpunten				
Ondernemerschap in mkb	3,1			
Human capital - onderwijs en arbeidsmarkt	3,1			
Ontwikkeling van (inter)nationale clusters	3,1			
Versterking duurzame logistiek	3,1			
Toekomstbestendige werklocaties	3,1			
Baten				
Saldo			575.000	575.000
Dekking extern (.....)				
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)			575.000	575.000
Bijdrage per inwoner in euro's			0,73	0,73

CIRCULAIRE REGIO

Kosten

In 2022 is 1,0 fte voor de opgavemanager en 0,8 fte voor de speerpuntcoördinatoren begroot. We verwachten dat ook onze partners, zoals de provincie, TEB en enkele andere partners een bijdrage in capaciteit leveren aan deze opgave. Hierover maken we nog nadere afspraken. Daarnaast komen uit een aantal activiteiten kosten voort voor onderzoeken, verkenningen, communicatie en ICT kosten die bij de speerpunten zijn begroot. Uitgaande van de in deze agenda benoemde acties en fasering, bedragen de totale kosten voor 2022 €602.500.

In 2020 hebben 15 gemeenten ingestemd met een meerjarig Uitvoeringsprogramma Grond, Weg- en Waterbouw. Het project is gestart en loopt door t/m 2022. De financiële verrekening van gemeenten wordt verdeeld over de jaren 2021 en 2022 (2 x €62.500). De bijdrage voor 2022 is in de inwonerbijdrage versleuteld. Niet deelnemende gemeenten krijgen een evenredige korting. De provincie draagt eveneens bij in de kosten (€75.000).

In het recente verleden hebben 17 regiogemeenten deel genomen aan het gezamenlijk inkopen van elektriciteit en aardgas en het verduurzamen daarvan. Onder voorwaarden kan het contract duurzame elektriciteit worden voorgezet. De inkoop van aardgas dient opnieuw opgestart te worden. In 2021 moeten daarvoor de uitgangspunten op het gebied van duurzaamheid worden bepaald. Daarna volgt in 2022 het aanbestedingsproces zelf. De kosten voor de voorbereiding in 2021 zijn begroot op €60.000. De kosten voor het aanbestedingsproces zelf zijn in de inwonerbijdrage voor 2022 opgenomen (€45.000).

(Potentiële) opbrengsten

Zoals hierboven genoemd, draagt de provincie bij aan het meerjarig Uitvoeringsprogramma Grond, Weg- en Waterbouw (€75.000).

Op welke wijze we de projectorganisatie RES kunnen continueren is nu nog niet in te schatten doordat het Rijk nog geen helderheid heeft gegeven over de financiering van de vervolgfase. De provincie is gevraagd hierbij financieel te ondersteunen, zodat we de kern van de projectorganisatie kunnen behouden.

In de bijgestelde begroting 2022 zijn de potentiële opbrengsten nog niet geraamd omdat er nog altijd geen zekerheid is over deze inkomsten. Wel is duidelijk geworden dat de gemeenten Montferland en Mook & Middelaar verwachten niet in te tekenen op deze opgave in 2022. Om de inwonerbijdrage gelijk te houden op 81 cent, is binnen de opgave kritisch gekeken of en waar het minder kan / getemporiseerd kan worden. Er is in totaal €35.000 afgeraamd op budgetten binnen de speerpunten “Circulaire economie, grondstoffen en ketens”, “Water en klimaatadaptatie” en “Transitie naar duurzame energie”. We zijn van mening dat we met deze bijstelling nog altijd onze doelen kunnen halen op deze opgave.

Circulaire regio	taakveld		2022 (juli)	2022 (nieuw)
Algemeen		0.4	60.000	60.000
Speerpunten				
Circulaire bouw en infrastructuur		3.1	147.500	147.500
Circulaire economie: grondstoffen en ketens		2.1	145.000	135.000
Water en klimaatadaptatie		2.1	105.000	85.000
Transitie naar duurzame energie		2.1	180.000	175.000
Lasten			637.500	602.500
Algemeen	0.4			
Speerpunten				
Circulaire bouw en infrastructuur	3.1			
Circulaire economie: grondstoffen en ketens	3.1			
Water en klimaatadaptatie	3.1			
Transitie naar duurzame energie	3.1			
Baten				
Saldo			637.500	602.500
Dekking extern (.....)				
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)			637.500	602.500
Bijdrage per inwoner in euro's			0,81	0,81*

* Deze inwonersbijdragen is gebaseerd op het aantal gemeenten dat bij de consulatie (voorjaar 2021) heeft aangegeven waarschijnlijk in te tekenen.

ONTSPANNEN REGIO

Kosten

In 2022 hebben we 0,7 fte voor de opgavemanager, 0,8 fte (voor 0,6 fte ondergebracht bij het regiobureau) voor procesondersteuning en 1 fte voor de speerpuntcoördinatoren begroot.

Daarnaast begroten we voor 2022 €355.000 aan proceskosten voor bijvoorbeeld de inhuur van externe expertise, voor analyse, onderzoek en planvorming. Hiermee maken we programma's en projecten concreet en creëren we mogelijkheden voor (co-) financiering van provincie Rijk, Europa en de markt.

(Potentiële) opbrengsten

We verwachten dat ook onze partners, zoals provincie, TEB en TVAN, een bijdrage in capaciteit zullen leveren aan deze opgave. Hierover maken we nog nadere afspraken.

Zoals aangegeven, heeft de provincie de intentie om zoveel aan de projecten bij te dragen, dat de optelsom uitkomt op een verdubbeling van de bijdragen van de gemeenten aan de opgaven. In afstemming met de provincie, hebben we voor €132.500 een concrete invulling voor deze intentie. Over het speerpunt Sterke culturele infrastructuur en dan met name over het Transformatievoorstel, moeten we nog nadere afspraken met de provincie maken.
De kosten voor gemeenten voor het uitvoeren van het transformatievoorstel zijn dan ook nog niet opgenomen in deze begroting. We streven ernaar dit zoveel mogelijk binnen reeds beschikbare middelen van gemeenten en met co-financiering van de provincie te financieren.
Het uitvoeren van het plan van aanpak voor een recreatief wandel- en fietsroutenetwerk is evenmin opgenomen in deze begroting, omdat we deze kosten nog niet kennen. Ook hier kijken we naar beschikbare gemeentelijke middelen en co-financiering van de provincie.

Een aantal gemeenten twijfelen nog over intekenen op deze opgave in 2022. Om de inwonerbijdrage gelijk te houden op 57 cent, is binnen de opgave kritisch gekeken of en waar het minder kan/getemporiseerd kan worden. Er is in totaal €38.000 afgeraamd, waarbij we rekening hebben gehouden dat 3 gemeenten mogelijk niet intekenen.

Ontspannen regio	taakveld		2022 (juli)	2022 (nieuw)
Algemeen		0.4	60.000	48.000
Speerpunten				
Duurzaam toerisme		5.5	250.000	226.000
Bruisende binnensteden, krachtige kernen		8.1	80.000	91.000
Groen-blauw raamwerk		8.1	95.000	81.000
Sterke culturele infrastructuur		5.5	100.000	101.000
Lasten			585.000	547.000
Algemeen	0.4			
Speerpunten				
Duurzaam toerisme	5.5		75.000	75.000
Bruisende binnensteden, krachtige kernen	8.1		32.500	32.500
Groen-blauw raamwerk	8.1		25.000	25.000
Sterke culturele infrastructuur	5.5			
Baten			132.500	132.500
Saldo*			452.500	414.500
Dekking extern (.....)			132.500	132.500
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)			452.500	414.500
Bijdrage per inwoner in euro's			0,57	0,57**

* Dit is inclusief het maken, maar exclusief de uitvoering van het plan van aanpak dekkend recreatief fiets- en wandelnetwerk en exclusief de uitvoering van het tansformatievoorstel.
** Deze inwonersbijdragen is gebaseerd op het aantal gemeenten dat bij de consulatie (voorjaar 2021) heeft aangegeven waarschijnlijk in te tekenen.

GROENE GROEIREGIO

Kosten

De te maken kosten voor deze opgave zijn gericht op het samenbrengen van de gemeenten, het bieden van een platform voor kennisuitwisseling (zoals dashboards, leveren van expertise en een vraagbaak), het doen van onderzoek en het organiseren van symposia of congressen.
De netto inzet is geraamd op €642.500 voor 2022. Dit komt neer op een inwonerbijdrage van 82 cent.

(Potentiële) opbrengsten

De gevraagde financiële inzet creëert (meer) mogelijkheden voor financiering vanuit andere partijen naar onze regio Arnhem-Nijmegen. Actuele voorbeelden van dit 'multipliereffect' zijn de korting op de verhuurdersheffing (vergroting investeringscapaciteit corporaties ten behoeve van de bouw van betaalbare huurwoningen), het komende Verstedelijkingsakkoord met het Rijk en recente toekenningen van Woningbouwimpulsgelden. Het opstellen van Regionale Investeringsagenda's zorgt er bovendien voor dat wij experimenteren met fondsvorming en verevening. Zo verbinden wij de samenwerkende gemeenten met medeoverheden, private en maatschappelijke partners die - vanuit hun eigen doelstellingen - meewerken en investeren aan de regio Arnhem-Nijmegen.

Binnen onze opgave zijn ook al vastgestelde bijdragen van andere partijen. Vanuit het procesgeld dat door de provincie en het Rijk beschikbaar wordt gesteld voor uitvoering van de Woondeal zijn de kosten in speerpunt 1 (in totaal ca. €650.000) voor een belangrijk deel gedekt. Ten opzichte van het beeld van april zien we dat we een deel van de inzet die we bedacht hadden voor 2021 naar 2022 verschuift. Dit zien we zowel in de kosten als in de baten. Het financieel resultaat van de opgave blijft hetzelfde.

De kosten van de flexpool voor 2021 (€250.000) zijn gedekt uit Rijksregeling 'Specifieke Uitkering Flexibele Inzet Ondersteuning Woningbouw' (FIOW). Er is een uitgebreide begroting beschikbaar voor de Woondeal als ook voor de uitwerking van de overige speerpunten. Voor het jaar 2022 spannen we ons in voor nog eens €250.000 uit deze regeling voor de flexpool. Deze bijdrage is nog niet hard en om die reden niet meegenomen in de dekking.

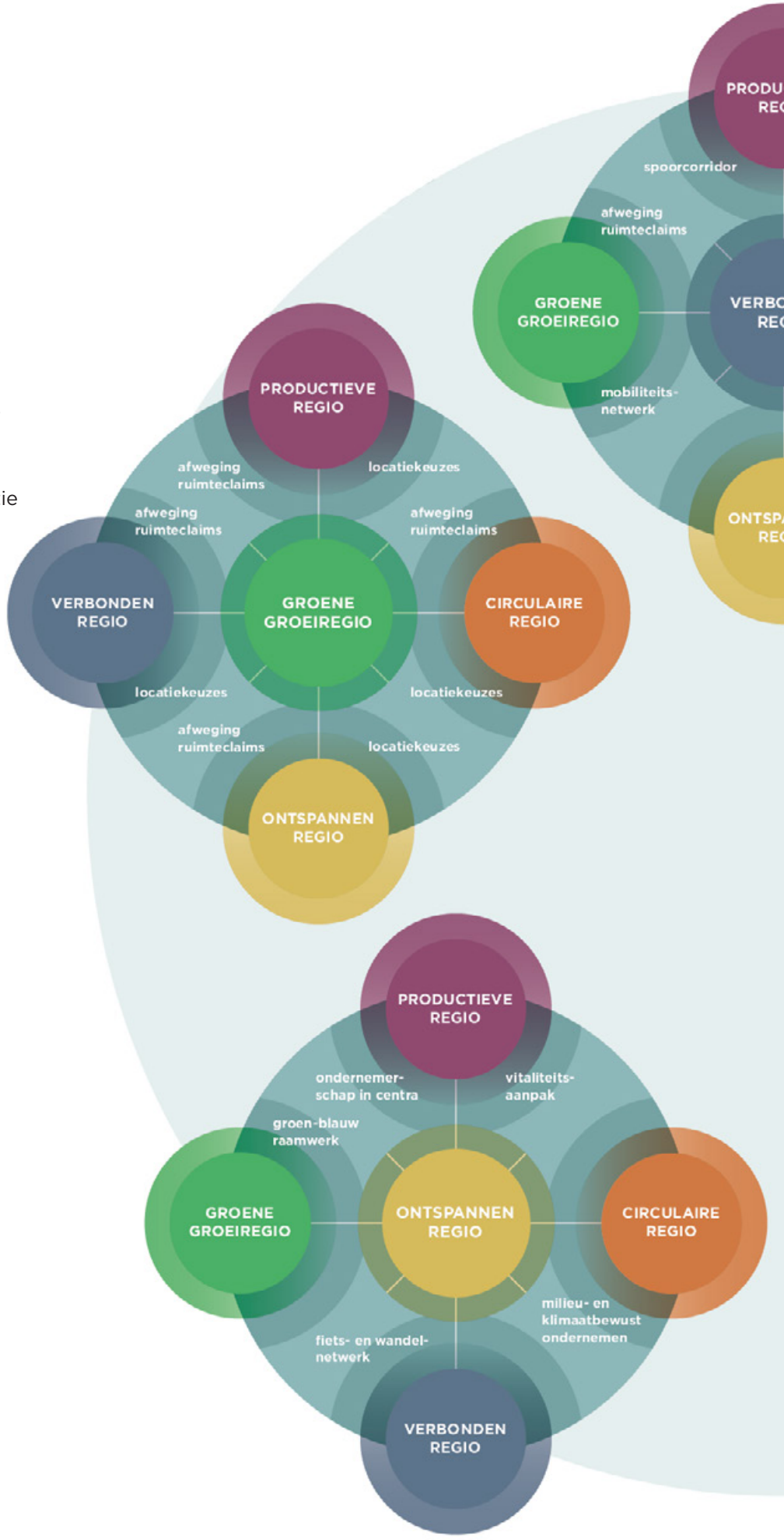
Groene groeiregio	taakveld		2022 (juli)	2022 (nieuw)
Algemeen		0.4	60.000	100.000
Speerpunten				
Versnelling / wonen in balans		8.1	475.000	647.500
Leefomgeving: integraal ruimteclaims afwegen		8.2	307.500	370.000
Agglomeratiekracht - Groene Metropoolregio		3.1	150.000	
Lasten			992.500	1.117.500
Algemeen				
Speerpunten				
Versnelling / wonen in balans	8.1		350.000	475.000
Leefomgeving: integraal ruimteclaims afwegen	8.2			
Agglomeratiekracht - Groene Metropoolregio	3.1			
Baten			350.000	475.000
Saldo			642.500	642.500
Dekking extern (.....)			350.000	475.000
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)			642.500	642.500
Bijdrage per inwoner in euro's			0,82	0,82

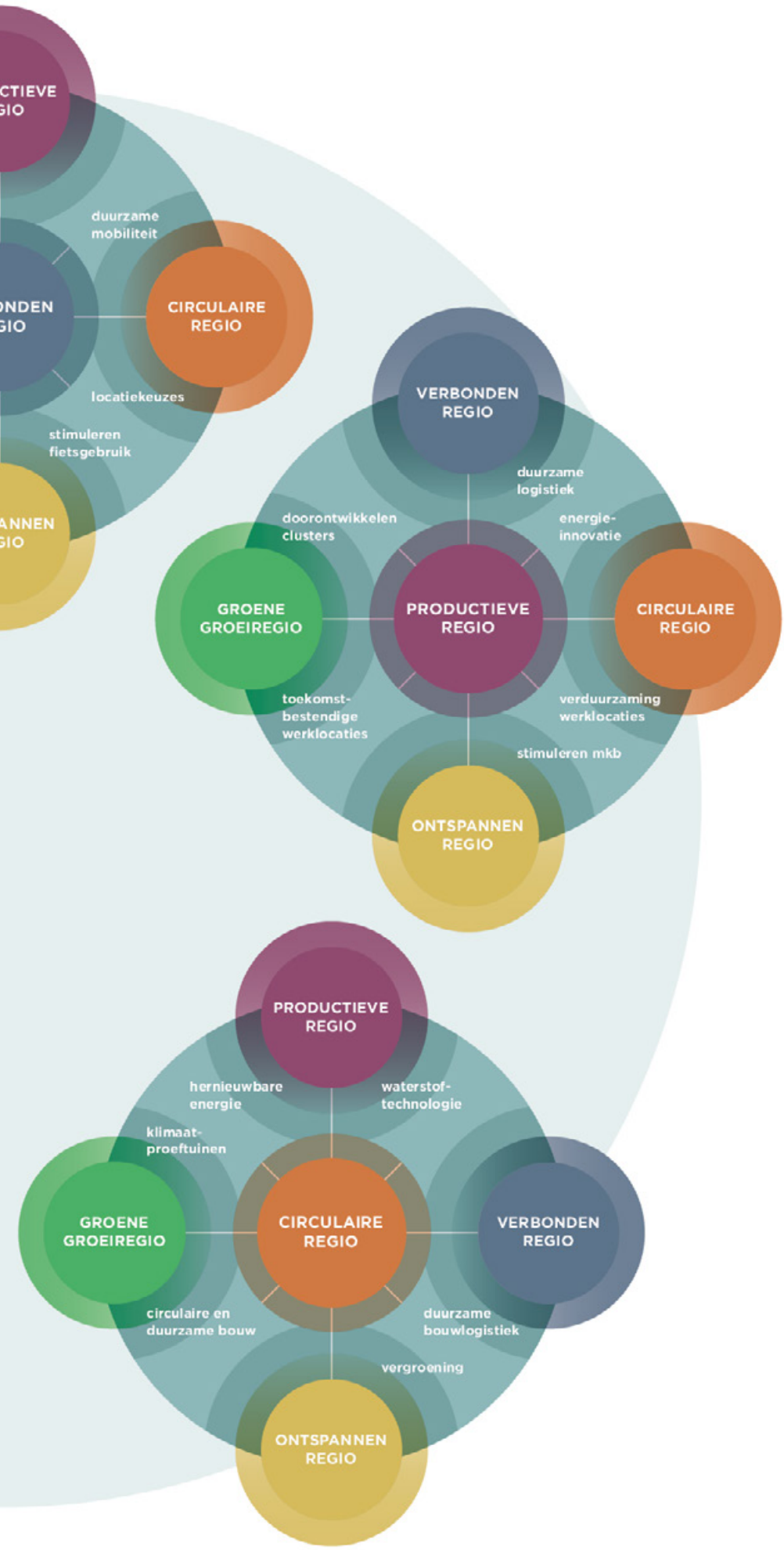
BIJLAGE 1

SAMENHANG OPGAVEN

De vijf opgaven hebben samenhang met elkaar. Wij zorgen ervoor dat we zaken integraal aanpakken, zonder dingen dubbel te doen.

Deze infographic laat zien over welke thema's afspraken zijn gemaakt en welke opgave leidend is. De Groene groeiregio heeft een bijzondere functie als integrerende opgave.

duurzame mobiliteit
CIRCULAIRE REGIO
locatiekeuzes
stimuleren fietsgebruik
VERBONDEN REGIO
duurzame logistiek
doorontwikkelen clusters
energie-innovatie
GROENE GROEIREGIO
PRODUCTIEVE REGIO
CIRCULAIRE REGIO
toekomst-bestendige werklocaties
verduurzaming werklocaties
stimuleren mkb
ONTSPANNEN REGIO
PRODUCTIEVE REGIO
hernieuwbare energie
waterstof-technologie
klimaat-proeftuinen
GROENE GROEIREGIO
CIRCULAIRE REGIO
VERBONDEN REGIO
circulaire en duurzame bouw
duurzame bouwlogistiek
vergroening
ONTSPANNEN REGIO

BIJLAGE 2

BESTUURLIJKE OPGAVETEAMS

Verbonden regio	Productieve regio
Roeland van der Zee (wethouder Arnhem) a.i. **Igor van der Valk** (Lingewaard) **Johan Leferink**	**Jan van Dellen** (wethouder Arnhem) **Peter Werkman** (Doesburg) **Jolanda van Rensch**
Gebiedsgerichte corridoraanpak - R. van der Zee (Arnhem) - P. Loermans (Wijchen) - J.Wijnia (Nijmegen) **Mobiliteitshubs en knooppunten** - C. Koers (Zevenaar) - P. Loermans (Wijchen) - J. Wijnia (Nijmegen) **Regionaal snelfietsnetwerk** - J. Sluiter (Lingewaard) **Gedragsaanpak duurzame mobiliteit** - P. Baneke (Mook en Middelaar) **Verkeersveiligheid** - R. Waas (Heumen)	**Doorontwikkeling van (inter)nationale clusters** - B. Elfrink (Zevenaar) **Human capital - onderwijs en arbeidsmarkt** - N. Derks (Wijchen) **Stimuleren ondernemerschap in het MKB** - M. Esselbrugge (Nijmegen) **Versterking van duurzame logistiek** - B. Faber (Overbetuwe) **Toekomstbestendige werklocaties werklocaties** - H. Hieltjes (Duiven) **Portefeuillehoudersoverleg RPW** - Portefeuillehouders economie van de 18 deelnemende gemeenten **Algemeen lid:** - H. Witjes (Lingewaard - F. Eetgerink (Heumen) - M. Som (Montferland) - W. Brink (Druten)
Circulaire regio	**Ontspannen regio**
Titus Burgers (wethouder Wijchen) **Maurits van de Geijn** (Renkum) **Michiel Hustinx**	**Agnes Schaap** (burgemeester Renkum) **Edwin van der Velde** (Berg en Dal) **Mariken Prüst**
Circulaire bouw en Infrastructuur - A. Slob (Lingewaard) - C. Koers (Zevenaar) **Circulaire economie: grondstoffen en ketens** - M. Schoenaker (Heumen) - D. Klomberg (Rheden) **Water en Klimaatadaptie** - N. Verheul (Berg en Dal) - P. Bollen (Doesburg) **Transitie naar duurzame energie** - D. Horsthuis-Tangelder (Overbetuwe) - J. Maouche (Renkum)	**Duurzaam toerisme in de regio** - H. Witjes (Lingewaard) - B. Elfrink (Zevenaar) **Bruisende binnensteden en krachtige kernen** - B. van Veldhuizen (Doesburg) - M. Schoenaker (Heumen) - Bob Roelofs (Arnhem) **Groen Blauw raamwerk** - E. Weststeijn (Rozendaal) - A. Visser (Berg en Dal) - H. Sluiter (Westervoort) **Sterke culturele infrastructuur** - N. Vergunst (Nijmegen) - M. Budel (Rheden)
Groene Groei regio	
Carol van Eert (burgemeester Rheden) **Remco Boer** (Wijchen) **Matthijs Lenis**	
Wonen in balans/Uitvoering Woondeal - W. Hol (Overbetuwe) **Leefomgeving – Verstedelijkingsstrategie** - C. van Eert (Rheden) **Leefomgeving- integratie opgaven GMR** - G. Gerrits (Wijchen) **Betrokkenheid G18** - H. Winters (Zevenaar) - P. de Klein (Beuningen) **Lobbykracht als regio** - C. van Eert (Rheden) - C. Bouwkamp (Arnhem) - N. Vergunst (Nijmegen)	

Eusebiusbuitensingel 53
Postbus 9029
6800 EL Arnhem

06 - 311 021 19
info@regioan.nl
www.groenemetropoolregio.nl

Opgaveovereenkomst Circulaire regio 2022

Bestuurlijke overwegingen

- De regio staat voor grote maatschappelijke opgaven: op het gebied van verstedelijking, wonen, werk en bereikbaarheid, en nieuwe opgaven op het gebied van klimaatadaptatie, duurzaamheid, energietransitie, circulariteit en gezondheid.
- De 18 regiogemeenten hebben op 1 januari 2021 de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen vastgesteld waarmee zij een openbaar lichaam hebben opgericht met de naam Regio Arnhem-Nijmegen, ook wel de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen;
- De ambities van de Groene Metropoolregio zijn:
    - doorgroeien naar een groene metropoolregio van internationale betekenis;
    - met een internationale voorbeeldfunctie op het gebied van circulariteit, samenleving, energie, voedselproductie, gezondheid en technologie;
    - dé circulaire topregio worden in Nederland en van Europa, in alle facetten van de leefomgeving;
    - en hét voorbeeld zijn voor een kwalitatieve groei met een goede balans tussen levendige stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit: ontspannen groeiregio in balans.
- Deze vraagstukken en ambities zijn opgenomen in de regionale agenda;
- De regionale agenda bestaat uit meerdere opgaven;
- We delen de urgentie om zo snel mogelijk met volle kracht stevige voortgang te boeken op de realisatie van de opgaven in de regionale agenda.

Afspraken

Ondergetekenden nemen deel aan de opgave Circulaire regio en maken hiertoe met de Groene Metropoolregio, verder te noemen GMR, de volgende afspraken.

1. Doel van de opgave

Circulariteit staat voor toekomstbestendig, duurzaam handelen met gesloten ketens zonder afwenteling naar andere groepen, andere tijden of andere gebieden.
De Groene Metropoolregio wil toonaangevend worden in circulair denken en handelen, in Nederland én in Europa. Die ambitie vraagt om de inzet van bedrijven, maatschappelijke organisaties, de regiogemeenten, andere overheidspartners en onze inwoners.

Door circulaire projecten op te schalen naar regionaal niveau, gezamenlijk onderzoek uit te voeren, kennis en ervaring uit te wisselen, onze gezamenlijke inkoopkracht te benutten en te investeren in de match met Europese, nationale en bovenregionale programma's denken we onze ambitie te realiseren. In de opgave werken we met vele partners samen zoals de provincie Gelderland, waterschappen, The Economic Board, onderwijs- en onderzoeksinstellingen, bedrijven, etc.

2. Resultaten van de opgave

a. De GMR voert ten behoeve van de regio de opgave Circulaire regio uit zoals omschreven in de regionale agenda. De opgave Circulaire regio bestaat uit de volgende speerpunten:
   i. speerpunt Circulaire bouw en infrastructuur
   ii. speerpunt Circulaire economie: grondstoffen en ketens
   iii. speerpunt Water en klimaatadaptatie
   iv. speerpunt Transitie naar duurzame energie

b. Ten behoeve van de hierboven genoemde speerpunten voert de GMR de volgende activiteiten uit.
   i. Binnen het speerpunt Circulaire bouw en infrastructuur voert de GMR de volgende activiteiten uit:
      1. de GMR zorgt voor uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Circulaire Grond-, Weg en Waterbouw;
      2. de GMR ontwikkelt een implementatiestrategie voor de circulaire impactladder en een informatiepunt;
      3. de GMR ondersteunt proeftuinen en kennisontwikkeling circulair bouwen en houtbouw.
   ii. Binnen het speerpunt Circulaire economie voert de GMR de volgende activiteiten uit:
      1. de GMR laat een verkenning uitvoeren naar regionale grondstoffenstromen, materialen en producten;
      2. de GMR laat een onderzoek uitvoeren naar de kansen voor een regionale grondstoffenbank;
      3. de GMR ondersteunt het onderzoeksprogramma Circulaire economie met een portaal voor gemeentelijke onderzoeksvragen;
      4. de GMR ontwikkelt een kennisplatform voor circulair inkopen;
      5. de GMR zorgt voor uitlichten van de regio als broedplaats voor circulaire hotspots en helpt bij het verwerven van cofinanciering.

   iii. Binnen het speerpunt Water en klimaatadaptatie voert de GMR de volgende activiteiten uit:
      1. de GMR zorgt voor kennisdeling met betrekking tot maatregelen die gemeenten nemen ter uitvoering van de Regionale Adaptatiestrategieën;
      2. de GMR ondersteunt de kennisdeling rond het Innovatieplatform ‘Living Lab Delta Oost’ en andere strategische projecten;
      3. de GMR versterkt de aandacht voor klimaatbestendig bouwen en ontwikkelt handvatten om dit te integreren in bouwopdrachten;
      4. de GMR creëert een inspirerende leeromgeving voor gemeenten waarin kennis en ervaring wordt gedeeld over klimaatproeftuinen en vergroeningsprojecten;

5. de GMR zorgt dat grote landschapsontwikkelingsprojecten met water en klimaatadaptatie bijdragen aan het groene profiel van de regio;

iv. Binnen het speerpunt Transitie naar duurzame energie voert de GMR de volgende activiteiten uit:
   1. de GMR zorgt voor uitvoering aan de afspraken in de RES1.0 en bereidt een nieuw bod voor ten behoeve van de RES2.0;
   2. de GMR ontwikkelt een gezamenlijke aanpak voor energie-efficiëntie op bedrijfsterreinen, bijvoorbeeld met behulp van een te ontwikkelen regionaal expertisecentrum;
   3. de GMR voert een onderzoek uit naar de meerwaarde van het gezamenlijk aanbesteden van energieloketten voor bewoners;
   4. de GMR faciliteert de gezamenlijke inkoop van energie en monitort de voortgang van hieruit voortvloeiende projecten;
   5. de GMR zorgt voor kennisdeling bij het aardgasvrij maken van woningen;
   6. de GMR onderzoekt samen met de provincie en The Economic Board hoe innovaties met betrekking tot duurzame energieopslagmethoden (o.a. waterstof) sneller kunnen worden opgeschaald;
   7. de GMR monitort de CO2 emissie in het kader van de regionale routekaart.

3. Bijdrage

a. De gemeente draagt gedurende de looptijd van deze overeenkomst per kalenderjaar € 0,81 per inwoner bij aan de opgave. Voor de onderbouwing van dit bedrag wordt verwezen naar de uitwerking van de opgave in de regionale agenda.
b. De verantwoording over de inzet van middelen en de bereikte resultaten vindt plaats in het jaarverslag en in de jaarrekening van de Groene Metropoolregio.

4. Overig

a. Deze opgave heeft een looptijd tot en met 31 december 2022.
b. De afspraken in dit document fungeren als opgaveovereenkomst zoals bedoeld in artikel 27, lid 1 van de Regeling.
c. De opgave Circulaire regio is nader uitgewerkt in de regionale agenda.
d. De Algemene voorwaarden Opgavenovereenkomsten zijn van toepassing.

Ondertekend op……., te……

De gemeente Arnhem, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Berg en Dal, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Beuningen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Doesburg, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Druten, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Duiven, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Heumen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Lingewaard, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Montferland, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Mook en Middelaar, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Nijmegen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Overbetuwe, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Renkum, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Rheden, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Rozendaal, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Westervoort, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Wijchen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Zevenaar, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

en

De Regio Arnhem-Nijmegen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door zijn voorzitter, H.M.F. Bruls, handelend ter uitvoering van een besluit van het dagelijks bestuur d.d…… verder te noemen de “Groene Metropoolregio”

Opgaveovereenkomst Groene groeiregio 2022

Bestuurlijke overwegingen

- De regio staat voor grote maatschappelijke opgaven: op het gebied van verstedelijking, wonen, werk en bereikbaarheid, en nieuwe opgaven op het gebied van klimaatadaptatie, duurzaamheid, energietransitie, circulariteit en gezondheid.
- De 18 regiogemeenten hebben op 1 januari 2021 de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen vastgesteld waarmee zij een openbaar lichaam hebben opgericht met de naam Regio Arnhem-Nijmegen, ook wel de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen;
- De ambities van de Groene Metropoolregio zijn:
    - doorgroeien naar een groene metropoolregio van internationale betekenis;
    - met een internationale voorbeeldfunctie op het gebied van circulariteit, samenleving, energie, voedselproductie, gezondheid en technologie;
    - dé circulaire topregio worden in Nederland en van Europa, in alle facetten van de leefomgeving;
    - en hét voorbeeld zijn voor een kwalitatieve groei met een goede balans tussen levendige stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit: ontspannen groeiregio in balans.
- Deze vraagstukken en ambities zijn opgenomen in de regionale agenda;
- De regionale agenda bestaat uit meerdere opgaven;
- We delen de urgentie om zo snel mogelijk met volle kracht stevige voortgang te boeken op de realisatie van de opgaven in de regionale agenda.

Afspraken

Ondergetekenden nemen deel aan de opgave Groene groeiregio en maken hiertoe met de Groene Metropoolregio, verder te noemen GMR, de volgende afspraken.

1. Doel van de opgave

De regio Arnhem-Nijmegen heeft te maken met een grote verstedelijkingopgave; een groei van woon- en werklocaties. Deze opgave zet in op het bieden van voldoende (betaalbare) woningen, voor specifieke doelgroepen en tegelijkertijd verantwoord omgaan met de schaarse ruimte, zodanig dat deze groei het landschap versterkt ten behoeve van mens en natuur.

Voor de Groene groeiregio staan twee belangrijke instrumenten centraal: de uitvoering van de Woondeal om op korte termijn (nadruk tot 2025) de woningbouw te versnellen en de Verstedelijkingsstrategie die inzicht geeft in de woon- en werklocaties tot 2040, rekening houdend met aspecten op het gebied van economie, leefomgeving, mobiliteit en wonen.

De Groene groeiregio heeft een coördinerende functie voor de vijf opgaven van de Groene Metropoolregio. Zij heeft tot taak het in beeld brengen en verbinden

van de ruimtelijke aspecten. Door deze aan elkaar te ‘koppelen’ ontstaat synergie en waardoor de kwaliteit van de leefomgeving wordt versterkt.

2. Resultaten van de opgave

a. De GMR voert ten behoeve van de regio de opgave Groene groeiregio uit zoals omschreven in de regionale agenda. De opgave bestaat uit de volgende speerpunten:
   i. Wonen in balans; versnellen van de woningbouw
   ii. Leefomgeving; verbinden van de ruimtelijke opgaven

b. Ten behoeve van de hierboven genoemde speerpunten voert de GMR de volgende activiteiten uit.
   i. Binnen het speerpunt Wonen in Balans voert de GMR de volgende activiteiten uit:
      1. Uitvoering van de afspraken uit de Woondeal Arnhem Nijmegen;
      2. Vergroten van de uitvoeringskracht van de Woondeal door het inrichten van een flexpool, het aantrekken van een programma manager, het inzetten op de uitvoering van versnellingslocaties en het organiseren van tempotafels;
      3. Het versterken van het partnerschap met de corporaties in de regio. De GMR onderzoekt met de corporaties welke gezamenlijke inkoopstroomstromen en standaardisatie van product-marktcombinaties ontwikkeld kunnen worden;
      4. Het stimuleren en informeren van gemeenten en andere stakeholders over conceptueel en circulair bouwen door het aanstellen van een kwartiermaker, die onderzoekt welke slimme bouwconcepten er zijn (samen met Circulaire regio).
   ii. Binnen het speerpunt Verbinden van de ruimtelijke opgaven voert de GMR de volgende activiteiten uit:
      1. Opstellen van de Verstedelijkingsstrategie;.
      2. Het sluiten van een Verstedelijkingsakkoord, tussen Rijk en regio op basis van gebiedsuitwerkingen’.
      3. Het ontwikkelen van de dashboard welke inzicht biedt in de ruimtelijke opgaven binnen de Groene Metropoolregio
      4. Het uitvoeren van een Omgevingsscan ‘kwalitatief bouwen’ (Samen met de opgave Circulaire regio);
      5. Het vergroten van het partnerschap en zichtbaarheid van onze regio als aansprekend voorbeeld van duurzame verstedelijking door organiseren van congres, werkbezoeken, communicatie-uitingen.

3. Bijdrage

a. De gemeente draagt gedurende de looptijd van deze overeenkomst per kalenderjaar € 0,82 per inwoner bij aan de opgave. Voor de onderbouwing van dit bedrag wordt verwezen naar de uitwerking van de opgave in de regionale agenda.

b. De verantwoording over de inzet van middelen en de bereikte resultaten vindt plaats in het jaarverslag en in de jaarrekening van de Groene Metropoolregio.

4. Overig

a. Deze opgave heeft een looptijd tot en met 31 december 2022.
b. De afspraken in dit document fungeren als opgaveovereenkomst zoals bedoeld in artikel 27, lid 1 van de Regeling.
c. De opgave Groene groeiregio is nader uitgewerkt in de regionale agenda.
d. De Algemene voorwaarden Opgavenovereenkomsten zijn van toepassing.

Ondertekend op……., te…….

De gemeente Arnhem, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Berg en Dal, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Beuningen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Doesburg, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Druten, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Duiven, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Heumen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Lingewaard, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Montferland, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Mook en Middelaar, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Nijmegen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Overbetuwe, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Renkum, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Rheden, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Rozendaal, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Westervoort, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Wijchen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Zevenaar, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

en

De Regio Arnhem-Nijmegen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door zijn voorzitter, H.M.F. Bruls, handelend ter uitvoering van een besluit van het dagelijks bestuur d.d…… verder te noemen de “Groene Metropoolregio”

Opgaveovereenkomst Ontspannen regio 2022

Bestuurlijke overwegingen

- De regio staat voor grote maatschappelijke opgaven: op het gebied van verstedelijking, wonen, werk en bereikbaarheid, en nieuwe opgaven op het gebied van klimaatadaptatie, duurzaamheid, energietransitie, circulariteit en gezondheid.
- De 18 regiogemeenten hebben op 1 januari 2021 de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen vastgesteld waarmee zij een openbaar lichaam hebben opgericht met de naam Regio Arnhem-Nijmegen, ook wel de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen;
- De ambities van de Groene Metropoolregio zijn:
    - doorgroeien naar een groene metropoolregio van internationale betekenis;
    - met een internationale voorbeeldfunctie op het gebied van circulariteit, samenleving, energie, voedselproductie, gezondheid en technologie;
    - dé circulaire topregio worden in Nederland en van Europa, in alle facetten van de leefomgeving;
    - en hét voorbeeld zijn voor een kwalitatieve groei met een goede balans tussen levendige stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit: ontspannen groeiregio in balans.
- Deze vraagstukken en ambities zijn opgenomen in de regionale agenda;
- De regionale agenda bestaat uit meerdere opgaven;
- We delen de urgentie om zo snel mogelijk met volle kracht stevige voortgang te boeken op de realisatie van de opgaven in de regionale agenda.

Afspraken

Ondergetekenden nemen deel aan de opgave Ontspannen regio en maken hiertoe met de Groene Metropoolregio, verder te noemen GMR, de volgende afspraken.

1. **Doel van de opgave**

   De ambitie van de opgave Ontspannen regio is om, in lijn met de visie van de Groene Metropoolregio, groei in balans te brengen met onze leefkwaliteit, een gezonde leefomgeving en aantrekkelijkheid van cultuur, erfgoed, recreatie, natuur en landschap. Dit doen we door in te zetten op duurzaam toerisme en recreatie, een goed voorzieningenniveau in onze centra, versterking, verbinding en uitbreiding van natuur, landschap en cultuurhistorische waarden en op het versterken van onze culturele infrastructuur.

2. **Resultaten van de opgave**
    a. De GMR voert ten behoeve van de regio de opgave Ontspannen regio uit zoals omschreven in de regionale agenda. De opgave Ontspannen regio bestaat uit de volgende speerpunten:
        i. speerpunt Duurzaam toerisme
        ii. speerpunt Bruisende binnensteden en krachtige kernen
        iii. speerpunt Groen-blauw raamwerk

iv. speerpunt Sterke culturele infrastructuur

b. Ten behoeve van de hierboven genoemde speerpunten voert de GMR de volgende activiteiten uit.

i. Binnen het speerpunt Duurzaam toerisme voert de GMR de volgende activiteiten uit:

1. Maken van een toeristisch profiel en een start maken met een toeristische marketingvisie op basis van het profiel;
2. Afstemmen opdrachtgeverschap uitvoeringsorganisaties, zoals TVAN;
3. Vitaliteitsonderzoek doen naar dag- en verblijfsrecreatie en een vitaliteitsaanpak maken;
4. Inzicht verkrijgen in recreatiedruk en stimuleren spreiding recreatiedruk;
5. Opstellen plan van aanpak wandel- en fietsroutenetwerk en een begin maken met de uitvoering daarvan.

ii. Binnen het speerpunt Bruisende binnensteden en krachtige kernen voert de GMR de volgende activiteiten uit:

1. Kennis delen op het gebied van het versterken van centra, o.a. over financieringsmogelijkheden voor projecten;
2. Maken van een regionale analyse van het netwerk van centra van kernen en benoemen van acties voor versterking van die centra.

iii. Binnen het speerpunt Groen-blauw raamwerk voert de GMR de volgende activiteiten uit:

1. Maken van een groen-blauw raamwerk: een kaart (met toelichting) van de huidige natuurgebieden, biodiversiteit, cultuurhistorisch erfgoed en landschapszones, het gebruik daarvan en de mogelijkheden voor versterking, verbinding en uitbreiding.

iv. Binnen het speerpunt Sterke culturele infrastructuur voert de GMR de volgende activiteiten uit:

1. Maken van een regionale visie culturele infrastructuur (incl. cultuureducatie);
2. Maken van afspraken met de provincie over financiering van de uitvoering van het Transformatievoorstel Cultuurregio 025 en het, binnen de afgesproken (financiële) kaders, uitvoeren van het Transformatievoorstel;
3. Maken investeringsplan voor de culturele infrastructuur voor na 2022.

3. Bijdrage

a. De gemeente draagt gedurende de looptijd van deze overeenkomst per kalenderjaar € 0,57 per inwoner bij aan de opgave. Voor de onderbouwing van dit bedrag wordt verwezen naar de uitwerking van de opgave in de regionale agenda.

b. De verantwoording over de inzet van middelen en de bereikte resultaten vindt plaats in het jaarverslag en in de jaarrekening van de Groene Metropoolregio.

4. Overig

a. Deze opgave heeft een looptijd tot en met 31 december 2022.
b. De afspraken in dit document fungeren als opgaveovereenkomst zoals bedoeld in artikel 27, lid 1 van de Regeling.
c. De opgave Ontspannen regio is nader uitgewerkt in de regionale agenda.
d. De Algemene voorwaarden Opgavenovereenkomsten zijn van toepassing.

Ondertekend op……., te…….

De gemeente Arnhem, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Berg en Dal, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Beuningen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Doesburg, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Druten, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Duiven, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Heumen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Lingewaard, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Montferland, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Mook en Middelaar, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Nijmegen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Overbetuwe, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Renkum, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Rheden, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Rozendaal, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Westervoort, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Wijchen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Zevenaar, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

en

De Regio Arnhem-Nijmegen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door zijn voorzitter, H.M.F. Bruls, handelend ter uitvoering van een besluit van het dagelijks bestuur d.d…… verder te noemen de “Groene Metropoolregio”

Opgaveovereenkomst Productieve regio 2022

Bestuurlijke overwegingen

- De regio staat voor grote maatschappelijke opgaven: op het gebied van verstedelijking, wonen, werk en bereikbaarheid, en nieuwe opgaven op het gebied van klimaatadaptatie, duurzaamheid, energietransitie, circulariteit en gezondheid.
- De 18 regiogemeenten hebben op 1 januari 2021 de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen vastgesteld waarmee zij een openbaar lichaam hebben opgericht met de naam Regio Arnhem-Nijmegen, ook wel de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen;
- De ambities van de Groene Metropoolregio zijn:
    - doorgroeien naar een groene metropoolregio van internationale betekenis;
    - met een internationale voorbeeldfunctie op het gebied van circulariteit, samenleving, energie, voedselproductie, gezondheid en technologie;
    - dé circulaire topregio worden in Nederland en van Europa, in alle facetten van de leefomgeving;
    - en hét voorbeeld zijn voor een kwalitatieve groei met een goede balans tussen levendige stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit: ontspannen groeiregio in balans.
- Deze vraagstukken en ambities zijn opgenomen in de regionale agenda;
- De regionale agenda bestaat uit meerdere opgaven;
- We delen de urgentie om zo snel mogelijk met volle kracht stevige voortgang te boeken op de realisatie van de opgaven in de regionale agenda.

Afspraken

Ondergetekenden nemen deel aan de opgave Productieve regio en maken hiertoe met de Groene Metropoolregio, verder te noemen GMR, de volgende afspraken.

1. Doel van de opgave

Onze regio kent veel innovatiekracht en het vestigingskwaliteit van onze werklocaties scoort boven het landelijk gemiddelde. Tegelijkertijd zien we als opgave om de kwaliteiten van onze regio steviger te profileren en de economische potenties beter te benutten. We versterken onze inzet op innovatiekracht in de clusters Health, Hightech & Energy, de cross-over met Food en logistiek als onlosmakelijke voorwaarde. Dit legt de basis voor een sterke (inter)nationale positie en een goede productiviteit van toonaangevende bedrijven. Dit sterke economische profiel maakt onze regio interessant voor talenten. De ambitie is economische groei te faciliteren om te komen tot een forse banengroei in een goede balans met de leefkwaliteit in de regio.

Voor de langere termijn zetten we in op behoud en aantrekken van (nieuwe) bedrijvigheid in de regio. Op verschillende niveaus: van zelfstandigen en startups tot het MKB en internationals. We versterken de kwaliteiten van de werklocaties. We verbinden lokale bedrijven, instellingen en activiteiten aan de topsectoren en bieden synergievoordelen en ondersteuning bij het uitwerken van ideeën tot

concrete projecten. We zetten in op de kwaliteit van onze werklocaties, passend bij het DNA van de regio. We versterken de samenwerking met partijen in het onderwijs, gericht op een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, passend bij de vraag van ondernemers en de skills van werknemers en werkzoekenden.

2. Resultaten van de opgave

a. De GMR voert ten behoeve van de regio de opgave Productieve regio uit zoals omschreven in de regionale agenda. De opgave Productieve regio bestaat uit de volgende speerpunten.
   i. Stimuleren ondernemerschap in het MKB
   ii. Human Capital: onderwijs en arbeidsmarkt
   iii. Doorontwikkeling van Health, Hightech & Energy tot (inter)nationale clusters
   iv. Versterking van duurzame logistiek
   v. Toekomstbestendige werklocaties

b. Ten behoeve van de hierboven genoemde speerpunten voert de GMR de volgende activiteiten uit. De activiteiten zijn uitgewerkt in de regionale agenda.

- Stimuleren ondernemerschap in het MKB
  1. De GMR voert het Programma Toekomstgericht Ondernemen uit;
  2. De GMR maakt voor het MKB het financiële landschap tot 1 miljoen zichtbaar;
  3. De GMR stimuleert innovaties en kennisdeling binnen het MKB door het faciliteren van ontmoeting.
- Human Capital: onderwijs en arbeidsmarkt. De GMR zet in op:
  1. Een triple helix Human Capital Akkoord ten behoeve van de uitvoering van de Human Capital Agenda (gereed in 2021);
  2. De meest resultaatgerichte instrumenten uit de Human Capital Agenda;
  3. Het leggen van verbinding tussen de behoefte van het MKB en het aanbod van arbeid;
  4. GMR geeft inzicht in mogelijke financieringsbronnen.
- Doorontwikkeling van Health, Hightech & Energy tot (inter)nationale clusters. De GMR verricht hier activiteiten ten behoeve van:
  1. Duidelijkheid over de betekenis van Health, Hightech & Energy voor regiogemeenten;
  2. Een versterkt innovatievermogen met lopende projecten;
  3. Ontwikkeling van technologie gedreven kennishubs.
- Versterking van duurzame logistiek
  1. De GMR zet in op een verkenning van de mogelijkheden om te komen tot een sluitende businesscase voor truckparking in de regio;
  2. De GMR gaat kansrijke bestaande initiatieven voor verduurzaming van de logistiek kennisdelen.
  3. De GMR zet in op de Oprichting 1 of 2 INTEREG projecten.

- Toekomstbestendige werklocaties
    1. De GMR geeft inzicht in de ruimtelijke ontwikkeling van de kansrijke clusters op basis van de Economische Monitor uit 2021;
    2. De GMR geeft een impuls aan duurzame energie en circulaire economie op bestaande werklocaties;
    3. De GMR voert activiteiten uit ter vergroening van werklocaties op basis van het Plan van Aanpak uit 2021.

3. Bijdrage

a. De gemeente draagt gedurende de looptijd van deze overeenkomst per kalenderjaar € 0,73,- per inwoner bij aan de opgave. Voor de onderbouwing van dit bedrag wordt verwezen naar de uitwerking van de opgave in de regionale agenda.
b. De verantwoording over de inzet van middelen en de bereikte resultaten vindt plaats in het jaarverslag en in de jaarrekening van de Groene Metropoolregio.

4. Overig

a. Deze opgave heeft een looptijd tot en met 31 december 2022.
b. De afspraken in dit document fungeren als opgaveovereenkomst zoals bedoeld in artikel 27, lid 1 van de Regeling.
c. De opgave Productieve regio is nader uitgewerkt in de regionale agenda.
d. De Algemene voorwaarden Opgavenovereenkomsten zijn van toepassing.

Ondertekend op……., te…….

De gemeente Arnhem, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Berg en Dal, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Beuningen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Doesburg, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Druten, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Duiven, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Heumen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Lingewaard, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Montferland, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Mook en Middelaar, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Nijmegen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Overbetuwe, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Renkum, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Rheden, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Rozendaal, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Westervoort, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Wijchen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Zevenaar, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

en

De Regio Arnhem-Nijmegen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door zijn voorzitter, H.M.F. Bruls, handelend ter uitvoering van een besluit van het dagelijks bestuur d.d…… verder te noemen de “Groene Metropoolregio”

Opgaveovereenkomst Verbonden regio 2022

Bestuurlijke overwegingen

- De regio staat voor grote maatschappelijke opgaven: op het gebied van verstedelijking, wonen, werk en bereikbaarheid, en nieuwe opgaven op het gebied van klimaatadaptatie, duurzaamheid, energietransitie, circulariteit en gezondheid.
- De 18 regiogemeenten hebben op 1 januari 2021 de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen vastgesteld waarmee zij een openbaar lichaam hebben opgericht met de naam Regio Arnhem-Nijmegen, ook wel de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen;
- De ambities van de Groene Metropoolregio zijn:
    - doorgroeien naar een groene metropoolregio van internationale betekenis;
    - met een internationale voorbeeldfunctie op het gebied van circulariteit, samenleving, energie, voedselproductie, gezondheid en technologie;
    - dé circulaire topregio worden in Nederland en van Europa, in alle facetten van de leefomgeving;
    - en hét voorbeeld zijn voor een kwalitatieve groei met een goede balans tussen levendige stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit: ontspannen groeiregio in balans.
- Deze vraagstukken en ambities zijn opgenomen in de regionale agenda;
- De regionale agenda bestaat uit meerdere opgaven;
- We delen de urgentie om zo snel mogelijk met volle kracht stevige voortgang te boeken op de realisatie van de opgaven in de regionale agenda.

Afspraken

Ondergetekenden nemen deel aan de opgave Verbonden regio en maken hiertoe met de Groene Metropoolregio, verder te noemen GMR, de volgende afspraken.

1. **Doel van de opgave**

   Het waarborgen van de regionale en stedelijke bereikbaarheid, door een ombuiging naar meer gebruik van fiets en (H)OV op korte en langere afstand en een beter gebruik van bestaande infrastructuur. Dit zorgt voor duurzamere mobiliteit en lucht op het regionale wegennet. Wij zetten maximaal in op een structurele mobiliteitsaanpak.

2. **Resultaten van de opgave**
    a. De GMR voert ten behoeve van de regio de opgave Verbonden regio uit zoals omschreven in de regionale agenda. De opgave Verbonden regio bestaat uit de volgende speerpunten:
        i. Gebiedsgerichte corridoraanpak
        ii. Regionaal (snel)fietspadennetwerk
        iii. Hubs en knooppunten
        iv. Gedragsaanpak duurzame mobiliteit
        v. Verkeersveiligheid

b. Ten behoeve van de hierboven genoemde speerpunten voert de GMR de volgende activiteiten uit.
    i. Binnen het speerpunt gebiedsgerichte corridoraanpak voert de GMR de volgende activiteiten uit:
        1. De GMR maakt een vertaling voor de regiogemeenten van het Landelijk Toekomstbeeld OV 2040;
        2. De GMR maakt een analyse van de kansen en mogelijkheden voor het verbeteren van de spoorcorridor (A12) Randstad-Arnhem-Ruhrgebied;
        3. De GMR ondersteunt de regiogemeenten bij de planvoorbereiding van de projecten uit het actieplan Hoogwaardig Openbaar Vervoer;
        4. de GMR zorgt voor het opstellen van een multimodaal netwerkmanagementkader;
        5. de GMR ontwikkelt samen met de provincie Gelderland een nieuw regionaal multimodaal model;
        6. de GMR maakt afspraken over de korte termijnaanpak A50;
        7. De GMR ondersteunt en faciliteert gebiedsgerichte aanpakken, waaronder de A/N325, Oostflank Arnhem en Zuid/Westflank Nijmegen).
    ii. Binnen het speerpunt Regionaal fietspadennetwerk voert de GMR de volgende activiteiten uit:
        1. de GMR ontwikkelt een meerjarige geprioriteerde investeringsagenda;
        2. de GMR laat een verkenning uitvoeren naar de kansen en mogelijkheden voor een betere aansluiting van het utilitaire fietsnetwerk op het recreatieve fietsnetwerk;
        3. de GMR zorgt voor verkenningen naar potentiële snelle fietsroutes in de regio;
        4. De GMR ondersteunt de planvoorbereiding van de Westflankroute;
        5. De GMR zorgt voor een analyse intelligente verkeerslichtgen m.b.t. het stedelijk fietsnetwerk.
    iii. Binnen het speerpunt hubs en knooppunten voert de GMR de volgende activiteiten uit:
        1. de GMR ontwikkelt een meerjarige investeringsagenda voor hubs en knooppunten;
        2. de GMR laat een verkenning uitvoeren voor de 1e fase investeringsimpuls mobiliteitshubs;
        3. de GMR adviseert over de implementatie van de maatregelen rondom station Nijmegen;
        4. de GMR onderzoekt de benodigde/aanvullende maatregelen t.b.v. het project haltetaxiRRReis;
        5. de GMR zorgt voor het analyseren van de kansen en mogelijkheden voor fietsparkeren en gratis stallen.
    iv. Binnen het speerpunt gedragsaanpak duurzame mobiliteit voert de GMR de volgende activiteiten uit:

1. De GMR zorgt voor het programmamanagement en de realisatie van het uitvoeringsprogramma Slim & Schoon Onderweg;
2. De GMR ontwikkelt regionale campagnes;
3. De GMR analyseert mobiliteitsdata;
4. De GMR stimuleert de realisatie van innovatieve projecten, duurzame pilots en/of experimenten voor vernieuwende vormen van duurzame mobiliteit.

v. Binnen het speerpunt verkeersveiligheid voert de GMR de volgende activiteiten uit:
    1. de GMR ontwikkelt een meerjarige investeringsagenda voor verkeersveiligheid;
    2. De GMR initieert en coördineert regionale studies die bijdragen aan de kaders van het landelijke Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV);
    3. De GMR stelt een handleiding op over veilige landbouwroutes;
    4. De GMR analyseert de knelpunten rondom de verkeersveiligheid van pakketdiensten;
    5. De GMR ondersteunt en adviseert over de gedragsprojecten die staan in het werkplan van het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Oost Nederland.

3. Bijdrage

a. De gemeente draagt gedurende de looptijd van deze overeenkomst per kalenderjaar € 1,30 per inwoner bij aan de opgave. Voor de onderbouwing van dit bedrag wordt verwezen naar de uitwerking van de opgave in de regionale agenda.
b. De verantwoording over de inzet van middelen en de bereikte resultaten vindt plaats in het jaarverslag en in de jaarrekening van de Groene Metropoolregio.

4. Overig

a. Deze opgave heeft een looptijd tot en met 31 december 2022.
b. De afspraken in dit document fungeren als opgaveovereenkomst zoals bedoeld in artikel 27, lid 1 van de Regeling.
c. De opgave Verbonden regio is nader uitgewerkt in de regionale agenda.
d. De Algemene voorwaarden Opgavenovereenkomsten zijn van toepassing.

Ondertekend op……., te…….

De gemeente Arnhem, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Berg en Dal, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Beuningen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Doesburg, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Druten, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Duiven, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Heumen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Lingewaard, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Montferland, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Mook en Middelaar, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Nijmegen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Overbetuwe, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Renkum, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Rheden, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Rozendaal, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Westervoort, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Wijchen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

De gemeente Zevenaar, rechtsgeldig vertegenwoordigd door of namens de burgemeester,

(naam) (handtekening)

en

De Regio Arnhem-Nijmegen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door zijn voorzitter, H.M.F. Bruls, handelend ter uitvoering van een besluit van het dagelijks bestuur d.d…… verder te noemen de “Groene Metropoolregio”

Raadsvoorstel

Onderwerp	Ontslag voorzitter Rekenkamercommissie
Zaaknummer	Z/18/307496
Documentnummer	INT/21/1062011
Portefeuillehouder	n.v.t.
Portefeuille	n.v.t.
Behandelend ambtenaar/afdeling	R. Heemsbergen
Telefoon	0316-595382
E-mail	griffie@zevenaar.nl

1. Samenvatting

De heer W. van Miltenburg heeft per mail aangegeven zijn functie als voorzitter van de Rekenkamercommissie per 1 november 2021 neer te leggen. Een lid van de rekenkamer kan op eigen verzoek door de raad worden ontslagen op grond van artikel 81c lid 6 sub a van de Gemeentewet.

2. Raadsvoorstel

In te stemmen met het ontslag op eigen verzoek van de heer W. van Miltenburg als voorzitter van de Rekenkamercommissie gemeente Zevenaar per 1 november 2021.

3. Waarom naar de raad

Op grond van artikel 4 lid 4 van de Verordening rekenkamerfunctie gemeente Zevenaar 2018 benoemt en ontslaat de raad de externe voorzitter van de Rekenkamercommissie.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

De heer Van Miltenburg heeft in zijn mail van 20 oktober 2021 verzocht om ontslag uit zijn functie als voorzitter van de Rekenkamercommissie Zevenaar. Als reden geeft hij aan dat hij goed voorzitterschap niet meer kan combineren met zijn functie als directeur Financiën van de gemeente Den Haag.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

Er zijn geen gronden om het ontslag op eigen verzoek niet in te willigen.

Alternatieven

n.v.t.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

n.v.t.

7. Klimaat en duurzaamheid

n.v.t.

8. Communicatie
De informatie over de Rekenkamercommissie op de website van de gemeente dient aangepast te worden.

9. Kosten, baten en dekking
n.v.t.

10. Bijlagen
De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	1062011.2MSG	Verzoek om ontslag

Raadsbesluit

Onderwerp	Ontslag voorzitter Rekenkamercommissie
Zaaknummer	Z/18/307496
Documentnummer	INT/21/1062011

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat de heer W. van Miltenburg op eigen verzoek zijn ontslag als voorzitter van de Rekenkamercommissie gemeente Zevenaar heeft ingediend;

gelezen de verordening Rekenkamerfunctie gemeente Zevenaar 2018;

gelet op artikel 4.4 van deze verordening en artikel 81c, lid 6 van de Gemeentewet;

besluit:

1. In te stemmen met het ontslag op eigen verzoek van de heer W. van Miltenburg als voorzitter van de Rekenkamercommissie gemeente Zevenaar per 1 november 2021.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 24 november 2021.

De griffier,	De burgemeester,
W.M. van der Vlies	L.J.E.M. van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Ontslag voorzitter Rekenkamercommissie
Zaaknummer	Z/18/307496
Documentnummer	INT/21/1062011

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat de heer W. van Miltenburg op eigen verzoek zijn ontslag als voorzitter van de Rekenkamercommissie gemeente Zevenaar heeft ingediend;

gelezen de verordening Rekenkamerfunctie gemeente Zevenaar 2018;

gelet op artikel 4.4 van deze verordening en artikel 81c, lid 6 van de Gemeentewet;

besluit:

1. In te stemmen met het ontslag op eigen verzoek van de heer W. van Miltenburg als voorzitter van de Rekenkamercommissie gemeente Zevenaar per 1 november 2021.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 24 november 2021.

De griffier,
W.M. van der Vlies

De burgemeester,
L.J.E.M. van Riswijk

Tekst mail 20 oktober 2021.

Beste leden van de Rekenkamercommissie Zevenaar,

Om maar met de deur in huis te vallen; ik stop per 1 november aanstaande als voorzitter van jullie rekenkamercommissie.

Sommigen van jullie zal het niet verrassen, misschien heeft een aantal van jullie het al gehoord van Roelien, maar ik wil jullie graag rechtstreeks informeren, voordat het nieuws een eigen leven gaat leiden. Vandaar deze wat onverwachte mail.

Toen ik drie jaar geleden aantrad had ik niet gedacht dat de omstandigheden zich zo zouden voordoen als gedaan. We hebben maar 2 onderzoeken gedaan en dat is op zich niet veel.

Corona heeft daar zonder meer een belangrijke rol in gespeeld. Echter ook mijn werk als directeur Financiën van de gemeente Den Haag is voor mij niet makkelijk te combineren met een goed voorzitterschap van de rekenkamercommissie.

Wil je dat goed doen, moet je meer tijd nemen voor het opbouwen van politieke en ambtelijke relaties, die verder gaan dan het verrichten van onderzoek sec. Binding en verwantschap met de lokale gemeenschap is daarbij belangrijk en ik vind dat ik daar onvoldoende aan toe kom.

Vandaar dit besluit. Misschien te vroeg, aan de andere kant geeft het jullie ook ruim de tijd om vóór de gemeenteraadsverkiezingen opnieuw te bezien waar een rekenkamercommissie aan moet voldoen en wie daar het beste leiding aan kan geven.

Ik heb de onderzoeken met veel plezier gedaan. Ook heb ik genoten van de contacten die ik met jullie had en die altijd waarderend en opbouwend waren.

Roelien overweegt om nog een keer bij elkaar te komen ná de begrotingsbehandeling van 3 november aanstaande. Mocht dat lukken dan zie ik jullie graag nog een keer.
Lukt dat onverhoopt niet, wil ik jullie bij deze danken voor de samenwerking en het in mij gestelde vertrouwen.

Ik wens jullie veel succes toe met jullie raadswerk en wens jullie het allerbeste toe met jullie (politieke) toekomst!

Vriendelijke groet,

Ward van Miltenburg.